NORDHORDLAND TINGBOK

Nr. 46

1771 – 1778

Del A av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

1771: 1

In Nomine Jesu

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1771.

Anno 1771 den 3die October Er Retten sadt paa Tingstædet Gaarden Tosøen i Sartors Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for bemelte Sartors Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og efterskrevne Aatte Eedsorne Laug Retteds Mænd Naunlig: 1. Engebreth Castensøn Bielcherøen, 2. Ole Torrissøn Trellevigen, 3. Ole Nielsøn Nipen, 4. Niels Søre Tvedt, 5. Lars Larsøn Dahle, 6. Lars Mathiassøn Sætningstad 7. Peder Hansøn Aagotnes og 8de Thommas Knudsøn Knapschoug. Saa var og tilstæde Lensmanden Knud Simmonsøn Tosøen tilligemed den øvrige Tingsøgende almue.

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Læst følgende Kongelig allernaadigst udgangne Forordninger og Placater saasom

1. Forordning anlangende Bøders og ald anden Strafs Eftergivelse for Lejermaal, samt om slige Børns Daab med viidere Dateret Hirscholms Slot den 13de Junii 1771
2. Forordning, andlangende, at alle de fra øster Søen, Fornemmelig fra Dantzig, Kønigsberg, eller der omkring liggende Havner, samt Middel Havet, kommende Skibe, skal være forsynede med Sundheds Passer med videre, Dateret Hircholms Slot den 13de Junii 1771.
3. Forordning andgaaende een eeneste aldmindelig Jurisdictions jndrettning i Kiøbenhavn, som skal kaldes Kiøbenhavns Høst og Stads Rett, Dateret den 15de Junii 1771.
4. Forordning andgaaende det forhen værende General Commerce Collegii ophævelse, Dateret 18de Julii 1771.

Derefter er underdanig Læst efterfølgende ordres

1. andgaaende Brev-Porto Friehedens jndskrænkelse, Dateret General Post amted den 17de Junii 1771
2. Placat andgaaende Nedsettelsen af den hidjndtil paabudne Told paa de udj Hertug dømmet Slesvig, den Kongelig andeel af Hertug dømmet Holsteen /: Herskabet Pinneberg, Staden Altona og grevskabet Rantzau med jndbegrebne, som og udj Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst Fabriquerede Vahre, som til Danmarch og Norge jndføres, De dato Kiøbenhavn, udj det Kongelige Finans Collegio den 3die September 1771.
3. Een ditto Andgaaende Fremmed Korns frie jndførsel mod den Modererte Told, jndtil 1ste Julii 1772, Dateret Kiøbenhavn udj det Kongelige Finans Collegio den 5te Augustj 1771

1771: 1b

4. Placat, Andgaaende de i Commissoriis hidjndtil \in/førte Sædvanlige Clausuler, Dateret Cancelliet den 14 Junii 1771

5. Een Dito udstæd af Hr: Stiftsbefalingsmand Pettersen andgaaende Fiske Tiende i Bergen af 5te Augustj 1771.

6. Velbemelte Hr: Stiftbefalingsmandens skrivelse til Hr: Fogden Hejberg betreffende bekostningerne paa Schierpinge Broers Reparation og istandsettelse til beløb 320 rdr 24 s, af 9de Julii 1771

7. Een Dito til Dito, andgaaende de af Spedalske og Veneriske Syge Curerede for jndeværende Aar hvis bekostninger bliver i alt med Delinqvent Penge 242 rdr, Dateret 2de Septr: 1771.

8. Eet Ditto, Ditto hvorved Communiceres Eet Kongelig allernaadigst udgangne Reschript af 13de September 1771, at Sorenskriverne ej noged maae fordre eller tage for dee Tingsvidner som meddeeles brandstødte Bønder udj Norge Dateret den 28de September 1771.

Derefter er fra Almuen jndkommen til Publication efterfølgende Skifte Breve og andre Documenter

1. Eet Skifte Brev Forretted paa Gaarden Hagenes i Sartors Skibreede efter afdøde ung Karl Ole Hansøn den 24de Julii 1771, vid: Pante Protocollen folio

2. Eet Dito paa Gaarden Berge efter afdøde Niels Lassesøn den 26de Julii 1771 vide Protocollen folio

3. Eet Dito paa Gaarden Schage efter afdøde Pige Anne Clemmetsdatter den 3die Augustj 1771.

4. Eet Dito efter afgangne Mand Mons Jensøn paa Gaarden Knapschoug den 9de Augustj 1771.

5. Eet Dito paa Gaarden Bache den 26de Julii 1771 efter afdøde Anne Engebretsdatter Bache.

6. Eet Dito paa Gaarden Tønnevigen i bemelte Sartors Skibreede den 5te Augustj 1771 efter afdøde qvinde Salmøe Erichsdatter

7. Eet Ditto paa gaarden Trellevigen efter Lars Jversøn forretted den 6te Augustj 1771

8. Eet Ditto paa Gaarden Algerøen efter afdøde Qvinde Marithe Thommasdatter den 7de Augustj 1771

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Poul Poulsøn paa 13 ½ Marker Fisk udj Gaarden Foldnes af Dato 10de Maij 1771

10. Een Dito udstæd af Jon Mariager til Engebret Engebretsen Setningstad paa 6 ¾ Marker Smør i Gaarden Setningstad af Dato 30te September 1771

11. Eet Skiøde udstæd af Hans Stephensøn Agotnes med de fleere til Jver Erichsøn paa 18 11/48 Marker Smør i Gaarden Landraae for 12 rdr Dateret 3die October 1771

12. Eet Dito udstæd af Lars Larsøn Schouge til Niels Nielsøn Tælle paa 1 Pund Fisk i Gaarden Tælle for 48 rdr Dateret som nest forrige

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Henrich Jversøn Forrøe med de fleere til Ole Nielsøn paa 1 Pund Smør og 12 Marker Fisk i Gaarden Søre Echerhofde, Dateret som forrige

14. Een ditto udstæd af Mathias Michelsøn Steensland og Erich Michelsøn Landraae paa 8 Marker Fisk udj gaarden

Landraae Dateret den samme dags Dato

Af hvilke sidste saavel som de under No 9 & 10 extraherede Bøxel Sædler fulte Ligelydende Reverser

Procurator Sr: Synderburg for Hr: Albert Henrich Meyer i Bergen mødte og tilkiendegav ved skriftlig Stevning af 27de augustj Sidstleeden at have jndkaldet til dette ting Sr: Henrich Christie Vidner at andhøre og Dom at Lide, Samt dernæst denne bemelte Stevning producerede af Sr: Christie Paateignet Lovlig forkyndt og altsaa ville fornemme om bemelte Christie møder, bemelte Stevning blev oplæst saa lydende

Sr: Henrich Christie mødte og vedtog Lovlig Varsel og som hand formeener ej at have taget meere i den paastefnte tiende end hand med Vidner skal beviise at være berettiget til saa havde hand seet sig nødsaget til dette ting ved skriftlig Stevning at jndkalde Sr: Albert Henrich Meyer for Vidner at andhøre og Dom at lide, hvilken Stevning Dateret 3de September 1771 hand i Rette lagde paateignet Lovlig forkyndt som blev oplæst saa lydende

Procurator Synderburg for Meyer havde indted imod at den oplæste Contra Stevning var lovlig forkyndt, men derimod paastoed hand at Angscots Vaagen har ligget og ligger under Sunds Kirke til Fiske Tiendes ydelse, ligesom Tosøen Sogner til Sunds Hoved Kirke og altsaaleedes Sr: Christie urettelig haver oppebaaret den paastevnte Sunds Kirkes Ejere tilkommende Tiende samt at bemelte Sr: Christie paa een ublue og ufortiendt maade i hans Contra Stevning har beskyldt Hoved Citanten Meyer med at tillægge ham utidig, grov, lovstridig, ærerørig og falsk at have begaaet sig imod ham hvorfore hand og ville forvente ham ved Dom andseet, bemelte Christie har ellers i hans Contra Stevning tilstaaet baade at i avigte aar er Fanged Hval i Anschots vaagen saa og at samme Ligger under Sunds Hoved Kirke, og Endelig at hand har oppebaaret de paastevnte 10 rdr i Tiende tilligemed Præsten hans Værfaders tiende, men vil alleene have foregivet at eendeel af Angschoets bugten skal henhøre under Fields Kirke, og at der har været nogle iblant Hval fangerne som boede udj Fields Sogn, Altsaa blev det ufornøden for Hoved Citanten i nærværende tiid at lade afhøre nogen Vidner, da Sr: Christie vel ike nægter Hoved Citanten at være Ejere til Sunds Kirke, og at have Solt ham Fields annex Kirke uden Rett til

1771: 2b

At oppebære noged af Hoved Kirkens Herligheder, og hand vel ikke heller nægter at Tosøen henhører under Sunds Kirker Ellers for at beviise at Schougsvog, hvori Angschotted ligger har været henhørende under Tosøen andviiste hand Vidimeret gienpart af Salig Høylovlig Jhukommelse Kong Christian den Femtes Skiøde af 29de october 1678 som med fleere derudj benævnte afhendede Gaarder jndeholder Nordhorlehn, Tøsøe, Hans Jacob Johannesøn og Schougsvog og begierede samme af Retten paateigned Jtem Ligeleedes andviiste in originale Borgemæster Lars Sorrensøns Skiøde paa Fiske Stædet Angschotted af 4de Februraii 1684, som henhørende under Tosøen hvilked Skiøde hand og begierede paateignet, og da saadanne gamle Rigtigheder end og hiemler det som er tvert imod Sr: Christies paastand saa vil hand og forvente at paa hands Side ej blev den mindste fornødenhed til Vidners førelse Contra Citanten paastoed at hand i hans Contra Stevning aldeeles ej har tilstaaet at Angschotted ligger under Sunds Hoved Kirke, ikke heller at have taget de 10 rdr i Tiende som hand beskyldes for, men alleene 1/3 part af hvad af Hvalfangerne blev betalt hvilked hand med sin Sviger Fader Hr: Nathanael Sundes qvitering som Sogne Præst for Sunds og Fields Kirke, beviiste, og om Laxe vaagen Angschotted kand være Solt fra een til anden ihenseende til Fiskeriet saa kand vel aldrig de Rettigheder som tilhører Fields Kirke været Solt fra dem, da hand vil beviise at den halve Side som Hvalene var læst for, ligger under Dahle eller Kieldnes Landet som hører Fields Sognet til, og formodede for Resten at Citanten ej kunde beviislig giøre at denne Rettighed tilhører Sunds Kirke, at Tøsøen henhører under Sunds Kirke det nægtes ikke, men om det helle (halle?) Angschotted kand Ligge under Sunds Kirke ihenseende til Rettighederne formoder hand ej at kunde beviisliggiøres. den i Rette lagde qvitering blev oplæst saalydende

Procurator Synderburg jndstillede at den nægtelse som Sr: Christie har giort mod hans reene tilstaaelse i hans Contra Stevning, og den hielp hand vil have af den fremlagde hands Værfaders attest jngen Reflection kand beholde, jmidlertiid og som hand formerker at Sr: Christie søger at ville giøre een forandring udj den Sande begivenhed at hand af dee Hvalfangende har oppebaaret 20 rdr, hvoraf de 10 rdr som 1/3 part Præste tiende skulle tilhøre hans Værfader som Præst og den anden 1/3 part Kirke tiende skulde tilhøre ham, var hand nødsaget til, at lade afhøre Hans Olsøn Schouge og

1771: 3

Hans Simonsøn Schage som nu her for Retten efter {Contra} \Hoved/ Stevningen er tilstæde, til hvilken Ende hand og fremstillede dem til Eedelig Vidnesbyrds aflæg, og til dem fremsatte, Denne Qvæstion for det første, Nemblig om de ike har betalt 20 rdr til Monsr: Henrich Christie, som blev af ham prætenderet for den Hval der blev fanged paa Angschots Vaagen afvigte Aar, hvoraf de 10 rdr skulde være Præste Tiende og de 10 rdr Kirke Tiende

Contra Citanten Sr: Christie Replicerede at hands i Rettelagde Contra Stevning viiser at hand ej derudj har giort tilstaaelse om at have annammet meere af de benævnte 19 rdr end 6 rdr 2 mrk hvilket hand paastaar at tilkomme og Vil hand beviise Ved Vidner at saadant alleene skulde tilkomme ham, da de under betalingen tilstoed at Sr: Albert Henrich Meyer deraf jndted skulle have, og til hvilked at beviise hand har jndstevnt Lensmanden og hands Søn tilligemed Ole Sogning og Abraham i Hochelsunde, som hand udbad sig maatte blive afhørt tilligemed Michel Dahle, Hans Olsøn Schouge Hans Simmonsøn Schage med fleere fra Tellenes og Dahle som skal beviise hans Rettighed til hvad hand i tiende har taged

Sr: Synderburg paastoed sine godvillig mødende Vidner afhørte og dernæst forbeholt tilsvar til Sr: Christies protocollerede paastand

Derefter fremstoed

Vidnet Hans Olsøn Schouge for hvem Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og formaned til Sandheds udsigende hvorom hand og giorde løfte og derpaa aflagde Eed med opragte Fingre efter Loven, og blev ham dernæst fremsatt til besvarelse den af Hoved Citanten fremsatte Qvæstion? Hvorpaa hand svarede: at hand tilligemed de fleere Hvalfangere paa sidst afvigte Sommer ting for dette Skibreede her paa Ting stædet Tosøen betalte til Sr: Henrich Christie 20 rdr for den Hval som blev fanged paa Angschot vaagen sidstafvigte aar, der skulle være Tiende for Præsten og tvende Kirker eenhver 1/3 part. Viidere begierede Procurator Synderburg Vidnet tilspurt: Om ike Angschotted i Schougsvogen henhører under Sunds Kirke, og Schouge Landet {og} Procurator Synderburg for at giøre denne qvæstion tydeligere for Vidnet Jndstillede at den ike Gaar ud paa andet end om ike de fiskende i Angschotted har maatt betale tiende af den Fisk der er fanged til Sunds Kirke, siden samme Angschotted henhører under

1771: 3b

*Under denne Kirke og ej under Fields Annex og altsaa ventede hand at Retten saaleedes fremsætter Qvæstionen for Vidnet? Vidnet Svarede at af gammel tiid har de fiskende i Angschotted, betalt Tiende til Sunds Kirke Videre begierede Procurator Synderburg til hvad Capital den i afvigte aar i Angschotted fangne Hval kunde beløpe, om deraf kunde falde Høyere tiende end den til Msr: Christie betalte? Vidnet Svarede: at hand formeener at den omspurte Hvals verdie kunde beløbe sig omtrent til 200 rdr, Endviidere begierede Procurator Synderburg Vidnet tilspurte om de til Msr: Christie betalte 20 rdr Tiende blev ham efter accord betalt for den fulde Præste og Kierke tiende, og frafalt hand Slutningen af den næstforrige Qvæstion, som besvared i det forklarede om Capitalens beløb af den fangne Fisk

Svarede Ja det var efter accord. Hvorefter Vidnet fra Retten er bleven afskeediget og Demitteret

Procurator Synderburg end videre efter Hoved Stevnemaaled fremstillede som Godvillig mødende Vidne

Lars Torssøn Schouge og paa andleedning af Msr: Christies modsigelser i stæden for at tilstaae Sandheden, begierede ham i Eed taged og dernæst hans Svar jndhendted Paa desse qvæstioner Om ikke Angschotted i Schougs vaagen, fra gammel tiid har Lagt og ligger under Sunds Kirke og svarer Tiende til samme Kirke? 2do om ike Schouge{vogen} Landet hvoraf Schougs Vaagen har sit navn henhører til Sunds Kirke Sogn. 3tio Om ikke afvigte aar i Angschouted blev fanged og dræbt eendeele Hvaler til hvad Capital, og om Msr: Christies accord angaaende Præste og Kirke Tiende af denne Hval er bekiendt 4de Om bemelte Hval blev dræbt under Schougs Landet, 5te Om Veed at de Fiskende fra Fields Sogn vare som Lotte Mænd eller daglønnere uden at have nogen Rett i Fiskeriet selv?

Contra Citanten Protesterede paa Vidnes afhørelse da samme er ustevnt og Citanten her oven for alleene har tilkiendegivet at ville have ført de tvende Vidner Hans Schouge og Hans Schage

Procurator Synderburg Replicerede at Monsr: Christie ike havde med Exception andgaaende Stevning for Vidnet at bestille, og at denne derfore maatte bortfalde, da det var nok at Sr: Christie selv var stevnt {at} \til/ Vidner paahøre og at Vidnet for Retten var tilstæde som godvillig mødende det øvrige at Comparenten har alleene benævnte de tvende Vidner Hans Schouge og Hans Schage

1771: 4

Og ike de fleere hand agtede at føre i Sagen kunde heller ike blive af nogen følge siden Monsr: Christie som melt er indstevnt Vidner at paahøre i aldmindelighed, og det derefter tilkommer Comparenten at fremstille dem, Ellers var Hans Simonsøn Schage nu ike tilstæde hvorfore hand begierede Lars Thorsøn nu som før afhørt, og Reserverede sig de fleere fornøden andseende at fremstille

Contra Citanten vedblev sin paastand,

Derefter er Vidnet andtaged til paafølgende forklarings afleggelse paa de fremsatte Qvæstioner og i saa maade prepareret til Eeds aflæg som paafulte og hvorefter det fremstillede Vidne naunlig

Lars Thorsøn Schouge Vidnede paa de fremsadte Qvæstioner saaleedes: Til 1ste Svarede Joe at det forholder sig som Qvæstionen jndeholder og at saa lenge Vidnet kand mindes vist i 52 aar saadan tiende til Sunds Kirke har været svaret. Til 2de Svarede Joe. Til 3. Svarede Joe at der blev eendeel Hval næst afvigte aar fanged i Angschotted til een 700de Støker, men verdien af samme vidste hand ike, men dette har hand af andre hørt sige at de Hvalfangende skulde være Accorderet med Sr: Christie om Præste og Kirke Tienden med 20 rdr Til 4de Svarede, at halve parten blev dræbt for Dahle og halve parten for Schouge Landet dog i Andschotted Til 5te Svarede at de Fiskende fra Fielde Sogn vare baade *Notte (Lotte? eller Note?) Mænd og arbeidere i Fiskeriet

Procurator Synderburg begierede Vidnet tilspurt for det 6te Om Schougs Mændene ike vare som Hoved Mænd for Fiskeriet? Svarede Joe?

Contra Citanten begierede Vidnet Qvæstioneret. Om hand veed da Sr: Albert Henrich Meyer tilforn har været Ejere af Fielde Kirke, om den omprovede Tiende af ham har været afskrevet alleene som jndkommen for Sunds Kirke eller som jndkommen baade for Sunds Kirke og Fielde, og om samme har været Tiende af den Fisk de har Solt til Kiøbmændene eller den de har beholt selv omkring paa landet 2do Om Dahle, hvorunder Vidnet sagde det

halve land at ligge hører under Fields Sogned? 3tio Om ej Noten hvormed Hvalene blev læst det eene øre deraf var belagt i Dahle eller Telnes Landet

1771: 4b

4de Om ej Dahle og Telnes Mændene fik lige deel i Fangsten 5te Om ej Dahle og Tælnes Mændene toeg lige saa meged i Landslod som Schouge Mændene 6te Om der ej var fleere fra Fields Sogn som var dem behielpelig med at fange Hvalen eller om Note Mændene ej var fleere fra Fields Sogn end fra Sunds Sogn, Til 1ste Qvæst: Svarede: at Tienden som forhen omproved har alleene været svaret for Sunds Kirke, og at tienden har været til Præsten og Kirken betalt af den Fisk som de selv har {beholt} \Solt/ omkring paa Landet. Til 2de Svarede at Dahle hører under Fields Sognet Til 3die Svarede at Noten Var belagt i Dahle og Schouge Landet Til 4de Svarede at Dahle og Telnes Mændene fik lige part med Schougs Mændene af Note Parten og lands lodden, den 5te er ved næst forrige besvaret. Til 6te Svarede at der var fleere Not Mænd fra Sunds Sogn end fra Fields Sogn ligesom og fleere Nøter ved den ommelte Fangst Videre forlangede ingen dette Vidne tilspurt thi er hand afskeediget

Procurator Synderburg fremstillede dernæst Vidnet

Lars Michelsøn Schage som hand begierede i Eedtaged og dernæst afhørt til de forrige Vidne fremsatte 4re første Qvæstioner

Christie begierede at Vidnet ej maatte blive andtaged, da hand foreholdt at samme ej var ædrue, men at samme maatte blive afhørt een anden gang, da hand paa Grund af at Hans Olsøn Schouge vidnede at den accorderede Tiende var for begge Kirker og Præster og hand vil beviise ved Vidner som nu ej ere jndstevnte, nemlig Hr: Sunde og Sr: Wærner Christie med fleere at hand ej accorderede for fleere end Præsten og Fielde Kirke Tiende, og des aarsage begierede Sagen udsatt til næste ting,

Procurator Sr: Synderburg formeente at det fremstillede Vidne, ej kand skiønnes at være druken, men vel formedelst uroelighed og Natte vagtt ej sees saa frisk og ferdig ud som naar det havde faaed sin ordentlige Søvn og Hvile, der i blant een samling af almue ike kand være at faae, og altsaa paastoed hand Vidned andtaged, overloed Beskyldningen til de vedkommendes egen behandling, det andet tilførte andgaaende første Vidne var Comparenten uvedkommende, og viiser ike at Vidnet har

1771: 5

Sagt usandhed Langt mindre forsættlig usandhed

Contra Citanten var fornøyed med dommerens Villie ihenseende til Vidnets afhørelse, og alleene begierede som før at udsettelsen maatte bevilges baade ihenseende de jndstevntes Vidners førelse med de fleere

Procurator Sr: Synderburg jndstillede om Sagen ike maatte udsettes til i morgen for at undgaae ald tvil om Vidnes Capacite, og for at andre Sager ike i dag gandske skal blive opholt ved denne Sags Continuation

Sagen gives andstand til i morgen da saavel Parter som Vidnet Lars Schage haver at møde betimmelig tilstæde

Derefter er i Rettetaged {Sagen} Sr: Henrich Christies Sag mod Niels Erichsøn Schouge, da Sr: Henrich Christie mødte og jndgav seeneste Sommer ting for den jndstevnte passerede Laug dag men som samme ej betimmelig er forkyndt, begierede hand den jndgivne Laug dag for jndstevnte Fornyed til næste ting

Eragted

Retten igientager den seeneste Sommer Ting for jndstevnte Niels Erichsøn Schouge passerede Laug dag da hand til næste aars Sommer ting forelegges at møde og Sagen at tilsvare

Sr: Henrich Christie derefter i Rette ædskede Sagen andlagt mod Anders Andersøn, Lars og Michel Søre Echerhofde, Peder Michel og Simmon Nore Echerhofde andgaaende Tiende af eendeel Smaae Hval, og jndleverede den seeneste Sommer ting passerede laug dag paateigned lovlig forkyndt

Procurator Synderburg for de jndstevnte mødte og jndstillede at Kirke Ejeren for Fields annex forlængst forjnden denne Sag er paastevnt, er tilbuden den ham og Præsten tilkommende Tiende af den fangede Fisk som er bleven Solt til 17 rdr med 1 rdr, Men som bemelte Kirke Ejeres begierlighed gaar videre til at ville have tiende af den deel af samme Fisk som de har hiemført til deres egen huus holdning og huus fornødenhed, har de ike kundet blive skilt med ham. De jndstillede altsaa at Sagen var urettelig andlagt, saasom hverken Lov eller Forordning berettiger nogen Kirke Ejere eller Præst Tiende af den Fisk som een Mand behøver

1771: 5b

At Spise sig og sine folk med, men alleene af den som forbruges til Handel, thi skulle dee være forpligted til tiende af saadant ville ofte den fangne Fisk alleene bortgaae til Tiende altsaa forventede hand de jndstevnte som endnu er villig den andbudne 1 rdr at erlægge, for Citantens tiltale friekiendt, og hand for ulovlig trætte at blive erjndret, benægtende ellers aldt ubeviisligt fra Citantens Siide.

Citanten paastoed det skal aldrig godtgiøres at de jndstevnte forjnden Stevningen dem blev forkyndt har buddet ham nogen Tiende men vel efter har buddet ham 1 rdr, uden at ville godtgiøre ham de paaførte omkostninger ved Stevningen og videre og som hand tillige andsaae den Eene Rix daler at være for lidet for de 60 Hval som de selv har tilstaaed at have fanged kunde hand ej heller være dermed fornøyed, og heller aldrig haver Fangerne giordt beviislig, hvormeged de haver Solt deraf eller hvormeged de haver taged hiem till Huuset, altsaa paastoed hand at hand maatte tildømmes den fulde Tiende bereigned af de fulde 60ti til 10 mrk og *lad (lod?) være om de haver taged noged deraf til Huuset, da formeener hand og at være berettiged til Tiende deraf, i følge det fremlagde Copie Rescript af 24de Februarii 1703 hvilked hand begierede paateigned som andviist.

Procurator Synderburg for de jndstevnte vedblev sit forrige og Refferererede sig til Lovens 1ste Bogs 14 Capt 5 art: efter hvilken Sr: Christies tilførte og paastand som mangler beviis henfalder af sig selv, det ligger og ellers klart deraf at hand ikke har villed modtage den rette tiende, men har villed haft meere uden at kunde eller have godtgiordt at for den Solte Hval, er udkommen meere end 17 rdr, og det hiembragte haver været een gandske Ringe deel.

Citanten ville ej opholde tiiden med videre tilførsel, men hand alleene paastoed at hand i følge meerbemelte Rescript var berettiged til tienden af alt det hand havde fanged, hvad enten de saa haver solt det eller taged det hiem til huuset hvilked alt nærmere af Rescriptet kand erfares

1771: 6

Og altsaa paastoed hand dom ej alleene for tienden som melt men end og for Processens omkostninger og hands Reise og tiids Spilde i eet og alt med 5 rdr

Synderburg vedblev sit forrige og det saa meget meere som det paaberaabte Kongelige Rescript er Citanten Christie imod

Sagen optages til Doms

Procurator Synderburg for Knud Larsøn Tælle mødte og i Rettelagde hands til dette ting udtagne Stevning af 17de September Sidstleeden mod Niels Torgiersøn Sæhlestøe med hvem der tillige var jndkaldet Halvor Andersøn Spilde og Peder Johannesøn Spilde og ville fornemme om de jndstevnte møder

De trende jndstevnte mødte og vedtog Lovlig Varsel

Procurator Synderburg ville fornemme om Halvor Spilde medhaver den omstevnte Bøgsel Sæddel, samt hvad hand i første Bøgsel og fæste haver udgivet, og ellers eenhver aar i Rettighed til Niels Torgiersøn Sæhlestøe, samt om Peder Spilde medhaver de paastevnte adkomst Breve hvilke hand bad i Rettelagt, og derefter forbeholdt det fornødne.

Halvor *Asbiørnsøn Spilde jndleverede den til ham af Niels Sæhlstøet og Anders Kaarevig meddeelte Bøgsel brev af 29de April 1767 og tillige tilstoed at have betalt Bøgsel derfore 4 rdr Jordegodset er 18 ¼ M/arker Smør i Gaarden Spilde og deraf er aarlig betalt til Niels Sæhlstøet 2 mrk 8 s og til Anders Kaarevig aarlig 1 mrk 8 s

Peder Spilde mødte og andviiste sit jhendehavende Skiøde Dateret 5te Maij 1753 og tinglyst samme Dato hvorved hand er hiemled 20 ¾ Marker Smør i Skatte skyld i gaarden Spilde for 18 rdr som hand begierede sig med Rettens andviisning tilbageleveret

Procurator Synderburg begierede Copie af det Protocollen tilførte og dernæst Vidimeret gienpart af det fremlagde Skiøde samt ellers Copie af den i Rettelagde Bøgsel Sæddel og Sagens andstand til næste ting.

Eragted

Sagen gives andstand til næste ting, da hvad er forlanged beskreven skal blive meddeelt

15. Publiceret Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Provsten Mossin til Peder Rasmussøn paa 1 ½ Skilling Jord Skyld i Gaarden Gavelen Dateret 3de Maij 1771.

16. Een dito udstæd af Hr: Biskop Arentz til Knud Rasmusøn paa 4 sk/illing i Jord i gaarden Rendahlen Dat: 6te Maij 1771,

og

1771: 6b

Ved hvilke Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

Næste Dagen den 5te October Er Sage tinged igien Continueret i bievæhr *i *bievæhr af det første ting dag andførdte og navngivne Laug Rette

Procurator Sr: Synderburg begierede Sr: Albert Henrich Meyers Sag som til i dag er udsatt Contra Sr: Henrich Christie i Rette taged og fremstillede Vidnet naunlig Lars Michelsøn Schage til Vidnesbyrds aflæg og Svar paa de i gaar bemelte Qvæstioner,

Contra Citanten Sr: Henrich Christie var og for Retten nærværende

Fremstod som

3dee Vidne Lars Michelsøn Schage, der blev betydet Eedens forklaring og samme af Lovbogen forelæst, og formaned til Sandheds vedblivelse hvorom hand og giorde løfte og dernæst aflagde Eed, Samt Svarede paa de fremsadte Qvæstioner saaleedes saasom til 1ste Svarede Joe det forholder sig i alt som omspurt er. Til 2de Svarede ligesaa Joe, Til 3die Svarede Joe, at der blev fanged afvigte Aar i Angschotted omtrent 900 Smaae Hval, og til verdie efter Vidnes beste erjndring 300 rdr og blev accorden med Sr: Christie andgaaende fuld Præste og Kirke tiende slutted om 20 rdr af den fangne Hval, og tenkte Vidnet at Hoved Citanten Sr: Meyer deraf skulde faaet sin part. Til 4de Svarede at mestendeelen af Hvalen

blev fanged under Schougs Landet. Den 6te qvæstion forlangede og Procurator Synderburg Vidnet foresatt til besvarelse hvortil hand Replicerede, til 6te Qvæstion, Nemlig om ike Schougs Mændene var som Hoved Mænd for Fiskeriet Svarede Joe?
Contra Citanten Christie begierede at Vidnet maatte tilspørges 1. Om den Tiende som har været betalt til Sunds Kirke som ovenmelt, har været af den Fisk som har været Solt til Kiøbmands Gods, som den nu omtvistende Tiende er af, eller af det de har Solt hiemme, 2do Om ej halve Vaagen eller Landet hvor Hvalen var læst for, ligger under Dahle som hører Fields Sognet til, og om ej ald Hvalen blev læst eller fanged for begge land 3tio Om der ej var fleere Note Mænd fra Fields Sognet end fra Sunds Sognet 4to Om Vidnet ej hørdte at da Contra Citanten accorderede om Tienden at hand da sagde at det var alleene for Præsten og Fielde Kirke hand accorderede og ej for Meyer. Til 1ste Svarede

1771: 7

Vidnet At den Fisk som har været Solt til Kiøbmands Gods deraf haver Tienden bleven erlagt i Penge, men af den som er Solt hiemme, har Tienden væred betalt i Fisk, Til Contra Citantens 2de Qvæstion Refferererede Vidnet sig til sit paa Hoved Citantens 1ste qvæstion givne besvaring med den tillæg at heele Vaagen kaldes Angschotted og at Dahle Landet Fields Kirke underliggende stræker sig paa den eene side af den omprovede Vaag og Schougs Landet paa den [ande Side]?, og har Vidnet forhen forklaret at Hvalen blev læst og fanged for begge Land baade Schouge og Dahle Til 3die Svarede, at der var 1 Mand Meere fra Fields Sognet end fra Sunds Sognet. Til 4de Svarede at hand ej haver hørt den omspurte accord, ej heller veed meere des andgaaende end af ham forklared er
Procurator Sr: Synderburg begierede Vidnet tilspurt om ej Dahle Landet som er paa hin Siide af Angschots Vaagen er Field og uskiked til at faae Fisk op, og derimod Schouge Landet beqvemt dertil og om hand erjndrer Hvormange Hval ongefæhr der blev dræbt ved Dahle Landet i det omspurte Fiske? Svarede: at Schouge Landet er meged beqvemmere til Fisks optagelse end Dahle Landet, og at efter Vidnets beste erjndring blev omtrent een 40 a 50 Støker af den fangne Hval optaged ved Dahle Landet, men ej meere formedelst Field og ubeqvemmelighed, og det øvrige for Schouge Landet. Procurator Synderburg paastoed Vidneds Svar om ej for Dahle Landet er brat Field saa der ej kand optrækkes Fisk? Svarede Joe, at For Gaarden Dahle \land/ er Brat Field saa at der jngen stæds uden alleene i eet Lidet hull kand optages een gandske liden deell med stoer besværlighed. Procurator Synderburg observerede til paaanke, at der er spurt om Dahle Landet paa den eene Side af Angschots Vaagen er brat Field Saa at Fisk ej kand optages der, og at Vidnet derpaa har svaret, at der er brat Field, saa at ike een Foed kand fæstes, Uden eet eeneste Stæd hvor der er een Hoele og een 40 Fisk kand opdrages, men derjmod er tilført andgaaende Gaarden Dahles Land udj hvis følge hand paatrengede Laug Retted Erjndring og Vidnet igien tilspurt, Om ike des forklaring andgaaende Dahle Landet er og har været som nu af Comparenten observeret og tilført

1771: 7b

Svarede at Dahle Landet er brat Field og saaleedes som af Synderburg er observeret.
Dommeren holt ellers Sr: Synderburgs \sidste erjndring/ unyttig, da det vil befindes at Vidnes tilførte Svar vil blive af samme jndhold som det sidste tilførte
Procurator Sr: Synderburg fremstillede Hans Simmonsøn Schage til Vidnesbyrds aflæg paa den til 1ste Vidne fremsatte 1ste Qvæstion og de til 2det og 3die Vidne fremsatte 4re første Qvæstioner,
Derefter fremstoed som

4de Vidne Hans Simmonsøn Schage som aflagde Eed og derefter forklarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes saasom til den til 1ste Vidne fremsadte Qvæstion Svarede Joe hand med de fleere betalte til Sr: Christie 20 rdr i tiende af den omspurte og næst afvigte Aar fangne Hval, men andgaaende deelingen Sagde Vidnet at Sr: Christie paastoed de omprovede 20 rdr i tiende for sig og sin Værfader alleene med erklæring at naar de ike vilde betale ham samme paa den maade ville hand desandgaaende mod dem føre Sag og Søgemaal. Fremdeeles Sagde Vidnet at de omprovede 20 rdr skulle være i Præste og Kirke Tiende, og at da accorden skeede, blev af den eene af Hvalfangerne Sagt til Sr: Christie at de paastaaede 20 rdr var i det høyeste om hand ej samme tilkom, og derefter skeede den omforklarede deelinge andgaaende, efter at der af Sr: Christie var stevnt for tienden. Til den til næstforegaaende Vidne fremsatte 1ste Qvæstion Svarede Vidnet: at Angschotted i Schougs vaagen har efter som Vidnet har hørt Ligged under gaarden Tosøen her i Skibreedet, men hvem de har svart tiende til vidste Vidnet ike saasom hand ike haver styrt Vaagen førrend næstafvigte aar, da hand var med i det forhen omprovede Hval Fiske. Til 2det Svarede Joe! Til 3die at der i Angschotted næstafvigte aar blev fanged omtrent 900 Smaae Hval til Verdie ongefæhr 400 rdr, det øvrige af denne Qvæstion som forhen besvaret blev frafaldet Til 4de Svarede at den meeste deel af den omspurte Hval blev dræbt under Schougs landet som beqvemmere end det andet land, Dahle landet, da paa det sidste nemlig Dahle landet paa eengang ikuns kunde optrækes een 40 a 50 Støker Hval men derimod paa Schouge Landet een 2 a 300re paa en gang

1771: 8

Procurator Synderborg begierede og den 6te og Slutteligste Qvæstion dette Vidne til besvarelse forelagt: hvortil hand Svarede til 6te Svarede Joe, Efterdie eendeel af Schouge Mændene havde lod deel i Vaagen men Dahle og Telnes ike Til Sidste Svarede Joe for Dahle Landet er Brat Field saa at Fisk [ej]? der kand optrækes undtagen den eene lille af næst forrige Vidne omprovede Høele

Contra Citanten begierede Vidnet forelagt til besvarelse de til næst forrige Vidner /: den første undtagen :/ fremsatte Qvæstioner Til 2de Qvæstion Svarede at hand veed at den Side paa Dahle Landet tilhører Fields Sogn, men ej at Fields Sogn haver nogen deel i Vaagen Sagde og at da Fisken var stenkt stoed eet toug i Schougs Landet og 1 Ditto i Dahle landet. Til 3de som forrige Vidne. Til 4de Svarede at ved accorden Sagde Sr: Christie at den omspurte Tiende skulle være for ham og hans Vær Fader men nævnte ikke Meyer. Om ej Vidnet tilligemed Hans Olsøn Selv tilstoed da de 20 rdr ham blev betalt at samme alleene skulde være til Præsten og Fielde Kirke og at Meyer deraf jndted skulle have men at de skulle fornøye ham og om hans Qvitering ike alleene lyder Paa Præsten og Fielde Kirke og Endelig naar samme var besvaret begierede Comparenten nu som i aftes at Sagen maatte udsettes til hans Vidners afhørelse Vidnet Svarede at hand ike erjndrer det omspurte men qviteringen maae samme nærmere udviise.

Procurator Synderburg jndstillede den begierte andstand til Retten

Eragted

Sagen gives andstand til næste ting, da Contra Citanten haver at jndkomme med det paaberaabte Continuation Stevning og videre fornødne

Hr: Fogden Hejberg begierede derefter de sædvanlige Spørsmaale fremsatt til Laug Retted og almuen, som henhører til hans Reignskabs belæg Saasom 1. det Store Tingsvidne indeholdende 16 Poster Hvortil blev svaret til Samtlige Qvæstionerne at det forholder sig som næst forrige Aar uden nogen forandring, og at Sorenskriveren ihenseende til den 9de og 10de Qvæstion forbeholder sig at give nærmere oplysning, 2de Angaaende Laxse og Sille

Vaage samt Qværne Skatt, om nogen Fiskerie i de her i Skibreedet værende Laxse eller Sille Vaager dette aar er falden hvoraf

1771: 8b

Skatt kand betales? Hvortil blev Svaret saavel af lensmanden og Laug Retted som almue, at ej noged saadant Fiskerie er falden, ligesom at der ike findes nogen Qværner i dette *Skattreede (Skibreede) hvoraf Skatt kand betales 3. Andgaaende De Priviligerede Giestgivere her udj Skibreedet befatter sig med nogen Handel eller anden Skattbar Næring, uden deres blotte Giestgiverie Hvortil af lensmanden Laug Retted og Almuen blev svaret at de sig ej med videre befatter. 4de Odels Skatts Mandtalled som næste Sommer ting blev examineret 5. Tings Vidne andgaaende hvad der af Procento Skatter af de uden for Bonde standen her i Skibreedet staar til Restance fra 1ste Julii 1770 til aarsdagen 1771. som er 58 rdr 77 ½ s: som og blev tilstaaed. 6. Een Restance, over Consumption Famillie og Folke Skatten, som her i Skibreedet udestaar til 1770 aars udgang beløbende sig til 25 rdr og 80 rd, Ligesom og Fogden tilkiendegav at Aarsagen hvorfore hand ike her havde Specificeret disse Skatters Restancer for dette Aar Var siden Præstens Consumptions Mandtall, uagted mange derom giorde Erindringer ej endnu til ham er jndløben følgelig er det og for ham een umuelighed at fastsette nogen Summa Tilsidst erjndrede Fogden at almuen maatte tilspørges Om nogen Consumption Famillie og Folke Skatt for dette Aar her paa tinget er betalt, samt om nogen af de foran andgivne og i forrige tingsvidner benævnte noged har betalt dette aar til afdrag, 7. Tings vidne andgaaende Restancen over Extra Skatten til Ultimo 1770, da Laug Retted og almuen blev tilspurt om derpaa noged var betalt dette Ting? Hvortil blev Svaret at ej videre er betalt end af Mons Stephensøn Bochen 3 rdr 3 mrk og af Viciteur Lars Tønnevig 2 rdr 4 mrk, tilsammen 6 rdr 1 mrk 8de Den ordinaire Skatte Restance fra 1766 til 1770 aars udgang 11 rdr 5 mrk og for jndeværende Aar 185 rdr 13 s. Som blev oplæst og uimodsagt.

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af Almuens besværinger i adskillige Skibreeder fornemmelig Ahlenfiths, Lindaas, Guulens, Radøe, Herløe, og dette Skibreedes over den frie Skyds som de er befaled at forrette skal falde disse Skibreeders Almuer aldt for meged besværlig at udreede, da den til deels

1771: 9

Er dem til Hinder udj deres brug og næring ligesom de og til deels frøgtede for at der gives de Reisende som uden Lovlig berettigelse tager Frie Skyds, Lod tilspørge den tilstædeværende Almue følgende Poster 1. Om ikke almuen her i Skibreedet har klaget og besværget sig over den frie Skyds her falder at den gaar ulige og falder eendeel alt for besværlig, 2de Om ike Almuen har begiert At Fogden ved sin forestilling til den Høye Øvrighed ville mage det saa at ald frie Skyds in Nature kunde ophæves og at frie Skydsen derimod maatte betales med Penge af det heele Fogderiets Mandtall paa det eenhver Jordemand kunde bære lige byrde og ikke trykes formeged, og andre derimod gaae frie 3die At der til den ende paa eet hvert Skyds Skifte Stæd maatte nedlegges een authoriseret Bog hvorudj de Reisende skulle andteigne deres navne, Hvormange Mand dem i frie Skyds er tilstaaed, Efter hvilked frie Skyds Pas samt hvorlang Vej skydse skulde med viidere, paa det underslæb kunde forebygges. 4de At Skyds Skafferne skulde være forbundne til paa eet hvert aars Sommer Ting, at frembringe dend for hans Skyds skafferie andordnede Bog, hvoraf kunde uddrages hvormeged frie Skyds Retteligen falden var og hvormange Penge derfore betales skulde paa det een ordentlig Repartition til Høste Tinget kunde skee, og de som skydset havde da nyde deres betaling, og for det 5te Siden Fogden er forlanget at andskaffe

de anmelte Bøger paa eet hvert Skyds Skifte Stæd tillige og at giøre Rigtighed for Skyds Pengenes indsamling og udbetaling, hvorved hand fik eet nyt arbeide og bekostning, Saa ville Almuen selv declarere, hvad den Godvillig ville tilstaae ham for sin umage, men ønskede helt at Almuen kunde blive eenige om, at Commitere een anden goed Mand til at giøre Rigtighed for Skyds Pengene, paa det hand kunde befries for denne Byrde, da hand har meere end nok at bestille med sine

1771: 9b

Andre Embeds Forrettninger.
Til 1ste Qvæstion Svarede Lensmanden saavelsom Laug Retted og tilstædeværende Almue, at det forholder sig i alt som omspurt er. Til 2det Svarede Joe, at det er saa i Sandhed som omspurt er, og at de det Saaleedes af Hr: Fogden haver begiert at maatte forestilles paa det at Almuen i Skydsen kunde blive letted og den eene bære lige byrde med den anden. Til 3de Svarede Joe, at de og haver begiert saadan Jndrettning at maatte skee som Spørsmaaled Jndeholder. Til 4de Svarede og Joe at de alle er begierende saadann Rigtigheds foreviiselse af Skyds skafferen med det øvrige Qvæstionen indeholder Og til det 5te Svarede den tilstædeværende Almue saavel paa egne som de fraværendes Veigne at dee for saadan Hr: Fogdens sig for dette Skibreedes Almue frie Skydsen betreffende paatagende møye gierne vil betale ham hver Jordbrugende Mand 4 skilling, naar hand dermed finder sig ad nøyed ligesom det desuden bliver deres Pligt {desuden} Selve Skydsen at Repardere for efter Repartition og ellers taker Hr: Fogden for den umage hand sig i saa fald for dem paatager
Hr: Fogden Hejberg declarerede at hand ej alleene var meget vel fornøyed med almuens Kierlige Svar og velvillige tilbud men end og forsikrede at hand skulde giøre saadan reede for dem baade ihenseende til Skyds Pengenes jndsamling og Repartition at ingen Mand skulde blive fornermed, men hvad som af eet Aars Repartion overskiød skulde J eet andet Aar blive godtgiort, ligesom og at *jnden (jngen?) uberettiget skulde nyde frie skyds som hidjndtil har jndsneget sig desandgaaende

Derefter mødte for Retten Michel Pedersøn Dahle og i Rette ædskede Sagen andlagt af ham paa egne og med arvingers Veigne mod Niels Nielsøn Strømme for gield 5 rdr, og jndleverede Rettens seeneste Sommer ting i Sagen passerede Fornyelses Laug dag paateigned Lovlig forkyndt, som hand begierede af de tvende Peder Knudsen og Winzens Michelsøn under Eed afhiemled

1771: 10

J fald jndstevnte vedkommende Niels Nielsøn Strømme ej møder og vedtager Lovlig Varsel
Jndstevnte Niels Nielsøn Strømme mødte og vedtog Lovlig Varsel og laug dagelse at være tildeelt og derefter forklarede at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde hoved Citanten Michel Pedersøn Dahle til at andhøre Vidnerne Anders Nielsøn Strømme og Lars Monsøn Søre Echerhofde /: Som under Lovens Faldsmaal ere jndstevnte :/ og til at Lide Dom samt at erstatte Processens omkostninger
Michel Pedersen Dahle saavelsom Vidnerne Anders Nielsøn Strømme og Lars Monsøn Søre Echerhofde som tilstædeværende vedtoge Lovlig at være stevnt,
Niels Nielsøn Strømme begierede de mødende Vidner Eedfæstede og deres forklaring jndhendted paa hvad de i denne Sag kand være Vidende, nemlig om ike Comparenten haver ladet afdøde Winzens Pedersøn i levende live tilspørge om hand for den tiid Winzens Pedersen var i hans tieneste var ham noged tienneste løn skyldig med det videre nu kunde blive fornøden at omspørge

De tvende mødende Vidner Anders Nielsøn Strømme og Lars Monsøn Søre Echerhofde blev derefter fremkaldet og Eedens forklaring for dem af lovbogen oplæst og de formaned til Sandhed udsigende og at vogte sig for MeenEed hvorom de og giorde løfte og dernæst Fremstoed som

1ste Vidne Anders Nielsøn Strømme der aflagde Eed og forklarede at for omtrent Een 19 aar Siden hørte Vidnet at Contra Citanten Niels Nielsøn Strømme tilspurte afdøde Winzens Pedersøn om hand havde noged til gode for den tiid hand hos ham havde været udj tienneste, hvortil Winzens Pedersøn Svarede Nej ike een skilling, som skeede paa gaarden Nore Lie her i Skibreedet i een begravelse og videre havde jngen Vidnet at tilspørge, dog førrend Vidnet blev Demitteret tilspurte Michel Pedersøn samme om Vidnet var nærværende da Pengene blev betalt, hvortil hand Svarede Nej, hvorefter Vidnet er afskeediged og fremstoed

2det Vidne Lars Monsøn Søre Echerhofde som aflagde Eed og derefter forklarede, i eet og alt som forrige Vidne, med tillæg at afdøde Winzens Pedersen takede Niels Strømme for hver dag hand havde været i hans tieneste

1771: 10b

Hvorefter Vidnet fra Retten er bleven afskeediged

Begge Sagens Parter begierede Sagen Slutted under Dom efter hvad som paa een og anden Siide indkommed er, hvorhos Michel Dahle tillige erklærede at de nu førte Vidner har forklaret at det er henimod eller 19 aar siden at det omprovede begravelse var paa Lie, ved *hvillken Lejlighed dee omprovede ord af den afdøde Winzens *Michelsøn skal være bleven talt dog det lettelig kunde beviises at samme begravelse passerede ikuns for 5 a 6 Aar siden

Sagen optages til doms

Derefter fremstoed for Retten Lensmanden Knud Simonsøn Tosøen og andmeldede at hand paa Pigen Anna Nielsdatters Veigne til dette ting haver ladet *jndstevnte Jacob Danielsøn Echerhofde fordie hand skal have tillagt bemelte Anna Nielsdatter ærerørige beskyldninger, ligesom hun skulde have ved Reise til Byen havt meere Fisk end hun udreiste med tilligemed det øvrige, desandgaaende at høre Vidnerne Peder Olsøn Echerhofde og Simmon Nielsøn Nore Echerhofde som under Lovens Faldsmaal ere jndstevnte samt lide Dom og udreede bøder, samt erstatte omkostninger

Efter udraab mødte ike Jacob Danielsen Echerhofde ej heller nogen paa hans veigne men Vidnerne mødte og vedtoge lovlig Varsel, Hvorefter Citanten Knud Simmonsøn Tosøen begierede de brugte Stevne Vidner Peder Olsøn Tosøen og Winzens Michelsøn Tøsøen som hand haaber møeder tilstæde fremkaldede og paaraabte til Jndvarslingens afhiemling

Stevne Vidnet Peder {Peder} Tosøen og Winzens Michelsøn Tosøen blev paaraabt men af dem mødte alleene Peder Olsøn Tosøen som for sin deel afhiemlede Indvarslingen med Eed og opragte Fingre efter loven men Vidnet Winzens Michelsøn Tosøen mødte ike

thi er saaleedes bleven af Retten

Eragted

Stevne Vidnet Winzens Michelsøn Tøsøen som ej denne sinde haver mødt tilstæde til Stevnemaalets afhiemling, forelegges under Lovens Faldsmaal, til næste ting at møde, for samme Jndvarsling ved Eed at gestendige, og bekræfte

17. Publiceret Eet Skifte brev paa Gaarden Mitvedt efter afdøde Rasmus Thommasøn den 3de october 1771 vid: Protocollen folio

18. Eet Skiøde udstæd af Johannes Rasmussøn Nøtvedt, med de fleere til Thommas Nipen paa 2 Pund 6 Marker Fisk i Gaarden Søre Fielde for 35 rdr 4 mrk 4 4/7 s Dateret 5te October 1771

19. Eet ditto udstæd af Michel Michelsøn Agothnes til Jacob

1771: 11

Pedersøn paa 1 Pund 7 25/63 Marker Fisk i Skyld i Gaarden Agothnes for 34 rdr Dateret 5te october 1771

20. Eet Dito udstæd af Jver Olsøn Nore Echerhofde med de fleere til Lars Michelsøn Gietanger paa 13 ½ Marker Fisk i gaarden Gietanger for 20 rdr Dateret 5te october 1771

21. Eet Dito udstæd af Erich Stephensøn Agotnes til Stephen Erichsøn paa 13 9/16 Marker Smør Skatte Skyld og 1 Pund 3 5/8 Marker Fisk J Landskyld i gaarden Agotnes for 27 rdr Dateret 4de october 1771

22. aflyst Een Pante obligation udstæd af Peder Michelsøn Bratholmen til Michel Michelsøn Agotnes paa Capital 34 rdr mod Pandt udj Gaarden Agotnes Skatte Skyld 15 7/8 Marker Smør og i *Skatte (Land) Skyld 1 Pund 7 25/63 Marker Fisk for 34 rdr som nu er jndfried og derfore Mortificeres, samme obligation Dateret 3die October 1758 og tinglyst samme dato

23. Een Obligation udstæd af Ole Torgiersøn Landraae til Niels Nielsøn Strømme Stoer 11 rdr 24 s, Mod Pandt med 1ste Prioritets Rett udj 12 Marker Smør i Gaarden Landraae. Dateret 3die october 1771

24. Een Odels Lysning for Mathias Sæbiørnsøn udstæd ved Procurator Rasmus Kragh andgaaende ½ Løb Smør i gaarden Langøen som nærværende tiid beboes af Jver Sæbiørnsøn samme er Dateret den 4de october 1771

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1772 udnævnt og andordned følgende nye Mænd 1. Erich Stephensøn Bielcherøen, 2. Lars Johannesøn Steensland, 3. Svend Hansøn Hamre, 4. Mons Johannesøn Søre Toft, 5. Lars Andersøn Angeltvedt, 6. Niels Jensøn Strømme, 7. Michel Henrichsøn Søre Echerhofde og 8de Knud Monsøn Nordre Fielde, som jnden næstandstundende Nye aar haver at aflegge deres Laug Rettes Eed, og siden ved alle Rettens forhandlinger hvortil de andordnes at møde tilstæde.

Og da jngen efter 3de ganges udraab jndfandt sig som videre denne Sinde for Sage Tinget havde at forrette er samme for denne Sinde ophæved.

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1771.

Anno 1771 den 7de October, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tingets holdelse vare tilstæde undtagen at i stæden for Niels Biørcheland sad Rasmus Grønvigen.

Hvorda!
Først blev allerunder{der}danigst læst de for forrige Skibreede bekiendtgiorde og i Protocollen folio 1 extraherede Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater, med andre ordres

1771: 11b

Allerunderdanigst Læst

Forordning andgaaende de Forrettninger, som fra Cancellie Collegierne til Finans Collegium overdrages, og grændsernes nærmere bestemmelse jmellem disse Collegier Datteret Hirchholm den 19de Augustj 1771

Dernæst jndkom til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev, forretted efter forrige Sorenskriver over Nordhorlehn Hr: Johan Garmann udj Store Sandvigen begyndt den 14de December 1768, og Slutted den 20de Junii 1770, vid: fol:
2. Eet Dito paa Gaarden Natland efter Salig Daniel Friel den 24de September 1770,
3. Eet Skiøde udstæd af Sr: Johan Friderich Krøppelien til Ole Pedersøn hvorved ham Sælges Een Valke og Stampe Mølle, ved Møllendahl, Bergens Manufactur Huus tilhørende, hvilked af Sælgeren som Forstander for Bergens Manufactur huus er Solt til Kiøberen for den Summa 200 rdr Dateret 21de Junii 1771.
4. Eet Bøgsel eller Grunde brev udstæd af Hans Molle til bemelte Ole Pedersøn, hvorved ham fæstes Grunden og {til} det halve Vandfald til forbemelte Valke og Stampe Mølle, imod aarlig afgift 6 rdr Dateret 14de augustj 1771
5. Eet Hiemmels og Skadesløes brev andgaaende gaarden Næsthues afhendelse af Lars Næsthue til hands Søn Johan Christian Larsøn for 200 rdr, Samme Document udstæd af Ole Michael Larsøn for den Summa 50 rdr hand af bemelte sin Broder Johan Christian Larsøn ihenseende samme gaards Sahl havde bekommed Dat: 9de Septr: 1771

Derefter er i Rettetaget Sagen andlagt af Kiøbmanden Sr: Johan Braag mod Jacob Andersøn Smed for skyldig Gield 2 rdr 2 mrk 5 s da Kiøbmanden Sr: Johan Braag lod jndlevere Rettens seeneste Sommer ting Passerede Laug dag paateigned lovlig forkyndt og ville fornemme om jndstevnte møder til stæde.

Contra Parten Jacob Andersøn Smed blev paaraabt men mødte ike tilstæde ej heller nogen paa hans Veigne, thi fremstode de brugte Varsels Mænd lensmanden Jahn Andersøn Tvetteraas og Hans Hansøn Tvetteraas og afhiemlede Laugdagens lovlige forkyndelse under Eed med opragte Fingre efter loven,

Citanten derefter Lod paastaae Dom i Sagen saavel for det paastevnte Krav som Sagens omkostninger skadesløes,

Derefter er saaleedes

Dømt og Avsagt

Denne Sags Citanten Kiøbmanden Sr: Johan Braag, har paa lovlig maade søgt sin Debitor Jacob Andersøn Smed, for eet oplyst og uimodsagt Kraf

Thi Tilfindes og bemelte Jacob Andersøn Smed, at betale til Citanten Sr: Braag, ej alleene de paastevnte 2 rdr 2 mrk 5 s Men end og i denne Sags omkostninger 2 rdr Det idømte udreedes 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter Loven,

1771: 12

Capitain With efter forrige tiltale Contra Jacob Andersøn Smed

Procurator Sr: Johan Reutz mødte for Citanten og i Rettelagde Laug dag til i dag paateignet lovlig forkyndt og derefter Refererede sig til Stevnemaalet, og paastoed Dom til betaling for de paasøgte 5 rdr 4 mrk, med Processens omkostning skadesløes som hand jndstillede billigst til 4 rdr,

Contra Parten Jacob Andersøn Smed blev paaraabt men mødte ike tilstæde thi blev laug dagen af forbemelte Stevne Vidner under Eed afhiemled,

og derefter er saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Hr: Capitain Hvid har til seeneste Sommer Ting for dette Skibreede indkaldet Jacob Andersøn Smed til Doms lidelse for skyldig værende 5 rdr 4 mrk men da Contra Parten ej mødte tilstæde blev hand plejed med Rettens laugdag til dette ting, Men da jndstevnte Jacob Andersøn Smed hverken efter den ham tildeelte Lovlig jndvarsling eller paafølgende Laugdagelse haver mødt tilstæde eller til Sagen Ladet Svare, og ved saadan sin udeblivelse ligesom givet stiltiende at hand mod Sag og Søgemaal ej haver haft nogen Retmæssig jndvending

Altsaa Kiendes og Dømmes for Rett at Jndstevnte Jacob Andersøn Smed ej alleene Bør betale til Citanten Hr: Capitain Hvid de paastevnte 5 rdr 4 mrk men end og i Processens omkostninger 3 rdr det i dømte udreedes 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter Loven

Ditto Contra Willem Nyegierde efter forrige tiltale

Procurator Sr: Johan Reutz mødte for Citanten og i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag, paateignet Lovlig forkyndt og derefter følgelig Stevnemaalet paastoed Dom til betaling for de paasøgte 4 rdr 12 s som herrører af Resterende afgift for Pladsen Nyegierde med 4 rdr udj denne Processes omkostning.

Jndstevnte Willem Nyegierde blev paaraabt men mødte ike tilstæde, thi fremstoede de forbemelte Stevne Vidner og jhenseende till Jndvarslingen afhiemlede samme under Eed efter lovens bydende

derefter er

Dømt og Afsagt

Citanten Hr: Capitain Hvid har paa Lovlig maade søgt sin Debitor Willem Nyegierde for eet uimodsagt Krav.

Thi Tilfindes bemelte Willem Nyegierde at betale det paastevnte Krav til Hr: Capitain Hvid med 4 rdr 12 s Samt i Processens omkostninger 2 rdr 4 mrk, Det idømte udreedes og betales Femten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter Loven

1771: 12b

Ligesaa Hr: Capitain Hvids Sag mod Lars Jonsøn Uhren eller saa kaldet Borni Lars

Efter Laugdag, som Procurator Johan Reutz for Citanten i Rettelagde paateigned Lovlig forkyndt Hvorefter hand i Relation til Stevningen paastoed Dom til betaling for paasøgte 3 rdr 2 mrk Resterende Grunde Leje for den jndstevntes Huus paa stranden staaende med skadesløes Erstatning for Processens omkostninger som hand jndstillede til 3 rdr

Derefter er saaleedes

Dømt og Avsagt

Da jndstevnte Lars Jonsøn i Uhren /: eller saa kaldet Borni Lars :/ ike har villed møde tilstæde efter tildeelt lovlig jndkaldelse eller paafølgende Laug dagelse, fra Citanten Hr: Capitain Hvids Siide udj den mod ham for skyldige 3 rdr 2 mrk andlagde Sag, og ligesom ved saadan udeblivelse vedtaged at hand mod Sag og Søgemaal ej haver haft noged at jndvende.

Thi Kiendes og Dømmes for Rett, at jndkalte Lars i Uhren bør betale de paastevnte 3 rdr 2 mrk Samt i erstatning for denne Processes omkostninger 2 rdr 2 mrk Det i dømte betales 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter Loven

Derefter mødte for Retten tilsynsmanden udj afdøde Niels Olsøn Scholdahls Stervboe

Sr: Johan Henrich Grunning mødte for Retten og indleverede sin skriftlige forfattede Stevnemaall af 11te Sept: Sidstleeden, hvorved er jndstevnt Rasmus Olsøn LundGaarden for skyldige Auctions Gield 46 rdr 2 mrk 10 s at lide Dom til betalings erholdelse saavel for auctions Gielden som omkostninger

Contra Parten Rasmus Olsøn Lundgaarden blev paaraabt men mødte ike, thi blev Stevnemaalets lovlig forkyndelse af de tvende brugte Stevnevidner Anders Davidsen Boes og Ole Jespersen Femberg afhiemled under Eed med opragte Fingre efter loven

Citanten derefter paastoed Laug dag for den udeblevne til næste ting

Eragted

Jndstevnte Rasmus Olsøn Lundgaarden som ej denne Sinde efter lovlig Jndvarsling haver mødt tilstæde, gives Laug dag til næste Som/m/er ting med fornøden tilsvar at jndkomme saaleedes som fornøden maatte Eragtes

Anno 1771 den 8de October da Retten paa forbte: Tid og Sted blev i Overværelse af Hr: Foged Heiberg, det foranførte Lavret og den tingsøgende Almue administrered af mig Vice-Politie Mæster Brose blev igien foretaged Sagen stevnt af Hr: Raadmand Weiner mod Sr: David Bremer.

Proc: Sønderborg for Bremer mødte med tilkiendegivende, at endskiønt han havde ønsket til denne tid at slutte Sagen, har det dog ikke vildet lade sig giøre; thi Sagen er om Beskyldninger, som Citanten formener at være gravered med under et tings Vidne, henhørende til hans Værmoders, Bremers Moders Skifte, angaaende hvad og hvor meget Citanten har oppebaaret i Udstyr og Foræringer som han

1771: 13

ikke i Skiftet specifice har vildet forklare og tilstaae, men der har ladet blive ubemeldet, hvor imod han har sam/m/ensamlet fra alle Kanter indfriede Vexler og Qviteringer, ang: hvad Bremer skulde af bte: hans Moder have oppebaaret, som skulde kom/m/e ham til Afgang, der har anlediget Bremer til at oplyse hvad Raadmanden havde faaet, som han selv ikke vilde opgive, derom ere og førte Vidner og Striden under Skiftet afgiort, men dermed har ikke Citanten heller vildet aqviescere, men ei indgaaet med appell til Over Retten, og nu ligger saavel Skifte-Brevet som det bte: tings Vidne udi Sagen for Over-Retten, saa at ikke indstevnte Bremer i nærværende tid deraf kand bekom/m/e sig til sit Forsvar. Altsaa maatte Comparenten nødvendig begiere Sagen udsat til Sommer-tinget, under Protest mod Overilelse.

Proc: Reutz for Citanten erindrede, at det er nu i Dag den 5te Gang denne Sag har været i Retten, og med den ene udsettelse paa den anden er bleven udhaled af Contra-Parten, efter at Comp: paa Høst-tinget 1769 sluttet Sagen. Dernæst, at Veder parten sidstleden Sommer-ting vedtog at slutte Sagen til dette Høst-ting, og endelig at Retten sam/m/e tid alvorlig forelagte ham til idag at befordre Sagen til Endskab. Da end denne Sag, der alene er om Beskyldninger imod Citanten, ikke har mindste beviselig Connexion med den paaberaabte Sag for Over-Hof-Retten, som alene er imellem Citanten, Hr: Raadmand Weiner og Skifte-Forvalterne i Sal: Mad: Bremers Stervboe, alene concernerende deres afsagte Skifte-Decision; saa maatte Comparenten, i Anledning af alt dette, fremdeles protestere paa Sagens Endskab og Optagelse til Doms, og imod al længre uforsvarlig Anstand, stridende imod saavel loven, som Contra-Partens eget *Løvte (Løfte), som og Rettens Kiendelse; Sluttelig erindrede Comp: om tillæg i Omkostningerne, foruden hans indgivne Reignings Summa, for Comparentens 4re Møder her paa Tinget siden den tid med Reise og Fortæring for hver Gang 3 Rd, samt tillige indstillede Sætte-Dommerens egen Møe, med Reiser og Videre i 5 Rets Dage, om samme kand blive

mindre end 3 rd hver Reise, hvilket alt med det videre han paastod skadesløs erstatted af den skyldige Vederpart, og saaledes protesterede Comp: mod al videre Udsættelse

Proc: Sønderburg replicerede, at Raison til en Sags Udsættelse tilligemed Udsættelserne i sig selv ikke kand decideres u-grundede efter de faa eller mange Gange Sagen kand have været i Rette, men efter de udløbende Omstændigheder, som kand have Anlediget Udsættelserne at begiere. Her var ikke fremlagt andet end Copie af en Stevning til tings Vidne og Copie af et Jndlæg til Skifte-

1771: 13b

Retten med hvad videre i Skifte-Retten eller tings Vidnet kand være forestillet, men ikke det hele, saasom hvad Vidnerne i tings Vidnet har forklaret og hvad der kand være foregaat og fulgt efter i Skiftet. Altsaa kunde der, efter Comaprentens Formening, af de fremlagte ting ingen Oplysning blive at tage om hvad Ret eller Uret kand være paa Citantens Side formedelst Mangel af det dermed Connecterede, som holdes tilbage, og følgelig vil den ærede Dommer saa meget mere kunde af det Mellemkommende med Appell, der har berøvet Citanten fuld leilighed til Legitimation af det Paastevnte og Comparentens Principal ligesaa Adgang til sit Forsvar formedelst Documenters Fraværelse ene er Aarsag til Sagens paatrængende Udsættelse, den han og forventede og paastod.

Proc: Reutz svarede, at Proc: Sønderborg ikke beviser det ringeste af ham tilførte, langt mindre med noget contra godtgiør noget til hans Principals Forsvar. Han har havt mere end overflødig tid nok til at kunde iretteføre sin Principals Forsvar, om han ellers havde noget, enten med Extract af Skifte-Brevet eller i andre Maader. Citanten holder sig betrygget dermed, at han har oplyst og Legitimeret sin Sag, og det øvrige derimod burde Vederparten forlængst have fremført. Comparenten haabede altsaa, at den høyst ærede Dommer noksom Kiendelig har erfaret og endnu erfarer, at Vederparten alene, som selv kunde sig in culpa, alene søged utilbørlig Ophold og Udflugt til Sagens Uendelighed; thi igientog Comparenten sin forige Protest og; under al Lovlig Forbeholdenhed af anke over ubillig Ophold, paatrængede Dom efter sit Forige

Proc: Sønderborg vedblev sit Forige og paastod, at Bremer er uden al Brøde i Sagen, samt, at de fremlagte Gienparter uden Fuldstendighed ikke kand blive til nogen H…..(?) for Citanten, ligesaa lidet som en Stevning til et tings Vidne kand være at paa-decidere, førend tings Vidnet fremlægges, og altsaa saa meget mere protesterede han imod den ……(?) Omgang af Hoved-Citanten og forventede den begierte Udsættelse, samt at Citanten paalægges for ..dig(?) at indlevere de Acter, hvoraf hans irettelagte Brevskaber skal være udtagne.

Reutz sagde til sidst, at hans Brev skaber har lovlig Hiem/m/el(?) nok, hvorfor Citanten ….(?) sin egen Hazard i Sagen, om samme skulde briste (brøste?). Og for Resten agtede han ei at opholde Retten med vidtløftigere Protocollation, men vedblev sit Forige, under Benegtelse

1771: 14

af alt det Ubeviselige af Veder partens Fuldmægtig snakked, samt ellers ei tvilede paa Sagens Optagelse til Dom som vedbør.

Proc: Sønderborg vedblev sit Forige

Afsagt:

Sagen optages til Kiendelse eller Dom efter Beskaffenhed til i Morgen Klokken 5 Slæt efter Middag.

Derefter er i Rettetaged af den Competente Dommer Fuldmægtig Hans Lessøe Sagen andlagt af Sr: Dyring Cramer mod Ole og Lars Schiold

Brose for Hoved Citanten fremlagde Rettens forafskeedigelse af 7de Maij næstleeden og begierede det derved forelagde Vidne Eedfæsted og afhørt efter hans forhen fremsatte Qvæstioner

Procurator Reutz mødte for Ole og Lars Schiold og i Retten incammineredе deres til i dag udstædde Contra Stevning imod Contra Parten Cornelius Dyring Kramer, paateigned lovlig forkyndt.

Hr: Brose vedtog Stevningens lovlige forkyndelse og paastoed det forelagde Vidne først afhørt alt under forbeholdenhed af det videre fornødne

Derefter blev fremkaldet det mødende Vidne Brithe Jacobsdatter Schiold efter foregaaende Laugdagelse, for hende Lovens Eed blev oplæst, og hun formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for MeenEed og hvorom hun og giorde løfte

Procurator Reutz jndstillede til Retten at siden dette Vidne er Contra Stevnt til forklaring af Contra Citanterne, at det desformedelst maatte blive hende tilladt at forklare Sagens tildragelse Historice eller lige frem og at forkorte Rettergangen, samt at forekomme mange Hoved og Contra Qvæstioner, hvorimod hand haabede at Hoved Citantens Fuldmægtig jndted med billighed haver at jndvende

Hr: Brose paastoed sine Qvæstioner følgelig lov først besvaret fremstoed da

Vidnet Brithe Jacobsdatter Schiold som aflagde Eed og derefter Svarede til Hoved Citantens fremsatte 1ste Qvæstion, at da hand nemlig Cornelius Dyring Kramer Reed op efter ej yppede dett allerringeste imod nogen. Til 2de Svarede: Veed jndted derom Til 3de Svarede Veed ike. Til 4de Svarede at paa tilbage Reisen saae Vidnet at i Schiolds Tuenet truede Citanten de jndstevnte Ole og Lars Schiold at dersom hand havde een Kniv ville hand stinge dem ihiel, og hvorpaa hun saa at hendes Mand Ole Schiold gav ham eet ørefigen, men saae ike hand nemlig Cramer havde nogen Kniv tilstæde

1771: 14b

Til 5te Svarede: Saae deraf jndted. Til 6te Svarede veed jndted derom, Til 7de Svarede, Hun saae ike noget af det omspurte

Procurator Reutz begierede sine Protocollen tilførte sidstleeden Sommer ting Contra Qvæstioner for Vidnet fremsatt til besvarelse

Dommeren i andleedning af Contra Citanternes fremsatte Contra Qvæstioner fremkaldede de Stevne Vidner nemlig lensmand Jan Andersøn Tvetteraas og Hans Hansøn Tvetteraas, som Contra Stevnemaaled haver forkyndt Som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter Lovens bydende, at de det i Rettelagde Contra Stevning Saaleedes haver forkyndet som deres paateigning udviiser.

Derefter svarede Vidned paa Contra Qvæstionerne saaleedes Til 1ste Svarede at det var Salamon Monsøn som Reed over Lars Schiolds Bøe og Mark. Til 2de Svarede Joe der blev spurt efter ham,

Nu begierede Procurator Reutz, for at forkorte tiden at Vidnet maatte forklare tildrageligheden lige frem som den er tilgaaed fra den tiid da Vidnett Spurte Cramer hvor Salamon var som Reed over Bøen paa opvejen fra Byen, og altsaa frafalt hand Qvæstionerne, Vidnet Svarede, at da Kramer kom tilbage fra Reisen paa Landet og vilde Reise til Byen og var kommen i Schiolds Tuenet Sagde {til} Vidnet til Kramer hvor Salamon blev af, hvortil hand svarede, Hand kommer nu, og derpaa Svarede Vidnet hvorfore Salamon skulde Ride over Lars Schiolds Bøe, dertil blev Svaret at hand skulde figte for Salamon og hannem forsvare Hvorpaa Kramer /: som var tilstæde :/ tog sin Ride Pisk ud og hyttede efter Lars Schiold, da Lars Schiolds Svarede? Vil du Slaae, men Kramer Svarede Nej! og i det samme

slog Kramer Lars Schiold over andsigted eller Næsen saa at det (der?) blødede med sin Ride Piske, Hvorpaa toeg Lars Schiold Kramers Hæst i bixlet, og Kramer derpaa skieldte dem paa Gaarden Schiold værende for Tyve og Skielmer og at hand vilde komme igien om een times tiid men hand kom ike, hvorpaa hand bante tillige

hvorefter dette Vidne fra Retten er bleven afskeediged og derpaa Fremstoed

Vidnet Marthe Poulsdatter gift med Ole Monsøn Schiold som aflagde Eed og derefter forklarede {fork} at være datter til næst forrige Vidne

Procurator Sr: Reutz begierede dette Vidne tilspurt. Om hun ike saae at Kiøreren Salamon Monsøn da hand Reed op efter til gaarden Nordnæs forbie gaarden Schiold, Reed med sin Hæst over Schiolds Bøe og Græs da det stoed i sit fulde floer, i stæden for at hand burde og kunde have Redet den alfare Vej med hoved Citanten Cramer

1771: 15

og om Salamon blev tiltalt derfor og hvad hand svarede? Vidnet Replicerede, at da Salamon Monsøn den omspurte tiid Reiste op efter Reed hand over Schiolds Enge bøe, og da Vidnet Spurde ham hvorfore hand giorde det, Svarede hand og Spurde om der ike var een gange Stie

hvorefter Vidnet blev afskeediget og fremstoed

Helge Olsdatter gift paa Gaarden Schiold boende som aflagde Eed og paa den fremsatte Qvæstion Svarede. Svarede, hun Saae vel at Salamon Monsøn Reed over Schiolds Enge bøe men videre veed hun ike, enten ihenseende til passerede ord og talemaader,

Hr: Brose for Hoved Citanten næst at benægte hvad der af Vidnernes forklaring mod ham kunde ville uddrages, begierede udskrift af Vidnernes forklaring, og tiid til næste ting for at slutte Sagen.

Procurator Sr: Johan Reutz for Contra Citanterne begierede Laug dags forelæggelse for Salamon *Olsøn til bemelte tiid

Eragted

Salamon Monsøn Kiører gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

6. Publiceret Een Obligation udstæd af Ole Pedersøn Kalland til Msr: Jacob Boch paa Capital 200 rdr mod Pant udj Debitors Ejende Mølle brug, Dateret Bergen den 5te October 1771

7. Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmanns Fuldmægtig Hans Lessøe til Albert Pedersøn Hennøe paa eet Mølle brug afgangne Rasmus Monsøns Stervboe tilhørende for 500 rdr Dateret den 1ste Maij 1771.

Bastian Reimers Sag efter forrige tiltale mod Tollef Byenes efter forrige tiltale

Procurator Reutz mødte {efter} for Bastian Reimers og begierede Sagen udsatt til næstholdende Sommer Ting, da hand den til Doms vil beslutte.

Udsettelsen er jndvilged til næste ting

8. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Ole Monsøn Borge med de fleere til Johannes Ellingsøn Lohne paa 1 Pund 9 Marker Smør i gaarden Lohne for 40 rdr Dateret 7de october 1771,

9. Eet ditto udstæd af Ole Olsøn Schiold med fleere til Anders Nielsen Apeltvedt paa 8 1/6 M/arker Smør i Apeltvedt for 32 rdr 4 mrk Dateret 8de Ditto

10. Eet afkald udstæd af Hans Andersøn Uhren til Halvor Nielsøn Lægden for hans Fæderne arv 30 rdr 3 mrk 3 s. Dateret 8de Maij 1771

11. Een odels lysning andgaaende 1 Løb 7 ½ Marker Smør i gaarden Schiold Dateret 5te october 1771

12. Een obligation udstæd af Lars Nielsøn Nobben til Sr: Hans Lund Bredahl paa 12 rdr mod Pant i eendeel Creature Dat: 12te april 1771

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Assessor Jean von der Lippe til Mons Hansøn Espeland paa ½ løb 3 Marker Smør i gaarden Espeland Dateret 29de Maij 1771 og hvormed fuldte ligelydende Reverse

1771: 15b

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette andlagt paa Justitiens Veigne jmod Skydsskafferen Jens Hansøn Aadland og i Rettelagde Rettens seeneste Laug dags forelæggelse for den Saggivne vedbørlig paateigned af de tvende Stevne Vidner Lensmanden Jan Andersøn Tvetteraas og Hans Hansøn Tvetteraas som hand havde her tilstæde, for at afhiemle Forkyndelsens Rigtighed saa fremt Jens Aadland ej skulle møde og vedtage sam/m/e

Jndstevnte Jens Hansøn Aadland blev paaraabt men mødte ike thi fremstode de forbemelte Stevne Vidner og efter Laugdagens oplæsning afhiemlede samme under Eed ihenseende til forkyndelsen saaleedes at være passeret som deres paateigning nærmere udviiser

Actor dernæst i Rette Lagde Hans HøyVelbaarenhed Hr: Stiftbefalingsmand Pettersens skriftlige ordre Sub dato 7de Augustj 1770, til action jmod Skydsskafferen Jens Hansøn Aadland, derefter Producerede hand een skriftlig Klage Dateret 5te Aprilis 1770 andgaaende Frie Skydsen her i Schiolds Skibreede, underskreven af den Saggivne tillige med fleere hvorpaa er teignet Høybemelte Hr: Stiftbefalingsmandens Resolution Dateret 7de Augustj 1770, Endelig fremlagde hand og /: Skiønt til overflod siden Stiftbefalingsmandens Resolution viiser det :/ Een Attest andgaaende at bemeldte Jens Hansøn Aadland tilforn i aaret 1755 har været med at opskrive een usandferdig Klage i samme begivenhed de fremlagde Documenter bleve oplæste og ere saaleedes eet efter andet lydende

Actor derefter forestillede at den Respective Rett af de nu fremlagde Documenter klarlig kand see at det er ike ham som har paalagt almuen i Schiolds Skibreede at komme Sartors Skibreede til hielp i Frie skydsen, men at saadant af høye Øvrighed mange aar førrend hand blev Foged er Resolveret og befaled, følgelig er og Klagen i den deel Løgnagtig og urigtig, den Respective Rett erfarer end videre {end} at Skyds Skafferen Jens Hansøn Aadland imod sit bedre vidende og overbeviisning, ej alleene er hoved Mand for denne Sidste Klage, men end og at hand tilforn i samme begivenhed og ved andre Lejligheder har besværet den høye Øvrighed med Klager uden grundig føye og Aarsage, hvorfore hand er saa meged meere brødig efterdie hand som Skyds Skaffer er befriet for frie Skyds og følgelig klager over heelt Skind for sin egen Persohn, Hand indlod derfore Sagen Dom med saadan paastand, at den Saggivne Jens Hansøn Aadland for sine Dumdristige og løgnagtige

1771: 16

Klager og beskyldninger vorder tildømt, at sidde paa Vand og brød i Fængsel i 14 dage, samt at betale til Justitz Cassen 2 rdr og ligesaameget til Sognets fattig Casse, Endelig og at erstatte Processens Omkostninger med 4 rdr,

Sagen optages til doms

Anno 1771 den 9de Octobris, da Høst-tinget for Skiolds Skibredes Almue paa tingstedet Møllendal continuerede, blev i Overværelse af Fogden, det foranførte Laugret og den tingsøgende Almue, af mig Vice-Politie-Mæster Brose, som Sætte-Dommer, i Sagen indstevnt af Raadmand Weiner mod David Bremer, saaledes

Dømt og Afsagt:

Indstevnte Bremers Fuldmægtig vedtog, da denne Sag i dette Aars Som/m/er-ting her blev foretagen, den, uden videre Ophold, til dette ting fra sin Side afslutted. Rettens Kiendelse, som inden dette Aars Sommerting den 7de Maii næstleden her blev afsagt, paalagde end videre den Indstevntes Fuldmægtig til dette ting, uden Udhal og Udflugt, at efterkomme dette sit om Sagens Slutning givne Løvte. Ny Udsettelse, som er af den Indstevntes Fuldmægtig begieret, uden derfor at give nogen lovgyldig Aarsag, kand derfor ei bevilges. Men Retten anseer det derimod lov forsvarligt Sagen nu ved Dom at beslutte. Hvad nu Sagen i sig selv angaaer, da maa man vel tilstaae, at indstevnte Bremers brugte og af Citanten Raadmand Weiner her paa-ankede Udskrifter ere saa uforsigtige og upasselige, at en brav og ærekiær Mand, som vidste, at ham intet med Villighed kunde bebreides, derved maatte finde sig gravered. Men derimod kand disse Udtrykke, baade efter sin egen Beskaffenhed og ikke den Forklaring, som den Indstevnte, sær i sit for Bergens Bytings Ret under 11te Julii 1768 indgivne Jndlæg, derover vil have giort, ei ansees saa fornærmende, som Sagsøgeren vil have dem holden for.

Thi Kiendes, efter saadan Sagens forefundne Beskaffenhed, herved For Ret: at alt hvad der mod Sagsøgeren, Raadmand Weiner, til Prejudice eller Forkleinelse, kunde være at uddrage af indstevnte David Bremers mod ham brugte og her paa-ankede, upasselige og uforsigtige Expresioner, bør være saaleedes Mortificered og til intet giort, at det ei bør komme bte: Persohn, Raadmand Weiner, til forkleinelse i nogen Maade, at Bremer, for hans her paaskadigede Forhold, bør at bøde 4 rdr til Fanøe Præstegields Fattige og ligesaa meget til Justice-Cassen. Saa bør og indstevnte Bremer betale Sagsøgeren denne Sags Omkostninger med 32 rdr 2 mrk, hvoraf Sætte-Dommeren for Møie, Reiser og Udgivter, formedelst denne Sag, tilkommer 12 Rdr. Hvilken denne Doms Indhold fuldbyrdes 15 Dage fra dens lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Derefter er Retten igien betient af Hr: Sorenskriver Garmanns Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe og

*8de Publiceret Eet afkald udstæd af Johan Christian Larsøn til sin Fader Lars Olsøn Næsthue andgaaende hans Moderne (Møderne?) arv 106 rdr 2 mrk 3/5 s. Dateret 9de october 1771

1771: 16b

*9. aflyst Een Obligation udstæd af Mogens Larsøn til Jomfrue Johanne Friel Stoer 200 rdr mod Pant udj øvre Natland Dateret 30te April 1763 og tinglyst den 4de Maij samme Aar som nu er jndfried, og derfore Mortificeres

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer derefter fremlagde til Examination og Fogdens Regnskabs belæg følgende Tingsvidner 1. Tings vidne andgaaende om noget i de her i Skibreedet værende Laxse og Sille Vaager dette aar er Fisked hvoraf Skatt kunde betales? Hvortil blev svaret Nej af saavel lensmanden som den tilstædeværende Almue at ej noget saadant i Skibreedet dette aar er Fisked. 2de det Stoere Tingsvidne jndeholdende 16 Poster Hvortil blev Svaret at det forholder sig i alt som forrige aar uden forandring undtagen at jhenseende til 7de Post, da udgaar Niels Willumsøn Fløen som Strandsidder, da hand nu ingen saadan Næring som omspurt er bruger. og ihenseende 9 & 10de Post da forbeholder Sorenskriveren sig desandgaaende at give nærmere oplysning. 3. Tingsvidnet andgaaende om Giestgiveren Erich Nielsøn bruger anden handel end hands blotte giestgiverie? Hvortil blev svaret at hand sig ej med videre befatter. 4. andgaaende Aftags tingsvidnet blev svaret ligesom næst forrige aar. 5. Den ordinaire Skatte Restance saasom i Salig Cammer Raad og

Foeged Bildsøes betienings tiid 10 rdr fra 1766 til 1770 334 rdr 5 mrk 11 s og for jndeværende aar 880 rdr 3 mrk 11 s. som efter oplæsning blev uimodsagt. 6. Tingsvidnet andgaaende hvad der af Procento Skatten af de uden for Bonde standen værende her i Skibreedet staar til Restance til andsvar fra 1ste Julii 1770 til aars dagen 1771, som beløber til 41 rdr 88 ½ s Som og blev uimodsagt 7. Tingsvidnet betreffende Consumption Famillie og Folke Skatten som her i Skibreedet jndestaaer til 1770 aars udgang, saasom efter Dessission bereigner 44 rdr 12 s og i fra 1766 til 1770 begge inClusive 123 rdr 60 s. og ellers med samme Erjndring som for Sartors Skibreede. 8. Extra Skatts Restancen hvorpaa dette aar alleene nu her paa tinged er betalt 8 rdr 32 s som af Almuen og laug Retted blev tilstaaed. 9. Tingsvidne andgaaende Om ike øvre Natlands huuser ere opbygte i brugbar stand, hvortil blev svared Joe!

J andleedning af almuens begiering i adskillige Skibreeder her i {Bergen} Fogderiet at Frie Skydsen in Natura maatte ophæves, og ald frie Skyds derimod betales med Penge af det helle Fogderies Mandtall begierede Fogden dette Skibreedes almue tilspurt 1mo Om almuen her i Skibreedet er eenig med den øvrige almue

1771: 17

Derudj at Frie Skydsen in Natura ophæves og at ald frie Skyds betales med Penge efter rigtig Repartition paa det heele Mandtall, paa det een hver Jordemand som billigst kunde bære lige byrde? Svarede Nej, de kunde ike tage deel med de andre Skibreeder i Frie Skydsen men alleene for deres eged iboende Skibreede,
Kramer begierede tilført at hand alt for vel er vidende om dette Skibreedes almues uvillighed, i at Contribuere til Skydsen som billig med de andre Skibreeder da deres til Høye øvrighed jndgivne Klager des betreffende, hvoraf og een i een Justitz Sag denne dag er i Rette lagt {som} samme nærmere oplyser

14. Publiceret Eet afkald udstæd af Johan Christian Larsøn Næsthue til hans Fader Lars Olsøn Næsthue andgaaende hans Moderne (Møderne?) arv 106 rdr 2 mrk 3/5 s Dat: 9de october 1771

Derefter er til Rettens medbetiening næst andstundende aar 1772 udnævnt og andordned følgende Nye Mænd: 1. Rasmus Olsøn Lundgaarden, 2. Haagen Nielsøn Syndnes, 3. Colbiørn Olsøn Syndnes, 4. Mons Laddefiord, 5. Niels Nielsøn øvre Titlestad, 6. Lars Christophersøn Hetlevig, 7. Michel Mortensøn Rølland og 8de Jacob Rødland

Og da jngen jndfant sig som videre for Sage Tinget havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1771

Anno 1771 den 11te October, Er Retten sadt paa Ting stædet Alverstrømmen i Ahlenfiths Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Lovlige forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Alenfiths Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde, undtagen at nu selv sad Mons Gullichsøn Fosse og i stæden for Knud Midgaard sad Anders Siursøn Siurset

Hvorda
Blev allerunderdanigst Læst de for næste forrige Skibreede bekiendt giorde Kongelige Forordninger og dernæst andre Høye øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication efterfølgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted efter Salig Sorenskriver Johan Garmann begyndt den 14de December 1768 og Slutted den 20de Junii 1770, vid: Pante Bogen foilo ,

1771: 17b

2. Eet Ditto Forretted paa Gaarden Hopland efter afdøde Jon Bergesøn den 16de Julii 1771
3. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Hr: Capitain Dahl og Broder Henning Frimann Dahl paa 1 Løb 1 Pund 12 Marker Smør i gaarden Monstad for 168 rdr Dat: 6te Julii 1771
4. Eet Dito udstæd af Dito til Dito paa 1 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Berrefiord for 54 rdr Dateret dito dato
5. Eet Dito til Dito paa 1 Løb Smør i gaarden Møchisvold for 120 rdr af dato som næstforrige
6. Eet Skiøde udstæd af Hr: Capitain Dahl og Broder Sr: Henning Frimann Dahl paa 1 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Berrefiord for 80 rdr Dateret 10de Augustj 1771

Derefter fremstoed for Retten Beboerne paa Gaarden Fæste her i Skibreedet under Matricul Nummer 19 naunlig Halvor Knudsøn og Colbeen Baltzersøn der bruger i bemelte gaard Søre Fæste kaldet Skatte Skyld 1 ½ løb Smør og i Landskyld 1 løb Smør 1 Tønde Malt, eenhver for den halve part, og Veemodelig beklagede, at der een 14 dage for St: Hans dag Sidstleeden opkom paa gaarden Fæste een ulykelig Jldsvaade, hvorved blev Lagt i aske følgende Huuser saasom for beboeren Halvor Knudsen 1 Stue, tvende Boer, 1 Jldhuus, 1 Skikue og eet tømret Kammer, og for Colbeen Baltzersøn 1 Stue 1 Boe, eet Jldhuus og 1 Skikue, hvorved og tillige deres løsøre og Huusgeraad blev opbrendt, hvilked er den Ting søgende og nu tilstædeværende almue gandske vel bekiendt, Thi begierede de og Laug Rettes og Almuens Svar desandgaaende,

Laug Retted og almuen dertil svarede at det dessverre er alt for Sandt hvad anddraged er andgaaende den paa gaarden Søre Fæste som melt opkomne ulykelige Jldvaade som i alt sig saaleedes forholder som forestilled er

Comparenterne Halvor Knudsøn og Colbeen Baltzersøn begierede det passerede i tingsvidne form beskreven meddeelt, til derefter forventende Skatte Friehed

Som Blev Bevilget

7. Publiceret Eet auctions Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Sr: Jon Mariager paa 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Kaabberdahl for 139 rdr 3 mrk, Dat: 30te april 1771
8. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Capitain Krogh til Knud Hansøn paa 18 Marker Smør 1 qvarter Malt ½ Faar i Gaarden Eicheland Dateret den 25de Maij 1771 og med hvilken Bøgsel Sæddel og fuldte een ligelydende Reverse Bøgsell Sæddel, som og blev ihenseende paateigningen oplæst.

1771: 18

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have ved Mundtlig Varsel til eet lovskiked Tings vidnes erholdelse, ladet jndstevne Ole Olsøn Espeland for begangne Tyverie hos Anders Olsøn Espeland følgelig denne Sidstes till Fogden giorde andmeldelse, Til Vidner er under Lovens Faldsmaal jndkaldet Knud Aadsen Fischesetter Ole Jversøn Seim og Erich Bergesøn ibid: Og havde Fogden tilstæde Stevne Vidnerne Lensmanden Knud Stor oxe og Erich Seim for at afhiemle Stevnemaalet

Jndstevnte Ole Olsøn Espeland blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans Veigne mødte med tilsvar Men alle Vidnerne mødte og vedtoge lovlig Varsel

Derefter fremstode Stevne Vidnerne Knud Stor oxe og Erich Seim som afhiemlede Jndvarslingens lovlige forkyndelse saavidt jndstevnte Ole Olsøn Espeland betreffer

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede de Eedfæstede Vidner i Eedtagne og afhørte, dog bad Fogden først at Anders Olsen Espeland som nu her er tilstæde maatte tilspørges: om hand ej har andgived dette Tyverie for Fogden Svarede Joe det forholder sig som omspurt er

Derefter er fremkaldet dee mødende Vidner og Eedens forklaring for dennem af lovbogen oplæst og de formaned til Sandheds udsiigende og at vogte sig for MeenEed, hvorom dee og giorde løfte, og derefter fremstoed som det

1ste Vidne Knud Aadsøn Fischesetter som aflagde Eed og Separat blev afhørt Fogden Hejberg begierede Vidnet tilspurt 1. Om hand ikke har hørt at Anders Olsøn Espeland har beklaget sig over at være frastaalet een deel penge af een Kiste i een Boe nu i denne Sommer efter St: Hans tiid? 2det Om Vidnet har hørt Anders Espeland sige: Hvormange Penge hand var frastaalen 3die Om Vidnet ikke har hørt at Ole Olsøn Espeland har selv sagt og tilstaaet at have staaled eendeel Penge fra Anders Espeland, hvormange og paa hvilken maade det skeede 4de Om ike bemelte Ole Espeland ligeleedes haver sagt at have leveret det staalne tilbage til Ejermanden Anders Espeland Reserverende fleere Qvæstioner i fornøden tilfælde Til 1ste Svarede Joe hand haver hørt det omspurdte. Til 2det Svarede: at hand ike kand erjndre sig den egentlige Summa hvor meged i alt. Til 3die Svarede Joe hand har hørt af Ole Espeland selv at hand havde staalet eendeel penge fra Anders Espeland, og deraf baared tilbage igien første gang 8 rdr 3 mrk 1 s, og anden gang 2 rdr 1 mrk 6 s, vidnet Sagde og at Ole Olsøn

1771: 18b

Selv til hannem haver Sagt, at hand kom til at tage Pengene ved denne lejlighed, at hand var i Anders Espelands Boe og leedte om een Kniv som var bleven borte for ham, og fandt da Nøglen til Anders Espelands Kiste og derudj tog de Penge som Vidnet forhen har omforklaret hvilked skeede om dagen. 4de er forhen besvaret, ligesom og Vidnet paa Hr: Fogden Hejbergs Erjndring forklarede, at hand ike haver hørt at Ole Olsøn Espeland haver taged meere eller anden slags end de omprovede Penge,

derefter er Vidnet Demitteret, og fremkaldet som

2det Vidne Ole Jversøn Seim der aflagde Eed, og blev Separat afhørt og svarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes: Til 1ste ligesom forrige. Til 2det Svarede: at hand hørt af Anders Espeland at det skulde i alt være 13 rdr 6 s Til 3die Svarede Joe hand har hørt af Ole Olsøn Espeland selv sige, at hand havde staalet eendeel Penge fra Anders Espeland, og deraf eengang baaret tilbage 8 ½ rdr men om hand har staaled fleere Penge eller baared samme tilbage meere end den eene gang vidste vidnet ike, ej heller paa hvad maade hand kom til at stiele pengene, og Endelig har Vidnet ike heller hørt at Ole Olsøn Espeland skal have staaled andre Sorter, med hvilked den 4de qvæstion og er besvaret

derefter er Vidnet afskeediged, og fremkaldet

3die Vidne Erich Bergesøn Seim som aflagde Eed og derefter svarede paa de fremsatte qvæstioner saaleedes: Til 1ste Svarede Som næst forrige til 2det Svarede Nej

hand har ike hørt Summen. Til 3de Svarede Joe, at hand har selv hørt Ole Olsøn Espeland sige at hand havde taged 8 rdr 3 mrk 1 s., fra Anders Espeland som hand havde leveret ham tilbage igien, j det øvrige forklarede Vidned ihenseende til baade Maaden og tiden at Ole Olsøn Espeland toeg pengene, ialt eenstemmig med det første Vidne, Endelig lagde {lagde} og Vidnet dette til at hand haver hørt af Ole Olsen selv at hand foruden de forhen omprovede 8 rdr 3 mrk 1 s., og skal have taged fra Anders Espeland 13 rdr 6 s og samme leveret tilbage, men ellers forklarede Vidnet at det ike er ham vidende at Ole Olsøn haver taged enten fleere Penge eller andre ting end omforklared er, dog Anders Espeland fordrede Ole Olsøn for 3 1/2 rdr til som hand skulde have taged, hvilked Ole Olsøn nægtede og derimod sagde at Anders Espeland havde faaed i forliig Eet Aaklæde og Eet lagen

1771: 19

Hvortil af {Vidnet} \Anders/ blev svaret at hand havde det ike paa noged forliig men alleene paa de 3 ½ rdr som Restede, Sluttelig Sagde og Vidnet at have hørt af Ole Olsøn at bemelte Ole Olsøn skulde have gived Anders Espelands Søn i forlig 10 s og hans datter 8 s
derefter er Vidnet fra Retten bleven afskeediget
Hr: Fogden Hejberg begierede derefter At Anders Olsøn Espeland maatte fremkaldes og tilspørges Om hand har faaed alt det af Ole Olsøn Staalne tilbage eller om hand har noged meere at fordre hos ham som endnu ike er levered Anders Olsøn Espeland Svarede: hand har faaed det alt tilbage igien saa at indted derpaa er tilbage
Hr: Fogden Hejberg begierede tings vidnet Slutted og sig in forma beskreven meddeelt saa snart skee kunde til videre Messures tagelse
Som blev Bevilged.

Derefter begierede Hr: Fogden Hejberg fremsadt for laug Retted og almuen til besvarelse /: Frie Skydsen andgaaende :/ de samme Qvæstioner, som for Sartors Skibreede ere Protocollen tilførte, Hvortil blev svaret saasom Til 1ste Svarede Joe, at det forholder sig saaLeedes som omspurt er. Til 2det 3die og 4de Svarede og i aldt saaleedes som for forrige Skibreeder andført er, og Endelig til 5te at de ere villige til at betale foruden den Skyds som paa dennem bliver Reparteret eenhver Jordbrugende Mand 4 s til Hr: Fogden Hejberg aarlig for sin umage med Skydsens Repartition og incassation med de øvrige jndrettninger, naar hand dermed er fornøyed og tillige taker for den møye og umage Hr: Fogden sig for dem desandgaaende vil paatage og hvilken jndrettning Frie Skydsens udbetaling andgaaende de ike kand skiønne andet end vil blive til den Samtlige Skibreedes Almues fordeel og beste, da eenhver kommer til at bære lige udgift og byrde den eene med den anden
Hr: Fogden Hejberg igientog sit for Sartors Skibreede<til>førte og var fornøyed med Laug Rettes Svar paa de fremsatte qvæstioner

Derefter er fremlagt til Hr: Fogden Heybergs Reignskabs belæg til examination følgende Tingsvidner. 1. Tings vidnet andgaaende om noged Fiskerie, i de her i Skibreedet befindende Laxse og Sille Vaager dette aar er falden hvoraf Skatt kunde betales? Hvortil blev svaret Nej, at ej noged saadant Fiskerie her i Skibreedet dette aar er falden

1771: 19b

2. Det Stoere Tings Vidne jndeholdende 16 Poster hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som næst forrige Aar uden nogen forandring og forbeholder Sorenskriveren sig andgaaende den 9 & 10 qvæstion at give ved sine Dessignationer nærmere forklaring derom. 3. Tingsvidnet andgaaende de her udj Skibreedet værende tvende Giestgivere Hr: Lieutnant

With og Joritz Lampe, om de befatter sig med anden Handel og Næring end deres blotte Giestgiverie? Hvortil blev Svaret Nej at de sig ikke med videre befatter. 4. Restance Registeret over de ordinaire Skatter saasom i afg: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 29 rdr 91 s: til 1770 aars udgang 160 rdr 57 s. Og for jndeværende Aar 464 rdr 81 s, 5. Tingsvidnet andgaaende Consumptions Famillie og Folke Skatten for aaret 1770 staar til Rest 18 rdr 24 s. 5. Tingsvidnet over Extra Skattens betaling, da er alleene efter Laug Rettes og almuens attestation betalt paa dette Ting 11 rdr 72 s og 7de Odels Skatts Mandtalled som paa seeneste Sommer Ting er bleven examineret

9. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Lars Larsøn Totland med de fleere til Anders Larsøn Gousereide paa 18 1/10 Marker Smør 6 1/30 Kande Malt i Gaarden Gousereide for 46 rdr Dateret den 11te October 1771

10. Eet Dito udstæd af Hans Nielsøn Hopland med de Fleere til Peder Knudsøn Herland paa 1 Pund Smør og 20 Kander Malt i gaarden Herland for 70 rdr Dateret 11te october 1771

11. Eet Ditto udstæd af Ole Olsøn Hofsdahl med de fleere til Ole Olsøn Frechoug paa 13 ½ Marker Smør og 4 ½ Kande Malt udj gaarden Yttre Giervig for 19 rdr 4 mrk 2 s: Dat: 12te dto:

Derefter er udnævnt til laug Rette for næst andstundende Aar 1772 følgende nye Mænd saasom 1. Johannes Arnesøn Siursetter, 2. Siur Andersøn Siursetter, 3. Ole Olsøn Gousereide, 4. Niels Larsøn Toscheim 5. Jver Johannesøn Hopland, 6. Halvor Siursøn Ryland 7. Johannes Pedersøn Bøchisvold, 8. Guttorm Carlsøn Schotsund som alle jnden næste nye aar haver at aflegge deres Laug Rettes Eed og siden tilkommende aar saa vel ved de ordinaire som Extra Retter og andre andbefalede Forrettninger efter tilsigelse møder tilstæde

Og da jngen efter trende ganges udraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at Forrette, er samme for denne Sinde ophæved

1771: 20

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1771.

Anno 1771 den 14de October, Er Retten sadt og betiendt paa Ting stædet Alverstrømmen i Ahlenfiths Skibreede, udj Hr: Sorenskriver Henrich Garmanns Svagheds forfald af hands Eedtagne Fuldmægtig Hans Lessøe overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Herløe Skibreedes almue, og var da tilstæde til Rettens medbetiening de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde og Protocollen Speciel ere tilførte, undtagen i stæden for Knud Schiellanger som død sad nu Christian Olsøn Fløxsand,

Hvorda!

Først blev Publiceret allerunderdanigst dee for forrige Skibreeder Bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen till Publication efterfølgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Hesdahl efter afdøde Malene Johannesdatter den 30te Martj 1771

2. Eet Ditto Forretted paa samme Gaard den 30te Martj 1771 efter afdøde Halsteen Johannesøn

3. Eet Ditto Forretted paa Gaarden Dahle efter afdøde Jngebor Johannesdatter, samme dags Dato

4. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Krigs Raad Korn til Jacob Andersøn paa 20 M/arke/r Smør i Gaarden Tveiten forefindes Dateret den 8de Martj 1771

5. Een Ditto udstæd af Dito til Arne Aschildsen Ravnanger paa 27 M/arke/r Smør i Gaarden Ravnanger Dateret 16de Februarii 1771

6. Een Dito udstæd af Dito til Jver Jversøn paa 18 Marker Smør ¼ Huud og 12 Kander Malt i Gaarden Frommereide Dat: 20de September 1771

7. Een Dito udstæd af Dito til Ole Jensøn paa 18 Marker Smør ¼ Tønde Malt i Gaarden Tveit Dateret 2de Januarii 1771

Med hvilke originale Bøgsel Sædler fulte een Ligelydende Reverse

8. aflyst een Obligation udstæd af Enken Gudve Andersdatter Jden til Hr: Bergendahl paa Capital 150 rdr mod Pant udj Gaarden Jden 1 Pund 19 5/7 Marker Smør Dateret 13de october 1768 og tinglyst den 18de Maij 1769, som nu er betalt og derfore Mortificeres

9. aflyst een Dito udstæd af Ole Johannesøn Dahle til Anders Aschildsen Reistad Dat: 18de october 1754 og tinglyst den samme dato paa Capital 41 rdr 3 mrk mod Pant udj gaarden Dahle 2 Pund 10 ½ Smør og er samme efter qvitering jndfried og derfore Mortificeres

10. Een obligation ting lyst, udstæd af Siur Torgiersøn Jden til Hr: Bergendahl paa Capital 150 rdr mod Pant udj gaarden Jden Dateret 14de october 1771

11. tinglyst Een Constitution udstæd af Høyvelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen til Hans Lessøe, paa at

1771: 20b

Være Constitueret Sorenskriver udj Nordhorlehn i afdøde Sorenskriver Henrich Garmanns Stæd jndtil een virkelig Sorenskriver Beskiked Vorder Dateret 15de October 1771

Derefter fremstoed for Retten Jacob Rasmussøn Oen og andmeldede at Enken Marthe Michelsdatter, som har været gift med Comparentens Søn Michel Jacobsøn med den Spedalske *Sygge er behefted efter herved fremlagde attest af 24de Septr: 1771, og da hun jndted er Ejende til at bestride de omkostninger som vil medgaae til hendes jndlemmelse i Hospitalet, udbad hand sig af Laug Retted og almuen Tings vidne desandgaaende

Hvortil Laug Retted og almuen svarede at den omspurte Martha Michelsdatter indted er Ejende til de fornødne omkostningers bestridelse hendes *Hilsen (Helse) andgaaende

Comparenten Jacob Rasmussøn begierede det passerede i Tings vidne form beskreven meddeelt som blev bevilged

Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have med mundtlig Stevnemaal efter andmeldelse for ham Ladet jndstevne Elling Rasmussøn Giertaas for begangne overfald og Slagsmaal paa Ole Arvesøn Sættre derom at andhøre Vidner og lide Dom til Bøders udreedelse og Processens omkostningers erstatning Til Vidner er under Lovens Faldsmaal jndkaldet Erich Siursøn, Peder Siursøn og Martha Olsdatter, alle opholdende sig paa Pladsen Kalvetræet under Hopsgaard,

Actor vilde formode at de jndstevnte Møder, men i manglende fald havde hand Stevne Vidnerne Lensmanden Mons Schiellanger og Hermann Tollefsøn Schiellanger tilstæde for at afhiemle Stevnemaaled

Fogden andmelte ogsaa at hand til Vedermæhle havde jndkaldet Ole Arvessøn Sættre

Samtlige de jndstevnte bleve paaraabte men jngen mødte tilstæde, thi er jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner afhiemled.

Fogden begierede saavel Parter som Vidner forelagt laug dag til næste ting

Eragted

Jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Elling Rasmussøn Giertaas og Ole Arvesen Sættre gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Erich Siursøn, Peder Siursøn og Martha Olsdatter under lovens Faldsmaal forelægges, samme tiid at møde og Provemaal i Sagen at aflegge

Gudmund Jansøn Hielmen derefter fremstoed for Retten paa sin Moder Malene Clemmetsdatters Veigne og til kiendegav at hun til dette Ting med mundtlig varsel

1771: 21

Haver ladet jndkalde Niels Nielsøn Hielmen for Resterende Landskyld af eendeel Jordegods i gaarden Hielmen for 5 aar des angaaende at lide Dom i Hoved Sag og omkostninger

Contra Parten Niels Nielsøn Hielmen blev paaraabt men ingen mødte tilstæde thi er jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner afhiemled

Comparenten Gudmund Jansøn Hielmen derefter begierede udeblevne Laug daged til næste ting, ligesom hand og erklærede, at den paastevnte aarlige Landskyld med Fløtning og 3die tage er 7 mrk 2 s

Eragted

Jndstevnte Niels Nielsøn Hielmen gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg gav tilkiende at have med mundtlig Kald og Varsel Ladet jndstevne Mathias Mathiasøn Myrtvedt, at høre det een hos ham passeret jndførsels Forrettning udj 15 Marker Smør skyld i hans Ejende gaard Myrtvedt for Resterende Kongelige ordinaire Skatter pro Anno 1768, 1769 og *1769 (1770) ved dom vorder stadfæsted og denne skyld udj gaarden tildømt Hans Kongelig Mayestett som Ejendom for samme aars Skatter og denne Processes omkostninger

Fogden begierede den jndstevnte paaraabt og i mangel af møede hafde Stevne Vidnerne Haaver Olssøn Espetvedt og Stephen Olsøn Haatuft tilstæde for at afhiemle Stevnemaalet.

Jndstevnte Mathias Myhrtvedt blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans Veigne mødte med tilsvar.

Hr: Fogden Hejberg som merkede at det eene Stevne Vidne her fra Tinged var afreist hvilked var ham aldeeles ubekiendt førrend nu da Sagen var inCammineret Reserverede sig Lovlig Rett og tiltale mod dette Stevne Vidne fordie hand saa modvillig og forsættlig nu har forspilt til dette ting det Søgemaal som Fogden paa Embeds veigne havde andlagt jmidlertiid begierede Fogden at det eene nu tilstædeværende Stevne Vidne Haaver Espetvedt maatte fremkaldes og afhiemle Stevnemaaled, og det andet Stevne Vidne Stephen Haatuft at forelægges Laug dag under Lovens Faldsmaal til næste Sommer ting at møde for ligeledes at afhiemle Stevnemaaled, og Fremlagde Fogden til beviis for Søgemaaled den hos Mathias Myrtvedt Passerede Jndførsels Forrettning, hvorefter Jndvarslingen af det mødende Stevne Vidne Haaver Espetvedt blev afhiemled og dernæst

Eragted

Det udeblevne Stevne Vidne Stephen Haatuft forelægges under Lovens Faldsmaal til næste Sommer ting at møde til jndvarslingens afhiemling

1771: 21b

Hr: Fogden Hejberg i andleedning af de i Hans allerunderdanigst aflagde Reignskab udsadte Andteignelser, betreffende dend ved Gaarden Nodenes afvigte høst fundne Hval Fisk, begierede Laug Retted og almuen tilspurt følgende Poster. 1mo Om der ikke i den tiid medens Hval Fisken var beliggende ved Nodenes jndtraf eet meged haart og stormende uvejr. 2do Om det ike desformedelst var een høy nødvendighed at Fisken med liner og touger maatte belægges paa det den ej skulde slides løs og drive bort, samt om det ike ligeleedes var høyst fornøden at der af Folk blev holt vagt over den baade Natt og dag 3tio Om det ike er Laug Retted og almuen bekiendt at de 9 Biergere som ej blev tilkiendt Findings Spek af Hvalen, Rigtig af Fogden blev betalt her paa Tinget 6 rdr, for deres umage med at bierge Hvalen, og for slit og erlidte Skade paa liner og Touger, samt om ike det er holt vagt over Hvalen som var 3 Mand hver dag og ligesaa mange om Natten, ligeleedes af Fogden blev betalt 20 s hver Mand for dagen og ligesaa meged for Natten 4to Om ike den dag, da Fogden Reiste ud til Nodenes for at Besigte Hvalen, var saa sterk storm at hand ej med mindre end 6 Mand kunde være hiulpen i Sky{t}ds naar hand skulde kunde fremkomme, da der end og samme tiid hand var paa stoere Fiorden Kuld seilede een Baad! 5. Om det ike havde afskræked de faae liebhabere her fandtes til Hvalen, i fald Conditionerne, hvorefter Hvalen blev Solgt, havde blevet saaleedes jndretted at Kiøberne foruden Kiøbe Summen skulde betale alle omkostningerne af samme? Hvortil blev svaret saasom til 1ste: Joe at det forholder sig i Sandhed som omspurt er. Til 2de Svarede Joe at det var den største fornødenhed ej alleene at den omspurte Hval Fisk med liner og touger blev belagt men end og at der over den blev holdet vagt for at forebygge een større Skade som deraf kunde flyde, i fald Fisken skulde have slittes løs og kommed bort. Til 3de Svarede Joe at det forholder sig i eet og alt som Spørsmaaled jndeholder

1771: 22

Til 4de Svarede Joe at Hr: Fogden ej med mindre end den omspurte Skyds kunde fremkomme, ligesom det og er een Sandhed at samme tiid kuldseilede een Baad hvoraf een Mand blev død og borte og 2 Mand af andre biergede. Til 5te Svarede Joe at ligesom det er een Sandhed at ved den over Hvalen holte auction ey jndfandt sig meere end een 2 a 3 Kiøbere som paa samme giorde bud, saa vilde det og havde afskræked Kiøberne i fald bekostningerne i Conditionerne skulde have væred jndroked
Hr: Fogden Hejberg begierede det passerede vedbørlig beskreven som blev bevilged

12. Tinglyst Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Hejberg andgaaende Herløe Gaards tilliggende Herligheders fredelse Dateret 16de october 1771.

13. aflyst een Obligation udstæd af Lars Andersen Mons Olsen Johannes Monsøn samt Anders Monsøn Niaatvedt paa Capital 196 rdr mod Pant i Alversunds Kirke med underliggende Jordegods, Dateret 13de october 1769 og tinglyst den 14de Ditto som nu er indfried og derfore Mortificeres

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede for laug Retted og den Tingsøgende almue fremsadt til besvarelse de for Sartors Skibreedes almue Protocollen tilførte Qvæstioner Frie Skydsen betreffende, Hvortil i eet og alt blev Svaret som for Sartors og Ahlenfits Skibreede andført er.

14. Tinglyst Eet Auctions Skiøde udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Sr: Ryssel paa een anpart i Gaarden Gustad skyldende 2 Pund 6 Marker Smør for 89 rdr Dateret 16de october 1771

15. Eet Skiøde udstæd af Sr: Ryssel til Lars Andersøn paa 2 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Goustad for 98 rdr, Dat: 14de octr: 1771

16. Eet Ditto udstæd af Ole Johannesøn Dahle til hans Søn Johannes Olsøn paa 1 Pund 5 ¼ Marker Smør i Gaarden Dahle for 45 rdr Dateret 16de october 1771

17. Een Obligation udstæd af Lars Niaatvedt til Lars Andersøn Hopland paa Capital 86 rdr, mod Pant i gaarden Niaatvedt 1 Pund 18 Marker Smør og andpart i Alversunds Kirke, Dateret 16de October 1771.

18. Eet Skiøde udstæd af Enken Anne Larsdatter Hesdahl med de fleere til Johannes Halsteensøn paa 1 Pund 12 Marker Smør og 1/3 Faar i Gaarden Hesdahl for 32 rdr, Dat: 11 Maij 1771

Derefter er fremlagt til examination følgende Tings vidner Til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg saasom 1. Tingsvidnet andgaaende om noged Fiskerie i de her i Skibreedet værende Laxse eller Sille Vaager dette aar er falden, Hvoraf Skatt kunde betales hvortil blev svaret Nej, at ej noged saadant Fiskerie er falden

1771: 22b

2. det store Tingsvidne jndeholdende 16 Poster hvortil blev Svaret at det forholder sig som forrige Aaringer uden nogen Forandring, undtagen at til 6te qvæstion blev svaret at Blomvaagen i aar udgaaer som Giestgiver Stæd ligesom og Sorenskriveren forbeholdt sig ved udstædende Dessignationer jhenseende til den 9 & 10 Post at give nøyere forklaring. 3. Restancen over dee Ordinaire Skatter saasom i Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 43 rdr 5 mrk 8 s, fra 1766 til 1770 aars udgang 276 rdr 5 mrk 12 s, og for 1771 i alt 532 rdr 4 mrk 5 s. 4. Restancen Over Consumption Famillie og Folke Skatten til 1770, efter Decission 7 rdr 28 s og aparte 58 rdr 84 s, Restancen over Extra Skatten dette aar da er jndted paa dette ting i saa maade betalt, men almuen undskylder sig med u{videnhed}formuenhed til sam/m/es betaling 5. Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer Ting er examineret

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1771 udnævnt og andordnet følgende nye Mænd 1. Ole Olsøn Hielmen, 2. Ole Anbiørnsøn Schiold, 3. Johannes Lassesøn Gielstad, 5. Hermand Tollefsøn Schiellanger, 5. Mons Magnesøn Huusebøe, 6. Peder Siursøn Huusebøe, 7. Ole Olsøn Goustad og 8de Henrich Hansøn Molde Klev.

Og da jngen jndfandt sig som videre for Sage Tinget havde at forrette er samme Slutted og ophæved

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1771.

Anno 1771 den 16de October Er Retten sadt paa Ting stædet Alverstrømmen, af den udj Nordhorlehn ved Salig Sorenskriver Henrich Garmanns dødelige afgang Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Radøe Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Høste tinget vare udnævnte og Sommer tinged Retten bievaanede og Protocollen ere tilførte,

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige Forordninger og andre Høye Øvrigheds Ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Dalland i Radøe Skibreede efter afdøde Jnger Rasmusdatter den 22de Junii 1771 vide Pandte Protocollen Folio .
2. Eet Skiøde udstæd af Michel Hansøn Jndre Tougle til Hans Michelsøn paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt i gaarden Jndre Tougle for 33 rdr Dateret 15de Maij 1771.
3. Eet Dito udstæd af Erich Johannesøn Boge til hans Søn Lars Johannesøn paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt i gaarden Boge for 56 rdr Dateret 17de Maij 1771.
4. Eet Auctions Skiøde udstæd til Ole Simmonsøn Yttre Sæbøe paa 9 9/10 Marker Smør 4 2/5 Kande Malt og 2 1/5 skilling i Penge For 24 rdr

1771: 23

J Gaarden Yttre Sæbøe, Dateret 13de Junii 1771

5. Een Obligation udstæd af Ole Simmonsøn Yttre Sæbøe til Hans Olsøn Jndre Sæbøe paa Capital 17 rdr 4 mrk 8 s, jmod Pant i næstforestaaende Ejendom i Yttre Sæbøe, er Dateret den 13de Maij 1771
6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Jan Frøchen til Willum Rasmussøn paa ½ Løb Smør og 15 Kander Malt i den gaard Ascheland Dateret 12te october 1771
7. Een Dito udstæd af Sogne Præsten Hr: Willum Friman til Arne Erichsøn paa ½ Løb Smør og ½ Faar i gaarden Fruetougle, Dateret 12te october 1771

Med hvilke Bøgsel Sædler fulte Ligelydende Reverser

8. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Consul Wallace til Niels Jonsøn paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malt udj gaarden Marøen Dateret 23de augustj 1771, med hvilken fuldte ligelydende Reverse Bøgsel Sæddel
9. Eet Deele Brev udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe over 8 Marker Smør 4 Kander Malt udj gaarden Qvidsteen afdøde Karie Aamundsdatters Stervboe tilhørende Dateret 17de october 1771
10. Aflyst een Obligation udstæd af Elling Østensøn Fluedahl til Hr: Sorenskriver Johan Garmann paa Capital 60 rdr mod Pant i gaarden Schintvedt 1 Løb 6 M/arker Smør i Skatte Skyld, Dat: 3die December 1767 og tinglyst den 26de Maij 1768 som nu er indfried
11. Een Bøgsel Sæddel Ting lyst udstæd af Hr: Consul Wallace til Bottel Magnesøn paa 15 Marker Smør og 5 Kander Malt i Gaarden Marøen, Dateret 16de october 1771, med hvilken Bøgsel Sæddel fulte een ligelydende Reverse
12. Eet Gave Brev udstæd af Peder Christensøn Helle til hans Hustrue Karie Størchsdatter paa Capital 100 rdr Dateret 19de october 1771
13. Een Contract opretted jmellem Lensmand Knud Olsvold {og} \for/ Karie Knudsdatter med Gregorius Nordanger andgaaende bemelte Enkes Leve brød af samme dags dato,

Hr: Fogden Hejberg begierede de for Sartor Alenfits og Herløe Skibreede \Frie/ Skydsen andgaaende fremsatte Spørsmaale dette Skibreedes fremsatt til besvarelse, Hvortil i alt af laug Retted og almuen blev gived saadant Svar som af Sartors Ahlenfits og Herløe Skibreeder gived er

Derefter er i Rette taged Hr: Consul Wallaces Sag mod Michel Erichsøn Qvalem som ike mødte tilstæde thi er samme efter Citantens forlangende udsatt til næst holdende Sommer ting

Derefter er examineret til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg følgende Tings vidner 1. Om noged Fiskerie udj de her i Skibreedet befindende Laxse og Sille Vaager dette aar er falden hvoraf Skatt kunde betales, Hvortil blev Svaret Nej! 2. det Stoere Tingsvidne jndeholdende 16de Poster, hvortil blev svaret at det forholder sig i alt som forrige Aaringer uden nogen Forandring, dog forbeholdt Sorenskriveren sig

1771: 23b

Andgaaende den 9de og 10 Post ved sine udstædende Dessignationer at give nærmere forklaring 3de den ordinaire Skatte Restance saasom i Cammer Raad og Foged Bildsøes Betieningstiid 3 rdr 4 s. Fra 1766 til 1770 aars udgang 81 rdr 4 mrk 7 s og for jndeværende aar 598 rdr 1 mrk 2 s, 4. Tingsvidnet andgaaende den her i Skibreedet til Restance staaende Procento Skatt som beløber sig i alt 43 rdr 21 s, 5. Tingsvidne betreffende jndestaaende Consumption og Famillie samt Folke Skatt til 1770 aars udgang som er 3 rdr 92 s 6. Tingsvidnet Over Resterende Extra Skatt for dette aar, da erklærede laug Retted og almuen at ej noged paa dette Ting deraf er betalt ligesom og de ordinaire Skatte Restancer blev udisputeret 7. Odels Skatts Mandtalled som paa næstforrige ting er bleven examineret og undersøgt

Derefter er til Laug Rettes Medbetiening for næst andstundende aar 1772, udnævnt og andordnet følgende nye Mænd saasom. 1. Hans Halvorsøn Qvidsteen 2. Jens Christiansøn Woxtougle, 3. Jver Olsøn øvre Manger 4. Mathias Jacobsøn Herland, 5. Jon Michelsøn Haaland 6. Knud Olsøn Willanger, 7. Michel Rasmussøn Miøs og 8de Ole Bertelsøn Jnstebøe

Og da jngen Jndfandt sig som viidere for Sage Tinget efter paaraab havde at forrette er samme Slutted og for denne Sinde ophæved

Høste Tinget for Guulens Skibreede 1771.

Anno 1771 den 21de October, Er Retten satt og administreret paa Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Guulens Skibreedes almue, af Hans Lessøe som efter deres Høyvelbaarenheds Hr: Stiftbefalings Mand Pettersens Resolution af 15de october Sidst er Constitueret til Nordhorlehns Sorenskriver Embede at administrere jndtil een virkelig Sorenskriver af hans Kongelig Mayestett allernaadigst vorder jndsatt, og var da overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde og forhen Protocollen ere tilførte.

Hvorda!
Blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Svaberge den 31te augustj 1771, efter afdøde Giertrud Pedersdatter
2. Eet Skiøde udstæd af Enken Madamme Jngebor Sommer till Jver Andersøn Nyehammer paa Een Huuse Vaaning paa Pladset Nyehammer for 10 rdr Dateret 22de Maij 1771

1771: 24

3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Enken Madamme Sommer til Ole Jonsøn Næs paa ½ løb Smør i gaarden Berge Dateret 8de Maji 1771.

4. Een ditto udstæd af Hr: Provsten Hans Mossin til Daniel Jversøn paa 1 Pund Smør i gaarden Reichnes Dat: 5te Junii 1771

5. Een Dito udstæd {af} \til/ Madamme Sommer af Hr: Provsten Dressing paa een Plads Fonnevig med dee fleere stæder og strækninger. Dateret 29de Juli 1771

Med hvilke Bøgsel Sædler fulte Ligelydende Reverser

6. Eet Skiøde udstæd af Elling Olsøn Yttre Mithun til hands Søn Jon Ellingsøn paa 1 Pund 21 Marker Smør Skatte Skyld og i Landskyld 1 Pund 12 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Yttre Mithun for 72 rdr 18 s: Dat: 22de october 1771

7. Een Obligation udstæd af Jon Ellingsøn til hans Fader Elling Mithun paa Capital 72 rdr 18 s. mod Pant i forbemelte Gods Dateret samme dags Dato

8. Eet Skiøde udstæd af Rasmus Aslachsøn Nordahl til Jetmund Jonsøn Oppedahl paa 12 Marker Smør i øvre Oppedahl for 14 rdr Dateret dito dato

Derefter fremstoed for Retten opsidderne paa Yttre Mithun Elling Olsøn og Jørgen Olsøn som bruger udj bemelte gaard Yttre Mithun af Matricul Nummer 43. den første Skatte Skyld 1 Pund 21 Marker Smør og den sidste 22 ½ Marker Smør og andmeldede at i afvigte aar 1770, opkom paa Gaarden Yttre Mithun een ulykelig Ildsvaade, hvorved blev lagt i aske saasom hos Elling Olsøn 3de Stue vaaninger, 1 Boe med lem over, 1 Jld huus, og 1 Floer, og hos Jørgen Olsøn 2de Stuer, 1 Jld huus, 1 Boe med Loft over og 1 Skikue, hvorved og deres Løsøre Effecter opbrendte og de sadt i meged Kummerlige omstendigheder.

Og begierede Comparenterne Laug Retteds og almuens Svar andgaaende om det sig ej saaleedes forholder som omspurt er Hvortil blev svared Joe, at det er desværre saa i Sandhed som anddraged er, at den ulykelige Jlds vaade den omspurte tiid paa yttre Mitthun opkom og lagde i aske de Huuser som de brandlidende haver andmeldet og hvorved dem tillige blev berøved de beste af deres Ejendeele,

Elling og Jørgen Mithun begierede herom eet Lovskiked Tingsvidne beskreven meddeelt

Som blev Bevilget

Thor Olsøn Norguulen derefter fremstoed og andmeldede at Pigen Sirie Hansdatter med den beklagelige Spedalske Sygdom er behefted og indted haver at bestride de omkostninger med som vil medgaae til hendes jndlemmelse i Hospitalet enten for 1ste eller 2de Termin, thi begierede hand Laug Rettes og den tilstædeværende Almues Svar, om det sig ike saaleedes forholder som omspurt er, hvortil blev Svaret at de ere Vidende ej alleene at Sirie Hansdatter med Spedalske Sygge er behæfted men end og at hun ej det ringeste er Ejende til hendes indlemmelse i Hospitalet

Thor Norguulen begierede herom eet lovlig tingsvidne, Som blev bevilged

1771: 24b

Sr: Gabriel Jæger boende paa Gastgiver Stædet Schierjehavn fremstoed for Retten og jndgav sin skriftlige forfattede Stevning Dateret 14de September 1771, hvorved Er jndstevnt Hans Gietmundsøn Lie, fordie hand paa een egenraadig maade har frataged Citanten Lands Lod af eendeel Sild som er Kasted udj Litle Sundet Gaarden Wasvigen Citanten tilhørende underliggende des andgaaende at føre Vidner og lide dom efter Stevningens nærmere formeld som blev oplæst og er saaleedes lydende Saa andmeldede og Citanten at have Ladet jndkalde

som vidner under Lovens Faldsmaal Ole Pedersen og Ole Andersen Wasvigen, Citanten vilde ellers formode at saavel den jndstevnte som Vidnerne møder tilstæde thi i manglende fald havde hand tilstæde dee brugte Stevne Vidnerne Lensmand Hans Henrichsbøe og Bertel Corneliusøn Fonden til sammes afhiemling

Contra Parten Hans Gietmundsøn Lie blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans veigne mødte med tilsvar, af Vidnerne mødte Ole Pedersøn Wasvigen men Ole *Pedersen lod andmelde Svagheds forfald som hindrer hands møde nærværende tiid, thi fremstoede de forbemelte Stevne Vidner og afhiemlede Stevningens og jndvarslingens Lovlige forkyndelse under Eed saavidt de udeblevne betreffer

Citanten Jæger begierede det mødende Vidne Eedfæsted og afhørt derpaa fremstoed

Vidnet Ole Pedersøn Wasvigen for hvem Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og hand formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for MeenEed, hvorom hand og giorde Løfte derefter begierede Citanten Vidnet tilspurt om hand ike Var tilstæde den 5te Augustj Sidstleeden og hørte og Saae at jndstevnte Hans Gietmundsøn Lie kom til Litle Sundet og med magt paastoed Landslod af den der kastede Sild og hvad der videre samme tiid passerede Svarede Joe at den omspurte tiid kom Hans Gietmundsen Lie til Litle Sundet tvende gange og med magt paastoed Lands lod af eendeel der Kasted Sild, og da hand den første gang ike fik noged j saa maade kom hand igien og paastoed Lands lod og da Citanten forestilte ham at hand ike tilkom Landslod tog hand den dog med magt nemlig 8te Kurver Sild, hvorpaa Citanten alleene bad de nærværende drages til minde hvad passeret var og derpaa Reiste hiem igien, sigende tillige at hand der indted havde at giøre, naar Hans Lie vilde selv tage sig til rette, det hand dog ike tilkom?

1771: 25

2de begierede Citanten Vidnet tilspurt. Om Vidnet kand erjndre til hvem Landslod er betalt og erbragt saavel i hands som Faders tiid af den Fisk eller Sild som er Kasted i Litle Sundet eller Tuevaagen? Svarede, at Vidnet har beboed Gaarden Wasvig een 28 aar og er henimod 50 aar gammel, og i ald den tiid baade mens Vidned og hans Fader har beboed Gaarden Wasvigen er landslodden af hvad slags Fisk som er Kasted i Litle Sundet og Tuvigen stedse erlagt til Wasvigens Ejere og opsiddere uden at Lie Ejere og beboere enten haver fordret eller faaed deraf ringeste deel. derefter er Vidnet afskeediged

Citanten derefter begierede de udeblevne Laug daged til næste Sommer ting

Foravskeediget

Jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Contra Part Hans Gietmundsøn Lie gives Laug dag till næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnet Ole Andersøn under lovens Faldsmaal forelegges til samme tiid at Comparere tilstæde til Provemaals aflæg.

Madamme Ingebor Sommer forrige Sogne Præst till Evindvigs Kalds Efterleverske, lod andmelde at hun til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndstevne Endre Bertelsøn Kiellevold for Resterende Kongelige ordinaire Skatter for Aarene 1765 og 1767 saasom for aaret 1765 1 rdr 5 mrk 8 s og for 1767 4 rdr 1 mrk 8 s tilsammen 6 rdr 1 mrk desandgaaende at lide Dom i hoved Sag og omkostninger

Jndstevnte Endre Bertelsøn Kiellevold blev paaraabt men mødte ikke tilstæde, thi fremstode de brugte Stevne Vidner Lensmand Hans Henrichsbøe og Bertel Fonden og afhiemlede jndvarslingens Lovlige forkyndelse under Eed.

derefter

Eragted

Jndstevnte Endre Bertelsøn Kiellevold gives laugdag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

9. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann til Hr: Capitain Niels Dahl og Broder Henning Frimann Dahl paa 1 Pund Smør i Gaarden Hatlevigen for 74 rdr Dateret 6te Julii 1771

10. Eet Dito udstæd af Dito til Dito paa 1 Løb 18 Marker Smør i gaarden Høevigen for 146 rdr af samme Dato

11. Eet Dito udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Sr: Danchert Danchertsen Hejberg paa 2 Pund Fisk i gaarden Kogsøen for 47 Rxd 3 mrk Dat: 22de octobr: 1771

12. Eet ditto udstæd af Dito til Dito paa 2 Pund Smør i Gaarden

1771: 25b

Undahl for 47 rdr af samme dags Dato.

13. Eet Dito af Dito til Dito paa 1 Pund Smør i Gaarden Sællevaag for 13 rdr, af samme dags Dato

14. Eet Dito til Dito paa ½ Løb Smør i Gaarden Myhren for 20 rdr 2 mrk af Dato som forrige

15. Eet Dito til Sr: Stephen Barchlaj paa 1 ½ Vaag Fisk i gaarden Qværsøen for 95 rdr af Dito Dato

16. Eet Dito udstæd til Mogens Torchildsen paa ½ Løb Smør i gaarden Lund for 33 rdr 3 mrk af Dato som forrige

17. Eet Dito til Daniel Jensøn paa ½ Løb Smør i bemeldte gaard Lund for 33 rdr 3 mrk af Dito Dato

18. Eet Dito til Anders Arnbiørnsøn (Ambiørnsøn?) paa 1 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Røed for 28 rdr 1 mrk 8 s dito dato

19. Eet Dito til Peder Hansøn paa 1 Pund 6 Marker Smør i gaarden bemelte Røed for 28 rdr 1 mrk 8 s, dito dato

20. Eet Skiøde udstæd af Sr: D: Hejberg paa 2 Pund Fisk i Gaarden Kogsøen til Johannes Ottesøn for 80 rdr af samme dags dato

21. Eet Dito til Rasmus Rasmussøn udstæd af Lars Stephensøn Lille Matre paa 12 Marker Smør og 1/6 Faar i gaarden Lille Matre for 10 rdr af Dito Dato

22. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: D: D: Hejberg til Niels Knudsen Højvig paa ½ Løb Smør i Gaarden Søre Molde for (ope rum) Dateret 16 Martj 1771

23. Een ditto udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Jetmund Jonsøn paa 18 Marker Smør og ¼ Tønde Malt i gaarden Riisnes Dat: 2de Januarii 1771

Hr: Fogden Hejberg begierede almuen og Laug Retted fremsatt til besvarelse de samme Spørsmaale frie Skydsen andgaaende som for forrige Skibreeder ere fremsatte og besvarede. Hvortil de i eet og alt Svarede eensstemmende med Sartors Skibreedes almue, og at de ere meged vel fornøyede med den proponerede jndrettning Frie skydsen betreffende, ligesom de ere villig til ej alleene at betale frie Skydsen efter Repartition men end og gierne vil erlægge til Hr: Fogden Hejberg hver Jordbrugende Mand 4 s, og taker til for saadan Hr: Fogdens møye for dem herudjnden

Bottel Halvorsøn Aarchnes som Formynder for Hans Nielsøn Grindem andviiste 30 rdr som er bemelte hans Myndtling tilhørende og i Fæderne arv tilfalden, j fald nogen samme mod Sufficant pant i Jordegods og 5 proCento Renters Svarelse skulde behøve, Men da jngen efter

paaraab jndfant sig der sam/m/e behøvede, er Pengene Formynderen under Rettens forseigling tilbageleveret

24. Tinglyst Eet Auctions Skiøde udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Hr: Danchert Hejberg paa 18 Marker Fisk udj Nore Glavæhr for 16 rdr 5 mrk, Dat: 22de october 1771

25. Eet Dito til Dito paa ½ løb Smør i gaarden Nedre Berge og 4 2/7 Marker Smør i ødegaarden øvre Berge tilsammen for 37 rdr 1 mrk af sam/m/e dato

1771: 26

26. Eet Dito til Dito paa 1 løb Smør i Gaarden Søre Molde for 39 rdr Dateret 20de october 1771

27. Eet Dito til Dito paa ½ løb Smør i gaarden Store Watzøen for 20 rdr 1 mrk 8 s, af samme dags dato

28. Eet Dito til Dito paa 2 Løber Smør i Gaarden Kiellevold og i øvre Berges øde gaard 8 4/7 Marker Smør tilsammen for 63 rdr, af Dito Dato

29. Eet Skifte Brev forretted i Store Sandvigen i Arne Skibreede efter Salig Sorenskriver Johan Garmann Vid: Pante bogen

Derefter er fremlagt til examination til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg følgende Tingsvidner, saasom 1. Tings Vidnet andgaaende om noget i dee her i Skibreedet værende Laxse og Sille Vaager dette aar er falden Hvoraf Skatt kunde betales? Hvortil af Laug Retted og almuen blev svaret Nej, at ej noged saadant Fiskerie i de omspurte Laxse eller Sille Vaager dette Aar er falden 2do Det Store tingsvidne jndeholdende 16 Poster, Hvortil blev svaret at det forholder sig i dette som forrige Aaringer i alt uden nogen forandring, dog forbeholt Sorenskriveren sig ihenseende den 9de og 10de Post at give nærmere oplysning ved udstædende Dessignationer 3die Tingsvidnet betreffende aftags Gaardene i dette Skibreede om nogen af dem saaleedes er forbedret, at dem noged af det skeede aftag igien kand paalegges? Hvortil blev svaret Nej at samme snarere er bleven forringet og slettere end forbedret. 4. Tingsvidne andgaaende om Giestgiveren Gabriel Jæger befatter sig med anden Handel eller næring end hans blotte Giestgiverie Hvortil blev svaret Nej at hand sig ej med videre befatter. 5. Restancen over jndestaaende ordinaire Skatter i dette Skibreede saasom i afg: Hr: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 13 rdr 4 mrk 12 s, til 1770 aars udgang 194 rdr 3 mrk 4 s og for jndeværende aar 469 rdr 1 mrk 9 s 6. Restance over Consumption Famillie og Folke Skatten til 1770 aars udgang beløbende til 10 rdr 82 s, og 7de Eet Dito over Procento Skatten 43 rdr 58 s Samt 8de Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting blev examineret, og Endelig 9de blev Almuen og laug Retted tilspurt om nogen paa dette Høste ting har betalt Extra Skatt? Hvortil blev svaret Nej at ej nogen Extra Skatt dette aar er betalt som kommer af Almuens uformuende omstændigheder, ligesom de og erklærede at de øvrige Restancer er uden nogen modsigelse

Hvorefter er til Laug Rette for næstandstundende aar 1772 udnævnt og andordnet følgende gamle Mænd naunlig Claus Lassesøn Kløvtvedt og Johannes Andersøn Bogen, samt nye Mænd Salamon Salamonsøn Kittilsvig, Ole Larsøn Strømme, Endre Knudsøn Nyehammer, Hans Arnesøn Nedre Østguulen, Rasmus Andersøn Anvigen og Lars Monsøn Sandnes, hvilke 6 sidste ike tilforn haver aflagt deres Laug Rettes Eed, thi haver de sig desandgaaende med vedbørende Attester at forsyne, og derefter at Jndfinde dem ved forefaldende saavel ordinaire som extraordinaire Retter udj næste Aar 1772

Og da jngen efter trende ganges udraab jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme bleven ophæved

1771: 26b

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1771

Anno 1771 den 26de October, Er Retten sadt paa Tingstædet {Schierjehavn} Kiilstrømmen i Lindaas Skibreede til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for bemelte Lindaas Skibreedes Almue, af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, hvilked ting vel var berammed at tage begyndelse den 24de hujus, men formedelst jndfaldende Storm Vinde, og uroeligt Vejerligt ej før i dag blev begyndt og var da overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme 8te Eedsorne Laug Retteds Mænd som ved Sommer tinget vare tilstæde.

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og Placater og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Auctions Skiøde udstæd til Hr: Danchert Hejberg Paa ½ Løb Smør og 3 Mæhler Malt i gaarden Monsløb for 42 rdr 3 mrk 15 s Dateret 20de october 1770ve.
2. Eet Dito udstæd til Dito paa 2 Løber Smør i gaarden Jndre Kielen for 73 rdr 3 mrk, af samme dags Dato
3. Eet Ditto paa 1 Løb 1 Pund 21 Marker Smør i gaarden Synnevaag for 121 rdr 5 mrk 4 s, af Dito dato
4. Eet Skiøde udstæd af Sr: Henrich Blix til Halvor Endresøn paa 15 Marker Smør i Yttre Lyhren for 50 rdr, Dat: 13de December 1770
5. Eet Dito udstæd af Johannes Andersøn Øvre Tvedt til Johannes Hopland og Johannes Børtvedt paa 15 Marker Smør og 25 Kander Malt i gaarden Øvre Tvedt for 74 rdr Dateret 26de Martj 1771
6. Eet Dito udstæd af Halvor Johannesøn Wichene til hands Søn Mons Halvorsøn paa 1 Pund Smør i Gaarden Wichene for 20 rdr Dateret 26de October 1771
7. Een Bøxsel Sæddel udstæd af Johannes Høyland og Johannes Børtvedt til Mons Knudsøn Hogsmyhr paa 15 Marker Smør og 25 Kander Maldt i gaarden øvre Tvedt, Dateret 26de Martj 1771
8. Een Dito udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Anders Knudsøn paa 12 Marker Smør 1/6 Huud i gaarden Søre Niøten Dateret 2de Januarii 1771

med hvilke begge fuldte ligelydende Reverser

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Anders Andersøn Tybernes, Rasmus Jacobsøn Kaalsaas og Enken Synneve Josephsdatter Kaalsaas for Resterende Kongelige ordinaire Skatter, Hvorda Hr: Fogden Hejberg Lod andmelde at Laugdagen for seent for vedkommende er Forkyndt, thi begierede hand samme fornyed til næste Sommer ting

Eragted

Retten igientager den ved sidste Sommer ting for Anders Tybernes Rasmus Kaalsaas og Synneve Josephsdatter givne Laug dag, da de

1771: 27

Til næste Sommer ting gives laug dag at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er Paaraabt Sagen andlagt af Sr: Peder Reutz paa Hr: Wiggerses veigne mod Hr: Magister Daae for skyldige 54 rdr, da Procurator Reutz ved skrivelse af den 23de i denne Maaned har paastaaed Sagens tilendebringelse ved Dom under benægtelser ved alt ubeviisligt.

Contra Parten Hr: Magister \Daae/ blev paaraabt men mødte ike tilstæde, Thi fremstoede Lensmanden Lars Fieldsende og erklærede at den ham i denne Sag tilsendte Laug dag jndløb i hans fraværelse, og ved hans hiemkomst var Tiiden Allereede forløben saa jndstevnte Hr: Magister Daae ej kunde nyde fuldt varsel i denne Sag

derefter er saaleedes

Eragted

Retten igientager den for Hr: Magister Daae til næst afholdne Sommer ting givne Laugdag, da hand til Sommer tinget 1772 forelægges at møde og denne Sag at tilsvare

Ligesaa i Rette taged Hr: Wiggerses Sag mod Velbemelte Hr: Magister Daae for Resterende Skifte Salarium (ope rum) , da Procurator Peder Reutz for Citanten Refererede sig til sin udførte Procedure og paatrengede Dom i denne reene og Leqvide Gields Sag, under benægtelse af alt ubeviisligt

Jndstevnte Hr: Magister Daae blev paaraabt men mødte ike tilstæde, thi fremstoede Lensmanden Lars Fieldsende og gav tilkiende at saavel Laugdagen i denne Sag som næst forrige er i hans Boepæhl i hans fraværelse jndløben og ved hans hiemkomst befandtes tiiden for Knap til sammes lovlige forkyndelse

derefter er saaleedes

Eragted

Jndstevnte Hr: Magister Daae gives paa nye Laug dag til næste Sommer ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg ædskede Sagen i Rette mod Ole Langøen som sidstleeden Sommer ting efter Rettens ergangne Kiendelse til dette ting blev udsatt og efter sin forrige giorde paastand og i rettesættelse begierede Sagen slutted til Doms,

Ole Olsøn Langøen blev paaraabt men mødte ike tilstæde

thi er saaleedes

Eragted

Paa det jndstevnte Ole Olsøn Langøen ej skal have den allermindste føye til at klage mod Retten at være overiilet, forelægges ham til næste ting at møde uden videre udhal, efterdie det Stormende Vejr mueligens denne Sinde kand have forhindret hans møde, thi i vidrig fald bliver dom afsagt uden videre udsettelsers jndvilgelse

1771: 27b

Hr: Fogden Hejberg derefter begierede de for Forrige Skibreeder Frie Skydsen andgaaende, {dette} fremsatte Spørsmaale, Laug Retted og almuen fremsatt til besvarelse, Hvortil de Svarede i eet og alt som for Sartors og Guulens Skibreede andført er

Derefter er i Rette taged Hr: Consul Wallaces Sag mod Jngebret Syslach og da hand ej mødte tilstæde er saaleedes

Eragted

Retten igientager den for Jngebret Syslach seeneste Sommer ting givne Laug dag da hand till næste aars Sommer ting forelægges at møde og denne Sag at tilsvare

Knud Stephensøn Fanebust og Erich Olsøn Fieldanger etc: i Rette ædskede deres Sag mod Jver Hansøn Kaalsaas og begierede Laug dagen for ham fornyed til næste ting

Eragted

Retten igientager den for Jver Hansøn Kaalsaas til næstafholte Sommer ting givne Laug dag, da hand til Sommer tinged 1772 haver at møde og Sagen at tilsvare

Pigen Marie Hansdatter Østreim ved Sr: Jacob Lampe lod andmelde at hun til dette ting ved mundtlig varsel haver ladet jndkalde Lars Monsøn Østreim fordie hand skal have til/l/agt hende Tyvs beskyldninger, desandgaaende at høre Vidnerne Ole Olsøn Bache og Anders Olsøn Østreim som under Lovens Faldsmaal ere jndstevnte samt at lide dom i hoved Sag og omkostninger

Jndstevnte Lars Monsøn Østreim blev paaraabt men mødte ike, thi fremstode Stevnevidnerne Halvor Johannesøn og Jacob Erichsøn Wichene som afhiemlede jndvarslingen under Eed med opragte Fingre efter Loven for saavidt Contra Parten betreffer, men Vidnerne mødte og vedtoge Lovlig Varsel.

Citantjnden begierede at de mødende Vidner maatte afhøres efter foregaaende Eedfæstelse derefter blev Eedens forklaring af lov bogen oplæst for Vidnerne og de formaned til Sandheds udsigende og at vogte sig for MeenEed, hvorom de og giorde Løfte og fremstoed da til afhør Separatim

Vidnet Ole Olsøn Bache som efter aflagde Eed vandt og forklarede saaleedes: at for omtrent een 3 ugers tiid siden var Vidnet tilligemed Citantjnden og Lars Monsøn

1771: 28

Med de fleere ude paa haved paa een baad og hørte da Vidnet at jndstevnte Lars Monsøn Østreim Sagde til Citantjnden at hendes hosbond kunde vel give hende Mad uden at hun skulde stiele Næber fra ham

Derefter er Vidnet fra Retten bleven afskeediged og

2de Vidne Anders Olsøn Østreim fremstoed som aflagde Eed og derefter forklarede saaleedes at i Torsdags 14 dage siden var Vidned med jndstevnte Lars Monsøn Østreim og Citantjnden med de fleere paa een baad til Siøs og hørte da Vidnet at Lars Monsøn beskyldte Pigen Maria Hansdatter at have staaled Næber fra ham, og sagde tillige at hand meente at hendes Hosbonde burde forsørge hende med underholdning uden at hun skulde stiele,

derefter Vidnet fra Retten afskeediged og derefter

Eragted

Jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Lars Monsøn Østreim gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er fremlagt til examination og til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg følgende Tings vidner, saasom 1. Tingsvidnet andgaaende om noged Fiskerie udj de her i Skibreedet befindende Laxse og Sille Vaager dette Aar er falden hvoraf Skatt kand betales, Hvortil blev svaret Nej At ej saadant Fiskerie her i Skibreedet er skeed. 2det Det Store Tings Vidne Jndeholdende 15 Poster hvortil blev svaret at det forholder sig i Aar som forrige Aaringer uden nogen Forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende 9de og 10de Post ved sine udstædende Dissignationer at give nærmere oplysning. 3tio Restancer over de ordinaire Kongelige Skatter i dette Skibreede saasom i Afdøde Hr: Kammer-Raad og Foged Bilsøes Tiid 12 rdr 1 mrk 14 s til 1770 Aars udgang 463 rdr 5 mrk 8 s Og for Jndeværende Aar

1771, beløber i alt 991 rdr 1 mrk 5 s. 4de *Concomtions Restancen 14 rdr 64 s. 5te Procento *Catens (Skattens) Restance 38 rdr 17 s og 6te Odels Skatt {Tings Vidner} Mandtallet som ved seeneste Sommer Ting er bleven Examineret, hvilked alt efter oplæsning af Almuen og Laug Retted er uimodsagt.

Derefter er til Laug Retted for næst andstundende Aar 1772 udnævnt og andordnet følgende nye Mænd 1. Gudmund Larsøn Lerøen, 2. Mons Olsøn Hopland, 3. Michel Rasmussøn Hope, 4. John Nielsøn Fahnebust, 5. Michel Monsøn øvre Schovend, 6. Gudmund Erichsøn Hundven, 7. Gregorius Arnesøn Rangvæhr og 8de Mons Knudsøn Honde.

Og da ingen for Sage Tinget Jndfandt sig som for samme have at forrette er *er samme slutted og op hæved.

1771: 28b

[Udsettelses Ting for Schiolds Skibreede 1771]

Anno 1771 den 15de November, Er Retten sadt og betiendt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede, Til Doms afsigelse udi een Sag som af Hr: Fogden Heiberg paa Justitziens Veigne er andlagt mod Skafferen her i Schiolds Skibreede Jens Hansøn Aadland af den, af Høye Øvrighed Constituerede Sorenskriver udi Nordhordlehn Hans Lessøe, hvilken Sag formedelst andre seeneste høste Ting for dette Skibreede Ventilerede Sager ey da kunde blive paadømt. Og møtte nu tilstæde følgende Eedsorne Laug-Rettes Mænd nemlig. 1. Rasmus Endresøn Grønnevig, 2. Peder Monsøn Sæhdahl, 3. Ole Mathisøn Harebache, 4. Rasmus Hansøn øvre Træet, 5. Halvor Nielsøn Lægden, 6. Anthonius Zachariasøn Bratland, 7. Peder Pedersøn Houcheland og 8de John Olsøn Houge.

Hvor efter udi forbemelte Sag er saaleedes for Rett kiendt.

Dømt og Afsagt

Til Høste Tinget 1770, har Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Heiberg ved Mundtlig Varsel Ladet Jndstevne Schafferen Jens Hansøn Aadland paa Justitziens Veigne følgelig Hr: Stiftbefalings Mands Petersøns ordre og i denne Sag Producerede Skriftlige Resolution af 7de Augustj a: e: teignet paa ovenmeldte Jndstevntes med fleere til høy bemeldte Høye Øvrighed over Velbemeldte Hr: Fogden Heiberg under 5te April 1770 Jndgivne Klage angaaende den ham og øvrig Almue paaliggende frie skyds, som indbemeldte paagieldende har foregived at være u-rettelig fornærmed ved, Men foruden at Jndstevnte ved denne Sags paaraab og i Rettetagelse samt videre Proceqvering ey haver mødt tilstædde eller gived nogen forfald tilkiende saa er det ey alleene med Hr: Stifts-Befalings-mandens Høye Resulution noksom tilstrækelig oplyst at det ike kunde være Jndstevnte ubekiendt at forrige Stiftbefalingsmand Hr: Geheime-Raad Cicingnon ved Resolution af 27de September 1755 paa Sartors Skibreedes Almues Jndkomne besværing over deres ved nøyeste undersøgning rigtig befundne umaadelige tyngsler ved den sterke frieskyds de maatte udreede, naar de til den ved Buchen udfordrende skyds blev tilsagt at befordre Reysende forhen har bestemmet og fastsatt at 103 Mand af Schiolds Skibreede alternativ skulle komme Sartors Skibreede til hielp udi forberørte Skyds og at sidst bemeldte Resolution til saadan Ende er Publiceret og bekiendtgiordt paa Schiolds Skibreedes Tingstæd den 4de October sidstbemeldte Aar, Hvor til end og kommer den Omstændighed som med den af Fogden

1771: 29

Tillige Producerede Sr: Cort Kramers og J: Frises attest af 8de October h. a: er bevist at Jndstevnte Jens Hansøn Aadland ved adskillige forhen i dette Skibreede Jndgivne klager haver været attestator med det videre som acten indeholder og af hvilket vil følge Jndstevntes u-beføyenhed til denne klage.

Thi Kiendes og Dømmes herved for Rett, At den Jndstevntes klage og beskyldning over Hr: Fogden Heiberg bør som u-beviist og uden for Sandhed være intotum mortificeret og at Jens Hansøn Aadland som efter Hr: Stiftbefalingsmandens Resolution haver været inventor for eendeel Klager Bør for saadan sin forseelse ey alleene at sidde i Fængsel paa Vand og Brød i Fiorten Dage men end og betale Sognets Fattige 1 rdr og Ligsaa meget til Justitz Cassen det i dømte efterkommes og udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under adfærd efter Loven.

Hvor efter udsættelses Tinget er op hæved.

Udsettelses Ting for Sartors Skibreede [1771]

Anno 1771 den 16de Novembris Er Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen i Sartors Skibreede til Doms afsigelse udi tvende Sager som fra seeneste Høste Ting til Doms var optaged, og mødte da tilstæde følgende Eedsorne Laug Rettes Mænd navnligen, 1. Niels Pedersøn Nore Biørøen, 2. Ole Ørjesøn Biørøen, 3. Willach Nielsøn ibedm: 4. Hans Larsøn Lie, 5. Johannes Rasmussøn Tøsøen, 6. Halvor Nielsøn Tøsøen, 7. Mons Nielsøn Tøsøen og 8de Knud Simmonsøn Tøsøen.

Hvorda

Udi Sagen andlagt af Michel Pedersøn Dahle mod Niels Nielsøn Søre Strømme er saaleedes

Dømt og Avsagt.

Citanten Michel Pedersøn Dahle, har til Høste Tinged 1770, saavel paa Egne som Medarvingers veigne efter afdøde Broder Winzens Pedersøn Ladet ved mundtlig varsel indkalde Niels Nielsøn Søre Strømme for 5 rdr som hand til den afdøde Winzens Pedersøn for 2 ¼ Aars Løn i den tiid hand var i hans Tieneste skulde være skyldig og da ey Contra Parten efter Lovlig indvarsling mødte tilstæde er indvarslingen bleven afhiemlet og der efter afhørt Vidnerne Lensmanden Knud Tøsøen og Ole Hagenes der under Corperlig Eed har gestændiget at de Høsten tilforn var udi Niels Strømmes

1771: 29b

Huus og tilligemed Michel Dahle anmodede om sammes Penges betaling, men fik ingen udførlig Svar hvad enten de fordrede Penge skulle blive betalt eller ike, hvor efter Sagen er udsadt med Laug dag for den Jndstevnte til næstpaafølgende Sommer ting. Samme tid den 4de Maij 1771 er Sagen atter i Rette taged men formedelst manglende forkyndelse af Laug dagen blev Sagen atter udsatt til sidst afvigte Høste Ting da fornyelses Laug dagen er i Rettelagt og Contra Parten Niels Nielsøn Strømme mødte og i Rette førte sin Contra Jndvarsling i denne Sag og der efter Lod under Eed afhøre de tvende Vidner Anders Nielsøn Strømme og Lars Monsøn Søre Echerhofde, der begge eenstemmig forklarer at de selv for mange Aar siden har hørt afdøde Wenzens Pedersøn erklære, er ey have det ringeste af Løn eller videre til gode hos indstevnte Niels Strømme,

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at Contra Parten Niels Nielsøn Strømme Bør for Citantens tiltale her udinden aldeeles frie at være Ligesom og Processens Omkostninger paa begge Sider op hæves.

Udi Sagen andlagt af Sr: Henrich Christie paa egne og Værfader Sogne Præsten Hr: Sundes Veigne mod Anders Andersøn Echerhofde med de fleere andgaaende Præste og Kirke Tiende af 60 Støker Smaae Hval er saaleedes

Dømt og Avsagt

Ved Mundtlig Varsel haver Hoved Citanten Sr: Henrich Christie som Ejere af Fields Kirke saavel paa egne som Vær-Fader Hr: Natanael Sundes Veigne /: Sogne Præst til Sunds Kald :/ ladet indkalde Anders Andersøn, Lars og Michel Søre Echerhofde, og Peder Michel og Simmon Nore Echerhofde for

1771: 30

Resterende Præste og Kirke Tiende af 60ve Støker Smaae hval Kasted med Not ved Echerhofde i næst afvigte Vinter eller vaar. Ved Sagens Incammination mødte efter paaraab af de Jndstevnte paagieldende Lars Monsøn og Michel Henrichsøn Søre Echerhofde, Peder Pedersøn og Simmon Nielsøn Nore Echerhofde der paa egne og fraværende Anders Andersøn Echerhofdes veigne har giort saadan declaration at de vel haver kasted de omstevnte 60 Støker Smaae Hval, men her af hiemtaged til Koge Fisk 20 Støker Smaae Hval, gived trende til Fattige og allene Solgt 37 Støker, af hvilke de alleene vil Svare den paastevnte Tiende, hvor imod Citanten har opponeret i følge Lovens 2de Bogs 22de Capituls 3 Articull og Kongelig Allernaadigst Rescript af 24de Februarij 1703, og hvor efter Sagen er udsatt med Laug dag for udeblevne Anders Andersøn Echerhofde til næstholdende Høste ting da Sagen atter er i Rettetaged og Samtlig Jndstevnte ved Procurator Synderburg har Ladet møde og giort saadan Demonstration og i Rette sættelse som acten nærmere udviiser.

Tages nu under betragtning Sagens beskaffenhed da sees saavel af den allegerede Lovens Articull som det paaberaabte Rescript, at Tiende i saa fald bør ydes og at ike Contraparternes foregivende i henseende til den smaae hval som de haver hiemtaged til deres egen Huusholdning kand holde Stik eller blive til følge men saavel af det eene som andet bør svares tiende.

Thi Kiendes og Dømmes for Rett. At de Jndstevnte Anders Andersøn, Lars Monsøn og Michel Henrichsøn Søre Echerhofde, Peder Pedersøn Michel Pedersøn og Simmon Nielsøn Nore Echerhofde Bør til Citanten Hr: Henrich Christie og Velærværdige Hr: Sunde een for alle og alle for een at betale de paastevnte Kastede hval i Præste og Kirke tiende 10 mrk samt Processens omkostninger 3 rdr, det i dømte udreedes 15 dage efter denne doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter Loven.

Hvor efter dette udsettelses Ting er ophæved.

1771: 30b

Høste Tinget for Hossangers Skibreede 1771.

Anno 1771 den 18de November, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Hossangers Skibreedes almue af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse vare tilstæde, undtagen at i stæden for Anders Johannesøn Ladvigen sad nu Jngebret Olsøn Bernes,

Hvorda!
Først er bleven allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste andordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Langeland efter Karie Johannesdatter den 14de Junii 1771 vid: Protocol: folio
2. Eet Dito paa Gaarden Grimstad efter afdøde Niels Jonsøn den 14de Junii 1771
3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Provsten Mossin til Magne Johannesøn paa 2 Pund Smør i gaarden Lune, Dat: 5te Novembr: 1771
4. Een Dito udstæd af Dito til Anders Jensøn paa 1 Pund 6 Marker Smør i gaarden Fosdahlen, Dateret 1ste april 1771,

Med hvilke Bøgsel Sædler Fulte ligelydende Reverser.

5. Aflyst een Obligation udstæd af Erich Olsøn Tepstad til Johannes Olsøn Nepstad paa Capital 44 rdr mod Pant udj Gaarden Tepstad 1 Pund 3 Marker Smør 1 Mæhle 10 ½ Kande Malt Dateret 21de November 1765, og tinglyst samme dags Dato, som nu efter Qvitering af 19de November 1771 er betalt og derfore Mortificeres
6. tinglyst Eet Skiøde udstæd af Ole Johannesøn Ourdahl til Johannes Bergesøn Toschedahl paa 1 Pund 8 Marker Smør 6 Kander Malt udj Gaarden Toschedahl for 35 rdr, Dateret 5te Junii 1771
7. Een Obligation udstæd af Johannes Bergesøn Toschedahl til Joen Andersøn Eegemoe og Johannes Andersøn Moe paa Capital 20 rdr, mod Pant udj gaarden Toschedahl 1 Pund 8 Marker Smør og 6 Kander Malt, Dateret 5te Junii 1771
8. Erich Olsøn Tepstads Skiøde til hans Søn Ole Erichsøn paa 1 Pund 3 Marker Smør, 1 Mæhle 10 ½ Kande Malt i gaarden Tepstad for 50 rdr Dateret 18de November 1771.
9. Eet Ditto udstæd af Mons Bastesøn Hatland med de fleere til Mons Bastesøn Hatland den yngre paa 10 1/5 Marker Smør 11 1/5 Kande Malt \i Grimstad/ for 25 rdr 3 mrk 1 s. Dateret 19de November 1771
10. Eet Dito udstæd af Hans Johannesøn Bernes med de fleere til Michel Nielsøn Grimstad paa 22 Marker Smør 1 Mæhle og 10 Kander Malt i Gaarden Grimstad for 36 rdr af Dato som næst forrige
11. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Johannes Siursøn Mielstad med de fleere til Knud Monsøn Løetvedt paa

24 Marker Smør 8 Kander Malt i Gaarden Løetvedt Dateret 18de November 1771

12. Een dito udstæd af Niels Olsøn Svennem og Ole Johannesøn Hofshofde paa 1 Pund 3 Marker Smør og 12 Kander Malt udj gaarden Svennem af samme Dato
13. Een dito udstæd af Knud Fieldschaal til Aschild Jngebretsøn paa ½ Løb Smør og ¼ tønde Malt i gaarden Nore Møching Dateret som forrige
14. Een Dito udstæd af Johannes Gudmundsøn Herland til Johannes Olsøn Bernes paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Jndre Bernes, af samme dato
15. Een Dito udstæd af Siur Larsøn Langeland med de fleere til Ole Jversøn paa 12 Marker Smør i gaarden Langeland Dateret 19de November 1771.
16. Een Dito udstæd af Anders Gudmundsøn Nondaas til Anders Rasmussøn paa 18 Marker Smør 1 Mæhle Malt i Gaarden Nondaas af samme Dato

Derefter begierede Hr: Fogden Hejberg for dette Skibreedes almue fremsatt til besvarelse de for forrige Skibreeders almuer, Frie Skydsen andgaaende oplæste og fremførte Spørsmaale? Hvortil de Svarede i alt som forrige Skibreeder,

17. Publiceret Eet Skifte Brev forretted paa gaarden Tepstad den 31te October 1771 efter afdøde Marthe Aamundsdatter

Derefter er fremlagt til Hr: Fogdens Hejbergs Reignskabs belæg følgende Tingsvidner til examination saasom: 1. Tings vidnet andgaaende om noged Fiskerie i de her i Skibreedet værende Laxse eller Silde Vaager i dette Aar er falden hvoraf Skatt kand betales? Hvortil blev svaret af almuen samt Laug Retted, at der ej noged Fiskerie dette Aar er falden hvoraf Skatt kand betales. 2det Tingsvidnet jndeholdende 16 Poster, hvortil i alt blev svaret at [det i alt]? Forholder sig som næst forrige aarringer uden nogen forandring, dog forbeholt Sorenskriveren sig ved udstædende Dessignationer andgaaende den 9 & 10 Post at give oplysning. 3. Tingsvidnet andgaaende om nogen Extra Skatt dette ting for dette Skibreede er betalt? Hvortil blev svaret Nej, at jngen Extra Skatt dette ting er betalt 4. Procento Skattens Restance fra 1ste Julii 1770 til aarsdagen 1771 for dette Skibreede beløbende til 14 rdr 78 s. 5. De ordinaire Skatte Restancer saasom J afdøde Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 1 rdr til 1770 aars udgang 67 rdr 2 s og for indeværende aar 353 rdr. 6. Aftags tingsvidnet hvortil af Laug Retted blev svared ligesom for forrige Aaringer erklæret er, og 7. Odels Skatts Mandtalled som seeneste Sommerting er bleven examineret, der alle ere uimodsagde af Laug Retted og almuen

1771: 31b

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1772 udnævnt og andordnet følgende nye Mænd naunlig, 1. Stephen Aschildsøn Biørcheland, 2. Lars Jversøn Mielstad, 3. Erich Johannesøn Bircheland 4. Rasmus Olsøn Øfsthuus, 5. Niels Monsøn Hatland, Gamle Mænd 6. Johannes Olsøn Wahre, 7. Johannes Aschildsønn Herland og 8de Ole Haldorsøn Fotland,

Og da jngen efter paaraab jndfandt sig som viidere for Sage Tinged havde at forrette er samme denne Sinde Slutted og ophævet,

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1771

Anno 1771ve Den 20de Novembris Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Echangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse da vare tilstæde,

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste andordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds Ordre og hvorefter fra almuen jndkom til Publication følgende Documenter

1. Skifte Brev forretted paa Gaarden Eegefetten efter afdøde Karie Olsdatter den 11te September 1771 vid: Pante Bogen fol:
2. Eet Dito paa Gaarden Hielmaas efter Christie Andersdatter den 4de Junii 1771
3. Eet Dito paa Gaarden Biørndahl efter Magne Nielsøn forretted den 21de November 1770,
4. Eet Ditto paa Gaarden Eichnes efter afdøde Mand Ole Olsøn den 5te Junii 1771.

5. Eet Skiøde udstæd af Ole Jversøn Møching med de fleere til Berge Larsøn Asgaard paa 20 4/55 M/arker Smør 3 6/11 Kande Malt og 11/55 Faar for 89 rdr 2 mrk 1 s Dateret 21de November 1771

6. Aamund Haldorsøn Asgaards Skiøde til Jacob Jversøn Asgaard paa 4 2/55 M/arker Smør, 63/110 Kande Malt og 37/330 Faar for 9 rdr Dat: samme Dato

7. Erich Gullachsøn Rolland Skiøde til Lars Aschildsøn Fyllingsnæsset paa 9 M/arker Smør i Gaarden Fielde for 38 rdr af samme Dato

8. Deele eller Merkes brev in duplo opretted jmellem Høyvig og Fammestads beboere og Ejere andgaaende disse gaarders fælles tilhørende udmark og Fæe beite, af samme dato

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Sorenskriver Garmann till Anders Olsen Andaas paa 18 Marker Smør i Gaarden Stalden Dateret 20de Junii 1771, og hvorved tillige fulte een lige lydende Reverse Bøgsel Sæddel

1771: 32

10. Eet Skiøde udstæd af Hr: General Krigs Commissaire Geelmuyden til Haldor Andersøn paa 1 Pund 3 Marker Smør udj gaarden Sandvig for 47 rdr 3 mrk Dateret 28de September 1771 Ved hvilked Skiødes Publication blev observeret at det derudj allegerede Auctions Skiøde og hvorefter Sahled er skeed ej endnu til ting lysning er fremkommen

11. Eet Skifte Brev forretted efter Salig Sorenskriver Johann Garmann i Store Sandvigen, begyndt den 14de December 1768. vid: Pante Protocollen.

Hr: Fogden Hejberg begierede dette saavelsom forrige Skibreeders almuer forelæst til besvarelse de Protocollen frie skydsen andgaaende tilførte Qvæstioner. Hvortil Laug Retted og almuen svarede: at de ere fornøyede med at giøre den frie Skyds herefter som tilforn uden nogen forandring eller anden jndrettning, saasom samme ike falder dem tyngere end de kand udreede

Derefter er fremlagt til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg og examineret følgende Tings vidner Saasom 1. tingsvidned andgaaende om noged Fiskerie i de her i Skibreedet værende Laxse og Sille Vaager dette aar er falden hvoraf Skatt kunde betales? Hvortil blev svaret Nej, at ej noged saadant Fiskerie dette aar er falden. 2det Det store tingsvidne jndeholdende 16 Poster, Hvortil af almuen og Laug Retted blev svaret at det forholder sig som forrige Aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de & 10de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning. 3. Aftags Tingsvidnet hvortil blev svared at det forholder sig som forrige aaringer 4. Tingsvidnet andgaaende om noged paa Extra Skatten dette aar eller dette ting er betalt. Hvortil blev svaret Nej, at ej noged i saa maade er betalt. 5. Tingsvidnet andgaaende de ordinaire Skatte Restancer da beløber samme sig her i Skibreedet saasom i afgangne Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 26 rdr 10 s til 1770 aars udgang 275 rdr 13 og for jndeværende aar 111 rdr 2 mrk 1 s 6. Odels Skatts Mandtalled som ved seeneste Sommer ting er bleven examineret.

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende aar 1772 bleven udnævnt følgende nye Mænd 1. Jver Magnesøn Esem, 2. Johannes Helgesøn Washelle, 3. Berge Larsøn Asgaard, 4. Knud Monsøn Todtland og Gamle Mænd Baar Bergesøn Kaalsaas, 6. Johannes Monsøn Høyland, 7de Mons Knudsøn Lie og 8de Ole Larsøn Nedre Echanger

Og da jngen jndfant sig som videre for Sage tinged havde at forrette efter skeede paaraab, er samme ophæved

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1771

Anno 1771 den 26de November, Er Retten sadt paa tingstædet Nedre Mielde af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Mielde Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg, og de samme

1771: 32b

Aatte Eedsorne laug Rettes Mænd som ved Sommer tinged vare tilstæde og Protocollen ere tilførte

Hvorda!

Blev allerunderdanigst læst og bekiendtgiordt de for forrige Skibreeders almue bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvor efter indkom fra almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted efter Salig Sorenskriver Johann Garmann begyndt den 14 December 1768, vid: Pante bogen.
2. Eet Dito forretted paa Gaarden Soelberg efter afdøde Karie Johannesdatter den 10de Maij 1771
3. aflyst een obligation udstæd af Salig Hr: Sorenskriver Henrich Garmann til sin Fader afdøde Sorenskriver Johan Garmann paa Capital 500 rdr mod Pant udj 4 Kirker, Dateret 23de December 1767 og tinglyst den 28de November 1768, som nu er indfried og derfore Mortificeres
4. Een Dito udstæd af Madamme Maria Magrethe Salig Hans Frørups til Sr: Claas Lampe paa Capital 98 rdr mod Pant udj eet Huus i Strudshavn Dateret 1ste Maij 1767 og tinglyst den 19de october samme aar og nu efter qvitering af 21de Julii 1771 er indfried og derfore Mortificeres
5. Tinglyst Eet Skiøde udstæd af Gietle Andersøn Mæhle til Jens Hansøn paa 21 Marker Smør 21 Kander Malt i gaarden Mæhle for 50 rdr Dateret 11te Junii 1771.
6. Eet Skifte Brev forretted paa gaarden Søre Ascheland den 14 Januarii 1771 efter afdøde Niels Johannesøn,
7. Eet Skiøde udstæd af *af Johannes Nielsøn Ascheland til Lars Johannesøn paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Søre Ascheland for 40 rdr Dateret 26de November 1771.
8. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Ole Olsøn Soelberg med de fleere til Ole Olsøn Soelberg paa 1 Pund 1 1/14 Mark Smør i gaarden Soelberg Dateret 26de November 1771
9. Een ditto udstæd af Hr: Arentz til Anders Johannesøn Dalseide paa ½ løb Smør og ½ tønde Malt udj Mit Mielde Dat: 10 April 1771
10. Een Dito udstæd af Salig Sorenskriver Garmann til Niels Nielsøn Blom paa 18 Marker Smør i gaarden Blom, Dateret 20de Januarii 1771

med hvilke trende Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

11. Een ditto udstæd af Hr: Consistorial Raad Geelmuyden til Niels Haldorsøn Sognstad paa 18 Marker Smør i gaarden Nordre Weesetter Dateret 1ste Junii 1771 hvormed fulte een ligelydende Reverse
12. Een Obligation udstæd af Magne Jonsøn Hechland til Mons Olsøn Olsnes paa Capital 25 rdr 4 mrk, mod Pant i eendeel løsøre Effecter Dateret 26de November 1771
13. Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Burcheland den 19de Junii 1771 efter afdøde Barbra Aschildsdatter,

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Jver Thorsøn Østensøe mod Knud Nielsøn Grøve, da Citanten ved Knud Josephsøn Mæhle lod andmelde sit forfald at hand ej nu kunde møde, men hafde formaaed (formaned?) Comparenten at paaagte hands Rett, thi jndleverede Og Knud Mæhle Laug dagen paateigned Lovlig forkyndt, og begierede de mødende Vidner Eedfæstede og afhørte

Jndstevnte Knud Nielsøn Grøve mødte og vedtog Stevningen og Laug dagens Lovlige forkyndelse og ellers Sagde at hand finder sig uskyldig i denne Sag.

1771: 33

da hand erklærer at Hæsten den tiid skaden skeede ej stoed hos ham paa hans andsvar, da den allereede var overføed.

de Laugdagede Vidner Unne Erichsdatter og Martha Olsdatter Borge var og tilstæde og vedtoge lovlig Varsel og Laugdagelse, derefter er Lovens Eed de mødende Vidner forelæst og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for meenEed, hvorom dee og giorde Løfte, og fremstoed da til afhør det

1ste Vidne Unne Erichsdatter som aflagde Eed og derefter forklarede: at være gift med Erich Andersen Borge Sagde ellers at for omtrent 1 aar i Sommer Siden Saae Vidned at Knud Grøves Søn Reed den omstevnte Hæst hiem til Grøve og i det samme hørte Vidned at Knud Grøves Søn Niels som Reed Hæsten gav et skrig fra sig men da \var/ Vidnet allereede saa langt borte i marken at hun ike kunde see hvad der passerede, men det saae Vidnet at da Knud Grøves Søn kom Ridende tilligemed een anden dreng som og var Ridende Reed de meged hart og i fuld Sprang, Siden har Vidnet hørt at Jver Østensøes Hæst kom and i een støer og tog skade og strax derefter styrtede, men hvormeged den Hæst kunde være værd som Jver Østensøe midstede er Vidnet ubekiendt derefter er Vidnet Demitteret

2de Vidne Martha Olsdatter gift med Siur Olsøn Borge som vandt og forklarede at den af forrige Vidne omprovede tiid saae vidnet at Knud Grøves Søn Niels tilligemed een anden dreng Reed hver sin Hæst fra Borge til Grøve og Reed meged sterk i Sprang, og da de var kommen eet Styke Sønden for Grøve hørte vidnet som vare i Marken at det Small som i een støer og at Knud Grøves Søn kom af Hæsten dog hvad der passerede kunde Vidnet ike see, men anden dag fik Vidned høre, at Jver Østensøes hæst mens Knud Grøves Søn Reed paa den havde taged Skade i een Støer og døde strax efter og da jngen forlangede dette Vidne videre tilspurt er det fra Retten afskeediged

Knud Grøve {paa} Sagde at hand ej videre havde til Sagen at svare men var fornøyed med sammes paadømmelse

Knud *Grøve (Mæhle) paa Citantens Veigne jndlod Sagen under dom og at jndstevnte vorder tilfunden at betale ej alleene den paastevnte Hæstes Værd men end og Processens omkostninger skadesløes.

derefter fremstoed begge Sagens Parter og Sagde at de saaleedes med hinanden i ald Kierlighed ere foreenede at Knud Grøve til Jver Østensøe betaler saavel for den paastevnte Hæstes verdie som Processens omkostninger 8 rdr, men i fald Knud Grøve ike til førstkom/m/ende

1771: 33b

Vaar skulde erlægge de belovede 8 rdr, da skal den mod ham desandgaaende andlagde Sag til næste Sommer ting staae ham aaben fore uden videre stevnemaal eller Søgning

Sagen udsettes til næste ting

Præste Enken Madamme Svartskoff paa Wallestrand boende Loed andmelde at hun til dette ting med mundtlig varsel haver ladet jndkalde Jver Erichsøn Bragvatten fordie hand uden Citantjndens forevidende og villje haver hugged i Wallestrands Skoven hende tilhørende, desandgaaende at høre Vidnerne Lars Hansøn og Hustrue Gurie Jversdatter Hanisdahl som under lovens Faldsmaal ere jndstevnte, andgaaende den af jndstevnte forøvede Hugst i Citantjndens tilhørende Skov samt lide dom i hoved Sag med Bøder og omkostningers andsvar

Jndstevnte Jver Bragvatten blev paaraabt men mødte ike thi fremstode Stevne Vidnerne Lensmanden Niels Nielsøn Reveim og Anders Erichsøn Gierstad som afhiemlede jndvarslingen under Eed

derefter er saaleedes

Eragted

Da den i Rette førte mundtlige Stevning viiser, at vidner her skal føres om ulovlig Skov hugst som Jver Erichsøn Bragvatten skal have forøved i Citantjndens Madamme Svartskops tilhørende Skove Wallestrand underliggende, saa andseer Dommeren det for lovligt at samme paa aastæden bør orddeeles hvor hen og Søgemaaled henviises

Hr: Fogden Hejberg begierede saavel dette, som de forrige Skibreeder er tilspurt andgaaende Frie Skydsen, om de ike haver begiert saadan jndrettning og andstalt desandgaaende som omspurt er Hvortil Laug Retted og almuen svarede at de ere forlangende at \frie/ Skydsen maae blive Svaret og giort saaleedes for eftertiiden som hidjndtil uden noged forandring

Derefter er fremlagt til Hr: Fogden Hejbergs Reignskabs belæg følgende tingsvidner. 1. Examineret Tingsvidnet andgaaende de her i Skibreedet værende Laxse og Sille Vaager, hvortil blev svaret at ej noged Fiskerie dette aar er falden hvoraf Skatt kand betales 2. Det store tingsvidne jndeholdende 16 Poster, hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige aaringer uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 9de og 10 Post ved sine udstædende Dessignationer at give nøyere oplysning 3. Tingsvidnet andgaaende Resterende Procento Skatt beløbende til (ope rum) . 3. ordinaire Skatte Restance beløbende til 1770 aars udgang (ope rum) . og for indeværende aar 1771 (ope rum) . 4. tingsvidnet andgaaende om noged paa extra Skatten dette ting er betalt hvortil blev svared Nej at ike det ringeste Extra Skatt dette ting er betalt,

1771: 34

Derefter er til Laug Rette for næstandstundende Aar 1772 blev udnævnt og andordnet følgende nye Mænd Peder Rønhofde, 2. Ole Olsøn Soelberg, 3. Johannes Johannesøn Tvetteraas, 4. Ole Carlsøn Wichne gamle Mænd Stephen Erichsøn Eide, 5. Rasmus Reveim 7. Knud Qvidsteen og 8de Mons Aaseim.

Og da jngen efter 3de ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne sinde slutted og ophævet

Høste Tinget for Arne Skibreede 1771.

Anno 1771 den 28de November, Er Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Arne Skibreedes almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged

Velædle Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingeds holdelse da vare tilstæde, undtagen at i stæden for Niels Nielsøn Jæfne sad Jngebret Dahle og for Niels Erichsøn Boge, sad Niels Knudsøn Dahle og for Siur Ørjensøn Waxdahl sad Johannes Jndre Arne.

Hvorda!
Først er allerunderdanigst Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra almuen til Publication følgende Documenter.

1. Eet Skifte brev forretted efter Salig Sorenskriver Johan Garmann i Store Sandvigen begyndt den 14de December 1768
2. Een obligation udstæd af Haldor Jensøn Taqvam til Besse Nielsøn Tuenestvedt paa Capital 34 rdr, mod Pant udj gaarden Jndre Taqvam 12 Marker Smør 1/6 Faar og een Kaaber Kiedel Dateret 27de November 1771
3. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Qvadstad efter afdøde Brithe Danielsdatter den 13de october 1770
4. Eet Skiøde udstæd af Ole Johannesøn Sundland til Ole Rasmussøn Garnes paa 16 1/5 Marker Smør 2 7/10 Kande Malt og 9/40 huud i gaarden Garnes for 43 rdr 5 mrk Dateret 28de November 1771
5. Eet Ditto udstæd af Ditto til Enken Brithe Olsdatter Garnes paa 9 Marker Smør 1 ½ Kande Malt og 5/46 Faar i gaarden Garnes for 24 rdr 1 mrk Dat: 27de November 1771
6. Een Obligation udstæd af Ole Rasmussøn Garnes og Enken Brithe Olsdatter paa Capital 60 rdr mod Pant i gaarden Garnes 1 Pund 8 2/5 Marker Smør 5 1/10 Kande Malt og 9/10 Huud, af samme Dato
7. Een Dito udstæd af Lars Andersøn Selvig til Johannes Danielsøn Jordahl paa Capital 24 rdr mod Pant udj gaarden Selvig 1 Pund Smør af samme dags dato.
8. Eet Skiøde udstæd af Bendix Knudsøn Houchelands Træet

1771: 34b

Til Aad Mogensøn Lofthuus paa eet huus i Store Sandvigen for 24 rdr Dateret 15de Maij 1771

9. Een odels Lysning udstæd af Anders Johannesøn Yttre arne angaaende 9 Skillings Jord i Gaarden Ascheland af Dato 12te Junii 1771.
10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Frue Frøchen til Mogens Halsteensøn paa 2 Pund 18 Marker Smør i Gaarden Jordalen Dateret 13de Julii 1771
11. Een Ditto udstæd af Anders Olsøn Fougstad til Ole Andersen paa 18 Marker Smør i gaarden Fougstad Dateret 28de November 1771
og hvormed fulte ligelydende Reverse
12. Een Ditto udstæd af Hans Haaversøn Sættre og Jens Larsøn Siursetter paa 10 4/5 Marker Smør 3/20 Faar og 3/20 Mæhle Malt i gaarden Sættre, af Dato som næst forrige,
13. Eet Skifte Brev forretted paa gaarden Arnetvedt den 11te Februarii 1771 efter afdøde Giertrud Marchusdatter
14. Eet ditto paa Gaarden Stavenes den 6te Februarii 1770 efter afdøde Brithe Larsdatter,
15. Eet ditto paa gaarden Jndre Sognstad den 28de September 1771 efter afdøde Anne Olsdatter,

Udj den Sag som af Hr: Ober Vrager Paasche haver andlagt mod Hr: Capitain Barchlaj for gield Lod Procurator Saxe jndgive den seeneste ting passerede Laugdags forelæggelse

paateigned Lovlig forkyndt, ligesom hand og ved skrivelse til den Constituerede Sorenskriver har begiert Sagens andstand til næste ting.

Procurator Sr: Jacob Preus Comparerede for Hr: Capitain Barchlaj og Producerede Velbemelte Capitainens udstædde skriftlige Contra Stevning belagt med det Kongelige Stemplede Papiir og hvilken Stevning befandtes paateigned af Hoved Citantens andtagne Fuldmægtig Procurator Søren Saxe at være Lovligen forkyndt, ellers havde Comparenten Preus nu tilstæde Stevne Vidnerne Anders Davidsen og Johannes Christiansøn til Stevningens Lovlige afhiemling, saafremt Retten skulde eragte det fornøden, Ellers vedtog Comparenten Preus den hans Principal i denne Sag givne laugdags Lovlige forkyndelse. Hvorefter Stevningen er oplæst og af Stevne Vidnerne Eedelig afhiemled

Contra Citantens Fuldmægtig Preus Producerede hands Principals skriftlige jndlæg Sub Dato 26de hujus underskreved af Contra Citanten selv, og derhos andviiste den udj bemelte Jndlæg paaberaabte afreignings bog, samt og hoved Citanten Paasches beviis Sub Dato 19de Junii 1766, betreffende den Hoved Citanten af Contra Citanten bekomne Hæst, samt og een particulair Hoved Citantens beviis af 28de April 1753, for avangeret betaling af 40 rdr udj den hvilke sidste Penge Reignskabs bogen sig paaberaaber disse trende sidstbemelte Documenter Lod Comparenten

1771: 35

J Retten blive beroende til Conference med Contra Citantens Jndlæg, jndtil Sagen i sin tiid vorder paadømt, da ellers Comparenten Preus *Refferede sig til alt forbemelte og derefter urgerede paa Dom.

derefter er saaleedes

Eragted

Sagen udsættes til næstholdende Sommer ting for dette Skibreede i følge Hoved Citantens Fuldmægtiges begier, da hvad forlanged er skal blive meddeelt beskreven.

Derefter er i Rette taged Sr: Jørgen Linds Sag mod Abraham Marchussen for skyldig værende 234 rdr 3 mrk 6 s. da Procurator Johan Reutz Lod jndlevere sit skriftlige Jndlæg i Sagen af 25. November 1771 tilligemed den seeneste ting ergangne Laug dag lovlig forkyndt som blev oplæst og er saaleedes lydende

Procurator Jacob Preus Sisterede sig for jndstevnte Abraham Marchussøn og tilkiendegav at da hand nu først bemerker at Citanten forhen haver Produceret i Retten hans paastevnte Prætensions Reigning og videre Continuerer med skriftlig paastand, saa under alle lovlige forbeholdenheder af den jndstevntes Rett og forsvar udbad Comparenten paa den jndstevntes veigne ej alleene Communication af hvis fra Citanten er bleven i Rettelagt, men end og Sagens andstand til næstholdende Sommer ting udj andstundende aar 1772, da det jmidlertiid bliver den jndstevnte forbeholden Sagen med Contra Stevning at begiegne ellers tilstoed Comparenten Preus at den aflæste Laug dags forelæggelse er hans Principal lovligen forkyndt hvorfore dens afhiemling bliver ufornøden

Sagen optages til Doms eller Kiendelse

Procurator Jacob Preus fremstillede Sig som Fuldmægtig af Madamme Wenche Salig Johan Garmanns Efterleverske og ædskede i Rette een Sag af hende ved hendes Søn Monsr: Johan Garmann ved mundtlig Varsel er bleven andlagt og nu for Retten andhenggiggiøres imod Jndstevnte Gustavus Pettersøn i Store Sandvigen boende for pligtende Gield til Velbemelte Citantjnde og medarvinger efter trende Diverse Obligationer og om hvilken jndstevning Comparenten fremlagde Stevne Vidnernes Anders Davidsøn og Johannes Christiansøn som

nu Personligen møder for Retten deres attest, hvilken Comparenten Preus paastoed af besagde Stevne Vidner Eedfæsted.
Contra Parten Gustavus Pettersøn blev paaraabt, men

1771: 35b

Hverken hand eller nogen paa hans veigne mødte med tilsvar thi er jndvarslingen afhiemled
Fuldmægtigen Preus til Søgemaalets Legitimation andviiste først een Pandte Obligation udgiven af Simmon Aasmundsøn af Dato 14de Junii 1754, Publiceret den 4de December 1757, dernæst een anden Obligation udgiven af Anne Hansdatter bemelte Sim/m/on Aamundsøns Enke, som nu er i ægteskab med Jndstevnte Gustavus Pettersøn Dateret den 13de December 1762, og Publiceret den 15de Junii 1763 og Endelig Jndstevnte Gustavus Pettersøns egen udstædde Pante Obligation Sub Dato 25de April 1765 og tinglyst den 25de November bemelte aar, hvilke trende Obligationer Comparenten Preus forlangede paateigned nu for Retten at være andviist da det bliver Citantjnden forbeholden sam/m/e Brevskaber i sin tiid at Producere, særligen da hand maae bemerke at dend jndstevnte ike møeder eller lader møde, og i hvilken andleedning hand var nødsaget at begiere Laug dag for ham til Sommer tinged næstandstundende Aar,

Eragted

Lovlig Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Gustavus Pettersøn gives laug dag till næste Sommer ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Capitain Albert Barchlaj de Tolli havde med mundtlig varsel ladet jndstevne Ole Danielsøn Seim at liide Dom til betaling for Resterende skyldig værende Penge 10 rdr dependerede af de Citanten Barchlaj afkiøbte huuse paa gaarden Jndre Arne samt at erstatte ivoldte Processes omkostning, og hvilken Sag Procurator Jacob Preus ædskede i Rette med havende Stevne Vidne Lensmanden Ole Knudsøn Wichne og Skafferen Johannes Johannessøn Jndre arne til varslingens afhiemling efter Loven
Jndstevnte Ole Danielsøn Seim blev paaraabt men mødte ike thi er jndvarslingen afhiemled
Fuldmægtige Preus erjndrede om Laug dag for jndstevnte til næste ting

Eragted

*Jndstevne Ole Danielsøn Seim gives laug dag til næste Sommer ting at møde og Sagen at tilsvare

Udj Sagen jndstevnt af Citanten Johannes Lind af Bergen Contra Jan Nielsøn Commandeur i Store Sandvigen fremstoed for Retten Citantens Fuldmægtig

1771: 36

Procurator Preus og indgav Rettens den 12te Juni Sidstleeden afsagde Eragtning med dens paateigning for de jndstevnte lovlig at være forkyndt, og hvorom Comparenten affordrede nærværende Stevne Vidners Eedelige bekræftning.
De jndstevnte bleve paaraabte men hverken Contra Parten eller Vidnerne mødte tilstæde thj er laug dagen afhiemled
Citantens Fuldmægtig Preus ihenseende til at de jndstevnte tvende Vidner nu ike møder til opkræved Vidnesbyrds afleggelse hvilked andsees som modtvillighed imod lovens allernaadigste bydende saa i Kraft af lovens 7de articul *Pagna (Pagina) 121 & 122 paastoed Comparenten besagde vidner fældet i Mulct og desuden forelagt til næstholdende Sommer ting Persohnligen at Comparere for Retten til deres Sandheds Vidnesbyrds afleggelse, jmidlertig forbeholt Comparenten hans Principal hoved Sagens Lovlige fremme

derefter er saaleedes

Afsagt Kiendelse

Citanten Sr: Johannes Lind har paa Lovbydende maade beviist at de jndstevnte Vidner Karen Commadeurs og Bergitta Maria Jansdatter ej alleene har nydt lovlig Varsel men end og at de under Lovens Faldsmaal ere forelagde til dette ting at møde og Vidnesbyrd at aflegge Ved Sagens i Rettetagelse og paaraabelse nu Sidste tingdag ud paa Eftermiddagen har ingen af Vidnerne mødt tilstæde eller ladet andmelde noged forfald eller aarsage til udeblivelse

Thi Bør bemelte Vidner Karen Commadeur og Maria Jansdatter i følge Lovens 1ste Bogs 13 Capt 7 articul samt Forordningen af 3de Martj 1741 dens 4 articul at Bøde til Sagsøgeren og Hans Kongelig Mayestets hver 10 Lod Sølv eller eenhver af dem Penge \i alt/ 10 rdr, ligesom de og under Lovens Faldsmaal forelægges til næste Sommer ting at møde og Provemaal i Sagen at aflegge, dett herved idømte udreeder de skyldige 15 dage efter denne Kiendelses lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Erich Danielsøn Melcheraaen mod Ole Olsøn Toppe for skyldig Gield efter Pante Obligation 60 rdr, da Erich Danielsøn Melcheraaen mødte og tilkiendegav at hand haver af uvidenhed forsømt at tage Laug dagen som seeneste Sommer ting i denne Sag passerede beskreven, saa at den ike for Jndstevnte er forkyndt thi begierede hand Laug dagen fornyed til Næste Sommer ting

Eragted

Retten igientager den for Ole Olsøn Toppe seeneste Sommer ting givne Laugdag, da hand til næste ting forelægges at møde

1771: 36b

Derefter er i Rettetaged Hr: Fogden Hejbergs Sag mod Bærent Michael Høeg, Hvorda Hr: Fogdens Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer mødte og paastoed uopholdelig Dom i Sagen efter den Protocollen forhen tilførte paastand

Procurator Jacob Preus fremstoed for jndstevnte Høeg og tilkiendegav at bemelte Høeg haver formaaet Comparenten at Andtage hans Partes i denne Sag, Men da Comparenten ike førrend hans andkomst nu til tinged har fornummed at Sagen imod Høeg er andlagt ved Kongens Foged paa Justitiens veigne og heller ike haver haft Communication om Sagens Procedur og velbemelte Hr: Fogdens forhen giorde i Rettesættelse og paastand, saa og i henseende at Sagen uforbiegiengelig paa Jndstevnte Høegs Side maae begiegnes med Contra Stevning og ved hvilken attraaes at føre lovlige Vidner, om meerbemelte Høegs uskyldighed i denne Sag, var Comparenten Preus begierende i fast formodning, at meerbenævnte Høeg ej med Retten skulde vorde overiilet eller Dom i Sagen afsagt forjnden at hand nemlig Høeg haver i Retteført hands lovlige forsvar at Sagen maatte gives Rum til næste Sommer ting da Høegs forsvar til samme tiid for Retten skal erskinne og derudj haabede Preus denne Respective Rettes biefald,

Kramer Replicerede til dett af Procurator Sr: Preus tilførte, at uagted der paaberaabes een Contra Stevning som meged gierne till dette ting kunde have været besørged i Rettelagt, saa dog vil det udhal som Procurator Sr: Preus forlanger ej kunde af Retten blive andtagen siden Sag volderen Bærent Høeg fuldkommeligen for Politie Retten er bleven overbeviist factum, det vil altsaa andkom/m/e paa Retten om alleene paa grund af overilelse Sagen kand udsettes, som jndstilles til lovmedholdig Kiendelse

Preus derimod lod tilføre at naar jndstevnte Høegs paaberaabte Contra Stevning til den forlangte udsettelses tiid i Rettefalder, da vil denne Respective Rett faae oplyset paa hvilke

lovlige grunde bemelte Høeg agter sig at forfægte imod andlagde Sag og Sigtelse og forjnden saadan Høegs forsvar lovformelig bliver Effectueret forhaaber Comparenten

1771: 37

At Høeg ike med Rett og dom vorder overilet i hvilken tilfælde og Høegs videre tarf i Sagen Comparenten ville have hans Principal Høeg Reserveret alle Benificia Juris,
Kramer for ike at opholde denne Rett med unødvendige vidløftigheder Refererede sig alleene til sit forrige tilførte

Eragted

Endskiøndt Jndstevnte Bærent Michael Høeg ike efter den seeneste ting bevilgede udsettelse er fremkommed med det {i Rettelagde} paaraabte Contra Stevning, Saa dog paa det hand ike skal have mindste føye at klage over Rettens overilelse, bevilges ham endnu denne Sags andstand til næste Sommer ting til hvilken tiid hand haver at i Retteføre hvad hand til sit forsvar fornøden eragter uden lengere udhal,

Paa Hr: Fogden Hejbergs veigne mødte hans Fuldmægtig Sr: Kort Kramer og tilkiendegav at ved mundtlig Stevne maal til dette ting var jndkaldet Peder Nielsøn Houge, Siur Stephensøn Houcheland og Ole Monsøn Borge, fordie dee efter andgivelse paa een modtvillig og overhørig maade skal have forsømt deres tourer ved at skydse Præsterne derfore efter Sagens oplyste omstendighed at modtage Dom til Strafs lidelse og Processens omkostningers erstatning, i fald de jndstevnte ej møder har Comparenten de brugte Stevne Vidner ved haanden for at afhiemle Stevnemaaleds Lovlige forkyndelse
de jndstevnte bleve paaraabte men mødte ike thi er jndvarslingen af Stevne Vidnerne Ole Wichne og Johannes Arne afhiemled.
Kramer erjndrede om Laug dag til næste ting.

Eragted

Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Peder Nielsøn Houge, Siur Stephensøn Houcheland og Ole Monsøn Borge gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg lod møde ved sin Fuldmægtig Sr: Kort Cramer og ædskede Sagen i Rette andlagt paa Sidstleeden Sommer ting mod Johannes Olsøn Hitlands Hustrue Johanne Olsdatter med Søn Corporal Rasmus Andersøn Erich Andersøn og Brithe Andersdatter,
Comparenten frem lagde Rettens seeneste Laug dags Kiendelse for de trende udeblevne, som hand formoder møder, thi i vidrig fald havde hand de brugte Kaldsmænd ved haanden der kand afhiemle Laug dagens Lovlige forkyndelse

1771: 37b

De jndstevnte bleve paaraabte men ingen mødte tilstæde thi er jndvarslingen afhiemled af de brugte Stevne Vidner
Kramer efter de paa sidstleeden Sommer ting af Vidnerne aflagde forklaringer tenker, at den høystærede Rett noksom indseer hvor skammelig og lastværdig de jndstevntes forhold har været mod den fornermede Johannes Olsøn Hitland, Comparenten holt derfore fornøden at giøre saadan j Rettesættelse nemlig at Johanne Olsdatter Hitland, Erich Andersøn og Brithe Andersdatter for saadan deres skammelige og forargelige opførsel andre ligesindede til Skræk og advarsel maatte hendøm/m/es til 2de aars tugthuus arbeide, samt bøde hver til Sognets fattig Casse 1 rdr 3 mrk samt een for alle og alle for een at betale denne Processes omkostninger billigst med 5 rdr Hvad Corporalen Rasmus Andersen andbelanger, da som hand henhører under det Militaire Forum maatte Comparenten forlange det i Sagen passerede

beskreven, for at tilstille hans Militaire Øvrighed, paa det hand efter fortieneste kand blive tiltalt og afstraffed.
Sagen optages til doms

Udi Sr: Jørgen Linds Sag mod Abraham Marchussøn for Gield er saaleedes afsagt

Kiendelse

Da den Indstevnte Abraham Marchussøns tilstæde mødende Fuldmægtig Procurator Sr: Jacob Preus har andmelt sig uvidende om hvad som i Sagen første Session er passeret og af samme begieret udskrift og gienpart, for til næste ting at jndkomme med Contra Stevning paa Contra Partens veigne, saa vorder og den begierte udsættelse jndvilged til næstholdende Sommer ting, da vederparten paalegges til saadan tiid at jndkomme med fornøden eragtende til og forsvar, uden nogen udflugter til Sagens udhahl

Dedrefter er fremlagt til Examination fra Hr: Fogden Hejberg til hans Reignskabs belæg følgende Tingsvidner saasom 1. Tingsvidnet andgaaende om noged i de her i Skibreedet værende Laxse og Silde Vaager dette aar er fisked hvoraf Skatt kunde betales, hvortil Lensmanden Ole Taqvam med laug Retted og almuen svarede at ej saadant Fiskerie som omspørges her i Skibreedet dette aar er falden hvoraf Skatt kunde betales

1771: 38

2. Det store Tingsvidne jndeholdende 16 Poster, Hvortil og blev svaret at det forholder sig som næstforrige aaring[er] uden nogen forandring, dog forbeholt Sorenskriveren sig ihenseende til den 9de og 10de Post ved sine udstædende Dessignationer at give nærmere oplysning. 3tio Tingsvidnet andgaaende Resterende Consumption Som {for} for forrige Aaringer er 9 rdr og jndeværende aar 47 rdr 78 s 4. Den ordinaire Skatte Restance saasom for Salig Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 13 rdr 5 mrk 2 s og fra 1766 til 1770 aars udgang 116 rdr 4 mrk 2 s Samt for jndeværende aar 280 rdr 2 mrk 12 skilling som alt blev uimodsagt. 5. begierede Hr: Fogden Hejberg Laug Rettes og almuens Svar, om noged paa den Allernaa[digste] paabudne Extra Skatt dette ting er bleven betalt? Hvortil blev svaret Nej, at ej noged i saa maade her for Retten er leveret 6. Odels Skatts Mandtallet som ved seeneste afholte Sommer Ting er examineret.

Endelig begierede Hr: Fogden Hejberg dette Skibreedes Almue tilspurt de samme Qvæstioner som for forrige Skibreeder Frie Skydsen betreffende, hvortil blev svaret af lensmanden laug Retted og almuen, som for Hossangers Skibreede andført er

Til Laug Rette for næstandstundende aar 1772, er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd saasom 1. Baste Andersøn Brudvig, 2. Johannes Olsøn Olsnes, 3. Knud Jonsøn Olsnes, 4. Rasmus Thommassøn Hølchie, 5. Ole Aamundsøn Aalmaas 6. Erich Larsøn *Norvig og af Sandvigen 7de Ole Holmann og 8de Jacob Abrahamsøn.

Og da jngen jndfant sig som videre for Sage Tinget havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet

1771
- - - - - - - - - -
1772

(1772: 38)

Udsettelses Ting for Arne Skibreede [1772]

Anno 1772 den 10de Januarij, Er Retten sadt paa Ting stædet Nedre Mielde i Mielde Skibreede, til Doms afsigelse udj een Sag som af Hr: Fogden Hejberg paa Justitiens veigne er andlagt mod Johannes Hitlands Hustrue Johanne Olsdatter, og hans Stiff børn Corporal Rasmus Andersøn med de fleere, i følge den ved seeneste Høste ting faldne Rettens beslutning, og mødte da tilstæde de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd, som Retten ved Høste Tinget med betienede.

Hvorda, udj Sagen er saaleedes bleven for Rett

Kiendt Dømt og Afsagt

I andleedning af den giorde andmeldelse for Stædets Foged Hr: Christen Hejberg andgaaende Bonden Johannes Olsøn Hitlands Hustrue Johanne Olsdatters og hans Stiff Børn Corporal Rasmus Hitland, Erich Andersøn og Brithe Andersdatter Hitlands, uChristelige og straffeværdige opførsel imod bemelte

1772: 38b

Johannes Olsen Hitland. Har Velbemelte Hr: Fogden Heiberg paa Justitziens Veigne, ved skriftlig Stevnemaal Datteret 22de Maij sidstleeden, ladet indkalde bemelte Johanne Olsdatter, og børn Rasmus Hitland og Erich Andersen og Brithe Andersdatter Hitland, til at anhøre Vidner og liide Dom, til vedbørlig afstraffelse for deres lastværdige opførsel, mod Mand og Stiffader. Denne Sag faldt i Rette ved Sommertingets holdelse for Arne Skibreedes almue, den 12te Junij 1771 *de (da?) fra Hr: Fogden Heibergs Siide, er ført og afhørt de Tvende Vidner Mons Andersen og Ole Monsen Hitland, der under aflagde Eed har forklaret, og oplyst, Indstevnte Johanne Olsdr: Hitlands, Rasmus og Erich Hitland, samt Brithe Andersdr: Hitlands, uChristelige og usømmelige opførsel imod meer benevnte Johannes Olsen Hitland, som een ægtemand af indstevnte Johanne Olsdatter, og een Stiffader til de trende benevnte hendes børn, og Vidnerne udj deres forklaringer, ikke alleene hermonerer og overeensstemmer derudj, at saa vel qvinden Johanne Olsdatter, som hendes børn, med onde ord har begiegnet Johannes Olsen Hitland, og foragtet ham, betaget ham baade Mands og faderlig Myndighed, i sit Huus, ja det end og i saa høy een grad, at hand formedelst deres bitterhed, og haarde opførsel mod ham, har stundum nogle dage efter hinanden maattet forlatt sit Huus, og opholde sig hos fremmede, for at nyde fred, men end og ere Vidnerne overeensstemmige derudj, at de Toe á Tre gange selv har seet, at Johanne Olsdr: Hitland har taget Hoved-Puderne fra hendes mand Johannes Olsen, og ikke har vildet forundet hendes mand, de fornødne Klæder i Sengen at hvile sig paa, med det meere Acten nærmere omformelder, i sær er at Remarqvere Vidnet Ole Monsen Hitlands Svar til tredie Qvæstion, hvorudj hand forklarer at have seet, at indstevnte Johanne Olsdr:, har taget hendes mand Johannes Olsen Hitland i Haaret og lugget ham, Derimod ere begge Vidnerne eenige derudj og prover at Johannes Olsen Hitland, i sin opførsel er een ædruelig og skikkelig mand, ved Sagens i Rettetagelse og behandling forbemelte tiid mødte ingen af de indstevnte paagieldende tilstæde, undtagen Rasmus Hitland, men Johannes Hitland som for Retten Compareredе, fremlagde sit skriftlige forsvars skrift af 12te Junii næstafvigte indeholdende begiamrelser og beklagelser over hans Hustrue Johanne Olsdr: og hans Stifbørns haarde omgang og opførsel imod ham, og da som meldt ej fleere af de indstevnte paagieldende mødte, er Sagen udsadt til næstafholdte Høste-ting. Samme tiid den 29de

1772: 39

November 1771, er Sagen atter foretagen, og da ingen af de indstevnte efter lovlig tildeelt laugDagelse, mødte tilstæde, ej heller ved nogen paa deres Veigne lod møde, er Sagen fra Hr: Fogden Heibergs Siide besluttet under Dom, med saadan Deduction, og i Rettesettelse, som Acten nærmere udviiser.

Tages nu under betragtning denne Sags Omstændigheder, og bevisenes tilstand pro et Contra, saa er det af de førte Vidners udsigende fuldkommen Hustreret og beviist at qvinden Johanne Olsdr: Hitland, saavelsom hendes børn paa een uChristelig og lastværdig maade, har begiegnet Johannes Olsen Hitland, baade i ord og gierninger, og at imellem bemelte Johannes Olsen Hitland, og Koene og hans Stif-børn, har været een uanstændig levemaade, ligesom og begge de førte Vidner har forklaret, at saavel Johanne Olsdr: Hitland, som hendes Trende bemelte børn, af deres Sogne-Præst og Siele-Sørgere er tilholdt samtlig at møde hos ham, for at imodtage Kierlige formaninger og erjndringer, til deres onde levnets forbedrelse, og een Christsømmelig levemaades førelse, hvilken advarsel og tilholdelse dog haver været overhørige, og ej efter dem paaliggende pligt har vildet efterkomme. Men derimod paa den anden Siide er ikke Johannes Olsen Hitland ved vidnernes forklaringer det Ringeste overtydet, hvorved hans Hustrue og Stifbørn kunde have haft Ringeste anleedning til den mod ham brugte slette opførsel, Thi vidnerne tvert imod forklarer at Johannes Olsen Hitland efter vidnernes beste viidende ikke har givet sin Hustrue eller Stif-børn mindste anleedning til nogen ondskabs udøvelse imod ham, hverken i ord eller gierninger, men været saavel i sit eget Huus mod sin Hustrue og stif-børn som uden for Huuset mod sine grander og Naboer, i hans opførsel og levemaade, een ædruelig skikkelig og sagtmodig mand.

Thi bliver efter saadanne forandførte Sagens omstændigheder herved Kiendt og Dømt for Rett at jndstevnte Johanne Olsdatter Hitland, som ved de førte Vidner fuldkommen er overbeviist hendes uChristelige og skammelige opførsel mod hendes Mand Johannes Olsøn Hitland, ligesom hun og ved saadan sin opførsel har givet hendes egne børn Rasmus og Erich Hitland samt Brithe Andersdatter Hitland ond Exempel og annimeret dem til at være hendes Mand og deres Stiff fader ulydig, Bør for saadan hendes forseelse at arbeide udj Bergens Maufactur \og tugt/ Huus i 6 Maaneder, ligesom og Johannes Olsøn Hitlands Stiffbørn, Erich Andersøn og Brithe Andersdatter, for deres udøvede ulydighed og opsættzighed {og ulydighed}, imod bemelte deres Stiff Fader, bør at betale og udreede, i stæden for den over dem paastaaede straf, eenhver for sig til Justitz Cassen 2 rdr, og ligesaa meget til Sognets fattige, under den aldvorlige tilhold, at de samtlige for eftertiiden, viiser imod meerbemelte Johannes Olsøn, ald sømmelig lydighed og ærbødighed, efter Kongelig allernaadigste lov og Forordninger, under ellers den derudj dicterede Straff, Endelig bør og titnævnte Johanne Hitland og børn Erich Andersøn og Brithe Hitland *Conjumctim udreede i denne Processes omkostninger 5 rdr, det idømte efterkommes og betales 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter loven

Hvorefter dette udsettelses Ting er bleven slutted og ophævet

1772: 39b

Extra Ting for Lindaas Skibreede [1772]

Anno 1772 den 25de Februarij, Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen i Lindaas Skibreede i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Pettersøns naadige Resolution af 23de Januarii Sidstleeden teignet paa Hr: Fogden Hejbergs begiering af næstforegaaende

20de Dito som er saalydende af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, Til eet Extra tings holdelse for Lindaas Skibreedes almue, i andleedning af de her i Skibreedet udestaaende exesive Skatte Restancer af ordinaire og extraordinaire Skatter, hvorfore til deels er giort Jndførsel udj deres paaboende og Ejende Jordeparter og var da nærværende Stædets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste Ting vare til Rettens medbetiening for jndeværende aar udnævnte og som paa Folio (ope rum) Speciel ere andførte. Saa var og tilstæde Lensmanden Lars Fieldsende tilligemed eendeel ting søgende almue,

Hvorda!
Hr: Fogden Hejberg tilkiendegav at have for Resterende Kongelige \ord:/ Skatter giort jndførsel udj efterfølgende Selvejer bønders tilhørende Jorder, hvilke formedelst armod og fattigdom paa jngen anden maade haver været i stand for at betale deres Skatter, saasom hos Anders Andersøn Tybernes Jorde Skatt pro 1770 3 rdr 1 mrk 11 s. pro 1771 3 rdr 1 mrk 10 s, Lensmanden og medhavende Mænd for deres udpantnings gebyhr og Stevnemaalets forkyndelse 4 mrk 8 s, tilsammen 7 rdr 1 mrk 13 s, derfore giort jndførsel udj Debitors Ejende Jord Tybernes 10 M/arker Smør for lige Summa. Saa og hos Ole Erichsøn Sundsbøe der Rester med ordinaire Skatter pro 1770ve 1 rdr 5 mrk 10 s pro 1771, 4 rdr 4 mrk 11 s for lensmands og medhavende Mænds udpantnings gebyhr og Stevne Penge 4 mrk 8 s, tilsammen 7 rdr 2 mrk 13 s, derfore giort jndførsel udj 10 M/arker Smør i gaarden Sundsbøe Debitor tilhørende for lige Summa Videre Hos Jacob Rasmussøn Kaalaas der Rester med Jordeskat pro 1769, 3 mrk 3 s, pr: 1770, 4 rdr 12 s, pro 1771 4 rdr 8 s, og udpantnings gebyhr med Stevne Penge for lensmand og Mænd 4 mrk 8 s, tilsammen 9 rdr 2 mrk 15 s, giort Indførsel udj 17 M/arker Smør Debitor tilhørende udj gaarden Kaalaas

1772: 40

For bemelte Summa Ligeleedes hos Ole Stephensøn Kaalaases Enke der nu skal være bleven gift med Jver Hansøn for Resterende Jordeskatt pro 1770 8 s og pro 1771 4 rdr 2 mrk 8 s, og udpantnings gebyhr med Stevne penge for Lensmand og Mænd 4 mrk 8 s, tilsammen 5 rdr 1 mrk 8 s, giort jndførsel udj 9 M/arker Smør den skyldige tilhørende i gaarden Kaalaas for samme Summa End viidere giort jndførsel hos Lars Andersøn øvre Tvedt der Rester med Jorde Skatt pro 1767 4 rdr 5 mrk 15 s 1768, 4 rdr 5 mrk 5 s, 1769 4 rdr 5 mrk 4 s 1770 4 rdr 5 mrk 12 s, og 1771 4 rdr 5 mrk 10 s, tilligemed Stevne penge og executions gebyhr for Lensmand og Mænd 4 mrk 8 s, tilsammen 25 rdr 2 mrk 6 s, udj Debitors Ejende gaard øvre Tvedt 18 M/arker Smør 30 Kander Malt for liige Summa End meere hos Anders Jversøn øvre Tvedt der Rester med ordinaire Skatter pro 1768 3 rdr 1 mrk 13 s, 1769 3 rdr 1 mrk 12 s, 1770 3 rdr 2 mrk 1 s og 1771 3 rdr 1 mrk 15 s, tilligemed executions gebyhr og Stevne penge for Lensmand og Mænd 4 mrk 8 s, tilsammen 14 rdr 1 s giort Jndførsel for lige Summa udj 21 Marker Smør i gaarden øvre Tvedt den skyldige tilhørende. Endelig er hos Anders Magnesøn Houge for Resterende ordinaire Skatter pro 1770 2 rdr 3 mrk 1 s, pro 1771 5 rdr 2 mrk 11 s, med Lensmands og Mænds udpantnings gebyhr og Stevne Penge 4 mrk 8 s, tilsammen 8 rdr 4 mrk 4 s, giordt jndførsel udj 13 Marker Smør debitor tilhørende i gaarden Houge alt følgelig de herved producerende Jndførsels Forrettninger Sub Datis 18, 19, 20, og 21de December 1771.
Fogden begierede og paastoed Ejendoms Dom til Hans Kongelig Maytt: udj eenhver af de andførte Jordeparter, for dee forand Specificerede Kongelige Skatter med paagaaende omkostninger, for det øvrige Declarerede hand at hand i betragtning af de skyldiges yderlige armod og Fattigdom for sin deel eftergav det ham som Executor tilkom for de giorde

Jndførsels Forrettninger, formodede i øvrigt at dee skyldige som Lovlig ere Jndstevnte at høre

1772: 40b

De giorde Indførsler ved Dom Stadfæstede og gaardeparterne tilkiendt Hans Mayestets som Ejendom, alle møder og vedtager Lovlig varsel,

Af de jndstevnte mødte tilstæde Anders Andersøn Tybernes, Ole Erichsøn Sundbøe, Jacob Rasmusøn Kaalaas, Lars Andersøn øvre Tvedt, Anders Jversøn øvre Tvedt, og Anders Magnesøn Houge som alle vedtoge lovlig varsel, i disse mod dem andlagde Sager, Sagde ellers at de haver jndted at afbetale de Skatter med som de ere Sigtede og stevnte for, men for samme faar at taale Ejendoms dom i deres Jorder, da de indted haver jmod de andførte Summers Rigtighed at jndvende, men alleene jndflyer allerunderdanigst med bøn og begiering til Hands Kongelig Mayestt: at hand i Naade vil see til dem og ike fratage dem deres Ringe Jordegods andparter som det eeneste leve brød for dem og deres fattige Famillier, og ellers jndted til Søgemaalerne havde at Svare eller erjndre

Jver Hansøn Kaalaas mødte ike efter paaraab thi er jndvarslingen af Stevne vidnerne Lensmanden Lars Fieldsende og Ellef Olsøn Løetvedt under Eed afhiemlede lovlig at være Passeret

Hr: Fogden begierede laug dag for den jndstevnte Jver Kaalaas, til næst andstundende Sommer ting, og ihenseende til de øvrige Refferede sig til sin forrige paastand og begierede dom

Paa Dommerens tilspørgende erklærede dee tilstædeværende paagieldende at jngen af deres bemelte Jordeparter, hvorudj der for Kongelige Ordinaire Skatter er giort jndførsel udj er med Gield efter Pandte Obligation behefted men vel aparte \i/ anden maade derpaa Laant til deres fornødne udgifters bestridelse.

derefter

Eragted

Den Lovlig Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Jver Hansøn Kaalsaas gives Laug dag til næst andstundende Sommer ting at møde og denne Sag at tilsvare.

1772: 41

Udj Sagerne for det øvrige er saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Hr: Fogden Hejberg har til dette af Høye Øvrighed bevilget Extra Ting, ved mundtlig varsell Ladet jndkalde Anders Andersøn Tybernes, Ole Erichsøn Sundsbøe, Jacob Rasmussøn Kaalaas, Lars Andersøn Øvre Tvedt Anders Jversøn øvre Tvedt og Ole Magnesøn Houge, for at høre de hos dem giorde Indførsels forrettninger /: for Resterende Kongelige ordinaire Skatter :/ i deres Ejende og paaboende Jorde parter ved Dom Stadfæstet Saasom Anders Tybernes for Resterende Skatter pro 1770 & 1771 med udpantnings gebyhr og Stevne Penge i alt 7 rdr 1 mrk 13 s, hvorfore er giort Indførsel udj 10 marker Smør i Debitors Ejende gaard Tybernes, Hos Ole Erichsøn Sundsbøe i gaarden Sundsbøe 10 Marker Smør for Skatter for aarene 1770 og 1771 med udpantnings gebyhr og Stevne Penge i alt 7 rdr 2 mrk 13 s, Hos Jacob Kaalsaas i gaarden Kaalsaas 17 marker Smør for Skatter pro aarene 1769, 1770 & 1771 i alt med omkostninger 9 rdr 2 mrk 15 s, hos Lars Øvre Tvedt i gaarden øvre Tvedt 18 Marker Smør og 30 Kander Malt for Skatter pro Annis, 1767, 1768, 1769, 1770, & 1771 med omkostninger i alt 25 rdr 2 mrk 6 s, hos Anders øvre Tvedt udj gaarden øvre Tvedt 21 Marker Smør for Skatter pro aarene 1768, 1769, 1770 & 1771 i alt med omkostninger 14 rdr

1 skilling, og hos Anders Magnesøn Houge i gaarden Houge 13 Marker Smør for Resterende Skatter pro Annis 1770 og 1771 med executions gebyhr og Stevne Penge i alt 8 rdr 4 mrk 4 s, da vedkommende disse forbemelte Skatter ej i det mindelige har kundet betale.
Ved Sagernes incammination og andhænggiggiørelse har de Samtlige Indstevnte alle mødt tilstæde, tilstaaed at være skyldige de Skatter, hvorfore i deres Ejende Jordegods er giort Indførsel udj og haver jndted mod Søgemaalerne men alleene bejamret deres store Fattigdom og armod, som har hindret dem fra de pligtige Skatters erlæggelse,
Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at de giorde Indførsels Forrettninger Bør ved magt at stande som lovlig Effectueret, og de bemelte Ejendomme som hos eenhver af de forberørte Debitorer er giort Indførsel, saasom i Tybernes 10 Marker Smør i Sundsbøe 10 Marker Smør, i Kaalaas 17 Marker, i øvre Tvedt 18 M/arker Smør 30 Kander Malt, i Dito gaard 21 Marker Smør og i gaarden Houge 13 Marker Smør, at være Hands Kongelige Mayestet for de Resterende og paastevnte Skatter med udpantnings gebyhr og Stevne penge Ejendommelig tilhørende,

Og da jngen fleere Sager ved dette af høye Øvrighed bevilgede og behandlede Extra Ting haver *være at administrere er samme og igien bleven Slutted og ophæved.

1772: 41b

Udsettelses eller Extra Ting for Echangers Skibr: [1772]
Anno 1772 den 28de Februarii, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, i følge HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Petersens Resolution af 23de Januarii Sidstleeden teigned paa Hr: Fogden Hejbergs skriftlige begiering af næstforegaaende 20de Dito og var da i Retten overværende Kongelig Mayestets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg, og de samme *Atte Laug Rettes Mænd som ved Høste tinged var tilstæde og paa folio (ope rum) andførte undtagen at i stæden for Jver Esem sad Aamund Olsøn Washelle, saa var og tilstæde Lensmanden Ole Fyllingen og øvrige ting søgende almue

Hvorda!
Hr: Fogden Hejberg gav tilkiende at have giordt jndførsel hos eendeel Selv Ejere, udj deres paaboende Jorde brug for Resterende Kongelige ordinaire Skatter, saasom hos Jens Monsøn Nedre Aas der Rester med {Extra} \Jorde/ Skatt pro 1769 1 rdr 5 mrk 14 s. pro 1770 4 rdr 1 mrk 7 s, og pro 1771 5 rdr 4 mrk 12 s, samt for Lensmand og medhavende Mænd deres udpantnings gebyhr og Stevne Penge 4 mrk 8 s, tilsammen 12 rdr 4 mrk 9 s derfore giort jndførsel udj 1 Pund 2 Marker Smør i gaarden Nedre Aas Debitor tilhørende for lige Summa, Saa er og hos Ole Olsøn Wælland der Rester med de ordinaire Skatter pro 1769, 2 rdr, pro 1770 2 rdr 3 mrk 13 s, og for 1771 2 rdr 3 mrk 11 s saavelsom udpantnings gebyhr og Stevne Penge 4 mrk 8 s tilsammen 8 rdr derfore giort jndførsel udj 12 Marker Smør Skyld Debitor tilhørende i gaarden Wæland, Endelig er og hos Anders Pedersøn Houge der Rester med Jorde Skatt pro 1768 3 rdr 1 mrk 9 s, for 1769 3 rdr 1 mrk 8 s for 1770 3 rdr 1 mrk 11 s, og 1771 3 rdr 1 mrk 11 s Samt for udpantnings gebyhr og Stevne Penge 4 mrk 8 s, giordt Jndførsel udj 5 2/3 Marker Smør og 5 2/5 Kande Malt i gaarden Houge for lige Summa nemlig 13 rdr 4 mrk 15 s, og ere alle disse Skatt pligtige med mundtlig Kald og Varsell Lovlig jndstevnt at høre de giorde Jndførsels Forrettninger ved Dom Confirmeret og hands Mayestett tilkiendt som Ejendom
Comparenten ville formode at de jndstevnte tager til gienmæhle.

Af de jndstevnte mødte Jens Monsøn Nedre Aas og Ole Olsøn Wæland og vedtog lovlig Varsel, tilstoed Søgemaalet og alleene beklagede deres Kummerlige og fattige omstændigheder, som hindrer dem ej at kunde erlægge de pligtige ordinaire Kongelige Skatter, hvorfore de nu faar at taale Dom og underkaste sig Hans Mayestets allernaadigste for godt befindende.

Anders Pedersøn Houge mødte ike, ej heller det eene Stevne

1772: 42

Vidne Erich Olsøn Myhren, thi er jndvarslingen for saavidt Anders Pedersøn Houge betreffer af lensmanden Ole Fyllingen under Eed afhiemled lovlig at være passeret

Hr: Fogden Hejberg under forbeholdenhed af hans Rett og Tiltale til det udeblevne Stevne Vidne Erich Olsøn Myhren begierede ham tilligemed Anders Pedersøn Houge Laug daget til næste Sommer ting, og ellers producerede de passerede Indførsels Forrettninger, som hand ihenseende til de tvende Mødende begierede ved dom stadfæsted

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Anders Pedersøn Houge gives Laug dag til næste Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Det udeblevne Stevne Vidne Erich Olsøn Myhren forelegges under lovens Faldsmaal til samme tiid at Comparere tilstæde og Stevnemaalet vedbørlig at afhiemle

Derefter er i Sagerne mod Jens Monsøn Nedre Aas og Ole Olsøn Wælland saaleedes

Dømt og Avsagt

Citanten Hr: Fogden Hejberg har til dette af Høye øvrighed bevilget Extra Ting med mundtlig varsel ladet jndkalde Jens Monsøn Nedre Aas og Ole Olsøn Wælland for at høre de hos dem i deres Ejende Jordeparter for Resterende ordinaire Skatter giorde Indførsels Forrettninger ved Dom Confirmerede, saasom Jens Monsøn Nedre Aas Skatter for aarene 1769, 1770 og 1771 i aldt med udpantnings gebyhr og Stevne Penge 12 rdr 4 mrk 9 s hvorfore er giort jndførsell i 1 Pund 2 Marker Smør i gaarden Nedre Aas, hos Ole Olsøn Wælland dito Skatter pro 1769, 1770 og 1771 i alt med udpantnings gebyhr og Stevne Penge 8 rdr, da vedkommende disse forbemelte Skatter ej i det mindelige har kundet betale

Ved Sagernes Jncammination har de paagieldende straxsen taged til gienmæhle tilstaaed det paasøgte og tillige beklaged deres fattige omstændigheder som har været aarsage til disse Skatte Restancer

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at de giorde Jndførsels Forrettninger som lovlig Effectueret, Bør staae ved magt og de bemelte Ejendomme som er giort jndførsel udj nemlig i gaarden Nedre Aas 26 Marker Smør og i gaarden Wælland 12 Marker Smør at være hans Kongelige Mayestett for de omstevnte Skatter med udpantning gebyr og Stevne Penge Ejendommelig tilhørende

Hvorefter dette Extra Ting igien er bleven Slutted og ophæved,

1772: 42b

Som/m/er Tinget for Sartors Skibreede 1772

Anno 1772 den 5te Maji, Er Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen i Sartors Skibreede af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Ting for Bemelte Sartors Skibreede at administrere og var da overværende udj Retten Kongelig

Mayestetts Fogden hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer, og de samme aatte laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting til Rettens medbetiening ere udnævnte og i Protocollen fol: (ope rum) andførte, der alle fremlagde Attester andgaaende deres laug Rettes Eeds afleggelse, Saa var og tilstæde Lensmanden Knud Simonsøn Tøsøen og den øvrige Ting søgende almue,

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst læst og Publiceret følgende Kongelige allernaadigst udgangne andordninger

1. Andordning, Hvorefter Lootserne fra Dragøe og udj Sundet sig i henseende til Lootsningen for de fra Øster Søen og Middel Haved kommende Skibe, ligesom og de paa samme Skibe værende Skippere Folk og Passagerer, samt andre vedkommende sig ihenseende til andmeldelse og Qvarantaine med videre i andleedning af Forordningen af 13de Junii 1771, haver at rette og forholde etc: Dat: Hirscholms Slot den 28de octobr: 1771
2. Forordning, om Tvende Blus Fyhrer paa de dertil ved Nachehoved i Nærheden af Helsingøer opbygte Taarne, og eet Lanterne Fyhr udj Cronborgs Slots Taarn, som til de Søefarendes nytte begynder at andtændes den 1ste April 1772, Dat: Friderich\s/bergs Slot den 26de December 1771
3. Forordning andgaaende Justice-Cassens Indtægters Forvaltning ved det Kongelige Danske og Norske Cammer, de Dato Friderichsberg Slot den 7de Januarii 1772.
4. Forordning om Friehed at tage ladning ved fremmede Colonier i America for Skippere som til deres Reise til St: Croix have erholdet Latinske Søe Pas, Dat: Friderichsbergs Slot den 7de Januarii 1772
5. Forordning andlangende Eet Geheime Stats Raads oprettelse med videre. Dateret Christiansborg Slot den 13de Februarij 1772
6. Forordning, hvorved Forordningen af 13de Januarii 1771 anlangende Bøders og ald anden Strafs eftergivelse for lejermaal med videre igienkaldes og ophæves. Christiansborg Slot den 27de Febr: 1772

Derefter er tinglyst andre Høye Øvrigheds ordre nemblig

1. Eet Reschript Comuniceret til Hr: Stiftbefalingsmand Pettersen og Hr: Biskop Arentz andgaaende Sr: Russels Forpagtning af St: Jørgens Hospitals Jordegods, Dat: 22de November 1771
2. Een Placat andgaaende Fiskes virkning her i Bergens Stift, Dat: 20de Februarii 1772
3. Een Communication andgaaende Exerceer Pladserne i Norge, og hvad derved maae Falholdes Dat: 28de Martj 1772

4. Een Ditto skrivelse andgaaende Hvad Havre Korn fra det Kongelige Magazin er leveret til Bergens Sift for de trengende Almues Mænd Dateret 18de April 1772.

Hvornæst jndkom fra Almuen til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa gaarden Nedre Gaalten efter afdøde Malene Nielsdatter den 18de Novbr: 1771, vid: Pante P: fol:
2. Eet Ditto paa Gaarden Bache efter Ole Andersøn den 18de November 1771.
3. Eet Ditto efter afdøde Clemmet Nielsøn paa Gaarden Søre Echerhofde den 18de November 1771.
4. Eet Skiøde udstæd af Ole Willumsøn Schage til Jver Olsøn Berge paa 2/45 Part i Angshottes Laxse vaag for 10 rdr 3 mrk, er Dateret 6te Maij 1772.

5. Eet Ditto udstæd af Ditto til Lars Michelsøn Schage paa 11 ¼ M/arke/r Fisk i gaarden Schage for 14 rdr. Dat: 2de Maij 1772.

6. Eet Ditto udstæd af Niels Michelsøn Mitsiaae til Michel Olsøn Windenes paa 2 13/16 Marker Fisk i gaarden Windenes for 8 rdr Dateret 5te Maji 1772

7. Eet Ditto udstæd af Lars Michelsøn Dahle til Michel Hansøn Kallestad paa 2 15/22 Mark Smør i gaarden Store Sangoldt for 5 rdr 3 mrk af samme Dato.

8. Eet Skiøde udstæd af Mons Michelsøn Leerøen til Carsten Rasmussøn Leerøen paa 5 5/8 Marker Smør i gaarden Leerøen for 7 rdr 3 mrk Dateret den 5te October 1771.

9. Eet Vilkors brev udstæd af Carsten Rasmussøn Leerøen til … (skrivaren har gløymt å føra inn resten)

10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Lars Larsøn Hamre med dee fleere til Jver Olsøn paa 1 Pund 6 Marker Fisk i gaarden Berge Dateret den 5te Maij 1772

11. Een Ditto udstæd af Michel Olsøn Windenes til Ole Poulsøn paa 1 Pund Fisk i gaarden Windenes Dateret dito Dato

Paa Hr: Fogden Hejbergs veigne fremkom for Retten hans Fuldmægtig Sr: Kort Cramer, og tilkiendegav at der paa Justitiens Veigne til dette ting ved mundtlig Stevne maal og lovlig Varsel var jndkaldet, Delinqventen Anders Andersøn Ejesund, med Delinqventinden hans Stiffdatter Dorethe Jonasdatter fordie de med hinanden har haft legemlig omgang og saaleedes begaaed Blodskam, derom at aflegge deres Sandferdige Forklaring at andhøre hvad beviisligheder imod dem i Rettelegges og derefter Dom at modtage til vedbørlig Strafs lidelse og Processens omkostningers Erstatning, ligeleedes er og jndkaldet deres andordnede Defensor lensmanden Knud Simmonsøn Tøsøen.

Actor fremlagde først til jn\d/lemmelse i Acten i sin tiid, een attest fra Sogne Præsten Hr: Nathanael Sunde, Dateret 12 October 1771, om det af de Jndstevnte begangne lejermaal

1772: 43b

Og dernæst, HøyVelbaarne Hr: Stiftbefalings Mand Petersøns Ordre [af] 30te April 1772, hvorefter end ydermeere Lensmanden Knud Simonsøn Tøsøen er andbefaled Defensor for Begge paagieldende Til sidst fremstillede Actor for Retten begge Delinqventerne uden baand og fængsel nemlig Anders Andersøn Eidesundet og Dorothea Jonsdatter, og forlangede at efter at fra dommens Side i følge Forordningen af 31te Maij 1771, har giort undersøgning, om deres alder, Føde Stæd og handtering,

Delinqventen Anders Andersøn Eidesund maatte først fremkaldes og aflegge sin Forklaring til følgende Qvæstioner: 1mo Naar hand blev gift og med hvem. 2do Om denne hands Koene ike var een Kiødelig Moder til Dorethe Jonas Datter. 3tio Om hand ike med denne sin Stiff datter Dorethea Jons datter har haft legemlig omgiengelse, og saaleedes begaaed blodskam. 4to Om hand till saadan skiendig ugudelig gierning har Loked overtalt, eller som Fader trued sin Stiffdatter, 5to Om hands Kone levede da gierningen skeede, og Endelig pro 6te Om ike det dend 1ste Junii 1771, døbte uægtebarn, som i daaben blev kaldet Anders var hans med Stiff datteren Dorethea Jonsdatter sammenavlede Barn.

De jndstevnte paagieldende mødte og vedtoge lovlig Varsel og var for Retten uden baand og Fængsel, og blev derefter først tagen i Examination Arrestanten

Anders Andersøn Eidesundet som sagde sig at være 40 aar gammel, barnføed paa gaarden Westrem paa Woss, og nu sig her i Skibreedet paa Eidesundet opholdende, hvorunder hand har boed som huusmand og dernæst Svarede til de Fremsatte Qvæstioner saaleedes, til 1ste At hand for omtrent 7 aar siden blev gift med Martha Michelsdatter, Til 2det Svarede Joe det forholder sig i alt som Qvæstionen omformelder. Til 3die Svarede Joe, det forholder sig i alt som omspurt er. Til 4de Svarede: at hand hverken har loked trued eller overtaled hans

Steddatter Dorethea Jonsdatter til denne med hende bedrevne Synd og Blodskam samt Barns avling men de haver desværre dertil været lige villige og derudj Eenige

1772: 44

Til 5te Svarede Nej, hans Koene var død da gierningen skeede. Til 6de Svarede Joe, det forholder sig omspurt er, J det øvrige angrer og fortryder hans begangne Synder ham af hierted og udbeder een Naadig Gud som vil tilgive hans Synders mangfoldighed, og een Naadig Konge som vil formilde hans velfortiente Straf,

Actor begierede at Delinqventjnden Dorethea Jonsdatter ligeledes for Retten maatte fremkaldes og efter at hun om det fornødne fra Dommerens Side er tilspurt, maatte tilspørges følgende Qvæstioner: 1. Om ike Anders Andersøn har været i ægteskab med hendes Kiødelige Moder Marthe Michelsdatter, 2det Om ike hendes Stiff Fader bemelte Anders Andersøn har haft legemlig omgang med hende og besvangred hende og hun med ham avled Barn. 3die Om hendes Moder levede da gierningen skeede. 4de Om hendes Stiff fader Anders Andersøn til saadan ublue gierning har overtalt loked eller trued hende. og for det 5te om ike det uægte Barn som i Daaben blev kaldet Anders og døbt den 1ste Junii 1771 var hendes med bemeldte hendes Stiff fader i Blodskam sammen avled Barn?

Den Paagieldende Dorethea Jonsdatter mødte for Retten og sagde sig at være 16 aar gammel, barnføed paa Gaarden Koursland her i Skibreedet og stedse opholt sig hos sin Moder Martha Michelsdatter til hendes død og siden hos hendes Stiff Fader Anders Eidesundet og dernæst Svarede til de fremsatte Qvæstioner fra actors Side saaleedes: Til 1ste Svarede Joe, Til 2det Svarede Joe, det forholder sig desvære i alt som Spørsmaaled jndeholder, Til 3die Svarede Nej hendes Moder var allereede død før gierningen skeede. Til 4de Svarede: at hun ike kand sige at hendes Stiff Fader just har loked eller trued hende til den med ham begangne Blodskam og barnavling men hun har begiert at maatte komme fra hendes Stiff fader kort efter hendes Moders dødelige afgang i den andleedning *i *den *andleedning at hun erfarede at hendes Stedfader havde een forbudden og ugudelig Kierlighed for hende Til 5te Svarede Joe det forholder sig omspurt, For Resten erklærede hun ike endnu haver været til Confirmation eller Guds bord, men hun fortryder af hierted jnderlig med anger og Ruelse hendes begangne store Synder

1772: 44b

Som hun deels af ungdoms daarlighed og uforstand og deels af end jndskydelse og uvidenhed om Syndens store betydenhed og deraf flydende Evige og temmelige straf har ladet sig beqvemme til, og af hierted Suker og med taare tilbeder sig een Naadig Gud og een Naadig Konge som strafferne vil formilde

Actor maatte forlange det Delinqventen Anders Andersøn igien for Retten bleven jndkaldet og Tilspurt. 1. Om hands Sted datter Dorethea Jonsdatter har forlanged at vilde Reise fra ham, samt hvad tiid denne hendes forlangende til ham skeede og for det 2det Om hand har været til Herrens bord og hvad tiid hand sidste gang der indfandt sig

Delinqventen Anders Andersøn fremstoed og Svarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes. Til 1ste at det er een Sandhed at hands Steddatter Dorethea Jonsdatter begierede at ville reise fra ham kort efter at hendes Moder var død dog ike i anden andleedning end at hun frygtede for at hun ike fik noged for at hun var hos ham. Til 2det Svarede at det er eet Aar i Vaar Siden hand var til Guds bord i Sunds Kirke.

Lensmanden Knud Simmonsøn Tøsøen som af Høye Øvrighed beskiked Defensor for Anders Andersøn Eidesundet og Stiffdatteren Dorethea Jonasdatter, mødte og næst at vedtage Lovlig varsel forestillede at Anders Andersøn Eidesundet, der skal have besvangret sin Stiff

datter Dorethea Jonasdatter, har begaaet dette Lejermaal i største Eenfoldighed, thi som hand er i Lov og Rett ukyndig, tenkte Mindst at udøve derved een saa grov Synd og last, imod Guds og Kongebud, da hand meente at det ej var større Synd at besvangre sin Stiff datter end een anden. Dorethea *Jacobsdatter derjmod som eet Barn og uConfirmeret kunde nu mindre giøre sig forestilling om denne Synds Størrelse, begge har ellers ført eet Skikelig levnet, Defensor haabede derfore at den i Loven Dicterede Livs straf, for saadan gierning, ej kand passe sig paa dem, og at denne men i sær Høyere Retter, paa grund af forandførte og siden det ike er hendes Kiødelige Fader, og hun hands Kiødelige Datter i det høyeste tildømmes hand i nogle Aars Fæstnings arbeide og hende nogle Maaneder til Tugthuuset, hvormed Lensmanden Knud Simmensøn Tøsøen jndlod Sagen under Rettens mildeste behandling.

1772: 45

Actor fremlagde Een hos Delinqventerne Anders Andersøn Eidesundet og Dorethea Jonsdatter passeret Forrettning, hvorved Legitimeret er, at de indted er Ejende ligeleedes fremlagde hand een Attest, udstæd dags Dato af Hr: Nathanael Sunde, der oplyser hvor gammel Delinqventjnden Dorethea Jonsdatter er, samt at hun endnu er uConfirmeret, der begge er oplæst saalydende

Til sidst Replicerede Actor til det af Lensmanden Defensor Knud Simmonsøn Tøsøen tilførte, at hand vel ville tilstaae det Delinqventerne vare Eenfoldige, sær Qvinde Mennisked Dorethea Jons datter som ej endnu er Confirmeret Men dette kand saare lit betage dem for den straf, som Lovens 6 Bogs 13 Capt 14 art preschriberer, hvad derjmod det tilførte andbelanger at Delenqventen Anders Andersen ej er hendes Kiødelige Fader, men ikun Stiff fader til Delinqventjnden Dorethe Jonsdatter, saa kand samme ej heller frietage dem for den i loven dicterede Straf, Anders Andersøn har joe haft legemlig omgang med hendes Kiødelige Moder og Med hende nemlig Delinqventjnden, følgelig begaaed Blodskam, thi loven giør joe jngen Forskiel paa Kiødelig Fader og Stiff fader saalenge som Casus er ligesom her, nemlig at det var hendes Kiødelige Moder hand havde til ægte,

Actor satte derfore i Rette over dem begge i følge allerhøystbemelte Lovens 6 Bogs 13 Capt 14 art til deres livs forbrydelse, ligesom og de begge burde have forbrudt deres hoved loddet, hvortil de dog jndted efter den fremlagde Forrettnings udviisende ere noged Ejende, med saadan deduction og paastand jndlod Actor Sagen til Doms.

Defensor ligeleedes jndlod Sagen

Sagen er optagen til Doms

Procurator Sr: Synderburg for Knud Tælle i Rette ædskede hans til dette ting udsatte Sag fra Høste tinged afvigte Aar mod Niels Sæhlstøel og Peder Spilde og begierede Sagen udsatt til Høste tinged dette aar, til beslutning formedelst Documenter som nu mangler at være ved haanden, og i øvrigt ville fornemme om de jndstevnte haver nu noged til Sagen at svare,

Jngen af de paagieldende mødte tilstæde efter paaraab, thi er Sagen stilled i beroe til næste holdende Høste ting,

Procurator Synderburg i Rette ædskede for Hr: Albret Henrich Meyer hans mod Henrich Christie til afvigte aars Høste ting andlagde Sag som til dette ting efter begier af bemelte Sr: Christie som Contra Citant er bleven udsatt, og forbeholt Hr: Meyers Rett til Doms at proseqvere om Sr: Christie noged haver at jretteføre

1772: 45b

Procurator Peder Reutz var tilstæde for Hr: Cristie som Producerede hans udstædde Continuations Stevning paateigned lovlig forkyndt hvorefter hand ville fornemme om nogen af de jndstevnte Vidner møder eller ike.

Procurator Synderburg for Meyer forundrede sig over den i Rettelagde saa kaldede Continuations Stevning, som alleene jndeholder nogle Qvæstioner uden Sag givelse eller nogen benævnelse hvoraf kunde skiønnes at samme skulle vedkomme Sr: Meyer, og som ej heller er bleven bemelte Meyer lovlig andkyndiged til Vidners andhør, hvilked alt Viiser bemelte Documentes inegalite hvorfore og Comparenten protesterede \mod/ samme som een Stevning til Vidners afhør under denne Sag at vorde andtaged, allerhelst Hr: Sunde som derudj navn given Part ej kand være som Vidne at andtage, og derimod forvendtede at Procurator Reutz bliver henviist til samme saa kaldede Continuations Stevning for sig selv og uden for denne Sag at andhengiggiøre i fald hand skulde finde at samme skulde nytte Principalen.

Procurator Reutz declarerede alt hvad som ike er beviist med lovlige Documenter for urigtig, Hand henholt sig til sin Stevning som Retten har jmodtaged, hand paastoed derefter Vidnerne paaraabt,

Procurator Synderburg vedblev sit forrige,

Dommeren derefter fremkaldte Stevne Vidnerne Lensmanden Knud Simmonsøn Tøsøen, Michel Dahle og Peder Knudsøn Tøsøen og tilholt dem at giøre Forklaring angaaende det fremlagde Skrifts forkyndelse og erklærede de da at de haver samme saaleedes forkyndt nemlig Knud Tøsøen og Michel Dahle for Hr: Sunde og Werner Christie samt \for/ Ole Sogning, og Knud Tøsøen og \Peder Tøsøen for/ Michel Dahle med lovlig 14 dages varsel, men ej jndstevnt nogen at paahøre Vidnerne, ej heller nogen af de i Stevningen benævnte øvrige Persohner,

thi er saaleedes,

Eragted

Da det i Rettelagde saakaldede Continuations Stevnemaal som i denne af Hr: Albert Henrich Meyer mod Sr: Christie andlagde Sag er produceret ej jndeholder nogen reen benævnelse hvorom {ej} Vidner skal føres, eller hvem det skal andgielde ej heller nogen til Vidners paahør jndkaldet, ligesom ej heller nogen af de øvrige i Stevningen benævnte jndkaldet thi Kand ej heller forjnden Lovligere jndstevning skeer nogen Vidnesbyrd i saa fald vorde at andtage.

Reutz for Cristie forbeholt ankemaall

1772: 46

Over Rettens Eragtning og Kiendelse og begierede Sagen udsatt til næste Høste ting,

Procurator Synderburg protesterede mod Sagens udhahl og for Retten forbeholt Hoved Citantens videre tarv og fornødenhed.

Reutz Protesterede paa udsettelsen som melt

Eragted

Paa det Contra Citanten ej skal have mindste føye at klage med Retten at være overiled, jndvilges hannem endnu Sagens andstand til næste Høste ting for dette Skibreede, da hand haver at befordre Sagen til Endskab uden videre udhahl

12. Publiceret Eet Skifte brev forretted paa Gaarden Hamre efter afdøde Peder Endresen Hamre den 17de Januarii 1772 vid: Pante bogen fl:

13. Eet Ditto efter afdøde Dannemand Jens Larsøn passeret den 24de April 1772.

14. Eet Ditto paa Gaarden Øvre Tvedt efter Agothe Rasmusdatter den 22de April 1772,

15. Eet dito paa Gaarden Nipen efter afdøde Thommas Rasmussøn den 22de April 1772.

16. Eet Ditto forretted paa bemelte Gaard Nippen den 24de april 1772 efter afdøde Myndtling Marthe Jensdatter.

17. Een Bøgsel Sæddel udstæd af lensmand Knud Tøsøen og Michel Dahle til \Ole/ Monsøn Dahle paa 21 Marker Smør i Gaarden Lie Dateret 6te Maji 1772, hvorved fulte een ligelydende Reverse

18. Tinglyst een Copie af een Marke gangs Forrettning jmellem Kallestad og Tælle den 11te augustj 1577, og verificeret den 6te Maj 1772

Derefter er af Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cordt Kramer fremlagt Odels Skatts Mandtallet som er examineret, 2det den ordinaire Skatte Restance for 1ste og 2de Termin dette aar beløbende i alt til 368 rdr og 2det Fra 1766 til 1771 aars udgang er endnu ubetalt efter Casse Bogens udviisende 41 Rixdaler, 3die Extra Skatts Restancens Tingsvidne jndeholdende tvende Poster og Qvæstioner 1mo Om af Extra Skatts Restancerne til Ultimo December 1770 er betalt meere end 6 rdr 1 mrk siden Sommer tinget 1771? 2det Om det er almuen bekiendt, at ringeste Skilling enten paa dette ting eller for er bleven betalt paa Extra Skatten for heele aaret 1771? Svarede til 1ste qvæstion at det forholder sig som omspurt er. Til 2de qvæstion Forholder sig ligeleedes som qvæstionen jndeholder, thi ringeste Skilling er ej paa dette Ting betalt, og formedelst mængdens tiltagende Fattigdom, bliver de end og uformuende til at betale de ordinaire Skatter, og hvis Korn Vahres dyrhed vedvarer, hvilke de nødvendig behøver fra Kiøbstæden, saa vit (vil?) samme foraarsage een Jammerlig tilstand iblandt dem,

Og da jngen derefter jndfandt sig efter paaraab som videre for Sage tinged havde at forrette er samme igien for denne Sinde bleven Slutted og ophæved

1772: 46b

Sommer Tinged for Schiolds Skibreede 1772

Anno 1772 dend 8de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede Af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig hr: Cordt Kramer og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Høste tinged seeneste Session bleve udnævnte der {som melt} og foreviiste Attester andgaaende deres laug Rettes Eeds aflæggelse

Hvorda!
Først er allerunderdanigst Læst og Publiceret dee de for Sartors Skibreede Publicerede og i Protocollen folio 42 andførte og extraherede Kongelige allernaadigste andordninger, og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter fra almuen jndkom til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte brev paa Gaarden Tønnevig i Sartors Skibreede efter afdøde Salmoe Erichsdatter den 5te augustj 1771, angaaende gaardene Brevig og Leerviigens tinglysning, vid: fol:

2. Dito paa Hammersland i Schiols Skibreede efter Martha Monsdatter den 24de october 1771

3. Eet Skiøde udstæd af Ole Olsøn Riple til hans Broder Peder Olsøn Riple, paa 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Riple samt eendeel Creature og videre besættning for 375 rdr 2 mrk 6 s Dateret 14 April 1772.

4. Eet Declarations skrift udstæd af Enken Bergetta Madamme Salig Christensens andgaaende Gaarden Hopes Skoug og Marks fredelse Dateret 8de Maij 1772.

5. Eet Proclamations Skrift udstæd af DHrer: Danchert Krohn, Wollert Krohn Johan Jochum Krohn etc: andgaaende Madamme Gischen Danchersen Salig Claus Krohns efterleverske hendes døds fald og debi samt Creditorernes jndkaldelse, Dateret 8de Maij 1772

6. Aflyst een Obligation udstæd af Anne Salig Hans Monsøns paa Solum (Soleim?) boende til Hr: Albert Hatting paa Capital 50 rdr mod Pandt udj eendeel løsøre Effecter, Dateret 6te Maij 1771 og tinglyst den 7de Maij samme aar som nu efter qvitering af 17de Martj 1772, er betalt og indfried.

7. Eet Skiøde udstæd af Niels Pedersøn Smøraas til Niels Jonsøn paa 1 Pund 4 ¾ Marker Smør i gaarden Smøraas for 120 rdr Dateret 8 Maij 1772.

8. Eet Dito udstæd af Gabriel Aamundsøn og Lars Olsøn Nyegaard til Niels Stephensøn som efter Skiødes udviisende lyder paa Pladsen Walleem kaldet, der i følge den derover den 28de Junij 1771 holte Skyldsetnings Forrettning skylder 4 Marker Smør, for 30 rdr, Samme er Dateret den 28de Junii 1771.

9. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten Hr: Jørgen Meldahll til Ole Mogensøn Haaland paa ½ Løb Smør ½ Faar i gaarden Haaversthun Dateret den 27de April 1772.

1772: 47

10. Een ditto udstæd af Sr: David Bræmer til Anders Tostensøn paa 18 Marker Smør i gaarden Nore Gillestad, Dat: 5te Maij 1772

11. Een Ditto udstæd af Sr: Jon Mariager til Rasmus Olsøn paa 1 ½ Løb Smør 1 Tønde Malt og 1 Faar i gaarden Nedre Bratland Dateret 20de Martj 1772

12. Een ditto af Hr: Biskop Arentz til Claus Blechenberg udstæd paa 1 Løb Smør *Smør og 1 Tønde Korn i gaarden Store *Store Solem Dateret 7de Martj 1772,
og med hvilke Bøgsel Sædler fulte lige lydende Reverser.

Mødte Hr: Brose for Hr: Albert Hatting og fremlagde hans Stevning af 11te April sidstleeden mod Sr: Knud Zachariasøn paateignet lovlig forkyndt, det i Rette lagde Stevnemaal blev oplæst saa lydende.

Jndstevnte Knud Zachariassøn blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans veigne jndfandt sig med tilsvar thi er Stevningen af de mødende Stevne Vidner Lensmand Jan Tvetteraas og Hans Hansøn Tvetteraas under Eed afhiemled saaleedes at være forkyndt som deres paaskrift udviiser

Brose derefter fremlagde til Kravets Legitimation een extract af den j Bergen værende Geistlige Skifte Retts Protocoll, under Verification af Hr: StiftsProvst Mossin og Hr: Thommas von Westen Angel dateret Bergen den 1ste hujus og derefter begierede Laug dag for den udeblevne til næstholdende Høste Ting

derefter er saaleedes

Eragted

Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Contra Part Knud Zachariasen gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Studiosus Mogens Michael Bøschen mødte for Retten og jndleverede sin paa egne og Hustrues Veigne under 18de April Sidstleeden udstædde skriftlige Stevning mod Madamme Sinning med datter Lydia Zinning og Pige Sophia Knoph andgaaende een Voldsom opførsel mod Citantens Hustrue med det videre og begierede Comparenten Parter og Vidner Paaraabt og i mangel af deres Møde Stevnemaaled af Stevne Vidnerne afhiemled

De Indstevnte bleve paaraabte men hverken Parter eller Vidner mødte tilstæde, thi er den fremlagde Stevning af Stevne Vidnerne Anders Davidsøn Boes og Ole Jespersøn Femberg under Eed afhiemled saaleedes at være passeret som deres paaskrift udviiser,

Da de jndstevnte Parter eller Vidner ike mødte begierede Citanten Bøschen dem Samtlige laug daged til næstholdende Høste ting,

derefter er saaleedes

Eragted

Indstevnte men ej mødende Madamme Megtele Margarethe Cassuben Salig Sinnings, med datter Lydia Sinning og Pige Sophia Knoph gives laug dag til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare til hvilken tiid og Vidnerne Jomfru Clara Margarethe Sinning tieneste Pigen Malene og dreng Erich, Forpagteren Halvor og Hustrue som navn gives under lovens Faldsmaal forelægges at møde og i Sagen Vidnesbyrd at aflegge

1772: 47b

Hr: Fogden Hejberg lod ved Fuldmægtig Sr: Kort Kramer tilkiendegive, at til dette Ting ved mundtlig og Lovlig Varsel vare jndstevnte Jon Michelsøn øvre Bratland og Anne Johannesdatter ibm: for med hinanden begangne Lejermaal, at modtage Dom til Bøders udreedelse og omkostningers erstatning, i fald de jndstevnte ej møder har Comparenten ved haanden Kaldsmændene for at afhiemle Stevnemaalets Lovlige Forkyndelse

De jndstevnte bleve paaraabt men mødte ike, thi er jndvarslingen af Stevnevidnerne Jahn Tveteraas og Hans Tveteraas under Eed afhiemled Lovlig at være vedkommende forkyndet.

Kramer erjndrede om Laug dag til næste Ting

derefter er

Eragted

Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Joen Michelsøn øvre Bratland og Anne Johannesdatter gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Sr: Cort Kramer paa Hr: Fogden Hejbergs veigne som hans Fuldmægtig tilkiendegav at der til dette Ting ved mundtlig Stevnemaal og Lovlig Varsel er jndkaldet Lars Jacobsøn Totland, fordie hand for tilgodehavende 20 rdr hos afgangne Niels Haagensøn i Bergen har modtaged Pante Obligation paa slet Papiir, imod allernaadigst ergangne andordninger, derom at see og høre beviisligheder, og efter giørende i Rettesættelse at lide Dom, til Capitalens forbrydelse og videre undgieldelse, samt at erstatte Processens omkostninger Skadesløs.

Indstevnte Lars Jacobsøn Totland blev paaraabt men mødte ike thi er jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner bleven afhiemled

Kramer erjndrede om Laug dag for jndstevnte til næste ting, da hand til samme tiid skal jndkomme med de fornødne beviiser

Eragted

Lovlig jndstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Lars Jacobsøn Totland gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter lod Sr: Johan Braag Kiøbmand i Bergen andmelde at hand med lovlig Mundtlig Varsel haver jndstevnt Madamme Sinning for skyldige 10 mrk 11 s at lide dom i hoved Sag og omkostninger,
Jndstevnte Madamme Sinning

1772: 48

Blev paaraabt men mødte ike thi fremstoede de formelte Varsels Vidner og afhiemlede jndvarslingen under Eed
Derefter blev Fremlagt Reigning for det paastevnte Krav, med begiering om Laug dag til næste ting

Beslutted

Indstevnte Madamme Sinning gives Laugdag til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Preus Sisterede sig som Fuldmægtig af Sr: Johan Garmann og fremlagde een udtagen Stevning imod endtvigte Skipper Petter Lorentz Nicoll med fleere i bemeldte Stevning benævnte jndstevnte, nemlig Tilsynsmanden for afgangne Obriste Lieutnant Phillip Nicolls Stervboe Sr: Joachim Hejberg og Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg af Dato 23de April passato, som fandtes paateigned af Velbemeldte Hr: *Foed (Foged) for hannem Lovligen at være [for]kyndt, og andlangende de øvrige jndstevnte Persohner da enpresenterede Comparenten de tvende Mænd Anders Davidsøn og Bærent Michael Høeg til Eedelig afhiembling Stevne maaled blev i Retten oplæst saaleedes lydende
Sr: Joachim Hejberg mødte og declarerede at hand ingen gienmæhle kunde modtage da hand i følge Lovens 1 Bogs 4 Capituls 8de articul ej har nødt den tiid som loven tillader Een der er uden for Ting Lavet,
Preutz forlangede Kaldsmændene som nu møder for Retten deres afhiemling efter Citationens formeld,
Derefter blev Stevnevidnerne Anders Davidsøn Boes og Bærent Michael Høeg fremkaldet og Examineret Jhenseende til Stevnemaaleds Forkyndelse og tilstoede de da, at de den 24 April sidstleeden forkyndte dette Stevnemaal Paa Garden Gravdahl her i Schiolds Skibreede udj Petter Lorentz Angel Nicolls fraværelse udj Frue Obriste Lieutnantjnde Nicoll og Hr: Capitainn Svanenhielms paahøer og for Stervboeds tilsyns Mand Hr: Joachim Hejberg i Bergen boende forbemelte 24de April i hans iboende Huus sammesteds og i hans Jomfrue Søsters paahør
derefter er saaleedes bleven

Eragted

Lovens 1ste Bogs 4 Capt 8de art: paabyder at naar nogen som uden for Ting laved og i Laugdømmet er boende jndstevnes bør hand nyde 4 ugers jndvarsling, dette har her Stæd, da den i Stervboed paa Gravdahl andtagne tilsynsmand Hr: Joachim Hejberg er boende i Bergens Bye uden for Schiolds Skibreedes ting laug og ike har nydt den fornødne og lovpaabudne Varsel, efter hans egen declaration og Stevne Vidnernes forklaring, thi kand forjnden Lovligere jndstevning skeer ej videre med denne Citation fortfares men jmidlertid stilles i beroe

1772: 48b

Hr: Brose for Hoved Citanten Cornelius Dyring Kramer fremlagde jndlæg af gaar dags dato, hvortil hand sig Refferede og paastoed Dom,

Procurator Jacob Preus mødte og i Lars og Ole Schiolds Fuldmægtiges Sr: Johan Reutzes lovlige forfald producerede bemelte Procurator Reutzes skriftlige Jndlæg af 6te hujus, hvortil besagde Reutz vil have sig Refereret uden besvarelse af det fra Sr: Brose tilførte

Brose benægtede alt hvad der i det fremlagde Jndlæg er andført som i nogen maade kunde synes at stride mod hans udførte Procedur, og atter indlod Sagen Dom fra Hoved Citantens Side, J øvrigt maatte hand for Salamonn Monsøn erjndre dette, at hvad hand er beskylt for, er hand uskyldig i og at her ike er hans forum,

Sagen optages til doms

Hr: Fogden Hejberg med Fuldmægtig Sr: Kort Cramer gav tilkiende, at have til dette ting ved mundtlig Stevnemaal og lovlig Varsel jndkaldet Ole Olsøn Riple den yngre og hans Hustrue Anna Poulsdatter, fordie de een Lang tiid haver Leved i usamdrægtighed, derom at høre Vidner og beviisligheder, samt efter Sagens oplyste omstændigheder at modtage Dom, til vedbørlig afstraffelse og Processens omkostninger skadesløs, Som Vidner ere jndkaldede Svend Johannesøn Giemmeland, Ole Nielsøn Dyngeland, Peder Olsøn Riple, Karen Hansdatter og Anne Assersdatter ibm, Søren Eliasøn og Elias Larsøn Riple, Ole Arnesøn og Niels Olsøn øvre Totland, Niels Arnesøn, Lars Jacobsøn og Jacob Larsøn Nedre Totland, alle under lovens Faldsmaal at møde og deres Vidnesbyrd at aflægge,

Hr: Brose mødte for Ole Olsen Riple og jndgav jndlæg hvortil hand sig Reffererede

Procurator Synderburg for den jndstevnte Ole Riples Hustrue mødte og Sagde at hun aldeeles ike i nogen maade har pexeret jmod sin Mand, men at hand derimod baade alleene i Huuset og offentlig ude paa Marken baade med Prygl og Hug tyraniseret hende, og endelig til slutning søgt at fravænde hende hendes vælferd som hun baade har andvendt Udj deres paaboende Jord og derpaa værende Creature med viidere, over alt ført eet gandske ufordrageligt liv, hvilked hand haabede under examination skulde blive beviislig

Kramer j Rettelagde Sogne Præsten Hr: Jørgen Meldalls Andgivelse hvorefter Hr: Fogden Hejberg har andlagt Søgemaaled jmod begge de i ueenighed levede Ægte Folk Ole Olsøn Riple den yngre og Anne Poulsdatter, Comparenten forlangede at Kaldsmændene maatte fremkaldes for Eedelig at afhiemle Stevnemaalets lovlige forkyndelse, saavel for Parterne som Vidnerne, samt at de Samtlige Vidner maatte under Lovens Faldsmaal forelægges at møde til næste ting, for da deres Provemaal at aflegge, Hand fandt sig nød til at forlange denne udsættelse, Siden det er saa silde paa aftenen, og hand behøver tiid til tingsvidnet og Restancen, derefter fremstode Stevne Vidnerne og afhiemlede jndvarslingens lovlige forkyndelse

og derefter er saaleedes

Eragted

Samtlige de jndstevnte Vidner Svend Johannesøn Giemmeland, Ole Nielsøn Dyngeland, Peder Olsøn Riple, Karen Hansdatter, Anne Assersdatter, Søren Eliasøn og Elias Larsøn Riple, Ole Arnesøn og Niels Olsøn Øvre Totland, Niels Arnesøn, Lars Jacobsøn og Jacob Larsøn Nedre Totland forelegges herved under Lovens Faldsmaal til næstholdende Høste ting for dette Skibreede at møde og Provemaal i Sagen at aflegge

13. Publiceret eet Skifte brev Forretted paa Gaarden Søraas efter afdøde Jngebor Rasmusdatter den 3de December 1771

Derefter er af Hr: Fogden Hejberg jndleveret til Examination Odels Skatts Mandtallet, videre fremlagt Restance Registeret over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette aar

beløbende til 1041 rdr Restancen fra 1766 til 1771, 709 rdr 40 s. og for afgangne Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 10 rdr og Endelig blev Almuen og laug Retted tilspurt Extra Skatten andgaaende de samme Qvæstioner som for Sartors Skibreede tilført er? Hvortil blev svaret at der i den omspurte tiid er alleene paa Extra Skatten betalt 19 rdr 24 skilling,

Og da jngen efter trende ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde bleven Slutted og ophævet,

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1772,

Anno 1772 den 11te Maij, Er Retten sadt og betiendt paa Alverstrømmens Tingstæd i Ahlenfits Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage ting for Herløe Skibreedes almue, overværende udj Retten

1772: 49b

Kongelige Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, og de samme Aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting Vare udnævnte og i Protocollen folio (ope rum) andførte, som alle foreviiste Attester andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse Saa var og tilstæde Lensmanden Mons Schiellanger og den øvrige ting søgende almue,

Hvorda!
Først Allerunderdanigst er bleven Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter fra Almuen jndkom til Publication følgende Documenter,

1. Eet Skifte Brev forretted efter Sisselle Johannesdatter den 4de Februarii 1772 {efter} paa Gaarden Yttre Bragstad,
2. Eet Ditto paa Gaarden Follesøen i Herløe Skibreede efter Karie Olsdatter den 4de Januarii 1768
3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Holme efter Mons Olsøn den 6te November 1771
4. Eet Skiøde udstæd af Anders Mathiasøn Bragstad med de fleere til Mons Brynildsøn Fløjsand paa 18 Marker Smør og 9 Kander Malt for 49 rdr 6 s. Dateret 16de october 1771
5. Eet Ditto udstæd af Hermann Garmann til Ole Olsøn paa 2 Pund 6 Marker Smør i Gaarden Goustad for 98 rdr Dateret 7de April 1772
6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Astrup til Ole Nielsøn paa 18 Marker Smør og ¾ qvarter Malt udj gaarden Hestenes Dateret 16de Sept: 1771
7. Een Ditto udstæd af Hr: Capitain de Svanenhielm til Peder Monsøn paa 18 Marker Fisk udj gaarden Kielstad, dat: 6te Novembr: 1771
8. Een ditto udstæd af Ditto til Johannes Johannesøn paa 1 Pund Fisk og 1/8 Faar i gaarden Alveim, Dat: 14de December 1771
9. Een ditto udstæd af Magne Tveten og Anders Hilland til Anders Andersøn Mælland paa 2 Pund Smør og 2 Kander Malt i gaarden øvre Dahle Dateret 11te Maij 1772
10. Een ditto udstæd af Peder Kiore etc: til Niels Knudsøn Brevig paa 1 Pund 4 4/5 Marker Smør i gaarden Landsvig Dateret 11te Maij 1772

af hvilke fulte ligelydende Reverser

11. Eet Skiøde udstæd af Anders Johannesøn Rogn og Ole Johannesøn Rogn til Johannes Andersøn Rogn paa 12 Marker Fisk i gaarden Rogn for 12 rdr Dateret 11 Maij 1772

12. Eet ditto udstæd af Mons Olsøn Tostensvig til Anders Olsøn Gripsgaard paa 18 Marker Smør og 18 Kander Malt i gaarden Gripsgaard for 48 rdr af dito Dato

13. Eet Ditto udstæd af Ole Thommassøn Rong til lensmanden Mons Nielsøn Schiellanger Paa Myndtling *paa *Myndtling Anna Jacobsdatters veigne, hvorved

1772: 50

Myndtlingen er Solt og hiemled udj gaarden Rogn 7 7/8 Marker Fisk for 11 rdr Dateret den 11te Maij Anno 1772.

Paa Hr: Fogden Hejbergs Veigne tilkiendegav hans Fuldmægtig Kort Cramer at bemelte hans Principal til dette ting med mundtlig og lovlig Varsel har ladet jndkalde Berthe Gievlesdatter for at høre Stevnte og Ustevnte Vidners Eedelige forklaring om hendes strafværdige og skammelige Forhold i hendes tienneste hos Citanten, samt derefter at modtage Dom til strafs lidelse og Processens omkostningers skadesløse erstatning under Lovens Faldsmaal er og jndkaldet som Vidner i denne Sag deres Eedelige Provemaal at aflegge Helge Jacobsdatter og Niels Olsøn Sæhlevold, Niels Andersøn Ulvatten, Gudmund Olsøn Wigebøe og Ellen Maria Krogh, Hvorefter Kramer begierede saavel Paagieldersken som Vidnerne paarabte og i mangel af deres Møde jndvarslingen afhiemled

Paagieldende Berthe Gievlesdatter samt alle Vidnerne mødte tilstæde og vedtog lovlig i denne Sag at være jndkaldede.

Comparenten forlangede at Vidnet Helge Jacobsdatter først for Retten maatte fremkaldes for at aflegge sit Vidnesbyrd til følgende af ham fremlagde qvæstioner og at efter at Eedens forklaring for de Samtlige jndstevnte Vidner er oplæst de øvrige Vidner jmidlertiid fra Retten maatte udviises, derefter er for de Samtlige mødende Vidner Eedens forklaring af lovbogen bleven oplæst og de formaned til Sandheds Vedblivelse og at vogte sig for meenEed, hvorom de og giorde løfte og fremstoed derefter til Separat examination efter at de øvrige Vidner jmidlertiid vare udviist som

1ste Vidne Helge Jacobsdatter i tienneste hos Citanten hr: Fogden Hejberg som aflagde Eed og derefter vandt og forklarede til de fremsatte Qvæstioner saaleedes, Til 1ste Svarede: At hun eengang har hørt at Berthe Gievlesdatter i Kiøkenet paa Strømsnes eengang Sagde: at de Lyver paa hende og Skam faae de alt de lyver paa hende, men hun nævnede jngen ved navn, og videre andgaaende det omspurte har Vidnet ikke hørt. Kramer frafalt den 2de og 3de Qvæstion. Til 4de Svarede Joe, Vidnet har seet at i den tiid Berthe Gievles Datter tiente hos Citanten som Buedeje, loed hun Lade Døren staae aaben baade Natt og dag, saa at og Vidnet maatte binde døren til med eet toug, Til 5te Svarede Joe det forholder sig som Qvæstionen indeholder. til 6te Svarede: at hun har hørt det omspurte af andre Sige men ike selv seet det,

Kramer begierede at dette Vidne maatte tilspørges om der ike var forsvarlig laas og luke for Hæste Stalden, saa at den ike uden at døren af Skiødesløshed var u-tillukt kunde udkomme, Svarede: Hæsten stoed i Fiøsen og for samme var forsvarlig laas og luke saa at samme ike uden Skiødesløes omgang kunde udkomme,

1772: 50b

Til 7de Hoved Qvæstion Svarede, Veed jndted derom, [8de] Svarede Joe, det omspurte skeede tvende gange. Til 9de Svarede Joe naar Berthe Siilede Melken slog hun noged vand i Melken. Til 10de Svarede Joe eengang Kogte hun RømmeGrød i Ildhuuset, som Vidnet

saae stoed i een skaal og som Berthe Sagde skulde være til een Saar Finger Til 11te Svarede: at det omspurde skeede efter ordre af een ustevnt Persohn. Sr: Kramer frafalt den 12te Qvæstion. Til 13de Joe Eengang har hun bedet Vidnet derom. Til 14de Veed jndted derom. Til 15de Svarede, at de aldeeles jngen Mangel har haft paa fornøden Kost og underholdning Til 16de Svarede, Svarede Joe. Til 17de Svarede Nej, hun veed ike meere end hun i saa fald har forklaret tilstædeværende Berthe Gievlesdatter modsagde Vidnes Svar ihenseende til at hun skulle have bedet hende tage Meel Lys Salt med videre, og Sagde tillige at Lade døren var jngen likelse for at den kunde være luked, det øvrige tilstoed hun Vidnes forklaring.

Derefter er Vidnet afskeediged og fremkaldet

2det Vidne Niels Olsøn Sæhlevold boende paa Gaarden Kleppestøe i Herløe Skibreede.

Kramer forlangede at dette Vidne efter aflagde Eed maatte andtages under Historisk examination forbeholdende om fornødenheden udkræver det derunder at fremsætte Qvæstioner.

Hvorefter Vidnet aflagde Eed med opragte Fingre efter loven og forklarede: at Vidnet har eet aar været som Forpagter paa Gaarden Strømsnes, og 2 aar i Sommer Arbeide hos Citanten og i den tiid da Jndstevnte Berthe Gevlesdatter tiente der som Buedeje, har og hørt at jndstevnte Berthe har Skiendet og bandet men imod hvem veed Vidnet ikke, hand har og seet at Lade døren om dagen har staaed Aaben og baade Hæsten, Giederne samt andre Creature gaaed op i Korn Og Høe og der ike alleene giort Skade, men efterlatt sig Møg og ureenlighed, veed og at Hæsten formedelst at Lade dørren stoed aaben gik paa Korn og Høe Lofted falt ned igiennem een Luge som stoed aaben og sloeg sig ihiel, og at Berthe skulde have bedet det eene jndstevnte Vidne Gudmund at hendes Hosbond og Madmoeder skulde jndbildes at Hæsten var styrted i Floeren om Natten, Sagde og at for Fiøs Døren var fuldkommen Laas og lukelse, Endelig efter Sr: Kramers Erjndring om de for første Vidne fremsatte Qvæstioners oplæsning for dette Vidne som paafulte, forklarede Vidnet, at Jndstevnte Berthe Jevlesdatter eengang kogte Melk og Vand Sammen og bar jnd paa Sengen til de andre tiennere, og jhenseende til den 11te Qvæstion Svarede at det omspurte skeede efter ordre af een ustevnt Persohn og endelig i henseende til 15 & 16de erklærede Ialt som første Vidne vundet og omforklaret haver

1772: 51

Derefter er Vidnet fra Retten Demitteret og fremkaldet

3die Vidne Niels Andersøn Ulvaten tienende hos Kiøbmanden Sr: Christopher Møller i Bergen som aflagde Eed med opragte Fingre efter Loven,

Kramer paastoed at for dette Vidne maatte fremsættes af de Qvæstioner som blev forelagt første Vidne nemlig 1ste, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9 samt 14de og 15 Qvæstion

Til 1ste Qvæstion, som første Vidne, Til 3de Svarede veed jndted derom Til 4de Svarede at hand eengang har seet i den tiid at vidnet tiente hos Citanten og Berthe Gievlesdatter tillige som Buedeje at baade Hæsten og Mæhren var jnde i Laden og baade beskadigede Korn og Høe, samt nogle gange Giederne og, vidste og at der for Laden var eet træe lukelse som undertiiden i stormende Vejr kunde blæse op af sig selv,

Kramer lod tilspørge dette Vidne Om der ike var Laas for Fiøs døren, saa at Creaturene umuelig kunde udkomme, uden døren af Skiødesløshed stoed aaben. Svarede joe.

Til 5te Joe at i Korn Staaled blev funden hæste Møg, men ike Smale Møg efter Vidnes erjndring, Svarede joe det forholder sig omspurt er. Svarede at det var ombedet af een ustevnt Persohn, men af Berthe havde hand det ike hørt. Til 8de Svarede det omspurte passered i ikuns eengang som vidnet kand erjndre sig. Til 9de Svarede at Vidnet saae at hun

naar hun Silede Melken slog noged Vand i bøtten og Skyllede bøtten og Slog i Melken. Til 14de Svarede veed jndted derom. Til 15de Som forrige Vidne,

Cramer begierede dette Vidne tilspurt, om Berthe ike har ladet Melke den bæste Koe og opdruked Samme blandet med Vand og Kogt i Jldhuuset. 2do Om Vidnet Ike veed at hun har *hun Kogt Rømme Grød til sig selv? til 1ste Svarede veed Jndted, til 2de Svarede Nej, derefter er vidnet afskeediget, og

4de Vidne Gudmund Olsøn Wigebøe som aflagde Eed og derefter forklarede.

Kramer fremsatte for dette Vidne af de til 1ste Vidne fremlagde qvæstioner nemlig 1ste 4, 5, 6, 8, 10, 14, og den første til næstforrige fremsatte Sub qvæstion, Til 1ste Svarede: Veed inted derom Til 4de ligesaa veed det ike, til 5te Svarede hand ligesaa Nej, til 6te Joe, det forholder sig omspurt er. Cramer frafaldt dette Vidnes videre examination,

thi er samme derefter fra Retten bleven forloved og afskeediged og fremkaldet

5te Vidne Ellen Maria Krogh tienende hos Citanten som aflagde Eed og derefter forklarede paa de til 1ste Vidne fremsatte Qvæstioner, som Cramer begierede for Vidnet oplæst Til 1ste Svarede Joe, undertiiden, Til 2de Svarede, at saadant saavidt Vidnet Veed har skeed i MadModeren Madamme Hejbergs nærværelse. Til \3de/ 4 5, 6, 7, 8, Vidste Vidnet jndted at forklare til 9de Svarede at hun eengang har seet at Berthe slog 2 Smaae øser vand i Melken som hun skyldte bøtten i Til 10de 11 & 12te vidste jndted Til 13de Svarede at Vidnet har hørt det omspurte af Helge fortælle. Om 14de Vidste jndted, Til 15 & 16de som forrige Vidne om 17de Vidste jndted derefter er Vidned afskeediget.

Cramer erjndrede at denne Sag med Vidners

1772: 51b

Eenstemmige Forklaringer, den jndstevnte Berthe Gievlesdatters uforskammede og uandstendige opførsel i hendes tienneste hos Citanten Hr: Fogden Hejberg, baade ihenseende til hendes skiødesløse omgang hun som Buedeje har udøvet ved det hun har Ladet Døren til Fiøsen hvor Creaturerne ere staae aaben, og derved tilføyed Citanten ike liden Skade paa hans Høe og Korn, og med at ej eftersee hvad enten Lugen til Høe Lofted stoed aaben eller ike, da hun dog daglig gik op og hentede Høe der paa Lofted, saa Hæsten formedelst saadan hendes utroe og skiødesløse omgang falt need og styrtede sig ihiel, At hun har brugt een uforskammed Mund med banden og Skienden forklarer 1ste og 2det Vidne, men i sær sidste Vidne, der end og oplyser at saadant er skeed i Madmoderens nærværelse At hun har gived sine Medtiennere \Melk/ paa Sængen forklarer ogsaa 1ste og 2det Vidne, Hun har og taged Meel Lyse Stiker og Andet efter første Vidnes forklaring hvilked sidste Vidne bekræfter af samme at have hørt. Den Høystærede Ret indseer deraf meged Lættelig at denne Dumdristige pige har begaaed meere end eet Delicta hvorfore hun exemplariter burde straffes, men paa det denne Straff kunde blive saaleedes at den var een Skræk og advarsel for eftertiden for andre med hende ligesindede, endskiønt Straffen blev noged mild ihenseende til hendes begangne grove forseelser Saa paastoed Comparenten paa Citantens veigne, at hun maatte staae i hals Jerned for og efter Prædiken paa Søn- eller hellige dage, og at hun tillige maatte tildømmes at betale til Citanten Processens omkostninger skadesløes med 4 rdr med hvilken Paastand Sagen jndlades til Doms.

Indstevnte Berthe Gievles Datter Sagde, at hun ike meere end hendes Medtiennere er skyldig i den forulykede og omprovede Hæst da hun har bedet dem at de skulde skaffe Lade døren luked, ligesom hun og Sagde at Vidnerne i deres forklaringer og har gaaed uden for Sandhed, da hun ike enten har taged eller bedet Vidnet Helge at tage til sig eller Moder, enten Salt Meel Lys eller Andet som omforklaret er,

Kramer Svarede: at den undskyldning ihenseende til Hæsten nemlig at de andre tiennere vare ligesaa naklæssige som hun i at opfylde deres pligter, er ike nogen grundig Motive

hvorefter hun kand nyde frietagelse for Straff, og hvad hendes Sidste tilførte andgaaende at hun ej har bedet første

1772: 52

Vidne at tage Meel Lys etc: til sig, saa ligger joe Vidnets klare provemaal desandgaaende mod hende, og sidste Vidne, hendes benægtelse er vel da ike stort at Reflectere paa, overalt hendes forseelse har været saa store i andre tilfælde at hun fortiente Langt større straff end Citanten har ladet paastaae, hvis Hensigt aldrig er til Straffens Storhed at hensee, som at den jndstevnte maatte blive saaleedes straffed at andre ligesindede derved kunde afskrækes paa grund deraf vedblev Comparenten sin forrige paastand,

Indstevnte Berthe Gievlesdatter havde ej videre til Sagen at Svare

Sagen optages til doms

Derefter fremstoed for Retten Gudmund Olsøn Wigebøe og foreviiste Stads Physicus og Doctor i Bergen Hr: Buchners attest af 4de hujus, som viiser at Bonden Poul Olsøn Wigebøe med den Spedalske Sygdom er behefted, og da bemelte Poul Olsøn tillige er saa Fattig og i saa kummerlige omstendigheder, at hand jndted haver at bekoste sin jndlemmelse med i Hospitalet hverken til 1ste eller 2de Termin, Saa var Comparenten paa Poul Olsøns Veigne begierende Laug Retted og almuens Attest, om det ike er saa i Sandhed at hand jndted det ringeste er Ejende til at bestride omkostningerne med som til hans jndlemmelse i Hospitalet vil med gaae? Hvortil af laug Retted og almuen blev svaret, at det Forholder sig i alt i Sandhed som omspurt er.

Gudmund Wigebøe var derom eet lovskiked tingsvidne under vedbørlig bekræftning beskreven meddeelt

Som Blev Bevilged

Ligesaa Fremstoed for Retten Ole Olsøn Rong og andmeldede at hans Stiff datters Mand Bottel Larsøn desværre med den beklagelige Spedalske Sygdom er behæfted og allereede er indkommen i St: Jørgens Hospital i Bergen, og da bemelte Bottel Larsøn jndted er Ejende til at betale de omkostninger med som skal medgaae for hans jndlemmelse i Bemelte Hospital, men Comparenten derfore for det første har maatted giøre Forskud, Saa var hand begierende Laug Retted og almuens Svar om det ike er saa i Sandhed som af ham anddraged er Hvortil blev Saavel af Laug Retted som almuen Svaret Joe, at det er een Sandhed at Bottel Larsøn med Spedalsk Sygdom er behefted, og at hand ike det ringeste er Ejende til at betale de omkostninger med som udfordres til hans jndbringelse i Hospitalet hverken for første eller anden Termin

Ole Olsøn Rong var herom begierende Rettens tingsvidne under vedbørlig bekræftning

Som Blev Bevilged

Fremdeeles fremstoed Bonde Manden Niels Michelsøn Holme og Veemodelig beklagede, at hans Hustrue Karie Andersdatter

1772: 52b

Med Spedalsk Sygdom er behæfted, men ike haver hverken Comparenten eller hun det allerringeste til at bekoste hendes jndførsel i Hospitalet i Bergen med, da hand og Smaae Børn lever i de Allerkummerligste og fattigste omstendigheder og jndted haver til deres Allernødtørftigste underholdning at leve af, hvilked hand og er forsikret om at Laug Retted og almuen er bekiendt og derom udbad deres Svar Laug Retted Samt den tilstædeværende almue

Svarede: at det desværre forholder sig i alt saaleedes i Sandhed som [af] Niels Michelsøn Holme anddraget er, og at hands Hustrue er befængt med Spedalsk Svaghed, samt at hand med Smaae Børn lever i de allerkummerligste omstændigheder og ike det ringeste er Ejende til at bekoste den Svage Karie Andersdatters jndlemmelse i Hospitalet med hverken for første eller anden Termin

Comparenten Niels Holme var derom eet lovskiked tingsvidne beskreven begierende under vedbørlig bekræftning,

Som Indvilged Blev.

Derefter blev af Sr: Kramer jndleveret til Examination Odels Skatts Mandtallet, som paafulte, 2det Restancen over de ordinaire Skatter for 1ste og 2de Termin dette aar 646 rdr, Fra 1766 til 1771 aars udgang 446 rdr 72 s, og afgangne Cammer Raad og Foged Bildsøes Restance 35 rdr 15 s, Ligesaa blev fremlagd Restancen eller Tings vidnet andgaaende Extra Skatten, og er da paa samme til 1770 aars udgang betalt 71 rdr, og for det øvrige blev af almuen og Laug Retted givet saadan Svar som for Sartors Skibreede Svaret er

Og da jngen jndfandt sig efter paaraab som videre for Sage Tinget havde at Forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1772

Anno 1772 den 13de Maji, Er Retten sadt paa Ting stædet Alverstrømmen, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Radøe Skibreedes Almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Cramer, og de samme Aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting ere ud[nævnte] og paa folio (ope rum) Protocollen tilførte, der foreviiste Attester om deres Laug Rettes Eeds afleggelse, saa var og tilstæde Lensmanden Knud Haaversøn Olsvold og øvrige Ting søgende Almue

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreeders almuer

1772: 53

Bekiendtgiorde Kongelig allernaadigste andordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter fra Almuen til Publication jndkom følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Kartvedt i Radøe Skibreede den 2de April 1772 efter afdøde Erich Gudmundsøn vid: Pante B: fol:
2. Eet Ditto paa Gaarden Qvidsteen efter afdøde qvinde Brithe Hansdatter den 20de Junii 1771.
3. Eet Ditto paa Gaarden Aadland efter afdøde unge Dreng Anders Nielsøn den 17de october 1771.
4. Eet Ditto paa Gaarden Manger efter Niels Monsøn den 9de Maij 1772.
5. Eet Skifte Jnstrumente og Ejendoms brev til Michel Ellingsøn Lie paa ½ Løb Smør og 2 ½ Mæhle Malt i gaarden Søre Lie for 44 rdr 3 s Dateret 13de Maji 1772.
6. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Jan Jansen Frøchen til Lasse Tollefsøn paa 18 Marker [Smør?] og 7 ½ Kande Malt udj gaarden Ascheland Dateret 11 Martj 1772.
7. Een Ditto udstæd af Dito til Jon Bergesøn paa 18 2/5 Marker Smør og 12 2/5 Kande Malt i gaarden Søre Ascheland af 18de April 1772

8. Een Ditto udstæd af Hr: Consul Valace til Ole Knudsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malt i gaarden Marøen Dat: 25de april 1772.

9. Een ditto udstæd af Niels Olsøn Boge til hans Søn Lars Nielsøn paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malt i gaarden Boge Dateret 13de Maji 1772,

10. Een ditto udstæd af Hr: Biskop Arentz til Jon *Bergensøn paa 21 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Soltvedt, Dat: 23de Maji 1771.

Med hvilke Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

11. Aflyst een Obligation udstæd af Enken Aagothe Ellingsdatter med de fleere til Sr: Diderich Jansøn Fasmer paa Capital 32 rdr mod Pant i gaarden Lie Skyldende ½ løb Smør og 2 ½ Mæhle Malt Dateret 25de october 1764 og tinglyst samme Dato, som nu er jndfried og derfore Mortificeres

12. Een Bøgsel Sæddel Tinglyst udstæd af Hr: Biskop Friis til Ole Christensøn paa 1/8 Part i gaarden Sættre den 12te Martj 1772 og hvormed fulte jngen Reverse

Derefter mødte for Retten Anders Olsøn Jndre Tougle Formynder for Christie Arnesdatter og Karen Nielsdatter og andviiste 21 rdr i Contante Penge, om nogen samme mod lovlig Pant og Renters Svarelse maatte behøve, da de ere forbemelte hans Myndtlinger tilhørende, Men da jngen efter paaraab jndfandt sig, som samme behøvede mod Pant og Renters svarelse, er de under Rettens forseigling Formynderen bemelte Anders Jndre Tougle tilbageleveret

Derefter fremstoed for Retten Opsidderne paa Gaarden Qvalem Nemlig Michel Erichsøn, Magne Gundersøn, Johannes Johannesøn, Ole Michelsøn, Michel Michelsøn, Knud Jonsøn og andmeldede, at til dette ting haver de med mundtlig Varsel ladet jndklade opsidderne paa Gaarden Hougland og Bøe nemlig paa Gaarden Hougland Magne Johannesøn

1772: 53b

Niels Gundersøn, Michel Andersøn, Johannes Nielsøn, Niel Olsøn Johannes Hansøn og Ole Rasmussøn, Samt opsidderne paa Gaarden Bøe nemlig Ole Monsøn, Jon Olsøn, Hans Schrøder, Michel Olsøn, Ole Jonsøn, Mons Michelsøn, Christen Pedersøn, Erich Michelsøn og Knud Rasmussøn, fordie de saavel i aar som forrige aaringer har skaaret Løng i Qvalems Næsset Citanterne tilhørende og uden deres tilladelse, desandgaaende at høre Citanternes Paastand og derefter at lide Dom efter Sagens beskaffenhed, samt at erstatte Processens omkostninger Skadesløes, Comparenterne ville formode at de jndstevnte paagieldende møder tilstæde thi i manglende fald var tilstæde de brugte Stefvne Vidner Lensmanden Knud Haaversøn Olsvold og Haaver Knudsøn Olsvold til jndvarslingens afhiembling.

Efter paaraab mødte jngen af dee jndstevnte thi fremstode de *forbenefte Stevne Vidner og afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter Loven, at de med fulde 3 ugers Varsel haver jndkaldet de paagieldende i denne Sag.

Citanterne begierede samtlige de udeblevne [Laug daged?] til Næste Høste Ting.

derefter er saaleedes bleven

Eragted

Samtlige De jndstevnte men ej tilstædemødende Contra Parter Nemlig Magne Johannesøn, Niels Gundersøn, Michel Andersøn, Johannes Nielsøn, Niels Olsøn, Johannes Hansøn og Ole Rasmussøn Hougland, Samt Ole Monsøn, Jon Olsøn, Hans Schrøder, Michel Olsøn, Ole Jonsøn, Mons Michelsøn, Christen Pedersøn, Erich Michelsøn og Knud Rasmussøn Bøe gives Laugdag for det næstholdende Høste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, hvilken Laug dag Citanterne tager beskreven og besørger for vedkommende betimmelig og Lovlig forkyndt.

Magne Gundersøn Qvalem derefter mødte for Retten og andmeldede at Niels Monsøn øvre Manger med den beklagelige Spedalske Sygdom er behæfted efter herhos foreviisende Attest fra Stads Physicus udj Bergen Hr: Doctor Buchner {udj Bergen} Dateret den 14 April 1772, og derfore er det høyst fornøden at denne Svage Niels Monsøn Manger joe før joe heller bliver indbragt udj St: Jørgens Hospital, Til hvilken Ende der hos ham den 9de Maji 1772 er skeed lovlig opteignelse og Registration som hand foreviiste hvoraf sees at der ike falder meere paa Niels Monsøns halve Boe naar gielden er fradragen end som 17 rdr 4 mrk 6 s, som neppe vil tilstræke til Bekostningerne 1ste Termin til hans jndlemmelse i Hospitalet, altsaa er slet jndted til den sidste eller anden Termin, hvorom hand og udbad Laug Retted og almuens attest, om det sig ike i Sandhed saaleedes forholder som Omspurt og andmeldet er

1772: 54

Laug Retted og almuen Svarede: at det forholder sig i Sandhed som anddraget er andgaaende Niels Monsøn Mangers Meget Svagelige og Høyst beklagelige omstændigheder, og at hand ej videre er Ejende til at bekoste hans jndlemmelse i Hospitalet med end hvad *hand (hans) Ringe halve Boe som andmeldet er kand beløbe sig til

Comparenten Magne Gundersøn Qvalem var herom Rettens Tings Vidne beskreven meddeelt under vedbørlig bekræftning

Som Blev Bevilget.

Derefter er fremlagt til examination Odels Skatts Tings vidnet, Og dernæst Restancerne over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette aar som er 651 rdr 45 s, og fra 1766 til 1771 Aars udgang 471 rdr 3 s, og i Salig Cammer Raad og Foegden Bildsøes betienningstiid 3 rdr 4 s Som blev uimodsagt

Og ihenseende til den for forrige Skibreeder omspurdte Extra Skatt, da blev Svaret der paa alleene at være betalt 7 rdr

Og da jngen efter trende ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1772

Anno 1772 den 16de Maji, Er Retten sadt og administreret paa Tingstædet Alverstrømmen udj Ahlenfiths Skibreede til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for bemelte Ahlenfiths Skibreedes Almue overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, og de samme Aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting vare udnævnte og i Protocollen folio (ope rum) ere jndførte, som alle foreviiste Attester andgaaende deres Laug Retteds Eeds afleggelse

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst læst de for forrige Skibreede bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye øvrigheds ordre og hvorefter jndkom fra almuen till Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Hopland efter afdøde Mand Jon Bergesøn den 16de Julij 1771
2. Eet Ditto paa Gaarden Lechnes efter afdøde Qvinde Jngebor Jacobsdatter den 8de November 1771

3. Eet Ditto udstæd og forretted paa Gaarden Ryland efter afgangne Qvinde Karie Jvers Datter den 16de october 1771

1772: 54b

4de Et Skiøde udstæd af hr: Capitain Niels Dahl og broderen Henning Friman Dahl, til Lars Helgesen paa 2 Pund 3 M/arke/r Smør udi gaarden Leiwestad for 155 dr dateret 7 aug: 1771.

5. Et ditto udstæd af ditto til Lars Erichsen paa 2 Pund 15 M/arker Smør udi gaarden Leiwestad for 153 Rdr af samme dato som næst forige

6. Et ditto udstæd af Johan Garman til Knud Josepsen Mæle paa ½ Løb Smør og ½ huds Leje udi gaarden Seim for 100 dr dateret 10de Januarij 1772.

7. Et do: udstæd af ditto til Siwer Olsen paa 1 Pund 21 M/arke/r Smør og 5/8 deel huud i gaarden Seim for 135 dr dateret 12te Januarij 1772.

8. Et ditto udstæd af ditto til Swend Bergersen Twedten paa ½ Løb Smør og ½ huud udi forbemelte gaard Seim for 110 dr af dato som næst forrige.

9. Et ditto udstæd af ditto til Erich Bergersen Seim paa 2 Pund 6 M/arke/r Smør ¾ huud udi gaarden Seim for 150 dr dateret som næst forige.

10. Et ditto udstæd af ditto til Iver Ellingsen Lie paa 1 Pund 21 M/arke/r Smør og 5/8 huud i gaarden Seim for 135 dr af sam/m/e dato.

11. Et ditto udstæd af ditto til Rasmus Olsen Todtland paa 1 Pund Smør og 1/3 deel Tønde Malt udi Gaarden Todtland for 95 dr 3 mrk dateret 10 Febr: 1772.

12. Et ditto udstæd af ditto til Rasmus Larsen Herland paa 1 Pund Smør, 1 Mæhle og 4 Kander Malt udi Gaarden Todtland for 90 dr dateret 14 Janw: 1772.

13. Allerunderdanigst Publiceret Eet Kongelig Skiøde Andgaaende Løsnings Retten til en Løb Smør 1 tønde Malt udi gaarden Møchelthun for 10 dr dateret Christiansborg Slott den 20 Martij 1759.

14. Eet Skiøde udstæd af Ole Knudsen Kapedahl med de fleere til Berge Jonsen Hopland paa 1 Pund og 14 M/arke/r Smør udi gaarden Hopland, og i henseende til de af Selgeren bortskiødede Parter betalt med 39 dr 2 mrk 7 s, dateret 16 Maij 1772.

15. Eet ditto udstæd af Johan Garmann til Anders Nielsen Seim paa ½ Løb Smør og ½ huud udi gaarden Seim for 99 Rdr dateret 12te Janw: 1772.

16. Deele Brev udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Arvingerne efter Afgangne Ole Halsteensen Lille Oxe over 1 Pund 15 M/arke/r Smør 2 Mæhler og toe Kander Malt og 13/24 deel huud udi Gaarden Lille Oxe for 90 dr dateret 9 decembr: 1771.

17. Een Odels Lysning udstæd af Berge Larsen Haarvigen andgaaende 8 Jord Skilling i gaarden Grødtwedt dateret 24 Janw: 1772.

18. Een ditto udstæd af Anders Arnesen Møchelthun, hvor ved Odels Løsning declareret til Een Løb Smør 1 tønde Malt i Gaarden Møcheltun dateret 16 Maij 1772.

19. Een Obligation udstæd af Lars Helgesen Leiwestad til Formynderne Ole Bergersen Fyllingen og Iwer Gudmundsen Melcheraaen paa Capital 90 dr Mod Pandt med første Prioritets Rætt udi gaarden Leiwestad 2 pund 3 Marker Smør, dateret 16de Maij 1772.

20. Een ditto udstæd af Lars Erichsen Leiwestad til Niels Aalmaass for Capital 60 Rdr mod Pandt med første Prioritets Rætt udi gaarden Leiwestad, 2 Pund 15 M/arke/r Smør af dato som forrige.

21. Een ditto udstæd af Rasmus Olsen Todtland til Ole Hansen Næsse paa Capital 50 Rdr mod Pandt med første Prioritets Rætt udi Gaarden Todtland 1 Pund Smør 1/3 Tønde Malt af samme dato

22. Een ditto udstæd af Ole Andersen Biørcheland til Sogne Præsten Hr: Jens Bergendal paa Capital 25 dr Ham/m/ers Præstegields fattig Casse tilhørende mod Pandt med

første Prioritets Rætt udi gaarden Indre Fosse 1 Pund Smør og ½ Tønde Malt, dateret 16de Maij 1772.

1772: 55

23. Eet Odels Skiøde udstæd af Ole Nielsen Sælewold med Curator Faderen Niels Olsen Sælewold til Knud Andersen Elsaas, hvor ved hannem er solgt og overdraget Odels og Aasædes Rætten til ½ Løb Smør og 1 ½ Mæhle Malt udi gaarden Elsaas for 16 dr, dateret 16de Maij 1772.

24. Een Obligation udstæd af Erich Bergersen Seim til Johan Garman paa Capital 127 Rdr mod Pandt med første Prioritets Rætt udi Gaarden Seim 2 Pund 6 M/arker Smør ¾ deel huud, dateret 12te Februarij 1772, hvilken Obligation siden er overdraget til Creditors Broder hr: Christopher Garman efter hoshæftede Transport af 20de aprill 1772

25. Een ditto udstæd af Anders Nielsen Seim til Johan Garman paa Capital 50 dr mod Pandt udi gaarden Seim, ½ Løb Smør og ½ huud, dateret 18 Januarij 1772, og hvilken Obligation *liigeleleedes er overdraget af Creditor til hands Broder Christopher Garman, efter hoshæftede Transport af 20de aprill 1772.

26. Een Byxel Sædel udstæd af Michel Olsen Bæraas og Ole Larsen Gousereijde til Ole Olsen Lille Oxe paa et Pund og 3 4/5 Marker Smør og 18 2/5 deel Kander Malt udi gaarden Lille Oxe, dateret 16ten Maij 1772.

27. Eet ditto udstæd af Anders Olsen Stenestadstøen og Erich Danielsen Melcheraaen til Niels Hansen paa et Pund 12 M/arke/r Smør og 18 Kander Malt udi Gaarden Isdahl, dateret 31te Decembr: 1771.

Den første med Rewersen.

28. Een ditto udstæd af Hr: biskop Arentz til Siur Olsen paa ½ Løb Smør ¼ tønde Malt og ¼ deel faar i gaarden Ryland, dateret 15de Januarij 1772. med hvilken byxel Sæddel fulgte Een liigelydende Rewerse.

Derefter fremstoed for Rætten Capitain Barchley som Tilsiundsmand udi Afgangne Jochum de Langes Sterfboed, og andmeldede at hand til dette Ting med skriftlig Citation haver ladet jndkalde bemelte Jochum de Langes Forlovede Kiæreste Anna Catharina Hellemann, for skyldige 18 dr 2 mrk 15 s: som hun ved Auctionen efter bemelte Jochum de Lange haver tilkiøbt sig Vahrer for, des andgaaende at taale dom saavel i hoved Sagen som til Omkostningers Erstattning, og fremlagde Comparenten sin udstædde skriftlige Stæfnemaall dateret 21de Aprill 1772, som befindes at være Lovlig forkyndt efter den derpaa skeede Paateigning af 24de april 1772, og vilde Comparenten formode at indstefnte møder med tilsvar, thi i manglende fald begierede hand Laugdag for den udeblevne til næste høste Ting for dette Skibreede.

Jndstefnte Anna Catharina Helleman blev paaraabt, men da hverken hun eller nogen paa hendes Vegne mødte med tilsvar, er saaleedes

Eragtet!

Lovlig indstefnte, men ey denne sinde tilstæde mødende Anna Catharina Hillemann gives Laugdag til næstholdende Høste Ting for dette Skibreede at møede og Sagen at tilsvare.

Derefter blev af Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cordt Kramer indleveret til Examination: 1mo Odels skatts Tings vidnet. 2do Restancen over de Ordinaire Skatter 1ste og 2den Termin dette Aar, opløbende til 604 Rdr 45 s: fra 1766 til 1771 Aars udgang 330 Rdr 61 s. Og Restancerne for Afgangne Hr: Cam/m/er Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 29 Rdr 91 s: Endelig begierede Cramer Laug Rættet og Almuen tilspurdt om

noget paa Extra Skatten enten dette Sommer Ting eller siden Sommer Tinget 1771, er betalt. Hvor til de samtlige svarede Ney, at ej noget i saa Maade er betalt.
Cramer begiærede herom Tings Vidne beskreven herom meddeelt under vedbørlig Bekræftning.

Og da ingen jndfandt sig efter trende ganges paaraab, som videre for Sage Tinget havde at forrette, er samme for denne Sinde slutted og ophævet.

1772: 55b

Sommer Tinget for Guulens Skibreede 1772

Anno 1772 den 18de Maji, Er Retten sadt Paa Tingstædet Schierjehavn i Guulens Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for bemelte Guulens Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer og de samme Aatte Laug Rettes Mænd, som seeneste Høste ting til Rettens medbetiening bleve udnævnte nemlig 1. Claus Lassessøn Kløvtvedt, 2. Johannes Andersøn Bogen begge gamle Mænd der forhen haver afLagt Laug Rettes Eed, og nye Mænd 3. Salamon Salamonsøn Kittilsvig, 4. Ole Larsøn Strømme, 5. Endre Knudsøn Nyehammer, 6. Hans Arnesøn Nedre Østguulen, 7. Rasmus Andersøn Anvigen og 8de Lars Monsøn Sandnes, hvilke 6 Sidste foreviiste attester Andgaaende Deres Laug Rettes Eeds afleggelse, Saa var og tilstæde Lensmanden Hans Pedersøn Henrichsbøe og øvrige Tingsøgende almue.

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret, de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Befalinger og Forordninger, og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter fra almuen jndkom til paafølgende Tinglysning følgende Documenter.

1mo Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Øvre Oppedahl efter afdøde Karie Knudsdatter den 25de November 1771 vid: Pante Bogen fol:

2do Eet Ditto forretted paa Gaarden Halland den 26de November 1771 efter Lars Erichsøn Halland.

3. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Etats-Raad og Laug mand Bager til Christen Jonsøn Birchnes paa 1 Pund 3 Marker Smør i gaarden Birchnes Dateret 15de Januarii 1772.

4. Een Dito udstæd af Hr: Etats Raad og Laugmand Bager til Gregorius Siursøn paa 20 ¼ Marker Smør udj Gaarden Birchnes, er Dateret den 4de Februarii 1772.

5. Een Dito udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Niels Olsøn paa 1 Spand Smør i Gaarden Furruebotten, Dat: 22de Januarii 1770

6. Een Ditto udstæd af Hr: Provsten Hans Mossin til Stephen Monsøn paa ½ Løb Smør og ½ tønde Malt Dateret 12te April 1772.

Af hvilke Bøgsel Sædler fulte ligelydende Reverser

7. Eet Skiøde udstæd af Enken Madamme Helena Christiane Lem Salig Schrøders til Sr: Hejberg paa 17 5/11 Mark Smør i gaarden Biørcheland for 24 rdr Dateret 7de Maji 1772

8. Eet Auctions Skiøde udstæd af den Constituerede Sorenskriver H: Lessøe til Sr: Engel Olsøn Nøsdahl paa gaarden Næsse skyldende 1 ½ Løb Smør i gaarden bemelte Næsse for 78 rdr 3 mrk: Dateret 19de Maji 1772

9. Een Obligation udstæd af Hr: Provsten Dressing til Hr: Sorenskriver Holtzroed paa Capital 298 rdr mod Pandt udj løsøre Effecter med videre Dateret 1ste October 1771

10. Een ditto udstæd af Madamme Jngebor Salig Sommers til Hr: Lieutnant Wergedahl paa 99 rdr mod Pant i gaarden Flolie 1 Løb 9 M/arker Smør, Dat: 1ste April 1772

1772: 56

11. Eet Declarations Skrift udstæd [af?] Madamme Helena Christiane Lem Salig Controleur Schreuders andgaaende Jon Hansøn Biørchelands brug i Biørcheland at være 5/11 Mark Smør formeged andførdt Dateret 6te Maji 1772.

12. Eet Skiøde udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae til Sr: Engel Olsøn Nøsdahl paa 9 Marker Smør i gaarden Unneland for 20 rdr af 16de Maij 1772.

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Danchert Danchertsen Hejberg til Ole Andersøn Herland paa 1 Pund Smør Landskyld i gaarden Lille Sleire, Dateret 14de Maji 1772.

14. Een Ditto udstæd af Ditto til Hans Nielsøn paa 17 5/11 Marker Smør i gaarden Biørcheland Dateret samme tiid som forrige,
og hvormed fulte ligelydende Reverser

Derefter er i Rette taged Madamme Sommers Sag Contra Endre Bertelsøn Kiellevold, for Resterende Kongelige Skatter da Citantjnden Lod andmelde at hun ej haver erjndret at tage Laug dagen beskreven, Thi begierede Hun fornyelses Laug dag for ham til næste Høste Ting

Eragted

Retten igientager den for Endre Bertelsøn Kiellevold ved seeneste Høste ting givne Laug dag, da hand til dette aars Høste ting laugdages at møde og Sagen at tilsvare.

15. Eet Skiøde udstæd af Sr: Danchert Danchertsen Hejberg til og under Peder Olsøn Berge ½ Løb Smør i gaarden Nedre Berge og 12 6/7 Marker Smør i Øvre Berge for 45 rdr Dateret 3de Februarii 1772.

16. Een Obligation udstæd af Peder Olsøn Berge til hr: Danchert Danchertsøn Hejberg 54 rdr 3 mrk Capital, mod Rente 5 proCento Samt Pant i forbemelte Jordegods, af Dato som forrige

Derefter fremstoed for Retten hr: Danchert D: Hejberg og Andmeldede: at hand til dette ting med mundtlig varsell haver ladet jndkalde Ole Rasmussøn Wasøen for Resterende Kongelige Skatter og Landskyld, samt at paahøre Stevne Vidnernes forklaring at de for Juul Sidstleeden haver frasagt bemelte Ole Wasøen gaardens brug og desandgaaende at høre paastand til Doms lidelse saavel ihenseende til gaardens fravigelse, som Skatternes betaling og Processens omkostningers erstatning. Citanten ville formode at den jndstevnte møder tilstæde thi i manglende fald hafde hand tilstæde de brugte Stevnevidner Knud Hansøn Wigen og Ole Nielsøn Stochholm til Indvarslingens afhiemling

Jndstevnte Mødte ike, thi er jandvarslingens afhiemled

Citanten derefter paastoed laug dag for den udeblevne til næste ting

Eragted

Jndstevnte Men ej denne sinde tilstædemødende Ole Rasmussøn Wasøen gives Laug dag til næste Høste ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Ligesaa andmelte og Hr: Danchert Danchertsen Hejberg at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Jørgen Qvam og Hans Rognøen een for begge og begge for een, for Tiende Svig af een Baad Vaar Torsk i aaret 1771 ongefæhr af 10 rdr Verdie, des

1772: 56b

Andgaaende at høre Vidner og lide Dom saavel i Hoved Sag som omkostninger. Til Vidner er under Lovens Faldsmaal jndstevnt Mons Nielsøn Qvam/m/e og Hans Monsøn Qvamme.

Citanten Ville formode Samtlige de jndstevnte møder, thi i mangel deraf havde hand Stevne Vidnerne tilstæde til Jndvarslingens afhiemling

Derefter andmeldede begge Sagens Parter at de saaleedes med hinanden ere foreenede at de jndstevnte Jørgen Qvamme og Hans Rognøen skal betale til Citanten Hr: Hejberg jnden næste Høste ting for denne Sag og deraf flydende omkostninger 8 rdr, hvorjmod Citanten paa saadanne Conditioner frafalder denne Sag

Derefter er fremlagt og examineret Odels Skatts Tingsvidnet Dernæst Skatte Restancen over de ordinaire Skatter 1ste og 2den Termin dette aar opløbende til 345 rdr 7 s Som blev oplæst og *imodsagt (uimodsagt?), og andgaaende Extra Skatten blev Laug Retted og almuen tilspurt som for næstforrige Skibreede og hvorpaa fulte samme Svar

Og da jngen jndfant sig efter paaraab som viidere for Sage Tinget hafde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1772

Anno 1772 den 22de Maji Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen i Lindaas Skibreede, til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Lindaas Skibreedes Almue overværende udj Retten paa Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs veigne dessen Fuldmægtig Sr: Kort Cramer og de samme Aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting bleve udnævnte og Protocollen folio 28 tilførte, der alle foreviiste Sædler og attester andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse. Saa var og tilstæde Lensmanden Lars Larsøn Fieldsende og den øvrige Ting søgende Almue,

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret de for forrige Skibreeders almuer bekiendt giorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre og hvorefter fra almuen jndkom til Publication efterfølgende Documenter.

1. Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Holmaas i Lindaas Skibreede efter afdøde Michel Michelsøn den 21de Junii 1771 vid: Pante bogen fol:
2. Eet Skiøde udstæd af Jørgen Christen Morsing til Mons Olsøn paa 1 Pund 12 ¾ Marker Smør i gaarden Hopland for 90 rdr, Dateret 23de october 1771
3. Eet Dito udstæd af Dito til Lars Andersøn paa 1 Pund 12 ¾ Marker Smør i gaarden Hopland for 90 rdr, af samme dato
4. Eet Ditto udstæd af Dito til Niels Olsøn paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 82 rdr af Dato som forrige
5. Eet Ditto udstæd af Ditto til Jver Arnesøn Seim paa 21 Marker Smør i Gaarden Solen for 44 rdr, Dateret 22de Februarii 1772
6. Eet Ditto udstæd af Ditto til Niels Jversøn paa 21 Marker Smør i Gaarden Soleim for 46 rdr Dateret 17de December 1771

1772: 57

7. Eet Ditto udstæd af Ditto til Ole Knudsøn paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør udj gaarden Soleim for 60 rdr Dateret 17de December 1771
8. Eet ditto udstæd af Ditto til Stephen Monsøn [paa] 21 Marker Smør i gaarden Soleim for 46 rdr, Dateret som forrige

9. Eet ditto udstæd af Dito til Ole Johannesøn paa 1 Pund 7 ½ Marker Smør i gaarden Soleim For 59 rdr Dat: 17de December 1771

10. Eet ditto udstæd af Dito til Anders Olsøn Langøen paa 18 Marker Smør i gaarden Rebnor for 20 rdr Dateret 14 April 1772

11. Eet Ditto udstæd af Ole Magnesøn Biørndahl til Johannes Aamundsøn paa 18 Marker Smør 1 Mæhle 3 Kander Malt for 30 rdr Dateret 8de Februarii 1772

12. Eet Ditto udstæd af Ole Gullichsøn Qvamme med de fleere til Niels Jversøn paa 23 ¾ Marker Smør i gaarden Haadne for 31 rdr 4 mrk Dateret 22de November 1771

13. Eet Ditto udstæd af Henrich Blix til Hans Olsøn Schouge paa 31 ½ Marker Smør og 19 ½ Kande Malt for 20 rdr Dat: 2de Januarii 1772

14. Eet Ditto udstæd af Hr: Capitain Brygger til Michel Michelsøn Bragøen paa 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Bragøen for 85 rdr dateret 8 Januarii 1772

15. Aflyst een Obligation udstæd af Michel Michelsøn Holmaas til Aamund Lie paa Capital 40 rdr, mod Pant i gaarden bemeldte Holmaas ½ løb Smør 1 Mæhle og 6 Kander Malt, Dateret 24 Martj 1768 og tinglyst den 21de october samme aar, som nu efter qvitering af 14 Maji 1772 er betalt og derfore Mortificeres

16. Tinglyst Eet Skiøde udstæd af Lensmand Lars Larsøn Fieldsende til Sr: Danchert Danchersten Hejberg paa 1/3 løb Smør 1 Mæhle og 6 Kander Malt, Dateret 26de october 1771 godset er i Gaarden Holmaas for 40 Rixdaler,

17. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Etats Raad og Laugmand Bager til Erich Magnesøn paa 10 Marker Smørs leje i gaarden Østreim som er Dateret 23de Augustj 1771

18. Een ditto udstæd af Ditto til Ole Andersen paa 6 Marker Smør 6 Marker Fisk og 2 Kander Malt i gaarden Østreim, Dateret 21de Januarii 1772.

19. Een ditto udstæd af Sogne Præsten Hr: Wilhelm Frimann til Aamund Johannesøn Rambierg paa 18 Marker Smør og ¼ Huud i Gaarden Fiellanger, Dateret 14de November 1771

alle med Reverser

Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer ædskede paa sin Principals veigne i Rette Sagen andlagt mod Ole Olsøn Langøen, protesterende mod ald viidere udhahl, og paastoed Dom lige efter den af Hr: Fogden forhen skeede i Rette sættelse over bemelte Ole Olsøn Langøen, hvortil i eet og alt Reffereres.

Ole Olsøn Langøen blev paaraabt men mødte ike, thi er Sagen til Doms optagen

Derefter er i Rettetaged Rasmus Huuses Sag mod Jacob Rebnor for gield, da Sr: Danchert Danchertsen Hejberg mødte paa sin Lejlending \Rasmus Huusens veigne mod/ Jacob Erichsen Rebnor og ville fornemme om den jndstevnte efter den ham tildeelte lovlig jndvarsling møder tilstæde

Jacob Rebnor Compareredе nærværende og vedtog lovlig Varsel, og for Resten erklærede at hand ike har været uvillig til at betale det paastevnte Kraf men hand har derfore ike af Creditor været lovlig kræved,

1772: 57b

Comparenten Sr: Hejberg Svarede, at hand forbeholder sig til næste Høste ting at jndkomme med beviis og oplysning for det paastevnte Krav, og til saadan tiid begierer Sagens andstand

Sagen gives andstand til næste Høste ting

Procurator Peder Reutz Lod ved skrivelse til Dommeren af gaard dags dato *begierede Sagen i Rette ædsked som af ham paa Hr: Grøgaards arvingers veigne er andlagt mod Sogne Præsten

til Lindaas Kald Hr: Magister Ludvig Daae, for skyldig værende Skifte Salarium 18 rdr og tillige lod følge Rettens seeneste Høste ting passerede fornyelses Laug dag paateigned lovlig forkyndt, og derefter paastoed Dom i Sagen samt i Processens omkostninger 16 rdr

Indstevnte Hr: Magister Ludvig Daae mødte tilstæde og vedtog Stevningen samt laug dagens Lovlige forkyndelse og Sagde at hand for lengst haver tilbuddet sig villig til vedkommende at afbetale disse omstevnte 18 rdr, jmedens at Sagen haver været under Ventilation, dog de har ike sig dertil villed Lade beqvemme men paastaaed andseelige bekostninger, som Citanten ike har funden sig pligtig til at betale, og derfore bliver hands paastand at naar hand som melt betaler de paastevnte 18 rdr, da at blive for videre Sag og Søgemaal friefunden og for Resten beslutter hand og Sagen paa sin Side under Dom.

Sagen optages til Doms,

Ligesaa er i følge samme Skrivelse i Rette taged Procurator Peder Reutzes Sag paa Hr: Grøgaards arvingers veigne andlagt mod Hr: Magister Ludvig Daae for 54 rdr 1 mrk 2 s og medfuldte den passerede fornyelses laug dag Lovlig forkyndt,

Hr: Magister Ludvig Daae mødte, og næst at vedtage Stevningens og Laugdagens Lovlige forkyndelse forestillede: at hand uventelig maae fornemme, hvorleedes Hr: Grøgaards arvinger finder behag udj at jndstevne ham for denne Rett til Doms Lidelse for 54 rdr 1 mrk 2 s, som bemelte arvinger hos ham skulde tilgodekomme, dog saadant andseer Comparenten for eet ubillig Søgemaal, da hand er i stand til at Legitimere paa Lovlig maade, at disse paastevnte 54 rdr 1 mrk 2 s, er for Resterende Extra Skatter af Lindaas Kalds Præsteboels Gods, for den tiid Hr: Grøgaards arvinger efter ham nød deres Naadsens aar og er Comparenten af den uforGribelige formeening at det bliver een pligt, at Grøgaards Stervboe og arvinger disse Skatter bør betale, da de haver nødt Præstekaldets Jndkomster samme tiid, thi begierede hand og paastoed Sagens andstand til næste Høste ting og Copie udskrift af hvad i Sagen fra Citantens Side til Legitimation for Kraved er jndkommed, for derpaa at give fornøden

1772: 58

Repliqve, Samt at fremlegge fornøden beviis for hvad af Comparenten forestilled er, hvorudj hand forventede Dommerens billige føye med protest mod ald overilelse,

Reutz lod begiere Sagens Beslutning under Dom denne Sinde med Paastand om Processens omkostningers erstatning med 10 rdr

derefter

Eragted

Contra Parten Hr: Magister Daae jndvilges Sagens andstand til næste Høste ting for at fremkomme med sit paaraabende tilsvar og afbeviisning i Sagen, thi i manglende fald bliver Dom afsagt uden fleere udsettelsers jndvilgelser, hvad forlanged er skal blive beskreven meddeelt.

Kiøbmanden udj Bergen Sr: Lyder Wensel Nicolajsen Lod andmelde at hand til dette ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Sr: Jacob Lampe at lide Dom for skyldig værende 39 rdr 1 mrk 8 s samt at erstatte Processens omkostninger Skadesløes

Jndstevnte Jacob Lampe blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans veigne mødte med tilsvar, thi er jndvarslingen af Stevne Vidnerne Lensmand Lars *Fielde (Fieldsende) og Aamund Fiellanger afhiemled under Eed lovlig at være passeret.

Derefter blev fremlagt Reigning for det paastevnte Krav af 3de April *1722 (1772?) og saaleedes

Eragted

Jndstevnte Sr: Jacob Lampe som ej denne Sinde haver mødt tilstæde forelægges til næste ting at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter er i Rettetaged Hr: Concul Wallaces Sag mod Jngebret Syslach fordie hand uforloved og uden Citantens minde har slaaet Høe paa een Citanten tilhørende Jordepart Syslach
Jndkalte Jngebret Pedersøn Syslach mødte og vedtog lovlig Jndvarsling i denne Sag! og for Resten declarerede at hand ike kand nægte at hand joe haver slaaet Høe paa een Jordepart i øvre Syslach Citanten tilhørende men hand erklærer tillige at hand ike tenkte at derved kunde være nogen forbrydelse, hand faar derfore at være underkasted hvad ham i saa tilfælde kand paaligge til undgieldelse, haaber dog med Citanten derom i det mindelige med Citanten at foreenes
Fra Citanten Jndkom hans skriftlige Jndlæg i Sagen af 13de Maji 1772 hvorved paastaaes Sagens tilendebringelse ved Dom,
Engebret Syslach havde ej videre til Sagen at svare
Thi er Sagen optaged til Doms,

20. Publiceret Eet Skiøde udstæd af Ole Halvorsøn Wabøe til hands Søn Halvor Olsøn paa ½ Løb Smør og ½ tønde Malt i gaarden Wabøe i Lindaas Skibreede, Dateret 22de Maij 1772, og er Kiøbe Summen for godset 30 Rixdaler.

1772: 58b

21. Eet Auctions Skiøde udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Johannes Pedersøn Wiig og Jørgen Pedersøn Jaastad, hvorved dem Sælges Gaarden Riisøen i Skatte Skyld 1 ½ løb Smør og i Landskyld 1 løb Smør og 1 tønde Malt for 284 rdr Dateret 22de Maji 1772.
22. Een Obligation udstæd af Hr: Ananias Fyrstenberg til Hr: Consistorial Raad Geelmuyden paa Capital 175 rdr mod Pant udj eendeel Huuse Bygninger, Dat: 8de Maij 1772
23. Een Ditto udstæd af Hr: Magister Ludvig Daae paa Capital 99 rdr, til Rasmus Larsøn Huuse paa eller imod Pandt i gaarden Sande 1 løb Smør 1 Faar, 2 Pund 6 M/arker Fisk er Dateret 21de Maji 1765,
24. Eet Skiøde udstæd af Hr: Capitain Brygger til Michel Michelsøn Bragøen, paa 2 Pund 6 Marker Fisk i gaarden Bragøen for 85 rdr Dateret 8de Januarii 1772.

Derefter er fremlagt og examineret Odels Skatts Tingsvidnet og dernæst fremlagt Restancerne over de ordinaire Skatter 1ste og 2den Termin dette Aar beløbende til 736 rd 5 s og fra 1766 til 1771 aars udgang 782 rd 9 s Samt for afdøde Hr: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 12 rdr 30 s, som blev uimodsagt, og andgaaende den Kongelige allernaadigste paabudne Extra Skatt, blev af laug Retted og almuen paa tilspørgende svaret, at ej noged i saa maade dette ting er betalt

25. Tinglyst een Obligation udstæd af Michel Michelsøn Bragøen til Sr: Danchert Hejberg paa Capital 50 rdr mod Pant udj gaarden Bragøen 2 Pund 6 Marker Fisk som er Dateret 8de Januarii 1772,

Og da jngen efter paaraab jndfant sig som Viidere for Sage tinged denne Sinde havde at forrette er samme nu slutted og ophævet.

Udsættelses Ting for Herløe Skibreede 1772

Anno 1772 den 23de Maij, Er Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen i Ahlenfits Skibreede, til Eet udsettelses Tings holdelse for Herløe Skibreedes almue til Doms afsigelse udj een Sag som af Hr: Fogden Hejberg er andlagt mod Pigen Berthe Gievles Datter for hendes uskikelige opførsel i den tiid Hun var i Citantens tienneste, og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening dee samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tingeds holdelse Compareredе nærværende

Hvorda!

Udj denne Sag er saaleedes For Rett bleven Kiendt,

Dømt og Avsagt

Citanten Hr: Fogden Christen Hejberg har til næst afholdne Sommer Ting for dette Skibreede, Ladet ved Mundtlig varsel Ladet jndstevne Pigen Berthe Gievlesdatter, til Doms Lidelse for hendes uskikelige og usømmelige Opførsell i den tiid hun var udj Citantens Tienneste

1772: 59

Ved Sagens inCammination og andhengiggiørelse den 12te Maji 1772, har jndstevnte Berthe Gievlesdatter selv mødt tilstæde og vedtaged Lovlig Varsel og derefter er fra Citantens Siide til Legitimation for Sigtelsen ført og afhørt Fem Vidner, der under aflagde Eed forklarer: at jndstevnte Birthe Gievlesdatter i den Tiid hun var i Citantens tienneste som Buedeje, har brugt een Skiødesløes omgang ihenseende til de Huuser Fiøs og Lades Laas og lukelse, som hun har været betroed, og hvorved Citanten ike alleene er tilføyed Skade paa Korn og Høe, ved det at Store og Smaae Creature ved denne Lejlighed er jndkommed og opædt eendeel deraf og i det øvrige efterladt sig ureenlighed, Men end og at een Hæst desformedelst er opkommen paa Korn og Høe Lofted og der falt need igiennem een Luge og slaget sig ihiel. Ja 1ste Vidne Helge Jacobsdatter prover til Citantens 13de qvæstion at Paagieldende Birthe Gievlesdatter har vildet overtale hende til at tage fra sin Hosbonde og Madmoder, adskillige Madt Vahre og andre Ting, imod den derfore belovede belønning, ligesaa Vidner og bemelte Helge Jacobsdatter og Niels Olsøn Sæhlevold til Citantens 1ste Qvæstion, det Birthe Gievlesdatter i hendes tienneste hos Citanten haver været uroelig i Huuset med Skielden og banden, og 5te Vidne Ellen Maria Krogh Legger dette til, at saadant er skeed i hendes Mad Moders nærværelse. Fremdeeles Oplyser Vidnernes Svar til den 8de Qvæstion, at Birthe Gievlesdatter i forbemelte hendes tienneste hos Citanten, ike alleene har taged Fersk Melk sin Hosbond og Madmoder uafvidende og druked selv men end og deelt det jblant andre hendes Medtiennere, med det videre og meere som Acten nermere omformelder. Disse Vidnernes Forklaringer har jndstevnte Brithe Gievlesdatter deels benægted, og deels agnosceret, og hvorefter Sagen saaleedes fra Citantens Siide er slutted under Dom som Acten udviiser.

Tages nu under betragtning denne Sags beskaffenhed, da kand af de førdte Vidners Eedelige forklaringer ike uddrages andet end at den paagieldende Berthe Gievlesdatter i Citanten Hr: Fogden Hejbergs tienneste har brugt een skiødesløs omgang, med ulydighed og opsetsighed, samt ike væred troe i hvad hun haver havt under hænde

Thi Kiendes og Dømmes for Rett at Berthe Gievlesdatter for saadan hendes forseelse Bør sidde i Fængsel paa Vand og brød i Aatte dage, Samt erstatte Citanten Hr: Fogden Hejberg i denne Processes omkostning 3 rdr Det idømte udreedes og efterkommes 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under ellers paafølgende adfærd efter loven

Og da ej videre ved dette Udsettelses Ting var at forrette eller iagttage er samme og igien bleven Slutted og ophæved.

1772: 59b

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1772

Anno 1772 den 25de Maji, Er Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede, til eet almindelig Sommer Skatte og Sage tings holdelse for Echangers Skibreedes almue overværende udj Retten Paa Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs veigne hans Fuldmægtig Kort Cramer og efterskrevne Aatte Laug Rettes Mænd, saasom gamle Mænd 1. Baar Bergesøn Kaalsaas, 2. Johannes Helgesøn Washelle, 3. for Johannes Monsøn Høyland sad Siur Larsøn Echanger, 4. Mons Knudsøn Lie og 5. Ole Larsøn Nedre Echanger, hvoraf No 2 er nye Mand tilligemed 6. Jver Magnesøn Esem, 7. Berge Larsøn Asgaard og 8. Knud Monsøn Totland der fremlagde Attester andgaaende deres Laug Retteds Eeds afleggelse. Saa var og tilstæde Lensmanden Ole Knudsøn Fyllingen og øvrige Ting søgende almue

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst Læst de for forrige Skibreeders almuer bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger, og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter jndkom fra Almuen til Publication efterfølgende Documenter.

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Lie i Echangers Skibreede efter afdøde Hans Hansøn og Jngebor Hansdatter den 21de November 1771 vid: Pante Bogen fol:
2. Eet Dito paa Gaarden Lie efter afdøde Hans Lie, af samme dags Dato som næst forrige
3. Eet Ditto Paa gaarden Otterstad efter afdøde Johannes Johannesøn den 6te Junii 1771
4. Eet Dito paa Gaarden Elvig efter afdøde Synneve Nielsdatter den 14de Januarii 1772.
5. Eet Dito paa Fyllingsnæs efter Magne Jversøn den 29de April 1772.
6. Eet ditto paa Aschevig efter afdøde Anne Aamundsdatter forretted den 5te Junii 1771.
7. Eet Skiøde udstæd af Ole Monsøn Nøetvedt til hands Søn Lars Olsøn paa 18 Marker Smør 3 Kander Malt i gaarden Nøetvedt for 40 rdr Dateret 21de November 1771
8. Eet Ditto udstæd af Hr: Lieutnant Wilhelm Christian With til Erich Aamundsøn paa 1/3 part i gaarden Hølleland 1 Pund Smør 1/3 tønde Malt for 45 rd Dateret 19de Maji 1772.
9. Een Odels lysning udstæd af Lars Knudsøn Miøanger paa Myndtlingen Knud Bertelsøns veigne andgaaende Odels Retten til ½ løb Smør i gaarden Hope, dateret 25de Maji 1772.
10. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten Hr: Wilhelm Frimann til Lars Andersøn paa 9 M/arke/r Smør og ¼ Faar i Gaarden Ascheland, Dateret 24de Februarii 1772.
11. Een Ditto udstæd af Ditto til Niels Jversøn paa 15 M/arke/r Smør og ¼ Faar i gaarden Ascheland *udj *gaarden *Ascheland af dato som forrige
12. Een ditto udstæd af Sr: Jon Mariager til Niels Olsøn paa ½ løb Smør og ¼ tønde Malt i gaarden Eichenes, Dateret 4de Februarii 1772
13. Een ditto udstæd af Sr: John Mariager til Hans Olsøn paa 9 M/arker Smør 2 ½ Vaag Næver i Gaarden Almelie som er Dateret 8de Maji 1772

og hvilke Bøgsel Sædler medfulte ligelydende Reverser

For Retten var nærværende Velædle og Velbyrdige Hr: Lieutnant Jæger og paa Soldaten Ole Magnesøn Ottestads veigne andmeldede at bemelte Ole Magnesøns Gevæhr og Bajonet har

for een tiid været beroende hos hans Moder Enken Anne Olsdatter paa Gaarden Fyllingsnæs indtil sam/m/e omtrent een aatte dage for Juul Sidstleeden ved een gaarden Fyllingsnæs overgangne ulykelig Jldsvaade blev opbrendt

1772: 60

Og til saadant at beviise fremstillede hand som Vidner til Eedelig afhiemling Berge Aamundsøn Hielmaas og Jon Aschildsøn Hielmaas som aflagde Eed og derefter forklarede: at omtrent Een Aatte dages tiid for Juul Sidstleeden, opkom een Morgen før dag een ulykelig Jldsvaade paa Gaarden Fyllingnes her i Skibreedet, hvorpaa Vidnerne begav sig hen til Bemelte Fyllingsnæs og fandt da Enken Anna Olsdatter med hendes Børn sidde nøgen under een Houg, da Huusene var opbrendt, Vidnerne Veed og at det omspurte Gevæhr og Bajonet var paa Gaarden Fyllingsnæs beroende hos Enken benævnte Anna Olsdatter, ligesom de og er forvisset om at det der blev opbrendt, thi da Jlden var Sluked fandt de i asken eet Støke af Piben af samme Gevæhr, som var utienlig til nogen brug

Comparenten begierede det passerede som eet Tingsvidne under vedbørlig bekræftning beskreven meddeelt

Som Blev Bevilget

Derefter Fremstoed for Retten Bondemanden Ellef Aschildsøn Fyllingsnæs paa egne og Enken Anna Olsdatters veigne, og andmeldede, at deres paaboende parter udj Gaarden Fyllingsnæs her i Skibreedet, under Matricul Nummer 45, og i hvilken Gaard eenhver bruger Skatte Skyld 1 Pund 21 Marker Smør og Landskyld 1 Løb Smør 1 Mæhle Malt, ved ulykelig Ildsvaade er lagt i aske een Morgen tiilig for dag omtrent een Aatte dage for Sidstafvigte Juul, hvorved er opbrent hos Ellef Aschildsøn, 1 Stue 2de Boer og 1 Jldhuus tilligemed alle Comparentens derudj havende løsøre Effecter, da jlden og opkom i hans fraværelse saa at jndted blev bierget, og Enken Anna Olsdatter mistede i Jlden 1 Stue, 1 Loft, 1 Kiøken med een Lem over og 1 Stoer Vedehuus ligesom og alle hendes Løsøre og Boehave, Saa begge brandlidende derved bleve bragte i de allerfattigste og Kummerligste omstændigheder og saa mange som hiemme vare maatte med Smaae Børn forlade deres Huuser nøgne og uden Klæder Hvilked de ere forsikrede om er baade laug Retted og almuen bekiendt og hvorfore Ellef Aschildsøn desandgaaende begierede deres Svar om det ike sig saaleedes i Sandhed forholder som af ham anddraget er? Hvortil almuen og Laug Retted Svarede, Joe, At det er een Sandhed, at den omspurte ulykelige Jldebrand desto beklageligere tildrog sig paa Fyllingsnæs Aatte dag for Juul Sidstleeden i alt saaleedes som af Ellef Aschildsøn anddraged ere

Ellef Fyllingsnæs begierede herom Rettens Tings vidne under vedbørlig bekræftning meddeelt

Som Blev Bevilged.

14. Publiceret Eet Deele Brev udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til arvingerne efter afdøde Johannes Monsøn Ourdahl paa een deel Jordegods i gaardene Store Ourdahl og Egemoe for 60 rdr Dateret 25de Maij 1772.

15. Eet Dito udstæd af Dito til afdøde Brithe Johannesdatter Nummedahls arfvinger, paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malt i gaarden Nummedahl Dateret samme dags dato

16. Eet Vilkors brev udstæd af Lars Olsøn Nøetvedt til hans Forældre Ole Monsøn og Anne Erichsdatter Nøetvedt, andgaaende aarlig Vilkor af dito dato

1772: 60b

17. Eet Skiøde udstæd af Anfind Jørgensøn Næsbøe til Ole Iversøn Dyrdahl paa een anpart udj gaarden Næsbøe skyldende Skatte Skyld 2 Pund Smør, og Landskylds leje 1 Pund 12 Marker Smør og 24 Kander Malt for 46 rd af 25de Maij 1772

18. Eet Dito udstæd af Lars Johannesøn Eiterdahl til hans Søn Ole Larsøn, hvorved Sælges gaarde parten Eiterdahl skyldende i Skatte Skyld 12 Marker Smør og i Landskylds leje 48 s penge af samme dags dato.

19. Eet ditto udstæd af Jacob Olsøn Studsedahl Til Aschild Andersøn Houchøen, paa 18 Marker Smør i gaarden Studsedahl for 30 rd Dateret 25de Maij 1772.

20. Eet Skiøde udstæd af Knud Larsøn Nøetvedt og Jacob Olsøn Kleveland til Mons Johannesøn Ourdahl paa 4 ½ Marker Smør og 3de Kander Malt i gaarden Store Ourdahl for 30 rd af dito dato

21. Eet Vilkors brev udstæd af Mons Johannesøn Ourdahl til hans Moder Anne Johannesdatter af samme dato

22. Eet ditto udstæd af Erich Larsøn Padøen til sin broder Johannes Larsøn Padøen Dateret som næstforrige

23. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Aschild Andersøn Houchøen til Anfind Jørgensøn paa 18 Marker Smør i Studsedahl, af dito dato

24. Een ditto udstæd af Ole Jversøn Dyrnes til Niels Jacobsøn paa 1 Pund 12 Marker Smør i gaarden Næsbøe af ditto dato

Paa Hr: Fogden Hejbergs veigne tilkiendegav hans Fuldmægtig Sr: Kort Cramer at til dette ting ved Mundtlig Stevnemaal og lovlig Varsel var jndkaldet Ole Nielsøn Biørge for at høre een hos ham den 2de December 1771 passeret Jndførsels Forrettning ved Dom Stadfæsted og at erstatte omkostninger. Comparenten fremlagde den hos ham passerede Jndførsels Forrettning, og ville fornemme om den jndstevnte møder tilstæde.

Jndstevnte Ole Nielsøn Biørge blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hans veigne mødte med tilsvar, thi fremstoede de brugte Varsels Vidner Anders Johannesøn Echnes og Peder Mathiasøn Eichnes og afhiemlede Jndvarslingen under Eed Lovlig at være passeret

Sr: Kramer paastoed Laug dag for den udeblevne til næste ting

Derefter er saaleedes

Eragted.

Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Ole Nielsøn Biørge gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er i Rettetaged Sagen andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Anders Pedersøn Houge for Kongelige Skatter, da Velbemelte Hr: Fogden Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kordt Kramer mødte og fremstillede det ved Extra tinged for Echangers Skibreede udeblevne Stevne Vidne Erich Olsøn Myhren, som afhiemlede Jndvarslingens lovlige forkyndelse under Eed.

Den jndstevnte Anders Pedersøn Houge blev paaraabt men mødte ike, ej heller nogen paa hans Veigne med tilsvar udj Sagen

1772: 61

Kramer begierede Anders Pedersøn Houge forelagt till næste ting,

derefter er saaleedes

Eragted

Paagieldende Anders Pedersøn Houge gives Laugdag til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er fremlagt og examineret Odels Skatts Mandtalled, ligesaa foreviist de ordinaire Skatte Restancer for 1ste og 2de Termin dette Aar beløbende til 507 rd, fra 1766 til 1771 aars udgang 390 rd 6 s, og for afg: Cammer-Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 14 rd 12 s, som blev oplæst og uimodsagt, Endelig blev og Laug Retted og almuen tilpurt om noged paa Extra Skatten denne Termin for dette Skibreede er betalt hvortil blev svaret Nej, at ej noged i saa maade er betalt

Og da ej nogen efter 3de ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage Tinged havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved.

Sommer Tinget for Hossangers Skibreede 1772

Anno 1772 den 27de Maji Er Retten sadt og administreret paa Tingstædet Bernestangen i Hossangers Skibreede til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for bemelte Hossangers Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer, og de samme Laug Rettes Mænd som ved Seeneste Høste ting til Rettens medbetiening ere udnævnte, som for saavidt de ike vare Eedsorne Mænd fremlagde Attester andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse saa var og tilstæde Lensmanden Magne Hatland og øvrige Tingsøgende almue.

Hvorda!
Først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret dee for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste andordninger, og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter fra almuen jndkom til Publication efterfølgende Documenter

1. Eet Skifte Brev Forretted paa Gaarden Svennem efter afdøde Martha Olsdatter den 4de November 1769
2. Eet ditto udstæd og Forretted paa Gaarden Nore Bysem den 1ste Septr: 1770 efter afdøde Mand Jon Ellingsøn
3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Tepstad efter afdøde Marthe Aamunds Datter den 31te october 1771
4. Eet Ditto paa Gaarden Jndre Bernes efter afdøde Karie Olsdatter den 20de November 1771.
5. Eet Dito paa Gaarden Hannestvedt efter Enken Martha Olsdatter den 18de April 1772.
6. Eet ditto paa Gaarden Hesjedahl den 8de Januarii 1772 efter afdøde Johannes Jonsøn.
7. Eet Ditto paa samme Gaard den 26de Martj 1772 efter afdøde unge Karl Aschild Johannesøn.
8. Eet Ditto Forretted paa Gaarden Hofshofde den 14de Januarii 1772 efter afdøde Johannes Olsøn
9. Aflyst een obligation udstæd af Jacob Olsøn Søre Møching til Anders Aschildsøn Reistad paa Capital 70 rd mod Pant i gaarden Søre Møching 1 Pund 8 Marker Smør og 10 2/3 Kande Malt Dateret 23de November 1761 og tinglyst den 24de Ditto, som nu er jndfried og derfore Mortificeret.

1772: 61b

10. Eet Skiøde tinglyst, udstæd af Johannes Helgesøn Washelle med de fleere til Jon Andersøn Egemoe paa 4 Vaager Næver i gaarden Egemoe for 80 rd Dateret 27de Maji 1772

11. Eet Ditto udstæd af Jacob Olsøn Søre Møching til Jon Siursøn Rommereim paa Capital 70 rd for 1 Pund 8 Marker Smør og 10 2/3 Kande Malt udj gaarden Søre Myching af dito dato

12. Een Obligation udstæd af Anders Siursøn Nordaas til Baste Echangerlie med de fleere, {til} Paa Capital 49 rd mod Pant i gaarden Nordaas 1 Pund 6 81/112 Marker Smør og 2 Mæhler 1 137/224 Kande Malt, samt udj gaarden Hougstvedt 2 Jordskilling, Dateret 20de November 1771

13. Eet afkald udstæd af Niels Olsøn Kleveland til Formynderen Jacob Haldorsøn Nordre Bysem for tilfaldene Arve Midler 195 rd 4 mrk 1 29/60 s, Dateret 27de Maij 1772

14. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hr: Biskop Arentz til Niels Andersøn paa ½ Løb Smør 1 Mæhle og 3 Kander Malt i gaarden Eicheland Dateret 13de Maji 1772. hvormed fulte ligelydende Reverse

15. Eet Vilkors brev udstæd af Engebret Olsøn Bernes til hans Moder Karie Olsdatter, af dato 27de Maij 1772

Derefter blev fremlagt og examineret odels Skatts Mandtalled, dernæst jndlevered Restancerne over de ordinaire Skatter 1ste og 2de Termin dette aar beløbende til 498 rd 7 s, fra 1766 aars begyndelse til 1771 Aars udgang 249 rd 65 s, og i afdøde Hr: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 1 rd som blev oplæst og uimodsagt Endelig blev og examineret og almuen samt laug Retteds Svar begiert, om noged paa Extra Skatten dette ting er bleven betalt, hvortil blev svaret Nej, men derimod andmeldede Sr: Kramer at jmellem Tingene fra Sommer Tingenes holdelse 1771 og til denne tiid er her i Skibreedet betalt 19 rd

Og da ingen indfandt sig som videre for Sage Tinget denne sinde efter paaraab havde at forrette, er samme sluttet og ophævet

Som/m/er Tinget for Mielde Skibrede Aar 1772

Anno 1772 Den 29de Maji Er Rætten sadt og betient paa Tingstædet Nedre Mielde i Mielde Skibreede og Nordhordlehns Fogderie beliggende, overværende udi Rætten paa Kongelig Majts: Foged Hr: Christen Hejbergs Veigne, hans Fuldmægtig hr: Cordt Kramer, og de samme 8te Laug Rættes Mænd, som ved høste Tingenes holdelse ere udnæfnte, og i Protocollen Folio (ope rum) andførte.

Hvor da først blev allerunderdanigst læst og Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorte Kongelige allernaadigste Andordninger, og dernæst andre høy Øfrigheds Ordres, Hvorefter fra Almuen indkom til Publication følgende Documenter.

1772: 62

1mo Eet Skiøde udstæd af Einer Monsen Riivenæs med de fleere til Ole Nielsen Romsloe paa 1 Pund 12 M/arke/r Smør og 8 1/2 (8te?) Kander Malt i gaarden Waatle for 46 dr 4 mrk dateret 4de december 1771.

2do Een byxel Sædel udstæd af Hr: Consistorial Raad Gerdt Gelmuyden til Anders Olsen Weaae paa 18 M/arke/r Smør udi Gaarden Weaae dateret 31te Martij 1772

3de Een ditto udstæd af Capellanen Joswa Schafner til Knud Johannesen Tvedten paa Et Pund og Sex Marker Smør og 2 skieper Malt udi gaarden Mit Mielde Dateret 24de Martij 1772.

4de Aflyst en Obligation udstæd af forrige Sorenskriver udi Nordhordlehn Henrich Garman, til hans Fader Sorenskriver Johan Garman paa Capital 2500 dr efter Obligation af dato 23de decembr: 1767, og tinglyst den 20 Novembr: 1768, mod Pandt udi Gaarden Nedre Mielde 4 ½ Løb Smør, samt underliggende gaard Aasheim 1 ½ Løb Smør, der nu er indfriet og hvorfore Obligationen nu Mortificeres.

5de Tinglyst en Obligation udstæd af Johan Garman til hans Søster Jomfrue Anna Rebecca Garman paa Capital 533 dr 3 mrk mod Pandt udi gaarden Nedre Mielde 4 ½ Løb Smør dateret 2 april 1772.

6te Een ditto udstæd af ditto til Hr: Wilhelm Friman paa Capital 513 dr: som er Myndtlingen Henninge Margaretha Garman tilhørende, mod Pandt udi Gaarden Nedre Mielde 4 ½ Løb Smør, dateret som forrige

7de Een do: udstæd af ditto til Hr: Johan Pliste (Plirte) Brun paa Capital 667 dr mod Pandt udi forberørte gaard Nedre Nielde af sam/m/e dato som forige

8de Et Skiøde udstæd af Madame Engel Weiner Salig Sorenskriver Garmans Efterleverske til Sr: Johan Garman, hvor ved ham er solgt og overdraget Gaarden Nedre Mielde, skyldende 4 ½ Løb Smør og Aasheim 1 ½ Løb Smør, dateret 16de Martj 1772.

9. Et ditto udstæd af Johan Garman til Thomas Larsen paa 1 Pund 12 M/arke/r Smør i gaarden Aasheim for 130 dr dateret 17de Martij *1762 (1772?)

10. Et ditto udstæd af ditto til Mons Nielsen paa 1 Pund 12 M/arke/r Smør udi Gaarden Aasheim for 130 dr af sam/m/e dato som forrige.

11. Et ditto udstæd af ditto til Anders Olsen paa 1 Pund 12 M/arke/r Smør udi Gaarden Aasheim for 130 Rdr: dateret som forrige.

12. Et ditto udstæd af Johannes Andersen Mørdahl til Knud Olsen Mæhle og arvinger paa 15 ¼ Marker Smør i Gaarden Mæhle, dateret 13 april 1772.

13de Et ditto udstæd af Johannes Olsen Burcheland og Kari Andersdr: Borge paa 12 M/arke/r Smør i Gaarden Burcheland til Goute Jversen Børcheland af dato 30te Maij 1772. for 19 Rdr.

14de Et ditto udstæd af Ole Carlsen Wigne til hans broder Niels Carlsen og Arfvinger paa 1 Pund 9 ¾ Marker Smør udi Gaarden Wichne i Mielde Skibreede, for 86 Rdr: dateret 30te Maij 1772.

15de Et ditto udstæd af Ole Johannesen Søre *Rewen (Reveim) til Jngebret Aadsen paa 1 Pund 6 M/arke/r Smør og 20ve Kander Malt i gaarden Sørre Rewem for 150 dr dateret 30te Maij 1772.

16de Et ditto udstæd af Lars Andersen Toft til Rasmus Larsen paa 6 Marker Smør og 4re Kander Malt udi Gaarden Houge for Sum/m/a 18 dr dateret 30 Maij 1772

17de Et ditto udstæd af Niels Monsen Aalmaas til Knud Børgesen Borge paa 1 pund Smør og Sexten Kander Malt i gaarden Borge for 68 Rdr: dateret 30te Maij 1772.

18de Et ditto udstæd af Goute Andersen Børcheland til Anders Aschildsen Reistad paa 1 bismerpund 16 M/arke/r Smør i Gaarden Børcheland for 51 dr 1 mrk 8 s, dateret 30te Maij 1772.

1772: 62b

19de Eet afkald udstæd af Johan Garmann til Madme: Engel Weiner Salig Sorenskriver Henrich Garmans efterleverske for Jomfrue Anna Rebecca Garmans fæderne Arv Capital 982 dr 5 mrk 3 s, dateret 2 april 1772.

20. Tinglyst een Obligation udstæd af Anders Johanesen Soelberg til Lars Larsen Schaar paa Capital 40 dr mod Pandt udi gaarden udi Norre Soelberg 1 Pund Smør 2 Mæhler og 6 Kander Malt, dateret 30te Maij 1772.

21. Een ditto udstæd af Anders Pedersen Kleweland til Lars Larsen Schaar paa Capital 40 dr: mod Pandt udi gaarden Kleweland 1 Pund 6 M/arke/r Smør 1 Mæhle og 8 Kander Malt, af dato 30te Maij 1772.

22. Een ditto udstæd af Aschild Michelsen Daltweidt til Anders Aschildsen *Ridstad (Reigstad), paa Capital 50 dr mod Pandt udi Gaarden Daltveidt af Eet Pund 12 Marker Smør, dateret 30te Maij 1772.

23. Een ditto udstæd af Knud Børgesen Borge til Niels Johannesen Schaar paa Summa 68 dr mod Pandt udi gaarden Borge 1 Pund Smør og Sexten Kander Malt, dateret som forrige.

24. Een ditto udstæd af Niels Magnesen Havre til Johannes Halstensen Romsloe paa Capital 30 dr mod Pandt udi Gaarden Havre 22 ½ Marker Smør og een Mæhle Malt, af dato som forrige.

25. Een ditto udstæd af Mons Nielsen Aasheim til Stephen Monsen *Blinte (Blinde?) paa Capital 90 dr mod Pandt udi Gaarden Aasheim 1 Pund 12 M/arke/r Smør af dato som næst forrige.

26. Een ditto udstæd af Niels Carlsen Wichne til Anders Olsen Tuenes paa Capital 60 Rdr: mod Pandt udi Gaarden Wichne Eet Pund 9 ¾ Marker Smør, dateret 30te Maij 1772.

27. Eet Vilkaars Brev udstæd af Lars Johannesen Halland til hans Søster Anna Johannesdr:, dateret 30te Maij 1772.

28. Eet Skiftebrev forættet paa gaarden Sørre Ascheland efter afdøde Niels Johannesen den 14de Junij 1771,

*28. Et ditto forrættet paa gaarden Sørre Ascheland efter afdøde Einer Nielsen, dateret 14de Junij 1771.

29. Et ditto forrættet paa gaarden Waatle efter afdøde Siur Johanesen, den 15de Junij 1771.

30. Et ditto forrættet paa gaarden Houge den 3 Martij 1772 efter afdøde Qvinde Kari Olsdtr:

Derefter fremstod for Retten Johan Harbist og tilkiendegav, at hand med mundtlig Varsell til dette ting haver Ladet jndstevne sin Søn Niels Harbist, at tilskiøde ham sine forhen Ejende Huuse i Hougsvigen, da bemelte Niels Harbist vel haver erholdet Skiøde paa samme, men dog ingen Penge derpaa betalt, desandgaaende at høre beviisligheder og lide dom saavel i Hoved Sag og omkostninger.

Jndstevnte Niels Harbist blev paaraabt men hverken hand eller nogen paa hands veigne mødte tilstæde, thi er jndvarslingen af Stevnevidnerne Lensmanden Niels Nielsøn Reveim og Mons Einersøn øvre Mielde under Eed efter loven afhiemled

1772: 63

Harbist paastoed den udeblevne Laug daged til næste ting

Eragted

Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Niels Harbist gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Fremdeeles fremstoed for Retten Johannes Tostensøn Waatle og tilkiendegav at hand med Lovlig mundtlig Varsel haver jndkaldet Ole Nielsøn Waatle, for at svare det Vilkaar som Siur Johannesøns Skiøde Lyder paa, samt at erstatte Processens omkostninger Skadesløes

Contra Parten Ole Nielsøn *Waatne (Waatle) blev paaraabt men mødte ike tilstæde thi blev Stevningen af Niels og Rasmus Reveim afhiemled under Eed efter Loven

Citanten begierede Jndstevnte Laug daged til næste ting

Eragted

Lovlig Jndkaldte men ej denne Sinde tilstædemødende Ole Nielsøn *Waatne (Waatle) gives Laug dag til næste Høste ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kort Cramer lod tilkiendegive at have til dette ting ved Lovlig Varsel og Mundtlig Stevnemaal jndkaldet Mons Andersøn Halland, som har besvangret Pigen Brithe Olsdatter Sundland, derfore at lide Dom til Bøders udreedelse og Processens forvolte omkostninger, Kramer har Kalds Mændene ved haanden der i fald den jndstevnte Mons Andersøn Halland ej møder kand afhiemle Stevnemaalets Lovlige forkyndelse

Jndstevnte Mons Andersøn Halland blev paaraabt men mødte ike thi fremstode Stevne Vidnerne Erich Larsøn Mit Mielde og Christopher Rasmussøn Rolland og afhiemlede jndvarslingen under Eed

Kramer erjndrede om Laug dag til næste ting

Eragted

Jndstevnte Mons Andersøn Halland gives Laug dag til næste ting

Derefter er fremlagt og examineret Odels Skatts Tingsvidnet. 2. Restancen over de ordinaire Skatte Restancer 1ste og 2de Termin dette aar, beløbende til 432 rd 8 s og fra 1766 til 1771 aars udgang 193 rd 9 s, og Endelig i afgangne Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 13 rd 5 s som blev oplæst og uimodsagt

1772: 63b

Andgaaende den Kongelige allernaadigste paabudne Extra Skatt blev Laug Retted og almuen tilspurt, om derpaa noget dette ting er bleven betalt, hvortil blev svaret Nej, at ej noged i saa maade er betalt, ikke ringeste skilling.

Og

31. Tinglyst eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Hemvigen den 27de April 1772 efter Halvor Johannesøn vid: P: bogen folio

Eftersom nu jngen efter trende ganges paaraab jndfandt sig som videre for Sage tinged havde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophæved.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1772

Anno 1772 den 1ste Junii, Er Retten sat og administreret paa Tingstædet Nedre Mielde gaard, i Mielde Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende, Til eet aldmindelig Sommer Skatte og Sage Tings holdelse for Arne Skibreedes Almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejbergs Fuldmægtig Sr: Kort Cramer, og de samme aatte Laug Rettes Mænd som ved seeneste Høste ting til Rettens medbetiening bleve udnævnte og paa Folio 38. i Protocollen ere tilførte nemblig de 6 Første som fremlagde Attester andgaaende deres Laug Rettes Eeds afleggelse, og for Ole Holmann sad Anders Steenestad Støen og for Abraham Marchusøn sad Ole Eichaas, Saa var og tilstæde Lensmanden Ole Knudsøn Wichne og øvrige tingsøgende Almue,

Hvorda!

Først blev allerunderdanigst Læst og Publiceret de for forrige Skibreeder bekiendtgiorde Kongelige allernaadigste Forordninger og dernæst andre Høye Øvrigheds ordre, og hvorefter fra almuen jndkom til Publication følgende.

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Hiorteland den 27de Junii 1771 efter afdøde Michel Olsøn

2. Eet Ditto forretted paa Gaarden Herfindahl den 4de Martj 1772 efter afdøde Siur Mogensøn.

3. Eet Skiøde udstæd af Henrich Erichsøn og Sæbiørn Knudsøn Brudvig til Anders Henrichsøn paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malt i gaarden Midt Brudvig for 50 rd Dateret 16de Martj 1772.

4. Een Obligation udstæd af Elias Larsøn i Sandvigen til Sr: Christopher Garmann paa Capital 40 rd mod Pant i hans iboende Huus Dat: 24 Januarii 1772

5. Een ditto udstæd af Sr: Johan Garmann til Hr: Lector Arentz paa Capital 298 rd, Mod Pandt med 2den Prioritets Rett [i] Store Sandvigen med underliggende Herligheder, Dateret 2de Maji 1772.

6. Aflyst een Obligation udstæd af Michel Jensøn Seim til Hr: Sorenskriver Johan Garmann paa Capital 40 rd mod Pant i Gaarden Seim ¼ Løb Smør ¼ huud Dateret 1ste Maji 1758 og tinglyst den 15de Junii samme aar som nu efter Qvitering af 1ste Junii 1772 er betalt og derfore Mortificeres

7. Een ditto udstæd af Holger Fabiansøn Taqvam til Anders Olsøn Aaseim paa Capital 30 rd mod Pant udj gaarden Jndre Taqvam 1 Pund Smør og 1/3 Faar Dateret 23de Junii 1767 og tinglyst den 24de November næstpaafølgende, som nu efter qvitering er betalt og derfore Mortificeres

8. Tinglyst Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Kirke Brudvig den 27de September 1771 efter der ved døden afgangne Mand Johannes Michelsøn,

9. tinglyst een Obligation udstæd af Goute Goutesen Seim til Madamme Wenche von der Lippe Salig Sorenskriver Johan Garmanns paa Capital 50 rd mod Pant i gaarden Seim ¼ deel løb Smør ¼ huud og 1/8 Tønde Malt Dateret 11te Martj 1772.

10. Een ditto udstæd af Holger Fabiansøn Taqvam til Michel Jonsøn Schaar paa Capital 40 rdr mod Pandt i Jndre Taqvam 1 Pund Smør 1/3 Faar Dateret 1ste Junii 1772.

11. Een ditto udstæd af Knud Olsøn Herfindahl til Erich Monsøn Sædahlen paa Capital 24 rdr mod Pandt i Gaarden Herfindahlen 12 Marker Smør Dateret samme dags dato,

12. Eet Skiøde udstæd af Ole Olsøn Langhelle til Haldor Larsøn Langhelle paa 13 ½ Marker Smør i gaarden Langhelle for 59 rd, af ditto dato

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Jnger Lucia Mørch til Ole Carlsøn Wichne paa 18 M/arke/r Smør og ¼ deel tønde Malt i gaarden Aaseim, Dat: 13de Maij 1772, og hvormed fulte jngen Reverse

14. Een Fæste Sæddel udstæd af Madamme Engel Weiner Salig Garmans til Johannes Jonsøn Fosmarchen paa eet Støke Kirke Teig Brudvigs Kirke tilhørende mod 32 s: aarlig afgift og 2 ahrFugl, som er Dateret 21de Martj 1772.

15. Een Bøgsel Sæddel udstæd af den Constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Johannes Nielsøn paa 12 Marker Smør i gaarden Weaae, er Dateret den 11te Martj 1772.

16. Een ditto udstæd af Ole Monsøn Herland til Johannes Fabiørnsøn paa 2 Pund 6 Marker Smør i gaarden Herland af 1 Junij 1772
hvormed fulte ligelydende Reverser

Derefter fremstoed for Retten Rasmus Nielsøn Myrdahl og andmeldede at hand til dette ting med Mundtlig Varsel haver ladet til dette ting jndkalde Lars Larsøn Myrdahl fordie hand om ham skal have udspred et Rigte at hand skal have besvangred eller haft usømmelig legemlig omgiengelse med een sin tienneste Pige som nu er ustevnt desandgaaende at høre Vidnerne Lars Michelsøn Sahlhuus, Mons Olsøn Aastvedt Vaagen og Knud Klemmetsøn Aastvedt, som under lovens Faldsmaal ere jndstevnte, samt lide Dom til Bøders udreedelse samt omkostningers erstatning. Citanten ville haabe at de indstevnte møder tilstæde thi i manglende fald hafde hand Stevne Vidnerne tilstæde til sam/m/es afhiemling

Lars Larsøn Myrdahl mødte og vedtog lovlig Varsel og Sagde ellers at hand har Contra Stevnt hoved Citanten Rasmus Myrdahl til at beviise hans Sigtelse i denne Sag.

Vidnerne Niels Michelsøn Sahlhuus og Mons Olsøn Aastvedt vaagen mødte og vedtoge lovlig Varsel, men det tredie Vidne Knud Clemmetsen Aastvedt mødte ike, thi fremstode Stevne Vidnerne og afhiemlede jndvarslingen under Eed saa vidt det udeblevne Vidne betreffer Stevne Vidnerne ere Lensmand Ole Knudsøn Wichne og Johannes Arne som mødte og afhiemlede som melt jndvarslingen

derefter fremstoed De mødende Vidner for hvilke Eedens forklaring af lovbogen blev oplæst og de formaned til Sandheds vedblivelse

1772: 64b

Hvorom de og giorde Løfte og blev da fremkaldet som det

1ste Vidne Niels Michelsøn Sahlhuus som aflagde Eed og derefter forklarede: at for omtrent een 6 a 8 ugers tiid siden Sagde Lars Myrdahl til Vidnet at Rasmus Myrdahls Tøes var ike rigtig men var besvangred, og da Vidnet Spurte om Lars Myrdahl ville bestaae de ord hand hafde talt nemblig at Tøsen eller Pigen var besvangred Svarede hand Ja, og hvorpaa Vidnet skiød de nærværende til Vidne,

derefter er Vidned afskeediged og fremkaldet

2det Vidne Mons Olsøn Aastvedtvogen halvbroder til Lars Myrtvedt, som aflagde Eed og forklarede: at for nogle uger siden hørte Vidnet af Lars Myrdahl Sige at Rasmus Myrdahls Tøs var med barn eller besvangret men hvem som skulle være Barne Fader {vidste} Sagde bemelte Lars Myrdahl ike eller udlod sig om

og derefter er Vidned fra Retten Demitteret

Citanten begierede det udeblevne Vidne Laug daged til næste ting

Eragted

Det jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Vidne Knud Klemmetsøn Aastvedt forelegges under lovens Faldsmaal til næste Høste ting at møde og Prove maal i Sagen at aflegge

Paa Hr: Fogden Hejbergs veigne tilkiendegav hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer at til dette ting ved mundtlig og Lovlig Varsell er jndkaldet Ole Holmanns Hustrue Gurine og Pigen Berthe Maria Andersdatter fordie de hos Tyven Niels Olsøn haver tilkiøbt sig eendeel Ting Langt under dets værd, derfore at lide Dom og at erstatte Processens omkostninger, Til vedermæhle er og jndkaldet Ole Holmann, i fald de jndstevnte ej møder er Stevne Vidnerne ved haanden for at afhiemle Stevnemaalets Lovlig forkyndelse for vedkommende.

De jndstevnte blev paaraabte men jngen af dem mødte tilstæde thi fremstode de brugte Stevne Vidner Bærent Michael Høeg og Anders Davidsøn Boes som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter loven at de den 11te Maij Sidstleeden haver forkyndt jndvarslingen for de jndstevnte vedkommende for deres Boepæhl og opholds stæd nemlig for Ole Holmann og Hustrue i eged paahør og for Pigen Berthe Maria Andersdatter udj hendes Hosbond Lars Monsøn i Store Sandvigens paahør,

Sr: Kramer i Rettelagde eet Politie Forhør udstæd i aprill Maaned hujus anni, hvorefter og i følge af Hans Høyvelbaarnheed Hr: Stiftbefalings Mand Petersens derpaa teignede ordre Datert 27de April Ejusdem Anni, denne Sag er andlagt, i øvrigt erjndrede Comparenten om laug dag for de udeblevne.

Procurator Saxe jndfant sig nu for Retten paa Jndstevnte Ole Holmanns og Hustrues veigne og Syntes denne Sag af saa liden betydelighed at den ike Retten til ophold maatte være incammineret.

Citantens Fuldmægtig forbeholdt det fornødne og Reserverede hans formodne (fornødne?) tilsvar i belejlig tiid

1772: 65

Kramer agtede ike denne Sinde at opholde Retten med vidtløftighed, da Høye øvrighed har forandstalted denne Sags andlæg, og vedblev sit forrige om Laug dag

Eragted

De jndstevnte Ole Holmann og Hustrue Gurine og Pigen Berthe Maria Andersdatter gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter er i Rettetaged Hr: Over Vrager Paasches Sag mod Hr: Capitain Barchlaj, Hvorudj Procurator Sr: Saxe mødte og Producerede een Messive fra afgangne Capitain Lieutnant Barchlaj som hiemler at Citanten har accorderet med forbemelte Capitain Lieutnant Barchlaj uden Faderen endnu levende Capitains mindste Vidende og minde, Ligesaa fremlagde Comparenten een qviteret Reigning for det annammede Tømmer og Bielker, Som da efter annammelsen vare betalte af Citanten Hr: Ober Vrager Paasche, og altsaa ike bør komme Citanten til mindste afgang i hans Lovlige Prætension og desfølgelig paastoed Comparenten for Citanten Lovlig Dom.

Procurator Sr: Jacob Preus Compareredе for Contra Citanten Hr: Capitain de Barchlaj og Sagde, at hand nu vel haver seet fra Procurator Sr: Saxe i Rette fremlagt tvende Lapper eller Charteqver, hvilke ere saavel Comparenten som hans Principal ubekiendt, og om end samme skulde henrøre eller herrøre af Citantens optagne Sag, Saa bliver det og i tiden at fornemme, at berørte Charteqve Documenter ej kand blive Comparentens Principal til allermindste belastelse, udj Contra Citantens andhenggiggiorte Prætention og derudinden forbeholt Comparenten Preus paa hans Principals Side yderligere til og forsvar, begierende derhos til Conference med hans Principal udjnden j Rettelagde Charteqve Breve at Comparenten maatte forundes gienpart af samme tvende Brevskaber til nærmere besvarelse, men ike desto mindre holt Comparenten Preus det forunderlig, da Hoved Citanten Dierveligen ved deslige Raae Jnstrumente attraaer at forfægte sin formeenende Rett og der tvertimod skiuler den Regnskabs Bog som jmellem Hoved og Contra Citanterne jmellem deres mellem havende Negotie haver verseret, derudover maatte Comparenten paastaae at Retten med eftertryk paalegger Hoved Citanten Sr: Paasche til Conference med hvad fra Contra Citantens Side er bleven i Retteført at Producere den Reignskabs bog i lighed med den som er i Retteført udjnden paastevnte deres mellemværende, alt til Sagens og Rettens nøyagtigere oplysning, og hvorhos Comparenten Preus forbeholt hands Principal alle Lovlige forbeholdenheder, i haab at nyde det forhen begierte og Sagens andstand til næste Ting

Sr: Saxe for Hoved Citanten som har i Rette lagt originale Skrifter haabede at Retten andsaae dem i samme qvalite og Consideration i Dom uden at betitles med navn af Charteqver, som Contra Citantens Fuldmægtig har behaged

1772: 65b

At Caractisere dem med, hvilked Comparenten oversaae langt meere for een alderdoms Skrøbelighed, end for een Lovlig Rettergangs maade andstendig, Comparenten begierede derfore om det var mueligt at Dom i Sagen paa dette Ting kunde afsiges, paa det hands Principal ike skulde exponeres ved Reiser og bekostninger og i øvrigt forbeholt hans Principals fordnødne

Preus Replicerede at Ved Rettens i sin tiid afsigende Dom vil noksom udfindes af de i Rettelagde Brevskaber og Documenter paa begge Sider, paa hvilken Side Retten er, Men hand paastoed i følge lov den forlangte udskrift og udsettelse jndvilged

Procurator Sr: Saxe Refferered sig til sit forrige

Eragted

Paa det Contra Citanten Hr: Capitain Barchlaj, ej skal have den mindste føye at beklage sig med Retten at være overiilet indvilges ham Sagens andstand til næstholdende Høsteting for dette Skibreede, til hvilken tiid hand og Fuldmægtig haver at j Rette føre hvad tilsvar og afbeviisning de efter forhen i Rettekomne Contra Stevning haver at i Retteføre uden videre udflugter til Sagens hensigtende Prolongation da Jmidlertiid hvad forlanged er skal blive beskreven meddeelt

Procurator Jacob Preus som Fuldmægtig af Madamme Wenche von der Lippe Salig Sorenskriver Johan Garmanns Enke jndgav een skriftlig Citation jmod Jens Johannesøn boende udj Store Sandvigen ved Bergen af 14de Aprilis Sidstleeden udstæd og for den jndstevnte Lovligen forkyndet efter dens paateignelse, og hvorom Comparenten Preus frembragte for Retten Stevne læserne Bærent Høeg og Anders Davidsøn Boes til afhiembling,

Jndstevnte Jens Johannesøn blev paaraabt men mødte ike, thi er Stevningen af forbemelte Stevne Vidner afhiemlet under Eed saaleedes at være passeret som deres paateigning nærmere udviiser.

Fuldmægtigen Preus andviiste Jndstevnte Debitors udstædde Pante obligation af Dato 8de September 1768 publiceret den 13 Novbr: næst efter hvilken Comparenten begierede af Retten paateignet at være andviist, da og forjnden Sagens Slutning videmeret gienpart skal vorde jndleveret, og da denne jndstevnte efter paaraab ike møder eller lader møde for sig erjndrede Preus om Laug dag for den jndstevnte til næstholdende Høste ting dette aar den foreviiste Obligation er med Rettens andviisnings paateigning tilbageleveret

og derefter saaleedes

Eragted

Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Jens Johannesøn gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Procurator Jacob Preus fremstoed paa Sr: Johan Garmanns veigne og Producerede Rettens den 28de November 1771 afsagde Eragtning til Laugdag for jndstevnte Gustavus Pettersøn med paateigning af Bærent Høeg og Anders Boes som Comparenten Persohnlig fremstillede til Laug dagens afhiemling

1772: 66

Jndstevnte Gustavus Pettersøn mødte og jndgav sit forfattede tilsvars skrift af 24de Maij Sidstleeden hvortil hand sig henholt

Procurator Preus for Citanten producerede de forhen i Retten andviiste Obligationer nemlig den første af Dato 14 Junii 1754, publiceret Høste tinged den 4de December samme aar dernæst anden andviist Obligation af 13de December A: 1762 og Publiceret den 15de Junii 1763, og derefter den 3die obligation af 26 Aprilis 1765, publiceret den 25de Novembris ditto aar: og da den jndstevnte urgerer paa i sit jndkomne skriftlige Forsætt, at hannem disse trende

Obligationer ej Lovligen er bleven opsagt, Saa vilde Comparenten Contrarium beviise saadan udflugt med opsigelsen af dato 8de Augustj 1771, ved opsigelses Vidnerne Anders Davidsen og Johannes Christiansen som nu for Retten vare tilstæde samme deres opsigelses Forrettning at stadfæste, om ellers denne Respective Rett skulle eragte fornødne samme af dennem opkræved og for saavidt, den post bliver den jndstevntes Indlæg nøyagtig besvaret, som ugyldig, jndstillende derhos om de nu fremstillede opsigelses vidner udj saadan deres Forrettning maatte andtages til bekræftelse

Stevne Vidnerne henholt sig til den af dem i saa maade eengang afhiemlede skriftlige Attest derefter forestillede Comparenten Preus at det forhaabentlig bliver forgieves for den jndstevnte til udflugt at formalicere sig over hvad Fuldmagt Citanten maatte have i hende fra hands Medjnteressentere udj jndberørte Søgemaal og hvad deraf dependerer, thi Retten er noksom bekiendt at Citanten er een Søn af hands endnu Levende Moder og een Broder af hans Sødskende og af hvilke Comparenten Conjunctim i denne Sag er andtagen som Fuldmægtig altsaa bordt svinder den jndstevntes jndsigelse i den post af sig selv som jndted, men da Retten af de fremlagde Originale Documenter vil finde Sagen i sin vedbørlige Rigtighed uimodsagt af de jndstevnte, og i saadan Reen og Reede Sag tollereres efter lov og allernaadigste Forordninger og derfore protesterede paa Dom ej alleene til paastevnte Hoved Capitalers vedbørlige betaling med deraf Resterende Renter til dato og for eftertiiden men end og i Processens omkostninger for det første nærværende tiid i bereigned Dommens Løsning med 10 rd, hvilked Preus Soubmitterede Dom

Sagen optages til Kiendelse

Hr: Fogden Hejberg ved Fuldmægtig Sr: Kort Cramer ædskede Sagen i Rette andlagt mod Peder Nielsøn Houge, Siur Stephensøn Houcheland og Ole Monsøn Berge for Kirke Skydsens forsømmelse Comparenten i Rettelagde Rettens seeneste Laug dags Eragtning, som for vedkommende Lovlig er bleven forkyndt, hvorfor og i fornøden tilfælde Varsels Mændene er ved haanden for at afhiemle samme

de jndstevnte bleve paaraabte men jngen mødte tilstæde thi blev jndvarslingen eller Laugdagelsen af Ole Knudsøn Wichne og Johannes Arne afhiemled

1772: 66b

Kramer holt fornøden at forlange Sagens andstand til næste Høste ting da den skal blive Slutted til Doms,

Sagen gives andstand til næste holdende Høste ting for dette Skibreede

Paa Hr: Fogden Hejbergs veigne ædskede hans Fuldmægtig Sr: Kort Cramer Sagen i Rette andlagt mod Bærent Michael Høeg og ville fornemme om hand møder med noged tilsvar

Procurator Jacob Preutz mødte og i Rettegav den jndstevnte Høegs udstædde Contra Stevning af Dato 14 Maij Passato med dens paateigning af lovlig forkyndelse for Fogden Hr: Christen Hejberg under hans egen haand og desuden enpresenterede Comparenten Stevne Vidnerne til Eedelig afhiemling for vedkommende udj Stevningen benævnte Persohner,

af Vidnerne Mødte Gustavus Pettersøn, og vedtog lovlig Varsel, men Vidnerne Jacob Wisman og Consumptions Skriver Jan Gierverts i Sandvigen mødte ike, thi fremstoede Stevne Vidnerne Anders Davidsen Boes og Johannes Christiansøn som forklarede at de den 16de Maij sidstleeden forkyndte det i Rette lagde Stevnemaal for Jacob Withmann i eged paahør og for Jens Gievers i eged paahør

Preus for Contra Citanten derpaa sagde at uandseet de tvende Vidner Wismann og Gievers ej nu for denne Rett møder eller lader møde for sig og Comparenten frafalder deres Provemaal at opkræve, men vil samme lade bevænde med den deposition af dem som for Politie Cammer

Retten efter i Rettelagde Forhør er aflagt, Saa paastode og Comparenten Preus, at det tredie Jndstevnte Vidne Gustavus Pettersøn som for Politie Retten jndstevnt og der ike formedelst hans exception andtaged til forklaring nu for denne ærede Rett vorder admitteret til opkrævende Eedelig forklarings afleggelse, efter de Spørsmaale som vil befindes udj Forhøred som af Actor er i Rettelagt, at til Sagens destoe meere forkortelse fra Pagina 13 & 15 insig…(?) Til 1ste Svarede Joe, Til 2det Svarede ligesaa Joe, Til 3die Svarede Veed indted derom Til 4de Svarede Vidnet at den omspurte tiid da Gynther kom jnd i Høegs Stue begierede hand eet lys for at jndgaae i een anden Stue og tale med een anden Persohn som der var tilstæde, og den tiid Gynther udkom i den Stue som Vidnet var hafde hand paa een Rød trøye <C:> Citanten tilhørende, var fornøyed i Sindet og ville have sig een dands, Til 5te Svarede Vidste jndted derom Til 6te Svarede at Gynther med den omprovede Røede trøye maatte gaae fra Høgs Huus. Til 7de Svarede Vidnet at hand ike erjndrer hvad Klokeslett de omspurdte forloed Høgs huus, ike heller vidste de at Høg til giesterne forbemelte tiid skienkede øll og brendeviin, men dette veed Vidnet at Gynther den tiid hand jndkom til Høeg

1772: 67

Fordrede og fik 3de Douseser brendeviin Endelig Sagde Vidnet og at Da Gunters forlod Høegs huus, sagde bemelte Gunther at hand om Morgenen derefter ville tilsende Høeg Penge paa hvad hand sig paa sine Klæder havde tillaant, hvortil Høeg Svarede at hand tilligemed maatte sende ham hvad hand nemblig Høeg aparte hafde til gode som blev af Gynther besvaret med Ja. derefter er Vidnet fra Retten afskeediged

Procurator Preus paa Michael Høegs Veigne Producerede sit skriftlige Jndlæg i Sagen af gaar dags dato som blev oplæst saaleedes lydende

Sr: Kramer Replicerede Kortelig til det fra Procurator Sr: Preutzes Side saavel ad Protocollen passerede som jndgivne skriftlige Jndlæg at den Høystærede Rett af det alt vil erfare at der er jndted hvorved kand undskyldes Bærent Høegs omgang med een umyndig, paa saa egen Raadig een Maade, at skille hannem fra sine Klæder, det eeneste som af det skriftlige Indlæg kand uddrages hvorved Contra Citanten vil søge udflugt er at det skal være ubeviist hvad enten Gundter er myndig eller umyndig, og for at oplyse dette fant Comparenten det fornøden at forlange Sagens andstand til næste ting, da der skal produceres beviis af Ministerial Bogen andgaaende Gynthers alder

Sagen gives andstand til næste ting

Derefter er i Rettetaged Sr: Jørgen Linds Sag mod Jan Commedeur i Sandvigen. Hvorudjnden Citantens Fuldmægtig Procurator Preus Mødte og Producerede Rettens den 29de Novembris Sidstleeden aar afsagde Kiendelse og forelæggelse, for de jndstevnte og *da (de) udeblevne Vidner Karie Commadeur og Maria Jansdatter hvilken Kiendelse fandtes paateignet, ej alleene den 29de Januarii, men end og den 12te Maij Sidstleeden ved Stevne Vidnerne Anders Davidsøn, Johannes Christiansøn og Bærent Michael Høeg, der alle trende nu Sisterede sig for Retten Lovlig er bleven forkyndt

Anders Davidsøn Boes mødte og jndleverede tvende skriftlige Forsætt af 23de Maij 1772, som blev oplæst og er saaleedes lydende

Faldsmaals Kiendelsen er af Stevne vidnerne afhiemled under Eed efter loven

Fuldmægtigen Preus forlangede derpaa efter omstændighederne af Sagen, at samme maatte sættes i beroe til næstandstundende Høste ting, da hand og Sagen paa sin Principals Side til Doms ville beslutte

Sagen gives andstand til næste ting

Udj den Sag som Hr: Capitain Albret Barchlaj til Sidst leeden aars Høste Ting i Retten haver ladet andhænggiggiøre imod Ole Danielsen tilkiende gav Procurator Jacob Preus at Velbemelte Hr: Capitain

1772: 67b

Til nærværende Sommer ting havde ladet jndstevne bemelte Ole Danielsen tilligemed Michell Jndre Arne den Sidste som fornemmelig Hoved Mand de paastevnte 10 rd med processens omkostninger at betale og derom fremstillede Comparenten Preus Lensmand Ole Wichne og Johannes Jndre arne som Stevne Vidner, der nu for Retten møder og hvis afhiemling Procurator Preus afædskede

Jndstevnte Ole Danielsøn mødte og vedtog lovlig Varsel og for Resten declarerede at hand aldrig haver kiøbt noged \af Capitainen eller/ er hannem noged skyldig

Michel Johannesøn Jndre Arne mødte og tilstæde og vedtog lovlig Varsel og for det øvrige jndleverede Eet beviis udstæd af Hr: Fogden Hejberg Dateret 28de November 1771 og lydende paa 7 rd som er Kongelige Skatter, andet eet beviis belagt med 6 s Stempled Papir fra Lucia Mørch som viiser at hun vil jndestaae for de Resterende 10 rd, til hvem samme skal betales.

Preus Sagde at hand agnoscherer gierne de tvende af jndstevnte Michel Johannesøn nu for Retten andviiste Skrifter, af Citanten Capitain Barchlaj udgivne under hans haand nemlig af Dato 22 Februarii Sidstleeden Aar 1771, og den anden af 22 Martj dette aar, hvilked sidste Skrift jndbefatter Kiøbe Summen af de paa Jndre arne Gaard den tiid staaende Huuse, som jndstevnte Michel Johannesøn af Citanten haver kiøbt imod 33 rd betaling og hvorpaa besagde 22 Martj 1771 er bleven erlagt 23 rd, Men Comparenten var af den formeening at bemelte tvende skrifter til Sagens og Rettens nærmere drift og Pleje i Retten maae blive beroende thi de tvende første af de jndstevnte producerede Skrifter fra Hr: Fogden Hejberg og Ejerjnden til den jndstevntes brug i gaarden Jndre Arne er alldeeles ike Citanten andrørende eller vedkommende i denne Citantens Reene Gields Sag, og naar Retten som formodentlig skeer biefalder Comparentens formeening og paastand udjnden de tvende Documenter, under Citantens haands underskrift da vil Comparenten videre henskride med hans formeening i Sagen.

Contra Parten Loed jndlevere til actens følge de tvende Documenter som af Procurator Sr: Jacob Preus paastaaed er

1772: 68

Derefter under alle lovlige forbeholdenheder af Citantens Rett, begierede Sagens udfløttelse til næste Høste ting for jmidlertiid om Sagen mod hans Principal at Conferere,

Sagen gives Andstand til næste ting

Derefter er i Rætte taged Sagen andlagt af Erich Danielsøn Melcheraaen mod Ole Olsøn Toppe for skyldige Obligations Gield 60 rd med Resterende Renter

Contra Parten Ole Olsøn Toppe mødte og tilstoed jndstevningen og Laug dagelsens Lovlige forkyndelse ligesom og at være de paastevnte 60 rd skyldig med Renter 4 rd. Sagde ellers at hand gierne vil betale de paastevnte Penge saasnart mueligt er

Citanten begierede Sagen paadømt og erstattning saavel for Hoved Sag som omkostninger

Sagen er optaged til Doms

17. Publiceret et Skifte Brev forretted paa Gaarden Sætre den 13de Februarij 1771 efter afgangne Lisbeth Hansdatter.

18. Et Ditto forretted samme dato paa Ditto Gaard efter Anders Jonsøn Sætre.

19. Et Skiøde udstæd af Elling Nielsøn Espelie til Knud Erichsøn Falchanger paa 2 Pund Smør ½ Tønde Malt udi Gaarden Espelie for 120 Rdr dateret 19de December 1771.

20. Et Vilkaars Brev udstæd [af] Knud Erichsøn Falchanger til Elling Nielsøn *Espeland (Espelie) og Marthe Nielsdatter *Espeland (Espelie) paa deres Livs ophold dateret 19de December 1771.

21. Et Skiøde udstæd af Berge Larsøn Haarvigen til Erich Danielsøn Melcheraaen paa 9 Marker Smør 4 ½ Kande Malt i Gaarden Melcheraaen for 24 rd 2 mrk 8 s dateret 2de Junij 1772.

Derefter er udi Sagen andlagt af Sr: Johan Garman mod Gustavus Pedersøn afsagt saadan

Kiendelse

Dommeren finder ike Lovmedholdig føye til at nægte Stevnemaalets andtagelse i henseende til den Gield som Jndstevnte Gustavus Pedersøn er Sigted for da Citanten Hr: Johan Garmann *uder (under) Sagens ventilation og behandling har fremlagt de originale Documenter hvorefter Gielden fordres, Ligesom og beviist at de skyldige Penger ere opsagde, Paafølgelig kand vel ike heller Stevnemaalets afviisning i dette fald have Stæd da Citanten har Ligitimeret ike alleene Stevnemaalets med Laug Dagens Forkyndelse, Altsaa da Debitor Gustavus Pedersøn ike haver haft nogen Reel Benægtelse imod søgemaalet eller samme kunde Contradicere Altsaa optages Sagen til Doms.

Derefter er paaraabt Sagen andlagt af Procurator Johann Reutz paa Sr: Johannes Lins Veigne mod Abraham Marcussøn Reebslager i Sandvigen for skyldig Gield.

Hvorefter blev paaraabt om nogen af Sagens Parter Citant eller Contra Part møder tilstæde og da ingen indfandt sig fremstillede den Constitueret Sorenskriver Lensmanden for Arne Skibreede Ole Knudsøn Wichne og Skafferen Johannes Johannesøn Indre Arne som forklarede paa tilspørgende at de denne Dags Morgen Kloken imellem 7 og 8te Slætt haver været hos Procurator Johann Reutz og tilspurt ham om hand denne af ham paa Sr: Jørgen Linds Veigne mod Abraham Marchussøn andlagde Sag nu i Dag /: da de øvrige tvende tingdage til andre Rettens Behandlinger ere medgaaede :/ ville foretage hvortil

1772: 68b

hand Svarede Ja at naar hand blev underretted om Klokesletted hvad tiid hans Sag skulde foretages ville hand og møde, Men da Johannes Johannesøn Indre Arne sig indfandt blev ham svaret at i henseende til Sagens foretagelses Tiid i Dag maatte gives ham Vidnesfast Communication og andmældelse hvorpaa meer benævnte Skaffer Johannes Johannesøn Indre Arne og Lensmanden Ole Knudsøn Wichne atter begav sig i meer bemelte Procurator Reutzes Logie hos Cappelanen Hr: Schafner og tilkiendegav at bemelte Reutzes Sag blev foretagen i Dag Kl: 10 Formiddag men da var allereede Reutz afreist.

Thi er Sagen i andleedning af det forhen Passerede til Doms optagen. Og saaleedes

Dømt og Afsagt

Citanten Sr: Jørgen Lind har ved Skriftlig Stevning af 16de April 1771 til dette Ting Ladet Jndkalde Abraham Marcussen for Skyldige Gield 204 rdr 3 mrk 6 s hvilken Sag ved Sommer tinget for dette Skibreede 1771 faldt i Rette og da Jndstevnte Debitor ey mødte tilstædde er hannem givet Laug dag til næste Høste Ting, Da ved Sagens i Rettetagelse Contra Parten Abraham Marcussøn haver Ladet møde tilstæde ved andtagne Fuldmægtig Procurator Sr: Jacob Preus og begiært Sagens andstand til dette Sommer Ting som hannem og er bleven indvilget, Ved Sagens paaraabelse denne Rettes dag mødte ingen tilstæde hverken paa

Citanten eller Contra Partens Veigne, Og da Citanten Sr: Jørgen Lind ved Fuldmægtig Procurator Johan Reutz allereede haver slutted Sagen under Dom.
Altsaa bliver i følge Sagens omstændighed og Afbeviisninger saaleedes Kiendt og Dømt for Rett: At Jndstevnte Abraham Marcussøn Bør at betale til Citanten Sr: Jørgen Lind de paastevnte 204 rdr 3 mrk 6 s \og Lovlige Renter fra paastevnelsens dato til betaling skeer/ Samt i erstattning for Processens Omkostninger 10 Rdr det idømte udreedes og betales 15 dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under adfærd efter Loven.

Derefter er fremlagt og Examineret Odels Skatts Mandtalled og dernæst den aldmindelige Skatte Restance fra første og anden Termin dette aar beløbende til 576 rd 1 s fra 1766 til 1771 aars udgang 215 rd 11 s og i afdøde Hr: Cammer Raad og Foged Bildsøes betienings tiid 19 rd 25 s, Som alt blev oplæst og af Laug Retted og almuen i alt uimodsagt.

Og da efter paaraab jngen jndfandt sig som videre for Sage Tinget hafde at forrette er samme for denne Sinde Slutted og ophævet.

Del B av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

(1772: 68b)

Udsættelses Ting for Sartors Skibreede [1772]

Anno 1772 dend 18de Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen i Sartors Skibreede, til Doms afsigelse udj een Sag som paa Justitiens veigne er andlagt af Stædets Foged Hr: Christen Hejberg mod Anders Andersen Eidesund og Sted datter Dorethea Jonsdatter for med hin anden begangne Lejermaal, og mødte da tilstæde som Laug Rettes og Meddoms Mænd, de samme aatte Eedsorne Mænd som ved Sommer tinged vare tilstæde og forhen Protocollen ere tilførte.
Og efter at Sorenskriveren hafde foretaged sig med Laug Retted som meddoms Mænd om Dommen at Conferere og med dennem bleven Eenige

1772: 69

Er af Sorenskriver og Meddoms Mænd saaleedes

Dømt og Afsagt

I andleedning af Sogne Præsten Hr: Nathanael Sundes skriftlige attest af 12te October Sidstleeden, andgaaende det af Anders Andersøn Eidesundet med sin Stif datter Dorethea Jonas Datter begangne Lejermaal og bedrevne Blodskam, har Stædets Foged Velædle Hr: Christen Hejberg andlagt Sag mod disse paagieldende til vedbørlig undgieldelse, hvilken Sag ved Seeneste afholdte Sommer Ting er inCammineret og andhænggiggiort da begge de jndstevnte Delinqventere ikke alleene utvungen og frievillig har tilstaaed at have haft med hinanden legemlig og usømmelig omgiengelse, men \end/ og at deraf haver paafulgt barn avling, og at deres saaleedes i Blodskam avlede Søn er i den hellige daab kaldet Anders. Derimod har vel disse Delinqventeres andordnede Defensor Lensmand Knud Simmonsøn Tøsøen ved Sagens Ventilation forestilled at Delinqventen Anders Andersøn Eidesundet er een Eenfoldig Mand og ike haver kundet forestilled sig den af hands gierning paafølgende straf, ligesom og at Delinqventjnden Dorethe Jonasdatter er eet ungt barn og uConfirmeret, ligesom og at de begge denne Forseelse undtagen haver ført eet Christsommelig liv og levnet.

Betragtes nu Sagens omstændigheder, da findes jndted som kand tiene Delinqventerne til Forsvar herudjnden

Men af os bliver Kiendt og Dømt for Rett: at Delinqventerne Anders Andersøn Eidesundet, og Stiff datter Dorethea Jonas Datter, Bør for denne deres mod Guds og Kongens Lov begangne Forseelse efter Lovens 6 Bogs 13 Capt 14 articul, at straffes paa deres Liv, ved at miste Hovuderne med Sværd, og i følge Forordningen af 9de Augustj 1737, deres legemer efter henrettelsen uden Ceremonier at begraves i Kirke gaarden, og hvad deres Hoved Lod andgaaer, da som den holte undersøgnings Forrettning viiser at de ingen Hoved Lod er Ejende, kand ikke heller Hans Mayestets Casse noged i saa maade tilfalde. I øvrigt omgaaes med denne Dom videre efter Lov og Forordninger, ligesom og samme allerunderdanigst Soubmitteres hans Kongelig Mayestets allernaadigste Metigation og Naade

Ved Dommens oplæsning var nærværende Delingqventerne

1772: 69b

Anders Andersøn Eidesunde og Dorothee Jonasdatter som alleene indstillede denne Dom til hans Kongelige Mayestets Allernaadigste mildhed og Naade.

hvor efter udsættelses Tinget er ophæved.

Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede [1772]

Anno 1772 den 19de Junii, Er Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl i Schiolds Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende i følge den ved seeneste Sommer Ting faldene Rettens beslutning til Doms afsigelse udj een Sag andlagt af Cornelius Dyring Kramer mod Beboerne paa Gaarden Schiold Ole Olsøn og Lars Olsøn og mødte da tilstæde til Rettens medbetiening efterskrevne Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd nemblig 1. Jacob Giise, 2. Rasmus Lundgaarden, 3. Haagen Nielsøn Syndnes, 4. Kaalbiørn Olsøn Syndnes, 5. Aschild Larsøn Fløen, 6. Rasmus Grønnevigen, 7. Ole Nielsøn Møllendahl og 8de Albrict Pedersøn Møllendahl.

Hvorda!

Udi Sagen andlagt af Cornelius Dyring Kramer mod Ole Olsøn og Lars Olsøn Schiold er saaleedes.

Dømt og Afsagt

Ved skriftlig Citation Dateret 14 September 1770, har denne Sags Citant Conelius Dyring Kramer til samme Aars Høste Ting Ladet jndkalde beboerne paa Gaarden Schiold Ole Olsøn og Lars Olsøn for mod ham forøvede voldelig overfald hvilken Sag falt i Rette den 8de October 1770, Men da hverken Contra Parterne eller Vidnerne mødte tilstæde er Sagen udsadt med Laug dag for Samtlige de udeblevne til næste aars Sommer Ting. Samme Tiid den 7de Maji 1771 Er fra Citantens Siide ført og afhørt de tvende Vidner Salamon Monsøn og Michel Olsøn Schiold som efter aflagde <Eed> har forklaret at Citanten Cornelius Dyring Kramer, andkom til Gaarden Schiold den omspurte Tiid uden at yppe nogen Klammerie eller uenighed og der af jndstevnte paagieldende Ole Olsøn og Lars Olsøn Schiold blev andgrebet, dog andet Vidne Michel Olsøn Prover tillige, at Kramer da Lars Olsøn Schiold stod ved Citantens Hæst og Spurde {og} om Citanten vilde Slaae ham hvortil hand Svarede Nej, fik i det samme Lars Schiold af Citanten eet slag med Ride Pidsken om halsen, hvorpaa Lars Olsøn tog Citanten i Brysted og Kastede hannem need af Hæsten paa Marken i Vejen, samt sadte Citanten op imod een Væg og holt ham i brysted og hvorpaa Ole Olsøn Schiold gav

Citanten eet slag i ansigted, det sidste er begge Vidner eensstemmige udj nemlig at Ole Olsøn gav Citanten eet slag med Haanden udj Andsigted, men første Vidne Salamon Monsøn forklarer tillige at forjnden Citanten slog Lars Olsøn Schiold eet slag med sin Ride Pisk, havde Lars Olsøn Schiold Citantens Hæst udj Bedselet og holt samme og efter at Citanten var træked af Hæsten Rev Lars Olsøn Schiold […….?.....]

1772: 70

Med det videre og meere som Vidnernes provemaal jndeholder og acten omformelder, og hvorefter Sagen er udsatt med fornyelses Laug dag for Vidnet Brithe Jacobsdatter gift med Jndstevnte Ole Olsøn Schiold, hvilken sidste næstformelte tiid andmelte hendes Svagheds Forfald til næst paafølgende Høste Ting. Da Sagen atter faldt i Rette den 8de october 1771 og er da afhørt Vidnet Brithe Schiold der for det meeste er overeensstemmende med forrige Vidner ihenseende denne tildragelse, og hvilken Sidstbenævnte Tiid Sagen er begiegned med Contra Stevning fra Contra Citanternes Side af 8de october 1771 og hvornæst Sagen er udsatt til Sidstafholte Sommer ting Sidste Tægte dag den 9de Maji 1772, er Sagen fra saavel Hoved Citantens som Contra Citanternes Side Slutted under Dom med saadan paastand ved skriftlige jndlægge som Acten nærmere udviiser.

Tages nu under betragtning denne Sags omstændighed og beviisernes tilstand paa een og anden Side, da er det fuldkommen beviist og oplyst at Hoved Citanten Cornelius Dyring Kramer paa een uandstændig, ulovlig og strafværdig maade af Schiolds Mændene Ole Olsøn og Lars Olsøn er bleven begiegnet, træked af Hæsten kasted mod Marken og neder i Skarned, sadt jmod Væggen og maatted modtage øre figen med videre forhaanelser Derimod har Vel og Vidnerne forklaret at Hoved Citanten C: Dyring Kramer under denne mod ham brugte omgang haver og brugt haarde udtryk og talemaader, saasom om hand havde Kniv da vil hand stike een ihiel, samt og gived Lars Schiold eet Slag af hæste Pisken, men saadant er dog ike skeed nogen af deelene forrend at Citanten Kramer deels i sin Reise var standset, og deels paa een haardere Maade var begiegned med det videre som af Acten tydeligere kand erfares.

Thi bliver i følge Sagens forandførte omstændigheder herved Kiendt og Dømt for Rett: at Contra Citanterne Ole Olsøn og Lars Olsøn Schiold Bør for det herudjnden forøvede mod Hoved Citanten Cornelius Dyring Kramer, den første ved at give ham ørefigen og den sidste ved at nedkaste ham af Hæsten med videre at bøde til Hands Mayestets Casse, eenhver 3de Sex lod Sølv eller Penge 9 rd, ligesom og Contra Citanterne tilpligtes i det øvrige i denne Sag at udreede eenhver for sig til dette Sogns Fattige 2 rd og ligesaa meged til Justitz Cassen, samt endelig een for begge og begge for een at erstatte denne Processes omkostning med 12 rd det idømte udreedes 15ten dage efter denne doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende lovlig adfærd

Og da ej videre ved dette udsettelses Ting var at Observere er samme igien bleven slutted og ophæved.

1772: 70b

Udsættelses Ting for Lindaas Skibreede 1772

Anno 1772 den 6te Julii Er Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen i Lindaas Skibreede, Til eet udsættelses Tings foretagelse for bemelte Lindaas Skibreedes Almue for at afsige Dom i eendeel Sager, som fra seeneste Sommer Ting dertil vare optagne, og hvilked udsettelses Ting vel var berammet og fastsatt at holdes næst afvigte 3die hujus, men i andleedning af

jndfaldende Sterk Stormende Vejr var det ikke Dommeren muelig at fremkom/m/e og mødte nu tilstæde til Rettens medbetiening efterskrevne Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd naunlig: 1. Gudmund Larsøn Hopland, 2. Mons Olsøn ibm: 3. Michel Rasmussøn Hope, 4. Aschild Olsøn Goulen, 5. Jver Jonsøn Waage, 6. Mons Jversøn Schouge, 7. Erich Michelsøn Schaarnes og 8de Jacob Wichene,

Hvorda!
Først blev laug Retted tilkiendegived at den Sag som af Hr: Consul Wallace er andlagt mod Jngebreth Syslach, fordie hand uden Citantens tilladelse har slaaed Høe paa hans Ejendomme og samme bortsolt, er i det mindelige bleven forligt og afgiort siden Sagen til Doms var optagen, og saavel Citanten Hr: Consul Wallace som Paagieldende Jngebret Syslach begiert, at Sagen upaadømt maatte Mortificeres
thi bliver og Sagen i følge saadan forlangende Død og Magtesløs

Derefter er udi Sagen andlagt af Procurator Peder Reutz paa Skifte Forvalterne udj afdøde Hr: Grøgaards Stervboe mod Sogne Præsten til Lindaas Kald Hr: Magister Daae er saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Afsagt

Paa Skifte Forvalterne udj afdøde forrige Sogne Præst til Lindaas Kald Hr: Grøgaards Stervboe, deres Veigne, har Procurator Peder Reutz ved skriftlig Stevning Sub Dato 24de April 1771 Ladet jndkalde nu værende Sogne Præst til Lindaas Kald Hr: Magister Ludvig Daae til Doms Lidelse for Resterende og hos Velbemelte Hr: Magister Daae jndestaaende 18 rdr, som skal henhøre af Skifte brevets beskrivelse, Skifte Forvalternes Salarium og Stempled papiir til Skifte Brevet efter Salig Hr: Grøgaard Hvilken Sag for Retten blev andhenggiggiort og inCammineret ved Sommer Tinget for dette Skibreede den Maij 1771. og da til Legitimation for Søgemaalet fra Citantens Siide fremlagt, Een Extract af Skifte Protocollen \holden/ efter Hr: Grøgaard og under Hr: Wiggerses bekræftning som Notarius, Dateret 24de Maji 1771, som viiser at ved Skiftes Slutning efter oftbenævnte Hr: Grøgaard er i Skifte Salarium 18 rd

1772: 71

Udlagt hos Hr: Magister Ludvig Daae, og hvorefter Sagen fra Procurator Reutzes Siide er til Doms beslutted med saadan paastand som Acten nærmere udviiser, Men da ike Jndstevnte Hr: Magister Daae mødte tilstæde, er hannem givet Laug dag til næstpaafølgende aars Høste Ting. Samme tiid den october 1771 er Sagen atter i Rette taged, Dog siden Citanten ike kunde Legitimere Laug dagens Lovlige forkyndelse, er velbemelte Hr: Magister Daae gived fornyelses Laugdag til dette aars Sommer Ting, da Laugdagen er i Rettelagt og af Hr: Magister Daae Selv taged til gienmæhle, der ikke har nægted Kraved, men tillige declareret at hand har tilbudden sig til vedkommende at ville betale de paastevnte 18 rdr, medens Sagen har været under Ventilation men saae sig ike pligtig at udreede de paastevnte og fordrende store omkostninger,
Da nu Søgemaaled baade er oplyst og afbeviist samt af Debitor selv tilstaaed, Saa bliver Herved Kiendt og Dømt for Rett: at Hr: Magister Ludvig Daae Bør betale til Procurator Peder Reutz som befuldmægtiget i af Skifte Forvalterne i afdøde Hr: Grøgaards Stervboe, de paastevnte 18 rdr, Samt i Processens omkostninger 4 rdr 4 mrk Det idømte udreedes 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under ellers paafølgende lovlig adfærd.

Udi Sagen Andlagt af Hr: Fogden Hejberg mod Ole Olsøn Langøen for brugte jndgreb udj det Priviligerede Kræmmer Leyets Privilegier paa Fedie øe i Lindaas Skibreede er saaleedes

Dømt og Afsagt

I andleedning af een fra Ejeren af Fiske lejed Fedie kaldet i Lindaas Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende Sr: Danchert Danchersten Hejbergs til Stædets Foged Hr: Christen Hejberg indkomne skriftlige Klage af 20de September 1770, over Ole Olsøn Langøen betreffende bemelte Ole Olsøn Langøens brugte borgerlig Handel og anden jndgreb til Prejudice for de Fedie Kræmmer eller Fiske lejets allernaadigst meddeelte Privilegier har Velbemelte Hr: Fogden Hejberg til Høste Tinged 1770 ved Mundtlig varsel ladet jndkalde benævnte Ole Olsøn Langøen, ej alleene til at udreede Bøder for sin Forseelse, men end og til at Repondere for Processens omkostninger Hvilken Sag falt i Rette den 23de october 1770, da fra Hr: Fogden Hejbergs Side er ført de trende Vidner Gregorius Larsøn Korsøen, Kristen Bastiansøn ibm og Anders Olsøn Østreim der under aflagde Eed har forklaret, at Jndstevnte

1772: 71b

Ole Olsøn Langøen i Fiskeriets tiider, har brugt handel i Fiskeriets tiider og Solt til hvem samme haver forlangt Øll, brendeviin, Tobak og andre saadanne Vahre, ligesom og bemelte Ole Olsøn Langøen haver af Bønder og den Fiskende almue tilforhandled sig Fisk af Torsk og andre Sorter og samme til andre igien bortsolgt, med det videre som Vidnernes provemaal nærmere jndeholder, og hvorefter Sagen fra Citantens Siide er Slutted under Dom med saadan paastand som sees af acten, ligesom og J Sagen bemelte tiid er fremlagt Copie af de Fedie Kræmmer eller Fiske lejets <Ejere> allernaadigst forundte Previlegier Sub dato 15de Sept: 1766 som Stricte forbyder at jngen paa een Miils Circumference, maae Øve nogen handel dette Kongelige Priviligerede Kræmmerleje til fornermelse, Hvorefter Sagen i følge den mødende Contra Part Ole Langøens forlangende er udsatt til Sommer Tinget 1771, da Sagen den 30te Martj faldt i Rette, og Contra Parten Lod ved Procurator Synderburg i Rette føre sin Contra Stevning, hvorved hand paastaaer befrielses Dom i andleedning at hand stedse haver betalt Nærings Skatt aarlig 2 rd, i følge de fremlagde beviisligheder, hvornæst Sagen er opsatt til Sommer tinged Jndeværende Aar, da den blev optagen til Doms efter paastand som denne act tydelig omformelder

Tages nu under betragtning denne Sags omstændighed og beviisernes tilstand paa een og anden Side, da Sees vel at Ole Olsøn Langøen haver brugt den omstevnte Handel og Næring, og desandgaaende betalt Aarlig afgift, uagted at saadan Nærings brug, ham ved de Kongelige allernaadigste Privilegier Fedie Kræmmer leje andgaaende var Forbuden

Thi Kiendes og Dømmes for Rett: at Ole Olsøn Langøen, Bør for eftertiiden endtholde sig fra at bruge nogen Næring og Handel Kræmmer Lejed Fedie til fornermelse, ligesom og benævnte Ole Olsøn Langøen for sin i saa maade begangne forbrydelse, bør betale til Lindaas Sogns Fattige 3 rd og ligesaa meget til Justitz Cassen, og i Processens omkostninger 4 rd det idømte udreedes 15 dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under adfærd efter Loven

og da ej viidere var ved dette udsættelses ting at iagttage er samme ophæved

1772: 72

Udsettelses Ting for Arne Skibreede [1772]

Anno 1772. den 14de Julii er Retten sadt paa Ting Stædet Nedre Mielde for bemelte Arne Skibrede for at afsige Dom i de Sager som fra seeneste Sommer Ting dertil vare optagen, og blev Retten betient af Sorenskriveren Regiments qvarteermester Haberdorff nærværende de

sam/m/e Laug-Rets mænd som sidstleeden Som/m/er Ting undtagen Erich Larsen Morvig som er udebleven efter formodning formeedelst hastig paakom/m/en Svagheds Forfald.

Hvor da udj Sagen andlagt af Madam/m/e Wenche von der Lippe Sal: Sorenskriver Johan Garmands imod Gustavus Pettersen udj Store Sandvigen er saaleedes for Rett Kiendt

Dømt og Afsagt

Efter de fra Sagsøgeren producerede 3de Obligationer af 14de Junii 1754 13de Xbr: 1762 og 25 Apriil 1765 de 2de første Af Rei (i tydinga: hans?) formand i Egteskabet og Hustrue i Hendes Enkestand udgiven hver paa 50 rd og den sidste af ham selv for 40 rd er indstevnte Gustavus Pettersen skyldig til afg: Sorenskriver Johan Garman tilsam/m/en den Capital 140 rd, hvilken under 8de Augustii 1771 er bleven ham lovligen opsagt til betaling med 3 Maaneders Varsel, hvorom den her udj Sagen fremlagde Attest fra Opsigelses Vidnerne Anders Davidsen Boes og Johan/n/es Christensen Sær er vidne. Imod dette Krav har Debitor intet andet haft at indvende end benægtelse af lovlig Opsigelse som dog ved forbemelt: Attest er til intet giort, og det han har paastaaet Fuldmagt fra Samtlige Sal: *Sornskriver Johan Garmans Arvinger til Pengenes imod tagelse, en exception derforuden at den i sig selv neppe har Stæd naar gields Brevene ved betalingens erholdelse var bleven extraderet med paategnet qvitering, saa meeget meere maae ansees for en blot udflugt, siden betalingen ej nogensinde fra Debitors Siide er bleven presenteret da denne qvestion først kunde finde stæd.

Thi Kiendes for Rett at indstævnte Gustavus Pettersen bør betale til Citantinden Madme: Wenche von der Lippe Sal: Sorenskriver Johan Garmans den paastevnte Capital Eet Hundrede og Førgetyve Rigsdaler med tilbagestaaende og paaløbende lovlige Rente indtil betaling skeer, samt i Processens Omkostninger Aatte Rigsdaler Det idømte at udreedes inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest er udj Sagen indstævnt af Erich Danielsen Søre Melcheraaen imod Ole Olsen Toppe for gields Fordring saaleedes

Dømt og Afsagt

Lovlig indstævnte Ole Olsen Toppe, som inden Retten har tilstaaet at være skyldig den paastevnte Capital 60 rd og Rente derudaf 4 rd, Tilpligtes at betale Citanten Erich Danielsen Søre Melcheraaen bemelte Tredsindstyve og Fiire Rigsdaler samt denne Processes Omkostning med Aatte Rigsdaler. Alt at udreedes Femten dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Og da intet viidere ved dette Udsettelses Ting var at Foretage er det ophævet.

1772: 72b

Extra Ting for Schiolds Skibbreede den 8de Aug: 1772

Anno 1772 den 8 Augustii blev Retten sadt paa Møllendahls Tingstæd for Schiolds Skibbreede i følge Amtets Foranstaltning under 8de Julii a: c: Tegnet paa Hr: General Major von Kosses didhen skeede Forestilling af Dagen nest forhen til et Extra Tings Holdelse for Schiolds Skibbreede, overværende de sam/m/e 8te Laug Rettes mænd som sidstl: Som/m/er Ting og som her forhen paa Fol: 17 er anført undtagen Colbiørn Olsen Synes (Sydnes) i hvis Stæd var anordnet Rasmus Enersen Grønvigen der forhen har betient Retten som Laug Rets mand.

Hvor da Hr: Fogden Heyberg fremlagde et Skriftlig Stevnemaal dateret 21 Julii sidstl: hvorved han har indkaldet Colben Olsen Nyegaard eller Synes (Sydnes) at møde her til denne

Extra Rett i Dag at anhøre Vidner og Beviisligheder om sit slette Forhold mod Soldaten ved det Delmenhorstiske Regt: Nachtigal alt til et Lovskikked Tings Vidnes Erhvervelse og var tillige dette Stevne maal anviist for Hr: General Major von Koss og Hr: Capt: von Gothberg som Deres Paategninger udviiser til Vidner er under Lovens Faldsmaal indkaldet Bendix Knudsen Træet alt efter Stevne maalets nærmere indhold som lyder saa leedes:

Actor ville Formode at de indstævnte alle møder da De ere Lovlig Varslede, for det øvrige producerede Han en Extract af Bergens Garnisons Justits Protocoll dateret 22de Junii 1772 til Actens Følge. Bemelte Stevning blev oplæst, hvorefter paa Hr: General Major von Kosses Ordre mødte Hr: Auditeur von Gesner.

Paa indstevnte Colben Olsens Vegne mødte Hr: Procurator Cramer og for Ham fremlagde et Skriftlig P: M: med vedhørende Stemplet Papiir samt begiærede at sam/m/e maatte vorde inddraget i Tings Vidnet til Oplysning om den Beskyldtes Uskyldighed og Tildragelighedens Beskaffenhed hvortil Han sig Refererede og i Øvrigt Reserverede det fornødne ved Vidnets Førelse. hvilken Promemoria blev oplæst og lyder saa ledes.

Efter Paaraab mødte og det indstevnte Vidne Bendix paa Træet.

Hr: Capt: von Gotberg blev Trende gange paaraabt men mødte ike Tilstæd.

Hr: Fogden Heyberg begiærede at det indstævnte Vidne efter at det er Eed taget maatte giøre en Historisk Forklaring om det den 18de Junii sidstl: af Colben Nyegaard forøvede Slagsmaal og Voldsom/m/e Fordhold med viidere mod Soldaten Nacthigal Reserverende sig at fremsette Qvestioner i fornøden Tilfælde Eedens Forklaring blev af Lov Bogen for *Vinet (Vidnet) Oplæst, hvorefter Han med opragte Fingere aflagde Eeden.

Hvorpaa Vidnet (Bendix paa Træet) Forklarede at da han sidstl: 18de Junii var inde i Colben Olsens Huus bleve de Vaar en *Soldtat og en Slave at gaae ude paa Marken i det Tykkeste Græs i Colben Olsens Bøe eller Eng, da Colben gik ud til dennem og sagde at de skulde gaae bort fra Hans Eng, hvortil Soldaten Svarede paa Tysk som Vidnet ikke forstaaet, derpaa (derefter?) saae Vidnet at Soldaten Slog Colben med en i Haanden Havende Fløy eller Maale Stang, hvilket Traf Colben i Hovedet og med tog et Støkke af Hans Øre saa at blodet flød Ham ned af Ansigtet, derefter Slog Soldaten anden gang efter Colben med sam/m/e Stang, hvilket han Dog bukkede under saa at det Traf ham paa Rygen, og bemerkede Vidnet at sam/m/e Slag skeede med saadan Force at ifald det liigeleedes havde Truffet Ham i Hovedet, havde det anseende til at kunde slaaet Ham i Hiel. Derpaa sprang Colben hen imod Soldaten Slog Ham om Livet og Kastede Ham om kuld paa Marken samt Kuuede Ham med nævene dog uden at Vidnet

Kunde merke at han løftede sam/m/e i Været for at slaae. Vidnet bemærkede ellers at da Colben gik ud af Huuset efter at han havde seet Soldaten og Slaven udj Græsset Var han opbragt af Vreede hvorfore Vidnet formanede ham til at være besindig og tale med Forstand.

Hr: Fogden Heyberg bad at Vidnet maatte Tilspørges om det ej hørte at Colben sam/m/e Tiid udtalede formastelige Ord, imod hvem og hvorudj Ordene bestaaed? Hvorpaa Vidnet Svarede det han alleene hørte Ham Bande og styrede men kunde ikke høre hvilke Ord han udsagde.

Hr: Procurator Cramer for Colben Olsen udbad at Vidnet maatte blive tilspurgt følgende Contra Qvæstioner: 1. om det ikke var en af Colbens beste Bøe eller Eng paa hvilken Soldaten med Slaven nedtraade græsset; og om det ikke Foraarsager beskadigelse paa Mark og Eng naar nogen deri nedtræder græsset paa den/n/e Aarets Tiid det da skades. 2. Om ikke Vidnet kunde bemerke at Soldaten Talede Vreedagtig og Skieldede endskiøndt det skeede paa Tysk og det allereede førinden han slog til Colben. Hvilke For Vidnet bleve

fremsadt Hvorpaa Han svarede til 1ste: qvæstion Ja til anden qvæstion Ja saavidt Vidnet af Soldatens lader og geberder kunde merke og det strax da Colben gik ham i møde.

Hr: Fogden Heyberg begiærede Tings Vidnet slutted og sig informa Beskreven meddeelt saa snart skee kand.

Og Hr: Procorator Cramer ved blev at Reservere Colbens Rett i alle Tilfælde samt i fornøden fald aparte at udvirke Tings-Vidne.

Hr: Auditeur Gersner begiærede gienpart af Procorator Cramers dags dato i Rette lagde Jndlæg, som bevilges og da ingen af de mødende havde noget viidere Vidnet at Tilspørge eller Protocollen at tilføre blev denne Extra Rett hermed sluttet.

Politie eller Giæste Rett for Schiolds Skibreede [1772]

Anno 1772 den 14de Septembris, Er een Politie og Gieste Rett sadt og Administreret udj mit Regiments Qvarteer Mæster og Sorenskriver Johannes Habendorffs iboende Huus i Bergen, i følge Stædets Foged Hr: Christen Hejbergs anddragende grundet paa Høy Velbaarne Hr: Oberster Krebers Klage over Daniel paa øvre Laxe Waag og Birthe tienende hos Præste Ole i Sandvigen, fordie de skal have Kiøbt og taged til Pandt af Musqvetair Drexlers Kone deels Smaae Sager tvert imod de Kongelige andordninger.

Ved Forrettningen og Sagens behandling var tilstæde som Laug Rettes Mænd Lars Pedersøn og Haagen Nielsøn Nyegaard

Hvorda!

Mødte tilstæde paa Hr: Fogden Hejbergs Veigne hans Fuldmægtig Sr: Kramer som i Rettelagde Stevning af 9de hujus Lovlig forkyndt, og dernæst tillige fremlagde Hr: Obriste von Krebers ham tilhaande komne pro Memoria af 3die hujus med jndsluttede forestillelse fra Hr: Lieutnant von Tanch af samme dato, som det hvorefter denne Sag paa Justitiens veigne er vorden andlagt, og derefter ville fornemme om de jndstevnte møder

Hr: Lieutnant von Tanch mødte ved Retten og vedtog lovlig Varsel paa Regimentes veigne og at lovlig jndkaldelse er tildeelt

Jndstevnte Daniel Zachariasøn og Birthe Rasmusdatter mødte og vedtoge Lovlig Varsell.

1772: 73b

og Daniel Zachariassøn Laxvaag erklærede tilliige at hand ikke haver kiøbt det ommelte Trøkte Lerreds Forklæde af Musqvetair Drexlers Kone ligesom og Pigen Brithe Rasmusdatter Sagde at hun vel af Musqvetair Drexlers Kone haver bekommet til haand faaet Pant for eet Penge Laan af 3 mrk 4 s 1 Skiørt, 2 Fiine Pudesvahr og 1 Ditto Vugge Lagen hvilke Effecter i sidst afvigte Vinter igien blev Staalet fra hende, og Sagde Hun tillige at ved Pandtsættelsen af Vahrene vidste at det var een Soldater Kone hun handlede med.

Lensmand Jan Andersøn Tvetteraas mødte for Retten For den jndstevnte Pige Brithe Rasmusdatter, og Sagde at hun som een umyndig langt fra ike havde nogen Kiendskab eller oplysning om, at det var forbuden at laane \til/ eller handle med een Soldater Kone, thi haabede hand og at hun som virkelig er eet meget Eenfoldig Menniske for ald strafs lidelse herudjnden bliver befriet

Actor kunde efter saadan passerede ike finde sig beføyed at formere nogen paastand over Daniel øvre Laxevaag, Men i henseende til Pigen Birthe Rasmusdatter, var hands paastand at hun maatte tilbage forskaffe det af hende kiøbte eller til Pandt modtagne, eller at erstatte dets værd med 1 rdr, samt at vorde andseet efter Forordningen af 13de April 1754, Confereret med Forordningen af 5te Januarii 1753 ved at henfindes med 1 rd Mulct til Sognets Fattige, og at erstatte Processens omkostninger.

Hr: Lieutnant Tanch Sagde at hand jhenseende til Pigen Birthe Rasmusdatters fattige omstændigheder er fornøyed med den Taxt som er sadt paa de af hende modtagne og benævnte Effecter.

Hvorefter i Sagen er afsagt følgende

Dom

Lovlig Indstevnte Pige{n} Birthe Rasmusdatter som jnden Retten har tilstaaet at have modtaged til Pandt af Musqetair Drexlers Kone 1 Skiørt, 2 Fiine Lerreds Pudes vahr og 1 Ditto Vugge Lagen, mod eet Penge Laan af 3 mrk 4 s, hvilked Pandt hende siden er frakommet, og ike in Nature kand tilbageleveres, Tilpligtes at erstatte sammes værd med 1 rdr, og i Mulct til Sognets Fattige 1 rdr, alt i Conformite af Forordningerne Sub Dato 5te Januarii 1753 og 13de April 1754, men ihenseende de paastevnte Processes omkostninger, da bliver samme hende formedelst hende fattige omstændigheder eftergivet, Det idømte bør den paagieldende udreede Trende Sole Mærker efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under adfærd efter Loven.

1772: 74

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1772

Anno 1772, den 1ste October, Er Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen af Mig Regiments Qvarteer Mæster og Sorenskriver Haberdorf Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage tings holdelse for Sartors Skibreedes almue, overværende udj Retten Kongelig Mayestets Foged Hr: Christen Hejberg og de samme aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde og forhen Protocollen ere tilførte paa Folio 11,

Hvorda

Først blev Publiceret.

1. Eet Rescript Communiceret Hr: Stift befalings Mand Pettersen andgaaende hvorleedes med Forlovs Penge for eftertiiden skal forholdes, Dateret 8de Februarii 1772
2. Hr: Stift befalingsmand Pettersens skrivelse til Hr: Fogden Hejberg andgaaende Arne og Strudte Post Broers Reparation, som for Nordhorlehn og Wosse Fogderie beløber sig til 58 rd, Dateret 9de April 1772
3. Den Constituerede Stiftbefalings Mand Hr: Etats Raad og Laugmand Bagers skrivelse til Hr: Fogden Hejberg, andgaaende den Norske Land almues besværinger, over den høye Priis, paa den for Kongelig Reigning opsendte Havre, af dato 29de Augustj 1772
4. Eet ditto udstæd af Ditto til Hr: Fogden Hejberg betreffende de med Spedalske Syge beheftede og i St: Jørgens Hospital indlemmede fattige Mennisker, hvis jndlemmelses bekostninger for dette aar bliver af Nordhorlehns og Wosse Fogderie at svare 60 rd 12 s: Dateret 4 September 1772
5. Eet ditto, af jndhold at udpantning for Extra Skatten hos de uformuende i Norge for eftertiden skal ophøre Dateret 5te Septr: 1772

Derefter er fra Almuen jndleveret til Publication følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev Forretted paa Gaarden Tønnevig den 5te Augustj 1771, efter afdøde *afdøde Qvinde Salmoe Erichsdatter, vid: Pante Protocollen Folio
2. Eet Ditto passeret paa Gaarden Algerøen den 7de augustj 1771 efter afdøde Marithe Thommasdatter
3. Eet Dito paa Algerøen den 19de Maji 1772 efter afdøde Mads Monsøn.
4. Eet ditto paa Windenes den 20de Maji 1772 efter afdøede Jver Willumsøn
5. Eet Ditto paa Kaabbeltvedt den 2den Junii 1772 efter Brithe Larsdatter

6. Eet Ditto forretted paa Gaarden Algerøen den 4de September 1772 efter afdøde Synneve Stephensdatter

7. Aflyst een Obligation udstæd af Hans Ravel til Cammer Assessor Jørgen Brøcher paa Capital 400 rd mod Pant udj Lochøens Jordebrug med dett meere efter Obligations indhold dateret 9de Januarii 1764 og tinglyst den 7de Maji samme aar, som efter qvitering er betalt, og derfore Mortificeres.

1772: 74b

8. Een ditto udstæd af Ditto til Fogden Christopher Garmann paa Capital 200 rd, mod Pant med 2den Prioritets Rett udj Kræmmer Lejed Lochøen med paastaaende Huuse Bygninger og videre, Dateret 15de December 1759 og tinglyst den 2de April 1760, som nu er jndfried efter qvitering af 30te Junii 1772 og derfore Mortificeres.

9. Tinglyst een Obligation udstæd af Lars Monsøn Snekkervigen til Sr: Claus Lampe paa Capital 60 rd mod pant udj gaarde parten Snekkervigen Dateret 4de Maji 1771.

10. Eet Skifte Brev Forretted paa Gaarden Børnæs den 21de Maji 1772 efter afdøde Mand Willum Michelsøn.

11. Eet Skiøde udstæd af Jonas Jonasøn Desiderius {til} <for> Anders Desiderius paa 13 ½ Marker Smør udj gaarden Selvstød for 57 rd 2 mrk 4 s: til Jngebret Nielsøn med de videre i Skiødet benævnte Ejendeele, af Dato 8de Augustj 1772.

12. Eet ditto udstæd af Ditto til Niels Torgiersøn paa 13 ½ M/arke/r Smør i gaarden Selvstød med de fleere i Skiødet benævnte Ejendeele, Dateret 8de Augustj 1772, og er Kiøbe Summen for Godset 57 rd 2 mrk 4 s.

13. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Hans Krohn till Jver Olsøn Dahle paa 1 Pund 6 Marker Fisk udj gaarden Dahlseide, Dateret 23de Junii 1772, og hvormed fulte ingen Reverse.

14. Eet Skiøde udstæd af Absalon Andersøn til Niels Erichsøn paa 13 ½ Marker Smør i gaarden Selstød med videre Herligheder for 57 rd 2 mrk 4 s. Dateret den 8de Julii 1772.

15. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sogne Præsten Hr: Nathanael Sunde til Johannes Larsøn paa 1 Pund Smør i gaarden Nore Fielde, Dateret 29de September 1772 og hvormed fulte jngen Reverse.

16. Eet Auctions Skiøde udstæd til Sr: Hans Krohn, hvorved ham er Solt og hiemled Kræmmer Lejed Lochøen med de fleere Herligheder for 2000 rd Dateret den 13de April 1772.

17. Eet Skiøde udstæd af Rasmus Michelsøn Landraae med dee fleere til Henrich Nielsøn paa 12 Marker Fisk udj Gaarden Landraae for 18 rd, Dateret 1ste october 1772

18. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Johannes Toft og Salamon Koursland til Tollef Jensøn paa 4 ½ Marker Fisk udj gaarden Tofteraae, Dateret 1ste october 1772, og hvormed fulte ligelydende Reverse

19. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Windenes efter afdøde Synneve Nielsdatter den *den 20de Maji 1772

Derefter fremstoed for Retten Anders Jacobsøn Hammersland som andmeldede, at hand til dette Ting med mundtlig Varsel haver ladet jndkalde Knud Michelsøn Tveten for eet Toug hand Citanten haver frataged, samt tillagde beskyldninger

1772: 75

desangaaende at have Vidnerne Christen Monsøn Eide, og Henrich Olsøn Hammersland, som under Lovens Falds maal ere jndstevnte, samt at lide Dom saavel i Hoved Sag, som omkostningers erstatning.

Saavel Contra Parten som de tvende jndstevnte Vidner mødte og vedtog Lovlig varsel
Citanten begierede de mødende Vidner Eedfæstede og afhørte, derefter blev Eedens forklaring af Lovbogen for Vidnerne oplæst og betydet og de formaned til Sandheds vedblivelse og at vogte sig for Meen Eed, hvorom de og giorde Løfte derefter fremstoed for Retten til Vidnes byrds aflæg

1ste Vidne Christen Monsøn Eide, som aflagde Eed og derefter giorde følgende forklaring, at for omtrent een 3 a 4 uger Siden var Vidned tilstæde paa Gaarden Hammersland need ved Søen, og saae at Anders Hammerslands Baad laae fastbunden med eet Taug om Morgenen da Vidnet Reiste ud paa Søen, men om aftenen Vidnet kom igien til Lands var Touged af baaden afløst og Baaden opdreven i Fiæren, og stoed Vinden samme tiid paa land, hvorefter Vidnet advarede Anders Hammersland, at Touged eller Fæsted var af hans Baad og nogen kort tiid derefter kom jndstevnte Knud Michelsøn Tveten ned i Fiæren, hvorpaa Citanten tilspurde ham hvorfore hand havde taged touged af Baaden, hvortil Knud Tveten Svarede, at Citanten havde staaled touged fra ham, dertil Anders Hammersland Svarede at hand desandgaaende skulle Snake med ham een anden gang, nu haver ieg Vidne at du haver taged det af min baad og mit garn Anden eller næste dag efter, da Vidnet atter kom fra Fiske og ned til den jndstevntes Søe boed, tog Knud Tveten eet Støke toug ud af Søe boeden og Sagde til Vidnet at dette var det Styke Toug som Anders Hammersland havde staaled fra ham og skaaren i Støker, derefter tog Knud Tveten een Støer i haanden og Sagde til Anders Hammersland, Du var værd at ieg skulle slaae arm og been i støker af dig, det var Tyvens Rett, og derpaa lagde Støren ned paa eet andet Stæd i vreede,
og da Vidnet var bleven forelæst sin forklaring og samme tilstaaed er hand fra Retten demitteret og

2det Vidne Henrich Olsøn Hammersland fremstoed og aflagde Eed og derefter forklarede

1772: 75b

Udj eet og alt som forrige Vidne proved haver da det forrige Vidnes forklaring blev hannem forelæst, og af ham tilstaaed samt afskeediged
Citanten derefter begierede Dom i Sagen, efter det Passerede, saavel ihenseende til Sigtelsen som Processens omkostningers erstatning
Jndstevnte Knud Tveten begierede Sagens andstand til næste Sommer Ting, for at føre Vidner til sin uskyldigheds afbeviisning og benægtede Sigtelsen.
Sagen jndvilges andstand til næste Sommer ting

Procurator Sr: Synderburg for Sr: Albret Henrich Mejer i Rette ædskede den fra Sommer Tinged udsatte Sag mod Sr: Henrich Christie og ville fornemme hvorleedes og hvorvidt hand kand og vil forsvare det af Hoved Citanten Meyer paastevnte, som hand med Contra Stevning har begiægnet. Udj denne Sag er og bliver Sr: Meyers paastand 1mo At Sr: Christie som er overbeviist uden allermindste adgang at have interesseret sig udj een utilladelig accord, om een ham uvedkommende Ting, om Kirke Tiende som tilfalder Sunds Hoved Kirkes Ejere, maae tilpligtes ej alleene den oppebaarne Tiende at tilbagelevere, saavidt Kirken vedkommer og hand har oppebaaret efter Foreeningen med 10 rd, Men end og som den der har giort een utilladelig handel og accord at andsees til tilstrækelig Mulcts udreedelse med forbydelse for eftertiiden udj Slig handel Sunds Kirke betreffende at indlade sig, og 2do For sine grove og skammelige udtryk i Contra Stevningen at blive henfundet til deprecaution og Convenable Bøders udreedelse følgelig Forordningen af 19de Augustj 1735, samt Lov og fleere Kongelige andordninger, der befaler at slige jnvectiver som under een Sag bliver Moverede skal uden videre Citation paakiendes til vedkommendes afstraffelse, og at Beskyldningerne

ellers maae Mortificeres, og at 3tio at bemelte Sr: Christie maae henfindes til at betale Processens omkostninger, indbereignet Comparenten Møye og Reise fra Bergen med 30 rd, hvorpaa hand forventede og paatrengede Dom, under Reservation af Hr: Meyers ydermeere Satisfactions paastaaelse, efter Continuations

1772: 76

Stevning, for de bemelte beskyldninger hvis dertil skulle gives andleedning imod formodning.
Sr: Henrich Christie blev paaraabt men mødte ike
Thi er Sagen optagen til Dom eller Kiendelse efter Beskaffenheden.

Procurator Sr: Sunderburg i Rette ædskede Knud Telles til dette ting udsatte Sag mod Niels Torgiersøn Sæhlstøen og ville fornemme om nogen paa bemelte Contra Partes veigne mødte tilstæde
Niels Torgiersøn Spilde henholt sig til sit forrige og de fra hands Siide i Rette førte beviisligheder.
Sr: Sundeburg begierede Sagens andstand til næste Sommer ting og udskrift af det i Sagen passerede.

Sagen gives andstand til næste ting

Peder Johannesøn Spilde derefter fremstoed for Retten og andmeldede at hand tillige med Diderich Johannesøn Eide, Halvor Asbiørnsøn Spilde og Mons Jensøn Kaarevigen Formynder for Jngebor Johannesdatter Spilde, haver til dette ting med mundtlig Varsel ladet jndstevne Knud Larsøn Tælle til at fremviise det Skiøde hand haver annammed Penge paa, som saaleedes efter Stevne Vidnernes forklaring skulle forstaaes, at hand nemlig Knud Telle skulle give skiøde paa de Penge som hand og Hustrue haver modtaged for een Andpart Jorde gods i gaarden Spilde, Samt til at andhøre Vidned Tørris Andersøn Fielde som under Lovens Faldsmaal er jndkaldet samt at taale Dom saavel i Hoved Sag som til omkostningers Erstatning.
Contra Parten Knud Tælle blev paaraabt men mødte ike, men Vidnet Tørris Andersøn Fielde mødte og vedtog Lovlig Varsel, thi fremstode Stevne Vidnerne Peder Knudsøn Tøsøen og Niels Olsøn Tveten og afhiemlede Jndvarslingen under Eed Lovlig for Knud Tælle at være passeret
Peder Johannesøn Spilde begierede det mødende Vidne Eedfæsted og afhørt. Derefter blev Edens Forklaring af lov bogen forelæst Vidnet og hand formaned til Sandhed Vedblivelse, hvorom hand og giorde Løfte og derpaa aflagde Eed.
Citanterne begierede Vidnet tilspurt, om hand ike haver skrevet det nu i Rette leggende beviis udstæd i Aared 1756, efter hvis begier, og hvad ord og tale ved sammes udferdigelse blev ført.
Vidnet Tøris Andersøn Fielde tilstoed at have skreved det fremlagde beviis efter Knud Tælles og Anne Peders datters forlangende, og Sagde Knud Tælle selv hvad Vidnet skulle skrive, samt holt i pennen da navnet blev underskreved og selv teignede sit Boe mærke, og Sagde hand nemlig Knud Telle

1772: 76b

derhos videre, at hand af Johannes Torgiersøn Spilde havde paa sin Hustrue Brithe Grimsdatters veigne annammed Penge for hendes arvede andpart Jordegods i gaarden Spilde.

Efter at Vidnet var bleven forelæst sin forklaring og samme tilstaaed er hand fra Retten afskeediged

Citanterne gav tilkiende at betalingen for bemelte Jorde gods saaleedes var erlagt, nemlig først ved Leqvidation af de 5 rd som Knud Tælle i følge Skifte Brev efter Johannes Torgiersøn af 10de Maji 1755 var skyldig og dernæst at have betalt ham i Reede Penge 1 rd 4 mrk, hvorom hand til næste Ting agtede at føre fleere Vidner og Sagen altsaa til sam/m/e tiid udsat Ellers begierede Citanterne at det afhørte Vidne Tørris Fielde som endnu for Retten er tilstæde maatte tilspørges, hvem fleere Vitterligheds Vidner der vare tilstæde ved det fremlagde Beviisets underskrivelse og hørde paa Knud Tælles derved giorde tilstaaelse? Svarede at Samme tiid var og tilstæde Ole Erichsøn da huusmand hos Knud Tælle som nu ved døden er afgangen

Citanterne begierede Knud Telle Laugdaget til næste Sommer Ting

derefter er saaleedes

Eragted

Indstevnte Knud Larsøn Telle som ej denne Sinde efter Lovlig tildeelt jndvarsling haver mødt tilstæde gives Laug dag til næste {Høste} \Sommer/ ting at møde og Sagen at tilsvare

Niels Torgiersøn Sæhlstøen fremstoed for Retten og til kiendegav at hand til dette ting med lovlig Mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Knud Larsøn Tælle for eendeel om Citanten udtalte ærerørige ord og beskyldninger, desandgaaende at høre Vidnerne Peder Olsøn Mit Tvedt og Anders Jacobsøn Hammersland som under Lovens Faldsmaal ere jndstevnte, samt at lide Dom til vedbørlig undgieldelse og Processens omkostningers skadesløse Erstatning.

Knud Tælle blev paaraabt men mødte ike, thi er jndvarslingen af Stevne Vidnerne Peder Tosøen og Niels Tvedt under Eed afhiemled.

Vidnerne mødte og Vedtog Lovlig Varsel, Citanten begierede de mødende Vidner Eedfæstede og afhørte, hvorpaa Vidnerne blev forelæste Eedens forklaring af Lov Bogen og formaned til Sandheds vedblivelse, og fremstoed da derefter for Retten

1ste Vidne Peder Olsøn Midt Tvedt, som aflagde Eed og derefter forklarede: at i Fior Høst een tvende dage for alle Helgens dags tiider var Vidnet tilstæde paa Glesnes Holmen, og hørte da Vidnet at Knud Tælle kaldte Niels Torgiersøn Sæhlstøen for een Tyv og Bedrager

og at hand havde Staaled fra ham, og merkede Vidnet tillige at Knud Telle var beskienked sam/m/e tiid, og da Citanten ej havde Vidnet Videre at tilspørge, blev hans Provemaal hannem forelæst og tilstaaed rigtig at være tilført, og derefter demitteret.

2det Vidne Anders Jacobsøn Hammersland fremstoed og aflagde Eed, Samt Provede i alt som forrige Vidne og derefter blev Vidnet afskeediget.

Citanten erjndrede om Laug dag for Knud Telle til næste Sommer Ting.

Eragted

Lovlig Indstevnte men ej denne Sinde tilstæde mødende Knud Larsøn Tælle, gives Laug dag til næste Sommer ting at møde og Sagen at tilsvare.

Michel Johannesøn Nore Toft og Mons Johannesøn og Mons Olsøn Søre Toft fremstoed for Retten og andmeldede at de til dette Ting med Lovlig Mundtlig Varsel haver Ladet jndkalde Ole Johannesøn Tønnevigen for Citanterne tillagde beskyldninger og Skieldsord, desangaaende at høre Vidnerne Torgier Andersøn Glesnes, Ole Jensøn Bache og Jver Larsøn Bache som under Lovens Faldsmaal ere jndstevnte, Samt at lide Dom til vedbørlig undgieldelse og at erstatte Processens omkostninger skadesløes.

Citanten Mons Johannesøn Toft som Laug Rettes Mand opstoed fra Retten og i hands Stæd nedsad Niels Erichsøn Sæhlstøen.

Indstevnte Ole Johannesøn Tønnevigen blev paaraabt men mødte ike, \thi blev Forkyndelsen af Peder Knudsøn Tøsøen og Niels Tvedt under Eed afhiemled at være skeed i Søn/n/ens Paahør/

Vidnerne vare tilstæde og vedtoge Lovlig Varsell. Citanterne begierede de mødende Vidner Eedfæstede og afhørte, hvorefter Eedens Forklaring af Lov bogen blev oplæst og Vidnerne betydet, samt formaned til Sandheds vedblivelse, hvorom de og giorde Løfte og fremstoed da som

1ste Vidne Torgier Andersøn Glesnes som aflagde Eed og derefter forklarede: at hand næstleeden St: Hans Dag paa Kirke baken ved Sunds Kirke hørte at Ole Tønnevigen Sagde, at opsidderne paa gaardene Toft og Trellevigen havde oppebaaret landslod som hannem tilkom, og dersom hand ikke kunde faae anden Rett med dem skulde hand Kiøbe Lod og Krud og Skyde Dem og deres Creature ihiel dermed, derefter er Vidnet forelæst sin forklaring og fra Retten afskeediged.

Fremstoed

2det Vidne Ole Jensøn Bache aflagde Eed og provede at den af første Vidne omforklarede tiid og Stæd, Spurte Ole Tønnevig Vidnet ad hvem hand havde betalt Landslod til, hvortil Vidnet Svarede, til Tofte Mændene, hvortil Ole Tønnevigen Sagde, at Fanden skulde tage ved det uKrud, og at hand

1772: 77b

Skulde ike Slippe dem før de gik Nagen og fik hand ike anden Rett med dem skulle hand Kiøbe Kugler og Krud og Skyde baade Folk og Fæe ihiel med,

derefter er vidnet forelæst sin forklaring, og afskeediget, og fremstoed det

3die Vidne Jver Larsøn Bache aflagde Eed og provede i alt som næst forrige Vidne, hvis forklaring blev ham forelæst og tilstaaed, og derefter fra Retten bleven afskeediged

Citanterne erjndrede om Laug dag for Ole Johannesøn Tønnevig til næste ting

Eragted

Indstevnte Ole Johannesøn Tønnevigen gives Laug dag til næste Sommer ting at møde og Sagen at tilsvare.

Og da det var allereede ud paa aftenen og tiiden forløben er Tinged udsatt til i Morgen Formiddag

Næste Dagen den 2den October 1772 er Sagerne igien foretaged og Tinged fremholdet med samme Laug Rette som i gaar var tilstæde og for det

20de Publicere[de] Eet Skiøde udstæd af Anders Andersøn Echerhofde og Daniel Andersøn Hagenes til Rasmus Nielsøn Søre Echerhofde paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malt udj gaarden Søre Echerhofde for 32 rd Dateret 2de october 1772.

21. Eet Ditto udstæd af Niels Monsøn Knapschoug til Erich Jensøn Nordre Eide, paa 14 Marker udj gaarden Nordre Eide for 26 rd, odelen til samme jndbereigned, Dat: 2de October 1772.

22. Eet Ditto udstæd af Hans Thommasøn Algerøen og Ole Andersøn Bildøen paa 10 ½ Marker Fisk udj gaarden Algerøen for 17 rd 4 mrk 1 s, Dateret 2de October 1772.

23. Eet Ditto udstæd af Ole Hansøn Gietanger og Ole Monsøn Knapschoug, til Gregorius Jngebretsen Kaabbeltvedt paa 12 Marker Fisk udj Gaarden Langøen for 16 rd, af samme dato

24. Eet Ditto udstæd af Absolon Andersøn til Sr: Albret Henrich Meyer paa 36 Marker Smør udj gaarden Øvre Tveit for 150 rd Dat: 8de Julij 1772

25. Een Obligation udstæd af Erich Jensøn Nordre Eide til Niels Hansøn Algerøen paa Capital 26 rd mod Pant udj Debitors Ejende Jordepart i gaarden Nordre Eide, af 2de october 1772

26. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Hans Olsøn Landraae til Niels Hansøn Algerøen paa 24 Marker Fisk udj gaarden Algerøen, Dateret 2de october 1772.

1772: 78

27. Een ditto udstæd af Jver Monsøn Algerøen til Knud Larsøn Algerøen paa 9 Marker Smør udj gaarden Algerøen, Dat: 1ste october 1772

28. Eet Ditto udstæd af Lars Lassesøn Glesnes til Mons Jensøn Trengereide paa 1 Pund 21 Marker Fisk udj Gaarden Trengereide Dat: 1ste octr: 1772

29. Een ditto udstæd af Erich Michelsøn Landraae til hans Sønne Søn Jens Michelsøn paa 12 Marker Fisk udj gaarden Landeraae, af ditto dato

30. Een ditto udstæd af Ole Pedersøn Lochøen til Henrich Nielsøn paa 15 Marker Fisk udj Gaarden Landraae af dato som forrige

31. Een ditto udstæd af Ole Jensøn Windenes og Michel Erichsøn Landraae til Anders Jensøn Windenes paa 14 2/5 Marker Fisk udj gaarden Windenes af 2de October 1772.

32. Een ditto udstæd af Sr: Jon Mariager till Ole Torgiersøn paa 22 ½ Marker Smør i gaarden Arrefiord, af 28de Septr: 1772.

33. Een ditto udstæd af Dito til Mons Thommasøn paa 22 ½ Marker Smør i gaarden Knapschoug af 23de September 1772

34. Een ditto udstæd af Dito til Niels Monsøn paa 1/6 part i gaarden Knapschoug, af dito dato

35. Een Dito udstæd af Gregorius Ingebretsen Kaabbeltvet og Lars Angeltvedt, til Ole Hansøn paa 6 ¾ Marker Fisk udj gaarden Gietanger, Dateret 2de october 1772

36. Een dito udstæd af Sr: Albret Henrich Meyer til Ole Monsøn paa 27 Marker Smør i gaarden Glesnes, af 1ste october 1772

37. Een ditto udstæd af Dito til Erich Olsøn paa 27 Marker Smør udj gaarden Trellevigen af dito dato

38. Een ditto udstæd af dito til Mons Olsøn paa 7 ½ Marker \Smør/ i gaarden Glesnes, af dto: dato

39. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Gietanger efter afdøde Lars Michelsøn den 1ste Junii 1772,

Derefter blev fra Hr: Fogden Hejbergs Siide fremlagt til hans Reignskabs belæg, og examineret, Først det store Tingsvidne jndeholdende 15 Poster, hvortil af Laug Retted og almuen blev Svaret, at det forholder sig ligesom næst forrige aar uden nogen forandring dog forbeholt Sorenskriveren sig andgaaende den 10de Post med sine udstædende Dessignationer at give nærmere oplysning,

1772: 78b

2det Tings Vidnet andgaaende om noged i de her i Skibreedet befindende gamle eller nye Fiske Vaager i dette Aar er Fisked hvoraf Skatt kand betales? Hvortil af laug Retted og almuen blev Svared, at ej noged Fiskerie dette Aar er falden, hvoraf Skatter kand betales og i henseende til 2de Qvæstion blev Svaret at der er jngen forandring for dette aar, meere end som det næst forrige 3. Tings Vidnet andgaaende om Giestgiverne i Bochen eller

Bratholmen, bruger anden Borgerlig næring end {dette} deres blotte giestgiverie Hvortil blev Svaret Nej, at de sig ej med videre befatter

Procurator Johann Reutz fremstoed for Retten paa Ole Johannesøn Tønnevigens veigne og gav tilkiende at hand til dette ting med mundtlig Varsel havde ladet jndkalde Jver Larsøn Bache til Vidnes byrds andhørelse om hands utilbørlige ord og tale jmod Citanten Sidstleeden St: Hans dag ved Sunds Kirke hvorom ligesaa var stevnt til Vidner Torgier Andersen Glesnes og Ole Jensøn Bache, og ville fornemme om den jndstevnte tilligemed Vidner møder, da Comparenten i fattelse deraf havde Stevne vidnerne tilstæde til jndvarslingens afhiemling

Derefter fremstode Stevne Vidnerne Peder Knudsøn Tøsøen og Niels Tveit, som afhiemlede under Eed med opragte Fingre efter Loven, at de til dette ting med mundtlig Varsel lovlig haver jndstevnt Jver Larsøn Bache for mod Ole Tønnevig udtalte utilbørlig ord og talemaader, desandgaaende at høre Vidnerne Torgier Glesnes og Ole Bache som under Lovens Faldsmaal ere jndkaldte

Procurator Sr: Sunderburg mødte for den jndstevnte, som een uskyldig Sagsøgt Mand, med exception mod Vidners førelse, siden Citanten ingen inqvisitions Friehed har, og hand nemblig den jndstevnte, ikke er tilkiendegived ved Stevningen hvad og hvilke utilbørlige ord det skal være, hvorom hand vil føre Vidner bemelte jndstevnte til last, og saadan Rettergangs maade med Vidners førelse, vil findes

1772: 79

Gandske stridig mod lovens 1 Bogs 4 Capt 5 art efter hvilken saa vel ord som gierning skal være tydelig benævnt, paa det den vedkommende kand vide hvad hand haver at svare til Og hvad ord det er Citanten trøster sig til at beviise at være udtalte af den jndstevnte som utilbørlig uden at være paatvunged af nogen Vidner, saadanne ord at have udtalt som Vidnerne skal bestemme, og derved selv blive Sigtere og Saggivere for samme paa tredie Mands Haand, hvilked hand haabede denne ærede Rett jndseer, at være grundet, og altsaa formedelst een saadan ufuldkommen Stevnings Maade paastoed Sag og Vidner fra Retten afviist.

Procurator Reutz Reffererede sig til den mundtlige inCamminerede Stevning, og paastoed exceptionen som ugrundet og unøttig af Retten forkasted, og derimod paatrengede de mødende Vidner til Eedelig forklaring andtaged paa denne Qvæstion: Om ikke den jndstevnte, den omstevnte tiid blant andet udlod sig til Citanten med disse ord: at hand var een Mand, der ikke var at agte, men kunde tale hvad hand vilde, med hvad fleere ord hand hørte samme tiid af den jndstevnte samme tiid til Citantens fornærmelse? Og for det øvrige jndstillede Comparenten til Dommeren exceptionens ugyldighed derudj, at det ike ved nogen Lov er paalagt een Citant enten at benævne Ordene, eller nogen Qvæstion i eet Stevnemaal at opgive som alt bliver een Citant forbeholden ved Sagens incammination, og nok bliver det altsaa at den jndstevnte lovlig er kaldet at andhøre Provemaal om hands utilbørlige ord og talemaader om Citanten den omstevnte tiid.

Procurator Synderburg observerede, at den tilførte Qvæstions første Membrum ike jndbefatter nogen utilbørlig ord, saasom jndted utilbørligt der udj kand synes at ligge, at een kand sige hvad hand vil, da samme ej tillegger den anden noged uanstændigt men een friehed at tale som eet Menniske, og at det sidste jngen ord benævner i sær, men vel at Vidnerne skal giøre benævnelsen,

1772: 79b

Og at saaleedes Jnqvisition om ord skal fremmes i een deel, Og Vidner blive Skiønsmænd og Dommere i een anden, saasom det er Vidnerne der skal sige, at de i første Membrum omnævnte ord ere utilbørlige, hvilket bliver meged Stridende imod Vidners Væsene og beskaffenhed, Dernæst sagde hand nemlig Comparenten, at hand har citeret een Reen Lovens articul for sin exception Men at Procurator Reutzes forevending derimod ej alleene er aabenbare stridende, men end og gaar ud paa at inf..erere(?) een nye Meening mod det foreskrevne og Lovens bud udj 1 Bogs 1 Capt 2 articull, altsaa vendtede hand og saa meged meere, da her end nu jngen utilbørlige ord ere benævnte som skal have været i meening og som en Reservatia mentalis ved den mundt[lige] Stevning, at hans exception bliver Lov medholdig og Stevningen med det videre bortviist og saaleedes for det øvrige hverken kunde eller vilde være tilstæde men absenterede sig fra Retten og Reserverede sig ald lovlig Rett og anke

Reutz som ike gad svare til urimmeligheder eller at opholde Retten med vidtløftig Sludder, henskiød sig alleene til Retten, og forventede dens Lovlige Pleje, under ald Lovlige forbeholdenheder af Citantens Rett og altsaa vedblev sit Forrige.

Eragted

Da Dagen er forløben og Kloken hen imod 7 Slett paa aftenen, Saa stilles Sagen i beroe til i Morgen, og tilholdes saavel Parter som Vidner at møde tilstæde.

Næste Dagen den 3die October, Er Sage Tinget igien Continueret med forandførte Laug Rette, og da

40. Publiceret een Bøgsel Sæddel udstæd af Knud Tøsøen til Ole Larsøn paa ½ Vaag Fisk udj gaarden Norvigen af Dato 3de october 1772, og hvormed fulte ligelydende Reverse

Hvorefter blev i Rettetaged Ole Tønnevigens Sag {fra} mod Jver Larsøn Bache efter Rettens i gaar faldne Eragtning

Procurator Reutz mødte tilligemed Vidnerne som hand begierede Eedfæstede og afhørte, derefter fremstoed som

1ste Vidne Torgier Andersøn Glesnes som efter formaning til Sandhed vedblivelse aflagde Eed og derefter provede

1772: 80

Til den fremsatte Qvæstion Saaleedes at Sidstleeden St: Hans dag var Vidnet tilstæde ved Sunds Kirke, og hørte da Vidnet at Ole Tønnevigen Sagde til Jver Bache at hand skulde Kiøbe Lod og Krud og skyde Folk og Fæe ihiel med hvortil hand nemlig Jver Bache Svarede, at Een Part Mennisker bør Snake hvad de vil,

derefter er Vidnet forelæst sin forklaring som blev tilstaaed og hvornæst Vidnet fra Retten er afskeediget, og fremstoed

2det Vidne Ole Jensøn Bache, som aflagde Eed og forklarede til Qvæstionen at den af forrige Vidne omprovede tiid og Stæd hørte Vidnet af Ole Tønnevig sige, til Jver Bache at hand skulde faae Kugler og Krud og skyde baade Folk og Fæe ihiel med, hvortil Jver Bache Svarede ham, at hand syntes at Ole Tønnevig Snaker som een Part Mennisker der bør Sige hvad de vil.

derefter blev forklaring for Vidnet oplæst og tilstaaed, hvorefter det er forløved

Procurator Reutz forbeholt til sin tiid og Stæd andmerkning over disse tvende Vidners aflagde forklaringer saavel i dag i denne Sag, som i overgaars her inden Retten den 1ste hujus. forjnden Comparenten som Ole Tønnevigens Fuldmægtig her till tinged kunde andkom/m/e, mindst ventende at Sagen den første Skatte tings dag skulle blive foretagen, og til sidst begierede hand denne Sag udsat til førstholdende Sommer Ting

Procurator Synderburg forbeholt den jndstevntes tiltale til Citanten for inCompetent beskyldning, og andsaae det tilførte af Procurator Reutz at være heel underlig om Sagens foretagelse paa Skatte tinget, thi hand veed ike at Sagen vedkommer Skatterne ike heller at noged ting i sær for disse ere berammede, men vel at der er berammed tiid og ting til Skatternes og Sagernes oppebørsell og \modtagelse/ og at det efter Loven tilkommer een stevnt Part til den tiid Sagen paaraabes at Sistere eller have skade for hiemgield, hvorfore og Procurator Reutzes ubefattelighed henfalder paa ham selv, Videre ville Comparenten andmode om Tings Vidnes beskrivelse for at fuldføre den jndstevntes Reserverede tiltale, saavel mod Citanten som Fuldmægtigen, og saaleedes forhaabede at samme som nu ved Vidnernes afhørelse tilendebragt, af Retten bevilged Slutted og beskreven meddeelt

Reutz under forbeholdenhed af andre og fleere Vidners førelse Reffererede sig til sit forrige om Sagens andstand, og er gandske ubekymret om Procurator Synderburgs tilførsel, da hand alle tiider kand faae beskreven af Protocollen det Begierte og det staar vel ike til ham at begiere eet Tingsvidne Slutted som hand ike har paastevnt, men det staar alleene til Citanten selv, naar hand vil have det slutted og beskreven efter at andre Vidner ere førte.

Procurator Synderburg

1772: 80b

Jnsisterede paa sit Forrige, da den Protocollerede Mundtlige Stevning nu er til endebragt og da saaleedes ej kand skee udsettelse paa hvad andre eller fleere Tings vidner, Citanten ved Fuldmægtig vill søge som maae blive for sig selv, efterdie eenhver fuld bragt til Doms eller vidners førelse ingen andleedning bør give til een fornermed Partes Rettes ophold og Spilde ved nye og fremmedes indgreb og Spilde

Eragted

Det af Procurator Synderburg forlangte Tings Vidnes beskrivelse jndvilges, og bliver det Citanten uformeent ved Continuations Stevning at jndkalde hvad fleere Vidner hand fornøden maatte Eragte til Sagens oplysning

Derefter blev ved skrivelse til Dommeren fra Hr: Stifts Provst Hans Mossin af gaar dags dato for Retten indleveret Een Rettes Stevning Dateret 31te Aug: 1772, hvor ved er jndkaldet Lejlendingerne paa Gaarden Dyrøen Tollef Jacobsøn og Niels Jensøn, den første for Resterende Landskyld for 1771 5 mrk og den sidste for *aarende 1770 og 1771 1 rd 5 mrk 8 s hvilken gaard er Korskirkens Præsteboel Benificeret, hvilken Stevning blev i Retten oplæst, og er saaleedes lydende, og da jngen af de jndstevnte Møder, blev Stevningen under Eed afhiemled af Knud Tøsøen og Michel Dahle efter deres paaskrift,

hvorefter er saaleedes

Eragted

Jndstevnte Tollef Jacobsøn og Niels Jensøn Dyrøen gives Laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Sogne Præsten til Sunds Kald Hr: Nathanael Sunde lod ved Lensmanden Knud Tøsøen andmelde at hand til dette ting med Mundtlig Varsel haver ladet jndkalde opsidderne paa Stensland Niels Monsøn og Mathias Michelsøn, paa Hamre Hans Stephensøn og Jver Larsøn Bache for Resterende Fiske Tiende af eendeel Straal Sild Fisked af dem ved Paaske tiider 1772 desandgaaende at lide Dom til den Vedbørlige Tiendes erlæggelse, samt Processens omkostningers Erstatning.

De jndstevnte blev paaraabt men mødte ike, thi er jndvarslingen af Hans Castensøn og Jens Larsøn Leerøen afhiemled under Eed lovlig at være passeret

derefter er

Eragted

Jndstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Niels Monsøn og Mathias Michelsøn Steensland, Hans Stephensøn Hamre og Jver Larsøn Bache gives laug dag til næste Sommer ting at møde med fornøden Eragtende tilsvar i denne Sag

Ligesaa lod Hr: Sunde andmelde at have ladet til dette Ting med mundtlig Varsel jndkalde Jens Michelsøn, Ole Olsøn, Ole Thommassøn og Ole Ellingsøn Worland til Fiske Tiendes ydelse {som} af eendeel Sild af dem med fleere Fisked ved næstafvigte Paaske tiider, desandgaaende at lide Dom i Hoved Sag og omkostninger,

De jndstevnte bleve paaraabte men

1772: 81

Mødte ike, thi er jndvarslingen af næstforbemelte Stevne Vidner bleven afhiemled.

Knud Tøsøen erjndrede om laug dag for de udeblevne til næste ting

Eragted

Jndstevnte Paagieldende, Jens Michelsøn, Ole Olsøn, Ole Thommasøn og Ole Ellingsøn Worland, gives laug dag til næste Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare

Fremdeeles havde Hr: Sunde ladet jndkaldet Opsidderne paa Gaarden Glesnes, Gregorius Monsøn, Mons Olsøn, Lars Lassesøn Ole Monsøn, Torgier Andersøn, Hans Larsøn og Lars Erichsøn for eet Stor Laas Vaar eller Straal Sild som de og ved Paaske tiider Sidstleeden skal have Fisked, desandgaaende at lide Dom til den vedbørlige Fiske tiendes ydelse Samt at Erstatte Processens omkostninger skadesløs.

Indstevnte bleve paaraabte men mødte ike, thi er jndvarslingen af forbemelte Stevne Vidner afhiemled.

Knud Tøsøen erjndrede om laug dag

Eragted

Jndstevnte Gregorius Monsøn, Mons Olsøn, Lars Lassessøn Ole Monsøn, Torgier Andersøn, Hans Larsøn og Lars Erichsøn gives laug dag til næste ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter blev fra Hr: Fogden Hejberg til hands Reignskabs belæg for det 4de Fremlagt Odels Skatts Mandtalled som ved Seeneste Sommer Ting blev examineret, 5te Restancen over de ordinaire Skatter her i Skibreedet dette aar, er 249 rd 21 s og fra 1766 aars udgang og til Slutningen af aared 1771 13 rd, 6. Extra Skatts Restancen er i dette Skibreede fra 1ste october 1767 til aarets udgang 1771, i alt 2418 rd 1 mrk 10 s. og for dette aar er efter Laug Retteds og almuens erklæring indted betalt 7. Tingsvidne andgaaende Procento Skatt som udestaaer af de uden for Bondestanden værende udj dette Skibreede er 97 rd 30 ½ s. og for Resten blev giort desandgaaende samme forklaring, som for forrige aar og 8de Een Restance over Consumption Famillie og Folke Skatt, som her i Skibreedet udestaar til 1771 aars udgang, beløbende til 29 rd 76 s, ligesom og Hr: Fogden tilkiendegav at Aarsagen hvorfore hand ike her havde Specificeret dette Skatters Restancer for dette aar, var siden Præsten Consumptions Mandtale, uagted mange derom giorde Erjndringer ej endnu til hannem er jndløben med det øvrige i alt som for forrige aar er jndført

Til Rettens medbetiening for næstandstundende aar 1773 er udnævnt og andordnet følgende nye Mænd Mathias Michelsøn og Niels Monsøn Steensland, 3. Jver Olsøn Berge, 4. Ole Hanssøn Schouge, 5. Michel Pedersøn Dahle, 6. Hans Pedersøn Tællenes, 7. Anders Andersøn Arrefiord og 8de Ole Gudmundsøn Snechevigen

Og da jngen denne Sinde videre med Sager havde at gaae i Rætte, er Høste Skatte Sage tinged for denne Sinde bleven Slutted og ophæved,

1772: 81b

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1772

Anno 1772 den 5te October, Er Retten sadt og administreret paa Tingstædet Møllendahl udj Schiolds Skibreede, Til eet aldmindelig Høste Skatte og Sage Tings holdelse for Schiolds Skibreedes almue, af mig Regiments Qvarteer Mæster og Sorenskriver Habendorff, udj overværelse af Fogden Hr: Christen Hejberg og de samme Aatte Eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer tingets holdelse vare tilstæde undtagen at j stæden for Colbiørn Olsøn Noraas sad \Ole/ Mathiasen Harrebache, Saa var og tilstæde Lensmanden Jahn Andersøn Tveteraas og øvrige Ting søgende almue,

Hvorda

Først blev læst de samme Reschripter og andre Høye Øvrigheds Ordre som for Sartors Skibreede ere Publicerede og paa Fol: 74 eenhver for sig Specificerede. og hvornæst er jndkom/m/en fra almuen til Publication følgende Documenter

1mo Skifte Brev Forretted paa Gaarden Tønnevig i Sartors Skibreede den 5te Augustj 1771 efter afdøde Qvinde Salmoe Erichsdatter vid: fol:

2. Eet Ditto paa gaarden Søraas i Schiols Skibreede efter afdøde Jngebor Rasmusdatter den 3de Decbr: 1771

3. Eet Ditto paa Gaarden Store Mitthun den 19de Junii 1772, efter afdøde Anna Michelsdatter

4. Eet Ditto forretted paa Gaarden Houge efter Martha Erichsdatter den 29de Maji 1772

5. Een obligation udstæd af Hr: General Krigs Commissaire Geelmuyden til den Bergenske udreedning og Munderings Casse paa Capital 1800 rd mod Pant udj gaarden Damsgaard med underliggende Herligheder, Dateret 1ste Septr: 1772

6. Een ditto udstæd af Claus Blechingberg til Hr: Biskop Friis paa Capital 250 rd mod pant udj adskillige Løsøre Effecter Dateret 25de Maji 1772

7. Een Dito udstæd af Poul Nielsen til Sr: Wollert Krohn paa Capital 600 rd, mod Pant udj gaardeparten Møllenpriis den 14de September 1772

8. aflyst een Obligation udstæd af Poul Nielsøn til obriste Lieutnant Nicoll paa Capital 600 rd, mod Pant udj een Ejendom i Møllenpriis, dateret 14 Junii 1770, og tinglyst den 9de october samme aar som nu efter qvitering er betalt og derfore Mortificeres

9. Een Dito udstæd af Bastian Reimers til Frue Gundersen paa Capital 1000 rd, mod Pant udj gaarden Nordaas

1772: 82

3 Løber Smør med underliggende Herligheder, Dateret 18 April 1765, og tinglyst den 3die october samme {dags} Aar, som nu efter qvitering af 24de Julii 1772, er betalt og derfore Mortificeres.

10. Een ditto udstæd Af Knud Zachariassøn til J: Simmon Kramer paa Capital 270 rd mod Pant udj Gaarden Undeland med videre dateret 6te Martj 1757 og ting lyst den 2den Maji samme aar, som nu efter qvitering af 2den hujus er betalt og derfore *er Mortificeres

11. Een ditto udstæd af Sr: Knud Zachariasøn til Sr: Johann Simon Cramer paa Capital 154 rd mod Pandt udj gaarden øvre og Nedre Undeland og Lie, Dateret 10de Septr: 1764, og tinglyst den 8de October samme aar, som nu efter qvitering af 2de octr: 1772, er betalt, og Mortificeres

12. Een Bøgsel Sæddel udstæd af Sr: Jon Mariager til Ole Madsøn paa 1 Løb Smør 1 Faar og ½ huud udj gaarden Laugefiord Dat: 30te Septr: 1772, og hvormed fulte ligelydende Reverse

13. Eet Auctions Skiøde udstæd af Hr: Regiments qvarteer Mæster og Sorenskriver Haberdorff paa øvre Aandeland \til hr: Justitz Raad Aachen/ skyldende 2 Løber 12 Marker Smør, samt Nedre Aandeland skyldende 3 Løber 12 Marker, jtem gaarden Lie skyldende 1 ½ Løb Smør for Capital 2200 rd Dateret den 21de Septr: 1772

14. Eet Skiøde udstæd af Henning Frimann Dahl til Cornelius Erichsøn Ryg paa 1 Pund 3 Marker Smør og 9 Kander Malt, samt 3/18 Faar for 270 rd og fem Rixdaler \i gaarden Reland/ Dateret 28de September 1772

15. Eet auctions Skiøde udstæd af Hr: Regiments qvarteer Mæster og Sorenskriver Haberdorff til de Hrer: Danchert et Wollert Krohn paa gaarden Nordaas hvorved de ere solt og hiemled udj gaarden Nordaas 2 ½ Løb Smør 1 Tønde Malt, Dateret 22de Julij 1772, alt for den Summa 2810 rd

16. Eet Declarations Skrift udstæd af Madamme Krohns arfvinger andgaaende hvad dennem i arv er tilfalden Dateret 10de Septr: 1772

17. Aflyst een Obligation udstæd af Ole Thommassøn Stølen, til Sr: Christopher Jæger Dateret {30te Septr: 1772} Dateret 30te September 1762 og ting lyst den 5te october samme Aar, som nu efter qvitering af 10de Julij 1772 er betalt og derfore Mortificeres.

18. Een Pante Obl. udstæd af Nils Olsen Støelen til Amund Rasmusen Eggeland stoer 100 Rdlr dateret 11te Julii 1772 med Pant udi gaarden Stølen.

1772: 82b

19. Een Bygsel Seddel udstædet af David Brehmer til Niels Jacobsen paa en halv Løb og 9 Marker Smør i Gaarden Samdal dateret 3die Octbr: 1772 hvormed fulgte en ligelydende Revers.

Derefter frem stoed Hr: Politie Mester Brose som befalet for Sr: Hans Naverman og fremlagde hans imod Hr: Ob: Lt: v: Dietrichson og Tjenere Rasmus Monsen under 19de Septbr: nest: udfærdigede Stevning paategnet lovlig forkyndt og anviiste Høy Øvrigheds i Stevningen inddragne Ordres, saa fremlagde han og Indlæg af Dags dato og anviiste deri inddragne beneficium pauportatis og øvrige 2de documenter

Hr: Oberst Lieutenant von Dietrichson loed fremlevere een Skrivelse af Dags dato, hvorudi han exciperer forum og i denne Sag henskyder sig under Krigs Retten som formeentlig competent Værne Ting, hvilken Skrivelse lyder saaledes.

Rasmus Monsen mødte ikke efter Paaraab thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmand Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas og med oprakte Fingre under Eed afhiemlede Forkyndelsen efter den paa Stevningen skeede Paategning.

Citanten begjærede Lavdag for udeblevne Rasmus Monsen til neste Ting og til den Tiid forbeholdt saavel at svare til exceptionen som at fremkomme med hvad han viidere kunde agte fornøden.

Eragtet

Indstævnte men ej denne sinde mødende Rasmus Monsen gives Lavdag til neste Sommer Ting \at møde/ for Sagen at tilsvare.

Hr: Brose for Peder Olsen Riple fremlagde hans imod Ole Todtland under 15de Septbr: nestl: udfærdigede Stevning paategnet lovlig forkyndt.

Indstevnte Ole Riple tilligemed de i Stevningen benævnte Vidner mødte ikke efter Paaraab, hvorefter de brugte Stevne Vidner Lensmand Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas under Eed afhjemlede Indvarslingen i relation til deres Paategning paa Stevnemaalet.

Citanten begjærede Lavdag for den udeblevne paagjeldende og Falsmaals Forelæggelse for de udeblevne Vidner til neste Ting.

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Øvre Todtland gives Lavdag til neste Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare, Ligesom de indstevnte og udeblevne Vidner Søren Eliasen Riple, Elias Larsen Bircheland, Lars Svendsen Gienneland og Christopher Svendsen Almeland forelægges under Lovens Falsmaal samme Tiid at

1772: 83

møde og deres Provemaal i Sagen at aflægge.

For Hr: Fogden Heiberg fremstoed hans Fuldmægtig Kramer og i Rettelagde en Laugdags Forelæggelse contra Lars Jacobsen Todtland paategnet lovlig forkyndt.

Lars Jacobsen mødte tilstæde og begjærede Sagen udsadt til i Morgen

Sr: Kramer protesterede imod Sagens Udhal, da Forretningers Mængde herefter vil hindre ham fra sammes Igjentagelse, dernest producerede han den originale paaklagede Obligation dateret 29de Martii 1766 samt paastoed at Creditor Lars Jacobsen Todtland maatte i Følge Forordningen af 23de Januarii 1719 dens 1ste Art: have forbrudt Capitalen og derfore tilpligtes at erstatte Processens forvoldte Omkostning med 5 Rdlr, hvilken Obl: Comparenten tilkjendegav igjennem Skrivelse til Hr: General Auditeur Heiberg fra Amtet at være tilkommen til Paatale, og i Øvrigt indloed Sagen til Doms.

Lars Jacobsen Todtland vedblev sin forrige Begjæring om Sagens Udsættelse til i Morgen.

Eragtet

Paa det indstevnte Lars Todtland ej skal have mindste Aarsag at beklage sig med Retten at være overiilet bevilges den forlangte Anstand til i Morgen.

Hr: Major von Pritzier indfandt sig for Retten og begjærede at ham et Tingsvidne maatte bevilges, hvorved kunde blive oplyst og stadfæstet om Lægsmanden Ole Monsen Schiold der var beskikket til at forvare een af Compagniets Munderinger og Armatur ej havde været i Stand til at redde samme da der den 21de Julii h: a: opkom en pludselig Vaade Ild udi hans Huus i hvilket Fald man forhaabede at Hans Kongel: Mayst: ville lade erstatte det opbrændte, nem: Soldaten No 92 Christian Chrispinussøn hans complette beste eller saakaldede nyeste Ober og Under Mundering Tornøster og Rensel, Kaarde, en gammel Under Mundering og Landværn Geevehr saa at intet er bleven conserveret uden Soldatens Geevehr og Bajonet, hvilket Soldaten just til Kirke Excercitie havde med sig og det beste Leder Tøy som befandtes paa Compagniets Telt Huus.

Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas gav tilkjende hertil at indvarslet Lægsmanden Ole Monsen Schiold, som ej kunde møde her tilstæde formedelst paakomne Sygdom

Paa Tilspørgende forklarede Laug Retten og meenige Almue hvoriblant endeel af Naboerne at nogle dage for sidstl: St: Johannis opkom en pludselig Ildebrand paa gaarden Schiold i Ole Monsens Huuse og det imedens Lægsmanden var ude i Marken saa langt borte at han ej kunde blive sam/m/e vaar, hvorved Huuset blev lagt udi Aske førend han hjemkom, saa at ej det

1772: 83b

Ringeste enten af deres eeget Gods eller Munderings Sager kunde vorde bjerget.
Comparenten udbad sig herom et lovskikket Tingsvidne beskreven meddeelt
Som blev Bevilget.

Da det allereede var ud paa Aftenen og ingen Sager efter Paaraab var at i Rette føre, udsættes Sage Tinget til i Morgen atter her at foretages.

Næste Dagen den 6te Octobr: er Sage Tinget atter continueret med foranførte Laug Ret og da publiceret følgende

20. Eet Skjøde udstædet af Michel Andersen Slætte (Plætte?) som Lavværge for Enken Lene Nils Datter paa hendes Vegne til hendes Søn Gregorius Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Flesland for Capital 50 Rdlr af Dags dato.

21. Publ: Een Placat af Fogden Heiberg under 1ste Septbr: h: a: indeholdende en Bekjendtgjørelse af den Konge: Forordning af 12te Januarii 1752.

22. Aflyst en af Knud Zachariasen under 18de Febr: 1763 udgiven Ob: til Provsten Christie stoer 250 Rdlr imod Pant med 3die prioritet i Gaarden Øvre og Nedre Aaneland og tinglæst den 6te Maji e: a:, som nu \efter/ Qvitering af Procurator Johan Reutz paa en Copie Obligation /: da originalen er forkommet :/ af 18 Septbr: h: a: er betalt og derfore mortificeres.

23. Tinglyst en Obligation udgiven af Cornelius Erichsen Ryge til Henning Friman Dahl for Capital 174 Rdlr dateret 30te Septbr: h: a: imod Pant udi Gaarden Liland.

24. En Bygsel Seddel udstædet af Sogne Præsten til Hougs Hr: Arentz til Hans Olsen Olmaas paa 18 Mark Smør og en Mæhle Malt udi Gaarden Espeland dateret 31te Augusti h: a: og hvormed fulgte ligelydende Revers.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Kramer i Rette æske den fra i Gaar udsatte Sag imod Lars Jacobsen Todtland;

Procurator Johan Reutz Sisterede sig for Retten paa den indstevntes Vegne og som Comparenten af ham er berettet at denne Sag skal rejse sig af en saakaldet Obl: som af en Mand i Bergen paa slet Papiir skal være skreven og udgiven til den indstevnte som en eenfoldig Bondemand, der selv hverken kand læse eller skrive Skrift, men har ladet sig samme udi Uskyldighed stikke i Hænderne for nogle Aar siden; Saa paa det Comparenten til sine messures Tagelse for den indstevnte kunde faae viide og see hvem samme Documente haver skreven, saa begjærede han ærbødigst af Retten at samme nu for det første maatte blive Comparenten her inden Retten foreviist, da han derefter reserverede sig det viidere fornødne.

Cramer replicerede til det af Procurator Reutz tilførte at af det andet

1772: 84

ej kand sees andet end at der søges at bringe denne Sag i Vidløftighed, Comparenten holdt derfore fornøden forinden viidere derved foretages at forlange og paastaae at Procurator Reutz i Følge Loven og Forordningen af 4de Martii 1690 maatte liige derefter paalægges at aflægge sin corporlige Eed. han formoeder at Reutz ej har ringeste Indvending derimod da Lovgiverne befaler samme naar contra Parten paastaaer det.

Reutz som ikkun ansaae det af Kramer tilførte og paastaaede for noget ugrundet og eenfoldigt Tøy uden mindste Anledning af Lov frembragt refererede sig til sin forrige Paastand og forbeholdt Satisfactions Indtale i sin Tiid hos Kramer for utilbørlig Mistanke til

Comparenten og for indirecte Beskyldning uden at værdige det tilførte viidere for denne Gang.

Kramer svarede at det er underligt at Procurator Reutz som en saa gam/m/el Procurator skulle være saa ukyndig om Lov og Forordningers Bydende; den forallegerede Forordning viiser jo udtrykkelig i den 3die Articul at Parten kand gjøre saadan Paastand naar han anseer det fornøden, uden at derunder ligger nogen Beskyldning, ja udtrykkelig befaler Justitien dermed nøyere end forhen skeed er at have Indseende til Sagernes skyndigste expedition; da nu Procurator Reutz har brugt uvedkommende og ubeqvem/m/e Udtrykke imod Comparenten, saa bør han saameget heller i Følge Lovens 1 B: 9 C: 10 Art: paalægges denne Eed.

Procurator Reutz sagde at han var saa gammel at han har lært at holde sig fra Misforstand og chicaner som han allene anseer denne unge Kramers Tilførsel for og derfore allene i den Stæd henskjød sig til Retten som nok bedre veed at applicere Lov og Forordning end som Kramer bilder sig ind. Comparenten igjentoeg altsaa sin forrige Paastand og tagne reservation.

Kramer vedblev sit forrige uden at agte det viidere værdig at besvare den gamle Reutzes tilførte

Retten formanede Parterne at entholde sig fra al Vidløftighed og anstødelige Udtrykke, hvornest den producerede originale Obl: blev Reutz foreviist, og derefter erklærede Reutz sig til den nu foreviiste Obl: eller Haandskrift saaledes at han meget vel kjender den Mands Haand i Bergen som samme haver skrevet nemlig Bogtrykker Dedeken, og som det altsaa bliver fornøden at bemelte Bonde Skriver maae indkaldes til Sagens Ansvar og at liide Dom til at holde den indstevnte Lars Todtland skadesløs for Actors Tiltale eller i det mindste til regresse Doms Erholdelse over ham

1772: 84b

for alt hvad den uskyldige Lars Todtland imod Forhaabning skulle blive tilfunden udi Bøder og Omkostninger at udreede, altsaa og i den Anledning samt for viidere at pleje den indstevntes Sag og Ret, var Comparenten aarsaget at begjære Copii af Retten saavel af Obligationen med sin Paategning som og af Stevnemaalet og den gjorde Paastand samt og af Actions Ordren i denne Sag og endelig begjærede Sagen udsadt til først holdende Som/m/er Ting

Kramer vedblev sit forrige og ellers paastoed uopholdelig Dom i Sagen, da Beskyldningen imod Bog trykker Dedeken er denne Sag uvedkommende.

Reutz protesterede imod Overiilelse i Sær da Sagen hverken er af Betydenhed ej heller mindste periculum in mora (= fare ved å vente, utsettelse er farlig) for en halv Snees Dalers Skyld og i Besynderlighed fordie at Pengene som omtvistes er i Tilsyns mand Gronnings eegen Casse skjønt Lars Todtland forlængst har faaet Udlæg derfore udi Debitors afgangne Nils Haagensens Sterboe i Bergen, som Comparenten beviiste med Udlægs Seddelen under den adjungerede Raadstue Skriver Holms Haand af 23de Martii 1771, hvilken han anviiste og lovede samme ved Sagens Deduction at i Rette lægge

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting, da den indstevnte uden viidere Udhaling haver \at/ besørge det fornødne til sit Forsvar.

25. aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Zachariasen under 12te Febr: 1763 til Oberformynderen i Bergen for betroede Børne Penge 2839 Rdlr 1 mrk og 9 s imod Pant udi Gaarden Øvre og Nedre Aaneland og Lie, der efter Qvitering af 3die hujus er betalt og derfore mortificeres.

26. Pub: et Declarations Skrift af Erich Larsen til Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden betræffende en Huus mands Plads under Gaarden Damsgaard dateret 16de Decbr: 1769

27. Eet Skjøde udgivet af Ole Thom/m/esen til Nils Olsen paa 1 Pund og 3 Mark Smør udi Gaarden Stølen for Capital 150 Rdlr dateret 10de Julii 1772.

Hr: Fogden Heiberg havde i Anledning af Amtets Ordre af 28 Aug: h: a: tegnet paa Hr: Cancellie Raad og Politie Mester Holstes skriftlige Forestilling af 27de ejusdem med mundtlig Varsel indkaldet Sr: John Ehlers for under Lovens Falsmaal at aflægge sit eedelige Vidnesbyrd ang: Bageren Jørgen Kramers forøvede Overlast paa 2de

1772: 85

Vægtere udi Bergen navnlig Peder Abrahamsen og Knud Dagesen og havde Actor tillige med 4 Ugers Varsel indkaldet bemelte Kramer at høre dette Vidnes byrd alt til et lovskikket Tings Vidnes Erhvervelse og producerede Comparenten saavel den paaberaabte Ordre som skriftlige Qvæstioner til Vidnet.

Indstevnte John Ehlers saavelsom Jørgen Kramer mødte ikke efter Paaraab; thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Jaen Andersen Hans Hansen Tveteraas som under Lovens Eed bevidnede at have indstevnet Sr: John Ehlers med 4 Ugers Varsel til at aflægge sit Vidnes byrd for denne Rett under Lovens Falsmaal saavelsom Sr: Jørgen Kramer sam/m/e Tiid til at anhøre bemelte Vidner.

Fogden Heiberg begjærede Vidnet forelagt til neste Ret saavelsom og Jørgen Kramer Laugdaget.

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde mødende Jørgen Kramer gives Laugdag til nest holdende Sommer Ting det paastevnte Vidnes byrd at anhøre, ligesom og det *det udeblevne Vidne Sr: John Ehlers forelægges under Lovens Falsmaal til samme Tiid at møde og sit Provemaal udi Sagen at aflægge.

Udi Sagen efter forrige Tiltale indstevnt af Sr: Jahn Braae i Bergen contra Mad: Sinning mødte Procurator Sr: Johan Reutz for Citanten og i Rette producerede Rettens givne Lavdag for hende paategnet at være lovlig forkyndt, hvornest han til Legitimation for Søgemaalet i Rette lagde Speciel Regning med den indstevntes egenhændige derpaa tegnede Tilstaaelse om sam/m/es Rigtighed med Løfte om Betalingen at præstere, men som hun ikke desmindre har ladet sig stevne og lavdage og paaført Citanten Process, saa paastoed Comparenten Dom efter Stevningen over den indstevnte til Betaling for 10 mrk 11 s og Processens Omkostninger aparte 3 Rdlr.

Indstevnte Mad: Sinning haver udi Skrivelse af gaars dato fremsendt et Forsvars Skrift saaledes lydende.

Procurator Reutz dertil svarede at den indstevntes Foregivne ikke kand befrie hende for at betale hendes reene tilstaaede Gjeld og hun som en bekjendt formuende Dame aldrig med nogen Rimelighed kand undskylde sig med Umueligheden dertil nu paa det 2det Aar, Comparenten benægtede derfore alt hvad Indlægget viidere ubeviislig indbefatter og fremdeeles

1772: 85b

vedblev at paastaae Dom.

Derefter blev saaleedes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Madamme Sinning, som ved egenhændig Paategning paa Citantens Regning af 15de Julii 1771 haver vedtaget det paastevnte Krav, og hvorimod de udi Indlæg af gaars dato forebragte Indvendinger ej kand kom/m/e i Betragtning, tilpligtes at betale de paastevnte Een Rdlr 4 mrk og 11 s samt udi Processens Omkostninger Toe Rdlr 4 mrk, det idømte at udreede 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Hr: Fogden Heiberg begjærede Protocollen tilført at siden de 2de Ægtefolk Ole Olsen Riple og Hustrue Anne Pouls Datter, som formedelst Uforligelighed og et forargeligt ondt Levnet vare actionerede, har lovet og forsikret efterdags at leve eendrægtig og kjærlig tilsammen og aldrig med Uforligelighed at give nogen Forargelse fra sig, saa ville Actor for denne sinde og i Haab om deres goede Løftes Opfyldelse frafalde den anlagde Action paa de Vilkaar at de for den allereede foraarsagede Forargelse i Meenigheden erlægger en mulct til Sognets fattig Casse af 1 Rdlr og betaler denne Actions Omkostning samt at Sagen fremdeeles staaer dem aaben om den belovede Forbedring ej vorder opfyldt og nogen Klagemaal derover herefter skulle føres.

Indstevnte Ole Olsen Riple og Hustrue Anne Pouls Datter anhørte forestaaende Protocollation og dermed i alt var fornøyet.

28. Aflyst en Obl: udgiven af Tollev Iversen Møllenpriis til Ob: Lt: Nicol stoer 400 Rdlr dateret 14de Junii 1770 og tinglyst den 9de Octbr: nest efter imod Pant udi hans Ejendom paa Møllenpriis, \der/ efter Qvitering af 14de Septbr: 1771 er betalt og derfore mortificeres.

Da det allereede var ud paa Aftenen og ingen Sager efter Paaraab at i Rette føre, udsættes Sagetinget til i Morgen.

Dagen Nestefter continuerede Sage Tinget med foranførte Ting Ret hvor da blev publiceret

29. Et Skjøde udgiven af Michel Larsen Mathisen til Lars Monsen Knappen paa 6 ½ Marker Smør udi gaarden Hammersland for Capital 15 Rdlr dateret 6te Maji 1772.

30. Een Lodseddel udi Margaretha Niels Dotter sal: Jan Gievers hendes Sterboe til Samuel Giever, hvorved hannem er udlagt 6/32 Parter af Sterboets Ejendeel i Møllendahls Møllen for den Summa 318 Rdlr 4 mrk 8 s.

1772: 86

Derefter blev fra Hr: Fogden Heibergs Siide fremlagt 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Laug Rettet med Almuen blev svaret at det forholder sig i alt ligesom nest forrige Aar uden anden Forandring end til 8de qvæstion at paa Nordaas ej falholdes enten ædende eller drikkende Vahrer. og forbeholder Sorenskriveren sig angaaende den 10de Post ved sin udstædende Designation at give nærmere Oplysning. 2. Tings Vidnet ang: om noget i de her i Skibredet befindende gamle eller nye Fiske Vaager dette aar er fisket hvoraf Skat kand betales? Hvortil af Almuen og Laug Rettet blev svaret at ej nogen fleere dette Aar er falden hvoraf Skat kand betales, til 2den qvæstion blev svaret at i Aar er tilkommen en nye Mølle nemlig Ole Pedersens Mølle hvoraf kand skattes aarlig 1 Rdlr 3. Tingsvidnet ang: om Gjæstgiveren i Kongshavn bruger anden borgerlig Næring end sit Gjæstgiverie? Hvortil blev svaret nej at han sig ej med andet befatter. 4. Odels Skatte Mandtallet som paa nestl: Sommer Ting blev examineret. 5. Om gaarden Unneland Aftags Tings Vidne, hvortil blev svaret at det forholder sig ligesom forrige Aar. 6. Restancerne af de ordinaire Skatter her i

Skibreedet dette Aar er 1042 Rdlr 3 mrk 3 s og til Slutningen af Aaret 1771 447 rd 1 mrk 5 s og fra Formands Tiid 10 Rdlr. 7. Extra Skatte restancen er i dette Skibreede fra 1ste Octbr: 1767 til Aarets Udgang 1771 2760 Rdlr og for 1772 er efter Laug Rettets og Almuens Forklaring slet intet betalt 8. Tings Vidne ang: Procento Skat som udestaaer af de uden for Bondestanden udi dette Skibreede 25 Rdlr 89 s og for Resten blev gjort desandgaaende samme Forklaring som forrige Aar. 9. Restance over Consumptions Folke og Familie Skatten som her i Skibreedet udestaaer til 1771 Aars Udgang beløbende til 129 Rdlr 1 mrk.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer æske Sagen i Rette andlagt imod John Michelsen Øvre Bratland og Anne Johannes Dotter ibidem for med hinanden begangne Lejermaal, Comparenten i Rette lagde Rettens seeneste Laug Dags Forelæggelse for de indstevnte med paategnet lovlig Forkyndelse og ellers tilkjendegav at Anne Johannes Datter har betalt paa Bøderne 3 Rdlr, hvornest han paastoed Dom i Sagen til Bøders Udreedelse og Processens Omkostningers Erstatning for begge billigst med 6 Rdlr.
de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed Jan Andersen og Hans Hansen Tveteraas og med opragte Fingre under Eed afhiemlede Lavda-

1772: 86b

gens lovlige Forkyndelse i relation til deres Paategning.
Sr: Kramer for endnu eengang at give de indstevnte Tiid til mindelig Betaling begjærede Sagens Anstand til neste Ting, som blev bevilget.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere denne Sinde med Sager at gaae i Rette, blev Høste Skatte og Sage Tinget hermed slutted og ophævet.

Til Slutning er til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1773 udnævnet og anordnet følgende nye Laug Rets Mænd 1. Mons Ellevsen Søre Giellestad 2. Nils Larsen Grimstad 3. Niels Monsen Grimstad 4. Jacob Hansen Grimseide 5. Frans Fransen Tongeland 6. Anders Olsen Nore Houcheland 7. Halvor Poulsen stoere Mittun 8. Anders Olsen Rødland.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1772

Anno 1772 den 9de Octobris er Retten sadt og administreret paa Ting stædet Alvestrømmen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Ahlenfits Skibreedes Almue af mig Regts: Qvarteer mester og Sorenskriver Haberdorff udi Overværelse af Fogden Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som ved Sommer Tingets Holdelse var tilstæde og her i Protocollen forhen Folio 12 ere anførte, undtagen at i Stæden for Siur Andersen Siursæter sad Lars Andersen Klævedahl og at i Stæden for Nils Larsen Toscheim sad Johannes Knudsen Schare, saa var og tilstæde Lensmanden Knud Johannesen Storoxe og øvrige Tingsøgende Almue,

Hvorda først blev læst de samme Kongl: Reschripter og andre Høy Øvrigheds Ordres som for Sartors Skibreede ere publicerede og paa Folio 24 her foran Specificerede. Dernest er for Almuen indkommen til Publication følgende Documenter.

1. Een Bygsel Seddel udgiven af Cammer Raad Garman og Hr: Wilhelm Friman som Værger for Myndtlingerne Wenche og Henninge Margaretha Garmans \deres/ Vegne til Jacob Nilsen Watne paa 1 Pund Smør og 2/3 Faar i gaarden Watne dateret 16de Septbr: 1772.

2. En Bygsel Seddel udstædet af Anders Bastesen Michelthun og Michel Isdahl til Ole Hansen Monsdahl paa 10 1/8 Mark Smør og 5 1/16 Kande Malt udi Gaarden Isdahl dateret 9de Octbr: 1772 med Revers.

3. En Odels Lysning af Ole Larsen Hilland paa 22 ½ Mark Smør og 11 ¼ Kande Malt udi Gaarden Isdahl af 9de Octbr: 1772.

4. Eet Skjøde udstædet af Anders Larsen Gouserie til Halvor Olsen paa 18 Mark Smør og ½ Faar i Gaarden Klevedahl for 36 Rdlr dateret 9de Octbr: 1772.

5. Deele Brev udstædet af Soren skriveren Regts: Qvarteermester Haberdorf efter Enken Marthe Ols Dotter over 19 ½ Mark Smør, 13 Kander Malt og 13/48 Huud udi Gaarden Lille Oxe for 45 Rdlr dateret 9de Octbr: 1772.

1772: 87

Johannes Bendixen Tofting som Værge for Piigen Ragnele Siurs Dotter Schorsund fremviiste en af Retten forseglet Pung, hvorudi var nedlagt den hende udi reede Penge tilfaldne Arve Deel, der for 3 aar siden omtrent blev frembuden til Tinge til Udlaan imod Rentes Svarelse uden at blive antagen af nogen hvorefter de bleve hensadte under Rettens Forsegling, men da bemelte Myndtling for Tiiden behøvede noget deraf til nødtørftig Ophold imedens at hun nu er vanfør og ej kand fortjene sit Brød, begjærede Comparenten at Rettens foresadte Segl her inden Retten maatte opbrydes paa det de derudi værende Penge som blev angiven at beløbe 21 Rdlr 3 mrk Tiid efter anden kunde anvendes til Myndtlingens Nødtørft, hvilket og skeede.

Derefter fremstoed for Retten forrige Capitain Steen og gav til kjende med lovlig muntlig Varsel til dette Ting at have indstevnet Halvor Knudsen Fæste til at anhøre Vidnerne Inger Ols Dotter Fæste og Tjeneste Piigen Marthe Schouge om paasagde ærerørige Ord og Beskyldninger og derfore Dom at liide til Andgjeldelse og Processens Omkostningers Erstatning

Indstevnte Halvor Knudsen og bemelte Vidner bleve 3 gange lydelig paaraabte men mødte ikke; Thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmanden Knud Johannesen Storoxe og Knud Hansen Walle som under Lovens Eed forklarede med 14 Dages Varsel at \have/ indstevnet til denne Ret Halvor Knudsen Fæste til at liide Dom for imod Citanten udsagde ærerørige Ord og Beskyldninger tilligemed Processens Omkostningers Erstatning samt om Søgemaalet at anhøre Vidnes byrd af sin Hustrue Inger Ols Dotter og Tjeneste Piige Marthe Schauge, hvilke tillige samme Tiid under Lovens Falsmaal ere indkaldede at aflægge deres Vidnesbyrd i Sagen.

Citanten begjærede den indstevnte lav daget til neste Sommer Ting og Vidnerne forelagte under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde for deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Eragtet

Indstevnte Halvor Knudsen Fæste gives Laug Dag til nestholdende Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Inger Ols Dotter Fæste og Marthe Schouge under Lovens Falsmaal forelægges samme Tiid at møde og deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer tilkjendegive at have ved muntlig Varsel ladet indstevne

1772: 87b

til dette Ting Bonden Niels Larsen Toscheim fordie han skal have overskjeldet Lensmanden Knud StorOxe da han var hos ham for efter Ordre at udpante de Kongel: Skatter for om samme sin lovstriidige Opførsel at anhøre Vidner og liide Dom samt erstatte Processens Omkostning. Til Vidner er indkaldet under Lovens Falsmaal Knud Hansen Walde og Johannes Knudsen Schare for derom deres eedelige Vidnes byrd at aflægge.
Som der i Henseende de brugte Kaldsmænd er begaaet Forseelse, begjærede Comparenten Sagen udsadt til neste Ting til Continuations Stevnings Udtagelse.

og da ingen havde viidere af Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen atter her at continuere.

Næste Dagen den 10de Octobris er Sage Tinget igjen continueret med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

6. En Bygsel Seddel udstædet af Mons Andersen Totland til Lars Olsen Dyrevold paa 18 M/ark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Sættre dateret 9de Octobris 1772 med ligelydende Revers.

7. Et Skjøde udstædet af Elling Johannesen Isdahls Arvinger til Ole Hansen Monstad paa 19 13/32 M/ark Smør og 10 246/256 Kande Malt for 39 Rdlr 3 mrk og 1 s alt udi Gaarden Isdahl dateret 9de Octbr: 1772.

8. En Pante Obl: udgiven af Ole Hansen Monstad til Jon Andersen Hopland stoer 60 Rdlr imod Pant udi Gaarden Isdahl dateret 9de Octobris 1772.

9. Et Skjøde udgiven af Nils Olsen Kleveland og Haldor Jacobsen Bysem til Ole Rasmussen Lechnæs paa 1 Pund 7 ½ M/ark Smør udi Gaarden Lechnæs for Capital 100 Rdlr dateret 27de Maji 1772.

Derefter loed Hr: Fogden Heiberg fremlægge til examination og sit Regnskabs Bielæg

1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Almuen blev svaret at det i alt forholder sig som forrige Aar og forbeholdt Sorenskriveren sig ved Designation at gjøre nærmere Forklaring i Henseende den 10de Post.
2. Tings Vidnet ang: om noget i de her i Skibreedet befindende gamle og nye Fiske Vaager dette Aar er fisket, hvoraf Skat {kand} kand betales? Hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret Nej og til 2den qvæstion blev svaret at ingen Forandring derudi er fra nestl: Aar.
3. ditto ang: om Gjæst Giverne i Alvestrømmen og Brudeknappen bruger anden Handel og borgerlig Næring? Hvortil blev svaret nej.
4. Odels Mandtallet, som nestl: Sommer Ting blev examineret.

1772: 88

5. Restancerne af de ordinaire Skatter her i Skibreedet dette Aar er 585 rd 2 mrk 15 s og til 1771 Aars Udgang 178 Rdlr 3 mrk 9 s.
6. Extra Skatte Restancen er til 1771 Aars Udgang 1322 Rdlr og for 1772 er efter Laug Rettens og Almuens Forklaring slet intet betalt
7. Restance af Consumtions, familie og Folke Skatten som her i Skibreedet udestaaer er til 1771 Aars Udgang 6 Rdlr 8 s.

Derefter blev anordnet og udnævnet til Rettens Medbetjening nestanstundende Aar 1773 følgende nye Laug Rets Mænd 1. Michel Pedersen Monstad 2. Halvor Pedersen Kiedenæs 3. Michel Siursen Løvestad 4. Samson Heljesen Leivestad 5. Johannes Knudsen Schare 6. Anders Bastesen Michelthun 7. Ole Hanssen Næsse 8. Peder Haaversen Næsse.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere at i Rette føre er dette Sage Ting hermed vorden slutted og ophævet.

Høste Tinget for Herløe Skibrede 1772.

Anno 1772 den 12te Octobris er Retten sadt paa Tingstædet Alvestrømmen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Herløe Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteer mester Haberdorff udi Overværelse af Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rets Mænd som sidstl: Sommer Ting var tilstæde og ere foran i Protocollen Folio 22 ere anførte, dernest var og tilstæde Skibreedets Lensmand Mons Nilsen Skielanger og øvrige tingsøgende Almue

hvor da først blev læst og Publiceret de samme Kongel: og Øvrigheds Rescripter som for Sartors Skibreede og her foran folio 74 ere Specificerede. Dernest er fra Almuen til Publication indkommen følgende Documenter

1. Et Skifte Brev paa Gaarden Tosche efter Anne Michels Dotter af 9de Novembris 1771.
2. Et ditto paa gaarden Asch efter Rasmus Ambiørnsen begyndt den 5te Februarii og sluttet den 16de Augusti 1772.
3. Et ditto ibidem efter Myndtlingerne Ole og Rasmus Rasmussønner af 16de Augusti 1772.
4. Et ditto paa gaarden Algerøen i Sartors Skibreede den 4de Septembris 1772 efter Syneve Stephens Dotter.
5. En Pante Obl: udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Hr: Wollert Krohn stoer 800 Rdlr imod Pant udi Davanger med de fleere Gaarder dateret 29de Junii 1772.
6. En ditto stoer 200 Rdlr udgiven af Bogbinder Niels Kiøstadius i Bergen til Frue Kammer Raadinde Valentinsen imod Pant i Gaarden Moldeklev dateret 29de Julii 1772.
7. Et Bygsel Brev udgiven af Krigs Raad Koren til Michel Marcussen Hegrenæs paa 15 Mark Smør udi Gaarden Houeland dateret 7de Octbr: 1772 med vedfulgte ligelydende Revers
8. Et ditto udgiven af Søren Rosenqvist til Brynild Qvinsen Sellvold paa 1 Pund 7 ½ Mark Smør og 1/3 Huud udi gaarden Fosse dateret 10de Octbr: 1772 med vedfulgte Revers.

1772: 88b

9. Et Bygsel Brev udgiven af Hans Halvorsen Qvidsteen som Formynder for Michel Michelsen Hielmen til Ole Johannesen paa 9 Mark Fisk og 2 Kander Malt i Gaarden Nordre Sælle dateret 12te Octobris 1772 med vedfulgte Revers.
10. Et dito udgiven af Krigs Raad Koren til Iver Michelsen paa 18 Mark Smør og 9 Kander Malt i Gaarden Huusebøe dateret 24de Septbr: 1772 med vedfulgte Revers.
11. Fornyelse paa en under 24de April 1751 udgiven Pante Obl: af Nils Koren og Jacob v: Erpecom til Assessor Brøcker stoer 1000 Rdlr, som forhen den 9de Maji 1752 er tinglyst.

Derefter fremstoed for Retten Mons Olsen Torsvig og Nils Friderichsen Toft som gav til kjende ved mundtlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Christopher Hansen Turøen Simon Simonsen Solsvig og Niels Larsen Wiig til at liide Dom fordie de sidstl: Julii Maaned af Citanternes Laxe Garn som laae udi Laxe Vaagen ved Turøen har spildt en derudi værende Haakjærring og derved sønderrevet Garnet at erstatte Skaden og forvoldte

Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Thomas Magnussen Torsvig og Ole Hansen Toftevaag og Anders Olsen Turøen, som under Lovens Falsmaal ere indkaldede herom at aflægge deres Provemaal

Samtlige indstevnte saavel Parter som Vidner mødte tilstæde og vedtoege lovlig Varsel.

Eedens Forklaring blev af Lovbogen for Vidnerne oplæst; derefter fremstoed

1ste Vidne Thomas Magnussen Torsvig som aflagde Eed og forklarede at da han den ommelte Tiid kom roende om Morgenen hen til benævnte Laxevaag for at tilsee det der om Natten henlagde Garn, saae han de indstevnte i en Baad ved Garnet hvilke strax de blev Vidnets Ankomst vaar vinkede til ham og da han kom nærmere til saae han dem at have et Toug i Garnet og havde de da en Kniv paa en Stang som de sagde at have brugt til at stikke den i Garnet vaarne Haakjæring og da Vidnet toeg Garnet op var det sønderreven, men Iilen hvorved Garnet var fæstet laae fast paa Bunden, da Vidnet kom til var ingen Fisk i Garnet, men de indstevnte sagde at samme var sluppen deraf og føyede Simon Solsvig til at han derover havde tabt 1 Rdlr. Til Slutning forklarede Vidnet selv at være Lodsejer i det omvundne Garn.

Efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst blev dette Vidne dimitteret og fremstoed

2det Vidne Ole Hansen Toftevog som aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forrige Vidne med dette Tillæg at da han kom til {Garnet} Baaden hvorpaa de indstevnte var gik Touget til Garnet i Stykker, hvorefter han ej saae det mindste til Garnet som sank til Bunds; kort Tiid derefter kom

1772: 89

Garnet flydendes op igjen og var sønderreven, og var da Iilen flyttet et godt Stykke nordligere fra det Stæd hvor den var nedlagt ved Garnets Udsættelse, hvilket Vidnet formeente at være foraarsaget af den derudi vaarne Haakjæring.

Efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel af sit Udsiigende blev Vidnet dimitteret.

1ste Vidne fremstoed atter og under sin aflagde Eeds Kraft forklarede eenstem/m/ig med det af nyebemelte 2det Vidne tilføyede.

Han blev atter dimitteret, og fremstoed

3die Vidne Anders Olsen Thurøen som aflagde Eed og forklarede at han alleene havde været med da Iilen til det omvundne Garn blev udsadt og da den igjen blev optagen hvilket sidste var et langt Stykke nordligere og længere fra Land, da den blev udlagt tæt ved Landet, viidere vidste Vidnet ej at forklare, thi blev han efter Forelæsning af Protocollen dimitteret, Men tilføyede han til Slutning at samme Iile var saa stoer og tung at ikke mindre end 4 Mand kunde løfte den.

De indstevnte gav tilkjende at da de den omstevnte Tiid kom farende forbie Citanternes Laxevaag saae de et langt Stykke i Forvejen en Haakjæring at fare i Garnet, som de kom nærmere til kunde de ej see det, men nogen Tiid derefter saae de Garnet drevet langt ude paa Søen, derpaa foer de hen til det og knyttede et Baste-Toug om Fløet eller Kavlerne af Garnet og kunde ej see nogen Iile derved men tænkte at samme var sønder slidt; Med dette Toug agtede de at trække Garnet til Lands, men det trak immer vest efter ud paa Dybet indtil de kom et Stykke længere hen, hvor der var meere grundt, da Iilen fæstede Bund, derpaa kom Vidnerne anroendes til hvilke de indstevnte strax gav et Vink for at komme dem til Hjelp; da de saae Haakjæringen i Garnet sadte de en Kniv paa en Stang for derved at stikke og dræbe den, men da de stak anden gang gik Kniven af Stangen og sank til Bunds, da Fisken var af garnet hjalp de Citanterne efter Forlangende at redde det, og intenderede de allene at redde saavel som Fisken til Citanternes Beste i den Tanke derfore at fortjene en billig Bjerge Løn. de ventede derfore i Henseende denne Velvilligheds

1772: 89b

Gjerning der er skeed i en goed Hensigt til Citanternes Beste at frie findes for al Tiltale i denne Sag.
Citanten formeente at ifald de indstevntes Hensigt var saadan som foregivet er kunde de tillige have employeret deres medhafte egne Laxe Garn, da de ved Hjelp deraf kunde have conserveret Fisken; de indstevnte svarede at de ansaae saadant frugtes løs ude paa Dybet.
Citanterne begjærede Sagen udsadt til neste Sommer Ting til viidere Oplysnings Anskaffelse, som blev bevilget.

*13. Publ: et Afkald udgiven af Stephen Pedersen Slætten til Formynderen Anders Arnesen Qvamme for sine Arve Midler 15 Rdlr 4 mrk 12 s dateret 12te Octbr: 1772.
14. aflyst en Pante Obl: udgiven af Anders Johannesen Eicheland til Hr: Jens Bergendahl stoer 80 Rdlr dateret 30te Junii 1760 og tinglyst den 20de Octbr: e: a: som efter paategnet Qvitering er betalt og derfore mortificeres.
15. Et Skjøde fra Anders Johannesen Eicheland til Hr: Krigs Assessor Falck paa 1 Pund Smør og 1/6 Tønde Malt udi Gaarden Eicheland for Capital 60 Rdlr dateret 16de Xbr: 1771

Anders Jacobsen Aadlands Hustrue fra Bergen fremstoed for Retten paa sin fraværende Mands Vegne og i Rettelagde hans til dette Ting udstædede Stevning imod Johannes Andersen Aadland og Vidner og derefter producerede et skriftlig Indlæg, hvorefter hun begjærede Rettens Pleje og lovgrundet Dom, samt sig dertil refererede som et eenfoldigt Menneske der ej forstaaer at procedere viidere, siden hun ej har Formue til at bekoste sig nogen Procurator fra Byen her ud til Tinget.
Indstevnte Johannes Andersen mødte tilstæde tilligemed Vidnerne John Olsen og Ole Pedersen som vedtoeg lovlig Varsel
Sr: Lessøe mødte for Retten paa egne Sr: Hellemans Vegne og vedtoeg Stevnemaalets lovlige Forkyndelse og ellers ærbødigst forestillede at hverken Comparenten eller Hilleman Sorterer under Herløe Skibreedes Bøygde Ting og derfore exciperer dem fra Vidnes byrds Aflæg i denne Sag denne sinde, eftersom de begge opholder sig for Tiiden i Bergens Bye, og paafølgelig ikke er pligtige for denne Ret at aflægge Vidnes byrd.
Citantinden fremstillede derpaa som

1772: 90

1ste Vidne John Olsen som aflagde Eed og efter Formaning om Sandheds Bekjendelse blev tilspurgt om ikke indstevnte Johannes Andersen Aadland, da Vidnet den 3die Maji sidstl: var paa den indstevntes Gaard Aadland med Citantindens Mand der paa den Tiid ville tiltræde sam/m/e Gaard, tilstoed at have sluttet det Forliig med bemelte Citantindens Mand at overlevere ham den paastevnte Odels Jord Søre Aadland for 55 rdr og at betale ham 12 Rdlr i Aabods fald, som udi Kjøbe Summen skulle komme til Afdrag men dog negtede at indrømme den beraabende sig paa Øvrighedens Bevilling, hvorefter han havde tilsaaet Gaarden med hvad fleere Ord Vidnet hørte af den indstevnte? Vidnet svarede til første membrum af qvæstionen …(?) at det forholder sig i alt som omspurgt i henseende den indstevntes Tilstaaelse om det sluttede Forliig ang: Gaardens Afstaaelse og Indrøm/m/else til Korsmis 1772 og at han ej ville opfylde sam/m/e beraabende sig paa allereede at have tilsaaet Gaarden, men hørte ej af den indstevnte det øvrige i det 2det membro af qvæstionen omspurgte,

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel fra Retten forafskeediget. hvorpaa fremstoed

2det Vidne Ole Pedersen som aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede til den til 1ste Vidne fremsadte qvæstion at han den anmelte Tiid var paa Gaarden Aadland og hørte den indstevnte tilstaae det indgaaede Forliig /: hvis Indhold Vidnet i Øvrigt ej tilfulde var bekjendt :/ med Tilføyende at ifald Citantindens Mand havde kommet med Pengene skulle han faae Gaarden og spurgte den indstevnte tillige hvem der skulle betale ham Umagen med at have tilsaaet endeel af Gaarden

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel fra Retten forafskeediget.

Den indstevnte benegtede Vidnernes Forklaring og alt ubeviisligt.

Citantinden forlangede Sagen udsadt til nestl: Som/m/er Ting

1772: 90b

for at tilvejebringe nærmere Oplysning.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting

16. Publ: En Bygsel Seddel udgiven af Hans Simonsen Huusebøe som Laug Værge for Enken Botelle Niels Dotter til hendes Søn Niels Olsen paa 6 M/ark Smør udi Gaarden Hægøen dateret 12te Octbr: 1772 med hosfulgte ligelydende Revers.

17. En Odels Lysning af Ole Olsen Hægøen til 12 M/ark Smør udi Gaarden Hægøen som beboes af Moderen Bottelle Niels Dotter og Broderen Niels Olsen dateret 12te Octbr: 1772.

Da det nu var langt ud paa Aftenen og Klokken hen ved 8 Slet, udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 13de Octobris 1772 continuerede Sage Tinget med foranførte Laug Ret og da publiceret

18. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Hansen Waage til Thomas Andersen paa 9 M/ark Smør 6 Kander Malt og 2 ¾ M/ark Fisk i Gaarden Tollesøen dateret 3de Octbr: 1771 uden Revers.

19. Et Skjøde udgiven af Hans Nielsen Tollesøen til Hans Hansen Waage paa 9 M/ark/er Smør, 6 Kander Malt og 2 ¼ M/ark Fisk i Gaarden Tollesøen dateret 3die Octbr: 1771.

20. Eet Skjøde fra Lars Andersen Goustad med fleere til Enken Sirie Lars Dotter Holmen paa 1 Pund og 12 M/ark Smør og 9/10 Mæhle Malt udi Gaarden Holme dateret 12te Maji 1772.

21. En Pante Obl: udgiven af Enken Siri Lars Dotter Holme med Laug Værge Christian Olsen Fløxsand til Henrich Molleklev stoer 51 Rdlr 4 mrk 7 s imod Pant i Gaarden Holme dateret 13de Octbr: 1772.

22. Et Skifte Brev passeret paa Gaarden Herløevæhr den 8de Novembris 1771 efter Petter Nielsen.

Derefter fremstoed for Retten Friderich Knudsen og gav tilkjende ved muntlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Jens Johannesen Oen til at liide Dom fordie han haver beskyldt Citanten for at have begaaet Lejermaal og derom at anhøre Vidnerne Friderich Thom/m/esen Oen og Thommes Friderichsen Oen, som ligeledes under Lovens Falsmaal ere indkaldede derom at aflægge Vidnes byrd.

Indstevnte Jens Johannesen Oen mødte ikke efter Paaraab, hvorefter de brugte Stevne Vidner Lensmanden Mons Nielsen Skielanger og Jacob Isachsen Rifsgaard med opragte Fingre efter Loven bevidnede Indvarslingen for indstevnte Jens Johannesen Oen at være skeed

1772: 91

i sidstl: Julii Maaned i hans eget Paahør.
Vidnerne Friderich Thommesen og Thommes Friderichsen mødte tilstæde og vedtoege lovlig Varsel, dernest mødte og tilstæde Qvinde Mennisket Anne Michels Dotter, som var stevnet i denne Sag til Vedermæhle og for Processens Skyld
derefter blev fremstillet
1ste Vidne Friderich Thommesen Oen aflagde Eed og forklarede at indstevnte Jens Johannesen sidstl: Langfredag i Vidnets Huus udsagde det Citanten Friderich Knudsen havde lagt hos Qvinde Mennisket Anne Michels Dotter,
og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efter Forelæsning af Protocollen dimitteret og fremstoed
2det Vidne Thommes Friderichsen Oen som aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forrige Vidne
hvorefter han blev afskeediget da Citanten ej havde viidere ham at tilspørge.
hvorefter Citanten indloed Sagen til Doms med Paastand at indstevnte Jens Johannesen for sin{e} urigtige Beskyldning foruden sam/m/es Mortification maatte ansees med en følelig mulct og tilpligtes at erstatte ham Processens forvoldte Omkostning.
Eragtet
Indstevnte Jens Johannesen Oen gives Laug Dag til nestkommende Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter blev ved Skrivelse til Dommeren fra Stifts Provsten i Bergen Hr: Hans Mossin for Retten indleveret en Rettes Stevning dateret 31te Augusti h: a:, hvorved er indvarslet Lejlændingen paa Gaarden Træt (Træet?) Anders Johannesen for resterende Land skyld fra 1769 til 1771 af Beløb 4 Rdlr 9 s, hvilken Gaard er Dom Kirkens Præste Boel beneficeret. Stevningen er af følgende Indhold og da den indstevnte ej mødte efter Paaraab, blev Stevningen[s] Forkyndelse under Eed afhiemlet af Lensmanden Mons Nielsen Skielanger og Jacob Isachsen Rifsgaard i Relation til Paategningen, hvorefter blev saaleedes
Eragtet
Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Anders Johannesen gives Laug dag til nestanstundende Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare.

23. Publ: et Afkald udgiven af Johannes Halsteensen Hesdahl til Anders Olsen Hilland for den hans Hustrue Marthe Ols Dotter tilfaldne Fæderne og Møderne Arv af Beløb 22 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 13de Octbr: 1772.

og da ingen havde viidere Sager at i Rette føre, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Næste Dagen den 14de Octobris continuerede Sage Tinget med foranførte Laug Ret

Hvorda fremstoed for Retten Procurator Kragh og i Rettelagde skriftlig Stevnemaal for Gedeon Thorsen Indvaaner udi Bergen imod Jomfrue Susamilie, hvilket Stevne-

1772: 91b

maal for de indkaldte nemlig Marie Susamilie og hendes saa kaldede Curator udi Bergen er forkyndt, det Kaldsmændene som nu ere tilstæde lovligen kand afhiemle. Bemelte Stevning er af følgende Indhold;

Derefter fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Mons Nilsen Skielanger og Jacob Isachsen Rifsgaard som med opragte Fingre efter Loven bevidnede at have forkyndt den fremlagde Stevning for Jomfrue Susamil den 1ste og for Hr: Concul Walace den 2den Octbr: h: a: i relation til deres Paategning.

Hr: Vice Politie Mester Brose havde ved Skrivelse til Dommeren insinueret et Exceptions Skrift paa indstevnte Jomfrue Susamils Vegne dateret 10de hujus som i Retten blev oplæst og er af følgende Indhold.

Procurator Kragh nest at referere sig til sin Stevning og ellers at vedblive samt beviise det paastevntes Rigtighed i belejlig Tiid foruden endnu at protestere imod den fra Politie Mester Brose i Rette komne Exception som ikke har Rigtighed, er det allene at Comparenten Kragh erindrede om Laug Dag i Henseende Parterne ej personlig mødte.

Derefter blev saaledes

Eragtet

Af de her udi Sagen brugte Stevne Vidners Forklaring er det klart at indstevnte Jomfrue Susamil ikkun har nydt 13 Dages og hendes Curator Hr: Consul Wallace 12 Dages Varsel tvert imod Lovens Forskrift udi 1 Bogs 4de Capitul 2 Art:; thi kand i Anledning den af de indstevnte herover fremsatte Exception Sagen ingen viidere Fremgang nyde førinden nye og lovligere Varsel.

Procurator Kragh ankede over Rettens Kjendelse allerhelst det i Dag er 14 Dage siden Marie Susamil er stevnt som Comparenten haabede var lovlig Varsel nok for hende og ellers for Consul Wallace der ikkun er Stevningen forelæst som hendes Curator allene om han noget i Sagen havde at erindre, saa haabede han saameget meere at her udi var ingen \u/lovlig formalite begaaet, men imidlertiid begjærede han det passerede beskrevet

24. Publ: en Pante Obl: udgiven af Enken Siri Lars Dotter Holme til Christian Olsen Fløxsand stoer 35 Rdlr imod Pant med 2den prioritet udi Gaarden Holme dateret 13de Octobris 1772.

Derefter loed Hr: Fogden Heiberg fremlevere til examination og Bielæg ved sit Regnskab

1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Almuen blev svaret at det i alt forholder sig som forrige Aar og forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation nærmere at oplyse den 10de Post
2. Tingsvidne ang: om noget i de her i Skibreedet befindende gamle og nye Fiske Vaager dette Aar er fisket hvoraf Skat kand betales, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret Nej og til 2den qvæstion at ingen Forandring derudi er forefalden fra forrige Aar.
3. Odels Mand tallet som sidstl: Sommer Ting blev examineret.
4. Restancen af de ordinaire Skatter her i Skibreedet for dette Aar er 644 rd

4 mrk 13 s til 1771 Aars Udgang 298 Rdlr 4 mrk 7 s fra Formandens Tiid 34 Rdlr 1 mrk 8 s

5. Restancen af Consumtions familie og Folke Skatten for dette afvigte Aar 1771 beløber 50 Rdlr 2 mrk 4 s
6. Extra Skatte Restancen er til 1771 Aars Udgang 3174 Rdlr og for 1772 er efter Laug Rettens og Almuens Forklaring slet intet betalt.

Derefter blev anordnet og udnævnet som Laug Rets Mænd til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1773 følgende nye Mænd 1. Knud Poulsen Sture 2. Rasmus Knudsen Stuure 3. Niels Hansen og 4. Michel Willumsen Tosche 5. Ole Albertsen Kierregaard 6. Lars Monsen Hægernæs 7. Willum Olsen Landsvig 8. Mons Knudsen Landsvig.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere at i Rette føre er dette Sage Ting hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede Anno 1772

Anno 1772 den 15de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Radøe Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff udi Overværelse af Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og forhen her i Protocollen folio 23 ere anførte,

hvor da først blev publiceret de samme Kongel: og Øvrigheds Rescripter som for Sartors Skibreede er Specificeret

Dernest er fra Almuen til Publication indkom/m/en følgende Documenter

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Biørcheland den 11te April 1772 efter Piigen Ragnild Jacobs Dotter.
2. Et ditto paa Gaarden Øvre Manger den 9de Maji 1772 efter Niels Monsen.
3. Et Skjøde udgiven af Jonas Desideriussen Foss til Niels Magnesen Holaas paa Gaarden Solem i Radøe Skibreede af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt for den Summa 120 Rdlr dateret 7 Septbr: 1772.
4. Et ditto udgiven af Jomfrue Catharina Johanna Gartner med Curator Cancellie Raad Mejer til Sr: Henning Friman Dahl paa følgende Gaarde i Radøe Skibreede Bøe af Skyld 2 Løb Smør og 2 Tønder Malt, Hougland 2 Løb Smør og 2 Tønder Malt, Øvre Qvalem 1 Løb Smør og 1 ¼ Tønde Malt, Nedre Qvalem af liige Skyld, Wildanger 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt og 1 Vog Fisk, Riisnæs 2 Pund og 6 M/ark Smør, Røsnæs 6 M/ark Smør Muulholmen 3 M/ark Smør og Miøs 1 Pund 12 M/ark Smør 2 ½ Mæhle Malt dateret 26 Septbr: 1772 for 110 Rdlr pr: Løb.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Mathias Hansen Miøs paa Gaarden Ydstebøe skyldende 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt dateret 10de Julii 1772, hvormed fulgte ligelydende Revers.
6. Een ditto udgiven af Hr: Friman til Anders Hansen Wetaas paa gaarden Tiore af Skyld 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt dateret 6te April 1772, hvorhos fulgte en ligelydende Revers.
7. En Pante Obl: udgiven af Sr: Henning Friman Dahl til Jomfrue Catharina Johanna Gartner stoer 1000 Rdlr imod Pant udi de ved nye foranførte Skjøde overdragne Gaarder dateret 28 Septbr: 1772.
8. En Fredlysning af Consul Wallace for sine Gaarder Henøen, Marøen Lyngøen og Sælevog dateret 7 Octbr: 1772.

og da ingen havde viidere Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

1772: 92b

Dagen Nestefter den 16de Octobris continuerede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

9. Et Skjøde udgiven af Johannes Nielsen Tougle til Stephen Nielsen Seim paa 23 2/39 M/ark/er Smør og 15 59/234 Kande Malt i Gaarden Toule for Summa 50 Rdlr dateret 15de Octobris 1772.

10. En Pante Obl: udgiven af Stephen Nielsen Seim til Knud Johannesen Stor Oxe stoer 30 Rdlr imod Pant i Gaarden Toule dateret 15de Octobris 1772.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Lars Monsen Solen til Johannes Jensen paa 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt i Gaarden Hoelen dateret 15de Octobris 1772, med hosfulgte ligelydende Revers.

12. En ditto udgiven af Michel Knudsen Tossche og Anders Monsen Sæhlevad til Mons Rasmusen Soleim paa 9 M/ark/er Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Kartved dateret 15 Oct: 1772 hvorhos fulgte en ligelydende Revers.

Og da ingen havde viidere Sager at i Rette føre efter derom skeede Udraab, udsættes Sage Tinget til Morgen.

Dagen Nestefter den 17de Octobris blev Retten atter sadt med foranførte Laug Ret,

hvor da af Hr: Foged Heiberg blev fremleveret til Examination og sit Regnskabs Bielæg

1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at det i alle Maader forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring og angaaende den 10de Post forbeholder Sorenskriveren sig at give nærmere Forklaring ved Designation.
2. Tingsvidne ang: om noget i de her i Skibreedet befindende gamle og nye Fiske Voger dette Aar er fisket hvoraf Skat kand betales, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret Nej og til 2den qvæstion at derudi ingen Forandring fra forrige Aar er skeed.
3. Odels Mandtallet som sidstl: Som/m/er Ting blev examineret.
4. Restancen af de ordinaire Skatter her i Skibreedet er for dette Aar 750 Rdlr 4 mrk 11 s og 1771 Aars Udgang 145 Rdlr 2 mrk 8 s.
5. Pro Cento Skat her af Skibreede for indeværende Aar rester 28 Rdlr 78 s.
6. Restancen af Consumtions, familie og Folke Skatten til 1771 Aars Udgang er 15 Rdlr 2 mrk.
7. Extra Skatte Restancen er til 1771 Aars Udgang 2345 Rdlr 3 mrk og for 1772 forklarede Laug Retten og Almuen ej det ringeste at være betalt.

Derefter blev udnævnt og anordnet som Laug Rettes Mænd for nestanstundende Aar 1773 til Rettens Medbetjening følgende nye Mænd nemlig 1. Michel Michelsen Tolleshog 2. Ole Clausen Woxtougle 3. Christian Monsen Manger 4. Ole Nielsen Biørcheland 5. Joen Michelsen Qvalem 6. Ole Joensen Bøe 7. Lars Stephensen Rigstad 8. Elias Albretsen Riisnæs,

og da ingen efter 3de Paaraab havde viidere Sager at i Rette føre, bliver Sage Tinget hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Gullens Skibreede Ao: 1772.

Anno 1772 den 19de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Skierjehavn til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Guulens Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteer Mester Haberdorff, overværende udi Retten Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og som forhen udi Protocollen folio 55 ere anførte,

hvor da først blev læst de samme Kongelige og Øvrigheds Rescripter som for Sartors Skibreede ere Specificerede.

Dernest er fra Almuen til Publication indkomne følgende Documenter.

1. En Pante Obl: udgiven af Madame Ingeborg sal: Sommers til *til Hr: Wilhelm Friman stoer 400 Rdlr imod Pant i Evenvigs Kirke med underhørende Gaarder dateret 12te Septbr: 1772.
2. En ditto udgiven af Hans Olsen og Ole Siursen til Hr: Capitain Niels Dahl & Broder Henning Friman Dahl stoer 40 Rdlr imod Pant udi Gaarden Hatlevigen dateret 18de Augusti 1772.
3. Een Bygsel Seddel udgiven af Hr: Ludvig Daae til John Jetmundsen paa 12 M/ark Smør udi Gaarden Sande dateret 2den Januarii 1771, hvormed fulgte en ligelydende Revers.
4. Eet Skifte Brev passeret paa Gaarden Hoxvæhr efter Anna Stephens Dotter den 15de Junii 1772.

Og da ingen havde viidere Sager at i Rette føre, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 20de Octobris continuerede Sage Tinget tilstædeværende foranførte Laug Ret og da Publiceret

5. Hr: Provsten Dresings Obl: til Myndtlingen Karen Mons Dotter Wedevig stoer 98 Rdlr imod Pant i et Ejendoms Huus paa Evenvigs Præstegaard dateret 19de Octbr: 1772.
6. Eet Skjøde udgiven af Jørgen Christen Morsing til Lars Johnsen paa \1 Bismerpund/ 12 Marker Smør udi Gaarden Tongedahlen for Capital 85 Rdlr dateret 17de Decembris 1771.
7. Et ditto udgiven af Madame Helena Christiana Lem sal: Controlleur Schreuders til Jon Hansen Biørcheland paa 1 Pund 7 M/ark Smør udi Gaarden Biørcheland for 41 Rdlr 2 mrk dateret 7de Maji 1772.
8. Et ditto udgiven af Lars Olsen Trodahl til Knud Olsen paa 12 Marker Smør og ½ Faar i Gaarden Trodahl for 20 Rdlr dateret 20de Octobris 1772.
9. Et ditto udgiven af Jørgen Christen Morsing til Ole Erichsen paa 1 Pund 12 M/ark Smør udi Gaarden Tongedalen for 85 Rdlr dateret 17de Decembris 1772.
10. Et ditto udgiven af Anders Lassesen Halland og Lasse Iversen Slengesvel (Slengesoel) til Erich Knudsen Klokker Eide paa 1 Pund 9 M/arker Smør i Gaarden Halland dateret 19de Octobris 1772.
11. Een Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Stoere Slire til Erich Haagnesen Riisnæs stoer 15 Rdlr imod 1te prioritets Pant udi gaarden Stoere Slire, dateret 19de Octobris 1772.

1772: 93b

12. Et Odels Skjøde udgiven af Mons Gullachsen til Hans Pedersen Oppedahl paa Gaarden Oppedahl for 10 Rdlr dateret 19de Octobris 1772.
13. Et Vilkors Brev udgiven af Hans Pedersen Øvre Oppedahl til Mons Gullachsen ibidem dateret 19de Octbr: 1772

14. Et Skjøde udgiven af Jetmund Joensen Øvre Oppedahl til Peder Jetmundsen paa 1 Pund udi Øvre Oppedahl for 28 Rdlr dateret 19de Octobris 1772.

15. Et ditto udgiven af Capitain Niels Dahl og Broder Henning Friman Dahl til Hans Olsen og Svoger Ole Siursen paa 1 Pund Smør i Gaarden Hatlevigen for 84 Rdlr dateret 18de Augusti 1771.

16. En Bygsel Seddel udstædet af Hr: Ludvig Daae til Ole Knudsen paa 1 Pund og 6 M/ark Smør i Gaarden Torsvig dateret 16de Octbr: 1772 med hosfulgte ligelydende Revers.

17. En ditto af Hr: Dresing til Jon Arnesen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Kløvtved dateret 3die Octbr: 1772.

Derefter fremstoed for Retten Hr: Danckert Danckersten Heiberg og producerede Rettens seeneste Sommer Ting givne Lav Dag for Ole Rasmusen Watzøen hvilken er saaledes lydende.

Indstevnte Ole Rasmusen mødte tilstæde og vedtoeg Lav dagens lovlige Forkyndelse

Citanten dernest fremviiste en Regning fra Sr: Hendrich Blix som Tilsyns Værge udi Sterboet efter afgangne Madame Lem dateret 10de Maji 1771 med paategnet Qvitering, hvorefter af Citanten som Jord drot er betalt den resterende Extra Skatt for indstevnte Ole Rasmussen fra 1te Octbr: 1767 til 30te Sept: 1769 \4 rd/ fra hvilken Tiid liige indtil nu ej heller nogen Extra Skat af den indstevnte er betalt, hvortil og kommer Landskyld, tredie Tage og Fløtning for 3de Aar, fra 1770 til 1772 incl: {i 3 Aar} av Beløb til sam/m/elagt 3 Rdlr 3 mrk og endelig denne Processes aftvungne Omkostning, hvorhos blev fremlagt en Extract af bemelte Regning, af følgende Indhold.

Citanten nedlagde dernest i relation til sit Stevnemaal følgende Paastand at indstevnte Ole Rasmusen maae tilpligtes at betale de udi Extra Skat for ham udbetalte 4 Rdlr og den viidere resterende Extra Skat fra 1te Octbr: 1769 til 1te Octbr: a: e: med 6 Rdlr, samt tilbagestaaende 3 Aars Landskyld med 3 Rdlr 3 mrk samt efter den skeede Udsiigelse at ryddig gjøre sin paaboende Gaarde Part til nestl: Korsmiss og endelig at erstatte denne Processes forvoldte Omkostning med 5 Rdlr og saaledes indloed Sagen til Doms.

Endelig erfarede og Citanten af den fra indstevnte Ole Rasmussen producerede Skatte Bog, at han tillige staaer skyldig af de ordinaire Skatter for Aaret 1771, 1 rd 3 mrk 4 og for indeværende Aar 2 Rdlr 4 mrk 8 s, hvilke han fremdeeles

paastoed ham tilpligtet at betale.

Indstevnte Ole Rasmussen fremlagde sin Skatte og Landskyld Bog, hvorudi det paastevnte Krav saavel af Skatter som Landskyl[d] staaer aaben og uafskreven, han tilkjendegav derhos sidst afvigte Juul lovligen at være opsagt sit Jorde Brug til Ryddiggjørelse, men beklagede allene sin Uformuenhed der havde sadt ham af Stand til at betale de paasøgte Contributioner og Jord drottelige Rettigheder, imedens at al Næring af Fiskeriet har slaaet Fejl i de seenere Aaringer saavelsom og adskillige Vanhold med sine Creature og deslige.

Sagen optages til Doms.

Hr: Capitain von Brügger kom tilstæde for Retten og gav tilkjende ved mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Landværn Manden No: 28 Ole Olsen Sleire og den for ham i No: forhen standen Jørgen Monsen Qvamme for at have bortkom/m/et en Cordon Rem, en Skjorte og et Par Skoe at liide Dom til sammes Erstatning tilligemed denne Processes forvoldte Omkostning, de indstevnte mødte begge og vedtoeg lovlig Varsel.

Ole Olsen Sleire gav tilkjende at bemelte Munderings Stykker ej er ham af sin Formand i No: Jørgen Monsen Qvamme leveret og Jørgen Qvamme tilstoed at have bekom/m/et den

paastevnte Cordon Rem og Munderings Skoene blev ham ligeledes leveret, men da de vare forslidt og ingen Saaler derudi, efterloed Comparenten sam/m/e paa Qvalvogsnæsset uden at tage dem med sig, derimod er Cordon Rem/m/en ham forkom/m/en og tilbyder sig sam/m/e at erstatte, men Skjorten benegtede han aldeles at have bekommet.

Omendskjønt Citanten er forsikret om at den benegtede Skjorte er Jørgen Qvamme leveret tilligemed de samtlige Munderings Stykker, da saadant udtrykkelig er benævnet udi Leverence Rullen fra Hr: Major Borse og da den indstevntes Benegtelse urimelig viis herudi er ligesaa mislig som i det at han førend denne Sags Anlæg benegtede Annam/m/elsen af Cordon Rem/m/en som han dog nu maae tilstaae, saa paastoed han dog ikkun at Jørgen Qvamme i Anledning hans egen Tilstaaelse maatte tilpligtes at erstatte den bort komne Cordon Rem med 1 Mark og Munderings Skoene, i hvis Bort kommelse han ligeledes var Skyld ved ej at annam/m/e dem da de blev ham leveret men efterloed sam/m/e paa Qvalvognæsset med 2 mrk i Betragtning deres Ælde samt denne Processes forvoldte Omkostning med 1 Rdlr 4 mrk, hvorefter han indloed Sagen til Doms, ligesom de indstevnte ej heller havde viidere at fremføre,

thi bleve udi Sagen saaledes

Dømt og Afsagt

Indstevnte Jørgen Qvamme har inden Retten tilstaaet at have bort kom/m/et den paastevnte Cordon Rem saavelsom og at være bleven tilleveret et Par gamle Munderings Skoe, dem han dog ikke ville imod tage, men efterloed sam/m/e paa Qvalvognæsset og derved foraarsaget sam/m/es Bort kom/m/else;

Thi

1772: 94b

Kiendes For Ret at indstevnte Jørgen Qvamme bør betale Citanten Hr: Capitaine von Brügger den bort komne Cordon Rems Værdie med 1 Mark og Munderings Skoene med 2 Mark samt i Processens Omkostninger 1 Rdlr 3 mrk, det idømte at udreedes 15 Dage *inden (efter?) denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang

Hr: Danckert D: Heiberg mødte paa sin Svoger Ludvig Lems Vegne og tilkjendegav ved muntlig Varsel at have ladet indkalde for denne Ret Opsidderen paa Gaarden Eide Ole Siursen til Doms Lidelse for ulovlig Skov hugst paa bemelte Gaard samt Gaardens Fraviigelse efter foregaaende lovlig *Tidsiigelse (Til-?) førinden sidstl: Juul da Citanten selv er Boeslids Mand og agter sam/m/e sin Ejendoms Gaard at tiltræde, item at erstatte Citanten dette Aars Afgrøde tilligemed Landnam og Processens Omkostning og Skovens Ned huggelse.

Til Vidner herom er indkaldet under Lovens Falsmaal Rasmus Gievlesen Eide, Niels Knudsen Søre Molde, Arne Bendixen Steene og Hans Olsen Glinien deres Provemaal om den paaklagede Skov hugst at aflægge, ligesom og den indstevnte Ole Siursen til samme at paahøre er indkaldet.

Indstevnte Ole Siursen mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel, ligesom han og tilkjendegav førinden sidstl: Juul at være lovlig opsagt sit Brug til Fraviigelse, men uden at fastsætte Tiiden naar Gaarden skulle gjøres ryddig, derefter reiste Comparenten til Bergen og der fik Tilladelse af Sr: Lems Koene at blive siddendes, hvilket han sluttede deraf at hun ej forbød ham at saae meere end een Ager

Hr: Heiberg paa Citantens Vegne gav tilkjende at være herom ganske uvidende, ligesom og Misligheden derved fremskinner af den indstevntes ustadige og vaklende Forklaring

De indstevnte Vidner mødte alle tilstæde og for dennem blev oplæst Eedens Forklaring af Lovbogen, derefter fremstoed

1ste Vidne Rasmus Gievlesen aflagde Eed og forklarede at være uviidende om hvad Skov Hugst den indstevnte kand have gjort, undtagen at den indstevnte Ole Siursen sidstl: Høst havde fældet og kjørt frem til Lade Bjerget 1 Tylt Sag Tømmer hvilket Jord drotten Sr: Ludvig Lem bemægtiget sig saa og at han sidstl: Vaar har hugget nogle Favner Brænde Ved som blev solgt til Lars i Stangen og erindrede Vidnet ved nærmere Erindring at det sidst omforklarede var Spær og Stager, endelig har og Ole Siursen sidstl: Vaar i sin Skov ladet hugge 2 Tømmer stokker, som han solgte til Nils Molde

1772: 95

og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare, blev han efter Forelæsning af Protocollen dimitteret, fremstoed

2det Vidne Niels Knudsen Molde som aflagde Eed og forklarede allene at være vidende om det indstevnte Ole Siursen sidstl: Vinter har hugget i sin Skov omtrent en Tylt Sag Tømmer som han havde fremført til Steene Sagen, hvor Ludvig Lem bemægtigede sig det og desuden henimod en Tylt Tømmer som han frembragte til sin eegen Sag og deraf loed skjære 2 Tylter Bord som Sr: Lem ligeledes bemægtigede sig tilligemed de overblevne Tøm/m/er stokker og endelig har Vidnet selv sidstl: Vaar kjøpt af indstevnte Ole Siursen 1 ½ Tylt Huus tøm/m/er som havde været hugget 2 Aar tilforn. Paa Tilspørgende om Vidnet ej er viidende om ikke indstevnte Ole Siursen i den Tiid Vidnet tjente paa Gaarden enten selv loed hugge eller tilloed andre at hugge Baade Ved forklarede Vidnet det den indstevnte sidstl: Vinter loed forfærdige en Baad af den Ved han i sin egen Skov dertil havde hugget, men vidste intet viidere om saadant

og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev han dimitteret og fremkaldet

3die Vidne Arne Bendixen Steene aflagde Eed og forklarede at for omtrent 9 a 10 Aar siden har indstevnte Ole Siursen hugget en Jagt Huus tømmer som han derefter solgte sønden paa Leeden og benyttede han sig da af Vidnets Øg til sammes Fremførsel af Skoven tilligemed fleere, dernest havde og den indstevnte sidstl: Vinter frembragt til Vidnets Saug 11 Tømmer Stokker som Sr: Ludvig Lem derefter bemægtigede sig og tillige loed frembringe 3 Stokker fra den indstevntes Saug hvilke 14 Stokker af Vidnet blev skaaren til Bord for Sr: Lem. og viidere var Vidnet uvidende om den paaskadigede Skov Hugst undtagen i Henseende den af nyebemelte 2det Vidne omforklarede Baad, hvorom han forklarede eensstemmig, og efter Forelæsning blev dimitteret.

derefter fremstoed

4de Vidne Hans Olsen Glinien aflagde Eed og forklarede at være aldeeles *uviidendende om denne paaskadigede Skovhugst, hvorefter han blev dimitteret.

Indstevnte Ole Siursen indstillede at den af 3die Vidne omprovede Skov Hugst for 10 Aar siden er denne Sag aldeeles uvedkom/m/ende da Citanten først for 2 Aar siden er bleven Ejer af Gaarden.

Paa Lems Vegne begjærede Heiberg tilført at det ej maatte kom/m/e i Betragtning hvad Lejlændingen her har andraget, men allene begjerede Sagen udsadt til neste Sommer Ting for da ved andre og nye Vidner at tilvejebringe nærmere Oplysning

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting.

Dernest fremstoed for Retten Jetmund Andersen Wellesvig og anmeldede med muntlig Varsel til denne Ret at have indstevnet Gregorius Jonsen Grimstad for udsagde Beskyldning imod Citanten for ham at have forkommet 3 Creaturer, derfor at liide Dom til sam/m/es mortification og mulcts Erlæggelse samt Processens Omkostningers Erstatning item derom at høre

1772: 95b

Vidnerne Hans Rasmusen Wellesvig og Endre Knudsen Nyehamre som under Lovens Falsmaal er indkaldede deres Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Paa indstevnte Gregorius Jonsens Vegne mødte hans Fader Jon Jonsen og vedtoeg lovlig Varsel saa mødte og begge de indstevnte Vidner

1ste Vidne Hans Rasmussen Wellesvig aflagde Eed og forklarede at indstevnte Gregorius Joensen sidstl: Vaar da han med Vidnet var ude paa Fiskerie sagde det Citanten for ham havde forkommet 3 Creaturer

og da Vidnet ej vidste viidere at forklare og Parterne ej havde ham noget at tilspørge, blev han dimitteret og fremstoed

2det Vidne Endre Knudsen Nyehamre /: i hvis Stæd nedsadte sig som Laug Rets Mand Siur Jørgensen :/ aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde ved det af 1te Vidne omprovede Fiskerie, da indstevnte Gregorius Joensen sagde at 3 Creaturer for ham vare omkomne og at det var skeed ved den Lejlighed at de var uddrevne af Citantens Bøe Gaard

og da ingen havde noget Vidnet meere at tilspørge eller ham viidere at forklare blev det dimitteret.

Joen Joensen tilkjendegav at hans Søn indstevnte Gregorius Joensen er meget svag paa Sindet og iblant har Vildelse i Forstanden og vidste i Øvrigt ikke om han havde udsagt de af 1te Vidne omforklarede Ord eller ej, og var Anledningen her til om det ellers er sagt denne at Citanten med den indstevnte har fælleds Bejte, og da den indstevntes Creaturer kom nær ved Citantens Bøe Gaard havde Citanten drevet dem derfra og derefter kom Creaturerne sam/m/en at stanges, ved hvilken Lejlighed 3 Creaturer kort efter hinanden omkom for den indstevnte.

Citanten derefter indloed Sagen til Doms, hvorefter saaledes er

Dømt Og Afsagt.

Foruden at det ikkun af første Vidne Hans Rasmussen er forklaret det indstevnte Gregorius Joensen skal have udsagt de paaklagede Ord eller saa kaldede Beskyldning det Citanten skulle have forkommet 3 ham tilhørende Creaturer, da derimod det 2det Vidne Endre Knudsen som derved tillige var overværende ikkun forklarer det den indstevnte sagde at 3 Creaturer sig tilhørende vare omkomne det han tilskrev at være en Virkning af deres Uddrivelse fra Citantens Bøe Gaard, hvilket tillige kommer overeens med den indstevntes eeget Opgivende, Saa har ingen af dem kundet forklare det den indstevnte skal have tilregnet Citanten noget ondt Forsæt derved, følgelig kand saadant ej i mindste Maade fornærme Citanten eller fortjene Navn af Beskyldning

1772: 96

Thi Kiendes og Dømmes for Ret at indstevnte Gregorius Jonsen Grimstad for Citantens Tiltale i Denne Sag Sagesløs hjemfindes.

Da det allereede var ude paa Aftenen og Klokken 9 ½ Slæt, saa udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 21de Octobris blev Retten atter sadt med foranførte Laug Ret,

hvor da udi Sagen anlagt af Sr: Danckert D: Heiberg imod Opsidderen paa Gaarden Watsøen Ole Rasmussen saaledes er bleven

Dømt og Afsagt

Citanten har med den fremleverede Regning fra Sr: Hendrich Blix godtgjort at have udlagt 4 Rdlr udi resterende Extra Skat fra 1767 til 1769 for indstevnte Ole Rasmusen Watsøen, der fremdeeles liige derfra og indtil nu {har} har paadraget sig restancen derudaf af Beløb 6 Rdlr saavel som af Landskyld 3die Tage og Flytning beløbende 3 Rdlr 3 mrk, og endelig af de ordinaire Skatter fra 1771 1 Rdlr 3 mrk og 4 s og for indeværende Aar 2 Rdlr 4 mrk 8 s, hvilket alt den indstevnte ej har kundet imodsiige men end og aldeeles oplyst samme ved den i Retten fremlagde Skatte og Landskyld Bog, hvor alt dette staaer aaben og uafskreven. Dernest har og den indstevnte inden Retten tilstaaet førinden sidstl: Juul at være opsagt til Fraviigelse sin paaboende Jorde Part i Gaarden Watsøen. Ligesom Lovene paalægger Jord drotten at være ansvarlig for de hos Lejlændingen manglende Kongel: Contributioner, saa er ham og givet Midler til sin Skadesløs holdelse ved i saa Fald at skille sig ved Lejlændingen og paa anden Maade at benytte sin Ejendom.

Thi Kjendes for Ret at indstevnte Ole Rasmusen Watsøen ej allene bør fraviige sin paaboende Gaarde Part til nestk: Korsmiss men end og at betale Citanten forbemelte resterende Kongel: Skatter og Landskyld til sam/m/en af Beløb 17 Rdlr 4 mrk og 12 s samt at udreede denne Processes forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, det idømte at udreede 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Derefter blev for Stifts Provsten i Bergen Hr: Hans Mossin i Retten indleveret en Rettes Stevning af 31te Aug: h: a:, hvorved er indkaldet Lejlændingen paa Gaarden Løvigen Ole Mathiasen for resterende Landskyld for 1770 og 1771 af Beløb 2 Rdlr 4 mrk 8 s, hvilken Gaard er Kors Kirkens Præste Boel beneficeret. Bemelte Stevning er af følgende Indhold

da den indstevnte ej mødte efter Paaraab, blev Stevningen under Eed *afjemlet af Lensmanden Hans Hansen Miømnen og Iver Monsen Hougsdahl efter Paategningen.

Eragtet

Indstevnte, men ej denne sinde tilstæde mødende Ole Mathiasen Løvigen gives Laug Dag til neste Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare.

1772: 96b

Stifts Provsten i Bergen Hr: Hans Mossin loed fremlægge en Rettes Stevning af 31te Aug: h: a: imod Opsidderen paa Gaarden Molland Niels Johannesen for resterende Landskyld fra 1768 til 1771 beløbende 10 Rdlr 12 s, hvilken Stevning er af følgende Indhold;

Indstevnte Niels Johannesen blev 3de gange paaraabt men mødte ikke, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Hans Hansen Miømne og med opragte Fingre bevidne Indvarslingen i Relation til Paategningen

hvorefter saaledes blev

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Niels Johannesen Molland gives Laug dag til nestkommende Som/m/er Ting for Guulens Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter fremstoed Hr: Fogden Heiberg og tilkjendegav med Gjæste Rets Varsel at have indkaldet Erich Haagnesen Riisnæs for at gjøre Forklaring om de af ham afvigte Uge solgte Slagte Fæe, hvor *sam/m/er er solgt til hvem og hvor de leverede til hvad Priis og af hvem han har annammet eller skal annamme Betalingen og hvem der var med ham paa Fartøyet?

den indstevnte Erich Haagnesen Riisnæs mødte tilstæde og under Formaning at aflægge saadan Deposition som han om nærmere paa æsker under Eed kand gestændige forklarede sidstl: Tirsdag den 13de Octobris i Korsnæs ved Fladøen at have solgt til Hendrich Wichman

Slagter fra Skudevigen ved Bergen 2de Stykker Comparenten tilhørende og 3de Stykker Niels Sleire tilhørende de 2de første for 12 Rdlr og de 3 sidste for 13 Rdlr, hvilke han afleverede hos Hendrich Wichmans Moeder i Skudevigen og der imod toeg Pengene, og var da med Comparenten paa samme Baad Niels Sleire og Drengen Mons Olsen Løvigen, da Fogden ej havde Deponenten viidere at tilspørge, blev hans Forklaring ham af Protocollen forelæst, da han tillige tilføyede at Mons Løvigen ejede det 6te Nød som vare med paa Deponentens Fartøy, det han ligeledes sam/m/e Tiid solgte til Hendrich Wichman for 4 rd 1 mrk 8 s og afleverede til hans Moeder i Skudevigen og hos hende imodtoeg Betalingen, Endelig forklarede og Deponenten at Wichman samme Tiid tillige kjøbte af en Sogne Jagt som var i Følge med de derpaa værende Slagte Fæe.

Hr: Fogden begjærede sig dette som et Politie Forhør beskreven meddeelt og inoverede sig ved et Continuations Forhør ved Kiilstrømmens Tingstæd nærmere at oplyse dette.

18. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Danckert D: Heiberg paa Hr: Mag: Daaes og egne Vegne til Nils Olsen Nessøen paa 1 Pund Smør i Gaarden stoere Watsøen dateret 21de Octbr: 1772. med hosfulgte Revers

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav ved skriftlig Stevning at have indkaldet til dette Ting Ole Hansen Glinien for begangne Tyverie paa diverse Tiider og Stæder, derom at høre stevnte og ustevnte Vidner og andre Beviisligheder samt selv derom at gjøre Forklaring og for sin Forbrydelse at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse, Igjelds og Tvigjelds Betaling

og Processens Omkostningers Erstatning. Som Medvidere Hælere ere indstevnte Delinqventens Forældre Hans Olsen Glinien og Hustrue Anne Ols Dotter at blive examinerede med viidere som Stevnemaalet indeholder saaledes lydende. Brithe Børilde og Truels Birchenæs som ere bestaalne. Med muntlig Varsel er end videre indkaldet Anders Olsen Kiddesæter af Radøe Skibreede og Mons Ingebrethsen Syslach af Lindaas Skibreede, der ligeleedes af denne Delinqvent ere bestaalne, for at aflægge deres eedelige Forklaring om det bortstaalnes Fravendelse imod deres Vilie, saavelsom og Iver Hendrichsen Birchnæs, Siur Gregoriusen Birchnæs og Jens Rasmusen ibidem samt unge Jon Jonsen sammestæds.

For Retten mødte tilstæde Delinqventen Ole Hansen Glinien løs og uden Baand og vedtoeg hans (O. H. Gliniens) anordnede Defensor Lensmanden Hans Hansen Miømnen lovlig Varsel i relation til *til Forkyndelsens Paategning

samtlige saavel i den skriftlige Stevning benævnte som foranførte ved muntlig Stevning indkaldede mødte tilstæde i eegne Personer og vedtoege lovlig Varsel, undtagen at paa Enken Brithe Børildes Vegne mødte hendes Fæstemand Johannes Johannesen og for hende vedtoeg lovlig Varsel.

Fogden Heiberg producerede først en Attest af ministerial Bogen om Delinqventens Alder, som tillige viiser at han er uconfirmeret, hvilken er af følgende Indhold.

Actor begjærede dernest at Delinqventen maatte blive examineret om hans personlige Omstændigheder og dernest om det paastevnte Delictum.

Arrestanten derpaa forklarede at være barnfød paa Gaarden Glinien her i Skibreedet gammel 22 Aar, har ej været til Confirmation, men har dog været holdt til Skoele Gang og har haft Underviisning i sin Christendom, i en Alder imellem 10 á 12 Aar forloed han sine Forældres Huus og kom i Tjeneste hos Erich Aandeland her af Skibreedet, derfra kom han i Tjeneste paa Gaarden Sande hos Endre her af Skibreedet, derfra kom han tilbage til sine Forældres Huus uden til visse at kunde viide hvor længe han var paa hvert Stæd, nogen Tiid derefter kom han i Tjeneste hos Anders Sande og forblev der i 3 Aar, derfra rejste han ind til

Sogn og der tjente hos Anders Saanæs af Evendvigs Præste Gjeld i et Aar, derfra kom han hjem til Forældrene og viidere til Truels Birchnæs hvor han var ¼ Aar, der fra kom han til Gaarden Suulen i Sogns Fogderie og Evenvigs Præste-gjeld var der 1 ½ Aar, tjente derefter nogle Uger hos Lorens Øst Guulen her af Skibreedet, begav sig derfra til Forældrene og derpaa til Nordland til Mons Hendrichsen i Siniens (Senja?) Fogderie, forblev der et Aar, kom saa atter tilbage til Forældrene, kom derpaa i Tjeneste \hos/ Bager Enken Kirsten Lodding i Bergen i nogle Uger og derefter til Massi Reebslagers i Sandvigen; ligesaa 8 á 9 Uger, begav sig atter tilbage til sine Forældre, derfra til Brithe Børilde, hvor han forblev {sine sidste}

1772: 97b

til sidst afvigte Paaske, kom derfra til Ole i Muulen paa Fedie forblev der i 8 á 9 Uger, kom der fra hjem til sine Forældre begav sig derefter til Claus i Qvernøen og var der 2 á 3 Uger kom derfra atter hjem til Forældrene og forblev der indtil den Tiid han blev paagreben, Delinqventen sagde sig ej at <have> lært noget Handværk men allene ernæret sig ved Bonde og andet grovt Arbejde. Viidere tilstoed Delinqventen sidstl: Juule Tiider om Natten at have bort staalet af en Baad {en …} beliggende i Alverstrøm/m/en en Bomme og en Kiste, hvorudi var 2 grove og deels fiint Rug Brød samt Kringler for nogle Skilling samt 3 boutelier Brændeviin den eene paa 2 Potter, den anden paa een Potte Korn Brændeviin og den 3die paa en halv Potte med Fransk Brændeviin, samt en hvid Vadmels Trøye, samt desuden 2de i Baaden staaende løse boutelier Brændeviin hvoraf den eene var med Fransk og den 2den med Korn Brændeviin, item noget Humle og Lys item nogle smaa Krydder af Timian og Karve. da Delinqventen kom et lidet Stykke sønden for Alverstrøm/m/en sloeg han med en Steen Laaget i Stykker saavel til Bommen som til Kisten der begge vare lukked under Laas og deraf ud toeg forbemelte Sager, derefter hensadte han Bommen paa en Tang Sønden for Alverstrøm/m/en i Fjæren, og derefter mærkede han at deraf var tabt en sort Fruentim/m/er Hue som flød paa Søen, men han torde ej optage den; Kisten udsadte han {han} i Fiæren et længere Stykke hen norden for Børilde. Arrestanten kom rejsendes fra Bergen allene i en Baad, som han havde staalen i Dreggen, hen til Alverstrøm/m/en at begaae det om forklarede Tyverie, og toeg derfra til Børilde, hvor han forblev Natten over og der bortgav den *een Bouteile Brændeviin, og neste Dags Morgen rejste hjem til sine Forældre leverede dem et langt Rug Brød og \1/ Bouteile Brændeviin, Humlen Kryderne og Lysene havde han kastet i Søen og 2 buteiler med Brændeviin var gaaet i Stykker, det øvrige Brød, der var i Bommen og i Kisten saavel som noget Smør og Flad brød der var i Kisten havde han fortæret paa Vejen, Kiisten bragte han hjem med sig og sleed op. Forældrene spurgte ham ved Hjemkomsten hvor han havde bekom/m/et Brødet og det medhafte Brændeviin, hvortil han svarede at han havde kjøbt samme. i Kisten var tillige noget Papiir som Delinqventen hen lagde i sine Forældres Nøst. Videre tilstoed Delinqventen kort efter sidstl: Paaske at have bortstaalet 4 tørre Langer 2 Sej og 1 Brosme Anders i Børild tilhørende hvilket skeede om Natten og paa en Tiid Delinqventen opholdt sig i sine Forældres Huus hvor hen han hjem førte samme og leverede dem til sine Forældre med Siigende at have kjøbt det paa Fedie dog uden at nævne af hvem. Omtrent ved sam/m/e Tiid tilstoed han af Brithe Børildes Søe Boed at have udtaget 1 Fjerding med fersk Fisk, hvor af han solgte eendeel til en Sogning som kom forbie farende

1772: 98

og vilde rejse til Byen for 1 mrk uden at kjende sam/m/e Mand, og eendeel hjembragte han til sin Fader med Siigende at have kjøbt den, Dørren til Søe boeden, hvoraf denne Fisk blev

bortstaalen, var lukket i Laas, men han rev en Fjæl ud paa den søndre Siide med sine blotte Hænder da den ej var fastnaglet, og gik der ind igjennem at borttage den omforklarede Fisk ved Natte Tiider. Ligesaa var og Dørren til Anders Børildes Søe Boed, hvoraf den forommelte Tørfisk blev udtagen, lukket i Laas, men Dørren skjød Delinqventen op med blotte Hænder uden at brække Laaset i Tue. Viidere angav og Delinqventen ved sam/m/e Tiid at den ferske Fisk blev borttagen at have bort staalen paa Marken et Par Buxer og en Skjorte Brithe Børilde tilhørende, hvoraf han afsadt Skjorten hos en Flytmand i Bergen navnlig Lars boende under Fjeldet liige over for Kjøbmands Stuen og derfore nød Kost i 2 a 3 Dage og Buxerne toeg Delinqventen til Brug. Samme Tiid bort staal han og paa Brithe Børildes Søe Boed en Blyesteen, hvilken han efterloed sig af Glemsomhed paa Raadmands Øen, hvor Delinqventen blev efterladt af Nils Østreim som havde afkjøbt Delinqventen den med hafte Baad for 2 mrk, hvilken Baad Delinqventen allereede tilforn havde solgt til sin Farbroder Iver Olsen, der tjener hos Klokkeren Parelius i Evenvigs Præstegjeld, for 3 mrk {og} \tilligemed/ et Par Strømper og 1 Par Vanter, og er den sam/m/e \Baad/ som tilforn er forklaret at være staalet i Dreggen i Bergen. Viidere angav han og fra Enken Brithe Børilde at have bortstaalen en Sex Ring Baad {sidstl:} St: Johannis, hvilken han sadt paa Land ved Glavæhren hvor Ejeren bemelte Brithe siden har erholdet den tilbage. Fremdeeles tilstoed og Delinqventen ved samme Tiid af Truels Birchnæses Søe Boed at have bortstaalet ½ Tønde saltet Brosmer og ½ Tønde {Langer} Sej, da han kom igjennem Gulvet igjennem en Luge, af denne Fisk solgte han for 1 mrk til en Sogning i Glavæhr og da han med det Øvrige kom til Kiilstrømmen gjorde Jacob Lampe Hæftelse derpaa, dernest bort staal han og sam/m/e Tiid og Stæd en Skind Hat Truels Birchnæs tilhørende, hvilken liigeledes i Kiilstrøm/m/en blev ham fratagen. Samme Tiid bort staal han og af Iver Hendrichsens Søe Boed ibidem 3 Fjerdinger saltet Brosme, en Kande Salt, en Vadmels Kufte og en Skind Brog, hvilket alt blev ham fratagen i Kiilstrømmen. Delinqventen kom ind i denne Søe Boed ved at oplukke Dørren med den rette Nøgel, hvis Stæd han vidste fra den Tiid han tjente paa bemelte Gaard. Samme Tiid bort toeg han og en der paa Bjerget tæt ved Søen liggende Skind Brog og 2de Vadmels Kufter Siur Gregoriussen ibidem tilhørende hvilket ligesaa i Kiilstrømmen blev ham fratagen. Endelig tilstoed han og samme Tiid at have bortstaalet af Jens Rasmussens Nøst ibidem noget over en Fjerding buklet Sej, der ogsaa i Kiilstrøm/m/en blev ham fratagen; Dørren til sam/m/e Nøst var i Laas

1772: 98b

Delinqventen skjød den op med blotte Hænder uden dertil at bruge noget andet *intrument. Viidere havde han og uden for samme Nøst samme Tiid og Stæd bort staalen en Fjerding buklet Sej unge John Johnsen ibidem tilhørende, hvilke han tildeels under Vejs solgte til en Sogning der kom rejsende for 1 mrk og Resten blev ham fratagen i Kiilstrøm/m/en,

Derefter fremstoed Hans Olsen Glinien og forklarede sidstl: Juul at have imod taget af sin Søn Ole Hansen Glinien et stoert Rug Brød og 1 Potte Korn Brændeviin som han sagde at have kjøbt i Byen, ang: Papiiret forklarede han at Sønnen havde sagt at have faaet det af en Bager Dreng i Byen som havde fundet det, noget derefter forklarede han at samme Deponenten uafviidende var bleven ned lagt i hans Nøst. Viidere havde og bemelte hans Søn imellem sidstl: Paaske og Pints Dag medbragt 3 Langer og 2 Sej, som han forklarede at have kjøbt i Fedie for bekomne Fæste Penge, og blev Sønnen ej betalt noget for bemelte hjembragte, men samme blev taget til Foræring. I Øvrigt forklarede Comparenten at være aldeeles uviidende om Sønnens begangne Tyverier og benegtede noget viidere af ham at have været hjem bragt. hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

Delinqventens Moeder Anne Ols Dotter, som forklarede eenstemmig med nest forrige Deponent hendes Mand undtagen i Henseende Papiiret, der var hende aldeeles ubekjendt, og

med Tilføyende at han tillige med den før om forklarede tør Fisk med bragte 2 Mort eller rød Fisk og da hun ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev hun dimitteret.

Derefter fremstoed

1. Truels Olsen Birchenæs aflagde Eed og forklarede sidstl: Paaske Tiider imod sin Vilie at være bort kom/m/en ½ Tønde saltet Brosmer og Langer og ½ Tønde saltet Sej samt en Skind Hat, hvoraf han fra Jacob Lampe i Kiilstrøm/m/en har faaet tilbage ¼ Brosmer og ¼ Sej der imidlertiid var blevet bedærvet og blød af Hoeden, samt Skind Hatten, den øvrige Fisk var bleven forkom/m/et og angav at i hans Søe Boed ej fandtes mindste Spoer til Indbrud.

2. Iver Hendrichsen Birchnæs aflagde Eed og derunder bevidnede sidstl: Paaske Tiider imod sin Vilie at være fra tagen ¾ Tønde saltet Brosmer og Langer tilsam/m/en en Skind brog og en Kufte af graat Vadmel hvilke begge sidste benævnte Ting her i Retten var tilstæde og en Kande Salt, deraf har han fra Jacob Lampe i Kiilstrøm/m/en faaet til bage Skind Brogen og Kuften samt ¼ Tønde saltet

1772: 99

Brosmer og Langer, der tildeels var sønder skaaret og mishandlet, men den øvrige Brosme manglede saavelsom Saltet da han allene fik den tom/m/e Kande tilbage, og var ej mindste Spoer i Vidnets Søe boed til noget foregaaet Indbrud

3. Siur Gregoriussen Birchnæs aflagde Eed og ved kjendte sig kort efter sidstl: Paaske imod sin Vilie at være frakommen 1 Skind brog og 2 graa Vadmels Kufter, som ham af Jacob Lampe i Kiilstrøm/m/en er tilbageleveret og her i Retten tilstæde

4. Jens Rasmussen Birchnæs aflagde Eed og forklarede kort efter sidstl: Paaske imod sin Vilie og Vidende at være fravendet ½ Tønde buknet Sej, hvoraf han af Jacob Lampe i Kiilstrøm/m/en fik tilbage omtrent en Skjeppe og fantes ej i Deponentens Nøst mindste Spor til noget foregaaende Indbrud.

5. Jon Jonsen Birchenæs aflagde Eed og forklarede imod sin Vilie at være frakommet ¼ Tønde buklet Sej kort efter sidstl: Paaske, hvoraf han har faaet den halve deel tilbage fra Jacob Lampe i Kiilstrømmen.

Samtlige forbemelte 5 Deponenter forlarede eenstem/m/ig at efterat det forbemelte var dem frastaalen Natten til Løverdag, blev Tyven hæftet i Kiilstrøm/m/en af Jacob Lampe om Løverdagen, da han blev hensendt først til Børilde og derfra anlangede til Birchnæs Søndag Middag, hvorpaa de strax henbragte Tyven til Lensmanden for Guulens Skibreede afdøde Hans *Hedrichsøns Enke for at fængsles og antvordes Justitien i Hænderne, Mandags Morgen derpaa foer de til Kiil Strømmen hvor Tyvens medhafte Gods var ned sadt og annam/m/ede der af Jacob Lampe eenhver for sig det forommelte og forklarede eenhver af Deponenterne paa de af Delinqventen selv omforklarede Stæder at være frastaalen deres Gods.

6. Anders Olsen Kiddesæt aflagde Eed og forklarede nogle Dage for sidstl: Juul at have lagt i Alverstrøm/m/en paa sin Hjem Rejse fra Byen, hvor da Deponenten en føye Stund var inde i Huuset hos Jores Lampe og havde efterladt sig i Baaden en nye umalet Jern beslagen Bomme og da \han/ gik ud til Baaden sam/m/e Aften for igjen at bortrejse var Bommen bort tagen af Baaden imod Deponentens Vilie og Vidende, og var udi sam/m/e Bomme ned lagt 1 toe Potte Bouteile og 2 Potte ditto fyldte med Korn Brændeviin og ½ Potte Bouteile med fransk Brændeviin og for 2 Marks Værdie af diverse Slags Brød og 1 Mark Humle for 10 s og en sort Qvindfolk Hue med Snorer

1772: 99b

for 1 mrk 8 s, for 6 Skilling i Kryder og 8 Lys for 12 s og for 4 s i Knapper og havde Bommen kostet 3 mrk 8 s.

7. Mons Ingebretsen Syslach aflagde Eed og forklarede at have været i Følge med nye foranførte 6te Deponent og ved den Lejlighed imod sin Vilie og Vidende at være frakommen en umalet Furre Kiste med Laas og Hængsler til Værdie 3 mrk, hvorudi var nedlagt Brød for 2 mrk 4 s, en Stokke Knap for 1 mrk 4 s en Lomme Dug for 8 s Kryder for 4 s, Papiir for 4 s, desuden laa løst i Baaden en Potte Fransk og 1 ditto Korn Brændeviin for 2 mrk 8 s og en hvid Vadmels Trøye for 3 mrk.

Dernest fremstoed følgende 2de Vurderings og eedsorne Laug Rettesmænd Amund Haveland og Siur Aandeland der efter beste Skjønsomhed saaledes taxerede Tyve Kosterne

Een Skind hat Truels Birchnæs tilhørende for		1 mrk	8 s
1 Skind brog Iver Hendrichsen tilhørende			8
1 graa gammel Kufte		1	8
1 Skind brog Siur Gregoriusen tilhørende		2	
2 graa gamle Vadmels Kufter	1 rd		
disse Stykker vare i Retten til Eftersyn tilstæde			
½ Tønde Brosmer og Langer Truels tilhørende	1		8
½ Tønde Sej		2	
¾ Tønde saltet Brosmer Iver Hendrichsen tilhørende	1	3	12
½ Tønde buknet Sej Jens Rasmussen tilhørende		1	8
¼ ditto ditto Jon Jonsen tilhørende			12
og 1 Kande Spansk Salt Iver tilhørende			6

Hvad de Brithe Børilde frastaalne Sager angaaer da kunde samme ej tages under Taxation førinden hun personlig møder tilstæde og beediger sammes Bort kommelse imod hendes Vilie, til hvilken Henseende saavel som til nærmere indhentende Oplysning og for at indkalde de øvrige paagjeldende og Vidner om nogen kand udfindes, Actor begjærede denne Sag udsadt til en anden belejlig Tiid ved Extra Ret at continuere.

Lensmanden Hans Hansen Miømnen som anordnet Defensor reserverede sig det fornødne Forsvar for Delinqventen til belejlig Tiid.

Eragtet

Den begjerte Anstand bevilges.

Hr: Fogden Heiberg loed frem levere til Examination og sit aflæggende Regnskabs Bielæg

1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 15de Poster, hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at det forholder sig ligesom forrige Aar og forbeholder Sorenskriveren

1772: 100

sig ang: den 10de Post ved Designation at give nærmere Oplysning

2. det mindre ditto bestaaende af 2de qvæstioner, hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at ingen Forandring i den Henseende fra forrige Aar er skeed

3. Odels Mandtallet, som ved sidstleden Sommer Ting examineret

4. om Gjæstgiveren i Schierjehavn har brugt anden Næring end sit Gjæstgiverie? hvortil af Laug Retten og Almuen er svaret Nej

5. Om de i Skibreedet værende Aftags Gaarder har forbedret sig, saa at de kand taale Tillæg? hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret Nej.

6. Restancen af de ordinaire Skatter her af Skibreedet er for indeværende Aar 493 Rdlr 1 mrk 5 s og 1771 Aars Udgang 166 rdr 4 mrk 7 s

7. Restancen af Consumtion, familie og Folke Skatten her i Skibreedet er til 1771 Aars Udgang 27 Rdlr 4 mrk 8 s

8. ProCento Skatten her af Skibreedet rester til 1772 Aars Udgang 62 Rdlr 20 s.
9. Restancen af Extra Skatten her af Skibreedet er til 1771 Aars Udgang 264 Rdlr 5 mrk og 8 s og for 1772 tilkjendegav Laug Retten og Almuen slet intet at være betalt.

Dernest blev udnævnet og anordnet som Laug Rettes Mænd for nestanstundende Aar 1773 følgende nye Mænd 1. Mons Truelsen Haveland 2. Mathias Hansen Tvedt 3. Mons Siursen Øvre Øst Guulen 4. Ole Larsen Rørtved 5. Elling Pedersen Qversøen 6. Ole Siursen Hatlevig 7. Christopher Larsen Sleire 8. Ole Danielsen Ramberg.

Og da ingen havde viidere Sager at i Rette føre er Sage Tinget hermed bleven sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Lindaas Skibrede 1772.

Anno 1772 den 22de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Lindaas Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff samt overværende udi Retten Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som sidstl: Sommer Ting var tilstæde og her foran i Protocollen folio ere anførte,

hvor da først blev Publiceret de samme Kongel: og Høy Øvrigheds Rescripter som for Sartor Skibreede og her foran ere Specificerede.

Dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Et Skjøde udgiven af Hr: Ludvig Daae til Ole Monsen paa 15 M/ark Smør udi Gaarden Indre Lyhren for 80 Rdlr dateret 23 April 1772.
2. En Bygsel Seddel udstædet af Hr: Etats Raad Bager paa 1 Pund Smør udi Gaarden Hjertaas til Ole Johannesen dateret 23de Augusti 1771.
3. En ditto af Hr: Biskop Arentz til Thore Iversen paa 18 M/ark Smør i gaarden Fondenæs dateret 4de Octobris 1771. derhos fulgte ligelydende Revers.
4. En ditto udgiven af Hr: Lyder Joh: Smith til Iver Andersen Øvre Tveidt paa ½ Løb Smør og 6 Kander Malt i Garden Wiig, dateret 21de Augusti 1772. hvorhos fulgte en ligelydende Revers.

1772: 100b

Og som ingen efter Paaraab havde viidere Sager at i Rette føre udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Næstpaafølgende den 23de Octobris continuerer Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

5. Et Skjøde udgiven af Jomfrue Gartner til Sr: Henning Friman Dahl paa Gaardene Gaulen af Skyld 2 Pund Smør og ½ Tønde Malt og Nataas skyldende Een Løb Smør, Een Mæhle Malt og et Faar for 110 Rdlr pr: Løb dateret 26 Septembris 1772.
6. En Pante Obl: udgiven af Sr: Henning Friman Dahl til Jomfrue Gartner stoer 1000 Rdlr imod Pant med 1te priorite i nyebemelte Gaarder Gaulen og Nataas dateret 29 Septembris 1772.
7. Et Skjøde udstædet af Jørgen Morsing til Henning Friman Dahl paa 2 Pund 20 ¼ M/ark [Smør] udi Gaarden Hopland og 5 Pund og 6 M/ark Smør udi Gaarden Rebnor for 290 Rdlr dateret 14de April 1772.

8. En Pante Obl: udgiven af Niels Olsen Hopland til Henning Friman Dahl stoer 38 Rdlr mod Pant i 1 Pund 10 1/8 M/ark Smør udi Gaarden Hopland, dateret 24 Octobris 1771.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Ludvig Daae til Knud Knudsen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Tykhelle dateret 30te Xber 1771.

10. En ditto af ditto til Knud Monsen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Lille Aas ditto dato.

med disse 2 Bygsel Sedler fulgte ligelydende Reverser

11. En ditto af Biskop Arentz til Magne Ditlefsen paa 18 M/ark Smør og 8 ¼ Kande Malt i Gaarden Fondenæs dateret 16de Maji 1772. med Revers

12. Et Skjøde udgiven af Knud Oddesen Berge til Niels Johannesen paa 2 Pund 6 M/ark Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Berge for 100 Rdle dateret 23 Octobris 1772.

13. En Pante Obl: udgiven af Niels Johnsen til Knud Oddesen Berge stoer 50 Rdlr imod 1te Pant i Gaarden Berge dateret 23 Octobris 1772.

14. Et Skjøde udgiven af Jacob Lampe til Magister Ludvig Daae paa 18 M/ark Fisk og 6 Kander Malt i Gaarden Udkiilen og 1 Pund 3 9/13 M/ark Smør og 23 9/13 Kande Malt i Gaarden Synevog for 293 Rdlr 4 mrk dateret 23 Octobris 1772.

15. Et ditto af ditto til Danckert Danckertsen Heiberg paa Kiilstrømmens Gjæstgiverie for 593 Rdlr ditto dato.

Og da ingen havde viidere Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget [til] i Morgen.

Politie Ret for Guulens Skibreede [1772]

Ditto dato (23/10.1772) blev Retten sadt sammestæds med foranførte Laug Ret til et Politie Forhøers Optagelse ang: noget af Slagterne i Bergen imod Politie Anordningen opkjøbt Slagt.

Hvor da Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende at have med Gjæste Rets Varsel ladet indkalde Bønderne Nils Olsen Sliire og Mons Olsen Løveide {for} af Guulens Skibreede som i Følgeskab med Erich Riisnæs paa Vejen til Bergen har solgt endeel Slagte Qvæg til een af Byens Slagtere nemlig Henrich Wichman for at blive desandgaaende

1772: 101

examineret liigesom foranførte Erich Riisnæs.

Bemelte ind kaldede mødte tilstæde, hvor da først

Niels Olsen Slire under Advarsel af sandfærdig Bekjendelse saaledes som han under Eed kand gestændige, forklarede aldeeles overeensstem/m/ende med hvad af Erich Riisnæs er udsagt med Tilføyende at Comparenten tillige samme Tiid solgte til Hendrich Wichman sammestæds 3 Smaler for 2 Rdlr, som han ligeledes leverede til Slagterens Moeder i Skudevigen og af hende fik dem betalt.

Derefter aflagde

Mons Olsen Løv Eide under liige Formaning eenslydende Forklaring med nest forestaaende.

Hr: Fogden Heiberg begjærede Forhøret sluttet og sig beskreven meddeelt til Indsendelse til Stiftets høye Øvrighed

(Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1772 held fram)

Dagen Nestefter den 24de Octobris blev Retten atter sadt med samme Laug Ret, hvor da blev publiceret

16. Et Skjøde udgiven af Henning Friman Dahl til Rasmus Olsen og Søn Hans Rasmussen paa 1 Pund 10 1/8 M/ark Smør i Gaarden Hopland dateret 30te Septbr: 1772.

17. Et ditto udgiven af Magne Ditlevsen Knarrevigen til Lars Monsen Hosteland paa 1 Pund 3 ¼ M/ark Smør i Gaarden Knarrevigen dateret 22de Octobris 1772.

18. En Bygsel Seddel udgiven af Danckert D: Heiberg til Hans Hansen Holmaas paa ½ Løb Smør og 1 ½ Mæhle Malt i Gaarden Holmaas dateret 24de Octobris 1772.

19. Et Skifte Brev efter Myndtlingen Jacob Olsen Leervog af 22de Octobris 1772.

Derefter blev af Hr: Fogden Heiberg til examination og sit Regnskabs Bielæg fremlagt følgende

1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 15 Poster hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at det forholder sig ligesom forrige Aar, og reserverer Sorenskriveren sig ang: den 10de Post med Designation at give nærmere Oplysning.
2. det mindre ditto bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret ingen Forandring i den Henseende fra forrige Aar er skeed.
3. Odels Mand tallet som ved sidstl: Som/m/er Ting er examineret.
4. Restancen af de ordinaire Skatter her i Skibreedet er for inde værende Aar 767 Rdlr 1 mrk 3 s og til 1771 Aars Udgang 369 rd 1 mrk 12 s og 3 rd 3 mrk 9 s
5. Restancen af Consumtions, familie og Folke Skatten her af Skibreedet er til 1771 Aars Udgang 26 Rdlr 1 mrk 12 s.
6. Pro Cento Skatten her af Skibreedet rester til 1772 Aars Udgang 45 Rdlr 79 s.
7. Restancen af Extra Skatten her af Skibreedet er til 1771 Aars Udgang 2430 Rdlr 1 mrk, og for 1772 forklarede Laug Retten og Almuen at slet intet er betalt.
8. Ting Vidnet ang: Hans Mayts: her i Skibreedet ejende Øde gaarder, hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at med sam/m/e er ingen Forandring skeed fra forrige Aar.

Derefter blev til Laug Ret for nestanstundende Aar 1773 udnævnt og anordnet følgende nye Mænd 1. Tørres Hansen Sætre 2. Mons Michelsen Synevog 3. Michel Olsen Fondenæs 4. Jacob Larsen Riisøen 5. Ole Bessesen Fieldanger 6. Halvor Olsen Wadebøe 7. Halvor Monsen Wiig 8. Lars Gullachsen Houe.

20. Publ: en Pante Obl: udgiven af Ole Johannesen til Sr: H: F: Dahl stoer 38 rd 4 mrk mod Pant 1 Bismerpund 7 ½ M/ark Smør i Gaarden Soleim af 8de Januarii 1772.

1772: 101b

*20. Publ: et Skifte Brev paa Gaarden Refsdahl af 19de Junii 1772 efter Anders Michelsen.

21. Et Skjøde udgiven af John Michelsen med fleere til Joseph Andersen Refsdahl paa 2 Pund 1 ½ M/ark Smør og 8 ½ Kande Malt i gaarden Refsdahl for 41 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 22 Octobris 1772

22. Et Vilkors Brev udgiven af Joseph Andersen Refsdahl til Enken Karie Ols Dotter ditto dato

Hr: Fogden Heiberg declarerede paa Sr: Lyder Wensel Nicolaisens Vegne efter givne Commission at den imod Jacob Lampe sidstl: Som/m/er Ting anlagde Gjelds Sag frafaldes og ophæves.

Og da ingen efter Paaraab havde nogen Sager at i Rette føre, bliver dette Sage Ting hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1772.

Anno 1772 den 26de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Echanger Skibreedes Almue af mig Regts: Qvarteermester og Sorenskriver Haberdorff udi Overværelse af Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstleden Sommer Ting vare tilstæde og her foran folio 59 ere anførte, undtagen at i Stæden for Siur Larsen Echanger sad Johannes Monsen Høyland,

hvor da først blev publiceret de samme Høy Kongel: og Øvrigheds Rescripter som for Sartors Skibreede ere Specificerede.

Dernest ind kom fra Almuen følgende Breve til Publication.

1. Et Auctions Skjøde til Ole Iversen Ascheland paa 1 Pund Smør og 1/6 Faar i Gaarden Tofte dateret 8de Febr: 1772.
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Magne Johannesen Kleveland paa 16 ½ M/ark Smør og 5/12 Faar i Gaarden Ascheland dateret 8de Januarii 1772 med vedfulgte Revers.
3. En ditto af ditto til Ole Iversen paa 18 M/ark Smør og ½ Faar i ditto Gaard dateret 24de Febr: 1772 med vedfulgte Revers.
4. En ditto af Postmester Brøcher til Marcus Knudsen paa 1 Pund 3 M/ark Smør og ¼ [Tønne]? Malt i Gaarden Biørnevold af 23 Januarii 1772 med Revers

Derefter fremstoed Beboerne paa Gaarden Eegefit Johannes Størksen og Johannes Monsen, som gav tilkjende med mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Ingvold Houchøen for skyldige Sæter Leje til den første for 9 Aars og til den sidste for 7 Aar á 12 s aarl: at liide Dom til sammes Betaling og Processens Omkostningers Erstatning.

Indstevnte Ingvold Houchøen loed møde ved Anders Eegeboe (Eegemoe)? og anmelde sit Svagheds Forfald og vedtoge lovlig Varsel samt tilkjendegav at han ej vilde betale den paastevnte Leje førend Besigtelse skeer og samme befindes billig, da han ellers

1772: 102

formeener der fore at bør være befriet og ellers begjærede Sagen udsadt til neste Ting, hvormed Citanterne og vare tilfreds

hvorfore Udsættelsen af Retten bleve bevilget.

Som ingen efter Paaraab havde viidere Sager at i Rette føre, udsættes Sage Tinget til [i] Morgen her atter at continuere.

Dagen Nestpaafølgende den 27de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

5. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Arentz til Ole Monsen paa 10 ½ Mark Smør og 4 Kander Malt i Gaarden Væland dat: 12te Martii 1772 med vedfulgte Revers.
6. En ditto udgiven af Ole Iversen Ascheland til Jon Monsen paa 1 Pund Smør og 1/6 Faar i Gaarden Tofte dateret 26de Octbr: 1772 med vedfulgte Revers

7. Et Skjøde udgiven af Mons Andersen Echnæs til Rasmus Haldorsen Høyland paa 12 Mark Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Hougsmyhr for 33 Rdlr dateret ditto dato.

8. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff over 13 ½ Mark Smør og 13 ½ Kande Malt i Gaarden Houge Myndtlingen Brithe Mons Dotter forhen ved Arv var tilhørende, dateret 27de Octobris 1772.

9. Et Skjøde udgiven af Ole Erichsen Svindahl og Sanne Nielsen Tvedten til Ole Halvorsen Houge paa 13 ½ Mark Smør og 13 ½ Kande Malt i Gaarden Houge dateret ditto dato.

Dernest fremstoed for Retten Enken Guri Johannes Dotter Aschevig og anmeldede ved mundtlig Varsel til denne Ret at have ind kaldet Johannes Nielsen Aschevig til at opfylde de Vilkaar som han ved Gaardens Tiltrædelse haver indgaaet nemlig at føde og underholde Citantindens Barn Ole Amundsen til sit 15de Aars Opnaaelse, at liide Dom til sammes Opfyldelse saavelsom og til Strafs Lidelse fordie han denne Foreening uagtet sidstl: Kyndelsmisse Tiid har udført bemelte Barn af sit Huus og henlagt det i Sneen paa Bernestang Næsset, hvor det af Opsidderen sam/m/estæds Johannes Haldorsen blev funden samt Processens Omkostningers Erstatning og derom at anhøre Vidnerne Elling Arnesen Nedre Echanger og Siur Larsen Øvre Echanger som under Lovens Falsmaal til denne Ret ere vorden indkaldet derom at aflægge deris Provemaal.

Bemelte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke den indstevnte Part Johannes Nielsen Aschevig uagtet skeede Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Niels Johnsen Eichenæs og Niels Jørgensen ib: som med oprakte Fingre bevidnede med 15 Dages Varsel at have indkaldet bemelte Johannes Nielsen Aschevig til Doms Lidelse i denne Sag saavelsom at anhøre forbenævnte Vidner;

Thi fremstillede Citantinden til Provemaals Aflæggelse i denne Sag

1772: 102b

1ste Vidne Elling Arnesen Nedre Echanger som aflagde Eed og efter Formaning om sandfærdig Bekjendelse forklarede at Johannes Nielsen *Ascheland (Aschevig) for 3de Aar siden paa Gaarden Echanger Vaagen da han af Vidnets Søn Ole Ellingsen tilkjøbte sig Gaarden Aschevig indgik ligesom forrige Bygselmand paa samme Gaard Rasmus Haldorsen at underholde Drengen Ole Amundsen med Ophold af Føde og Huus Værelse til hans 15de Aar, og med hvilket Vilkor {Rasmus Haldorsen} \Ole Ellingsen/ havde tilforhandlet sig Gaarden af Enken Helge Amunds Dotter, og som Moederen Guri Johannes Dotter har afstaaet til sin Søn Ole Amundsen med den Indskrænkning at sam/m/e skulle strække sig til hans 15de Aars Opnaaelse.

Da Vidnet ej vidste videre til Oplysning blev han dimitteret, fremstoed

2det Vidne Siur Larsen Øvre Echanger aflagde Eed og forklarede eensstemmig med første Vidne som den der samme Tiid var overværende da Kjøbet blev indgaaet af indstevnte Johannes Nielsen med forbemelte Vilkaar, hvorefter han blev dimitteret.

Citantinden begjerede Laug Dag for den udeblevne,
hvorefter saaledes blev

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Johannes Nielsen Asche{land}vig gives Laug Dag til neste Ting at møde og Sagen at tilsvare

10. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Iver Magnesen Essem til Ole Larsen Biørndahl paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Biørndahl dateret 27de Octbr: 1772.

11. En ditto udgiven af Mons Monsen Indre Eide til Elling Monsen paa 14 5/32 Mark Smør og 2 17/32 Kande Malt i Gaarden Indre Eide af ditto dato,
med hvilke begge fulgte Reverser

12. Et Skjøde af Ellev Andersen Nummedahl med fleere til Haldor Olsen paa 12 Mark Smør \i gd: Steensland/ for 14 Rdlr af ditto dato

13. En Odels Lysning af Ole Erichsen Elvig paa Iver Olsen Hops Vegne paa 21 Mark Smør og 3 Kander Malt i Gaarden Hope dateret 2den Junii 1760.

Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende at have paa Justitiens Vegne indstevnt Christen Larsen Hegertved for begangne Lejermaal i Ægteskab med Piigen Anna Ellevs Dotter derfore at liide Dom til dobbelte Lejermaals Bøders Udreedelse og Straf paa yderste Formue samt Processens Omkostningers Erstatning, ligeledes er og til dette Ting indstevnt bemelte Qvinde Menneske Anna Ellevs Dotter for begangne Lejermaal med forbemelte Christen Larsen derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostningers Erstatning.

Paa indstevnte Christen Hegertveds Vegne mødte dette Skibreedes Lensmand Ole Fyllingen i hans Svagheds Forfald og vedtoeg paa hans Vegne lovlig Varsel, dernest mødte og Qvinde Mennesket Anna Ellevs Dotter tilligemed hendes

Fader Ellev Erichsen Hegernæs som vedtoeg lovlig Varsel.

Lensmanden Ole Fyllingen paa indstevnte Christen Larsens Vegne tilstoed det paastevnte factum, ligesom og Anne Ellevs Dotter med Fader Ellev Erichsen tilstoed samme med Tilføyende at hun dertil med Magt og Vold var tvungen.

Hr: Fogden Heiberg begjærede at Retten ville tilspørge dette Qvinde Menneske 1. om hun strax efter at hun kom i sin Frelse klagede over Voldtægt for Grander og Naboer 2. om hun kunde fremviise blaat Kjød og sønderrevne Klæder til Tegn paa Voldtægt og 3tio om hun raabte om Hjelp? Til hvilke 3de Spørsmaale hun svarede Nej.

Actor fremlagde til Beviis om Søgemaalet Sogne Præsten Hr: Bergendahls Attest af ministerial Bogen dateret 9de Septembris a: c: af følgende Indhold.

Dernest producerede og Hr: Fogden den hos Christen Larsen Hegertved gjorde Seqvestrations Forretning dateret 30te ejusdem der er saaledes lydende, hvorefter han indloed Sagen til Doms med saadan Paastand at Christen Hegertved vorder tilfunden at udreede dobbelte Lejermaals Bøder 24 Rdlr og Qvinde Mennisket at udreede Simple Lejermaals Bøder med 6 Rdlr og een for begge og begge for een at betale Processens Omkostninger med 3 Rdlr. Om yderste Formue kunde ingen Paastand finde Stæd efter Seqvestrations Forretningens Udviis.

Lensmanden Ole Fyllingen gav tilkjende paa Tilspørgende at indstevnte Christen Larsens Hustrue levede paa den Tiid factum blev begaaet, og da ingen af Parterne havde viidere at tilsvare blev udi Sagen saaledes

Dømt og afsagt

Lovlig indstevnte Christen Larsen Hegertved, som inden Retten har ladet tilstaae den paastevnte Lejermaals Forseelse at være begaaet imedens hans Hustrue endnu levede, tilpligtes at erlægge dobbelte Lejermaals Bøder 24 Rdlr men kand ikke faldes paa yderste Formue da den fremlagde Seqvestrations Forretning viiser at han ej er noget ejende, ligesaa tilfindes og Qvinde Mennesket Anne Ellevs Dotter at udreede udi Bøder for dette af hende begangne Lejermaal 6 Rdlr, samt een for begge og begge for een at erstatte denne Processes forvoldte Omkostning med 3 Rdlr, det idømte at efterkom/m/es inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Hr: Postmester Brøcher loed anmelde ved muntlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Lejlændingerne paa hans ejende Gaard Øvre Aas Jacob Monsen og Johannes Andersen den første for resterende Landskyld fra 1754 til 1771 incl: i 18 Aar á 1 rd 1 mrk 14 s aarl: tilsam/m/en 23 Rdlr 5 mrk 12 s samt udbetalte Extra Skat for 1768 Toe Rdlr og Jorde Skat for 1770 4 Rdlr 2 mrk 9 s for 1771 ligesaa 4 Rdlr 2 mrk 8 s for 1772 Fiire Rdlr 2 mrk 6 s

1772: 103b

tilsam/m/en 39 Rdlr 1 mrk 3 s og den anden nemlig Johannes Andersen for resterende Landskyld for 1769, 70 og 71 á 1 rd 1 mrk 14 s tilsammen 3 Rdlr 3 mrk 10 s derfore at liide Dom den første ej allene til at betale Gjelden, men end og at have sit Fæste forbrudt og strax at fraflytte og ryddiggjøre Jorden samt at betale i Processens Omkostninger 3 Rdlr og den sidste at betale den paastevnte Gjeld og ligesaameget i Processens Omkostning nemlig 3 Rdlr.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Berge Amundsen Hielmaas og Ole Larsen Nedre Echanger og med opragte Fingre efter Loven afhjemlede Stevningens Forkyndelse for Jacob Monsen og Johannes Andersen at være skeed med 14 Dages Varsel, hvorefter Citanten begjærede Lavdag for de udeblevne

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde mødende Jacob Monsen og Johannes Andersen Øvre Aas gives Laug Dag til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Ligesaa gav og Hr: Postmester Brøcher tilkjende ved muntlig lovlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Amund Haldorsen Biørnevold for resterende Landskyld fra 1767 til 1771 incl: *i á 5 mrk 13 s aarl: i 5 Aar 5 rd 5 mrk 1 s og udbetalte Extra Skat for 1768 4 mrk, samt *ord-Skatter (Jord-) for 1768 3 rd 2 mrk 6 s, 1769 3 rd 14 s, 1770 4 Rdlr 1 mrk 5 s, 1771 4 rd 1 mrk 3 tilsam/m/en 20 Rdlr 2 mrk 11 s derfore at liide Dom til Gjeldens Betaling og Processens Omk: at erstatte med 3 Rdlr.

Indstevnte Amund Biørnevold mødte ikke efter Paaraab thi fremstoed nyebemelte Kaldsmænd og under Eed afhjemlede Forkyndelsen for den udeblevne Amund Biørnevold hvorefter Citanten begjærede ham Lavdaget til neste Ting

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Amund Haldorsen gives Laug Dag til neste Sommer Ting for det[te] Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer æske Sagen i Rette contra Ole Nielsen *Borge (Bjørge) for resterende Kongel: Skatter og fremlagde Rettens seeneste Laug Dags Eragtning.

Indstevnte Ole Biørge mødte tilstæde og vedtoeg Lav dagens lovlige Forkyndelse og tilstoed Søgemaalets Rigtighed men beklagede allene sin Uformuenhed til sam/m/e at udreede.

Sr: Kramer forlangede Sagen sluttet til Doms, hvorved den forrige Rettes Dag frem lagde Indførsels Forretning maatte vorde stadfæstet.

Eragtet

Sagen optages til Kjendelse eller Dom efter Beskaffenhed at afsiiges paa Mielde Tingstæd, hvormed Citanten var fornøyet.

1772: 104

Ligesaa æskede og Sr: Kramer paa Hr: Fogdens Vegne i Rette Sagen imod Anders Pedersen Houge for resterende Kongel: ord: Skatter og frem lagde Rettens seeneste Laug Dags Forelæggelse;

indstevnte Anders Houge mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Fyllingen og Ole Nielsen Hagsæter som under Eed afhjemlede Lav Dagens Forkyndelse at være skeed for indstevnte Anders Houges *Poepæl (Boepæl) den 7de indeværende Maaned

Kramer begjærede Dom i Sagen, hvorved den forrige Rettes Dag frem lagde Indførsels Forretning kunde vorde stadfæstet.

Sagen optages til Doms eller Kjendelse efter Beskaffenhed at afsiiges paa Mielde Tingstæd, hvormed Citanten var fornøyet.

Og da ingen efter Paaraab havde nogen Sager at i Rette føre, udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 28 Octobris blev Retten atter sadt med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

14. Et Skjøde udgiven af Helie Nielsen Washelle til Johannes Heljesen paa 18 Mark Smør og 15 Kander Malt i Gaarden Wadshelle for 60 Rdlr dateret 21de Novbr: 1765.

15. Et Skifte Brev passeret paa Gaarden Fyllingsnæs d/en 29 April 1772 efter afdøde Magne Iversen.

16. Et ditto efter Halvor Johannesen paa gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede den 27 April 1772.

Hr: Fogden Heiberg frem leverede til Examination og sit Regnskabs Bielæg følgende Documenter

1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at [det] forholder sig dermed i alt ligesom forrige Aar uden nogen Forandring og reserverer Sorenskriveren sig ang: den 9de Post ved Designation at give nærmere Oplysning.
2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret, at derudi ingen Forandring fra forrige Aar er skeed.
3. Odels Mandtallet som ved seeneste Som/m/er Ting er examineret
4. Restancen af de ordinaire Skatter er for 1772 424 Rdlr 5 mrk 1 s til 1771 Aars Udgang 187 Rdlr 5 mrk 2 s og Formandens Tiid 6 Rdlr 5 mrk 3 s
5. Restancen af Extra Skatten er til 1771 Aars Udgang 1789 Rdlr og for 1772 forklarede Laug Retten og Almuen slet intet at være betalt.
6. Aftags Tings Vidnet for dette Skibreede, hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at det i alt forholder sig som forrige Aaringer.

Derefter blev udnævnt til Laug Rettes mænd for nestanstundende Aar 1773 følgende 1. Haldor Andersen Sandvig 2. Niels Johannesen Jordahl 3. Magne Aamundsen Rødland 4. Niels Olsen Echnæs 5. Erich Olsen Fyllingsnæs 6. Rasmus Andersen Nedre Echanger 7. Ole Arnesen og 8. Ole Johannesen Øvre Echanger, hvoraf de 4 sidste forhen haver sadt Retten.

17. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Johannes Aschildsen med fleere til Johannes Johannesen paa 16 Mark Smør og 5 Kander Malt i Gaarden Ottestad dateret 28de Octbr: 1772 med vedfulgte Revers.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere Sager at i Rette føre, bliver Sage Tinget hermed ophævet.

1772: 104b

Høste Tinget for Hosangers Skibrede 1772.

Anno 1772 den 29de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Hossanger Skibreedes Almue og administreret af mig Regts: Qvarteermester og Sorenskriver Haberdorff udi Overværelse af Kongelig Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen folio 31 ere benævnte, undtagen at i Stæden for Johannes Olsen Wahre sad Stephen Magnesen Hatland,

hvor da først blev publiceret de samme Høy Kongel: og Øvrigheds Rescripter som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede ere Specificerede.

Dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende Breve

1. Et Skifte Brev paa Gaarden Heimvigen af 27de April 1772 efter afdøde Halvor Johannesen.
2. En Bygsel Seddel udgiven af Mons Monsen Grøtved til Mons Nielsen Biørcheland paa 20 ¼ Mark Smør udi Gaarden Biørcheland dateret 29de Octobris 1772 med vedfulgte Revers

Derefter blev ved Skrivelse til Dommeren fra Stifts Provsten i Bergen Hr: Hans Mossin for Retten indleveret en Rettes Stevning af 31te Augusti h: a: hvorved til dette Ting er indkaldet Leilændingen paa gaarden Bircheland Johannes Monsen for resterende Landskyld fra 1768 til 1771 af Beløb 7 Rdlr 1 mrk 2 s at liide Dom til sammes Betaling og Processens Omkostningers Erstatning, hvilken Stevning er saaledes lydende.

Indstevnte Johannes Monsen Bircheland mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen under Eed afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Lensmanden Magne Stephensen Hatland og Ingebrict Olsen Bernes.

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Monsen Bircheland gives Laug Dag til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Ligesaa loed bemelte Hr: Stifts Provst Mossin indlevere en Rettes Stevning af 31te Augusti h: a:, hvorved er indkaldet Lejlændingen paa Gaarden Bircheland Jacob Halvorsen for resterende Landskyld fra 1767 til 1771 beløbende 10 Rdlr 1 mrk 2 s at liide Dom til dessen Betaling tillige med Processens Omkostningers Erstatning.

Indstevnte Jacob Halvorsen mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel og havde intet imod Kravet at indvende

thi er saaledes bleven

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Jacob Halvorsen, som inden Retten har tilstaaet Fordringens Rigtighed, tilpligtes at betale Citanten Hr: Provsten Mossin den paastevnte resterende Landskyld med Tie Rdlr 1 mrk 2 s og i Processens Omkostning 2 Rdlr det idømte at udreedes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

1772: 105

Fremdeeles har Hr: Provsten Mossin ladet indkalde ved Rettes Stevning af 31te Augusti h: a: ladet indkalde Opsidderen paa Gaarden Bircheland Ole Johannesen for resterende Landskyld fra 1765 til 1771 af Beløb 14 Rdlr 1 mrk 8 s at liide Dom til dets Betaling tilligemed Processens Omkostning. bemelte Stevning er saaledes lydende

Indstevnte Ole Johannesen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmanden Magne Hatland og Ingebret Olsen Bernes som med opragte Fingre efter Loven afhjemlede Stevningens Forkyndelse med lovlig Varsel, hvorefter saaledes blev

Eragtet

Indstevnte Ole Johannesen Bircheland gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Viidere har og Stifts Provsten Hr: Hans Mossin ved Rettes Stevning af 31te Augusti h: a: til denne Ret ladet indkalde Erich Johannesen Bircheland for resterende Landskyld fra 1768 til 1771 af Beløb 8 Rdlr 3 mrk at liide Dom til sammes Betaling tilligemed Processens Omkostning.

Indstevnte Erich Johannesen mødte for Retten og vedtoeg lovlig Varsel saavelsom Fordringens Rigtighed.

Citanten i Relation til Stevningen indloed Sagen til Doms og indstillede at Processens Omkostning ham maatte tillægges billigst med 2 Rdlr 3 mrk.

Hvorefter saaledes er bleven

Dømt og Afsagt.

Indstevnte Erich Johannesen, der inden Retten har tilstaaet det paastevnte Krav, tilfindes at betale Citanten Hr: Provst Mossin den tilbagestaaende Landskyld med Aatte Rdlr 3 mrk samt udi Processens Omkostning 2 Rdlr, at opfylde inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Lovens Tvang.

Fremdeeles har og bemelte Stifts Provst Hr: Hans Mossin ved Rettes Stevning af 31te Augusti h: a: ladet ind kalde Lejlændingen paa Gaarden Bernes Tørres Andersen for efterstaaende Land skyld fra 1762 til 1771 incl: i 5 Aar til Beløb 8 Rdlr 4 mrk 13 s derfore at liide Dom tilligemed Processens Omkostning. Stevningen er saaledes lydende.

Indstevnte Tørres Andersen mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel og fremviiste sin Landskyld Bog hvor bemelte Landskyld staaer aaben og uafskreven, og havde i Øvrigt intet andet at indvende end det han formeente at vorde befriet for 4de Penge i Betragtning af gaardens Ringhed og hans slette Tilstand.

Citanten loed protestere herimod da 4de Penge udtrykkelig i Loven er paabuden og derfore ligesaa legitim som selve Landskylden, hvorfore den og under forestaaende Summa er indbegreben, han indloed altsaa Sagen til Doms og i relation til Stevningen paastoed Tørres Andersen tilfunden at betale forestaaende 8 Rdlr 4 mrk 13 s samt denne Processes Omkostning billigst med 2 Rdlr 3 mrk.

Hvorefter saaledes blev

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Tørres Andersen, som efter den i Retten fremviiste Landskyld Bog befindes at være skyldig det paasøgte Krav, tilpligtes at betale Citanten Hr: Provst Mossin de paastevnte Aatte rd 4 mrk 13 s samt 2 Rdlr i Processens Omkostning, at efterkom/m/es inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

1772: 105b

Endelig har og Hr: Provsten Mossin ved Rettes Stevning under 31te Augusti h: a: ladet indstevne Opsidderen paa Gaarden {Bernes} Bernes Aschild Halvorsen for resterende Landskyld for Aarene 1770 og 1771 af Beløb 4 Rdlr 2 mrk tilligemed sammes Betaling at liide Dom til Processens Omkostnings Erstatning Bemelte Stevning er af følgende Indhold.

Indstevnte Aschild Halvorsen mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel saavelsom Kravets Rigtighed.

Citanten i Relation til Stevningen indloed Sagen *Sagen til Doms med Paastand at indstevnte Aschild Halvorsen maatte tilpligtes at betale de paastevnte 4 Rdlr 2 mrk samt denne Processes forvoldte Omkostning billigst med 2 Rdlr 3 mrk.

Hvorefter saaledes er vorden

Dømt og Afsagt

Indstevnte Aschild Halvorsen haver inden Retten vedtaget at være skyldig den paasøgte efterstaaende Landskyld thi tilfindes \han/ at betale Citanten Hr: Provst Mossin samme med Fiire Rdlr 2 mrk samt udi Processens Omkostning 2 Rdlr, det idømte at udreedes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Da ingen havde viidere Sager at i Rette føre og det allereede var ud paa Aftenen, udfløtes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 30te Octobriis blev Retten continueret med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

3. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff over 12 Mark Smør og 9 Kander Malt i Gaarden Aasheim dateret 29de Octobris 1772.

4. Et Skjøde udgiven af Enken Anne Ols Dotter med fleere til John Johannesen paa 1 Pund 2 2/5 Mark Smør i Gaarden Hessiedahl af ditto dato.

5. Et Vilkaars Brev udgiven af John Johannesen Hessiedahl til Enken Anna Ols Dotter af ditto dato.

6. Et Skjøde udgiven af Ole Nielsen Hannestved med fleere til Johannes Olsen Blondahlen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Nedre Kleppe for 58 Rdlr dateret ditto dato.

7. Et ditto udgiven af Mons Ellingsen Hougstved til Erich Magnesen paa 19 25/36 Marker Smør og 4 9/28 Kande Malt i Gaarden Hougstved for 38 Rdlr dateret 30te Octobris 1772.

8. En Odels Lysning udgiven af Johannes Aamundsen Hustruelie paa 7(?) ½ Jordskilling i Gaarden Tepstad dateret 30te Octobris 1772.

9. En ditto af Magne Halvorsen Grove paa 16 Marker Smør og 5 1/3 Kande Malt i Gaarden Søre Møching ditto dato.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae som Hossanger Kirkes Ejer til Niels Olsen Heldahl og Rasmus Larsen ibidem paa en Sæter Støel bemelte Kirkes Alminding tilhørende dateret 24de Augusti 1772.

11. Et Skjøde udgiven af Aschild Tørresen Røsland paa 1 Pund Smør og en Mæhle Malt i Gaarden Røsland for 35 Rdlr 4 mrk 8 s dateret 30te Octbr: 1772 til Tørres Aschildsen

12. Et Vilkors Brev udgiven af Tørres Aschildsen til Aschildsen Tørresen Røsland af ditto dato.

13. Et Skjøde udgiven af Børge Andersen Litland med fleere til Anders Siursen paa 22 25/112 Marker Smør 1 Mæhle 6 137/224 Kander Malt \i Gaarden Nordaas/ for 53 Rdlr 3 mrk 12 s dateret 20de Novbr: 1771.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Berge Andersen Litland som Laug Værge for Enken Syneve Berges Dotter til Lars Johannesen Søre Bysem paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæle Malt \i Gaarden Hoshofde/ dateret 30te Octobris 1772, hvormed fulgte en ligelydende Revers.

15. En Odels Lysning udgiven af Johannes Siursen Mielstad til 1 Pund Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Hannestved af ditto dato

Derefter fremstoed for Retten Aschild Arnesen Gietrum og tilkjendegav ved muntlig Varsel til denne Ret at have indkaldet sin Naboe Ole Pedersen Gietrum for Beskadigelse i Citantens Skove derfore at liide Dom til Skadens Erstatning og Strafs Lidelse samt at oprette denne Processes forvolte Omkostning, samt derom at anhøre Forklaring af Vidnerne Simon Andersen Flataas og Lars Syvertsen ibidem, som under Lovens Faldsmaal ere indkaldede i denne Sag at aflægge deres Provemaal.

Derefter blev af Dommeren saaledes

Eragtet

Som denne Sag er af den Natur at samme udfordrer Syn og Begranskning paa Aastæden, saa bliver den derhen afviist i Overeensstemmelse med Lovens Bydende udi 1 Bogs 16 Capitul paa lovlig Maade at tracteres og følgelig ej her kand nyde viidere Fremgang.

Derefter blev af Hr: Fogden Heiberg til examination og sit Regnskabs Bielæg fremlagt følgende Documenter

1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Almuen og Laug Ret blev svaret at det i alt forholder sig lige som forrige Aar uden nogen Forandring, hvorhos Sorenskriveren forbeholder sig ang: den 9de Post ved Designationer at give nærmere Oplysning.
2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at derudi ej heller er nogen Forandring.
3. Odels Skatts Mandtallet, som ved sidstl: Som/m/er Ting er examineret
4. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at dermed er liige Beskaffenhed som forrige Aaringer.
5. Restancen af de ordinaire Skatter for 1772 er 408 Rdlr 7 s og til 1771 Aars Udgang 81 Rdlr 3 mrk 6 s
6. ProCento Skats Restancen for 1772 er 14 Rdlr 78 s
7. Resterende Extra Skat er til 1771 Aars Udgang 1757 Rdlr 1 mrk 8 s og for 1772 forklarede Laug Retten og Almuen ej det mindste at være betalt.

16. Publ: et Deele Brev udstædet af den Constituerede Sorenskriver Sr: Hans Lessøe over 7 1/5 Mark Smør og 2 9/10 Kande Malt i Gaarden Søre Møching dateret 30te Januarii 1772.

Dernest blev til Laug Retsmænd for nestanstundende Aar 1773 udnævnt og anordnet følgende nye Mænd 1. Johannes Helgesen Ware 2. Anders Nielsen Hoele 3. Gudmund Johannesen Ladstad 4. Mons Bastesen Hatland 5. Siur Rasmussen Østre Kleppe 6. Anders Jonsen Forsdahl 7. Lars Johannesen Søre Møching 8. John Siursen Søre Møching hvoraf de 4 første forhen haver sadt Retten;

Derefter blev dette Ting sluttet og ophævet.

1772: 106b

Udsettelses Ting for Sartors Skibrede
den 11te Novembr: 1772.

Anno 1772 den 11te Novembris er Retten sadt paa Tingstædet Tosøen i Sartors Skibreede til et Udsættelses Tings Foretagelse for bemelte Sartors Skibreedes Almue for at afsiige Dom i den Sag som sidstl: Høste Ting dertil er optagen og blev Retten betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidste Høste Ting vare tilstæde, undtagen at i Stæden for Ingebret Steffensen Mielcherøen (Bielcherøen?) sadt Johannes Tosøen og for Michel Henrichsen Echerhofde sadt Halvor Nielsen Tosøen,

Hvor da udi Sagen indstevnt af Sr: A: H: Mejer contra Sr: Henrich Christie er saaledes for Ret bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Under 27de Augusti 1771 har Sr: A: H: Mejer indstevnt Sr: Henrich Christie til Høste Tinget {for Sartors Skibreede} at liide Dom til at fra sig lægge 10 Rdlr som han udi Kirke Tiende skulle have oppebaaret af deels smaa Hval, der i Slutningen af nest forrige Aar i Anskote Bugten er bleven fangen, hvortil Citanten som Ejer af Sunds Hoved Kirke formeener sig eene berettiget. Sr: Christie har derimod den 3die Septbr: nestefter contrastevnt Citanten til samme Ret og foregiver ikkun at have hævet 19 Rdlr i Tiende af bemelte Hvalfangst, hvoraf de 2/3 Deele var Præste Tienden, som han for sin Sviger Fader Sogne Præsten til Sunds Præste Gjeld Hr: Nathanael Sunde imodtoeg og 1/3 Deel for sig selv som Ejer af Fields Annex Kirke, hvortil han formeener sig hjemlet da den halve Deel af Hvalfangerne tilhører sidst bemelte Kirke saavelsom halve Deelen af Anskote Bugten hvor Hvalen blev fanget, og at han ved den herom indgaaede Accord med Tiende Yderne tillige har forbehodt Citanten desuden den halve Kirke Tiende, hvorhos i Slutningen tilføyes deels nærgaaende Udtrykke imod Hoved Citanten. De fra Hoved Citantens Siide førte 4 Vidne forklarer eensstemmig at Anskots Bugten, hvor den smaa Hval er fangen, hvoraf den omqvæstionerede Tiende er ydet, grændser paa den eene Siide til Dahle eller Telnæs Landet Fields Sogn tilhørende og paa den anden Siide til Schouge Landet, der hører under Sunde Hoved Kirke, at Noeten hvormed Hvalen blev fanget var belagt baade i Dahle og i Schouge Landet, hvorefter og Hvalen blev deelt imellem begge angrænsende Beboere og Fiskere af begge Sogn og 2det Vidne \melder/ i Sør at Dahle og Telnæs Mændene fik liige Andeel med Schouge Mændene baade i Noete Parten og Lands Lodden. Dernest forklare de ligeledes at Tienden af Anskots Bugten fra gammel Tiid haver været svaret til Sunds Kirke, at Schouge Mændene vare Hovedmænd for Fiskeriet, at Præste og Kirke Tienden deraf blev betalt Contra Citanten efter Accord med 20 Rdlr uden nogen reservation for Mejer, hvis Navn ikke blev nævnet og henfører 4de Vidne til den af Christie derfore udgivne Qvitering, som dog ej under Sagen er produceret. Endelig berette og 3die og 4de Vidne eensstem/m/ig at der var en Mand meere fra Fields end Sunds Sogn, Derimod discreperer de i Henseende qvantiteten og Værdien af den fangne Hval i det at 1te Vidne anslaaer Værdien til 200 Rdlr uden at benævne qvantiteten, 2det Vidne fastsætter Antallet til 700 Stykker uden Værdie, 3die og 4de Vidner bestem/m/er eensstemmig Tallet til 900 Stykker, men differerer i Henseende til Priisen, den 3die Vidne anslaaer til 300 og 4de til 400 Rdlr, ligesom

og sidstbemelte 2de Vidner eensstemmig beretter at Dahle Landet formedelst brat Fjeld er ubeqvemt til Fiskens Optagelse, da der ikkum er et eeneste Stæd i en Huule, hvor 40 á 50

Stykker blev optagen og dræbt, da derimod Schouge Landet dertil er langt beqvemmere hvor og den øvrige Deel af Hvalen blev dræbt og optagen. Derhos har og Hoved Citanten inden Retten fremviist et Copie Skjøde udgiven af Kong Christian den 5te Høylovlig Ihukommelse dateret 29de Octbr: 1678, der med fleere derudi benævnte afhændede Gaarde skal have indeholdt Tosøen Hans Jacob Johannesen og Schougsvog. samt et original Skjøde dateret 4de Febr: 1684 udgiven af Borgemester Lars Sørensen paa Fiske Stædet Anskottet som henhørende under Tosøen. Endelig har Contra Citanten Christie i Rette lagt en af Sogne Præsten Hr: Nathanael Sundes under 4de Maji 1771 udgivne Qvitering for den af bemelte Hvalfangst tilkommende Præste Tiende for Sunds og Fields Sogner af Beløb 12 Rdlr 4 mrk, som Christie paa hans Vegne har imodtaget og skal udgjøre 2/3 Deele af den ganske omaccorderede Tiende.

Betragter man nu denne Sags Sammenhæng, da er det klart af Vidnernes Forklaring at Fiskerne af Fields Sogn have taget Deel i den i Anskots Bugten fangne smaa Hval uden Hensigt til hvorvidt de dertil eller til Fiske Rettighed i Vogen ere berettigede eller ej, hvilket ikke heller her i Sagen kand komme under qvæstion, da det hverken er paastevnt eller afbeviist, saa at Contra Citanten ej kand betages den deraf paa sin Deel som Ejere af Fields Kirke hævede Kirke Tiende, imedens at saadant ej er paaklaget af Tiende Yderne, hvilke egentlig ere de som til dette Søgemaal kunde have haft Adgang.

Hvad Vidnerne forklarer at Tienden af Anskots Bugten fra gammel Tiid har været svaret til Sunds Kirke, kand ej være af nogen Vægt naar man tillige betragter at Fields Kirke fra gammel Tiid liige indtil den for nogle faa Aar siden af Hoved Citanten er bleven afhændet har tilhørt samme Ejer som Sunds Hoved Kirke og det altsaa var baade Tiende Tager og Yder liigemeget for hvilken af Kirkerne samme blev erlagt. Ligesaalidet kand og komme i Betragtning de af Hoved Citanten løselig i Retten fremviiste 2de gamle Skjøder, hvilke, foruden at Dommeren ej deraf ved første Øjekast kunde have den fornødne Oplysning eller sammes øvrige Indhold paabyrdes hans Hukommelse, efter Anseende neppe ere tilstrækkelig til det intenderede Øjemærke nemlig at beviise det Schougevogen henhører under Tosøen og Sunds Kirke saavelsom Anskottet, thi omend disse Fiskestæder bleve solgte under et Kjøb med Tosøen eller til Beboerne af Tosøen, saa er vel deraf ingen Følge at de skulle tilhøre et andet Kirke Sogn, hvis Grændser ej derved bliver at forandre

Derimod har denne Ret med megen Mishag maattet fornemme hvorledes Contra Citanten i Slutningen af Contra Stevningen heel ubeføyet indvelter sig paa Hoved Citanten ved at tillægge Hoved Stevningen at indeholde ærerørige, lovstriidige; grove og falske Beskyldninger, som dog ej deraf er at uddrage, og hvorfore Hoved Citanten har gjort Paastand om Satisfactions Erholdelse under et med Hoved Sagen.

Thi Kjendes for Ret at ind stevnte Sr: Henrich \Christie/ bør for Hoved Citantens Sr: A: H: Mejers Tiltale i Henseende den paastævnte Tiende frie at være, hvorhos denne sidste reserverer sin Ræt hos Tiende Yderne for den ham som Ejer af Sunds Kirke tilkommende Kirke Tiende af bemelte Hvalfangst; Men derimod bør de af Contra Citanten brugte uanstændige og nærgaaende Udtrykke som

1772: 107b

uskrevne døde og magtes løse at ansees uden at kom/m/e Sr: Mejer til Forkleinelse paa goede Navn og Rygte, og tilpligtes Contra Citanten Christie derfore at erlægge udi mulct 3 Rdlr til Sognets Fattige og ligesaa meget til Justitz Cassen. Processens Omkostninger ophæves paa begge Siider. Det idømte at udreedes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Og dermed havde dette Udsættelses Ting Ende.

Høste Tinget for Mielde Skibrede
den 17de og 18de Novbr: 1772.

Anno 1772 den 17de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Mielde Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff tilligemed de samme 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Sommer Ting var tilstæde og her forhen i Protocollen folio 34 er anførte, overværende udi Retten Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg tilligemed Bøygde Lensmanden Niels Reveim og øvrige Ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Høy Kongel: og Øvrigheds Rescripter som for Sartor Skibreede er Specificeret,

Derefter indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Et Skifte Brev af 10de Aug: 1772 efter Myndtlingen Brithe Siurs Dotter Watle.
2. Et ditto af 15de Julii 1772 efter Baste Johnsen Rongved.
3. En Bygsel Seddel udgiven af Consistorial Raad Geelmeyden til Ole Olsen Weaae paa 18 Mark Smør, 8 Kander Malt og 4 Kander Korn i gaarden Weaa dateret 30te Septembris 1772.
4. En ditto af ditto til *til Gullich Gudmundsen Dahlseyd paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Wesette dateret 27de Martii 1772. (Iflg. Ætteboka for Haus busette han seg på Midt Mjelde)
5. En ditto af Hr: Michael Arentz til Thor Johannesen Hougs paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Midt Mielde dateret 13de Novbris: 1772.

med hvilke 3de Bygsel Sedler fulgte ligelydende Reverser.

Lensmanden Niels Reveim fremstoed for Retten og gav tilkjende for Kjøbmanden Sr: Peder Brus i Bergen ved mundtlig Stevning til denne Ret at have ladet ind kalde Simon Gudmundsen Burcheland for skyldige Regnings Krav 20 Rdlr 3 mrk 2 s derfore at lide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostningers Erstatning,

den indstevnte blev 3de gange paaraabt, men mødte ikke, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmand Niels Reveim og Peder Andersen Ronhøfde som under Lovens Eed bevidnede med 14 Dages lovlige Varsel til denne Ret som forommelt at have indstevnt Simon Gudmundsen Burcheland for hans Boepæl i eeget Paahør.

Citanten loed frem levere

en Regning under sin Haand dateret 2den Octbr: h: a:, hvorefter indstevnte Simon Burcheland er ham skyldig 20 Rdlr 3 mrk 2 s hvilken er saaledes lydende.

Citanten dernest forlangte Lavdag for den indstevnte til neste Ting

Eragtet

Indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Simon Gudmundsen Burcheland gives Lavdag til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Rasmus Tostensen Watle fremstoed og i Rette lagde Rettens seeneste Sommer Ting givne Laug Dags Eragtning for Ole Nielsen Watle paategnet lovlig forkyndt af følgende Indhold.

indstevnte Ole Nielsen Watle mødte tilstæde og vedtoeg Lavdagens lovlige Forkyndelse.

Citanten til Hjemmel om Søgemaalet fremlagde et Skifte Brev passeret paa Gaarden Watle den 15de Junii 1771 efter afdøde Siur Johannesen Watle, hvorudi er inddragen et af Citanten under 20de Novembris 1767 udgivne Skjøde til sin afdøde Søn Siur Johannesen paa 2 Pund og 6 Mark Smør samt en Mæhle Malt udi Gaarden Watle, hvorved Sælgeren har reserveret sig aarlig Levekaar Føde for en Koe og toe Tønder Korn foruden frie Huuseværelse og Tilsyn, med hvilket Vilkor den af Siur Johannesens Arvinger ved Skjøde af 4de Xbr: 1771 er overdragen til hans Eftermand i Ægteskabet indstevnte Ole Nielsen Watle, hvornest Citanten paastoed at indstevnte Ole Nielsen Watle enten maatte tilpligtes at svare ham for Eftertiiden forbemelte Stipulerede Levekaar eller og at fraviige Gaarden imod derfore at erholde 70 Rdlr som er den Sum hvorfore Citanten har solgt Gaarden til sin Søn forbemelte Siur Johannesen, da Kjøbet er af ingen Værdie saalænge ej det accorderede Vilkor rigtig vorder svaret

Indstevnte Ole Nielsen Watle gav tilkjende at ville fraviige Gaarden imod den anbudne Summa til nestk: Fardag naar ham tillige maae tilbage betales det til Citanten hidindtil udgivne Vilkor, hvorefter begge Parter indloed Sagen til Doms

Derefter er udi Sagen saaledes for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt.

Indstevnte Ole Nielsen Watle som inden Retten frivillig har tilstaaet at ville fraviige Gaarden imod at erholde tilbage den derfore udlagde Kjøbe Sum/m/a, tilpligtes inden nestkom/m/ende 14de Aprilis 1773 at ryddiggjøre for Citanten Rasmus Tostensen sin hidtil ejende Anpart udi Gaarden Watle af Skyld 2 Pund Smør og 6 Mark Smør samt en Mæhle Malt imod derfore at erholde den Summa Halvfjerdsindstyve Rdlr, hvorfore den fra Citanten er udkommen, da hans Kjøb er af ingen Værdie, imedens han ej præsterer de udi Adkomst Brevene Stipulerede valuta, derimod kand den indstevnte ej godtgjøre den til Citanten udi aarlig Leve Kor afgivne Afgift, som noget hvortil han efter Kjøbe Brevene er pligtig, og hvorfore ham udi Gaardens Brug er skeed fyldest. Processens Omkostninger betaler Ole Nielsen Watle til Citanten med 2 Rdlr 3 mrk.

1772: 108b

Det idømte at efterkommes til bestemte Tiid, naar denne Dom 15 Dage i Forvejen lovlig er vorden forkyndt under Lovens Tvang

6. Publiceret et Skifte Brev efter Halvor Johannesen paa Gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede af 27 April 1772.

Lars Hansen Brachvatten fremstoed og anmeldede ved mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Niels Einersen Søre Ascheland at liide Dom til at tilbage betale Citanten den udgivne Bygsel for Gaarden Brachvatten som han for den indstevnte har maattet ryddiggjøre i April Maaned 1771 efter foregangne Udsigelse samt at erstatte denne Processes forvoldte Omkostninger

Indstevnte Niels Einersen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Erich Larsen Mitmielde og Niels Erichsen ibidem som med opragte Fingre afhiemlede Indvarslingen som melt at være skeed for Niels Einersens Boepæl 16 Dage førend dette Tings Holdelse i Paahør af den indstevntes Moeder Magdeli Johannes Dotter og Morfader Johannes Ascheland.

Citanten producerede til Hjemmel for Søgemaalet et Bygsel Brev paa 2 Pd: og 6 Mark Smør i Gaarden *Bragvette (Bragvatten) hannem af Johannes Ascheland og Einer Nielsen Søre Ascheland er bleven meddeelt dateret 17de Maji 1765 og tinglyst sam/m/e Aars Høste Ting og hvorfore han udi Bygsel har udgivet 30 Rdlr, det han med Eed vil bekræfte om fornødiges skulle. bemelte Bygsel Brev lyder saaledes.

Citanten i Anledning den indstevntes udeblivelse udbad ham laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde mødende Niels Einersen Søre Ascheland gives Laug dag til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter fremstoed Baste Andersen Reistad som Formynder for Brithe Anders Dotter Søre Reistad og i Rette fremviiste 16 Rdlr bemelte sin Myntling tilhørende, hvilke blev anbuden til Laans imod lovlig Rente og sikkert Pant, men hvortil ingen Liebhaber meldte sig, thi blev samme af Retten taget under Forsegling og hannem derefter tilbageleveret. og blev deraf udtaget 24 s.

Og da ingen havde noget viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

7. En Bygsel Seddel udgiven af Jens Johannesen Brestad med fleere til Niels Olsen Ascheland paa 19 ½ Mark Smør i Gaarden Søre Ascheland dateret 17 Novbr: 1772.

8. En ditto af Ole Michelsen Schierping til Ole Johannesen Reveim paa 1 Pund 12 Mark Smør og en Mæhle Malt i Gaarden Schierping af ditto dato

med hvilke begge fulgte ligelydende Reverser.

1772: 109

Anders Olsen Nore Walstrand loed anmelde med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Simon Gudmundsen Burcheland for skyldige 6 Rdlr 3 mrk laante Penge, derfore at liide Dom til Betaling tilligemed denne Processes forvoldte Omkostning

Indstevnte Simon Gudmundsen mødte ikke efter Paaraab *til (thi) blev Forkyndelsen under Eed afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Lensmanden Niels Reveim og Peder Andersen Ronhøfde at være skeed for henimod 3 Uger siden for den indstevntes Boepæl i eeget Paahør.

Citanten ville formoede at Gjelden af den indstevnte vedtages ligesom den af ham i Stevne Vidnernes Paahør blev tilstaaet ved Stevningens Forkyndelse men da han nu ikke møder udbeedes Laug Dag for ham til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Simon Gudmundsen Burcheland gives Laug Dag til førstk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilvare.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere Sager at i Rette Føre udsættes Sage Tinget til i Eftermiddag.

Udsættelses Ting for Echanger Skibreede [1772].

Sam/m/e Dagen (18 Novbr.) blev Retten sam/m/estæds sadt med nye foranførte Laug Ret til et Udsættelses Ting for Echangers Skibreede for at afsiige Dom udi de dertil optagne Sager,

hvor da udi Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg contra Ole Nielsen Biørge til Stadfæstelse af en i hans ejende Gaard Biørge skeed Udlægs Forretning for resterende Kongel: Skatter saaledes blev for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Den Kongel: Allernaadigste Forordning om de Kongel: Skatters Udpantning af 31te Januarii 1769 byder udi 9de articul at med Indførsel udi Jorde Gods skal forholdes efter Loven, hvis Forskrift udi 5 Bogs 6 Capitul 2den Articul viiser at slig Udlægs Stadfæstelse er uden for denne Jurisdictions Ressort; thi kand Citantens Paastand om bemelte Indførsels Forretnings Stadfæstelse ej finde Rettens Biefald.

Dernest er udi Sagen indstevnt af Hr: Fogden Heiberg contra Anders Pedersen Houge af Echanger Skibreede til Stadfæstelse {af} af en udi gaarden Houge skeet Udlægs Forretning for resterende Kongel: Skatter afsagt følgende

Kiendelse

I Overeensstem/m/else med Forordningen af 31te Januarii 1769 dens 9de Art: og Lovens 5 Bogs 6te Capituls 2den Articul befindes den paastevnte Stadfæstelse af den udi Gaarden Houge skeede Udlægs Forretning at være denne Jurisdictions Resort aldeeles uvedkom/m/ende, hvorfore sam/m/e afviises dermed at forholdes paa den i Loven foreskrevne Maade.

Og dermed havde dette Udsættelses Ting Ende.

1772: 109b

(Høste Tinget for Mielde Skibreede 1772 – framhald)

Sam/m/e Dags Eftermiddag (18 Novbr:) vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

hvor da Hr: Fogden Heiberg i Rette æskede Sagen anlagt imod Mons Andersen Halland for begangne Lejermaal med Piigen Brithe Ols Dotter Sundland og producerede Rettens sidstl: Som/m/er Ting givne Laug Dag med paategnet Forkyndelse.

Mons Halland mødte ikke efter Paaraab, hvor[efter] Forkyndelsen blev eedelig afhjemlet i relation Paategningen.

Derefter fremlagde Hr: Fogden Heiberg en attest af Ministerial Bogen af Dags dato der beviiser Søgemaalet, hvornest han indloed Sagen til Doms med saadan Paastand at indstevnte Mons Halland ej allene vorder tildømt efter Lovens 6 B: 13 C: 1 art: at udreede Lejermaals Bøder 12 Rdlr men end og Processens Omkostning med 4 Rdlr.

Hvorpaa udi Sagen saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og lavdagede Mons Andersen Halland, som efter den fremlagde Attest af ministerial Bogen er overbeviist det paaklagede Lejermaal imedens \han/ saadan ej ved Eed haver fralagt sig, tilpligtes at udreede Lejermaals Bøder 12 Rdlr samt i Processens Omkostning 4 Rdlr; Det idømte at udreedes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Derefter blev af Hr: Fogden Heiberg til examination og til sit Regnskabs Belæg frem lagt følgende Documenter.

1. Det Store Tings Vidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af almuen og Laug Retten blev svaret at det i alt forholder sig liigesom forrige Aar uden nogen Forandring, hvorhos Sorenskriveren forbeholder sig ang: den 9de Post ved Designation at give nærmere Oplysning.

2. Eet Tings Vidne hvorefter almuen blev tilspurgt om her i Skibredet ere saadanne Laxse eller Sille Vaager, Item Qværner, Huus mænds og Enge slætte Pladser som udi indeværende Aar til Skatters Svarelse kunde andsettes? hvortil blev Svaret Nej.
3. Odels Mandtalet som paa seeneste Som/m/er Ting blev examineret.
4. Ordinaire Skatte Restancer for indeværende aar der beløber sig til 321 rd 4 s og for de foregaaende aaringer 80 rd 4 mrk 11 s.
5. Resterende Extra Skatt er til 1771 aars udgang 1325 rd 5 mrk 4 s og for 1772 forklarede Laug Retten og almuen ej det Ringeste at være betalt.
6. Eet Tings Vidne om Giæstgieberen i Hougsvigen Niels Harbits bruger eller befatter sig med nogen Slags handel for uden Hans Gast gieberie? Hvortil Laug Retten og almuen Svarede Nej.

Dernest blev til Laug ret for næst andstundende aar 1773 udnævnt og andordnet følgende nye Mænd: sc: 1. Johannes Olsen Burcheland 2. John Michelsen Houge 3. Ingebrigt Aadsen Reveim, 4. Lars Johannesen Ascheland og gamle Mænd følgende. 5. Lars Johannesen Rongved 5. Ole Olsen Rivenæs 7. Baste Andersen Reistad og 8de Magne Michelsen Stokke.

Derefter blev dette Ting ophævet.

1772: 110

Høste Tinget for Arne Skibrede Ao: 1772.

Anno 1772 den 19de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Mielde til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Arne Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting var tilstæde og her foran i Protocollen folio ere anførte, overværende udi Retten Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg og Bøygde Lensmanden Ole Knudsen Wichne og øvrige Ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: og Øvrigheds Rescripter som for Sartors Skibreede er Specificeret.

Derefter indkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rivenæs i Mielde Skibreede den 9de Septbr: 1772 efter afdøde Einer Monsen Rivenæs.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Qvamme den 8de ejusdem efter afdøde Albrecht Andersen Qvamme.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Asch i Herløe Skibreede den 5te Februarii 1772 efter afdøde Rasmus Ambiørnsen
4. Et ditto efter Myntligen Ole Rasmussen ibidem af 16de Augusti 1772.
5. Et ditto forrettet paa Garden Midtbruvig den 10de Febr: 1772 efter afdøde Anne Anders Dotter.
6. En Leje Contract imellem Justitz Raad Ocken og Ole Andersen Holle om et Stykke Grund af den sidstes Ejendom i Arne Vaagen til at opbygge Nøst paa dateret 31te Augusti 1772.
7. En Odels Lysning af Niels Nielsen ytre Biørcheland paa 36 Mark Smør i Gaarden Nore Qvamme dateret 15de Novbr: 1772.

8. En Pante Obl: af Ole Johnsen Steen til Sr: Herman Garman stoer 50 Rdlr imod Pant i hans Huus i Sandvigen dateret 29de Augusti 1772.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Arentz til John Olsen Olsnæs paa 1 Pund Smør og ½ Mæhle Malt i Gaarden Fosmarken dateret 24de Octbr: 1772.

10. En ditto udgiven af Borgemester Forman til Anders Andersen paa ½ Løb Smør og 3/8 Tønde Malt i gaarden Øvre Romsloe dateret *30te Novbr: *1772.

11. En Arvs og Gjælds Fragaaelse udgiven af Enken Olava Maria salig Elling Bejer dateret 6te Julii 1772.

12. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Lie den 18 Decbr: 1771 efter Gregorius Monsen.

13. Et ditto passeret paa Gaarden Angeltved den 10de Novbr: 1770 efter Johannes Johannesen.

14. Et Skjøde udgiven af Michel Erichsen Angeltved til Halsteen Jensen Indre Qvamme paa 18 Mark Smør i Gaarden Angeltved for den Sum/m/a 25 Rdlr 3 mrk dateret 19de Novembris 1772.

Derefter fremstoed for Retten Hr: Fogden Heiberg og gav tilkjende at han for at erholde et Tings Vidne om at Johannes Hansen Stangnes (= Stamnes) har i sit Huus ladet falholde drikkende Vahrer tvertimod Capitaine Holcks Privilegium, har ladet under Lovens Falsmaal indstevnet til dette Ting Skoele holderen Elling Olsen og Niels Johannesen Stanghelle for at aflægge deres eedelige Vidnes byrd hvad de om saadant ulovligt Sahl kand være viidende. Til Vedermæhle er indkaldet Johannes Hansen Stangnæs med Koene og Søn Johan/n/es Johannesen.

1772: 110b

Indstevnte Johannes Hansen Stangnæs mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel saavel paa egne som Hustrues og Søns Vegne. Dernest mødte og de bemelte 2de Vidner som vedtoege lovlig Varsel, for hvilke Eedens Forklaring af Lov Bogen blev oplæst og fremstoed som

1ste Vidne Elling Olsen aflagde Eed og forklarede sidstleden 3die Søndag efter Paaske da Deponenten med Confirmations Ungdom/m/en var ved Stangnæs (= Stamnes) Kirke at have kjøbt i Johannes Hansens Huus for 4 s i Drikke som blev ham leveret af Johannes Johannesen Stangnæs som tillige imodtoeg Pengene derfore og var Vidnet uvidende om hvem sam/m/e havde optappet eller af Huusets Folk derved var nærværende da han ej kjendte dem, ligesom han ej heller veed om nogen fleere fik noget til Kjøbs deraf, endelig forklarede han og desuden at have faaet sam/m/e tiid og Stæd meere Øl uden nogen Betaling og havde ej Deponenten tilforn været der i Huuset eller haft nogen Bekjendtskab til dem, hvorover han var uvidende om de saadant tilforn kand have falholdet.

Da hverken Citanten eller den indstevnte havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og ratihabition dimitteret og fremstoed

2det Vidne Niels Johannesen Stanghelle aflagde Eed og forklarede forbemelte Tiid og Stæd at have seet det Johannes Johannesen Stangnæs udsolgte 3 Potter Øl hvoraf de 2de til nestforanførte 1te Vidne Ole Nielsen og 1 til Deponentens Broder Mons Johannesen Stanghelle og forklarede i Øvrigt overeensstem/m/ende med 1te Vidne,

hvornest han efter Forelæsning og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel blev dimitteret.

Indstevnte Johannes Hansen som havde anhørt Vidnernes Forklaring gav tilkjende det han var fraværende da bemelte Øl blev udsolgt, men at hans Hustrue siden har sagt ham det hun optappede den eene Potte deraf og Søn/n/en Johannes de 2 andre.

Hr: Fogden Heiberg begjærede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere Sager at i Rette føre, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestpaafølgende den 20de Novembris continuerede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

15. Et Skjøde udgiven af Ole Halsteensen Aalmaas til Jaen Olsen paa ½ Løb Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Aalmaas for 70 Rdlr dateret 19de Novbr: 1772.

16. Et Vilkors Brev udgiven af Jaen Olsen Aalmaas til sin Fader Ole Halsteensen Aalmaas af dito dato.

17. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Ludvig Daae til Jaen Nielsen paa ½ Løb Smør og 1 Mæhle Korn i Gaarden Aalmaas dateret 23 Octbr: 1772.

18. En ditto af Frue Majorinde Frøchens til Ole Johannesen paa en Vog og 1 Pund Smør i Gaarden Selvigen dateret 31te Martii 1772.

med hvilke begge fulgte ligelydende Reverse.

Derefter fremstoed for Retten Procurator Sr: Jacob Preus for Rasmus Nielsen Myhrdahl som Citant og fremleverede Laug Dags Forelæggelse paa vedbørlig stemplet Papiir for indstevnte Vidne Knud Clementsen Aastved og derhos fremstillede Lensmanden tilligemed det 2det Stevne Vidne til Forkyndelsens Afhjemling

Indstevnte Vidne Knud

1772: 111

Clementsen mødte tilstæde og vedtoeg Lavdagens lovlige Forkyndelse saa mødte og tilstæde den indstevnte Part Lars Larsen Myrdahl.

Comparenten Preus gav ellers tilkjende at Citanten Rasmus Nielsen er selv personlig for Retten tilstæde tilligemed det beskyldte Qvinde Menneske navnlig Birthe Lars Dotter Melcheraaen, hvornest Preus urgerede paa Vidnets Afhørelse efter Lovens Forskrift.

Eedens Forklaring blev af Lov bogen forelæst Vidnet, med Formaning til Sandheds Udsiigende og fremstoed

3die Vidne Knud Clementsen Aastved som aflagde Eed og forklarede at omtrent ved Paaske Tiider sidstl: noget tilforn var Vidnet tilligemed indstevnte Lars Larsen Myrdahl i Aastved Vogen, hvor {Rasmus Nielsen sagde} Lars Larsen sagde at Rasmus Nielsens Tøs nærværende Brithe Lars Dotter ej var rigtig men var med Barn, hvilket passerede i de forhen afhørte 2de Vidners Overværelse, Ved nærmere Erindring forklarede Vidnet at Larsen sagde det han syntes at bemelte Tøs ej var rigtig o: s: v:

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning af Protocollen dimitteret.

Indstevnte Lars Larsen gav tilkjende at som han tilforn havde hørt et Bøygde Rygte derom fattede han den Mistanke til bemelte Piige og udsagde de af nye anførte Vidne omforklarede Ord, og udbad Anstand i Sagen til neste Ting for til den Tiid herom at indstevne Vidner og føre viidere Beviisligheder om det da vaarne Bøygde Rygte og Anledning til slig Tale.

Preus for Citanten indstillede den indstevntes Begjer til Retten, men ikke desmindre under al lovlig Forbeholdenhed forlangede Comparenten Udskrift af Protocollen ej allene om hvis passeret er ved Sagens IndCamination men end og det som nærværende Rettes Dag i Sagen er tracteret, reserverende at begegne Sagen til neste Sommer Ting med Continuations Stevning til Sagens nærmere Oplysning og Forfølgelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede efter begge Parters Forlangende

19. Publiceret et Deele Brev forrettet af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff over 1 Pund og 12 Mark Smør og 2 Mæhler Malt i Gaarden Falchanger dateret 19de Novembris 1772.

Udi Sagen indstevnt for Sr: Johan Garman contra Jens Johannesen af Sandvigen fremstoed Procurator Preus paa Citantens Vegne og begjærede at Retten behageligst ved Kjendelse vil igjentage seeneste Rettes Dag givne Laugdags Forelæggelse for benævnte Jens Johannesen til nestkommende Aars Sommer Ting i Henseende at Laug Dagen til nærværende Ting var bleven forsømt at forkynde, da Comparenten ellers til sam/m/e Tiid ville forfriske Sagen med Continuations Stevning

Eragtet

Retten igjentager og fornyer den sidstl: Sommer Ting givne Laug dag for den indstevnte og udeblevne Jens Johannesen, da han til nestkom/m/ende Sommer Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Ober Vrager Paasche af Bergen loed i Rette æske Sagen anlagt imod Hr: Capitaine Barchlai de Tolly og frem levere et Skriftlig Forsæt af 17de hujus der er saaledes lydende.

Procurator Preus Sisterede sig for Contra Citanten Hr: Capitaine Barchlay og sagde at efterdie han nu bemærker at Hoved Citanten fra sin Siide nu først haver besluttet Sagen ved hans i Rette komne skriftlige Forsæt og Contra Citanten derimod uforbiegjængeligen behøver Udskrift af Hoved Citantens sidstl: Sommer Ting i Rette lagde Brevskaber med tilføyede

1772: 111b

Procedur og ligesaa Copie af nu fremlagde Indlæg alt til vedbørlig Igjendrivelse og Besvarelse, ligesom det og til Contra Citantens viidere Tarv og Forsvar i Sagen bliver hannem høyt angelægen til nestk: Som/m/er Ting at tractere Sagen med Contra Stevning; Saa ville Comparenten forhaabe at han ej med Retten bliver overiilet, men at Sagen gives Rum til besagde Tiid, da Sagen i et og alt fra Contra Citantens Siide til Doms skal vorde besluttet.

Eragtet

Paa det at Contra Citanten kand have Tiid til at besvare det fra Hoved Citanten sidstl: saavelsom denne Rettes Dag i Rette førte, bevilges den forlangte Udsættelse med Tilhold for Contra Citanten til neste Som/m/er Ting uopholdelig at proseqvere Sagen til endelig Paakjendelse

Hr: Fogden Heiberg æskede i Rette den fra seeneste Som/m/er Ting udsadte Sag imod Bærent Michael Høeg og da han af den bekomne Extractum protocolli erfarer at den paaberaabte Attest af ministerial Bogen om Anthon Gunthers Alder tilforn er produceret, inloed han Sagen til Doms med saadan Paastand som forhen er skeed, dog med det Tilføyende at Processens Omkostning vorder forhøyet med 2 Rdlr i Tillæg det forhen paastaaede.

Indstevnte Bærent Michael Høeg mødte ikke efter Paaraab, thi optages Sagen til Doms.

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at have med mundtlig Varsel paa Justitiens Vegne ladet indstevne til dette Ting Iver Larsen Horvigen for hans forøvede voldsom/m/e og formastelige Forhold imod Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Skyds Skafferen Johannes Johannesen Indre Arne, da de i lovlig Embeds Forretning indfant sig hos ham indeværende Aar i Julii Maaned for at udpante de ved Kongel: Allernaadigst Rescript dicterede Bøder for

Forsømmelse ved Vej Arbejde derom at anhøre Vidner og liide Dom til Andgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte. Til Vidner i denne Sag er under Lovens Falsmaal indstevnet Lars Olsen og Anders Nielsen Indre Horvig. I Øvrigt producerede Fogden den fra Amtet tillagde actions Ordre samt Lensmandens Klage til General Vejmesteren og dennes Indberetning derom til Amtet, hvilke ere af følgende Indhold

Indstevnte Iver Horvig mødte tilstæde saavelsom begge benævnte Vidner, der vedtoege lovlig Varsel, dernest var og tilstæde Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Skyds Skafferen Johannes Johannesen Indre Arne der vare kaldede til Vedermæhle i Sagen.

Efter at Klagen var oplæst tilstoed indstevnte Iver Horvigen at han den ommelte [Tiid]? sloeg Lensmande[n] Ole Knudsen Wichne med en Stør over hans Skulder efter at han tilforn af ham var bleven slagen.

Hr: Fogden Heiberg begjærede Vidnerne fremkaldet og i Eed tagne hvorefter Eedens Forklaring af Lov Bogen for dem blev oplæst og fremstoed

1te Vidne Lars Olsen Horvig som aflagde Eed og forklarede at ved sidstl: Ols Dags Tiider da Lensmanden Ole Knudsen var paa Horvigen tilligemed Johannes Johannesen Indre Arne hos Opsidderen Iver Larsen bleve Vidnet, som var inde i sin eegen Stue paa samme gaard, paaraabt af Lensmanden at kom/m/e {ind i Iver Larsens Stue i} til Hjelp, da Vidnet strax gik ud og blev vaer at Iver Larsen gav Lensmanden et Slag over Skulderen med en stoer Stør som her i Retten er nærværende.

I Anledning af dette Vidnes Forklaring

1772: 112

begjærede Actor det tilspurgt 1. om ikke Lensmanden og Skydsskafferen da klagede over at Iver Horvigen inde i sin egen Stue tilforn havde slaget dem og tillige truet dem med en Øx 2. om de ej foreviiste enten Skade i Ansigtet eller paa andre Lem/m/er og 3. om han kand erindre hvad Ord der blev talt paa begge Siider, hvorpaa han svarede til 1te qv: Nej til 2den qv: at Vidnet saae det Skyds Skafferen var blodig i Ansigtet og til 3die qv: at han intet deraf kand erindre. *Fremdeelede (Fremdeeles) begjærede Actor Vidnet tilspurgt for det 4de om ej Lensmanden sagde det han var kom/m/e der paa Gaarden for at udpante Vej Mulct Penge? Hvortil Vidnet svarede Ja og at Iver stoed til rest for 3 Dages Vej Arbejde,

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han indtil viidere dimitteret efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst, fremstoed

2det Vidne Anders Nielsen Horvig som aflagde Eed og vandt eensstemmig med nye anførte 1te Vidne med det Tilføyende at Iver Larsen Horvigen gav Lensmanden 2de Slag over Skulderen med den i Retten foreviiste Stør og efterat Iver havde slaget Lensmanden sagde Iver det han angrede at han ej havde slaget Hovedet og Armene af ham; thi Kjeltringer ere de og Kjeltringer gaaer de for og det nærer de sig af.

og da ingen havde viidere at tilspørge Vidnet, blev han efter Forelæsning dimitteret.

1te Vidne blev atter fremkaldet og under sin forhen aflagde Eeds Kraft tilspurgt om han ikke anhørte det sidste af 2det Vidne omforklarede? Hvortil han svarede Nej, men at der var megen Tumul imellem dem saa at Vidnet bad dem at holde Fred, derhos tilføyde Vidnet det Lensmanden efterat have bekommet Slaget af Støeren trak Trøyen af sig og da saae Vidnet at hans Skulder var ganske blaa og at han derover ynkede sig.

2det Vidne fremstoed atter og forklarede eensstemmig med det sidst tilførte, hvorefter de begge bleve dimitterede.

Hr: Fogden Heiberg begjærede tilført at endskjønt det er klart at ikke den halve Deel af den indstevnte Iver Larsens forøvede Voldsomhed og strafværdige Forhold er bleven oplyst ved de afhørte Vidner, ej heller i Mangel af andre tilstædevaarne Vidner kand blive afbeviist, saa dog fandt han sig beføyet at slutte Sagen til Doms med saadan Paastand at den Saggivne

vorder tilfunden efter Lovens 1 – 22 – 31 at bøde Tresindstyve Lod Sølv saavelsom Slagsmaals Bøder efter Lovens 6 – 7 – 8 med 18 Lod Sølv og derforuden til Lensmanden og Skydsskafferen for tilføyede Skade 10 Rdlr samt i Processens Omkostning 4 Rdlr.

Indstevnte Iver Larsen begjærede Anstand til neste Som/m/er Ting for at besørge Tilsvar i Sagen

Eragtet

Sagen bevilges udsadt til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede.

20. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Knud Larsen Waxdahl til Johannes Monsen Waxdahl paa 6 Mark Smør i Gaarden Herfindahl dat: 20de Novbr: 1772

21. En ditto af Jacob Abrahamsen Asch til Ole Michelsen Hiorteland paa 18 Mark Smør og 1 Mæhle Malt i Gaarden Hiorteland af ditto dato.

22. Et Skjøde af Ole Iversen Selvig og Niels Olsen Fachtved (Flachtved?) udgiven til Ole Michelsen Hiorteland paa 10 4/5 Mark Smør og 7 1/5 Kande Malt for 32 Rdlr 2 mrk 6 s af dito dato.

23. Et ditto udgiven af Ole Andersen Indre Sognstad med fleer til Mons Olsen Wichne paa 19 1/5 Mark Smør og 6 2/5 Kande Malt i Gaarden Indre Sognstad for 36 Rdlr af ditto dato.

1772: 112b

24. Et Odels Skjøde udgiven af Johan Garman til Mons og Ole Johan/n/es Sønner og Kari Johan/n/es Dotter paa 17 ½ Mark Smør i Gaarden Waxdahl for 11 Rdlr 2 mrk 4 s dateret 19de Novbr: 1772.

25. Et ditto af ditto til Anders Siursen Koldahl paa 2 Pund 6 6/7 Mark Smør i ditto gaard for 11 Rdlr 3 mrk 12 s af 20de ejusdem.

26. Et Skjøde udgiven af Ole Monsen og Mons Johannesen Øfste Mielde til Anders Siursen Koldahl paa 2 Pund 6 6/7 Mark Smør i Gaarden Waxdahl for 129 Rdlr 2 mrk 4 s dateret 20 Novbr: 1772.

Da det allereede var silde ud paa Aftenen henved 9 Slet, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 21de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret,

hvor da efter skeede Optagelse fra i Gaar blev udi Sagen indstevnt af Hr: Fogden Heiberg paa Justitiens Vegne contra Bærent Michael Høgh af Sandvigen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Af det ved Bergens Politie Kammer afholdte Forhør begyndt den 8 Decbr: 1770 og sluttet den 16 Martii 1771 og derudi afhørte Vidners eedelige Forklaring er det klart at indstevnte Bærent Michael Høgh haver laant den mindreaarige Anthon Günther 4 mrk i Penge og derfore toeg til Pant hans paahafte Klæder i hvis Stæd han laante ham en sig selv tilhørende Trøye samt tillige antoeg samme til Sikkerhed for noget Günther tilforn var skyldig, ligesom og Vidnerne berette at Gunther var lystig og noget beskjænket da han indkom til indstevnte Høgh og gjorde bemelte Laan og Pantsættelse samt der fik meere Brændeviin at drikke. Et Forhold ligesaa striidende imod Loven og Forordningen af 14de Maji 1754 som anstødeligt imod Menneskelighed og Sæderne at afklæde et ungt Menneske og give ham Midler i Hænderne til at fortsætte Udsvævelse, og hvorimod Høgh heel forgjæves har bemøyet sig med udi Indlæg af 31te Maji a: c: at lade anbringe nogle intet betydende Indvendinger.

Thi kjendes for \Ret/ at indstevnte Bærent Michael Høgh bør uden Vederlag udlevere de af Anthon Gunther i Pant tagne Klæder i sam/m/e Tilstand de blev imodtagen eller i Mangel

deraf erstatte Værdien deraf efter uvillige Mænds Vurdering, Dernest tilpligtes og bemelte Høgh i Henseende hans ringe Vilkor og det han ellers tilforn har ført et upaaklageligt Forhold, for denne lastværdige Omgang at erlægge udi Mulct til Sandvigens fattige 4 Rdlr og ligesaameget til Justits Cassen, Endelig bør og Høgh at erstatte Actor Processens Omkostning med 5 Rdlr, det idømte at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Derefter fremstoed for Retten Haldor Jensen Indre Taqvam og anmeldede ved muntlig Varsel til dette Ting at have indstævnet Simon Olsen Indre Taqvam fordie han af et dem tilhørende fælleds Nøst skal have udkastet Citantens Baad uden foregaaende Tilspørgende og derefter

1772: 113

paa egen Haand repareret samme, derfore at liide Dom til Skadens Opretning og at erstatte denne Processens forvoldte Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Anders Olsen Hoele og Ole Iversen Yttre Sognstad som under *under Lovens Falsmaal ere indkaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge

bemelte 2de Vidner mødte tilstæde og vedtoege lovlig Varsel, men den indstevnte Part Simon Olsen Indre Taqvam mødte ikke efter 3de Paaraab thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmanden Ole Knudsen og Marcus Knudsen Seim som med oprakte Fingre efter Loven bevidner med 14 Dages lovlig Varsel at have indstevnet Simon Olsen Indre Taqvam for hans Boepæl i eget [Paahør] til at møde for Dette Ting i denne Sag som forbemelt.

Citanten dernest fremstillede til Provemaals Aflæg

1te Vidne Anders Olsen Hoele aflagde Eed og forklarede at i al den Tiid Vidnet kand mindes da han nu er 70 Aar gam/m/el har Citanten og forrige Opsiddere paa hans Brug brugt den halve Deel i det omqvæstionerede Nøst tilligemed Simon Olsen og hans Forgjængere uden deraf at have betalt Grunde Leje, og at Vidnet sidstl: Som/m/er ved Ols Dags Tiider saae Citantens Baad at ligge uden for benævnte Nøst henved et andet Nøst Holger Taqvam tilhørende, men veed ikke om den indstevnte har kastet bemelte Baad ud af Nøstet da han ej derved var nærværende;

og da han ej videre vidste at forklare til denne Sags Oplysning blev han efter at være sit Udsiigende af Protocollen forelæst og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel dimitteret fra Retten og fremstoed

2det Vidne Ole Iversen ytre Sognstad som aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forhen afhørte 1te Vidne med dette Tillæg at i 27 Aar da Vidnet har paaboet Citantens Andeel i Gaarden Indre Taqvam brugte han den halve Deel af det in qvæstione værende Nøst med indstevnte Simon Olsens neste Forgjænger paa Gaarden og Sviger Fader Niels Jensen uden at betale Grunde <Leje> ligesom og Vidnets eegen Forgjænger paa dette Brug Ole Monsen paa liige Maade havde brugt halve Deelen i dette Nøst; og er det nu 19 Aar siden Vidnet forloed Gaarden og immediate blev Succederet af Citanten Haldor Jensen.

Da Vidnet ej vidste viidere at forklare til Oplysning eller Parten ham noget at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel fra Retten afskeediget.

Citanten begjærede den indstevnte og udeblevne Simon Olsen Indre *Arne (Taqvam) Lavdaget til nestkommende Sommer Ting

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Simon Olsen Indre Taqvam gives Laug Dag til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sage at tilsvare.

Derefter fremstoed for Retten Johannes Johannesen Indre Arne og gav tilkjende ved muntlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Piigen Christie Johannes Dotter paa Gaarden

Mieldem fordie hun har beskyldt Citanten at have digtet nærgaaende Viiser om 3 Personer nemlig hendes Fader Johannes Michelsen Mieldem som tillige her i Sagen er indstevnet og 2de ustevnte Personer, derfore at liide Dom til Undgjeldelse tilligemed Processens Omksotning at erstatte, samt derom at anhøre Vidnerne Niels Oddesen Indre Arne og Niels Helgesen Mieldem, som dertil under Lovens Falsmaal er ind-

1772: 113b

indkaldet deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Indstevnte Piige Christie Johannes Dotter og Fader Johannes Michelsen Mieldem samt Vidnet Niels Helgesen Mieldem mødte ikke efter Paaraab; thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmanden Olse Knudsen og Marcus Knudsen Seim som med opragte Fingre efter Loven bevidnede til dette Ting at have indkaldet med 14 Dages Varsel Piigen Christie Johan/n/es Dotter for hendes Boepæl i eeget Paahør og Faderen Johannes Michelsen sam/m/estæds i bemelte hans Dotters Paahør at liide Dom i bemelte Sag og ligesaa sam/m/e Tiid og Stæd Niels Helgesen i eget Paahør til at aflægge Vidnes byrd i Sagen under Lovens Falsmaal.

Citanten fremstillede til Vidnes byrds Aflæg som

1te Vidne Niels Oddesen Indre Arne som aflagde Eed og vandt at omtrent for 3 Uger fra nu af at regne da Vidnet var paa Gaarden Mieldem i Johannes Michelsens Huus sagde Piigen Christie Johannes Dotter at der var ingen grovere til at digte Viiser og andet end de paa Indre Arne, og da Johannes Johannesen Indre Arne, som sam/m/e Tiid var tilstæde spurgte hende om hvad det var for en Viise svarede hun det skal du nok faae at viide, men da Samtalen vedvarede sagde hun at Viisen angik hende og hendes Fader samt Iver og Ole Rødland,

da Vidnet ej vidste meere at forklare og Citanten ej havde viidere hannem at tilspørge, blev han efter foregaaende Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om sit Udsiigendes rigtige Tilførsel fra Retten afskeediget.

Citanten begjærede Piigen Christie med hendes Fader Johannes Michelsen Mieldem lavdaget til neste Sommer og det udeblevne Vidne Niels Helgesen til samme Tiid forelagt sit Vidnes byrd i Sagen at aflægge under Lovens Falsmaal.

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Piige Christie Johannes Dotter med Værge hendes Fader Johannes Michelsen Mieldem gives Laug Dag til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og det udeblevne Vidne Niels Helgesen Mieldem til sam/m/e Tiid forelægges under Lovens Falsmaal at møde og sit Provemaal i Sagen at aflægge.

Derefter blev af Hr: Fogden Heiberg fremleveret til Examination og Bielæg ved sit aflæggende Regnskab følgende Instrumenter

1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 15 Poster, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at derudi ingen Forandring er fra afvigte Aar og reserverer Sorenskriveren sig ved Designation at give nærmere Forklaring ang: den 10de Post.
2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at det forholder sig aldeeles dermed ligesom for afvigte Aar.
3. Odels Mandtallet, som ved sidstl: Som/m/er Ting blev examineret.
4. Aftags Tings Vidnet hvortil blev svaret det dermed ufarandret forholder sig ligesom nest Afvigte Aar.
5. Den ordinaire Skatte Restance beløber sig for indeværende Aar til 367 Rdlr 3 mrk 15 s og for forrige Aaringer 107 Rdlr 2 mrk 9 s

6. Extra Skatte Restancen beløber til 1771 Aars Udgang 2518 Rdlr 4 mrk 10 s og for indeværende Aar forklarede Almuen og Laug Retten slet intet at være betalt.

1772: 114

7. Consumtions Restancen til 1771 Aars Udgang beløber 69 Rdlr 1 mrk 8 s

Endelig blev som Laug Rettes mænd for nestanstundende Aar 1773 annordnet og udnævnet til Rettens Medbetjening følgende nye Mænd 1. Johan Seehuus i Sandvigen 2. Ole Steen ibidem 3. Ole Johannesen Nedre Sælvig 4. Knud Clementsen Aastved 5. Erich Olsen Blindem 6. Samuel Gabrielsen Indre Sognstad 7. Johannes Olsen yttre Sognstad og 8. Mons Johannesen Garnæs.

Og da ingen efter 3de Paaraab havde viidere Sager at i Rette føre, blev Sage Tinget hermed sluttet og ophævet.

1772
- - - - - - - - - -
1773

(1773: 114)

Extra Ting for Sunds og Fields Sogner den 18de Martii 1773

Anno 1773 den 18de Martii blev Retten sadt paa Gjæstgiver Stædet Bratholmen til et Extra Tings Holdelse udi Overværelse af Stiftbefalings manden Høy Velbaarne Hr: Kammer Herre von Levetzau, Hr: Fogden Heiberg \og/ Sogne Præsten Hr: Nathanael Sunde og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de ved sidstl: Høste Ting opnævnede 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som forhen udi Prot: fl: 81 ere anførte
hvor da blev opskreven den af Almuen tilbudne Allernaadigste anordnede frievillige Gave, og dernest examineret Restancen af den forhen paabudne Extra Skat for den ganske paabudne Tiid og befandtes bemelte Restance at beløbe sig aldeeles conform med det derover indleverede Register til den Sum/m/a.

Extra Ting for Fanøe Præstegield den 19de Martii 1773.

Dagen Nestpaafølgende den 19de Martii blev Retten sadt paa Møllendahl til en Extra Rets {…s} Holdelse udi Overværelse af Høy Velbaarne Hr: Stiftbefalings Mand von Levetzau, Hr: Fogden Heiberg og Sogne Præsten Hr: Meldahl og betjent af Soresnkriveren Haberdorff og de 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting for Schiolds Skibreede ere opnævnede og her foran fl: 86 ere anførte, undtagen at i Stæden for udeblevne Halvor Poulsen stoere Mitthun af Sorenskriveren blev udnævnt {Poul} Ole Nielsen Møllendahl,
hvor da i allerunderdanigst Følge den Kongel: Allernaadigste Forordning af 14de Novembris 1772 blev opskreven den af Almuen i Fanøe Præstegjeld anbudne frievillige Gave saavelsom og examineret de udestaaende Restancer af den forhen paabudne Extra Skat for den ganske Tiid sam/m/e har været anordnet, der nu allernaadigst er vorden eftergivet, og befandtes da bemelte Restance conform det derover fremlagde Register

Extra Ting for Aarestad, Domkirkens og Aschøens Sogner d: 20de Martii 1773

Dagen Nestefter den 20de Martii vedvarede Extra Tinget i Overværelse af Høybemeldte Hr: Stiftbefalingsmanden Fogden, Hr: Angel, Hr: Hatting og Hr: Arentz med Sorenskriveren og nye foranførte Laug Ret undtagen at Halvor Poulsen iblant de sidste selv toeg Sæde,
hvor da blev antegnet den allernaadigst paabudne frievillige Gave for bemelte Kirke Sogner og dernest examineret Extra Skatte Restancerne for den ganske Tiid denne Skat har vedvaret, og befandtes da bemelte Restancer aldeeles overeensstemmende med det derover af Hr: Fogden Heiberg fremlagde Register af Beløb

Extra Ting for Mangers Præstegield den 22de Martii 1773.

Anno 1773 den 22de Martii continuerede Extra Tinget til den frivillige Gaves Opskrivelse for Mangers Præste Gjeld i Overværelse af Hr: Stiftamtmand Levetzaus Fuldmægtig Sr: Lütken, Hr: Fogden Heiberg og Sogne Præsten Hr: Frieman og blev betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med følgende 8 eedsorne Laug Rettesmænd Hans Halvorsen Qvisten, Jens Christiansen Wogstoule, Iver Olsen Øvre Manger, Mathias Jacobsen

1773: 114b

Herland, Michel Willumsen Tosche, Niels Hansen Tosche, Willum Olsen Landsvig og Mons Knudsen Landsvig,
hvor da blev examineret Restancerne af den forhen paabudne Extra Skat og befandtes samme conform det derover af Hr: Fogden fremlagde Register at beløbe

Extra Ting for Hossanger Præstegield den 23de Martii 1773

Dagen Nestpaafølgende den 23de Martii 1773 vedvarede Extra Tinget for Hossanger Præstegield til den frivillige Gaves Antegnelse i Overværelse af Sr: Lütken paa Hr: Stiftbefalingsmandens Vegne, Hr: Fogden Heiberg og Hr: Clemens Smit, da Retten blev betjent af Sorenskriveren Haberdorff med følgende Laug Rets Mænd 1. Ole Johannesen Echanger 2. Ole Arnesen Echanger 3. Rasmus Andersen Echanger 4. Erich Olsen Fyllingsnæs 5. Anders Nielsen Hoele 6. Johannes Helgesen Wahre 7. Lars Iversen Flataas 8. Gudmund Johannesen Ladstad,
hvor da blev examineret Restancerne af den forhen paabudne og nu eftergivne Extra Skat, som befandtes conform det derover af Hr: Fogden Heiberg fremlagde Register at beløbe til

Extra Ting for Hammers Præstegield den 24de Martii 1773

Dagen nestefter den 24de Martii vedvarede Extra Tinget for Hammers Præste Gjeld i Overværelse af forbemelte Sr: Lutken paa Hr: Stift Amtmandens Vegne Hr: Fogden Heiberg og Hr: Bergendahl og blev Retten betjent af Sorenskriveren Haberdorff med følgende Laug Rets mænd 1. Ole Olsen Rivenæs 2. Baste Andersen Reistad 3. Joen Michelsen Houge 4. Lars Johannesen Rongved 5. Johannes Knudsen Schare 6. Anders Bastesen Michelthun 7. Peder Haaversen Næsse og 8. Ole Hansen Næsse,

da Restancerne af den forhen paabudne Extra Skat blev examineret og befandtes conform Hr: Fogdens derover fremlagde Register at beløbe

Extra Ting for {Guule} Evenvigs Præstegield den 26de Martii 1773

Nestpaafølgende {dag} den 26de Martii vedvarede Extra Tinget for Evenvigs Præstegjeld i Overværelse af Sr: Lutken paa Hr: Stiftbefalingsmandens Vegne, Hr: Fogden Heiberg og Hr: Provsten Dressing da Retten blev betjent af Sorenskriveren Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Høste Ting for Guulens Skibreede bleve udnævnede og her foran fl: 100 ere anførte,

hvor [da] Restancerne af den forhen paabudne Extra Skat bleve examinerede og befandtes conform det derover af Hr: Fogden fremlagde Register at beløbe

Extra Ting for Lindaas Præstegield den 27de Martii 1773.

Dagen nestefter den 27de hujus vedvarede Extra Tinget for Lindaas Præstegjeld i Overværelse af Sr: Lutken paa Hr: Stiftamtmandens Vegne, Hr: Fogden Heiberg og Hr: Magister Daae, da Retten blev betjent af Sorenskriveren Haberdorff og de ved sidstl: Høste Ting for Lindaas Skibreede opnævnte 8 Laug Rettes Mænd som her forhen fl: 101 ere anførte undtagen at i Stæden for Ole Fieldanger sadt Erich Olsen Fieldanger,

hvor da blev examineret Restancerne af den forhen paabudne Extra Skat der befandtes overeensstem/m/ende det derover fremlagde Register at beløbe

Extra Ting for Hougs Præstegield den 30te Martii 1773

Den 30te samme vedvarede Extra Tinget for Hougs Præstegjeld i Overværelse af Sr: Lutken paa Hr: Kam/m/er Herre von Levetzaus Vegne samt Hr: Fogden Heiberg og Hr: Arentz, da Retten blev betjent af Sorenskriver Haberdorff

med følgende 8 eedsorne Laug Rettesmænd 1. Samuel Gabrielsen Indre Sognstad 2. Johannes Olsen ytre Sognstad 3. Ole Carlsen Aasheim 4. Mons Johannesen Garnes 5. Magne Michelsen Stocke 6. Lars Johannesen Rongved 7. Ingebrigt Odsen Reveim og 8. Lars Johannesen Søre Ascheland,

hvor da blev examineret Restancerne af den forhen paabudne Extra Skat og befunden overeensstemmende med det derover af Hr: Fogden Heiberg fremlagde Register at beløbe

Extra Ting for Korskirkens Menighed den 23 Aprilis 1773.

Anno 1773 den 23de Aprilis vedvarede Extra Tinget for Kors Kirkens Meenighed i Johan Seehuses iboende Huus i stoere Sandvigen i Overværelse af Sr: Lutken paa Hr: Stift Befalings mandens Vegne, Hr: Fogden Heiberg og Hr: Claus Ludvig Mossin, da Retten blev betjent af Sorenskriveren og følgende Laug Rettes mænd 1. Bærent Michael Høgh 2. Ole Johannesen 3. Petter Grung 4. Rasmus Nielsen 5. Joen Rasmussen 6. Ole Nielsen 7. Rasmus Larsen og 8. Anders Jensen,

hvor den frievillige Gave for stoere Sandvigens Beboere blev opskreven saavelsom examineret Restancerne af den forhen paabudne og nu eftergivne Extra Skat der befandtes overeensstemmende Hr: Fogdens Restans Register at beløbe

Sommer Tinget for Sartors Skibrede Ao: 1773.

Anno 1773 den 3de Maii blev Retten sadt paa Tingstædet Tosøen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Sartor Skibreede af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff udi Overværelse af Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Kort Kramer og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste [Ting] dertil bleve opnævnte og her foran i Protocollen fl: 81 ere anførte, hvilke fremlagde attester om at have aflagt deres Laug Retsmands Eed.

Hvor da først lydelig for Retten blev læst følgen[de] Høy Kongel: Forordninger, Placater og Rescripter

1. Forordningen om Rentens Nedsættelse til 4 procento aarl: at det dermed skal have sit Forblivende ved Forordningen af 13de Febr: 1767 dateret 12te Novembris 1772.
2. dito ang: Forandring med Extra Skatten i Norge, af 14de ejusdem.
3. Placat om Ophævelse af Qvarantaine i Hensende den i Russland og Polen forhen grasserede Pest af 24de Xbr: 1772.
4. Dito ang: feede Vahres Indførsel til Norge til 1773 Aars Udgang imod halv udenrigs Told dateret 8de Xbr: 1772.
5. Forordning at Rente Kammeret igjen skal sættes paa forrige Foed af 21de Januarii 1773.
6. Placat om Præmie paa Havres Indførsel til Norge til Maji Udgang 1773 af 19de Novbr: 1772
7. En Skrivelse fra Hr: Kammer Herre og Stift Amtmand Levetzau til Hr: Fogden Heiberg af 13de April 1773, at den Havre som fra sidstl: 1te Febr: udleveret er overlades Almuen for 2 Rdlr 8 s Tønden.

Derefter blev publiceret følgende fra Almuen indkomne Breve

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hans Ravel til Sorenskriver Johan Garman af 29de Xbr: 1753 stoer 200 Rdlr mod 1ste priorite i Kræmer Lejet Lochøen, som efter paategnet Qvitering af Herman Garman med Curator Hans Molle under 14de Novbr: 1772 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.
2. tinglyst en Pante Obl: udgiven af Ole Ellingsen Sundsvigen til Arne Andersen store Skiple stoer 20 Rdlr mod Pant i Sundsvigens Huuse Bygninger dateret den 13de Aprilis 1773
3. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Arentz til Thomas Pedersen paa 18 Mark Fisk i Gaarden Nore Echerhofde af 13de Aprilis 1773, hvormed fulgte ligelydende Revers.

Dernest fremstoed for Retten Peder Olsen paa Østre Tvedt og gav tilkjende ved mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Ulf Hansen Fielde at betale Citanten 1 Rdlr 1 mrk 10 s som han i Vaarfisket 1772 ved en Fejltagelse af Citantens egne Penge havde imodtaget iblant de Penge som for Fiske Fangsten var indkom/m/en der skulle deeles imellem samtlige Lods Ejere af Fiske Fangsten, derom at høre Vidnerne Wermund Olsen Mit Tvedt og Christopher Pedersen Fielde, som under Lovens Falsmaal ere indkaldede herom at aflægge

Provemaal, og derefter at liide Dom til at betale bemelte 1 Rdlr 1 mrk 10 s samt denne Processes forvoldte Omkostning.

Vidnerne bemelte Wermund Olsen Mit Tvedt og Christopher Pedersen Fielde mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel men Contra Parten Ulf Hansen Fielde mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Asser Thommesen Øvre Tvedt og Lars Andersen sammestæds som under Lovens Eed afhjemlet Stevningens Forkyndelse for Ulf Hansen Fielde sidstl: Løverdag 14ten Dage siden at være skeed i Paahør af hans Hustrue Alit Anders Dotter og hans Moster Syneve, hvorefter Citanten fremstillede som

1te Vidne Wermund Olsen Mit Tvedt der aflagde Eed og forklarede at sidstl: Foraar 8 Dage for Paaske da indstevnte Ulf Hansen Fielde tilligemed de øvrige 3 Opsiddere paa samme Gaard og Ole Erichsen Mit Tvedt vare i Vidnets Huus for at deele Pengene af det Fiskerie som bemelte 5 Mænd havde haft til fælles ligefra nest forrige Juul, sagde de tilstædeværende nemlig Tørris Andersen og Christopher Pedersen Fielde at der var fleere Penge end dem virkelig tilhørte, hvor fore de 2de gange tilspurgte Citanten Peder Olsen om ej hans Fader Ole Erichsen havde ned lagt nogle af sine egne Penge i den sam/m/e Bom/m/e hvorudi disse Penge for det fælles Fiskerie befandtes, hvortil han svarede nej at han ej vidste noget deraf, Dagen derefter kom Peder Olsen og spurgte etter 7 Rdlr i Rixorter i en Pung som han havde liggende og da befandt at det var den sam/m/e Pung med sam/m/e Penge som nestforrige Dag var kom/m/en til Deeling for det fælleds Fiskerie, da der ellers ingen Rixorter var iblant de øvrige Penge og han tilforn ikke erindrede sig at have nedlagt denne Pung i bemelte Bomme, da de øvrige Lodsejere fornam denne Fejltagelse tilbagelagde strax Mons Nielsen og Christopher Pedersen Fielde deres heraf oppebaarne Andeel, ligesom og Tørres Andersen sam/m/estæds har lovet at tilbagelægge sin Anpart deraf som beløb sig for eenhver af de 5 Lodsejere 1 Rdlr 1 mrk 10 s, men indstevnte Ulf Andersen, der ved Tørres havde imodtaget sin Anpart af de første Dag samtlig forefundne Penge, er den eeneste som herfra har undviget sig.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter at være sit Vidnes byrd af Protocollen forelagt og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet, dimitteret, fremstoed

2det Vidne Christopher Pedersen Fielde som aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med nest forrige Vidne i [et] og alt da han ved Pengenes Uddeeling imellem fælleds Lodsejere var nærværende, hvorefter 1te Vidnes Provemaal af Protocollen blev ham forelæst, det han i et og alt gestændigede og derefter blev dimitteret.

Citanten begjærede Lavdag for Ulf Hansen til neste Ting.

Eragtet

Indstevnte men ej denne sinde mødende Ulf Hansen Fielde gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter fremstoed Knud Larsen Tælle og i Rette æskede Sagen anlagt imod Niels Torgersen Sælstøe og fremleverede et skriftlig Indlæg af gaars dato, hvormed han besluttede Sagen til Doms, bemelte Indlæg er saaledes lydende.

Ingebret Nielsen Sælstøen mødte paa sin Faders Niels Torgiersens Vegne og begjærede Sagen udsadt til neste Ting for at besørge Tilsvar derudi.

Citanten Knud Telle vedblev sin forrige Paastand om Dom i Sagen og protesterede imod den forlangte Udsættelse.

Eragtet

Sagen bevilges udsadt til næste Ting efter den indstevntes Forlangende.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Niels Engebretsen Tælle som Laugværge for Enken Agote Ingebrets Dotter til hendes Søn Amund Jensen paa ½ Vog Fisk i

1773: 116

Gaarden Niben dateret 3die Maji 1773.

Michel Johannesen Nore Toft og Mons Johannesen og Mons Olsen Søre Toft gav tilkjende at de formedelst det bestandig vedvarende Stormvejr var bleven forhindret fra at lade forkynde for Ole Johannesen Tønnevigen den ved sidstl: Høste Ting hannem givne Laug Dag til dette Ting, i hvilken Anledning de var begjærende Laug Dagen fornyet for ham til nestk: Høste Ting.

Eragtet

Retten igjentager og fornyer den ved sidstl: Høste Ting for Ole Johannesen Tønnevigen givne Laug Dag derhen at han til nestk: Høste Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare

Derefter fremstoed for Retten Peder Johnsen Spielde, …..(?) Johannesen Eide, Halvor Asbiørnsen Spilde og Mons Jensen Kaarevig og anmeldede ved mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Knud Larsen Tælle til at anhøre Vidnes byrd om en med Citanternes Fader indgaaet accord om Afhendelsen af en Anpart Jorde Gods i Gaarden Spilde af Peder Olsen Mitved som under Lovens Falsmaal hertil var indkaldet saavelsom Ole Grimsen Mittved der ligeledes under Lovens Falsmaal er indstevnet sit Provemaal herom at aflægge.

Bemelte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men Knud Tælle mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Peder Knudsen og Michel Olsen Tosøen som under Eed afhjemlede Forkyndelsen at være skeed for Knud Tælles Bopæl i hans eget Paahør sidstl: Løverdag 14 Dage siden.

derefter fremstillede Citanterne som

1te Vidne Peder Olsen Mit Tvedt som aflagde Eed forklarede at Enken Brithe Grims Dotter for 26 Aar siden kort førend hun havde Bryllup med sin anden Mand Haldor Mittvedt laante af Citanternes Fader Johannes Spilde nogle Penge til sit forestaaende Bryllop mod Pant i hendes ejende Anpart i Spilde, hvilket Vidnet har hørt af sin Hustrue Malene Ols Dotter og Sviger Moeder Marithe Anders Dotter samt Sviger Broder Anders Tørresen hvilke vidste det af Knud Tælles Hustrue bemelte Brithe Grims Dotter, 2 Aar derefter kom Johannes Spilde tilligemed Hustrue rejsende til Vidnets Gaard og spurgte efter bemelte Brithe Grims Dotter som de ej fandt hjemme men gav tilkjende at de ville clarere noget med hende ang: nogle Jordemarker, hvorpaa de droeg hen til Gaarden Tælle hvor hun da var for at oplede hende og passerede dette kort efter at hendes anden Mand Haldor Mittved \var død/ og nyelig førend hun blev gift med Knud Tælle, og da bemelte hendes ejende Anpart i Gaarden Spilde saaledes var pantsadt og Boet i Øvrigt intet var ejende blev der intet Skifte holden efter titbenævnte Brithe Grims Dotters anden Mand Haldor Mit Tvedt,

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om sam/m/es rigtige Tilførsel dimitteret. derefter fremkaldet

2det Vidne Ole Grimsen som aflagde Eed og forklarede intet herom at være vidende undtagen at han som et løst Rygte har hørt at bemelte Brithe Grims Dotter skulle have accorderet med Johannes Spilde om nogle Jordemarker og hvorefter han fra Retten blev afskeediget.

Da Citanterne formedelst det vedvarende stormende Vejrlig var bleven forhindret fra at besørge forkyndt den for Knud Tælle ved sidstl: Høste Ting givne Laug Dag

1773: 116b

begjærede de sam/m/e fornyet til nestk: Høste Ting

Eragtet

Retten igjentager den for indstevnte Knud Tælle ved sidst afvigte Høste Ting givne \Laug dags/ Eragtning derhen at ham til neste Høste Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

5. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Kors Kirken Hr: Biskop Friis til Ole Erichsen paa ½ Vog Fisk i gaarden Dyrøen dateret 10de Febr: 1773.

og da ingen efter Paaraab havde fleere Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 4de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publ:

6. En Bygsel Seddel udgiven af Michel Hendrichsen Søre Echerhofde Johannes Rasmusen Mittved og Willum Michelsen Tælle som Formyndere for Giertrud, Marthe og Syneve Ols Døttre til Michel Andersen paa 16 Mark Fisk i Gaarden Niben dateret 3de Maji 1773.

7. En ditto udgiven af Hans Krohn til Ole Johannesen \paa/ ½ Vog 4 ½ Mark *F Fisk i Gaarden Trengereide dateret 22de Martii 1773.

8. En ditto udgiven af Hr: Nathanael Sunde til Michel Willumsen paa 3 ¼ Mark Smør i Gaarden Nedre Børnes dateret 4de Maji 1772.

9. Et Skjøde udgiven af Enken Malene Carstens Dotter til Niels Pedersen Telle paa 28 7/10 (1/10?) Mark Smør i Gaarden Nedre Golten for 50 Rdlr, dateret 3de Maji 1773.

10. En Fredlysning af Hr: Fogden Heiberg for Opsidderne paa Gaarden Dyrøen Ole Erichsen og Tollef Jacobsen dateret 4de Maji 1773

11. Et Skjøde udgiven af Thomas Jensen og Michel Willumsen som Formyndere for Willum, Grim og Ole Willum Sønner til Ole Willumsen den ældre paa 9 9/11 (9/16?) Mark Fisk i Gaarden Nedre Børnes for 16 Rdlr 2 mrk 3 s dateret 3de Maji 1773

12. Kongel: Gjæstgiver og Kræmer Leje Privilegium for *hans (Hans) Krohn paa Lochøen dateret 15de Octbr: 1772.

13. Et Skjøde udgiven af Mons Larsen Kallestad til Sr: Hans Krohn paa ½ Vog Fisk i Gaarden Kallestad for 60 Rdlr dateret 15de Xbr: 1772.

14. Et Ditto til ditto af Niels Jensen paa ½ Vog 4 ½ Mark Fisk i Gaarden Trengereide for 40 Rdlr dateret 28de Xbr: 1772.

Lensmanden Knud Tosøen for Stifts Provsten i Bergen Hr: Mossin \producerede/ den ved sidstl: Høste Ting for Niels Jensen Dyrøen givne Lav dag paategnet lovlig forkyndt og derefter i Relation til Stevningen indloed Sagen Dom

Niels Jensen Dyrøen mødte og vedtoeg Lavdagens lovlige Forkyndelse ligesom han fremviiste sin Landskyld Bog hvor den paastevnte Landskyld for 1770 og 1771 staaer aaben og uafskreven men hvad Comparenten i Aaret 1771 formeente at have betalt i Landskyld er af Citanten afskreven paa Extra Skatten for 1768 han for indstevnte Niels Jensen har udbetalt. Comparenten androeg tillige at han sidstl: Høst havde beedet Citanten at have Taalmodighed indtil ham Lejlighed blev at betale.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt.

Lovlig indstevnte og lavdagede Niels Jensen Dyrøen som intet med Føye har haft at indvende imod Søgemaalet, tilpligtes at betale Citanten Hr: Stifts Provst Mossin de paastevnte 1 Rdlr 5 mrk 8 s og desuden i Processens Omkostning 1 Rdlr 3 mrk, det idømte at

efterkom/m/e inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

15. Publ: et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff paa 15 Marker Fisk i gaarden Trengereide dateret 4de Maji 1773.

1773: 117

16. Et ditto af ditto paa 1 Pund Fisk i Gaarden Angeltved, 4 Mark ditto i Bolden (Polden?) og et Pund Fisk i Gaarden Windenes af ditto dato.

Derefter fremlagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancerne af de ordinaire Skatter beløber sig efter Fogdens ohngefehrlige Beregning for dette Aars 1te og 2den termin 357 Rdlr og fra 1766 til 1772 Aars Udgang 36 Rdlr 35 s.

Og da ingen efter Paaraab havde noget viidere ved Sage Tinget at forrette, er samme for denne sinde sluttet og ophævet

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede den 6te Maji 1773.

Anno 1773 den 6te Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Schiolds Skibreede og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de 8 eedsorne Laug Rettes Mænd dertil ere vorden udnævnte sidstl: Høste Ting og her foran fl: 86 ere anførte,

hvor der først blev læst og publiceret de samme Høy Kongel: Forordninger og Placater og Stigts Ordre som ved Sommertinget for Sartors Skibreede ere anførte tilligemed en

Placat af 5te Xbr: 1772 ang: Præmie paa Rug Byg og Jordeblers Indførsel til Norge til Maji Maaneds Udgang 1773.

Dernest blev publiceret følgende fra Almuen indkomne Breve neml:

1. Aflyst en Pante Obl: udgivet af David Bremer den 6te Octbr: 1766 til Sorenskriver Johan Garman stoer 1000 Rdlr med 1te prioritets Pant udi gaarden Mille med underliggende Gaarder og tinglæst Dagen nestefter, som efter qvitering af Creditors Enke under 7de Xbr: 1772 er indfriet og derfore herved mortificeres

2. Aflyst en ditto af ditto til Foged Christopher Garman stoer 400 Rdlr med 2den prioritets Pant i ditto Ejendomme dateret og tinglæst ditto dato, som nu efter Creditors Qvitering af 3de Febr: 1773 er indfriet og derfore herved mortificeres.

3. aflyst en ditto af Frue Elisabeth Stenner sal: Krigs Raad Undahls til Steen Wirtmann Brughmann stoer 102 Rdlr 2 mrk 11 s imod Pant i deels Løsøre efter vedfulgte Specification begge dateret 10de Septbr: 1768 og tinglæst d: 6te Octbr: nestefter hvilke efter Creditors paategnede Qvitering af 5te Aprilis 1773 er indfriet og derfore herved mortificeres.

4. Publ: en Obl: udgiven af David Brehmer til Dankert Krohn stoer 1990 Rdlr imod Pant udi Gaarden Mille med undeliggende lille Mille og Nesset, Nordre og Søndre Giellestad, Samdahl, Haaland, Buntved, Lund, Øfstebøe og Smøraas dateret 3de Xbr: 1772.

5. En ditto udgiven af Barthold Mejer til Danckert D: Krohn stoer 2000 Rdlr mod 1te priotitets Pant i Kiøkkelvig med underliggende Nyegaard Olsvig og Skaalevignesset dateret 20de Febr: 1773.

6. En ditto udgiven af Samuel Gierverdt til Zacarias Danielsen Houcheland stoer 200 Rdlr mod 2den prioritets Pant i Stoere Tyske Møllen ved Møllendahls Elv beliggende dateret 30te Septbr: 1771.

7. Et Skifte Brev forrettet paa gaarden Grimstad den 21de Octbr: 1772 efter Myndtlingen Halvor Salomonsen.

8. Et Auctions Skjøde udgiven af den constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Philip Christian Nicol paa gaardene Gravdahl, Lyngbye og Teinebechlie for 6000 Rdlr dateret 13de April 1772.

9. Et Skjøde udgiven af Henrich Hansen Foerman til Rasmus Lindgaard Foerman paa gaarden Lønningen skyldende 1 Løb Smør, 1 Tønde Korn og 1 Huud for 150 Rdlr dateret 9de Octbr: 1772.

10. Et Bygsel Brev udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Mons Monsen paa 1 Pund Smør i gaarden Knappen dateret 28 Xbr: 1772 med vedfulgte Revers.

11. Aflyst en Obl: udgiven af Rasmus Nielsen Øvre Fyllingen til afg: Hr: Ob: Lt: Nicol stoer 200 Rdlr mod Pant i gaarden Øvre Fyllingen dateret 24de April 1770 og tinglyst den 5te Maji nestefter, som nu efter qvitering af curatore bonorum i creditors Sterboe af 13de Martii 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Hr: Politie Mester Brose i Rette æskede Sagen anlagt af Peder Olsen Riple imod Ole Øvre Todtland efter Forelæggelse af 5te Octbr: a: p: p: som han i Rettelagde paateg-

1773: 117b

ned lovlig forkyndt saavel for Contra Part som Vidner.

indstevnte Contra Part Ole Øvre Todtland mødte og vedtoeg Lavdagens Forkyndelse ligesom og af Vidnerne Søren Eliasen Riple og Lars Svensen Gimmeland;

Hr: Brose begjærede de mødende Vidner tilspurgt 1. om ikke var paa gaarden Riple i afvigte Sommer i Elias Larsens Bryllop 2. om ikke de hørte at den indstevnte angreb Citanten med Skjelds Ord Trusel og Undsigelse samt hvilke Ord i disse Henseender da brugte?

1te Vidne Søren Eliasen Riple som aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe nogle Uger efter St: Hans Dag til 2den at der imellem Citanten og den indstevnte opkom Dispute i Anledning af Processen imellem Ole Riple og hans Hustrue og da der af Ole Todtland blev sagt at det var Løgn hvad Peder Riple havde forebragt sloeg Peder Riple i Bordet, hvorpaa Ole Todtland bad at de skulle føre den Hunsvot /: neml: Peder Riple :/ paa Dør og videre hørte Vidnet ikke;

Thi blev han da ingen af Parterne ham videre havde at tilspørge efter Forelæsning af Protocollen dimitteret. derefter fremstillede Citanten

2det Vidne Lars Svensen Gimmeland som aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nestforrige Vidne, hvorefter han blev dimitteret.

Hr: Brose derefter i Henseende til de udeblevne Vidner begjærede Foreleggelsens Forkyndelses eedelige afhjemling og nye Falsmaals Forelæggelse for Elias Larsen Bircheland og Christopher Svensen Almeland til neste Høste Ting.

De brugte Kaldsmænd Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas afhjemlede Forelæggelsens Forkyndelse for nye bemelte 2de Vidner med oprakte Fingre i Relation til Paategningen.

Eragtet

Retten igjentager og fornyer den ved sidstl: Høste Ting for Vidnerne Elias Larsen Bircheland og Christopher Svensen Almeland givne Forelæggelse derhen at de nestk: Høste Ting for dette Skibreede under Lovens Falsmaal haver at møde og deres Provermaal i Sagen at aflægge.

Dernest mødte Hr: Politie Mester Brose og som befalet Actor fremlagde hans under 30te Xbr: 1772 og 30te Januarii nestl: imod Ole Pedersen Kalland Birthe Niels Dotter Smadahl med Laug Værge udvirkede Stevninger, hvorved Haagen Nielsen Nyegaard er kaldet til Angivelsen at tilsvare, begge Stevninger paategned lovlig at være forkyndte, og i Udeblivelses Fald begjærede eedelig Afhjemling og Laug Dag til neste Høste Ting.
de indstevnte mødte ikke efter Paaraab thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemled af de brugte Kaldsmænd Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas i Relation til Paategningen.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Pedersen paa Møllendahl gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Haagen Nielsen Nyegaard til sam/m/e Tiid lavdages Angivelsen at tilsvare.

Nestpaafølgende 8de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret

hvor da Procurator Kramer i Rette æskede den af Hr: Politie Mester Brose som anbefalet Actor for Hans Næverman imod Hr: Oberste von Dietrichson og Rasmus Monsen anlagde Sag og det i Anledning af at Comparenten under 9de Januarii a: c: af Høy Øvrighed er vorden beskikket Actor i benævnte Politie Mester Broses Stæd, hvorom han anviiste Hr: Etats Raad Bagers som den Tiid constitueret Stift Befalingsmand ham tilskrevne Skrivelse af samme dato. han forestillede dernest at den i Sagen givne Laug Dag for Rasmus Monsen ikke for den vedkom/m/ende var bleven forkyndt da han ej havde været at finde og Hr: Oberste v: Dietrichson skal have erklæret ikke at viide hans Opholds Stæd, hvorfore han maatte begjære Laug Dagen igjentaget til neste Ting paa det man imidlertiid kunde faae Videnskab om bemelte Rasmus Monsens Opholds Stæd og den igjentagne Laug Dag lovlig forkyndt forbeholdende sig og til den Tiid at fremkom/m/e med det viidere fornødne i Sagen.

Eragtet

Retten igjentager og fornyer den for indstevnte Rasmus Monsen ved sidstl: Høste Ting givne Laug Dag derhen at han til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

1773: 118

Procurator Johan Reutz fremstoed for Retten for Bondemanden Peder Olsen Riple og i Retten indCaminerede hans ved Comparenten til dette Ting udstædede skriftlige Stevning af 23de Martii sidstl: imod Ole Olsen Riple til Stadfæstelse med viidere af en Ryddiggjørelses Forretning som den 5te Febr: sidstl: ved Rettens Middel blev udvirket, hvorved tillige var indkaldet Hr: Fogden Heiberg for samme sin Forretning at tilsvare med viidere; endelig var og stevnt til Vedermæle i Sagen saavel Citantens som den indstevntes Forældre Ole Knudsen Riple og Marithe Rasmus Dotter følgelig Stevningens videre Indhold som Comparenten i Rette lagde, hvorefter han ville fornemme om de indstevnte møder efter Paaraab, i Mangel deraf begjærede han de mødende Stevne Vidner afhjemlet under Eed om Forkyndelsens Lovlighed;

Procurator Kramer mødte for Ole Olsen Riple og førend han kunde indlade sig i Sagen under al lovlig Forbeholdenhed saae sig beføyet at excipere imod Stevningen i Henseende til at den ikke paa lovlig Maade for Hr: Fogden Heiberg er vorden forkyndt da velbemelte Hr: Fogdens Paategning udviiser at den ikke er forkyndt for hans Boepæl der er Strømsnæs, som Loven foreskriver, og om hans Ophold i Byen for en Tiid kunde gjøre Citanten beføyet sammestæds

at forkynde den for ham, som negtes, er Varselens Tiid ulovlig følgelig Lovens 1 – 4 – 8, Thi saae Comparenten sig beføyet paa Grund deraf at paastaae Stevningen afviist.

Procurator Reutz begjærede for det første at Fogden Heiberg paaraabes om han møder og tager til Gjenmæle eller ikke; Thi det sees ikke af Procurator Kramers tilførte at han har mødt for Fogden eller at Tilførselen er skeed for ham og naar dette først er skeed vil Comparenten selv fremføre det viidere fornødne til Stevningens lovmæssige Afhjemling saavel i Henseende til det eene som det andet.

For Hr: Fogden Heiberg mødte hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer og exciperede imod Stevnemaalet at samme maatte blive afviist siden det ej er lovlig forkyndt og i Rette Tiid, hvilket hans Principals Paategning udviiser

Procurator Reutz paastoed derefter Stevne Vidnernes Forkyndelse afhjemlet i Henseende til Hr: Fogden Heiberg og at de under samme deres Afhjemlings Eed maatte tilspørges 1. om de ikke fik Stevningen saa betimelig fra Citanten at de kunde forkynde den meere end betimelig for Fogden Heiberg? 2. af hvad Aarsage de ej som gamle Kaldsmænd efter Loven og deres Pligt forkyndte den for Boepælet paa Gaarden Strømsnæs men i den Stæd loed sig nøye med at imodtage Fogdens Paategning paa Stevningen udi Bergen uden nogen paategnet Exception som ellers af Fogden skee burde ifald han ikke godvillig havde villet imodtage Forkyndelsen udi Bergen? overalt sagde Comparenten at den skeede Exception er intet betydende i sig selv siden Fogden ikke er stevnet til at liide nogen Dom, men allene for en Formalitets Skyld til sin Forretnings Forsvar, hvilket Citanten gjerne kunde have været foruden, dersom han kunde have forestillet sig slige Inventioner, som nu uventelig er ført imod Citanten. Comparenten forbeholdt sig videre fornøden Svar og Tilførsel naar denne Afhjemling er skeed og qvæstionerne derunder besvaret.

De brugte Stevne Vidner Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas aflagde Eed og forklarede at sidstbemelte Vidne allene nemlig Hans Hansen Tveteraas anviiste Fogden den i Rettelagde Stevning i <Nye> den dato som Paategningen viiser dog vidste Vidnet ikke til visse den datum man paa den Tiid skrev men dette veed han at det var en Fredag, første Stevne Vidne nemlig Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas derimod forklarede at han ej til visse kand erindre hvad Tiid Stevningen blev ham leveret, da den i hans Fraværelse var leveret til Vidnets Hustrue ved en liden Dreng fra Peder Riple uden nogen skriftlig hosfulgt Ordre for hvem sam/m/e skulle forkyndes, ved hans Hjemkomst til sit Huus fandt han Stevningen og da Hans Hansen Dagen nestefter gik til Byen, sendte han Stevningen til Byen med ham i fald han der kunde treffe Fogden. Til Citantens 2den qvæstion svarede bemelte Jaen Andersen at det skeede fordie ingen skriftlig Ordre derom hosfulgte og fordie Hr: Fogden boede uden for

1773: 118b

dette Skibreede nemlig i Herløe Skibreede paa Strømsnæs.

Procurator Reutz for Citanten holdt det nok at den paagjeldede Hoved Vederpart baade er lovlig stevnet og ved Fuldmægtig har taget til Vedermæle, det Øvrige ang: Varselen for Fogden vilde Comparenten for denne sinde være uberørt og ikke tvivlede paa at joe Stevningen i sin Tiid skal blive efter Lov ganske staaende for Fulde. Ellers og for sine Aarsagers Skyld maatte Comparenten begjære Sagen udsadt til nestk: Høste Ting for Sagen til Doms at beslutte, imidlertiid reserverede Comparenten alle lovlige reservanda og i sær protesterede imod saavel Fogden Heibergs som Procurator Kramers urimelige Paastand efter Comparentens Formeening imod Stevningens Afviisning.

Procurator Kramer for Ole Olsen Riple erindrede at Hr: Fogden under denne Sag ikke kunde blive andet end den rette vedkom/m/ende, paafølgelig ikke heller Stevningen vare af nogen Lovgyldighed, da den ikke i rette Tiid for velbemelte Hr: Fogden var forkyndt, thi vedblev

han under al lovlig Forbeholdenhed at excipere og protestere imod Stevningens Antagelse, samt at Msr: Reutz maatte ansees for sin grove procedur, da han vil kalde det urimelig, hvorudi man har Loven til Medhold.

Reutz under igjentagen Forbeholdenhed igjentoeg sin forrige Paastand om Sagens Udsættelse til Høste Tinget optages til Kjendelse.

hvorefter saaledes blev

Eragtet

Efterat det saavel af Paategningen paa den i Rettelagde Stevning som Stevne Vidnernes Afhjemling erfares at Hr: Fogden Heiberg {ej har nydt} ej i denne Sag har nydt den lovlige Varsel som Loven udi 1 – 4 – 2 udtrykkelig foreskriver med disse Ord – at den som for Sagen er og andre vedkommende skal stevnes for deres Boepæl, og hvorimod af bemelte indstevnte tilligemed Vederparten {har} \er/ exciperet til Stevningens Bortviisning, finder denne Ret sig beføyet at afviise denne Sag indtil nye og lovligere Varsel for vedkommende skeer.

Reutz reserverede Anke over Kjendelsen og forbeholdt sig i rette Tiid at begjære Acten beskreven og ellers i fornødne Tilfælde at begjegne Sagen med Continuations Stevning til Høste Tinget.

12. Publ: et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff over et Pund og 3 Mark Smør i Gaarden Nore Eide imellem Aamund Mathiasens Arvinger dateret 5te Octbr: 1772.

13. Et Skjøde udgiven af Amund Mathiasen paa egne og Sødskendes Vegne til Hans Wincensen paa 13 ½ Mark Smør i nyebemelte gaard Nore Eide dateret 6te Maji 1773.

14. En Pante Obl: udgiven af Hans Wincensen Nore Eide til Poul Iversen Byenæs stoer 23 Rdlr imod Pant i bemelte Gaard Nore Eide dateret 6te Maji 1773.

15. Et Skjøde udgiven af Knud Monsen Mitthun til Biørn Pedersen Øfsthun paa 1 Løb 27/50 Mark Smør 1 Tønde 9/26 Kande Malt 31/200 Stykke Huud og 2 79/100 Skillings Penge i Gaarden Mithun for 150 Rdlr dateret 6te Maji 1773.

16. Et ditto af Niels Tollevsen Søevigen til Søren Johannesen Schielle paa 18 Mark Smør og 1/8 Huud i Gaarden Søevigen for 120 Rdlr dateret 6te Maji 1773.

17. Et ditto af Ole Andersen Nore Eide til Peder Joensen Scholle paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Nore Eide for 30 Rdlr dateret 6te Maji 1773.

18. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til afg: Oberst Lieutenant Nicol stoer 400 Rdlt dateret 27de Junii 1770 og tinglyst den 10de Octbr: e: a: som nu efter paategnet qvitering af 10de Xbr: 1772 er indfriet og betalt og der fore herved mortificeres.

19. Publ: en Pante Obl: af Poul Jacobsen Biørndahl udgiven til Hr: Lector Arentz stoer 350 Rdlr dateret 5te Novembr: 1772 med 1te prioritets Pant i Gaarden Biørndahl skyldende 1 Løb Smør.

20. En Bygsel Seddel udgiven af Seminarii Forstander Sr: Jon Mariager til Stephen Olsen paa ½ Løb Smør i Gaarden Øje Jorten (Ødejorden?) af 26de Martii 1773, hvormed fulgte en ligelydende Revers.

1773: 119

Hr: Procurator Sønderburg for Crudmester Christopher Weidemejer mødte og tilkjendegav at han ved mundtlig Varsel til dette Ting har indkaldet Kipper Koene Inger Margrethe og Mand Jochum Foss paa Alvøen til Vidners Anhør angaaende Beskyldninger af bemelte Inger Margrethe om at han bemelte Citant var en Skjelm og Tyv som tilligemed sin Søn i 2 Aar

dermed havde ernæret sig samt til Vidnesbyrds Aflæg under Lovens Falsmaal Johannes Arnesen og Peder Michelsen og end videre varslet dem bemelte Beskylder i at være Dom undergiven, men nu frafaldt Comparenten saadan Varsel for saavidt de anrørende angik, og ellers paastoed Sagen fremmet til Tings Vidnes Erhvervelse, fremstillende til Afhjemling Lensmanden Jaen Andersen og Dannemanden Hans Hansen Tveteraas om at Indvarslingen er skeed den 6te Aprilis sidstl:

Procurator Reutz mødte for indstevnte Jochum Foss med Hustrue og med Benegtelse imod Sigtelsen gav tilkjende at Jochum Foss med mundtlig Contra Stevning ligeledes til dette Ting har ladet contra indstevne Christopher Weidemejer til Doms og Vidnesbyrds Anhørelse af Johannes Arnesen, Peder Nielsen og Niels Olsen Alvøen for hans Beskyldning den omstevnte Tiid at have skjeldet Contra Citanten for en Tyv og hans Koene for en Cannile hvorhos Comparenten gav tilkjende at han ikkun nu vil have Sagen incamineret som til et Tings Vidne, men ej for denne sinde til nogen Dom, hvilket han toeg sig reserveret til sin belejlig Tiid og ellers fremstillede bemelte navngivne 2de Stevnelæsere til eedelig Forklaring og Afhjemling at sam/m/e mundtlige Contra Stevning lovlig er forkyndt sam/m/e Dag neml: den 6te April sidstl:

Procurator Sønderburg paatrængede hans incaminerede Stevnings Afhjemling men exciperede imod Procurator Reutzes incaminerede saakaldede Contra Stevning og Vidners Bortviisning fra denne Tings Vidne Sag til Separat Anhængiggjørelse siden hans paastevnte hverken i Tiid eller Omstændigheder kommer overeens med eller har Relation til de af Weidemejer paastevnte injurier og altsaa heller ikke bør cumuleres eller blandes med den Oplysning han søger om andre Beskyldninger og anden Tiid forhen, ligesom Sr: Reutz vil heller ikke paastaae at Weidemejers Fornærmelse kand tilintet gjøres og forandres ved Johannes Fosses til Oplysning paatalte Fornærmelse den Weidemejer benegter og forbeholder sig at tilsvare under Separat Forfølgning.

Procurator Reutz paatrængede i ligemaade den indCaminerede mundtlige Contra Stevnings lovlige Forkyndelses Afhjemling under alle lovlige Forbeholdenheder med denne ydermeere Declaration at de af Foss imod Weidemejer paastevnte Ord og Beskyldninger er passeret just den samme Dag og Tiid som Hoved Stevningen ommelder. Her er af ingen af Parterne stevnet til nogen Doms Lidelse, men allene til Vidners Førelse hvorfore Comparenten ansaae det tilførte om Sagernes Separation ligesaa usvarværdig som ulovhjemlet og forventede lovlig Rettes Pleje.

Proc: Sønderburg vedblev sit forrige Allerhelst da Incaminationen viiser at Weidemejer søger Johannes Fosses Koene men hendes Mand Johannes Foss Weidemejer og vil betjene sig af andre Vidner, altsaa har ganske anden Afsigt og Øjemed med sin Stevning end at den eene kand følge den anden.

Reutz vedblev sit forrige og erindrede at Mand og Koene i Sagen ere et og at den første er pligtig efter Lov at tage hans Koene i Forsvar, hvorimod Sr: Sønderburg ikke formaaer at indvende noget lovligt; ellers declarerede Comparenten at han for denne sinde frafalder at føre det 3die Vidne Niels Olsen til Vidnesbyrd, men allene efter Contra Stevningen paastaaer de andre stevnte Vidner førte som Hoved Citanten selv vil betjene sig af til fornødne forbeholdende Contra qvæstioner.

1773: 119b

Procurator Sønderburg svarede at han saae ikke at Sr: Reutzes Frafaldelse af det eene Vidne kunde udrette noget til Hinder for exceptionen meere end det andet af ham tilførte men vel at derudi ligger en Slags Tilstaaelse om at Hoved Personen Inger Margrethe Foss har beskyldt Citanten saaledes som omstevnt er; thi hvordan Sr: Reutz endog vil forklare sin saakaldede Contra Stevnings Indhold som ere benegtet, bliver den dog ikke udgaaende paa noget i

Weidemejers Sigtelse og til Inger Margrethes Undtagelse for Strafs Lidelse, som er det en Contra Stevning kand og bør gaae du paa, men meget meere kjendelig udgaaende paa adskilte og andre injurier Johannes Foss angaaende som for sig selv bør forfølges at ikke Kongens stemplede Papiire og viidere skal præjudiceres og Weidemejers Tiltale til Inger Margrethe forvikles med frem/m/ede Ting af Johannes Foss, hvorfore han og forventede Rettens Biefald til Contra Stevningens Bortviisning.

Reutz benegtede in totum Proc: Sønderburgs Tilførsel om Tilstaaelse af Johannes Foss om Sigtelsens Rigtighed, hvilket han ej med Protocollen kand hjemle, men at sam/m/e af Comparenten tvertimod er benegtet Øvrigens inhererede han sit forrige og refererede sig til Lovens 1 - 13 - 7.

Proc: Sønderburg igjentoeg alt sit forrige som lovgrundet, da derimod Sr: Reutzes tilførte vil findes ulovgrundet ligesom hans Benegtelse imod ikke at have tilstaaet Weidemejers Sigtelse vil findes uden Adgang; thi da han har sagt at Ordene skal være falden paa een Tiid, vil han vel og have sagt at Weidemejers Sigtelse er rigtig, men at derimod de paatalte Ord af Weidemejer imod Johannes Foss skulle bøde og, som vel aldrig kand blive juste da Ordene endog ikke paagjelder Weidemejers Contra Part Inger Margrethe men Johannes Foss efter Contra Stevningens Medfør posito at Johannes Foss havde nogen Adgang til Contra Stevning som her er benegtet, og da Foss og hans Koene vel ved Ægteskabet ere blevne eet men dog ikke med Legemerne saa forbundne at den eene kand liide for den anden, og Manden følgelig ikke udslette sin Koenes Forbrydelse med at fingere Forbrydelse imod sig selv, der viiser Adskillelsen i Sagen og retfærdiggjør Comparentens Paastand, den han indstillede til Rettens Biefald og Paaskjønnende naar Weidemejers Stevning først er afhjemlet.

Reutz uden at opholde Retten med fortjent Svar til Proc: Sønderburgs Vidløftigheder uden mindste lovlig Grund igjentoeg atter sin forrige Paastand om lovlig Rettens Pleje med igjentagen Benegtelse imod alt ubeviislig foregivet under alle lovlige Reservationer; thi Proceduren viiser at ingen saadan Tilstaaelse af Comparenten er skeed som Sønderburg søger at paabyrde ham.

Proc: Sønderburg viidere under Igjentagelse af sit forrige begjærede Weidemejers Vidner forelagte under Falsmaal til neste Ting da de nu ikke møder.

Proc: Reutz for Foss paastoed ligeledes Forelæggelse under Falsmaal for de sam/m/e 2de Vidner til nestk: Høste Ting og at Weidemejer til sam/m/e Tiid maatte gives Laug Dag efterat Stevne Vidnerne først har afhjemlet Contra Stevningens Forkyndelse for dem alle 3, men da Comparenten nu ingen Laug Dag for Weidemejer paastaaer, siden han ej er stevnet til Dom saa indstillede

1773: 120

han sam/m/e til Retten allene hvorvidt sam/m/e bør skee eller ikke ved Vidnernes Forelæggelse.

Derefter blev Stevningens Forkyndelse saavel pro som Contra eedelig afhjemlet at være skeed for Vidnerne Johannes Arnesen og Peder Michelsen for deres Boepæle i eeget Paahør den 6te Aprilis sidstafvigte.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Vidner Johannes Arnesen og Peder Michelsen forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Høste Ting for dette Skibreede og deres Provemaal i Sagen at aflægge, derimod kand den paastaaede Laug Dag for Hoved Citanten ligesaa lidet finde Stæd da han selv denne sinde har ladet møde og tage til Gjenmæle som Forelæggelse for det 3die Vidne Niels Olsen det Contra Citanten selv har frafaldet i sin procedure men ikke desmindre i finalen af en Vildelse berøres.

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer æskede Sagen i Rette anlagt imod Lars Jacobsen Todtland og holdt det fornøden formedelst visse Omstændigheder at forlange Sagens Anstand til neste Ting hvorimod han tænker Contra Parten har intet at indvende.

Procurator Reutz mødte for Lars Todtland som og selv for Retten nu fremstoed og var ydmygst af Dommeren begjærende at hannem for Retten maatte foreviises den omstevnte originale Obligation paa det han selv kunde erklære sig om sam/m/e, siden han siger sig at kand kjende og erindre nogen Mærke deraf om det kand være den sam/m/e han har haft i sine Hænder eller ikke for Resten havde han intet imod den begjerte Anstand at erindre men allene paastoed dette eeneste siden han er en gam/m/el bedaget Mand og det er uvist om han kand leve til Høste Tinget

Kramer overloed dette unyttige Forlangende til Retten og svarede til Proc: Reutzes sidste tilførte at maaskee just hans Principals bedagede Alder kand have berøvet ham endeel af Synet.

Bemelte originale Obl: blev Lars Todtland i Retten foreviist, den han sagde i Mangel af Syn ej at kunde kjende men tilstoed rigtig at have imodtaget den eene Rdlr i Renter som bag paa sam/m/e staaer anført at være ham betalt.

Sagen gives Anstand til neste Ret efter begge Parters Forlangende.

For Hr: Fogden Heiberg mødte hans Fuldmægtig Sr: Kramer og tilkjendegav ved mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Lars Poulsen Sandahl fordie han imod Rescript af 12te Januarii 1759 ikke har taget Huden af en for ham død Hæst, ligeledes er indkaldet under Lovens Falsmaal derom at aflægge Vidnesbyrd Niels Larsen og Mons Nielsen Sandahl, den første nemlig Lars Poulsen til at anhøre bemelte Vidner og liide Dom til Andgjeldelse saavelsom Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Part Lars Poulsen Sandahl mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at en Hæst var død ham tilhørende 2 Dage førend sidstl: Høste Ting for dette Skibreede uden at han havde ladet tage Huden deraf, men troede at den ved sidstl: Høste Ting herom publicerede Placat ej concernerede de Hæste som førinden vare døde, ligesom og Hæsten imidlertiid var begyndt at raadne og stank ved Comparentens Hjemkomst fra Tinget samt var angreben af Fugle.

Kramer frafaldt de indstevnte Vidner og svarede

1773: 120b

til Contra Partens Tilførte at det er ved Kongeligt Rescript udstædet mange Aar førend sidstl: Høste Ting og at det var ikkun en igjentagen Forkyndelse som hans Principal var nødsaget formedelst endeel af Almuens Modvillighed i at opfylde sam/m/e, overalt er Hæsten styrtet ikkun 2 Dage førend Tingets Holdelse og følgelig Contra Partens tilførte urimelig han paastoed derfore at han ved Dom liige efter Rescriptet maatte tilkjendes at bøde 4 Rdlr samt erstatte Processens Omkostning med 2 ½ Rdlr og dermed indloed Sagen Dom.

Indstevnte Lars Poulsen foregav tillige at være saadant forbuden af sine Officierer, thi ellers skulle han ikke have efterladt det, hvilket han siden forklarede derhen at han ej ville flaae Hæsten førend han havde spurgt sine Officierer derom.

Hvorefter da ingen havde noget viidere at tilføre saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt.

Indstevnte Lars Poulsen har selv inden Retten tilstaaet at der 2 Dage førend sidstl: Høste Ting døde en Hæst ham tilhørende den han uagtet det Kongel: Allernaadigste Rescript af 12te Januarii 1759 der ved en fra Fogden under 1te Septbr: 1772 udgivne Placat er paa nye bekjendtgjort Almuen paa sidstafvigte Høste Ting, ej har taget Huden af og i hvilken Henseende de{n} anbragte Indvendinger ej kand kom/m/e i Betragtning;

Thi Kjendes for Ret at bemelte Lars Poulsen Sandahl bør udreede 4 Rdlr udi mulct til saadan Deeling som Allerhøystbemelte Rescript foreskriver samt udi Processens Omkostning 1 Rdlr 4 mrk, det idømte at udreedes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

21. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Monsen Mithun til afg: Assessor Brøcher stoer 150 Rdlr af 10de Octbr: 1770 og tinglyst sam/m/e dato, som efter Qvitering af 6te Maji 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

22. Publ: en Pante Obl: udgiven af Biørn Pedersen Mithun til Frue Assessor Brøcher stoer 150 Rdlr mod 1te prioritets Pant udi gaarden Mithun dateret 6te Maji 1773.

23. Et Gave Brev udgiven af Biørn Pedersen Mithun til Ole Andersen Øfsthun paa ½ Løb 7 7/8 Mark Smør og 18 6/7 Kande Malt i Gaarden Øfsthun imod at fraskrive sig sin tilkom/m/ende Møderne Arv dateret 8de Maji 1773.

Derefter blev fremlagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter Fogdens ohngefehrlige Beregning for dette Aars 1te og 2den terminer 1042 Rdlr 48 s fra 1766 til 1772 Aars Udgang 1005 rd 8 s og fra Formandens Tiid 10 Rdlr,

og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at i Rette føre er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Radøe Skibreede den 10de Maji 1773

Anno 1773 den 10de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Radøe Skibreede og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de 8 eedsorne

1773: 121

Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her forhen i Protocollen fl: ere antegnede, overværende Hr: Fogden Heiberg, Skibredets Lensmand og øvrige tingsøgende Almue,

hvorda først lydelig blev læst og bekjendtgjort de samme Forordninger Placater og Amts Ordre som foran ved Sartors og Schiolds Skibreeders Tinge ere antegnede

Derefter indkom for Almuen til Publ: følgende Breve

1. En Obl: udgiven af Hr: Concul Wallace & Sønner til Hr: Justitz Raad de Fine som Formynder for sin Søster Frøken Anna de Fine stoer 1990 Rdlr mod Pant udi Hennøe gaard med Kræmmer Leje og Fiskevær dateret 5te Xbris 1772.

2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Dalland efter afdøde Hans Jacobsen begyndt og sluttet den 11te Novbr: 1772.

3. Et ditto af 12te ejusdem forrettet paa Gaarden Indhelle efter afg: Peder Christensen.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Frimann til Ole Erichsen paa 1 Pund 6/11 Mark Smør 16 4/11 Kande Malt Landskyld i Gaarden Brat Tougle dateret 16de Novbr: 1772 med hosfulgte Revers.

5. En ditto udgiven af Lars Andersen og Otto Erichsen Tosche til Johan/n/es Poulsen paa 6 Mark Smør og 4 Kander Malt udi Gaarden Grindem dateret 10de Maji 1773 med Revers.

6. En ditto udgiven af Halvor Bergesen Kaalstad til Anders Johannesen paa 9 Mark Smør og ¼ Tønde Malt i gaarden Kaalstad dateret 10de Maji 1773 med hosfulgte Revers.

7. Et Skjøde udgiven af Erich Knudsen ytre Helle til Danckert Magnesen paa 9 Mark Smør og 4 ½ Kande Malt i Gaarden ytre Helle for 30 Rdlr og Odelen til heele Gaarden for 30 Rdlr dateret 10de Maji 1773.

8. Et ditto udgiven af Aad Colbiørnsen med fleere til Haaver Knudsen Olsvold paa 18 Mark Smør og 9 Kander Malt i Gaarden Indhelle for 70 Rdlr dateret 10de Maji 1773

Dernest forlangede Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg i Anledning en ham fra Amtet under 14de Januarii h: a: tilkommen Skrivelse at Almuen maatte tilspørges paa hvad Stæder her i Skibreedet Fiske Tienden beqvem/m/eligst for dem kunde ydes saavel til Kirken som Prosten? Som af Retten for dem blev fremsadt, hvorpaa af samtlige Almue eenststem/m/ig blev svaret at samme belejligst bliver at yde ved Fiske Tiende Contoiret i Bergen.

Hr: Fogden var herom et Tings Vidne beskreven begjærende, som blev bevilget.

Derefter fremstoed for Retten Lensmanden Knud Haaversen Olsvold og for Ingebret Olsen Soltved anmeldede at hans Stif Dotter Kari Niclas Dotter af den spedalske Syge er angreben efter herom fremviisende Attest fra Hr: Doctor Pape dateret 6te Maji 1773, hvor fore det fornødiges at hun i St: Jørgens Hospital indlem/m/es, men da hverken bemelte Stiffader eller den syge er det ringeste ejende til at bestriide de dertil medgaaende Omkostninger imedens at de lever i den kum/m/erligste Tilstand og neppe har det fornødne til Livs Ophold saa bad Comparenten Laug Rettens og Almuens Forklaring herom indhentet

hvor til af samtlige Laug Ret og Almue blev svaret at det dessverre alt for vist forholder sig som anddraget er nemlig baade at Kari Niclas Dotter er befængt med den spedalske Sygdom og ej det ringeste ejende til sin Indlem/m/else i Hospitalet og at Stif Faderen er en ganske fattig Mand.

Comparenten var herom et lovskikket Tings Vidne begjerende

Som Blev Bevilget.

Derefter fremstoed Hr: Fogden Heiberg og tilkjendegav at han i Følge Skrivelse fra Chefen for det Delmenhorstiske Regt: Hr: Oberste von Kreber af dato 29de Martii sidstl: har med mundtlig Kald og Varsel indstevnet efterfølgende Personer fordie de have kjøbt og handlet med 2de fra bemelte Regt: deserterede Soldater navnl: Knud Colbeensen og Anders Andersen deels Munderinger og deels andre Sager saasom Erich Larsen Manger en Munderings Kjole for 1 Rdlr, Gullich Mangers Hustrue Angunda Asbiørns Dotter ligeledes en Munderings Kjole for 1 Rdlr, Peder Nielsen Mangers Vogen en Sirsen Trøe med Sølv Knapper for 5 mrk, Piigerne Ragnele Knuds Dotter Soltved og Marthe Magnes Dotter Haaland hver et Lagen for 24 s, derom at blive examinerede og for denne Forbrydelse at liide Dom til Undgjeldelse samt een for alle og alle for een at betale Processens og andre af denne ulovlige Handel foraarsagede Omkostninger. Til Vedermæle er indkaldet Gullich Manger som Forsvar for sin Hustrue. Saa ere og foranførte Personer de 2de Piiger undtagen indstevnet til Undgieldelse fordie de ej have paagrebet forbemelte 2de Deserteurs men ladet dem ubehindret passere tvertimod de ved Retterne

her mange gange derimod skeede Bekjendtgjørelser, hvorefter Comparenten forlangede samtl: bemelte paaraabt og tilspurgt om de saaledes som meldt vedtager Varselen, i hvis Mangel han Varselen ville lade afhjemle.

Samtlige bemelte paagjeldende mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel og mødte Hr: Lieutenant von Fint paa Regimentets Vegne.

Erich Larsen Manger anmeldede at være Land Soldat ved Hr: Capitain von Holcks Compagnie og det 2det Bergenhuusiske Regt:,

Fogden begjærede denne Soldat tilspurgt om han ej tilstaaer at have kjøbt en Munderings Kjole for 1 rd af forbemelte 2de Deserteure og om han ikke af dem har kjøbt andet eller meere? Hvilket for benævnte indstevnte blev fremsadt, hvortil han svarede at det rigtig nok forholder sig som omspurgt at han af disse 2de Deserteurs havde tilkjøbt sig en Munderings Kjole for 1 Rdlr, den han strax betalte dem, ligesom han tillige sam/m/e Tiid kjøbte af dem en Hoved Puude for 3 mrk som skulde betales Sælgerne ved deres Tilbagekomst til Byen den de sagde at skee omtrent 8 Dage derefter.

Hr: Fogden, som nu først er bleven viidende at denne Erich Larsen Manger er Land Soldat, frafaldt Søgemaalet imod ham med Reservation at anmelde Sagen for Regts: Jurisdictionen til Paatale.

Hr: Lieutenant von Fint begjærede paa Regt:ets Vegne at Comparenten strax maatte vorde arresteret ved Hr: Fogdens Assistence for til Regt:et at afleveres.

derefter fremstillede Actor Angunda Asbiørns Dotter og begjærede hende tilspurgt om hun ikke af forbemelte Deserteurer har kjøbt en Soldater Kjole for 1 rd og om hun ej af dem kjøbte andet eller meere? hvortil hun svarede at hun af benævnte Knud Colbeensen, som hun kjendte at tjene som Soldat ved det gevorbne Regt: i Bergen, havde kjøbt en Munderings Kjole med hvidt Underfoeder og anden Farve Overslag for 1 Rdlr, da Knud angav at have kjøbt den paa Auction, og forloed Comparentinden sig saameget meere til ham som hun vidste at han var en Broder af hendes Naboe Koene, og foregav han tillige at være udsendt for at indhente til Byen en anden Soldat af sam/m/e Regt: der laae syg paa en Gaard Suulen {kaldet} i Sogns Fogderie. Paa tilspørgende om hun ej vidste at ingen maatte kjøbe af en Soldat med mindre han har Attest fra sin Officier svarede hun at hun som et eenfoldigt Fruentimmer derom var uvidende. Viidere eller andet sagde hun ej at have kjøbt af disse Deserteurs. og da ingen havde hende viidere at tilspørge blev hun efter at være sit Udsiigende forelæst dimitteret.

Comparentindens Mand Gullich Larsen Manger som havde anhørt sin Hustrues Forklaring gav tilkjende at han paa den Tiid hans Hustrue kjøbte denne Munderings Kjole var fraværende her i Alverstrømmen ved Extra Tinget hvor fra han hjemkom neste Dags Aften nemlig Tirsdagen den 23de Martii og da han her havde hørt at der var udrejst en Commandoe for at efter sætte Deserteurs, frygtede han ved sin Hjemkomst at det kunde være de af hvilke hans Hustrue havde kjøbt Munderings Kjolen og derfore anden Dags Morgen nemlig Løverdagen indbragte den til Byen til Regts: Chefen Hr: Oberste von Kreber.

Actor fremstillede dernest Peder Nielsen MangersVaagen som han begjærede tilspurgt 1. om han ikke agerer gjæstgiver eller Kroemand der i Mangers Vaagen? 2. om ikke foranførte 2de Deserteurs den 22de Martii sidstl: vare i hans Huus og der for Penge begjærede og fik drikkende Vare? 3. om han ikke sam/m/e Tiid kjøbte af dem en Sirsen Trøye med Sølv Knapper i for 5 mrk. 4. hvorfore han som vidste at de vare Soldater ved det i Bergen garnisonerne Regt: ej begjærede at see deres Pass og i Mangel af sam/m/es Foreviisning anholdte dem? 5. Om han ej kjøbte fleere Ting af dem? hvorpaa han svarede til 1te joe at han iblant har lidt Huus Næring af Tobak Brændeviin og deslige til 2det joe de var i hans Huus den omspurgte Tiid og kom der om Aftenen ved 7 Slet og fik en dosis Brændeviin eller 2 hver og forblev Natten over i hans Huus da de neste Morgen af rejste igjen derfra. til 3die jo han kjøbte af dem en Sirses Trøye for 5 mrk 4 s contant og et Par

gamle Klædes Buxer til Værdie 2 mrk, til 4de joe han vidste at de vare Soldater fra Regt:et i Byen men gjorde sig ingen Tanke om Pass at efterspørge efter deres Foregivende det de rejste for at indhente en anden Soldat fra Suulen og mindst kunde forestille sig at de vare Deserteurs. til 5te svarede Nej. Efter Hr: Lt: von Findts Forlangende blev han 6te tilspurgt om han ej vidste at det ej var tilladt at handle med Soldater uden Attest fra deres Officier? hvortil han svarede Nej. 7. om han ej vidste at det var forbuden at herbergere Soldater uden Pass? hvortil han *svare Nej. Til Slutning forklarede Comparenten omtrent 14 Dage efter Deserteurerne vare paagrebne at have indsendt til Bergen denne Sirses Trøye til Ejeren Munclair, der lovede at berette det til Reg:tet, men Hr: Lt: von Findt gav tilkjende at sam/m/e var Reg:tet ubekjendt.

og da ingen havde Comparenten viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning dimitteret.

Derefter fremstillet Piigerne Rangele Knuds Dotter Soltved og Marthe Magnes Dotter Haaland som paa Tilspørgende forklarede eenhver at have kjøbt af Knud Colbeensen, som de vidste var Soldat, et Lagen for 24 s det de leverede tilbage tilligemed de Munderings Kjolerne af de andre bleve tilbagesendte, og vare de begge eenfoldige nok og uvidende til at indsee Ulovligheden af slig Handel, ligesom de ej heller havde afkjøbt dem meere.

og da ingen havde dem viider at tilspørge, bleve de efter Forelæsning dimitteret.

Peder Nielsen Mangersnæs Vaagen fremleverede et skriftlig Indlæg saa lydende.

Hr: Lt: von Fint indstillede paa Reg:tets Vegne at disse Forbrydere paa det skarpeste maatte vorde afstraffede.

Actor efter foranførte Sagens Beskaffenhed indloed den Dom med saadan Paastand at samtlige de indstevnte nemlig Angunda Asbiørns Dotter vorder tildømt for sin ulovlige Handel at bøde til Sognets fattig Casse 5 Rdlr, Peder Nielsen Mangers Vaagen ligesaa 10 Rdlr, og hver af Piigerne Rangele Knuds Dotter Soltved og Marthe Magnes Dotter Haaland 2 Rdlr alt i Følge Forordningen af 13de Aprilis 1754 og desuden een for alle og alle for een at betale Processens Omkostning med 4 Rdlr.

Hvorefter udi Sagen saaleedes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Med de indstevntes egen Tilstaaelse inden Retten er det afbeviist at Gullich Larsen Mangers Hustrue Angunda Asbiørns Dotter af en Soldat af det Delmenhorstiske Regt: navnl: Knud Colbeensen haver kjøbt en Munderings Kjole for 1 Rdlr, den han foregav at have kjøbt paa Auction, og hvorover Kjøberen i sin Eenfoldighed blev saameget meere troe skyldig som hun forhen havde kjendt bemelte Soldat som Frie mand og beslegtet af hendes Naboerske, ligesom hendes Mand strax han fornam Mislighed derved af sig selv leverede den tilbage, dernest og at Peder Nielsen Mangersnæs vaagen har afkjøbt samme Soldat en Sirses Trøye med Sølv Knapper for 5 mrk 4 s Penge og et Par Buxer til Værdie 2 mrk, hvilken Trøye han 14 Dage derefter skal have tilbageleveret Ejeren, og derhos herbergeret de 2de Soldater i sit Huus Natten over, hvilket synes saameget meere qvalificeret som han ej allene med Tilbage leverelsen har tøvet saa lang Tiid, men end og en præsumption om urigtig Adkomst hertil ventelig maatte kunde finde Stæd hos ham der er meere oplyste end en Simpel Bonde og tillige som Gjæstgiver burde have spurgt dem om Pass og viide at det ej var tilladt at handle med Soldater uden Attest fra deres Officier, endelig og at Piigerne Rangele Knuds Dotter *Solsvig (Soltved) og Marthe Magnes Dotter Haaland hver har afkjøbt denne Soldat et Lagen for 24 s som strax blev tilbageleveret. Omendskjønt nu den af de samtlige foregivne Uvidenhed om Forbud at handle med Soldater ikke aldeeles kand undskylde saa er den dog ikke desmindre formildende og ikke utroelig i sær i Henseende de 3 eenfoldige umyndige Qvinde Mennesker.

Thi kjendes for Ret at Peder Nielsen Mangersnæs vaagen for saadan ulovlig Handel bør erlægge udi mulct til Sognets fattige 6 Rdlr Gullich Larsen Mangers Hustrue Angunda Asbiørns Dotter ligesaa 3 Rdlr og Piigerne Rangele Knuds Dotter Soltved og Marthe Magnes Dotter Haaland hver 1 Rdlr, Derhos bør og disse bemelte een for alle og alle for een at betale Actor denne forvoldte Processes

1773: 122b

Omkostning med 4 Rdlr. Det idømte at udreedes inden 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Danckert \Heiberg/ loed møde og tilkjende give ved skriftlig Retens Stevning under 20de Aprilis 1773 og paategnet forkyndt Dagen nestefter til denne Ret at have indstevnet for sin Broder Sr: Joachim Heiberg som Tilsynsmand i afg: Ob: Lt: Nicols Sterboe Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden for skyldige Capital 200 Rdlr efter Obl: af 23de Novbr: 1764 med paaløbne Renter at liide Dom til sam/m/es Betaling og Processens Omkostning at erstatte. bemelte Stevning er saaleedes lydende.

Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden mødte ikke efter Paaraab, thi erindrede Citanten om Laug Dag for ham til neste Ret, hvorefter saaledes blev

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter blev af Hr: Fogden fremlagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancerne af de ordinaire Skatter beløber sig efter Hr: Fogdens ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 660 Rdlr 6 s fra 1766 til 1772 Aars Udgang 585 Rdlr 36 s og fra Formandens Tiid 3 Rdlr 4 s.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette bliver sam/m/e herved ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede den 12te Maji 1773

Anno 1773 den 12te Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Herløe Skibreede og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting her til ere udnævnte og her foran fl: 92 ere anførte, hvilke alle fremlagde Attester om at have aflagt Eed, overværende udi Retten Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Skibreedets Lensmand og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Forordninger Placater og Amts Ordre som for Sartors og Schiolds Skibreede anført er, dernest indkom fra Almuen til Publ:

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Waage i Sartors Skibreede efter *efter afdøde Hans Hansen begyndt d/en 2den Xbr: 1772 og sluttet d/en 3de Febr: 1773.
2. Et ditto paa Gaarden Hielmen begyndt og sluttet den 12te Septbr: 1772 efter afdøde Piige Cathrine Henrichs Dotter.
3. Et ditto paa Gaarden Echeland efter afdøde Hans Jacobsen begyndt den 21de Junii 1772 og sluttet den 3die Febr: 1773.

4. Et Skjøde udgiven af Rasmus Thom/m/esen Brevig til Hr: Capitaine Krogh paa 1 Pund 8 Mark Fisk i gaarden Brevig samt 12 Mark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Oen for 250 Rdlr dateret 12te Maji 1773.

5. En Bygsel Seddel udgiven af Michel Hendrichsen Søre Echerhofde som Laug Værge for Agothe Peders Dotter Waage til Niels Monsen paa 6 Kander Malt og 2 ¼ Mark Fisk i gaarden Tollesøen dateret 4de Maji 1773 med Revers

6. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Ole Hansen paa 12 Mark Smør udi Søre Houeland dateret 10de Martii 1773 med hosfulgte Revers.

7. En ditto af ditto til Niels Olsen paa 1 Pund 6 Mark Fisk og 6 Kander Malt i Gaarden Søre Sælle dateret 4de Novbr: 1772 med hosfulgte Revers.

8. En ditto udgiven af Capitaine Svanenhielm til Ole Ottesen paa 18 Mark Fisk i gaarden Fielstad dateret 26de April 1773 med hosfulgte Revers.

9. En ditto af ditto til Peder Monsen paa liige Skyld i ditto gard af 13de Februarii 1773 med hosfulgte Revers.

10. En ditto udgiven af Hr: Capitaine Krog til Poul Friderichsen paa 6 Mark Smør 14 Mark Fisk og 1/6 Faar i Gaarden Oen dateret 8de April 1773 med hosfulgte Revers.

1773: 123

Dernest fremstoed for Retten Knud Hansen Nore Sælle og anmeldede at hans Hustrues Søster Søn Ole Larsen med den beklagelige spedalske Syge er besmittet efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner af 15de April a: c:, og da han ej er noget ejende at bestriide de til sin Indlem/m/else i Hospitalet medgaaende Omkostninger der saavel for Laug Retten som meenige Almue er bekjendt saa bad han deres Forklaring herom indhentet, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det rigtig forholder sig som opspurgt baade at bemelte Ole Larsen af den spedalske Syge er angreben og at han er aldeeles uformuende til at bestriide de til Indlem/m/elsen i Hospitalet udfordrende Omkostninger.

Herom begjærede Comparenten sig et lovligt Tings Vidne beskreven meddeelt.

Som Blev Bevilget

Ligesaa mødte Diederich Michelsen Søre Nesse og androeg at hans Søn Michael Diedrichsen efter derom fremviiste Attest fra Hr: Doctor Pape dateret 4de hujus med Spedalskhed er befængt, til hvis Indlem/m/else i Hospitalet Comparenten, der med Hustrue og 3 Børn befinder sig i yderlig Armod, ej kand bestriide de udfordrende Omkostninger, der er bekjendt for den ganske Almue, hvorom han begjærede deres Svar indhentet. Hvorpaa Laug Retten og meenige Almue eensstemmig bevidnede Sandheden af Comparentens Andragende baade om hans Søns Sygdom og hans nødlidende Tilstand hvorover han ingenlunde kand af stæd komme denne Udgift.

Paa Forlangende blev dette som et Tings Vidne bevilget beskreven.

11. Publ: et Gjelds og Afregnings Beviis udgiven af Ole Nielsen Schiold til Hr: Consul Wallace & Sønner for skyldige 5 rd 3 mrk 8 s dateret 6te Octbr: 1772

Derefter fremstoed Mons Knudsen Landsvig og for sin Broder Friderich Knudsen gav tilkjende at han har ophævet den ved sidstl: Høste Ting {Ting} for verbal injurie anlagde Sag imod Jens Johannesen Oen med hvem han i Mindelighed er bleven forligt saaledes at han tilbagekalder de udsagde Ord og betaler de af Citanten anvendte Omkostninger.

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer tilkjendegav til dette Ting ved muntlig Varsel at have indkaldet Elling Rasmussen Hiertaas til at anhøre Vidnerne Erich Siursen, Marthe Ols Dotter og Peder Siursen alle fra Gaarden Hop deres eedelige Forklaring om det af ham forøvede Slagsmaal mod Ole Arvesen Sætre og derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte ligesom og bemelte Vidner under Lovens Falsmaal ere indkaldede.

Indstevnte Part tilligemed Vidner mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel.

Actor forlangede at Vidnerne maatte eedfæstes hvorpaa Eedens Forklaring for Vidnerne af Lov Bogen blev oplæst, hvorefter han fremstillede som

1te Vidne Erich Siursen som aflagde Eed og blev tilspurgt om han var nærværende og saae at Elling Rasmussen Hiertaas har slaget Ole Arvesen Sætre og om han den Tiid var beskjænket? Hvorpaa Vidnet [forklarede] at henved 2 Aar siden da Vidnet var i en Løe paa Gaarden Hop da Elling Rasmussen var i Slagsmaal med en ustevnet Mand kom Ole Sætre til og ville skille dem og ledede Elling Rasmussen ud af Løen med disse Ord Broder dette skal Du ikke gjøre, hvorpaa de begge gik ud paa Marken i al Venlighed imedens at Vidnet forblev inde i Løen indtil nogle kom og raabte at Elling og Ole var i Slagsmaal sam/m/en, da Vidnet strax gik ud og saae dem degge liggende paa Marken nemlig Elling oven paa Ole der laae under ham og var blodig i Ansigtet og vare de begge paa den Tiid beskjænkede,

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret.

1773: 123b

Ved dette Vidnes Afhørelse var Ole Sætre tilstæde som gav tilkjende at være lovlig kaldet [til]? Vedermæle i Sagen,

fremstillet

2det Vidne Marthe Ols Dotter 1te Vidnes Hustrue som aflagde Eed og forklarede at hun som paa den Tiid var syg, kom noget efter hendes Mand ud af Løen og ikke kand erindre at have seet dem *den den gang i Slagsmaal sam/m/en men vel en liden Stund derefter og at Elling var drukken førend han kom i deres Huus.

Efter Forelæsning blev hun dimitteret da ingen havde viidere at tilspørge.

derefter fremkaldet

3die Vidne Peder Siursen Hope aflagde Eed og forklarede at efter at Ole Sætre havde skildt Elling fra det første Slagsmaal med en ustevnt Mand og gelejdet ham ud af Løen sagde Ole til Elling dersom Du ikke holder Fred skal du faae og uagtet Elling lovede det sloeg Ole efter ham men traf ham ikke, derpaa sloeg Ole 2den gang og der ved rørte hans Hue saa at den faldt af ham, derpaa gik Vidnet ind i Løen igjen hvor han hørte en raabe at de vare i Slags maal, hvorpaa han tilligemed 1te Vidne gik ud paa Marken og saae der Elling ligge oven paa Ole som var blodig i Ansigtet og vare baade Elling og Ole paa den Tiid drukne.

og da ingen af Parterne havde videre at tilspørge dette Vidne blev han efter at være sin Forklaring forelæst dimitteret.

Actor forbeholdt sig imod Ole Sætre og den ubenævnte Person at see om muligt at faae oplyst de af dem begangne Slags maale og ellers indloed denne Sag Dom med saadan Paastand at siden det med de afhørte Vidners Forklaring er afbeviist at Elling Rasmussen har udøvet Slagsmaal han da i Følge Lovens 6 – 7 – 8 maatte tilfindes at udreede 3 sex Lod Sølv og siden samme i Drukkenskab er skeed han da efter Forordningen af 1757 maatte tilfindes at udreede disse Bøder dobbelt samt erstatte Processens Omkostning med 4 Rdlr.

Indstevnte Elling Rasmusen androg at han havde bedet Ole Sætre at holde Fred og han sam/m/e ej kunde erholde, var dette blot Nødværge, hvorfore han formeente at vorde befriet for Strafs Lidelse, og dermed underkastede Sagen Dom.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Elling Rasmusen Hiertaas, som efter 1te og 3die Vidnes eensstemmige Forklaring har haft Ole Sætre under sig liggende paa Marken blodig i Ansigtet og tillige paa den Tiid var drukken tilpligtes for Jordskuf at bøde 3de Sex Lod Sølv og da saadant i Drukkenskab er begaaet i Følge Forordningen af 8de Martii 1757 at udreede sam/m/e dobbelt som tilsam/m/en udgjør 18 Rdlr, desuden betaler og den indstevne denne Processes Omkostning med 4 Rdlr at fyldestgjøres 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

*11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Erich Michelsen Landraae til Rasmus Iversen paa 6 Mark Fisk i gaarden Møsche (Misje) dateret 12te Maji 1773 med hosfulgte Revers.

Derefter mødte Ole Michelsen Kragaas og gav tilkjende at hans Koenes Søster Dotter Gundele Rasmus Dotter efter derom fremlagde Attest fra Hr: Doctor Buchner af 25de Martii a: c: hvor Navnet er fejlskreven nemlig Guri i Stæden for Gundele, med Spedalskhed er befængt, og da denne Piige er et fattigt

1773: 124

Barn hvis Forældre betler i Bergen som Comparenten allene af Medlidenhed har taget til sig og derfore ingenlunde kand afstædkom/m/e de til Indlem/m/elsen i Hospitalet udfordrende Omkostninger, saa var han herom Almuens Vidnesbyrd begjærende da saadant er den ganske Bøygd bekjendt, hvorpaa en stoer Deel af Almuen svarede at rigtig forholder sig som omspurgt baade at hun med Spedalsk Syge er angreben og at hun er et fattig Foster Barn Comparenten havde opfød der ej er det ringeste ejende at bestriide Omkostningerne til hendes Indlem/m/else i Hospitalet.

Comparenten forlangede dette som et Tings Vidne beskreven, hvilket af Retten blev bevilget.

Procurator Sr: Johan Reutz Sisterede sig for Retten paa Sr: Claus Lampes Vegne som Ejer af Strushavns Kirke og i Rette lagde en skriftlig Stevning af 17de April sidstl: hvorved han til dette Ting havde ladet indkalde Hr: Krigs Raad Koren til Betaling for endeel Aaringer resterende Tiende til bemelte Kirke og tillige til Kongen som Allernaadigst har forundt sin Andeel til bemelte Kirke følgelig Stevningens Indhold som Hr: Krigs Raaden selv har paategnet at være ham lovlig forkyndt hvilken Stevning er saaledes lydende.

Indstevnte Krigs Raad Koren mødte ikke efter Paaraab.

Procurator Reutz derefter producerede et skriftlig Indlæg af Dags dato med derudi allegerede 2de Bielage neml: No 1 Copie af det Kongelige Skjøde hvis original han til conference anviiste og No 2 en Beskikkelse med Hr: Krigs Raadens derpaa tegnede Svar, hvortil han sig refererede og dermed besluttede Sagen til Doms med Forbeholdenhed af viidere til sin Tiid, men som Comparenten nu fornam at Hr: Krigs Raaden efter Paaraab ikke møder, maatte han bede om Laug Dag for ham til nest holdende Høste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte Hr: Krigs Raad Koren gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

I den til dette Ting udsatte Sag anlagt af Anders Jacobsen Aadland contra Johannes Andersen Aadland fremstoed for Retten *fremstoed Procurator Sr: Johan Reutz paa Citantens Vegne og i Rette lagde et lovlig erhvervet Tings Vidne udi Bergen begyndt den 26 April og sluttet den 10de Maji sidstl:, hvorved Citanten end ydermeere fuldkom/m/en oplyser og bekræfter det omstevnte Forliig thi refererede Comparenten sig til sin paa Citantens Vegne seeneste Ting

førte Procedur og Paastand og der efter indloed Sagen Dom efterat han til ydermeere Oplysning havde i Rette lagt Citantens Stevning til Odels Tirsdagen den 24de April sidstl: Aar under beneficio paupertatis med ydermeere Tilkjendegivende at samme Sag formedelst dette omstevnte Forliig blev frafalden og ophævet.

Johannes Andersen Aadland mødte ikke efter Paaraab

Endelig erindrede Procurator Reutz om Tillæg udi Processens Omkostning formedelst den indstevntes Negtelse for Tings Vidnets Erhvervelse med Comparentens Rejse her til Tinget og Skyds udi alt 8 Rdlr foruden den forhen indgivne Specificerede Regnings Sum/m/a.

Sagen optages til Doms.

Efter Paaraab havde ingen fleere Sager at i Rette føre

Derefter er udi Sagen saaledes for Ret bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Saavel med de her ved Hjemtinget under 12te Octbr: 1772 afhørte Vidner som det ved Bergen Byetings Ret erhvervede Tings Vidne begyndt den 26de April og sluttet den 10de Maji a: c: er det afbeviist at indstevnte Johannes Andersen Aadland med Citanten Anders Jacobsen Aadland ved Paaske Tiider 1772 har sluttet Forliig om at overdrage \sidst/ bemelte Sagsøger sin ejende Anpart udi

1773: 124b

Gaarden Aadland for 55 Rdlr hvorudi skulle komme til Afdrag 12 Rdlr for Huuse Aaboden og samme til nestpaafulgte Korsmiss for hannem at ryddig gjøre, hvilket dog ej paa Forlangende er vorden opfyldt ligesom det ej heller fra Citantens Siide er beviist derfore at have kundet præstere eller anviist Betalingen.

Da nu alle Contracter efter Lovens Forskrift {bør} bør holdes, Saa kjendes for Ret at indstevnte Johannes Andersen Aadland imod Penge 43 Rdlr bør overlevere Citanten ved lovlig Skjøde Brev sin ejende Anpart udi gaarden Aadland i Herløe Skibreede og Nordhorlehns Fogderie beliggende og samme for ham at ryddig gjøre til nestkommende Korsmisse 1774, hvorhos og Johannes Aadland betaler Citanten denne Processes Omkostning med 10 Rdlr. At fyldest gjøres til bestemte Tiid naar denne Dom 15 Dage førinden er vorden forkyndt under lovlig Adfærd.

12. Publ: en Odels Lysning udgiven af Ole Isachsen Revschaar paa 18 Mark Smør 6 Kander Malt og ¼ Faar i Gaarden Revschaar datert 13de Maji 1773.

Derefter blev af Hr: Fogden fremlagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for 1te og 2den termin dette Aar efter den derover fremlagde ohngefehrlige Beregning 603 Rdlr 12 s, fra 1766 til 1772 Aars Udgang 539 Rdlr 18 s og fra Formandens Tiid 34 Rdlr 32 s.

Og da ingen efter Paaraab ved Sage Tinget havde viidere at udrette, blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1773

Anno 1773 den 14de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Alenfits Skibreedes Almue og

betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran fl: 88 antegnede undtagen at i Stæden for Ole Hansen sad Niels Stephensen Næsse og hvoraf de 4 første nye Mænd fremlagde Attester om deres *Eeedfæstelse, overværende udi Retten Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Skibreedets Lensmand og øvrige tingsøgende Almue

hvor da først lydelig blev læst og bekjendtgjordt de sam/m/e Forordninger Placater og Amts Ordre som ved Som/m/er Tinget for Sartors og Schiolds Skibreeder ere anførte, dernest fremkom fra Almuen til Publ: følgende Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Seim den 20de Maji 1772 efter afdøde Anders Nielsen.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Søre Elsaas den 14de Octbr: 1772 efter afdøde Brithe Erichs Dotter.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Ryeland den 30te Januarii 1773 efter afdøde Halvor Siursen.
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Espeland ditto dato efter afdøde Ole Olsen.
5. Et ditto forrettet paa Gaarden Lechnes den 1te Februarii 1773 efter afdøde Rasmus Olsen.
6. Et ditto forrettet paa Gaarden Oenæs i Lindaas Skibreede den 9de Novbr: 1772 efter afdøde Peder Nielsen.

1773: 125

7. Et Skifte Brev forrettet efter afdøde Ole Johannesen paa Gaarden Øfstebøe i Radøe Skibreede begyndt den 4de April og sluttet den 30te Decbr: 1772.
8. En Pante Obl: udgiven af Endre Andersen Wiig til Hr: Capitaine Niels Dahl og Broder Sr: Henning Friman Dahl stoer 50 Rdlr mod 1te prioritets Pant udi Gaarden Søre Monstad dateret 5te Octbr: 1772.
9. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Niels Dahl og Broder Henning Friman Dahl til Endre Andersen Wiig paa ½ Løb og 18 Mark Smør i Gaarden Søre Monstad for 110 Rdlr dateret 1te Octobris 1772.
10. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Niels Dahl paa egne og Broder Henning Friman Dahls Vegne til Eilev Pedersen Lille Grøve paa 1 Løb Smør i Gaarden Øvre Møchisvold for 136 Rdlr dateret 19de Novembris 1772.
11. En Pante Obl: udgiven af Eilev Pedersen Lille Grøve til Hr: Capitaine Niels Dahl og Broder Sr: Henning Friman Dahl stoer 96 Rdlr imod Pant i hans ejende Brug i Gaarden Øvre Møchisvold af Skyld 1 Løb Smør med 1te prioritet dateret 21de Novbr: 1772.
12. En Pante Obl: udgiven af Iver Ellingsen Lie til Sr: Johan Garman stoer 99 Rdlr med 1te priotitets Pant i hans ejende Brug i Gaarden Seim af *Skyl et Pund og 21 Mark Smør og 5/8 Huud dateret 12te Febr: 1772 med vedføyet Transport fra Sr: Johan Garman til Madame Engel sal: Sorenskriver Henrich Garmans dateret 25de April 1772.
13. En Pante Obl: udgiven af Siur Olsen Giertsvold til Sr: Johan Garman stoer 99 Rdlr imod 1te prioritets Pant i hans ejende Bruug i Gaarden Seim af Skyld 1 Pund og 21 Mark Smør og 5/8 Huud dateret 12te Febr: 1772 og vedhæftede Transport fra Sr: Johan Garman til Madame Engel sal: Sorenskriver Henrich Garmans af 25de April e: a:
14. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Herman Garman til Ole Jacobsen Træfald paa 1 Pund Smør og 2/3 Faar i Gaarden Watne dateret 17de Aprilis 1773 med vedfulgte Revers.
15. En Bygsel Seddel udgiven af Mons Christiansen Øfstebøe og Mathias Hansen ibidem til Lars Erichsen paa ½ Løb Smør i Gaarden Møchisvold dateret 16de April 1773 vedfulgte Revers.

16. En ditto udgiven af Hr: Biskop Arentz til Joen Johannesen paa ½ Løb Smør, en Mæle Malt og ¼ Faar i Gaarden Ryeland af 13de Febr: 1773 med Revers.

17. En ditto af ditto til Johannes Ellingsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Qvamme dateret 27de Martii 1773 med hosfulgte Revers.

18. En ditto udgiven af Mons Jonsen Elsaas og Friderich Joensen Titland som Formyndere for Bendix Johannesen og Marthe Johannes Dotter til Myndtlingernes Stif Fader Siur Jacobsen paa 14 5/8 Mark Smør i Gaarden Toftinge dateret 1te Maji 1773 med vedfulgte Revers.

Baste Andersen Reistad fremviiste for Retten en Pung hvorudi skal være 22 Rdlr hans Myntling Marie Rasmus Dotter tilhørende som for tingsøgende Almue lydelig blev opbuden til Udlaan imod vederhæftigt Pant og Renters Svarelse, men som ingen sam/m/e ville antage begjerede Comparenten dem inden Retten forseglet, hvorefter bemelte Pung blev foresadt Dommerens Segl og Frembringeren tilbageleveret.

Dagen Nestefter den 15de Maji vedvarede Sage Tinget, med foranførte Laug Ret hvor da

19. Publ: et Skjøde udgiven af Sr: Johan Garman til Rasmus Olsen paa 1 Pund Smør og 1/3 Tønde Malt i Gaarden Hopland for 72 Rdlr dateret 3de Febr: 1773.

20. En Obl: udgiven af Rasmus Olsen Totland til Sr: Johan Garman stoer 60 Rdlr mod Pant med 1te prioritet i nyebemelte Brug i Gaarden Totland dateret 14de Maji 1773

21. Aflyst en Pante Obl: af Anders Nielsen Seim til Sr: Johan Garman stoer 50 Rdlr mod Pant i Gaarden Seim ½ Løb Smør og ½ Huud med 1te prioritet dateret 18de Febr: 1772 og transporteret til

1773: 125b

Sr: Christopher Garman af 20 Apr: e: a: og publ: d: 16de Maji e: a: der nu efter paategnet Qvitering af Peder Tufteberg af 14de Maji 1773 er indfriet og derefter mortificeres

22. Et Skjøde udgiven af Anders Hemmingsen til Joen Knudsen paa ½ Løb Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Titland for 70 Rdlr dateret 14de Maji 1773.

23. En Pante Obl: udgiven af Jon Knudsen Titland til Lars Amundsen Spurcheland stoer 30 Rdlr mod Pant i nyebemelte Brug i Gaarden Titland dateret 14de Maji 1773.

24. Et Skjøde udgiven af Rasmus Larsens Arvinger Erich Larsen Maarvigen og Siur Herland paa 1 Pund Smør 1 Mæhle og 4 Kander Malt i Gaarden Todtland til Gullach Olsen for 50 Rdlr dateret 14de Octbr: 1772.

25. Et Skjøde udgiven af Enken Agotte Ols Dotter Seim til Knud Gregoriussen Seim paa ½ Løb Smør og ½ Huud i Gaarden Seim for 100 Rdlr dateret 14de Maji *1772.

26. En Pante Obl: udgiven af Knud Gregoriussen Seim til Sr: Christopher Garman stoer 50 Rdlr mod 1te prioritets Pant i nyebemelte Brug i Gaarden Seim dateret 14de Maji 1773.

27. Et Skjøde udgiven af Sr: Johan Garman til Tosten Hansen Gierstad paa ½ Løb Smør og ½ Huud i Gaarden Seim for 90 Rdlr dateret 20de Novbr: 1772.

28. En Pante Obl: udgiven af Tosten Hansen Seim til Ole Hansen Bøe stoer 70 Rdlr mod Pant med 1te priorite i nyebemelte Brug i Gaarden Seim dateret 14de Maji 1773.

29. En Pante Obl: udgiven af Knud Josephsen Seim til Sr: Johan Garman stoer 50 Rdlr mod 1te prioritets Pant udi ½ Løb Smør og ½ Huud i Gaarden Seim dateret 4de April 1773.

30. En Fredlysning udgiven af Hr: Fogden Heiberg for Opsidderne paa Gaarden Seim dateret 15de Maji 1773.

Derefter fremlagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter Hr: Fogden Heibergs derover fremlagde ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 628 Rdlr 48 s og fra 1766 til 1772 Aars Udgang 480 Rdlr 40 s.

Og da ingen efter 3de gange Paaraab havde noget viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Guulens Skibreede 1773.

Anno 1773 den 17de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Schierjehavn til et almindeligt Som/m/er Skatte og Sage Tings Holdelse for Guulens Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting dertil ere udnævnede og her foran i Protocollen fl: 100 ere anførte hvilke fremlagde Attest om at have aflagt Laug Rets Mands Eed, undtagen at i Stæden for Mons Siursen Øvre Øst Guulen sad Jon Lassesen Hanstved overværende udi Retten Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Skibreedets Lensmand og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først lydelig blev læst og publiceret de sam/m/e Forordninger Placater og Amts Ordre som for Sartors og Schiolds Skibreede er anført, dernest fremkom fra Almuen til Publ: følgende Breve

1. et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nore Aaneland den 27de Januarii 1773 efter afdøde Ingeborg Erichs Dotter.
2. Et ditto forrettet den 28de ejusdem paa Gaarden Halland efter Myntlingen Erich Larsen.

1773: 126

3. En Pante Obl: udgiven af Lars Johnsen Tungedalen til Sr: Henning Dahl stoer 47 Rdlr mod 1te prioritets Pant i 1 Pund Og 12 Mark Fisks Leje i hans ejende Brug i Gaarden Tungedalen dateret 28de Septbr: 1772.
4. En ditto udgiven af Ole Erichsen Tungedalen til Sr: Henning F: Dahl stoer 72 Rdlr mod 1te prioritets Pant i hans ejende Brug i Gaarden Tungedalen 1 Pund og 12 Mark Fisks Leje dateret 28de Septbr: 1772.
5. Et Skjøde udgiven af Hr: Magister Daae til Jetmund Hansen Qversøen paa 2 Pund og 6 Mark Smør i Gaarden Grimen for 65 Rdlr dateret 31te Martii 1773.
6. Et ditto udgiven af Hr: Magister Daae til Jetmund Pedersen Griimen paa 2 Pund 6 Mark Fisk i Gaarden Griimen for 65 Rdlr dateret 31te Martii 1773.
7. Et ditto udgiven af Friderich Ellingsen og Mathias Friderichsen Miømnen til Hr: Magister Ludvig Daae paa ½ Løb Smør og ¼ Faar i Gaarden Miømen for 60 Rdlr 4 mrk 8 s dateret 20de Octbr: 1772.
8. Et ditto udgiven af Peder Poulsen Høyer til Hans Olsen Kielbue paa 1 Pund 2 2/3 Mark Smør i Gaarden Østguulen for 100 Rdlr dateret 5te Decbr: 1772.
9. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Etats Raad Bager til Hans Jensen paa 13 ½ Mark Smør i Gaarden Birchnæs dateret 4de Febr: 1772 med vedfulgte Revers.
10. En ditto udgiven af Hr: Etats Raad Bager til Ole Jacobsen paa 13 ½ Mark Smør i Gaarden Birchnæs dateret 8de Maji 1773 med vedfulgte Revers.

Dagen Nestpaafølgende den 18de Maji vedvarede Sage Ting med foranførte Laug Ret hvor da

11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Etats Raad Bager til Jacob Rosnes paa Stædet Wichingevog dateret 28 April 1773 med vedfulgte Revers.

12. En ditto udgiven af Hendrich Truelsen Laagøen til sin Fader Hendrich Truelsen (Truls Endresen iflg. Gulen 3) paa 1 Pund Smør i Gaarden stoere Qvernøen dateret 27de April 1773 med vedfulgte Revers

13. En ditto udgiven af Sr: Danckert D: Heiberg til Johannes Johannesen paa 18 Mark Fisk i Gaarden Glaveren af 14de Maji 1773 med vedfulgte Revers.

14. Et Skjøde udgiven af Hr: Assessor Forman til Sr: Elling Olsen Wichingevog paa 12 Mark Smør og 2 Mark Fisk i Gaarden Unneland for 21 rd 3 mrk dateret 15de Decbr: 1772.

15. Et ditto udgiven af Engel Olsen til Jacob Clementsen Rosness paa Wichingvog Gjæstgiverie og Huuse Bygninger for 440 Rdlr dateret 24de Aprilis 1773.

16. En Pante Obl: udgiven af Jacob Clementsen Rosnes til Sr: Dancker D: Krohn stoer 300 Rdlr mod 1te prioritets Pant i Wichingevogs Gjæstgiverie og Huuse Bygninger dateret 24de Aprilis 1773.

17. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Egemoe den 15de Junii 1772 efter Erich Iversen

18. Et Vilkors Brev udgiven af Ole Clausen Egemoe til Enken Brithe Jørgens Dotter dateret 17de Maji 1773.

19. Et Skjøde udgiven af Hans Hansen Miømnen til Anders Colbeensen paa 12 Mark Smør og 2 Mark Fisk i Gaarden Unneland for 30 Rdlr af 17de Maji 1773

20. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Provsten Dresing til Lars Pedersen paa *paa et Pund Smør i Garden Grimstad af 17de Maji 1773 med vedfulgte Revers

21. Et Skjøde udgiven af Anders Mathiasen Hosteland til Gregorius Jonsen Grimstad paa 12 Mark Smør i Gaarden lille Qvernøen for 27 Rdlr dateret 18de Maji 1773

Dernest fremstoed for Retten Johannes Jacobsen Myhre og anmeldede til dette Ting ved mundtlig Varsel at have indkaldet Jacob Jacobsen forrige Lejlending paa Citantens Brug i Gaarden Myhre fordie han voldelig har bemægtiget Citantens ejende Brug i Gaarden Myhre og sam/m/e i Aar har tilsaaet samt indtrænger sig i Huusene derfore at liide Dom til at fraviige strax gaarden samt Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

indstevnte Jacob Jacobsen mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel samt androeg at han blev siddende med bemelte Gaard fordie han ej har faaet sine derfore udgivne Bygsel Penge tilbage

1773: 126b

Citanten dertil replicerede at da han kjøbte bemelte sit Brug af Hr: Magister Daae sidstl: Juule Tiid, sagde han til Sælgeren at den forrige Lejlænding bemelte Jacob Jacobsen vilde have sine udgivne Bygsel Penge tilbage, hvor til Magisteren svarede han skal intet have, thi han har frievillig gaaet fra Gaarden og selv opsagt sin Jord samt antaget til Forpagtning en liden Gaard Wossenborg kaldet tet ved Damsgaard beliggende af Hr: G: Kr: Com/m/issaire Geelmeyden samt at Jacob Jacobsen førinden var tilbuden af ham at kjøbe bemelte sin Anpart men ej vilde have den.

Indstevnte Jacob Jacobsen tilstoed at være tilbuden af Magisteren at kjøbe sin Anpart i Gaarden men var ej saa hastig betænkt derpaa, ligesaa tilstoed han og at have antaget til Forpagtning af Hr: G: Kr: C: Geelmeyden Wossenborg tet ved Byen og Damsgaard beliggende men kort for Paaske igjen opsagde samme men benegtede at have opsagt sin Jord til Magisteren.

Da Citanten formerker at den indstevnte benegter at have frasagt sig Gaarden tvertimod hans bedre Vidende maatte han begjere Sagen udsadt til neste Høste Ting for saadant med Vidner at oplyse

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges til neste Høste Ting.

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer loed æske Sagen i Rette anlagt ved sidstl: Høste Ting imod Tyvs Delinqventen Ole Hansen Glinien med fleere som til et beram/m/et Extra Ting var indstevnet, men Stevnemaalet formedelst det stormende Vejrligt blev spilt til Tægte Tiiden og siden formedelst andre pressante Forretninger ej førinden har været mueligt at fuldføre, og fremlagde et Continuations Stevnemaal under 13 April a: c: saaledes lydende.

Delinqventen Ole Hansen Glinien mødte for Retten løs og ufængslet, dernest mødte og Delinqventens Fader Hans Olsen Glinien og Hustrue Anne Ols Dotter og af Vidnerne Niels Østreim, Iver Olsen, Claus Qvernøen og for Brithe Børilde mødte hendes Mand Johannes Johannesen da hun som høy frugtsom/m/elig ej kunde comparere endelig og Delinqventens anordnede Defensor Lensmanden Hans Hansen Miømnen hvilke alle vedtoege lovlig Varsel, af de udeblevne er følgende ved Døden afgangne neml: Anders Børilde, Erich Aadland og Erich Øst Guulen, for de øvrige indstevnede Vidne afhjemlede den brugte Kaldsmand Siur Aandeland Stevningens Forkyndelse under Eed at være skeed for Endre og Anders Sande for 3 Uger siden i deres eget Paahør for deres Boepæl samt Truels Birchnes i hans Hustrues Paahør Dagen nestefter og Ole Muulen i eget Paahør, hvilke samtlige vare varslede af Comparenten tilligemed Hans Olsen Underthun der nu er syg og derfore ej her i Retten kand møde.

Actor forlangede de mødende Vidner eenhver i sær fremkaldte og examinerede under Eed efter Stevnemaalet. derefter fremstillet som

8de Vidne Johannes Johannesen Børilde som aflagde Eed og forklarede at hans Hustrue Brithe i hendes Enke Stand imedens at Vidnet tjente i hendes Huus imod hendes Vilie var frakommen en Fjerding fersk Fisk ved Juule Tiider 1771 et Par Buxer af Vadmel samt et Skjorte {…} en Blyesteen vægtig 4 Mark samt ved St: Johannis d:nest efter en Sex Rings Baad som hun siden fik igjen i Glavæhren hvor den af Vidnet blev afhentet, og var der i Søe boeden hvoraf førstbemelte Sager blev bortstaalne intet Spoer efter Indbrud eller Voldsomhed, ligesom intet af de først bemelte Ting er tilbageleveret

og da ingen havde Vidnet videre at tilspørge blev han efter Forklaring af Protocollen dimitteret.

9de Vidne Jacob Lampe fremlagde sit skriftlige eedelige Vidnesbyrd dateret 16de hujus saa lydende.

dernest fremstoed

10de Vidne Niels Østreim som aflagde Eed og forklarede nogen Tiid førend sidstl: Pints Dag at have afkjøbt Delinqventen en Færings Baad for 2 mrk da han spurgte Sælgeren om han havde rigtig Adkomst der til hvilket han under mange Eeder forsikrede og skeede Kjøbet paa Østreim hvor hen Delinqventen {havde været} \kom rejsende/ i {Følge med Vidnet} \...../, 3de Dag Pintz Dag nestpaafulgte kom Iver Olsen imedens Vidnets Fraværelse og afhentede Baaden under Foregivende forhen at have kjøbt den,

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning dimitteret.

Derefter fremstillet som

11te Vidne Iver Olsen tjenende hos Klokkeren Parelius aflagde Eed og vandt 3 a 4 Uger førend sidstl: Pints Dag at have afkjøbt Delinqventen en Færings Baad paa Klokker Gaarden da han angav at have kjøbt den for 8 mrk og lovede at lægge Baaden efter sig her i Schierjehavn, men i den Stæd førte den hen til Østreim og da Vidnet hørte et Rygte herom foer han derhen 3de Pintze Dag at afhente den:

og da ingen havde viidere Vidnet at tilspørge blev han efter Forelæsning afskeediget.

Arrestanten tilstoed paa Tilspørgende det først omforklarede af sidstbemeldte 2de Vidner.

Derpaa fremstoed som

12te Vidne Claus Qvernøen der aflagde Eed og forklarede at Delinqventen imellem \sidstl:/ Paaske og Pintse dag havde været hos Vidnet i 14 Dage og derfra rejste hjem under *Løste (Løfte?) 2den Dag derefter at kom/m/e tilbage at vedblive sin Tjeneste hos Vidnet men ikke desmindre udeblev, og da han sendte Bud til Forældrene for at vilde have ham igjen sagde de at han var bortrejst og at de meente det deres Søn var faret tilbage i Vidnets Tjeneste, og kunde Vidnet i den korte Tiid Delinqventen var i hans Tjeneste ej mærke noget uskikkeligt hos ham.

og da ingen havde ham noget videre at tilspørge blev han afskeediget

Sr: Danckert Heiberg paa \sin/ Lejlændings Ole Muulens vegne lyste Forfald og gav tilkjende at i den meget korte Tiid Delinqventen var hos ham i Tjeneste var Comparenten bekjendt at han intet uskikkeligt havde begaaet.

Stevne Vidnet Siur Aandeland anmeldede at da han forkyndte Stevningen for Endre og Anders Sande samt Truels Birchnesses Hustrue sagde de alle at Delinqventen da han var i deres Tjeneste ej havde begaaet andet end alt skikkeligt.

Paa Tilspørgende vidste Delinqventen ej viidere i Henseende det paastevnte delictum at bekjende end allereede forhen af ham er forklaret

Da de Brithe Børilde frastaalne Sager deels ere fravandte og deels forslidte blev Johannes Johannesen Børilde atter fremkaldet og under Formaning af den aflagde Eed tilholdet efter beste Skjøn at angive sam/m/es rette Værdie, hvorpaa han ansadte sam/m/e som følger ¼ fersk Fisk for 3 mrk Et Par Vadmels Buxer for 2 mrk en ditto Skjorte for 4 mrk, en Blyesteen for 1 mrk og en Sex Rings Baad for 1 Rdlr 4 mrk. Viidere blev den i Bergen bortstaalne Baad, som til Iver Olsen var bortsolgt, af de 2de Vurderings Mænd Sven Hansen Undahlsvigen og Asbiørn Torbiørnsen Biørndahl efter at den af dem var taget i Øjesyn og her ved Bryggen tilstæde taxeret for 1 Rdlr 1 mrk.

Arrestanten forklarede endelig at der var 2 Dage imellem at Tyveriet skeede hos Brithe Børilde og hos Anders Børilde og 3 Uger efter at sam/m/e skeede paa Birchnæs, og i de 2 Dage imellem han var hos Brithe og Anders opholdt han sig hjem/m/e hos sine Forældre hvor han hjem bragte Skjorten tilligemed Buxerne og der forblev 10 á 12 Dage indtil han foer til Bergen og da med havde Vadmels Skjorten som en Fløtmand paa Støelen oven for Steen Kjelderen boende ved Navn Lars bemægtigede sig til Opretning for 8 s i Penge Arrestanten havde frastaalet ham i hans Huus af hans Buxe Lom/m/e, derefter vendte han tilbage til Forældrenes Huus igjen indtil det seenere Tyverie blev begaaet paa Birchnæs. Paa Tilspørgende forklarede han det han ej af Forældrene blev tilholdt til Skolegang eller at antage Tjeneste, men at de vel havde spurgt ham ved Hjemkomsten hver gang hvor fra han havde faaet disse Ting, hvortil han svarede at han havde faaet det i sin forrige Tjeneste.

Moderen Anne Ols Dotter benægtede paa Tilspørgende at have været vidende om hendes Søns Tyverie og berettede at hun havde holdt ham til Skolegang og stadig Tjeneste.

Faderen Hans Glinien gjorde ligesaadan Forklaring som nyebemelte hans Hustrue.

Actor som holdt det ufornøden længere at udhale Sagen efter de udeblevne som ikkun ere stevnte at give deres Skudsmaal om Arrestantens Forhold i deres Tjeneste der desuden ved Stevne Vidnet er frembragt saameget meere som denne Bekostning meget betynger Almuen,

hvorfore han producerede en Skrivelse fra Lensmanden Hans Miømnen dateret 16de Octbr: 1772 der viiser at Delinqventen er intet ejende.

1773: 127b

bemelte Skrivelse er af følgende Indhold. samt indloed Sagen Dom med saadan Paastand at Delinqventen Ole Hansen Glinien for sine begangne Tyverier ej allene maatte tilfindes i Følge Lovens 6 – 17 – 33 at miste sin Huud i Fængsel men endog at han formedelst Omflakking fra et Stæd til andet da han kand ansees som en Løsgjænger der ej har antaget stadig Tjeneste maatte tilpligtes at hensidde i Bergens Tugthuus nogle Maaneder og da han intet er ejende bliver ufornøden at paastaae Igjeld og Tvigjeld, hans Forældre Hans Olsen Glinien med Hustrue Anna Ols Dotter der virkelig kand ansees som prima causa til Deres Søns slette Forhold da de end og uden videre at bekymre sig derom naar han er kom/m/et fra et eller andet Stæd har modtaget ham og det med bragte, ikke tilholdt ham eller paaseed at han som var saa gam/m/el blev holdt til Confirmation og Cristendoms Pligter maatte tilfindes at bøde til Sognets fattig Casse begge tilsam/m/en 8 Rdlr.

Lensmanden Hans Hansen Miømnen som anordnet Defensor for de indstevnte indstillede at det langvarige Fængsel Arrestanten nu har udholdet nesten i ¾ Aar ej allene maatte kom/m/e i Betragtning til Afdrag [i]? den forvirkede Straf men endog derfore ansees for fuldkommen Afsoning hvortil kom/m/er at han som uConfirmeret og uoplyst i sine Christendoms Pligter med Føye kand sættes i Classe med Børn, da ikke Væxten og Alderen men Forstandens Umoedenhed bestem/m/er Barndom og følgelig efter Lovens 6 – 17 – 43 med en lemfeldig børnlig Revselse kunde compenceres ligesom 17, 18 og 19 articler udi Lovens 5 B: 6 C: saadant stadfæster, da her efter Anseende er ligesaamegen defect og vel meere af Oplysning og Forstand end i Vilien, saa at den udholdte Arrest allereede maae ansees for meere end Straf nok. Hvad Arrestantens Forældre angaaer, da er det ej i mindste Maade beviist den imod dem anlagde Sigtelse at have været Medvidere eller Hælere udi Sønnens Tyverie, haan(?) de allereede har udstaaet megen Bedrøvelse over deres Barns haarde Medfart, hvorfore Defensor paastoed dennem samtl: frie fundne for videre Strafs Lidelse.

Actor replicerede at Loven gjør en temmelig Forskjel imellem 14 og 22 Aar og om saadan aldrende Person hverken bekymrer sig om Guds eller Kongens Lov kand han vel ikke befries, allerhelst siden Men/n/eskelighed Love noksom oplyser ham om at Tyverie er en skam/m/elig Last; Actor vedblev derfore sin forrige Paastand imod Arrestanten, hvad derimod Forældrene angaaer saa bliver just deres Søns Vankundighed deres Forbrydelse, hvorudi de mesterlig har søgt at styrke ham ved det de ej har brugt alvorligere Midler end skeed er til at afværge sam/m/e. Actor oplyser noksom at efter at han har flakket fra en Tjeneste til en anden har de imodtaget ham og hvad han har medbragt som end og er at udfinde af deres egen Tilstaaelse, Actor vedblev der fore ligeledes sin Paastand imod dem med dette Tillæg at een for begge og begge for een maatte tilfindes conform Hoved Stevningen at erstatte Processens Omkostning med 10 Rdlr

Defensor nest at igjentage sit forrige forestillede at allene Forældrenes Fattigdom hindrede dem efter Ønske at besørge Deres Søns Underviisning og at de har været ligesaa uvidende om Sønnens Tyverie som uskyldig i hans mange Omskiftelser af Tjeneste

1773: 128

det de i Eenfoldighed tilskrev andre Aarsager, hvorfore han indloed Sagen Dom under forrige Paastand.

Actor indloed Sagen Dom uden at kunde ansee viidere Tilsvar fornøden.

Efterat Sorenskriveren med Laug Retten som Meddoms Mænd om Dommens Afsigelse havde confereret og med dennem derom er bleven eenig er saaledes udi Sagen for Ret bleven kjendt

Dømt og Afsagt.

Efter Arrestanten Ole Hansen Gliniens egen Bekjendelse inden Retten har han først i lang Tiid drevet Lediggang og omstrippet paa mange Stæder hvor han meget kort Tiid har været i Tjeneste indtil det sidste halve Aar der har været en Kjæde af lutter smaae Tyverier saasom, i *Berger (Bergen) ved Juuletiid 1772 bort stjal han en Baad i Dreggen uden at viide hvem den tilhørte, dermed fore han til Alverstrøm/m/en hvor han af en der liggende Baad bortoeg en Kiste og en Bomme hvorudi var ned lagt deels Brød, Lys, Smør, Krydder og Brændeviin samt en sort Hue nogle Knapper og en Vadmels Trøye; Kort efter nestpaafulgte Paaske bortstjal han fra Enken Brithe Børilde ¼ Tønde Fisk, et Par Vadmels Buxer og en Skjorte samt en Blyesteen; 14 Dage derpaa frastjæler han den anden Beboer paa sam/m/e Gaard Anders endeel tør Fisk; Nestpaafulgte St: Johannis Tiid stjæler han atter fra Brithe Børilde en 6 Rings Baad og sam/m/e Tiid følgende fra Beboeren paa Birchnes neml: fra Truels ½ Tønde Brosmer ½ Tønde Sej og en Skind Hat, hos Iver Hendrichsen ¾ Tønde saltet Brosmer, en Kande Salt, en Vadmels Kufte og en Skind Brog, fra Siur Gregoriussen en Skind Brog og 2 Vadmels Kufter, fra Jens Rasmussen og Joen Joensen hver ¼ Tønde buknet Sej. Disse Fiske Varer er udtagne af Ejernes Søeboeder, hvortil han har baant sig Vejen deels igjennem en Laage i Gulvet under Bolværket fra, deels igjennem Veggen hvor han har frarevet nogle løse Bræder og deels igjennem Dørren som han enten har stødt op med blotte Hænder uden dertil at have brugt noget instrument eller oplukket med den rette Nøgel som han toeg paa sit Stæd der var ham bekjendt fra den Tiid han der havde tjent. Med disse sidstbemelte paa Birchnæs staalne Koster blev han greben i Kiilstrømmen og der fratagen paa deels Fisk nær han beretter paa Vejen at have solgt hvorefter sam/m/e blev Ejerne tilbageleveret. Saadan alt er siden vorden bekræftet ved samtl: Ejernes Vedkjendelse inden Retten af de bortstaalne Koster og eendelig Forklaring om modvillig Fravendelse, ligesom de og eensstemmig have forklaret at ej mindste Spoer til Indbrud fandtes i deres Søe boeder; Endelig er og alle Kosterne af uvillige Mænd taxeret inden Retten hvor de saavidt de endnu vare i Behold vare tilstæde og for hvert særskilt Tyvnet ej beløber \10 rd/ ligesom denne Ret ej heller finder sig beføyet samme at accumulere. Efterat det første og andet af disse Tyverier var begaaet har Arrestanten vendt tilbage til sine Forældres Huus efter deres egen Tilstaaelse medbragt endeel af Kosterne som de ikke desmindre foregiver at have været uvidende om at have været staalne, men antoeg samme til Foræring og loed sig nøye med at troe Sønnens Beretning om rigtig Adkomst derfore, hvor til kommer at Hans Olsen Glinien er vaklende i sit Udsigende og at Sønnen immer har haft Tilflugt i deres Huus hver gang han efter kort Tiids Forløb har forladt sin hafte Tjeneste og ej af dem efter Pligt er holdt til Skolegang men endnu er uconfirmeret, ligesom de og derved har styrket ham i Lediggang og Uskik. Actor har derover paastaaet imod Arrestanten at miste Huud i Fængselet og for Lediggang at arbejde nogen Tiid i Tugthuuset, og imod Forældrene at mulcteres 8 rd til Sognets fattige og betale Processens Omkostning med 10 Rdlr. Defensor derimod paastaaer dem samtl: frietagen for Straf, Arrestanten formedelst sin Ungdom og Mangel

1773: 128b

Af Kundskab da han ej endnu har været til Confirmation samt i Betragtning hans langvarige Arrest, og Forældrene i Henseende at Sigtelsen imod dem ej er afbeviist og da deres Eenfoldighed og Armod har hindret dem fra at bekoste hans Underviisning og Opdragelse.

Betragter man nu denne Sags Sammenhæng da er det fuldkom/m/en oplyst at Arrestanten Ole Hansen Glinien har begaaet disse adskillige smaa Tyverier med en Færdighed der

forudsætter megen Øvelse i Udyd og Tredskhed der ej riimer sig med den foregivne Vankundighed, saameget mindre som han efter den frem lagde Præste Attest allereede var 22 Aar gam/m/el i hvilken Alder han dog ventelig {maae} efter al Anseende maae have kjendt saadan Forbrydelses Vægt saa at han i den Henseende ingenlunde er at undskylde, imidlertiid finder denne Ret at hans udholdte langvarige Fængsel med Billighed kand companseres med den for Løsgjængerie fortjente Straf; Hvad derimod Forældrene Hans Olsen Glinien og Hustrue Anna Olsdatter angaaer, da i hvorvel de ej aldeeles tilfulde er overtydet som Hælere og Medvidere i Søn/n/ens Tyverier, saa finder dog denne Rett derom betydelige Mistanker og Kjendetegn, imedens deres Forhold med denne Søn i andet Fald har været heel unaturlig lunken, ligesom det ikke skulle vedkomme dem hvad Adkomst han havde til de{t} hjem bragte Koster, hvad Underviisning han fik i sin Christendom og hvordan Forhold han førte uden for deres Huus i hans Husbondes Tjeneste, meget meere har de styrket ham i Udyd og Lediggang, undt ham Tilflugt i sit Huus hver gang han bortstrippede fra sin Tjeneste og fra holdt ham Skoele gang og ærlig Handtering, saa at de med Føye bør ansees for hertil at have givet Anledning.

Thi Kjendes for Ret at Arrestanten Ole Hansen Glinien bør for de begangne adskillige Tyverier at miste sin Huud i Fængsel, og tilpligtes derhos Faderen Hans Olsen Glinien for sit mistænkelige og høyst lastværdige Forhold med bemelte sin Søn, som Aarsag i hans Vankundighed og Lediggang og Anledning til disse Tyverier at erlægge udi Mulct til Sognets fattige 8 Rdlr og betale Actor denne Processes Omkostning med 6 Rdlr. Det idømte at efter kommes {inden} 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Arrestanten som havde anhørt Dommen oplæse gav til kjende dermed at være tilfreds uden at forlange videre Appel, ligesom han strax og førinden 15 Dage henløber gjerne ville udstaae sin Straf for ej længere at hensidde arresteret, ligesaa var og Hans Olsen Glinien til stæde og hørte Dommen af Protocollen blev aflæst.

Paa Tilspørgende forklarede Laug Retten og samtlige tilstædeværende Almue at det belejligste Stæd til Fiske Tiendens Ydelse in natura saavel Konge som Kirke Tienden blev paa Fiske Værerne her i Skibreedet

Derefter fremlagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den derover af Hr: Fogden fremlagde ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 709 rd 72 s fra 1766 til 1772 Aars Udgang 583 rd 45 s og fra Formands Tiid 13 rd 76 s

og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Lindaas Schibreede 1773.

Anno 1773 den 21de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Lindaas

1773: 129

Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran fl: 101 Specificerede, overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Skibreedets Lensmand og øvrige tingsøgende Almue

Hvor da først blev lydelig læst og bekjendtgjort de sam/m/e Forordninger og Placater samt Amts Ordre som for Sartors og Schiolds Skibreeder ere anførte dernest fremkom fra Almuen til Publ: følgende Breve

1. En Obl: udgiven af Rasmus Olsen og Hans Rasmussen Hopland til Sr: H: F: Dahl stoer 85 Rdlr mod Pant [udi] 1 Pund 10 ½ Mark Smør i Gaarden Hopland af 23de Octbr: 1772.
2. En ditto udgiven af Stephen Monsen til Sr: H: F: Dahl stoer 23 Rdlr med 1te Pr:tets Pant 21 Mark Smør i Gaarden Solim dateret 8de Januarii 1772.
3. En ditto udgiven af Niels Iversen til Sr: H: F: Dahl stoer 24 Rdlr med 1te p:tets Pant 21 M/ark Smør i Gaarden Solim dateret 8de Januarii 1772.
4. En ditto udgiven af Ole Knudsen Solim til Sr: H: F: Dahl stoer 38 Rdlr med 1te P:tets Pant 1 Pund 7 ½ Mark Smør i Gaarden Solim dateret 8de Januarii 1772.
5. En ditto udgiven af Iver Arnesen Seim til Sr: H: F: Dahl stoer 24 Rdlr med 1te P:tets Pant 21 Mark Smør i Gaarden Solim dateret 2den Febr: 1772.
6. En ditto udgiven af Ole Larsen Giethuus til Hr: Biskop Friis stoer 60 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Raadmandsøen af Skyld 6 Mark Smør dateret 26de Januarii 1773.
7. En ditto udgiven af Sr: Danckert Danckertsen Heiberg til Sr: Herman Garmann stoer 350 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gjæstgiverstædet Kiilstrøm/m/en dateret 4de Xbr: 1772.
8. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Jacob Lampe til Fogden Garmann stoer 350 Rdlr med Pant i Kiilstrøm/m/en gjæstgiverie dateret 25de April 1767 og Publ: den 11te Maji e: a: som nu efter Qvitering af 4de Decbr: 1772 er indfriet og derfore mortificeres
9. Publ: et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rosnes i Radøe Skibreede efter afg: Clement Hansen den 25de Januarii 1773.
10. Et ditto forrettet paa Gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede den 2den Novembris 1772 efter afg: Lars Jahannesen.
11. Et ditto forrettet paa Gaarden Nore Bysem den 21de Septbr: 1772 efter afdøde Ole Ellingsen af Hossangers Skibreede.
12. Et ditto forrettet paa ditto Gaard i ditto Skibreede den 22de ejusdem efter Myndtlingen Ingeborg Joens Dotter.
13. Et ditto forrettet paa Gaarden Soleim den 18de Junii 1772 efter Ole Johannesen
14. Et ditto forrettet paa Gaarden Kalland efter Ingeborg Ingebrigts Dotter d: 23 Septbr: 1772.
15. Et ditto forrettet paa Gaarden Hopland efter Niels Olsen den 25 ejusdem.
16. Et ditto forrettet paa Gaarden Oenes den 9de Novbr: 1772 efter afg: Peder Nielsen
17. Et ditto forrettet paa Gaarden Honde den 16de Januarii 1773 efter Engel Niels Dotter
18. Et ditto forrettet paa Gaarden Oenes den 23 ejusdem efter afg: Thomas Amundsen.

Derpaa fremstoed for Retten Sr: Danckert Danckertsen Heiberg Borger og Indvaaner i Bergen og tillige privilegeret til Kræmer Lejet Fedie beliggende 6 Miile norden for Byen der begjerede Tings Vidne udfærdiget over hvad Assistence han i de seeneste Aaringer i disse dyr Tiider har været nødsaget at forstrække bemelte Fedies Opsiddere med deels til Korn Vahre og andre fornødne Ting til Fiskeriets Drift, deels ved reede Penge til de Kongel: Skatters Afbetaling, hvorom han begjerede nærværende Opsidderes Forklaring inden Retten afhørt saadan som de med en frelst Samvittighed under Eed kand gestændige naar sam/m/e skulle fornødiges derpaa fremstoed 1. Iver Huuse, 2. Hans ibidem 3. Baar ibm 4. Lars ibm, 5. Niels ibm 6. Peder Kopper, 7. Rasmus ibm 8. Anders ibm 9. Hans Stuven 10. Hans Muuren 11. Mons Ingebor Plads 12. Jens Staaberg 13. Niels ibm 14. Knud Wiigen 15.

Niels Børeide 16. Amund ibm 17. Jacob Ophougen 18. Ole Tungen 19. Lars ibm 20. Iver Ibm 21. Ole Stokholm, hvilke han begjærede af Retten tilspurgt 1. i hvor mange Aar i Rad Silde Fiskeriet ganske og aldeeles har fejlet og for det meeste tillige Toske Fiskeriet? 2. Om ikke alle de

1773: 129b

Korn Vahrer de behøver til Underholdning maae forskaffes andenstæds fra, da der paa det heele Land ikke avles 50 á 60 Tønder \Havre/ aarl: Udsæden incl:, og ingen anden Slags Afgrøde men derimod er over 200 Sjele paa Landet, der allene har deres Ophold af Fiskeriet? 3. Om han ikke i den Tiid han har været Ejer af bemelte Fedie Land af egne Penge har maattet udbetale for de Kongelige Skatter samt anskrevet paa Regning Landskyld med videre, da ingen af dem formedelst foranførte Aarsager har været i Stand til at betale dem? 4. om de har vidst eller veed nogen andenstæds at have faaet Credit i denne dyre og Næringsfattige Tiid, samt om de ikke ufejlbarlig maatte have creperet om han havde undraget dem sin Understøttelse og 5. om ikke de tilstædeværende kjender sig at være skyldig som følger 1. Baar Huuse 89 Rdlr 2 mrk 13 s 2. Iver ibm 57 rd 5 mrk 15 3. Hans ibm 21 rd 1 mrk 9 s 4. Niels ibm 9 rd 5 mrk 11. 5. Peder Koppe 58 rd 3 mrk 4 s 6. Rasmus ibm 39 rd 1 mrk 10, 7. Anders ibm 26 rd 5 mrk 6 s. *7. Hans Stuven 5 Rdlr 8. Hans Muuren 16 Rdlr 9. Jens Staaben 50 rd 5 mrk 9 s 10. Niels Staaben 45 rd 5 mrk 6. 11. Knud Wiigen 48 rd 3 mrk. 12. Jacob Ophougen 14 rd 1 mrk 12 s. 13. Ole Tungen 41 rd 1 mrk 12. 14. Lars ibm 22 rd 4 mrk 4. 15. Ole Stockholm 37 rd 2 mrk 11 s, desuagtet havde han hos differatite Enker uformuende og andre Huusmænd hvoraf nogle alt ere bort øde (bortdøde?) tilgoede en Capital af meere end 180 rd.

hvorpaa de samtlig svarede til 1te qvæstion i 16 Aar til 2den joe det forholder sig aldeeles som omspurgt til 3die ligesaa til 4de de vidste ingenlunde noget andet Stæd at faae Credit i disse Næringsløse Tiider da de ej kunde give Haab om sikker Betaling saa at de i Mangel af Comparentens deres Landherres Haandrekning umuelig kunde have opholdt Livet til 5te qv: vedstoed de samtlige den Specificerede Gjeld.

Derpaa begjerede han Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Derefter mødte Sr: Jørgen Morsing af Bergen og gav tilkjende med skriftlig Stevning under 18de Aprilis a: c: at have indkaldet Enken Brithe afg: Erich Bastiansen Aaraas hans Efterleverske for skyldige 21 Rdlr 2 mrk 15 s derfore *derfore at liide Dom til Betaling og Processens Omkostning at erstatte samt at anhøre Vidnerne Bertel Østreim og Jens Mathiasen som ligeledes under Lovens Falsmaal ere indstevnte derom at aflægge deres eedelige Forklaring, hvilken Stevning den 30te ejusdem lovlig for vedkom/m/ende er vorden forkyndt og er saaledes lydende.

Indstevnte Brithe Bertels Dotter mødte tilstæde og vedtoege lovlig Varsel saavelsom Vidnerne Bertel Østreim og Jens Mathiasen.

Enken Brithe Bertels Dotter gav tilkjende at være ganske uvidende om dette Krav da hendes sal: Mand i levende Live aldrig havde sagt hende at være dette skyldig, undtagen de 8 Rdlr som i Skifte Brevet efter hendes salig Mand er udlagt Citanten for resterende Landskyld der af hende i Skiftet blev tilstaaet.

derpaa fremstillede Citanten som

1te Vidne Bertel Østreim der aflagde Eed og forklarede til Citantens udi Indlæg af Dags dato fremsadte 1te qv: at han vel saae indstevnte Brithe Bertels Dotter at holde i Pennen da det nu i Retten fremviiste originale Beviis med hendes Navn blev underskreven men hørte ej at sam/m/e Indhold forhen for hende blev oplæst og hørte han nok at Citanten paa den Tiid talte om en Fordring han havde hos hende men uden at benævne hvor meget til 2den

qvæstion svarede at indstevnte Jens Mathiasen var den eeneste der var tilstæde paa den Tiid at bemelte Beviis blev skrevet. Den 3die qvæstion frafaldt Citanten ligesom Retten ej heller sam/m/e kunde bevilge imod en ustevnet 3die Mand. Viidere forklarede Vidnet at Hans Aaraas, Mons Aaraas og Magne Sætre ..ved(?) sam/m/e Tiid kom tilstæde, men erindrer ikke

1773: 130

rettere end det var efter at Beviiset var underskrevet
og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge vilde man have [det]? dimitteret, men i det sam/m/e berettede hand end ydermeere at Citanten efter at dette var underskreven sagde det han vilde slaae 3 Rdlr af dersom {Citanten} Vidnet tillige ville underskrive og forsegle til Vitterlighed, hvorefter hans Forklaring af Protocollen blev Vidnet forelæst som han tilstoed at være rigtig tilført, hvorpaa han blev dimitteret.
fremstoed
2det Vidne Jens Mathiasen som aflagde Eed og forklarede til 1te Qv: at Vidnet underskrev det fremlagde Beviis imedens at Enken Brithe holdt i Pennen men erindrer ikke at have hørt dets Indhold førinden for hende forelæst, Beviiset var skreven førend Vidnet kom ind i Stuen, da Citanten spurgte {Vidnet} Brithe om hun ville underskrive, hvortil hun sagde ja og derpaa holdt i Pennen som Vidnet skrev hendes Navn under med til 2den qv: svarede Vidnet at han ej kand erindre det fleere var tilstæde end Bertel Østreim, Enken og Citanten
og da ingen havde ham meere at tilspørge blev han dimitteret efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og hvortil han til Slutning føyede ligesom 1te Vidne det Citanten lovede at ville slaae 3 Rdlr af {dersom}.
Indstevnte Brithe Bertels Dotter benegtede saavel Kravet i sig selv som at være forelæst det fremlagde Beviises Indhold førend hun underskrev sam/m/e og hvilket hun tilbød sig med Saligheds Eed at bekræfte.
Citanten i Anledning saadan uformoedentlig Benegtelse begjerede Sagens Anstand til neste Ret for at tilvejebringe nærmere Beviisligheder.
Eragtet
Sagen bevilges udsadt til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

19. Publ: et Skjøde udgiven af Johannes Pedersen Wiig og Jørgen Pedersen Joostad til Jacob Larsen Qvalvogen paa 1 Løb og 1 Tønde Malt Leje i Gaarden Riisøen for 170 Rdlr dateret 22de Maji 1772.
20. En Pante Obl: udgiven af Haldor Olsen Øvre Tvedt til Iver Andersen Wiig stoer 53 Rdlr med Pant 18 Mark Smør og 21 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Tvedt dateret 21de Maji 1773.
21. En ditto udgiven af Jacob Larsen Riisøen til Peder Haaversen Nesse stoer 30 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaarden Riisnes af Skyld ½ Løb Smørs Leje dateret 21de Maji 1773.
22. Et Auctions Skjøde udgiven af den Constituerede Sorenskriver Sr: Hans Lessøe til Hr: Capitaine Hans Andreas Brygger paa Gaarden Synstebøe af Skyld 15 4/11 Mark Smør og 15 4/11 Kande Malt for 72 rd 1 mrk dateret 22de Maji 1772.
23. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Danckert D: Heiberg til Gullach Jevlesen Hougsdahl paa 1 Pund Smør og 2 Mæler Korns Landskyld i Gaarden Mogensløb dateret 15de April 1773 med Revers.

Hr: Fogden \Heiberg/ ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer loed tilkjendegive ved skriftlig Stevning at have indkaldet til dette Ting Arrestanten Joen Iversen Ostreim for begangne Tyverier at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse med viidere, ligesom og er indkaldet saavel de

i Stevningen benævnte som de ved Paategningen navngivne, hvilken Stevning dateret 18de April 1773 er saaledes lydende.
Ligesaa fremlagde han Stiftets Ordre til denne Sags Anlæg dateret 29de Xbr: 1772 tegnet paa Hr: Fogdens Anmeldelse af sam/m/e dato, tilkjendegivende derhos at stormende Vejr hindrede det beram/m/ede Extra Ting, hvorefter iidelige pressante Forretninger har opholdt Sagens Frem/m/e indtil nu. bemelte Stifts Ordre er af følgende Indhold.
Arrestanten Joen Iversen Ostreim mødte tilstæde uden Baand og Fængsel tilligemed den for ham beskikkede Defensor Lensmanden Lars Larsen Fieldsende, dernest mødte af de indkaldede Vidner Mons Aaraas, Anders Ostreim Aschild ibm Siur ibm, Iver, Lars og Ole ibm, Hans Aaraas, Rasmus og Ela Aaraas hvilke alle {mødte tilstæde og} vedtoege lovlig Varsel saavelsom Arrestantens Hustrue Brithe Ols Dotter der var kaldet til {Vedermæle i Sagen saa}

1773: 130b

at tilsvare Sagen saavidt hende vedkom/m/er, derom at høre Vidner og Dom at liide.
Actor begjerede Arrestanten examineret om hans forøvede Tyverie og øvrige Levnet.
Arrestanten Joen Iversen Ostreim forklarede derpaa at være fød paa Kjønnegaard paa Voss gam/m/el 38 Aar, var i sine Forældres \Huus/ til sit 26de Aar, tjente derpaa i 8 Aar hos Opsidderne paa Seim her i Fogderiet og Alenfiths Skibreede indtil han for 4 ½ Aar siden tilbygslede sig en Anpart i Gaarden Ostreim i Lindaas Skibreede Bergens Laugstoel beneficeret som han siden har brugt indtil han blev greben, er ellers gift og har 2 Børn i spæd Barndom, viidere tilstoed han Natten til sidstl: 4de Søndag i Advent at være gaaet ind igjennem Vinduet i Mons Aaraases Sænge Boe og \deraf have borttaget/ et forgyldt Sølv Belte, 2de Agnes dej og 4 Sølv Ringer, hvilket han strax bragte hjem og forvarede i en Halm Sval hvor det blev liggende indtil 3die Juule dag da han blev greben undtagen det eene Agnes dej som han paa Vejen fra Aaraas sadt i Pant hos sin Broder Torbiør Huusmand paa en Plads kaldes Steenen for 3 Rdlr {uden} og foregav at have faaet sam/m/e af sin Sviger Fader Ole Seim, ligesaa tilstoed han og sam/m/e Tiid og Stæd at have bortstaalen 2 Bouteiler fransk Brændeviin, et 6 Skillings Brød et 4 s ditto, deels Kringler, 8 Lys, en Potte Sirup i 2 bouteiler, et Knippe Blad Tobak, hvilket alt han forvarede i sin Sænge Boe og blev fortæret førend hans Paagribelse. Fremdeeles tilstoed han og 14 Dage førend nyebemelte Tyverie blev begaaet at have bortstaalet fra Aschild Olsen Ostreim et Sølv Støb og en Messing Bord Ring af hans Stue den han ved Natten gik ind i igjennem en Luge paa Væggen som han med blotte Hænder rev løs, hvilket ligeledes var henlagt i Svalen hvor det blev funden ved hans Paagribelse. Viidere angav han og 2 Aar tilforn at have borttaget fra Anders Ostreim i en aaben Lade en Linned Skjorte og en Øx samt en Linned Fruentim/m/er Hat hvilken sidste han gav sin Hustrue og sagde at have kjøbt den, men Øxen og Skjorten er funden ved hans Paagribelse. Paa Tilspørgende tilkjendegav Arrestanten at have aabnet Vinduet til Mons Aaraases Sænge Boe ved at udtage de Søm hvormed det var tilfæstet uden fra og løsnede han sam/m/e med en anden stoer Søm.
Samtlige bemelte Koster som ved Paagribelsen blev funden tilligemed det eene Agnes dej der til Torbiørn Iversen var pantsadt var i Retten tilstæde og efter Foreviisning af Arrestanten blev vedkjendte at være de sam/m/e han har forklaret at have bortstaalen.
Derefter blev fremstillet som
1te Vidne Mons Larsen Aaraas der aflagde Eed og forklarede at være imod sin Vilje frakommen alt det Arrestanten forklarer at have frastaalet ham og vedkjendte sig foranførte frakomne Belte 2de Agnes dej og 4 Ringer dem han frembragte her i Retten efterat det af Arrestanten var tilstaaet og med bragt til Hr: Fogden hvorfra det var Deponenten tilbageleveret, og havde Vidnet ej seet noget Tegn til andet voldsom Indbrud i Sænge Boen

hvoraf disse Koster vare udtagne end at de Søm hvormed Vinduet uden til var tilfæstet var Hovederne afbrudte og Vinduet derefter var løst indsadt.
hvorefter han blev dimitteret. derpaa fremstoed

2det Vidne Aschild Olsen Østreim der aflagde Eed og forklarede imod sin Vilie at være frakommen det af Arrestanten bortstaalne Sølv Støb og en Mæssing Bord Ring som han efter Foreviisning vedkjendte sig at være Ejer til ligesom han havde frembragt det i Retten efter at være bleven det tilbage leveret hos Hr: Fogden ved Arrestantens Paagribelse og var intet Tegn til Indbrud da den Luge hvorigjennem Tyven gik, da den tilforn var løs indsadt, og var Vidnet ved sidstl: 3die Juule Dag i Arrestantens Huus at anholde ham da han tilforn holdt ham mistænkt og derpaa førte ham til Aaraas hvor han tilstoed Tyveriet og derefter droeg de atter tilbage til Ostreim hvor han anviiste Kosterne ude i en Halm Sval nedlagt i en liden laasfærdig Bomme hvortil Tyven selv havde Nøgelen, men Bord Ringen laae løs i en Afkrog i bemelte Sval, hvorpaa de frem førte Tyven tilligemed

1773: 131

Kosterne til Hr: Fogden, og benegtede Arrestanten ved denne Efter søgning det hans Hustrue herom var vidende,
hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

3die Vidne Anders Ostreim der aflagde Eed og forklarede for henved 2 Aar siden imod sin Vilie at være frakom/m/en tilligemed andet meere den fraastaalne Skjorte og Øx som han vedkjendte sig og havde frembragt i Retten efterat det af Hr: Fogden ved Paagribelsen var tilbage leveret, Vidnet var og med at antaste Tyven og i den Henseende gjorde liige Forklaring med nyeforanførte 2det Vidne med dette Tilføyende at Skjorten havde Arrestanten paa sig og Øxen gik han at oplede anden stæds i Huuset,
hvorefter han blev dimitteret.

Actor fraholdt de øvrige paa Stevningen tagende Vidner da sam/m/e ikkun har været med da Tyven blev greben og ikke kand forklare andet end hvad der fuldkom/m/en er oplyst med de afhørte 2de Vidners eensstemmige Forklaring, og fremstillede de 2de opnævnte eedsorne Laug Rettesmænd der taxerede de i Retten nærværende Tyve Koster neml: Ole Tollachsen Smørdahl og Aschild Olsen Gaulen der efter beste Skjøn taxerede dem som følger

Et Sølv forgyldt Belte vegtig 17 Lod	8 rd	3 mrk	
En Sølv Agnes dej vægtig 7 Lod	3	3	
En ditto vægtig 4 ½ Lod	2	3	
4 sølv forgyldte Ringer	1	2	
2 Boteiler fransk Brændeviin for		3	
Brød og Kringler 12 s, 8 Lys for 8 s, en Potte Sirup 12 s,			
Blad Tobakken 5 s tils:		2	5
Tilsam/m/en	16	4	5

det fra Aschild Ostreim bortstaalne			
et Sølv Støb	1	2	
En Messing Bord Ring			10 s
Er	1 rd	2 mrk	10

Endelig det fra Anders Ostreim bortstaalne
En Øx for 1 mrk en Skjorte for 8 s en Linned Hue 6 s er tilsam/m/en 1 14

De i Retten frembragte Koster blev derefter eenhver Ejer tilbageleveret

For Torbiør Steene mødte Siur Ostreim og gav tilkjende at det var ham aldeeles uvitterligt at den Agnes dej var staalen hvor paa han laante de 3 Rdlr, og saasnart han hørte at dette Tyverie var opdagen var han meget villig uden Erstatning at fra sig give sam/m/e den Comparenten tilligemed de andre imodtoeg ved Tyvens Paagribelse, da Torbiør Steene var meget forbitret paa Arrestanten sin Broder og sagde gid Fanden hæle med ham.

Actor begjerede Arrestantens Hustrue Brithe Ols Dotter fremkaldet og tilspurgt om hvad hun havde at tilstaae i Sagen.

Derpaa fremstoed Brithe Ols Dotter og forklarede at have været aldeeles uviidende om hendes Mands Tyverier da han aldrig for hende \har/ aabenbaret det men selv havde gjemt det afsides, undtagen de 2de Brød og en Fruentim/m/er Hue som han hjembragte og sagde at have kjøbt, hvorefter hun blev dimitteret.

Actor {producerede} producerede en Præste Attest udgiven af Hr: Magister Daae dateret 19de hujus der oplyser naar Arrestanten sidste Gang var til Guds Bord, hvilken her indtages af følgende Indhold. Derefter fremlagde han og en af Lensmanden Lars Fieldsende og med hafte Mænd holden Registerings og Seqvestrations Forretning over Arrestantens Ejendeele dateret 12te Januarii a: c: hvormed oplyser at Boets Gjeld overstiger dets Indtægt, hvilken Forretning er saalydende, og indloed Actor tilsidst Sagen Dom med saadan Paastand at da saavel Arrestantens eegen Tilstaaelse som de afhørte Vidners eenstem/m/ige Forklaring tilfulde oplyser det Joen Iversen ej allene har begaaet smaat Tyverie, men i sær det grove Tyverie hos Mons Aaraas, og kom/m/er i Betragtning Maaden paa hvilke disse Tyverier er begaaet han har paa sidstbenævnte Stæd indbrudt igjennem et Vindue som efter hans Forklaring er skeed med et stoert Søm, men uden Tvivl med andre mordiske Instrumenter som kand være troeligt siden han udgik midt paa Natten for at stjæle. Forordningen af 4de Martii 1690 fast sætter Livs Straf for slige

1773: 131b

Forbrydelser som dog ved seenere Forordning af 27de April 1771 er limiteret. Efter sam/m/e sidst benævnte Forordning bør han altsaa at kagstryges brændemærkes og arbejde i Fæstning sin Livs Tiid, men i Øvrigt frafaldt han Stevnemaalet for saavidt Delinqventens Hustrue angaaer da intet imod hende er vorden oplyst.

Lensmanden Lars Fieldsende derimod som anordnet Defensor for Arrestanten indstillede at Straffen med al Føye burde modereres i Henseende Arrestantens yderligere Trang og Fattigdom med Hustrue og 2 spæde Børn til hvilke han manglede den nødtørftige Underholdning den han ej i disse Næringsløse Tiider kunde vinde enten ved Fiskerie eller andet Arbejde, hvorover han af en ligesaa hæftig som naturlig og lovlig Drift for at opholde sit og families usle Liv var nødsaget at gribe til dette eeneste Middel, hvortil kommer at han i sit langvarige Fængsel allereede har undergaaet en følelig Straf som her torde kom/m/e i Betragtning til Formildelse

Actor replicerede at han gjerne ville tilstaae Arrestantens Armoed, men dog ikke saa yderlig at han var nød at gribe til et saa straf værdigt Foretagende. Efter den sidst allegerede Forordning er Straffen af Lovgiveren for saa grove Forbrydelser allernaadigst limitteret og denne Forordning bliver vel den hvorefter han bliver at døm/m/e, hvor fore Actor vedblev sin forrige Paastand og indloed Sagen Dom.

Defensor igjentoeg sit forrige og underkastede Sagen Dom

Efter at Sorenskriveren havde confereret med Laug Retten som Meddomsmænd om Dommens Afsigelse og med dem derom var bleven eenig er udi Sagen saaledes for Ret bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Foruden de hos Aschild og Anders Ostreim begangne smaa Tyverier er det med Arrestantens eegen frievillige Bekjendelse saavel inden Retten som strax ved Paagribelsen oplyst at han Natten til sidstl: 4de Søndag i Advent {har gaaet ind} igjennem et Vindue som han aabnede ved at frarive de Søm hvormed det uden fra var tilslagen og uden dertil at bruge andet instrument end et andet Søm \har gaaet ind/ i Mons Aaraases Boe og deraf bort staalen et Sølv Belte, 2de Agnes dej, 4 Sølv Ringer, deels Brændeviin, Brød, Lys og Blad Tobak, der tilsam/m/en er taxeret inden Retten af de 2de opnævnte Vurderingsmænd for 16 Rdlr 4 mrk 5 s, og hvilket tillige ved Ejerens Vedkjendelse deraf og eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse er stadfæstet;

Thi Kjendes for Ret at indstevnte Joen Iversen Ostreim bør for dette af ham begangne grove dog uqvalificerede Tyverie at stryges til Kagen og arbejde i nærmeste Fæstning sin Lives Tiid i Følge Lovens 6 – 17 – 34 og Forordningen af 27de April 1771, og da han efter den fremlagde Forretning intet \er/ ejende kand Tvigjeld ej af ham svares eller Hoved Lod forbrydes, ligesom og Straffen for det øvrige ringe Tyverie absorberes af denne større. Dommen at fyldestgjøres paad en Maade Loven og de Høy Kongelige Anordninger Allernaadigst foreskriver.

1773: 132

24. Publ: en Odels lysning udgiven af Jørgen Jochumsen Hennøe til 18 Jordskillinger i Gaarden Riisøen og 12 Jordskilling i Gaarden Bache dateret 19de Xbr: 1772.

25. Et Skjøde udgiven af Jacob Larsen Riisøen til Lars Andersen Qvalvogen paa 1 Pund 7 ½ [Mark] Smørs Leje i Gaarden {Riisøen} \Qvalvog/ for 90 Rdlr dateret 22de Maji 1773.

26. Et Skjøde udgiven af Hr: Magister Daae til Ole Aschildsen paa en Anpart i Gaarden Kaalaas af Skyld 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæle og 6 Kander Malt for 60 Rdlr dateret 21 Maji 1773.

27. En Pante Obl: udgiven af Ole Aschildsen til Sr: Peder Tufteberg stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nyebemelte Brug i Gaarden Kaalaas dateret 21de Maji 1773.

28. En ditto udgiven af Lars Andersen Øvre Tvedt til Hr: Magister Daae stoer 40 Rdlr med Pant i Gaarden Øvre Tvedt af Skyld 18 Mark Smør og 30 Kander Malt dateret 22de Maji 1773.

29. En ditto udgiven af Ole Erichsen Sundsbøe til Hr: Magister Daae stoer 36 Rdlr mod Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Sundsbøe af Skyld 12 Mark Smør og 10 Kander Malt dateret 22de Maji 1773.

30. En ditto udgiven af Erich Olsen Tybernæs til Hr: Magister Daae stoer 18 Rdlr med Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Tybernæs af Skyld 18 Mark Smør og 18 Kander Malt af 22de Maji 1773

31. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Jørgen Morsing til Jens Mathiasen paa 3 Skilling Jord skyld i Gaarden Aaraas af 18de Maji 1773 med vedfulgte Revers.

Paa Tilspørgende efter Hr: Fogdens Forlangende svarede Almuen at Fiske Tienden beqvem/m/eligst og belejligst for dem blev at erlægge ved Kræm/m/er Lejet Fedie, i Kiilstrømmen og andre Fiske voger.

Derefter frem lagt og examineret 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den der over af Hr: Fogden fremlagde ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 731 rd fra 1766 til 1772 Aars Udgang 780 Rdlr 30 s og fra Formands Tiid 12 rd 38 s

Og da ingen efter Paaraab havde meere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1773.

Anno 1773 den 24de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Echangers Skibreedes Almue af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste Ting der til ere opnævnte og her foran i Protocollen ere Specificerede fl: 104 undtagen at i Stæden for Rasmus Nedre Echanger sadt Siur Larsen Øvre Echanger, hvoraf de 4 førstbenævnte nye Mænd fremlagde Attest om at have aflagt Eed. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Skibreedets Lensmand og øvrige Ting søgende Almue,

hvor da først lydelig blev læst og Publ: de sam/m/e Forordninger, Placater og Amts Ordre som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors og Schiolds Skibreeder ere anførte.

Dernest fremkom fra Almuen til Publ: følgende Breve

1. Et Skjøde udgiven af Hr: Lt: Wilhelm Christian Witte til Sr: Jørgen Morsing paa en Anpart i Gaarden Hølleland af Skyld ½ Løb Smør for 30 Rdlr dat: 3. April 1773

1773: 132b

2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nore Bysem i Hossanger Skibreede den 21de Septbr: 1772 efter afg: Ole Ellingsen.
3. Et ditto paa ditto Gaard forrettet den 22de ejusdem efter Myndtling Ingebor Jons Dotter
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Heimvigen i ditto Skibreede den 2den Novbr: 1772 efter afdøde Lars Johannesen.
5. Et ditto forrettet paa Gaarden Wiche her i Skibreedet den 14de Octbr: 1772 efter afdøde Joen Nielsen
6. Et ditto efter Niels Hansen Myhre begyndt den 1te Junii og sluttet den 28 Xbr: 1772.
7. Et ditto forrettet paa Gaarden Echanger Lie den 30te Novbr: 1772 efter afdøde Anne Lars Dotter.
8. Et ditto forrettet paa Gaarden Lechnes i Alenfiths Skibreede den 1te Febr: 1773 efter afg: Rasmus Olsen.
9. Et Skjøde {forrettet} udgiven af Johannes Nielsen til hans Søn Ole Johannesen paa en Anpart udi Gaarden stoere Sætre af Skyld 18 Mark Smør og ¼ Faar for 32 Rdlr dateret 11te Febr: 1773.
10. En Bygsel Seddel udgiven af den residerende Capellan til Domkirken Hr: Wiggers til Hans Olsen paa en Anpart i Gaarden Qvinge af Skyld ½ Løb Smør dateret 22de Junii 1772 med vedfulgte Revers.

Dernest mødte Enken Gurie Johannes Dotter Aschevig og i Rette æskede den af hende ved sidstl: Høste Ting anlagde Sag imod Johannes Nielsen Aschevig {anlagde Sag} og producerede Laug Dagen paategnet lovlig forkyndt der er saa lydende.

Johannes Nielsen mødte ikke efter Paaraab, men kom strax derefter tilstæde og vedtoeg Lav dagens Forkyndelse, {og} benegtede i Øvrigt at have indgaaet det paastevnte Vilkaar uden forsaavidt han af frie Vilie vilde gjøre.

Citantinden angav at hendes Søn var 13 Aar gammel sidstl: Hellig tre Kongers Dag og har været udsadt fra indstevnte Johannes Nielsen Aschevigs Huus \sidstl: Pintse dag/ hvilket og af den indstevnte blev tilstaaet.

Derefter fremstoed for Retten de 2de Laug Rettes-mænd Mons Olsen Otterstad og Jacob Johannesen Elvig som efter Deres beste Skjøn taxerede Barnets Underholdning med Føde og Huus Værelse at ville koste aarlig 8 Rdlr.

Indstevnte Johannes Aschevig tilstoed at hans Føde nok ville koste aarlig 8 rd i disse dyre Tiider men formeente tillige at han kunde arbejde noget for sin Føde, og var det Comparentens Forsæt at sætte ham i Lære i Byen, hvilket Moederen sadte sig imod.

Citantinden derefter besluttede Sagen til Doms med saadan Paastand at indstevnte Johannes Nielsen Aschevig maatte tilfindes i Følge den indgangne Foreening ved sin gaards Tiltrædelse at bekoste hendes Søns Ole Aamundsens Underholdning fra den Tiid han udkom fra hans Huus indtil han opnaaer sit 15de Aar efter hvad Mændene har taxeret det til samt at erstatte hende denne Processes Omkostning med 2 rd.

Indstevnte Johannes Aschevig begjerede Sagen udsadt til neste Ting for ved Vidner at besørge Sagen nærmere oplyst.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Høste Ting for dette Skibreede.

11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Ole Johannesen Hoshofde som Laug Værge for Enken Ingeborg Ols Dotter Nore Bysem til Lars Rasmusen Eisnæs paa 1 Pund Smør og 1 ½ Mæle Malt i Gaarden Kaalsaas dateret 4de Januarii 1773 med hosfulgte Revers.

1773: 133

12. Et Skjøde udgiven af Enken Anne Ols Dotter og hendes Børns Formyndere til Halvor Hansen paa 16 68/105 Marker Smør og 16 68/105 Kande Malt i Gaarden Houge for 18 rd 1 mrk 10 s dateret 25de Maji 1773.

13. Et ditto udgiven af Ole Nielsen til Ole Olsen Otterstad paa en Anpart i Gaarden Biørge af Skyld 12 Marker Smør og 4 Kander Malt for 34 Rdlr dateret 24de Maji 1773.

14. En Odels Lysning af Wemund Simonsen Røe for sin Myntling Simon Jensen Aschevig (Simon Johannes Iversen Askvik iflg. Hosangerboka) til 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Aschevig dateret 25de Maji 1773

Paa Tilspørgende forklarede Almuen at Fiskeriet i dette Skibreede er ganske ubetydeligt og ingen Fiskevoger; følgelig blev det beqvem/m/est for Almuen at svare Kongens og Kirkens Fiske Tiende i Bergen naar de gjorde nogen saadan Fangst at deraf kunde gjøre Udsal.

Derefter blev af Kongel: Mayts: Foged fremlagt 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den derom gjorde ohngefehrlige Udregning for 1te og 2den termin dette Aar 506 Rdlr fra 1766 til 1772 Aars Udgang 496 Rdlr 32 s og fra Formands Tiid 8 rd 51 s

Og da ingen efter Paaraab havde meere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Hossanger Skibreede 1773

Anno 1773 den 26de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Hossanger Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran i Protocollen fl: 106 antegnede, hvoraf de 4 sidst bemelte Nye mænd fremlagde Attest om at have aflagt deres Laug Rets mands Eed. Derhos var overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Skibreedets Lensmand Magne Hatland og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først lydelig blev læst og publiceret de samme Forordninger, Placater og Amts Ordre som ved indeværende Aars Som/m/er Ting for Sartors og Schiolds Skibreeder ere Specificerede.

Dernest fremkom for Almuen til Publ: følgende Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Ladstad den 21de Septbr: 1772 efter afg: Ole Larsen.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Nore Bysem ditto dato efter afg: Ole Ellingsen.
3. Et ditto forrettet paa ditto Gaard den 22de ejusdem efter afg: Myntling Ingeborg Jons Dotter.
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Østre Kleppe den 14de Octbr: 1772 efter afg: Anna Nils Dotter
5. Et ditto forrettet paa Gaarden Heimvigen d: 2den Novbr: e: a: efter afg: Lars Johan/n/esen
6. Et ditto forrettet paa Gaarden Hougstvedt d: 4de Febr: 1773 efter afg: Mons Ellingsen.
7. Et Skjøde udgiven af Ellev Halvorsen Høevig til Knud Olsen Kaalaas paa en Anpart i Gaarden Høevig af Skyld 12 Mark Smør for 40 Rdlr med Vilkaar dateret 30te Novbr: 1772
8. Et Vilkaars Brev udgiven af Knud Olsen Kaalaas til Ellev Halvorsen Høevig dateret 30te Novbr: 1772.
9. Et Skjøde udgiven af Erich Gregoriussen Wiche paa sin Myntling Brithe Mons Dotters Vegne til Enken Agotte Anders Dotter paa 16 Marker Smør og 5 1/3 Kande Malt i Gaarden Søre Møching for 26 Rdlr dateret 29de Octbr: 1772.
10. Et Odels Skjøde udgiven af Ole Johannesen Hoshofde som Laug Værge for Enken Marthe Rasmus Dotter Heimvigen til Rasmus Andersen Enchanger paa \Odels Retten til/ 1 Pund 12 Marker Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Heimvigen for 50 Rdlr dateret 4de Novbr: 1772.
11. Et ditto udgiven til Hans Joensen Haarsaas af Enken Anne Jons Dotter med fleere paa 21 6/8 Marker Smør og 10 7/8 Kande Malt i gaarden Haarsaas for 18 rd 12 s dateret 26de Maji 1773.
12. En Fredlysning udgiven af Hr: Fogden Heiberg for Mielde Skibreedes Alminding dateret 25de Novbr: 1769 og forhen tinglyst den 3die Julii e: a: og i Pante Bogen fl: 681 indført.
13. En Extract af Nordhordlehns Justitz Protocol af hvad den 25de Novbr: 1757 er passeret ang: et Forbud af uberettiget Brug paa Gaardene Tvedt og Aaseim.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Tørres Aschildsen Hustrulie til Knud Larsen Ødejorden paa 14 2/3 Mark Smør og 4 4/5 Kande Malt i Gaarden Hustrulie dateret 26de Maji 1773 med vedfulgte Revers.

15. En ditto udgiven af Aschild Larsen Lidtland som Formynder for Myntlingen Mons Johannesen til Lars Johannesen paa 12 Mark Smør og 4 Kander Malt i Gaarden Søre Møching dateret 26de Maji 1773 med vedfulgte ligelydende Revers.

16. En ditto udgiven af Anders Nielsen Hoele som Laug Værge for Enken Marithe Niels Dotter Tvedten til hendes Søn Johannes Aschildsen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Tvedten dateret 26de Maji 1773 med vedfulgte ligelydende Revers.

17. En ditto udgiven af Ole Johannesen Hoshofde som Laug Værge for Enken Ingeborg Ols Dotter Nore Bysem og Tilsynsmand for Niels Olsen Svennem samt Rasmus Larsen Heldahl som Formynder for Myntlingen Ingeborg Ols Dotter til Anders Magnesen paa et Pund 7 ½ Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Nore Bysem dateret 26de Maji 1773 med hosfulgte ligelydende Revers.

18. En ditto udgiven af Lensmanden Niels Reveim og Ole Michelsen Søre Reveim paa Mielde Skibreedes Almues Vegne til Johannes Johannesen Fieldschaal paa en Sæter Støel i Mielde Skibreedes Bøygde Alminding der begynder fra Nordre Kanten af Kirke Vigen, paa Østre Kanten mod Blomdahls Eng og paa søndre Kanten saa langt fornødiges dateret 26de Maji 1773.

19. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Møching den 30te Januarii 1773 efter afdøde Johannes Monsen.

Paa Tilspørgende forklarede samtlige Almue at Fiske Tienden belejligst for dette Skibreedes Almue da ingen Fiske Voger eller Kræmer Leje her i Skibreedet er, kunde ydes i Bergen.

Dernest blev af *Kogelig Mayts: Foged fremlagt 1. Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den der over af Fogden fremlagde ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 501 Rdlr 87 s fra 1766 til 1772 Aars Udgang 342 Rdlr 24 s og fra Formandens Tiid 1 Rdlr.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette, er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1773

Anno 1773 den 7de Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Nielde til et almindeligt Som/m/er Skatte og Sage Tings Holdelse for Mielde Skibreedes Almue og administreret af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de samme 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Høste Ting der til ere opnævnte og her foran i Protocollen fl: ere anførte, overværende Kongel: Mayts: Foged Hr: Christen Heiberg, Skibreedets Lensmand Niels Reveim og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publ: de sam/m/e Forordninger Placater og Amts Ordre som ved Som/m/er Tinget for Schiolds og Sartors Skibreede anført er, dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Ladstad i Hossanger Skibreede den 21de Septbr: 1772 efter afdøde Ole Larsen.

2. Et ditto forrettet paa Gaarden Nore Reveim i Mielde Skibr: den 3de Febr: 1773 efter afg: Ole Andersen

3. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Svartzkopf til Mons Nielsen Reveim paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Eje dateret 18de Maji 1773 med vedfulgte Revers.

4. Et Skjøde udgiven af Magne Joensen Hechland til sin Moeder Syneve Johannes Dotter Hane paa ½ Løb Smør og 6 Marker i Gaarden Hechland for 102 rd 1 mrk 8 s dateret 7de Junii 1773

5. Aflyst en Obl: udgiven af Magne Joensen Hechland til Magne Olsen Grønaas stoer 30 Rdlr dateret 27de Novbr: 1770 og tinglyst samme dato, der nu efter paategnet Qvitering af 7de Junii 1773 er indfriet og derfore herved mortificeres

6. Aflyst en ditto udgiven af ditto til ditto ditto dato paa liige Sum/m/a som Curator for Lars Stephensen Fugledahl tinglyst sam/m/e Dag og nu efter Qvitering af 7de Junii 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

7. Tinglyst et Vilkors Brev udgiven af Mons Nielsen Reveim til Magelie Mons Dotter dateret 7de Junii 1773.

8. En Obl: udgiven af Helie Larsen Hechland til Niels Aschildsen Sætre stoer 30 rd imod Pant udi en Anpart i Gaarden Hechland 18 Mark Smør og 3 Kander Malt med 1te prioritet dateret 7de Junii 1773.

9. Et Skjøde udgiven af Erich Johan/n/esen Houge til John Michelsen paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Houge for 30 rd dateret 8de Junii 1773

10. Et Mageskifte Brev induplo hvorved Johan/n/es Nielsen Wefletved ombytter til John Michelsen Houge 1 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Wefletved og faaer der imod igjen af denne sidste 18 Mark Smør og 12 Kande Malts Leje i Gaarden Houge samt 26 Rdlr dateret 8de Junii 1773.

11. Et Vilkors Brev udgiven [af] John Michelsen Houge til sin Sviger fader Erich Johannesen Houge som skal hæfte paa Gaarden Wefletvedt dateret 8de Junii 1773

12. Et Afkald udgiven af Sr: Hans Erichsen i Bergen for sin Hustrues Cassis hendes Broder Henrichs og Søster Cathrine Dischingthuns ved Skifte Brev af 3de Febr: 1763 efter jomfrue Conelche Dischingthun tilfaldne Arve Lodder til Sorenskriver Johan Garmans Enke dateret 6te Febr: 1773.

13. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Einersen Brachvatten til Niels Olsen Ascheland paa 6 ¾ Mark Smørs Leje i Gaarden Søre Ascheland dateret 7de Junii 1773 med vedfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af Berge Litland og Erich Rachnæs til Ole Andersen Sognstad paa 22 ½ Mark Smør og 16 Kander Malt Landskylds Leje i Gaarden Wichne dateret 6te Martii 1773.

15. En Hjemtings Dom afsagt ved Høste Tinget for Mielde Skibreede den 17de November 1772 med Paategning af 14de April 1773 om at Ole Nielsen Watle har imodtaget den i Dom/m/en fastsadte Sum/m/a 70 Rdlr, hvorefter Johannes Tostensen er bleven Ejer af 2 Pund 6 Mark Smør i Gaarden Watle.

16. En Pante Obl: udgiven af Johannes Tostensen Watle til Ole Olsen Rivenæs stoer 41 rd 1 mrk 8 s med 1te prioritets Pant udi hans ejende Andeel udi Gaarden Watle dateret 8de Junii 1773.

17. En ditto udgiven af ditto til Magne Michelsen Stokke stoer 31 Rdlr 24 s med 2den prioritets Pant udi bemelte Anpart i Gaarden Watle dateret 8de Junii 1773

Dernest mødte for Retten Lensmanden Niels Reveim og i Rette æskede Sagen anlagt af Kjøbmanden Peder Bruus i Bergen imod Simon Gudmundsen Burcheland for Gjeld samt

frem lagde den ved sidstl: Høste Ting givne Laug Dag paategnet lovlig forkyndt, der er saaledes lydende.

Indstevnte Simon Gudmundsen Burcheland mødte tilstæde og vedtoeg Stevningen saavelsom Laugdagens lovlige Forkyndelse samt tilstoed det paastevnte Kravs Rigtighed, og angav at han ej i Mindelighed derfore har været krævet og der fore ej tilforn har kundet betale det.

Citanten derimoed loed forestille at foruden dette virkelig tilforn i Mindelighed har været paafordret, saa har han og haft Anfordring nok herom i Stevnemaalet, saa at han Allereede fra sidstl: Høste Ting har haft Tiid nok at see sig om mindelig Betaling ifald han der til havde *havde haft Vilie og Evne og derfore besluttede Sagen til Doms med følgende Paastand i Relation til Stevningen det Simon Burcheland maatte tilfindes at betale de paastevnte 20 Rdlr 3 mrk 2 s samt i Processens Omkostning 2 Rdlr 3 mrk.

og indloed den indstevnte

1773: 134b

ligeledes fra sin Siide Sagen Dom uden at have noget derimod at indvende

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig Indstevnte Simon Gudmundsen Burcheland, som inden Retten selv har tilstaaet Kravets Rigtighed, tilpligtes at betale Citanten Peder Bruus de paastevnte 20 Rdlr 3 mrk 2 s samt i Processens Omkostning 2 Rdlr, at fuldbyrdes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang

Anders Olsen Nore Walestrand æskede Sagen i Rette imod Simon Gudmundsen Burcheland og fremlagde Rettens seeneste Høste Ting givne Laug Dag paategnet lovlig forkyndt og er af følgende Indhold.

Simon Burcheland compareredе i Retten og tilligemed Stevningens og Lav dagens lovlige Forkyndelse vedtoeg Kravets Rigtighed men angav derhos at være forligt med Citanten om at stille ham Pant derfore.

Citanten derimoed loed benegte dette den indstevntes Foregivende og besluttede Sagen til Doms med saadan Paastand at den indstevnte maatte tilkjendes at betale de paasøgte 6 Rdlr 3 mrk og i Processens Omkostning 2 Rdlr 2 mrk.

Simon Gudmundsen indloed ligeledes Sagen Dom fra sin Siide.

hvorpaa derudi saaledes er kjendt

Dømt og Afsagt.

Simon Gudmundsen Burcheland har selv inden Retten vedtaget det af Anders Olsen Nore Walestrand paasøgte Kravs Rigtighed og allene foregivet med hannem at være forligt om Pantstillelse derfore der fra Citantens Siide er bleven benegtet, og bør derfore at betale bemelte Citant de fordrende 6 Rdlr 3 mrk samt desuden i Processens Omkostning 2 Rdlr at efterkom/m/es under lovlig Adfærd inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse.

Lars Hansen Brachvatten {loed} i Rette æskede Sagen anlagt imod Niels Einersen Søre Ascheland og fremlagde den ved sidstl: Høste Ting for ham givne Laug Dag paategnet lovlig Forkyndt der er saa lydende.

den indstevnte Niels Ascheland mødte og vedtoeg Forkyndelsen af Laug Dagen og tilstoed at {have betalt} Citanten haver betalt 15 Rdlr i Opsagn til Comparentens Moeder for Afstaaelsen og 15 Rdlr i Bygsel til Comparenten\s/ {selv} Fader, hvilke sidste Comparenten var villig at erstatte ham, efterat derfra afgaaer 7 Rdlr som for han/n/em er udlagt i Jorde Skat i den Tiid han paaboede Gaarden samt 1 Rdlr som til ham i reede Penge er betalt og de

øvrige 7 Rdlr har han indeholdt for resterende Extra Skat som han nu er villig at betale da sam/m/e er eftergivet, og da Comparenten af sine Forældre var bleven overdragen Gaarden og mærkede at Citanten vandbrugte sam/m/e var han nødsaget at udsiige ham der fra.

Citanten derimod forestillede at han havde betalt de fulde 30 Rdlr til den indstevntes Fader der havde benyttet sig af den fulde Sum da den forrige Enke aldeeles havde frasagt sig sam/m/e Gaard førinden, og da han ej formedelst sin korte Besiddelse kunde benytte sig af sit anseelige Udlæg for dette Gaarde Brug, formeener han at sam/m/e bør ham godtgjøres med al Billighed af den indstevnte, og benegtede i Øvrigt at have forringet Gaarden i mindste Maade og stoed allene tilbage 7 Rdlr henimod for det sidste Aars Kron-Skat samt deri indberegnet 1 Rdlr for det nestsidste. han indloed derfore Sagen til Doms med saadan Paastand at indstevnte Niels Einersen maatte tilpligtes at betale den udlagde fulde Bygsel 30 Rdlr samt i Processens Omkostning 2 Rdlr dog at deri maatte kom/m/e til Afdrag det for Kronskatten udlagde efter Qviteringens Udviis i Skatte Bogen.

Indstevnte Niels Søre Ascheland

1773: 135

tilstoed vel at hans Fader et Aar førinden han bygslede den til Citanten havde taget Gaarden i Besiddelse, men ikke des mindre viiser *Bysel Seddelen at de 15 Rdlr er givet i Afstaaelse til den forrige Enke, og derfore paastoed at friefindes for dette Søgemaal imod at han allene udtæller de øvrige 7 Rdlr af den bekomne Bygsel som han stedse har været villig til.

Citanten vedblev sin forrige Paastand og da ingen af Parterne havde viidere at tilføre, er saaledes for Ret bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Omendskjønt det endog var godtgjort, som dog ikke tilfulde er skeed imedens at Einer Nielsen Søre Ascheland efter den indstevntes eegen Tilstaaelse et Aar førinden havde antaget Gaarden til Brug, at den halve Deel af Citantens udgivne Bygsel Penge var afgiven for Aftrædelsen af den forrige Enke, saa har han dog formedelst den korte Besiddelse ej kundet føre sig den udgivne Bygsel til Nytte og derfore af Niels Ascheland som derfra har udsadt ham bør holdes skadesløs i Medhold Loven;

Thi kjendes for Ret at indstevnte Niels Einersen Søre Ascheland bør tilbagelægge Citanten de fulde Bygsel Penge 30 Rdlr, dog at derudi kom/m/er til Afdrag det som han beviislig har udlagt i resterende ordinaire Skat for Citanten til 1770 Aars Udgang efter Qviteringens Udviisende i Skatte Bogen. Processens Omkostning ophæves det idømte at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

*17. Publ: et Skjøde udgiven af Mons Nielsen Wefle med Curator Lars Nielsen Waatle paa en Anpart udi Gaarden Søre Wefle skyldende Landskyld 18 Mark Smør og 1 ½ Kande Malt for 30 Rdlr dateret 8de Junii 1773

18. En Pante Obl: udgiven af Ole Nielsen Wefle til Anders Ellefsen Lohne stoer 36 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Wefle af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 3 Kander Malt dateret 8de Junii 1773.

19. Et Afkald udgiven af Johannes Olsen Havre som Formynder for hans Søster Magdelie Ols Datter til hendes forrige Værge John Rasmussen Liethun for hendes Arv 23 rd 2 mrk 9 s dat: 8de Junii 1773

Der nest blev af Kongel: Mayts: Foged fremlagt Odels Skatts Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den fremlagde ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 555 (550?) Rdlr 40 s og fra 1766 til 1772 Aars Udgang 191 rd 52 s

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er Sage Tinget hermed sluttet og ophævet.

Del C av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

(1773: 135)

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1773.

Anno 1773 den 9de Junii blev Retten sadt paa Ting stædet Nedre Mielde til et almindeligt Som/m/er Skatte og Sage Tings Holdelse for Arne Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran fl: Specificerede undtagen at i Stæden for Johan Seehuus af Sandvigen som er udebleven og ingen Attest har fremlagt om at have aflagt Laug Rets mands Eed, blev anordnet Johannes Ingebretsen Qvam/m/e og i Stæden for Ole Steen sad Anders Olsen Steenestøen som af den udeblevne var formaaet og gav tilkjende at han havde aflagt sin Eed som Laug Rettesmand men havde ingen Attest derom, den han havde lovet

1773: 135b

ved en anden at lade frembringe. Udi Retten var overværende Kongel: Mayts: Foged Hr: Heiberg, Skibreedets Lensmand og øvrige tingsøgende Almue, hvor da først blev publiceret de sam/m/e Forordninger, Placater og Amts Ordre som ved Indeværende Som/m/er Ting for Sartors og Schiolds Skibreeder er Specificerede.

dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende

1. aflyst en Pante Obl: udgiven af Elling Ellingsen Bejer i Sandvigen til Hr: Capitaine Job Dischingthun stoer 900 Rdlr dateret 30te Septbr: 1761 og tinglyst den 26de Novbr: e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te Maji 1773 er indfriet og betalt og derfore mortificeres
2. aflyst en ditto udgiven af Johan Nielsen i Sandvigen til Hr: Etats Raad Bager stoer 30 Rdlr dateret 7de Julii 1764 og tinglyst den 25de Novbr: 1765, der nu efter paategnet Qvitering af 28de April 1773 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.
3. Aflyst en ditto udgiven af Niels Oen i Sandvigen til Ole Olsen ibm stoer 26 Rdlr dateret 25de {Augusti} \Maji/ 1767 og tinglyst {den 25de Maji e: a:}, der nu efter paategnet Qvitering af 14de Julii 1771 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.
4. Aflyst en ditto udgiven af Erich Nielsen Sædahlen til Hr: Sorenskriver Johan Garman stoer 20 Rdlr dateret 7de Martii 1764 og tinglyst den 27de Novbr: e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres
5. Publ: en Fornyelse af 8de Maji 1772 tegnet paa Lisbeth Bocholt sal: Anders Pedersens udgivne Pante Obl: til Sr: Jaen Frøchen i Bergen stoer 290 Rdlr imod 1te P:tets Pant i hendes Huus i Sandvigen dateret 15de Maji 1752 og tinglyst den 7de Junii e: a:
6. En Pante Obl: udgiven af Niels Olsen Oen i stoere Sandvigen til Ole Olsen ibm stoer 46 Rdlr med 1te P:tets Pant i hans ejende Huus i Sandvigen dateret 13de Julii 1771.
7. Et Auctions Skjøde udgiven af den constituerede Sorenskriver Hans Lessøe til Enken Olave Marie sal: Elling Bejers paa hendes sal: Mands bemelte Elling Bejers forhen ejede Huus i Sandvigen med tilhørende Ildhuus, Nøst og 2 Reberbaner med inventarium for 1640 Rdlr dateret 14de Martii 1772.

8. En Pante Obl: udgiven af Enken Olave Marie sal: Elling Bejers til Frue Dischingthun stoer 1600 Rdlr med 1te P:tets Pant i nyebemelte Huus, Nøst og Reberbaner samt et Fæe Huus og Høe Lade paa en tilbygslet Enge Plads alt i stoere Sandvigen beliggende dateret 3die Junii 1773.

9. Aflyst en Obl: udgiven af Reebslager Elling Bejer i Sandvigen til Jomfrue Anna Carina Paasche stoer 900 Rdlr med 1te P:tets Pant i nye foran førte Huuser og Reber Baner i stoere Sandvigen beliggende dateret 30te Septbr: 1761 og tinglyst d: 26de Novbr: e: a: der med efter paategnet Qvitering af Creditors Mand Sr: H: Blix dateret 7de Martii 1772 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

10. Publ: et Skjøde udgiven af Johan Nielsen Comendor i Sandvigen til Hr: Etats Raad og Laugmand Bager paa sit ejende Nøst i stoere Sandvigen for 44 Rdlr dateret 28de April 1773.

11. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Mieldem d: 23de Novbr: 1772 efter afdøde Ægtefolk Helge Johannesen og Hustrue Alida Jons Dotter

1773: 136

12. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Haarvigen den 8de Febr: 1773 efter afg: Knud Torchildsen.

13. Et ditto forrettet paa Gaarden ytre Arne den 19de ejusdem efter afg: Koene Brithe Peders Dotter.

14. Et ditto forrettet i stoere Sandvigen efter afg: Koene Syneve Mathias Dotter begyndt den 17de Maji 1772 og sluttet den 13de Martii 1773.

15. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Engel Krohn sal: Sorenskriver Garmans til Knud Brynildsen paa 18 Mark Smørs Leje udi Gaarden Bachesteen (Buchesteen) dateret 2den Januarii 1773.

16. Et Skjøde udgiven af Hr: Lieutenant Lars Johan With til *til Johan/n/es Jacobsen paa en Anpart udi Gaarden ytre Horvig skyldende Landskyld ½ Løb Smør og ½ Huud for 150 Rdlr dateret 11te Martii 1773.

17. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Berge Larsen paa et Pund Smør og 1/3 Huud i ditto Gaard for 100 Rdlr.

18. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Anders Olsen paa ½ Løb Smør og ½ Huud i ditto Gaard for 150 Rdlr

19. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Guttorm Ellevsen paa 1 Pund Smør og 1/3 Huud \i ditto Gaard/ for 100 Rdlr.

20. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Lars Knudsen paa 1 Pund Smør og 1/3 Huud i ditto Gaard for 100 Rdlr.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret undtagen at i Stæden for Johan/n/es Qvam/m/e sad Rasmus Myrdahl,

da Hr: Fogden i Rette æskede Sagen anlagt imod Iver Larsen Horvigen og efter sin forrige Paastand og Irettesættelse begjærede Dom,

Iver Larsen Hordvig mødte ikke efter 3de ganges Paaraab, thi optages Sagen til Doms

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Varsel at have indkaldet Johannes Johannesen Indre Arne efter angivelse af Gjæstgiveren i Hougsvigen Niels Harbist fordie han skal have brugt Øl og Brændeviins Sahl derom at anhøre Vidnerne Niels Odsen Indre Arne og Mons Monsen Seim som dertil under Lovens Falsmaal ere ind kaldede, og liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt Processens Omkostnings Erstatning,

den indstevnte Part saavelsom Vidner mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Wichne og Marcus Seim som under Eed afhjemlede Varselen at være skeed for 14 Dage siden for Johannes Indre Arne for hans Boepæl i hans eget Paahør, og sam/m/e dag for Vidnerne *Nies Olsen Indre Arne og Mons Monsen Seim i eget Paahør for deres Boepæl og at disse sidste under Lovens Falsmaal vare kaldede at aflægge Provemaal i denne Sag.

Citanten begjærede Laugdag saavel for Parten som Vidnerne til neste Høste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johan/n/es Johannesen Indre Arne givne Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og de udeblevne Vidner Niels Odsen indre Arne og Mons Monsen Seim til samme Tiid forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Rasmus Nielsen Myrdahl opstoed fra Retten, i hvis Stæd sadte sig Niels Johan/n/esen Arnetved, og tilligemed Lars Larsen Myrdahl gave tilkjende at den imellem dem her for Retten vaarne Tvistighed ang: Skjelds Ord i Venlighed var forligt og derfore herved frafalden og ophævet

1773: 136b

21. Publ: et Skjøde udgiven af Halvor Monsen Tuenes til Samuel Gabrielsen paa en Anpart udi Gaarden indre Sognstad af Skyld 1 Pund Smør og 8 Kander Malt for 170 Rdlr dateret 9de Junii 1773

22. Et Vilkors Brev udgiven af Gabriel Samuelsen indre Sognstad til Anne Halvors Dotters af ditto dato.

23. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Ellingsen Lohne som Laug Værge for Enken Marthe Lars Dotter Qvam/m/e og Mons Nielsen Kaabeltved paa sin Hustrues og Myndtlings Vegne til Anders Albertsen Qvamme paa 23 17/95 Mark Smør og 15 59/75 Kande Malt i Gaarden Qvam/m/e for 64 rd 4 mrk 12 s dateret 9de Junii 1772.

24. En Obl: udgiven af Johan/n/es Jacobsen Falchanger til Od Pedersen Øchaas stoer 50 Rdlr med Pant af 1te p:tet i hans ejende Anpart i Gaarden Falchanger af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 2 Mæler Malt dateret 10de Junii 1773.

25. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Johannesen ytre Arne og hans Sødskendes Værger til Peder Johannesen Arnetved paa 25 ¼ Mark Smør og 16 5/6 Kande Malt i Gaarden Arnetved for 70 Rdlr 4 mrk 8 s dateret 9de Junii 1773

26. En Obl: udgiven af Peder Johannesen Arnetved til Johan/n/es Jacobsen Houcheland stoer 71 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Arnetved af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og ½ Tønde Malt dateret 9de Junii 1773.

27. Et Skjøde udgiven af Ole Johannesen Søre Hartved med fleere til Mons Johannesen Øfste Mielde paa 1 Pund 4 3/7 Mark Smør i Gaarden Waxdahl for 47 Rdlr dateret 10de Junii 1773.

28. Et Skjøde udgiven af Johannes Monsen Blindem til hans Søn Magne Johannesen paa 15 ¾ Mark Smør og 10 ½ Kande Malt i Gaarden Blindem for 35 Rdlr dateret 10de April 1773.

29. Et ditto udgiven af Rasmus Nielsen Myrdahl til Ole Johannesen paa 1 Pund 3 Mark Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Myhrdahl for 40 Rdlr dateret 10de April 1773.

30. Et Skjøde udgiven af de 5 Ejere og Opsiddere paa Gaarden ytre Haarvigen neml: Anders Olsen, Berge Larsen, Johannes Jacobsen, Lars Knudsen og Guttorm Ellevsen til Erich

Danielsen Melcheraaen paa 1 Løb Smør og en Huuds Landskylds Leje i Gaarden Haarvigen for 250 Rdlr dateret 12te Martii 1773.

31. Et ditto udgiven af ditto ditto dato til Anders Olsen Steenestøen paa liige Skyld i ditto Gaard for liige Sum/m/a.

32. Et ditto udgiven af Ole Olsen Nore Toppe til Erich Danielsen Melcheraaen paa hans ejende Andeel udi Gaarden Nore Toppe af Skyld ½ Løb Smør og ½ Mæle Malt {i Gaarden Nore To} for 74 Rdlr dateret 31te Xbr: 1772.

33. En Bygsel Seddel udgiven af Jomfrue Inger Lucie Mørch til Hans Marcussen paa 18 Mark Smør ¼ Tønde Malt i Gaarden Aaseim dateret 25de Febr: 1773.

34. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Claus Biskof til afg: Justitz Raad Gundersen stoer 100 Rdlr dateret 22de Januarii 1745 og tinglyst den 12te Martii e: a:, der nu efter Qvitering af 22de Xbr: 1772 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

35. Et Deele Brev udgivet af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff til Knud Andersen Hvidsteen paa 1 Pund og 3 Mark Smør udi Gaarden Herland dateret 10de Junii 1773.

Udi Sagen indstevnt af Sr: Johan Garman contra Jens Johannesen udi Sandvigen boende til Betalings Erholdelse for paastevnte Capital 40 Rdlr efter hans Pante Forskrivelse Sub dato ??de Septbr: 1768 compareredе Procurator

1773: 137

Sr: Jacob Preus og gav tilkjende paa Citantens Vegne at indstevnte Jens Johannesen til nærværende Som/m/er Ting efter givne Laug Dags Forelæggelse lovligen ved Lensmanden og medhafte Stevne Vidne Gustavus Pettersen er indkaldet og hvorom Comparenten udæskede Stevne Vidnernes Tilstaaelse efterdie de formoedentlig nu Sisterer sig for Retten.

Jens Johannesen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed Lensmanden Ole Wichne og under Eed afhjem[lede] den saakaldede mundtlige Lav Dags Forkyndelse, ligesom han og fremlagde en eedelig Attest derom fra det medhafte Varsels Vidne Gustavus Pettersen som formedelst Svagheds Forfald ej kand møde, hvilken Attest er saa lydende.

Proc: Preus producerede dernest den paastevnte originale Obl: som forhen udi Retten er bleven andviist den 2den Junii 1772 tilligemed dens lovlige Opsigelse passeret den 10de 7bris besagde Aar. Og da Comparenten bemærker at den indstevnte efter Sagens Paaraab nu ikke møder eller lader møde for sig, saa fandt Comparenten fornøden til Sagens destoe lovligere Forfølgning at begjere den indstevnte atter forelagt til anstundende Høste Ting at møde til Sagen at svare, da Citanten vil være bereed paa betimelig at tage Rettens Eragtning beskreven for sam/m/e til den Tiid lovligere at besørge forkyndt ligesom Citanten og vil beslutte Sagen med Paastand til Doms.

Eragtet.

I Anledning Citantens Paastand gives indstevnte Jens Johannesen atter Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Haldor Jensen Indre Taqvam loed i Rette æske Sagen anlagt imod Simon Olsen ibm og fremlagde den for hannem givne Laug Dags Eragtning som for 14 Dage siden af Lensmanden Ole Wichne og Marcus Seim lovlig er vorden forkyndt for Simon Olsen i eget Paahør for hans Boepæl, hvilken Laug Dag er saa lydende;

Simon Taqvam mødte ikke efter Paaraab thi blev Lavdagens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Stevne Vidner som melt.

Citanten derpaa indloed Sagen til Doms med saadan Paastand at han/n/em maatte tilkjendes Ejendoms Ret til den halve Deel i det paastevnte Nøst og i Processens Omkostning med 3 Rdlr.

derefter er udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Ved de afhørte Vidners eedelige Forklaring er det afbeviist at Citanten Haldor Jensen og Forgjængere paa hans Brug i meere end Hævds Tiid har ejet den halve deel i det paastevnte Nøst tilligemed indstevnte Simon Olsen der ej heller saadant under Sagen har ladet modsiige

Thi kjendes for Ret at indstevnte Simon Olsen indre Taqvam bør for Citanten som Med ejer {ryddig gjøre} indrøm/m/e den halve Deel af det paastevnte Nøst samt erstatte denne Processes Omkostning med 3 Rdlr, hvorimod den indstevnte forbeholder sin Ret for den halve Deel af den paa Nøstet anvendte Reparation og Citanten for den paa hans Baad foraarsagede Skade. Dom/m/en at fyldestgjøres 15 Dage efter denne lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Mons Steffensen Hundhammer mødte og gav tilkjende med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Johannes Monsen Blindem for at have flyttet Mærkesteen nærmere ind paa Citantens Ejendom paa egne og eens Haand, der fore at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte, samt viidere fordie den indstevnte har benyttet sig af den {Lade hv} Tomt hvorpaa Citantens Lade forhen har staaet, men derfra er henflyttet nærmere ind paa hans egen Grund for Beqvemmeligheds Skyld.

Indstevnte Johannes Monsen Blindem mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel og benegtede Søgemaalet, da det i Øvrigt vil *kom/m/e ankom/m/e paa Beviis og Vidnes byrd.

Citanten gav tilkjende

1773: 137b

herom tillige at have indstevnet til Vidner {Lensm} Erich Olsen Blindem og Ole Nielsen ibm men ej indstevnet dem under Lovens Falsmaal, ligesom og indstevnte Johan/n/es Blindem gav tilkjende ej at være kaldet at høre Vidner, hvilket og af Stevne {Vidne} Vidnerne blev bekræftet.

Citanten begjærede Sagen udsadt til neste Ting.

Eragtet

Sagen bevilges udsadt til neste Ting.

Derpaa er udi Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg imod Iver Larsen Horvig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Med de afhørte Vidners eedelige Forklaring er det afbeviist at indstevnte Iver Larsen Horvig ved Ols Dags Tiid 1772, da Lensmanden Ole Knudsen Wichne tilligemed Skyds Skafferen Johan/n/es Johannesen indre Arne var hos ham at udpante Bøder for Forsøm/m/else paa Vej Arbejdet, har slaget Lensmanden bemelte Ole Knudsen Wichne med en Stør over Skulderne hvorover han var blaa paa Skulderen, og Skyds skafferen var blodig i Ansigtet dog uden at Vidnerne har anseet det paa denne sidste forøvede, og derved har forbrudt imod Lovens 1 – 22 – 31, ligesom en saadan voldsom Adfærd imod en der efter Embeds Medfør udfører Regjeringens Foranstaltninger involverer en qvalificeret Uorden, yderlig Opsætsighed og Overtrædelse af den Lydighed eenhver er Lovene skyldig;

Thi Kjendes for Ret at Iver Larsen Horvigen for slig høy lastværdig Voldsomhed bør at udreede til Hans Mayts: Casse 60 Lod Sølv og desuden Slagsmaals Bøder 18 Lod Sølv eller

i alt Penge 39 Rdlr samt for Processens Omkostning 3 Rdlr At fuldbyrdes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Derefter fremlagt af Hr: Fogden Odels Skatte Tings Vidnet 2. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig efter den derover fremlagde ohngefehrlige Beregning for 1te og 2den termin dette Aar 701 [rd] og fra 1766 til 1772 Aars Udgang 341 rd 32 s

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede den 26de Junii 1773

Anno 1773 den 26de Junii blev en Extra Ret sadt paa Tingstædet Møllendahl og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med efterfølgende 8 eedsorne Laug Rettes Mænd 1. Rasmus Endresen Grønnevigen 2. Rasmus Johannesen Øvre Træet 3. Aschild Larsen Fløen 4. Biørn Pedersen Øfsthun 5. Sr: Jacob Giese 6. Ole Nielsen Møllendahl 7. Halvor Sørensen Mithun 8. Niels Halvorsen Øfsthun,

hvor Procurator Jacob Preus compareede for Citanten Sr: Johan Garman som hans antagne Fuldmægtig og i Rettelagde en af hannem den 2den Junii 1772 udvirkede Rettes Stevning med derpaa tegnede Forkyndelse ved Varsels Mændene Jaen Jaensen og Johan/n/es Christiansen ligesom og sam/m/e den 17 Junii 1772 for Lavtings Retten lovligen er publiceret og saaledes lydende.

af Varsels Mændene mødte Jaen Jaensen men den anden kunde formedelst Svagheds Forfald ej comparere

ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab; thi blev Forkyndelsen i Relation til Paategningen eedelig afhjemlet af bemelte mødende Stevne Vidne Jaen Jaensen.

Preus for Citanten erindrede om Laugdag for de udeblevne til den 29de Julii 1774.

1773: 138

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Peter Lorens Angel Nicol gives Laug dag til en Extra Ret her paa Tingstædet Møllendahl den 29de Julii 1774 at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Hr: Fogden Heiberg og Sr: Joachim Heiberg til samme Tiid og Stæd Laug dages.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1773.

Anno 1773 den 4de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Tings Holdelse for Sartors Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran fl: 81 ere antegnede, overværende Hr: Fogden Heiberg Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue

hvor da først blev publiceret følgende Amts Ordres.

1. En Skrivelse fra Hr: Kam/m/er Herre og Stift Befalingsmand v: Levetzau til Hr: Fogden Heiberg af 19de Augusti 1773 hvorved saadan en Fortegnelse over det til Almuen af Hans Mayt: udborgede Magazin Korn med Tilhold at indfordre Betalingen derfore i

Mindelighed 2 rd 2 mrk for det som til 1te Febr: 1772 er uddeelt og 2 rd 8 s pr: Tønde for det som siden den Tiid er uddeelt, i hvis Mangel det ved Exsecution bliver inddreven.

2. Et ditto fra ditto til ditto af 21de ejusdem hvorved communiceres en Cancellie Ordre at paagribe 3de fra Schaane undvigte Delinqven[ter] nemlig Neuman og Niels Pedersen samt Damsberg om de skulle antreffes.

3. Et ditto fra ditto til ditto hvorved com/m/uniceres en Rente Kam/m/er Skrivelse af 18de Augusti nestforhen at Hans Mayt: ej er tilsinde at continuere nogen Magaziner af Korn Vahre til Forstrækning {af} for Almuen, men at eenhver dermed maae see sig selv forsynet dateret 11te Septbr: 1773

4. Et ditto fra ditto til ditto af 23de ejusdem, hvorefter paa Fogderiets Almue bliver at repartere 167 Rdlr 3 mrk Hospitals Penge og 261 Rdlr 3 ¾ s for Delinqvent Omkostninger og de venerisk syges Cuur.

Dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Biørøen den 19de April 1773 efter afg: Henrich Halvorsen.
2. Et ditto paa Gaarden Niben den 22de ejusdem efter afg: Ole Nielsen
3. Et ditto paa Gaarden Midtvedt ditto dato efter Koenen Marithe Ols Dotter
4. Et ditto paa Gaarden Algerøen d/en 24de ejusdem efter afg: Mons Monsen.
5. Et ditto paa Gaarden Landraae den 26de ejusdem efter afg: Niels Larsen.
6. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: A: H: Mejer til Salomon Torchelsen paa 1 Pund Fisk i Gaarden Humlesund dateret 1te Maji 1773 med dupplicat.
7. En ditto udgiven af Salomon Olsen Koursland til Michel Pedersen paa ½ Pund Smør og ½ Pund Fisk Leje i Gaarden Koursland af 4de Octbr: 1773 med hosfulgte ligelydende Revers.

Dernest fremstoed for Retten Mons Olsen Søre Toft paa egne og med Citanteres Vegne og i Rette æskede Sagen anlagt sidstl: Høste Ting imod Ole Johannesen Tønnevigen for Skjelds Ord samt fremlagde den ved sidstl: Som/m/er [Ting]? givne Fornyelses Lav Dag paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

Ole Tønnevigen mødte tilstæde og vedtoeg Lav dagens lovlige Forkyndelse samt ind leverede et Indlæg af Dags dato der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Citanterne protesterede

1773: 138b

imod den forlangte Udsettelse og paatrængede Dom med Paastand at indstevnte Ole Tønnevigen for den dem tilføyede Fornærmelse maatte tilfindes tilstrækkelig mulct samt at erstatte dem denne Processes forvoldte Omkostning skadesløs med 8 Rdlr.

Ole Tønnevigen vedblev sin Paastand om Udsættelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting efter den indstevntes Regjering.

Ole Johannesen Tønnevigen mødte og tilkjendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Michel Johannesen Nore Toft fordie han uden dertil givne Forlov skal have brugt Citantens Hest til at kjøre Brendeved med afvigte Aar ved Helgemesse Tiider, derfore at lide Dom og erstatte Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Ole Hansen Nore Toft, Ole Andersen sammestæds som under Lovens Falsmaal ligeledes til denne Ret ere indkaldede derom at aflægge deres eedelige Vidnesbyrd.

Michel Johannesen Nore Toft mødte tilstæde og vedtoeg Stevningens lovlige Forkyndelse, og benegtede Søgemaalet men sagde at hans Stif Dotter og Tjeneste Dreng i hans Fraværelse har brugt den paastevnte Hæst imod hans Vilie.

dernest fremstillede Citanten

1te Vidne Ole Andersen Nore Toft som aflagde Eed og forklarede ved omstevnte Tiid {i hans Husb} at have taget Ole Tønnevigens Hest der var indkommen paa hans Husbondes Michel Tofts Bøe tæt ved Huusene og dermed kjørte nogle Læs Brænde ved hjem fra Søen efter Madmoederens Tilladelse men tvertimod hans Husbondes Vilje da han tvende Gange paa Forespørgende havde forbuden ham at bruge bemelte Hest, men derpaa tilspurgte Vidnet sin Husbonde atter 3de gang om han maatte bruge titbenævnte Ole Tønnevigens Hest, hvorpaa han svarede de maae gjøre hvad de vil, men jeg svarer ikke dertil

og da ingen havde Vidnet videre at tilspørge blev Vidnet efter Forelæsning dimitteret.

Da det 2det Vidne formedelst Svagheds Forfald ej nu mødte tilstæde, begjerede Citanten Sagen udsadt, og det udeblevne Vidne forelagt til neste Som/m/er Ting.

dernest fremstoed de brugte Stevne Vidner Niels Olsen Søre Tvedt og Peder Knudsen Tøsøen som med oprakte Fingre under Eed bevidnede med 3 Ugers Varsel at have indkaldet det udeblevne Vidne Ole Hansen Nore Toft under Lovens Falsmaal at aflægge Vidnes byrd i denne Sag og det i eget Paahør.

Eragtet.

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Hansen Nore Toft forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Sommer Ting for dette Skibreede og Provemaal i Sagen at aflægge.

8. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Joen Mariager til Niels Michelsen paa 13 ½ Mark Smør i Gaarden Sechingstad dateret 19de Augusti 1773, hvorhos fulgte en ligelydende Revers.

Ole Johannesen Tønnevigen anmeldede ved muntlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Mons Olsen Søre Toft for

tilføyet Fornærmelse at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Anders Olsen Toftetræet og Peder Jacobsen Trellevigen samt Giertrud Isachs Dotter Glæsnæs og Maile Jacobs Dotter Tofte som under Lovens Falsmaal deres Provemaal i Sagen at aflægge, ligesom og Mons Johannesen Søre Toft tillige som Paagjeldende i Sagen er indkaldet til Doms Lidelse og bemelte Vidners Anhørelse.

Indstevnte Mons Olsen og Mons Johannesen Toft mødte begge tilstæde og vedtoege lovlig Varsel, ligesom og samtlige indstevnte Vidner mødte tilstæde

Citanten fremstillede de indkaldte Vidner og forlangte dem tilspurgt hvad de veed om den af de indstevnte paa Citantens Creaturer tilføyede Fornærmelse.

Indstevnte Mons Olsen og Mons Johannesen Toft gav til kjende at de ej vare lovlig kaldede enten til Undgjeldelse eller Vidners Hørelse om Fornærmelse paa Citantens Creaturer men for Fornærmelse uden at bestemme hvorudi sam/m/e har bestaaet hvor fore de protesterede imod Vidners Afhørelse om noget hvortil de ikke ere kaldede og paastoed Stevnemaalet fra Retten bortviist som ulovskikket.

Citanten derimod paastoed Sagen fremmet og fremstillede de brugte Kaldsmænd til Stevnings Afhjemling.

De brugte Stevne Vidner Niels Olsen Søre Tvedt og Peder Knudsen Tosøen aflagde Eed og forklarede ikkun at have stevnet saavel de paagjeldende som Vidnerne paa det blotte Ord Fornærmelse uden at melde hvorudi sam/m/e har bestaaet.

Eragtet

Ligesom Rettergangs Natur nødvendig medfører at Stevnemaalet maae indeholde en vis Saggivelse paa det at vedkommende derefter kand være betænkte paa det fornødne Tilsvar, saa fører og Lovens 1 – 4 – 5 sam/m/e udtrøkkelig i Munden naar det heder at i al Stevning saafremt Processen skal holdes for lovlig skal nævnes en vis Sag, og da denne Stevning ikkun nævner det generale Ord Fornærmelse som kand forklares om alle muelige Rettergangs Sager, og i hvilken Anledning de indstevnte har protesteret saavel imod Vidnernes Førelse som Sagens viidere Fremme, saa bliver Sagen herved afviist indtil nye og lovligere Varsel.

Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Hr: Nathanael Sunde loed ved Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Huusmanden under Præste Gaarden Anders Eliasen fordie han i 3 Aar har bort ført Høet af sin fæstede Plads samt at han uden Citantens Minde som Jorddrot har huuset andre Personer, derfore at liide Dom til sin fæstede Pladses Afsiigelse og anden Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt derover at høre Vidnerne Niels Johannesen, Ole Willumsen og Niels Olsen Nedre Børnes, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Indstevnte Anders Eliasen mødte og vedtoeg lovlig Varsel men i Øvrigt benegtede Søgemaalet, dernest mødte og de indstevnte 3 Vidner, hvoraf Comparenten fremstillede som

1773: 139b

1te Vidne Niels Johannesen Nedre Børnæs som aflagde Eed og forklarede at være vidende det indstevnte Anders Eliasen saavel i Aar som i Fjor af hans Pladses Avling at have solgt og bortført endeel Høe samt at der afvigte Aar opholdt sig en frem/m/ed Person i hans Huus, men om Præsten derom var viidende og dertil havde givet sin Tilladelse eller ej er Vidnet ubekjendt og skal bemelte Person have hedt Jens,

da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen dimitteret og fremstoed som

2det Vidne Niels Olsen Nedre Børnæs som aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med nest forrige Vidne hvis Forklaring af Protocollen blev dette Vidne forelæst og af ham i et og alt gestændiget, hvor efter Vidnet fra Retten blev afskeediget.

Citanten frafaldt det 3die Vidne da Sigtelsen noksom er afbeviist, hvorfore han indloed Sagen \Dom/ med Paastand at indstevnte Anders Eliasen maatte tilfindes {til} at have sin tilbygslede Plads \Pottevaagen/ forbrudt og sam/m/e til nestk: Fardag at ryddiggjøre samt tilpligtes at erstatte denne Processes Omkostning i det billigste med 2 Rdlr.

Indstevnte Anders Eliasen tilstoed at have solgt det omvundne Høe af Pladsens Avling men troede sig dertil berettiget at kunde disponere over sit eget som han vilde naar han ikkun svarer den accorderede Afgift og at der var en Person i hans Huus derom var Hr: Sunde viidende, hvorfore han forventer sig for Citantens Tiltale befriet og indloed Sagen Dom.

Lensmanden paa Citantens Vegne benegtede det af den indstevnte ubeviislig foregivne som striider imod Sigtelsen og paatrænger Dom i Sagen

Eragtet

Sagen optages til Doms.

hvorefter sam/m/e Dag udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Vidnerne Niels Johannesen og Niels Olsen Nedre Børnæs forklarer eenstemmig at indstevnte Anders Eliasen af sin tilbygslede Plads Pottevaagen kaldet og Sunds Præstegaard underliggende udi 2 Aar efter hinanden skal have bort solgt og bort ført endeel af det paa Pladsen avlede Høe og at han nogen Tiid skal have holdt til Huuse en fremmed Person ved Navn Jens, hvorom Citanten som Jorddrot efter Sigtelsen har været uvidende og imod hans Vilie, hvilket vel tvertimod af den indstevnte foregives, men ej i mindste Maade er beviisliggjort; Da nu saadan Bortvendelse af Pladsens Avling ej allene geraader {til} Bruget til yderlig Forringelse og Tab af den fornødne Hævd til dets Vedmagtholdelse, hvortil han efter Loven og det indgangne Lejemaal er forpligtet, men han endog i den anden Henseende har forbrudt imod Lovens 3 – 21 – 7, der udtrykkelig tilholder at ingen Inderste maae til Værelse antages uden Husbondens

1773: 140

Bevilling under Fæstes Fortabelse;
Saa Kjendes for Ret at bemelte Anders Eliasen bør have forbrudt sin hafte Bygsel paa Pladsen Pottevaag og sam/m/e at ryddiggjøre til nestkommende Korsmis Fardag 1774 samt erstatte Citanten denne Processes forvoldte Omkostning med 2 Rdlr. At fyldestgjøres til fastsatte Tiid naar denne Dom 15 Dage førinden lovlig er vorden forkyndt under Lovens Tvang.

Dagen nestefter vedvarede Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret
9. Et Skjøde udgiven af Mons Nielsen Tøsøen med fleere til Hans Olsen paa 18 3/8 Mark Fisk i Gaarden Hitzøen for 39 Rdlr 3 mrk dateret 4de Octbr: 1773.
10. Et ditto udgiven af Jacob Andersen Bielcherøen til hans Søn Michel Jacobsen paa 1 Pund Smør i Gaarden Bielcherøen for 50 Rdlr af ditto dato.
11. Et ditto udgiven af Johannes Rasmussen Midtvedt med fleere paa 2 Pund 6 Mark Fisk i Gaarden Søre Fielde af ditto dato.

Knud Telle mødte og æskede i Rette Sagen anlagt imod Niels Torgiersen Sælstøen der fra sidstl: Som/m/er Ting er bleven udsadt
Niels Torgiersen Sælstøen mødte og sagde at andre har i Brug det af Citanten paasøgte Brug og benegter at have bortbygslet noget Citanten tilhørende, hvorom han til Beviis fremlagde en Bygsel Seddel udgiven af Anders Kaarevig og Niels Torgersen Sælstøen til Halvor Asbiørnsen paa 18 ¼ Mark Smør i Gaarden Spilde dateret 29de April 1757 der er saa lydende, ligesom \han/ og fremlagde et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Sælstøen den 23de Septbr: 1754 efter afgangne Ingebor Michels Dotter, hvoraf han begjerede i Acten ind dragen en Extract saavidt Jorde Godset og dets Udlodning angaaer da sam/m/e giver hans Børn Adkomst til den Anpart han paa deres Vegne har bort bygslet.
Indstevnte Niels Torgersen begjerede Sagen udsadt til neste Ting for imidlertiid enten i Mindelighed at forliiges eller paa sin Siide at besørge fornøden Oplysning eller Tilsvar.
Citanten derimod paatrængede Dom i Sagen
Eragtet
Paa det at den indstevnte ej skal have mindste Føye til at besværge sig over med Retten at overiiles, bevilges den forlangte Anstand til neste Ting; med alvorligst Erindring da at slutte Sagen uden mindste viidere Forhaling.

Peder Johannesen Spilde anmeldede paa egne og Med Citanteres Vegne til dette Ting formedelst Forfald at have været forhindret fra at tage den for Knud Larsen Tælle sidstl: Som/m/er Ting ergangne Fornyelses Lav Dag beskreven og sam/m/e at besørge lovlig

forkyndt, hvorfore han atter beeder samme *sam/m/e igjentagen og fornyet til nestk: Som/m/er Ting.

Eragtet

Retten igjentager atter og fornyer den ved sidstl: Høste Ting for Knud Larsen Tælle givne Laug Dags Eragtning derhen at han til nestk: Som/m/er Ting haver at møde og Sagen at tilsvare.

1773: 140b

Tørres Jacobsen Telle anmeldede ved muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Knud Larsen, Johannes Monsen og Niels Nielsen Tælle fordie de have borttaget en Tøm/mer Stok Citanten tilhørende derfore at liide Dom til Erstatning saavel som Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Niels Ingebretsen og Clement Pedersen Tælle som under Lovens Falsmaal ere indkaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Knud Larsen Telle mødte paa egne og Johannes Monsen samt Niels Nielsens Vegne og {vilde for} vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten ville først fornem/m/e om Søgemaalet af de indstevnte tilstaaes i hvis Mangel han sam/m/e med de indstevnte Vidners Provemaal maatte oplyse.

Knud Larsen tilstoed paa egne og de øvrige indstevntes Vegne at de samtlig havde taget hjem til sig bemelte paasøgte Vrag Tøm/m/er Stok, da sam/m/e laae paa Deres Land, og savede de den over og loed den tredie Deel deraf blive liggende til Citanten og formeente de dertil at have Ret da den var flydt ind til deres Land hvorudi de haver Andeel tilligemed Citanten. og begjerede Knud Tælle Sagens Anstand til neste Ret for herom at føre Vidner og tilvejebringe nærmere Oplysning.

dernest fremstillede Citanten

1te Vidne Niels Ingebrigtsen Tæle som aflagde Eed og forklarede at den paasøgte Tøm/m/er Stok sidstl: Aars Høst af Citanten var bragt paa Land og fastbunden med Toug, hvorpaa den kort Tiid derefter af høy Flood blev bortskyllet og flød hen et Par Bøsse Skud derfra dog paa samme Land, hvor den da paa sam/m/e Stæd hvor den var henført atter blev bjerget, men uden at Vidnet veed af hvem,

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter at være sit Vidnesbyrd af Protocollen forelæst afskeediget.

det 2det Vidne Clemet Pedersen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Peder Knudsen Tøsøen og Niels Olsen Søre Tvedt som under Eed afhjemlede Stevningens Forkyndelse for det udeblevne Vidne at være skeed for hans Boepæl i eget Paahør og med 14 Dages Varsel med tilføyet Clausul under Lovens Falsmaal.

Citanten begjerede derpaa Sagen udsadt og det ude blevne Vidne forelagt til neste Ret

Eragtet.

Lovlig indstevnte men *men ej denne sinde mødende Clement Pedersen forelægges under Lovens Falsmaal til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Provemaal i Sagen at aflægge, hvilken Kjendelse Citanten tager beskreven og vedbørlig besørger forkyndt for det udeblevne Vidne.

Peder Olsen Midtved fremstoed for Retten og gav tilkjende med sin Vederpart Ulf Hansen Fielde i Mindelighed at være forligt, hvorfore det imod \ham/ sidstl: Som/m/er Ting anlagde Søgemaal herved ophæves og frafaldes

1773: 141

Dernest fremstoed Ole Johannesen Tønnevigen og Michel Johannesen {Johannesen} Nore Toft samt Mons Olsen og Mons Johannesen Søre Toft og gav tilkjende i Venlighed med hinanden at være forligte, hvorfore de imellem dennem ind byrdes svævende 3de Søgemaale der saavel sidstl: Høste Ting som dette nærværende Ting ere anhængiggjorte herved aldeeles ophæves og frafaldes paa alle Siider.

Dernest fremkom Knud Larsen Telle og Niels Torgersen Sælstøe og tilkjendegav med hinanden i Mindelighed at være bleven foreenet, hvorfore den dennem imellemværende Sag som til nestk: Som/m/er Ting er udsadt hermed aldeeles frafaldes og ophæves, ligesom de og begjerede tilbage de af dem producerede Documenter i Sagen, hvorefter i Retten blev Knud Telle tilleveret de ved hans Indlæg af 1te Maji a: c: fremlagde 2de Skifte Breve, og til Niels Torgiersen det i Dag producerede Skifte Brev og Bygselseddel.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer til kjendegive med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Anders Andersen Kaabeltved fordie han i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Piigen Anne Niels Dotter Fierejde derfore at lide Dom til Bøders Udreedelse med viidere saavelsom og Qvinde Mennisket bemelte Anne Niels Dotter.

begge de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten forlangede at indstevnte Anders Andersen maatte tilspørges om han ikke var Barnefader til det den 3die Søndag efter sidstl: Paaske døbte uægte Drænge Barn kaldet Anders samt om sam/m/e barn ikke er aflet med Anne Niels Dotter Fierejde, som af Retten blev tilspurgt den indstevnte hvortil han svarede joe.

Kramer var af Retten forlangende at Anders Andersen {Anders} ydermeere maatte tilspørges om han ikke var gift og om hans Koene den Tiid levede, hvortil han svarede joe.

Dernest blev og Qvinde Mennesket Anne Niels Dotter efter Actors Forlangende [tilspurgt]? om hun med Anders Kaabeltved har avlet forbemelte Drenge Barn, hvortil hun svarede joe.

Actor fremlagde Sogne Præsten Hr: Sundes Anmeldelse herom under 2den Junii a: c: saa lydende samt den hos Anders Kaabeltved holdte Registrations Forretning under 21de Septbr: a: c: der er af følgende Indhold, hvilken viiser at rens(?) intet er ejende hvoraf yderste Formue kand svares. Hvorefter Actor besluttede Sagen til Doms med saadan Paastand at Anders Andersen Kaabeltved maatte tilfindes i Følge Lovens 6 – 13 – 1 og 25de Art: samt Forordningen af 6 Xbr: 1743 at udreede dobbelte Lejermaals Bøder samt betale Processens Omk: 3 Rdl, i Øvrigt viiser den fremlagde Registrations Forretning at han intet er ejende til yderste Formues Svarelse og at Qvinde Mennesket Anne Niels Dotter Fierejde ligeledes i Følge Loven maae tilfindes at udreede Lejermaals Bøder samt betale Processens Omkostning ligeledes med 3 Rdlr.

1773: 141b

de indstevnte havde intet til Sagen at svare men indloed samme Dom, hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Anders Andersen Kaabeltved, som selv inden Retten har tilstaaet udi Ægteskab imedens hans Hustrue endnu lever at have aflet i Løsagtighed et Drenge Barn som sidstl: 3die Søndag efter Paaske blev døbt og kaldet Anders, med Qvinde Mennesket Anne Niels Dotter der tillige sam/m/e har bekjendt tilpligtes at betale dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og hun Simple Bøder med 6 Rdlr, samt een for begge og begge for een at erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr, men \da/ han intet er ejende kand han ej fældes paa yderste Formue,

det idømte at fyldestgjøres 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest anmeldede og Hr: Fogden med mundtlig Varsel at have indstevnet til denne Ret Niels Pedersen Telnæs fordie han anden gang i Ægteskab har besvangret Qvinde Mennesket Ragnele Erichs Dotter Tveten og med hende aflet en Søn derfore at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at oprætte saavelsom og bemelte Qvinde Menneske Ragnele Erichs Dotter, hvilke begge mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Indstevnte Niels Pedersen Telnæs tilstoed paa Tilspørgende af Actor det han forhen for 13 Aar siden i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Giertrud Torchels Dotter hvorfore han efter den derover ergangne Dom har udstaaet sin tilkjendte Straf og nu atter igjen med hans Koene endnu lever med Piigen Ragnele Erichs Dotter og med hende har aflet et Drænge Barn som sidstl: Søndag Sexagesima blev døbt og kaldet Thomas, hvilket sidste tillige af Ragnele Erichs Dotter blev tilstaaet.

Actor producerede den hos den saggivne holdte Registerings Forretning under 19de Maji sidstl: der viiser at han intet er ejende saavelsom og en Døbe Seddel af Sogne Præsten Hr: Nathanael Sunde udgiven under 1te Maji a: c:, der begge her inddragen saalydende. hvorefter Actor indloed Sagen Dom med Paastand at Niels Pedersen efter Lovens 6 – 13 – 1te og 25 samt Forordningen af 6te Xbr: 1743 maatte undgjelde og hun nemlig Ragnele Erichs Dotter maatte tilpligtes at udreede {dobbelte} \enkle/ Lejermaals Bøder og een for begge eller begge for een at betale Processens Omkostning med 4 Rdlr.

Indstevnte Niels Pedersen med beskikkede Defensor Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen havde intet andet til sin Undskyldning at andrage end at hans Hustrue var en gammel Krøbling der i 7 Aar har lagt til Sængs, i hvilken Henseende han nesten er at betragte som Enkemand og derfore bad at saadant maatte

komme i Overvejelse til Formildelse i Straffen, hvorom Defensor og gav tilkjende at være ombedet af hans Hustrue at intercedere paa hendes Vegne da hun formedelst Vandhilsen ej kand kom/m/e af Huuset og selv i Retten sam/m/e nedlægge.

Og da ingen af Parterne havde viidere at tilføre er udi Sagen saaledes for Ret bleven kjendt

Dømt og Afsagt.

Efterat Niels Pedersen Telnes, som af ham selv forklaret er, for 13 Aar siden i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Giertrud Torchilds Dotter, hvorfore han forhen har udstaaet den fortjente Straf har han, i Stæden for {at} saadan Revselse at føre sig til Nytte til Advarsel og Rettelse, igjentaget sam/m/e og atter i Ægteskab beligget Qvinde Mennesket Ragnele Erichs Dotter Tvedt og med hende i Løsagtighed aflet et Drænge Barn der sidstl: Søndag Sexagesima er døbt og kaldet Thomas hvilket hun tillige inden Retten har vedstaaet; herimod vil han til Undskyldning have anbragt hans Hustrues Alderdom Svaghed og Forbøn, der vel af Actor er bleven uimodsagt og muelig formindsker Forseelsens Grad men ej for denne Ret kand komme i Betragtning;

Thi Kjendes for Ret at bemelte Niels Pedersen Telnæs for denne begangne grove Forseelse bør at udreede dobbelte Lejermaals Bøder 24 Rdlr og derefter være Landet forviist men da han efter den fremlagde Registerings Forretnings Udviis intet er ejende, kand den foreskrevne Straf paa yderste Formue ej finde Stæd. Dernest bør og Qvinde Mennesket Ragnele Erichs Dotter at udreede Lejermaals Bøder 6 Rdlr samt hun tilligemed Niels Pedersen Telnæs for begge og begge for een at udreede denne Rettergangs Bekostning med 3 Rdlr. At fyldestgjøres paa den Maade Loven og Kongel: Anordninger Allernaadigst foreskriver, efter at Dom/m/en 15 Dage førinden er vorden forkyndt.

12. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Hans Andersen paa 1 Pund og 3 Mark Fisk Leje i Gaarden Waage dateret 2den Junii 1773 med hosfulgte Revers.

13. En ditto udgiven af Sr: Joen Mariager til Niels Haldorsen paa 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Spielde dateret 13de Septbr: 1773 med hosfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af Iver Olsen Hitzøen som Laugværge for hans Moeder Christie Hans Dotter til Johannes Rasmussen paa 21 Mark Fisks Leje i Gaarden Morvigen dateret 5te Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

15. en ditto udgiven af Iver Olsen Berge til Broderen Michel Olsen paa 4 ½ Mark Smør og 1 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Tøsøen af ditto dato med Revers.

16. Et Skjøde udgiven af Ole Andersen Tøsøen og Anders Jacobsen Hammersland \til Hans Michelsen Bache/ paa en Andeel i Laxevaagen Schratholmen for 31 rd af ditto dato.

17. et ditto udgiven af Gregorius Engebrigtsen Kaabeltved til hans Søn Lars Gregoriussen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Kaabeltvedt for 20 Rdlr dateret Dags dato.

18. Et ditto udgiven ditto dato af Mons Willumsen Telle for Enken Anne Ols Dotter Niben paa 17 ½ Mark Fisks Leje i Garden {Niben} \Søre Biørøen/ for 25 Rdlr 3 mrk 2 s.

19. En Odels Declaration udgiven af Arne Larsen Schouge paa hans ejende Anpart i Gaarden Schouge 1 Pund og 6 Mark Fisk dateret 5te Octbr: 1773.

1773: 142b

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret

da Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Kramer gav tilkjende ved skriftlig Stevning af 8de Septbr: a: c: at have indkaldet Tyvs Delinqventen Niels Olsen Kiøsdal for begangne adskillige smaa Tyverier til vedbørlig Undgjeldelse tilligemed de fleere som ere benævnte i Stevningen saalydende.

samtlige de i Stevningen benævnte mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel undtagen Lars Dahle som ved sin Naboe Michel Pedersen loed lyse sit Forfald, ligesom og Ole Torgersen Arefiord mødte paa Lars {Torger}\Mon/sen Snechevigs Vegne der ved muntlig Varsel tillige var indkaldet.

Actor begjerede at Delinqventen maatte fremkaldes for at aflægge Forklaring om de i Stevningen benævnte Tyverier og andre Forbrydelser og hvilke fleere Tyverier han maatte have begaaet.

Arrestanten Niels Olsen Kiøsdahl forklarede at være 35 Aar gam/m/el, barnefød paa Kiøsdahl i Ous Sogn og Sundhords Fogderie, hvor han forblev i sine Forældres [Huus]? indtil for 8 Aar siden da han kom i Tjeneste hos Lars Olsen Tysdahl sam/m/estæds og blev der i 3 ½ Aar, derfra til Gaarden Alveng hos Samson Mathiasen i 1 Aar derefter paa Gaarden Hitleflaaden hos Even Olsen 1 Aar, og 1 Aar hos Christen Pedersen paa Gaarden Godsen, hvorfra han hidkom til Nordhords Fogderie og har tjent Lars Dahle her [i] Skibreedet 5 Uger, derfra rejste han tilbage til Ous Sogn og var paa sin egen Haand ½ Aar og derpaa kom tilbage her til Skibreedet hos Lars Monsen Snechevigen \sidstl: Paaske/ hvor han tjente i 8 á 9 Uger, imidlertiid bortstjal han i Snechevig Vogen af en der liggende Baad en umalet Bomme hvorudi var endeel Madvarer Brød og Smør som han hjembragte til Snechevig og havde staaende ude paa Marken uden at nogen i Huuset vidste deraf og der fortærede bemelte Madvare og er Bom/m/en siden af Lars Snechevig funden ude i Marken, dernest bort staal han og imedens denne Tiid fra {Piig} Enken Brithe Michels Dotter 2 hvide Lerreds Hals Tørklæder der laae ude paa Marken og fra Piigen Borni Baars Dotter sam/m/estæds en

Lerreds Strimmel der laae i Sænge Boen hvor Arrestanten laae, derefter foer han hen til Bratholmen \Natte Tiider/ og der med blotte Hænder forsøgte at opbryde Dørren til Frans Dickes Nøst der ej gik ham an, hvorfore han med uforrettet Sag maatte rejse til bage uden at faae noget med sig, nogle Dage derefter kom han atter sam/m/estæds igjen om Natten og der af Gangen hvortil Dørren stoed aaben bort toeg en Bomme med Madvare uden at viide hvem sam/m/e tilhørte, derpaa kom han sam/m/estæds igjen sidstl: 3de Pintse Dag om Natten og der sønder sloeg 2 Ruder i Vinduet til Spiise Kam/m/eret for derigjennem at udtage Madvarer og fik allene en Haandfuld kogte Erter, hvorefter han gik hjem. samme Dags Middag kom Frans Diches Koene og til Snechevigen og der tillagde ham Beskyldningen for det i Bratholmen begangne Tyverie som han og tilstoed og derpaa blev greben og afsendt til Hr: Fogden

1773: 143

hvorfore han til Fængsel blev hensendt under Bergens Raadstue og der har siddet liige til nu. Paa Tilspørgende benegte have han at have begaaet nogen anden viidere Forbrydelse eller fleere Tyverier undtagen at han hos Lars Dahle imedens han der var i Tjeneste af en aaben staaende Kiste borttoeg en Rigs Ort. Sluttelig forklarede han sidstl: Høst at have været til Alters i Ous Kirke og siden derfra har været forhindret formedelst hans lange Fængsel.

Dernest fremstillet

1. Enken Brithe Michels Dotter Snechevig som i Retten fremleverede de 2de Hals Tørklæder som hende af den indstevnte Tyvs Delinqvent var frastaalen og af ham blev vedkjendt at være de sam/m/e han fra hende havde borttaget og sagde at sam/m/e var bortkom/m/en fra hende da de laae ude paa Marken paa Bleeg, dem hun fik tilbage sidstl: 4de Pintse Dag da dette Tyverie af Frans Dickes Koene blev oplyst, aflagde Eed og forklarede imod sin Vilie at være frakom/m/en bemelte Tørklæder.

2. Piigen Borni Baars Dotter fremlagde i Retten den {af} hende frakomne Lerreds Strim/m/el, som var borttagen uden for Sænge Boen hvor den var ophengt at tørres, og blev hende tilbageleveret sidstl: 4de Pintse Dag da dette Tyverie blev opdaget, hun aflagde derpaa Eed og forklarer imod sin Vilje at være frakom/m/en denne Strimmel.

3. Sr: Frans Dicke boende i Bratholmen forklarede eenstemmig med hvad af Arrestanten selv er bekjendt i Henseende det i Bratholmen passerede hvortil Kjende tegnene saaledes af ham fandtes samt Tyveriets Opdagelse og Paagribelsen samt at den i Bratholmen bortstaalne Bom/m/e var tilbageleveret nogle Rejsende som endnu opholdt sig der til Dagen efter da de fandt den ude paa Marken oven for Bratholmens Huuse aaben og tom, og veed han ikke deres Navne.

4. Ole Torgersen Arefiord gav til kjende paa Lars Monsen Snechevigs Vegne at Tyvs Arrestanten imedens han der var i Tjeneste ej var bekjendt for andet end alt skikkeligt.

Actor begjerede Sagen Anstand paa nogen Tiid for at indhente Præste Attest om Delinqventens Forhold som uforbiegjængelig vil være fornøden førend Sagen til Doms kand sluttes, til hvilken Tiid Defensor og forbeholdt det fornødne Forsvar for den anklagede.

Endelig blev og de i Retten frembragte Tyve Koster af de 2de eedsorne Laug Rettesmænd Jens Michelsen Øvre Tvedt og Tørres Jacobsen Tælle taxeret nemlig de 2de Tørklæder for 2 mrk 8 s og Strim/m/elen for 2 s

Eragtet

Den af Actor forlangte Anstand i Sagen bevilges, til hvilken Tiid det tillige paaligger Actor atter at indkalde saavel Lars Dahle som Lars Monsen Snechevig og saasnart den fornødne Notice fra Præsten er indløben at befordre Sagen til skyndigst Endskab.

20. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Niels Larsen Øfre Tvedt og Gregorius Engebretsen Kaabeltved til Engebret Iversen paa 1 Pund og 18 Mark Fisk i Gaarden Langøen dateret 5te Ovtbr: 1773 med vedfulgte Revers.

21. En Odels Lysning af Enken Leene Lars Dotter til 21 Mark Fisk i Gaarden Lie af 6te ejusdem.

1773: 143b

22. Et Skjøde udgiven af Peder Hansen Nesse paa 1 Pund og 3 Mark Fisks Leje i Gaarden Nesse \til Wintzens Michelsen Bache/ for 22 Rdlr dateret 6te Octbr: 1773.

23. Et ditto udgiven af Michel Michelsen Agotnæs den ældre til hans Søn Michel Michelsen den yngre paa 15 3/4 Mark Fisks Leje i Gaarden Agotnæs for 30 Rdlr af ditto dato.

24. Et ditto udgiven af Michel Larsen Hagenæs med fleere til Wincens Michelsen Bache paa 7 ½ Mark Fisk i Gaarden Nore Toft for 13 Rdlr 2 mrk dateret 5te Octbr: 1773.

25. Et ditto under 6te ejusdem af Halvor og Lars Aarentsønner Kleppe paa egne og Medarvingers Vegne til Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen paa 1/12 Part i Laxevogen Anschotted.

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at han fra Stiftet er tillagt Ordre at indhente Almuens Svar og Erklæring hvor de selv finde det belejligst i Fiskeriets Tiider at erlægge deres Tiende til Kirke og Præst og i Mangel af at Almuen ej selv skulle ville determinere de Stæder hvor de som meldt vil levere deres Tiende, maatte han i Følge Høystbemelte Ordre begjere saadant af Retten bestemmet.

Efter at sam/m/e for Almuen var fremsadt og de derom vare aldeeles ueens, blev, efter at have hørt de fleestes Meening og i Henseende den almindelige Beqvem/m/elighed, af Laug Retten efter beste Skjøn anseet at for Vinter Fisket kunde den belejligst erlægges for Sunds Sogn i Haakelsund og Tellevogen, og for Fields Sogn paa Laakøen og i Solsvigen og for Som/m/er Fiskeriet for begge Sogner i Bratholmen.

Gjæste Ret for Sartors Skibreede den 6te Octbr: 1773

Anno 1773 den 6te Octobris blev en Gjæste Ret sadt paa Tingstædet Tøsøen og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med følgende 3 Laug Rettesmænd Ole Gudmundsen Snechevig Niels Monsen Steensland og Hans Pedersen Telnæs hvor Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at da Hr: Consul Wallace & Sønner have anmeldet sig for De Hr:er Lauckenau og fleere Kjøbmænd i Bremen som Ejere til det afvigte Aars Høst fundne og bjergede Skibs Vrag og Ladning saa har han ved skriftlig Stevning af 27de passoto indkaldet dem at møde for denne Gjæste Ret for at legitimere saadan deres Prætention og derefter at høre Dom, ligesom han og ved sam/m/e Stevning har indkaldet Albert Henrich Mejer og Gunder Eide der have anmeldet sine Prætentioner for anvendte Omkostninger paa dette Vrag for at beviisliggjøre samme og derom liigeledes at anhøre Dom, Endelig anmeldte og Hr: Fogden at have med mundtlig Varsel indkaldet Niels Torgersen og Erich Nielsen Sælstøen som Findere af Vraget for at anhøre Dom om hvad dem i Findings Løn kand tilkomme, det skriftlige Stevnemaal med vedkom/m/ende Paategning om Forkyndelsen blev i [Retten]? frem lagt og oplæst saalydende. Dernest fremlagde han

1773: 144

og til Indragelse i Acten den over dette Vrag holdte Besigtelses og Taxations Forretning af 22de Octbr: afvigte Aar og følgende Dage Endelig fremlagde og Citanten Regning paa de af

ham udlagde Omkostninger for dette Vrag af Dags dato med det vedfulgte Bielag, samt Auctions Værket beskreven hvilken sidste ved Acten bliver at hæfte. Dernest fremlagde han og til Inddragelse i Acten en Missive fra Hr: Consul Wallace og Sønner under dato 29de April a: c: som \ere/ Anledningen til denne Sags Anlæg, der er saaledes lydende. Derefter ville Citanten afvarte hvad de indstevnte til Beviis og Legitimation vil fremkomme med.

Hr: Consul Wallace og Sønner loed ved Kramer indlevere et Forsæt af 4de hujus med derudi benævnte 4 Bielag til Legitimation om Deres Committenteres Ejendoms Ret til bemelte Vrag der er saaledes lydende

Braabænkemesteren Sr: Gunder Eide
(Norsk Hist. Leksikon: Jfr. Brâgen = kalfatre. Sted hvor fartøyer tjærebres og kjølhales, slipp) loed ved sin Svoger Cort Kramer indlevere en skriftlig Regning af 4de hujus paa Summa 52 Rdlr 3 mrk som han ved Dom paastoed sig uden Afkortning tilkjendt, da han efter Rettens Foranstaltning havde indfundet sig med de i Regningen anførte kostbare instrumenter for at optage og bjerge Vraget og det paa en Tiid da hans Nærværelse ved Braabænken var høystfornøden formedelst de mange der under Reparation liggende Skibe.

Sr: Albert Henrich Mejer loed ved sin Kjøbsven Johan Zahrend indlevere en Regning af 4de hujus som han ligeledes paastoed sig betalt.

Finderne Niels Torgersen og Erich Nielsen Sælstøen mødte og [sagde/tilkjendegav]? til Sr: Albert Henrich Mejer at have solgt den dem efter Loven tilkommende Finde Løn af dette Vrag og derfore overloed til ham selv at opagte sin Ret og Tarv i denne Henseende.

Citanten i denne Anledning begjærede Sagens Anstand paa nogen Tiid for ved Continuations Stevning at indkalde Sr: Albert Henrich Mejer, hvilket ej for nærværende Tiid kand beram/m/es formedelst de forestaaende og paa Haanden værende Ting Rejser.

Eragtet

Den af Citanten forlangte Anstand bevilges.

Derpaa blev af Hr: Fogden til hans Regenskabs Bielag fremlagt

1. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvor til af Almuen blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar.
2. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, til hvilke samtlig blev svaret at ingen Forandring fra forrige Aar er skeed men i et og alt dermed er af liige Beskaffenhed, og forbeholdt Sorenskriveren sig i Henseende den 11te og 12te qvæstioner ved Designation eller Attest at give nærmere Oplysning
3. et ditto om de privilegerede Gjæstgiverier, hvortil svaredes Nej
4. Odels Mandtallet til Attestation
5. Restancen af Consumtionen beløber 11 rd 88 s
6. Restancen af de ordinaire [Skatter]? for indeværende Aar beløber 263 rd 1 mrk 11 s for forrige Aaringer 24 Rdlr 4 mrk 4 s og P: Cto: (Pro Cento) Skatten 76 rd 2 mrk 13 s

1773: 144b

Lars Nielsen Steensland paa egne og sin Moeders og Sødskendes Vegne fremstoed og forlangede at Retten ville behage at tilspørge Laug Retten og den samtlige nærværende Almue om der er fleere Ejere i Comparentens og hans Naboers styrende Jorde Parter i Gaarden Steensland end Anders Monsen Brevig for et Pund 16 37/72 Mark Fisk og Anders Slettens Børn 1 Pund 13 1/6 Mark Fisk samt om ikke han nemlig Comparenten Moeder og Sødskende er Ejere af den øvrige Andeel af hans og bemelte Naboers Jordepart efter Skifte Brev af 1te Maji 1753, hvorudi vel ikke benævnes Skylden som dog legitimeres med en af

Hr: Fogden Heiberg attesteret Extract af Matriculen at være 13 13/76 Mark Fisk, hvilken attest han begjerede i Tings Vidnet inddragen.
Bemelte Spørsmaal blev for tilstædeværende tingsøgende Almue saavel som Laug Retten {blev} fremsadt, hvorpaa af dem blev svaret at saavidt dem var bekjendt er de ej viidende fleere i bemelte Comparentens og Naboes brugende Jordepart i Gaarden Steensland at være Ejere end qvæstionen indeholder.
hvilket Comparenten begjerede sig som et Tings Vidne in forma beskreven der bevilges

Dernest blev til Laug Ret for nestanstundende Aar 1774 opnævnet og anordnet følgende nye Laug Rettes Mænd 1. Gudmund Nielsen Bielcherøen 2. Erich Olsen Trellevig 3. Lars Gregoriussen Glæsnæs 4. Erich Pedersen Nippen 5. Anders Lieschierret 6. Arent Søre Echerhofde 7. Simon Nore Echerhofde og 8. Lars Søre Biørøen.

Og da ingen efter 3 gange Paaraab havde viidere at i Rette føre, blev Tinget her sluttet og ophævet.

Høste-Tinget for Schiolds Skibreede 1773

Anno 1773 den 7de Octobris blev det almindelige Høste Skatte og Sage Ting holden paa Tingstædet Møllendahl for Schiolds Skibreedes Almue udi Overværelse af Stift Befalingsmanden Hr: Kam/m/er Herre von Levetzau Hr: Fogden Heiberg og den tingsøgende Almue da Retten blev betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde

hvor da først underdanigst blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som her foran ved Sartors Ting ere registerede.
derefter blev publiceret følgende fra Almuen indkomne Breve

1. En Pante Obl: udgiven af Sogne Præsten til St: Jørgens Hospital Hr: Thomas von Westen Angel Bergens Byes Ober formyndere for betroede Børne Midler 1300 Rdlr 1 mrk med Pant iblant andet i hans ejende Gaard Sælen. dateret 6te Septbr: 1773

1773: 145

2. Et Skjøde udgiven af Jomfrue Gartner til Mogens Nielsen paa ½ Løb Smør i Gaarden Kaabeltved for 400 Rdlr dateret 19de Junii 1773.
3. En Pante Obl: udgiven af Mogens Nielsen Kobbeltved til Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med 1te Prioritets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Kobbeltved af Skyld ½ Løb Smør dateret 19de Junii 1773.
4. Et Skjøde udgiven af Jomfrue Gartner til Zacharias Gundersen paa ½ Løb Smørs Leje udi Gaarden Kobbeltved for 400 Rdlr dateret 19de Junii 1773
5. En Pante Obl: udgiven sam/m/e dato af nyebemelte Zacharias Gundersen til Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med 1te Prioritets Pant i nyebenævnte Gaard Kobbeltved, men hvorpaa sam/m/e Dag efter Jomfrue Gartners paategnede Qvitering er betalt 100 Rdlr.
6. Et Bygsel Brev udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug værge for Fanøe Præste Enke Mad: Meldahl til Ole Nielsen Ascheland paa 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Haucheland dateret 10de Julii 1773 med Revers.
7. En Leje Contract imellem Hr: Etats Raad Bager og Madame Sinning om Huuseleje paa Gaarden Slettebachen dateret 3de Junii 1773.

8. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Stoere Mitthuen efter afg: Halvor Pedersen begyndt og sluttet den 21de Junii 1773

9. Et ditto forrettet paa Gaarden Hauge efter afg: Peder Nielsen begyndt og sluttet den 30te Augusti 1773.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Thomas Thomassen paa 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Giemeland dateret 2den Aprilis 1773 med vedfulgte Revers.

Procurator Kragh mødte og tilkjendegav ved skriftlig Kald Seddel for Aasmund Bryning i Bergen til dette Ting at have indkaldet Erich Wogsbøe for skyldige 1 rd 3 mrk 12 s at liide Dom til Betaling tilligemed at erstatte denne Rettergangs Omkostning, hvilken Stevning er saaledes lydende,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas og Ole Michelsen Nore Eide der under Eed afhjemlede Forkyndelsen i relation til deres Paategning paa Stevnemaalet.

Proc: Kragh paa Citantens Vegne erindrede om Laug Dag for udeblevne Erich Wogsbøe til neste Ret, hvor da Comparenten agter at i Rette lægge hans Paastand.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Erich Wogsbøe gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Procurator Kragh for Asmund Brynings i Bergen anmeldede ved skriftlig Stevning af 26de April a: c: til dette Ting at have indkaldet Johannes Laxevog for skyldige 1 rd 5 mrk 4 s at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning efter Stevningens nærmere Formeld, der med sin Forkyndelses Paategning er saa lydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen i relation Paategningen afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas

1773: 145b

Kragh for Citanten begjerede den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Laxevog gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

og da ingen efter Paaraab viidere ved Sage Tinget havde at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret

11. Et Skjøde udgiven af Ole Nielsen Houge og Niels Thorsen Lohne til Johannes Monsen Houge paa 1 Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Houge for 40 Rdlr dateret 8de Octobris 1773.

12. Et ditto udgiven af Mons Monsen Lund til Niels Nielsen Biørcheland paa 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Sædahl for 180 Rdlr af 7de ejusdem.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Madame Sinning til Hr: Biskop Arentz stoer 500 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Slettebachen dateret 12te Febr: 1768 og *og tinglyst den 5te Maji nestefter, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 12te Febr: 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Procurator Kramer som befalet paa Hans Nævermans Vegne contra Hr: Oberste v: Dietrichson og Tjener Rasmus Monsen i Rette æskede Sagen og gav tilkjende at den seeneste Ting ergangne igjentagne Lav Dag for Rasmus Monsen, i Mangel af at blive hans Opholds Stæd bekjendt uagtet derhen anvendte Bemøyelse, ikke var bleven forkyndt og ærbødigst atter maatte begjere den igjentaget til neste Ting under Forbeholdenhed derefter at fremkom/m/e med det fornødne.

Eragtet

Retten igjentager atter og fornyer den for udeblevne Rasmus Monsen givne Lav Dag derhen at han til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: vice Politie Mester Brose som Actor imod Ole Pedersen Kalland med fleere mødte og fremlagde den i Sagen den 6te Maji nestl: her afsagte Lav Dags Eragtning med Paategning om lovlig Forkyndelse samt originaliter den Comparenten under 23 Xbr: 1772 tillagde Actions Ordre med deri paaberaabte Anmeldelse af 21de ejusdem og endelig den ommelte Pante Obl:, hvorefter han paastoed \den/ her indstevnte anseet med Bøder efter 1te Post i Forordningen af 23de Januarii 1719 samt til at betale Sagens Omkostninger indberegnet Comparentens Salarium og ved følgende Udgifter med 10 Rdlr, hvormed han indloed Sagen lovlig Dom.

indkaldede Ole Pedersen Møllendahl og Haagen Nielsen Nyegaard mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen af de brugte Varsels Vidner i relation til Paategningen eedelig afhjemlet.

Da Sagen optages til Dom.

Hr: Politie Mester Brose mødte for Madame Birgite sal: Christensens og fremlagde en Reqvisition til Tings Vidne at af Dags dato og foruden hvad benævnte Reqvisition indbefatter udbad Laug Rettens og Almuens Forklaring ang: hvor stoer Andeel af de paa Gaarden Hope værende Huuse

de i Reqvisitionen anførte haver udgjort. Bemelte Reqvisiton blev i Retten oplæst og derpaa æsket Laug Rettens og tingsøgende Almues Gjensvar, hvortil af dem samtlig blev svaret at det rigtig forholder sig som Spørsmaalet i Reqvisitionen indeholder og at de afbrændte Huuse omtrent kunde udgjøre en tredie deel af Gaardens Huuse Bygninger.

hvorefter dette Tings Vidne blev bevilget sluttet og in forma beskreven meddeelt.

14. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Jon Mariager til Rasmus Michelsen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malts \og ½ Huuds/ Leje i Gaarden Dolvigen dateret 18de Junii 1773 med Revers

15. en Pante Obl: udgiven af Bahuus til Ole Børresen stoer 100 Rdlr med 2den p:tets Pant i Huuse Vaaninger paa Fanøe Klokker Gaard og Løsøre dateret 20de April 1768

16. En ditto udgiven af Albert Pedersen Møllendahl til Ole Børresen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans Huuser paa Møllendahl dateret 3de Julii 1771.

17. En ditto udgiven af Peder Olsen Riple til hans Brødre Knud, Rasmus og Niels Olsønner Riple stoer 250 Rdlr imod 1te p:tets Pant i hans ejende Gaard Riple dateret 1te Octbr: 1773.

Procurator Sr: Kramer mødte for Jacob Johannesen Gimmeland og tilkjendegav at han til dette Ting havde indstevnet Thomas Thomasen Gimmeland efter skriftlig Stevning paategnet

lovlig forkyndt som Comparenten i Rette lagde og derefter ville fornem/m/e om den indstevnte mødte.

Procurator Sr: Sønderburg for den indstevnte Thomas Thomasen mødte og sagde at siden Citanten Jacob Gimmeland er bortflyttet i et frem/m/et og langt fraliggende Skibreede saa var det ham kjent at han nu efter Lovens 1 – 9 – 20 ved Lejlighed af denne Proces kunde faae sit mellemværende med ham afgjort da han bemelte Thomas Thomasen ikke negter for at han joe har sluttet accord med bemelte Jacob Gimmeland om hans paaboende og bygslede Brugs Afstaaelse i Gimmeland og Overladelse saavel af Besætning som af hans ganske Formue og Ejendom intet undtagen uden allene Sølv for den Summa 340 Rdlr ved Forandring af første accord hvorunder Sølvet var indbefattet for en høyere Sum som skulle have været udbetalt og at han saaledes skulle have udbetalt sam/m/e 340 Rdlr ved Gaardens Tiltrædelse Fardag Paaske afvigte, men paastaaer at bemelte Citant Jacob Gimmeland har brækket bemelte accord og nødet ham nemlig Thomas Thomasen at gjøre Bekostninger ved Forbud mod Gaardens Afstaaelse til en anden og derved forvoldt ham stoer Møye Bekostning og Tab som langt overstiger den nu paasøgte Sum/m/a, derom ved Forliig sluttet en seenere accord til Opretning og derpaa har indeholdt den nu paasøgte Summa, altsaa og i saadan Anledning forbeholdt han Contra Stevning i Sagen og at beviisliggjøre hans lovlige Adgang saavel til de tilbageholdte 40 Rdlr som meere.

Pr: Kramer for Citanten frafaldt de indstevnte Vidners Førelse i Anledning af den *den indstevntes Tilstaaelse om den paastevnte Accords Rigtighed, men det tilsadte at accorden seenere skulle være forandret og de paasøgte 40 Rdlr derved eftergivet bliver aldeeles ubeviisligt og benegtes. Under denne Sag kand heller ikke komme under ventilation hvad Prætentioner den indstevnte maatte finde for godt at foregive eller ophitte, da det paastevnte paa Grund af Lovens 5 – 13 – 4 cf: 5 – 1 – 1 og 2den er af den Beskaffenhed at noget omtvistet og blot Foregivende ikke derimod kand komme i Betragtning. Det

1773: 146b

var derfore han paa Grund deraf paatrængede Dom i Sagen i relation til Stevnemaalet og liige efter sam/m/e med Paastand af 5 Rdlr i Processens Omk:

Procurator Sønderburg sagde at her er rec non impleti contractas og at Lovens 5 – 1 – 8 gjør at Procurator Kramers Exception i Følge Lovens 5 – 13 – 4 her ej kand blive applicable, desformedelst saae Comparenten fornøden at begjere til Contra Stevning Sagen udsadt til neste Ting.

Proc: Kramer erindrede at den foregivne Forandring i den paastevnte Accord er ubeviislig og benegtes, hvorfore han vedblev sit forrige.

Eragtet

Den af den indstevnte forlangte Anstand til neste Ret bevilges.

Procurator Sr: Johan Reutz \mødte/ paa Bondemanden Peder Olsen Riples Vegne og i Continuation af hans til sidstafvigte Som/m/er Ting udsadte Stevnemaal i Rette lagde hans til dette Ting imod Ole Olsen Riple udstædede Stevning af dato 23de Junii sidstl:, som fandtes paategnet at være lovlig forkyndt saavel for Vederparten Ole Olsen Riple som for Hr: Fogden Heiberg til Vedermæle, og vilde fornemme om de indkaldede møder.

Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel og Procurator Kramer mødte med Tilkjendegivende at han af Høy Øvrighed under 22de Julii nestl: var befalet til Følge det Ole Olsen Riple Allernaadigst bevilgede Høy Kongelige Beneficium paupertatis af 2den Julii nestl:, hvilke begge han i Retten anviiste, {og hvoreft} at træde til Forsvar i Sagen for den indstevnte Ole Riple og at udføre den til hans Rets Erholdelse. han toeg altsaa til Gjenmæle paa den indstevntes Vegne og forbeholdt Contra Stevning i Sagen samt derefter at godtgjøre

Citantens Ubillighed og uchristelige Forhold, hvorefter det vilde viise sig at Citanten ikke havde ringeste Ret til Gaarden, men at han ved List allene pro forma havde tilkjøbt sig den uden derved at skulle erholde nogen Ejendoms Ret dertil og hvilket følgelig heller ikke tilkom/m/er ham, hvorfore hans og Cautionisters Ansvar under denne Sag maae blive saameget meere betydelig, han reserverede altsaa Contra Stevning i Sagen og dertil begjerede Tiid til nestk: Sommer Ting.

Proc: Reutz for Citanten ville for denne sinde ikke indlade sig i noget unyttigt Ordgyderie men allene for denne sinde var nødsaget, siden vedkommende nu har taget til Gjenmæle at begjere Sagen Anstand til førstk: Sommer Ting for den at slutte siden det nu ikke kand skee formedelst et behøvende Tings Vidnes Beskrivelse som først paa Byetinget i Bergen sidstl: Mandag blev sluttet, imidler tiid forbeholdt Comparenten sin Part alle lovlige reservanda.

Proc: Kramer tilførte at det er noksom bekjendt hvem der meest benytter sig af Ordgyderie enten han eller Sr: Reutz men i Øvrigt vedblev sit forrige.

Eragtet

Sagen udsættes til nestk: Som/m/er Ting efter begge Parters Forlangende.

Proc: Sr: Kramer for Ole Olsen Riple fremstoed og tilkjendegav at han til dette Ting havde indstevnet sin Broder Peder Olsen Riple efter skriftlig Stevning af 18de Septbr: nestl:, den han i Rettelagde og fandtes paategnet lovlig forkyndt, saavel til Doms Lidelse som at anhøre Vidner, hvorefter han vilde fornem/m/e om den indstevnte møder.

indstevnte Peder Riple mødte

1773: 147

ikke efter Paaraab, men de 3de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel.

de brugte Kalsmænd Lensmanden Jaen Andersen og Søn Anders Jaensen Tveteraas afhjemlede under Eed Forkyndelsen for udeblevne Peder Riple i Relation Paategningen paa Stevningen.

Proc: Kramer fremsadte dernest følgende Spørsmaale til Vidnerne, hvorefter han begjerede dem afhørte nemlig 1. om de ikke vare overværende ved den i Stevnemaalet ommelte accord imellem Citanten og den indstevnte angaaende 2de Hæste 2. om de ikke rigtig blev accorderede om de ommeldte 26 Rdlr og af Peder Riple der paa leveret paa Haanden 2? Saaledes at hælvten af de derefter resterende 24 Rdlr skulle være betalt til nestl: St Hans Tiid og de øvrige saasnart Citanten trængede dem? 3. om ikke Peder Riple siden den Tiid har haft bemelte Hæste?

fremstoed

1te Vidne Ole Arnesen Øvre Todtland som aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe til 2den qv: joe ligesom omspurgt til 3die ligesaa jae indtil for ganske kort Tiid da han har bortbyttet den eene,

og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det dimitteret og fremstoed

2det Vidne Ole Olsen Samdahl som aflagde Eed og i et og alt forklarede eenstemmig med nestforrige Vidne undtagen i Henseende hvorvidt Peder Riple siden kand have bortbyttet den eene Hæst, der er Vidnet ubekjendt,

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

3die Vidne Elias Magnussen Skoeleholder som aflagde Eed og vandt aldeeles eensstem/m/ig med 1te Vidne og derpaa blev dimitteret.

Proc: Kramer erindrede om Lav Dag for den indstevnte men udeblevne Peder Olsen Riple til neste Som/m/er Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte, men ej denne sinde tilstædemødende Peder Olsen Riple gives Lav Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Politie Mester Brose for Peder Olsen Riple fremlagde Forelæggelsen af 6te Maji nestl: paategnet lovlig forkyndt og begjerede de 2de deri benævnte Vidner afhørte efter de til forrige Vidner frem satte qvæstioner.

Proc: Kramer mødte for den indstevnte og forbeholdt hans Ret, de {indstev} forelagte Vidner mødte og fremstoed som

3die Vidne Elias Larsen Bircheland der aflagde Eed og forklarede aldeeles eensstemmig med forrige Vidner,

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter at være forelæst de forrige Vidners Forklaring som han gestændigede dimitteret og fremstoed

4de Vidne Christopher Svensen Almeland som aflagde Eed og vandt i et og alt eensstemmig med forrige Vidner, hvis Provemaal han af Protocollen havde anhørt forelæse, hvorefter han blev dimitteret da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge ham.

Hr: Brose derefter for Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte for hans fornærmende og upasselige expressioner maae tilpligtes at gjøre Citanten en passe Afbigt og derforuden at bøde noget anseeligt til Sognets fattige og betale Sagens Omkostning med 10 Rdlr.

Proc: Kramer for den indstevnte erindrede at efter Vidnernes Forklaring kunde det passerede mod Peder Riple vel aldrig være annerledes end passelig paa hans grove Forhold, saa den indstevnte der formedelst ikke kunde være i mindste Ansvar, men denne Sags Anlæg mod ham meget meere blive aldeeles ubeføyet ham allene til Tiids Forsøm/m/else og Penge Spilde, han paastoed derfore at Citantens Irette sættelse maatte blive uden al Følge og han aldeeles befriet for al Ansvar og Tiltale i Sagen, men Citanten burde meget meere erstatte ham den

1773: 147b

ham forvoldte Omkostning med 4 Rdlr.

Citanten som formeente at der ej af Sagens Procedure vil findes den ringeste Anledning fra hans Siide til den ham af den indstevnte tilføyede Fornærmelse vedblev i alt sin gjorte Paastand som han haabede at ville befindes aldeeles velbeføyet og saaledes som før indloed Sagen Dom.

Proc: Kramer svarede at Vidnernes Forklaring noksom viiser Anledningen til det passerede at være given fra Peder Riples Siide og ved blev sit forrige.

Citanten vedblev og sit forrige med Negtelse af alt modstridende og ubeviist.

optages.

18. Publ: et Skjøde udgiven af Knud Pedersen Fantoft til Værdie Mesteren Hr: Ditmar Kahrs paa Gaarden Fantoft af Skyld 1 Løb Smør og 2 Skilling Penge for 700 Rdlr {dateret} dateret 7de Octbr: 1773

19. En Fredlysning under 8de ejusdem udgiven af Hr: Foged Heiberg for de angrændsende af nye bemelte Gaard ej at fornærme sam/m/e Ejer.

20. Et Skjøde udgiven af Anders Nielsen Apeltved til hans Søn Niels Andersen paa 1 Pund og 2 4/6 Mark Smørs Leje i Gaarden Apeltved for 133 Rdlr dateret 8de Octbr: 1773.

21. En Bygsel Seddel udgiven af Jacob Jacobsen Byenæs og Ole Monsen Schiold til Niels Andersen Apeltved dateret 8de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

Hr: Politie Mester Brose for Piigen Elsebe Michels Dotter fremlagde hendes mod Karen Lars Dotter under 18de Septbr: nestl: udfærdigede Kald Sæddel med Paategning om lovlig Forkyndelse.

Rasmus Christophersen Myhren mødte som Laug Værge for indstevnte Karen Lars Dotter og vedtoeg paa hendes Vegne lovlig Varsel og af Vidnerne mødte Knud Vos, Karen Ols Dotter, Karen Hans Dotter og Maren Hans Dotter samt Elias Nielsen Damsgaard, til hvilke Citantindens benævnte Fuldmægtig begjerede fremsadt disse qvæstioner 1. om ikke veed at Citantinden for 2de Aars Tiid siden leverede den indstevnte til Forvaring en Kiste og et Skrin begge tillukkede med forsvarlige Laaser? 2. om ikke har hørt efter den Tiid den indstevntes Tilstaaelse om sam/m/es Modtagelse 3. om ikke og naar har været overværende ved benævnte Kistes og Skrins Tilbageleverelse og da tydeligen seet at Laasene derfore vare brækkede 4. ikke har hørt og naar at den indstevnte vedtoeg at betale 12 Rdlr for det som Sagsøgersken ved Kisten og Skrinets Tilbageleverelse deraf savnede?

Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst de mødende Vidner med Formaning til sand Bekjendelse, fremstoed

1te Knud Knudsen Voss boende paa Damsgaard som aflagde Eed og forklarede til 1te qv: at han ej derved var tilstæde til 2den nej har ej hørt det af hende selv men vel af andre til 3die joe da var han tilstæde efter Tilkaldelse af Citantinden og var Laaset til Kisten løst men det til Skrinet tillukket. til 4de qv: nej har det ikke hørt

og da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge blev det dimitteret.

1773: 148

2det Vidne Karen Ols Dotter Huuskoene paa Damsgaard, der aflagde Eed og svarede til 1te qv: Nej til 2den joe til 3die Nej, til 4de qv: joe det har Karen Lars Dotter sagt i Vidnets eget Huus ved Ols Dags Tiider indeværende Aar

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev hun dimitteret. fremstillet

3die Vidne Karen Hans Dotter tjenende hos nysbemelte 2det Vidne aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nest forrige 2det Vidne,

hvorefter dimitteret og fremstoed

4de Vidne Maren Hans Dotter forhen tjenende hos Ole Damsgaard og nu hos Peder Evie i Bergen aflagde Eed og svarede Nej til de 3 første qvæstioner, men til den 4de eensstemmig med 2det og 3die Vidner.

hvorefter hun fra Retten blev afskeediget og fremstoed

5te Vidne Elias Nielsen paa Damsgaard boende aflagde Eed og svarede til 1te og 2den qv: nej til 3die joe da var Vidnet tilstæde og var Laaset i Stykker til Kisten der var tilslagen med en liden Nagle men kand ikke erindre sig om Skrinet var i Laas eller ikke, til 4de qv: nej der om har han intet hørt.

Citanten fremstillede dernest som godvillig mødende Vidne

6te Vidne Daniel Michelsen Smed boende i Dokken ved Synnæs som aflagde Eed og forklarede at han sidstl: Som/m/er kort efter St Hans Dag af Citantinden var tilkaldet at opdirke Kisten {og Skrinet} som stoed hos Karen Ols Dotter og sagdes nyelig at være didbragt fra Karen Lars Dotter og befandtes da Laaset dertil ganske sønderbrudt hængende efter 2 smaa Søm, men Skrinet dirkede han op hos Karen Lars Dotter, og befandtes Kjendetegn til at Laaset dertil og havde været opbrudt, men var igjen tilfæstet med en Trænagle der var oversmurt med Tjære og en afbrudt Søm, sam/m/e Tiid da der blev spurgt efter Skrinet, svarede Karen Lars Dotter at hun ej vidste noget derom, da hun ej havde paapasset {hendes} Skrinet, men omsiider blev det fundet af hende selv i hendes egen Sæng og deraf optagen, hvorefter han blev dimitteret.

Fleere mødte ikke thi begjerede Citantindens Fuldmægtig Vidnerne Rasmus Pedersen og Lars Pedersen med Hustrue under Lovens Falsmaal forelagt til neste Ting. dernest blev Forkyndelsen under Eed afhjemlet i Henseende nysbemelte udeblevne Vidner af de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Andersen og Hans Hansen Tveteraas i relation paategningen.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Vidner Rasmus Pedersen og Lars Pedersen med Hustrue Anne Rasmus Dotter forelægges under Lovens Falsmaal til neste Sommer Ting for dette Skibreede at møde med deres Provemaal i Sagen.

1773: 148b

Procurator Sr: Sønderburg for Krudmester Christopher Weidemejer i Rette æskede den sidstl: Ting til denne Tiid udsatte Sag imod Kypper Christopher Foss ved Krudmøllen og begjerede sam/m/e til neste Ret udsadt under Forbeholdenhed at faae Vidnerne forelagt paa nye efterdie den passerede Forelæggelse ikke er ved Haanden men bleven tabt og forkom/m/et.

Eragtet

Sagen udsættes til neste Ret efter Hoved Citantens Paastand

da Dagen var forløben udsettes Tinget til i Morgen

Dagen nestefter den 9de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret

22. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Siur Siursen Garnæs paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Næsse for 120 Rdlr 4 mrk dateret 9de Octbr: 1773.

23. En Pante Obl: udgiven af Siur Siursen Garnæs til Baste Joensen Garnæs i Arne Skibreede stoer 99 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte ham tilkjøbte Gaard Næsse samt med Caution af Faderen Siur Siursen Houcheland af 9de Octbr: 1773.

24. Et Mortifications Skrift udgiven af Biørn Pedersen og Ole Øfsthun hvorved *annulres det af den første til den sidste udgivne Gave Brev af 8de Maji a: c: dateret 9de Octbr: 1773.

Dernest udi Sagen indstevnt af Peder Olsen Riple imod Ole Øvre Todtland saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Naar betragtes hvad de afhørte 4 Vidner eensstemmig forklarer at Citanten Peder Riple sloeg i Bordet førend indstevnte Ole Todtland bad de tilstædeværende at føre den Hunsvot nemlig Citanten ud, saa er vel dette sidste brugte Udtryk utilbørligt men tillige foranlediget af Citanten selv ved at foregaaende liige Forhold der hermed kand compenseres, hvorfore den indstevnte for videre Tiltale i denne Sag friefindes.

Fremdeeles er udi Sagen indstevnt af Hr: vice Politie Mester Brose som anbefalet actor imod Ole Pedersen Kalland saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Under dato 9de Xbr: 1770 har indstevnte Ole Pedersen Kalland nu boende paa Møllendahl udgivet den i Rette lagde Obl: til Brithe Niels Dotter Smaadahl stoer 60 Rdlr skrevet paa stemplet Papiir No 20 af 2den Classe til 24 s, i Stæden No 1 af første til ½ Rdlr til Fornærmelse af Hans Kongel: Mayts: stemplede Papiirs Intrader, hvorimod han efter given Lav Dag intet har haft til sit Forsvar at andrage. Vel synes det at den ved Forordningen af

23de Januarii 1719 udi 1te articul fastsadte Straf fornemmelig ikkun concernerer creditor, men da denne er død og hans Arvinger ej ere kaldede til Undgjeldelse i Sagen saa kand Debitor ikke der fore frietages, da han ogsaa burde holde sig Lovene efterrettelig ved at udgive Gjælds Brevet i behørig lovlig Form; det lader derhen til at vedkom/m/ende just ikke har haft Forsæt herved at fornærme det stemplede Papiir, da Obl: derpaa er skrevet, men mueligens ikkun af Uvidenhed paa det urette Slags, hvorfore denne Ret med Billighed skjønner at dette ikkun kand forholde

1773: 149

sig som en halve Deel imod det der er skreven paa slet Papiir i Stæden [for]? Stemplet af 2den Classe,
Thi Kjendes for Ret at benevnte Ole Pedersen bør erlægge udi Mulct 5 Rdlr til liige Deeling imellem Hans Mayts: Fiskum og Angiveren Haagen Nielsen Nyegaard, samt at betale Actor denne Rettergangs Omkostning med 6 Rdlr. at efter kom/m/es 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

25. Publ: en Pante Obl: udgiven af Ole Andersen Øfsthuen til Biørn Pedersen Mitthuen paa 100 Rdlr og Torger Haaversen Øfsthuen paa 50 Rdlr tilsam/m/en 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Øfsthuen dateret 9de Octbr: 1773.
26. Et Declarations Skrift af ditto dato udgiven af Biørn Peder[sen] Mitthuen, hvorved han oplyser at ingen Odel hæfter paa hans ejende Anpart i bemelte Gaard Mitthuen.

Hr: Fogden loed fremlægge til sit Regnskabs Bielæg de sam/m/e 3 Tings Vidner som for Sartors Skibreede, hvortil i et og alt blev svaret det sam/m/e som der. 4. Aftags Tings Vidnet 5. Odels Mandtallet som paa Som/m/er Tinget er examineret. 6. de ordinaire Skatte restancer for indeværende Aar beløber 1072 Rdlr 5 mrk 15 s fra forrige Aaringer 353 rd 5 mrk 8 s og pro Cto Skats restancen 48 rd 3 mrk 4 s. 7. Concumtions Restancen til 1772 Aars Udgang beløber 105 Rdlr 8 s. 8. Et Tings Vidne om Restancerne fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det aldeeles forholder sig som omspurgt.

Mons Ellevsen Giellestad fremstoed for Retten og beklagelig anmeldede at Piigen Brithe Ols Dotter Ole Træet under Steene Gaard med den Spedalske Syge er befængt efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner under 6te hujus, og da hun slet intet er ejende til at betale sin Indlem/m/else i St Jørgens Hospital var han herom begjærende Laug Rettens og Almuens Svar indhentet, hvortil af dem samtlig blev svaret ja at det aldeeles forholder sig som omspurgt.
Comparenten ansøgte dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt der blev bevilget

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1774 opnævnt og anordnet følgende nye Laug Rettes Mænd 1. Niels Larsen Mildeshoug 2. Lars Olsen Schiold 3. Poul Olsen Scheje 4. Ole Andersen Øfsthuen 5. Mons Olsen Smøraas 6. Lars Nielsen Kirke Biercheland 7. Ole Michelsen Nøetved og 8. Mons Larsen Lille Tvet.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1773.

Anno 1773 den 11te Octbr: blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Herløe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen fl: ere anførte overværende Hr: Fogden Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved Sartors Ting er registerede.
Dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1773: 149b

1. En Pante Obl: udgiven af Niels Friderichsen Toft til Hr: Consul Wallace stoer 40 Rdlr mod Pant i hans Vaan og Udhuuse samt Nøst dateret 28de Augusti 1773
2. En ditto udgiven af Ole Olsen Hielmen til Hr: Consul Wallace stoer 22 Rdlr 7 s mod 1te p:tets Pant i 5/6 Skilling Jord og Specificeret Løsøre dateret 7de Septbr: 1773.
3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Algerøen i Sartor Skibreede d: 24de Apr: 1773 efter afg: Hans Thomesen.
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Hielmen her i Skibreedet d: 2den Septbr: 1773 efter afg: Anders Jansen.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Olsen Brevig til Johannes Hansen paa *paa 3 Mark Smør 9 Mark Fisk og 1/22 (1/12?) Faars Leje i Gaarden Ohnen dateret 13de Septbr: 1773 med Revers
6. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad til Hans Hansen paa 1 Bismer Pund Fisks Leje i Gaarden Wiig dateret 4de Januarii 1773 med Revers og er paategnet af Hr: Fogden at den rette Skyld af dette Brug efter Matriculen er ikkun 18 Mark Fisk.

Procurator Johan Reutz loed ved Skrivelse til Dommeren af 9de hujus fremsende den under 12te Maji a: c: af Retten givne Laug Dag for Hr: Krigs Raad Koren for hvem sam/m/e er forkyndt den 7de Septbr: a: c: efter hans egenhændige Paategning med Indladelse til Doms efter udførte Procedure og protest imod Udsættelse, hvilken Laug Dag er saa lydende.
Indstevnte Hr: Krigs Rd: Koren loed ved Skrivelse af 8de ejusdem fremsende et Indlæg af sam/m/e dato hvorudi han begjærer Sagen udsadt for at begengne den med Contra Stevning hvilket er saa lydende.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjæring gives Sagen Anstand til nestk: Som/m/er Ting.

7. Publ: et Skjøde udgiven af Sr: Thyge Jæger til Lars Pedersen paa 9 Mark Smør 6 Kander Malt og 2 ¼ Mark Fisks Leje i Gaarden Tollesøen for 40 Rdlr dateret 24de Septbr: 1773
8. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Olsen Hegøen paa sin Moeder Bottele Niels Dotters [Vegne]? til hendes Søn Joen Olsen paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Hegøe af 11te Octbr: 1773 med hosfulgte Duplicat.
9. En ditto udgiven af Johannes Olsen Agotnes til hans Søn Ole Johannesen paa 12 81/132 Mark Fisk i Gaarden Wiig af 11te Octbr: 1773 med Revers

Hr: Fogden Heiberg havde til dette Ting med skriftlig Stevning ladet indkalde Sr: David Frich for at høre de i sam/m/e Stevnemaal benævnte Vidners eedelige Forklaring efter Stevningens nærmere Formeld som er af følgende Indhold.

Hr: Raadmand Frich mødte paa sin Faders Vegne og vedtoeg lovlig Varsel og samtlige de indstevnte Vidner, hvoraf Citanten fremstillede 1. Lasse Hansen Kleppestøe, som han begjerede eedfæstet og tilspurgt 1. om han ikke er Forpagter paa Gaarden Kleppestøe 2. hvad han betaler aarl: i Forpagtning til Jord Ejeren 3. om ikke han veed at Joen Aamundsen Dahlen ligeledes er en Forpagter og hvor stoer Forpagtnings Afgift han aarlig yder 4. om han veed om ikke Ole Olsen Krogaas Vogen og Stephen Jacobsen Dyevigen ere Forpagtningsmænd af deres paaboende Pladser og hvad de aarlig hver for sig betale i Afgift?

1te Vidne Lasse Hansen Kleppestøe som aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe til 2den 40 Rdlr til 3die han har haft en Plads i Brug hvoraf efter eget Siigende er givet 30 Rdlr aarl: Afgift. til 4de joe at Stephen giver 8 Rdlr og Ole 10 i aarlig Afgift.

dernest begjærede Hr: Raadmand Frich paa den indstevntes Vegne Vidnet forelagt følgende contra qvæstioner 1. om der enten i Aarene 1768, 69 og 70 heller nogen anden Tiid har været meere end een Forpagter

1773: 150

paa Gaarden Kleppestøe 2. om ikke de Stæder Dahlen, Krogaas vog og Dyevigen ere Rydnings Pladser som endnu ryddes og behøver megen Rydning førend de kand kom/m/e i Stand 3. om nogen af disse Stæder ligger heller kand regnes at ligge under Kleppestøe, om de ikke ere optagne af Myrer og Udmark, om ikke Rydningsmændene som boer paa dem aarlig maae kjøbe Høe til deres Creaturer. Hvorpaa Vidnet svarede til 1te nej til 2den joe og i sær de 2 sidste til 3die Dahlen er ryddet af fælleds Udmark for Øvre Kleppe og Kleppestøe, men Krogaasvog og Dyevigen ere ryddede paa nordre og vestre Siide af et imellem løbende Vand af Udmarken til Krogaas, men vidste ikke om hvorvidt de maatte kjøbe Høe til deres Creaturer, med mindre det skulle være i haarde Aaringer.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Vidnet tilspurgt i Anledning Hr: Raadmand Frichs qvæstioner for det 5te om ikke i de af Hr: Raadmanden benævnte Aaringer boede en Forpagtningsmand paa Dahlen saavelsom Krogaas vog og Dyevigen 6. om David Frich har bekostet Rydningen af disse bemelte Pladser eller Opsidderne selv paa egen Bekostning har ryddet dem. 7. om Sr: Frich ejer saavel Øvre Kleppe som Krogaas og 8. om ikke een hver Gaard hvorvel den er dyrket alltid meere kand ryddes og forbedres i sær naar man dertil vil benytte sig af Udmarken? Hvorpaa af Vidnet blev svaret til 5te qv: joe til 6te Vidnet meener at Frich selv har bekostet det men at Opsidderne haver lagt deres Slæb derpaa til 7de joe til 8de ligesaa joe.

Hr: Frich begjerede Vidnet tilspurgt 4. om ikke disse Stæder ligger ganske adskildte fra de gamle Gaarder omgjerdede for sig selv ryddet af aldeeles uduelige Myrer og med stoere Bekostninger bebyggede og begyndt Rydningen hvortil blev svaret joe.

Hr: Fogden begjærede Vidnet tilspurgt 9de om ikke Udmarken altiid ligger adskilt fra Hjemme Bøen paa alle Gaarder? Hvortil blev svaret joe.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han afskeediget og fremstillet Joen Aamundsen Dahlen som Citanten begjerede forelagt de til 1te Vidne fremsadte 3die og 4de qvæstioner

2det Vidne Joen Aamundsen Dahlen som aflagde Eed og forklarede at han for 13 Aar siden bekom Stædet Dahlen til Brug og deraf svarer aarlig Afgift 24 Rdlr til 4de qv: joe at de beboer bemelte Pladser som Rydningsmænd saavidt Vidnet veed og de efter eeget Siigende svarer aarlig Afgift Stephen 8 rd og Ole 10 Rdlr, dog have de ikke selv opryddet dem men Frich selv til de af den indstevnte fremsadte 2 første qvæstioner svarede ligesom forrige Vidne til 3die at de ere samtlige ere opryddede af de omgrændsende Gaarders fælleds Udmark til Citantens 5te qv: ligesom 1te Vidne til 6te at paa Dahlen var noget ryddet førend han kom der og meere er skeed siden af ham selv og med de 2 andre Pladser

ligeledes til 7 og 8de qv: joe til den indstevntes 4de qv: joe til Citantens 9de qv: ligeledes joe
viidere begjærede Citanten tilspurgt 10. om ikke Vidnet tilligemed Dahlen bruger en anden Plads kaldet Næsset hvoraf han betaler aparte Afgift og hvormeget? R: joe har brugt den i 3 Aar og deraf aparte svarer 6 rd Afgift {6 Rdlr} ligesom den og for sig selv er bebygget.
den indstevnte

1773: 150b

begjerede Vidnet tilspurgt 5. om ikke dette Stæd er opryddet og bebygget af Frich selv og om han ikke veed at D: Frich har brugt Folk for Betaling at oprydde alle disse Stæder? R: joe Næsset er af Frich selv ryddet og bebygget men i Henseende de øvrige Pladser veed Vidnet ikke hvad Bekostning Frich kand have gjort førend han kom til Bruget, men siden den Tiid intet,
og da ingen havde Vidnet Videre at tilspørge blev han dimitteret og fremstillet
3die Vidne Ole Olsen Krogaasvog der aflagde Eed og paa Citantens 4de qv: forklarede i 3 Aar at have beboet Pladsen Krogaas Vog som Huusmand og Rydningsmand og deraf svarer aarl: Afgift 10 Rdlr dog var den opryddet førend han kom dertil og siden er blevet meere, og frafaldt Citanten de øvrige qvæstioner til dette Vidne siden de 2de første eenstem/m/ig have forklaret at der mange Aar forhen have beboet Forpagtningsmænd saavel paa Dahlen som de øvrige 2de Pladser. Til den indstevntes 1te qv: svarede nej til 2den joe, de øvrige qvæstioner bleve frafaldne men derimod tilspurgt efter den indstevntes Begjæring om hand kand vidne at der længe førend han kom til dette Stæd har boet nogen anden og om det ikke nyelig før var begyndt at ryddes. R: førend Vidnet kom dertil havde hans Fader beboet denne Plads i 2 Aar og Lasse Johannesen igjen nogen kort Tiid forhen.
og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret. og af Citanten fremstillet
4de Vidne Halvor Schielanger som han begjerede tilspurgt 1. om ikke David Frich da Vidnet var med Lensmanden paa Kleppestøe at gjøre Udpantning for Kongel: Skatter selv uanmoedet af Lensmanden eller Mændene anviiste en Stue, hvorudi de udpantede Sager blev hensadt og selv hjalp til at bære dem derind 2. om ikke og Frich selv frievillig af egen Drift tilbød Lensmanden *Nller (eller?) Fogdens Fuldmægtig som sam/m/e Tiid var tilstæde Nøgelen til Værelset hvorudi de ommelte Varer var indsadt og overleverede den efterat han selv havde lukket Dørren til. bemelte Vidne aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe aldeeles ligesom qvæstionen indeholder til 2den ligesaa joe ligesom omspurgt.
og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret og fremstillet
5te Vidne Anders Olsen Hougen som aflagde Eed og forklarede i et og alt eenslydende med nysforanførte 4de Vidne paa de sam/m/e ham efter Citantens Begjær forelagde Spørsmaale, hvorefter han blev afskeediget fra Retten.
Citanten frafaldt det endnu uafhørte Vidne Stephen Dyevigen og begjerede Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt, paa det han kunde afsende det til vedkom/m/ende høye Stæder for at viise hvor usandrue den over Citanten af David Frich til Stiftet indgivne Klage af 16de Augusti sidstl: er.
Hr: Raadmand Frich begjerede Vidnet Stephen Jacobsen paa de 2 første af hans fremsatte qvæstioner tilspurgt og det forrige afhørte Vidne {tilspur} Joen Aamund-

1773: 151

sen tilspurgt om han ikke i de første Aar beboede det Stæd Dahlen uden derfore at give nogen Betaling.

Hr: Fogden Heiberg protesterede imod Hr: Raadmand Frichs Forlangende siden han som Citant har frafaldet Vidnet Stephen Dyevigen og Frich ikke haver stevnet Fogden contra at anhøre Vidner, paa samme Grund formeente han og at {han} \Frich/ ej kunde faae Joen Aamundsen Dahlen nu atter frem kaldet til Provemaal, da det eengang er dimitteret fra Retten og han som Citant ej noget at tilspørge Vidnet fandt fornøden.

Hr: Frich benegtede ikke at have frafaldet dette Vidne og reserverede reservanda.

Citanten replicerede at da han ej havde stevnet kunde han ej heller frafalde det, da saadant allene dependerer af Citanten

Hr: Frich reserverede sig Contra Stevning udtagen til neste Ret og da at afhøre saavel det af Citanten frafaldne som fleere Vidner.

Afskeediget.

Efter Citantens Paastand bevilges Tings Vidnet sluttet og in forma beskreven meddeelt, da det derimod er den indstevnte uformeent ved et andet Tings Vidne at besørge fornøden Oplysning og Modbeviis paa sin Siide.

Hr: Krigs Assessor Falch mødte og anmeldede ved mundtlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Christian Johannesen Wiig fordie han som Formand for et Liigfølge til Herløe Kirke sidstl: Høe Aande (høyonn) tilligemed det øvrige Følge har gaaet over Citantens Bøe hvor Græsset endnu stoed i Vext uslagen, da de baade kunde gaae tæt derved hvor Græsset allereede var slagen og den anden almindelige Vej og det uagtet derimod skeede Forbud af Kongel: Mayts: Foged ved Fredlysning af Octbr: 1771 der sam/m/e Dag inden Tinge er vorden bekjendtgjort derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse saavelsom denne Rettergangs Omkostning at erstatte og derom at anhøre Vidnerne Ole Nielsen Herløesundet, Lisbet Magnes Dotter Sætre og Mons Næsset der under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge Provemaal i Sagen.

Indstevnte Christian Johannesen Wiig mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ingen af Vidnerne mødte efter Paaraab.

Citanten fremstillede derhos Stephen og Johannes Houge som han havde formaaet til at besigte og taxere den paa hans Mark af den ind stevnte foraarsagede Skade, til hvem at anhøre den indstevnte liigeledes var kaldet, hvilke han begjerede tilspurt 1. om der ikke var anden Vej at gaae end den Liig Følget var passeret og 2. til hvad Priis og Værdie de efter beste Skjøn kunde anslaae den ved Græssets Nedtrakning af bemelte Liig følge foraarsagede Skade.

derpaa fremstoed

1te Vidne Stephen Heinesen Hougen, der efter at være Eedens Forklaring af Lov Bogen forelæst aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe der er en anden Vej der er benet og dertil anlagt til 2den qv: at omtrent 3 Voger Høe herved kand være spildt og nedtraad, men saae dette Vidne ikke at den indstevnte var passeret og havde nedtraaed Græsset, det Citanten ved de udeblevne Vidner agter at oplyse, derimod besaae Vidnet allene bagefter det meget nedtræde Græs som efter Citantens Siigende af den indstevnte med Følge skulle være foraarsaget,

hvorefter Vidnet blev dimitteret og fremstoed

2det Vidne Johannes Monsen Hougen der aflagde Eed og i et og alt vandt aldeeles eensstemmig med 1te Vidne paa begge qvæstioner.

derefter fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Mons Nielsen Schiellanger og Niels Olsen sam/m/estæds

der under Eed afhjemlede Stevningens Forkyndelse for de udeblevne Vidner Niels Olsen Herløesund, Lisbet Magnes Dotter Sætre og Mons Næsset at være skeed med 3 Ugers Varsel i eeget Paahør under Lovens Falsmaal

Citanten udbad de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Indstevnte Christian Johannesen Wiig kunde ikke negte at have trædet noget lidet ude i Græsset ved den omstevnte Lejlighed og at der var en anden banet (benet) Vej, men havde Ordre af en anden ustevnet Person ej at gaae den.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Niels Olsen Herløesund Lisbet Magnes Dotter Sætre og Mons Næsset forelægges under Lovens Falsmaal til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Provemaal i Sagen at aflægge, hvilken Kjendelse Citanten tager beskreven og besørger for Vidnerne vedbørlig forkyndt.

Dernest anmeldte og Hr: Krigs Assessor Falch med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Poulsen Nore Toft fordie han sidstl: Vaar da Græsset stoed i Udspring til et Fæster Øl ved Kirken har udtappet og solgt Øl og Brændeviin og ved den Lejlighed tilligemed sine Gjæster at have nedtrædet Græsset til Skade for Citanten som Ejer af al den tæt om Kirken beliggende Mark, derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt Søgemaalets Omkostning at erstatte og derom at anhøre Vidnerne Ole Nielsen Herløesund, Lisbet Magnes Dotter og Magne Sætre, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Indstevnte Anders *Olsen Nore Toft mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men Vidnerne mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed Kaldsmændene Lensmanden Mons Nielsen Schielanger og Niels Olsen sam/m/estæds der med opragte Fingre efter Loven afhjemlede Forkyndelsen for bemelte 3de Vidner under Falsmaal at være skeed med 3 Ugers Varsel i deres eget Paahør.

Anders *Olsen Toft tilstoed sidstl: Vaar i et Fæster Øl at have udtappet Øl og Brændeviin tet ved Herløesunds Huuser paa Citantens Grund og meente ej derved at have fornærmet nogen

Hr: Fogden Heiberg reserverede sig under denne Sag nærmere aparte Tiltale imod den indstevnte for ulovlig Øl og Brændeviins Sal i Følge den Kongel: Allernaadigste Forordning af 1757 om Misbrugs Afskaffelse med Brændeviins Bruug.

Citanten udbad de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Eragtet

De udeblevne Vidner Ole Nielsen Herløesund, Lisbet Magnes Dotter og Magne Sætre forelægges under Lovens Falsmaal til neste Som/m/er Ting at møde med deres Provemaal i Sagen, hvilken Kjendelse af Citanten tages beskreven og besørges vedbørlig forkyndt.

Hr: Krigs Assessor Falch anmeldte med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lars Poulsen Herløevær fordie han sidstl: Julii Maaned paa Kirke Vej og imedens han opholdt sig ved Kirken har gaaet ude i Citantens Ager og Eng og der har nedtrædet hans Høe og Korn derom at anhøre Vidner Halvor Johannesen Manger, Johannes Larsen Landsvig og Mons Hansen Herløe som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge og Dom at liide til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at oprette.

Johannes Larsen Herløevær mødte paa sin Faders indstevnte Lars Poulsens Vegne og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed paa hans Vegne at han ved Kirken har trædet ud i Citantens Ager som er tet derved paa et Par Favner beliggende.

Af Vidnerne mødte

Halvor Johannesen Manger som aflagde Eed og forklarede sidstl: Augusti Maaned at have seet indstevnte Lars Poulsen Herløevær

da han var ved Kirken at have trædet ude i Citantens Ager og Eng der var uslaaet og der at have nedtrædet hans Korn og Høe og det uden nogen Nødvendighed da han baade kunde staae paa Kirke Gaarden og gaae den almindelige Vej

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning dimitteret.

dernest blev Stevningens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Mons Nielsen Schielanger og Niels Olsen sam/m/estæds at være skeet for de udeblevne 2 Vidner i eeget Paahør med 3 Ugers Varsel under Lovens Falsmaal.

Citanten begjerede de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indkaldede men ej mødende Vidner Johannes Larsen Landsvig og Mons Hansen Herløe forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med deres eedelige Vidnes byrd i Sagen, hvilken Kjendelse Citanten tager beskreven og for vedkom/m/ende besørger forkyndt.

10. Publ: en Indførsels Forretning i Gaarden Myrtved af 11te Augusti 1772 hvorved for resterende Kongel: ordinaire Skatter hos Mathias Kjører der samme har ejet af Beløb 15 rd 5 s tilligemed Indførselens Omkostning {er gjort} tilsam/m/en af Beløb 17 rd 5 s er forkyndt immission og Udlæg udi bemelte Mathias Kjørers ejende Anpart i Gaarden Myrtved af aarlig Landskyld 1 Pund Smør og 1 1/3 Mæle Malt.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, hvortil af samtlige Almue blev svaret at det forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring, undtagen i Henseende til 3de qv: det som nu af Jacob Christiansen Oen og Mathias Olsen sammestæds blev anmeldet at de paa det vilde Hav i en sønderslagen Casse havde fundet 6 Sølv Skeer og 2de Russiske Penge som denne Som/m/er ere funden og de nu i Retten fremviiste og blev Skeerne inden Retten vejet og befantes hver at holde 3 Lod 3 ½ Qvintin og blev hver af Pengene anseet at være værd 80 Copic eller 5 mrk Danske, Sølvet var af frem/m/et Prøve og havde Anseende til at være slet Sølv og til 4de qv: at der paa Gaarden Asch af Hr: Krigs Raad Koren er opsadt en Saug som afvigte Aars Sommer blev brugt det Hr: Fogden gav tilkjende for ham at være uanmeldet. og i Henseende 11te og 12te qvæstion forbeholdt Sorenskriveren sig ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at i den Henseende er ingen Forandring fra forrige Aar forefalden. og 3. Odels Mandtallet.

Johannes Larsen Herløevæhr fremstoed for Retten og beklagelig anmeldede at hans Søster Magdalene Lars Dotter efter derom fremviiste Attest fra Hr: Doctor Buchner under 4de Octbr: 1773 med den spedalske Syge er behæftet og da hun intet selv er ejende til Betaling for Indlem/m/elsen i St Jørgens Hospital, var han herom Laug Rettens og Almuens Svar begjerende, da det er dem ganske vel bekjendt.

hvortil af Laug Retten og samtlige Almue blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt er.

Comparenten ansøgte dette som et Tingsvidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

11. Publ: en Odels Lysning af Christian Pedersen Bøe for sin Myntling Elias Andersen Hielmen til Gaarden Hielmen af 12te Octbr: 1773

12. En ditto af Halvor Larsen Schielanger til 28 4/5 Mark Smørs Leje i Gaarden Landsvig af ditto dato

Hr: Assessor Falch til kjendegav i Mindelighed at være bleven foreenet med indstevnt Anders Poulsen Toft saaledes at denne sidste til Opretning for tilføyede Skade og Processens Omkostning skulle erlægge 5 rd samt desuden 1 rd i mulct til Sognets Fattige, hvorfore den imod ham i Dag anlagde Sag herved aldeeles frafaldes og ophæves.

1773: 152b

Hr: Fogden Heiberg begjerede Almuen tilspurgt hvor de selv finder det belejligst i Fiskeriets Tiider at erlægge deres Tiende til Kirken og Præsten, som for Almuen blev fremsadt, men da de ikke derom bleve eenige, blev af Laug Retten efter beste Skjøn fastsadt at for Vinter Parten vilde være belejligst at yde i Hegøe Holmen, Blomvog Sælsvog og Hennøe, og for de 3 Gaarder Wiig Thurøen og Midsiøe i Solsvigen, men for Sommer Fisket i Herløesund, Korsnæsset og Fladøen og Kiøchelvig.

Dernest blev til Laug Rettesmænd for nestanstundende Aar 1774 til Rettens Medbetjening opnævnt og anordnet følgende nye Mænd 1. Jacob Andersen Follesøen 2. Poul Poulsen Follesøen 3. Lars Johannesen Waagenæs 4. Claus Nielsen Nedre Kleppe 5. Haaver Olsen Espetved 6. Halvor Rasmussen Schurtved 7. Johan/n/es Olsen Schurtved 8. Zacharias Olsen Rørsland.

Dernest fremlagde Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Belæg 4. Restancen over de ordinaire Skatter af Beløb 656 rd 5 mrk 11 s og ditto for forrige Aaringer 375 rd 2 mrk 9 s. 3. Consumtions Restancen til Beløb 37 rd 72 s 7. et Tings Vidne ang: Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid hvortil af Almuen og Laug Retten blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt. 8. blev Almuen tilspurgt nogen ville Leje Mathias Kjørers Anpart i Gaarden Myrtved som for resterende Kongel: Skatter er udlagt Hans Mayts: Casse imod deraf at betale de Kongel: Skatter for indeværende Aar? hvortil blev svaret nej da Huusene derpaa ere saa raadne at de ej kand beboes ej heller ville nogen paa Anbydelse antage den imod Græslejes Svarelse.

Hr: Consul Wallace loed anmelde ved mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Opsidderne paa Gaarden Nordre Sælle Knud Hansen, Rasmus Nielsen, Rasmus Olsen, Rasmus Joensen, Johannes Olsen og Johannes Knudsen for resterende Laxe Tiende til ham som Kirke Ejer for Aaret 1773 derfore at liide Dom saavel i Hoved Sag som for Processens Omkostning,

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen under Eed blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Nielsen Schielanger og Niels Olsen sam/m/estæds at være skeed for bemelte indstevnte den 22de Septbr: sidstl: for deres Boepæl i eget Paahør.

Citanten loed begjere de udeblevne Laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Knud Hansen, Rasmus Nielsen, Rasmus Olsen, Rasmus Joensen, Johannes Olsen og Johannes Knudsen samtlige Opsiddere paa Gaarden Nordre Sælle gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Og da ingen efter 3de gange Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1773

Anno 1773 den 13de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for

1773: 153

Radøe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: ere anførte, overværende Hr: Fogden Heiberg, Bonde Lensmanden Knud Olsvold og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som foran ved Sartors Ting er registered

dernest fremkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hielmen i Herløe Skibreede efter afg: Anders Jaensen begyndt og sluttet den 2den Septbr: 1773.
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Friis til Chrispinus Ellingsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Wetaas dateret 27de Martii 1773.
3. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Magne Aamundsen paa 1 Punds Leje i Gaarden Nøetved dateret 5te Febr: 1773 med hosfulgte Revers.
4. En Indførsels Forretning af 30te Septbr: 1773 passeret paa Gaarden Mellingen hvorved Domhaveren afg: Oberste Lt: Nicols Sterboe efter Raadstue Rets Dom er skeed Udlæg udi Hr: Raadstue Skriver Geelmeydens ejende Gaard Mellingen af aarlig Landskyld 2 Løber Smør og 2 Tønder Malt.

Udi Sagen anlagt af Sr: Joachim Heiberg paa afg: Oberste Lt: Nicols Sterboes Vegne som dets Curator bonorum contra Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden begjerede Procurator Sr: Johan Ludolf Kramer for Citanten den ved seeneste Sommer Ting ergangne Rettens respective Laug Dags Forelæggelse for den indstevnte derhen igjentagen og fornyet at han derefter haver at møde og Sagen at tilsvare til nestholdende Som/m/er Ting for dette Skibreede, paa det han kand være betagen al Anledning til at kunde besværge sig over at den ikke saa betimelig, som han formeener skee burde, er vorden ham forkyndt og under al lovlig Forbeholdenhed til Sagens viidere Frem/m/e fra Citantens Siide

Eragtet

Retten igjentager og fornyer den sidstl: Som/m/er Ting for Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden ergangne Laug Dag derhen at han til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

5. Publ: et Skjøde udgivet af Magne Monsen Indsylte til hans Søn Mons Magnesen paa 9 Mark Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Indsylte for 20 rd af 13de Octobris 1773.
6. Et ditto udgiven af Michel Monsen Kolstad til Aamund Nielsen Boge paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Boge for 26 rd af ditto dato.
7. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Johannesen Biørcheland til Thomas Nielsen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Grinden dateret 13de Octbr: 1773 med hosfulgte Revers.
8. En Odels Lysning udgiven af Hans Olsen Indre Sæbøe for hans Faster Søn Simon Siursen til 19 8/10 Mark Smør og 8 4/5 Kande Malt og 4 2/5 Skilling Penge i Gaarden ytre Sæbøe dateret 13de Octbr: 1773.

Joen Michelsen Qvalem fremstoed for Retten og anmeldede at hans Naboe Anders Olsen Waagenæs efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Bruchner under 10de Septbr: a: c: med den spedalske Syge er behæftet uden at være noget ejende til at betale for Indlemmelsen i St Jørgens Hospital, der er bekjendt saavel for Laug Retten som meenige Almue, hvis Svar han derom ydmygst begjærede indhentet, hvortil af Laug Retten og samtlige Almue blev svaret at det aldee[les]forholder sig som omspurgt er.

Comparenten {var} \bad sig/ dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

1773: 153b

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget, hvor da blev publiceret

9. en Indførsels Forretning hos Jacob Larsen for resterende Kongel: Skatter 5 Rdlr 2 mrk 13 s tilligemed Exsecutions Omkostning tilsam/m/en 7 rd 5 s udi hans ejende Huus paa Gaarden Øvre Manger dateret 13de Maji 1773

10. Et Skjøde udgiven af Hans Olsen Dalland til hans Søn Hans Hansen paa 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Dalland for 21 rd dateret 14de Octbr: 1773.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Raagnald Willumsen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Ystebøe dateret 14de April 1773 med vedfulgte Revers.

12. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Hansen og Hans Olsen Dalland samt Johannes Monsen Herland til Joen Olsen paa 17 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Dalland dateret 14de Octbr: 1773 med Revers.

13. En ditto udgiven af Rasmus Magnesen Dahle som Laug Værge for Enken Malene Clemets Dotter Hielmen til Torbiørn Stephens\en/ {Dotter} paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Halland (Helland?) imod Vilkor til Aftræderen Herman Monsen og Hustrue dateret 14de Octbr: 1773 hvorhos fulgte en ligelydende Revers.

14. En Indbyrdes Bebrevelse imellem Erich Knudsen ytre Helle og hans Hustrue Marthe Ols Dotter dateret 25de Junii 1773.

Klokkeren til Mangers Præstegjeld Halvor Jensen Morchen gav tilkjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Johannesen Qvalem for resterende 3 Aars Klokker Told fra 1768 til 1772 incl: derfore at liide Dom til Betaling saavelsom at oprette dette Søgemaals foraarsagede Omkostninger,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Lensmand Knud Olsvold og Haaver Indhelle, som med opragte Fingre efter Loven bevidne \den 27de Septbr:/ at have indstevnet Johannes Qvalem til dette Ting i eget Paahør.

Citanten paastoed aarlig 18 Marker \Korn/ udi Klokker Told saaledes som fra umindelige Tiider har været brugeligt over heele Sognet der er den ganske Almue bekjendt og nu udbad Laug Dag for den udeblevne til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Johannesen Qvalem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Ligesaa anmeldte og Klokkeren udi Mangers Sogn Halvor Jensen Mørchen med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Mons Michelsen Qvalem for resterende 3 Aars Klokker Told fra 1768 til 1772 incl: á 18 Marker Korn Arlig at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning;

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Indvarslingen under Eed afhjemlet {afhjemlet} af de brugte Kaldsmænd Lensmand Knud Olsvold og Haaver Indhelle at være skeed den 27de Septbr: sidstl: i den indstevntes eget Paahør.
Citanten erindrede om Laug Dag for den udeblevne til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Mons Michelsen Qvalem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

1773: 154

Efter Hr: Fogden Heibergs Forlangende blev Almuen tilspurgt hvor Præstens og Kirkens Tiende belejligst for dem kand erlægges i Fiskeriets Tiider, hvortil af den tilstædeværende Almue blev svaret at for Vinter Fiskeriet var det belejligst Hennøe, Sælsvogen, Heggøe Holmen og Blomvogen og for Som/m/er Fisket paa Korsnæsset paa Fladøen.

Hr: Danckert Heiberg som Ejer af Gjæstgiver og Skyds Skaffer Stædet Kiilstrøm/m/en forlangede den Deel af Almuen, som derunder til Skyds er henlagt, tilspurgt om de som hidindtil brugeligt haver været, vil erlægge 1 mrk Aarl: á Mand og derfore indestaae een for alle og alle for een, for den Frie skyds dennem paaligger at forrette eller og sam/m/e in natura at forrette, hvorpaa af samtlige tilstædeværende Almue omtrent en Snees i Tallet eenstem/m/ig blev svaret at de som hidindtil brugeligt dertil ville svare 1 mrk aarlig á Mand.
Reqvirenten forbeholdt sig dette nærmere af Kirke Bakkerne for den øvrige Almue at bekjendtgjøre hvorefter han saae sig beføyet at antage de øvriges Stiltienhed som samtliges Samtykke hertil, saavelsom og i extraordinaire Overhaande Skyds Tilfælde efter fremlæggende Specification at faae reparteret paa Almuen hvad der skulle overstige det de herefter contribuerer, hvornest han udbad sig dette som et Tings Vidne in forma beskreven, der blev bevilget.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, hvortil af Almuen blev svaret at det uden Forandring forholder sig ligesom forrige Aar og forbeholder Sorenskriveren sig i Henseende den 11te og 12te Post ved Decignation at give nærmere Oplysning. 2. det lidet Tings Vidne hvortil og blev svaret at dermed ingen Forandring fra forrige Aar er skeed. 3. Odels Mandtallet. 4. Consumtions Restancen der beløber for 1772 24 rd 8 s 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 837 Rdlr 2 mrk 12 s for afvigte Aar 341 rd 5 mrk 12 s og Procento Skatten 28 rd 4 mrk 14 s 6. om Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid blev svaret af Almuen og Laug Retten at det forholder sig som omspurgt.

Dernest blev Laug Rettesmænd for nest anstundende Aar 1774 opnævnet og opnævnet følgende nye Mænd 1. Niels Olsen Soleim 2. Johannes Johannesen ytre Sæbøe 3. Carl Nielsen Kaalaas 4. Mons Ellingsen Sædahl 5. Ingebrigt Joensen Indhelle 6. Haaver Knudsen Indhelle 7. Rasmus Magnesen Noranger og 8. Mathias Hansen Ystebøe.

Og da ingen efter 3de gange Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1773.

Anno 1773 den 15de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Alenfiths Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Som/m/er Ting var tilstæde og her foran f: ere anførte, overværende Hr: Foged Heiberg, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de 4 Stifts Breve der her foran ved Sartors Ting ere registerede, dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede den 27de April 1773 efter afg: Halvor Johannesen.

1773: 154b

2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Toftinge her i Skibreedet den 30te April 1773 efter afdøde Johannes Bendixen.

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Monstad d: 1te Maji 1773 efter Koenen Ragnele Lars Dotter.

4. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Dahl og Broder Sr: H: F: Dahl til Ole Erichsen paa 2 Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Monstad for 115 Rdlr dateret 1te Octbr: 1772.

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Ole Bottolphsen paa 1 Pund Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Langenæs dateret 13de April 1773 med hosfulgte Revers.

6. En ditto udgiven af Hr: Capitaine Krog til Ole Monsen paa 18 Mark Smør ¼ Tønde Malt og ½ Faars Leje i Gaarden Eickeland dateret 2den Januarii 1773 med vedfulgte Revers.

7. En Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Monstad til hans Fader Erich Olsen Møchisvold stoer 30 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart udi Gaarden Monstad af Skyld 2 Pund og 6 Mark Smør dateret 15de Octbr: 1773.

8. En ditto udgiven af Ole Andersen Fischesæter til Anders Bastesen Michelthun stoer 13 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart udi Gaarden Fischesæter af Skyld ½ Pund og 6 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 15de Octbr: 1773.

9. En ditto udgiven af Anders Olsen Fischesæter til Simon Nielsen Igeland stoer 31 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Fischesæter af Skyld 18 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 15de Octbr: 1773.

10. En ditto udgiven af Ole Nielsen Tidtland til Mons Aslachsen Nedre Qvame stoer 30 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Nore Tidtland af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 15de Octbr: 1773.

11. En ditto udgiven af Siur Olsen Seim til Peder Odsen Giernæs paa Voss stoer 99 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Seim af Skyld 1 Pund 21 Mark Smør og 5/8 Huud dateret 15de Octbr: 1773.

Hr: Fogden loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer anmelde med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Halvor Knudsen Søre Fæste fordie han skal have overfaldet paa Vejen Anders Pedersen Nore Fæste og voldeligen behandlet ham derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt at anhøre derom Vidnerne Niels Olsen Søre Fæste, Ole Jacobsen Tvedten, Helge Besses Dotter Schare, Brithe Mons Dotter, Inger Ols Dotter og Kari Sebiørns Dotter alle fra Gaarden Fæste hvilke samtlige under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen, ligesom og Anders Pedersen Nore Fæste tillige er indkaldet at tilsvare sin Anmeldelse om denne Tildragelse.

ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet {af de brugte Kaldsmænd} at være skeed med 14 Dages Varsel for alle de bemelte indstevnte i eget Paahør og Boepæl og Vidnerne i sær under Lovens Falsmaal af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Knud Johannesen Storoxe og Johannes Knudsen Schare.
Citanten bad de udeblevne forelagt til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Halvor Knudsen Søre Fæste gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare ligesom og Vidnerne Niels Olsen Søre Fæste, Ole Jacobsen Tveten Helge Besses Dotter Schare, Brithe Mons Dotter, Inger Ols Dotter og Kari Sebiørns Dotter fra Gaarden Fæste forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde med deres Provemaal i Sagen, endelig lavdages og Anders Olsen Nore Fæste til sam/m/e Tiid Angivelsen at tilsvare.

1773: 155

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoer Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner hvortil blev svaret at det i et og alt forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring og i Henseende 11te og 12te Post forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at i denne Henseende er ingen Forandring dette Aar skeed 3. et ditto om Gjæstgiverierne, hvortil blev svaret at de ej bruge anden Næring 4. Odels Skatts Mandtallet 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for indeværende Aar 554 Rdlr 3 mrk 1 s for de foregaaende Aaringer 216 Rdlr 2 mrk 9 s og 6. Consumtions Restancerne til 1772 Aars Udgang beløber 3 Rdlr.

Dernest blev til Laug Rettes Mænd for nest anstunde[nde] Aar 1774 opnævnet og anordnet følgende nye Mænd 1. Lars Jacobsen Øvre Tvedt 2. Michel Johannesen Erstad 3. Hans Aslachsen Indre Fosse 4. Stephen Christiansen Sælevold 5. Gullach Olsen Totland 6. Haldor Olsen Klevdahl 7. Ole Monsen Eicheland og 8. Lars Monsen Storoxe.

Og da ingen efter skeede Udraab havde meere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Guulens Skibreede 1773.

Anno 1773 den 18de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Schieriehavn til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Guulens Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: Specificerede undtagen at Mons Siursen øvre ØstGuulen denne sinde selv sad Retten, i hvis Stæd Joen Hantved forhen var, overværende udi Retten Kongel: Mayts: Foged Hr: Heiberg, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved dette Aars Høste Tinge for Sartors Skibreede ere registerede.

Hr: Fogden Heiberg anmeldede ved skriftlig Stevnemaal af 20de Septbr: sidstl: at have ladet ind kalde eendeel derudi benævnte Personer fordie de haver handlet {med} en Tyv navnlig

Poul Larsen endeel Fiske og Korn Vahre derom at anhøre Vidner og Dom at liide, ligesom og Hr: Capitaine Brygger den bestaalne Sr: Rappe og Lensmanden Hans Miømnen som Defensor for de Saggivne tillige ere indkaldede alt efter Stevningens nærmere Formeld der er saaledes lydende. Endelig til kjende gav og Hr: Fogden ved mundtlig Stevning at have indkaldet Tyven bemelte Poul Larsen Beraas til at anhøre Vidnerne.

de ind stevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev den skriftlige Stevnings Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Hans Miømnen og Ole Siursen Hatlevig at være skeed den 1te 2den og 3die Octbr: \a: c:/ efter deres Paategning i de samtlige ind stevntes eget Paahør for deres Boepæle.

Hr: Fogden gav tilkjende at de brugte Varselsmænd til den mundtlige Stevnings Forkyndelse formoedentlig formedelst Uvæjr vare udeblevne saavelsom og den indstevnte Poul Larsen Beraas muelig af sam/m/e Aarsag eller Sygdoms Forfald, hvorfore han forbeholdt sig ved skriftlig Continuations Stevning hannem at indkalde til en Extra Ret der for Tiiden ej kand beram/m/es formedelst andre paa Haanden værende bestemte Forretninger, men nærmere herefter af Dom/m/eren kand blive at fastsætte, til hvilken han og udbad samtlige indstevnte

1773: 155b

saavel Parter som Vidner forelagte.

Eragtet

Samtlige de i den skriftlige Kald Seddel benævnte saavel Parter som Vidner forelægges til en Extra Ret som nærmere af Sorenskriveren skal vorde fastsadt og Vidner\ne/ i sær under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen, til hvilken Tiid det og vil paaligge actor at indkalde Poul Larsen Beraas ved Continuations Stevning, da den første ham givne Varsels Forkyndelse ej er bleven afhjemlet.

Dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende Breve.

1. Et Skifte Brev efter Myndtlingen Marthe Ivers Dotter Dahle af 17de Maji 1773
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Hilde efter afg: Jetmund Jacobsen Hilde af 5te Julii 1773.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Todtlandsdahlen efter afg: Anne Ols Dotter begyndt den 27de April og sluttet den 1te Augusti 1773.
4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Etats Raad og Laugmand Bager til Ole Rognaldsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Birchnæs dateret 3die Decembris 1772 med vedfulgte Revers.
5. Et Skjøde udgiven af Hr: Biskop Arentz til Michel Joensen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Brananger for 48 Rdlr dateret 4de Octbr: 1773.
6. Et ditto udgiven af ditto til Bendix Lassesen paa ligge Skyld i sam/m/e Gaard for liige Summa af ditto dato
7. En Pante Obl: udgiven af Madame Sommer til Sr: Herman Garman stoer 150 Rdlr med Pant udi hendes ejende Andeel udi Gaarden Neerdahl af aarlig Landskyld \2? Pund/ 18 Mark Smør og 1 Pund 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Berge dateret 28de Maji 1773.
8. Et Skjøde udgiven af Sr: Danckert D: Heiberg til Joen Christiansen paa Gaarden Keilevold af Skyld 2 Løb Smør for 288 Rdlr dateret 4de Julii 1773
9. En Pante Obl: udgiven af Joen Christiansen Keilevold til Hr: Danckert D: Heiberg stoer 120 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Keilevold af Skyld 2 Løb Smør dateret 18de Octbr: 1773.
10. Fornyelse af en Pante Obl: udgiven af Sr: Gabriel Jæger til Hr: Sorenskriver Johan Garman stoer 250 Rdlr dateret 9de Xbr: 1754 og ting lyst den 29de Maji 1755, der nu ved Paategning af 18de Octbr: 1773 fornyes.

11. En Contract imellem Sr: Gabriel Jæger og Lensmanden og Laug Retten med fleere meenige Mand af Guulens Skibreede paa samtlige Almuens Vegne ang: Betalingen for Tinghold dateret 19de Maji 1773.

12. En Bygsel Seddel udgiven af Stifts Provsten Hr: Magister Mossin til Joen Asbiørnsen paa 1 Pund 12 Mark Smør 9 Kander Malt og 1 Mark 8 s Faars Leje i Gaarden Grindem dateret 16de Junii 1773 med hosfulgte Revers.

{Iver Bottolphsen og Philip Bottolfsen begge Opsiddere paa Gaarden Unneland Lindaas Præsteboel Allernaadigst benificeret under Matriculs No 3 hvoraf den første bruger 16 ½ Mark Skatte Skyld og 15 ?/13 Mark Smør Landskyld og 2 ?/4 Mark Fisk} NB formedelst urigtig Opgivende af Comparenterne om Skylden af deres paaboende Brug er forestaaende udslettet.

Dernest fremstoed de 2de Opsiddere og Lejlændinger paa Gaarden Unneland her i Skibreedet under Matricul No 3 Iver Bottolphsen og Philip Bottolphsen hvoraf den 1te bruger 22 Mark Smør Skatte Skyld og 20 4/13 Mark Smør og 3 5/13 Mark Fisk

Landskyld og den anden nemlig Philip 11 Mark Smør Skatteskyld og 10 2/13 Mark Smør og 1 9/13 Mark Fisk Landskyld, hvilke begge vemodelig anmeldede at nogle Uger før sidstl: Juul opkom paa deres paaboende Gaard ved Natte Tiider en pludselig Vaade Ild, hvorved i største Hast blev lagt i Aske følgende paa deres paaboende Anpart staaende Huuse nemlig 2de Stue Bygninger et Ild Huus og en saakaldet Sænge Boe, der tillige fortærede deres der værende ringe Løsøre Effecter og Korn Vahre der ej kunde reddes da de halv nøgne maatte forlade Huusene der alle stoed i Brand da bemærkede Ilden, det de vidste var Laug Retten og meenige Almue bekjendt hvorfore de desangaaende begjerede deres Svar indhentet, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det desværre ikke uden alt for vist forholder sig som omspurgt.

Comparenterne anholdt om dette at vorde meddeelt in forma beskreven som et Tings Vidne, der af Retten blev bevilget.

Mons Rasmussen Oppedahl anmeldte at have skudt 6 unge Ulve, hvortil Skindene i Retten blev anviiste og mærkede og derefter af Hr: Fogden betalt 1 Rdlr for hvert Skind.

Ligesaa frem viiste og Knud Houcheland Skindet af en voxen Biørn der blev mærket og derfore betalt ham Skud Penge 2 Rdlr.

13. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Mathias Hansen Henricsbøe paa ½ Løb Smør 1 Pund Fisk og 1/3 Deel Faar i Gaarden Henrichsbøe dateret 12te Maji 1773 med vedfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Mathias Andersen paa 20 ¼ Mark Smør samt ¼ Tønde og 1 ½ Kande Korns Leje udi Gaarden Hosteland dateret 30te Septbr: 1773.

15. Et Skjøde udgiven af Mons Nielsen Aaneland til Sr: Engel Olsen paa 12 Mark Smør og 2 Mark Fisks Leje i Gaarden Aaneland for 20 Rdlr dateret 19de Octbr: 73.

16. Et ditto udgiven samme dato af Joen Pedersen Øvre Oppedahl til hans Søn Otto Joensen paa 1 Pund Smørs Leje udi Gaarden Øvre Oppedahl for 20 Rdlr:

17. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Mons Iversen paa 1 Pund Smør ¼ Vog Fisks Leje i Gaarden Hougsdahl dateret 30te Augusti 1773 med vedfulgte ligelydende Revers.

18. En ditto udgiven af Hr: Provsten Dressing til Joen Ottesen paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Kiddøen dateret 19de Octbr: 1773 med Revers.

19. En ditto udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Claus Siursen paa 2 Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Riisnæs dateret 2den Augusti 1773 med vedfulgte Revers.

20. En ditto udgiven af Sr: Engel Olsen Nosdahl til Michel Hansen paa 12 Mark Smør og 2 Mark Fisks Leje i Gaarden Nore Aaneland af 19de Octbr: 1773 med hosfulgte Revers.

21. En ditto udgiven af Sr: Gabriel Jæger som Mandatarius af deels Arvinger efter Jetmund Jacobsen Hilde til Ole Ottesen paa 1 Pund og 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Hilde dateret 20de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

Efter Hr: Fogden Heibergs Forlangende blev Almuen tilspurgt hvor Kirkens og Præstens Tiende i Fiskeriets Tiider belejligst kunde erlægges, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at for Vinter Fiskeriet blev det beqvem/m/est at yde sam/m/e paa Fiskeværerne Fedie og Bi.holmen(?) og for Som/m/er Fiskeriet paa Evenvigs Præstegaard og Sandnes.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til sit aflæggende Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende

1773: 156b

af 16 qvæstioner, hvor til af Almuen blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring, og forbeholder Sorenskriveren i Henseende 11te og 12te qv: ved Designation at gjøre nærmere Forklaring ved Aarets Udgang. 2. det smaa Tings Vidne ang: Fiske Voger og Qverner samt Huusmænds og Engeslet Pladser, hvortil blev svaret at i den Henseende er ingen Forandring dette Aar skeed. 3. Odels Mandtallet der paa Som/m/er Tinget er fremlagt 4. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at de meere forringes end forbedres og derfore intet Tillæg kand taale. 4. et Tings Vidne om Gabriel Jæger bruger anden Handel end Gjæstgiveriet, hvortil blev svaret nej. 6. om Arnfind Larsen Hougsvæhr i Aaret 1770 var i stadig Aars Tjeneste og ej befattede sig med Handel? Hvortil blev svaret at han siden 1764 Aars Udgang ej har befattet sig med Handel saavidt dem er bekjendt og ellers været i Aars Tjeneste. 7. ang: Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt. 8. Restancen af Consumtionen beløber sig til 1772 Aars Udgang 26 Rdlr 32 s 9. Restancen af de ordinaire Skatter beløber for indeværende Aar 494 Rdlr 5 mrk 6 s for forrige Aaringer 204 rd 2 mrk 14 s og ProCento Skatten 46 Rdlr 3 mrk 12 s

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar *1773 (1774) opnævnet og anordnet følgende nye Laug Rettesmænd 1. Joen Iversen Houge 2. Joen Arnesen Løetved 3. Ole Hendrichsen Floelie 4. Ole Larsen Biørøen, 5. Ole Olsen Houge 6. Lars Olsen Troedahl 7. Siur Jørgensen Matre og 8. Niels Nielsen Soleim.

Og da ingen efter skeede 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1773.

Anno 1773 den 22de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Lindaas Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl:

Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: ere anførte, overværende Hr: Foged Heiberg; Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som her foran ved Høste Tinget for Sartors Skibreede ere registerede.

dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Heimvigen i Hossanger Skibreede den 27de Aprilis 1772 efter afdøde Halvor Johannesen.

2. Et ditto forrettet paa Gaarden Hielmen i Herløe Skibreede efter afdøde Anders Hansen den 2den Septbr: 1773.

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Leervog her i Skibreedet den 3die Julii 1773 efter afdøde Agotta Hans Dotter.

4. Et ditto forrettet d/en 5te ejusdem paa Gaarden Hopland efter Jetmund Jonsen.

5. Et Skiøde udgiven af Anders Olsen Nedre Tvedt som Laug Værge for Enken Marthe Lars Dotter med fleere til Hr: Krigs Assessor Falch paa 23(?: 22 er retta til 2?) Mark Smør og 23 Kander Malts Leje i Gaarden Loftaas for 40 rd dateret 12te Octbr: 1773

6. Et ditto udgiven af Sr: H: F: Dahl til {Ole Erichsen} Thomas Larsen Qvalvogen paa Ole Erichsens Brug i Gaarden Rebnor af Skyld 1 Pund og 12 Mark Smør for 50 Rdlr dateret 30te Junii 1773.

7. Et ditto udgiven af Ole Magnesen Hopland til Einer Monsen Lechvold paa 18 Mark Smør \6 K: M:/ og 18 Mark Fisks Leje i Gaarden Lechvold for 66 Rdlr dateret 10de Julii 1773

8. aflyst en Pante Obl: udgiven af Madame Haar den 3de Januarii 1773 stoer 2990 Rdlr til Hr: Biskop Friis og tinglyst den 10de Octbr: 1765, der efter Paategning af Creditors Fuldmægtig Sr: Jacob Rieck af 12 Xbr: 1765 er indfriet og derfore herved mortificeres.

1773: 157

9. Aflyst en Pante Obligation udgiven af Sogne Præsten til Lindaas Hr: Magister Ludvig Daae til Hr: Biskop Friis dateret 23 Xbr: 1765 stoer 2990 Rdlr og tinglyst den 13de Octbr. 1766, der nu efter vedhæftede Qvitering af 3die Junii 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Knud Olsen paa 18 Mark Smør 8 ¼ Kande Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Fondenæs dateret 24de Julii 1773 med Revers.

Hr: Danckert D: Heiberg mødte i Retten og tilkjendegav at han til dette Ting ved mundtlig Varsel har ladet indkalde for Udeblivelse med Frie Skyds efter Tilsiigelse af Skyds Skafferen Halvor Olsen af det indre Skafferie af Lindaas Skibreede Lejlendingen paa Gaarden Brunsland Iver Hendrichsen da han tilkom at {forret} Skydse{n ved} de militaire Sessions Deputerede fra Skyds stædet Kiilstrøm/m/en til næste Skyds Skifte Alverstrøm/m/en, hvor til Citanten maatte leje og betale andre i Stæden, derfore at liide Dom til Erstatning saavelsom Bøders Udreedelse efter Skyds Forordningen og Søgemaalets Omkostning at oprette, {Den indstevnte mødte ikke} saavelsom derom at anhøre Vidnet Skydsskafferen Halvor Olsen der under Lovens Falsmaal er indkaldet at aflægge Provemaal i Sagen.

Indstevnte Iver Hendrichsen mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Iver Joensen Waage der med oprakte Fingre afhjemlede Forkyndelsen at være skeed med 14 Dages Varsel i eeget Paahør og Boepæl.

Citanten fremstillede derpaa

Skafferen Halvor Olsen der aflagde Eed og forklarede sidstl: Maji Maaned at have faaet ordre fra Lensmanden at tilsiige frie Skyds for DeHr:er Sessions Deputerede 32 Mand at møde paa Kiilstrøm/m/en Mandags Aften den 10de Maji, hvorpaa han tilsagde 25 Mand selv mundtlig deels hjem/m/e i deres Huuse og deels andenstæds, men hvoriblant indstevnte Iver Hendrichsen ikke var, ikke heller Gullach Træland ikke heller Lars Houge, ikke heller Gudmund Hundven, hvilke bemelte 4 Mænd han ikke fandt hjem/m/e Mandagen Formiddag da han var ved deres Huuser og deels af deres Hustruer og deels af deres Børn fik at høre at de ikke var hjem/m/e, men blev sagt at de vare i Kiilstrøm/m/en paa Sessionen omtrent 1 ½ Miil fra deres Hjem, hvorpaa han {ved andre loed dem} befalede Ingebrigt Øvre Skodven og Anders Houge, Siur Hougsmyhr og Joen Maraas at tilsiige forbemelte 4 paa Kiilstrøm/m/en, hvorpaa Vidnet begav sig hjem til sit Huus uden at tilsiige fleere.

hvorpaa Vidnet blev dimitteret fra Retten efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og sam/m/e rigtige Tilførsel at have tilstaaet, hvorhos han fremlagde en skriftlig Beretning om hvorledes med bemelte Skydses Tilsiigelse var tilgaaet det han sagde selv at have skrevet, der er saaleedes lydende.

Citanten begjærede Sagen udsadt til førstanstundende Som/m/er Ting og reserverede sig sin Ret for Søgemaalets Spilde samt alle deraf flydende Omkostninger hos Skyds Skafferen Halvor Olsen hvilken han anseer efter det passerede som den rette SagVolder.

Eragtet

Sagen udsættes efter Citantens Begjæring til nestk: Som/m/er Ting.

Hr: Danckert D: Heiberg tilkjendegav til dette Ting at have indkaldet med mundtlig Varsel Ole Larsen Hopland for Udeblivelse med Frie skyds sidstl: Augusti Maaned da han ved Skyds skafferen i Kiilstrøm/m/en Michel Nielsen blev tilsagt at skydse Provsten paa Visitats, i hvis Stæd Citanten maatte besørge andre derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og denne Rettergangs Omkostning at erstatte.

indstevnte Ole Larsen Hopland mødte og vedtoeg lovlig Varsel og sagde ej at have været hjem/m/e da Skafferen var hos hans {at ti} Naboer at tilsiige den paastevnte Skyds, men var den Tiid ved Qvernen, og formeener for

1773: 157b

Skyds at være befriet da han ikkun er Huusmand og i den Tiid ej forhen har forrettet Skyds.

Citanten begjerede Sagen udsadt til nestk: Sommer Ting for da med Tings Vidne og Skyds Skafferens Provemaal at afbeviise Søgemaalets Rigtighed, som blev bevilget.

Videre tilkjendegav Hr: Danckert D: Heiberg med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Mons Olsen Hopland for Udeblivelse med Frie Skyds til Provste Visitats sidstl: Augusti Maaned uagtet dertil bekomne Tilsiigelse ved Skyds Skafferen Michel Nielsen, derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Mons Olsen Hopland mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være tilsagt til den paastevnte Frie Skyds, men vilde ej udrette denne tilsagde Skyds da han nest forrige Febr: Maaned havde skydset Hr: Capitaine Budde til Søe Enrollerings Sessionen, og bad Skafferen at fare til neste Gaard Bergsvig at tilsiige Beboerne der da de ej havde været i Skyds, men skulle de vegre sig derved ville Comparenten forrette Skydsen.

Citanten declarerede at han ikke længere end fra Maj Maaneds Begyndelse dette Aar havde paataget sig ved sin Dreng Michel Nielsen at forrette Skyds Skafferiet ved Kiilstrøm/m/en samt ved denne Skyds Skaffers nøye og liige fra Begyndelsen havde iagttaget touren efter Gaardernes Beliggenhed med frie Skydsen og altsaa indstillede til Retten hvor umueligt det vilde blive for Skyds skafferen at forsyne den rejsende med Skyds naar det var eenhver Bonde

tilladt at henviise Skafferen til sin Naboe, haabende derfore at denne modvillige Bonde andre ligesindede til Exempel bliver tilfunden følgelig gjorde Paastand at udreede en passelig mulct til Sognets fattige samt erstatte Citanten de af ham forvoldte Udgifter saavel til Skydsens Bestriidelse som Søgemaalets Bekostning samt Rejse til Tinget med Kost og Tæring billigst 3 rd 3 mrk hvorved han indloed Sagen Dom.

den indstevnte havde ej paa Tilspørgende at svare til Sagen viidere men indloed den Dom, hvortil den optages

Hr: Danckert D: Heiberg anmeldede med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Rasmus Olsen for Udeblivelse med frie Skyds til Provste Visitatsen sidstl: Augusti Maaned efter dertil skeede Tilsiigelse ved Skyds Skafferen Michel Nielsen derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Søgemaalets Bekostning at erstatte saavelsom fordie han sam/m/e Tiid overskjelde Skyds skafferen der herom tilsagde ham

indstevnte Rasmus Nielsen Hopland mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed at være tilsagt til den paastevnte frie Skyds, men undsloeg sig derfore formedelst at han nestforrige Febr: Maaned havde skydset Hr: Capitaine Budde til Søe Enrollerings Sessionen \men negtede at have skjeldet Skafferen/

Citanten forbeholdt sig Continuations Stevning til førstk: Som/m/er Ting for de indkaldede fornødne Vidner ang: den indkaldedes Opførsel i mod Skyds Skafferen, til hvilken Ende han var Anstand i Sagen begjerende.

Eragtet

Efter Citantens Begjering udsættes Sagen til nestk: Som/m/er Ting.

Hr: Danckert D: Heiberg anmeldede med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Olsen Forland for Udeblivelse med frie Skyds til at befordre nogle Recruter af Hr: Capitaine Juels Compagnie følgelig Stiftets frie Skyds Pass uagtet han derom var tilsagt derfore at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

1773: 158

Indstevnte Johannes Olsen Førland mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed at være tilsagt den paastevnte frie Skyds i hans Fraværelse paa Fiske da Comparentens Tjeneste Piige gik til Soleim at følges med Beboerne der at forrette den til sagde frie Skyds, men da de paa Soleim ej vilde skydse, vendte Piigen igjen tilbage til sit Hjem Førland der ligger 1/8 Miil fra Qvalvogen \landfast/ og dette 20 Favne fra Schaarholmen der er landfast med Kiilstrøm/m/en 1/8 Miil derfra. Comparenten formeente derfore i denne Henseende at være angerløs da dette er skeed i hans Fraværelse af hans Piige der ej havde Baad at kom/m/e frem med.

Citanten protesterede imod den anbragte Undskyldning saasom det sees af den indstevntes egen Tilstaaelse at han af Skyds Skafferen er lovlig tilsagt samt at hans Tjeneste Piige alt var i Begreb med at opfylde sin Husbonds Pligt udi hans Fraværelse og derfore \alt/ i den Anledning havde begivet sig fra sin Husbonds Huus paa Vejen til Soleim, men ventelig der blev overtalet af Opsidderne der at vende hjem igjen, da disse ligeledes vare tilsagte til denne frie Skyds men blev ligeledes borte. Thi forventer Citanten at den indstevnte vorder tilfunden for sin Modvillighed at udreede en passelig mulct til Sognets fattige samt at erstatte ham det gjorde Udlæg til den paastevnte Skyds i Stæden at forrette saavelsom dette Søgemaals Omkostning iberegnet Rejse med Kost og Tæring i alt 3 rd 3 mrk, hvornest han indloed Sagen Dom.

den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare, men ligeledes indloed det til Doms.

hvorfore den optages til Doms.

Hr: Danckert D: Heiberg gav tilkjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Enken Magdelie Johannes Dotter Soleim fordie hun ej efter Tilsigelse sidstl: Julii Maaned ville skydse deels Recruter af Hr: Capt: Juels Compagnie i Følge Stiftets frie Skyds Pass, hvorover Citanten maatte leje andre i Stæden dertil, derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at oprette.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Michel Baarsen Synevog og Jacob Erichsen Wichene, der under Lovens Eed afhjemlede Forkyndelsen at være skeed for Magdelie Johannes Dotter med 14 Dages Varsel i eget Paahør og Boepæl.

Citanten begjerede den udeblevne laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Magdelie Johannes Dotter Soleim gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Sr: Henning Frieman Dahl loed ved Lensmanden Lars Larsen Fieldsende {anmelde} anmelde med skriftlig Kaldseddel til dette Ting at have indkaldet forrige Opsidder paa Gaarden Rebnor Ole Erichsen for resterende Landskyld 3 rd 8 s samt af Citanten som Ejere for ham udlagde Extra Skat hvorpaa for den indstevnte endnu staaer tilbage 2 rd 5 mrk 4 s, derfore at liide Dom til Betaling saavelsom Processens Omkostning at erstatte alt efter Stevningens nærmere Udviis saalydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab; hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Stevne Vidner i relation deres Paategning.

Citanten loed begjere den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Erichsen \Kaalaas/ gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Sogne Præsten til Lindaas Hr: Magister Ludvig Daae loed ved Lensmanden Lars Fieldsende anmelde med muntlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Ole Monsen indre Lyhren for en paa Gaarde Kjøbet skyldig værende Rest af 20 rd

1773: 158b

derfore at liide Dom til Betaling tillige med Processens Omkostning at erstatte,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Mons Iversen Schoug der under Eed afhjemlede Forkyndelsen at være skeed den 6te hujus i den indstevntes eeget Huus og Paahør.

Citanten loed begjere den udeblevne laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Ole Monsen indre Lyhren gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting at møde og til Sagen at svare.

Hr: Capitaine von Brygger loed ved Lensmanden Lars Fieldsende anmelde med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Ingebrigt Samuelsen Syslach for skyldige Auctions Gjeld 1 rd 4 mrk 6 s at liide Dom tilligemed Processens Omkostning.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af nysbemelte Varsels Vidner at være skeed den 7de hujus i eegen Boepæl og Paahør.

Citanten loed begjære den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Ingebrigt Samuelsen Syslach gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Danckert D: Heiberg mødte og tilkjendegav med mundtlig Varsel til denne Ret at have indstevnet Anders Olsen Østreim, Niels Ingebrigtsen Bergsvig og Aamund Ditlevsen ibm: een for alle og alle for een for denne Som/m/er tvertimod hans Vilie og skeede Fredlysning paa Udøerne ved Fediøe Landet forøvede Lyng Riving og anden utilladelig Omgang til Ejerens Fornærmelse derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

samtlige de indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel og tilstoed Søgemaalets Rigtighed derhen at de rigtig nok have *sk revet Lyng paa Udøerne ved Fediøe men formoedede ej derved at have forbrudt noget da mange andre have forøvet det selv samme paa disse Stæder.

Citanten begjerede Sagen udsadt til nestk: Sommer for ved Continuations Stevning at indkalde de andre vedkom/m/ende.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Som/m/er Ting efter Citantens Forlangende.

11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Postmester Brøcher til Hr: Lieutenant Gerhard Christian Ravn paa Gaarden Wabuenes af Skyld 1 Pund Smør dateret 3die Martii 1773 med Revers

12. En ditto udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Iver Iversen Monstad paa ½ Løb Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Schodven dateret 29de Junii 1773 med hosfulgte Revers.

Dagen nestefter den 23de Octobris vedvarede Tinget med foranførte Laug Ret,

hvor da udi Sagen indstevnt af Hr: Danckert D: Heiberg imod Mons Olsen Hopland saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Den indstevnte har selv inden Retten tilstaaet sidstl: Augusti Maaned at være tilsagt at forrette den paastevnte frie Skyds med Stifts Provsten

paa Visitats Rejsen, men derfore at have vegret sig under Forevending {under Forevending} at han forhen sidstl: Febr: Maaned havde skydset til Søe Enrollerings Sessionen og derover ventede at det ej nu igjen kunde tilkom/m/e ham, hvilket er ligesaa ubeviist, som det langt fra at tjene til Undskyldning tvertimod allermeest *allermeest caracteriserer en dristig og ubeføyet Modvillighed i dette Stykke, imedens det ej kand paaligge Skyds Skafferen for eenhver der tilsiiges at gjøre Reede for touren, men den der i saa Maade formeener sig fornærmet saadant lovlig at paa anke og beviisliggjøre,

Thi Kjendes for Ret at Mons Olsen Hopland for slig udviiste Modvillighed bør at bøde til Sognets fattige 2 Rdlr og oprette Citanten Søgemaalet[s] Omkostning med 2 Rdlr 4 mrk, at fuldbyrdes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest er udi Sagen indstevnt af Hr: Danckert D: Heiberg imod Johannes Olsen Førland afsagt følgende

Dom

Indstevnte Johannes Olsen Førland tilstaaer selv at være tilsagt den paastevnte frie Skyds til nogle Recruters Befordring der ej blev efterkommet formedelst hans Fraværelse imidlertiid

paa Fiskerie og at hans Tjeneste Piige for at ligne Naboerne paa Soleim derudi efterloed at udrette sam/m/e, men da hans Fraværelse i dette Fald ej kand frietage ham fra en Pligt han da ved andre burde besørge opfyldt ligesaa lidet som Efterladenhed af hans Tjeneste Piige for hvem han i saa Fald bør staae til Ansvar, saa kjendes for Ret at bemelte Johannes Olsen Førland for slig Forsøm/m/else bør udreede 1 Rdlr i mulct til Sognets Fattige og erstatte Citanten denne Rettergangs Bekostning med 2 rd 4 mrk. at udreedes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

13. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til *Christopher Christopher Karstensen paa 18 Mark Fisk og 1 Mæle Korns Leje i Gaarden Koursøen dateret 18de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af bemelte Hr: Magister Daae til Magne Michelsen Monsløb paa 18 Mark Smør og ½ Vog Fisks Leje i Gaarden Leerøen dateret 7de Januarii 1773 med Revers

15. Et Skjøde udgiven af Sr: Jørgen Christen Morsing til Jetmund Johnsen paa et Pund og 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 90 Rdlr dateret 20de Xbr: 1771

16. Et ditto udgiven af Anders Haldorsen med fleere til Haldor Andersen paa 1 Pund 23 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Haande dateret 22de Octbr: 1773.

17. En Contract om Tingholdets Betaling imellem Sr: Danckert D: Heiberg og Lensmanden med Laug Rets og deels Almues Mænd paa egne og øvrige Almues Vegne dateret 22de Octbr: 1773.

18. Et Skifte Brev forrettet den 28de Maji 1773 efter Mundtlingen Johannes Thomassen Oenæs.

19. Et Skjøde udgiven af Michel Thomesen Oenæs og Medarvinger til Niels Pedersen paa 18 9/23 Mark Smør og 12 6/23 Kande Malts Leje i Gaarden Oenæs dateret 22de Octbr: 1773.

20. Et ditto udgiven af Einer Monsen Weraas til Hr: Danckert D: Heiberg paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Weraas for 80 Rdlr dateret 23de Octbr: 1773

21. Et ditto udgiven af Gudmund Larsen Leerøen til Ole Magnesen Hopland paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 70 Rdlr dateret 10de Julii 1773.

22. Et ditto udgiven {af} til Gudmund Larsen Leerøen paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 70 Rdlr dateret 28de Septbr: 1771.

1773: 159b

23. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Danckert D: Heiberg til Lars Jensen paa ½ Vog Fisks Leje i Gaarden Moløen dateret 21de Decbr: 1772 med Revers

24. En ditto udgiven af ditto til Michel Knudsen paa 18 Mark Fisk og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Huuse dateret 20de 8br: 1771 med Revers

25. En ditto udgiven af ditto til Peder Hansen paa en Rydnings Plads Mullen under Holmen paa Fedie mod 14 mrk aarlig Afgift af 20de Octbr: 1771 med vedfulgte Revers.

Procurator Kramer loed møde og i Rette æske Sagen anlagt af Hr: Grøgaards Arvinger imod Hr: Magister Daae og tillige tilkjendegav at da mod Formoedning Søgemaalet ej i Mindelighed var bleven afgjort, saa blev til ydermeere Oplysning fremlagt et Udtoeg af Bergens Byes gejstlige Skifte Protocol der er saa lydende. Comparenten nest at benegte alt af Magister Daae ubeviislig paa Som/m/er Tinget 1772 tilførte paatrængede Dom i Sagen til forestaaende Extra Ting saaledes at den indstevnte ej allene maatte tilpligtes at betale det paasøgte men end og et Tillæg i forhen paastaaede Processes Omkostning af 2 rd.

Hr: Magister Daae mødte ikke efter Paaraab, thi optages Sagen til Doms til forestaaende Extra Ting for Guulens Skibreede.

Dernest blev Almuen efter Hr: Fogdens Forlangende tilspurgt hvor Fiske Tienden belejligst for dem i Fiskeriets Tiider kand ydes, hvortil blev svaret paa Fedie, i Kiilstrøm/m/en og Alverstrøm/m/en.

Hr: Fogden fremlagde til sit Regenskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner hvortil blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring 2. det lille Tings Vidne om Fiske Voger Qverner og Huusmænds Pladser, hvortil blev svaret at sam/m/e er uden mindste Forandring fra forrige Aar 3. ditto ang: Øde Gaardene hvortil blev svaret nej. 4. Odels Mandtallet 5. Consumtions Restancen beløber sig til 1772 Aars Udgang 20 Rdlr 48 s 6. af de ordinaire Skatter beløber Restancen for dette Aar 921 Rdlr 4 mrk 2 s til 1772 Aars Udgang 534 rd 3 mrk og af ProCento Skatten 44 rd 11 s 7. Tings Vidnet ang: Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt

Endelig blev til Laug Rettes mænd for nest anstundende Aar 1774 opnævnet følgende nye Mænd 1. Arve Erichsen Hondeland 2. Colbiørn Johannesen Waage 3. Hans Bergesen Fanebust 4. Hans Olsen Loftaas 5. Jacob Michelsen Syslach 6. Ole Ingebrigtsen Synevog 7. Joen Larsen Konglevold og 8. Haldor Andersen Honde

26. Publ: en Pante Obl: udgiven af Thomas Larsen Qvalvogen til Sr: H: F: Dahl stoer 39 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Rebnor af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør af 30te Junii 1773

27. En ditto udgiven af Ole Magnesen Hopland til Sr: H: F: Dahl stoer 34 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaarden Hopland af Skyld 1 Pund 10 1/8 Mark Smør dateret 10de Julii 1773.

28. En ditto udgiven af Einer Monsen Lechvold til Sr: H: F: Dahl stoer 36 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Lechvold 18 Mark Smør 6 Kander Malt og 18 Mark Fisk dateret 10de Julii 1773

1773: 160

og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er samme hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Hossanger Skibreede 1773

Anno 1773 den 26de Octobris blev Retten sadt paa Ting stædet Bernestangen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Hossangers Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteer Mester Haberdorff og de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: ere antegnede, udi Overværelse af Kongl: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme 4 Stifts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede her foran ere registerede,

dernest publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Østre Kleppe efter afg: Marcus Helgesen den 7de Julii 1773.

2. Et ditto forrettet ditto dato paa Gaarden indre Bernes efter afg: Brithe Ols Dotter

3. Et ditto forrettet den 2 ejusdem paa Gaarden Ladstad efter afg: Johannes Wermundsen.

4. En Odels og Rydnings Lysning udgiven af Jacob Haldorsen Bysem og Knud Ellevsen Rachnes til et Laxe Værp paa Sandals Næsset dateret 23de Octbr: 1773.

Friderich Eide af Bergen loed ved Lensmanden Magne Hatland tilkjendegive med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Klokkeren til Hammers Præste Gjeld Peder Poulsen for skyldige Regnings Krav 6 Rdlr 5 mrk at liide Dom til Betaling tilligemed Processens forvoldte Omkostning.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Stevningens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Magne Hatland og Johannes Endresen Fitke med 5 Ugers Varsel i den indstevntes Hustrues Paahør for hans Boepæl.

Citanten loed til Beviis for det paasøgte Krav fremlægge en Regning af 15de Octbr: 1773 belagt med 6 s stemplet Papiir saalydende, hvornest han begjerede den udeblevne laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej tilstædemødende Klokker Peder Poulsen gives Laug Dag til neste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

5. Publ: et Skjøde udgiven af Iver Larsen Fladeqval til hans Søn Anders Iversen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Fladeqval for 45 Rdlr dateret 26de Octbr: 1773

6. Et Skjøde udgiven af Johannes Aschildsen Tvedten paa egne og sin Moeders Marithe Niels Dotters Vegne til Anders Nielsen Hoele paa 7 5/12 Mark Smør og 4 8/17 Kande Malts Leje i Gaarden Wahre for 26 Rdlr dateret 26de 8br: 1773.

7. Et ditto udgiven af Ole Johannesen stoere Sætre med fleere til Rasmus Andersen Heimvigen paa 15 Mark Smør og 10 Kander Malt i Gaarden Heimvigen for 45 Rdlr dateret 26de Octbr: 1773.

8. Et ditto udgiven af Rasmus Andersen Heimvigen til Joen Monsen Romereim paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Kalland for 35 Rdlr dateret 26de Octbr: 1773.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Nielsen Hoele til Lars Magnesen paa ½ Løb Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Wahre dateret 26de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

10. En ditto udgiven af Ole Nielsen Hanestved og Johannes Helgesen Wahre til Helge Johannesen paa 15 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Østre Kleppe af 26de Octbr: 1773 med vedfulgte Revers.

1773: 160b

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til sit Regnskabs Bielæg de sædvanlige Tings Vidner 1. det stoere bestaaende af 16 qv: 2. det lille af 2 qv:, til hvilke begge blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen at Niels Pedersen Elsnæs har afladt det forhen brugte Øltapperie, 3. Odels Mandtallet 4. Aftags Tings Vidnet hvortil blev svaret at sam/m/e er af liige Beskaffenhed som forrige Aar 5. Restancen af Consumtionen til 1772 Aars Udgang beløber 6 Rdlr 24 s 6. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 455 rd 2 mrk 12 s til 1772 Aars Udgang 183 Rdlr 5 s og

ProCento Skatten 14 rd 5 mrk 5 s. 7. Tings Vidnet om Restancen fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det forholder sig som omspurgt.

Til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1774 blev opnævnet og anordnet følgende nye Mænd 1. Ole Knudsen Tvedten 2. Knud Larsen Ødejorden 3. Niels Andersen Echeland 4. Anders Simonsen Dahle 5. Magne Andersen Kleppe 6. Siur Larsen Løetved 7. Joen Olsen Løetved og 8. Anders Rasmussen Nonaas.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, slutter sam/m/e herved og ophæves.

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1773

Anno 1773 den 27de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Echanger Skibreedes Almue af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: ere anførte undtagen at Rasmus Andersen Echanger sad selv i Stæden Siur Larsen der da beklæde hans Sæde, overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved Sartors Høste Ting ere registerede.

dernest blev publiceret

1. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteer mester Haberdorff den 26de Maji 1773 paa 12 Mark Smør udi Gaarden Nyegaard
2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nyegaard efter afdøde Koene Inger Mons Dotter begyndt d/en 27de Maji og sluttet d/en 19de Julii 1773
3. En Fredlysning udgiven af Hr: Foged Heiberg for Gaarden Molvig at dens Beboere ej af de angrænsende maae fornærmes ved Skov Hugst eller Høe at skjære dateret 27de Octbr: 1773.

Enken Guri Johannes Dotter mødte og i Rette æskede Sagen anlagt forrige Aars Høste Ting imod Johannes Nielsen Aschevig og indloed sam/m/e Dom efter forrige Paastand,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Vidnerne Elling Arnesen Nedre Echanger og Siur Larsen Øvre Echanger forklarer eensstemmig at indstevnte Johannes Nielsen Aschevig ved at tilkjøbe sig sin ejende Anpart i Gaarden Aschevig af Ole Ellingsen i Stæden for det aarlige Levekor som denne tilligemed forrige Bygselmand paa sam/m/e Brug svarede til Citantinden havde indgaaet at under holde hendes Søn Ole Amundsen med Føde og Huuse Værelse indtil hans Alders 15de Aar, det han dog ej har opfyldt men ved Pintse Dag Tiider 1772 udsadt ham af sit Huus imedens han endnu manglede 2 Aar og 7 Maaneder af den Stipulerede Underholdnings Tiid 15 Aar, hvilket den indstevnte allene haver begegnet

med simpel Benegtelse og foregivende at saadant beroede paa hans blotte frie Vilie, men da saadant imod førte Beviis ved de afhørte Vidner ej kand komme i Betragtning og alle

Contracter efter Lov bør holdes, Saa kjendes for Ret at bemelte Johannes Nielsen bør betale Citantinden den paa hendes Søns Underholdning manglende Tiid af 2 Aar og 7 Maaneder efter skeede taxation af 2 uvillige Mænd med 8 Rdlr aarlig der gjør for benævnte Tiid 20 Rdlr 4 mrk samt oprette hende denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 2 Rdlr, at fuldbyrdes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dagen nestpaafølgende den 28de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

4. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff efter afdøde Koene Randie Johannes Dotter Echnes Vogen over *over 12 Mark Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Todtland og 18 Mark Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Biørndahl dateret 27de Octbr: 1773.

5. Et Skjøde udgiven af Mons Andersen Echnes Vogen til Siur Rasmussen paa de paa Gjæstgiver Stædet Echnes Vogen Vaan og Udhuuser og Nøster for 98 [Rdlr] dateret 27de Octbr: 1773.

6. Et Mageskifte Brev imellem Iver Jacobsen Bache og Johannes Holgersen Fænne hvorved den første overdrager til den sidste 2 Pund 6 Mark Smør og 24 Kander Malts Leje i Gaarden Gielsvig og 1 Pund 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Neraas dateret 22de Febr: 1773.

7. En Pante Obl: udgiven af Johannes Holgersen Giellesvig til Hr: Magister Ludvig Daae stoer 30 Rdlr med første P:tets Pant i nysbemelte Gaard Giellesvig dateret 15de Junii 1773.

8. Et Skjøde udgiven af Ole Erichsen Svindahl til hans Søn Iver Olsen paa 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Svindahl for 24 Rdlr dateret 28de Octbr: 1773

9. En Bygsel Seddel udgiven af Aschild Erichsen Sætre som Laug Værge for Enken Kari Erichs Dotter til Iver Aschildsen Wiche paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Wiche dateret 28de 8br: 1773 med Revers.

10. Et Skjøde udgiven af Erich Hognesen Riisnæs med fleere til Iver Bertelsen Holland paa 1 Pund 13 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hope for 69 rd 3 mrk 10 s dateret 22de Xbr: 1770.

11. En Indførsels Forretning passeret paa Gaarden Wælland den 3die Junii 1772 af Lensmanden Ole Fyllingen paa Hr: Fogdens Vegne og medhavende Mænd, hvorved for resterende Kongel: ordinaire Skatter hos Ole Rasmussen for Aarene 1769, 70, 71 og 72 af Beløb 10 Rdlr 10 s og Exsecutions Omkostning 1 rd 2 mrk tilsam/m/en 11 rd 2 mrk 10 s er udlagt 16 Mark Smørs Skyld i bemelte Gaard Welland.

12. En ditto forrettet paa Gaarden Kleive den 4de Octbr: 1773 af Lensmanden Ole Fyllingen paa Hr: Fogdens Vegne og medhavende Mænd, hvorved for resterende ordinaire Skatter hos Ole Knudsen og Hans Olsen fra 1767 til 1773 af Beløb 22 rd 1 mrk 12 s og Indførsels Omkostning 2 rd 1 mrk tilsam/m/en 24 rd 2 mrk 12 s er gjort Indførsel og Udlæg udi heele Gaarden af Skatte Skyld 2 Pund 15 Mark Smør og Landskyld ½ Løb Smør og 3 Mæler Malt.

Johannes Andersen Eide og Tollef Larsen ibm: eedfæstede for Retten med opragte Fingre deres skriftlige Saug Angivelse af Gaars dato som blev dem forelæst.

1773: 161b

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg følgende sædvanlige Tings Vidner 1. det stoere bestaaende af 16 qv: og 2. det lille Tings Vidne af 2 {hvor} til hvilke begge blev svaret at det forholder sig uden Forandring ligesom forrige Aar. 3. Odels Skatte

Mandtallet 4. Aftags Tings Vidnet hvortil og blev svaret at dermed havdet sam/m/e Beskaffenhed som forrige Aar 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 473 Rdlr 3 mrk 14 s og til 1772 Aars Udgang 287 rd 2 mrk 6 s 6. Tings Vidnet ang: Restancerne fra Fogden Bildsøes Tiid, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Dernest blev til Rettens Med Betjening som Laug Rettes Mænd for nestanstundende Aar 1774 opnævnt og anordnede følgende nye Mænd 1. Niels Olsen Elvig 2. Mons Olsen Nore Qvinge 3. Anders Olsen Stalden 4. Knud Bastesen Biørndahl 5. Johannes Iversen *Eches (Echnes) 6. Johannes Johannesen Otterstad 7. Anders Halvorsen Farrestved og 8. Lars Torbiørnsen Moe.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Giæste Ret for Lindaas Skibreede 1773

Anno 1773 den 28de Octobris blev en Gieste Ret sadt paa Hosanger Præste Gaard og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff med de 2de eedsorne Laug Rettes Mænd Ole Erichsen Elvig og Hans Johannesen Hindenæs,

hvor Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at Bøygde Vægteren for Lindaas Skibreede Joen Jacobsen Buedahlen har paagrebet og til ham hidbragt en Inderste ved Navn Ole Siursen opholdende sig paa Gaarden Niøten i Lindaas Skibreede tilligemed 3 omstrippende Betler Kjerlinger som han har haft til Huuse navnlig Kari Mons Dotter Monsløb, Asgier Mons Dotter ibm: og Karie Erichs Dotter Umpen paa Fediø og frem stillede han først til Examination bemelte

Ole Siursen som forklarede at Kari og Asgier Monsløb sidstl: April Maaned blev ham tilbragt ved de 3de Mænd Michel Synevog, Johannes Bache og Joen Buedahlen for at drage Omsorg for Kari hans Myndtling og frembringe Asgier til Niels Solem hendes Formynder i liige Henseende, men er \begge/ forblevet i hans Huus siden den Tiid da de som Sødskende nødig ville skilles ad, men Karie Erichs Dotter har været i hans Huus i 6 Aar og arbeidet tilfelles med ham(?), og har Comparenten anmeldet for sin Jord Ejer Sr: Johan Seehuus i Sandvigen at de førstbemelte 2de Qvinde Mennesker var kom/m/et i hans Huus, hvorpaa Seehuus befalede ham at bortjage dem derfra, men de har ikke villet adlyde, i al den Tiid har alle disse 3de faret omkring paa Bøygden at betle, dog saa at de første Sødskende har løst hinanden af og vexelviis faret om at betle den een[e] imedens den anden var hjem/m/e, men den sidste Karie Erichs Dotter har betlet for sig selv allene medhavende et Piige Barn som hun i {Løsagtighed} \Ægteskab/ har aflet der nu er 12 Aar gam/m/el. Comparenten tilstoed og selv i 4 á 5 Aar at have faret om Bøygden at betle hver Vinter tilligemed sin Hustrue, men om Som/m/eren har de arbejdet paa Jorden for Seehuus

2. Kari Mons Dotter Monsløb forklarede at være 54 Aar gam/m/el, har været hjem/m/e i sine Forældres Huus indtil for 5 Aar siden da de døde hvorefter hun blev i Huuset hos sin Søn Niels boende paa Gaarden Monsløb, men da han ej vilde underholde hende længere, kom hun til Niøten sidstl: April Maaned og siden den Tiid har drevet Betlerie saaledes

som Ole Siursen har berettet, ligesom hun og tilstoed af ham at være tilsagt at flytte derfra, men har ej vildet, hvorefter hun blev dimitteret og fremstoed

3. Asgier Mons Dotter forklarede at være 46 Aar gam/m/el og at have opholdet sig i sine Forældres Huus tilligemed nestforrige hendes Søster saavelsom og derefter hos hendes Søsters Søn Niels paa Monsløb indtil hun sidstl: April Maaned kom til Niøten hvor hun har ernæret sig af Betlerie ligesom af de 2 nest forrige er forklaret, dog havde hun nogen Tiid tilforn imedens hun endnu var [paa]? Monsløb drevet Betlerie 1 ½ Aar, hvorefter hun blev dimitteret og fremstoed

4. Karie Erichs Dotter der forklarede at være 40 Aar gam/m/el er gift {og hos} med Hans Olsen der tjener paa Gaarden Oxnes og var ikkun sam/m/e[n] med hendes Mand i 3 Aar, da de siden hver for sig har maattet tjene for deres Brød da hun har tjent 3 Aar paa Rongvær og 2 Aar paa Børilde, hvorefter hun for 6 Aar siden kom til Niøten og der har ernæret sig af Betlerie saaledes som forhen er brettet.

Hr: Fogden i Anledning af disse Omstripperes og Betleres egen Bekjendelse og Forklaring indloed Sagen Dom med saadan Paastand at eenhver af dem i Følge Forordningen af 29de Augusti 1755 maae tilfindes at straffes med Hals-Jernet ved Kirken naar Prædiken holdes i 2de Timer.

hvorefter da de anklagede intet viidere til Sagen havde at svare saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Ole Siursen Niøten saavelsom de 3de med bragte Betlersker Kari og Asgier Mons Døtre og Karie Erichs Dotter, der selv inden Retten have tilstaaet det paaklagede Betlerie, tilpligtes nestkommende Prædike Dag ved en af Kirkerne i Lindaas Præstegjeld i den Kirke søgende Almues Paasyn at staae i Hals Jernet 2de Timer sig selv til velfortjent Straf for dette forøvede Betlerie med denne alvorlige Advarsel derfra for Eftertiiden at entholde sig og derimod at antage anden lovlig Næring, under paafølgende viidere haardere Straf i Overtrædelses Tilfælde.

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1773.

Anno 1773 den 16de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Mielde Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: ere antegnede udi Overværelse af Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cordt Cramer Bøygde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 4 Stifts Breve som ved Høste Tinget for Sartors Skibreede ere registerede, hvortil kom/m/er

5. Et ditto af 19de Octbr: 1773, hvorved bekjendtgjøres en Kongel: Befaling af 29de Septbr: at General Vej Mester paa Rejser til Opsyn med Vej Arbejdet skal nyde frie Skyds uden videre Befaling fra Amtet følgel: Vej Instruxen af 1769

6. Et ditto af sam/m/e dato, hvorved bekjendtgjøres en Kongel: Befaling af 29 Septbr: sidstl: at Tøm/m/eret til Broerne efter Udviisning skal levere[s] af nærmeste Skov Ejere for billig Betaling efter uvillige Mænds Siigelse.

1773: 162b

Dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Havre den 8de Septbr: 1773 efter afg: Anders Nielsen.
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug Værge for Fanøe Præste Enke i Naadens Aaret til Anders Johan/n/esen paa *paa 1 Pund og 6 Mark Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Lithun dateret 14de Octbr: 1773 med Revers
3. En ditto udgiven af Madam Swarskop til Mons Larsen Wim/m/elvig paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Eversdahl dateret 12te Novbr: 1773 med Revers
4. En ditto udgiven af Jomfrue Gartner til Ole Olsen Rivenæs paa 18 Mark Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Rivenes dateret 2de Junii 1773.

Sr: Peder Bagger Tafteberg mødte og anmeldede med skriftlig Rettes Stevning under 6te hujus at have indkaldet Gustavus Pettersen i Sandvigen for skyldige Auctions Gjeld 2 Rdlr 3 s derfore at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning at erstatte efter Stevnemaalets Formeld saalydende.

Indstevnte Gustavus Pettersen mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Citanten til Hjem/m/el for Søgemaalet fremlagde Auctions Regningen saavelsom en Extract af Auctions Conditionerne der viiser at han er forpligtet for dette Ting at liide Dom uden Laug Dags Forelæggelse, der her indtages af følgende Indhold.

Og da Forkyndelsen paa Stevningen eedelig er afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Bergens Byes Raadstue Tjenere indloed Citanten Sagen Dom med saadan Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale de paasøgte 2 rd 3 s samt denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 4 Rdlr.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Gustavus Pettersen har ej haft noget at indvende imod det paasøgte Krav og er efter den fremlagde Extract af Auctions Protocollen forbunden at liide Dom for denne Ret uden Lavdags Forelæggelse;

Thi kjendes for Ret at bemelte Gustavus Pettersen bør betale Citanten de paasøgte Toe Rdlr 3 s samt oprette ham Processens Omkostning med 3 Rdlr 2 mrk, at efterkom/m/es 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Sr: Peder Bagger Tafteberg mødte og tilkjendegav ved skriftlig Rettes Stevning under 6te hujus at have indkaldet Carl Jensen boende paa Ladegaarden ved Sandvigen for skyldig værende Auctions Penge 1 rd 4 mrk 10 s at liide Dom til Betaling tilligemed dette Søgemaals Omkostning at oprette efter Stevningens Indhold saa lydende.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi refererede Citanten sig til den paa Stevningen tegnede eedelige Afhjemling at Forkyndelsen ved de brugte Kaldsmænd Bergens Byes Raadstue Tjenere, og frem-

lagde til Beviis for Søgemaalet Auctions Regningen og en Extract af Auctions Forretningen, der viiser at den indstevnte efter Conditionernes 6te Post bør liide Dom for denne Ret uden Laug Dags Forelæggelse, hvilken Regning og Extract er saaledes lydende.

I saadan Anledning indloed Citanten Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale de paastevnte 1 rd 4 mrk 10 s samt oprette ham dette Søgemaals foraarsagede Omkostning med 4 rd.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Carl Jensen Ladegaarden, der ved Auctions Conditionerne er forbunden for denne Ret at taale Dom uden Lavdags Forelæggelse og intet imod Søgemaalet har haft at indvende tilpligtes at betale Citanten den paasøgte Auctions Debet 1 Rdlr 4 mrk 10 s samt at oprette ham denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 3 Rdlr 2 mrk at fuldbyrdes 15 Dage efter *efter den/n/e Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Sr: Peder Bagger Tafteberg mødte og anmeldede med skriftlig Rettes Stevning af 6te hujus til dette Ting at have indkaldet Joen Berentsen boende i Skudevigen ved Bergen for skyldige Auctions Penge 1 rd 4 mrk 1 s at liide Dom til Betaling tilligemed denne Rettergangs Omkostning at erstatte efter Stevningens nærmere Indhold som følger.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab.

Citanten gjorde Anviisning paa den skriftlige Paategning paa Stevnemaalet, hvorved Forkyndelsen eedelig er afhjemlet ved de brugte Kaldsmænd Bergens Byes Raadstue Tjenere, hvorover sam/m/e her inden Retten var ufornøden, og anmeldede ellers at der ved Stevningen er paasøgt 1 mrk 1 s formeget som ved en Fejltagelse paa den første Regning er anført da sam/m/e *comtant (contant) var betalt hvorfore han nu til Hjem/m/el for Søgemaalet fremlagde Auctions Regningen tilligemed en Extract af Auctions Protocollen der viiser at Kjøberen efter den 6te Post i Conditionerne bør liide Dom for dette Ting, uden Laug Dags Forelæggelse, hvilken Regning og Extract efter hinanden er saa lydende, han indloed derfore Sagen Dom med slig Paastand at indstevnte Joen Berentsen maatte tilfindes at betale de skyldige Auctions Penge 1 Rdlr 3 mrk samt 4 Rdlr for dette Søgemaals foraarsagede Bekostning.

hvorefter saalede[s] for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Efter den fremlagde Extract af Auctions Protocollen følgelig den 6te Post i Auctions Conditionerne er indstevnte Joen Bærentsen pligtig for denne Ret at liide Dom til Betaling for det paasøgte Krav og da intet imod Søgemaalet er indvendt uagtet givne lovlig Varsel, tilpligtes han at *at betale Citanten de paastevnte 1 rd 3 mrk samt erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr 2 mrk, at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

1773: 163b

Sr: Peder Bagger Tufteberg (Tafteberg) anmeldede med skriftlig Rettes Stevning til denne Ret at have indkaldet Niels Forpagter paa Stine Pladsen i Sandvigen for skyldige Auctions Penge 9 Rdlr 9 s at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning at erstatte alt efter Stevnemaalets nærmere Udviis som følger.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab thi fremlagde Citanten til Hjem/m/el for Søgemaalet Auctions Regningen saavelsom Extract af Auctions Protocollen, der viiser at Debitor efter Conditionernes 6te Post under denne Ret bør liide Dom til Gjeldens Betaling uden Lavdags Forelæggelse, hvilke efter hinanden er saa lydende. Og da Paategningen paa Stevnemaalet af Bergens Byes Raadstue Tjenere eedelig afhjemler Forkyndelsen derudaf hvorover sam/m/e her inden Retten er ufornøden indloed Comparenten Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale de paastevnte 9 Rdlr 9 s samt udi Processens Omkostning 4 Rdlr.

hvorefter udi Sagen blev afsagt følgende

Dom

Den fremlagde Extract af Auctions Protocollen viiser at Kjøberne efter Conditionernes 6te Post bør liide Dom for denne Ret efter 8 Dages Varsel uden Laug Dags Forelæggelse, og da

indstevnte Niels Stine Pladsen intet har haft at indvende imod det paasøgte Krav uagtet lovlig givne Varsel, tilpligtes han at betale Citanten sam/m/e med 9 Rdlr 9 s og desuden 3 Rdlr 2 mrk for denne Rettergangs forvoldte Omkostning, at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Dagen Nestefter den 17de Novembris vedvarede Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev publiceret

5. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Soelberg den 3die Julii 1773 efter afg: Enkemand Ole Olsen

6. Et Skjøde udgiven af Johannes Olsen Søre Soelberg med fleere til Ole Olsen paa 1 Pund 4 ½ Mark Smør i Gaarden Søre Soelberg for 26 Rdlr 4 mrk 12 s dateret 16de Novbr: 1773

7. Et ditto udgiven af Enken Brithe Ols Dotter Nore Reveim og Søn Ole Olsen til den ældre Søn Anders Olsen paa 11 ½ Mark Smør og 7 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Nore Reveim for 24 Rdlr og Vilkor dateret 16de Novbr: 1773.

8. Et Vilkors Brev af ditto dato udgiven af Anders Olsen Nore Reveim til sin Moeder Brithe Ols Dotter paa aarlige Levekor af nysbemelte tilkjøbte Brug.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Michel Andersen Øfste Mielde til Ole Iversen Loftaas paa 18 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Loftaas dateret 16de Novbr: 1773 med hosfulgte Revers.

10. En ditto udgiven af Niels Andersen Nore Ascheland og Gabriel Larsen Trengereide som Værger for Myndtlingerne Knud og Anders Knudsønner til Johannes Johannesen Smaaland paa 11 ¼ Mark Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Havre dateret 16de Novembris 1773 med vedfulgte Revers.

11. En ditto udgiven af Anders Johannesen Sundland og Michel Olsen Thuenes til Ole Johannesen Sundland paa 18 Marker Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland imod aarlige Levekor til Anders Johannesen og Hustrue Brithe Johannes Dotter dateret 16de Novbr: 1773 med vedfulgte Revers

12. Et Skjøde udgiven af Anders Gundersen Espevold til hans Stif Søn Anders Andersen Espevold paa 3 3/7 Mark Smør og 3 3/7 Kande Malts Leje i Gaarden Rongved for 8de Rdlr dateret 16de Novembris 1773

1773: 164

13. Et Skjøde udgiven af Hr: Josva Schafner til den residerende Capellan til Hougs til Hr: Jørgen Prahl paa hans tilhørende Huuser i Hougsvigen med tilhørende Hauge (Hage) for 320 Rdlr dateret 9de Septbr: 1773.

14. En Pante Obl: udgiven af Hr: Jørgen Prahl til Hr: Josva Schafner stoer 290 Rdlr med 1te P:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Huuser i Hougsvigen dateret 9de Septbr: 1773.

Niels Rasmussen Reveim mødte og tilkjendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Andersen Litthuen for at have taget formeget Landskyld af Citanten imedens han beboede Gaarden Søre Reveim som Lejlænding at liide Dom til at tilbagelægge dette formeget oppebaarne og erstatte denne Processes Omkostning.

Indstevnte Johannes Andersen Litthuen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men vidste ikke at have taget formeget udi Landskyld af den indstevnte da sam/m/e er beregnet paa sam/m/e Maade som for ham af kyndige Folk var udregnet.

Og som Citanten havde glemt sin Landskyld Bog hjem/m/e begjerede han Sagen udsadt til nestk: Som/m/er Ting, som af Retten blev bevilget.

15. Een Bøgsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Reveim paa eegen og Mielde Skibreedes Almues Vegne til Sogne Præsten til Hossanger Hr: Schanche paa 1 Sætter støel i Mielde Skibreedes Alminding, datteret 17de Novembr: 1773.

16. Een Ditto af Ditto til Peder, Rasmus, og Michel Fieldskaal samt Ingvald Fieldskaalnæset af Hossanger Skibreede paa 1 Sætter støel i bemelte Alminding, kaldet Fieldskaalsættræ, datteret 17de Novbr: 1773.

17. Eet Skiøde Udgiven af Mons Johannesen Øfste Mielde med de fleere til Ole Johannesen Hartvet paa 12 6/7 (?:17 6/7) M/ark Smør, og 2 6/7 Kander Malt samt 5/7 Skilling i Penge i gaarden Øfste Mielde for 22 rd 3 mrk, dateret 17de Novembr: 1773.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg følgende Tings Vidner 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 Qv: og 2. det lille Tings Vidne Af 2de Qv: til hvilke begge blev svaret at det forholder sig uden Forandring ligesom forrige Aar. 3. Odels Mandtallet. 4. Om den Previligerede Gastgiver Niels Harbitz bruger nogen anden Handel eller Næring end giæst giveriet, hvortil blev svaret Nej. og 5. Restancen af de Ordinaire Skatter for indeværende aar Beløber sig til 337 rd 3 mrk 1 s og for de foregaaende aaringer 76 rd 3 mrk 14 s.

Dernest blev til Rettens medbetiening som Laug Retts Mænd for næstandstundende Aar 1774 opnævnt og andordnede følgende nye Mænd: 1. Mons Nielsen Eide, 2. Mons Larsen Eversdahl, 3. Knud Olsen Mæhle, 4. Thore Johannesen Mitmielde, 5. Niels Olsen Søre Ascheland, 6. Magne Johannesen(?) (Jonsen) Skistad, 7. Johannes Olsen Weaae og 8. Anders Olsen ibidm:

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1773.

Anno 1773 den 18de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde Gaard til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Arne Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstleden Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: ere antegnede, undtagen i Stæden for {Cle} Knud Clementsen Aastved i hans Forfald og af ham form….(?) sad Clement Olsen Houchaas, og i Stæden for Johan Seehuus af Sandvigen blev af Hr: Fogdens Fuldmægtig Sr: Kramer opnævnet Berge

1773: 164b

Larsen Hordvig som inden Retten blev betalt 3 mrk for at beklæde Seehuuses Stæd alle 3 Ting Dage, hvorfore blev forbeholden lovlig Tiltale til den udeblevne som ej efter givne Varsel har villet comparere Ved Tinget var overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Kort Kramer, Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e 6 Stifts Brev som ved nestforegaaende Mielde Ting, dernest blev publiceret følgende Almues Brev.

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Peder Larsen i Sandvigen til Sr: Johan Garman stoer 26 Rdlr imod 1te P:tets Pant i hans ejende Huuse dateret 9de Martii 1769 og publiceret den 8de Junii sam/m/e Aar, der under 18de Aprilis 1771 er {indfriet} transporteret til

Madame Wenche sal: Sorenskriver Johan Garmans og nu efter hendes Qvitering af 16de Octbr: 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven af Iver Michelsen i stoere Sandvigen til Myndtlingen Anne Siurs Dotter sam/m/estæds stoer 60 Rdlr imod Pant med 1te P:tet i hans ejende Huus dateret 15de Junii 1770 og tinglyst den 30te Novbr: sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af Ole *Ellinsen der har ægtet Creditorinden, er indfriet og betalt, og derfore herved mortificeres

3. publiceret en Bygsel Seddel udgiven af Sr: Johan Garman til Ole Ellingsen paa 2de Enge Pladser i stoere Sandvigen dateret 29de Febr: 1773.

4. En ditto udgiven af ditto til Ole Siversten paa Enge Pladsen Hejen kaldet i stoere Sandvigen dateret 14de Septbr: 1773.

5. En ditto udgiven af Sr: Hans Krohn til Haldor Jacobsen paa 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Weaa dateret 8de Novbr: 1773.

6. En ditto udgiven af Ole Olsen Nore Ascheland til Johan/n/es Andersen Stanghelle paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Kaalstad dateret 1te Octbr: 1773 med Revers

7. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Sorenskriver Johan Garman til Elling Ellingsen Bejer paa 2de Reberbaners Grunde og vedhørende Grunde til Vaanings Huusene samt Enge Plads dateret 17de Octbr: 1761.

8. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Steen i Sandvigen til Sr: Diderich Nielsen Weinvich som Værge for Jørgen Hendrich Weinvich stoer 100 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Vaanhuuse i stoere Sandvigen dateret 16de Julii 1760 og tinglyst den 27de Novbr: nestefter, der nu efter paategnet Qvitering af 16de Octbr: 1773 er indfriet og betalt.

9. Publ: en ditto udgiven af Ole Olsen Steen i stoere Sandvigen til Sr: Johan Hagelsteen sam/m/estæds stoer 100 Rdlr mod 1te P:tets Pant i hans ejende Huuser i Sandvigen dateret 16de Octbr: 1773.

Sr: Johan Garman mødte og i Rette æskede Sagen anlagt af hans Moeder Mad: sal: Sorenskriver Johan Garmans imod Jens Johannesen af stoere Sandvigen og fremlagde den ved sidstl: Som/m/er Ting for den indstevnte givne Laug Dag paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen i relation til Paategningen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Johan Herman Rytter og Anders Davidsen Boes.

Citanten besluttede Sagen til Doms med Paastand at indstevnte Jens Johannesen maatte tilpligtes at betale den paastevnte Capital 40 Rdlr med Renter fra Obligationens Udstædelse indtil Beta-

ling skeer samt erstatte Processens Omkostning med 14 Rdlr.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret er bleven kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og lavdagede Jens Johannesen af stoere Sandvigen som ej efter Opsigelse af 9de Septbr: 1772 har villet indfrie sin under 8de Septbr: 1768 udgivne Obligation og ej imod Søgemaalet har haft noget at indvende, tilpligtes at betale Citantinden den paastevnte Capital 40 Rdlr med 4 pro Cento Rente fra Udstædelsen indtil Betaling skeer samt at oprette denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 8 Rdlr at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Procurator Johan Reutz loed udi (ved?) Skrivelse til Dommeren andrage for Sr: Hendrich Blix at have indkaldet med skriftlig Stevning til dette Ting Sr: Gerdt Diederich von Horn af Sandvigen for skyldige Capital 150 Rdlr med efterstaaende Rente fra 14de Octbr: 1771 at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning efter Stevningens nærmere Formeld saa lydende.

den indstevnte møtte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen i Relation til Paategningen eedelig afhjemlet af de mødende Stevne Vidner

Citanten fremleverede et Indlæg af 13de Novbr: a: c: med derudi paaberaabte Gjenpart af Opsigelsen og Obligation; hvortil Originalerne tillige fulgte til Anviisning, hvilke blev Stevne Vidnet Anders Davidsen Boes tilbageleveret med Paategning.

hvorefter i Anledning Citantens Paastand og den indstevntes Udeblivelse saaledes blev af Retten

Eragtet

Lovlig indstevnte Gerdt Diderich van Horn gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Og da ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 19de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret,

hvor da Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cordt Kramer tilkjendegav med mundtlig Stevning paa Justitiens Vegne at have indkaldet Lensmanden Ole Knudsen Taqvam der efter en Klage fra hans Naboe Wiching Knudsen til Stiftet skal have voldsom behandlet ham derom at høre stevnte og ustevnte Vidner og efter Sagens forefindende Omstændigheder at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte, til Vidner er under Lovens Falsmaal indkaldede Klagerens Hustrue Brithe Colbeens Dotter Taqvam og Søn Niels Wichingsen samt den indstevntes Hustrue Elen Axels Dotter, Iver Larsen Tvedten og Haldor Jensen indre Taqvam samt Holger Fabiansen ibm: og Anders Olsen Hoele; til Vedermæle er og indkaldet Sergeant Amund Berge saavelsom og Klageren selv Wiching Knudsen Taqvam den indgivne Klage at tilsvare.

Af de indstevnte mødte Lensmanden Ole Knudsen Taqvam, Vidnerne Brithe Colbeens Dotter Niels Wichingsen, Iver Larsen Tvedt, Haldor Jensen Taqvam, saavelsom og Klageren Wiching Knudsen og endelig Vidnet Anders Hoele, hvorefter Varselen

1773: 165b

eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Besse Nielsen Thuenestvedt og Iver Nielsen Thuenes at være skeed for de udeblevne Elen Axels Dotter og Holger Fabiansen Taqvam under Lovens Falsmaal i eget Paahør for 4 Uger siden og sam/m/e Tiid for Sergeant Berge i eget Paahør

Citanten forlangede at Brithe Colbeens Dotter efter aflagde Eed maatte paalægges at forklare hvad hun af *hun *af det paastevnte har seet.

Indstevnte Lensmand Ole Taqvam exciperede imod Klagerens Hustrue og Søns Vidnesbyrd som villige Vidner der ej efter Loven tilstædes.

Citanten replicerede at Lovens 1 – 13 – 17 som vel vil være den Lensmanden i dette Fald beraaber sig paa, siger med en Slags Undtagelse at Hustrue og Børn ikke kan vidne i Sager af Natur som denne, men naar betragtes at disse 2de efter den Oplysning Comparenten har allene skal have seet paa hvad Maade Wiching Knudsen af Lensmanden er bleven behandlet og endeel af de øvrige Vidner ikkun har hørt Skrig med videre som under Sagen skal blive oplyst saa venter Comparenten at den Høystærede Ret efter den sidste Clausul i allegerede

Articul vil biefalde at disse 2de Vidner bør afhøres om ikke før saa dog efter at de øvrige Vidner ere afhørte.

den indstevnte vedblev sit forrige hvorefter af Retten blev

Eragtet

For ikke at udelukke den intenderede Oplysning i en Sag som denne der har Anseende at concerne Voldsgjerning og i saa Fald at være af dette Slags hvor villige Vidner fornem/m/elig efter Loven kand antages admitteres Klagerens Hustrue og Søn til Provemaals Aflæg, da det siden vil ankom/m/e paa de befindende Omstændigheders Beskaffenhed hvorvidt der \paa/ kand reflecteres eller ej.

Eedens Forklaring blev for de samtlig mødende Vidner af Lov Bogen forelæst med Formaning til Sandheds Bekjendelse, de andre Vidner imidlertiid udviiste og allene fremstillet

1ste Vidne Iver Larsen Tvedt som aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse [forklarede] at først i sidstl: Augusti kom Niels Wichingsen til Vidnet og begierede at han vilde kom/m/e til Taqvam der at besee hans Fader Wiching der var slagen af Sergeant Berge og Lensmanden Ole Taqvam, hvorpaa Vidnet begav sig derhen og fandt der Dørren til Wichings Ildhuus nedslagen og TræeLaaset til hans Melke Boe sønderslagen, som de i Huuset tilstædeværende anmeldte at være skeed af Lensmanden, Wiching derimod var selv ikke hjem/m/e men var bortfaret i Baad med Sergeant Berger, nestpaafulgte Dags Morgen saae Vidnet Wiching efter sin Tilbagekomst, da han saaes ganske skurvet i Ansigtet og fandtes 2 blaa Strimer paa hver Siide af ham en paa hver Arm og 1 længere ned paa Kroppen; ellers sagde og Niels Wichingsen til Vidnet den første Dag han kom at anmelde denne Tildragelse og at indbyde Vidnet til sam/m/es Beskuelse, det han nemlig Niels Wichingsen selv tillige af Lensmanden havde faaet et Slag i Hovedet,

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og rigtig Tilførsel af sit Udsigende at have tilstaaet fra Retten afskeediget

2det Vidne Haldor Jensen Taqvam aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede eensstem/m/ig med nest forrige Vidne det første membrum af hans Forklaring om at være hentet til Wiching af hans Koene og Søn og der da *da at have befunden den omvundne Skade paa de 2de Dørre og i Forvejen at være anmeldt af dem Tildragelsen ligesom til 1te Vidne og in Specie at Niels Wichingsen sagde tillige at være slagen i Hovedet af Lensmanden, men har ej den nestføl-

gende Dag seet Wiching og derfore ej vidste om den Skade han havde faaet da han ej første Dag var hjem/m/e,

Efter at første Vidnes Forklaring i Overeensstem/m/else med dette Vidnes Provemaal var Deponenten af Protocollen forelæst og gestændiget rigtig tilstaaet, blev han fra Retten afskeediget da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge ham. derefter fremstillet

3die Vidne Anders Olsen Hoele som aflagde Eed og forklarede at være aldeeles uvidende om denne paastevnte Tildragelse undtagen at han ved den af forrige Vidner omforklare[de] Tiid hjem/m/e paa sin Gaard som ligger der i Nærheden hørte et fælt Skriig af Wichings Koene og Børn

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han dimitteret og fremstoed

4de Vidne Brithe Colbeens Dotter gift med Klageren Wiching Knudsen Taqvam som aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede, at hun ved den {ind} paastevnte Tiid kom ind til hendes Mand i hans Stue og saae ham blodig i Ansigtet da Sergeant Berge stoed lige for ham med en Pog i Haanden dermed at true ham til at føre sig

over Vandet, Sergeanten raabte efter Lensmanden Ole Taqvam der strax kom tilstæde og {med} tilligemed Sergeanten med en Pog i Haanden sloeg Vidnets Mand Wiching og lenger ned efter Vejen til Søen saaledes truede og tvang ham til at føre Sergeanten over Vandet, Lensmanden bad derhos Sergeanten at stikke Kaarden i hendes Mand, til Slutning bad Sergeanten Lensmanden ej meere at slaae Wiching, og havde Vidnets Søn Niels tillige sam/m/e Tiid faaet et Slag i Hovedet af Lensmanden, hvorefter siden saaes en Knude i hans Hoved, men Vidnet var ej tilstæde da sam/m/e skeede, Paa Tilspørgende forkla[re]de Vidnet at ingen fleere var tilstæde ved den/n/e Tildragelse end Sergeanten og Vidnets Søn Niels samt Lensmandens smaa Børn der ej ere vidnes føre og at hans Koene til Slutningen kom derhen, og da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge hende og hun ej vidste viidere til Oplysning at forklare, blev hun efter Forelæsning dimitteret og fremstoed

5. Niels Wichingsen imod hvis Vidnes byrds Aflæg Lensmanden protesterede da han tillige er at ansee for Vederpart i Sagen da han efter Vidnernes Forklaring har klaget selv at være slagen og derfore ikke nu kand være Vidne.

Kramer svarede at ihvorvel Vidnernes Forklaring \er/ at dette fremstillede Vidne skal sagt dette at være slagen i Hovedet, saa dog gjør dette ham hverken til Part eller Klager i denne anlagde Sag og hvem veed førinden hans eedelige Forklaring i Sagen om saadant og virkelig er existeret, og paa Grund deraf og siden Sagen selv udfordrer at dette Vidne bør aflægge Forklaring i Sagen og derfore paatrængede sam/m/e.

Lensmanden vedblev sit forrige og ventede vedbørlig Rettes Pleje.

Eragtet

Da denne til Vidne fremstillede Niels Wichingsen efter de 2de første Vidners Forklaring har klaget tillige selv af den indstevnte paa sam/m/e Tiid at være slagen og saaledes har fælleds Sag med Klageren i dette anlagde Søgemaal, det han siden aparte kand rejse Sag om saa finder Retten ingen Adgang at admittere ham til Vidnesbyrds Aflæg naar han saaledes som paagjeldende er at ansee, at forbiegaae den .ig….(?) af saadan formeentlig Fornærmelse maae formoedes, der meget ville svække

1773: 166b

al Tillid til hans Vidnesbyrd.

Kramer begjerede de udeblevne Vidner forelagt under Falsmaal til neste Ret at møde

Indstevnte Ole Knudsen Taqvam begjerede Sagen udsadt til neste Ret

Eragtet

Udeblevne Elen Axels Dotter og Holger Fabiansen Taqvam forelægges under Lovens Falsmaal at møde til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med deres Provemaal i Sagen.

Procurator Jacob Preus som Fuldmægtig for Jacob Arnesen fremlagde en udstæd Stevning af dato 19de 8bris sidstl: imod hans Formynder Jens Johannesen Hejen, hvorved og tillige var indkaldet forrige Sorenskrivere salig Johan Garman og Henrich Garmans Enke samt de 2de Opsigelses Vidner navnlig Berent Michael Høgh og Petter Andreas Grung alt efter berørte Stevnings videre Formeld saa lydende

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab undtagen Berent Høgh og Petter Grung, hvorfore Forkyndelsen af de brugte Kaldsmænd eedelig blev afhjemlet i relation deres Paategning at være skeed den 23de Octbr: sidstl: for de udeblevne.

Pr: Preus producerede den i Stevningen paaberaabte Opsigelse hvorpaa han begjerede de mødende Vidners Eed fæstelse, sam/m/e indtages her af følgende Indhold

Berent Michael og Petter Andreas \Grung/ eed fæstede med opragte Fingre efter Loven nysberørte for dem oplæste Opsigelse at være forkyndt for derudi indbenævnte sam/m/e dato den blev udstædet i relation den derpaa af dem skeede Paategning.

Pr: Preus fremlagde end videre original Skifte Brevet efter Citantens Fader Arne Rasmussen forrettet af forrige Sorenskriver Johan Garman den 5te Januarii 1756 som han forventede i sin Tiid ved denne Sags forventende Doms Act tilhæftet, og med hvilken Skifte Forretning Comparenten vil have legitimeret at Citanten er tilfalden i Fader Arv den paastevnte Capital 15 Rdlr og for hvilken Arv indstevnte Jens Johannesen var beskikket til Formynder og Værger. Viidere fremlagde Pr: Preus Madame Wenche sal: Garmans skriftlige Tilstaaelse under 12te Novbr: 1772 der udi Stevningen er paaberaabt og saa lydende, men efterdi indstevnte Jens Johannesen med de fleere nu ikke møder, begjerede Comparenten ærbødigst at dem af Retten maatte forelægges Laug Dag til nestholdende Som/m/er Ting.

Eragtet

Indstevnte Jens Johannesen Hejen saavelsom Madame sal: Sorenskriver Johan Garmans og Sr: Hans Krohn som Successor i Ægteskabet efter afg: Sorenskriver Henrich Garman gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

For Iver Larsen Hordvigen mødte Procurator Preus og anmeldede og i Rette lagde en skriftlig Stevning imod Bøygde Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Skyds skafferen Johannes Indre Arne til et Tings Vidnes Erholdelse efter Stevningens nærmere Indhold der i Retten blev oplæst saa lydende,

ind stevnte Lensmand Ole Knudsen Wichne saavelsom Skyds skafferen Johannes Johannesen Indre Arne mødte og vedtoeg lovlig Varsel og i Øvrigt benegtede alt det paasigtede.

Af de indkaldede Vidner mødte Anders Steenstøen som opstoed fra Retten og i Stæden nedsatte sig Johannes Monsen Blindem, Anders Balland eller ytre Hordvigen

1773: 167

Ole Danielsen Seim, Lars Haarvigen og Anders Nielsen Haarvigen

dernest blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af de brugte Stevne Vidner i Henseende de udeblevne og i relation deres Paategning paa Stevningen

Procurator Preus fremlagde skriftlige qvæstioner til samtlige de indstevnte Vidner, efter hvilke han forventede og paastoed de nu mødende Vidner til Forklaring admitteret, bemelte qvæstioner blev i Retten oplæst saalydende.

derefter blev af Citanten fremstillet

1te Vidne Anders Olsen Steenestøen der aflagde Eed og forklarede til *til de af Citanten fremsatte qvæstioner som følger til 1te qv: joe ved Middags Tiid omtrent til 2den qv: joe de begjerede den omspurgte Stør for at slaae fra sig Hund eller Bikke naar de kom til Gaards nogenstæds, hvor de og af Vidnet [fik]? En liden Stok af en Alens Længde og Skikkelse til 3de qv: de fik ikkun for 2 Skilling i Brændevin og kunde Vidnet ej bemærke at de vare drukne enten da de kom der til eller da de droeg derfra til 4de qv: nej veed slet intet derom og har ej hørt det til 5te qv:, som med den Forandring af Retten blev fremsadt om de indstevnte med de omspurgte Vidner benævnte Tiid talede om den da indstevnte Sag imod Citanten svarede joe de vare i Vidnets Huus med de omspurgte Vidner, da Lensmanden formanede dem til at udsiige hvad Ret er og de havde seet og intet meere til 6te qv: veed slet intet derom.

Og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret fremstoed

2det Vidne Rasmus Thom/m/esen Hylche der nu kom til stæde, der aflagde Eed og vandt til Citantens 1te qv: nej til 2den qv: ligesaa nej

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han fra Retten afskeediget og fremstillede

3die Vidne Anders Olsen ytre Haarvigen eller Balland, der aflagde Eed og forklarede til den for 1te Vidne fremsatte 4de qv: han har hørt omtrent forrige Høst af Skafferen Johannes indre Arne at da han laae over Iver Haarvigen monne Lensmanden hakke ham paa Fødderne det burde han nemlig Lensmanden ikke have gjort det var verre for mig

og da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge Vidnet, blev han dimitteret, fremstoed

*3die Vidne Ole Danielsen Seim der aflagde Eed og forklarede paa liige qv: som til nest forrige at Skafferen Johan/n/es indre Arne sidstl: Høst havde sagt i Overværelse af nest forrige Vidne at medens han laae over Iver Haarvigen hakkede Lensmanden Iver Haarvigen i Fødderne joe meere rev han mig nemlig Johan/n/es indre Arne, og sagde Johannes at han laae sig over over ham paa det han ej skulle gjøre meere Skade

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev det fra Retten afskeediget og fremstoed

4de Vidne Lars Haarvigen der under sin forhen aflagde Eeds Kraft forklarede til de af Citanten fremsatte qvæstioner som følger til 1te qv: ude paa Marken tet ved Ivers Huus til 2den qv: joe var barbeenet som andre om Som/m/eren naar det er varmt men kunde ej erindre om han havde Trøye paa eller ej til 3de qv: nej har ej hørt det til 4de qv: nej til 5te qv: nej til 6te qv: nej til 7de hvorledes de forhen havde frembragt deres Ærende var ubekjendt for Vidnet som ej var inde med dem i Ivers Stue,

Vidnet tilligemed Anders blev først afkrævet mulct Penge for Vej Arbejdet førend de gik til Iver, og efter at Vidnet var paaraabt og de vare i Tumult ude paa Marken, blev disse mulct Penge \hos Iver/ ej af Lensmanden og Skafferen paakrævet førend Larmen var til Ende da Lensmanden spurgte om han skulle modtage Pant eller

1773: 167b

erholde Betaling for mulct Pengene, da Vidnet formanede Iver at betale sam/m/e da ham ej derudi skeede meere Uret end de andre til 8de qv: nej til 9de qv: nej til 10de qv: nej hørte ej at Citanten sagde dette til 11te qv: Pengene blev betalt, men i Øvrigt refererede Vidnet sig til sit forrige til 12te qv: joe Citanten udsagde rigtig nok ude paa Marken medens tumulten varede de her omspurgte Ord til 13de qv: nej kunde ej mærke at de vare drukne.

Og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det dimitteret og fremstoed

5te Vidne Anders Nielsen Haarvigen der under sin forhen aflagde Eeds Kraft forklarede til de *de 4re første qv: eensstemmig med nest forrige Vidne til 5te qv: refererede sig til sin forhen aflagde Forklaring fra 6te til 13de qvæstioner eensstem/m/ig med nestforrige Vidne

og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge blev han fra Retten afskeediget.

Pr: Preus begjerede Forelæggelsen for de udeblevne Vidner under Falsmaals Straf at bære deres Vidnesbyrd til de forelagde qvæstioner til nestk: Som/m/er Ting reserverende Citanten i fornøden Tilfælde til sam/m/e Tiid fleere Vidner at føre.

Eragtet

Lovlig indstevnte Vidner Anders Steenstøens Hustrue, Ole Eichaas og Gouthe Seim forelægges under Lovens Falsmaal at møde nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med deres Provemaal i Sagen

Pr: Preus mødte for Hr: Capitaine Albert Christopher Barchlay de Tolly og fremlagde en Continuations Stevning i den forrige anhængiggjorde Sag imod Michel indre Arne og hvorved Ole Danielsen Seim tillige er kaldet til vedermæle efter Stevningens Formæld som med paategnet Forkyndelse blev fremlagt og i Retten oplæst saa lydende.

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af de brugte Kalds mænd i relation Paategningen.

Pr: Preus producerede skriftlig Indlæg i Sagen saa lydende og da han bemærker at de indstevnte nu ikke møder, var han foraarsaget at begjere Laug Dag for dem til nest forestaaende Som/m/er Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Michel Indre Arne og Ole Danielsen Seim gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Pr: Jacob Preus som beskikket Defensor for Ole Iversen af Sandvigen fremlagde en skriftlig Stevning imod Borger Manden Hendrich Norman til et Tings Vidnes Erhvervelse efter Stevningens Indhold af 20de Octbr: sidstl: der i Retten blev oplæst af følgende Indhold,

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab thi blev Forkyndelsen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation deres Paategning.

Ole Iversen mødte personlig for Retten til den Ende Laugtings Rettens afsagde Dom at opfylde, hvor paa og Defensor producerede Laug Tings Rettens Act og Dom in originali, af hvilken han begjærede i denne

1773: 168

Tings Vidnes Act indført Comparentens tillagde Constitutions Ordre som Defensor samt den tillagde Høy Kongel: Benaadning til beneficium paupertis fra pagina 19 til 22 item Laug tings Rettens final Dom fra pagina 33 til 36.

Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst Ole Iversen der med oprakte Fingre efter Loven aflagde den ham af Laug Tings Dommen forelæste og foreskrevne Benegtelses Eed.

Defensor begjerede derpaa Tings Vidnet beskreven meddeelt under Rettens Forsegling.

Afsagt

Tings vidnet bevilges sluttet og beskreven meddeelt, hvorudi skal vorde inddragen Laug Tings Doms Afsigten, men Constitutions Ordren og Beneficium paupertatis eragtes derudi ufornøden efter at Rettens Middel og andre vedkom/m/ende derudaf forhen have den fornødne Kundskab.

10. Publ: et Skjøde udgiven af Niels Olsen Reistad med fleere til Niels Johannesen paa 15 ¾ Mark Smørs Leje i Gaarden Sædahl for 40 Rdlr dateret 19de Novembris 1773.

11. En Pante Obl: udgiven af Berge Aamundsen Ulvesæter til Rasmus Nielsen Myrdahl stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Ulvesæter af Skyld 18 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 19 Novbr: 1773

12. En ditto udgiven af Anders Monsen Hougaas til Iver Gudmundsen Melcheraaen stoer 60 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart udi Gaarden Hougaas af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og 1 Mæle Malt af 19de Novbr: 1773

13. Et Skjøde udgiven af Knud Halsteensen Boge som Laug Værge for Enken Bornie Thomas Dotter med fleere til Michel Johannesen paa 2 Pund 1 5/13 Mark Smørs Leje i Gaarden Kirke Brudvig for 150 Rdlr dateret 19de Novbr: 1773.

14. Et Vilkors Brev udgiven af Michel Johannesen Kirkebrudvig til hans Moeder Bornie Thomas Dotter paa aarlige Levekor af nysforberørte tilkjøbte Gaard dateret 19de Novbr: 1773.

15. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Haldor Jensen Taqvam til Bese Nielsen Thuenestvedt stoer 34 Rdlr imod 1te P:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden indre Taqvam af Skyld 12 Mark Smør og 1/6 Faar dateret 27de Novbr: 1771 og tinglyst den 29

ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af 19de Novbr: 1773 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres

16. tinglyst en ditto udgiven af Haldor Jensen Taqvam til Stephen Monsen Hundham/m/er stoer 40 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden indre Taqvam af Skyld *af *Skyld 12 Mark Smør og 1/6 Faar samt deels Løsøre dateret 19de Novembris 1773.

17. En ditto udgiven af Margaretha sal: Lars Aasheims til hendes Søn Mons Larsen stoer 78 Rdlr mod 2den p:tets Pant i hendes ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 10de Novembris 1773.

Dagen næstefter den 20de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret,

da Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cordt Kramer loed anmelde med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Torger Jørgensen af stoere Sandvigen for begangne Lejermaal i Ægteskab med Pigen Anne Sepie Ols Dotter i Bergen, i Anledning en fra Byefogden i Bergen Hr: General Auditeur Heiberg til Hr: Fogden desang: skeede Anmeldelse, derfore at liide

1773: 168b

Dom til Bøders Udreedelse og Hoved Lods Forbrydelse samt Processens Omkostning at erstatte; til Vedermæle er og indkaldet den besvangrede Anne Sophie Ols Dotter.

Indstevnte Torger Jørgensen mødte {ikke efter Paaraab} og vedtoeg lovlig Varsel, men ej Qvinde Mennisket Anne Sophie Ols Dotter, thi fremstoed de brugte Kalds Mænd Bærent Michael Høgh og Petter Andreas Grung og forklarede sidstl: Mandag den 15de hujus at have varslet bemelte Anne Sophie Ols Dotter i Hans i Hejens Huus i Sandvigen, der saalænge blev forhalet og saa sildig for hende *for *hende forkyndt formedelst at Kaldsmændene havde været uvidende forhen om hendes Tilholds Stæd der og havde været foranderligt, det de først sam/m/e Dag Forkyndelsen skeede fik at viide.

Torger Jørgensen fremleverede et skriftlig Forsæt af 16de hujus der i Retten blev oplæst saa lydende.

Sr: Kramer i Anledning af Kaldsmændenes Forklaring, hvoraf han mærker at den indkaldte Anne Sophie Ols Dotter ej har haft lovlig Varsel, holdt fornøden at begjere Sagens Anstand til neste Ting for at kunde begegne sam/m/e med Continuations Stevning

Eragtet

Sagen bevilges udsadt efter Citantens Paastand til neste Ret.

Lensmanden Ole Knudsen Taqvam anmeldede med mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Wiching Knudsen Taqvam for tilføyet Fornærmelse og Skade paa Citantens Ager derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt {derom at høre Vidnerne} Ulovlig Gjerde Holdelse og derover tilføyede Skade paa Citantens Eng af deres fælleds Creaturer samt derom at anhøre Vidnerne Haldor Jensen Indre Taqvam Holger Fabiansen ibm: og Lars Monsen Hoele som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab; thi fremstoed de brugte Stevne Vidner Ole Carlsen Aasheim og Marcus Knudsen Seim som eedelig afhjemlede Forkyndelsen som melt for samtlige de indstevnte i eget Paahør og Boepæle for 17 Dage siden og Vidnerne tillige under Lovens Falsmaal.

Citanten i den Anledning begjerede de udeblevne forelagt til nestk: Som/m/er Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Wiching Knudsen Taqvam gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnerne Haldor Jensen og Holger Fabiansen indre Taqvam samt Lars Monsen Hoele til sam/m/e Tiid forlægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Dernest fremstoed for Retten Beboerne paa Gaarden Hougaas Clemen Olsen, Anders Monsen, Ole Olsen og Ole Monsen, der hver ejer og bruger i Skatte Skyld 2 Pund 12 Mark Smør eller i Landskyld 2 Pund 6 Mark Smør og 1 Mæle Malt i bemelte Gaard Hougaas og beklagelig anmeldede at Natten til den 13de Octobris sidstleden opkom paa bemelte deres Gaard en pludselig Vaade Ild der i største Hast lagde i Aske 4 Stue Huuser

1773: 169

4 saakaldede Sænge Boeder 4 Floerer eller Fæhuuse, 4 Ildhuuse, 4 Melke Boeder, 2 Høe lader \og Høste Stalde/ Anders Monsen og Ole Olsen tilhørende med alt derudi værende nye indbjergede Høe og Korn, 4 Smale Huuser og 4 Gjedehuuser, tilligemed alt i Huusene værende Boehave da Ilden imedens de sov havde grebet saa stærk om sig at samtlige Opsiddere nøgne maatte forlade deres Huuse uden at kunde bjerge det allerringeste af deres Gods, ja for den eene Opsidder Clement Olsen opbrændte endog 4 smaa Creaturer der ej kunde reddes, nemlig 1 Kalv og 3 Gjeder, og da saadant er den ganske Bøyg[d] bekjendt, begjerede Comparenterne Laug Rettens og Almuens Svar herom indhentet, hvortil af Laug Retten og samtlige Almue blev svaret at det desværre ikke uden alt for vist forholder sig som omspurgt er og der tillige imedens denne beklagelige Tildragelse var et overmaade gruesomt Vejr af Storm, orcaner, Torden og Lynild der baade kand have foraarsaget denne ulykkelige Hændelse i sig selv og dend pludselige Tiltagelse og Udbreedelse.
Comparenterne var ansøgende dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

18. Publ: et Skjøde udgiven af Erich Danielsen Melcheraaen til Stephan Olsen Nore Toppe paa ½ Løb Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Nore Toppe for 77 Rdlr dateret 20de Novbr: 1773.

Hr: Fogden Heiberg frem lagde til sit Regnskabs belæg følgende sædvanlige Tings Vidner. 1. det stoere bestaaende af 16 qv: og 2. det lille Tings Vidne af 2 qv: til hvilke begge blev svaret at det forholder sig {som} uden Forandring som forrige Aar. 3. Odels Mandtallet, 4. aftags Tings Vidnet, hvortil og blev svaret at dermed har det sam/m/e Beskafenhed som forrige Aar, 5. Restancen af de Ordinaire Skatter beløber sig for dette aar 423 rd 1 mrk 7 s og til 1772 Aars Udgang 197 rd 1 mrk 4 s. 6. Consumtions Restancerne til 1772 aars udgang beløber sig til 48 rd.

Til Laug Rettes mænd for nestanstundende Aar 1774 blev udnævnt til Rettens medbetiening følgende Nye Mænd: 1. Knud Monsen Flachtvedt, 2. Hans Olsen Lie, 3. Iver Jensen Biercheland, 4. Baste Jonsen Garnæs, 5. Peder Johannesen Garnæs, 6. Ole Aadsen indre Arne, 7. Johan Christian Seehuus i Sandvigen, og 8de Hendrich Harier ibidm:

Og da ingen efter 3de ganges udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Giæste Ret for Sartors Skibreede 1773

Anno 1773 den 17de Xbris blev Retten sadt i Sr: Johan Seehuuses iboende Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og de 3de af Kongel: May:ts Foged opnævnte eedsorne Laug Rettes Mænd Rasmus Nielsen, Rasmus Larsen og Ole Andersen af stoere Sandvigen til en Gjæste Rets Holdelse i Anledning et i Tellevogen bierget Skibs Vrag hvortil Ejer har indfundet sig.

Hr: Fogden Heiberg i Rette lagde en skriftlig Continuations Stevning af Gaar Dags dato, hvorved han til denne Gjæste Ret har indkaldet Sr: Albert Henrich Mejer som \Finder og/ Bierger af det ved Tellevogen bjergede Skibs Vrag tillige at svare til Sagen og Dom at modtage.

ligesaa er ved samme Stevning indkaldet Hr: Consul Wallace & Søn som Com/m/iteret

1773: 169b

for De H:rer Laakenau med fleere i Bremen der tilegner sig Ejendom til bemelte Vrag saavel som Brade Bænke mesteren Sr: Gunder Eide eenhver for sig til Sagen at svare og Dom at imodtaget efter Stevnemaalets nærmere Indhold saaledes lydende, hvorefter Citanten indloed til Dommerens Skjøn saavel hvorvidt Hr: Consul Wallace & Søn har Legitimeret sine Committenteres Ejendoms Ret til dette Vrag som hvad Anpart Finderen deraf med Rette bør nyde saa og hvorvidt Srs: Mejer og Eide bør nyde deres indgivne Regninger betalt af det udkomne for Vraget eller ikke.

Endelig paastoed og Hr: Fogden ved Dom at blive tilkjendt af de for Vraget udkomne Penge fuldkommen Betaling efter hans indgivne Regning for de af ham forskudte 171 rd 5 mrk I Øvrigt indloed han til Dommeren selv at fastsætte sit Salarium for denne og forrige Gjæste Ret og Fogden som Citant liige med Dommeren med Tillæg af 1 Dags Diet Penge og Skyds frem og tilbage til Strømsnæs 1 rd 2 mrk

Hr: Jaen Wallace paa egne og Compagnies Vegne mødte og refererede sig til den ved 1te Session producerede Legitimation for sine Com/m/ittenteres Ejendoms Ret, som han formeente aldeeles og tilfulde at være afbeviist, hvor fore han paastoed sig paa deres Vegne tilleveret det udkomne for Vraget fradragen de nødvendige medgangne Omkostninger til sammes Biergning, men ansaae de af Sr: Mejer og Gunder Eide beregnede Omkostninger ligesaa unødvendige og for høyt anførte som aldeeles ulegitimeret og derfore indstiller til Rettens Skjøn hvorvidt samme bør godtgjøres eller ej

Sr: Gunder Eide \mødte og/ referede sig til sin Regning og formeente at samme er saa billig opført at derudi intet Afslag bør skee, ligesom og hans Hjelp til Vragets Biergning af Retten selv er anseet fornøden og derfore hans Regning allereede betalt.

Sr: A: H: Mejer mødte og i Henseende til Findings Retten refererede sig til den over Vraget holdte Examinations og Biergnings Forretning hvoraf tydelig sees at dette Vrag først er funden og seet i aaben Søe uden for alle Land og derfore i Følge Landets Lov paastoed at nyde den præscriberede Andeel. I henseende hans forhen producerede Regning over paaførte Udgifter og den ellers tagne Skade formedelst dette Vrag Skibs Behandling ved Gier og Krøpel Spil samt Vragets Ophuggelse, Lastens Udlæsning og Oplæggelse i hans Søe Boeder og paa hans Brygge, da ligesom den over Vraget holdte Forretning viiser at alt dette er gaaet for sig og skeet paa det ham tilhørende Fiskevær Sticholmen kaldet, saa maae vel og deraf nødvendig følge at ingen løse eller ubeviiste Indvendinger imod hans indgivne Regning kand eller bør liide Stæd, hvilke han desuden benegtede og paastoed Regningen ved Dom til Godtgjørelse {ved Dom} stadfæstet under al lovlig Forbeholdenhed af sin Ret ifald derudi imod Formoedning skulle mindste(?) Rabat

Hr: Wallace refererede sig til sit forrige og under al lovlig Forbeholdenhed indloed Sage[n] Dom.

Eragtet

Sagen optages til nestk: Mandag Formiddag Kl: 10 slet her paa Stædet, da Laug Rets mændene atter haver her at møde

Anno 1773 den 21de Xbris blev Gjæste Retten atter sammestæds holdt med foranførte Laug Ret, følgelig Rettens seeneste Beslutning, da udi Sagen blev afsagt følgende

1773: 170

Kiendelse

Saa lidet som den af Hr: Consul Wallace & Comp: gjorde løselige Indsigelse imod Sr: A: H: Mejers og Sr: Gunder Eides Regninger kand kom/m/e i Betragtning til sam/m/e aldeeles at kuldkaste, imedens den over Vraget holdte Examinations og Besigtelses Forretning viiser at den sidste virkelig har forrettet det beregnede Arbejde og brugt det anførte Reedskab og at den første ved Forretningens Slutning har forbeholdt sig Leje for Bryggen hvor Vraget og Lasten blev bjerget, oplagt og beroende samt Opretning for den Skade hans Brygge, Bolværk og Søe Huuse derunder havde taget, hvilket sidste ej af Lensmanden, som paa Fogdens Vegne efter Amtets Ordre var tilstæde, er benegtet eller imodsagt; saa lidet finder Retten paa den anden Siide disse Regninger saa nøyagtig og tilbørlig Legi[ti]merede fornem/m/elig i Henseende den ansatte Værdie, der ved uvillige Mænd i Modsigelses Tilfælde beqvem/m/eligst vil være at fastsætte, at de i nærværende Stand kand billiges til Godtgjørelse. Omendskjønt derfore saadant ved andet Søgemaal kunde være at afgjøre, ville det dog ……..(?) deraf blive vanskeligt at fastsætte hvem det tilbage blivende af Vragets Udkomst skulle tilhøre førend Alle de ved Bjergningen medgangne Omkostninger ere fradragne.

Efter saadan forefunden Beskaffenhed eragtes at det vil paaligge saavel Sr: A: H: Mejer som Sr: G: Eide ved lovligt Skjøn af 2de uvillige kyndige Mænd, som der til af Fogden opnævnes, i Tilkaldelse saavel af Hr: Fogden som Hr: Consul Wallace & Comp: at godtgjøre deres Regningers Billighed, hvorunder tillige med Attest fra den til denne Vrag Forretning constituerede Sorenskriver maae oplyses hvorlænge Sr: Eides og Tømmermandens Arbejde under Forretningen varede og af Retten blev anseet fornøden samt hvad Skade Sr: Mejers Nøst under Vragets Biærgning af Krøppel Spillet har taget, hvilket sidste derhos af Lensmanden Knud Tøsøen bliver at attestere.

Denne Skjøns Forretning besørger de selv i Rette lagt nestk: 7de Januarii 1774 naar Sagen atter til viidere Behandling og Paakjendelse herpaa Stædet foretages Formiddagen Kl: 10 Slet.

Denne Kjendelse gives Citanten strax beskreven hvorefter den forkjyndes vedkom/m/ende.

1773

- - - - - - - - - -

1774

(1774: 170)

Anno 1774 den 7de Januarii blev Gjæste Retten atter sammestæds sadt med foranførte Laug Ret i Følge Rettens seeneste Beslutning,

hvor da mødte paa Hr: Fogden Heibergs Vegne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer og i Rette lagde Rettens seeneste Kjendelse paategnet for vedkom/m/ende at være lovlig forkyndt og derefter indloed Sagen Dom.

Sr: A: H: Mejer og Bradebænke Mester Sr: Gunder Eide indlevere[de] den i Følge Rettens Kjendelse fuldførte Skjøns Forretning til deres Regningers Legitimation med den ved Vraget constituerede Sorenskriver Sr: Rodtwidts og Lensmanden Knud Tøsøens paategnede Attest, hvorefter de efter forhen gjorde Paastand indloed Sagen til Doms.

I Øvrigt loed Lensmanden Knud Tøsøen saavelsom de 2de Laug Rettes Mænd, der af Fogden have været opnævnte til at fuldføre nysbemelte Skjøns Forretning ved Sr: Rodtwitt paastaae at vorde ved Dom erstattet deres Rejsers og Forretnings Bekostning nemlig Lensmanden med 2 rd og hver af Laug Retts Mændene 1 rd tilsam/m/en 4 rd.

1774: 170b

Sr: Kramer paa Citantens Vegne overloed det til Retten om ikke nye og andre Skjøns mænd kunde opnævnes der tillige kunde tage Krøppel Spillet i Øjesyn da han ligeledes paa sin Svogers Sr: Gunder Eides Vegne er forvisset om at han i sin Tiid vel kunde Legitimere hvad betydelig Skade det er for ham at være fra Brade Benken hvorom disse Skjøns Mænd have været aldeeles uviidende og ikke i deres Skjøns Forretning have taget i Betragtning.

Sr: A: H: Mejer protesterede imod viidere Udsættelse og var Dom begjærende for sin Deel.

Citanten i Anledning Skjøns Forretningen fandt fornøden at paastaae denne Udsættelse.

Eragtet

Som Citanten selv har opnævnet Skjøns Mændene og Sr: Eide ej under Forretningen i den Henseende iagttoeg sin Tarv eller derimod gjorde nogen Indsigelse, finder Retten betænkeligt at bevilge den forlangte Udsættelse til nyt Skjøn i Henseende Sr: Eides Prætention i en Sag der efter Gjæste Rets Maade i mueligste Korthed bør afgjøres, hvorfore Sagen optages til Doms til nestk: Mandag den 10de hujus her paa Stædet at afsiiges.

Den 10de ejusdem blev Gjæste Retten atter sammestæds foretagen med samme Laug Ret efter seeneste Beslutning hvorda først over denne Gjæste Rets Bekostning bleve gjort følgende Beregning

1te Session			
Dom og Brev Penge saavel for Sagen som den forelagde Besigtelses Forretning i Acten at indrage der som Tings Vidne bliver at betale	2 rd	5 mrk	4 s
stemplet Papiir til Acten 3 Ark á 24 s		4	8
Sorenskriveren for en Dags Forretning følgel: Kongel: Regl: af 1708	3		
- - - - diet Penge for 2 Dage á 4 mrk dagl:	1	2	
Skyds fra Bergen til Tøsøen og tilbage 4 Miiele med 3 Mand og Dobbelt Skyds paa hjemrejsen	2	1	8
de 3 Laug Rettes mænd á Mand 24 s		4	8
2den Session			
IndCaminations Penge for Continuations Stevningen		5	4
Sorenskriveren for 2de Dage Fortæring	2		
- - - - diet Penge for 1 Dag		4	
de 3 Laug Rettesmænd á Mand 24 s		4	8
3de Session			
Sorenskriveren for 3de Dage Forretning	1		
- - - - diet Penge for 1 Dag		4	

Laug Retten 3 Mand á 24 s					4	8
4de Session liigesaa				2	2	8
5te Session ligeledes				2	2	8
				22 rd	3 mrk	0 s

Hr: Fogden Heiberg som Citant paastaaer						
liige med Sorenskriveren for 1te Dags						
Forretning, diet og Rejse Penge	6 rd	3 mrk	8			
For 2den Dag ligeledes med Tillæg af						
4 mrk Rejse Penge	3	2				
for 4de Session liigesaa	2	2		12	1	8

Dernest blev udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den 18de 8bris 1772 er i Tellevogen i Sartor Skibreede indbragt et Vrag Skib hvorpaa intet levende Menneske befandtes, der strax til Amtet blev indberettet og derfra føyet Anstalt til sammes Bjergning og en lovlig Examination og Besigtelses Forretning derover, der begyndtes den 22de ejusdem og sluttedes den 5te Novbr: nest efter.

1774: 171

Finderne Niels Torgersen og Erich Nielsen Sælstøen forklarer derunder at Vraget af dem blev funden i aaben Hav Søe {og} uden for Aamundsholmen og indbragt til Lands ved Hjelp af 50 Mand som vare tilkaldede. Vraget var efter Rettens og tiltagne kunsterfarnes Skjøn saa aldeeles beskadiget at det ej kunde sættes i Stand, hvor fore den Siide som laae over Vandet blev afflækket og ophugget og den indehafte Ladning derigjennem udtagen. Ved Udlæsningen befandtes Vraget at være uden Dæk og Bjelker saa at eendeel af Lasten derigjennem ventelig i Søen er bortkom/m/et da det laae med Kjølen i Vejret og fandtes et blaaemalet Træestykke med indskaarne Bogstaver Elisabet Margaretha der Supponeredes (supponere = forutse, anta) at have staaet bag paa Cahyt Spejlet og være Skibets Navn. Den iværende Ladning blev efter at Vraget var arbejdet nær til Lands ved Sticholmen deraf udlæsset og bestoed i 3000 Bord 12 Foed lange og 1 ½ Foed tykke og 50 Tylter kortere ditto foruden andre Levninger af selve Vraget, hvilket alt den 3de Februarii 1773 ved Auction blev bortsolgt og udbragt til 437 rd 1 mrk 9 s

Efterat Hr: Consul Wallace & Comp: som Com/m/issionairs for Brøderne Laukenau og Medinteressentere i Bremen havde anmeldet sig som Ejer af dette Skibs Vrag, har Hr: Fogden Heiberg indkaldet dem for denne Gjæste Ret til sammes Afbeviisning og Doms Erholdelse tilligemed Finderne af Vraget og deele af sammes Bjergere og fremlagt Beregning over det til eendeel af Bjergerne udbetalte saavel som Besigtelsen og Auctions Forretningernes Bekostninger tilsam/m/en af Beløb 171 Rdlr 5 mrk som han paastaaer fradragen Vragets Beløb. Hr: Consul Wallace & Comp: har til legitimation for deres Com/m/ittenteres Ejendoms Ret fremlagt 1. en Attestation under Staden Bremens Indsejl om Skibets og Ladningens Ejere sam/m/estæds samt Fuldmagt fra dem til at reclamere Vraget dateret 15de Martii 1773 2. Factura Regning over Ladningens Indkjøb fra Johan Vukrooth dateret Wiburg den 7de Aug: 1772 3. Et Conossement under sam/m/e dato undertegnet af Skipperen Daniel Folken og 4. en Notarial Forklaring af Skipper Willum Rohde fra Bremen under 10de Febr: 1773 undertegnet af andre fleere. Sr: A: H: Mejer og Sr: Gunder Eide har derhos fremlagt deres Regninger over formeentlig Til goede havende ved

Vragets Bjergning den førstes stoer 68 Rdlr 3 mrk og den sidstes 52 Rdlr 3 mrk som begge af Hr: Wallace er bleven imodsagt og derfore af Retten henviist til uvillige Mænds Skjøn som den 4de Januarii 1774 er effectueret og den 7de ejusdem i Rette lagt. Endelig har Sr: A: H: Mejer som Kjøber af Findings Parten paastaaet den i Loven fastsadte Findeløn

Der bliver altsaa herved at paakjende 1. om Brødrene Laukenau og fleere Med interessentere i Bremen have Legitimeret deres Ejendoms Ret til dette Vrag 2. hvilke af de til Bjergningen deraf medgangne og beregnede Omkostninger kand ansees for nødvendige og i sær hvorvidt det modsagde Krav fra Sr: A: H: Mejer og G: Eide kand billiges eller og 3. hvor stoer Andeel af Vragets Værdie tilkom/m/er Finderne.

1. Hvad det første angaaer da viiser det fremlagde Connossement og factura Regning saavel at Navnet er det samme som under Examinations og Besigtelses Forretning er funden at Vrag Skibet har baaret saa og at det stemmer overeens med den indeholdte Ladning ej allene i Henseende til qvaliteten, men endog til qvantiteten efter Anseende naar eendeel deraf igjennem det aabne Dek nødvendig maae være bortkommen i Søen imedens det laae med Kjølen i Vejret, hvortil kom/m/er den notarial attest fra Skipper Willum Rohde fra Bremen saavel som attestationen om Skibets og Ladningens Ejere, hvilket tilsam/m/en maae ansees for

1774: 171b

vedbørlig Legitimation om Ejendoms Retten hertil i et Tilfælde som dette hvor der efterat Skibets Mandskab og Papiirer ere borte neppe kand haves nøyagtigere Beviis derom, ligesom det ej heller i ringeste Maade er bleven imodsagt.

2. For nødvendige Omkostninger ved Vragets Bjergning er at ansee Hr: Fogdens Regning stoer 171 Rdlr 5 mrk, der baade hjemles med de fremlagde Forretninger og er bleven aldeeles uimodsagt, dernest den paastaaede Betaling for hans Umage i denne Sag som Citant med 12 rd 1 mrk 8 s, der ligeledes er aldeeles uimodsagt, saa og denne Gjæste Rets Omkostning 22 Rdlr 3 mrk saa og Sr: A: H: Mejers Regning stoer 68 rd 3 mrk der er billiget under Skjøns Forretningen af 4de hujus endskjøndt \ sam/m/e / ikke aldeeles har opfyldt Rettens Hensigt da ikke hver Post deraf i sær tydelig nok og nøyagtig er berørt, \men hvormed vedkom/m/ende haver acqviesceret uden Indvending/ Hvad derimod Sr: Eides Regning anbelanger, da har vel de opnævnte 2de uvillige Mænd under Skjøns Forretningen nedsadt den 1te Post nemlig for Krøpel Spillet fra 20 til 15 rd tilføyende at saadant maatte ankom/m/e paa Directionen og Forstanderen for Bradebænken og den 3de Post for hans Umage og Rejse fra 25 til 18 rd men naar betragtes at han spildte de 4 Rejse Dage fra sin Nærings Vej og Arbejde hjem/m/e det han imidlertiid ved en anden maatte bekoste, lige saavel som de 5 Dage han under Vrag Forretningen var i Arbejde, billiges ham for alle 9 Dage dertil medgik 2 Rdlr foruden diet Penge 4 mrk daglig og Rejsen 1 rd, følgelig godtgjøres de her paastaaede 25 rd, Ligesaa billiges ham og i Leje for Krøpel Spillet og derpaa tagne Slid og Skade 15 rd, uden at forbemelte anbragte ubeføyede Anmærkning kand kom/m/e i Betragtning, da han rimelig viis maae ansees ligesaa beføyet til at gjøre Regning derfore som til sammes Brug; Endelig nyder han og den beregnede Arbejds Løn for Tømmermanden med 7 rd 3 mrk saa at han i alt erholder for sin Regning 47 Rdlr 3 mrk. De til Skjøns Forretningen beregnede og paastaaede Omkostning kand ikke billiges som baade for høyt opført og noget vedkom/m/ende selv paaligger til deres Ret at Legitimere

3. Som Vraget efter Forretningens Udviis er funden i aaben Hav Søe uden for alle Land, tilfalder Finderne følgel: Lovens 4 B: 4 Cap: 5te Art: dens final den halve Deel af det fra forestaaende Omkostninger overskydende af Vragets Værdie.

Thi kjendes hermed og dømmes for Ret at naar forestaaende i 2den Post benævnte Omkostninger til Bjergningen Besigtelsen, Auctionen og denne Gjæste Ret \tilsam/m/en

Beløb/ 322 Rdlr 3 mrk 8 s eenhver i sær er tillagt og fradragen hvad bemelte Skibs Vrag med indehafte Ladning ved Auction blev udbragt til nemlig 437 Rdlr 1 mrk 9 s, bør de overblivende 114 Rdlr 4 mrk 1 s at deeles imellem Ejerne Brøderne Laukenau og Med interessentere i Bremen eller deres Com/m/issionairs Hr: Consul Wallace og Vragets Findere eller Sr: Mejer som sig sam/m/e haver tilforhandlet, saa at eenhver nyder 57 rd 2 mrk ½ s At efterkom/m/es i Gjæste Reten 3de Soelemærker efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang

1774: 172

Extra og Gjæste Ret for Arne Skibreede og stoere Sandvigen [1774]

Anno 1774 den 24de Martii blev en Gjæste Ret sadt i Nicolai Jægers iboende Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren Haberdorff og de 3de hertil af Kongel: May:ts Foged opnævnte Laug Rettes Mænd Gustavus Pettersen Ole Andersen og Rasmus Nielsen for at paakjende om Qvinde Mennesket Berthe Jensdatter, der har ombragt sig selv, bør have sin Boeds Lod forbrudt eller ej følgelig Hr: Kam/m/er Herre og Stift Befalingsmand von Levetzaus Ordre under 22de denne Maaned, der er saa lydende.

Hr: Fogden Heiberg har til denne Rett ladet indkalde den ombragte Qvindes Mand Johan Henrich Volmar for at anhøre de Vidner, som den 22de hujus ved det præliminaire Forhør aflagde deres Forklaring saavel om den ombragte Koenes Svaghed som om Selv Mordet, eedfæste bemelte deres Bekjendelse, og Dom at anhøre.

Foruden de forhen afhørte er end viidere til denne Ret indkaldet {Guri Gunders Dotter af Bergen som den} den afdødes Sviger Moeder Gurie Gunders Dotter der var tilstæde da Mordet skeede, for under Lovens Falsmaal at aflægge deres Vidnesbyrd om denne Tildragelse, ligesom og forbemelte Enkemand tillige er kaldet at anhøre dette sidste Vidne.

samtlige de indstevnte mødte tilstæde og vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten producerede det under {Forgaars dato} \22de hujus/ afholdte præliminaire Forhør tilligemed den Gaars dato holdte Besigtelse over Cadaver {ved Stads Ph} der er af følgende Indhold.

Hr: Fogden begjærede \at/ Vidnerne maatte forelæses den af dem udi Forhøret gjorde Forklaring og derpaa eedfæstes. Efter at Eedens Forklaring af Lovbogen var forelæst, fremstoed

1te Vidne Erich Teigland der aflagde Eed og derunder vedblev hans Udsigende i Forhøret der blev ham forelæst og da Citanten ej havde viidere at tilspørge Vidnet blev han afskeediget og fremstillet

2det Vidne Frans Friderich Mack aflagde Eed og vedblev den i Forhøret gjorde Bekjendelse med det Tilføyende at han med saameget større Vished kand bevidne dette som han {stoed} omgikkedes meget den afdøde der ofte kom i hans Huus.

3die Vidne Lars Carlsen Nyehavn aflagde Eed og vedstoed sit forrige Provemaal

{4de Vidne} med det Tilføyende at den afdøde ej kunde tale da Vidnet kom til.

4de Vidne Knud Torbiørnsen aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med nest forrige Vidne.

5te Vidne Gurie Gunders Dotter aflagde Eed og forklarede eensstemmig med hvad af hendes Søn i Forhøret er berettet med denne Forskjel at den afdøde paa Hjemvejen fra Nyehavn {da de skulde} gik aleene et lidet Stykke foran Vidnet og da var det at hun skar sig Struben over, det Vidnet først mærkede da hun segnede ned og Vidnet kom til strax for \at/ hjelpe hende og i Tanke at det var en Dannelse hun sædvanlig var underkastet men da saae Blodet rinde med viidere.

Actor i Anledning foranførte Forklaring som beviiser at denne Qvinde har ombragt sig selv paastoed at hendes Hoved Lod Hans May:ts Casse maatte hjemfalde og hun ej at begraves i Kirke Gaard følgelig Lovens 6 – 6 – 21, og dermed indloed Sagen Dom.
Enkemanden derimod indstillede at da det i Raserie er forøvet kunde Actors Paastand ej finde Stæd og i Øvrigt indloed Sagen Dom.

1774: 172b

Hvorefter af Dommeren og Meddomsmænd eenstemmig for Ret blev kjendt Dømt og Afsagt

Foruden at Selv Mord i sig selv synes at være den alleryderste Galskab og Svaghed, naar Anledningen der til ej er at undgaae Straf for andre grov Forbrydelse eller deslige Omstændigheder som ej her findes Stæd, saa berette og {samtlige} \de/ afhørte Vidner eenstem/m/ig at afdøde Qvinde Berthe Jens Dotter siden hun gjorde Barsel kort for sidstl: Juul og indtil hun nu toeg Livet af sig selv har været i Fortvivlelse og bestandig Tungsindighed, der forekommer saameget meere troelig og rimelig som Legems Svaghed og Sandse Lemmernes Svækkelse derudi har været Aarsag. Thi frafaldes Actors Paastand aldeeles og bør bemelte Qvinde i den saa kaldede Christen Jord at begraves.

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1774.

Anno 1774 den 3die Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til et {almindeligt} almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Sartors Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff tilligemed de 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstleden Høste Ting ere opnævnede og her foran f: 144 anførte, overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue

hvor da først Allerunderdanigst blev publiceret

1. Kongel: Forordning af 27de Octobris 1773 hvorved forbydes frem/m/ede Omløbere med Dyr Konster og andet deslige at lade see for Penge at indfinde sig i Rigerne
2. En ditto at de til Bergværkerne henlagde Bønder for et Aars Pligt Arbejde frem for andre skal være prioriteret dateret 30te Martii 1774.
3. En Skrivelse fra Stiftamtmanden Hr: Kam/m/er Herre Levetzau til Hr: Fogden Heiberg af 19de 8br: 1773, hvorved bekjendtgjøres Hans Kongel: May:ts Befaling at General Vejmester i Følge Vej Instruxen skal nyde frie Skyds paa sine Rejser for at eftersee Vejernes Tilstand uden videre Befaling fra Stædets Amtmand.
4. En ditto fra ditto til ditto af sam/m/e dato hvorved bekjendtgjøres en Høy Kongel: Befaling at det behøvende Tøm/m/er til Broerne skal efter Udviisning i Fogdens Nærværelse leveres af de nærmeste Skove for Betaling efter uvillige Mænds Sigelse.
5. En ditto fra ditto til ditto af 26de Xbr: 1773 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Allernaadigst Rescript af 9de sam/m/e Maaned angaaende adskilligt til Børne Midlernes Sikkerhed og Formynder Examination i Bergens Stift.
6. En ditto fra ditto til ditto hvorved bekjendtgjøres at Almuen er pligtig at betale det dem forstrakte Korn under Udpantning som for andre Kongel: Skatter dateret 23de Aprilis 1774.

dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Myndtlingen Lars Pedersen Knapschoug begyndt og sluttet den 6te 8br: 1773.

2. Et Skjøde udgiven af Ole Willumsen Nedre Børnæs til Sr: Albert Henrich Mejer paa 18 Marker Fisk Landskylds Leje i Gaarden Nedre Børnæs for 34 Rdlr dateret 27de Aprilis 1774.

Og da ingen efter Paaraab havde nogen Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 4de Maji vedvarede Sage Tinget med forrige Laug Ret

Nye Sag

Arne Rasmusen Sæle imod Johannes Jacobsen Trellevig

Arne Rasmusen Sæle anmeldte med mundtlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Johannes Jacobsen Trellevig at liide Dom for tilføyede

1774: 173

Beskyldning i Kirken sidstl: Skjertorsdag, det {Citanten} \den Indstevnte/ skulle have sagt at {den indstevnte} \Citanten/ og hans Broder skulle have staalet en Oxe paa Bagholmen og slagtet samme, til Opretning derfore, Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Peder Jacobsen Trellevig, Tønnes Jensen sam/m/estæds og Anders Ottesen tjenende hos Salomon Hamre, der under Lovens maal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Bemelte 3de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel men ikke den indstevnte efter 3de Paaraab, hvorfore Indkaldelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Stevne Vidner Michel Pedersen Dahle og Peder Knudsen Tøsøen at være skeed som forbemelt med meere end 14 Dages Varsel udi indstevnte Johannes Jacobsen Trellevigs eeget Paahør og Boepæl.

Dernest fremstillede Citanten som

1te Vidne Peder Jacobsen Trellevig der aflagde Eed efter Formaning til Sandheds Bekjendelse forklarede at indstevnte Johannes Jacobsen Trellevig sidstl: Skjertorsdag i Sunds Kirke førend {Tjenest} Prædiken angik imellem Skriftemaalet {har} sagde \til/ Citanten Du har beskyldet mig at jeg og min Broder skulle have været paa Bagholmen og der staalet en Oxe og slagtet samme, hvorpaa Citanten svarede det skal Du beviise

og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efter at være sit Udsagte af Protocollen forelæst og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet dimitteret og fremstoed

2det Vidne Tønnes Jensen Trellevig der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nestforrige Vidne, hvis Forklaring blev ham forelæst, med dette Tilføyende at den indstevnte havde sagt dette om Citanten og hans heele Huus,

hvorefter Vidnet fra Retten blev afskeediget og fremstillet

3die Vidne Anders Ottesen tjenende paa Hamre, der aflagde Eed og provede overeensstem/m/ende med 2det Vidne, hvis Forklaring blev ham forelæst med den Forskjel at han ej hørte det Oxen tillige skulle være slagtet og at Bøygden i den Henseende skulle have digtet Viise om den indstevnte

og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efter Forelæsning dimitteret.

Citanten indstillede at den indstevnte til neste Ret maatte lavdages.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Johannes Jacobsen Trellevig gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Tønnes Jensen Trellevig imod Johannes Jacobsen Trellevig

Tønnes Jensen Trellevig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indstevnet Johannes Jacobsen Trellevig fordie han i sit eget Huus for henved 8 Uger siden har grebet Citanten i Halsen da han var der at fordre sin tilgoedehavende Tjeneste Løn og viidere voldeligen behandlede ham, derfore at liide Dom til Undgjeldelse Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Michel Hansen Dahle og Peder

1774: 173b

Knudsen Tøsøen der under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal i Sagen at aflægge.

Bemeldte 2de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel, men ej den indstevnede efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Niels Olsen Søre Tvedt og Ole Nielsen sam/m/estæds Eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for 15 Dage siden i indstevnte Johannes Jacobsen Trellevigs eeget Paahør og Boepæl.

Derpaa fremstillede Citanten som

1te Vidne Michel Pedersen Dahle der aflagde Eed og vandt at da han omtrent for 8 Uger siden tilligemed Peder Knudsen Tøsøen var i indstevnte Johannes Jacobsen Trellevigs Huus som Beskikkelses Vidner for Citanten at af fordre den ham udi Skiftet efter den indstevntes Formand i Ægteskabet udsagde Tjeneste Løn og dette Vidne havde fremført slig hans Paastand derom sagde Citanten at dersom han ej i Mindelighed betalte ham den/n/e, maatte han søge ham derfore for Retten, hvorpaa indstevnte Johannes Trellevig greb Citanten i Halsen og trykkede ham i Vrede til Væggen og med samme Tag eller Greb bar og førte ham ud af Dørren,

og da Citanten ej havde viidere at tilspørge Vidnet, blev det, efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og samme rigtige Tilførsel at have vedstaaet, afskeediget og fremstillet

2det Vidne Peder Knudsen Tøsøen der aflagde Eed og efter Formaning til Sandheds Udsiigende vandt i et og alt overeensstemmende med nestforrige Vidne, hvis Forklaring han af Protocollen anhørte forelæst og vedstoed, hvorefter han fra Retten blev afskeediget.

Citanten indstillede at den indstevnte til nestkommende Høste Ting maatte lavdages

Eragtet

Lovlig indstevnte, men ej tilstæde mødende Johannes Jacobsen Trellevig gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Just:s Sag

Hr: Foged Heiberg imod Niels Olsen Kiøsdahl

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Continuations Stevning at have ladet indkalde Tyven Niels Olsen Tøsdahl til dette Ting at anhøre Vidner og Beviisligheder om de af ham begangne Tyverier og derfore at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse og Igjeld og Tvigjelds Betaling; I liige Maade er og indkaldet de ved sidste Ting udeblevne bestaalne Lars Dahle og Lars Monsen Snechevig for at vedkjende sig de dem frastaalne Koster og beedige modvillig Fravendelse.

Bemelte Tyvs Delinqvent tilligemed den for ham anordnede Defensor Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen saavelsom de øvrige indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Actor begjerede først Lars Dahle

1774: 174

fremkaldet for at gjøre Forklaring saavel om denne Tyvs Forhold i hans Tjeneste som om hvad og hvormeget han havde staalet fra ham og beedige sammes modvillige Fravendelse dernest og at Lars Monsen Snechevig maatte gjøre liige Forklaring.

Lars Dahle fremstoed og bevidnede at i de faae Uger indstevnte Tyvs Delinqvent var i hans Tjeneste skikkede han sig upaaklagelig og vel, dernest aflagde han sin Eed og forklarede imod sin Vilie at være frakommen Penge 4 mrk 4 s som først savnedes nogle Dage efter at Arrestanten var bort faren og derfore formoeder af ham at være bort staalen.

Lars Monsen Snechevig berettede at Arrestanten i den korte Tjeneste Tiid hos ham skikkede sig upaaklagelig og vel, hvornest han aflagde Eed og forklarede at den af Delinqventen omforklarede Bom/m/e blev af ham nemlig Tyven selv anviist ude i Marken og der funden, hvilken ej tilhørte Vidnet men nogle rejsende fra Nordre Østre Fjorden, og er der endnu beroende til Afhentelse naar Ejermand indfinder sig og blev sam/m/e anseet af Værdie for 2 mrk.

Actor tilkjende gav at han den 9de Octobris sidstl: skriftlig forlangede en Attest fra Sogne Præsten for Ous Meenighed Hr: Consistorial Raad Geelmeyden om denne Arrestantes Forhold der i Meenigheden, hvor han er fød og opdragen i Følge Forordningen af 1754, men bekom derpaa intet Gjensvar, hvorfore han igjennem Biskopen maatte faae bemelte Hr: Consistorial Raaden tilholdet at afgive sam/m/e, der omsider i Slutningen af sidstleden Martii Maaned fra Biskopen tilhænde kom Actor, hvilket er Aarsagen hvorfore denne Justitz Sag saa uforsvarlig længe har henhviilet, uden at den som skee burde imidlertiid ved Extra Ret i Mangel deraf har været at bringe til Ende, der maae henfalde paa den sandskyldiges eget Ansvar. Bemeldte Attest blev i Rette lagt saa lydende.

{Efter saadan forefunden Beskaffenhed indloe}

Dernest fremlagde Actor en P. M. Fra Lensmanden Knud Simonsen under 1te 8br: 1773 der viiser at Tyvs Delinqventen slet intet er ejende til at betale Igjeld og Tvigjeld, der er saa lydende, og som intet meere i denne Sag var at faae oplyst indloed han sam/m/e Dom med Paastand at Arrestanten Niels Olsen Tøsdahl for disse begangne smaa Tyverier maatte tilpligtes at miste Huud i Fængselet.

Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen som anordnet Defensor for Arrestanten fremleverede et Forsvars Skift af Dags dato der er saa lydende og indstillede derhos at den langvarige udholdte Arrest noget over ¾ Aar maatte ansees for meere end Straf nok for hans ringe Overtrædelse, hvorfore han paastoed ham for al videre Straf frie funden.

1774: 174b

Actor replicerede at det er en Følge af alle Tyverier at de skyldige hæftes hvilket ikke kand ansees som nogen Straf for slig Forseelse allermindst for denne Delinqvent der ikke haver ladet det blive med at stjæle paa et Stæd men gjort sig Umage at strejfe omkring paa Tyverier paa alle for ham muelige Stæder, der viiser hans tyvagtige Natur, saa at det ikkun maae ansees for Mangel af Evne og Lejlighed at han ikke endnu beviislig har staalet meere, hvorfore han vedblev sin forrige Paastand som aldeeles lovgrundet.

Defensor formeente derimod at da Loven fastsætter en vis Straf for Forbrydelsen, er dens Hensigt at den skyldige ej bør liide meere, og da denne piinagtige langvarige Fængsel uden Fornødenhed har forvoldet den skyldige langt føleligere Straf end den Loven foreskriver, ville han joe imod Lovgiverens Hensigt udstaae meere end dobbelt Straf i fald hermed ikke skeer en slags Compensation, I Øvrigt disse Tyverier af de aller ubetydeligste om de endog alle tilsam/m/en lægges og saameget meere at undskylde som de ej allene ere mindste følelige for de bestaalne, men endog for det meeste har bestaaet i Madvarer til dermed at fyldest gjøre en graadig Madlyst foraarsaget enten af foregaaende Mangel og Hunger eller slet Forflegning

Actor igjentoeg sin forrige Paastand og da ingen af Parterne havde viidere at tilføre blev af Sorenskriver og Laug Ret eensstemmig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Saavel ved egen Bekjendelse som Vidnernes eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse er Arrestanten Niels Olsen Tøsdahl bleven overbeviist at have begaaet adskillige ubetydelige ringe Tyverier saasom hos Lars Dahle 24 s i Penge i Snechevig{en} \Vogen/ en Bom/m/e med Madvarer taxeret for 2 mrk fra Brithe Mons Dotter 2 Tørklæder taxeret for 2 mrk 8 s fra Borni Baars Dotter en Lerreds Strim/m/el taxeret for 2 s og endelig hos Frans Dicke i Bratholmen en Bomme med Madvarer der strax blev tilbage leveret Ejeren og en Haand fuld kogte Ærter, ved hvilket sidste Tyverie han sidstl: Pints Dag Tiider blev greben og fra den Tiid liige indtil nu sadt i Fængsel, hvorefter Kosterne in natura ere tilstæde at erstattes Ejerne Madvare og Penger undtagen.

Betragter man nu den smertelige Lidelse han i sit langvarige Fængsel har udstaaet, synes sam/m/e aldeeles at opveje om ikke at overgaae den efter Loven for sligt ubetydeligt og uqvalificeret Tyverie fortjente Straf af at miste Huud i Fængsel;

Thi Kjendes og Døm/m/es hermed for Ret at bemelte Niels Olsen Tøsdahl ved den udholdte langvarige Arrest herfore har udstaaet sin Straf og for viidere befries.

1774: 175

Dom/m/en blev oplæst for Arrestanten som dermed gav tilkjende at være aldeeles fornøyet.

Publ:

3. Et Skjøde udgiven af Lars Michelsen Schouge med fleere til Niels Hansen Algerøen paa 16 17/?? Marker Fisk i Gaarden Kallestad dateret 3de Maji 1774.

4. Et ditto udgiven af Ole Øriansen Nore Biørøen til *til hans Søn Jacob Olsen paa 9 Marker Fisk Landskylds Leje i Gaarden Nore Biørøen for 30 Rdlr dateret 3de Maji 1774.

5. Et ditto udgiven *til (fra?) Ole Persen Lochøen til hans [Søn]? Peder Olsen paa en Anpart i Gaarden Lochøen af aarlig Landskyld 18 Marker Fisk for 15 Rdlr dateret 3de Maji 1774.

6. Et ditto under sam/m/e dato udgiven af Peder Andersen Bache til hans Søn Anders Pedersen paa en Anpart i Gaarden Bache af aarlig Landskyld 18 Marker Fisk for Tyve Rdlr.

7. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Ole Andersen paa ½ Fjerding Fisk Landskylds Leje i Gaarden Strøm/m/e dateret 15de Febr: 1774, hvorhos fulgte ligelydende Revers.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Andersen Bache til hans Søn Peder Pedersen paa 18 Marker Fisk Leje i Gaarden Bache dateret 3de Maji 1774 med hosfulgte Revers

9. En ditto udgiven af Simon Poulsen Schage og fleere til Niels Erichsen paa 2 Pund Fisk Leje i Gaarden Nore Tvedt dateret 3de Maji 1774 med Revers.

10. Et Skjøde udgiven af Ole Michelsen Børnæs og fleere til Michel Larsen paa 3 9/16 Marker Fisk i Gaarden Wixøen {dateret} for 5 Rdlr 5 mrk dateret 3de Maji 1774.

11. Eet Afkald udgiven af Michel Olsen Tøsøen til Formynderen Hans Michelsen Bache for leverede Fader Arv 27 rd 4 s, dateret 3de Maii 1774.

12. Eet *Dittitto udgiven af Anders Jensen Windenes til Formynderen Michel Erichsen Landeraae for bekomne Fader Arv 34 rd 1 mrk og Bryllupsgiær 28 rd tilsammen 62 rd 1 mrk, dateret 3de Maii 1774.

13. Eet Ditto udgiven af {Anders} Jens Olsen Nore Echerhofde til Formynderen Ole Jensen Strømme for leverede Fader og Moeder arv 69 rd 14 s dateret 3de Maii 1774

14. Eet Ditto udgiven af Ole Olsen Nord Eide til Formynderen Faderen Ole Olsen for tilfaldne Moeder Arv 73 rd 3 mrk 2 ½ s dateret 3de Maii 1774.

15. Eet Ditto udgiven af Michel Castensen Bielcherøen til Formynderen Hans Michelsen Bache for bekomne Fader og Moeder arv 41 rd 5 mrk dateret 3de Maii 1774

16. Eet Ditto udgiven af Lars Iversen Bache til Formynderen Lars Iversen Bache for leverede Moeder Arv 36 rd 5 mrk 6 s dateret 3de Maii 1774.

17. Eet Ditto udgiven af Ole Jensen Bache til Formynderen Casten Michelsen Berge for hans Hustrues Christie Monsdatteres Arve Midler 28 rd 2 mrk 5 ¾ s dateret 4de Maii 1774.

18. Eet Ditto udgiven af Niels Erichsen Sælstøen til Formynderen Iver Larsen Bache for hans Hustrues Brithe Iversdatter for hendes Moeder Arv 37 rd 2 mrk 8 s, dateret 3de Maii 1774.

19. Eet Ditto udgiven af Hans Olsen Hitzøen til Formynderen Niels Michelsen Mijsche for bekomne Fader Arv 38 rd 2 mrk 7 s, dateret 4de Maii 1774.

20. Een Fredlysning under 3de ejusdem udgiven af Sr: Hans Krohn paa hans Ejende gaard Lochøens vedhavende Skoug og underliggende Øer, hvilken Fredlysning er efter Hr: Fogden Heibergs Paategning af 4de ejusdem lovfæstet udi Hans Mayestets Høye Navn.

21. Eet Skiøde udgiven af Knud Larsen Algerøen med fleere paa 19 ½ M/ark Fisk i gaarden Hitzøen til Ole Nielsen for 32 rd, dateret 3de Maii 1774.

1774: 175b

22. Een Fredlysning udstæd af Hr: Fogden Heiberg paa gaarden Lochøen med under liggende Øer og udmark, dateret 4de Maii 1774.

23. Eet Skiøde udgiven af Anders Monsen Brevig med fleere paa 1 pd 2 2555/2736 M/ark Fisk i gaarden Steensland til Lars Nielsen Steensland for 39 rd, dateret 4de Octbr: 1773.

24. Eet Odels Declarations Skrift udstæd af Niels Jacobsen Schnechevig paa 1 pund Smør i gaarden Schnechevig dateret 4de Maii 1774.

25. Eet Ditto udstæd af Ole Gudmundsen Schnechevig liigeleedes paa et Pund Smør i gaarden Schnechevig, dateret 4de Maii 1774.

26. Eet Skiøde udstæd af Anders Monsen Brevig med fleere paa 1 pd 2 2555/2736 M/ark Fisk i gaarden Steensland til Johannes Nielsen Steensland for 39 rd, dateret 4de Octbr: 1773.

27. Eet Deelings Instrument udstæd af Sorenskriveren Regiments Qt: Haberdorff til Niels Ingebrigtsen Telle og Enken Johanne Nielsdatter, dateret 4de Maii 1774.

28. Eet Skiøde udstæd af Salomon Olsen Koursland med fleere paa en Andpart i Laxse Verpet Schratholmen til Hans Michelsen Bache for 141 rd 2 s, dateret 4de Maii 1774.

Dernest frem lagt af Hr: Fogden Heiberg et Tings Vidne over de Ordinaire Restancer her i Skibredet der beløber sig for begge Terminer dette Aar til 309 rd 76 s fra 1766 til 1773 aars udgang 63 rd 8 s.

Og da ingen efter Paa raab havde noget viidere ved Sage Tinget at forrette, er samme for denne sinde slutted og Ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1774.

Anno 1774 den 6te Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Schiolds Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og de 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som

sidstleden Høste Ting hertil bleve opnævnte og her foran i Protocollen f: 149 ere anførte, hvilke fremviiste Attest om at have aflagt Eed, overværende {udi} Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue

hvor efter allerunderdanigst blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Amts Ordres som ved dette Som/m/er Tinget for Sartors Skibreede her foran f: 172 ere registerede tilligemed en seenere Skrivelse fra Hr: Kam/m/er Herre von Levetzau til Hr: Fogden Heiberg under 30te Aprilis 1774 hvorved bekjendtgjøres et

Kongel: Rescript under 14de ejusdem hvorledes med Delinqvent Sagers Indstevning skal forholdes med viidere.

dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve

1. En Pante Obl: udgiven af Sr: Barthold Mejer til Sr: Danckert Krohn stoer 1500 Rdlr dateret 8de April 1774, mod 2den P:tets Pant i Gaarden Kiøkkelvig med meubler og inventario, Nyegaard, Olsvig, Gieringsvig og Schaalevig Næsset

2. Et Skjøde udgiven af Sr: John Mariager til Sr: Danckert Krohn paa Gaarden stoere og lille Fiøsanger med underliggende Pladser nye og gamle Hougen af Skyld 2 Løb og 1 (1/2?) Mark Smør og 2 Huuder for 6990 Rdlr dateret 8de Martii 1774.

{3. Et Skjøde udgiven af Andreas Schram} henhører til Arne Skibreede.

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Øvre Dyngeland den 17de Novembris 1773 efter afgangne Koene Elie Lars Dotter.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug Værge for Præste Enken til Fanøe Madame Meldahl til Christopher Larsen Schage paa 1 Pund 23 ¼ Mark Smør ¼ Huud og ¼ Tønde Malt i Gaarden Søre Giellestad dateret 27de April 1774 med Revers.

5. En ditto udgiven af Ole Johannesen Tønnevigen til Anders Ellevsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Leervigen dateret 4de Maji 1774 med Revers.

Nye Sag

Hr: Oberste Dietrichson contra Sr: Albert Henrich Mejer.

Prod: skriftlig Stevning {som Proc:} til Doms som Procurator Sr: Johan Reutz for Citanten producerede paategnet lovlig forkyndt.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte

Kaldsmænd i relation til Paategningen.

Procurator Reutz for Citanten derefter producerede in Copia No 1. den indstevntes Beviis og Forskrivelse for Søgemaalet af 5te Martii 1765 og ligesaa in Copia No 2. indstevnte Hr: Mejers Brev til Citanten af 3de Aprilis a: c: hvoraf Retten seer den indstevntes Uvillighed til Søgningens Afbetaling i Mindelighed, begge originaler anviiste Comparenten nu for Retten til Conference med Begjer om sam/m/es Paategning at være anviist, hvortil som og til Stevningen han sig refererede og var Dom begjerende til Betaling for Søgemaalet 150 Rdlr med Renter fra 8de Aprilis sidstl: til Betaling skeer tilligemed 5 Rdlr udi Processens Omkostning, men ellers da han fornam at den indstevnte ikke møder, maatte Comparenten erindre om Laug Dag for ham til neste Høste Ting.

de fremviiste originaler bleve confererede med de *de deraf frem lagde Gjenparter og derefter Comparenten tilbageleveret med Anviisnings Paategning. de frem lagde 2de Bielag indtages her saa lydende

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Sr: A: H: Mejer gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Da ingen efter Paaraab havde nogen Sager at i Rette føre udsettes Sage Tinget indtil viidere.

Dagen Nestefter den 7de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, hvor da blev Publiceret

5. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: David Brehmer til Rasmus Olsen paa 1 B/ismer Pund og 15 Marker Smør i Gaarden Søre Giellestad dateret 2den Maji 1774 med hosfulgte Revers.

6. En ditto udgiven af ditto til Lars Thommesen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Giellestad af ditto dato med Revers.

7. Aflyst en Pante Obl: af Johannes Johannesen Nesse til Mons Nielsen Nedre Bradtland dateret 30te Septbr: 1760 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 5te Febr: 1774 er indfriet hvorfore den herved mortificeres.

8. Publ: et Skifte Brev efter afg: Koene Anne Michels Dotter forrettet paa Gaarden Nedre Todtland sluttet den 22de Xbris 1773.

9. Et Skjøde udgiven af Ole Pedersen Kalland til Johan Bernhard Kræsser paa en Valke og Stampe Mølle beliggende paa Møllendahl nest ved Barke Møllen med tilhørende Huuse og inventarium for 800 Rdlr dateret 3de Martii 1774.

10. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kræsser til Sr: Magnus Olsen Munggaard stoer 300 Rdlr mod 1te prioritets Pant i nysbemelte Mølle dateret 12te Aprilis 1774.

11. En Fredlysning udgiven af Hr: Fogden Heiberg for Skytterie i Sr: David Bremers Skove underliggende Gaarder Buntved, Østebøe Lund, Samdahl, Haaland og Smøraas med videre dateret 7de Maji 1774.

Jacob Johannesen Gimmeland contra Thomas Thomasen Gim/m/eland

efter Udsættelse som Procurator Kramer for Citanten æskede i Rette og forlangede Sagvolderen paaraabt.

den indstevnte mødte og gav tilkjende for et Aar siden at være forligt med Citanten at han intet havde hos ham at fordre.

Procurator Kramer paa Citantens Vegne benegtede alt ubeviisligt og i relation til Stevningen med den af den indstevnte ved seeneste Ret gjorde Tilstaaelse paastoed Dom med Erindring om Processens Omkostning med 8 Rdlr indberegnet Møder og Procedur og stemplet Papiir til Acten samt Dommens Forkyndelse.

den indstevnte frem lagde en skriftlig Contra Stevning under 29de Martii sidstl: og paategnet lovlig forkyndt der i Retten blev oplæst saa lydende, hvor efter han begjærede Vidnerne afhørt

som han fremstillede og begjerede tilspurgt om den imellem Citanten og ham sluttede Foreening hvorefter alting imellem dem var afgjort undtagen 6 Rdlr i Omkostninger, hvorefter fremstoed

1te Vidne Svend Johannesen Gimmeland der aflagde Eed og forklarede omtrent i Maji Maaned afvigte Aar i den indstevntes Huus at have *høre det Citanten Jacob Johannesen i en Samtale med den indstevnte Thomas Thomasen sagde at naar han hos den sidste fik 6 Rdlr vilde han ikke kræve ham meere

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel afskeediget

2det Vidne Søren Rasmusen tjenende paa Grønnevig der aflagde Eed og forklarede i et og alt som første Vidne, hvis Forklaring ham blev forelæst og vedstaaet,

hvorefter han blev dimitteret fra Retten da ingen havde viidere at tilspørge ham

Procurator Kramer benegtede Vidnernes Udsigende som aldeeles mislig til Beviis at det paasøgte og tilstaaede var bleven afbetalt og derom forbeholdt det fornødne at fremføre til anstundende Høste Ting, til hvilken Tiid han i Anledning af de nu førte Vidner og under al lovlig Forbeholdenhed begjerede Sagens Anstand.

Contra Citanten protesterede imod den forlangte Udsættelse og paatrængede Dom i Sagen efter de førte Vidner til Befrielse for Søgemaalet.

Procurator Kramer protesterede imod Overiilelse og paa den begjerte Anstand.

Eragtet

Efter Hoved Citantens Begjering gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

Nye Sag.

Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas contra Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen efter skriftlig Stevning af 8de Aprilis nestf: hvilken Proc: Kramer for Citanten producerede med paategnet lovlig Forkyndelse saa lydende, hvorved tillige var indkaldet til Vedermæle Hr: Foged Heiberg og Procurator Sr: Johan Reutz

Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel og ansaae Sagen sig aldeeles uvedkom/m/ende undtagen forsaavidt hans Navn derunder berøres, hvorfore han holdt viidere Tilsvar ufornøden.

ingen af de andre indstevnte mødte efter Paaraab; i den Anledning begjerede Procurator Kramer Forkyndelsen afhjemlet og derhos Stevne Vidnerne tilspurgt om ikke til Vedermæle stevnte Sr: Reutz ved Stevningens Forkyndelse har erklæret at han intet med Sagen ville have at bestille men at indstevnte Anders Fyllingen burde betale det paasøgte, hvorefter de brugte Kalds mænd eedelig afhjemlede Forkyndelsen og at Sr: Reutz derunder svarede saaledes som af Citanten omspurgt er.

Proc: Kramer derpaa begjerede Laug Dag for de udeblevne.

Eragte[t]

Saavel paagjeldende Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen som Sr: Johan Reutz der er kaldet til Vedermæle i Sagen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

1774: 177

Elsebe Michels Dotter imod Karen Lars Dotter Damsgaard

Hr: vice Politiemester Brose mødte for Citantinden og fremlagde denne Rettes Forelæggelse for Vidnerne af 8de 8br: 1773 med Paategning om lovlig Forkyndelse saa lydende.

Vidnerne Rasmus Pedersen og Lars Peders[en] mødte hvoraf den sidste anmeldte sin Hustrues lovlige Forfald.

Procurator Kragh mødte for Procurator Sonderburg som den indstevntes Fuldmægtig og under Negtelse af alt modstriidigt begjerede Sagen udfløttet til nestanstundende Høste Ting for at fremkomme med Contra Stevning og hvad viidere kand eragtes fornøden.

derpaa fremstoed som

7de Vidne Rasmus Pedersen opholdende sig paa Damsgaard der aflagde Eed og forklarede til de af Citanten fremsadte qvæstioner til 1te nej veed intet deraf til 2den

ligesaa nej til 3de ligeledes nej til 4de ligesaa nej da Vidnet ej var nærværende hverken da det omspurgte Skriin og Kiste kom i Huuset eller da de bleve udleverede, *eller (ellers?) har Vidnet seet bemelte Skrin og Kiste i sin Moeders Karie Lars Dotters Huus staaende Skrinet i Boet og Kisten i et lidet Skot derudenfore da de begge vare lukkede i Laas, hvorefter han blev dimitteret

8de Vidne Lars Pedersen boende paa Myren aflagde Eed og forklarede til 1te qv: Skrinet veed han ikke af men Kisten frembragte han selv i sin Moders Huus paa en Tiid hun ikke var hjem/m/e og satte den i Skottet uden for Boen, samme var tillukket i Laas men Brøstfældig i Bunden, hvor fore Sagsøgersken ej ville medtage den til Byen, men bad at den der maatte blive staaende, siden sagde Vidnet til sin Moeder at have didbragt denne Kiste, og siden Vidnet seet at Skriinet har staaet i Boen men uden at viide hvem sam/m/e havde henbragt til 2den qv: joe til 3de nej da han havde begivet sig andenstæds hen kort efter at Kisten til hans Moeder var henfløttet til 4de qv: nej. hvorefter Vidnet blev dimitteret.

Hr: Brose indloed Sagen Dom med denne Paastand at den indstevnte tilfindes ej allene at erstatte Værdien af det af de benævnte Skrin og Kiste bortkomne Gods med 24 Rdlr men end og Sagens Omkostninger med 6 Rdlr samt der foruden for sit under Sagen oplyste ulovlige Forfald at blive anseet med saadan Straf og Bøder som den respective Ret maatte ansee at være lovlig. Sluttelig protesterede han imod al videre Anstand i Sagen

Proc: Kragh vedblev sin forrige gjorde Paastand under Protest mod Overiilelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nest kommende Høste Ting efter den Indstevntes Forlangende

Aasmund Bryning imod Johannes Laxevog

Procurator Kragh mødte for Citanten og fremlagde Laugdag i Sagen lovlig forkyndt tilligemed Indlæg af Dags dato hvortil han sig refererede og indloed Sagen Dom.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Laug Dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet i relation Paategningen og derefter saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og laug dagede Johannes Laxevog tilpligtes

1774: 177b

at betale Citanten det paastevnte og uimodsagde Krav med Een Rdlr 5 mrk 4 s og 4 Rdlr 3 mrk i Processens Omkostning, at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Aasmund Bryning imod Erich Wogsbøe

Procurator Kragh i Rettelagde for Citanten Laugdagen paategnet lovlig forkyndt tilligemed Indlæg af Dags dato saalydende hvortil han sig refererede og indloed Sagen Dom.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet og derefter saaledes for ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Erich Wogsbøe der uagtet givne Laugdag ej har haft noget mod Søgemaalet at indvende tilpligtes at betale Citanten det paasøgte Krav med Een Rdlr 3 mrk 12 s og 4 Rdlr 3 mrk i Processens Omkostning. at udreedes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Ole Olsen Riple contra Peder Olsen Riple om Gjeld

efter Laug Dag som Procurator Kramer fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

Proc: Reutz mødte for indstevnte Peder Olsen som {ej} havde ventet at denne Sag som afgjort imellem Brødrene havde været bleven declareret ophævet, men som Peder Olsen som nu nærværende tvertimod fornam Sagens i Rette førelse saa anviiste Comparenten Proc: Reutz paa den indstevntes Vegne Citantens originale Qvitering for det paasøgte Krav under 30te April sidstl: underskreven til Vitterlighed af de 2de Mand i Bergen Schunbusch og Søren Endresen og for det første ville fornem/m/e om Citanten derefter vil frafalde Sagen, hvis ikke, nødsages den indstevnte at begjere Sagen udsadt til Høste Tinget og til Vidners Førelse da Qviteringen er reen og uden nogen slags reservation.

Proc: Kramer erklærede derpaa at den paastevnte Capital vel var bleven afbetalt til Citanten men som han derved aldeeles ikke havde eftergivet de af den indstevnte ham forvoldte Omkostninger ved det han ikke forhen og førend Sag derom blev anlagt i Mindelighed har præsteret Betalingen, saa vil det og være saa billigt som just at den indstevnte erstatter de forvoldte Omkostninger. At de ikke ere reserverede ved Qvitansens Udstædelse kand herudinden hverken virke fra eller til saameget mindre da den er skrevet af en anden end Citanten og han ikke heller har gjort Vanskelighed i at underskrive den, da han ikke derved tillige har seet noget indført om Omkostningen. Efter saadan Beskaffenhed paastoed han sig og Omkostningerne tildømt med 9 Rdlr indberegnet for Møder og Procedur samt det stemplede Papiir til Acten og Dom/m/ens Forkyndelse hvormed han Soumitterede Sagen Dom.

1774: 178

Proc: Reutz vedblev sit forrige om Sagens Erstattelse til Contra Stevning og ellers var begjerende at Retten ville paategne Qviteringen som anviist i Retten.

Proc: Kramer bemærkede ang: den frem viiste Qvitance at den af ingen var underskriven til Vitterlighed men {af} \med/ 2de Mænds tilligemed Oles Navne af een Haand skrevet og undertegnet. men som dog ikke om Capitalen er nogen Dispute, saa vil det være et ufornøden Ophold ifald den begjerte Anstand skulle bevilges den indstevnte, da saaledes ikke dertil er den mindste Adgang eller Anledning, som altsaa efter Lov ikke lettelig er at bevilge; thi vedblev han sit forrige,

Sr: Reutz ligeledes med Protest imod Overiilelse.

Eragtet

Sagens Anstand bevilges den indstevnte til nestk: Høste Ting.

Peder Olsen Riple imod Ole Olsen Riple

Procurator Reutz mødte for Citanten og besluttede Sagen til Doms ved et skriftlig Indlæg og 4 derudi allegerede Bielag fra No 1 til 4 hvortil han sig refererede samt ellers anviiste original Skjødet No 1 til conference med Copien.

Proc: Kramer som befalet for den indstevnte mødte og producerede den i Sagen udvirkede Contra Stevning af 2den Aprilis a: c: paategnet lovlig forkyndt, hvorved saavel er indstevnet Peder Olsen Riple som Hovedmand som hans Cautionister for Forbuds Forretningen Sr: Johan Reutz og Knud Olsen Riple samt Hr: Foged Heiberg sam/m/e Forretning at tilsvare og Vidner i Sagen, der er saa lydende.

Proc: Reutz mødte for Sr: Jacob Busch og sig selv samt Knud Olsen Riple som Cautionister med Forbeholdenhed af deres Ret og Tilsvar imod Contra Stevningen i behørig Tiid. han mødte dernest for Hoved Citanten og i Anledning af Contra Stevningen protesterede imod Vidners Førelse derefter da han ikke seer eller finder hvorom egentlig Vidner maae føres uden det maae være efter forbeholdne qvæstioner hvorom viidere Forbeholdenhed tages til exception og Protest naar sam/m/e i Rette kommer og altsaa blev denne præliminaire exception og Protest for det første fremsadt paa Grund af Lovens 1 – 13 – 22 og 23 art: samt

14 C: 1 og 2de art: og en generel ligeledes protesterede imod al ulovskikket inqvisition som ikke henhører under Hoved Sagen og er uden for Contra Stevningens Indhold. Comparenten i Rettelagde ellers for til Vedermæle indstevnte Ole Knudsen Riple og Hustrue Marthe Rasmus Dotter deres skriftlige Indlæg af 1te Maji 1773 skrevet af Procurator Kragh, hvilket var destineret til at blive i Rette lagt sidstafvigte Aars Som/m/er Ting, men da blev forsømt der er af følgende Indhold.

Proc: Kramer er af den Formeening at Sr: Reutz selv ej indseer hvad Forskjel Loven gjør i 1 – 13 – 22

1774: 178b

ved Vidners Førelse efter Aar og Dag ved det Ord Paasagn imellem slig Paasagn og realia, men han havde dog haabet at han derom var bleven overtydet ved en anden Rets Kjendelse under et Tings Vidnes Tagelse til denne Sag henhørende, men som hans Protest ikke kand blive virksom imod Vidnernes Førelse alt saa længe Spørsmaalene til Vidnerne ere anledigede efter Stevningen og ved kom/m/er Sagen, saa begjerede han for det første Vidnerne Lars Nedre Todtland, Jacob Larsen ibm:, Niels Arnesen ibm: Ole Arnesen Øvre Todtland, Ole Nielsen ibm: og Søren Eliasen Riple paaraab[t] og æsket deres eedelige Forklaring paa følgende qvæstioner 1. om de ere viidende og bekjendt hvormange Korn Vahre og hvormeget Høe contra Citanten havde til Beholdning da Hoved Citanten ved ommeldte Forbuds Forretning tilegnede sig hans Gaarde Part i Gaarden Riple samt hvad Værdien deraf den Tiid kunde være 2. om ikke Hoved Citanten har anmasset sig sam/m/e Beholdning og anvendt dem til sin Nytte uden at det mindste deraf er kommet Contra Citanten til Nytte 3. om ikke Contra Citanten og Hustrue ved sin Broders Hoved Citantens Behandling, i det denne under Forbuds Forretningen fratoeg ham hans Gaard og Ejendeele, bleve huusevild og ibragte de yderligste Omstændigheder og siden den Tiid kum/m/erlig har maattet hjulpen sig igjennem?

Proc: Reutz nest at vedblive sin Exception og Protest erindrede til disse qvæstioner at han ikke seer til hvad Nytte sam/m/e skulle tjene da den passerede og af Comparenten fremlagde Forbuds Forretning viiser baade Nødvendigheden til sam/m/e Forretning og at Gaarden Riples Avl med Creaturer var Peder Riples men aldeeles ikke Contra Citantens Ejendom.

Proc: Kramer erindrede herpaa at Nytten af hans fremsatte qvæstioner i sin Tiid ville viise sig i Sagen og derefter forlangede Vidnerne afhørte. der paa fremstillede Citanten

1te Vidne Jacob Larsen Nedre Todtland der aflagde Eed og svarede til de af Contra Citanten fremsadte qvæstioner 1te omtrent efter Slutning 7 Tønder Havre og saameget Høe at Hoved Citanten deraf foerede de paa Bruget værende Creaturer uden at Vidnet kunde bestem/m/e qvantiteten eller Værdien der af eller hvormange Creaturer deraf bleve underholdte til 2den qv: joe som omspurgt til 3die qv: joe, paa Hoved Citantens Tilspørgende svarede Vidnet at Hoved Citanten havde tilsaaet og indhøstet Gaarden, men at Ole og Hustrue var ham deri behjelpelige og at Contra Citanten bemelte Ole ej havde indkjøbt Høe af andre, men ellers blev brugt det som var avlet paa Gaarden.

2det Vidne Niels Arnesen Nedre Todtland aflagde Eed og forklarede til 1te qv: at Hoved Citanten dermed foerede sine Creaturer Vinteren over

1774: 179

til 2den qv: joe til 3die qv: joe hvorefter dimitteret og fremstoed

3de Vidne Ole Nielsen Øvre Todtland der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: ligesom 1te Vidne til 2den qv: joe til 3de qv: joe og paa Hoved Citantens Spørsmaal svarede eensstemmig med 1te Vidne med det tilføyende at Hoved Citanten saavel før som

efter Korsmis 1772 bragte til Byen og solgte det paa Bruget avlede Smør og Melk, men om han derfore beholdte Pengene eller gjorde Regnskab til Broderen er Vidnet ubekjendt.

Proc: Kramer begjerede fremdeeles Vidnet tilspurgt om han er viidende at Broderen Peder ophidsede Contra Citanten til Uforligelse med hans Hustrue hvoraf den i Stevningen ommelte Actions Sag blev anlediget?

Pr: Reutz for Peder Riple protesterede imod denne qvæstions Besvarelse uden for Stevnemaalet og uden nogen reel Sigtelse samt ellers in totum benegtede sam/m/e som urigtig.

Proc: Kramer refererede sig til Stevningen der indeholder blant andet at Contra Citanten ved Hoved Citantens bemelte Peder Riples listige ubillige og uchristelige Forhold var bleven fornærmet hvorunder altsaa(?) slig Forhold upaatvivlelig indbefatter, hvorfore han altsaa paa den Grund forlangede den fremsatte qvæstion fremmet.

Pr: Reutz vedblev sit forrige under al lovlig reservation.

Vidnet svarede nej derom var han ej viidende, hvorefter han blev dimitteret

fleere Vidner mødte ikke, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet i relation til Paategningen.

Proc: Kramer derpaa under reservation af fornødne Tilsvar til det fra Hoved Citanten i Rette komne Indlæg og viidere erindrede om Laug Dags Forelæggelse for de ved Contra Stevningen indstevnte men nu ej mødende.

Proc: Reutz forbeholdt til sin Tiid at besvare Contra Stevningens indbefattede Urigtigheder med expressioner og Beskyldninger efter Fortjeneste og imidlertiid holdt sig til sin udførte Procedure og Paastand.

Proc: Kramer replicerede herpaa allene at af det som i sin Tiid fra hans Partes Siide vil komme i Rette vil det ytre sig hvad Fortjenester Sr: Reutzes Principals Forhold kand tilskrives

Eragtet

Samtlige de i Stevningen benævnte men ej mødende forelægges til nestk: Høste Ting for dette Skibreede {de sidste} Vidnerne under Lovens Falsmaal at møde med Provemaal i Sagen

Proc: Kramer som befalet for Hans Næverman imod Hr: Obriste v: Dietrichson og Tjener Rasmus Monsen efter Laug Dag for den sidste

Proc: Kramer æskede Sagen i Rette og gav tilkjende at den beskreven givne Laug Dag var tilsendt Stiftet paa det Forkyndelsen derfra kunde vorde foranstaltet, men som den ikke fra Forkyndelsen i Sundfjord hvor den lavdagede nu skal opholde sig var tilbagekommen, maatte han atter ærbødigst begjere Lavdagen igjentagen til nestholdende Høste Ting.

1774: 179b

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for udeblevne Rasmus Monsen givne Laugdag derhen at han til neste Høste Ting for dette Skibreede forelægges at møde og Sagen at tilsvare.

12. Publ: et Skifte Brev efter afg: Justitz Raad Carbiner og Frue begyndt den 8de Julii 1772 og sluttet den 4de Maji 1773 forrettet af Pastor Schønfeldt som Executor testamenti efter Kongel: Allernaadigst confirmeret testament.

13. Et Declarations Skrift udgiven af Sr: Albert Henrich Mejer til Ober Formynderne i Bergen at hans Børne Midler af Beløb 9681 Rdlr 3 mrk 14 s er beroende i Lunggaarden til Sikkerhed dateret 6te Maji 1774.

14. En Pante Obl: udgiven af Søren Johannesen Søevig til Mons Nielsen Bradtland stoer 80 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Søevig af Skyld 18 Marker Smør og 1/8 Huud dateret 7de Maji 1774

Dernest frem lagde Hr: Fogden Heiberg en Sum/m/arisk calcul over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin a: c: 1020 Rdlr og fra de forbiegangne Aaringer til 1773 Aars Udgang 985 Rdlr 33 s

15. En Odels Lysning udgiven af Niels Monsen Grimen paa sin Myndtling Peder Nielsen Lunggaardens Vegne ang: hans Løsnings Ret til Gaarden Houge dateret 7de Maji 1774

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage tinget at udrette er sam /m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1774.

Anno 1774 den 9de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Sommer Sage og Skatte Tings Holdelse for Herløe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff tilligemed de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstleden Høste Ting hertil ere opnævnte og her foran i Protocollen f: 152 er anførte hvilke alle fremlagde attest om at have aflagt Laug Rets Eeden, overværende Hr: Fogden Heiberg, Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Kongel: Forordninger og Amts Ordres som for Sartors og Schiolds Skibreeder og der ere registerede tilligemed en

Cancellie Placat under 15de Aprilis 1774 at den Kongel: octroyerede (octroajere = gi bevilling) Banqve i Kbhvn forbliver ved sit forrige Væsen og Forfatning.

dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. en Pante Obl: udgiven af Petter Christian Drejer til Hr: Danckert D: Krohn stoer 600 Rdlr dateret 1te Maji 1774 med 2den prioritets Pant i Kræmer Lejet Jordholmen med Huuse og Boeder, Jægter og Baade Creaturer og Søe Reedskab.
2. En ditto udgiven af ditto til ditto af 2den ejusdem stoer 350 Rdlr med 3de prioritets Pant i sam/m/e Ejendeele.
3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden ytre Bragstad efter afdøde Koene Gurie Anders Dotter begyndt den 24de Septbr: og sluttet den 27de Xbr: 1773.
4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Capitaine Krog til Hendrich Olsen paa Rydnings Pladsen Nyeboe (Nyebøe) med Kalvetræet under Gaarden Hope dateret 1te Martii 1774 med Revers

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Mons Olsen paa 9 Marker Smør 6 Kander Malt og 1/8 Huuds Leje i Gaarden Fromeide dateret 3de Martii 1774 med Revers.
6. En ditto udgiven af ditto til Anders Jacobsen paa 9 Marker Smør og 18 Marker Fisk Leje i Gaarden Davanger dateret 4de Novbr: 1773 med revers.
7. En ditto udgiven af ditto til Thomas Monsen paa 22 Marker Fisk Leje i Gaarden Sture dateret 10de Martii 1774 med vedfulgte Revers.

8. En ditto udgiven af Engel Olsen Landraae og Simon Poulsen Schauge til Jesper Andersen paa 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Turøen dateret 19de Febr: 1774 med vedfulgte Revers.

9. En ditto udgiven af Erich Michelsen Landraae til Albert Knudsen paa 1 Pund og 7 ½ Mark Fisks Leje i Gaarden Wiig dateret 3de Maji 1774 med Revers.

10. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Albert Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kierregaard dateret 10de Martii 1774 med Revers.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 10de Maji Vedvarede Sagetinget med foranførte Laug Ret

Mons Torsvigen og Niels Toft contra Christopher Turøen
Niels Larsen Wiig og Simon Simonsen Solsvig.

Procurator Kragh mødte for Citanterne og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra Høste Tinget 1772 og fremlagde skriftlig Indlæg af Gaars dato saa lydende, hvortil han sig refererede i et og alt og ellers Soubmitterede Sagen Dom,
ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorfore Sagen optages til Doms.

Claus Lampe contra Krigs Raad Koren

Hr: Krigs Raad loed udi Skrivelse af 7de indeværende Maaned fremsende hans under 30te Martii nestl: udfærdigede Contra Stevning med Paategning om lovlig Forkyndelse der er saa lydende og i Udeblivelses Tilfælde begjerede Hoved Citanten lavdaget til nestk: Høste Ting
Claus Lampe mødte ikke efter Paaraab hvorfore blev
Eragtet
Contrastevnte Claus Lampe gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Contra Søgemaalet at svare.

dernest blev publiceret

11. et Skjøde udgiven af Jonas Gudmundsen Tosche til Poul Pedersen Herløevæhr paa en Anpart udi Gaarden Tosche af Landskyld 13 ½ Marker Smør 6 Kander Malt ¼ Faar og 9 Marker Fisk for 90 Rdlr dateret 9de Maji 1774.

12. Et ditto udgiven {af} til Lars Larsen Floxsand {med fleere} af Christen Taraldsen Echeland med fleere paa en Anpart udi Gaarden Echeland af Skyld 16 ¾ Marker Smør og 5 5/8 Kande Malt for 24 Rdlr dateret 10de Maji 1774.

13. Et ditto udgiven af Anders Jacobsen Aadland og Hustrue til Johannes Andersen Aadland paa Løsnings Retten til bemelte Gaard for 45 Rdlr dateret 10de Maji 1774.

1774: 180b

Dernest fremlagde Hr: Fogden Heiberg til Forsegling i Retten en Sumarisk calcul over restancerne af de ordinaire Høy Kongel: Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 570 Rdlr 16 s og for de foregaaende Aaringer 56 Rdlr 11 s

Og da ingen efter 3 gange Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er samme herved sluttet og ophævet

Lensmanden Mons Nielsen Schielanger mødte og anmeldte at Michel Nielsen Holme efter derom fremviiste Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner med den spedalske Syge var

befænget og da han intet er ejende til at betale Indlemmelsen i St: Jørgens Hospital som er Laug Retten og den ganske Almue bekjendt, saa var Comparenten deres Forklaring herom begjerende, hvortil af Laug Retten og den tilstædeværende Almue blev svaret at det ikke uden alt for vist forholder sig saaledes aldeeles som omspurgt er.

Comparenten udbad sig dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1774.

Anno 1774 den 11te Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Alenfiths Skibreedes Almue og betjent [af] Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og de 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting hertil ere opnævnte og her foran i Protocollen f: 155 anførte hvilke fremlagde deres Attester om at have aflagt Laug Retsmands Eed undtagen at for Lars Jacobsen Øvre Tvedt sadt Johannes Knudsen Schare og for Gullach Olsen Todtland Anders Olsen Gousereide. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heiberg og meenige Almue.

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved nest forrige Ting og der ere registerede tilligemed et

Stik Brev af 7de hujus fra Hr: Kammer Herre og Stiftbefalingsmand von Levetzau efter 2de fra Kragerøe undvigte Delinqventer

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff under 27de 8br: 1773 efter afdøde Koene Randie Johannes Dotter Echnesvaagen af Echangers Skibreede
2. aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Monstad til hans Fader Erich Olsen Møchisvold stoer 30 Rdlr dateret 15de 8br: 1773 og tinglyst den 16de ejusdem, der efter Creditors Paategning af 6te Novbr: sam/m/e Aar er mortificeret.
3. Publ: en ditto udgiven af Ole Erichsen Søre Monstad til Hr: Capitaine Niels Dahl og Broder Sr: H: F: Dahl stoer 57 Rdlr 3 mrk med 1te prioritets Pant udi hans ejende Anpart i Gaarden Søre Monstad af Skyld 2 Pund og 6 Marker Smør dateret 3de 8br: *1772.
4. En Pante Obligation udgiven af Anne Catharine Helleman afg: Joachim de Langes til Peder Larsen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i hendes ejende Gaard Fladøen dateret 22de 8br: 1773.
5. En Forskrivelse udgiven af bemelte Anna Cathrine Hilleman afg: Jochum de Langes til hendes Dotter Jochumine de Lange hvorved den sidste skjænker 200 Rdlr med Pante Rettighed i Gaarden Fladøen

dateret 15de 8br: 1773. herved blev forbeholden Jurisdictionens Ret til lovlig Skifte og nys forbemeldte Creditors prioritet frem for dette

6. Et Skjøde udgiven af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden til Bertel Olsen Sæveraas paa 2 b/ismer Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Halsteendahl for 140 Rdlr dateret 4de Januarii 1774.
7. Et ditto udgiven af nysbemelte Bertel Olsen Sæveraas nu boende paa Gaarden Nataas til Niels Larsen Toscheim paa nysforanførte Andeel i Gaarden Halsteendahl for 100 Rdlr af 28de Febr: 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Capitaine Krog til Joen Monsen paa 18 Mark Smør og 1 ½ Qvarteer Malts Leje i Gaarden Alver dateret 31te Xbris 1773 med hosfulgte Revers.

<Nye Sag>

Madame Garman contra Samson Helgesen Nore Leivestad

Citantinden loed frem levere en skriftlig Rettes Stevning under 6te April sidstl: paategnet lovlig forkyndt tilligemed Opsigelsen under 29de Januarii nestforhen og den af debitor udgivne originale Obl: under 18de Maji 1759 der efter hinanden ere saa lydende, hvornest hun i Udeblivelses Tilfælde begjerede ham laug daget til neste Ret.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation Paategningen og derefter

Eragtet

Lovlig indstevnte Samson Helgesen Leivestad gives Laug Dag til nestkommende Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg imod Halvor Knudsen Fæste

Citanten æskede Sagen i Rette og fremlagde Rettens seeneste Høste Ting givne Forelæggelse saavel for den indstevnte som Vidnerne paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

saavel Partes som Vidnerne mødte og vedtoege Forelæggelsens lovlige Forkyndelse.

Citanten begjerede Vidnerne særskildt afhørte og efter at Eedens Forklaring af Lov Bogen var dem forelæst frem stillede

1te Vidne Niels Olsen Søre Fæste der vegrede sig med at aflægge Eeden denne Gang under Foregivende selv at have stevnt den paagjeldende Anders Pedersen Fæste fordie han haver beskyldt Vidnet at have slaget sig tilligemed Halvor Knudsen

Actor paastoed at siden dette Vidne efter Advarsel og Formaning af Retten continuerer med at vegre sig for at aflægge Eed og Vidne i denne Sag skjønt han af Retten er forelagt under Falsmaals Straf at deponere sit Vidnesbyrd at bemelte Vidne for sin Modvillighed maatte tilkjendes at udreede Falsmaals Bøder og desuden at aflægge Vidnesbyrd, da den anbragte Forevending ej fortjener nogen reflexion da ham ej derfore er given Sigtelse og Sag og hans Ret og Tiltale for slig Beskyldning er ham uformeent at forfølge paa anden lovlig Maade.

Eragtet

Den af Vidnet frem førte Indvending selv at være beskyldt af den paagjeldende kand ej komme i mindste Betragtning medens han ej derfore er sigtet og ellers har sin

1774: 181b

Ret i den Henseende forbeholden; hvorfore han herved paa det alvorligste af Retten tilholdes at aflægge Eeden og frem bære sit Provemaal i Sagen hvortil han ved Rettens forrige Kjendelse under Lovens Falsmaal er forelagt

Efterat denne Rettens Kjendelse var Vidnet forelæst og han desuagtet halsstarrig negtede at aflægge Eeden blev saaledes

Eragtet

Niels Olsen Søre \Fæste/, der ej allene ved den for ham lovlig forkyndte Forelæggelse under Lovens Falsmaal er forelagt at aflægge Eedeligt Vidnesbyrd i Sagen men end og ved nys foran førte for ham oplæste Kjendelse paa det alvorligste af Retten er tilholdet at aflægge Eeden, men desuagtet halsstarrig vegrede sig for at viise Retten den tilbørlige Lydighed med at aflægge den opkrævede Eed og Provemaal i Sagen, tilpligtes at udreede Falsmaals Bøder Tyve Lod Sølv til liige Deeling imellem hans May:ts Casse og Sagsøgeren, hvorhos han

tillige atter forelægges under Lovens Falsmaal til neste Ret at møde med sit eedelige Provemaal i Sagen.

Da Klokken var 11 Slet Aften begjerede Citanten Sagen frem/m/et ved et Udsættelses Ting til hvilken han begjerede samtlige Vidner forelagt under Lovens Falsmaal at aflægge deres eedelige Vidnes byrd.

Eragtet

Da Tiiden er forløben til at afhøre de indstevnte og mødende Vidner, forelægges Niels Olsen Søre Fæste og samtlige de indstevnte Vidner under Lovens Falsmaal at møde med deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen for et Udsættelses Ting den 7de Junii førstk: da Sagen viidere her paa Stædet fremmes.

dernest blev publiceret

9. en Odels Lysning udgiven af Anders Larsen Søre Icheland til Gaarden Søre Aase dateret 11te Maji 1774.

10. Et Odels Skjøde udgiven af Friderich Titland og Jens Sællevold til Niels Andersen Nedre Tvedt til ½ Løb S: og 18 Kander Malt i Gaarden {Nedre Tvedt} \yttre Fosse/ dateret 11te Maji 1774

11. Et Skjøde udgiven af Hans Larsen Giervig til Ole Olsen Frechoug paa *paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Giervig dateret 11te Maji 1774.

12. En Bygsel Seddel udgiven af Christian Haaversen ytre Fosse til Niels Andersen paa ½ Løb Smør og 18 Kander Malt i Gaarden ytre Fosse dateret 11te Maji 1774 med Revers.

13. En ditto udgiven af Erich Bergesen Seim og fleere til Mons Monsen Grimstad paa en Qverne Bek i Gaarden Seims

Udmark dateret 11te Maji 1774 med hosfulgte Revers.

14. En ditto udgiven af Enken Marthe Lars Dotter Tvedt ved Laugværge Anders Tvedt til hendes Søn Magne Jacobsen paa 2 B/ismer Pund 6 Mark Smør i Gaarden Nedre Kvam/m/e af 11te Maji 1774 med Revers

Hr: Fogden Heiberg fremlagde i Retten til Forsegling en Sumarisk calcul over restancen af de Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 597 Rdlr 32 s og for de forbiegangne Aar 317 Rdlr 8 s

Efter Paaraab havde ingen ved Sage Tinget viidere at udrette, hvorfore den udsatte Sag beroer til Udsættelses Tinget, og ellers blev Sage Tinget ophævet.

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1774.

Anno 1774 den 13de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Radøe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Høste [Ting] bleve opnævnede og her foran i Protocollen f: 154 ere antegnede, overværende Hr: Foged Heiberg og tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Høy Kongel: Forordninger Rescripter og Amts Ordres som ved nest forestaaende Herløe Skibreedes Ting ere registerede

dernest blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Boge den 26de Novembris 1773 efter Niels Olsen og Hustrue Sirie Jens Dotter.

2. aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Henning Frieman Dahl til Jomfrue Gartner stoer 1000 Rdlr dateret 28de Septbr: 1772 og tinglyst den 15de 8br: e: a: ved Høste Tinget, der nu efter paategnet Qvitering af 25de Januarii 1774 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

3. Publ: en Bygsel [Seddel] udgiven af Hr: Friman som Kirke Ejer til Stephen Ellingsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Halland dateret 28de 8bris: 1773 med hos fulgte Revers.

4. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Anders Christiansen paa 9 Marker Smør og 10 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Nedre Tveit dateret 28de Januarii 1774 med hosfulgte Revers.

5. En ditto udgiven af ditto til Gregorius Peersen paa 16 Marker Smør og 10 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Ulvatne dateret 28de Febr: 1774 med Revers.

6. En ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til *til Mons Jaensen paa 1 b/ismer Pund 3 Mark Smør og 13 Kander Malts Leje i Gaarden Marøen dateret 30te April 1774 med Revers

7. En ditto udgiven af Kirke Ejeren Hr: Friman til Amund Andersen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Halland dateret 28de 8bris 1773 med Revers.

og da ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 14de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret

Klokkeren Halvor Jensen Mørchen imod Mons Michelsen Kvalem

Citanten fremlagde Laug Dags Kjendelsen paategnet lovlig forkyndt og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale den paasøgte Klokker Told for 3 Aar á 18 Marker

1774: 182b

Havre Korn aarl: á 2/3 s/killing Marken og desuden erstatte ham denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 5 mrk.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og gav tilkjende ikke at have negtet Citanten sin Rettighed som Klokker men har tilbuden ham 6 s aarlig ligesom han sædvanlig nyder af een stoer Deel af Meenigheden,

Citanten replicerede at han saavelsom hans Formand i Embedet i de seeneste 24 Aar stedse af det district hvor de indstevnte boer har nydet aarlig 18 Marker Havre Korn enten Priisen har været høy eller lav og af det andet District hvorpaa \den/ indstevnte beraaber sig yder foruden 4, 6 a 8 s Penge aarlig tillige Fisk og Tran og følgelig liigesaameget om ikke meere end disse 18 Marker Korn, men dette beroer allene paa en ældgam/m/el Skik og Sædvane, hvornest Citanten fremlagde det ham under 4de Novembris 1765 af Hr: Biskop Arentz meddeelte Kalds Brev der berettiger ham til at nyde Indkomsterne ligesom hans Formænd og fra Alders Tiid brugeligt haver været.

Den indstevnte tilstoed at have ydet til Citanten fra den Tiid han blev Klokker og indtil den paastevnte Tiid 18 Marker Korn aarlig, men da han ej kunde troe at være en Rettighed som saaledes af frie Vilie var erlagt saa ville han ej binde sig dertil uagtet han ellers er villig at betale hvad Ret er og Kongen har tillagt ham det han indloed til Rettens Kjendelse; I øvrigt

kunde han ikke negte at det joe stedse har været en Sædvane at yde til Klokkeren Korn 18 Marker aarlig og nogle meere eftersom de selv har villet men derfore formener at han dog ej kand tilægne sig det som en Ret, hvorfore han underkastede Sagen Dom, hvortil den optages

Klokkeren Halvor Jensen Mørchen imod Johannes Johan/n/esen Qvalem

Citanten æskede Sagen i Rette efter Lavdag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende, og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale den paasøgte Klokker Told for 5 Aar med 18 Marker Havre Korn á 2/3 s Marken samt oprette ham dette Søgemaals forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 5 mrk.

den indstevnte mødte, vedtoeg lovlig Varsel og igjentoeg alt hvad af Mons Michelsen er forestillet i nest forrige Sag der hermed har liige Beskaffenhed og indloed den Dom.

Citanten ligeledes refererede sig til det i nest forrige Sag passerede og begjerede Dom.

Sagen optages til Doms

Oberst Lt: Nicols Sterboe imod Raadstue Skriver Geelmeyden

Sr: Cort Kramer paa sin Broder Procurator Kramers Vegne æskede Sagen i Rette for Citanten efter Laug Dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende. og fremlagde en Gjenpart af den Obligation som den indstevnte har udgivet under 23de Novbr: 1764 til afg: Oberst Lt: Nicol og anviiste originalen til Conference den han begjerede sig

tilbageleveret med Paategning samt derefter paastoed at Debitor Raadstue skriver Geelmeyden tilpligtes at betale Capitalen 200 Rdlr med resterende Renter fra 23de Novbr: 1770 til Betaling skeer og erstatte Citanten denne aftvungne Rettergangs Omkostning med Rejser Skyds og Diet med 12 Rdlr og saaledes indloed Sagen Dom.

Lensmanden Knud Olsvold fremleverede et skriftlig Forsæt fra den indstevnte dateret 13de Maji 1774 saa lydende.

Kramer protesterede imod Sagens Udhal allerhelst da Debitor kand intet reelt have at indvende imod Søgemaalet der deriverer af en af ham selv udstædet Obligation som originaliter er anviist, hvorfore paastaaes uopholdelig Dom med Tilføyende til forrige Paastand om ikke debitor for sine brugte Udtrykke imod Citanten bør tilkjendes at udrede en passelig mulct til Justitz Cassen.

Eragtet

Sagen gives Anstand efter den indstevntes Forlangende til nestkom/m/ende Høste Ting med Erindring da ufejlbarlig at beslutte den til Doms da ingen viidere Forhaling i en Liqvid Gjelds Sag som denne bliver bevilget.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Klokkeren til Mangers Præstegjeld Halvor Jensen Mørchen imod Mons Michelsen Qvalem saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den indstevnte har selv inden Retten tilstaaet forhen at have ydet til Citanten i Klokker Told 18 Marker Havre Korn aarlig og at det vel har været en Sædvane men derfore ingen Ret Loven foreskriver derimod udi 2 – 15 – 8 at Degnerne skal nyde det af Almuen som dem fra Alders Tiid fulgt haver uden at fastsætte det til noget vist sa at Sædvanen i dette Tilfælde bliver den eeneste Rettesnoer.

Thi kjendes for Ret at Mons Michelsen Kvalen bør til Citanten betale den paastevnte Klokker Told med 18 Marker Havre Korn aarlig á 2/3 s Marken, der til sam/m/en udgjør 36 s samt oprette ham Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Ligesaa er *er udi Sagen indstevnt af Klokker Halvor Jensen Mørchen imod Johannes Johannesen Kvalem afsagt saadan

Dom

Indstevnte Johannes Johannesen Kvalem, som selv haver tilstaaet at have ydet til Citanten 18 Marker Havre Korn aarlig og at sam/m/e har været Sædvane, tilpligtes i Følge Lovens 2 – 15 – 8 art: at betale Citanten det paastevnte af 5 Aars resterende Klokker Told á 12 s aarlig eller tilsam/m/en 60 s samt erstatte ham denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr at fyldest gjøres 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd

1774: 183b

8. Publ: Et Skjøde udgiven af Jon Chrispinussen til Peder Absalonsen Strand paa 1 b/ismer Pund 12 Mark Smør 2 Mæler og Kander Malt Leje i Gaarden Kaalaas for 58 Rdlr dateret 13de Maji 1774

9. Et ditto udgiven af Mons Steffensen Møching til hans Søn Størch Monsen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Møching for 80 Rdlr dateret 14de Maji 1774

Dernest fremkom for Retten Michel Erichsen Kvalem og anmeldede afvigte Aar ude paa Høsten at have funden og dreven til Lands ved Hennøe Landet en Tønde Tjære som Hr: Fogden til kjende gav at have ladet besigtige og taxere for 1 Rdlr efterdie den var meget bedervet af Søe Vandet den eene Bund lidt indslaget, hvorfore den ej til Tinge til Auction kunde frembringes, men af Hr: Fogden blev Finderen overladt for Vurderingen imod deraf at betale de 2/3 Deele som tilfalder Hans Kongel: May:ts Casse

Lensmanden Knud Haaversen Olsvold anmeldte at hans Myndtling Brithe Ols Dotter Nore Tiore med den spedalske Syge er behæftet efter derom fremviiste Attest af Hr: Doctor Buchner under 7de Xbris 1773, og da hun ej af sin tilfaldne Arve Lod havde meere til overs til at betale 2den termins Indskud for hendes Indlemmelse i Hospitalet end 4 Rdlr, der er Laug Retten og meenige Almue bekjendt, saa udbad han sig derom deres Forklaring indhentet, hvortil Laug Retten og Almuen svarede at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparenten begjerede sig dette under vedbørlig Bekræftning beskreven meddeelt.

Knud Johannesen Indhelle anmeldte at hans Dotter Helge Knuds Dotter med spedalsk Syge er befængt og da han er aldeeles uformuende til at betale hendes Indlemmelse i Hospitalet der er Laug Retten og ganske Almue bekjendt, begjerede han deres Vidnesbyrd her indlagt hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det dessverre alt for vist forholder sig som omspurgt.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en ohngefehrlig Beregning over Restancerne af de Høy Kongel: Ordinaire Skatter til Rettens Forsegling, hvorefter samme beløber for 1te og 2den termin a: c: 610 rd 7 s og for de forrige Aaringer 476 Rdlr 22 s

Og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, er sam/m/e hermed sluttet og ophævet

1774: 184

Udsættelses Ting for Herløe Skibreede [1774]

1774 den 14de Maji blev udi Overværelse af de for Radøe Skibreede anordnede 8 eedsorne Laug Rattes Mænd udi Sagen anlagt af Mons Torsvigen og Niels Toft imod Christopher Turøen, Niels Larsen Wiig og Simon Simonsen Soltved saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Vidnerne Thomas Magnesen Torsvig og Ole Hansen Toftevog forklare eensstemmig at de indstevnte \vinkede/ efter dem da de kom anroende imedens disse vare i Begreb med at op drage Citanternes Laxe garn, at de havde en Kniv paa en Stang hvormed de sagde at have stukket efter den [i]? Garnet vaaren Haakjæring for at dræbe den, at Touget til Garnet gik i Stykker efter Vidnernes Ankomst, da Garnet sank til Bunds og kort Tiid derefter kom flydende op igjen sønderrevet og at Iilen til Garnet var flyttet et godt Stykke nordligere fra den Stæd hvor den var nedlagt ved Garnets Udsættelse, hvilket Vidnerne formeene at være foraarsaget af den i Garnet vaarne Haaekjæring, der er heel troeligt og riimeligt i Henseende dens bekjendte Størrelse og Styrke. Denne Vidnernes Forklaring bestyrker aldeeles de indstevntes egen Beretning, hvoraf det er klart at de langt fra at have paadraget Citanterne Skade tvertimod have arbejdet dem til Haande og til Beste og reddet deres Garn som eller[s] efter Anseende ganske var bleven bortslæbt af Haakjæringen. hvor fore de med Billighed kunde fordre Betaling, der her ej kand komme i Betragtning da det ej er paastevnt men forbeholdes deres Ret i denne Henseende efter lovlig Omgang;

Thi friekjendes de indstevnte for al Tiltale i denne Sag og tilpligtes Citanterne for dette ubeføyede Søgemaal een for alle og alle for een at erlægge 1 Rdlr i mulct til Justitz Cassen. At fuldbyrdes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1774.

1774 den 16de Maji blev Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en til et almindeligt Sommer Tings Holdelse for Lindaas Skibreede og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff med følgende 8 eedsorne Laug Rettes Mænd 1. Arve Erichsen Hondeland 2. Colbeen {Olsen} Johannesen Waage 3. Jens Bergesen Fanebust 4. Hans Olsen Loftaas 5. Joen Larsen Konglevold 6. Haldor Andersen Haadne 7. Lasse Olsen Froedahl (Troedahl?) 8. Siur Jørgensen Matre der alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heiberg, Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue

hvor da først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongl: Forordninger og Rescripter

1774: 184b

som ved nestforrige Ting tilligemed et

Kongel: Rescript af 23de Xbr: 1773 at Evenvigs Sogn til ytre Sogns Sorenskriverie skulle afgives og i den Stæd til Nordhordlehn henlægges Watzværns Tinglav paa Voss communiceret udi Skrivelse fra Stiftet under 11te Januarii 1774.

Dernest følgende Almues Breve

1. En Pante Obl: udgiven af Sr: D: D: Heiberg til Sr: D: D: Krohn stoer 1200 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaardene Kvalvog, Synevog, Monsløb, Indre Kiilen, Holaas Weraas lille Sliire og Biørcheland dateret 28de Martii 1774.

2. En ditto udgiven af Niels Larsen Konglevold til Sr: Danckert Krohn stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Konglevold af Skyld 2 Pund Smør og ½ Tønde Malt dateret 9de Aprilis 1774.

3. aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Henning Friman Dahl til Jomfrue Gartner stoer 1000 Rdlr dateret 28de Septbr: 1772 og publ: den 23de 8bris e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 25de Januarii 1774 er indfriet og derfore mortificeret.

4. Aflyst en ditto udgiven af Haldor Olsen Øvre Tvedt til Iver Andersen Wiig stoer 53 Rdlr mod Pant i hans ejende Anpart af Gaarden Nedre Tvedt dateret 21de Marti (Maji?) 1773 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 13de Apr: 1774 er betalt og derfore hermed mortificeres

5. Publ: en ditto udgiven af Erich Olsen Nedre Tvedt til Sr: Herman Christian Valeur stoer 40 Rdlr mod Pant [i] 18 Mark Smør og 21 Kander Malt i Gaarden Nedre Tvedt dateret 15de Aprilis 1774.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Henning Friman Dahl til Bertel Olsen Sevraas paa 1 Pund Smør 1/3 Faar og 1/3 Mæle Malt i Gaarden Nataas dateret 1te Junii 1773

7. En ditto udgiven af Kors Kirkens Forstander Hillebrand Harmens til Jørgen Stephensen paa ½ b/ismer Pund Smør og 1/8 Tønde Malt i Gaarden Soleim dateret 15de Novbr: 1772 bemelte Soleim i Madsfjorden beliggende.

8. En ditto udgiven af Hr: Etats Rd: Bager til Johannes Thom/m/esen paa 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Hiertaas dateret 23de Xbr: 1773.

9. Et Skjøde udgiven af Haldor Olsen Nedre Tvedt til Erich Olsen paa 18 Mark Smør og 21 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Tvedt dateret 28de Septbr: 1773

Og da ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 17de Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, da der blev publiceret

10. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Waage i Lindaas Skibreede efter afg: Koene Marithe Ols Dotter begyndt og sluttet den 6te 7bris: 1773.

11. Et ditto efter afg: Marthe Mons Dotter paa Gaarden Indre Lyhren d/en 6te Xbr: 1773

12. En ditto efter afg: Mand John Erichsen Siurset den 3de ejusdem.

13. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Anders Iversen paa ½ Pund Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt dateret 17de Maji 1774.

14. Et Skjøde udgiven af Anders Iversen Øvre Tvedt til Ole Iversen paa ½ Pund Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 52 Rdlr dateret 17de Maji 1774.

15. En Pante Obl: udgiven sam/m/e Dag af Ole Iversen Øvre Tvedt til Hr: Magister Daae stoer 33 Rdlr med 1te prioritet i nysbemelte Andeel i Gaarden Øvre Tvedt

16. Et Skjøde udgiven af Baste Larsen til Johannes Jacobsen paa 2 Pund Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Selgelie for 85 Rdlr dateret 17de Maji 1774

Nye Sag

Sr: D: D: Heiberg imod Rasmus Olsen Hopland

til Doms efter mundtlig Stevning hvormed Citanten til kjende gav at have indkaldet den indstevnte formedelst begangne Tiende Sviig af Torsk og anden Fisk

som han dette Foraar ved Sanden og Norøen i Bøe Kirke Sogn og Manger Præstegjeld haver fisket og til deels hjem/m/e tildeels i Bergen forhandlet, derfore at liide Dom til Varenes Confiscation med .(?) dobbelt Tiendes Svarelse samt anden Straf efter Lov og Forordningens

Formeld saavelsom Opretning for Citantens Tiids Spilde og denne aftvungne Rettergangs Omkostning.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel med Benegtelse imod Søgemaalet, men tilstoed sidstl: Martii Maaned i Fælledesskab med 9 andre at have fisket nogle faa Torsker som de frembragte til Byen og derfore bekom nogle Kander Salt og nogle Angler.

Citanten forbeholdt sig til nestanstundende Høste Ting ved Vidner at afbeviise Søgemaalets Rigtighed og derfore begjerede Sagen udsadt til sam/m/e Tiid.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede efter Citantens Begjering.

Sr: Danckert D: Heiberg imod Rasmus Olsen Hopland

etter Udsættelse fra sidstl: Høste Ting af Citanten æsket i Rette og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale En passelig mulct til Sognets fattig Casse saavelsom Opretning for det gjorde Udlæg til Skydsens Bestriidelse ved andre i den indstevntes Stæd samt denne Rettergangs Omkostning med Tiids Spilde Kost og Tæring billigst med 4 Rdlr.

Den indstevnte mødte og formeente at Citantens Paastand var alt for haard hvorfore han forventede sam/m/e af Retten forlindret ved endelig Dom som han underkastede sig hvorefter Sagen optages til Doms.

Nye Sag

Sr: Danckert D: Heiberg imod Anders Gudmundsen Hopland

efter mundtlig Varsel ved hvilken Citanten til kjendegav at have ind kaldet den indstevnte formedelst Udeblivelse med sin Skyds til Provste visitats sidstl: Augusti Maaned uagtet derom bekomne Tilsiigelse ved Skyds skafferen Michel Nielsen Loftaas, derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt at erstatte dette Søgemaals forvoldte Omkostning.

den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være tilsagt at forrette den paastevnte frie Skyds, men undsloeg sig derfore da han {sam/m/e Aar 4 gange} havde udreedet frie Skyds 4 gange tilforn sam/m/e Aar imedens at Bergsvigs Opsiddere derfore vare forskaanede.

Citanten forestillede hvor aldeeles urimelig og modstridigt den indstevntes Foregivende er at han i de forrige Skyds skafferes Tiid havde gjort oftere frie Skyds end hans Naboer, hvilket end og er aldeeles ubeviist da ifald sam/m/e skulle gjelde, blev ingen frie Skyds nogensinde forrettet saa længe saadant løst Snak derfore kunde befrie dem og staae til Troende; Thi fra den Tiid at Citanten antoeg Bestyrelsen af frie Skydsen som var medio Aprilis 1773 har han stedse fulgt tour efter eenhvers Boepæl og finder der ikke nogen Mand der fra den Tiid til nu har gjort meere end eengang frie Skyds, thi haaber Citanten at den indstevnte bliver tilkjendt en passelig mulct til Sognets fattig Casse for den/n/e Modvillighed samt at erstatte dette Søgemaals Omkostning iberegnet Kost og Tæring og den paasøgte Skydses Betaling til andre i alt med 4 Rdlr.

Den indstevnte vedblev sit forrige og forventede sig fra Citantens Tiltale befriet og ellers

indloed Sagen Dom hvortil den optages.

Da Tiiden er forløben, udsettes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende til dette Ting at have lade forkynde Rettens ved seeneste Høste Ting for Guulens Skibreede givne Laug Dag for eendeel Beboere i Madsfiorden der haver handlet med Tyven Poul Larsen i Bergen saavel som for de i Stevningen benævnte Vidner, med paategnet Forkyndelse saa lydende. Derhos fremlagde han og en Continuations Stevning under 8de April sidstl: for Tyvs Delinqventen Poul Larsen Beraas, Rasmus Jacobsen i Sandvigen og Gievle Halsteensen sammesteds paategnet lovlig forkyndt der er af følgende Indhold.

De indstevnte \mødte/ samtlige og vedtoeg Lav Dagens Forkyndelse undtagen af Parterne Baste og Johannes Knudsen Qvinge, Iver Erichsen Todtland, Siur Larsen Slire, nu tjenende paa Kvinge, Lars Tungedahl, Randvei Torgers Dotter og Drengen Michel Olsen der er udcom/m/anderet til Bergen, af Vidnerne Jørgen Clausen Hougswær, Arnfind Matre, Hans Larsen Kieteland, Jørgen Kvamme og Joen Hougswæhr, af de til Vedermæle ind stevnte Erich Hosteland der loed anmelde at være sængeliggende og Niels Hosteland og Sr: Kappe og ingen af de ved Continuations Stevningen indkaldte, thi blev saavel Lavdagens som Continuations Stevningens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation til Paategningen.

Actor frem lagde dernest til Actens Følge et for Bergens Politie Kam/m/er Ret den 21de Maji 1772 begyndt og den 13de Junii samme Aar sluttet Forhør paategnet af Stiftbefalingsmanden, hvorefter denne Action af Comparenten er bleven anlagt, hvilken i Følge Høybemelte Paategning ej kunde skee førend endelig Dom ved Byetinget hvor Hovedmanden med eendeel fleere Paagjeldende var actioneret, var ergangen, ligeledes fremlagde han en attest fra Byefogden i Bergen Hr: General Auditeur Heiberg dateret 5te 8br: 1773 der viiser hvilke af de paagjeldende der for Retten ere actionerede og dømte hvilken attest er saa lydende.

Actor begjerede fremkaldet

1. Siur Jørgensen Matre og hans Forklaring indhentet om han ej af Tyven Poul Larsen har tilkjøbt sig eendeel Rug, hvormeget og paa hvilken Tiid og Stæd samt hvorledes med den Handel er til gaaet. bemelte Siur Jørgensen Matre gjorde i et og alt ligesaadan Forklaring som for Politie Kam/m/er Forhøret og frem lagde en Qvitering fra Sr: Kappe af 28de Maji 1772 hvorefter han har betalt den fulde Værdie af den bekomne Rug og altsaa forventede sig for al Tiltale i denne Sag friekjendt bemelte Qvitering er saa lydende.

2. Niels Olsen tjenende hos Johannes Stegelsvig igjentoeg sin aflagde Forklaring i Politie Forhøret med dette Tilføyende at Delinqventen Poul Larsen sagde at denne Rug tilhørte en Kjøbmand der har spilt Banqveroute, at Comparenten kunde fare med den kjøbte Rug hvor han vilde og til Beviis om til Salet at have goed Hjem/m/el beraabte han sig paa at være betroet af sin Huusbonde alle Nøglerne som han fremviiste i et heelt Knippe, og havde Comparenten saavel fra sin Husbonde som Siur Matre den ordre at kjøbe Konge Havre men formedelst det goede Kjøb i sin eenfoldige Formeening om rigtig Hjem/m/el efter Selgerens listige Foregivende besluttede i den Stæd at kjøbe denne Rug, og fremstoed sig derfore for viidere Ansvar

i denne Sag friefunden.

3. Johannes Gregoriussen Stegelsvig forklarede at have indsendt til Byen sin Dreng nest forrige Niels Olsen med en Jægt Brændeved og befalet ham for de Penge derfore indkom at indkjøbe Byg eller Havre af Laste Gods, men denne hjem bragte Rug i Stæden og berettede Sam/m/enhængen dermed som nysbemelt, og for den 3de Tønde Rug der ej in natura blev tilbage leveret har han betalt til Sr: Kappe dens fulde Værd efter fremviiste

Qvitering af 17de Junii 1772 han paastoed sig derfore befriet for al viidere Tiltale som han ej hærudi har haft noget mistænkeligt Forsæt i mindste Maade, men om dette var uviidende

4. Baste Olsen Hougsdahl forklarede eensstemmig med hvad Drengen fra Stegelsvig Niels Olsen har berettet med denne Forskjel at han i Bergen gav Niels Olsen 3 mrk 8 s der fore at kjøbe hos Banqverotteuren ¼ Tønde af den Rug der var at bekom/m/e for saa godt Kjøb i Anledning af bemelte Nielses Fortælling samme Dag nogle Tiimer førend Rugen blev kjøbt, og vidste han ej paa Tilspørgende at gjøre Reede for hvorfore han overdroeg titbenævnte Niels at indkjøbe samme da han dog selv var i Byen, i Øvrigt fremviiste han Sr: Kappes Qvitering for til ham at have betalt det fulde Værd af denne ¼ Tønde Rug og paastoed sig for alt Ansvar i Sagen friefunden da han ej kunde forestille sig nogen Urigtighed herved.

5. Lars Olsen Hosteland aflagde liigesaadan Forklaring som i Politie Kam/m/er Forhøret og fremviiste en Qvitering af Sr: Kappe under 17de Junii 1772 til ham at have betalt for den eene Tønde Rug der ej blev tilbageleveret in natura dens fulde Værd 5 Rdlr 1 mrk og i Øvrigt paastoed sig befriet for al Tiltale da han ej kunde forestille sig nogen Mislighed derved efter Poul Larsens Foregivende der syntes ham heel rimelig.

6. Torger Larsen Todtlandsdahlen forklarede ligsom forhen i Politie Forhøret med dette Tilføyende at han saameget mindre kunde befrygte nogen Mislighed ved Kjøbet som Poul Larsen selv var med paa Jegten da Comparenten hen foer til Sandvigen at hente Rugen og hilsede de forbiefarende uden at frygte for af nogen at være kjendt, og han første gang han kjøbte denne Rug gav 15 mrk for Tønden i Stæden at i forrige Forhør er forklaret 3 Rdlr.

7. Halvor Hendrichsen Duesund der forklarede med nys forrige Torger Larsen Todtlandsdahlen at have indsendt til Byen Præste Attest og 10 mrk i Penge derfore at ind kjøbe en Tønde Magazin Havre, men i den Stæd hjem bragte han ½ Tønde Rug for 8 mrk 8 s, og betalte 1 mrk 8 s tilbage hvilket \var/ af den første Rug Torger hjem førte, og foregav Torger at have kjøbt sam/m/e i Sandvigen af sam/m/e slags han kjøbte til sig selv.

8. Joen Olsen Duesund der gjorde liigesaadan Forklaring som nest forrige i et og alt

9. Niels Monsen Hougsdahl igjentoeg sin inden Politie Kam/m/eret gjorde Forklaring med det Tillæg at han tillige sam/m/e Tiid fik ½ Tønde Rug til Siur Matre som af Siur Matre og Niels Olsen fra Stegelsvig er berettet hvoraf den sidste var med Comparenten paa Jægten.

10. Erich Olsen Hougsdahl der forklarede efter dertil givne Anslag af nys bemelte Niels Hougsdahl om at der hos en Banqverotteur var Rug at bekom/m/e for billig Priis ved ham loed indkjøbe hos Poul Larsen i Sandvigen ½ Tønde Rug hvis fulde Værd siden er betalt til Sr: Kappe efter foreviist Qvittering af 26de Maji 1772, men var Comparenten ej med at hente Rugen ej heller har han selv nogensinde talt med Tyven og havde han ej førend sin Ankomst til Byen hørt det allerringeste om denne Rug Handel.

11. Hans Olsen Slire der i et og alt forklarede ligesom i de forrige 2de Forhør som herom have været afholdte

1774: 186b

12. Hans Andersen Slire der berettede ligesom forhen i de forrige Forhør er ommeldt med Tilføyende at Poul Larsen havde 5 Tønder Rug liggende for sig \selv/ i Sandvigs Boen som han sagde at til høre ham selv efter Overdragelse for Husbonden for tilgoedehavende Løn

13. Niels Olsen Slire gjorde liigesaadan Forklaring som i Politie Forhøret med dette Tilføyende at Comparenten foruden den eene Tønde kjøbte 1 Skjeppe for 1 mrk den han med Hans Andersen og Hans Olsen Slire kjøbte tilsam/m/en i en Slump og befandtes den Sæk hvorudi Comparenten afhentede den Tønde Rug ved Eftermaaling hos Sr: Kappe at holde 1 Skjeppe under Tønde Maalet, men Hans Andersens Sæk holdt en Skjeppe over Tønden

14. Christopher Larsen Slire forklarede at have medgivet sin Broder Siur Larsen Tungeland 13 mrk til en Tønde Havre med Begjering at tillægge hvad mer samme skulle koste, men fik i den Stæd en Tønde Rug som han berettede at have kjøbt i Sandvigen hos Poul Larsen med de Omstændigheder af ham selv er forklaret i Forhøret

15. Erich Nielsen Hoxøen igjentoeg sin gjorde Forklaring i Politie Forhøret i et og alt.

16. Mons Hansen Ravneberg der gjorde liige Forklaring som i Politie Forhøret.

17. Hans Olsen Hatlevig og forklarede at have indsendt til Byen med Erich Hoxøen 8 mrk 4 s derfore at kjøbe Ring Korn eller Havre hos en Kjøbmand, men fik i den Stæd ½ Tønde Rug der var maalet i Erichs egen Sæk eller Hud og sagde \han/ at have kjøbt den hos en der havde spillet Banqveroute og derfore fik den for saameget ringere Priis

18. Torger Olsen Hougswæhr der forklarede at have sendt med sin Søn Erich og Dotter Randvei en Ladning Brændeved med \Ordre/ af de derfore udkommende Penge at indkjøbe 1 Tønde Havre eller Byg, men i den Stæd hjembragte de 3 1/8 Tønde Rug som de sagde at have kjøbt for 3 Rdlr Tønden af en der havde gjort Banqveroute og selv tilbød dem samme

19. Erich Torgersen Hougswæhr forklarede at være indsendt fra sin Fader nysbemelte Torger Hougswæhr med en Jegt Brendeved at sælge og havde Ordre at indkjøbe en Tønde Havre eller Byg af de derfore indkom/m/ende Penge men da han laae med Jegten ved Muuren i Bergen kom Poul Larsen til ham og tilbød ham Rug til kjøbs for let Priis da han havde ordre at udsælge et Parti Rug i en Hast for en Kjøbmand der var gaaet fallit, som han havde i Forvaring for ham og skulle være bort solgt førend Skibene kom at Boerne da kunde være tomme, derpaa kjøbte Comparenten efter Tilskyndelse af Erich Larsen Todtlandsdahlen, der var med paa Jegten, 3 1/8 Tønde Rug for 3 Rdlr Tønden der blev styrtet i Sækkerne uden at være maalet og foer de hen i stoere Sandvigen Søndags Aften efter Aften sang hvor de paa en Pak Boed imodtoeg Rugen af Poul Larsen der havde fulgt med dem paa Jægten fra Byen og under vejs hilsede eenhver forbiefarende, hvorefter han fra Sandvigen toeg Vejen hjem efter. Pengene blev betalt paa Jegten og skeede dette imellem Paaske og Pintsdag paa sam/m/e Tiid som Torger Todtlandsdahlen gjorde den anden Rejse og

20. {Johannes Johannes} Guttorm Monsen Aadneqvam forklarede at have indsendt sin Stif Søn nu afdøde Johannes Johannesen Aadneqvam kort efter Bededag afvigte Aar med en Jægt Brændeved og Kypper Varer hvoraf Torger Todtlandsdahlen ejede den halve deel, og havde givet sin Søn Ordre at ind kjøpe en Tønde Havre eller Byg, men fik i den Stæd hjem 2 Tønder Rug som han sagde at have kjøbt af Sandvigs Boerne hos en der havde gjort Banqveroute, hvilke siden ere til bageleverede Sr: Kappe og var der af Sønnen givet 3 Rdlr for Tønden deraf.

Torger Hougsvæhr fremstoed paa nye og gav tilkjende at have til bageleveret til Sr: Kappe de bekomne 3 1/8 Tønde Rug som i Politie Forhøret er forklaret

1774: 187

dernest blev fremkaldet de 2de mødende Vidner og for dem oplæst Eedens Forklaring af Lov bogen og derpaa fremstillet som

1te Vidne Niels Monsen Hougsdahlen der aflagde Eed og vedblev den i Politie Kammer Forhøret gjorde Forklaring uden at viide meere til Oplysning i Sagen

2det Vidne Hans Iversen Matre der aflagde Eed sin ved Politie Kam/m/er Retten gjorde Forklaring uden at viide meere til Oplysning

Actor begjerede at de 2de af Vidnerne Hans Larsen Kietteland der er hjem/m/e og Jørgen Clausen Hougswæhr som rejste her fra Tingstædet i Gaar til Byen og følgelig af Modvillighed ikke have villet møde for at aflægge deres Vidnesbyrd maatte tilfindes at udreede deres Falsmaals Bøder med 20 Lod Sølv og derhos forelægges under liige Straf til

neste Ting at møde deres Vidnesbyrd at aflægge de øvrige udeblevne Vidner Arnfind Matre, Jørgen Kvam/m/e og Joen Olsen Hougsvæhr der efter Beretning skal have haft Forfald udbad Comparenten allene forelagt under Falsmaal at møde med deres Vidnesbyrd i Sagen, endelig udbad han og de udeblevne Parter Baste Knudsen og Johannes Knudsen Kvinge, Iver Erichsen Todtland, Siur Larsen og Lars Joensen Tungedahl (Tangedahl) og Randvei Torgers Dotter Hougswæhr Lavdaget til sam/m/e Tiid.

Eragtet

Lovlig indstevnte Vidner Hans Larsen Kietteland og Jørgen Clausen Hougswæhr der uagtet givne Forelæggelse ere udeblevne uden Forfald tilpligtes at udreede eenhver 20 Lod Sølv Falsmaals Bøder til liige Deeling imellem Hans May:ts Casse og Sagsøgeren og forelægges derhos atter under Lovens Falsmaal til neste Ting at møde med deres Provemaal i Sagen ligesom og de øvrige udeblevne Vidner Arnfind Matre, Jørgen Kvamme og Joen Olsen Kvam/m/e til sam/m/e Tiid forelægges under Falsmaal at møde med eedeligt Vidnesbyrd i Sagen, endelig lavdages og atter de udeblevne Parter Baste og Johannes Knudsen Kvinge, Iver Erichsen Todtland, Siur Larsen og Lars Joensen Tungedahl samt Randvei Torgers Dotter Hougsdahl til sam/m/e Tiid at møde og Sagen at tilsvare.

17. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Baste Larsen Selgelie til Hougs Præstegjelds fattig Casse stoer 40 Rdlr dateret 6te Febr: 1765 og tinglyst den 5te Juni 1766 der nu efter paategnet Qvitering af 6te Febr: *1764 (1774) er indfriet og betalt, hvor fore den hermed mortificeres.

Nye Sag.

Erich Michelsen Schaarnes contra Mads Rognaldsen Spiøtøen

Citanten mødte og til kjende gav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Mads Spiøtøen til Doms Lidelse for en 6 Rings Baad han har tilegnet sig Citanten tilhørende samme at tilbagelevere og undgjelde for uhjem/m/elt og Processens Omkostning at erstatte samt derom at høre stevnte og ustevnte Vidner,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Michel Baarsen Synevog og Jacob Erichsen Wichene at være skeed for 16 Dage siden i den indstevntes eeget Paahør og Boepæl.

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Bertel Østrem der aflagde Eed og forklarede at Mads Spiøtøen i Gaar her paa Tingstædet selv har tilstaaet \at have/ den paastevnte Baad og at sam/m/e tilhører Citanten, der for nogle Aar har mistet samme. og at det nu maatte staae til og at Mads ville lade det ankom/m/e paa Retten om sam/m/e skal tilbageleveres, i Øvrigt vidste ikke Vidnet paa hvad Maade den indstevnte er kom/m/et til denne Baad.

2det Vidne Johannes Fusesen Bache der aflagde Eed og forklarede omtrent for et Aar siden at have seet hos den indstevnte i hans Nøst den paastevnte Baad som tilhørte Citanten det Vidnet veed derudaf at han selv

1774: 187b

haver repareret sam/m/e for Citanten og at den vare bygget af Erich Gudmundsen Kvalvog og har hørt at Citanten for nogle Aar siden har mistet denne Baad men veed ikke hvorledes den indstevnte er kom/m/et til den.

Da den indstevnte endskjønt tilstæde ej ville møde med Tilsvar i Sagen, begjerede Citanten ham lavdaget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen gives Laug Dag til neste Høste Tinge at møde og Sagen at tilsvare.

Paa Procurator Johan Ludolf Kramers Vegne mødte Sr: Cort Kramer hans Broder og for Hr: Grøgaards Arvinger æskede i Rette Sagen anlagt imod Hr: Magister Ludvig Daae og fremlagde en Reqvisition om Sagens Anstand til dette Ting med Rettens Paategning paategnet lovlig forkyndt saa lydende,

og da Debitor ej efter Formoedning har villet rette for sig i Mindelighed, saa paastaaes uden længere Udhaling uopholdelig Dom efter forhen nedlagde Paastand.

Sr: Danckert Heiberg [mødte]? paa sin Morbroder Hr: Magister Daaes Vegne og i Rettelagde en Skrivelse fra Magisteren af 16de hujus hvorved begjeres Anstand i Sagen til neste Høste Ting da det i disse trouble Tiider har været Magisteren umueligt at faae nogen Liqvidation med vedkom/m/ende Bønder formedelst det indfaldne slette Fiske afgjort, haaber derfore at sam/m/e bevilges da han til den Tiid forbinder sig at indkom/m/e med det fornødne Tilsvar.

Kramer protesterede paa Dom og mod viidere Udflugter.

Heiberg vedblev sit forrige.

Sagen optages til Doms.

Hr: Magister Daae imod Ole Monsen Indlyhren

efter Laug Dag som Citanten ved sin beslegtede Sr: Danckert Heiberg producerede paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

den indstevnte mødte og angav at have betalt for Gaarde Kjøbet 60 Rdlr som er alt det han var accorderet om.

Sr: Heiberg paa Citantens Vegne imodsagde dette den indstevntes Foregivende som aldeeles urigtigt da Skjødet vil viise det som er tvertimod, men da sam/m/e ej nu er ved Haanden begjerede han Sagen udsadt til neste Ting for saadant ved Afskrift af Skjøde Bogen at afbeviise.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Høste Ting efter Citantens Begjering.

Sr: Henning Friman Dahl imod Ole Erichsen Kaalaas

efter Laug Dag som Citanten producerede ved Lensmanden Lars Fieldsende paategnet lovlig forkyndt saa lydende og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale den paastevnte Gjeld og desuden erstatte Søgemaalets Bekostning med 4 Rdlr,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor for Lavdagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet efter Paategningen og Sagen til Doms optagen.

Knud Fanebust, Erich Fieldanger og Michel Tychelle og Knud Niøten som Værger for Joseph, Steffen Olsønner samt Brithe og Karie og Marthe Ols Døtre deres Faderne Arv efter deres afg: Fader Ole Stephensen Kaalaas anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Myndtlingernes Stif Fader Iver Hansen Kaalaas for resterende Landskyld af den bemelte Myndtlinger tillodnede Andeel udi Gaarden Kaalaas samt ulovlig Brug af sam/m/e uden derpaa at have taget Bygsel der fore at liide Dom til Betaling og Undgjeldelse samt denne Rettergangs Omkostning at oprette.

1774: 188

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Jacob Skodven at være skeed den 25de Aprilis sidstl: i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Citanterne indstillede at den udeblevne til neste Ting maatte Laug dages.

Eragtet

Lovlig indstevnte Iver Hansen Kaalaas gives Laug Dag til neste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag.

Sr: D: Heiberg contra Anders Aadsen Fieldanger

Citanten gav tilkjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Aadsen Fieldanger for Udeblivelse med frie Skyds til at befordre Hr: Capitaine Brygger i Compagnie affaires til Telthuuset paa Lyren kort førend sidstl: Paaske uagtet Tilsigelse derom ved Skyds Skafferen Halvor Wichebøe, at liide Dom til Skydsens Betaling og Bøders Udreedelse for Modvillighed samt Processens Omkostning med viidere.

Skydsskafferen mødte og tilkjendegav {selv} at have tilsagt ved sin Tjeneste Piige Gurie Michels Dotter den indstevnte den paasøgte frie Skyds.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Stevningens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Jacob Pedersen Skodven og Østen Andersen Schoue at være skeed for 16 Dage i den indstevntes eeget Paahør og Boepæl.

Citanten indstillede at den udeblevne til neste Ret maatte laugdages.

Eragtet

Lovlig indstevnte Anders Aadsen Fieldanger gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare

Derefter publiceret

*17. En Bøgsel Seddel udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Niels Rasmusen Oxsnæs paa ½ Pund {fisk} Smør og ½ Vog Fisk i gaarden Børilde, dateret 15de Apriil 1774 med Revers

18. Een Ditto af Ditto til Jacob Olsen Søre Niøten paa 18 M/ark Smør i gaarden Søre Niøten, dateret 3de Januarii 1774, hvormed fulgte liigelydende Revers.

19. Een Ditto af Hans Olsen Hatlevig til Svogeren Ole Siuersen paa ½ Pund Smør i gaarden Hatlevig dateret 17de Maii 1774 med hosfulgte Revers.

20. Een Ditto udgiven af Hr: D: D: Heiberg til Iver Arnesen paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Malt i gaarden Weraas, dateret 18de Maii 1774 med hosfulgte Revers.

21. Eet Skiøde udgiven af Hr: Magister Ludvig Daae til Hr: D: D: Heiberg paa 18 M/ark Fisk og 6 Kander Malt i gaarden UdKiilen samt 1 Pund 3 9/13 M/ark Smør og 23 1/13 Kander Malt i gaarden Synnevog med vedhørende Inventario for 193 rd 4 mrk, dateret 25de Maii 1773.

22. Eet Ditto udgiven af Lensmand Lars Fieldsende med fleere til Iver Waage paa 1 Pund 7 ½ M/ark Smør udi gaarden Waage for 50 rd, dateret 18de Maii 1774.

23. Eet Ditto udgiven af Erich Olsen Tybernæs til Hr: Magister Ludvig Daae paa 18 M/arker Smør og 18 Kander Malt i gaarden Tybernæs for 29 rd dateret 18de: Maii 1774

24. Eet Ditto udgiven af Niels Nielsen Monsløb til Hr: D: D: Heiberg paa 9 M/ark Smør ¼ Mæhle Malt og 1/8 Vog Fisk i gaarden Lille Hopland for 9 rd, dateret 18de Maii 1774.

25. Eet Ditto udgiven af Zacharias Olsen Bræche til hans Gievlesen Kalland paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 4 ½ Kande Malt og 3/8 Faar i gaarden Kalland for 30 rd, dateret 18de Maii 1774.

26. Et Skiøde udgiven af Ole Jacobsen Wichne til Faderen Jacob Erichsen Wichne paa 18 M/ark Fisk i gaarden Wichne for 18 rd, dateret 18de Maii 1774.

Hr: Fogden Heiberg frem lagde een ongefærlig Beregning over Restancerne af de Høy Kon: Ordinaire Skatter, til Rettens Forsegling, hvorefter samme Beløber for 1te og 2den Termin a: c: 948 rd 48 s og for de forrige Aaringer 946 rd 32 s.

27. Een Bøgsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Arentz til Ole Olsen paa 1 Pund Smør 1 Mæhle og 4 Kander Malt i gaarden Hope, dateret 4de Februarii 1774 hvorhos fulgte liigelydende Revers.

28. Aflyst en Pant Obl: udgiven af Hr: Magister Daae til {afg:} Mad:m Abel Magrethe Sal: Hr: Christen Krogs i Bergen stoer 600 rd, dateret 11te Aug: 1770 og Ting Lyst den 22de og 25de Octbr: samme aar for Lindaas og Guulens Skibreder, der nu efter paategnet Qvitering af 19de Apriil 1774 er indfriet og betalt, og derfore herved Mortificeres.

Og da ingen efter udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette, er sam/m/e herved slutted og Ophæved

Men i det samme frem kom til Publication

29. Een Contract opretted imellem DeH:r Danchert & Wollert Kron og Drengen Michel Nielsen Løvaas, dateret 28de Martii 1774.

Sommer Tinget for Hossangers Skibrede 1774.

Anno 1774 den 25de Maii blev Retten sadt paa Tingstædet Bernæstangen til et almindeligt Sommer Tings Holdelse for Hossangers Skibredes Almue og udj Hr: Regiments Q:ter Mæster og Sorenskriver Haberdorffs Lovlige Forfald betient af hans Eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de 8de Eedsorne Laug rettes Mænd som ved sidstleden aars Høste Ting for dette Skibrede dertil ere udnævnte og som foran i Prot: paa Folio 160 er andført, der alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettes mænd. ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Skibredets Lensmand og øvrige Tingsøgende Almue.

Hvor da blev Bekiendtgiordt de samme Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som foran ved Lindaas Skibreede er publiceret.

dernest frem kom til publication fra Almuen følgende Documenter.

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Søre Bysem i Hossangers Skibr: efter afg: Enke Koene Jorne Arnesdatter begyndt den 1te Julii og slutted den 31te Septbr: 1773.

2. Eet Ditto forretted paa gaarden Fladeqval i Ditto Skibr: efter Ole Johannesen, begyndt den 21de Julii og slutted den 12te Novbr: 1773.

Og \da/ ingen efter Paaraab havde Sager at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Næst efter den 26de Maii vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett og blev da publiceret.

3. Aflyst een Pant Obl: udgiven af Ole Johannesen Fladeqval til Johannes Erichsen Rommereim {stoer 41 rd 1 mrk 8} med Capital og Renter 41 rd 1 mrk 8 s, dateret 21 Novembr: 1765 og Tinglyst sam/m/e Dag for Hossangers Skibredes Almue, og som nu efter paategnet qvittering af gaars Dato er indfriet og betalt og derfore herved Mortificeres.

4. Eet Skiøde udgiven af Johannes Erichsen Rommereim til Knud Olsen Fladeqval paa 12 M/ark Smør i gaarden Fladeqval for 20 rd 4 mrk 8 s dateret 25de Maii 1774.

5. Eet Ditto af Ditto til Ole Jensen Fladeqval paa {liige Andeel i} 10 M/ark Smør i sam/m/e gaard for 20 rd 3 mrk af sam/m/e Dato.

6. Eet Ditto udgiven af Præst Enken til Hossanger Bodel Marie Sal: Hr: Lyder Smits til Sogne Præsten Hr: Carsten Hendrich Schanche paa 3de Eiendoms Huuser paa Hossangers Præstegaar for 140 rd, dateret 23de Octobr: 1773.

7. Een Bøgel Seddel udgiven af Erich Olsen Rachnæs til Johanes Andersen paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Hoshofde, dateret 25de Maii 1774. hvormed fulgte Revers.

1774: 189

8. Een Ditto udgiven af Niels Johannesen Heldahl til Niels Olsen Miøs paa et Pund Smør og 16 Kander Malt i gaarden Miøs, dateret 25de Maii 1774. med hosfulgte Revers

9. Een Ditto udstæd af Peder Mathiasen Eichenæs med fleere til Johannes Ingvaldsen paa 21 3/5 M/ark Smør og 16 32/75 Kander Malt i gaarden Heldahl, dateret 26de Maii 1774 med Revers.

10. Een Ditto udstæd af Jørgen Nielsen til Sønnen Niels Jørgensen paa 18 M/ark S: og 1 Mæhle Malt i gaarden Nordre Øfsthuus af sam/m/e Dato med Revers.

11. Een Ditto udstæd af Peder Mathiassen paa 18 ½ M/ark Smør og 10 Kander Malt i gaarden Ladstad til Haldor Arnesen, ditto dato med Revers.

12. Een Ditto udstæd af Hendrich Norman til Niels Rasmussen paa 1/3 Part af gaarden Litland, dateret 10de Decembr: 1773 uden Revers.

13. Een Ditto udstæd af Sogne Præsten Hr: Schanche til Knud Johannesen paa 27 M/ark Smør og ¼ Tønde Malt i gaarden Svennem, dateret 15de Novbr: 1773, uden Revers.

14. Een Ditto udstæd af Lars Herlovsen til Ole Jensen paa 12 M/ark Smør i gaarden Fladeqval, dateret 25de Maii 1774. med Revers.

15. Een Ditto udgiven af Sogne Præsten Hr: Bergendahl til Iver Nielsen paa 27 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Blegelie, dateret 20de Maii 1774. med Revers.

Ingebrigt Bernæs fremstoed for Retten og anmeldede at Piigen Anne Larsdotter Eide med den Spedalske Syge er behæftet efter derom fra Hr: Docter Buchner meddeelt Attest som Hr: Fogden Heiberg vedtog at være sig overleveret da Piigen blev indleveret i Hospitalet, og da hun Aldeeles er uformuende til at betale hendes Indlemmelse i Hospitalet der er Laug Retten og den ganske Almue bekiendt, begiærede han deres Vidnes-Byrd herom indhæntet, hvortil af Laug Retten og den øvrige Tingsøgende Almue blev svaret at det desvære alt for vist forholder sig som andraget er.

Comparenten begiærede dette sig som et Tings Vidne bekreven meddeelt som blev bevilget.

Niels Møgster anmeldede at hans Myndtling Brithe Larsdatter Eyde liigesom med den beklagelige Spedalske Svaghed er befængt efter en ham derom af Hr: Docter Beuchner meddeelt Attest den han til Hr: Fogden Heiberg havde overleveret efter at Myndtlingen var indført i Hospitalet {som Hr:} hvilket Hr: Fogden vedtog at være rigtig, og da bemelte Piige intet er Eiende det allermindste til at betale for hendes Indlemmelse i Hospitalet, saa begiærede Comparenten Laug Rettens og den øvrige Tingsøgende Almues Svar om det ej forholder sig som af ham andraget er. Hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det forholder sig desvære alt for vist som andraget er.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde een ongefærlig Beregning over Restancerne af de Høy Kongel: Ordinaire Skatter til Rettens Forsegling, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2de Termin dette Aar 486 rd 51 s og for de forrige Aaringer til 1773 Aars udgang 209 rd 6 s.

Og da ingen efter 3de ganges udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette er sam/m/e slutted og ophævet.

Som/m/er Tinget for Echangers Skibrede 1774.

A/nn/o 1774 den 27de Maii blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen til et almindeligt Sommer Tings Holdelse for Echangers Skibredes Almue, og udj Sorenskriveren Regiments Qvarteermæster Haberdorffs lovlige Forfald betient af hans Eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i nærværelse af de ved sidstl: Aars Høste Ting for dette Skibrede Udnævnte 8te Eedsorne Laug rettes Mænd som foran i Protocollen paa Folio 161 er anført der Alle fremviiste deres Attester om at have aflagt Deres Laug rettes mands Eed. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Skibredets Lensmand og øvrige Tingsøgende Almue

Og blev da først Publiceret de samme Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved Hossangers Skibrede er Bekiendtgiort.

Dernest frem kom fra Almuen til Bekiendtgiørelse følgende Documenter

1. Skifte brev forretted paa gaarden Strøm/m/e i Echangers Skibrede efter Manden Johannes Andersen, begyndt den 27de Septembr: og slutted den 27de Novbr: 1773.

1774: 189b

2. Eet Declarations Skrift udgiven af Sogne Præsten til Hossangers Præstegield angaaende hans Fiske Tiendes ærlæggelse af Almuen, dateret 27de Maii 1774.
3. Eet Skiøde udgiven af Jens Monsen Nedre Aas til Faderen Mons Jensen paa 1 Pund Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Nedre Aas for 10 rd, dateret 24de Maii 1773
4. Een Bøgselseddel udgiven af Hr: Cancelie Raad Jens Boalt til Erich Olsen paa 27 M/ark Smør, 1 Fierding Korn og 1/3 deel Faar i gaarden Rylland, dateret 9de Novbr: 1773 hvormed fulgte et liigelydende Revers.

Og da ingen efter udraab havde noget ved Sage Tinget at forrette udsettes sam/m/e til i Morgen.

Dagen Nest efter den 28de Maii vedvarede Sage Tinget med foran førte Laug rett.

Nye Sag.

Stephen Høyland contra Aamund Iversen Ascheland

Citanten loed til kiendegive med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Aamund Iversen Ascheland til Doms Liidelse for 1 Koe han har bemægtiget sig Citanten tilhørende, og som den Tiid var til Leje hos den indstevntes Fader, samme at tilbage levere og at erstatte Processens Omkostninger, samt at anhøre Stevnte og ustevnte Vidner;

den indstevnte mødte ike efter paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhiemlet af de Brugte Stevne Vidner Anders Johannesen Echnæs og Lars Olsen Biørndahl at være skeed i den indstevnte Hustrues Paahør og Boepæl.

derpaa blev fremstillet som

1de Vidne Johannes Baarssen Fammestad der aflagd Eed og forklarede at det er ham bekiendt at Citanten for een deel Aar siiden har Kiøbt den paastevnte Koe af den indstevntes Fader og betalt samme, men ved ej med hvormeeget, og at sam/m/e stoed til Leje hos den indstevntes Fader, men ved ej af hvad aarsag at den indstevnte holder den tilbage
og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge blev han dimitteret og fremstoed

2det Vidne Ole Magnesen Fammestad som aflagde Eed og forklarede at have hørt af Aamund Iversen Aschelands Fader at han havde Modtaget betaling af Citanten for den paastevnte Koe med 5 rd samt at Aamunds Fader 14 Dage før han Døde havde begiært at Citanten vilde lade ham beholde Koen saalænge han levede imoed Leje, men ved ej af hvad aarsag at den indstevnte har bemægtiget sig Koen, men foregiver at have mellem Regning med Faderen og derfor har bemægtiget sig {Koen} \ sam/m/e /
og da Vidnet ej vidste viidere at forklare blev han afskeediget.
Citanten loed erindre om Laug Dag for den indstevnte til neste Rett.

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej dennesinde tilstæde mødende Aamund Iversen Ascheland gives Laug dag til neste Høste Ting for dette Skibrede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter publiceret

5. Een Bøgsel Seddel udgiven af Lieutenant Wilhelm With til Ole Knudsen Kvamme paa ½ Løb Jord udj gaarden Hølleland, dateret 12te Martii 1774 med Revers.

6. Eet Skiøde udgiven af Anders Knudsen Lille Uhrdahl til Lars Ieversen Otterstad og Johannes Iversen Echnæs paa 3 ¾ M/ark Smør og 1 ¼ Kande Malt i gaarden Otterstad for 10 rd 3 mrk 6 s, dateret 29de Januarii 1774.

7. Eet Ditto udstæd af Johannes Steensland med fleere til Enken Anne Rasmusdatter paa 1 Bismer pund Smør i gaarden Strøme (Strøm/m/e) for 46 rd, dateret 29de Novbr: 1773

8. Eet Ditto udstæd af Jon Monsen Rom/m/ereim med fleere til Anders Knudsen Lille Urdahl paa 13 ½ M/ark Smør og 9 Kander Malt i gaarden Lille Urdahl for 40 rd, dateret 29de Januarii 1774.

9. Een Bøgsel Seddel udgiven af Ole Jonsen Aase med fleere til Johannes Larsen paa 17 1/10 M/ark Smør og 11 2/5 Kander Malt i gaarden Biørndahl, dateret 27de Maii 1774 med Revers.

10. Eet Skiøde udstæd af Jon Monsen Romereim som Laugværge for Enken Brithe Jonsdatter paa 7 ½ M/ark Smør og 2 ½ Kande Malt i gaarden Otterstad til Lars Iversen for 26 rd, dateret 25de Maii 1774.

11. Eet Vilkaars Brev udstæd af Anders Knudsen Lille Uhrdahl til Brithe Jonsdatter dateret 29de Januarii 1774.

12. Eet Odels Declarations skrift udstæd af Lars Jacobsen Nedre Tvedt paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt i gaarden Wiche, dateret 28de Maii 1774

13. Eet Skiøde udstæd af Simon Andersen med fleere til Niels Andersen Numedahl paa 7 M/ark Smør og 2 1/3 Kande Malt i gaarden Numedahl for 38 rd 5 mrk 5 1/3 s dateret 28de Maii 1774

14. Eet Ditto udstæd af Johannes Olsen til Sønnen Ole Johannesen paa 1 Pund Smør i gaarden Strømme for 45 rd af ditto Dato.

15. Eet Odels Skiøde udstæd af Anders Johannesen Lavig med fleere til Knud Johannesen Strømme som Ægter Enken Anne Rasmusdatter, paa 1 Pund Smør af gaarden Strømme dateret 28de Maii 1774.

16. Een Bøgsel Seddel udgiven af Niels Andersen Nummedahl til Ole Knudsen paa 9 M/ark Smør og 3 Kander Malt i gaarden Nummedahl, dateret Ditto *datto med Revers.

17. Een Indførsels Forretning passeret paa gaarden Weeland den 4de Februarii 1774 af Lensmanden Ole Fyllingen paa Hr: Fogdens Vegne og med havende Mænd hvorved for Resterende Kongl: Ordinaire Skatter hos Ole Olsen for Aarene 1769 til 1773 aars udgang i alt 13 rd 1 mrk 6 s og for Excecutions Omkostningerne og Publication 1 rd 4 – 8, til sammen 14 rd 5 mrk 14 s er udlagt 20 M/ark Smør Skatte Skyld i gaarden Weeland

18. Een Ditto forretted paa gaarden yttre Hindenæs den 5te Februarii 1774 af Lensmanden paa Hr: Fogdens Vegne og med havende Mænd hvorved for Resterende Høy Kongel: Ordinaire Skatter hos Jørgen Larsen, for Aarene 1771, 72 og 1773 aars udgang Af Beløb 10 rd og Executions gebyhr og Publication 1 rd 4 mrk 8 s til sammen 11 rd 4 mrk 8 s er udlagt 12 M/ark Smør Skatte Skyld i bem:lte gaarden yttre Hindenæs.

Erich Larsen Padøen andmeldte at hans Søster og Myndtling Ingeborg Larsdatter Padøen med den Beklagelige Spedalske Syge er behæfted efter Attest fra Hr: Docter Bøchner den Comparenten med Myndtlingen har Afleveret til Forstanderen \for/ St: Jørgens Hospital, og da hun ej er Ejende det aller Mindste til at betale hendes indlemmelse i Hospitalet der er Laug Retten og den ganske Almue bekiendt, begiærede han deres vidneds byrd des angaaende, hvortil af Laug retten saavel som den øvrige tilstæde værende Almue blev svaret at det desvære forholder sig som andraget er.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en ongefærlig Beregning over Restancerne af de Høy Kongl: Ordinaire Skatter til Rettens Forsegling, hvorefter sam/m/e Beløber for 1te og 2den Termin dette Aar 496 rd 76 s og for de foregaaende aaringer til 1773 aars udgang Rester 353 rd 32 s.

Og da ingen efter 3de ganges udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette er sam/m/e slutted og Ophævet.

Sommer Tinget for Watzwærns Skibreede 1774.

Anno 1774 den 30te Maji blev Retten sadt paa Ting stædet Bolstadøren til et almindeligt Sommer Skatte og Sage Tings Holdelse for Watzwærns Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og følgende 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstleden Høste Ting dertil ere Opnævnte 1. Helie Larsen Horvei 2. Knud Olsen Horvei 3. Johannes Torchildsen Øfstedahlen 4. Jacob Joensen Exe 5. Ingebrigt Larsen Gulbraa 6. Michel Ellevsen Axelberg 7. Lars Herlovsen Fosse og 8. Lars Heljesen Aarhuus. ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer Bøygde Lensmanden Ole Bryngelsen Horvei og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som for Lindaas Skibreede og her forhen ere registerede tilligemed en

Skrivelse fra Stift Befalingsmanden Hr: Kam/m/erHerre von Levetzau til Hr: Fogden Heiberg under 8de April 1774 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Rescript af 24de Martii nest forhen at Wangens Tinglaug paa Vos imod at vedligeholde alle deres egne Broer uden Tilskud af andre skal være frietagne for Udgifter til frem/m/ede Post Broer, men at

Watzwærns Tinglaug ligesom andre i denne Henseende bør tage Deel i de Paalæg der angaar heele Amtet, undtagen de 2de Amts Breve af 19de 8br: 1773 ang: frie Skyds for General Vejmester og Udviisning af Tømmer til Broernes Reparation, der ved sidstl: Høste Ting ere publicerede.

dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Knudsen Toe til Ole Larsen Wasenden stoer 99 Rdlr mod Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Toe af Skyld 1 Pund Smør dateret 5te Novbr: 1768 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter hosfulgte Qvitering af 12te April 1774 er indfriet og betalt og derfore mortificeres.

Da ingen efter Paaraab havde noget at i Rette føre, udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 31te Maji vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret hvorda blev

2. aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Larsen Geilen til Lars Larsen ibm: stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Geilen dateret 3de Julii 1773 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 28de Maji 1774 er indfriet og betalt hvorfore den nu mortificeres.

3. Aflyst en ditto udgiven af Philip Larsen Horveij til Hr: Cancellie Raad Fleischer stoer 100 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Horveij af Skyld 1 Pund Smør dateret 3de Julii 1769 og tinglyst den 4de ejusdem, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 28de Maji 1774 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Gullach Gullachsen med fleere til Gullach Jonsen paa 1 Pund 16 ½ Mark Smør i Gaarden Gietle for 48 Rdlr 3 mrk dateret 30te Maji 1774.

5. En Pante Obl: udgiven af Gullach Jonsen til Gullach Gullachsen Gietle stoer 45 Rdlr 1 mrk 8 s med 1te p.tets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Brug i Gaarden Gietle dateret 30te Maji 1774.

6. Et Skjøde udgiven af Arne Siursen Wassende med fleere til Brynild Knudsen paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Horvigen for 47 Rdlr 3 mrk dateret 30te Maji 1774

7. Et ditto udgiven af Johannes Horvei med fleere til Ole Pedersen Horvigen paa 1 Pund Smør i Gaarden Horvigen for 68 Rdlr 2 mrk 10 s dateret 30te Maji 1774.

8. En Pante Obl: udgiven af Philip Larsen Horvei til Ole Larsen Wasende stoer 100 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Horveij af Skyld 1 Pund Smør dateret 14de Maji 1774.

9. Et Skjøde udgiven af Lars Johannesen Runtzeberg paa 1 Pund og 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Runtzeberg til Lars Gullichsen for 60 Rdlr dateret 16de Novbr: 1773

10. En Pante Obl: udgiven af Knud Knudsen Thoe til Hr: Peter Blyt stoer 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Thoe af Skyld 1 Pund Smør og nogle Creaturer med viidere dateret 5te Januarii 1774.

11. En ditto udgiven af Berge Aadsen Brunberg til Jacob Joensen Exe stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Brunborg af Skyld 18 Marker Smør dateret 30te Maji 1774.

12. Et Odels Skjøde udgiven af Ole Olsen Strøm/m/e til Joen Joensen ibm: paa Odels Retten til ½ Løb Smør i sam/m/e Gaard for 16 Rdlr dateret 30te Maji 1774.

13. En Odels Lysning udgiven af Mons Olsen til 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Rørbachen der beboes af Gullach Larsen Opheim dateret 30te Maji 1774.

Nye Sag

Hr: Capitaine Krog contra Opsidderne paa Gaarden Bolstad

efter skriftlig Stevning som Citanten i Rette lagde der i Retten blev oplæst saa lydende,

indstevnte Knud og Johannes Bolstad mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed den paastevnte Fordrings Rigtighed, allene at de begjerede Fordrag til Høsten indeværende Aar, men Anders Bolstad mødte ikke hvorfore Forkyndelsen i Henseende til ham eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Brynildsen Horveij og Søn Knud Olsen ibm: at være skeed med 14 Dages Varsel i eget Paahør og Boepæl.

1774: 191

Eragtet

Lovlig indstevnte Anders Bolstad gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglaug at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer begjerede Laug Retten og tingsøgende Almue tilspurgt om Huusmændene Wiching Michelsen Kløve og Siur Holgersen Yggre i Aaret 1772 har {brugt n} haft nogen Næring ved at falholde drikkende Varer, hvortil blev svaret nej ikke saavidt dem er bekjendt.

Comparenten begjærede dette som et Tings Vidne sig beskreven meddeelt til Belæg ved Besvarelsen over Antegnelserne i 1772 Aars Regnskab, der blev bevilget

dernest fremlagde han og til Forsegling i Retten et Overslag over Restancerne af de Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 149 Rdlr 24 s og fra forrige Aaringer 19 Rdlr 17 s.

og da ingen efter 3de Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1774.

Anno 1774 den 2den Junii blev Retten sadt paa Gaarden Nedre Mielde til et almindeligt Som/m/er Ting for Arne Skibreedes Almue og betjent af *Soren med de sam/m/e *Seedsorne eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting hertil ere opnævnte og her foran f: 169 ere antegnede undtagen at i Stæden for Johan Seehuus som udeblev blev beskikket forrige Laug Rettes Mand Knud Larsen Røberg og i Stæden for Henrich Harrie af Sandvigen var af ham selv formaaet Mons Olsen Søre Toppe men uden at fremlægge Beviis om det Harrie har aflagt Laug Rettes Eeden. Ved Tinget var overværende Hr: Foged Heiberg, Lensmanden Ole Knudsen Wichne og øvrige tingsøgende Almue.

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved nestforrige Ting

dernest indkom fra Almuen til Publ: følgende Breve.

1. Et Skjøde udgiven af Brandt Directeur Andreas Schram til Valentin Bech paa Kaaber Møllen i Eidsvog for 400 Rdlr dateret 24de Maji 1774.
2. En Pante Obl: udgiven af Valentin Bech til Madame Anne sal: Herman Friderich Siemers stoer 299 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Kaaber Mølle dateret 24de Junii 1773.
3. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriver Haberdorff til Myndtlingen Jens Mariager paa Gaarden Tellevig med underliggende Klauens Laxe Fiskerie af Skyld 1 Løb 1 Pund og 12 Mark Smør for 500 Rdlr dateret 24de Maji 1774.

4. En Pante Obl: udgiven af Hr: Capitaine Christopher Barchlay de Toly til hans Søn Sr: Stephan Barchlay stoer 300 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gaarden Salhuus dateret 22de Martii 1774.

5. En Gjelds Dom afsagt ved Høste Tinget for Arne Skibreede den 18de Novbr: 1773 udi Sagen anlagt af Pant haveren Madame Garman imod Jens Johannesen af stoere Sandvigen hvorpaa Debitor ved Paategning af 7de Januarii 1774 har afstaaet sit Huus sam/m/estæds til Domhaveren for bemelte Doms Indhold

*7. Et Skjøde udgiven af Madame Garman til Gunder Olsen paa nys bemelte Jens Johannesens Huus i stoere Sandvigen for 35 Rdlr af 4de Apr: 1774

8. En Pante Obl: udgiven af Gunder Olsen til Madame Garman stoer 35 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysanførte Huus dateret 4de April 1774

9. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hordvigen den 10de Xbr: 1774 efter afdøde Koene Sidsele Lars Dotter.

10. Et ditto efter Christian Abrahamsen i stoere Sandvigen den 26de Novbr: 1773 hvorved Sterboe Huuset er udlagt Panthaveren Madame Garman.

1774: 191b

11. En Pante Obl: udgiven af Johan Henrich Harrije til Sr: Wollert Krohn stoer 400 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 26de Febr: 1774.

12. Et Skjøde udgiven af Hans Schultz til Sr: Christopher Christian Cramer paa 1/6 Part i Nyehavns Tranbrænderie for 200 Rdlr dateret 21de Aprilis 1774.

13. En Pante Obl. udgiven af Wilhelm Friderich Jæger til Johan Lampes Arvinger stoer 30 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 27de Aprilis 1774.

14. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Knudsen til Carl Nielsen stoer 30 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 2den Junii 1733 og tinglyst den 23de 8br: e: a: med vedhæftet Transport til Johan Lampe under 27de April 1747, der nu efter paategnet Qvitering af Johan Lampes Arvinger under 27de April 1774 er indfriet og der fore mortificeres.

15. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Hans Schultz til Madame Cornilske sal: Hendrich Bremers stoer 200 Rdlr med 1te P:tets Pant i hans ejende 1/6 Deel i Nyehavns Tranbrænderie dateret 28de 8br: 1756 og tinglyst den 21de Maji 1757, der nu efter paategnet Qvitering af Hr: Raadmand Weiner under 21de April 1774 er indfriet og betalt og derfore mortificeres.

16. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Peder Andersen til Jomfrue Modesta Berents Dotter Formand stoer 100 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 7de Maji 1761 og tinglyst den 1te Junii e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 8de Novbr: 1773 er indfriet og betalt.

17. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Jens Johannesen til Sorenskriver Johan Garmans Enke stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 8de Septbr: 1768 og tinglyst den 30te Novbr: e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 24de April 1774 er indfriet.

18. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Hr: Arentz Sogne Prest til Hougs til Haldor Andersen paa ½ Løb Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Riisnæs dateret 7de Xbr: 1773 med vedfulgte Revers.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at udrette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 3de Junii vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, da der blev publiceret

19. Et Skifte Brev efter Anders Andersen i stoere Sandvigen begynt den 25de Junii og sluttet den 12te Xbr: 1763.

20. Et Skjøde udgiven af Wiching Knudsen Lie til Besse Fabiansen paa 18 Mark Smør og ¼ Faars Leje i Gaarden ytre Taqvam for 155 Rdlr af 30te Sepr: 1774

21. Et ditto udgiven af ditto under sam/m/e dato til Ole Andersen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a.

22. En Pante Obl. udgiven af Ole Hansen Thune til Rasmus Nielsen Myrdahl og Johannes Monsen Blindem stoer 140 Rdlr med Pant i hans ejende Huuser paa Egerne i stoere Sandvigen dateret 13de 8br: 1773.

23. En Pante Obl: udgiven af Simon Olsen Indre Taqvam til Haldor Jensen Taqvam og Ole Jensen Tuenes stoer 20 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden indre Taqvam af Skyld 1 Pund Smør og 1/3 Faar dateret 3de Junii 1774

24. En ditto udgiven af Enken Ingebor Anders Dotter indre Taqvam til Aad indre Arne stoer 29 Rdlr med 1te p:tets Pant [i] 1 Pund Smør og 1/3 Faar i Gaarden indre Taqvam dateret 3de Junii 1774.

1774: 192

25. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Olsen Steenestadstøen paa ½ Løb Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Horvigen dateret 2den Junii 1774 med Revers.

26. En ditto udgiven af Anders Larsen Morvigen til Michel Johan/n/esen paa 18 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Bredsteen dateret 3de Junii 1774 med hosfulgte Revers.

27. Een Odels Lysning udgiven af Johannes Magnesen til 1 Pund og 3 Mark Smør i Gaarden Herland dateret 29de Maji 1766 og forhen tinglyst den 30te ejusdem.

28. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Nicolai Jæger *Toldbetjen i stoere Sandvigen til Studiosus Hr: Harrier Heiberg stoer 300 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Vaanhuus i stoere Sandvigen dateret 3de Maji 1759 og publiceret den 22de Octbr: e: a: der nu efter Frue Brøchers paategnede Qvitering af 17de Maji 1774 er indfriet og der fore herved mortificeres.

29. Aflyst en ditto udgiven af ditto til Assessor Brøcher stoer 200 Rdlr med 2den p:tets Pant i sam/m/e Ejendom dateret 3de Novbr: 1762 og tinglyst den 15de Junii 1763, der nu efter Enke Fruens paategnede Qvitering under 17de Maji 1774 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

30. Aflyst en ditto udgiven av Wiching Knudsen Lie til Hr: Foged Heiberg stoer 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden ytre Taqvam af Skyld ½ Løb Smør og ½ Faar dateret 30te Novbr: 1770 og tinglyst samme dato der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te Aprilis 1774 er indfriet og derfore herved mortificeres.

Hr: Foged Heiberg æskede Sagen i Rette anlagt sidstl: Høste Ting imod Lensmanden Ole Knudsen Taqvam for Overfald paa sin Grande Wiching Knudsen ibm: og til den Ende producerede Rettens til dette Ting givne Laug Dag for de udeblevne Vidner med paategnet Forkyndelse saa lydende

Af Vidnerne mødte Holger Fabiansen Taqvam og vedtoeg Forelæggelsens lovlige Forkyndelse men Elen Axels Dotter Taqvam loed ved hendes Mand lyse lovligt Forfald af en hendes Dotter paakom/m/en Svaghed.

Actor begjerede at det mødende Vidne efter Eedfæstelse historisk maatte fortælle Tildragelsen, da han i fornøden Tilfælde reserverede sig nærmere Specielle qvæstioner at fremsætte.

6te Vidne Haldor Fabiansen Taqvam der aflagde Eed og forklarede ved den af forrige Vidner omforklarede Tiid imedens han var ude i sin Skov at have hørt et fælt Skriig fra ytre Taqvam men uden at kunde skjelne hvis Røst det var.
da Vidnet ej vidste videre at forklare og Parterne ej havde viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret.
Actor loed tilføre at endskjønt den af Vidnet Elen Axels Dotter frem bragte Undskyldning for sin Udeblivelse ikke er beviist saa dog paa det hun ej skal klage Overiilelse fra Actors Siide udbad han at hun til neste Ting atter maatte forlægges.

Eragtet

Udeblevne Vidne Elen Axels Dotter forelægges atter under Lovens Falsmaal at møde til nestk: Høste Ting med Provemaal i Sagen.

Iver Horvigen imod Lensmand Ole Knudsen Wichne og Skafferen Johannes Johannesen indre Arne til Tings Vidne efter Laug Dag som Proc: Preus fremlagde for Citanten paategnet lovlig forkyndt saalydende, hvornest Comparenten declarerede at frafalde Vidnets Anders Steenestøens Hustrues Vidnesbyrd, men de øvrige Vidner mødte og vedtoeg Forelæggelsens lovlige Forkyndelse.
dernest fremstoed

1774: 192b

6te Vidne Ole Erichsen Echaas der aflagde Eed og svarede til den af Citanten forhen fremsatte 4de qvæstion Nej har alddeles ikke hørt det
hvorefter han blev dimitteret og fremstoed
7de Vidne Goute Goutesen Seim der aflagde Eed og svarede til den af Citanten fremsatte 4de qvæstion at Skafferen Johannes indre Arne sidstl: Vaar da han var i Følge med Vidnet paa Vej Arbejde sagde at Iver Horvigen faldt paa Lensman og derpaa hjalp Johannes Lensmanden at ingen Skade skulle skee hvorpaa Johannes kom ovenpaa Iver og Iver sagde at Lensmanden imidlertiid tikkede ham paa Fødderne
og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter at være sit Udsiigende forelæst og sam/m/e rigtige Tilførsel at have tilstaaet dimitteret
Preus begjerede dette Tings Vidne beskreven meddeelt under Rettens Forsegling som blev bevilget.

Capitaine Christopher Barchlay de Tolli contra Michel indre Arne og Ole Danielsen Seim efter Laug Dag som Procurator Preus for Citanten fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende, hvornest han producerede Citantens skriftlige Forsæt af Dags dato saa lydende.
Ole Danielsen Seim mødte og vedtoeg Laug dagens lovlige Forkyndelse, men ikke Michel indre Arne hvorfore Forkyndelsen i henseende til denne sidste blev stadfæstet af de mødende Kaldsmænd i relation deres Paateigning.
hvorefter Sagen til Doms blev optagen.

Jacob Arnesen af Sandvigen contra Jens Johannesen som hans Formynder samt afdøde Sorenskrivere salig Johan og Henrich Garman deres Enker efter Laug Dag som Proc: Preus for Citanten producerede med paategnet Forkyndelse saa lydende derhos fremlagde han og et skriftlig Indlæg af Dags dato saa lydende.
Sr: Johan mødte paa sin Moeders Madame Wenche salig Sorenskriver Johan Garmans Vegne og begjerede Sagen udsadt til nestk: Høste Ting for at give Tilsvar paa det fra Citantens Siide indkomne, hvoraf han nu begjerede Gjenpart.
Preus protesterede paa Dom og imod viidere Udhal.

Eragtet
Den forlangte Anstand bevilges den indstevnte til neste Høste Ting

31. Publ: en Paategning paa Skifte Brevet efter Agotte Lars Dotter Thuenes af 9de Januarii 1766 dateret 3de Junii 1774 hvorefter Faderen Johannes Andersen er tilfalden udi Arv efter sin Søn Anders Johannesen 9 Marker Smør og ¼ Mæle Malt i Gaarden Tuenæs som ham forhen ved dette Skifte Brev var tilfalden.

32. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Zacharias Nielsen paa afg: Peder Larsens Sterboe Huus i stoere Sandvigen for 20 Rdlr dateret 24de Martii 1774.

33. Et ditto udgiven af ditto under sam/m/e dato til Sr: Johan Garman paa Iver Michelsens Sterboe Huus sam/m/estæds for 50 Rdlr.

Jørgen Weinwichs Sterboe imod Gerdt Diederich van Horn af stoere Sandvigen efter Laug Dag som Procurator Reutz for Citanten loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt tilligemed et Indlæg af Gaars dato saa lydende. ellers indstillede Comparenten paa Procurator Reutzes Vegne at Sagen maatte udsættes til neste Høste Ting i

1774: 193

Haab om mindelig Betaling som den indstevnte imidlertiid har belovet at tilvejebringe, og hvilken Anstand den indstevnte tillige med bemelte Jaen Davidsen Boes loed {frembære, thi} begjere hvorefter sam/m/e af Retten blev bevilget.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til Forsegling i Retten en ohngefehrlig calculation over Restancen af de Høy Kongelige ordinaire Skatter, hvorefter *hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 670 Rdlr 35 s og fra forrige Aaringer til Udgang 1773 254 Rdlr 36 s.

Da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, er sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1774.

Anno 1774 den 4de Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Sommer Ting for Mielde Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Høste Ting dertil ere opnævnte og her foran f: 164 ere antegnede, undtagen at for Johan/n/es Olsen Weaae der er syg og loed frem viise Attest om at have aflagt Laug Retsmands Eeden sad og af ham var formaaet Niels Einersen Tveiteraas. ved Tinget var nærværende Hr: Foged Heiberg Bøygde Lensmanden og øvrige ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Forordninger og Rescripter som ved Arne Skibreedes Ting.
dernest og Almues Breve

1. Et Skjøde udgiven af Hr: Foged Heiberg paa Sogne Præsten til Sogndahls Præstegjeld i Sogn Hr: Gerhard Heibergs Vegne til Mons Knudsen paa *paa 22 ½ Mark Smør og 10 ½ Kande Malt i Gaarden Nore Wefle for 120 Rdlr dateret 2den Martii 1774.

2. En Pante Obl: udgiven af Mons Knudsen Wefle til Hr: Foged Heiberg stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i nys bemelte Brug i Gaarden Wefle dateret 6te Apr: 1774

3. Et Skjøde udgiven af Niels Harbist til hans Fader Johan Harbist paa et Vaanhuus i Hougsvigen med videre for 90 Rdlr dateret 8de 9br: 1773.

4. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Soelberg til Peder Erichsen Fieldschaal stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Soelberg dateret 24de Januarii 1774.

5. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Søre Ascheland efter afgangne Lensmand Johannes Nielsen Søre Ascheland dateret 4de Junii 1774.

6. Et Skjøde udgiven {af} \til/ Lars Johan/n/esen Søre Ascheland {med fleere} af Niels Olsen Ascheland med fleere paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malt udi Gaarden Søre Ascheland for 31 Rdlr 1 mrk 3 s dateret 4de Junii 1774.

7. Et ditto udgiven af Lars Ellingsen Houge til hans Søn Anders Larsen paa 18 Mark Smør 1 Mæle og 1 ½ Kande Malt og ¼ Skilling Penges Skyld i Gaarden Houge for 60 Rdlr dateret 4de Junii 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Goute Iversen Biørcheland og Peder Erichsen Fieldschaal til Mons Joensen Aaseim paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Burcheland dateret 4de Junii 1774 med Revers

9. En ditto udgiven af Madame Wenche salig Sorenskriver Johan Garmans til Anders Andersen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malt i Gaarden Espevold dateret 8de Febr: 1774 med hosfulgte Revers.

1774: 193b

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til Rettens Under forsegling en ongefehrlig Calcul over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e for 1te og 2den termin dette Aar beløber 518 Rdlr 16 s og for de forrige Aaringer til 1773 Aars Udgang 185 Rdlr 11 s.

Formynderen Jacob Monsen Niaastad loed fremviise i Retten en Pung hvorudi skal være 20 Rdlr tilhørende hans Myndtling Brithe Mons Dotter Nore Wevle, som blev tilbuden at udsættes paa Rente imod godt Underpant i Jorde Gods, men da ingen af den tilstæde værende tingsøgende Almue forlangte sam/m/e, blev Pengene efter Comparentens Begjering inden Retten forseglet af Dom/m/eren

Og da ingen efter skeede Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Alenfiths Skibreede 1774.

Anno 1774 den 7de Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et Udsættelses Ting for Alenfiths Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved Som/m/er Tinget vare tilstæde,

hvor da Hr: Fogden Heiberg som Actor æskede Sagen i Rette anlagt imod Halvor Knudsen Fæste efter Udsættelse fra sidstl: Sommer Ting og Forelæggelse for Vidnerne som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

samtlige de indkaldede mødte og vedtoeg lovlig Forkyndelse.

Eedens Forklaring blev af Lov bogen forelæst Vidnerne hvorpaa blev fremstilt

1te Vidne Niels Olsen Fæste der aflagde Eed og efter Actors Begjering blev tilspurgt 1. om ikke Vidnet tilligemed Halvor Fæste 1te Søndag efter Trinitatis afvigte Aar mødte Anders Pedersen Fæste ude paa Marken ved bemelte Gaard Fæste? 2. om Halvor ej først tiltalte Anders fordie han havde sadt sin Hæst eller Øg neden om hans Led? 3. om han ej da saae eller mærkede at Halvor gav Anders 2 Ørefigen? 4. om Halvor ej derefter ledede Anders et Stykke bort efter Marken og om Anders ej da bad Vidnet at see og drage til Minde hvad Halvor gjorde med ham? 5. om Vidnet ej saae at Halvor derefter sloeg Anders til Jorden og stoed overskrævs over ham og sloeg ham i Hovedet utallige Slag med knytte Næver samt gik med sine Knær paa Anderses Brøst og om ej Anders da bad ynkelig for sig? 6. om ikke Halvor efter at have gaaet med Knæerne paa hans Brøst atter begyndte at slaae ham i Hovedet med knytte Næver og rive ham i Skjegget? 7. om ikke Anders Fæste laae derefter som ganske død paa Marken og om ej Halvor imedens vendte hen til ham og med begge Fødder sprang og hoppede paa hans Brøst og Skuldre og det med saadan force at Halvor selv nær havde faldet over Ende? 8. om ikke Halvor derefter stoed paa Siiden af Anders og spendte ham med Hælen paa Brøstet mange gange saaledes at Anders var ligesom ganske død og om ej Halvor derefter løb bort fra ham? og 9. om ej Anders nogen Stund derefter kom krybende paa Hænder og Fødder hen til Vejen og da han kunde see Gaarden begyndte at raabe og skrige erbarmelig(?) om Hjelp?

1774: 194

hvorpaa han svarede til 1te qv: joe til 2den qv: Nej og da han af Retten blev formanet til Sandfærdig oprigtig Bekjendelse sagde han skriv kun med meere Uhøflighed hvor fore han af Protocollen blev formanet at ære Kongens Ret og med Søm/m/elighed og Ærbødighed at opføre sig under paafølgende Straf. til 3de qv: Nej til 4de qv: Nej. til 5te qv: Nej. til 6te qv: ligesaa Nej, til 7de qv: liigesaa Nej, til 8de qv: ligeledes nej til 9de qv: han saae Anders gaae oprejst og da han kom saa nær Gaarden at han kunde see den raabte han og skreeg at der havde været Tyve i Færd med ham med hvad viidere han sagde som Vidnet ej nu kand erindre, Vidnet gik foran med Halvor og Anders bagefter og var Vidnet tilstæde liige fra den Tiid at Anders mødte ham og Halvor indtil han nemlig Anders kom hjem til sit Huus uden at Vidnet enten saae nogen Skade paa ham eller at han imidlertiid han saaledes var i Selskab med Vidnet var tilføyet mindste Skade saavidt Vidnet saae eller formærkede.

Efter at Vidnets Svar af protocollen {blev} var ham forelæst og han havde tilstaaet sam/m/es rigtige Tilførsel, blev han indtil viidere dimitteret da ingen havde viidere at tilspørge ham.

Actor fremlagde i Retten en af Vidnet tilligemed den Saggivne Halvor Fæste til Stiftet ind given Klage og Besværing af dato 18de Maji sidstl: tilligemed Stiftets Skrivelse til Fogden af 25de ejusdem, hvoraf den respective Ret ville bemærke hvorledes dette trodsige Vidne drager et Læs med den Saggivne Halvor Fæste og hvor mistænkeligt altsaa hans Vidnes byrd er, imidlertiid bad Actor at Retten ville tilspørge ham om han ej tilstaaer at have indgivet denne Klage til Stiftets Høye Øvrighed og samme haver ladet forfatte og skrive og af hvem. Bemelte Klage skrift og Stifts Skrivelse blev i Retten oplæst og er saaledes lydende.

Saavel Halvor Knudsen som Niels Olsen Fæste vedstoed bemelte Klages Indhold og at have ladet sam/m/e forfatte ved Balzer Lorensen i Bergen.

dernest blev fremstillet

2det Vidne Inge Ols Dotter den indstevnte Halvor Fæstes Hustrue, der aflagde Eed og forklarede ved den omstevnte Tiid at have seet Anders Fæste gaae hjem til sit Huus og paa Vejen dertil i Nærheden deraf hørte ham raabe og skriige at der havde været Tyve og Røvere i Færd med ham, nogle Uger derefter kom Anders Fæste i Vidnets Huus da hun var alleene hjemme og høyfrugtsom/m/elig med en Kniv og en Stok i Haanden og sagde den onde Mand

skal regjere dig men uden at true hende viidere, hvorover hun blev meget forskrækket, Ved nærmere Eftertanke erindrede Vidnet at dette tildroeg sig ude paa Vejen fra Anderses Huus imellem Vidnets og ikke som forhen er sagt i Vidnets og at dette skeede paa Vejen andenstæds hen at han kom hende i Møde.

Da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev det efterat være sit Udsiigende forelæst dimitteret.

3die Vidne Brithe Magnes Dotter Niels Olsen Fæstes Hustrue der aflagde Eed og forklarede at have seet Anders Fæste ved den omstevnte Tiid at gaae hjem til sit Huus og paa Vejen dertil raabte og skreeg og saae Vidnet ham et Stykke fra Huuset, men uden at hun mærkede at han havde nogen Skade,

hvorefter hun blev dimitteret da ingen havde viidere at tilspørge hende.

dernest fremstoed

1774: 194b

4de Vidne Ole Jacobsen Tvedt der aflagde Eed og forklarede fra Anders Fæstes Huus ved den paastevnte Tiid at have hørt et fælt Skriig hvorpaa Vidnet gik ud og fant sin Husbonde Anders Fæste ved Naboens Ole Fæstes Huus krybende over Gejle Gaarden paa Knæe og støttende sig paa Hænderne, da han klagede sig ynkelig at Halvor havde slaaet ham og Niels var med, og bad han Vidnet at hente Naboen Ole for at besigtige sig der og skeede, derpaa fulgte Anders Fæste med Vidnet og Tjeneste Piigen Helge Besses Dotter ud paa Marken for at anviise det Stæd hvor han saa ynkelig var slagen og der fandt Spor i Græsset hvor 2 Mennesker kunde have ligget og veltet sig, hvorefter de begge fulgte Anders hjem til sit Huus og der besaae ham efterat han var kom/m/et til Sængs og jamrede sig at han vilde falde i Besviimelse da de fandt ham blodløben udi Panden og blaastriibet paa den venstre Arm den ganske Arm ned igjennem saavelsom og over den høyre Skulder, de fandt noget afreven Skjæg paa den Hue han havde paa Hovedet da han kom hjem ligesom han og havde en Dot Skjæg i Haanden da de første gang saae ham ved Huusene der var af sam/m/e Farve Anderses eeget Skjæg og tillige viiser Mærke i hans Skjæg deraf at være udreven, ellers klagede og Anders meget over sit Brøst at han der følede megen Smerte, der vedvarede den ganske Som/m/er og var siden saa frygtsom for liige Voldsom …ed(?) at han {altiid} \i de første 8 Dage derefter/ maatte have andre hos sig og naar han var allene hjem/m/ede indelukkede sig i Boen og lukkede Dørren dertil i Laas.

da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret.

fremstoed

5te Vidne Helge Besses Dotter der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nestforrige Vidne med den Forskjel at hun ej saae Anders krybe over Gejle Gaarden men at han ellers da saa lag ud og at hun fandt ham hoven paa Brøstet, der tiltoeg meere den følgende Dag.

og da hun ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev hun efter Forelæsning dimitteret.

derefter blev fremstillet

6te Vidne Karie Sæbiørns Dotter Anders Fæstes Hustrue, der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nestforrige Vidner i Henseende den Skade Anders havde faaet men var ej ude med dem paa Marken at besee det Stæd hvor han var slaaet; nogle Uger derefter kom Halvor og Niels Fæste en Morgen ganske tiilig i Vidnets Huus og fandt hendes Mand Anders tilligemed hende i Sængen, da Halvor truede Anders fordie han havde skrækket hans Koene og sagde gjorde jeg din Ret skulle jeg trække Dig af Sængen frem paa Gulvet og ellers lovede at ham skulle skee Ont fordie han havde skrevet til Fogden, men kort derpaa gik de begge bort uden at foretage sig viidere.

hvorefter hun blev afskeediget fra Retten da hun havde anhørt sin Forklaring af Protocollen forelæst og intet viidere vidste til Oplysning

dernest fremstoed som godvillig mødende

7de Vidne Iver Einersen Lyhren der aflagde Eed og forklarede at noget førend dette paastevnte tildroeg sig havde Halvor Fæste sagt til {Anders} Vidnet at Anders var værd en Ulykke og at han havde etlet ham noget, nogen Tiid efter mødte Halvor Vidnet paa Fiske og sagde da at Anders Fæste var slagen ude [paa]? Marken ved Hans Gaard da 2 Personer vare tilstæde, men den eene af dem havde ikkun slaaet ham

1774: 195

med knytte Næver og havde slaaet hans egen Stok i Stykker paa ham og tillige gik paa ham med Knæerne, men uden at nævne hvem der (det?) havde gjort og føyede Halvor til og det under Eed at i fald Anders ikke holder Fred faaer han endnu meere, og var der ingen fleere nærværende ved denne Samtale dem imellem, ligesom og Halvor sagde at Anders beskylder ham nemlig Halvor og Niels Fæste derfore paa den indstevntes Tilspørgende forklarede Vidnet at der er henved 2 Aar siden den første Samtale da Halvor sagde at Anders var værd en Ulykke.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han fra Retten afskeediget efter at være forelæst sit Vidnesbyrd og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet.

Efter Actors Begjering blev 3die Vidne Brithe Magnes Dotter atter fremkaldet og under forhen aflagde Eeds Kraft tilspurgt om ikke Halvor og Niels Fæste kom hjem tilligemed Anders den omforklarede Tiid, hvorpaa hun svarede joe de kom i Selskab sam/m/e[n] Halvor og Niels først og derefter Anders.

Den indstevnte tilstoed alt hvad Niels Olsen Fæste \har/ forklaret men benegter hvad de 4 sidste Vidner have berettet.

Actor begjerede Sagen udsadt til neste Høste Ting for imidlertiid at søge nøyere Oplysning og med Continuations Stevnemaal at indkalde saavel fleere Vidner som Vederparten at anhøre dem, hvorimod den indstevnte intet havde at indvende.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Høste Ting for dette Skibreede.

Udsættelses Ting for Lindaas Skibreede 1774

Samme \Stæd og/ Dag blev Retten sadt med sam/m/e Laug Ret til et Udsættels Ting for *Lindaaas Skibreede,

hvor da udi Sagen anlagt af Hr: Grøgaards Arvinger imod Sogne Præsten til Lindaas Præstegjeld Hr: Magister Daae saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Det fremlagde Udtoeg af Nordhordlehns Gejstlige Skifte Protocol viiser at det paastevnte Krav rejser sig fra en i afg: Torgis Grøgaards Sterboe indgiven Regning af den indstevnte, hvorved han har debiteret sig selv til Sterboet for hævede Indkomster af Naadens Aarets {Indkomster} 421 Rdlr 2 mrk 11 s, hvortil kommer efter Skifte Rettens Kjendelse for Misregning 12 Rdlr 5 mrk 14 s tilsam/m/en 434 Rdlr 2 mrk 9 s, derimod har han vel crediteret sig en betydelig Summa til Liqvidation dermed, hvorefter han lidet eller intet skulle blive skyldig, men denne Debet er af Skifte Retten som hertil efter Loven berettiget paakjendt og nedsadt til 158 Rdlr 4 mrk 14 s saa at han derefter bliver skyldig 275 Rdlr 3 mrk 11 s hvoraf Skifte Retten har udlagt Citanterne for \Arv/ tilsam/m/en 54 Rdlr 1 mrk 2 s. Da

nu den indstevnte deels efter eget Opgivende og deels ved Skifte Rettens usvækkede Kjendelse er bleven dette pligtig, saa kand den herimod gjorde Benegtelse liigesaalidet komme i Betragtning som den tilsidst gjorde Paastand om Sagens Udsættelse til Contra Stevnings Udtagelse, hvortil han har haft meere end Tiid nok efter 2 Aars Forløb fra den Tiid at sam/m/e ham blev bevilget paa liige Foregivende, men nu ikkuns igjentager for at udhale Sagen.

Thi kjendes og døm/m/es for Rett at Magister Daae bør betale Citanterne de paasøgte 54 Rdlr 1 mrk 2 s og erstatte dem denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 8 Rdlr, at efterkom/m/es 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Lovens Tvang

1774: 195b

Dernest er udi Sagen anlagt af Henning Friman Dahl imod forrige Opsidder paa Gaarden Rebnor Ole Erichsen afsagt følgende

Dom

Lovlig indstevnte Ole Erichsen Kaalaas, der forhen har beboet Gaarden Rebnor og der er bleven skyldig de paasøgte 5 Rdlr 5 mrk 12 s for efterstaaende Landskyld for Aarene 1770, 71 og 72 samt for de af Citanten som Ejer for ham udbetalte Kongel: Skatter, hvorimod han efter givne Laug dag ej har haft nogen Indvending, tilpligtes at betale samme tilligemed 2 Rdlr 3 mrk udi Processens Omkostning at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen heraf under lovlig Medfart.

Udi Sagen anlagt af D: D: Heiberg som Ejer af Skydsskaffer Stædet Kiilstrøm/m/en imod Rasmus Olsen Hopland for Udeblivelse med frie Skyds er saaledes bleven

Afsagt

Rasmus Olsen Hopland har selv inden Retten tilstaaet sidstl: Augusti Maaned at være bleven tilsagt den paastevnte frie Skyds til Provste Visitatz at udrette, hvorfra han undsloeg sig efterdie han i Febr: Maaned nest forhen havde været i liige Skyds til Søe Enrolleringen, men da saadant liigesaalidet kunde berettige ham til den udviiste Modvillighed, som det ej i mindste Maade fra hans Siide er bleven afbeviist at han hermed urettelig er bebyrdet, dog tilpligtes han at betale Citanten for det skeede Udlæg til Skydsens Bestridelse ved en anden i Stæden samt for denne Rettergangs forvoldte Omkostning til sam/m/en 2 Rdlr 4 mrk og desuden udreede udi mulct til Sognets fattige 2 Rdlr at fuldbyrdes 15 Dage efter Forkyndelsen under Adfærd efter Loven.

Udi Sagen anlagt af ditto imod Anders Gudmundsen ibm: er saaledes for Ret dømt og

Afsagt.

Den indstevnte tilstaaer selv inden Retten at have vegret sig for at udreede den tilsagde frie Skyds til Provste Vicitats sidstl: Augusti Maaned under Formeening dermed urettelig at være bebyrdet efterat han 4 Gange forhen samme Aar havde været i frie Skyds. Foruden at dette er aldeeles ubeviist, saa hjemler sligt ingenlunde den udviiste Modvillighed og Selvraadighed da ingen maae tage sig selv til Rette, men Tingens Natur og al goed *goed Orden udfordrer at eenhver opfylder det ham i Følge Regjeringens Foranstaltning vorder paalagt og ifald nogen formeener sig dermed fornærmet da {saadant} paa lovlig Maade Ankemaal derover at fremsætte og forfølge, aller mindst har det Stæd i dette Tilfælde hvor Rejsendes Befordring intet Ophold taaler at der ved Skydsens Tilsiigelse kand æskes Regnskab for touren der end og da maatte ankom/m/e paa den tilsagdes discretion naar han saaledes opslaaer sig til Dommer i sin egen Sag.

Thi kjendes for Ret at Anders Gudmundsen Hopland bør betale Citante[n] den havde Udgift til at forsyne Skydsen med en anden i Stæden saavelsom denne Rettergangs forvoldte Omkostning til sammen med 2 Rdlr 4 mrk og desuden for udviiste Vrangvillighed at erlægge udi mulct til Sognets fattige 2 Rdlr. At fyldestgjøres 15 Dage efter Forkyndelsen under lovlig Adfærd

1774: 196

Udsættelses Ting for Arne Skibreede 1774, sam/m/e dato

Udi Sagen anlagt af Capitaine Christopher Barchlay de Tolly imod Michel Johannesen indre Arne er følgende Dom

Afsagt

Det fremlagde Beviis af Citanten udgiven under 22de Febr: 1771 hvorved han for sin Sønn afdøde Capitaine Lieutenant Johan Wilhelm Barchlays Enke som Laug Værge oplader Gaarden for den indstevnte, giver tilkjende at det er tillige paa hendes Vegne at han har solgt de derpaa staaende Huuse, af hvilket Kjøb staaer tilbage de paastevnte 10 Rdlr, da der ellers ikke af det under Sagen fremkomne kand erfares med hvad andet Hjemmel han samme selv kunde afhænde, og da den indstevnte deraf haver betalt 7 Rdlr resterende Høy Kongel: Skatter som afg: Capitaine Lieutenant Barchlay var skyldig der hæftede paa Bruget og hvilken Gjeld af Citanten ej er bleven imodsagt, saa bør samme og komme til Liqvidation derudi

Thi tilpligtes Michel Johannesen indre Arne ikkun at betale Citanten det øvrige af det paasøgte Krav med 3 Rdlr. Processens Omkostning ophæves. At efterkommes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang

Politie Ret for Lindaas Skibreede [1774]

Sam/m/e Dag blev en Politie Ret sadt paa Tingstædet Alverstrømmen af Sorenskriveren og de 2de Laug Rettesmænd Johan/n/es Knudsen Schare og Lars Monsen Storoxe

hvor Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende med mundtlig Varsel at have indkaldet til denne Ret Huusmanden boende ved Steenen i Lindaas Skibreede Torbiørn Iversen Kiønnegaard for utilladelig Øl og Brændeviin Sahl at have forøvet, derom at anhøre Vidner og liide Dom.

Torbiørn Iversen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og ellers tilstoed til Rejsendes Fornødenhed at have falholdet Øl og Brændeviin, det han havde gjort af Uvidenhed om \at/ noget Forbud derimod var hvorfore han allene ærbødigst og ydmygst indstillede at han som en fattig eenfoldig Mand med Lempe her fore maatte ansees derhen at udreede en paa hans Vilkor passelig liden mulct til de fattige og betale denne Politie Rets Omkostninger, da han for Efter tiiden aldeeles derfra skal entholde sig.

Actor i Anledning af den indstevntes egen Tilstaaelse agtede ufornøden at føre de indstevnte Vidner, og endskjønt den af den Saggivne paaberaabte Uvidenhed aldeeles ikke kand undskylde hans brugte ulovlige Handel ligesaalidet som Fattigdom dertil giver nogen Rettighed, saa dog da han selv erkjender sin Forbrydelse og afbeeder den med Løfte om Forbedring begjerede Hr: Fogden Sagen udsadt for at indberette disse Omstændigheder for Stiftets høye Øvrighed til forventende Resolution.

Liigesaa var og til denne Ret indkaldet Ole Larsen Raadmandsøen for ulovlig Næring af Øl og Brændeviin Sal,

den indstevnte mødte og tilstoed Søgemaalets Rigtighed og i Øvrigt gjorde liige Undskyldning som nestforrige med Tilføyende at ifald han herfore efter

1774: 196b

den strænge Ret skulle ansees ville han ej allene derover være aldeeles ruineret da han tilforn befinder sig i yderlig Armod men hans Hustrue og 4 spæde Børn maatte endog enten blive det almindelige til Byrde eller under gaae af Hunger.

Hr: *Fogde gjorde hertil liigesaadan Declaration som til nest forrige, hvor efter begge disse Sager stilles i Beroe undtil viidere,

hvornest denne Politie Ret blev ophævet, da intet viidere denne sinde var at forrette.

Giæste Ret for Lindaas Skibreede 1774.

Anno 1774 den 25de Junii blev en Gjæste Ret sadt paa Gaarden Strømsnæs af Sorenskriveren og de 2de dertil opnævnte eedsorne Laug Rettesmænd Ole Bertelsen Strømsnæs og Asbiørn Torbiørnsen Biørndahl, hvorda Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Stevning til denne Gjæste Ret at have indkaldet Hans Endresen Nataas af Lindaas Skibreede for at anhøre Vidnerne Bertel Olsen og Arne Monsen Nataas deres eedelige Vidnesbyrd ang: det af den førstes Hustrue Anne Erichs Dotter den 19de hujus begangne Selvmord og hendes Tilstad i Forvejen samt Dom at liide alt i Anledning tilkomne Indberetning fra Lensmanden Lars Fieldsende under sam/m/e dato saa lydende.

samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

derefter blev fremstillet til Vidnesbyrds Aflæg

1te Vidne Bertel Olsen Nataas der aflagde Eed og forklarede at Qvinden Anne Erichs Dotter Nataas paa nogen Tiid har været meget nedslagen og bekymret for at finde Udkom/m/e og nødtørftig Underholdning nu da hendes Mand skulle forlade sit hidtil hafte Brug paa Gaarden Nataas og hørte Vidnet sidstl: Søndags Morgen den 19de hujus ved den Tiid han stoed op et ynkeligt Skriig af hans Naboe Hans Endresen Nataas, hvorpaa han strax løb til og fandt hans Hustrue Anne Erichs Dotter hængende der i Floer Skottet, da hun strax af Manden blev nedskaaren og i Øvrigt refererede sig til den holdte Besigtelse af 21de hujus som Hr: Fogden nu producerede og er af følgende Indhold,

og da han intet viidere vidste til Oplysning at forklare blev han dimitteret og fremstoed

2det [Vidne] Arne Monsen Nataas der aflagde Eed og forklarede eenstem/m/ig med det første af forrige Vidne omprovede i Henseende Anne Erichs Dotters Bekymring og Nedslagenhed for befrygtende Mangel og Nødlidenhed, men var ej hjemme den 19de hujus ej heller tilstæde ved Besigtelsen, ellers veed Vidnet at hun i 8 Dages Tiid førend dette tildroeg sig har været meget sygelig og holdt Sængen.

og da han ej vidste meere til Oplysning at forklare blev han dimitteret,

og atter fremkaldet 1te Vidne som under den forhen aflagde Eeds Kraft forklarede ligesom 2det Vidne har berettet om den afdøde Koenes Sygdom i de sidste 8 Dage førend dette tildroeg sig.

Hr: Fogden i Anledning af foran førte Vidnernes Forklaring som viiser at denne Qvinde hverken i Sygdom eller Raserie har ombragt sig selv men allene af en overmaade Nærings Sorrig grebet til denne desperate Gjerning, paastoed at hendes Hoved Lod Hans May:ts Casse maatte vorde tildømt og hun ej at begraves enten i Kirke eller Kirke Gaard.

Indstevnte Hans Endresen Nataas indstillede derimod at da hans Hustrue i Vankelmodighed og Sygdom har forøvet dette Hr: Fogdens Paastand {da} ikke maatte finde Rettens Biefald

og ellers fremleverede een Attest fra Sogne Præsten Hr: Magister Daae under 19de hujus som han begjerede Acten indlem/m/et og er saaledes lydende.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Da saavel de afhørte 2de Vidners eedelige Forklaring som den fremlagde Attest fra Stædets Sogne Præst oplyser at Anne Erichs Dotter Nataas forinden det paa sig

forøvede Selvmord har været sygelig tungsindig og vankelmodig saa synes samme deraf at være foranlediget ligesom og Tingenes Natur saadant medfører hvor fore den fremsadte Paastand om Boeslade Forbrydelse ej efter Loven kand finde Stæd, men hvad Begravelses Maaden angaaer henstilles samme til Amtets Forgodtbefindende i Følge det Kongel: Rescript af 1735.

Extra Ret for Schiolds Skibreede 1774.

Sr: Johan Garman contra Sr: Petter Lorens Angel Nicol

1774 den 29de Julii blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et Extra Ting for Schiolds Skibreede udi forbemelte Sag og betjent af Sorenskriveren med samme Laug Ret som for dette Aar er opnævnet og her foran f: 149 ere anførte.

Proc: Kramer for Citanten producerede Laug dagen med Paategning om lovlig Forkyndelse og dernest tillige producerede den til Bekræftelse og Stadfæstelse indstevnte Arrest Forretning effectueret den 10de Februarii 1772 samt Byetings Dom og Act begyndt den 12te Augusti 1765 og sluttet den 3de Februarii 1766 med hoshæftede Transport af S: T: Hr: Justitz Raad Lyder Schultz af 28de Januarii 1772, hvorefter Comparenten i relation til den udvirkede Stevning Soumitterede Sagen Dom med den ærbødige Paastand 1mo at den effectuerede Arrest Forretning som lovlig og lovbeføyet maatte vorde stadfæstet og bekræftet og 2do at Citanten til Følge deraf og efter dens Indhold maatte tilkjendes skades løs Betaling i indstevnte Petter Lorents Angel Nicols med Arrest belagde tilfaldne Arv udi Skiftet efter hans afg: Fader salig Oberste Lieutenant Nicol saavel for efter Byetings Dommen idømte Bøder og Omkostninger 419 Rdlr 3 mrk 6 s samt Arrestens Bekostning 4 Rdlr 4 mrk 8 s som denne Processes forvoldte Omkostning med 40 Rdlr indberegnet Procurator Salarium for Stevningers Forfattelse og Procedure for Extra Ret.

Den paaberaabte Byetings Doms Afsigt inddrages i Acten saa lydende, i Øvrigt bliver samme Act saavelsom Arrest Forretningen ved Citantens Act at vedhæfte efter Forlangende.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab;

Thi blev {udi} saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Den fremlagde Byetings Dom afsagt den 3de Februarii 1766 viiser at den indstevnte er Hr: Justitz Raad Schultz paa egne og øvrige Toldforpagteres Vegne pligtig 419 Rdlr 3 mrk 6 s, som til Citanten er overdragen, hvor efter han under 10de Februarii 1772 \derfore/ har udvirket Arrest i den Debitor efter Faderen afg: Oberst Lieutenant Nicol tilfaldne Arv og derpaa forfulgt samme til Stadfæstelse ved Dom, uden at {nogen} minste Indvending efter givne lovlig Stevning og Forelæggelse fra nogen af de indstevnte saavel Hoved paagjeldende som Medarvingers Siide imod Kravet er skeed; Da nu Lovens 5 Bogs 2det Capi 11te Art: Supponerer at fraværende Arving er i Live med mindre annerledes af Medarvingerne beviises, og denne retmessig pligtige Gjeld først bør udreedes af den indstevntes tilfaldne Arv førend

den i Udeblivelses Tilfælde kand hjemfalde Hans Kongel: May:ts Casse ligesaavel som om han selv havde været tilstæde at imodtage den:

Saa kjendes hermed og dømmes for Ret at den gjorde Hæftelse som lovgemæs bør staae ved Magt og Citanten forlods godtgjøres af indstevnte Petter Lorens Angel Nicols tilfaldne Arv efter Faderen afg: Oberst Lieutenant Nicol de paasøgte Fiire Hundrede og Nitten Rigsdaler 3 mrk 6 s samt denne Arrestes og Rettergangs Omkostning Fiire og Tredeve Rigsdaler, dog reserveres Arvingerne deres Ret ifald de inden 15 Aar efter afg: Oberst Lt: Nicols Dødsfald kand beviise at den indstevnte forinden Faderen var bort død og altsaa ingen Arv burde tilkomme, i hvilket Tilfælde Citanten igjen fra sig lægger det tildømte. At udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Giæste-Ret for Mielde Skibreede 1774.

Anno 1774 den 6te Septembris blev en giæste Rett sadt udj Sorenskriveren Hr: Regim:ts Qt: Mæster Haberdorffs iboende huus i Bergen og betient af hans Eedsorne Fuldmægtig Peder Tufteberg i overværelse af de 2de dertil opnævnte Edsorne Laug Rettes

1774: 197b

Mænd Navnlig Mons Nielsen Eyde og Hans Johannesen Ronhofde,

hvor da Hr: Fogden Heiberg med Fuldmægtig Sr: Cort Kramer gav tilkiende at have efter Naboernes Andmeldelse til denne Giæste Rett ladet indkalde Enken Synneve Knudsdatter med Laugværge Ellef Larsen Midtgaard for at Anhøre Vidner om hendes Mand Ole Rasmussen Reistad som selv har hængt sig og derefter at Anhøre Dom.

Til Vidner ere indkaldte Niels Nielsen, Johannes Simonsen og Baste Andersen Alle fra gaarden Reistad for at aflægge deres Eedelige Forklaring hvad de derom kand være viidende.

Samtlige de indstevnte mødte og vedtoge lovlig Varsel

derefter blev fremstillet til Vidnesbyrds Aflæg.

1te Vidne Baste Andersen Reistad som aflagde Eed og forklarede at sidstleeden 12te Augustii da Vidnet kom ud af sin Stue paa Reistad mødte han den ombragte Ole Rasmussens Hustrue Synneve Knudsdatter, som sagde at hendes Børn havde beretted *hande (hende) at hendes Mand var udgaaet strax efter hende, og Spurgte Vidnet om han ej havde seet hendes Mand, hvortil han svarede Nej og derefter tillige med hende lette efter ham og omsiider fandt ham hængende i hans eegen Flor eller Fæehuus med en liden Toug om halsen; Og forklarede Vidnet at det er ham og de samtlige Naboer paa gaarden bekiendt at den Om bragte Ole Rasmussen i mange Aar har været meeget Vankelmodig og i sær tiltog samme siden sidstl: St: Hans Dags Tider. Ellers forklarede og Vidnet at der ved det Døde Legems nedtagelse ej mindste Spoer til at denne gierning ved andre kunde være tilføyet og i den post Refererede sig til [den]? under 15de Aug: sidstl: passerede besigtelses Forretning.

{og} da Vidnet ej vidste meere til Oplysning at forklare blev han dimitteret og fremstoed

2det Vidne Niels Nielsen Reistad som aflagde Eed og forklarede at han ej var {tilstæde} \hiemme/ den Dag den ombragte Ole Rasmussen blev funden, men ved hans hiem komst befandt ham hængende paa det Stæd og i den Tilstand som af 1te Vidne er forklaret og i øvrigt giorde lige Forklaring med 1te Vidne om den afdødes Vankelmodighed med dette Tillæg at han siden sidstl: Ste: Hans Dag har været saa Svag at han ej har kundet forrette noget arbejde, liigesom og Vidnet ved den holdte Besigtelses Forretning var nærværende hvortil han sig Refererede.

og da Vidnet ej kunde forklare meere til Oplysning i denne Sag blev han dimitteret og fremstoed.

3de Vidne Johannes Simonsen Reistad der aflagde Eed og forklarede i et og alt som 1te Vidne med dette tillæg at han har kiendt den afdøde over i 15 Aar og i den Tiid har han ej været rigtig i Hovedet, men fremdeeles tiltog sam/m/e siden sidstl: St: Hans Dag saa han {nesten} intet arbejde kunde udrette,

og da Vidnet

ej vidste meere at forklare blev han fra Retten dimitteret.

Actor fremlagde den af Vidnerne paaberaabte og den 15de Augustii sidstl: holdte Besigtelses Forretning over Ole Rasmussen Reistads død fundne Lægeme og er saaleedes lydende:

Derefter indloed Sagen Dom med paastand om ike Ole Rasmussen Reistad der har Myrdet sig selv, des formeedelst kan ansees i følge Lovens 6 Bogs 6te Cap: 21 Art: at have forvoldet at hans efterladte Enke bør fra sig levere til hans Majestets Casse Hoved Lod og om det Døde Legeme bør begraves i Kirken eller paa Kirke gaard.

Den indstevnte Enke Synneve Knudsdatters Laugværge Ellef Larsen Midtgaard frem leverede een Attest fra Stædets Sogne Præst Hr: Bergendahl af 18de Augustii sidstl: den han begiærede i Acten inddragen saa lydende: Ellers indstillede Comparenten paa Enkens Vegne at ej Actors Paastand om Hovedlods Forbrydelse maatte finde Rettens Biefald allerhelst da det er oplyst at den Ombragte i Mange Aar har været Vankelmodig og forstyret i Hovedet.

derefter er udi Sagen saaleedes for Ret kiendt

Dømt og Afsagt.

Med de 3de inden Retten afhørte Vidner saavelsom den fra Sogne Præsten frem lagde Attest er det til fulde oplyst at Ole Rasmusen Reistad i lang Tiid har Været Vankelmodig og Fortumlet i Hovedet der synes at have været alleene Aarsag til den paa sig forøvede Selvmord, hvorfore den fremsadte Paastand om Hovedlods Forbrydelse efter den citerede Lovens Articul ej kand finde Stæd, Men hvad Begravelsen angaaer da indstilles sam/m/e til Stiftets nærmere Foranstaltning efter {Forordningen} \det Høy Kongl: Rescript/ af 1735.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1774.

Anno 1774 den 3de 8bris blev Retten sadt paa Tingstædet Tøsøen til et almindeligt Skatte og Sage Tings Holdelse for Sartors Skibreede og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff med de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: 144 ere anførte, overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Kort Kramer Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret følgende Forordninger og Amts Ordres.

1. En Kongel: Allernaadigst Forordning af 31te Augusti 1774 at de umyndiges Midler naar de ikke paa anden Maade kunde udsættes i godt og sikkert Pant maae imodtages i den Kongel: Extra Skatts Casse.
2. Een Stifts Placat af 26de 7bris ang: Fiske Tiendens Bort forpagtning ved Auction
3. en Skrivelse fra Stiftet til Fogden under 16de Julii 1774 hvorved com/m/uniceres det Kongel: Danske Cancellies Skrivelse af 2den ejusdem hvorledes Præstens og Kirkens Fiske Tiende efterdags skal betales.
4. Et ditto af 3de Augusti hvorved bestem/m/es de Stæder hvor bemelte Tiende bør ydes.

5. En Stifts Placat af 3de Septbr: 1774 hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Rescript af 18de Augusti hvorledes med Silde Saltningen og Silde Handelen indtil viidere skal forholdes.

6. En Skrivelse fra Stiftet til Fogden af 17de 7bris a: a: der bekjendtgjør en Resolution fra General Told Cam/m/eret under 2den ejusdem at naar Consumtions Forpagtningen exspirerer skal Almuens Ansøgning om Eftergivelse af Forhøyelser Consumptionen komme i Betragtning.

1774: 198b

dernest blev publiceret følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev *forrette paa Gaarden Leerøen den 10de Junii 1774 efter afg: Mand Mons Nielsen

2. Et ditto paa samme Gaard den 11te ejusdem efter Ægtefolk Lars Johan/n/esen og Hustrue.

3. Et ditto paa Gaarden Steensland d/en 13de ejusdem efter Koenen Christie Winzens Dotter.

4. Et ditto paa Gaarden Nore Lie d/en 17de ejusdem efter Koenen Leeni Lars Dotter.

5. Et ditto paa gaarden Skibbenes i Schiolds Skibreede den 30te April 1774 efter Ole Olsen

6. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Simonsen Schage til Ole Andersen Toft paa ½ Pund Smørs Leje i Gaarden Leerøen dateret 30te Septbr: 1774 med Revers

7. En ditto udgiven af Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen til Anders Monsen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Bielcherøen dateret 2den Maji 1774 med Revers.

8. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Øvre Tvedt den 14de Junii 1774 efter afg: Niels Larsen

9. Et ditto paa Gaarden Bildøen den 15de ejusdem efter afg: Niels Andersen.

10. Et Skjøde udgiven af Anders Castensen Leerøen til Casten Rasmusen paa 12 Marker Smør og 1/6 Huuds Leje i Gaarden Leerøen for 42 Rdlr dateret 10de 7br: 1774

11. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Andersen Bache til Ole Christophersen paa ½ Vog Fiskes Leje udi Gaarden Warøen dateret 3de 8br: 1774 med Revers.

12. En ditto af sam/m/e dato udgiven af Hans Michelsen Bache og Elias Olsen Leerøen til Ole Jonsen paa 23 ¼ Mark Smør og 1/7 Huuds Leje i Gaarden Leerøen med Revers

Arne Rasmusen Sæle imod Johannes Jacobsen Trellevig

Citanten producerede Laug Dagen paategnet lovlig forkyndt saa lydende og indloed Sagen Dom med Paastand at de gjorde Beskyldninger maatte til intet gjøres og den indstevnte tilpligtes at udreede Bøder derfore samt oprette ham Søgemaalets Omkostning med 6 Rigsdaler,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen af Lavdagen eedelig blev afhjemlet og Sagen optages til Doms.

Tønnes Jensen Trellevig imod Johannes Jacobsen Trellevig

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laugdag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende og indloed Sagen Dom med Paastand at Sagvolderen maatte tilfindes at udreede Bøder for den forøvede Overlast og oprette ham denne Rettergangs Omkostning med 6 Rdlr 3 mrk.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi blev Laug dagens Forkyndelse eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation deres Paategning, hvorefter Sagen optages til Doms

Nye Sag

Joen Oriansen Koursland imod Christen Monsen og Hans Thomesen Eide samt Ole Thomasen og Ole Ellingsen Worland med fleere

Joen Ørjansen Koursland anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Christen Monsen og Hans Thomasen Eide samt Ole Thomasen og Ole Ellingsen Worland {med der} fordie de og nogle fleere deres Kamerader nogen Tiid haver brugt og udslidt et Citanten tilhørende Note Toug derfore at liide Dom paa egne og Kameraders Vegne at betale sammes Værdie og erstatte Processens Omkostning samt derom at anhøre Vidnerne Niels Olsen Tvedt og Ole Nielsen Tvedt, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge deres Vidnesbyrd herom;

de indstevnte Parter mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen {eed} blev forklaret at være skeed for 13 Dage siden, hvorfore Citanten begjerede Sagen udsadt til i Morgen til hvilken Tiid de ere kaldede paa det de udeblevne Parter kand have fuld Varsel.

Dagen nestefter den 4de 8bris vedvarede Tinget med samme Laug Ret,

da Citanten æskede Sagen atter i Rette og mødte de indkaldede Vidner, men ikke Parterne thi blev {Forkyndelsen} Varselen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Anders Jacobsen Hammersland og Knud Michelsen Tvedt at være skeed som meldt for Hans Eide og Ole Worland i eget Paahør og Boepæl, for Christen Eide i hans Boepæl og Tjeneste Pigen Anne Knuds Dotters Paahør, og for Ole Ellingsen

1774: 199

Worland i hans Hustrues Paahør i Dag 14ten Dage,

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Niels Olsen Søre Tvedt der aflagde Eed og forklarede at da han afvigte Aars Sommer var ude paa Silde Fiske med Not og det som Lodsmand med de indstevnte betjendte {da nemlig} de indstevnte der vare Ejere af Noten, sig af Citantens Note Toug og sagde de selv til Vidnet at Kaltouget til den Not hvormed de fiskede var Citanten Jon Koursland tilhørende

og da han ej vidste meere til Oplysning at forklare eller Citanten havde viidere at tilspørge ham, blev han fra Retten afskeediget efter at være sin Forklaring af Protocollen forelæst og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet; derpaa fremstoed

2det Vidne Ole Nielsen Søre Tvedt, der aflagde Eed og forklarede at da han afvigte Aars Sommer var med de indstevnte paa Silde Fiske med Not ved RebneStrand som Lodsmand var der et fremmed Kal toug i Noten som de indstevnte som Ejere \af Noten/ ikke kjendte sig ved, men ikke desmindre betjente sig deraf til at optrekke Noten paa Land og stoppe samme dermed, hvorved dette Kaltoug blev meget slidt og brast saa at de maatte slaae en Lykke eller Knude derpaa, og sagde de øvrige 3 Opsiddere paa Worland der tillige vare Ejere af Noten at de ej maatte betjene sig af dette Kaltoug, men de indstevnte vedblev desuagtet at bruge og benytte sig af det; nogen Tiid derefter samme Sommer da Vidnet atter var ude paa Fiske med disse indstevnte i Echelands Fjorden ved Lundervigen, sagde bemelte indstevnte at det Kaltoug hvoraf de havde benyttet sig ved forberørte Fiskerie havde de siden faaet at viide at tilhøre Joen Koursland, men hvorledes dette Toug var kom/m/et i denne Not eller om den er tilbagekommen til sin Ejere var Vidnet ubekjendt.

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter Forelæsning af Protocollen og Tilstaaelse om rigtig Tilførsel dimitteret fra Retten.

1te Vidne fremstoed igjen og under sin forhen aflagde Eeds Kraft forklarede at have været med i begge de af 2det Vidne omprovede Fiskerier og den sidste gang ligesom 2det Vidne at have hørt af de indstevnte at forbemeldte Kal toug tilhørte Joen Koursland og at

eendeel havde villet benytte sig deraf, men andre ikke, hvorefter han atter blev afskeediget fra Retten.

Citanten gav tilkjende 2de gange i Mindelighed at have affordret de indstevnte 1 Rdlr for dette Toug ham tilhørende som de havde brugt og slidt, men da de vegrer sig derfore var han nødsaget til denne Rettergang, og da de paagjeldende ej denne sinde møder begjerede han dem Laug daget til neste Høste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Christen Monsen og Hans Thomasen Eide samt Ole Thomasen og Ole Ellingsen Worland gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Sr: Hans Krohn imod Opsidderne paa Gaarden Næse og Norvigen

til Tings Vidne.

Procurator Sr: Rodtwidt mødte for Citanten Sr: Hans Krohn og producerede skriftlig Stevnemaal med paategnet lovlig Forkyndelse, hvorhos han ellers tilkjendegav at til nest afvigte Sommer ting havde Stevnemaal været udstædet i denne Sag, men formedelst for sildig Forkyndelse ikke den Tiid kunde falde i Rette, hvor fore han fremlagde de til samme Ting Tiid forfattede skriftlige qvæstioner dateret 14de Maji h: a: og derefter begjerede Vidnerne til eedelig Forklaring afhørte og bemelte 2de Gaarders Opsiddere til Examination fremkaldede.

bemelte Stevnemaal og qvæstioner indtages efter hinanden saaledes lydende.

samtlige de indkaldede mødte undtagen Ole Larsen Nordvigen for hvilken Varselen eedelig blev afhjemlet efter Paategningen dog med den Forskjel at var i hans Hustrues Paahør og han selv ej tilstæde.

derpaa fremstoed

1774: 199b

1te Vidne Thomas Rognaldsen tjenende paa Lochøen, der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe til 2den qv: joe maatte være skeed nestafvigte Vinter til 3de Hatles og Ospetroe til 4de qv: nej til 5te qv: joe som omspurgt til 6te qv: nej veed intet deraf

hvorefter han blev afskeediget fra Retten og fremstoed

2det Vidne Joen Tostensen tjenende paa Lochøen der aflagde Eed og forklarede i et og alt overeensstemmende med nest forrige Vidne og blev dimitteret.

derpaa blev frem kaldet

samtlige Beboere paa Gaarden Næsse og efter Citantens Forlangende under eet tilspurgte de fremsadte qvæstioner. hvortil de svarede til 1te qv: joe som omspurgt dog Nordvigen noget nærmere til 2den qv: nej er dem aldeeles ubekjendt endskjønt de har deres Gang og Kirkevej igjennem denne Skov og ligger Gaarden Næsse 1/16 Miil omtrent fra Brattens Skov til 3de 4de og 5te qv: nej til 6te har ej været der uden et Par gange sidstl: Vinter paa deres Kirke Vej naar de ej har kundet kom/m/e Søe Vejen frem til 7de og 8de nej til 9de refererede sig til deres Svar paa 1te qv: i Henseende til Gaardenes Norbeliggenhed, men i Øvrigt veed intet derom og kunde gjerne sligt skee uden at Deponenterne kand erfare det,

hvorefter de bleve afskeedigede da Citanten ej havde dem viidere at tilspørge og fremstoed

de 3 Opsiddere paa Nordvigen der svarede til 1te qv: ligesom nestforrige og har Nordvigens Beboere en Qvern i Bekken der er grændseskjel imellem Bratten og dem og om Høsten naar Elven er liden gaaer Nordvigens Creaturer derover ind i Brattens Skouv til 2den qv: sidstleden Høst har alle 3 Comparenter hørt at Ole Larsen Nordvigen tilstoed for Tjeneste

Piigen paa Lochøen navnlig Alida at han havde hugget i Brattens Skov nogle Korn Stour og ved denne Tilstaaelse faldt han i Grund og sagde Anders at han {sidst} dette Aars Vaar da Sneen var bortsmeltet fra sin Bøe at kunde see nogle smaa friske Stubber af smaa Hassel Troer der saae saa friske ud at disse Troe nestafvigte Vinter maae være bleven fældede og hvor med Ole Pedersen tillige var eenig, men Peder Olsen sagde ej at viide noget derom. til 3de qv: refererede sig til det nys forklarede. til 4de 5te og 6te qv: nej til 7de refererede sig til sit forrige ligesaa til 8de til 9de qv: ligesom Næsse Beboere dog med det Tillæg at der ikkun er et Bøsse Skud fra Nordvigen Huuser til Brattens Skov, hvorefter de bleve dimitterede.

Pr: Rodtwit som mærkede at han tildeels havde med haarde Halse at gjøre, begjerede under Forbeholdenhed af Sr: Krohns viidere Ret hvad i Dag er passeret beskreven meddeelt, og saaledes denne Examination og Tings vidne sluttet.

Nye Sag

Sr: Albert Henrich Mejer imod Ole Johannesen Tønnevig.

Procurator Sr: Rodtwidt mødte for Citanten og producerede skriftlig Stevnemaal, hvorefter han begjerede de 2de indstevnte Mænd tilspurgt 1. om de ikke i Aar ved Pints dag Tiider indfandt sig efter Citantens Forlangende og tilkjende gav Ole Tønnevig at han nemlig Citanten ansaae sig fornærmet i Henseende hans angrændsende Gaard Trællevigen ved det nye Gjerde som den indstevnte havde foretaget sig at opsætte og var i Arbejde med 2. om de ikke betydede Ole Tønnevig at han ikke maatte fort fare med Steen Gjerdets Fuldførelse og at Citanten i fald saa skeede toeg sig forbeholden lovlig Paaanke. Bemelte Stevnemaal er af følgende Indhold

Procurator Sr: Jacob Preus Sisterede sig for indstevnte Ole Johannesen Tønnevigen og hans 2de indkaldede Sønner Amund og Lars ibidem, hvilke 2de sidste og personlig for Retten compareredе, og paa deres *paa *deres Vegne ind leverede et skriftlig Promemoria af Dags dato af Comparenten forfattet og skreven, der i Retten blev

oplæst og er af følgende Indhold og hvortil Comparenten sig refererede.

Da Laug Rettesmanden Lars Gregoriusen Glæsnæs er kaldet til Vidne i denne Sag nedsadte man i Stæden en anden eedtagen Laug Rettes mand i Stæden navnlig Michel Hendrichsen Søre Echerhofde saa længe denne Sag for Retten verserer.

Pr: Rodtwit forbeholdt sig at forestille det fornødne til sin Tiid ang: det nu indleverede skriftlige Indlæg og ikkun allene for det første begjerede Vidnerne afhørte.

derpaa fremstoed

1te Vidne Gregorius Monsen Glæsnæs som aflagde Eed og svarede til 1te qv: joe som omspurgt til 2den qv: han sagde ikke *ikke at han ej maatte fort fare med Gjerdets Fuldførelse og havde ingen Ordre til noget Forbud derimod, men Ole Tønnevig svarede at dersom Hr: Mejer fandt sig fornærmet ved Gjerdet, henskjød han sig under Lands Lov og Ret,

og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev han fra Retten afskeediget efterat have anhørt sit Provemaal af Protocollen forelæst og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet og derpaa fremstoed

2det [Vidne] Lars Gregoriussen Glæsnæs nest forrige Vidnes Søn der aflagde Eed og vandt i et og alt eensstemmig med nest forrige Vidne,

hvis Forklaring blev ham forelæst og af ham gestændiget, hvor paa Vidnet fra Retten blev afskeediget.

Pr: Rodtvidt paastoed Dom i Følge Stevnemaalet under Forbeholdenhed af Sr: Mejers lovlige Ret og Processens Omkostning erstattet med 10 Rdlr.

Pr: Preus for sine Principaler igjentoeg hans forrige skriftlige Procedure og ellers forestillede at Citanten endnu ikke haver godtgjort med de førte Vidner at noget lovlig Forbud efter de allegerede Lovens articler er skeed enten af Kongens Foged eller 2de upartiske Mænd og heller ikke at de indstevnte Tønnevigens Ejere og Beboere imod lovlig ankyndiget Forbud sig haver forgreben og det saameget mindre at Citanten haver Legitimeret at de indstevnte have opsadt det omtrettende Gjerde paa Citantens ejende Gaard Trellevigs Grund sig og Gaardens Besiddere til præjudice og Fornærmelse, saa forbeholdt de indstevnte Gaarden Tønnevigens Ejere og Beboere deres lovlige Rettes Indtale til Citanten for paatrænget uskyldig Sag og Sigtelse samt ibragte ufornødne Omkostningers Erstatning i sin Tiid at ind og paatale, men ikke desmindre i Henseende til at Citanten ej haver Legitimeret hvis af hannem paastevnet er, saa under alle lovlige Forbeholdenheder paastoed Comparenten Citantens Stevnemaal der efter nu fremsatte Paastand aldeeles som uefterrettelig afviist og de indstevnte aldeeles frietagen for nogen slags Undgjeldelse, saa som de befinde sig i ingen Tilfælde at have Citanten fornærmet, men dersom Citanten yderligere skulde finde Smag udi lovformeligen at attaqvere Comparentens Principaler udinden nu omtrettende Gjerde paa Aastæden, da vilde Comparentens Principaler viide at give sig den Ære Citanten med vedbørlig Forsvar at begegne.

Pr: Rodtwidt erindrede kortelig at de indstevnte have ved deres skriftlige Indlæg selv tilstaaet at være ..vis(?) om hand(?) enten de ved det opsadte Gjerde

1774: 200b

haver gjort Ret eller Uret; thi hvorledes kunde ellers falde paa at tilbyde Eed; den nu frem satte mundtlige Protocollation gjør Tingen ikke bedre i hvor vedløftig den endog er og derfore refererede han sig til sit forrige.

Pr: Preus replicerede at hverken hans skriftlige eller mundtlige Procedure har gjort Sagen enten verre eller bedre end den af Citanten er anlagt og optagen; Citanten har heller ikke beviist at de indstevnte have fornermet ham paa hans Gaard og Grund Trellevig paa en Foeds Længde eller Brede og det saa lidet som de imod lovlig ankyndiget Forbud efter Stevnemaalets Indhold sig skulle have forgreben eller formastet; thi formeente Comparenten at Citantens sidste urgerede Paastand aldeeles ikke maae komme i Consideration de indstevnte til Belastelse.

Pr: Rodtwit sluttede saaledes Sut Supienti,

Hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Om endog det paastevnte Forbud saaledes som i Stevningen meldes virkelig var skeed imod det af *indstevne Ole Johannesen Tønnevig opsadte Gjerde, saa kunde det ingenlunde paakjendes uden paa Aastæden efter foregaaende Begranskning og Anviisning af det paastevnte Gjærde hvorved kunde {kunde} skjønnes om samme ulovlig var opført eller ej, men da der efter Vidnernes Forklaring ej er gjort noget saadant Forbud saa er dette Søgemaal saameget meere ubeføyet og derfore friekjendes de indstevnte aldeeles for Tiltale i denne Sag.

13. Publ: en Pante Obl: udgiven af Daniel Andersen Hagenæs til Myndtlingerne Jens Ingebrigtsen og Syneve Ingebrigts Dotter stoer 20 Rdlr imod 1te prioritets Pant i 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Hagenæs dateret 4de 8bris 1774

14. En Odels og Penge mangels Lysning til 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Lie der bruges til Bygsel af Ole Monsen dateret 4de 8bris 1774

15. En Bygsel Seddel udgiven af Halvor Nielsen Tøsøen og Erich Olsen Trellevigen til Anders Larsen paa 15 Marker Fiskes Leje i Gaarden Aase dateret 4de 8bris 1774 med hosfulgte Revers.

16. Een ditto udgiven af Hans Michelsen Bache Knud Monsen Øvre Golten og Hans Wincensen Hamre til Wincens Michelsen paa 16 Marker Fiskes Leje i Gaarden Nore Toft dateret 4de 8bris 1774 med hosfulgte Revers.

Søren Stephensen Næsse fremstoed for Retten og fremviiste i en {forseglet} en Pung 47 Rdlr *Rdlr 2 mrk hans Myndtlinger Jens Ingebrigtsen og Syneve Ingebrigts Dotter tilhørende og begjerede at sam/m/e i Retten maatte udbydes til Laans imod lovlig Rentes Svarelse og tilstrækkeligt Underpant eller i Mangel deraf forsegles i Retten, men da ingen efter Opbydelse forlangede samme, blev Pungen af Sorenskriveren forseglet og Comparenten tilbageleveret

Nye Sag

Michel Hendrichsen Søre Echerhofde imod Mons Michelsen
og Casten Rasmusen Leerøen

Michel Hendrichsen Søre Echerhofde anmeldte med mundtlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Mons Michelsen og Casten Rasmusen Leerøen til dette Ting at liide Dom til Underkjendelse af den førstes Afhændelse til den sidste af alle hans tilhørende Ejendeele samt at oprette een for begge og begge for een denne Rettergangs Omkostning;

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kalds Mænd Peder Knudsen og Lars Erichsen Tøsøen at være skeed den 13de Septbr: sidstl: for begge de indstevntes Boepæl i Casten Rasmusens eeget Paahør

hvornest Citanten indstillede at de udeblevne maatte Laug dages til neste Ret

1774: 201

Eragtet

Lovlig indstevnte Mons Michelsen og Casten Rasmusen Leerøen gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen tilsvare.

Fogden paa Justitiens Vegne imod Johannes Rasmusen Mittvedt med fleere

Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen gav tilkjende i Hr: Fogdens Stæd paa Justitiens Vegne at have indkaldet til dette Ting Johannes Rasmusen og Jonas Colbeensen og Peder Olsen Mittvedt samt Jens Michelsen Øvre Tvedt fordie de paa Søen haver fundet noget Tran uden at angive samme paa lovbefalet Maade, der fore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og Søgemaalets Omkostning at oprette samt derom at anhøre Vidnerne Wermund Olsen Mittvedt, Peder Olsen Øvre Tvedt og Ole Larsen Nordvigen, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal desang: at aflægge.

Af Vidnerne mødte Wermund Olsen Mittved og Peder Olsen Øvre Tvedt, men ikke de paagjeldende eller Vidnet Ole Nordvigen, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Michel Pedersen Dahle og Iver Olsen Sangoltseide og eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for meere end 14 Dage siden i de udeblevnes Boepæler og eget Paahør men for Johan/n/es Rasmusen Mittvedt i Peder Olsens Paahør.

derpaa blev fremstillet

1te Vidne Wermund Olsen Mittvedt der aflagde Eed og forklarede at have for 2 Aar siden fra sidstl: Michaelis fornam at de indstevnte 3 Opsiddere paa Mittvedt foer ud at oplede Vrag Gods, hvorefter deres Tjeneste Folk Ole Larsen nu boende paa Nordvig og Ingeborg Wincens Dotter berettede Vidnet at de den Tiid havde funden paa Søen 9 Foustager med

Tran, hvilket maae være bleven hjembragt Natte Tiider, da Vidnet ej har mærket til at det skeede om Dagen,
og da ingen havde ham viidere at tilspørge, blev han efter Forelæsning dimitteret og fremstoed

2det Vidne Peder Olsen tjenende paa Øvre Tvedt der aflagde Eed og forklarede at da han \for 2 aar siden/ tjente hos indstevnte Jens Michelsen Øvre Tvedt foer han tilligemed bemelte sin Huusbonde ud til Krabbesundet; Brevig og Lo..øvigen(?) at afhente paa hvert Stæd en Tønde Tran som Husbonden sagde forhen at have funden paa Søen og der at have oplagt tilsam/m/en 5 Tønder som blev hjemført og var de indstevnte 3 Opsiddere paa Mittved med paa Baaden at hjemhente denne Tran Natte Tiider, ligesom de og med Vidnets da værende Husbonde Jens Øvre Tvedt tillige vare den laglige(?) desuden vare og af disse samme Personer samme Tiid funden 2 andre Tønder Tran hvilke Vidnet dog ikke var med at hjembringe, ellers har Vidnet og hørt af Ole Larsen nu boende paa Nordvig men da tjenende hos Johannes Rasmusen Mittved at der sam/m/e Tiid i alt blev funden af dem 9 Tønder Tran,
hvorefter han blev dimitteret.
Lensmanden begjerede de udeblevne laug daget og forelagt til nestk: Ting.

Eragtet

Udeblevne Johannes Rasmusen, Jonas Colbeensen og Peder Olsen Mittvedt samt Jens Michelsen Øvre Tvedt gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og Vidnet Ole Larsen Nordvigen forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at frem bære eedeligt Vidnesbyrd i Sagen.

Dagen nestefter den 5te Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett,

da der udi Sagen anlagt af Arne Rasmusen Sæle imod Johannes Jacobsen Trellevig saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Med de afhørte 3 Vidners eensstemmige Forklaring er det afbeviist at indstevnte Johannes Jacobsen Trellevig sidstl: Skjertorsdag i Sunde Kirke førend Prædiken

1774: 201b

angik og imellem Skriftemaalet \har beskyldet Citanten at have staalet en Oxe i Bratholmen/ uden at beviise saadant eller noget til sit Forsvar at andrage efter givne Forelæggelse; da nu slig ærerørig Beskyldning er liigesaa skjændig i sig selv; som dobbelt lastværdigt i Henseende til Tiiden og Stædet, hvor det er begaaet, bestemt til Andagt og Guds dyrkelse, men ved slig Usømmelighed vanhelliget,
saa Kjendes og Dømmes for Ret at bemelte nærgaaende Beskyldning bør være aldeeles død og magtesløs, som utalt og uskreven ansees uden i mindste Maade at komme Citanten til Forklejnelse paa goede Navn og Rygte og bør indstevnte Johannes Jacobsen Trellevig derfore at udreede her fore udi Mulct til Sognets fattige samt oprette Citanten denne Rettergangs Omkostning med Fiire Rdlr. At fuldbyrdes under Lovens Tvang 15 Dage efter Dommens Forkyndelse.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Tønnes Jensen Trellevig imod Johannes Jacobsen Trellevig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og laugdagede Johannes Jacobsen Trellevig som med 2 eensstemmige Vidners Forklaring er overbeviist at have taget Citanten i Nakken og udkastet ham af Huuset da han fremkom i et lovligt Ærende, tilpligtes at betale til Hans Kongel: May:ts Casse

Slagsmaals Bøder 3de Sex Lod Sølv og erstatte Citanten Søgemaalets Omkostning med Fiire Rdlr. At udreedes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Dernest fremstoed for Retten Opsidderne paa Gaarden Hagenæs No 85 Daniel Andersen, Ole Pedersen Peder Wincentsen der anmeldte paa egne og den fraværende 4de Opsidders Michel Larsens Vegne at for 6 Uger siden opkom en pludselig Ildsvaade paa bemelte deres paaboende Gaard Morgenen tilig, hvorved følgende paastaaende Huuse bleve lagte i Aske for Daniel en Stue Bygning med Skot og Kleve en saakaldet Sænge Boe Flor eller Fæehuus og Høelade med alt det derudi indbjergede Høe, for Ole en Stue, Ildhuus og Fæehuus og Sænge Boe for Peder en Stue en Sænge Boe Fæehuus og Høe Lade med alt derudi værende Høe og for Michel en Stue, en Sænge Boe, Fæehuus og Høelade med iværende Høe, ligesaa og deres Boehaver tillige af Ilden blev fortæret.
Af denne Gaard bruger Daniel Skatte Skyld 9 Mark Smør og Landskyld 18 Mark Fisk, Ole udi Skatte Skyld 12 Mark Smør og Landskyld 1 Pund Fisk Peder i Skatte Skyld 9 Mark Smør og Landskyld 18 Mark Fisk og Michel Skatteskyld 18 Mark Smør og Landskyld 1 ½ Pund Fisk
da nu dette er Laug Retten og meenige Almue bekjendt, saa begjerede Comparenten deres Forklaring herom indhentet, hvor til af Laug Retten og Almuen blev svaret at det dessverre alt for vist forholder sig som omspurgt.
Herom vare Comparenten et Tingsvidne begjerende, der blev bevilget

Dernest blev af Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg
1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Qvæstioner, hvortil af Laug Retten og Almuen blev svaret at det i alt forholder sig forrige Aar uden nogen Forandring i Henseende 12te og 13de qv: forbeholdt Sorenskriveren sig ved aarets Udgang ved Designation at give Oplysning.
2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig dermed som forrige Aar undtagen at under Gaarden Schoug(?) er en Qvalvog, hvor af saa vel dette som forrige Aar bør svares 3 mrk aarlig Skat.
3. Odels mandtallet
4. en nye Matricul forfattet paa dette Ting og af Fogden inden Retten examineret og confereret med de fremlagde Adkomster
5. Restance Registeret over de ordinaire Skatter som for dette Aar beløber 210 Rdlr 4 mrk og for forrige Aaringer 31 Rdlr 1 mrk 11 s og Procento Skats restancerne 38 rd 5 mrk 9 s og af den frievillige gave 11 Rdlr 14 s.
6. Restancen af Consumption beløbende 31 Rdlr 4 mrk 4 s og
7. Restancerne af den Kongel: Magazin Havre 218 Rdlr 1 mrk 4 s

17. Publiceret et Skjøde udgiven af Peder Wincentzen Hagenes til Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen paa 6 Marker Smør og 2 Kander Malt i Gaarden Tøsøen for 19 Rdlr 3 mrk 8 s dateret 5te Octobris 1774.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nest anstundende Aar 1775 opnævnet og anordnet følgende nye Laug Rettes mænd 1. Ole Jensen Bache 2. {Casten} \Lars/ {Michelsen} \Iversen/ Berge 3. Wermund Olsen Mittvedt 4. Clemet Pedersen Telle 5. Hans Larsen Algerøen 6. Knud Larsen ibm: 7. Ole Monsen Knapschoug og 8. Ole Torgersen Arefiord

og da ingen efter Paaraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget, blev samme herved sluttet og ophævet
<den 2den heder Lars Iversen Berge i Stæden Casten Michelsen der er Fejltagelse>

Del D av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

1774: 202

Høste Tinget for Skiolds Skibreede 1774.

1774 den 6te Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Schiolds Skibreede Almue og betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff og de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: 149 ere anførte overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Kort Kramer, Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue.

hvor da blev publiceret de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved Høste Tinget for Sartors Skibreede og her forhen f: 198 ere extraherede.

Sr: Jacob Giese gav tilkjende paa sin Moders Vegne at som Hr: Fogden Heiberg har frasagt sig hos Almuen at indcassere Tingholdet og betale hende i en samlet Summa, og hun ej siden sidstleden Sommer Ting har bekommet hos Almuen det accorderede for Tingets Holdelse, saa kunde han ej holde Ting med mindre hende strax i en samlet Summa derfore blev betalt Halv tresindstyve Rdlr indberegnet sidstl: Sommer Ting hvorfore ingen Betaling er skeed, men skulde man ej her til ville beqvemme sig begjerede hun at Retten og ganske tingsøgende Almue strax ville forføye sig bort fra Stædet og hendes Huus, da hun ej formoedede hermed at kunde molesteres uden Betaling.

Almuen svarede hertil at de ej herpaa var bereed og havde ikke Penge dertil, men eenhver var villig at betale sin Andeel som tilforn og de udeblivende maae da siden betale deres Andeele.

Sr: Giese forestillede at hans Moeder ingenlunde kand være tjent med uvisse Restancer og naar ikke een eller toe vederhæftige Mænd vilde indestaae for den heele Sum/m/a, maatte han vedblive sin forrige Paastand.

Paa Tilspørgende var der ingen af den tingsøgende Almue som herfore ville indestaae.

Sr: Kort Kramer paa Hr: Fogden Heibergs Vegne tilkjendegav at det forlængst af Kirke Bakkene er dem samtlige kundgjort at Enken Madame Giese aldeeles intet Ting ville have i sit Huus uden hun derfore fik Betaling i en samlet Summa og uden Restance, hvilket det nu i Retten foreviiste og af Lensmanden efter hans Paategning publicerede Brev dateret 15de Septbr: 1774 bærer Vidne om, men da Almuen vedbliver deres Modvillighed ligesom paa forrige Sommer ting ej at besørge Tingholdet saaledes vedbørlig betalt saa fandt det betænkeligt saavel i Henseende de Kongel: Oppebørseler som de indstevnte Sager at lade Tinget gaae over Styr og derfore inden Retten leverede Sr: Giese de paastaaede 50 Rdlr imod regres derfore til Almuen efter at have indberettet Stiftet Tildragelsen, men overloed Almuen for den tilkommende Tiid selv vedbørlig at besørge Tingholdet.

dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Grimstad den 28de Aprilis 1774 efter Koenen Marthe Lars Dotter
2. Et ditto paa Gaarden Samdahl den 2den Maji 1774 efter afg: Mogens Nielsen
3. Et Mageskifte Skjøde udgiven af Hr: Biskop Arentz til Sr: Danckert D: Krohn paa Gaarden Solem med lille Solem, Solemslien og Solemsvigen af Skyld 2 Løber 6 Marker Smør dateret 16de Julii 1774.

4. En Pante Obl: udgiven af Madame Sinning til Hr: Etats Raad Bager stoer 100 Rdlr med 1te prioritets Pant i Gaarden Slettebakken dateret 11te Januarii 1774.

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Lector Arentz som Laug Værge for Phane Præste Enke Madame Meldahl i Naadens Aaret til Knud Olsen Giere paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Myrdahl dateret 1te Maji 1774. med hosfulgte Revers

6. En ditto udgiven af ditto til Amund Andersen paa 2 Pund og 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Kirke Birkeland dateret 28de Aprilis 1774 med Revers.

7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Sr: Joen Mariager til Hr: Kammer Raad Hysing under 25de Aprilis 1770 stoer 2000 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Fiøsanger med underliggende 4 Rydnings Pladser tinglyst den 5te Maji 1770 og nu efter paategnet Qvitering af 19de Septbr: 1774 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

8. Aflyst et Cautions Brev udgiven af Hr: Justitz Raad Lau til det Høy Kongel: Rente Kammer for betroede Magazin stoer 400 Rdlr, hvorved pantsættes en Plads nye Damsgaard kaldet under Gaarden Kronstad, dateret 6te 7bris 1770 og tinglyst den 7de ejusdem, som efter hosfølgende Rente Kam/m/er Skrivelse af 26de Febr: 1774 er indfriet.

9. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Smøraas den 25de April 1774 efter Koenen Torbiør Hermans Dotter.

10. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Told Betjent Sr: Jørgen Brøcher Boch stoer 100 Rdlr med anden P:tets Pant i Debitors ejende Mølle paa Møllendahl dateret 18de Maji 1774.

og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette udsættes samme til i Morgen.

1774: 202b

{angik og imellem Skriftemaalet har beskyldt Citanten at have bortstaalet en Oxe i Bratholmen og slagtet samme, uden at beviise saadant eller noget til sit Forsvar at andrage efter givne Forelæggelse; da nu denne ærerørige Beskyldning er liigesaa skjændig i sig selv som dobbelt lastværdig i Henseende til Tiiden og Stædet.
Formedelst en Fejltagelse at 2de Blade hang sam/m/en er dette afbrudte Stykke af den paa modstaaende Siide anførte Dom her bleven skrevet, men da man strax blev vaer Mistagelsen, rettede man det og indsigneres disse 4 Linier altsaa herved at de intet andet skal bemærke.}

Dagen nestefter den 7de 8bris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret.

Peder Olsen Riple contra [Ole] Olsen Riple efter Udsættelse.

Procurator Sr: Kramer som befalet Contra Citant for Ole Olsen Riple producerede den efter Contra Stevningen ergangne Laug Dag paategnet lovlig at være forkyndt for alle vedkommende, hvornest han paatrængede de forelagde Vidner examinerede efter de ved sidstl: Som/m/er Ting for da mødende Vidner fremsadte Spørsmaale.
Procurator Sr: Saxe for Hoved Citanten begjerede at ifald Vidnerne skulle admitteres at da Eedens Forklaring dem af Lovbogen maatte forelæses; da Comparenten derefter reserverede Contra qvæstioner efter Fornødenhed.
edens Forklaring blev af Lovbogen forelæst de mødende Vidner, hvorefter Contra Citanten fremstillede

3die Vidne Lars Jacobsen Nedre Todtland der aflagde Eed og forklarede til 1te qvæstion efter Øjesyn var det omtrent 7 Tønder Korn á 1 Rdlr 3 mrk Tønden; men *hvormet (hvormeget) Høe der var kunde Vidnet ej fastsætte, dog veed han at Hoved Citanten dermed

beqvem/m/elig udkom for den ganske Besætning indtil den igjen kom paa Græs neste Foraar til 2den qv: joe til 3de qv: joe som omspurgt. til den yderligere af Contra Citanten fremsatte qvæstion svarede Vidnet nej veed ej derom.

Efter Hoved Citantens Begjering blev Vidnet tilspurgt om han vidste noget om det af Ole Riple til Broderen udgivne Skjøde var pro forma eller ej, hvortil han svarede nej veed intet herom.

efterat vare sin Forklaring forelæst og sammes rigtige Tilførsel at have tilstaaet blev han dimitteret og fremstoed

4de Vidne Søren Eliasen Riple der aflagde Eed og vandt til Contra Citantens frem satte Spørsmaale til 1te veed ej hvormeget Korn der var ej heller Høe undtagen at Hoved Citanten kom dermed vel ud indtil Creaturerne kom paa Græs Vaaren nestefter til 2den qv: joe som omspurgt til 3de qv: joe som omspurgt, til den yderligere qv: svarede han nej veed intet derom; paa Hoved Citantens Tilspørgende forklarede Vidnet at Contra Citanten fik med sig nogle Madvare da han forloed Gaarden,

hvorefter Vidnet blev dimitteret.

Pr: Kramer frafaldt fleere Vidners Førelse denne sinde dog under al lovlig Forbeholdenhed om det endnu i sin Tiid skulle fornødiges, hvorimod han ærbødigst producerede sin endelige deduction i Sagen i Rette af Gaars dato tilligemed derudi paaberaabte Bielag fra Lit: A: til E: incl:, hvortil han sig refererede og med Benegtelse af alt ubeviisligt fra Vederparten frembragt Soumitterede Sagen Dom. Bemelte Indlæg indtages her saa lydende.

Pr: Saxe for Hoved Citanten refererede sig til den af afg: Pr: Reutz udførte Procedure med dette Tillæg at Skjødet efter Tings Vidnets Formeld lovlig er skrevet og publiceret til neste Ting, hvorimod ingen Protest er skeed og følgelig maae det staae for fulde saalænge Lov skal være Lov og Ret skal være Ret uden viidere Dispute. Comparenten Soumitterede da Sagen til Doms med Protest imod viidere Sanke Vidners Førelse, hvilke han syntes at være ufornødne

Pr: Kramer vedblev sit forrige og dertil ændnu allene ville anmærke at det var en naturlig Følge af den skeede Aftale saaledes som den er bleven beviist, at ingen Protest imod Skjødet frem kom da sam/m/e blev publiceret.

Sagen optages til Doms.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Isach Johannesen Schare til Salomon Salomonsen Hope paa 22 5/8 Marker Smørs Leje i Gaarden Stoere Mitthun for 33 rd 5 mrk 10 s dateret 23de April 1774

12. en Extract af Justitz Protocollen indeholdende et under 16de Septembris 1774 sluttet Forliig imellem Ejerne af Gaarden Sædahlen og Natland ang: Gaardenes Grændseskjel.

13. En Bygsel Seddel udgiven af Seminarii Forstander Sr: Jon Mariager til Hans Christiansen paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Drotningsvig dateret 21de Maji 1774 med hosfulgte Revers

14. aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Nielsen Henne til Biørn Pedersen Øfsthun stoer 80 Rdlr med 1te P:tets Pant i Gaarden Henne dateret 5te Maji 1770 og publiceret sam/m/e Dag, som efter Creditors paategnede Qvitering er indfriet og derfore herved mortificeres.

1774: 203

Hr: Oberste von Dietrichson imod A: H: Mejer efter Laug dag

Pr: Kramer æskede Sagen i Rette paa Citantens Vegne efter Laugdag som Pr: Sr: Rodtvidt paa den indstevntes Vegne tilstoed at være lovlig forkyndt. hvornest Pr: Kramer producerede den i Stevningen paaberaabte af Sr: A: H: Mejer udgivne Caution dateret 5te Martii 1765

som her søges betalt og da Sr: Mejer derefter har forbunden sig til sam/m/es Betaling efter dens udtrykkelige Indhold saa paastoed Comparenten ham dertil ved Dom henpligtet samt at betale Renten af Capitalen 150 Rdlr fra Stevningens dato indtil Betaling skeer og at erstatte Processens Omkostning med 8 Rdlr, hvormed han Soumitterede Sagen Dom. Bemelte Caution er saa lydende.

Pr: Rodtvidt forestillede at Sr: Mejer har været og er villig at indfrie den nu fremlagde Caution saasnart at af Citanten med authentiqve Documenter godtgjøres at ikke Rgts: Qvarteermester Undahl medens han levede efterat Cautionen var udstædet har betalt denne eller alt hvad han til Reg:ts Cassen var bleven skyldig og at ikke i hans efterladte Sterboe dertil har været Adkomst eller noget at udlægge, ligeledes at ikke denne Gield i Reg:ts Chefens afg: G: M: Lindgaards Skifte er bleven paafordret og klargjort, men førinde saa skeer protesterede han imod Dom med Forbeholdenhed af sin Ret endog i Henseende til Contrastevning i fald dertil fra Hoved Citantens Side skulle gives viidere Anledning.

Pr: Kramer henholdt sig til den i Rette lagde Forskrivelse som lovtilstrækkelig Hjemmel for Fordringen og for at viise at Sr: Mejer selv har været og er bekjendt at intet for denne Fordring efter afg: Rgts: Qvarteermester Undahl i hans Boe har været at erholde, fremlagde han ellers og et af Sr: Mejer Citanten tilskreven Brev dateret 3de April sidstl:, hvori han tilstaaer dette der er saalydende. I Øvrigt formeenede Comparenten at ingen fleere Beviisligheder for Citantens Kravs Rigtighed kunde fordres. thi om og i al Fald noget derpaa var af betalt som det vist ikke er, blev det den indstevntes Sag saadant mod sin egen udstæde Caution at beviise.

I Følge heraf maatte Pr: Rodtwit for Sr: Mejer begjere Anstand til neste Ret for at see sig den fornødne Oplysning anskaffet og at begegne Sagen med Contra Stevning i fald den ikke imidlertiid i Mindelighed skulle vorde afgjort. som han torde haabe.

Pr: Kramer fandt saameget meere Føye at protestere imod den forlangte Anstand da den indstevnte nu i saa lang Tiid har haft Lejlighed til at besørge sig forsynet med alt hvad han fra sin Siide havde eragtet fornøden at frem føre og da den udstædede Caution er indrettet som en reen Gjelds Forskrivelse for den deri benævnte Summa, saa haabede han og at Retten vilde finde det betænkelig i saa reen Sag at accordere viidere Udsættelse.

Pr: Rodtwit protesterede imod Overiilelse aller helst der er her intet at urgere(?) for Citanten da Sr: Mejer er noksom bekjendt for en meget formuende og Sufficant Mand.

Eragtet

Sagen udsættes til nestk: Som/m/er Ting efter den indstevntes Begjering.

Ole Olsen Riple imod Peder Olsen Riple efter Udsættelse.

Pr: Kramer æskede Sagen i Rette og paatrængede Dom efter forhen udførte Procedure med Protest imod al viidere Udhal.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvorfore Sagen optages til Doms.

Else Michels Dotter contra Karen Lars Dotter Damsgaard efter Udsættelse.

som Procurator Kramer producerede og paatrængede Dom efter forhen udførte Procedure af Hr: Politiemester Brose.

Pr: Sønderburg for den indstevnte mødte og i Rette lagde skriftlig forkyndt Contra Stevning og fremstillede Stevne Vidnerne til Afhjemling.

Pr: Kramer vedtoeg paa Hoved Citantindens Vegne Contra Stevningens Forkyndelse hende og er bemelte Contra Stevning med Paategning af følgende Indhold.

De indkaldte Vidner mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd og.

Sr: Sønderburg begjerede de udeblevne Vidner forelagt til neste Ret.

Eragtet

Samtlige de i Contra Stevningen benævnte og udeblevne Vidner forelægges under Lovens Fals Maal til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibrede at møde med deres Provemaal i Sagen. der paa Stevningen blev tegnet og Sr: Sønderburg leveret.

Lensmand Jaen Andersen Tveteraas contra Anders Fyllingen

Pr: Kramer for Citanten producerede den i Sagen ergangne Laug dag paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen mødte og vedtoeg Lavdagens

1774: 203b

Forkyndelse og gav til kjende at han ej var Citanten noget pligtig, men kunde ikke siige om han var betalt noget for de i hans Sag forkyndte Stevninger da sam/m/e fra hans Procurator vare udfærdigede.

Pr: Kramer for Citanten fremstillede Stevne Vidnerne der have forkyndt Stevningen og begjerede at de maatte antages til Afhjemling samt derunder blive tilspurgt om de ikke har spurgt afg: Pr: Johan Reutz om han ville betale de nu paasøgte Stevne Penge, samt om han ikke derpaa har svaret Lensmanden maatte holde sig til Anders Fyllingen han neml: Reutz vilde ej have noget dermed at bestille,

de brugte Kaldsmænd aflagde Eed og forklarede joe at det forholder sig som omspurgt med det Tilføyende at da de bragte Anders Fyllingen dette Svar fra Pr: Johan Reutz sagde Anders at da han havde erholdet Kongel: Allernaadigst beneficium paupertatis sagde Pr: Reutz at han ej havde meere at betale i Sagen, ligesom de og afhjemlede Forkyndelsen for Johan Reutzes Arvinger.

Pr: Kramer for Citanten derpaa i Rette lagde hans Beregning over de nu paasøgte Stevne Penge grundet paa Høy Kongel: Rescript af 14de Maji 1762 beløbende sig 5 Rdlr 4 mrk 8 s og hvilken Regning er dateret 21de Maji 1770 saa lydende. Til at give det paasøgte meere Styrke frem lagde han Stiftets Høye Resolution herom af 19de Maji 1770 tegnet paa Citantens Ansøgning, og hvilken Resolution han bad indtaget i Acten, Af følgende Indhold. han indloed derfore Sagen Dom med Paastand at den indstevnte ved Dom maatte tilpligtes at udreede det paastevnte og erstatte Processens Omkostning med 8 Rdlr.

Anders Fyllingen indloed ligeledes fra sin Siide Sagen under Rettens lovlige Kjendelse.

Hvorefter Sagen optages til Doms.

Actor Pr: Kramer for Hans Næverman contra Hr: Oberste von Dietrichson og Tjener

Actor maatte til kjendegive at ligesom den ved 1773 Aars Høste Ting ergangne Laugdag ikke kom til bage fra Forkyndelsen, der af Stiftet var besørget, førend efter Som/m/ertingets Holdelse under Stiftets Convolut til ham, det han tilligemed samme Laug dag i Retten anviiste; saa var og ved den seeneste ergangne Laugdag ligeledes indtruffen det Vanheld at den endnu ikke til Stiftet fra Forkyndelsen var tilbage kommen, hvortil er Aarsag at der saa sjelden forefalder Lejlighed til det Stæd hvor den laug dagede Rasmus Monsen i Sundfiord opholder sig. Comparenten saae sig derfore nødsaget nu atter at udbede Laugdagen igjentagen neste Som/m/er Ting.

Eragtet

Retten igjentager atter den for udeblevne Rasmus Monsen given Laug dag derhen at han til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare.

Jacob Johannes Gimmeland contra Thomas Gimmeland

Pr: Sr: Kramer mødte for Hoved Citanten med Tilkjende givende at hans Principal ikke endnu ..(?) var bleven forsynet med de til Sagens Oplysning behøvende Documenter, hvor fore Comparenten paa den Grund maatte begjere Sagen udsadt til neste Sommer Ting.

Contra Citanten Thomas Gimmeland mødte og protesterede imod den forlangte Anstand og begjerede Dom i Sagen.

Pr: Kramer vedblev sit forrige med Erindring at det var den søgende Part.

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges med Erindring.

15. Publ: en Pante Obl: udgiven af Rasmus Nielsen Øvre Fyllingen til Knud Pedersen Fantoft stoer 300 Rdlr med 1te p:tets Pant i ½ Løb og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Øvre Fyllingen dateret 7de 8bris 1774.

16. En ditto udgiven af Ole Nielsen Henne til Mons Nielsen Bratland stoer 88 Rdlr mod 1te p:tets Pant i 1 Pund og 21 Mark Smørs Leje i Gaarden Henne dateret 7de 8bris 1774.

1774: 204

17. En Pante Obl: udgiven af Sr: Ditmar Kahrs til den Bergenhuusiske Munderings og Udrednings Casse stoer 500 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Fantoft af Skyld 1 Løb Smør og 2 Skilling Penge dateret 14de 8bris 1774.

18. En ditto udgiven af Samuel Geverts Møller til Madame sal: Jacob Gieses stoer 250 Rdlr med 2den p:tets Pant i den saa kaldede tyske Mølle og tilhørende Huuse paa Møllendal dateret 4de Febr: 1774.

19. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Johannesen ytre Hope til Anders Michelsen paa 18 Mark Smør og ¼ Huud i Gaarden Sletten dateret 7de 8bris 1774 med Revers.

20. En Kongel: Allernaadigst Bevilling for Jacob Giese paa Kroehold ved Møllendahl dateret 10de 7br: 1771.

21. Et Skjøde udgiven af Søren Eliasen Riple til Lars Olsen Smøraas paa 8 5/8 Marker Smør og 1/45 Huuds Leje i Gaarden for 21 Rdlr 3 mrk dateret 7de 8bris 1774.

22. Et Skjøde udgiven af Skoemager Michel Evertsen til Sr: Friderich Foswinckel paa et Huus ved Nyegaards Porten for 37 ¼ Rdlr dateret 4de 8br: 1774.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: David Brehmer til Niels Svendsen paa 2 Pund og 6 Mark Smør i Gaarden Lund dateret 14de Maji 1774 med Revers.

24. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Skoemager Michel Eversen til Sr: Foswinckel stoer 28 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huuse ved Nyegaards Porten dateret 28de Augusti 1770 og publiceret den 9de 8br: e: a: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de 8br: 1774 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

25. Aflyst en ditto udgiven [af]? nogle Feldberedere Watlan med fleere til Jacob Giese stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i 1/5 i Feldbereder eller Stampe Møllen ved Aarestad dateret 12te Martii 1759 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Madame Gieses paategnede Qvitering af 12te Septbr: 1774 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Og da Dagen var forløben udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 8de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret

26. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Søren Eliasen Riple stoer 100 Rdlr mod Pant i hans ejende Barke Mølle ved Møllendahls Elven nest efter 400 Rdlr forhen prioriteret dateret 28de Maji 1774.

27. En Odels Lysning udgiven af Clamer Moritzen til den Tyske Mølle ved Møllendahl dateret 27de April 1753 og publiceret den 8de Maji e: a:

Almuen i dette Skibreede blev af General Vejmesterens Fuldmægtig Sr: Olstad inddeelt i 12 Roeder og Roedemester for eenhver beskikket

Dernest blev af Fogden fremlagt til hans Regenskabs Bielæg 1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 2den qv: at Sr: Danckert Krohn ved Mageskifte er overdragen Gaarden Solem med underliggende Pladser og til 10de qv: at Elling Ellingsen Søre aas udgaaer og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriver sig ved Designation ved aarets Udgang at give nærmere Oplysning. 2. Aftags Vidnet uden Forandring 3. Odels Mandtallet 4. en nye Matricul 5. Restance Liste over det Kongel: Undsætnings Korn stoer 385 Rdlr. og 8 s 6. Consumtions Restancen 170 Rdlr 3 mrk 8 s 7. Restancerne af de ordinaire Skatter beløber 761 Rdlr 4 mrk 1 s for indeværende Aar 560 Rdlr 5 mrk 13 s for de forrige Aar, den frivillige Gave 25 Rdlr 2 mrk 4 s Procento Skatten 49 Rdlr 3 mrk 14 s.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1775 opnævnt følgende 8 Laug Rettesmænd 1. Claus Blechingberg paa Solem 2. Anders Chrispinusen Solemsvigen 3. Ole Nielsen Bachen 4. Rasmus Olsen Hougsdahl 5. Ole Olsen Samdahl 6. Søren Eliasen Riple 7. David Nielsen Øfsthun og Colbeen Nordaas.

Dernest blev de til Dom optagne Sager udsatte til et Udsættelses Ting Løverdagen den 12te Novbr: førstk: her paa Stædet

Og da ingen efter 3de Udraab havde meere ved Sage tinget at udrette, blev samme herved sluttet og ophævet.

1774: 204b

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1774.

1774 den 10de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et almindeligt Høste Skatte og Sage Tings Holdelse for Herløe Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran f: 152 ere anførte, overværende Hr: Fogden Heibergs Fuldmægtig Sr: Cort Kramer Bøygde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da blev publiceret de samme Forordninger og Amts Rescripter som ved Høste Tinget for Sartor Skibreede er anførte

dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Fløxsand d/en 7de April 1774 efter afg: Koene Karie Simons Dotter
2. Et ditto paa Gaarden Landsvig d/en 8de ejusdem efter afg: Mand Jacob Pedersen.
3. Et ditto paa samme Gaard {sam/m/e dato} d/en 9de ejusdem efter afg: Koene Karie Erichs Dotter
4. Et ditto paa sam/m/e Gaard sam/m/e dato efter afg: Myndtling Erich Pedersen
5. Et ditto paa sam/m/e Gaard sam/m/e dato efter Myndtlingen Marthe Peders Dotter.

6. Et ditto paa Gaarden Røisætter sluttet d/en 14de Septbr: 1774 efter afg: Anders Jonsen.

*6. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Consul Wallace til Mons Torchildsen Kielstad paa et Pund Fiskes Leje i Gaarden Toft dateret 4de Xbr: 1773 {med Revers}.

7. En ditto udgiven af Hr: Capt: Krog til Tosten Olsen paa 3 Mark Smør 7 Mark Fisk og 1/12 Faar i Gaarden Ohen dateret 1te Maji 1774 med Revers.

8. En ditto udgiven [af] Hr: Capt: de Svanenhielm til Hans Michelsen paa 19 Mark Fisk og ¼ Faar i Gaarden Alveim dateret 8de Augusti 1774 med Revers.

9. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Magnesen paa 6 Mark Smør 3 Mark Fisk og ½ Kande Malt i Gaarden Søre Houland dateret 20de Septbr: 1774 med Revers.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Rasmus Thomasen Brevig til Anders Nielsen Hegøen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 2/3 Skilling i Gaarden Brevig og 5 Skilling i Gaarden Oen dateret 15de Julii 1761 og tinglyst d/en 19de 8br: e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 20de Octbr: 1773 er betalt og derfore mortificeres.

Nye Sag

{Niels Nielsen Hielmen contra}

Johan With Jansen Hielmen contra Niels Nielsen Hielmen

Johan With Jansen Hielmen gav til kjende med skriftlig Stevning til denne Ret at have indkaldet Niels Nielsen Hielmen at frafløtte og indrømme Citanten som Ejermand og Boeslidsmand hans brugende Anpart udi Gaarden Hielmen og oprette ham denne Processes forvoldte Omkostning med viidere efter Stevnemaalets Indhold saa lydende.

Kirstine Hendrichs Dotter \Screuder/ mødte paa hendes Mands indstevnte Niels Hielmens Vegne i hans Sygdoms Forfald og vedtoeg lovlig Varsel og fremlagde en af Gudmund Halvorsen Hielmen under 20de Novbr: 1709 udgiven Forskrivelse til hendes Fader Hendrich \Screuder/ at han og Livs Arvinger stedse skulle beholde saadant Brug udi gaarden Hielmen, hvorefter hun formeener at Citanten ej har nogen Føye at fratrænge hende dette Brug, ligesom og for nogle Aar siden i liige Tilfælde er afsagt Dom, hvorved hende er tilkjendt Besiddelsen deraf der nu er usvækket og har vunden Lovs Kraft. Bemelte Forskrivelse er saaledes lydende.

Citanten fremleverede et skriftlig Indlæg af Dags dato saa lydende og dermed indloed Sagen Dom.

den indstevntes Hustrue indloed ligeledes fra hendes Siide Sagen Dom.

hvorefter Sagen optages til Doms.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foran førte Laug Ret hvor da blev publiceret

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hr: Fogden Heiberg til Hr: Biskop Friies stoer 1400 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Strømsnæs af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt dateret 16de Augusti 1764 og tinglyst d/en 24de 8br: e: a:, der efter Creditors paategnede Qvitering af 11te 8br: 1774 er indfriet

12. publ: en Pante Obl: udgiven af Hr: Foged Heiberg til Sr: Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Strømsnæs af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt samt eendeel Specificeret Løsøre dateret 8de 8br: 1774.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Niels Koren og Jacob Erpecom til Assessor Brøcher stoer 1000 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Kræmer Lejet Blomvog og Gaarden Næsse af Skyld 1 Wog Fisk dateret 24de April 1757 og tinglyst d/en 9de Maji 1757, der efter Creditors paategnede Qvitering af 24de Novbr: 1772 er indfriet og derfore herved mortificeres.

14. Et Skjøde udgiven af Jacob Erpecom og Niels Koren til Hr: Krigs Assessor Falch paa Kræmer Lejet Blomvog og underliggende Gaard Næse af Skyld 1 Løb Smør for 1200 Rdlr dateret 5te Xbr: 1772.

15. En Pante Obl: udgiven af Krigs Assessor Falch til Frue Brøcher stoer 1000 Rdlr mod 1te p:tets Pant *i imod 1te p:tets Pant* i Kræmer Lejet Blomvog og underliggende Gaard Næse dateret 24de Novbr: 1772.

16. Et Skjøde udgiven af Hans Stephensen Agotnes til Johannes Olsen paa 12 Marker Fisk *i *for Sexten Rdlr. i Gaarden Wiig dateret 4de 8br: 1774

Sr: Claus Lampe contra Hr: Krigs Raad Koren efter Laug dag efter Contra Stevning Contra Citanten Hr: Krigs Raad Koren loed i hans Svoger Hr: Politie Mester Broses Skrivelse dateret 8de hujus fremsende den efter Contra Stevning den 10de Maji nestl: givne Laug Dag med Paategning om lovlig Forkyndelse samt et Indlæg af benævnte 8de hujus med deri paaberaabte Bielag fra Lit: A: til D: og derefter *paatrænge Dom protesterende imod al videre Anstand. bemelte Indlæg er af følgende Indhold.

Pr: Sr: Rodtwit mødte for Hoved Citanten og i Henseende det i Dag fra Contra Citanten under en Svogers Navn frem leverede Indlæg ikke vilde opholde sig over hvorudi dette Svogerskab egentlig maatte bestaae, men vil i den Stæd ikkun gjøre følgende korte Anmærkninger 1. at Bielaget Lit: A er uden dato og lyder allene paa Laurids Baarstad og hans Arvinger 2. at Bielaget Lit: B ej heller lyder paa andre end da værende Biskop Smed 3. at ligesaavel som man i disse Form….uder(?) har holdt fornøden at lade det Kongel: Privilegium paa Gaarden Asch af Konge efter Konge confirmere indtil i Aaret 1719 saa maatte og saadant i Eftertiiden være nødvendigt, men da dette ikke er skeed og disses gamle confirmerede Privilegier ej heller lyde paa Hr: Krigs Raad Koren, maae det falde af sig selv at han ej deraf kand uddrage nogen Tilegnelse 4. at Bielaget Lit: C nemlig det Hr: Krigs Raad Koren meddeelte Auctions Skjøde ikke hjemler ham megen (nogen?) adelig Friehed til Gaarden Asch men er solgt paa liige Maade som de øvrige i Skjødet benævnte Gaarde; i det øvrige benegtede han hvad Contra Citantens Indlæg ellers indeholder og maatte undre sig over at man vilde ved Bielaget Lit: D beraabe sig paa en Dom som er falden i en anden Sag denne ganske uvedkommende. At ellers Gaarden Asch svarer som andre uprivilegerede Gaarder de Kongel: Skatter og andre Udredseler, ja at den er bortbygslet til 3de Bønder og at Ejeren Krigs Raad Koren ej derpaa holder Dug eller Disk godtgjorde Comparenten med Hr: Foged Heibergs Attest af Dags dato som han producerede saa lydende. Og at Hr: Krigs Raad Koren har været og er vaklende i sin urimelige Paastand beviiser Comparenten med Hr: Krigs Raadens originale Brev til Hoved Citanten dateret 23de Febr: 1772 saa lydende Skjønt nu dette kunde være nok til Legitimation for Sr: Lampe saa vilde han dog gjøre beviisning paa Forordningen af 13de Augusti 1734(?) dens 9de Articul; thi ligesom Bønderne med deres familie samt Huusmænd og Inderster paa Gaarden Asch have liige med andre tiende ydende Bønder nydt frie Begravelse i Strudshavns Kirke Gaard, saa maae og deraf nødvendig følge at Tienden udisputeerlig maae betales, saafremt de allene vil vente at nyde christen Jord. Til Slutning gjorde han Anviisning paa Skatte Forordningen af 28de Xbr: 1745 som tydelig foreskriver at ingen enten virkelig eller caracteriseret adelig maae nyde adelige Sæde gaarde frie allsaa længe de ikke selv beboe dem og derpaa holde daglig Dug og Disk, hvilket i Henseende til Krigs Raaden er tvertimod Sandhed end og efter hvad han selv i egen procedure har tilstaaet. Comparenten paastoed derfore Contra Søgemaalet som ulovbeføyet og urimeligt tilsidesadt, hvorimod han henholdt sig til Hoved Citantens forhen udførte Procedure med Paastand om Tillæg i Omkostninger med 12 Rdlr og saaledes ærbødigst indloed Sagen Dom, hvortil den optages.

Nye Sag

Frue Krigs Raad Falchs contra Anders Echeland med fleere

Hr: Foged Heiberg gav til kjende som Laug værge for Frue Assessorinde Falch til dette Ting med mundtlig Varsel at have ladet indkalde hendes Lejlænding Anders *Johannes Echeland ej allene fordie han uden Ejerens Minde og Tilladelse haver tilladt andre frem/m/ede og uvedkommende at slaae Græs paa den ham tilbygslede Jord og samme bort føre, men endog fordie han som en slet uduelig og skadelig

1774: 205b

Jordemand haver ladet Gaardens Huuse saa aldeeles forfalde og nedraadne at de neppe staar til Reparation foruden at han i alle andre Deele har ilde dyrket og behandlet Jorden, derom at anhøre Vidner og liide Dom til Bygselens Forbydelse og al tilføyet Skades Erstatning, saa er og ligeledes til dette Ting indstevnt Ole Olsen Wigebøe og Bendix Knudsen Øfsen som de der have slaget Græs paa denne Jord og bort ført Høet derfra uden Ejerindens Tilladelse derom ligeledes at høre Vidner og liide Dom til at erstatte den derved forvoldte Skade samt een for alle og alle for een at betale Processens Omkostning. Til Vidner i denne Sag er under Lovens Falsmaal indkaldet Iver Andersen Echeland, Christen Taraldsen og Lars Larsen ibidem endelig og som Vidner om Huusenes Brøstfældighed Halvor Larsen Schielanger og Haaver Olsen Espetved. samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Indstevnte Anders Echeland tilbød sig i Mindelighed at rette for sig derhen til nestk: Foraar at ville ryddiggjøre Gaarden saa og til Afdrag paa Huuse Aaboden som beløber sig henved 90 Rdlr at lade følge med Gaarden den derpaa værende liden Besætning bestaaende af 2 Kjør, hvormed Hr: Fogden paa Citantindens Vegne gav tilkjende at være fornøyet i Henseende til hans bekjendte yderlige Armoed.

Ole Olsen Wigebøe og Bendix Knudsen Øfsen tilstoed sidstl: Sommer at have slaget og bort ført fra indstevnte Anders Echelands Brug i Gaarden Echeland eendeel Høe uden Tilladelse dertil af Frue Falch som Ejer.

Hr: Fogden Heiberg frafaldt Vidners Førelse i henseende til det uden Tilladelse slagne og bort førte Høe efterdie de indstevnte selv har tilstaaet det, men da disse ej i Mindelighed ville rette for sig saaledes som Hovedmanden, saa indstillede han Sagen Dom med saadan Paastand at Ole Wigebøe og Bendix Øfsen for saadan deres forøvede lovstridige Omgang maatte tilfindes at betale Citantinden for tilføyede Skade hver i det mindste 8 Rdlr, til Justitz og Vej Cassen hver 2 Rdlr og een for begge i Processens Omkostning 5 Rdlr.

Ole Olsen Wigebøe og Bendix Øfsen tilbød derpaa i Mindelighed at ville rette for sig og erlægge 10 Rdlr saavel for Skaden som Processens Omk: hvormed Hr: Fogden paa Citantens Vegne gav til kjende at være fornøyet og derfore fra faldt Sagen.

Nye Sag

Frue Falch contra Johan/n/es Olsen Røsland og Lars Monsen Aadlandsvigen

Hr: Fogden Heiberg som Laug Værge for Frue Falch gav til kjende med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Johannes Olsen Røsland og Lars Monsen Aadlandsvigen fordie de imod gjorde Fredlysning som til Tinge og paa Kirke Bakke er bleven publiceret, har taget og bortført Skjel fra hendes Land ved Gaarden Herløe derom at anhøre Vidner og liide Dom samt erstatte Processens Omk: Til Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal indkaldet Stephen Heinesen og Ole Monsen Houen derom at aflægge Provemaal. samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

de indstevnte Parter tilstoed Søgemaalet, men Johannes Røsland sagde at være uviidende om den skeede Fredlysning.

Hr: Fogden Heiberg i Anledning de saggivnes egen Tilstaaelse frafaldt Vidnernes Førelse og derimod indloed Sagen Dom med Paastand at de indstevnte for saadan deres lovstriidige

Omgang imod gjorde Fredlysning som ikke kand være nogen ubekjendt maatte tilfindes at bøde til Vej Cassen hver 4 Rdlr og ligesaameget til Sognets fattige samt oprette Processens Omkostning een for begge med 5 Rdlr.
og da de indstevnte ej havde viidere at svare til Sagen, optages den til Doms.

16. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Anders Johannesen Bircheland som Værge for Michel Hielmen til Ole Christiansen paa 18 Marker Fisk og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Sælle dateret 11te 8br: 1774 med Revers.

1774: 206

17. Et Skjøde udgiven af Marie Rognels og Maren Tønders til Stephen Christiansen Wigebøe paa ¼ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Wigebøe for 72 Rdlr 3 mrk dateret 30te Septembris 1774.
18. Et ditto udgiven af ditto til Jon Endresen paa liige Skyld i Gaarden Wiigebøe for liige Summa af sam/m/e dato.
19. En Pante Obl: udgiven af Stephen Christiansen Wiigebøe til Hr: Jens Bergendahl stoer 75 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte hans ejende Anpart i Gaarden Wiigebøe dateret 11te 8br: 1774.
20. En ditto udgiven af Jon Endresen Wiigebøe til bemelte Hr: Bergendahl stoer 75 Rdlr mod liige Pants Rettighed i hans ejende Anpart i Gaarden Wigebøe dateret 11te 8bris 1774
21. Et Skjøde udgiven af Rasmus Monsen Ryland til Anders Johannesen paa 18 Marker Smørs Leje og 6 Kander Malt i Gaarden Echeland dateret 11te 8bris 1774.
22. En Pante Obl: udgiven af Søren Andersen Tollesøen til Diederich Olsen Kleppe stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Tollesøen af Skyld 18 Mark Smør 12 Kander Malt og 4 ½ Mark Fisk dateret 11te 8br: 1774.
23. Aflyst en Pante Obl: af Søren Andersen Tollesøen til Lisbet Niels Dotter stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nys bemelte Andeel i Gaarden Tollesøen dateret 22te Maji 1758 og tinglyst sam/m/e dato, der efter Qvitering af Creditors Mand Mons Andersen Kleppe tegnet paa Obl: er indfriet.

Dagen nest efter den 12te Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

da der i Sagen anlagt af Jan Wit Jansen imod Niels Nielsen Hielmen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Omendskjønt det ej til fulde er bleven afbeviist at den indstevntes Hustrue er en Dotter af Hendrich Screuder, saa er det ej allene uimodsagt fra Citantens Siide, men baade bør hendes Navn derom Vidne og det er tillige at uddrage af Citantens Anførsel udi Indlægget om vederfarne Utaknemmelighed af hans eegen det er at siige hans beslægtede, og da den frem lagde Forskrivelse udgiven af Citantens Farfader Gudmund Halvorsen Hielmen til Hendrich Screuder under 20de Novbr: 1709 og tinglyst den 25de Junii nestefter udtrykkelig indeholder at han og Arvinger ej i nogen optænkelig Maade maae fratrænge Hendrich Schreuder og deres Børn den dem derved overladte Besiddelse og Bruug af 1/3 Part i Gaarden Hielmen, en Forpligtelse som tillige forbinder Citanten som Decendent og Arving der ej ved Arv og Udlæg har erholdet anden og bedre Ret end den hans Forfædre og forrige Ejere have tiltaget sig, saa har det hermed langt anden Beskaffenhed end med en anden Simpel Lejlænding der bør viige Ejeren naar han selv vil tiltræde Bruget, og saalænge den indstevntes Hustrue eller {Arvinger} hendes Sødskende leve kand dem ej betages bemelte Stipulerede Brug og

Besiddelse af Gaarden Hielmen med mindre de skulle forbryde samme ved Misbrug deraf som vel løselig er ommeldt, men ej tilbørlig afbeviist.
Thi friefindes den indstevnte efter saadane Omstændigheder aldeeles for Citantens Tiltale i denne Sag.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Sr: Claus Lampe imod Hr: Krigs Raad Koren afsagt følgende

Dom

Det fra Contra Citantens Siide i rettelagde Skjøde udgiven af Høy lovlig Ihukommelse Kong Christian den Fierde til Mauritz Baastad viiser at Gaarden Asch fra Kronen er solgt med Tiende Friehed, uden at der i *midste Maade er beviist at Tienden nogensinde siden den Tiid har været ydet, hvilket af Contra Citanten er benegtet og hvorimod det af Hoved Citanten paaberaabte Brev fra Jæger under 1te 8br: 1765 intet beviiser da det allene indeholder en Anfordring derom hos Contra Citanten for den Tiid han har ejet Gaarden, men ingen lunde at den for den forbiegangne Tiid er bleven betalt; Og Omendskjønt Gaarden Asch efter derom fremlagde Attest har tabt de den seenere forundte adelige Privilegier, saa følger ej deraf at den tillige har tabt den ved første Afhændelse fra Kronen hjemlede Exemtion fra

1774: 206b

Tiende, som ej derunder saa absolute er foreenet at den joe desuden kand Subsistere, saameget mindre som Lovens 5 B: 3 Cap: 34 art: ej allene i Slutningen fastsætter at de uprivilegerede beholder de andre Sæde gaardes forundte Frieheder som ej er tillagt de privilegerede Personer in Specie, men der endog i det foregaaende undtages naar Godset fra Kronen med slig Friehed er overdraget.
Thi friekjendes Contra Citanten aldeeles for Hoved Citantens Tiltale i denne Sag.

Endelig blev udi Sagen anlagt af Frue Falch imod Johannes Olsen Røsland og Lars Monsen Aadlandsvigen saaledes

Dømt og Afsagt

De indstevnte har selv inden Retten tilstaaet imod gjorde Forbud at have taget og bortført Skjel fra Citantens Land, thi tilpligtes \de/ for uhjemlet og ulovlig Handling at udreede hver for sig i Bøder til Vej Cassen 3 Rdlr og liigesaameget til Sognets fattige, ligesom de og een for begge og begge for een erstatter Citantinden denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 3 Rdlr. At udreedes 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

24. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Olsen og Knud Monsen Brevig til Hr: Capitaine Krog paa 2 Pund og 16 Marker Fiskes Leje i Gaarden Brevig og 1 Pund Smør 2/3 Faar og 2 Pund og 8 Marker Fiskes Leje i Gaarden Oen for 497 Rdlr 5 mrk 13 s dateret 12te 8bris 1774.
25. Et Skjøde udgiven af Rasmus Nielsen med fleere til Jørgen Clemetsen paa 18 Mark Smør ½ Mæle Malt og ¼ Faar i Gaarden Revschaar for 34 Rdlr dateret *dateret 12te April 1774.

dernest blev af Hr: Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen i Henseende til 4de qv: at paa den paa Gaarden Asch anlagde Saug ej dette Aar er noget skaaren og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang at give Designation 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret til 2den qv: at Krigs Raad Koren har en Qværn paa Rydlands Grund, hvoraf svares aarlig Leje 14 Rdlr og derfore ansættes til Skats Ydelse 4 mrk aarlig 3. Øde

Gaards Tings Vidnet at Haaver Espetved har forbunden sig for i Aar at svare Skatten af Gaarden Nøtved, men ingen ville antage den til bestandig Brug 4. Odels Mandtallet 5. den nye Matricul 6. Restancen af de ordinaire Skatter beløber for indeværende Aar 559 Rdlr 1 mrk 6 s for forrige Aaringer 189 Rdlr 2 mrk 6 s og den frievillige Gave 62 Rdlr 14 s 7. Consumtions Restancen 44 Rdlr 5 mrk 14 s 8. Restancerne for Undsætnings Kornet beløber 443 Rdlr 12 s.

Dernest blev til Rettens Afbetjening for nestanstundende Aar 1775 følgende nye Laug Rettesmænd 1. Iver Nielsen Wiig 2. Mons Larsen Tostensviig 3. Johannes Olsen Rong 4. Rasmus Andersen Nore Toft 5. Erich Monsen Bradshoug 6. Amund Erichsen Huusebøe 7. Knud Andersen Iden og 8. Bryngel Johannesen Idenæs.

Skibredets Almue blev indeelt i Roeder og Roedemester for eenhver beskikket

og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, vorder samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1774.

Anno 1774 den 13de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Radøe Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 154 ere anførte,

hvor da først blev publiceret de sam/m/e Forordninger og Stifts Rescripter som ved Sartors Høste Ting ere registerede.

1774: 207

dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Brattetougle den 12te April 1774 efter afg: Koene Anne Peders Dotter
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Friis paa 9 Skillings Leje i Gaarden Wetaas dateret 12te Januarii 1774.
3. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Magnus Olsen paa 18 Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Tolleshoug dateret 21de Januarii 1774 med revers.
4. En ditto udgiven af Sr: Jaen J: Frøchen til Mons Siursen paa ½ Løb Smør og 15 Kander Malt i Gaarden Ascheland dateret 11te 8br: 1774 med Revers.
5. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Anders Siursen paa 1 B/ismer Pund Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Sævdahl dateret 24de Septbr: 1774 med hosfulgte Revers.
6. Et Skjøde udgiven af Ole Thomsen Kaalstad til Gudmund Olsen paa 4 ½ Mark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Kaalstad for 16 Rdlr dateret 29de Januarii 1774.

Willum Rasmussen Ascheland fremstoed og anmeldte at hans Stif Dotter Brithe Anders Dotter med den spedalske Syge er befængt efter derom fremlagde Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner under 30te Septbr: sidstl: og da hun untet er ejende til at betale Indlemmelsen i Hospitalet, der er den ganske Almue vel bekjendt, saa udbad han sig Laug Rettens og ting søgende Almues Forklaring herom indhentet, hvortil blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparenten begjerede ydmygst dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der af Retten blev bevilget.

Dagen nestefter den 14de 8bris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret da der blev

7. Publ: en Odels Lysning udgiven af Rangele Johannes Dotter til 13 ½ Mark Smør og 1 Mæle 1 ½ Kande Malt i Gaarden Indsylte dateret 13de 8br: 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Erich Olsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Nordre Tiore dateret 4de 8bris 1774 med Revers.

Nye Sag

Ole Larsen ytre Helle imod Michel Olsen yttre Helle

Ole Larsen ytre Helle anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkalde Michel Olsen yttre Helle fordie han ikke har holdt Gjærde og Grin i lovlig Stand saa at Chreaturerne derigjennem kommer ind paa Citantens Bøe, saa og at han har beskyldt Citanten for at have staalet et Stykke af Udmarken derom at anhøre Vidnerne Ingebrigt Jonsen Indhelle og Ole Rasmusen sam/m/esteds samt Lars Johannesen Udhelle, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge Provemaal i Sagen, samt Dom at liide i Hoved Sagen og Processens Omkostning at erstatte.

samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel undtagen Lars Johannesen Udhelle, hvorfore Varselen i Henseende til ham eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Knud Haaversen Olsvold og Ole Nielsen ibm: at være skeed den 26de 7bris sidstl: i den udeblevnes {eeget} \Hustrues/ Paahør og Boepæl.

I stæden Ingebrigt Indhelle der er kaldet til Vidne i Sagen, nedsadte sig som Laug Rettesmand Rasmus Johannesen Indhelle.

Indstevnte Michel Olsen *Indhelle (ytre Helle) benegtede den 1te Deel af Søgemaalet at hans Chreaturer nogen sinde har foraarsaget nogen Skade paa Citantens Mark, i hvilket han skulle findes villig til at oprette det og paastoed at hans Gjerde var saa godt som nogen andens, men tilstoed at have sagt at Citanten havde staalet et Stykke af Udmarken da han har indhegnet noget deraf som stedse har været tilfælles for de samtlige Opsiddere paa Gaarden.

Da den indstevnte selv har tilstaaet den tilføyede Beskyldning, frafaldt Citanten Vidnernes Førelse og som det ej her men paa Aastæden efter Rettens Siigende kand paakjendes hvorvidt det paaklagede Gjerde er forsvarligt eller ej, saa indloed han Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes en liden mulct og oprette denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk,

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt {dømt og}

Dømt og Afsagt

Indstevnte Michel Olsen ytre \Helle/ som inden Retten har tilstaaet at have beskyldt Citanten at have staalet af Udmarken, uden at beviisliggjøre saadant, tilpligtes at udreede udi mulct 2 Rdlr til Justitz Cassen og liigesaameget til Sognets fattige, hvorfor og samme mortificeres og bør være aldeeles

1774: 207b

død og magtesløs uden at kom/m/e Citanten til Forklejnelse paa goede Navn og Rygte dernest bør han og oprette Citanten Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk At udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

Ole Rasmussen Lunde fremstoed og anmeldte at hans Søster Marthe Rasmus Dotter med den spedalske Syge er befængt efter derom frem viiste Attest fra Stads Physico Hr: Doctor Buchner under 30te Septbr: sidstl: og da hun intet er ejende til at betale Indlem/m/elsen i

Hospitalet, der er den ganske Almue bekjendt, saa begjerede han ærbødigst Laug Rettens og Almuens Svar her om indhentet, hvortil af Laug Retten og tingsøgende Almue blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt er.
Comparenten begjerede dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

9. Publ: et Skjøde udgiven af Peder Larsen Sletten til Gullach Nielsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Sletten for 102 Rdlr dateret 14de 8bris 1774.

Dagen nestefter den 15de 8bris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret.

Ob: Lt: Nicols Sterboe imod Raadstue Skriver Geelmeyden efter Udsættelse æsket i Rette af Sr: Cort Kramer paa hans Broders Procurator Kramers Vegne for Citanten, hvornest han paatrængede Dom i Sagen og til ydermeere Beviis for at den fremlagde Obl: i rette Tiid er bleven Debitor opsagt fremlagde han en attest derom under 8de denne Maaned af Raadstue Tjenerne Kierulf og Ravn og paastoed Tillæg til de forhen paastaaet Processes Omkostninger 3 Rdlr. bemelte Attest er af følgende Indhold.
den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore i Sagen blev afsagt følgende

Dom

Efter i rette lagde Pante Obl: under 23de Novbr: 1764 er Hr: Raadstue Skriver Geelmeyden skyldig afg: Ob: Lt: Nicol 200 Rdlr med Rente fra 23de Novbr: 1770, som han efter skeede Opsigelse under 7de Xbr: 1771 ej har indfriet, thi tilpligtes han at betale Citanten sammes Indhold med Rente Fem af Hundrede indtil Betaling skeer samt oprette denne Rettergangs Omkostning med 8 Rdlr. at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17de qv:, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 8de qv: at paa Rosnes ej i Aar har været falholdet noget, hvorfore ingen Nærings Skat deraf kand svares og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang med Designation at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne af 2 qv: bestaaende; hvorudi ingen Forandring fra forrige Aar er 3. Odels Mandtallet 4. den nye Matricul 5. Restance Listen over de ordinaire Skatter; der for dette Aar beløber 624 Rdlr 5 mrk for forrige Aaringer 151 Rdlr 3 mrk 10 s frievillige Gave 21 Rdlr 4 mrk 10 s og Procento Skatten 28 Rdlr 5 mrk 1 s 6. Restancen af Consumtionen beløber 19 Rdlr 3 mrk 8 s 7. Restancerne for Undsætnings Kornet beløber 345 Rdlr 5 mrk.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestkommende Aar 1775 som Laug Rettesmænd udnævnet følgende nye Mænd 1. Niels Larsen indre Sæbøe 2. Johannes Jacobsen Tolleshoug 3. Lars Andersen Bircheland 4. Rasmus Thomasen Dalland 5. Ole Gudmundsen Indhelle 6. Simon {…….} \Michelsen/ Kvalem 7. Niels Joensen Marøen og 8. Niels Olsen udSylte.

Skibredets Almue blev inddeelt i 19(?) Roeder til Vej Arbejdet og Roedemestere derfore beskikket af General Vejmesterens Fuldmægtig Sr: Olstad

Og da ingen efter 3 Udraab havde videre at udrette ved Sage Tinget, er sam/m/e sluttet og ophævet

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1774.

Anno 1774 den 17de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Kiilstrømmen til et almindeligt Høste Tings Holdelse for Lindaas Skibreedes Almue og betjent af Sorenskriveren og følgende Laug Rettes Mænd 1. Haldor Andersen Hodne 2. Arve Erichsen Hondeland 3. Joen Larsen Konglevold 4. Colbeen Johan/n/esen Waage 5. Hans Bergesen Fanebust 6. Hans Olsen Loftaas 7. Niels Nielsen Soleim 8. {Ole} Jacob Michelsen Syslach, overværende Kongl: May:ts Foged Hr: Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue,

hvor da først bleve publicerede de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

1774: 208

Dagen nestefter den 18de 8bris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Karland efter afg: Hans Gievlesen sluttet d/en ?9de Maji 1774.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Qvalvogen den 14de Aprilis 1774 efter afg: Lars Andersen.
3. Et ditto paa Gaarden Udlyhren den 23de Julii 1774 efter afg: Hans Michelsen
4. Et Skjøde udgiven af Anne Jacobs Dotter, Friderich og Clement Clementsen Rosnes til Jacob Clemetsen paa 2 Pund 6 9/11 Mark Smør og 35 3/11 Kande Malt i Gaarden Førland for 67 Rdlr 4 mrk 4 s dateret 9de Martii 1774.
5. En Udlægs Forretning af 29de Junii 1774, hvorved Hr: Raadmand Weiner er bleven udlagt 2 Pund 11 8/11 Marker Smør og 38 10/11 Kande Malt i Gaarden Førland for Wexel Obl:s Krav 104 Rdlr 2 mrk 4 s

Nye Sag

Gregorius Arnesen Rongvæhr contra Johannes Johan/n/esen Børilde

Gregorius Arnesen Rongvær anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johannes Johannesen Børilde for Nægtelse at udlevere ham som anordnet Værge for Lars Erichsen den Myndtlingen efter hans Fader tilfaldne Arve Lod stoer 20 Rdlr derfore at liide Dom i Hoved Sag og \til/ Omkostning.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Jon UdKeilen og Jens Aaraas at være skeed i Gaar 14 Dage i eeget Paahør og Boepæl.

Citanten begjærede den udeblevne Laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Johannes Johannesen Børilde gives Laug dag til neste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Magister Ludvig Daae contra Ole Monsen indre Lyhren

Hr: Danckert Heiberg æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra seeneste Som/m/er Ting og Producerede en Attest af Dags dato til beviis om det paasøgte, der er af følgende Indhold, hvornest han indloed Sagen Dom med Paastand at indstevnte Ole Monsen indre Lyhren maatte tilfindes at betale de paastævnte 20 Rdlr og oprette denne Rettergangs Omkostning med 4 Rdlr i det mindste.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Sagen optages til Doms.

Erich Schaarnæs imod Mads Spiøtøen

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laugdag, hvis lovlige Forkyndelse tilstæde mødende Mads Spiøtøen vedtoeg.

den indstevnte gav tilkjende at han havde bemægtiget sig den paastevnte Baad da han dermed antraf Citantens Tjeneste Dræng Matheus Nielsen Bragøen at borttage Østers paa sit Land og Dagen efter talte med Citantens Hustrue derom, at naar hendes Mand kom til ham skulle han faae Baaden igjen naar han vilde Love ej at lade saadant skee oftere, hvortil Citantens Hustrue svarede at det dermed maatte beroe til hendes Mands Hjemkomst det han tillige siden har ladet Citanten tilkjendegive ved 2de Mænd og hvorom han har contra stevnet til Vidners Førelse af Knud Weraas og Michel Qvalvognesset og Karie Ivers Dotter Finnesbøe og Michel Bragøen, ligesaa er og til Sagen kaldet Einer Lechvold som Formynder for Matheus Nielsen til Vedermæle i Sagen.

Citanten Erich Schaarnæs protesterede imod de uventelige paaberaabte Vidners Førelse da han ej til sam/m/es Anhørelse er kaldet ej heller contra stevnt i Sagen, i Øvrigt benegtede han alt ubeviisligt og reserverede sin Tiltale for den i den indstevntes Andragende indbefattede urigtige Beskyldning det han skulle være Medviider i at Østers fra hans Land blev bortaget, og dernest indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at erstatte den borttagne Baads Værdie med 8 Rdlr samt Opretning for de 3 Aar han

1774: 208b

til sit fornødne Brug har maattet leje Baad hos andre á 1 Rdlr aarlig i det mindste og for slig selvraadig voldsom Behandling at ansees med *med Bøder til Justitz og fattig Cassen og endelig oprette Citanten denne Rettergangs forvoldte Omkostning i det mindste med 4 Rdlr.

den indstevnte gav tilkjende at han af Ukyndighed har forsømt at stevne Hoved Citanten til Vidnernes Anhørelse og derfore begjerede Sagen udsadt til neste Ting til Continuations Stevning at udtage.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Ting for at forfølges ved Continuations \Contra/ Stevning da de indstevnte Vidner ej kand admitteres imedens Hoved Citanten ej denne gang lovlig er kaldet til Sagen eller deres Afhørelse.

Knud Fanebust med fleere contra Iver Hansen Kaalaas.

Citanterne æskede Sagen i Rette efter Laug dag saa lydende,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, thi fremstoed de brugte Kaldsmænd Lensmand Lars Fieldsende og Jacob Fieldanger som eedelig bevidnede sidstl: Michelsdag i den indstevntes eget Paahør og Boepæl at have mundtlig forkyndt ham Laugdagen da sam/m/e ej endnu var dem beskreven tilkommen formedelst Ophold paa Vejen, dernest fremstoed og Knud Fanebust og Rasmus Kaalaas og forklarede at de sidstl: Fredag have i egen Person foreviist den indstevnte den beskrevne Laugdag.

Citanten fremviiste et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Kaalaas den 15de Junii 1765 efter afg: Ole Stephensøn hvorved deres Myndtlinger tilsam/m/en er udlagt 18 Marker Smør i den indstevntes paaboende Anpart i Gaarden Kaalaas, de indloed derfore Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale resterende 8 Aars Landskyld med 4 Rdlr og erstatte Søgemaalets Omkostning med 4 Rdlr.

hvorefter Sagen optages til Doms.

Dagen nestefter den 19de 8bris vedvarede Sage Tinget med forrige Laug Ret,

da der udi nys foranførte Sag saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Iver Hansen Kaalaas, der efter givne Laug dag ej har haft noget imod Søgemaalet at indvende, tilpligtes at betale Citanterne den paasøgte resterende Landskyld med 4 Rdlr og denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 3 Rdlr at udreedes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Hr: Magister Daae imod Ole Monsen indre Lyhren afsagt følgende

Dom

Da den indstevnte selv inden Retten har tilstaaet ikkun at have betalt Citanten 60 Rdlr paa det med ham indgaaede Gaards Kjøb og den fremlagde attest viiser at derfore var udlevet (udlovet?) 80 Rdlr efter Skjødets Formeld, saa tilpligtes Ole Monsen indre Lyhren at betale de paasøgte 20 Rdlr og erstatte Citanten Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr. at fyldestgjøres 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

6. Publ: et Skjøde udgiven af Peder Olsen Wiig til Halvor Monsen paa 18 Mark Smør og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Wiig for 40 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

7. Et ditto af ditto sam/m/e dato til Ole Olsen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a.

8. Et ditto udgiven af Siur Aadsen Berge til Michel Siursen paa \ ½ Løb / 18 Mark Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Berge for 90 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

9. Et Vilkaars Brev udgiven af Michel Siursen til hans Forældre Siur Aadsen og Hustrue Karie Ivers Dotter paa aarlige Leve kaar af nysbemelte tilkjøbte Brug i Gaarden Berge af sam/m/e dato.

10. Et Skjøde udgiven af Anders Tybernæs til Rasmus Larsen og Lars Rasmusen Huuse paa 18 Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Tybernæs for 37 rd dateret 18de 8bris 1774.

11. Et Skjøde udgiven af Jacob Larsen Riisøen med fleere til Anders Arnesen paa 15 ¾ Mark Smørs Leje i Gaarden Qvalvog for 60 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

12. Et ditto udgiven af Anders Arnesen Qvalvog med fleere til Joen Michelsen paa 1 Pund 7 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Qvalvog for 85 Rdlr dateret 18de 8bris 1774.

13. En Obligation udgiven af Aamund Larsen indre Lyhren til Sirie Kaares Dotter Enke efter Peder Oenæs og Medarvinger stoer 99 Rdlr 3 mrk 2 s med 1te P:tets Pant udi hans ejende Anpart i Gaarden indre Lyhren af Skyld 1 Pund og 6 Mark Smør dateret 19de 8br: 1774.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Daae til Arne Olsen paa 1 Spand Smør og 1 ½ Mæle Korns Leje i Gaarden Bersvig dateret 4de Januarii 1774 med Revers.

15. En ditto udgiven af ditto til Lasse Siursen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Frøesæter dateret 13de 8br: 1774 med Revers.

16. En ditto udgiven af Anders Magnesen Nore Bysem til Knud Olsen paa 1 Pund 3 Mark Smør 1 Mæle Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Fam/m/estad dateret 18de 8bris 1774 med Revers.

17. En ditto udgiven af Johannes Jacobsen Horvig til Knud Jacobsen paa 2 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Selgelie dateret 18de 8bris 1774 med Revers.

18. En ditto udgiven af Jon Halvorsen Haande til Ole Siursen paa 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Ringaas dateret 19de 8bris 1774.

19. Et Skjøde udgiven af Rasmus Jacobsen Kaalaas til Hr: Magister Daae paa 1 Pund 3 Mark Smør og 18 Kander Malt \i grd: Kaalaas / for 36 Rdlr dateret 19de 8bris 1774.

20. Et Skjøde udgiven af Hr: Stift Provst Mossin til Johannes Olsen paa 1 Pund Smør 1 Mæle og 4 Kander Malt i Gaarden Houchaas for 40 Rdlr dateret 24de Septbr: 1774.

21. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Joen Knudsen Nedervahl til Mangers fattig Casse stoer 50 Rdlr mod Pant i hans Huus paa Spieldnes dateret 4de Maji 1765 og tinglyst d/en 10de 8br: e: a: der nu efter paategnet Qvitering af Hr: W: Frieman af 26de Septbr: 1774 er indfriet

22. Et Skjøde udgiven af Lars Torgersen med fleere til Torger Larsen paa 14 Marker Smørs Leje i Gaarden Totlandsdahlen for 17 rd 3 mrk dateret 13de Junii 1774.

Sr: Danckert Danckertsen Heiberg contra Enken Magelie Johannes Dotter Soleim
efter Laudag

som Citanten producerede saa lydende,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Lavdagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Iver Udkiilen og Jens Aaraas at være skeed i den udeblevnes eget Paahør og Boepæl for 14 Dage siden.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes en passelig mulct at udreede og oprette ham det gjorde Udlæg til Skydsens Bestridelse og denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 4 Rdlr 3 mrk

hvorefter Sagen optages til Doms.

Sr: Danckert D: Heiberg imod Rasmus Olsen Hopland efter Udsættelse.

Citanten æskede Sagen i Rette og begjerede den atter udsadt til nestk: Sommer Ting for at besørge Vidner indkaldet og anden fornøden Oplysning, der blev bevilget.

23. Publ: et Skjøde udgiven af Syneve Ols Dotter Karland og Gievle Monsen Hougsdahl til Jacob Lampe paa 1 Pund 3 Mark Smør og 4 ½ Kande Malt i Gaarden Karland for 30 Rdlr dat: 19de 8br: 1774

24. En Pante Obl: udgiven af Jacob Lampe til Sr: D: Heiberg stoer 60 Rdlr med 1te P:tets Pant i nysbemelte Gaard Karland og deels Specificeret Løsøre dateret 19de 8br: 1774.

25. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: D: D: Heiberg til Jetmund Andersen paa 1 Pund 3 3/13 Mark Smør og 23 1/13 Kande Malt i Gaarden Synevog dateret 18de 8br: 1774 med revers.

26. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Arentz til Iver Gievlesen paa ½ Løb Smør i Gaarden Hougsdahl dateret 30te 7br: 1774 med revers.

Sr: D: D: Heiberg compareede i Retten og tilkjendegav i Mindelighed at være bleven foreenet med indstevnte Magelie Johannes Dotter Soleim, hvor fore han frafalder den imod hende anlagde Sag, som i Dag til Doms er optagen.

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette anlagt imod nogle Bønder af Mads Fjorden for ulovlig Handel med Tyven Poul Larsen og producerede Rettens givne Laug dag for eendeel udeblevne Vidner \og fleere/ der nu alle mødte og vedtoeg sammes Forkyndelse, hvilken er saa lydende.

af de andre indstevnte mødte Johannes Stegelsvig, Torger Larsen Totlandsdahlen, Halvor Duesund, Iver Todtland, Niels Slire Siur ibm:, Lars Tungedahlen.

Hr: Fogden fremstillede derpaa

3die Vidne Hans Larsen Kietteland der aflagde Eed og vedblev sin forhen i Politie Kam/m/er Forhøret aflagde Forklaring der blev ham forelæst

og da han ej vidste viidere til Oplysning blev han fra Retten dimitteret og fremstoed

4de Vidne Jørgen Clausen Hougsvær der aflagde Eed og vedblev sin forhen ved Politie Kam/m/er Retten gjorde Forklaring med den Forskjel at han allene havde om den eene Opsidder paa Hosteland Lars at han skulle have kjøbt af denne Rug, men ej om de øvrige Naboere sam/m/estæds og med det Tilføyende at han tillige har hørt at Baste Kvinge skulle have kjøbt noget Fisk af

1774: 209b

Poul Larsen
og da han ej vidste viidere til Oplysning blev han dimitteret

5te Vidne Arnfind Matre der aflagde Eed og vedblev den forrige af ham i Politie Retten gjorde Forklaring,
hvorpaa han blev afskeediget, og fremstoed

6te Vidne Jørgen Qvamme der aflagde Eed og ved blev sin ved Politie Kammer Retten aflagde Forklaring med den Forskjel at det Torger skulle have solgt Rugen igjen for 3 Rdlr med det paafølgende havde han ej hørt førend ved Ankomsten til Byen af Politie Betjenten Dalgreen, men at de paa Kvinge havde kjøbt Fisk af den anklagede havde Vidnet hørt siige her hjem/m/e i Bøygden,
og da han ej vidste meere til Oplysning, blev han dimitteret og fremstoed

7de Vidne Joen Olsen Hougsvæhr der aflagde Eed og forklarede at han allene har hørt et Bøygde Rygte at Torger Todtlandsdahlen skulle have kjøbt noget Rug i Byen for usædvanlig ringe Priis,
og da han ej vidste meere til Oplysning at forklare, blev han dimitteret.

Baste Knudsen og Johannes Knudsen Kvinge vedblev den af dem første for Politie Kam/m/eret gjorde Forklaring.

Iver Erichsen Todtland refererede sig til sin gjorde Forklaring for Politie Kam/m/eret og gav til kjende at have leveret den eene Tønde Rug tilbage og at have leveret Politie Betjenten Dalgreen 3 Rdlr for den fortærede halve Tønde, hvorom han til neste Ret ville fremviise Qvitering.

Siur Larsen Tungedahlen igjentoeg den forhen ved Politie Kam/m/eret gjorde Forklaring med dette Tilføyende at han førend at afhente Rugen i Sandvigen sagde sin Fader Lars Joensen at han til ham havde kjøbt denne Rug og vilde afhente den i Sandvigen, hvormed Faderen var tilfreds, og siden ved Hjemkomsten imodtoeg den.

Lars Joensen Tungedahlen tilstoed hvad nysbemelte hans Søn har forklaret

Randvei Torgers Dotter Hougsvær nu gift med Torger Larsen Todtlandsdahlen igjentoeg den af hende for Politie Kam/m/eret forhen aflagde Forklaring.

Actor, som ej vidste at frem komme med meere til Sagens Oplysning, begjerede den udsadt til neste Sommer Ting og udbad sig imidler tiid det passerede beskreven for derefter at declarere Sagen til Doms og gjøre sin sluttelige Paastand.

Lensmanden Lars Larsen Fieldsende, som i Hans Miømnens Stæd er beskikket til Defensor for den anklagede, forbeholdt sig til samme Tiid at fremsætte det fornødne til deres Forsvar.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestk: Sommer Ting efter Actors Forlangende

Dagen nestefter den 20de 8bris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret da der blev

27. publ: en Indførsels Forretning passeret den 19de Augusti 1771 paa Gaarden Øvre Tvedt i 1 Pund 16 ½ Mark Smør Skatteskyld og 18 Mark Smør 2 Mæler 6 Kander Malt Landskyld af sam/m/e Gaard for resterende Kongel: Skatter hos Lars Andersen tilsam/m/en 31 Rdlr 15 s

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qv: hvortil blev svaret til 1te og 2den at Sandnæs Sogn er tilkommen og derved skeed Forandring og til 4de qv: der ligger nogle smaa Sauger i Sandnes Sogn, som efter Kam/m/er Collegii Resolution af 3de Septbr: h: a: ere befriede at svare Saug Skat dette Aar til 9de qv: at gjæstgiver Stædet Kiilstrøm/m/en er høylig fornøden for de Rejsende, men i Øvrigt forholder det sig uden Forandring som forrige Aar, og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren \sig/ ved Aarets [Udgang]? at give Designation. 2. det lille Tingsvidne bestaaende af 2 qv:, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar 3. Ødegaards Tings Vidnet og 4. Aftags Tings Vidnet, med hvilke begge ingen Forandring har Stæd fra forrige Aar. 5. Odels Mandtallet. 6. den nye Matricul 7. Restancen af de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 786 Rdlr 2 mrk 5 s for forrige Aaringer 494 Rdlr 2 mrk 12 s og Procento Skatten 31 Rdlr 1 mrk 2 s og frievillig Gave 11 Rdlr 1 mrk 8. Consumtions Restancen 20 Rdlr 1 mrk. 9. Restancen for Undsætnings Kornet 852 rd 5 mrk 10 s

Colbeen Joensen Waage fremleverede et Skjøde af 30te Maji 1771, hvormed han beviiste at være Ejer af ½ Løb Smør 1 Mæle Malt og ½ Huud Landskylds Leje i Gaarden Waage som han siden den Tiid selv har brugt og beboet og derfore paastoed efter Skatte Forordningen Odels Skatten for Aarene 1771, 72, 73 og 74 sig godtgjort, som han af Fogden inden Retten blev tillagt

1774: 210

Dernest blev til Rettens Afbetjening for nestanstundende Aar 1775 opnævnet følgende nye Laug Rettes Mænd 1. Niels Olsen Slire 2. Claus Siursen Riisnes 3. Ole Simonsen Nedre Tvedt 4. Haldor Olsen ibm: 5. Niels Pedersen Oenes 6. Niels Berge 7. Iver {Hendrichsen} \Olsen/ Hellestved og 8. Ole Olsen Østrem.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, vorder sam/m/e ophævet og sluttet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1774.

Anno 1774 den 22de Octobris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrømmen til et almindeligt Høste Ting for Alenfiths Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som her foran f: 155 ere anførte, undtagen at i Stæden for Gullach Olsen Todtland sadt Anders Larsen Gousereide,

hvor da først blev publiceret de samme Forordninger og Rescripter som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg Bonde Lensmanden og en talriig Tingsøgende Almue. Formedelst det stormende Vejrlig er Sorenskriveren bleven opholdt paa nestforrige Tingstæd da man for Modvind og overhaande Storm umuelig kunde kom/m/e frem og derfore blev ej Tinget i gaar holdt efter Berammelse.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Brev.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Herland d/en 11te April 1774 efter Myndtling Dordie Berges Dotter

2. Et ditto paa Gaarden Siurset efter afg: Anders Olsen begyndt d/en 18de April og sluttet den 28de Junii 1774.

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Landsvig i Herløe Skibreede den 8de April 1774 efter afg: Jacob Pedersen.

4. Et Skjøde udgiven af Amund Larsen indre Lyhren til Rasmus Larsen Huuse paa 2 ¼ Mark Smør 1 ½ Kande Malt og 1/32 Huud i Gaarden Lille Oxe for 12 Rdlr dateret 19de 8bris 1774.

5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Anders Hemmingsen Nore Titland til Ole Andersen Aase stoer 26 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Nore Titland af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 16de Maji 1767 og tinglyst d/en 16de ejusdem, der nu efter paategnet qvitering af 1te Maji 1773 er indfriet og betalt.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Capitaine Krog til Aslach Knudsen paa *paa 9 Mark Smør 1/8 Tønde Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Næpstad dateret 31te Martii 1774 med Revers.

Madame Garman imod Samson Leivestad efter Laug Dag

som Citantinden loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt tilligemed et Indlæg af 19de hujus der i Retten blev oplæst saa lydende.

den indstevnte mødte og havde intet imod Kravet at indvende, men ventede snart i Mindelighed at betale.

hvorefter udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Samson Olsen Leivestad der ej har noget imod Kravet at indvende, tilpligtes at betale Citantinden den efter Obl: af 18de Maji 1759 skyldige Capital 40 Rdlr med resterende Renter fra 18de Novbr: 1760 indtil Betaling skeer á 5 pro Cento og oprette hende denne Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr. at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang.

Nye Sag.

Madame sal: Sorenskriver Garmans imod Christopher Andersen Bolstadøren nu boende paa Korsnesset

efter skriftlig Rettens Stevning som Citantinden loed frem levere paategnet lovlig forkyndt saa lydende, ligesom hun og in originali loed fremlevere Gjelds Beviiset af 29de 8br: 1766 der er af følgende Indhold, hvornest hun indloed Sagen Dom med Paastand at {hun} \den Indstevnte/ maatte tilfindes at betale de paasøgte 10 Rdlr og denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Sr: Jores Lampe mødte paa den indstevntes Vegne i hans Forfald og frem lagde en Seddel fra ham af Dags dato saa lydende.

1774: 210b

Citantinden protesterede paa Dom da viidere dilation var forgjeves efter at han ikke har haft uden alt for lang Tiid til Betaling i Mindelighed i fald det var ham om at gjøre.

hvorefter blev afsagt følgende

Dom

Lovlig indstevnte Christopher Andersen boende paa Korsnesset tilpligtes at betale Citantinden de paasøgte og efter egen Tilstaaelse skyldig værende Tie Rdlr og oprette hende

Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, at fyldest gjøres 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

7. blev publ: Eet Skiøde udgiven af Gullach Olsen Todtland til Lars Johannesen paa 1 Pund Smør 1 Mæhle og 4 Kander Malt i Gaarden Todtland for 80 rd, dateret 22de 8br: 1774

8. Een Obligation udgiven af Niels Larsen Halsteendahl til Erich Larsen Morvigen paa *Catital (Capital) 80 rd imod 1te prioritets Pant i 2 pund 6 M/ark Smør i gaarden Halsteensdahl, dateret 22de 8br: 74

9. Een Ditto udgiven af Hans Aslachsen Fosse til Hr: Jens Bergendahl paa Hammers Præstegields Fattig Casses Vegne for Capital 50 rd imod 1te prioritets Pant i 1 Pund 16 M/ark Smør 2 Mæhler og 2 2/3 Kande Malt, dateret 22de Octobr: 1774.

10. Een Ditto udgiven af Svend Bergesen Seim til Sr: Johan Garman paa Capital 35 rd 3 mrk imod 1te prioritets Pant udj ½ Løb Smør og ½ Hud i gaarden Seim, dateret 22de Octobr: 1774

11. Een Bøgsel Seddel udgiven af Anders Larsen Miaatvedt paa eegen og samtlige MedEjeres Vegne til Peder Olsen paa 6 M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Leivestad, dateret 22de Octobr: 1774 med Revers.

12. Een Ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til Peder Olsen paa 18 M/ark Smør og 6 Kander Malt i forbemelte gaard Leivestad, dateret 30te Septbr: 1774 med Revers.

13. Een Ditto udgiven af Halsteen Olsen Hoplan paa hans Myndtlingers Vegne til Ole Andersen paa 18 M/ark Smør udj gaarden Siuersæt, dateret 22de Octobr: 1774 med Revers

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt til sit Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Qv: hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige Aar uden nogen Forandring, men i Henseende til 12te og 13 qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved *Aarts (Aarets) udgang ved Decignation at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de Qvt: hvorudj ingen Forandring er. 3. Odels Mandtallet, 4. den nye Matricul 5. Restance Listen over de Ordinaire Skatter, der for indeværende Aar Beløber 438 rd 3 mrk 11 s og for forrige Aaringer 171 rd 5 s, Frivillige Gave Restancen 5 rd 2 mrk 2 s. 6. Restancen af Consumtionen Beløber 7 rd 4 mrk 8 s og 7. Restancen af Undsætnings Kornet Beløber 265 rd 12 s.

Dernest blev til Rettens Med betiening for nestkom/m/ende Aar 1775 som Laugrettes mænd udnævnet følgende nye Mænd 1. Ole Nichelsen Midtgaard 2. Ole Arnesen Nedre Mundahl 3. Mons Monsen Grøtvedt, 4. Johannes Hielmetvedt, 5. Endre Andersen Monstad, 6. Mons Andersen Berrefiord, 7. Halvor Knudsen Søre Fæste og 8de Baste Aamundsen Spurcheland.

Derefter blev Skibreedets Almue inddeelt i 7 Roeder til Vej Arbejdet og Roedemæstere derfore beskikket af General Vej mæsterens Fuldmægtig Sr: Olstad

Og da ingen efter skeede udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e slutted og ophævet.

Høste Tinget for Hossangers Skibreede 1774

Anno 1774 den 24de Octobr: blev Retten sadt paa Ting stædet Bernestangen til et almindelig Høste og Sage Tings holdelse for Hossangers Skibreedes Almue og betient udj Sorenskriveren Hr: Regements Qvarteer mæster Haberdorffs lovlige Forfald Af hans

Eedtagne Fuldmægtig Peder Tufteberg i nærværelse af de sam/m/e 8te Edsorne Laug Rettes Mænd som ved Sommer Tinget var tilstæde og som foran i Protocollen Folio 160 er Andført undtagen at i stæden for Siuer Larsen Løetvedt sad Ole Bergesen Fotland og for Jon Olsen Løetvet sad Johannes Olsen Herland, Overværende udj Retten paa Kongl: Mayests: Foged Hr: Christen Heibergs Vegne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Bøygde Lensmand og øvrige Ting søgende Almue,

hvorda blev publiceret de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved Høste

1774: 211

Tinget for Sartors Skibrede ere Anførte.

Den 26de October vedvarede Sage Tinget med samme Laug rett og blev da fra Almuen til Publication indleveret følgende Documenter

1. Eet Skifte brev forretted paa gaarden Lidtland efter afgangne Berge Aamundsen dateret 21de Apriil 1774.
2. Eet Ditto passeret paa gaarden Næsse efter Manden Ole Johannesen den 13de Augustii 1774
3. Eet Deele brev udgiven af Sorenskriveren Regements Qvarteermæster Haberdorff paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Nore Øftshuus efter Jørgen Nielsen, dateret 25de Octobris 1774.
4. Eet Skiøde udgiven af Ole Magnesen Langeland med fleere til Mons Monsen indre Eide paa 4 ½ M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Langeland for 8 rd, dat: 25de 8br: 1774.
5. Eet Ditto af Johannes Knudsen Giettreim til Sønnen Mons Johannesen Hannestvedt paa 1 Pund 8 M/ark Smør og 21 1/3 Kande Malt i gaarden Giettreim for 72 rd dateret 25de 8br: 1774
6. Eet Ditto udgiven af Johannes Johannesen Byseim til Ole Pedersen paa 4 M/ark Smør og 2 2/3 Kander Malt i Gaarden Giettreim for 10 rd dateret 25de 8br: 1774.
7. Eet Ditto udgiven af Ole Andersen Fosse til Myndtlingerne Sisselle, Maritha og Maria Aschildsdøttre paa 7 2/7 M/ark Smør og 5 1/7 Kande Malt i gaarden Aasheim for 11 rd 13 s dateret 25de Octobris 1774.
8. Een Odels Lysning udgiven af Anders Johannesen med Curator Ingvald Fieldschaalnæs til 1 Pund 15 M/ark Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Hougstvedt dateret 23de 9br: 1761.
9. Eet Skiøde udgiven af Sogne Præsten for Lindaas Præstegield Hr: Magister Daae til Sogne Præsten for Hossangers Meenighed Hr: Casten Henrich Schanche paa Hossangers Hoved Kirke og Moe Capel for 170 rd dateret 24de Octbr: 1774.

Nye Sag.

Capelanen til Mangers Præstegield Hr: Arnold Meyer imod
Klokeren til Hammers Præstegield Petter Poulsen

efter Skriftlig Rettens Stevning af 15de Septembris e: a: \som Cta: loed indlevere/ der af den indstevnte er paategnet lovlig at være forkyndt og er saa lydende: fremdeeles loed Citanten fremlægge den indstevntes udgivne Beviis af 28de Junii 1773 til hiemmel for Søgemaalet, og er Af saadan Indhold:

den Indstevnte Kloker Sr: Petter Poulsen mødte ike efter skeede paaraab.

Citanten loed begiere den Indstevnte Laugdaget til nestanstundende Sommer Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Kloker Sr: Petter Poulsen gives Laugdag til nestkom/m/ende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Derefter loed Sogne Præsten til Hossangers Præstegield Hr: Casten Henrich Schanche Almuen og Laug Retten til Spørge hvor de af hans Meenighed finder det best og beqvemmest at erlægge og aflevere den ham som Præst og Kirke Ejer tilkommende Fiske Tiende, hvor til saavel \af/ den tilstædeværende Almue som af Laug retten blev svaret at de ej ved noget bedre og beqvæmere Stæd at opgive til Fiske Tiendens Aflevering *en (end) Præstegaarden.

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer loed fremlægge til sit Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Qv: hvor til blev svart at det uden forandring Forholder sig som forrige Aar, men hvad den 12te og 13de Qv: angaaer forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets udgang ved Decignation at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de Qv: hvortil blev svaret at derudj ingen Forandring er skeed. 3. Aftags Tings Vidne, 4de Odels Mandtallet, 5te Matriculen, 6te det Ordinaire Restance Liste der Beløber sig for dette Aar 419 rd 13 s for forrige Aaringer 87 rd 2 mrk og Frivillig Gave Restance 11 rd 3 mrk 14 og Procento Skats Restancer 9 rd 5 mrk 4 s, 7. Consumptions Restancerne 17 rd 3 mrk og 8de Restancen af den Kongel: Magasin Havre 480 rd 5 mrk 12 s.

Til Rettens med Betiening for det anstundende Aar 1775 som Laugrettes mænd blev udnævnet følgende nye Mænd 1. Hans Jonsen Horsaas, 2. Niels Olsen Mosevold, 3. Ole Erichsen Svennem, 4. Knud Johanesen ibidm:, 5. Arne Andersen Heimvig, 6. Jon Johannesen Hesiedahl, 7. Ole Magnesen Eide og 8de Iver Larsen ibidem.

Dernest blev Skibredets Almue inddeelt i 7 Roeder til Vej arbejde og Roedemæstere derfore Beskikede af General Vejmæsterens Fuldmægtig Sr: Olstad.

Og da ingen efter udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e slutted og ophævet.

1774: 211b

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1774.

Anno 1774 den 27de Octobr: blev Retten sadt paa Tingstædet Bernæstangen til et almindelig Høste og Sage Tings holdelse for Echangers Skibreedes Almue og betient udj Sornskriveren Hr: Regements Qvarteermæster Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de sam/m/e 8te Eedsorne Laugrettes Mænd som ved sidstl: Sommer Ting for dette Skibreede var tilstæde og som foran i Protocol: Folio 161 er Anført, saa var og overværende udj Retten paa Kongel: Mayestets Foged Hr: Christen Heibergs Vegne hans Fuldmægtig Sr: Cort Kramer, Lensmanden og den øvrige Ting søgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Forordninger og Rescripter som ved nest foregaaende Hossangers Skibreede.

dernest blev fra Almuen indleveret til Publication følgende Documenter.

1. Skifte brev forretted paa Huusmands Pladsen under gaarden Nyegaard efter afgangne Mand Knud Knudsen begyndt og slutted den 14de Maii 1774

2. Eet Ditto forretted paa gaarden Hope efter afdøde Erich Stephensen begyndt og slutted d/en 16 Apr: 1774

3. Eet Ditto forretted paa gaarden Biørndahl efter afdøde Gullach Halvorsen dat: 20de April 1774.

4. Een Bøgsel Seddel udgiven af Hillebrant Hermans som Kors Kirkens Forstander i Bergen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malt i gaarden Qvinge til Anders Olsen, dateret 24de Octobr: 1774 med Revers.

Iver Fusesen Høyland som eeneste Arving efter afgangne Stephen Iversen Høyland Æskede Sagen i Rette imod Aamund Iversen Ascheland og fremleverede den for den indstevnte seeneste Sommer Ting givne forelæggelse paategnet lovlig Forkyndt og der efter indloed Sagen Dom med Paastand at den Saggivne maatte tilpligtes at tillevere ham Koen eller og erstatte dens værdie med Penge 5 rd samt at oprette ham denne Retter gangs Bekostning med 3 rd.

Den indstevnte Aamund Iversen Ascheland mødte og begiærede Sagen udsadt til neste Ting for at fremføre Vidner om at den paastevnte Koe var ham af hans Fader overdraget til Betaling for bekomne Koren Vahre og viidere formeentlige tilgoedehavende.

Citanten ved blev sit forrige \med/ at paatrænge Dom og protesterer imod ald viidere udsættelse som alleene sigter til at forlænge Sagen.

Eragtet

Paa det den indstevnte Aamund Iversen Ascheland ej skal have mindste føye til besværing med Retten at være over Iilet bevilges den begiærte Anstand til neste Rett, til hvilken Tiid han paalægges at beslutte Sagen til Doms

Dernest blev i Anleedning Sogne Præsten til Hossangers Præstegield Hr: Schanches forlangende Almuen og Laug Retten tilspurgt, hvor de af hans Meenighed best og beqvemeligst kunde erlægge og aflevere den ham som Præst og Kirke Ejer tilkom/m/ende Fiske Tiende, hvortil saavel af den Tingsøgende Almue som af Laug Retten blev svaret at Lechnæstangen er det beqvæmeste Stæd for Almuen af dette Skibreede at aflevere deres Fiske Tiende til Hossangers Kirke og Præsten

Og da ingen havde viidere ved Sage Tinget at udrette stilles sam/m/e i beroe til i Morgen;

Dagen nestefter den 28de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laugrett og blev da publiceret.

5. Eet Skiøde udgiven af Knud Knudsen med flere til Enken Dordie Nielsdatter paa 4 2/3 M/ark Smør i Gaarden Nyegaard for 15 rd 3 mrk 5 1/5 s dateret 28de Maii 1774.

6. Eet Ditto af Iver Bertelsen Hodneland til Hendrich Monsen paa 10 ½ M/ark Smør og 1 ½ Kande Malt i gaarden Hope for 30 rd dateret 27de 8br: 1774.

7. Eet Odels Skiøde udgiven af Lars Jacobsen nedere Tvedt paa 18 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Wiche til Iver Olsen for 15 rd dateret 28de Octobr: 1774

8. Eet Skiøde udgiven af Johannes Andersen Nedre Helland til Sønnen Gullach Johannesen paa 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt i grd: Helland for 60 rd dateret 28de 8br: 1774

9. Eet Vilkaars Brev udgiven af Gullach Johannesen Nedre Helland til hans Forældre Johannes Andersen og Hustrue Brithe Gullachsdatter paa aarlig Levekaar af nys bemelte tilkiøbte Ejendom i gaarden Nedre Helland af ditto dato.

10. En Contract opretted imellem Brødrene Anders Johannesen og Gullach Johannesen ang: Odelens Overdragelse af den første til forbemelte gaard Helland imod 1 støke udmark af den sidstes andeel i gaarden bemelte Helland, dateret 28de Octobr: 1774.

11. Een Bøgselseddel udgiven af Haldor Andersen Haadne med fleere til Ole Olsen Giellesvig paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden yttre Hindenes, dateret 27de 8br: 1774. med Revers

12. En Ditto udgiven af Johannes Størksen Fetten og Johannes Monsen ibd: til Opsidderen paa gaarden Echnæs paa 1 Sætterstøel i gaarden Fettens udmark imod aarl: afgift 5 mrk Dansk, dateret 28de 8br: 1774 med Revers.

Og da ingen havde videre med Sage Tinget at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen.

Dagen Nestefter den 29de Octobr: continuerede Sage Tinget med for anførte Laug rett og blev da af Fogden Heibergs Fuldmægtig fremlagt til hans Regnskabs belæg følgende Tings Vidner 1. det store Tings Vidne bestaaende af 17 Qv: hvor til blev svaret at det er uden Forandring som forrige Aar, uden alleene til 4de q:tion at de 2de i Madsfiorden Opsadte Flom Sauger som efter Cammer Colegii Resolution af 3de Septbr: dette Aar er befriet for at Svare nogen Afgift, endnu er under Beslag {men} og i Henseende til 12te og 13de Qvæstion: forbeholder Sornskriveren sig ved Aarets udgang ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. det Lille Tingsvidne bestaaende af 2de Qtr: der uforanderlig er som forrige Aar. 3. Aftags Tings Vidnet 4. Øde gaards Tings Vidnet om gaarden Kleven, 5. Odels Mandtallet. 6. den nye Matricul, 7. den Ordinaire Restance Liste Beløber for dette aar 376(?) rd 1 mrk 10 s for forrige Aaringer 169 rd 4 mrk 9 s og Frivillig gave Restancen 4 rd 3 mrk og 8. Restancen af Undsætnings Havren Beløber sig til 592 rd 2 mrk.

Til Rettens med betiening for nestanstundende Aar 1775 blev udnævnt følgende nye Laug rettes Mænd 1. Henrich Monsen Hope, 2. Baste Knudsen Nore Kvinge 3. Niels Iversen Søre Ascheland, 4. Mons Johannesen Storseter, 5. Iver Olsen Wiche, 5. Niels Jacobsen Lille Urdahl, 7. Ellev Siuersen Nummedahl og 8. Knud Gullichsen Nyegaard.

Derefter blev Skibredets Almue inddelt til Vej Arbejde i 7 Roder og Roedemæstere derfore beskikede af General Vejmæsterens Fuldmægtig Sr: Olstad.

Og \da/ ingen efter udraab paa Tinggaarden havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e slutted og ophævet.

Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede 1774

Anno 1774 den 12te Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Møllendahl til et Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede for at afsiige Dom udi de dertil ved sidstl: Høste Ting optagne Sager og betjent af Sorenskriveren og de sam/m/e 8 Laug Rettes mænd som sidstl: Høste Ting vare tilstæde,

hvor da udi Sagen anlagt af Peder Olsen Riple imod Ole Olsen Riple saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Efterat Contra Citanten Ole Olsen Riple havde skjødet Hoved Citanten Peder Olsen Riple hans ejende Anpart udi Gaarden Riple under 14de Aprilis 1772 der inden Tinge blev bekjendtgjort den 8de Maji nestefter, har den sidste ladet sig samme ryddiggjøre og derudi

indsætte samt forbyde den første viidere Brug deraf ved Forbuds og Ryddiggjørelses Forretning af 5te Februarii 1773, som ved Hoved Stevning af 23de Martii e: a: og Continuations Stevning af 29de Julii nestpaafulgte til Stadfæstelse ved Dom her er bleven forfulgt. Contra Citanten har derimod ved 2de for Bergens Byetings Ret erhvervede Tings Vidner det eene begyndt den 19de April 1773 og sluttet den 7de Junii nestefter, det andet begyndt den 6te og sluttet den 20de Septembris e: a:, og derudi afhørte 2de eensstemmige Vidners eedelige Forklaring godtgjort at der i April Maaned 1772 i mellem Hoved og Contra Citanten blev gjort den Aftale ang: dette Sal at Contra Citantens Hustrue, som paa den Tiid levede med ham i Usamdrægtighed og hvorom Søgemaal for Retten var anhængiggjort, ej af Gaardens Værdie skulde erholde noget, at Contra Citanten efter 14 Dages Ophold i Byen skulle igjen til træde den solgte gaarde Part og eje den som forhen dog at det fremdeeles skulle hede naar hans Koene kom tilbage at den tilhørte Hoved Citanten paa det hendes Venner ej deraf skulle gjøre Paastand om Tilbagebetaling af det hun i Boet havde indbragt, at Contra Citanten hertil blev overtalt af Hoved Citanten under den udtrykkelige Betingelse at dette ikke skulle være eller blive ham til nogen Slags Nachdeel, men at han uden Indvending naar Disputen var til Ende med Koenen igjen skulle tiltræde Gaarden som hans sande Ejendom, at Gaardens Priis i Skjødet var saa ringe ansadt paa det at Rettens Middel og Koenen ej skulle erholde noget, at Hoved Citanten har sagt ej at have betalt den i Skjødet fastsadte Kjøbe Sum, men at der allene skeede en Beregning imellem de samtlige Brødre indbyrdes paa det Contra Citanten var dem skyldig, at der blev beregnet Renter af slig Debet og at den eene af dem

1774: 212b

nemlig Knud var beregnet nogle og Tredeve Rdlr der forhen var betalt og han ikke var skyldig, da de ej paa anden Maade kunde komme ud med Kjøbe Summen og at det saaledes skulle lade til at Hoved Citanten i Stæden for Betaling havde paataget sig Contra Citantens Gjeld, at Hoved Citanten efter at Skjødet var udgiven havde sagt at han maatte og vilde holde den med Contra Citanten gjorde Aftale at gaarden liige fuldt skulle være ham tilhørende, men da Contra Citanten var bleven forligt med Koenen vilde Hoved Citanten ej holde dette og derimod selv beholde gaarden, og endelig beretter det eene Vidne at dette blev aftalt i mellem dem at skulle holdes hemmeligt og ej dermed at udlade sig for andre, Contra Citanten paastaaer derfore Skjødet annuteret saavelsom Ryddiggjørelses Forretningen og Opretning for tilføyede Skade og ibragte Elendighed.

Hoved Citanten har fremdeeles fremlagt et ved Bergens Byetings Ret udvirket Tings Vidne begyndt den 26de Julii og sluttet den 4de 8bris 1773, hvorudi de afhørte Vidner forklarer at Contra Citanten selv frievillig har forlanget Skjødet skreven og underskrevet samme uden at lade sig mærke dertil at være overtalt, at han tvert imod var omhyggelig for at samme skulle staae ved Magt og være uryggeligt, at han den Tiid ingen anden Aarsag angav til denne Afhændelse end hans Gjelds afbetaling og at understøtte hans gamle Forældre, han paastaaer derhos at dersom nogen Aftale, som i Contra Citantens fremlagde Tings Vidne er omrørt, der benegtes (benegter) skulle være foregaaet Afhændelsen, saa er det dog tilintetgjort ved Skjødet som en seenere Handel der ej indeholder sligt; Men da Hoved Citanten efter foran førte Vidnernes Forklaring end og efter Skjødets Udstædelse har sagt at han ville holde den med Contra Citanten gjorde Aftale, der er liigesaa forbindende som den skriftlige Foreening og dermed sammen føyet og det saa langt fra kand gjøre noget til Sagen at Contra Citanten har skjult for andre den rette Sammenhæng, at det ej allene tillige var aftalt men endog en nødvendig Følge af denne listige Handlings Natur, saa er det aldeeles klart at det paaberaabte Skjøde har Hoved Citanten pro forma og underfundig tilsnegen sig for at berøve Contra Citantens Hustrue hendes Ejendom i gaarden og efterat denne slemme Hensigt ej blev

opnaaet, da Contra Citanten igjen blev forligt med hende, vender han Kaaben om og under et saa misligt Paaskud tilføyer den barbariske Behandling at skille hans Broder ved Leve Brødet, depossedere ham Gaarden og bringe ham i den yderste Elendighed for tillige derved at beriige sig selv;

Thi Kjendes hermed og Døm/m/es for Ret Det af Contra Citanten under 14de Aprilis 1772 til Hoved Citanten udgivne Skjøde paa hans ejende Anpart i Gaarden Riple bør være aldeeles dødt og magtes løst som ugjort og uskreven ansees liigesom det ej nogen sinde havde været til da ingen Overdragelse derved var intendant efter det under Kjøbet mundtlig Stipulerede, ej heller nogen virkelig men blot fingeret Betaling derfore er skeed; Den under 5te Februarii 1773 af Hoved Citanten udvirkede Forbuds og Ryddiggjørelses Forretning ophæves og tilsidesættes som ubeføyet; Hoved Citanten bør igjen overlevere Contra Citanten hans ejende Anpart i Gaarden Riple med Besætning og inventario i liigesaadan Stand som han imodtoeg den med al tilhørende Avl og Afgrøde og derhos oprette Contra Citanten den ved Udkastelsen tagne Skade, manglende Fortjeneste og i bragte Kummer og Elendighed med Toe Hundrede Rdlr samt erstatte ham denne Rettergangs forvoldte Omkostning i alt med 26 Rdlr, hvoraf Pr: Kramer billiges for Procedure for denne Ret 10 Rdlr og ellers betale Rettens Gebyr og stemplet Papiir. Fremdeeles bør og Hoved Citanten for denne underfundige og lastværdige Handel udreede udi Mulct 10 Rdlr til Justitz Cassen og liigesaameget til Vej Cassen og til Sognets Fattige. Endelig bør og Jacob Busch, Pr: Johan Reutzes Arvinger og Knud Olsen Riple, der som Cautionister have indestaaet for det af Ryddiggjørelses Forretningen flydende, een for alle og alle for een udreede til Contra Citanten det som hos Hoved Citanten maatte briste. At udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang

Dernest blev udi Sagen anlagt af Ole Olsen Riple imod Peder Olsen Riple afsagt følgende

Dom

Efter at Citanten havde anlagt Søgemaal til Høste Tinget 1773 for tilgoedehavende 26 Rdlr deriverende sig fra et Hæste Kjøb, har den indstevnte betalt dem imedens Sagens Forfølgelse og derfore den i Retten anviiste Citantens

1774: 213

Qvitering under 30te Aprilis 1774, hvorefter han vil paastaae Sagen frafalden og ophævet, da ingen Reservation derudi er tagen for Processens Omkostning, men da den ej heller indeholder nogen Fraskrivelse deraf, saa er det saa langt fra at samme derved kand ansees eftergiven, at den mellem komne Betaling tvertimod hjemler Søgemaalets Rigtighed og der fore tilpligtes indstevnte Peder Olsen Riple at betale Citanten denne Rettergangs forvoldte Omkostning med Aatte Rdlr, At fuldbyrdes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Endelig er udi Sagen anlagt af Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas imod Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen følgende Dom

Afsagt

Det Kongel: Allernaadigste Rescript af 14de Maji 1762 byder allene at Lensmanden i criminelle Sager uden Betaling skal forkynde Stevninger, men i Justitz og Politie Sager tildømmes Betaling, og da den fremlagde Regning i Øvrigt stemmer overeens med Allerhøyst bemelte Rescript uden at den indstevnte har haft andet derimod at indvende end at han formeente at hans brugte Procurator Johan Reutz havde betalt det, der er aldeeles tilbagelagt ved Stevne Vidnernes eedelige Forklaring at bemelte Reutz havde henviist Citanten at henholde sig til den indstevnte, Saa tilpligtes Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen at betale

Citanten de paasøgte 5 Rdlr 4 mrk 8 s og erstatte ham Søgemaalets Omkostning med 6 Rdlr. At fyldestgjøres inden 15 Dage fra Forkyndelsen heraf under Adfærd efter Loven.

og da intet viidere var at foretage er Retten igjen ophævet.

{Anno 1774 den 16de}

Høste Ting for Watsværns Tinglav 1774

Anno 1774 den 16de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Bolstadøren til et almindeligt Høste Ting for Watsværns Tinglav og betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 190 ere anførte undtagen at i Stæden for Lars Herlovsen Fosse sad Niels Larsen Næseim, overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da først blev bekjendtgjort de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved de forrige Høste Tinge i Fogderiet undtagen de 3de ang: Fiske Tienden som ej kand vedkom/m/e dette Tinglav, og med Tillæg af den

Kongel: Placat af 5te Octobris 1774 hvorved forbydes Vedde Spil paa Tal Lotteriets Trækninger med viidere.

Og da ingen efter Udraab havde noget at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 17de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret hvor da blev publiceret følgende Almues Breve.

1. En Pante Obl: udgiven af Iver Andersen Svange til Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer stoer 40 Rdlr mod 2den p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Svange af Skyld 12 Mark Smør dateret 20de Novembris 1773.
2. En ditto udgiven af Jacob Olsen Horvej til sam/m/e Creditor stoer 75 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Horvej af Skyld 1 Pund 3 Mark Smør dateret 3de Julii 1773.
3. Et Skjøde udgiven af Knud Olsen Furrenæs til Aschild Siursen paa 1 Pund Smørs Leje i gaarden Tøssen for 77 Rdlr dateret 20de Septbr: 1774.
4. En Pante Forskrivelse udgiven af Aschild Siursen Tøssen til Ole Johan/n/esen Hoshofde og Johannes Andersen Eide stoer 70 Rdlr mod Pant i nys bemelte hans tilkjøbte Jordepart i gaarden Tøssen dateret 20de 7bris 1774.
5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Simon Nielsen Luuhren til Arne Lille Ringheim stoer 100 Rdlr dateret 12te April 1769 og tinglyst den 3de Julii e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 24de Maji 1774 er indfriet og betalt og derfore mortificeres.

Nye Sag

Hr: Cancellie Raad Fleischer contra Erich Siursen Hiørnevigen.

1774: 213b

Hr: Herman Fleischer anmeldte paa sin Faders Vegne at han til dette Ting med mundtlig Varsel at have indkaldet Erich Siursen Hiørnevigen {for sk} at liide Dom til Indfrielse af et af ham til Citanten udgivne Pante Brev af 13de Junii 1770 som han ej efter Opsiigelse har betalt, tilligemed \Renter og/ denne Rettergangs forvoldte Omkostning,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Horvei og Søn Knud Olsen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for 3 Uger siden i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Comparenten begjerede den udeblevne laugdaget

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Siursen Hiørnevigen gives Laug Dag til nestk: Sommer Ting at møde og Sagen at tilsvare.

6. Een Pant Obligation udgiven af Knud Larsen Geilen til Johannes Andersen Horvey stoer 60 rd imod 1te prioritets Pant i 18 M/ark Smør i gaarden Geilen, dateret 17de Novbr: 1774

7. Eet Skiøde udgiven af Brynild Knudsen Horvig og Knud Brynuldsen Bolstad til Knud Aschildsen paa 1 Pund 17 M/ark Smør i gaarden Bolstad for 170 rd, dateret 17de 9br: 1774

8. Een Pante Forskrivelse af Arne Siuersen Wasenden til Niels Siuersen Wasenden stoer 70 rd imod 1te prioritets Pant i 21 M/ark Smør i Gaarden Wasenden, dateret 17de Novembr: 1774.

9. Een Ditto udgiven af Haldor Jonsen Horvey til Anders Jonsen Mugaas stoer 80 rd imod 1te prioritets Pant i 22 M/ark Smør i gaarden Horvey, dateret 17de Novembr: 1774.

10. Eet Skiøde udgiven af Helie Olsen Breche til Sønnen Siuer Heliesen paa 18 M/ark Smør i gaarden Breche for 70 rd, dateret 17de Novembr: 1774.

11. Een Obligation udgiven af Siuer Heliesen Breche til Siuer Gullachsen Rødland stoer 70 rd imod 1te prioritets Pant i nys bemelte hans tilkiøbte Ejendom i gaarden Breche dateret 17de Novbr: 1774.

12. Aflyst en Pant Obligation udgiven af Lars Nielsen Brechhuus til Gullach Knudsen ibdm: stoer 30 rd dateret 4de Novbr: 1763 og Ting lyst samme Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvittering af 17 Novembr: a: c: er indfriet og betalt, hvorfore den herved Mortificeres.

13. Eet Skiøde udgiven af Simon Nielsen Luuhren til Lars Haldorsen paa 6 M/ark Smør i gaarden Luuhren for 143 rd, dateret 17de Novbr: 1774.

14. Een Pant Obl: af Lars Haldorsen Luuhren til Berge Brynnildsen Wette stoer 100 rd med 1te prioritet i nys forbemelte hans tilkiøbte Jordepart i gaarden Luuhren dateret 17de Novembr: 1774.

15. Eet Skiøde udgiven af Gullach Knudsen Brechhuus med fleere til Niels Aschildsen paa ½ Løb Smør udj gaarden Brechhuus for 91 rd dateret 17de Novbr: 1774

16. Een Pant Obl: udgiven af Niels Aschildsen Brechhuus til Gullach Knudsen Brechhuus stoer 57 rd med 1te prioritets Pant i nys bemelte hans tilkiøbte Jordepart i gaarden Brechhuus dateret 17de Novbr: 1774.

Hr: Capitaine Krog contra Bolstads Opsiddere efter Laugdag,

som Citanten loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt saa lydende, hvorefter han indloed Sagen Dom med Paastand at een for alle og alle for een vorder tilpligtet at betale det paasøgte med 24 Rdlr og erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr.

Anders Bolstad mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Laug Dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet i relation Paategningen.

Knud Bryngelsen Bolstad mødte og tilbød at betale sin 3die Deel af de paasøgte.

Citanten vedblev sin Paastand at een for alle og alle for een maatte tilfindes at betale det paasøgte, hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

De 2de indstevnte Knud og Johannes Bolstad har selv inden Retten tilstaaet Kravet og den 3die nemlig Anders Bolstad er udebleven efter lovlig Varsel og Forelæggelse uden at indvende noget derimod, da nu samtlige de indstevnte have bestilt det af Citanten forfattede Situations Kort og derfore udlovet de paasøgte 24 Rdlr uden at accordere hver for sin Andeel, saa bør de og een for alle og alle for een udreede samme tilligemed denne Rettergangs forvoldte Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, at efterkommes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

1774: 214

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 16 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 15de qv: at nu værende Sorenskriver har betalt fra Bergen her til Ting stædet for 7 Miile og at det nærmeste Tingstæd herfra er Mielde og til 16de qv: at Lensmanden i Aar intet Jorde brug haver, og i Henseende 13de og 14de qvæstioner forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation at give nærmere Oplysning. 2. Aftags Tings Vidnet hvormed ingen Forandring er 3. Odels Mandtallet 4. den nye Matricul 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for indeværende Aar 59 Rdlr 5 mrk 11 s for forrige Aaringer 2 Rdlr 1 mrk 1 s og den frievillige Gave 6 Rdlr 8 s 6. Restancen for Udsætnings Kornet beløber sig 432 Rdlr 4 mrk 8 s.

Almuen blev inden Tinge inddeelte i 8 Roeder og Roedemæstere udnævnte

Dernest blev til Laug Rettes mænd for nestanstundende Aar 1775 opnævnt følgende nye Mænd 1. Mons Helgesen Furrenes 2. Haldor Joensen Horvey 3. Knud Olsen Horvey 4. Ole Hanrichsen Fannenæs 5. Thormoe Olsen Langeland 6. Gullich Larsen Bachen 7. Niels Olsen Rasdahlen og 8. Ole Helgesen Gietle

og da ingen efter 3 gange Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, er samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1774.

Anno 1774 den 19de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde til et almindeligt Høste Ting for Mielde Skibreede og betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som her foran f: 164 ere anførte overværende Kongens Foged Bøygde Lensmanden og tingsøgende Almue,

hvor da først blev publiceret de samme Forordninger og Rescripter som ved \Høste/ Tinget for Sartors Skibreede med Tillæg af

Forordningen om Vedde Spil ved Tal Lotteriet af 5te Octobris a: c:,

dernest følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Litland i Hosangers Skibreede den 21de April 1774 efter afg: Mand Berge Andersen Litland.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Sundland her i Skibreedet d/en 3de Xbris 1773 efter Koenen Brithe Johan/n/es Dotter
3. Et ditto forrettet paa Nordre Reveim den 23de April 1774 efter Rasmus Gregoriussen

4. Et ditto forrettet paa Gaarden ytre Arne i Arne Skibreede d/en 26de April 1774 efter Koenen Brithe Niels Dotter

5. Et ditto forrettet paa Gaarden Haue ibidem den 30te Julii 1774 efter Enken Syneve Johan/n/es Dotter.

6. En Pante Obl: udgiven af \Hr:/ Consistorial Raad Geelmeyden til Hr: Biskop Arentz stoer 300 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaardene Weset, Weaa, Hegebøe og Anthun dateret 1te Julii 1772.

7. Et Skjøde udgiven af Anders Olsen Sætre og Mons Bastesen til Lars Ellevsen Fitkie (Fitje) paa 6 Marker Smør og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Grøve for 12 Rdlr dateret 10de Julii 1774.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Svartskops til Michel Jonsen paa ½ Løb og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Ronhofde dateret 5te Novbr: 1774.

og da ingen havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Over Morgen.

Mandagen nestefter den 21de ejusdem vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret, hvor [da] blev

9. aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Johan/n/esen Kvidsteen til Hr: Sorenskriver Johan Garman stoer 30 Rdlr dateret 27de Maji 1767 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Madame Wenche Garmans paategnede Qvitering af 8de Junii 1774 er betalt og mortificeres.

10. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Johan/n/esen og Knud Andersen Hvidsteen til Anders Nielsen Hundham/m/er paa 12 Marker [Smør] og 8 Kander Malt i gaarden Hvidsteen for 33 rd 1 mrk 8 s dateret 19de Novembris 1774.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Nielsen Hundhammer med Curator Mons Nielsen Herland til Ole Johan/n/esen Hvidsteen paa *paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malt udi gaarden Hvidsteen af sam/m/e dato med hosfulgte Revers.

12. Et Skjøde udgiven af Ole Nielsen Wefle med fleere til Michel Olsen Thuenes paa 7 ½ Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland for 30 Rdlr dateret 19de 9bris 1774

13. Et ditto udgiven af Guttorm Monsen Nubben (Nabben) og Iver Olsen Rødland til Niels Odsen indre Arne paa 11 1/10 Mark Smør i gaarden Røscheland for 15 Rdlr dateret 21de 9bris 1774.

14. Et ditto udgiven af Lars Nielsen Waatle og Mons Nielsen Wevle til Ole Nielsen Wevle paa 18 Marker Smør og 1 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Wevle for 30 Rdlr dateret 21de 9bris 1774.

1774: 214b

15. En Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Reveim med fleere til Opsidderne paa Gaarden Øfsthuus Rasmus Olsen, Anders Andersen Niels Jørgensen og Ole paa en Sæter Støel i Mielde Skibreedes Alminding strækkende sig fra Fieldschaal Støelen paa søndre Siide til Gievles Elven paa Nordre Siide imod aarlig Afgift 4 mrk dateret 21de Novembris 1774 med hosfulgte Revers.

Dernest blev af Hr: Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation til Aarets Udgang at give nærmere Oplysning 2. det lidet Tingsvidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret nej 3. Odels Mandtallet 4. den nye Matricul 5. restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 208 Rdlr 3 mrk 10 s for forrige Aaringer 44

Rdlr 7 s frivillig Gave 8 Rdlr 1 mrk 4 s og Procento Skat 19 Rdlr 15 s. 6. restancen for det Kongel: Undsætnings Korn beløber 279 Rdlr 1 mrk.

Endelig blev publiceret

16. En Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Reveim med fleere til Johannes Hoshofde, Erich Rørsland Rasmus og Niels Olsen Heldahl paa en Sæter Støel i Mielde Skibreedes Alminding strækkende sig fra Kirkevigen paa søndre Siide til Grøvles Elven paa Nordre Siide imod 4 Marker aarlig Afgift dateret 21de Novembris 1774 med Revers.

Til Slutning blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar *1774 (1775) opnævnet følgende nye 8 Laug Rettesmænd 1. Steffen Knudsen Walstrand 2. Anders Olsen Reveim 3. Siur Johannesen Reveim 4. Elling Ellingsen Soelberg 5. Mons Monsen Rongved 6. Lars Olsen Rødland 7. Anders Johannesen Mitmielde og 8. Johan/n/es Larsen Hannisdahl

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage tinget at udrette bliver samme herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1774.

Anno 1774 den 22de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Mielde til et almindeligt Høste Ting for Arne Skibreede og betjent af Sorenskriveren og de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som her foran f: 169 ere anførte undtagen at i Stæden for Knud Monsen Flachtved som er syg sad Mons Andersen Flachtved, For Hendrich Harier der {af} efter fremlagde Beviis af 16de Novbr: 1774 har aflagt Laug Retsmands Eed, sad Helge Hansen Øjejordet der af ham var tilformaaet at beklæde hans Stæd og for Johan Seehuus af stoere Sandvigen der ej har aflagt Eeden eller formaaet nogen paa sines Vegne blev beskikket Knud Larsen Rødberg. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged, Bøygde Lensmanden og tingsøgende Almue.

Der blev da først Publiceret de sam/m/e Forordninger og Rescripter som ved nestforrige Mielde Skibreedes Høste Ting;

dernest følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden ytre Arne den 26de Aprilis 1774 efter Koenen Brithe Niels Dotter

2. Et ditto paa Almaas den 27de Julii 1774 efter Manden Ole Halsteensen.

3. Et ditto paa Blindem d/en 26de ejusdem efter afg: Mand Erich Olsen.

4. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hendrich Blix Abraham von Erpecom stoer 500 Rdlr mod Pant i en Pak Boed i stoere Sandvigen dateret 11te Juni 1760 og tinglyst den 18de Junii 1762, der efter Creditors paategnede Qvitering af 2den Julii 1774 er betalt.

5. Et Skjøde udgiven [af] Ole Olsens Hustrue Giertrud Siversts Datter i Mandens Fraværelse til Lars Jacobsen paa et Huus i stoere Sandvigen for 125 Rdlr dateret 19de 7bris 1774.

6. En Pante Obl: udgiven af Lars Jacobsen til Johan/n/es Thom/m/asen Schafthun og Medarvinger stoer 91 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Huus i stoere Sandvigen dateret 19de 7bris 1774.

7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Matros Ole Olsen til Syneve Johan/n/es Dotter Schafthun og Søn Johannes Thomasen Schafthun stoer 150 Rdlr dateret 21de Febr: 1764 og tinglyst d/en 25de Junii e: a: der nu efter paategnet qvitering af 19de 7bris 1774 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

8. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Nyekirkens Værge Diederich Elertsen til *til Siur Rachnes paa et Laxe Værpe ved Gaarden Sandvig mod aarlig Afgift 1 Rdlr dateret 21de 8bris 1774 med hosfulgte Revers.

9. En ditto udgiven af ditto til Anders Ellevsen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Sandvig dateret 25de Junii 1774 med hosfulgte Revers.

og da ingen havde viidere at i Rette føre blev Tinget udsadt til i Morgen

Dagen nestefter den 23de Novembris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret undtagen at i Stæden for Mons Flachtved der fik lovligt Forfald og med Tilladelse foer hjem sad Berge Larsen Horvigen, hvor da blev publiceret

10. En Bygsel Seddel udgiven [af] Sr: Johan Garman til Sr: Fæster paa et Par smaa Enge Pladser i stoere Sandvigen dateret 6te 8br: 1774.

11. En ditto udgiven af Hr: Stifts Provst Mossin til Jens Sivertsen paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Thuenes dateret 20de Julii 1774 med Revers.

Nye Sag

Hr: Fogden Heiberg contra Johan Seehuus af stoere Sandvigen

Hr: Fogden Heiberg loed ved Pr: Kramer tilkjendegive at han til dette Ting havde ladet indkalde Johan Seehuus i stoere Sandvigen boende ved mundtlig Kald og Varsel at anhøre \stevnte og ustevnte/ Vidner og liide Dom for hans Uvillighed at efterleve Udnævnelsen til Laug Rets mand her ved Tinget saavel til Bøders Udreedelse som Processens Omkostning at erstatte med viidere hans Uvillighed gives Anledning til, hvorom han og fremstillede Lensmanden Ole Knudsen Wichene og Johan/n/es Monsen Blindem som Stevne Vidner for Stevningens lovlige Forkyndelse i Mangel af Møden at afhjemle saavel i Henseende til Seehuus som de indstevnte Vidner Ole Amundsen Almaas og Rasmus Thomasen Hylche.

Vidnerne mødte og vedtoege lovlig Varsel men ej Seehuus, hvor fore de brugte Kaldsmænd eedelig afhjemlede Forkyndelsen at være skeed i gaar 3 Uger i hans eget Paahør og Boepæl.

Pr: Kramer begjerede Vidnerne tilspurgt om dem ikke er viidende og bekjendt at indstevnte Seehuus vidnes fast er bleven tilsagt at være Laug Rettes mand for Aarene {1777} 1773 og 74. derpaa blev fremstillet

1te Vidne Ole Amundsen Aalmaas der aflagde Eed og forklarede at da han beklædede Retten som Laug Rettesmand i Aaret 1773 hørte han at Seehuus var opnævnet som Laug Rettesmand for det Aar saavelsom nest forrige men har ej været med at tilsiige ham.

hvorefter han blev afskeediget og fremstoed

2det Vidne Rasmus Thomasen Hylche der aflagde Eed og vandt ligesom nest forrige

Citanten fremstillede end viidere som godvillig mødende

3de Vidne Lensmanden Ole Knudsen Wichne der aflagde Eed og forklarede paa den fremsatte qvæstion at kort førinden {sidstl:} Juul 1772 var han allene hos Johan Seehuus at tilsiige ham det han var beskikket som Laug Rettes mand ved dette Ting for Aaret 1773, men kort derefter beordrede Vidnet Bærent Michael Høg og Peter Grung til ydermeere Beviis vidnesfast at tilsiige Seehuus sam/m/e det de og siden have berettet at have efterkommet, men kort for sidstl: \Juul/ tilsagde Vidnet tilligemed John Larsen Horvigen atter bemelte Seehuus at være opnævnet Laug Rettesmand her ved Tinget for Aaret 1774,

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

4de Vidne John Larsen Horvig der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med nestforrige Vidne i Henseende Tilsiigelsen for 1774.

5te Vidne Berent Michael Høgh der aflagde Eed og forklarede kort for Juul 1772 at have efter Lensmandens Ordre tilligemed Petter Grung indfundet sig hos den indstevnte at tilsiige ham det han var udnævnet som Laug Rettes mand her ved Tinget for Aaret 1773, men fandt ikke Seehuus hjem/m/e hvorfore de til kjende gav og ankyndigede hans Hustrue dette Ærende, da hun svarede at hendes Mand ingenlunde kom hvor tidt han endog blev tilsagt, hvorefter han blev afskeediget og fremstoed

6te Vidne Petter Grung der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nest foregaaende Vidne.

1774: 215b

Pr: Kramer derefter erindrede om Laugdag for indstevnte Seehuus til anstundende Som/m/er Ting siden han nu ej møder.

Eragtet

Indstevnte Johan Seehuus gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Ole Sivertsen af stoere Sandvigen contra Ole Hansen Thune sam/m/estæds efter skriftlig Rettens Stevning af 30te 8bris sidstl: som Pr: Kramer for Citanten producerede saaledes lydende.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Johannes Monsen Blindem eedelig afhjemlede Forkyndelsen at være skeed i gaar 3 Uger i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Hr: Fogden Heiberg og Sr: Johan Garman mødte og vedtoeg Varsel saavelsom samtlige de indkaldede Vidner tilligemed ved mundtlig Kald og Varsel under Lovens Fals maal til Vidne{r} stevnte Bærent Michael Høgh.

Pr: Kramer i Rettelagde derpaa skriftlige Spørsmaale til Vidnerne af Dags dato, hvorefter han begjerede dem afhørt efter den Anviisning derunder er tilføyet, hvilke qvæstioner her inddrages af følgende Indhold.

Dernest blev fremstillet som

1te Vidne Petter Andreas Grung der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe {joe som omspurgt} til 2den qv: joe som omspurgt og sagde Ole Thune til Vidnet at naar Huusene fulgte Pladsen vilde han give over 200 Rdlr derfore til 3de qv: joe som omspurgt og har Ole Thune til Ægte en Søster af afdøde Peder Andersen der tillige efterloed sig som Arvinger 2 Brødre og 1 Søster desuden til 4de qv: joe som omspurgt til 5te qv: joe ligesom omspurgt til 6te qv: joe som qvæstionen indeholder til 7de qv: joe som omspurgt og sagde Ole Thune til Vidnet da han insinuerede ham en fra Citanten udstyred Beskikkelse d/en 30te April 1774 at han førend han tilkjøbte sig disse Bygninger paa Auctionen vidste at Ole Sivertsen havde bygslet Pladsen, og tilføyede Ole Thune da at han ….(?) tilfløttede denne Plads og ville nu beboe den 1 eller 2 Aar først til 8de qv: var ej selv tilstæde men har hørt det af andre som den Tiid var tilstæde til 9de qv: joe til 10de qv: joe han tilfløttede den i Slutningen af April Maaned nestefter men veed ej Aarsagen dertil, til 11te qv: joe Ole Thune fløttede da til bage til hans forrige og endnu havende Plads Egnen kaldet i stoere Sandvigen og medtoeg sine meubler fra Hejen, følgelig blev han ej derover huusvild.

derpaa fremstoed

2det Vidne Lars Monsen boende i stoere Sandvigen der aflagde Eed og forklarede til 3de og 4de qv: ligesom forrige Vidne til 5te qv: nej var ej derved nærværende til 6te qv: joe som omspurgt til 7de qv: joe og var Ole Thunes Hustrue hos Vidnet førend Auctionen blev holden over disse Huuse og i Anledning at han havde fulgt med Citanten til Sr: Garman

spurgte om Ole Sivertsen havde faaet Bygselen derpaa, hvortil Vidnet svarede hende joe at det var ham bleven belovet af Sr: Garman til 8de qv: ligesom forrige Vidne, til 9de 10de og 11te qvæstioner ligesom 1te Vidne.

3die Vidne Bærent Michael Høgh aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe til 2den qv: da Vidnet tilligemed 1te Vidne var ved Registeringen som Vurderingsmand kom Ole Thune til dem og spurgte dem hvad de vilde taxere Pladsens Huuse Bygninger for, da de svarede at de ej endnu kunde viide det førend de besaae samme nærmere, derpaa sagde Ole Thune at de ej kunde sættes ringere end 300 Rdlr da han kunde skaffe Kjøbmand dertil for 4 á 500 Rdlr naar Enge Pladsen kunde følge med, og sagde Ole Thunes Fuldmægtig Procurator Sønderburg at han ville give 1 á 200 Rdlr meere derfore end de i forrige Skifte vare ansatte for der ikkun var 110 Rdlr. men de bleve derpaa vurderede for 130 Rdlr som det høyeste de kunde ansettes for

1774: 216

da de vare gamle og raadne, hvilket sidste i Henseende til Vurderingen 1te Vidne Peter Grung, der endnu for Retten var tilstæde, under aflagde Eeds Kraft paa Citantens Tilspørsel ligeledes forklarede. til 3die 4de og 5te ligesom 1te Vidne til 7de qv: joe Citanten havde faaet Bygsel derpaa førend Auctionen, og da Vidnet indeværende Aars Foraar var med Ole Thune i et Ærende hos Hr: Fogden efter at Nedbrydelsen af disse Huuse var skeed, spurgte Vidnet Ole Thune om han ej førend han kjøbte Huusene paa Auctionen vidste at Ole Sivertsen havde bygslet Pladsen da Thune svarede det kunde være det sam/m/e, men han holdt sig til Auctions Conditionerne; til 8de 9de 10de og 11te qvæstion i et og alt som forrige Vidne.

Sr: Johan Garman fremstoed og declarerede at det saaledes rigtig forholder sig som af Vidnerne er forklaret ved deres Gjensvar paa 4de 5te og 6te qvæstioner med det Tilføyende at Ole Thune førinden Auctionen over Bygningerne blev holden havde været hos Comparenten her paa Mielde for at betinge Pladsen til Bygsel, da ham blev svaret at Ole Sivertsen tilforn havde bygslet samme.

Pr: Kramer, som formærkede at den indstevnte denne sinde ikke møder ventelig allene for at udhale Sagen, maatte paa saadan Anledning erindre om Laug dag for ham til anstundende Som/m/er Ting og i øvrigt forbeholdt det viidere fornødne til den Tiid.

Eragtet.

Indstevnte Ole Hansen Thune gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Niels Johannesen Houchenes contra Erich Nielsen Sædahl

Niels Johannesen Houchenæs anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Erich Nielsen Sædahlen at liide Dom til at ryddig gjøre Citanten som Boeslidsmand hans ejende Anpart i Gaarden Sædahl til Brug og Beboelse som den indstevnte hidindtil til Bygsel har beboet og Processens Omkostning at erstatte samt at anhøre Vidnerne Thomas Nielsen og unge Erich Monsen Sædahl, som under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge eedeligt Provemaal i Sagen.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Knudsen Wichne og Marcus Knudsen Seim eedelig afhjemlede Varselen som melt at være skeed for 4 Uger siden i Thomas og Erich Nielsens eget Paahør og Boepæl men for Erich Monsen i hans Sviger Faders Besse Thomasens Huus og Paahør da intet Menneske var hjemme i hans eget Huus.

Citanten indstillede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Nielsen Sædahl gives Laug Dag til nestk: Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, ligesom Vidnerne Thomas Nielsen og Erich Monsen Sædahl til sam/m/e Ting forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Dagen nestefter den 24de 9bris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret da der{efter} blev publiceret

12. Eet Skiøde udgiven af Fabian Fabiansen Kirkebrudvig til Sønnen Anders Fabiansen paa ½ Løb Smør i Gaarden Kirkebrudvig for 60 rd dateret 22de Novbr: 1774

13. Et Odels Skiøde udstæd af Fabian Fabiansen Kirkebrudvig til Broderen Anders Fabiansen til ½ Løb Smør i Gaarden Kirkebrudvig for 10 rd ditto dato

14. Eet Skiøde udstæd af Diderich Adolph von Ely til Knud Ingebrigtsen paa 16 143/1302 M/ark Smør i Gaarden Dahle for 40 rd dateret 21de Novbr: 1774

15. Eet Ditto af Ditto til Torbiørn Olsen paa 1 Pund og 5 317/2604 M/ark Smør i gaarden Dahle for 99 rd, ditto dato

1774: 216b

16. Eet Skiøde udstæd af Diderich Adolph von Ely til Niels Knudsen paa 1 Pund og 6 2244/2604 M/ark Smør i Gaarden Dahle for 99 rd, dateret 21de Novembr: 1774.

17. Een Bøgsel Seddel udstæd af Rasmus Nielsen Myhrdahl til Magne Johannesen paa 1 Løb Smør i Nore Melcheraaen dateret 22de Novbr: 1774 med Revers

18. Eet Skiøde udstæd af Niels Nielsen Helle til Sønnen Niels Nielsen Helle paa 18 M/ark Smør 1 Mæhle Malt og ¼ Hud i Grd: Helle samt et paa bemelt: Gaard opsadt Glads Stue for 90 rd dateret 22de Novbr: 1774.

19. Eet Ditto udstæd af Besse Tørresen Schreye til Søn/n/en Lars Bessesen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Schreye for 40 rd af ditto dato.

20. Eet Ditto af Ditto til Søn/n/en Niels Bessesen paa 18 M/ark Smør i Gaarden Schreye for 40 rd af ditto Dato.

21. Eet Ditto udstæd af Niels Johannesen Arnetvet med flere til Søn/n/en Erich Nielsen paa 32 M/ark \Smør/ og 1 7/9 Mæhle Malt i gaarden Arnetvedt for 80 rd af Ditto Dato

22. Eet Vilkaars Brev udgiven af den sidste til den første paa forbenævnte Gaard Arnetvedt af Ditto dato.

23. Een Bøgsel Seddel udstæd af Mons Stephensen Hundhammer til Stephen Knudsen paa 2 pd: og 9 M/ark Smør i Grd: Blindem dateret 23de Novbr: 1774 hvormed fulgte Revers!

24. Eet Skiøde udstæd af Thore Larsen Scholdahl med fleere til Siuer Johannesen paa 24 ¾ M/ark Smør i gaarden Midt Brudvig for 42 rd 5 mrk 4 s dateret 23de Novbr: 1774

25. Een Bøgsel Seddel [udgiven] af Anders Olsen Steenestøen og Erich Danielsen Melcheraaen paa ½ Løb Smør og ½ Hud i gaarden Haarvigen til Jon Larsen, af Ditto dato med Revers

26. Eet Skiøde udstæd af Johannes Nielsen Houcheland med fleere til Johannes Johannesen yttre Arne paa 1 pd og 1 M/ark Smør i gaarden yttre Arne for 83 rd 2 mrk af dito dato

27. Eet Odels Lysning udstæd af Ole Olsen Hougaas paa 10 Jordskillinger i gaarden Houchaas af dito Dato.

28. Eet Skifte brev forretted den 2den Decbr: 1773 i stoere Sandvigen efter Enke Koenen Brithe Olsdotter paa et Huus i stoere Sandvigen

29. Eet Skiøde udstæd af Toldbetienten Sr: Giert von Horen til Madm: Christine Magdalene Sal: Claus Børses paa et Hus i store Sandvigen for 150 rd dateret Bergen den 8de Augustii 1774.

30. Een Obligation udstæd af Christine Magdelene Sal: Borses til Sr: Christian Kropelin i Bergen stoer 150 rd med 1te prioritet i nysbemelte Huus, dateret 9de Augustii 1774.

31. Eet Skiøde udstæd af Sr: Johan Garman til Jacob Abrahamsen paa et Huus i stoere Sandvigen for 54 rd dateret 8de 8br: 1774

32. Een Bøgsel Seddel udstæd af Ditto til Christine Magdalene Sal: Borses paa een Huuse Grund i stoere Sandvigen af 8de Augustii 1774. uden Revers

33. Een Ditto udstæd af Ditto til Lars Jacobsen Hach paa et Huuse grund i stoere Sandvigen, dateret 8de Octobr: 1774 uden Revers

34. Een Ditto udstæd af Ditto til Jacob Abrahamsen paa et Huuse grund i stoere Sandvigen, dateret 9de 8br: 1774 uden Revers.

35. Aflyst een Obligation udstæd af Giert Diderich von Horn til Diderich Nielsen stoer 150 siger 150 rd dateret 14de Novbr: 1769 der nu er indfriet efter qvitering af 8de Augustii 1774 og derfore herved mortificeres

36. Een Ditto udstæd af Christen Abrahamsen til forrige Sorenskriver Johan Garman stoer 40 rd dateret 12te Augustii 1765 der nu den 26de Novbr: 1773 er indfriet efter paategnet qvittering og derfore herved mortificeres

37. Eet Skiøde udstæd af Madame Sal: Sorenskriver Johan Garmans til Jonas Gudmundsen Tiosche (Tosche?) paa et Huus i stoere Sandvigen for 44 rd, dateret 8de Septembr: 1774

Hr: Fogden Heiberg loed ved Procurator Kramer i Rette æske Sagen anlagt imod Lensmanden Ole Knudsen Taqvam og anmelde at da det forelagde Vidne Elen Axelsdatter er høy

frugtsom/m/elig og af den Aarsag ej til dette Ting kunde møde, har han ej for hende ladet Forelæggelsen fornye og derfore begjerede sam/m/e fornyet til neste Ret.

Eragtet

Retten igjentager og fornyer hermed den for det udeblevne Vidne Elen Axels Dotter givne Forelæggelse derhen at hun under Lovens Falsmaal haver at møde nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede med Provemaal i Sagen.

Jacob Lerchen Arneson af stoere Sandvigen imod Jens Johannesen ibm: med fleere efter Udsættelse.

Jaen Davidsen Boes æskede Sagen i Rette for Citanten og fremlagde en Memoire fra Procurator Preus af 21de hujus saalydende.

Procurator Kramer for Madame Wenche sal: Sorenskriver Johan Garmans Efterleverske i Rette leverede et skriftlig Indlæg af 22de hujus hvortil han sig refererede med det ydermeere Tillæg at det deri ommelte af hende til Citanten udgivne Skrift i sin Indhold tydelig viiser at det eene og allene er udstæd i relation til den Forbindtlighed Loven kunde paalægge hende og ikke i mindste Maade til meere eller viidere Ansvar; Som hun og kunde fremskaffe fleere Oplysninger til at godtgjøre at Citantens Søgemaal er ubeføyet fornem/m/elig i Henseende til hende; men sam/m/e ej saa betimelig til dette Tings Holdelse havde været at tilvejebringe, saa maatte han paa den Anledning tillige begjere Sagen udsadt til neste Ting. Bemelte Indlæg blev i Retten oplæst saa lydende.

Jaen Davidsen Boes paastoed Dom i Sagen og protesterede imod Udhaling.

Pr: Kramer derimod vedblev sit forrige med protest imod Overiilelse.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Ret efter Madame Garmans Begjering

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 17de qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 9de qv: at Salhuus og Steenestøen ere privilegerede Gjæstgiverier til Rejsendes Fornødenhed og til 13de qv: at Johannes Monsen Houge paa egne og Niels Thorsen Lohne paa hans Hustrues Magdelie Johannes Dotters Vegne som myndige Arvinger have erholdet en Arvelod paa Gaarden Schioldahl i Schiolds Skibreede Hougs Præsteboel beneficeret, der fra Arvetomten er bort ført uden at Afførsels Penge deraf er ydet; i øvrigt forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation at give nærmere Oplysning 2. det lidet Tingsvidne bestaaende af 2 qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar. 3. Aftags Tingsvidnet hvorudi ingen Forandring er fra forrige Aar. 4. Odels Mandtallet 5. den nye Matricul 6. Restancen af de ordinaire Skatter til Beløb til dette Aars Udgang 209 Rdlr 4 mrk 6 s og for forrige Aaringer 146 Rdlr 8 hvortil kom/m/er Engeslet og Nærings Skatter af Sandvigen 197 Rdlr 5 mrk ? s og af den frivillige Gave 3 Rdlr 3 mrk 6 s. 7. Restancen af Consumtionen beløber 70 Rdlr 4 mrk 8 s 8. Restancen for Undsætnings Kornet beløber 502 Rdlr 3 mrk 10 s.

38. Publ: en Odels Lysning udgiven af Lensmanden Ole Knudsen Wichene som Formynder for Helge Olsen til ½ Løb Smør og ½ Faars Leje i Gaarden ytre Taqvam dateret 23de Novembris 1774.

dernest blev Almuen inddeelt i 9 Roeder og Roedemestere derfore beskikkede

Endelig blev til Rettens afbetjening for nestundende Aar 1775 opnævnt følgende 8 Laug Rettesmænd 1. Baste Eschildsen i stoere Sandvigen 2. Hans i Hejen ibm: 3. Johannes Thomasen Toft 4. Ole Jensen Sæterstøe 5. Johan/n/es Jansen Teigland 6. Johannes Knudsen Boge 7. Michel Danielsen Boge og 8. Erich Monsen Sæterdahl.

Efter 3de Udraab derom havde ingen noget at udrette ved Sage Tinget og derfore bliver samme hermed sluttet og ophævet.

1774

- - - - - - - - - -

1775

1775: 217b

Giæste Ret for Watsværns Tinglaug 1775

Anno 1775 den 12te Januarii blev en Gjæste Ret sadt udi mit Reg:ts Qvarteermester Haberdorffs iboende Huus med de 3de eedsorne Laug Rættes mænd Haagen Nielsen Nyegaard den ældre 2. Lars Pedersen Mitgaard og 3. Haagen Nielsen Berge

Hr: Fleischer som Sagefalds ejer gav til kjende med mundtlig Varsel at have ladet indkalde Lars Haldorsen Luuren af Watsværns Tinglaug og Evangers Kirke Sogn at liide Dom i

Henseende dette af hans Hustrue Marithe Butolffs Dotter paa sig selv forøvede Mord til Boeslods Forbrydelse med viidere samt derom at anhøre Vidnerne Lars Jacobsen Mæstad Magne Olsen ibidem Erich Ellevsen Luuren og Knud Knudsen Toe som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Saavel Hoved paagjeldende som samtlige Vidnerne mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Indstevnte Lars Haldorsen Luuren gav tilkjende at hans afdøde Hustrue sidstleden Pintsedags Tiider faldt ned af en Berg Hammer og ved dette Fald brækkede den venstre Arm, fra hvilken Tiid hun stedse leed utroelige Smerter da Sygdommen iidelig tiltoeg indtil de 3 sidste Uger af hendes Leve Tiid da dermed foreenede sig Tungsindighed og Sinds Svaghed {og} Fortvivlelse og Mismodighed, talede for sig selv uden at andre kunde forstaae hende, men nogle Øjeblik imellem havde hun Samling saa at hun kunde fatte hvad andre sagde til hende, dog varede det ikke længe førend hun igjen faldt hen i Døsighed og Stilhed, han formeente derfore at den over hans Hustrue gjorde Paastand i slig Anledning ej bør finde Stæd.

dernest blev fremstillet

1te Vidne Lars Jacobsen Mæstad der aflagde Eed og forklarede {at have hørt} at ommelte Qvinde Marithe Butolffs Dotter sidstl: Pints Dag Tiider faldt ned for en Berghammer og derved brækkede den venstre Arm, der som Vidnet af Folkene paa Gaarden har hørt ej siden er bleven lægt og hvorover hun levede i megen Elendighed og derhos var mismodig holdende for at hun ej havde Godt af nogen Ting men var frygtsom ej at finde Udkomme og Levebrød,

da ingen havde viidere at tilspørge dette Vidne blev han efter at være forelæst sin Forklaring dimitteret.

2det Vidne Magne Olsen Mæstad der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forrige Vidne med det Tilføyende at hun siden blev mismodig og fortvivlende, vel har hun siden i Sommer arbejdet noget lidet med den anden friske Haand, men blev siden ud Paa Høsten noget slettere og sængeliggende efter hvad som Folkene paa Gaarden *have [hørt]? da dette Vidne tilligemed nest forrige boer 1/8 Miil derfra.

3die Vidne Erich Ellevsen Luuren aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde da denne Koene faldt ned for Fjeldet og brækkede Armen og tilligemed Knud Toe hjalp hende hjem til Huus i stoer Elendighed da hendes Mand ej selv var hjem/m/e, denne Skade blev ej siden læget men omsider svandt Armen ind og i de sidste 3 Uger hun levede holdt hun med Sængen da Vidnet 2de Gange var hos hende, da hun sagde ingen veed hvad jeg liider og at alle Mennesker tynger hende, hun var derhos angest og frygtede ej at blive hjulpen, Vidnet kom og tilstæde den Xbris (Decembris) sidstl: om Aftenen da Gjerningen sam/m/e Dag var forøvet og laae hun da i Floren hvor hun efter Folkenes Siigende havde overskaaret Struben med en hos sig liggende Segle (Ljåliknande reidskap?).

4de Vidne Knud Knudsen Toe aflagde Eed og vandt at have været med 3de Vidne at hjelpe denne Koene hjem da hun var faldet ned af Fjeldet og brække Armen, da hun var i {yderste} megen Elendighed og ofte faldt i Afmagt og i Øvrigt forklarede eensstem/m/ig med 1te og 2det Vidne dernest berettede og Vidnet at han blev tilkaldet saasnart denne Gjer-

ning var forøvet og strax derom tilsagde Lars *Mæsdahl (Mæstad), {hvorpaa Vidnet} men 3die Dagen nestefter da dette var Præsten anmeldet var Deponenten tilligemed 1te og 2det Vidne inde i Floeren at besee det døde Legeme og befandt det som af 3de Vidne er forklaret.

Derpaa blev 1te og 2det Vidne atter fremkaldet og forklarede hermed overeensstem/m/ende, men Lars Mæstad tilføyede at han strax første Dag det var begaaet

rejste til Præsten Hr: Meldahl at anmelde det, og berettede alle Vidnerne at Manden Lars Luuren ej var hjemme den Dag at denne Ugjerning af hans Hustrue blev forøvet.

Hr: Fleischer fremlagde en til Stiftet indgiven Ansøgning under Decembris sidstl: tilligemed hoshæftede Sognepræstens Attest dette angaaende af 20de ejusdem, som han begjerede vedhæftet den til Stiftet indsendende Doms Act, hvornest han indloed Sagen Dom med Paastand om Boeslods {Forlods} Forbrydelse og at den afdøde ej i Kirke eller Kirke gaard maatte begraves

Lars Luuren refererede sig til sit forrige og indloed ligeledes Sagen Dom fra sin Siide.

hvorefter af Dommer og Meddomsmænd saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

De afhørte Vidner forklare eensstemmig at Qvinden Maritha Buttolffs Dotter ved et Fald af et Fjeld brækkede Armen der siden ej er bleven læget, men med iidelige Smerter har vedvaret og tiltaget indtil at Sinds Svaghed af Tungsindighed Modløshed, Nedslagenhed og Fortvivlelse dermed har foreenet sig, der rimelig viis synes at være en naturlig Følge deraf, og da det paastevnte Selv Mord saaledes i Sygdom er forøvet, kan den paastaaede Boeslods Forbrydelse ej finde Stæd eller Medhold i Loven, men hvad Begravelses Maaden angaaer, henstilles det til Amtets Forgodtbefindende at bestemme i Følge det Kongel: Rescript af 1735.

Extra Ting for Alenfiths Skibreede 1775

Anno 1775 den 21de Januarii blev en Extra Ret sadt for Alenfiths Skibreede i Sr: Johan Seehuuses iboende Huus i stoere Sandvigen og betjent af Sorenskriveren med de 8 eedsorne Laug Rettesmænd af dette Skibreede som sidstleden Høste Ting bleve opnævnte og her foran f: 210 ere anførte

Hr: Fogden Heiberg tilkjendegav at han ved skriftlig Stevnemaal af 6te Septbr: 1774 paa Justitiens Vegne havde indstevnt Knud Hansen Icheland *fød paa Watne til Høste Tinget for Alenfiths Skibreede den 21de og 22de 8bris sidstl: for begangne Tyverie derom at anhøre Vidner og liide Dom med viidere men da dette Høste Ting formedelst indfaldne Uvejr, som forbød Rettens Betjente til rette Tiid at kom/m/e tilstæde, gik over Styr, har han nu ved skriftlig Continuations Stevning af 19de Xbris afvigte atter indkaldet ham til denne Extra Ret at liide Dom tillige med de fleere efter Stevnemaalets nærmere Udviis som han producerede saa lydende

samtlige de indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen at Sr: Friben loed møde ved sin Hustrue Anne Galtungen og Aamund Bendixen ved sin Søn Jacob Bendixen og Piige Maren Helene Carlsen og Hr: Bergendahl ved Skrivelse, endelig mødte og Lensmanden Johan/n/es Knudsen Schare som anordnet Defensor for Delinqventen.

Actor begjerede Delinqventen tilspurgt om hans føde og Opholds Stæd, saavelsom om det begangne Tyverie.

Inqvisiten Knud Hansen fremstoed og forklarede at være fød paa Gaarden Mæhle i Mielde Skibreede og Hougs Præstegjeld, gam/m/el 25 Aar til neste Paaske i hans 9de Aar kom han i Tjeneste hos Samuel Mitmielde der nu er død var der et Aar, dernest til Ole Øvre Mielde var der et Aar, siden i Tjeneste hos Mons Gullachsen Øvste Mielde i 2 Aar, derfra hos Mons Søre Schulestad i et Aar og endelig hos Iver Brachvatten i 2 Aar, derfra kom han i Tjeneste hos Enken Sidsele Arnes Dotter Icheland som han ægtede og levede med hende paa 4de Aar da hun døde og efterloed sig 2de med ham sammenavlede Børn som endnu ere i Live, efter hendes Død fløtte til Gaarden Watne i Alenfith Skibreede

og var der til Huuse deels hos Niels og deels hos Anders Watne. Sidstl: Sommer ved St: Hans Dags Tiider omtrent bortstaal han paa Hammers Præstegaard et der paa Bleeg beliggende Stykke Lerred 21 Alen langt og et andet lidet ditto 2 Alen langt, hvilke begge Støkker han solgte til nærværende Piige Maren Helene Carls Dotter og Jacob Bendixen der vare sidende i en Kramboed i Muuren i Bergen og fik af dem for begge Stykker 3 Rdlr 20 s men benegtede at have imod taget hos Sr: Fribens Hustrue det i Stevningen ommelte Stykke Lerret.

Actor dernest begjerede ham tilspurgt om han ikke tilforn i Aarene 1772 og 73 har været under Politie Arresten i Bergen og der actioneret deels for smaa Tyverie og deels for Lediggang? hvortil han svarede At han rigtig nok den ommelte Tiid har været under Politie Arresten og der var *var actioneret for Løs gjænger og derfore sad nogen Tiid paa Tugthuuset, men var ej for Tyverie anklaget.

Actor frem lagde derpaa Hr: Bergendahls Skrivelse af 15de October sidstafvigte hvorved han afgiver Forklaring om Tyveriet og beediger modvillig Fravendelse, der er saa lydende

dernest fremstillede han

Piigen Marthe Mons Datter tjenende hos Forpagteren paa Hammers Præstegaard der aflagde Eed og forklarede at hun sidstl: Sommer havde liggende ude paa Bleeg 2 Alen Strye lerred som hun havde kjøbt hos nogle Bønder fra Hardanger for 15 s Alen og hvilke imod hendes Vilie der bortkom. Nogle Dage derefter fik hun samme tilbage hos Præsten Hr: Bergendahl, som sagde at have indløst det i Bergen for 20 s, hun fremlagde i Retten en Prøve af bemelte Lerred, som Delinqventen vedkjendte sig at være af disse bortstaalne 2 Alen.

Actor fremlagde ligeledes en Prøve af det Hr: Bergendahl frastaalne Lerred den ham fra Ejermanden var tilsendt, som Tyven ej med Vished nu kand erindre sig enten det er af det bortstaalne stoere Stykke eller ej da Prøven er bleeget og derover ukjendelig.

dernest fremkom

Jacob Bendixen der gjorde følgende Forklaring at sidstl: Sommer St: Hans Dags Tiider kom Delinqventen til Comparenten i Muuren og falbød et Stykke Lerred 21 Alen langt som tilhørte Klokkeren paa Hammer som maatte sælge samme for med de derfore erholdende Penge at kjøbe Liig Kiste til hans nys afdøde Koene, Comparenten {bragte} \loed bringe/ Lerredet hjem til sin Fader og berettede at det var ham tilbuden for 1 mrk Alen, men Faderen tvivlede om at det var Tyvegods Piigen Maren Helene forestillede ham derimod forbemeldte af Selgeren angivne Omstændighed som troelig og rimelig og at hun desuden kjendte Selgeren da han adskillige gange havde handlet med hende, hvorpaa Faderen gav Samtykke til at de maatte kjøbe det for 14 s Alen, da bemelte Piige havde tilbragt Comparenten det Svar bød han Delinqventen derfore 14 s Alen med det tilføyende at dersom han andenstæds kunde faae meere derfore, ville han udlevere det og imidlertiid strax betalte ham derpaa 3 Rdlr til at kjøbe Liig Kisten. Eet Qvarters Tiid derefter kom Delinqventen atter og solgte Comparenten 2 Alen Stryelerred for 10 s Alen. siden beholdt Comparentens Fader begge disse Stykker Lerred indtil Hr: Bergendahl loed lyse derefter i Addresse Bladet, da det ham blev udleveret imod de derfore betalte 3 Rdlr 20 s.

Den fremlagde Prøve af det lidet Stykke erkjendte Comparenten, men ej af dette stoere med Vished, da det nu er bleeget og derfore ej aldeeles kjendeligt.

Pigen Maren Helene Carls Dotter gjorde ligesaadan Forklaring og at hun som meldt bragte Budet til og fra hendes Husbonde.

Delinqventen tilstoed de af Jacob Bendixen og

1775: 219

*og Piigen Maren Helene omforklarede Omstændighed i Henseende hans Foregivende om Klokkerens Koenes Død og at han til hende skulde kjøbe Liigkiste for de derfore erholdende Penge, hvilket af ham var opdigtet da Koenen endnu lever.

Actor fremstillede dernest

Sr: Fribens Hustrue Anne Galtungen der forklarede at Delinqventen for 3 Aar siden kom til hende og bad hende fra en Koene navnlig Gunilde, der plejer at fare om med Kram paa Landet, {og} om hun ville levere ham til denne Koene det Stykke Lerred som hun efter Aftale for hende skulle sælge for 18 s Alen og gav Delinqventen sig ud for at være Forpagter paa Hammers Præstegaard, derpaa blev dette Lerred ham leveret holdes 4 á 45 Alen i Længden, men siden befandt hun at han hverken havde været Forpagter paa Hammer eller havde leveret Gunilde dette Lerred.

Delinqventen benegtede dette aldeeles

Actor fremlagde dernest en Skrivelse fra Hr: Politiemester Brose i Bergen af 22de Sept: sidstl: tilligemed en for Politie Retten over Tyvs Delinqventen afsagt Dom, der beviiser hans slette Forhold, som han begjerede Acten vedhæftet til Oplysning; dernest producerede han og Sogne Præsten til Hougs Hr: Arentzes Attest om Delinqventens Forhold dateret 9de hujus saa lydende. Endelig producerede han og en Forretning af 15de 8br: sidstl: der viiser at Tyvs Delinqventen slet intet er ejende, der er af følgende Indhold.

Actor, som ej har været i Stand at faae Vidner om det af denne Tyv benegtede Tyverie hos Sr: Friben, men derimod har beviis nok i hans egen frievillige Tilstaaelse for det paa Hammers Præstegaard begangne Tyverie; ligesom og de fremlagde Documenter noksom oplyser denne Delinqvents yderlige Vanartighed sin heele Livs Tiid igjennem, sluttede fra sin Siide Sagen til Doms med saadan Paastand at Delinqventen maatte tilfindes at stryges til Kagen og arbejde paa Fæstningen i 4 Aar samt at betale Igjeld og Tvigjeld om han noget skulle beviises at være eller blive ejende, men efter de oplyste Omstændigheder havde han ingen Adgang at gjøre Paastand over de indkaldte som have handlet med Tyven.

Delinqventen indstillede at som han havde sluttet Forliig med Hr: Bergendahl at give ham 6 Rdlr imod at dette skulle være uden Paatale, saa formeente han og for al Tiltale og Strafs Lidelse herfore at vorde befriet og i den Henseende begjærede han Sagen udsadt til neste Sommer Ting for ved Vidner at oplyse saadant indgaaet Forliig.

Actor indstillede om ikke denne af Delinqventen brugte Undskyldning allene kand hensigte til at undgaae al Straf, da det er denne Sag endog uvedkommende ifald hans Foregivende var Sandhed, som han paa anden Maade ved aparte Søgemaal kunde tiltale Hr: Bergendahl og søge Regres for og paastoed derfore som tilforn Sagen sluttet uden at Delinqventen unødvendig skulle hensidde Amtets Almue til Bekostning.

Dernest fremstoed de 2de af Hr: Fogden opnævnte Vurderingsmænd Gustavus Pettersen og Ole Næsse der taxerede efter de i Retten fremkomne Prøver det stoere Stykke Lerred á 15 s

gjør for 21 Alen	3 Rdlr	1 mrk	11 s
og det lidet Stykke á 11 s er for 2 Alen	1		6
er	3 Rdlr	3 mrk	1 s

Delinqventen vedblev sit forrige og hans beskikkede Defensor Lensmand Johannes Knudsen Schare indstillede til Rettens Overvejende hans yderlige Trang og Armoed der har drevet ham til denne Forbrydelse og den langvarig udholdte Fængsel der kand ansees for meere end Straf nok for sligt ringe Tyverie, hvorfore han paastoed ham for al viidere Straf friefunden.

Actor vedblev sin forrige Paastand, da Arresten er en naturlig Følge af slige Laster og Armoed ingenlunde kand berettige nogen at stjæle.

Defensor vedblev sit forrige og indloed

1775: 219b

Sagen Dom.

hvorefter af Dommeren og Meddomsmænd eensstemmig for Ret blev Kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Knud Hansen har selv inden Retten frievillig tilstaaet sidstl: St: Hans Dags Tiider at have bortstaalen paa Hammers Præstegaard 2 Stykker Lerred som af de opnævnte Vurderingsmænd er taxeret til 3 Rdlr 3 mrk 1 s, der er bekræftet med Ejernes eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse, ligesom og baade den ved Tyve Kosternes Afhendelse af ham brugte løgnagtige Foregivende og det fremlagde Brev fra Politiemesteren {og} \med/ vedfulgte Doms Afsigt saavelsom Præste Attesten {opsigter} \viiser/ megen Skalkhed og Ondskab …(?) ham, og har han intet andet haft til sit Forsvar at andrage end at han med Hr: Bergendahl derom har indgaaet Forliig og hans yderlige Armoed og udholdte langvarige Fængsel, men liigesom det paaberaabte ubeviiste Forliig ej kand komme i mindste Betragtning til befrielse for Straffen der ej staaer i nogen privat Mands Magt at eftergive saa kand ej heller Armoed {hjemle nogen Forbrydelse} eller det udholdte Fængsel derfore frietage, og {derfore} finder Retten altsaa ingen Adgang at bevilge den forlangte Udsættelse til unyttig Forhaling og Bekostning for Almuen imedens hans \deels/ i saa Fald bliver ham forbeholden imod Hr: Bergendahl ved andet Søgemaal.

Thi Kjendes for Ret at bemelte Knud Hansen bør for dette første Gang begangne ringe Tyverie miste Hud i Fængselet og betale Igjeld og Tvigjeld, men da han efter den fremlagde Forretning intet er ejende kand Boes lods Forbrydelse ej finde Stæd. At efterkommes paa den Maade Lov og de Høy Kongel: Forordninger foreskriver naar Dom/m/en 15 Dage førinden lovlig er vorden forkyndt.

Efterat Dommen var Delinqventen forelæst gav han tilkjende dermed at være fornøyet og bad ærbødigst at han strax uden viidere Forkyndelse derefter maatte udstaae sin Straf.

Extra Ret *fra (for) Arne Skibreede 1775

Anno 1775 den 20de Aprilis blev en Extra Ret holden i Sr: Johan Seehuses iboende Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren og følgende for Arne opnævnte eedsorne Laug Rettesmænd 1. Johannes {Nielsen} Knudsen ytre Boge 2. Michel Danielsen indre Boge 3. Johannes Thomasen Toft 4. Knud Erichsen Espevig 5. Ole Jensen Sæterstøel 6. Erich Monsen Sæterdahl 7. Johannes Jaensen Teigland og 8. Ole Andersen af stoere Sandvigen,

hvor da \Hr:/ Fogden Heiberg i Anledning ham fra Stiftet tillagde Ordre af 15de passato og derved fulgte Forhør som han i Rette lagde, har til denne Extra Ret ved skriftlig Stevning indkaldet Tyvs Delinqventen Simon Erichsen Espeland til et Forhør og Tings Vidnes Erholdelse saaledes som Stevnemaalet udviiser, bemelte Stifts Ordre og Stevning indtages her af følgende Indhold men det fremlagde Forhør bliver denne Act vedhæftet. Og da bemelte Forhør ej oplyser hvor og fra hvem denne Tyv her i Nordhordlehns Fogderie har staalet saa har Actor ej i Særdeleshed kundet stevne nogle visse Personer som bestaalne og liigesaalidet Vidner, men han har allene ved circulaire Breve til samtlige Lensmænd ladet paa Kirke Bakkerne bekjendtgjøre at her paa Stædet i Dag skulle holdes Extra Ret over denne benævnte Tyv, som efter Foregivende paa adskillige Stæder her i Fogderiet har staalet og at til den Ende de som maatte være bestaalne i sær de i Forhøret benævnte gaarders Opsiddere maatte indfinde sig for denne Ret for at gjøre Forklaring om det dennem frastaalne og om noget af Tyve Kosterne skulle være i vedkommendes eeget Værge da at medbringe samme og endelig i fornødne Tilfælde at beedige

1775: 220

modvillig Fravendelse.

Delinqventen Simon Erichsen Espeland mødte for Retten uden Baand og Fængsel dernest mødte og Niels Johannesen stoere Sætre af Hosanger Præstegjeld og Echangers Skibreede og Broder Ole Johannesen stoere Sætre Michel Larsen Aasheim og Niels Monsen Qvamme af Hougs Præstegjeld og Arne Skibreede og Ole Michelsen Reveim af sam/m/e Præstegjeld og Mielde Skibreede.

Delinqventen blev forelæst den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring ang: det paa Gaarden Sleire forøvede Tyverie, det han sagde nok at kunde saa være, men erindrede det ej og angav han i Øvrigt at da han i Byen blev arresteret var der i Kisten 12 Rdlr i Penge af dem han havde staalet paa stoere Sætre og derfra medbragt hvilke bleve afleveret paa Raadstuen, Paa Gaarden stoere Sætre i Hosanger Præstegjeld og Echanger Skibreede tilstoed han at have bortstaalet af en Sænge Boe, hvor han gik ind igjennem et Vindue som var tilnaglet med Søm og han rev løs, et Par Lederskoe med Messing Spender udi, som han nu har paa Fødderne, hvilke af Lensmanden Ole Wichne og Gustavus Pettersen som nye bleve taxerede foruden Spender 4 mrk 8 s, da Spenderne ere beroende paa Raadstuen tilligemed de{t} øvrige Koster, dernest og et Par Uldstrømper som hans 2de i Tyveriet medhavende Kamerater Lars og Siur toeg til sig, endelig og en *en sortmalet Bomme med Laas hvorudi var et rødmalet Penge Skrin med Penge udi hvoraf Delinqventen paa sin Part fik henved 30 Rdlr, men det øvrige af Pengene deelte forbemelte 2de medhavende Tyve Lars og Siur imellem sig, {de toeg} bemelte Bomme førte de ud paa Marken og med en steen sloeg den i tu og \rev/ Laaset fra, hvorefter de toeg det lille Skriin {og} ud og deelte dem imellem sig paa en Slump og efterloed Bommen, men Skrinet toeg de med sig, ligesaa bort staal de og af samme Boe een hviid Kiste der var i Laas, som de og sloeg i tue ude paa Marken og fandt derudi adskilligt som de ej toeg til sig undtagen Pengene, som hans Kamerader udtoeg uden at Comparenten veed hvormeeget og efterloed Kisten med det øvrige derudi værende paa Marken. Viidere staal de en Baad paa Gaarden stoere Sætre hvorpaa de foer over Fjorden paa den anden Siide af Landet i en Vaag og havde Penge skrinet med sig og begav \sig/ til Fjelds hvor de opholdt sig Dagen over i Skoven og der deelte de paa Sætre staalne Penge; nestfølgende Nat foer de atter hen til en anden Gaard, hvis Navn han ikke veed, og der af en Sænge Boe der var aaben, da Nøgelen stoed i Dørren, bortstjal en hviid laas færdig Kiste som de førte ud paa Marken og der sloeg i Stykker, deraf fik Comparenten en Sølv Trækkenaal der beroer paa Raadstuen med de øvrige Koster og en fiin Lerreds Skjorte der siden er opslidt, saavelsom og eendeel Penge som hans Kammerater allene toeg til sig uden at han veed hvormange, og skal denne ubenævnte Gaard efter de tilstædemødendes Beretning være Gaarden Wahre i Hosanger Skibreede hvor der skal være bortstaalen slige Ting i den Tiid. herfra begav de sig atter til Fjelds og opholdt sig i Skove 4 Dage da de bort staal en Baad paa en Gaard, hvis Navn de ikke veed, og dermed foer over Fjorden sør efter til en Gaard, hvis Navn ej heller viides og der bortstaal af en der liggende Baad nogle Madvare af Sild og Melk og loed den med bragte Baad der blive liggende, hvorefter de toeg Vejen til lands og hans bemelte 2 Kamerader forloed ham paa Byefjeldet omtrent ¼ Miil fra Bergen, men Comparenten foer liige til Byen og efter 14 Dages Ophold der blev antastet af Lensmanden Lasse Riisnes.

Actor begjerede Tyven tilspurgt om han ikke strax efter at have været paa Gaarden Sleire i Lindaas Præstegjeld og Skibreede og der begaaet det tilstaade Tyverie da kom til en Gaard i samme Præstegjeld og Skibreede ved Navn Fieldanger og der liigeleedes begik Tyverie og paa hvad Maade og hvor meget, hvortil han svarede nej \han/ har ej begaaet dette omspurgte.

Paa Rettens Tilspørgende forklarede Delinqventen at han først kom i Lag med de 2de ommelte med hafte Tyver Lars og Siur paa Fjeldet sønden for Rutle da han traf dem paa Fjeldet {da han} \og/ blev bange for dem, men gav sig i Snak med dem og fik at høre

at de var udfaret i det Ærende at stjæle og kom fra Sogn hvor de hørte hjemme hvorpaa han svarede at være udfaret i samme Hensigt og derpaa gave sig i Lav sammen og stjal til sammen først paa Hendrichsbøe og siden alle de øvrige Stæder som forklaret er, men de var ikke med paa Riisnæs. og han har ej haft noget Bekjendtskab til dem tilforn.

Actor begjerede ham tilspurgt om han ej har tjent paa Gaarden Natland i Schiolds Skibreede her i Fogderiet hos Forpagteren sammestæds Niels Danielsen? hvortil han svarede at han var der i 6 Uger i Slotaanden og var accorderet om 6 Rdlr for halve Aaret, men blev der ikkun som melt 6 Uger da han reiste til Nordland efter hvad forklaret er i Forhøret; dernest blev han tilspurgt for hvad Ret ham er overgaaet Dom for det Tyverie hvorfore han har arbejdet i Fæstningen og for hvor lang Tiid siden? hvortil han svarede i Sundfiord for omtrent 5 Aar siden.

Endelig forklarede han og at forbemelte af ham her i Fogderiet begangne Tyverier skeede i September Maaned sidstleden Aar.

Dernest blev fremkaldet Ejerne af det bortstaalne nemlig

1. Niels Johannesen stoere Sætre der forklarede at være frastaalen ved sidstl: Michaelis Tiider de samme Ting som af Tyvs Delinqventen er forklaret tilligemed nogle Madvarer og at der i Bommen var omtrent 60 Rdlr saa og at Bommen og Kisten blev funden ude paa Marken sønderslagen og Laaset frabrækket som af Tyven berettet er, saa og at den bortstaalne Baad der siden blev funden i Drangevaagen ved Bernestangen og nu af forbemelte Vurderingsmænd blev synet og taxeret for 2 Rdlr 4 mrk var ham tilhørende, men Skoene med Spænder og et Par Hoeser tilhørte hans Broder Ole Johannesen, hvornest han beedigede modvillig Fravendelse heraf

2. Ole Johannesen stoere Sætre forklarede ved sidstl: Michaeli Tiider at være frakommen et Par Skoe som Tyven nu har paa tilligemed et Par Messing Spender og 1 Par Hoeser saaledes som af Tyven berettet er og beedigede sammes modvillige Fravendelse. De forhen brugte Vurderingsmænd taxerede efter og given Beskaffenhed og beste Skjøn det bortstaalne Par Hoeser 1 mrk 12 s og 1 Par Spender for 10 s.

3. Ole Michelsen Reveim fremstoed og forklarede ved sidstl: Michaelis Tiider at være frastaalen omtrent 25 á 26 Rdlr i Penge der laae i et Skriin i hans Sænge Boe, hvorudaf Tyven havde udtaget Vinduet og var gaaet derigjennem og havde taget Nøgelen til Kisten i et der hængende Skab, hvormed han havde oplukket den og 2 Remmer røget Lax, hvilket han vist formoeder at være staalet af nærværende Tyvs Delinqvent da dette skeede Natten nestefter at Tyveriet var begaaet paa Gaarden Wahre som ligger 1 Miil derfra, derhos formoeder han og at denne Tyv har der fra taget Vejen til Gaarden Watle hvor der nest følgende Nat blev bortstaalet adskilligt tilligemed den Baad hvorpaa Tyvene toeg over til Hougland i Arne Skibreede. liigesom han og aflagde Eed at disse 25 á 26 Rdlr modvillig var ham fratagen.

Michel Larsen Aasheim og Niels Monsen Kvamme opgav at hos dem var forøvet Tyverie i Maji Maaned sidstl: Aar, men som efter Anseende ej hermed kand staae i Connexion, da han paa den Tiid skal have opholdt sig i Nordland.

Actor begjerede Forhøret udsadt til Som/m/er Tinget for Echanger Skibreede den 30te Maji førstk: for til den Tiid at indkalde udeblevne og de fleere bestaalne man nu har faaet Oplysning om, da Som/m/er Tingene nu ere saa nær paa Haanden at ingen Extra Ret førinden kand holdes.

Eragtet

Forhøret udsættes til 30te Maji førstk: efter Actors Paastand.

1775: 221

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1775.

Anno 1775 den 5te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Sartors Skibreede paa Tingstædet Tøsøen og Retten betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som sidstl: Høste Ting dertil bleve opnævnte og her foran f: 201 ere anførte, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Laug Rettes Mands Eed, overværende ved Tinget Kongel: May:ts Foged Hr: Cristen Heiberg Bonde Lensmanden og øvrige tingsøgende Almue

og blev da publiceret

1. en Kongel: Allernaadigst Forordning ang: Sæbe Syderierne af 3de April 1775.
2. en Skrivelse fra den constituerede Stiftamtmand Bager til Hr: Foged Heiberg af 1te Novembris 1774, hvorved bekjendtgjøres den 1te Post af Auctions Conditionerne til Fiske Tiendens Bort forpagtning ang: Straf for de Præster og Kirke Ejere som maatte formindske Hans May:ts Andeel Fiske Tiende.
3. En Skrivelse fra ditto til ditto \af 20de Xbris 1774/, hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Allernaadigst Rescript til Hans Durchlauchtighed Prins Carl af Hessen Feltmarchal og commanderende General i Norge ang: Søndags Exercitiens Afskaffelse ved de Nationale Infanterie Regimenter i Norge af 17de Novbr: e: a:

dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. en Odels Lysning udgiven af Michel Hansen Koursland til 1 Pund Smør og 1 Pund Fiskes Leje i Gaarden Koursland der ejes af Johannes Jacobsen Telle dateret 2den Maji 1768 og tinglyst forhen den 3de ejusdem.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 6te Maji vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret og da

2. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Knud Simonsen Tøsøen til Kaare Størchsen paa 1 B/ismer Pund 16 ½ Mark Fiskes Leje i Gaarden Sæhle dateret 4de Maji 1775 med Revers
3. En ditto udgiven af Haagen Michelsen Schage til Michel Haagensen hans Søn paa 8 ¾ Mark Smørs Leje i Gaarden Schage dateret 5te Maji 1775 med Revers.
4. En ditto udgiven af Johannes Søre Toft og Salomon Olsen Koursland til Ole Erichsen paa 4 ½ Mark Fisk i Gaarden Tofteraae af 5te Maji 1775 med Revers.
5. En ditto udgiven af Ole Pedersen Hagenes paa Myndtlingen Michel Hansens Vegne til Johannes Nielsen paa 9 Marker Smør og 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Hagenes dateret 5te Maji 1775 med Revers.
6. En Odels Lysning udgiven [af] Grim Olsen Telle for Myndtlingen Hans Michelsen Koursland til 1 B/ismer Pund Smør og 1 B/ismer Pund Fiskes Leje i Gaarden Koursland der nu ejes af Johannes Jacobsen Telle dateret 5te Maji 1775.
7. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Arvingerne efter afg: Enke Koene Ide Ols Dotter Nore Biørøen paa 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Nore Biørøen for 50 Rdlr dateret 5te Maji 1775.
8. Et Skjøde udgiven af Lars Michelsen Schage og Haagen Michelsen Schage til Peder Andersen Bache paa 1/8 Part i Laxevogen Schratholmen for 60 Rdlr dateret 5te Maji 1775.
9. Et ditto under sam/m/e dato udgiven af Ole Monsen Knapschoug til Myndtlingerne Hans og Peder Pedersønner Knapschoug paa 5 5/6 Marker Fiskes Leje i Gaarden Søre Fielde og 5 5/14 Marker Fisk i Gaarden Gietanger for 8 Rdlr 4 mrk.

10. Et ditto udgiven af Grim Olsen Telle til hans Søn Ole Grimsen paa 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle med tilhørende Fiske Voger for 25 Rdlr dateret 8de Maji 1775.

Tørres Andersen *Andersen Søre Fielde imod Niels Ingebrigtsen Telle.

Tørres Andersen Telle anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Ingebrigtsen Telle fordie han havde lokket Tjeneste Drengen Ole Nielsen dette Aars Vaar fiske Tiider i urette Tiid at forlade Citantens Tjeneste, derfore at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte og derom at anhøre Vidnerne Grim Olsen og Niels Nielsen Telle, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Vidnerne Grim Olsen og Niels Telle mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Niels Ingebrigtsen Telle, hvorfore de brugte Kaldsmænd Wermund Olsen Midtvedt og Asser Thomasen Øvre Tvedt afhjemlede Varselen at være skeed for Niels Ingebrigtsen Telle i Gaar 14 Dage siden i hans

1775: 221b

Boepæl og hans Sviger Moeders Johanne Michels Dotters Paahør og derpaa aflagde Eed.

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Grim Olsen Telle, der aflagde Eed og forklarede at Drengen Ole Nielsen 14 Dage førend hans Tjeneste Tiid var ude hos Citanten antoeg Tjeneste hos indstevnte Niels Ingebrigtsen Telle i beste Fiskeriets Tiider dette Foraar og var \Vidnet/ tilstæde i den indstevntes Huus da Citanten begjerede Drengen tilbage, men Niels Ingebrigtsen vegrede sig derfore

hvorefter han blev dimitteret, og fremstoed

2det Vidne Niels Nielsen Telle der aflagde Eed og forklarede sidstl: Martii at have begivet sig til indstevnte Niels Ingebrigtsen Telle i hans Huus efter Citantens Begjering at tilspørge den indstevnte om han ville udlevere Citanten Drenge Ole Nielsen at udtjene hans Tjenste Tiid hos ham, hvortil han svarede at han ej kunde spare Drengen og var dette i beste Fiskeriets Tiider at Drengen forloed Citantens Tjeneste og antoeg den indstevntes, og var Ulv Hansen Søre Fielde tillige med Vidnet hos den indstevnte i dette Ærende og anhørte saadant hans Svar,

hvorefter han blev dimitteret

Citanten indstillede at den indstevnte maatte lavdages til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Niels Ingebrigtsen Telle gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Jørgen Jørgensen Forre imod Ulv Hansen Søre Fielde

Jørgen Jørgensen Førre anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ulv Hansen Søre Fielde at liide \Dom/ til at betale et Øg, som han af Citanten havde laant og der døde, og derom at anhøre Vidnerne Mons Nielsen og Jens Monsen Fielde, som under Falsmaal ere kaldede deres *deres Provemaal derom at aflægge.

Indstevnte Ulv Hansen Fielde mødte og vedtoeg lovlig Varsel og paastoed sig for Tiltale i denne Sag befriet da han ej ulovlig har medfaret Hæsten og ej kand noget til at den af anden Sygdom døde.

liigesaa mødte og de indkaldte Vidner og vedtoeg lovlig Varsel, hvorpaa Citanten fremstillede

1te Vidne Mons Nielsen Telle der aflagde Eed og forklarede at nu sidstl: Vinter 3 Aar siden havde Ulv Hansen Fielde et Øg til Laans af Citanten som der døde, men Vidnet saae

bemelte Øg strax efter det var kommen til den indstevnte at det var elendigt og arm, hvorfore Vidnet sagde til den indstevntes Hustrue at han ej troede at Øget kunde leve og fornam Vidnet ikke til at den indstevnte imidlertiid nogensinde brugte bemelte Øg, ligesom Vidnet ej heller ansaae dette Øg at være *være værd \1 rd/ i saa elendig Stand som det kom til den indstevnte,

hvorefter han blev dimitteret. dernest fremstoed

2det Vidne Jens Monsen Fielde, der aflagde Eed og forklarede eensstemmig ligesom forrige Vidne i Henseende til Øgets Usselhed og at det ej værd 1 Rdlr da det kom til den indstevnte, men har ej talt derom med den indstevntes Hustrue som 1te Vidne har berettet,

og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev han fra Retten dimitteret.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale ham det laante og bortdøde Øg med 11 Rdlr 3 mrk som han havde indkjøbt det for, og at erstatte ham Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte paastoed sig derimod friefunden for al Tiltale da han ingenlunde har misbrugt Øget, men det efter Vidnernes Forklaring var i saa ussel Stand da det blev laant at det af sig selv døde efter 4 Ugers Forløb fra den Tiid han fik det til Laans.

Citanten vedblev sit forrige og paastoed Dom, hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Efter Vidnernes Forklaring var det paastevnte Øg i saa ussel og elendig Tilstand da det blev laant at den paafulgte Død deraf synes at være en naturlig Følge og derfore ej kand bindes den indstevnte til Ansvar naar det ej ved hans Misbrug og Vanrygt er foraarsaget, hvortil ej er mindste

1775: 222

Spor; Thi friefindes indstevnte Ulv Hansen Søre Fielde aldeeles for Citantens Tiltale i denne Sag.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Asser Thomasen Øvre Tvedt som Laugværge for Enken Brithe Ols Dotter Øvre Tvedt med fleere til Lars Gregoriusen Kaabeltved paa 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Langøen for 16 Rdlr dateret 6te Maji 1775.

Hr: Fogden imod Johannes Rasmusen Mitvedt med fleere efter Laug Dag

Hr: Fogden æskede Sagen i Rette efter Laug Dag og da det forelagde Vidne Ole Larsen ….vig(?) er død liigesom og den i Acten benævnte Piige Ingebor Wincents Dotter allereede førend Søgemaalet var anlagt og Sagen for Actor bekjendt ved Døden er afgangen og han ej vidste viidere til Sagens Oplysning og Afbeviisning at tilvejebringe, saa begjerede han nu de Saggivne som for Retten ere tilstæde tilspurgt om de ej tilstaaer at have fundet eendeel Tran og hvormeget, som de have beholdt og lagt Dølsmaal paa samt hvor og naar de have fundet samme.

Indstevnte Johannes Rasmusen og Peder Olsen Mitved den sidste tillige paa Jonas Colbeensens Vegne samt Jens Michelsen Øvre [Tvedt] mødte og benegtede det paasøgte saavelsom det af Hr: Fogden tilspurgte, hvorfore de forventede sig for al Tiltale i denne Sag friefunden.

Actor, som formoedede at Retten anseer meere de allereede førte Vidners tydelige Forklaring som temmelig nøye oplyser Søgemaalets Rigtighed, end en ugrundet Benegtelse som alle Sagvoldere gemeenlig er færdig med, indloed Sagen Dom med saadan Paastand at de Saggivne een for alle og alle for een bliver tilfunden at erstatte den fundne Trans Værdie som er for 9 Tønder á 10 Rdlr Halvfemsindstyve Rigsdaler foruden Processens Omkostninger med 4 Rdlr og endelig at ansees efter Lovens 4 – 4 – 5 for deres deri urigtige Omgang.

De indstevnte indloed ligeledes Sagen Dom og vedblev deres forrige Paastand om Friefindelse, og som ingen af Parterne havde viidere at tilføre, blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Vel beretter 1te Vidne at have hørt af de indstevntes Tjeneste Folk at de Saggivne skulle have fundet 9 Foustager Tran, som han formoeder at være hjembragt Natte Tiider da han ej har seet det skee om Dagen og 2det Vidne at have været med sin Huusbonde Jens Michelsen Øvre Tvedt at afhente en Tønde Tran som han sagde at have fundet paa Søen tilligemed 2 andre Tønder, men da det sidste Vidne er enkelt og det første ikkun er bygget paa Fortælling af 3de Mand, saa kand det ej komme i Betragtning imod de indstevntes Benegtelse eller ansees for tilstrækkeligt Beviis som Lovens 1 – 13 – 1 art: udfordrer.

Thi friefindes de indstevnte for Actors Tiltale i denne Sag

Dernest blev af Hr: Fogden fremlagt Restance Listen over de ordinaire Høy Kongel: Skatter, der beløber for 1te og 2den termin a: c: 273 Rdlr 95 s og for de forrige Aaringer 35 Rdlr 56 s.

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1775.

Anno 1775 den 8de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Schiolds Skibreede i Jacob Gieses Enkes Huus paa Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med de samme 8 eedsorne Laug Rettes Mænd, som sidstl: Høste Ting hertil bleve opnævnte og her foran i Protocollen f: 204 ere anførte undtagen at i Stæden for afdøde Colbeen Nordaas sadt Jens Jensen Kronstad, hvilke fremlagde Beviis om at være eedtagne,

og blev først bekjendtgjort sam/m/e Kongel: Forordning og Amts Ordre som her nest foran f: 221 ved dette Som-

1775: 222b

mer Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest indkom til Publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Schaalevigen efter afg: Michel Larsen d/en 11te Novbr: 1774
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Nøtvedt efter afg: Koene Barbra Niels Dotter den 4de ejusdem
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Aadland efter afg: Erich Larsen den 7de ejusdem.
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Steensvig efter afg: Koene Malene Tollevs Dotter d/en 8de ejusdem
5. En Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Hr: Kammer Raad Hysing stoer 730 Rdlr med 1te prioritets Pante Ret i hans ejende {Barke} Mølle paa Møllendahl dateret 16de Novbr: 1774.
6. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Pedersen Kalland til Jacob Bech stoer 200 Rdlr med 1te prioritets Pant i {Barke} \hans/ Mølle{n} paa Møllendahl dateret 5te 8br: 1771 og tinglyst d/en 8de ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af Tilsynsmanden i Creditors Boe Sr: Johan Friderich Krøpelin under 16de Novbr: 1774 er indfriet, hvorfore den herved mortificeres.

7. Aflyst en ditto udgiven af ditto til ditto stoer 100 Rdlr med 2den prioritets Pant i samme Mølle dateret 6te April 1772 og tinglyst den 9de Maji e: a:, der liigeledes af Sr: J: F: Krøpelin er paaqviteret under 16de Novbr: 1774 og derfore mortificeres.

8. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan Bernhard Kreser til Magnus Olsen Munggaard stoer 300 Rdlr med 1te p:tets Pant i forbemelte Mølle dateret 12te Aprilis 1774 og tinglyst d/en 7de Maji e: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 16de Novbr: 1774 er indfriet og betalt, hvor fore den nu mortificeres

9. Publ: en {Transport} Obl: udgiven af Sr: Dithmar Kahrs til Hr: Kammer Raad Hysing stoer 500 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Fantoft skyldende 1 Løb Smør og 2 Skilling Penge dateret 10de Decembris 1774.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af bemelte Dithmar Kahrs til den Bergenhuusiske Munderings og Udrednings Casse stoer 500 Rdlr med 1te p:tets Pant i bemelte Gaard Fantoft dateret 14de Octobris 1773 og tinglyst den 7de Octobris 1774, der nu efter paategnet Qvitering af Cassens Committerede under 12te Xbris 1774 er indfriet, hvorfore den mortificeres.

11. Publ: en Transport udgiven af Hr: General Major v: Koss, Hr: Oberste v: Schacht og Krigs Raad Hartman som Com/m/itterede for den Bergenhuusiske Munderings og Udrednings Casse til Hr: Wollert Krohn af en under 1te Septbr: 1772 af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden udgivne Pante Obl: med 1te p:tets Pant i Gaarden Damsgaard dateret 12te Decembris 1774.

12. En Pante Obl: udgiven af Sr: Hans Molle til Hr: Apotheqver de Beesch stoer 1975 Rdlr med 3de p:tets Pant i Gaardene Aarstad og Møllendahl dateret 6te Maji 1775

13. En Pante Obl: udgiven af Mogens Nielsen Kaabeltved til Hr: Kammer Raad Hysing stoer 320 Rdlr dateret 13de Xbr: 1774 med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart Kaabeltved af Skyld ½ Løb Smør.

14. Aflyst en ditto udgiven af ditto til afdøde Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med Pant i bemelte hans ejende Gaarde Part dateret 19de Junii 1773 og tinglyst den 7de Octobris e: a:, der nu efter paategnet Qvitering af D: v: Ely under 13de Xbr: 1774 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

15. Aflyst en ditto udgiven af Zacharias Gundersen Kaabeltved til afg: Jomfrue Gartner stoer 400 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans Anpart i Gaarden Kaabeltved af Skyld ½ Løb dateret 19de Junii 1773 og tinglyst d/en 7de 8bris e: a: der nu efter Qvitering af Sr: D: v: Ely under 24de Novbris 1774 er indfriet og derfore herved mortificeres.

16. Publ: et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til DeH:rer Danckert et Wollert Krohn paa Gaarden Bontvedt af Skyld 2 B/ismer Pund Smør for 280 Rdlr og Mons Olsen (Olsens) Bruug i Gaarden Smøraas af Skyld 2 B/ismer Pund og 12 Marker Smør for 212 Rdlr dateret 27de Aprilis 1775.

17. Et ditto udgiven af ditto til ditto paa Gaarden Espeland af Skyld 4 Løber og 1 B/ismer Pund Smør med under liggende Pladser for 514 Rdlr af samme dato.

18. Et ditto udgiven af Samuel Gieverts til Hr: Danckert Krohn paa 6/32 Deele i Jaen Gievertzes forhen tilhørende Mølle paa Møllendahl for 280 Rdlr dateret 17de Novembris 1774.

19. En Pante Obl: udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til Mons Larsen

Hougen stoer 200 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gaarden Biørndahl af Skyld 1 Løb Smør dateret 1te Martii 1775.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sagetinget til i Morgen

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

Nye Sag

Friderich Mejer af Bergen contra Mathias Olsen Tarlebøe

Pr: Rotwith anmeldte paa Friderich Mejers Vegne at have indkaldet med mundtlig Varsel til denne Ret Mathias Olsen Tarlebøe som Henning Hansen Wold har \... … ../ en rødbrun Plydses Kjole, et hvidt i Bunden storblommet Sirtsen Skjørt, hvilke Klæden Citanten Mejer havde leveret bemelte Wold til haand faaet Pant for Penge Laan 3 Rdlr 1 mrk, {hvorhos han a} for at udlevere bemelte Klæder og dertil ved Dom at vorde tilforpligtet saa og at erstatte dette Søgemaals Omkostning, hvorhos og til Vedermæle er indkaldet Henning Hansen Wold, hvorom de brugte Kaldsmænd aflagde deres skriftlige Afhjemling

de indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Andersen Tveteraas og Søn Jaen Andersen (Anders Jaensen?) eedelig afhjemlede Varselen for Mathias Tarlebøe at være skeed d/en 8de April sidstl: i eeget Boepæl og hans Hustrues og hændes Moeders Paahør, og forbemeldte skriftlige Afhjemling for Henning Hansen Wold indtages her saa lydende.

Citanten begjerede de udeblevne Laug daget til neste Ret og fremlagde en Byetings Doms Act begyndt den 15de Augusti og sluttet den 10de Octbr: 1774, hvoraf han begjerede Doms Afsigten i Acten inddraget tilligemed den paategnede Beskikkelse imod den indstevnte af 8de Ap: 75

Saavel hovedpaagjeldende Mathias Olsen Tarlebøe som til Vedermæle indkaldte Henning Hansen Wold gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede.

Elsebe Michels Dotter Damsgaard contra Karen Lars Dotter sammestæds

Pr: Sonderburg for Contra Citantinden Karen Lars Dotter producerede Forelæggelsen af 7de 8bris afvigte Aar for da udeblevne Vidner paategnet lovlig forkyndt under 8de Aprilis sidstleden, hvilken Paategning han begjerede afhjemlet og derefter de mødende Vidner antagne til eedelig Forklaring, hvorpaa Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet efter Paategningen.

Pr: Sønderburg fremstillede efter Contra Stevningen som

1te Vidne Elias Nielsen boende paa Damsgaard, den han begjerede eedtagen og derefter til ham vilde frem sætte qvæstioner, hvorpaa Vidnet aflagde Eed og for ham begjerede Comparenten fremsadt følgende qvæstioner 1. om Vidnet ikke veed og er bekjendt at hos Contra Citantinden om Sommer Tiide ere adskillige plaisir Folk fra Byen og at disse har deres Tilhold udi en Sænge Boe som er paa Stædet hvor Contra Citantinden boer og hende tilhørende 2. om ikke denne Sænge Boe er en Bygning for sig selv staaende, hvori Contra Citantinden ikke har sit Leje eller Ophold, men i et andet Huus der nærved staaende 3. om udi Sænge Boen ikke var staaende en Kiste eller et Skriin eller uden for i Svalen som skulle tilhøre Hoved Citantinden Elsebe Michels Dotter og om Sænge Boeden og Svalen ikke altiid Som/m/er Tiid er aaben 4. om han ikke veed at Elsebe Michels Dotter har gaaet i forommelte hende tilhørende Skriin og Kiste naar og saa ofte hun har lystet 5. om veed og har hørt at hun har haft Penge forvaret i samme til stoer eller liden Summa og om han har seet eller fornummet at Contra Citantinden nogensinde har været i disse Elsebe Michels Dotters Gjemsler og taget noget deraf 6. om medens Kisten og Skriinet var beroende i Svalen og Sænge Boeden Vidnet har hørt at Elsebe Michels Dotter har klaget over at have mistet noget deraf, eller om ikke Elsebe Michels Dotter har ladet bortbringe Kisten og Skrinet fra forommelte Sænge Boed andenstæds hen i fremmedes Huus og Ejendom paa Damsgaard og da nogen Uger derefter først klagede over at have mistet Penge 12 Rdlr og om Vidnet veed at disse Penge har været i Elsebe Michels Dotters Gjemsler og af samme er bleven

borttaget for hende uden hendes Viidende og Vilie? hvorpaa han svarede til 1te qv: veed ej noget derom til visse, men har vel der iblant seet slige Folk, til 2den qv: joe

1775: 223b

den ligger for sig selv og hun har en anden Stue hvor hun sædvanlig opholder sig til 3de qv: veed intet derom, til 4de og 5te qv: veed intet derom. til 6te qv: da Vidnet var med at udtage Kisten, klagede Elsebe Michels Dotter over at have mistet Pengene men i Øvrigt veed han intet om det omspurgte,
hvorefter han blev dimitteret.

2det Vidne Knud Knudsen boende paa Damsgaard, aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe i blant har han seet deslige Folk der til 2den qv: ligesom 1te Vidne og hun opholder sig i Stuen tet derved til 3de qv: joe Kisten og Skriinet stoed der som omspurgt men om Sænge Boeden plejer at være aaben eller ej er Vidnet ubekjendt til 4. og 5te qv: veed intet derom, til 6te qv: liigesom 1te Vidne og end viidere tilføyede han at han ej vidste hvordan Laaset for Kisten var beskaffen førend eller da den blev nedsadt hos Contra Citantinden,
hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

3de Vidne Lars Pedersen boende paa Gaarden Strømme forhen paa Myhren der aflagde Eed, for hvilken Comparenten begjerede fremsadt følgende skriftlige qvæstioner der her indtages saa lydende, hvor til han svarede til 1te qv: Kisten var brystfældig saa at der kunde stikkes en Laaget og Kisten og derfore bad Elsebe Michels Dotter Vidnet at beede hans Moeder Karen Lars Dotter at beholde den i Forvaring da hun ej ville tage den med sig til Byen formedelst at den var stoer og brøstfeldig, og var Contra Citantinden Vidnets Moeder ej hjemme da Vidnet sadte den i Svalen uden for Sænge Boeden til 2den qv: i 2 Aar til 3de qv: joe den staaer ofte aaben og naar der kommer Folk opholder de sig der til 4de qv: det er Vidnet ubekjendt og har ej hørt eller mærket til enten hun havde Penge eller ej til 5te veed intet derom til 6te qv: joe har hørt det siige, men veed ej nogen anden Vished derom da han i den Tiid opholdt sig andenstæds og boede paa Natland, til 7de qv: veed intet derom til 8de qv: veed intet derom til 9de qv: joe som omspurgt til 10de qv: joe som det første af qvæstionen indeholder om Truselen, men det sidste er ham ubekjendt til 11te qv: joe som omspurgt til 12te joe der er ikkun een Sænge, men hvad Klæder der var eller hvem de tilhørte er Vidnet ubekjendt til 13de qv: joe,
hvorefter han blev dimitteret.

Sr: Sønderburg begjerede for Contra Citantinden de øvrige Vidner som nu ikke møder under Falsmaal forelagt til neste holdende Høste [Ting] at møde og deres eedelige Vidnes byrd at aflægge og indstillede om de kand og bør frietages for Falsmaals Bøders Udreedelse for deres Udeblivelse denne sinde.

Eragtet

Udeblevne Vidner Daniel Michelsen, Rasmus Pedersen, Karen Hans Dotter Karen Ols Dotter og Syneve Jacobs Dotter forelægges atter under Lovens Falsmaal at møde til nest holdende Høste Ting for dette Skibreede med deres eedelige Vidnes byrd i Sagen. imidlertiid vil det befindes om de kand beviisliggjøre noget Forfald der kand frietage dem for Straffen for denne Udeblivelse.

20. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Ole Poulsen Store Tvedt til Christie Rasmusdatters Formynder Hans Rasmussen Øvre Fyllingen stoer 100 rd med 1te Prioritets Rett i hans Ejendom udj gaarden Øvre Fyllingen af skyld 1 Pund 12 M/ark Smør, 2 Mæhler Malt og ¼ Hud, dateret 5te Maii 1770 og Ting lyst samme dato der nu efter Qvittering af 1te Apriil 1775 er indfriet og derfore herved mortificeres.

21. Eet Skifte brev forretted efter Mølleren i den saa kaldede Uldrichs Mølle under Aarestad, Anders Magnesen begyndt den 26de April 1774 og slutted den 23de Januarii A: C:

22. Een Odels Lysning udgiven af Michel Nielsen Schage til 15 Jordskilling i gaarden Schage der bruges af ham og Lars Nielsen Schage, dateret 9de Maii 1775.

23. Een ditto udgiven af Ole Monsen Schiold for Sønnen Pouls Olsen til ½ Løb Smør i gaarden Abelthun, der beboes af Anders Nielsen, dateret 6te Maii 1771.

24. Eet Skiøde udgiven af Mons Larsen i Bergen med fleere paa 12 6/7 M/ark Smør og 5/56 Hud i gaarden Schage til Ole Larsen for 25 rd, dateret 9de Maii 1775.

25. Een Bøgsel Seddel udgiven af Jon Mariager i Bergen til Tollef Hansen paa 1 B/ismer Pund 3 M/ark Smør og ½ Qvarter Malt i gaarden {Alme} Sandahl dateret 25de Martii 1775 med Revers.

26. Een ditto udgiven af ditto til Michel Monsen paa Eet Spand Smørs Leje i gaarden Hetlevigen dateret 4de Martii 1775 hvormed fulgte Revers.

27. Een Obligation udgiven af Anders Ingebrigtsen Nedre Fyllingen til Ole Olsen Hollen under Damsgaard paa Capital 300 rd med 1te prioritet i hans Ejende andpart i gaarden Nedre Fyllingen ½ Løb Smør og 1 Faar, dateret 9de Maii 1775.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg fremlagt Liste over de resterende Høy Kongelige ordinaire Skatter der beløber for 1te og anden termin dette Aar 1000 Rdlr 50 s

1775: 224

og fra de forrige Aaringer 335 Rdlr 6 s.

Endelig begjerede Laug Retten og Almuen at Hr: Fogden Heiberg ville paatage sig den Umage her efter som tilforn at indfordre hos Almuen Tingholdet og deraf betale Tingholderen og de andre vekommende imod derfore at nyde aarlig af hver Mand Toe Skilling foruden selve Tingholdets Beløb, og at han tillige ville indfordre det udestaaende for afvigte Aar, hvilket Hr: Fogden gav tilkjende at ville antage.

Og da ingen efter Paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1775

Anno 1775 den 12te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten beklædet med de ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 206 ere anførte hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eeden.

Først blev bekjendtgjort den samme Forordning og Amts Breve som ved dette Sommer Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev publiceret

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hielmen efter Koenen Malene Clemets Dotter sluttet d/en 12te Augusti 1774.

2. Et ditto forrettet paa Gaarden ytre Bragstad efter Koenen Brithe Jens Dotter d/en 6te Xbris 1774.

3. Et ditto paa Gaarden Dahle efter afg: Johannes Olsen den 6te ejusdem.

4. Et ditto paa Gaarden Berland efter afg: Joen Olsen den 2den ejusdem.

5. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteer mester Haberdorff den 24de April 1775 paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Wigebøe til Maren sal: Poul Tønders og Marthe Marie salig Rognalds.

6. Et Auctions Skjøde udgiven af afg: Sorenskriver Johan Garman til Hr: Cancellie Raad de Fine paa Gaarden Schintved af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt for 86 Rdlr dateret 23de Xbris 1766.

7. Et Skjøde udgiven af Sorenskriveren Henrich Garmans Enke Engel Weiners til Sr: Johan Garman paa bemelte Gaard Schintved for 90 Rdlr dateret 19de Xbr: 1771.

8. Et ditto udgiven af Sr: Johan Garman til Sr: Cort Kramer og Peder Tufteberg paa titbemelte Gaard Schintved for 32 Rdlr dateret 2den Januarii 1774.

Den 13de Maji nestefter vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

9. Publ: Et Skjøde udgiven af Knud Monsen Floxand paa egne og Karie Anders Dotter hans Myndlings Vegne, Thomas Christiansen Hiertaas paa hans Hustrues Vegne og Marchus Gregoriusssen Hegernes som Værge for Anne Anders Dotter til Johannes Andersen paa 25 1/3 Mark Smør og 13 3/5 Kande Malts Leje i Gaarden Floxand for 54 Rdlr 4 mrk 2 d dateret 11te Maji 1775.

10. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Siur Nielsen Knappen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Røisæter for 44 Rdlr dateret 11te Maji 1775.

11. Et Skjøde udgiven af Siur Nielsen Knappen til Mons Olsen Hiertaas paa bemelte 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Røisæter for 40 Rdlr dateret 11te Maji 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Mons Olsen Hiertaas til Siur Nielsen Knappen stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans ejende Gaard Røisæter af ditto dato.

13. En ditto udgiven af Hr: Capitaine Krogh til Knud Monsen og Ole Olsen Brevig stoer 268 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Gaarde Brevig af Skyld {1/2 Løb Smør og} ..(?) Pund Fisk og Ohen skyldende ½ Løb Smør 3 ½ Pund Fisk og 1 Faar dateret 2den Januarii 1775.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Stifts Provsten Magister Mossin til Ole Hansen paa 1 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hopland dateret 1te Xbris 1774 med Revers.

15. En ditto udgiven af vice Raadmand Jacob Frich til Tollef Andersen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Øvre Kleppe dateret 7de Januarii 1775 med aarlige Leve Kaar til Forældrene

16. En ditto udgiven af Sognepræsten til Manger Wilhelm Friman til Johannes Ellingsen paa 1 Pund 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Landsvig dateret 26de Januarii 1775 med Revers.

17. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Thore Andersen Hougland paa 9 Marker Smør og ½ Kande Malts Leje i Gaarden Hougland og 1/8 Part i Fiskevogen dateret 12te April 1775 med Revers

18. En ditto udgiven af Mons Nielsen Eide og Johannes Monsen Miaatved paa deres Myndtlingers Vegne til Anders Andersen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Dahle dateret 11te Maji 1775 med Revers.

19. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Knud Magnesen paa 24 Marker Fiskes Leje i Gaarden Stuure dateret 5te Novembris 1774 med Revers.

20. Een ditto udgiven af Mons Olsen Tostensvig til Joen Olsen paa 10 Marker Fiskes Leje i Gaarden Tostensvig dateret 13de Maji 1775 med Revers.

Justitz Sag contra Marie Michels Dotter Fieldstad med Sønner

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Huuskoenen Marie Michels Dotter Fieldstad med 2de Sønner Niels og Lasse Nielsønner deels for begangne Tyverie deels for Omstreifing og Betlerie samt anden begangen Usøm/m/elighed derom selv at blive examineret høre stevnte og ustevnte Vidners eedelige Forklaring og Dom at liide, ligeleedes havde han og ladet indkalde under Lovens Falsmaal Vidnerne Niels Rasmusen Fielstad Gregorius Christiansen og Niels Torchildsen ibm: samt Anders Olsen og Jacob Olsen Stuure og Ole Ottesen Fieldstad endelig er og indkaldet de bestaalne Hans Magnesen Eide, Johannes Lassesen og Peder Monsen Fielstad og Knud Nielsen Sæbøe for at vedkjende sig de staalne Koster og beedige modvillig Fravendelse og i sidste Henseende tillige Ole Olsen Koursbøe og Anders Hansen Tiore.

De paagjeldende mødte tilligemed anordnet Defensor Lensmanden Mons Nielsen Schielanger saavelsom alle de øvrige indkaldte der vedtoege lovlig Varsel, undtagen Peder Monsen Fieldstad som ved sin Naboe Johannes Lassesen loed melde sit Forfald at han i mange Aar har været sængeliggende og ikke kand komme fra sit Huus

Actor fremlagde dernest til Inddragelse i Acten Stiftets ham tilhendekomne Promemoria af 10de hujus, hvorefter Defensor af ham er beskikket, hvilket er af saadan Indhold.

Derefter begjerede han den saggivne Qvinde fremkaldet og tilspurgt om hendes Alder og øvrige Omstændigheder og dernest om de paaklagede Forbrydelser.

Anklagede Marie Michels Dotter Fieldstad forklarede at være noget over 50 Aar gam/m/el saavidt hun kand erindre, har været Enke paa 8de Aar at være fød paa Gaarden Herland i Radøe Skibreede her i Fogderiet, siden hendes Mands Død har hun opholdt sig til Huuse paa Gaarden Fieldstad i sam/m/e Ejendoms Huus som hendes Mand beboede og har været Lægds Lem siden Mandens Død der paa Gaarden tilligemed begge hendes anklagede Sønner som ere de eeneste levende Børn hun i Ægteskab har avlet der haver overlevet Faderen, Aftenen for sidstl: Nytaars Aften kom begge hendes anklagede Sønner hjem til hende med en Sætning Sildegarn med Toug og andet Tilbehør som de sagde at have staalet paa et Stæd Skarvenakken kaldet som hun forvarede i en Tønde indtil nogle Uger derefter da Ejeren Hans Magnesen Eide kom derhen at hente det tilbage, Doblerne havde hendes Sønner løst fra garnet og henlagt under en Klippe ved Søen, som de skjulte og dækkede for ved en Hummer Tiine; Ved Kyndelsmisse Tiider nest forhen 1774 hjembragte de et Vadbeen som de sagde at have taget i et Fiskevæhrs Huus i Hegøe Vogen, hvilket hun liigeledes forvarede for dem i sit Huus; Høsten nest efter sidstl: Aar 1774 ved Micaelis Tiider hjembragde de atter et Fiske Snøre med Jern Steen som de havde staalet sammestæds i Fiskeværs Huuset som hun og toeg i Forvaring i sit Huus og siden blev henlagt i Smale Huuset i Udmarken hvor det i sidstl: Fasten blev funden af Ejeren Knud Nielsen Sæbøe og havde begge hendes anklagede Sønner været med at stjæle dette, men den yngste Niels var allene at stjæle nys forbemeldte Vadbeen; Videre hjembragte de og sidstleden Februarii Maaned et smaa Torske Garn som de havde taget i Søen paa Fieldstad Fjorden som de med hendes Vilie og Viidende bortstaal, brugte det een Nat og henlagde det siden i Udmarken til gaarden Stuure, hvor det blev funden af Anders og Jacob Olsen Stuure og af dem blev tilkjendegivet Ejerne; Fremdeeles tilstoed hun og sidstleden Vinter et Aar siden at have været med hendes ældste Søn Lasse Nielsen i Hegøe Vogen hvor Sønnen bortstaal af en der liggende Baad en liden umalet Bumme med hespe for hvorudi var 2 Marker Hamp, hvilken Bum/m/e med Hampen udi han ind lagde i den Baad hvori Inqvisiten var, den hun derpaa hjembragte og opspandt Hampen, og blev Bum/m/en derefter staaende hos hende indtil den ved Registeringen over hendes Boe der blev funden, endelig tilstoed hun og at have omfaret paa de nærliggende Gaarder i Sognet at have omfaret at

*at tigge uagtet hun i Lægdet har faaet det fornødne og iblant havde hendes Sønner med. Fremdeeles tilstoed hun og for henved 2 Aar siden at {have funden} hendes ældste Søn havde fundet i Marken paa Fieldstad en Liaa uden Skaft som han hjembragte til hende uden at den siden blev oplyst at være funden. dernest fremstoed

2den Inqvisit Lasse Nielsen der forklarede at være i sit 20de Aar, har været hjemme hos Faderen og siden hos Moederen som Enke undtagen ½ Aar at han tjente hos Ole Rasmusen Stuure der nu er fra Gaarden og farer omkring i Bøygden, har ej været til Confirmation, men kand læse i Bog og har læst Cathechismum, og i Øvrigt forklarede eensstemmig som Moederen i Henseende til alle de ommelte Tyverier med Tillæg at Moederen vidste af det baade naar han foer ud at stjæle og naar han kom hjem ja endog sendte ham ud at stjæle det ommelte, og at Broderen Niels toeg Nøgelen til Fiskeværs Huuset under Svillen og dermed oplukkede Dørren dertil, derpaa frem kom

3de Inqvisit Niels Nielsen der forklarede at være i sit 18de Aar, ej at have været til Confirmation, men kand læse i Bog og har læst Cathechismum, og at have været hjemme i Forældrenes Huus den ganske Tiid undtagen et Aar han tjente paa Hegøen hos Enken Bottele Niels Dotter, hvis Tjeneste han forloed sidstl: Aar ved St: Johannis Tiid og i Øvrigt bekjendte eensstemmig med nest forrige hans Broder,

hvorefter han blev dimitteret og fremstoed

1te Vidne Niels Rasmusen Fieldstad, der aflagde Eed og forklarede at sidstl: Februarii Maaned da Drengene paa Stuure Jacob og Anders Olsen havde fundet et Torske Garn i Stuure Udmark og det var bleven Vidnet bekjendt gik Vidnet tilligemed Gregorius, {Niels Rasmusen,} Niels Torchildsen og Johannes Fieldstad til den anklagede Enke og der anhørte paa Tilspørgende hendes og 2de Sønners Tilstaaelse om at have staalet Torske Garnet som af hende er forhen angivet, 8 Dage derefter da Hans Magnesen Eide havde fundet Doblerne til sit Sildegarn under en Helle et lidet Stykke fra Søen og derover mistænkede de anklagede at have staalet samme gik Vidnet tilligemed Niels Torchildsen og Hans Eide til den anklagede Enke og der fandt Silde Garnet i en Tønde i hendes Huus liggende da hun og Sønner tilstoed at det af dem neml: Sønnerne var staalen,

hvorefter han blev dimitteret da han ej vidste viidere om de paaklagedes Tyverier at forklare; derpaa fremkom

2det Vidne Gregorius Christiansen Fieldstad der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med 1te Vidne i Henseende det omvundne Torske garn, ligesom han og siden den Nat at de anklagede brev arresteret hørte deres Tilstaaelse om at have staalet Silde garnet og Snøret samt ved Registeringen over deres Boe at de tilstoed at have staalet Bommen,

og da han ej vidste viidere til Oplysning blev han dimitteret og blev fremstillet

3die Vidne Niels Torchildsen Fieldstad der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med 1te Vidne i et og alt og at han den Nat førend de bleve arresterede tillige hørte de anklagedes Tilstaaelse at have staalet Bommen, hvorefter han blev dimitteret og fremkom

4de Vidne Anders Olsen Stuure der aflagde Eed og forklarede i sidstl: Februarii i Stuure Udmark at have funden et smaa *Torke (Torske) Garn, og da han tilforn havde hørt at Johan/n/es og Peder Fieldstad var sam/m/e frastaalen foer Vidnet strax hen til dem og gav dem det til kjende,

hvorefter han blev afskeediget

5te Vidne Jacob Olsen Stuure der aflagde Eed og forklarede aldeeles eensstemmig med 4de Vidne der fulgtes sammen,

og fra Retten blev dimitteret

6te Vidne Ole Ottesen *Kielstad (Fieldstad), der aflagde Eed og forklarede at da det rygtedes at de anklagede havde begaaet disse Tyverier og Vidnet selv havde mistet en Jern Fiske steen, begav han sig hen til de anklagede tilligemed Johan/n/es Fieldstad og der anhørte

deres Tilstaaelse at have staalet Torske garnet, Silde garnet Snøret og Bom/m/en, men fandt ej sin eegen Fiske steen som han spurgte og ledede efter det de benegtede,
hvorpaa han blev dimitteret og fremstoed

7. Johannes Lassesen der vedkjendte sig det i Retten fremviiste Torske garn og et frakommen Liaa Blad, hvorpaa han aflagde Eed at dette imod hans Vilie og Viidende er ham frakommen, dernest blev af de dertil af Hr: [Fogden]? opnævnte 2de eedsorne Laug Rettes og Vurderingsmænd Knud Iversen Marøen og Mons Andersen Øvre Kleppe vurderet af Kosterne inden Retten Torske garnet for 1 Rdlr 4 mrk og Liaaen for 6 s

8. Hans Magnesen Eide vedkjendte sig det i Retten fremviiste Silde Garn og beedigede modvillig Fravendelse deraf, hvornest det inden Retten af bemelte Vurderingsmænd blev taxeret med tilhørende Touger og viidere for 2 Rdlr.

1775: 225b

9. Knud Nielsen Sæbøe vedkjendte sig det inden Retten fremviiste Fiske Snøre og beedigede modvillig Fravendelse, hvornest det af bemelte Vurderingsmænd blev taxeret for 3 mrk

10. Ole Olsen Koursbøe vedkjendte sig den i Retten fremviiste Bom/m/e og beedigede sam/m/es modvillige Fravendelse tilligemed iværende siden forbrugte 2 Marker Hamp, hvorefter Bom/m/en blev taxeret for 12 s og Hampen 8 s

11. Anders Hansen Tiore vedkjendte sig det i Retten fremviiste Vad been og beedigede modvillig Fravendelse deraf, hvornest det af forbemeldte Vurderingsmænd blev taxeret for 1 mrk

Samtlige forbemelte Koster blev eenhver Ejermand inden Retten tilbageleveret, undtagen de 2 Marker Hamp der af Actor blev betalt Ejeren med 8 s,

Ellers tilkjendegav Johannes Fieldstad at hans syge Grande Peder Monsen ejede halvedeelen i Torske Garnet, men kunde formedelst [?] ej møde efter Indkaldelse.

Actor tilkjendegav at have reqvireret hos Sogne Præsten Hr: Friman en attest af ministerial Bogen om disse Tyvs Delinqventers Alder hvor efter bemelte Hr: Friman loed Actor tilsende Copie af en til ham forhen indsendt Anmeldelse om dette Tyverie, der viiser at ministerial Bogen er opbrændt da Præste gaarden som bekjendt er ved Ildsvaade blev lagt i Aske, der er saa lydende, og endskjønt bemelte originale Anmeldelse er dateret 24de Febr: h: a:, er den dog ej actor tilhændekommen førend d/en 16de Martii nestefter, da Delinqventerne kort derefter blev arresterede liigesom al muelig Oplysning imidlertiid af Actor blev søgt, da det almindelige Ting kom saanær paa Haanden at Extra Ret naar der til skulle gives lovlig Varsel ej kunde have Stæd, i sær siden de 2de Mænd Knud Sæbøe og Anders Tiore, som bor i et andet *Tinglauget og maatte have 4 Ugers Varsel. Dernest fremlagde han den over Delinqventindens Effecter og Ejendeele holdte Seqvestration under 28de Martii sidstl: saalydende og da saaledes intet viidere til Sagens Oplysning var at tilvejebringe, indloed han Sagen Dom med følgende Paastand og Irettesættelse at de 2de Tyvs Delinqventer der i lang Tiid har gjort Handværk af at stjele og begaaet saadanne Tyverier som maatte ansees qvalificerede, da Fiske garn som Bonden ved Hav kanten søger sit fornemste Leve brød og Næring ved ikke kand saaledes indelukkes og forvares naar de sættes i Søen at joe alle og eenhver kand tage dem bort og følgelig i saa Tilfælde maae sættes i Sam/m/enligning med Creaturer paa Marken for hvilke en sær Straf af Lovgiveren er determineret for den som samme bort stjæler, for saadan deres Forbrydelse maatte tildøm/m/es at stryges til Kagen og arbejde i nærmeste Fæstning 4 Aar, og at Tyvs Delinqventinden, som selv har forledet disse sine Børn til de begangne Tyverier og hælet med dem, maatte for saadan sin strafværdige Omgang liigeledes tilfindes at stryges til Kagen og arbejde i Tugthuuset i 8 Aar samt at betale Tvigjeld af de staalne Kosters Værdie og Igjeld 8 s for den forbrugte Hamp og have sin Boes

Lod forbrudt til Hans May:ts Casse naar først denne Processes Omkostning med 8 Rdlr og *dernes samtlige Delinqventers Forflegning og Varetægt i Arresten er fradragen.
Lensmanden Mons Nielsen Schielanger som Defensor for de anklagede indstillede at disse 2de unge Drænger der ej have gaaet til Confirmation og ere ukyndige om Deres Christendoms Pligter maatte betragtes som Børn og efter Lovens Forskrift revses herfore med Riis og at Moederens ringe Vilkor maatte komme i Betragtning til Formildelse i Straffen da hun af Armoed hertil har haft Fristelse.
Actor loed tilføre

1775: 226

at disse Tyvs Delinqventer ingenlunde af Armoed og Mangel kunde være fristede til disse Tyverier, da de ej allene have haft fornøden Ophold i Lægdet, men Qvinden har og efter sin Stand haft ganske goede Vilkaar til Udkom/m/e paa ærlig Maade, saa at det allene er en ond Tilbøyelighed som har behersket hende og bevæget her til.
Defensor vedblev sit forrige og formeente at den af Actor gjorde Paastand efter Sagens Beskaffenhed ej kand finde Stæd.
Paa Rettens Tilspørgende forklarede anklagede Marie Michels Dotter at disse hendes 2de Sønner er af den Alder som af dem selv er angiven.
Derefter blev af Dommer og Meddomsmænd eensstemmig saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Saavel med de anklagedes egen Tilstaaelse inden Retten som deres foregaaende Bekjendelse for Vidner, hvis eedelige Forklaring derom er afhørt, er det oplyst at anklagede Lasse og Niels Niels Sønner i en Alder af 19 og 17 Aar skjønt uconfirmerede have begaaet adskillige smaa Tyverier af Fiske garn og deslige, der bekræftes ved Ejernes Vedkjendelse af de frem viiste Koster og Beedigelse om modvillig Fravendelse, hvorefter samme inden Retten ere taxerede der ej beløber 10 Rdlr; Moederen Marie Michels Dotter har ej allene dermed hælet og været i Ledtoeg efter egen Bekjendelse i det hun har forvaret Tyve Kosterne og selv været med da Bommen blev staalet og indbragt paa den Baad hvor hun selv var, men endog til Tog maal af Udyd her til forlokket og tilskyndet Søn/n/erne som de beretter, hvilket stemmer overeens med hendes egen Forklaring;
Thi Kjendes og Dømmes for Ret [at]? indstevnte Lasse og Niels Nielsen bør for disse begangne ringe Tyverier at miste Huud i Fængselet, Moederen Marie Michels Dotter pidskes i Fængselet og arbejde i Bergens Tugthuus 2 Aar samt betale Tvigjeld af samtlige Kosters Værdie med 9 Rdlr 1 mrk 4 og Igjeld 8 s saa og have hendes Boes Lod forbrudt naar først er fradragen {samtlige Arrestanters Forflegning og Varetægt i Fængsel, saavel som} denne Processes Omkostning 6 Rdlr og dernest samtlige Arrestanters Forflegning og Varetægt, at efter kom/m/es paa den Maade Lovens og de Høy Kongel: Anordninger foreskriver naar denne Dom 15 Dage *føriden er vorden forkyndt.

Efter at Dommen var forelæst Delinqventerne gav de tilkjende tilligemed deres beskikkede defensor at være tilfreds med den afsagde Dom og ej forlangede den appelleret, hvorhos Defensor indstillede at Drengene strax maatte udstaae deres Straf, hvilket og Delinqventinden begjerede.

21. Publiceret en Pante Obl: udgiven af Jørgen Clemetsen Hougland til Hr: Fogden Heibergs Børn Andreas Michael og Elisabet Cathrine Smith Heiberg stoer 34 Rdlr mod 1te p:tets Pant udi 18 Marker Smør 6 Kander Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Refsgaard dateret 12te April 1774.

Nye Sag

Hr: Fogden Heiberg contra Anne Anders Dotter Houglandshelle

Hr: Fogden Heiberg tilkjende gav med mundtlig Varsel til denne Ret at have indkaldet Piigen Anne Anders Dotter tjenende i Dyvigen for begangne Lejermaal med gifte(?) Mand afdeøde(?) Huusmand i Dyevigen derfore at liide Dom til Bøders

1775: 226b

Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte og da den indstevnte ej mødte fremstillede han de brugte Kaldsmænd Haaver Espetved og Mons Aasebøe (Husebøe?) som med opragte Fingre bevidnede for meere end 3 Uger at have forkyndt Varselen i hendes Tilholds stæd Dyevigen i Enken efter Christen Dyvigen hendes Paahør

Citanten begjerede den indstevnte laug daget til neste Høste Ting

Eragtet

Indstevnte Anne Anders Dotter gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Peder Tafteberg og Cort Kramer contra Johan/n/es Aadland

Sr: Peder Tafteberg anmeldte paa egne og Cort Kramers Vegne til dette Ting at have indkaldet Johannes Andersen Aadland for skyldige 21 Rdlr 1 mrk 8 s at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning at erstatte,

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Haaver Espetved og Ole Michelsen Goustad at være skeed i den indstevntes Boepæl og eget Paahør i Onsdage 14 Dage siden.

Citanten begjerede den indstevnte laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Indstevnte Johannes Andersen Aadland gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden fremlagde Liste over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter som for 1te og 2den termin dette Aar beløber til 531 Rdlr 1 s og fra forrige Aaringer 165 Rdlr 57 s

og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage tinget at udrette blev samme herved sluttet og ophævet

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1775

Anno 1775 den 15de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet Kiilstrøm og Retten betjent af Sorenskriveren tilligemed {efter} de 8 dertil sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 210 ere anførte og fremviiste Attest om at have aflagt Eeden. ved Tinget var overværende Hr: Fogden Heiberg Bonde Lensmand og øvrige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort samme Høy Kongel: Forordning og Amts Breve som ved dette Som/m/erting for Sartors Skibrede ere registerede.

Og da ingen havde noget at føre i Rette udsattes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Hr: Lt: Ravn til Sr: Elling Møller stoer 183(?) Rdlr med 1te prioritets Pant i nogle Vaanings Huuse paa Møching dateret 1te 7br: 1770 og tinglyst d/en 30te Maji 1771, der nu er betalt efter Creditors paategnede qvitering af 25de Febr: 1775 og derfore herved mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven af Lt: Wilhelm Christian Whitte til Madame Rømer stoer 180 Rdlr med 1te p:tets Pant i Gaarden Rosnes dateret 7de Maji 1771 og tinglyst den 30te ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af 29de April 1773 er betalt og derfore mortificeres.

3. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Larsen Giethuus til Biskop Friis dateret 26 Januarii 1773 mod 1te p:tets Pant i Raadmandsøen stoer 60 Rdlr tinglyst d/en 22de Maji 1773, der nu er betalt efter Creditors paategnede Qvitering af 22de Febr: 1775, hvor fore den mortificeres.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Larsen Giethuus til Christen Willumsen Tvedt paa Gaarden Raadmandsøen for 145 Rdlr dateret 22de Februarii 1775

1775: 227

6. Et Skjøde udgiven af Ole Tallachsen Smørdahl til Halvor Olsen ibm: paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Smørdahl for 6 Rdlr af 16de Maji 1775.

7. En Pante Obl: udgiven af Lt: G: C: Ravn til Magister L: Daae stoer 20 Rdlr med 1te p:tets Pant i nogle Vaanings Huuse paa Lindaas dateret 2den Maji 1775.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Magister L: Daae til Niels Gouthesen paa *paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Fieldsende dateret 22de Aprilis 1775.

9. En ditto af Sogne Præsten til Lindaas Magister Daae til Johan/n/es Johannesen Børilde paa ½ Pund Smør og ½ Vog Fiskes Leje i Gaarden Børilde dateret 8de Maji 1774 med Revers.

og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nestefter den 17de Maji vedvarede Tinget med samme Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod dem af Madsfiorden som for ulovlig Handel med Tyven Poul Larsen ere indstevnte og i Følge Udsættelsen overleverede nu sin skriftlige Deduction, hvorefter han *afvarde (afvartede) Dom, Som den eene Laug Rettes mand Niels Olsen Slire er paagjeldende i Sagen, opstoed han fra Retten og i den Stæd nedsadte sig Ole Bessesen Fieldanger, hvornest bemelte Indlæg af gaars dato i Retten blev oplæst saa lydende. Ingen af de paagjeldende mødte undtagen Niels Olsen Slire og den for samtlige paagjeldende beskikkede Defensor Lars Larsen Fieldsende, hvilken sidste *sidste ligeledes fra sin Siide indloed Sagen Dom med Paastand at de indstevnte for al Tiltale i denne Sag maatte friefindes da de ej kunde forestille sig mindste Mislighed ved denne *ved *denne Handel efter Selgerens heel riimelige Foregivende at hans Husbonde var fallit og derfore nødvendig maatte sælge Vahrene for ringere Priis for i Hast at blive dem qvit og faae dem afsagt og tillige selge dem loulig og til fremmede udenbyes Folk der ej skulle røbe det, hvilket var gelejdet med heel troværdige Omstændigheder at ham var betroet Nøglerne til Boederne, hvor Godset laae og at han lys Dag friegastig begjegnede forbie farende Folk og hilsede dem, saa at de ingenlunde kunde falde paa nogen Mistanke derom, hvor efter de som havde hørt at saamange tilforn havde handlet med ham var berettiget at troe at de liigeledes uden Fare kunde gjøre det samme, hvor fore slig Tredskhed og List allene er at tilskrive Tyven Poul Larsen, men ej kand tilregnes dem som eenfoldige Bønder at de har fæstet Troe til slige saa rimelige Omstændigheder.

Actor vedblev sit forrige og Niels Olsen Sliire havde ej heller viidere at tilføre ej heller Iver Ericsen Todtland, der just nu kom tilstæde.
hvorefter Sagen optages til Doms.

9. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Danckert Heiberg til Niels Nielsen paa 9 Mærker Smør 9 Mark Fisk og ¼ Mæle Malts Leje i Gaarden lille Hopland dateret 16de Maji 1775 med Revers.

10. En ditto udgiven af ditto til Hans Monsen paa 12 Marker Smør 1 Mæle Malt i Gaarden Monsløb dateret 17de Maji 1775 med Revers.

11. En ditto af ditto {sam/m/e dato} til Mons Monsen paa 1 Pund 12 Mark Fisk og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Huuse dateret 4de Januarii 1775 med Revers af 16de Maji e: a:

12. En ditto af ditto af sam/m/e dato til Hans (ope rum) paa 1 Pund 12 Marker Fisk med Revers af sam/m/e dato.

Delinqvent Sag contra Ole Bastesen og Barbra Bastes Dotter Hougsdahl

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde de 2de Halvsødskende Ole Bastesen og Barbra Bastes Dotter Hougsdahlen for med hinanden begangne Blodskam og Barn Avling derfore at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse efter fremlæggende Beviisligheder og gjørende Paastand. Til Vedermæle er indkaldet de indstevntes Fader Baste Olsen Hougsdahl og var tillige Lensmanden Lars Larsen Fieldsende beskikket til Defensor for Delinqventerne følgelig Stiftets Ordre af 10de hujus, som herved

1775: 227b

produceres saa lydende.
begge Delinqventerne tilligemed Faderen og den beskikkede Defensor mødte og \vedtoeg/ lovlig Varsel.
Actor begjerede derefter eenhver af Delinqventerne i sær tilspurgt om deres Alder og Opholds Stæd og dernest om den paaklagede Forbrydelse.
derpaa frem kom

1. Delinqventinden Barbara Bastes Dotter, der forklarede at være 20 Aar gammel fød uægte Barn \avlet af/ Moederen Maritha Mons Dotter der endnu lever og holdende sig som Inderster paa Hope i Echangers Skibreede og Faderen Baste Olsen Hougsdahl, hos hvem hun fra Vuggen af har haft Ophold indtil denne Tiid, og var til Confirmation for 4 Aar siden, hun tilstoed i Øvrigt at have haft legemlig Omgang med hendes Halv Broder paa Fæderne Siide Ole Bastesen Hougsdahl, hvorefter hun har avlet et Drænge Barn, som den 28de Martii sidstl: blev døbt i Lindaas Kirke og kaldet Niels der døde 8 Dage efter Fødselen.
dernest blev frem stillet.

2. Delinqventen Ole Bastesen der forklarede at være fød paa Gaarden Hougsdahl i Sandnes Sogn avlet i Ægteskab af Faderen Baste Olsen og Moederen Magdelie Erichs Dotter der endnu lever, er nu 18 Aar gammer og har været hjemme hos Forældrene den ganske Tiid, men har ej endnu været til Confirmation, han tilstoed ellers at have haft legemlig Omgang med nærværende hans halv Søster Barbara Bastes Dotter, som med ham har været opdragen i hans Forældres Huus, hvorefter er avlet et Drænge Barn, som Dagen efter Fødselen blev døbt i Lindaas Kirke den 28de Martii sidstl: og 8 Dage derefter døde
Defensor Lensmanden Lars Larsen Fieldsende bad Retten lægge Mærke til begge disse Delinqventers yderlige Taabelighed og Vankundighed, der gaaer saavidt fornemmelig i Henseende til Drengen at man saavel af Tale som geberder og Udseende maae ansee ham for aldeeles vanvittig og tossed, hvorom han udbad sig nu at maatte afhøre eedeligt Vidnesbyrd af de nu ved Tinget tilstædeværende Naboer og Skoeleholderen i Sognet.

Da bemelte Delinqvent Ole Bastesen nyelig af Retten blev tilspurgt om han ansaae denne sin Søster som en Søster, svarede han ja Gud gjør jeg saa og da han blev tilspurgt om han vidste den stoere Synd herved var begaaet og paafølgende Straf svarede han ligeledes ja Gud veed jeg saa ligesom han og efter Anseende og Gebærder forekom at være yderlig tossed og vanvittig.

Actor havde intet imod de af Defensor forlangte Vidners Afhørelse. Derpaa \blev/ fremstillet

1te Vidne Knud Monsen Hougsdahlen der aflagde Eed og forklarede at kjende Delinqventen Ole Bastesen, der opholder sig paa samme Gaard hvor Vidnet boer, at være yderlig vankundig og taabelig saa at han {i almindelighed ikke} sjelden kand fatte hvad de fleeste Folk ellers i Almindelighed kand begribe, men Gaard Arbejde kand hand udrette naar ham forud viises hvorledes han skal bære sig ad og der til jages, dog kand han intet Arbejde fore staae eller styre paa egen Haand, hvilket tillige er de øvrige Naboer bekjendt, men om Søsteren Barbara kand Vidnet ej andet siige end at hun joe har almindelig menneskelig Fornuft, dog er hun sær eenfoldig og lidet oplyst i sin Christendom,

hvorpaa han efter Forelæsning blev fra Retten afskeediget og frem kom

2det Vidne Joseph Erichsen Fieldanger Skoeleholder i Sandnes Sogn, der aflagde Eed, og forklarede eensstemmig med 1te Vidne i Henseende til Delinqventen Ole Bastesen med dette

1775: 228

Tilføyende at han ej kand læse i Bog og at Vidnet som Skoeleholder har haft ham nogen kort Tiid til Underviisning derved befunden ham saa yderlig vankundig og tossagtig at han intet kunde fatte, hvilket \er/ Aarsag til at han ej endnu er kommen til Confirmation og efter Vidnets Formeening vanskelig skulle kunde bringes dertil, men om Søsteren Barbara havde han ingen Kundskab i saa Maade, da hun allereede havde været til Confirmation førend Vidnet blev Skoeleholder,

hvorefter han blev dimitteret.

Actor frem lagde Sogne Præsten Magister Daaes skriftlige Anmeldelse til ham om disse Forbrydere saavelsom hans Attest af Ministerial [Bogen] om deres Alder med viidere der her indtages af følgende Indhold. Han gav og til kjende at have nøye ladet undersøge om disse Delinqventer noget maatte være ejende, men har befunden at de aldeeles intet meere eje end deres usle Gang Klæder, da ingen Arve er dem tilfalden, efterdi Forældrene endnu leve i megen Fattigdom; da nu Actionen saaledes fra Actors Siide deels med de frem lagde Attester og deels med Delinqventernes egen utvungne Tilstaaelse fuldkommelig er afbeviist og oplyst, indloed han Sagen Dom med saadan Paastand at Delinqventerne Ole Bastesen og Barbara Bastes Dotter for deres med hinanden begangne Blodskam maatte vorde til dømt at have deres Liv forbrudt følgelig Norske Lovs {følgelig Nor} 6 B: 13de C: 14de art sammenlignet med Guds Lov i 3de Mose Bogs 18 C: 9de vers. Ang: Hoved Lods Forbrydelse kunde han derimod efter foranførte Oplysning ingen Paastand gjøre

Faderen Baste Olsen vedkjendte sig denne sin Dotter Barbara at være aflet i Utugt med *Magdelie *Ols Dotter (nemnd ovanfor Maritha Mons Dotter) da han derfore har staaet aaben bare Skrift, hvorefter hun i hans Huus som barn har været opdragen, I Øvrigt nedlagde han i Retten Forbøn om Straffens Formildelse i Betragtning af deres yderlige Vankundighed og Vanvittighed der er saa stoer i sær paa Sønnens Siide at han følesløs med den største Ligegyldighed og uden mindste Rørelse har anhørt den over ham gjorde Irettesættelse.

Defensor Lensmanden Lars Larsen Fieldsende \formeente/ at den af Actor gjorde Paastand ej kunde \finde Stæd/ da den allegerede Lovens art: ikkun har Hensigt paa virkelige Sødskende avlede i Ægteskab; hvor Fødselen er vis, men ikke til uægte Sødskende der er saa meget meere usikre om Slægtskabet i sær paa Fæderne Siide, naar den utugtige altiid har

præsumtionen imod sig at kunde indlade sig med fleere liigesaavel den eene som den anden, drevet dertil af ustadig Ukydskheds Brynde, ligesom han og indstillede at deres yderlige Vandkundighed og Taabelighed \maatte/ komme i Betragtning til Formildelse og Undskyldning, da saadant ej allene med Vidnesbyrd er oplyst men end og ved al deres Handel, {hvori blant og den at …. skjønt uarresterede liige til denne Tiid have forblevet tilstæde at gaae deres med truede haarde Straf i Møde}

1775: 228b

i sær denne vanvittige Dreng der er aldeeles tossed og tumsed og neppe veed at gjøre Forskjel paa høyre og venstre Siide.

Actor replicerede at endskjønt han vil tilstaae Defensors Sætning at Faderen til et uægte Barn altiid er meere uvis end Moederen, saa synes det dog ikke at have Stæd her, hvor Delinqventindens Fader har erkjendt hende for sit Barn fra Fødselen af opdraget hende i sit Huus som sit Barn liige med den ægte Søn, og disse have indbyrdes erkjendt hinanden for Sødskende, hvilket de og ere anseede for af det heele Sogn. Skulle nu dette end og være urigtig saa var dog Synden imod Gud og Forargelsen for Verden ikke derfore mindre. Actor formoedede derfore at den allegerede Lovens Art: er fuldkom/m/en passelig, saameget meere som \i/ det 9de vers i 3de Mose Bogs 18de Capitul bruger disse Ord enten hun er fød hjemme eller ude, hvilket uden Tvivl vil sige saameget som enten hun er avlet i eller uden Egteskabet.

Defensor indvendede herimod at den fælles Opdragelse i Faderens Huus ej kunde danne noget Slægtskab imellem dem, der allene kand deriveres af Afling og Kjød og Blod, den Opdragelse Delinqventinden har haft i Faderens Huus anseer han ikkun som en Virkning af hans Christelige Sindelav at ville ophalde \hende/ formedelst den Uvished at have været Aarsag i hendes Tilværelse, hvilket Sammenvære just har givet Anledning til Forseelsen imellem disse vandvittige Mennesker, og hvad Forklaringen angaaer \over 3de M: B: 18de/ meente han at det ligesaavel kunde udtydes om ægte Børn hvad enten de ere fødde samme stæds og opdragen tilsam/m/en eller om det skeede paa et langtfra liggende Stæd, der dog undertiiden kand ind treffe.

Actor ved blev sit forrige og indloed Sagen Dom

hvorefter den optages til Dom at afsiige ved Extra Ting i Alverstrømmen Tiirsdagen den 27de Junii førstk:, hvor da tillige Dom skal blive afsagt i Sagen mod Rug Kjøberne af Madsfiorden.

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Sirie Anders Dotter

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Sirie Anders Dotter tjenende hos Lt: Ravn for begangne Lejermaal i Ægteskab, derfore at liide Dom til vedbørlig Afstraffelse, til Vedermæle er indkaldet hendes Mand Mons Christophersen tjenende paa Toftegaard, hvis Husbond Sr: D: Heiberg vedtoeg lovlig Varsel paa hans Vegne.

Indstevnte Sirie Anders Dotter mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Halvor Olsen Wadebøe eedelig afhjemlede Varselen at være skeed Mandagen den 1te Maji i eeget Paahør og Tilholdsstæd paa Wadebøenesset

Citanten udbad den indstevnte laug daget til neste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte Sirie Anders Dotter gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

1775: 229

Gregorius Rongvæhr contra Johannes Børilde

efter Laugdag som han producerede.

den indstevnte mødte og vedtoeg Forkyndelsen og sagde ej at have negtet Citanten Leveransen af de paastevnte Børne Midler.

Citanten begjerede Sagen udsadt til neste Ting for med Vidner at beviise{r} det den indstevnte virkelig har negtet at udlevere ham bemelte Børne Midler at udlevere.

som blev bevilget.

Nye Sag.

Hans Holmaas contra Amund Iversen Indre Lyhren

Sr: Danckert Heiberg mødte for sin Lejlænding Hans Monsen *Almaas og anmeldte at han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Amund Iversen indre Lyhren for skyldige Auctions Penge \for/ paa Auction holden paa Gaarden Holmaas den 22de April 1772 over afdøde Magnele Niels Dotters Effecter tilkjøbte Løsøre Effecter derfore at liide Dom til Betaling og Processens Omkostning at erstatte.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lars Johannesen Houchaas og Joseph Erichsen Fieldanger eedelig afhjemlede Varselen at være skeed den 29de Aprilis i den indstevntes eeget Paahør og Boepæl.

Citanten begjerede den udeblevne Laugdaget til neste Ret.

Eragtet

Amund Iversen Indre Lyhren gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Hans Holmaas contra Peder Knudsen Indre Lyren

Sr: Danckert Heiberg mødte for hans Lejlænding Hans Holmaas {med mundtlig Varsel} og anmeldede med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Peder Knudsen indre Lyhren for skyldige Auctions \Penge/ for tilkjøbte Løsøre paa Auction holden paa Gaarden Holmaas den 22de Aprilis 1772 over afg: Magelie Niels Dotters Efterladenskab, at liide Dom til Betaling tilligemed Processens Omkostning.

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Kaldsmændene Lars Houchaas og Joseph Fieldanger aflagde Eed at have frembragt Varselen for ham i eget Paahør og Boepæl den 29de April sidstl:

Citanten begjerede den udeblevne Laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig stevnte Peder Knudsen Indre Lyhren gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

13. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Michel Thommesen Qvalvognesset paa ½ Løb Smør og 3 Mæler Korns Leje i Gaarden Schaarnes dateret 28de April 1775 med Revers

14. En ditto udgiven af ditto til Niels Siursen Romereim paa en Plads under Gaarden Møchingshellen dateret 4de Januarii 1775 med Revers.

Endelig loed Kongelig May:ts Foged frem lægge Listen over Restancerne af de Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 848 Rdlr 69 og fra forrige Aaringer 811 Rdlr 58 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme hermed sluttet og ophævet.

1775: 229b

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1775.

Anno 1775 den 19de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Radøe Skibreede i Alverstrøm og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil sidstleden Høste Ting udnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 207 ere antegnede, hvilke fremviiste Attest om at være eedtagne. Derhos var overværende Kongel: May:ts Foged Bonde Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue.

og blev da først bekjendtgjort sam/m/e Høy Kongel: Forordning og Amts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

dernest blev publiceret

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Soleim efter afg: Koene Brithe Rasmus Dotter d/en 8de Xbr: 1774
2. Et ditto paa Gaarden Indre Sæbøe efter afg: Mand Niels Knudsen d/en 12te Xbr: 1774.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Hielmen i Herløe sluttet d/en 12te Augusti 1774 efter afg: Koene Malene Clemets Dotter

Og da ingen havde noget ved Sage Tinget at udrette udsettes sam/m/e til i Morgen.

Dagen nest efter continuerede Sage Tinget med samme Laug Rett og blev publiceret

4. Et Skiøde udgiven af Knud Rasmussen Storeim paa 16 M/ark Smør og 5 Kander og ¾ Potte Malt i gaarden Yttre Sæbøe til Mons Monsen for 36 rd, dateret 22de Decembris 1774.
5. Eet Deele Brev udgiven af Sornskriveren Regements Qvarteermæster Haberdorff til Arvingen efter afdøde Myndtling Bottelle Jonsdotter Indre Helle paa 8te Marker Smør og 4 Kander Malt i Gaarden Indre Helle for 12 rd, dateret 19de Maii 1775.
6. Eet Skiøde udgiven af Ole Rasmussen Indre Helle til Hr: Edvard Meyer, Residerende Capellan paa Woss paa 8te M/ark Smør og 4 Kander Malt i gaarden Indre Helle for 30 rd, dateret 19de Maii 1775
7. Eet Ditto udgiven af Rasmus Gundersen Indre Helle paa 12 M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Indre Helle til Sønnen Gunder Rasmussen for 18 rd dateret 19de Maii 1775
8. Een Bøgsel Seddel af Knud Nielsen indre Sæbøe med fleere paa 14 1/16 M/ark Smør og 25/144 Faaer i gaarden Indre Sæbøe til Niels Larsen, dateret 19de Maii 1775 med Revers
9. Een Ditto af Sogne Præsten til Mangers Præstegield Hr: W: Friman til Halvor Johannesen Manger paa 1 pd og 8 M/ark Smør i gaarden Mangersnæs, dateret 21de Febr: 1775 med Revers
10. Een Ditto af Ditto til Klokeren Halvor Jensen Morchen paa 1 Pund \og/ 8 M/ark Smør i gaarden Mangersnæs, dateret 23de Novbr: 1774 med Revers
11. Een Ditto udgiven af Gudmund Jansen Hielmen paa egne og medEjeres Vegne til Michel Olsen paa 4 ½ M/ark Smør og 3 Kander Malt i gaarden Haaland, dateret 10de Februarii 1775 med Revers

12. Een Ditto udgiven af Sr: Henning F: Dahl til Michel Olsen Nordanger paa 12 M/ark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Hougland, dateret 20de Martii 1775 uden Revers

13. Een Ditto af Hr: Krigs Raad Korn til Magne Christensen paa 12 M/ark Smør i gaarden Nodtvedt dateret 6te Novembr: 1774 med Revers

14. Een Ditto af Hr: Wilhelm Friman til Christian Halvorsen paa 18 M/ark Smør og 6 K: Malt i gaarden Namtvedt, dateret den 8de Novbr: 1774 med Revers

15. Een Ditto af Stifts Prouvsten Hr: Hans Mossin til Halvor Michelsen paa ½ Løb Smør og 1 Qvarter Malt i grd: Woxtougle, dateret 6te Maii 1775 med Revers

16. Een Ditto udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Claus Olsen Namtvedt paa ½ Løb Smør og ½ Faar i gaarden Frue Tougle, dateret 4de April 1775 med Revers

17. Eet Skiøde udgiven af Christian Knudsen Waagenæs med fleere til Jacob Østensen paa 18 M/ark Smør i gaarden Waagenæs for 18 rd, dateret 3de Decembr: 1774.

18. Eet Ditto udgiven af Anders Johannesen Bircheland til Sønnen Lars Andersen paa 1/5 Part i gaarden Bircheland /: 14 M/ark S: og 11 2/3 Kande Malt :/ med liige Andpart i Mæhlands Annex Kirke og gaarden Leervigen i Herløe Skibreede der tillige med grd: Bircheland er bemelte Kirke underliggende, for 40 rd dateret 20de Maii 1775

19. Een Bøgsel Seddel udgiven af Hr: Wilhelm Friman til Johannes Nielsen paa 18 M/ark Smør og 1 Qvarteer Malt i grd:en Mangersnæs, dateret 28de Martii 1775 med Revers

20. Een Ditto af Hr: H: F: Dahl til Ole Hansen paa 12 M/ark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Bøe, dateret 20de Martii 1775 med Revers

21. Een Ditto af Hr: Consul Allexander Wallace til Ole Rasmussen paa 12 M/ark Smør og 4 Kander Malt i gaarden Marøen, dateret 11te Maii 1775 med Revers

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Iver Johannesen Soltved

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Iver Johannesen Soltved for begangne Lejermaal i Ægteskab med Piigen Maren Gregorius Datter at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning, lige som og bemelte qvinde Menneske paa liige Maade er kaldet til Sagen.

begge de indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel samt tilstoede begge det paaklagede Lejer-

1775: 230

maal med hinanden at have forøvet, hvorefter blev avlet en Søn som sidstl: Juule Aften blev døbt i Mangers Kirke og [kaldet]? Rasmus, og anførte Iver Soltved til hans Undskyldning at hans Hustrue i en Alder af 95 Aar i lang Tiid har været sygelig.

Hr: Fogden anmeldte dernest at ham ingen Anmeldelse om dette qvalificerede Lejermaal er til hænde kommen fra Stædets Sogne Præst, saa at han derom var uviidende indtil ved Ankomsten til Tinget, da Skibreedets Lensmand tilkjende gav at have indkaldet dem paa Justitiens Vegne, hvorfore han maatte begjere Sagen udsadt til Høste Tinget for ej allene at tilvejebringe den fornødne Attest, men end og lovlig Seqvestration over Iver Soltveds Ejendeel, hvilken Udsættelse bevilges.

Hospitals Tings Vidne

Rasmus Andersen Sæbøe anmeldte at hans Broder Lars Andersen med den spedalske Syge er befængt og intet er ejende til at betale Indlemmelsen i Hospitalet, og da saadant er den ganske Almue bekjendt begjerede han deres Forklaring derom indhentet, hvorpaa af Laug Retten og tilstæde værende Almue blev svaret at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparenten begjerede her om et Tings Vidne beskreven meddeelt, som blev bevilget

Derefter fremstoed for Retten Østen Willumsen Grindem og andmeldte at hand 8te Dage før sidsleden Kyndels misse inde værende Aar var udfaret til Hennøe for at Fiske og der ved Landet Fant et Foustage med een Slump Fransk Brendevin paa som Søen der havde Opskyllet, Ved eftersyen befantes Foustagen at have Taget skade da der ej var meere end Trende Baand paa den eene Ende og stavene noget Knuset mit paa som foraarsagede at eendeel af Brendeviinet var udrundet, efter at han ved hielp af sin Søn som var med havde faaet Foustagen i Baaden Andmeldte de sig Strax for Kiøbsmanden paa Fiskeværet Henne og derefter bragte samme til Stædets Foged Hr: Christen Heiberg hvilken sidste beordrede Comparenten at indbringe det Fundne Foustage Brendeviin til Bergens Tolboed hvor det blev imodtaget af Tolforvalteren Hr: Kammer Raad Ramshart

Liigeleedes fremstoed Mons Siuersen Marøen og Andmeldte at han tillige med hans Søn Niels *Mons (Monsen) Marøen sidstl: 10de Februarii var Rejst ud paa Søen for at søge efter Vrag \og/ paa hiem Rejsen fant een stump af et Skibs mast, hvorpaa var 2de Jeren Baand, som formedelst Strømmen og Vinden var dreven op imod Land ved een liden Holme strax uden for Comparentens paa boende gaaerd Marøen, hvor hen de bragte samme paa Land hvor det endnu er beroende, og befantes samme \omtrent 18 alen lang/ gandske Forknuset og fuld med smaae Spiger, saa det ej kand ansees Tienlig til andet end Brænde Veed; strax efter at sam/m/e af Comparenten var funden blev saadant Andmeldt for Stædets Foged Hr: Christen Heiberg der foranstaltede samme ved Lensmanden Knud Haaversen Olsvold taxeret efter den af ham derover holdte Forretning der blev produceret og er saa lydende.

Derefter loed Hr: Fogden Heiberg frem lægge een Restance Liste over de Kongelige ordinaire Skatter der Beløber for 1te og 2den termin 330 rd 62 s og for de forrige Aaringer 155 rd 44 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde videre ved Sage Tinget at udrette er samme slutted og Ophævedt.

Sommer Tinget for Alenfith Skibreede 1775.

Anno 1775 den 22de Maji blev det almindelige Sommer Ting holden med Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 210 ere anførte og forhen haver fremviist Attest om deres Eed tagelse undtagen at i Stæden for Ole Michelsen Mitgaard sad Ellev Larsen Mitgaard og for Mons Monsen Grøtved sad Knud Johannesen indre Fosse,

hvor da blev publiceret samme Forordning og Amts Breve som ved dette Sommer ting for Sartors Skibreede ere registerede tilligemed en

Skrivelse fra Hr: Stiftsbefalingsmand de Schouboe til Hr: Foged Heiberg dateret 16de Maji 1775 der indeholder Bekjendtgjørelse af en Cancellie Skrivelse af 22de Aprilis ang: at den føyede Anstalt hvorledes med den Præsterne og Kirke Ejerne her i Stiftet tilkommende Fiske Tiende skal forholdes allene er at forstaae om de stoere Fiskerier, men ikke om den til Byens Fornødenhed daglig indførende ferske Fisk

1775: 230b

Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Bonde Lensmand og øvrige tingsøgende Almue

dernest blev publiceret følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Instebøe i Radøe Skibreede den 17de Xbr: 1774 efter afg: Enke Koene Karie Ellevs Dotter.

2. Et Skjøde udgiven af Iver Isachsen Breche i Hardanger til Sognepræsten for Hosanger Præstegjeld Hr: C: H: Schanche paa Seims Kirke med Tiende, Inventarium og Leje Kjør, samt tilliggende Gaard Hielmetved skyldende 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt for 141 Rdlr dateret 11te April 1775

3. En Indkaldelse fra Kirke Ejeren Hr: Schanche til Almuen i Seims Kirke Sogn til den 6te Juni nestk: at arbejde og frem føre materialierne til Seims Kirkes reparation dateret 19de Maji a: c:

4. En Obl: udgiven af Knud Olsen Fischesæter til Hr: C: H: Schanche stoer 40 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Fischesæter af Skyld 2 Pund Smør dateret 22de *8br: *1775.

5. En Pante Obl: udgiven af Bernhard Christopher Geelmeyden til Ober Formynderen i Bergen stoer 108 Rdlr 28 s for betroede Børne Midler hans Myndtling Jochumine Catharine de Lange tilhørende med 3de p:tets Pant i Gaarden Fladøen nest efter 400 Rdlr forhen prioriteret dateret 6te Febr: 1775.

6. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Lt: Wilhelm Christian Whitte til Madame Rømer stoer 180 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gjæstgiverstædet Brudeknappen dateret 7de Maji 1771, der nu er indfriet efter paategnet qvitering af 29de April 1773.

Dagen nestefter, den 23de Maii vedvarede Sage Tinget med foranførte Laugrett og blev da publ:

7. Een Bevilling udgiven Af den Constituerede Stift befalings mand Hr: Etats Raad Claus Bager til Johannes Knudsen Schare paa at være Lensmand for Ahlenfits Skibredes Almue i Faderens Stæd, dateret 28de Novembris 1774.

8. Eet Skifte brev forretted paa Pladsen Hossangernæsset i Hossangers Skibreede efter afdøde Halvor Johannesen, begyndt den 13de Augustii og slutted den 14de Septembr: 1774.

9. Een Indførsels Forretning passeret paa gaarden Nore Echeland den 23de Martii e: a: af Lensmanden Johannes Knudsen Schare, paa Hr: Fogden Heibergs Vegne, og med havende Mænd, hvorved for Resterende Kongel: Ordinaire Skatter hos Salomon Olsen for Aarene 1772, 1773 og 1774 Af Beløb 11 rd 3 mrk 6 s og Executions Omkostninger 5 mrk 8 s tilsam/m/en 12 rd 2 mrk 14 s er udlagt 13 ½ M/ark Smør og 3/8 Faar i gaarden Nore Eicheland.

10. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Iver Ellingsen Lie eller Seim til Johan Garman paa Capital 99 rd med 1te prioritets Rett i 1 pd 21 M/ark Smør og 5/8 Huud i gaarden Seim, dateret 12te Februarii 1772 og af den sidste Transporteret til Sal: Sornskriver Hendrich Garmans Enke den 25de April sam/m/e Aar, der nu af Debitor er indfriet efter Qvittering af 6te Martii 1775.

11. Eet Skiøde udgiven af Iver Ellingsen Lie til Wiching Knudsen paa 1 pd 21 M/ark Smør og 5/8 Huud i gaarden Seim for 140 rd dateret 22de Maii 1775.

12. Een Obligation udgiven af Wiching Knudsen Seim til Sogne Præsten paa Manger Hr: Wilhelm Friman paa Capital 100 rd med 1te prioritet i 1 pd 21 Marker Smør og 5/8 Huud i gaarden Seim, dateret 22de Maii 1775.

13. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Svend Bergesen Seim til Sr: Johan Garman paa Capital 35 rd 3 mrk med 1te prioritet i ½ Løb Smør og ½ Hud i gaarden Seim, dateret 22de 8br: 1774, der nu er indfriet efter Qvittering af 4de Martii 1775

14. Een Pant Obligation udgiven af Svend Bergesen Seim til Sogne Præsten til Mangers Præste gield Hr: W: Friman paa Capital 60 rd med 1te prioritet i ½ Løb Smør og ½ Huud i gaarden Seim, dateret 23de Maii 1775.

15. Een Bøgsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Hr: Jens Bergendahl paa ½ Løb 9 M/ark Smør og 18 Kander Malt i gaarden Tvedt til Corporal Hans Larsen dateret 1te Maii 1775 med Revers

16. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Samson Heliesen Leivestad til Sornskriveren Johan Garman paa Capital 10 rd med 1te prioritets Rett i 2 pd Smør, 2 Mæhler og 8 Kander Malt i gaarden Leivestad, dateret 18de Maii 1759, der nu er betalt efter Qvittering af 3de Novbr: 1774.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlevere een Liste over de Kongel: Ordinaire Skatter som Beløber for 1te og 2den Termin dette Aar \525 rd/ og for de forbiegangne Aaringer 233 rd 73 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at forrette er samme slutted og Ophævet.

Sommer Tinget for Hosanger Skibreede 1775

Anno 1775 den 26de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden paa Bernestangen for Hosanger Skibreede og Retten betjent af Sorenskriveren med dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 211 ere anførte og fremlagde Beviis om at have aflagt Eed undtagen at i Stæden for Niels Olsen Mosevold sad Ole Knudsen Tveite. Ved Tinget var overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg Bondelensmanden Magne Hatland og øvrige tingsøgende Almue,

hvor da blev publiceret sam/m/e Forordning og Amts Breve, som ved dette Som/m/er Ting for Alenfith Skibreede ere antegnede, dernest følgende Almues Breve

1775: 231

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nore Bysem efter afg: Koene Karie Ols Dotter begyndt og slutted den 22de Xbris 1774.

2. Et Afkald udgiven af Sr: D: D: Heiberg til afg: Sogne Præst for Hosanger \Hr:/ Lyder Johan Smith for imodtagne Børne Midler Myndtlingen Morten Olai Brygger tilhørende dateret 26de Augusti 1773.

og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 27de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret da der blev Publ:

3. Et Skjøde udgiven af Magne Andersen Møxter til hans Søn Knud Magnesen paa 23 1/5 Mark Smør og 7 11/15 Kande Malts Leje i Gaarden Møxter for 40 Rdlr dateret 26de Maji 1775.

4. En Pante Obligation udgiven af Joen Siursen Møching til Jacob Monsen Niøstad stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Møching af Skyld 8 Marker Smør og 10 2/3 Kande Malt dateret 26de Maji 1775.

5. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Haberdorff til Ole Johannesen Hoshofde paa 12 Marker Smør og 5 1/3 Kande Malt i Gaarden Svennem, 14 Marker Smør og 8 Kander Malt i Gaarden Søre Bysem og i Nore Bysem 10 ½ Mark Smør og 6 Kander Malt til

sam/m/en for 79 Rdlr, hvilke Jorde Parter ham som eeneste Arving efter hans Hustrues Fader Niels Olsen Svennem er tilfalden dateret 26de Maji 1775.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Kors Kirkens Sogne Præst Johan Nordahl Brun til Wermund Johannesen paa 1 Pund Smør 1 Qvarteer og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Haaland dateret 20de Maji 1775.

7. En ditto udgiven af Peder Johannesen Tvedt til Iver Siursen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Tvedt dateret 26de Maji 1775 med Revers.

8. En ditto udgiven af Johannes Aschildsen Høevig som Værge for Myndtlingen Anne Johannes Dotter til hendes Stif Fader Simon Johannesen paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Næse dateret 26de Maji 1775 med Revers.

9. Et Vilkors Brev udgiven af Knud Johannesen Svennem til Sviger Moederen Marthe Johan/n/es Dotter paa aarlige Leve Kor af hans brugende Anpart i Gaarden Svennem dateret 26de Maji 1775.

Capellanen til Manger Arnold Mejer contra Klokkeren Peder Poulsen

efter Laug Dag, som Citanten loed fremlevere paategnet lovlig forkyndt saalydende og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale de paasøgte 4 Rdlr og oprette denne Processes Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore udi Sagen saaledes for Ret blev Kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte og Laugdagede Klokker Peder Poulsen tilpligtes at betale Citanten de paasøgte Fiire Rigsdaler og erstatte Søgemaalets Omkostning med Toe Rigsdaler, at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Nye Sag

Johannes Knudsen Giederem contra Ole Pedersen Giederem

Johannes Knudsen Giederem anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet hans Sviger Søn Ole Pedersen Giederem for ubetalte Leve Kor af Brænde ved, 2 Tønder Korn og Føde for 4 Smaler sidstl: Vinter, derfore at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Magne Hatland og Simon Andersen Fladaas eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for meere end 3 Uger siden i den indstevntes Boepæl i hans Hustrues Karie Johannes Dotters Paahør.

Citanten indstillede at den indstevnte maatte laugdages til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Pedersen Giederem gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en Liste over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber 491 Rdlr 4 mrk 1 s og fra forrige Aaringer 265 Rdlr 56 s.

Og da ingen efter Udraab havde noget ved Sage Tinget at udrette, bliver sam/m/e herved sluttet og ophævet.

1775: 231b

Ved en Fejltagelse at Bladet hang sammen er dette forbiegaaet og saa snart det blev bemærket.

1775: 232

nemlig den 30te Maji 1775 da Som/m/er Tinget holdtes for Echanger Skibreede er disse 2de Siider inden Retten bleven over strøgen saa at intet derpaa kand skrives.

1775: 232b

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1775

Anno 1775 den 29de Maji blev det almindelige Sommer Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 212 ere anførte og fremlagde Beviis om at have Aflagt Eeden, undtagen at i Stæden for Niels Iversen Søre Askeland sad Niels Andersen Toft, overværende ved Tinget Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg, Bonde Lensmanden og meenige Almue.

Og blev da først publiceret samme Forordning og Amts Breve som ved dette Sommer Ting for Alenfith Skibreede ere registerede tilligemed en

Kongel: Allernaadigst Placat af 1te Maji 1775 ang: de under Aarstal 1761 prægede 2 Skillingers Nedsættelse saa at 6 Stykker tilforn 12 s herefter ikkun skal validere for 4 Stykker eller 8 Skilling, eller 3 Stykker for 2 eller 4 Skilling samt Kaaber halv Skillingers Indkaldelse.

Dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Biørge efter afg: Enkemand Niels Siursen begyndt og sluttet den 17de Xbris 1774.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Dyrdahl den 19de ejusdem efter afg: Koene Syneve Simons Dotter
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Echanger Lie den 20de ditto efter afg: Niels Olsen.
4. En Odels Lysning udgiven af Niels Monsen Røe til 1 B/ismer Pund 6 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Røe dateret 29de Maji 1775.
5. Et Skjøde udgiven af Aschild Erichsen Sætre som Laug Værge for Enken Karie Erichs Dotter Wiche til Iver Aschildsen Wiche paa en Anpart i Gaarden Wiche af Skyld 18 Marker Smør og 12 Kander Malt for 40 Rdlr dateret 29de Maji 1775.
6. En Pante Obligation udgiven af Iver Aschildsen Wiche til Aschild Erichsen Sætre stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Wiche af sam/m/e dato.
7. En Pante Obl: udgiven af Lieutenant Wilhelm Christian Whitte til afg: Madame Rømer stoer 180 Rdlr med 1te p:tets Pant i 1 ½ Løb Smør i Gaarden Hølleland dateret 7de Maji 1771 og tinglyst d/en 5te Junii e: a: aflyses efter paategnet Qvitering af Joen Mariager dateret 29de Aprilis 1773 og mortificeres ligesom den forhen er aflyst og udslettet ved dette Som/m/er Ting for Lindaas Skibreede

og da ingen havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 30te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret da der blev

8. Publ: et Skjøde udgiven af Lars Stephensen Elvig med fleere til Stephen Larsen paa 19 1/5 Mark Smør og 12 4/5 Kande Malts Leje i Gaarden Elvig for *for 28 Rdlr, hvor foruden han forhen selv var ejende 4 4/5 Mark Smør og 3 1/5 Kande Malt, saa at han nu ejer dette sam/m/en lagt 1 Pund Smør 16 Kande Malt, dateret 30te Maji 1775

9. Et ditto udgiven af Ole Erichsen Elvig til Niels Olsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Elvig for 25 Rdlr dateret 30te Maji 1775.

10. Et ditto under samme dato udgiven af Johannes Holgersen Fenne til Siur Knudsen Bolstad paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Fielde for 45 Rdlr.

11. Et ditto udgiven af Lars Andersen Fyllingsnæs til Johannes Andersen Horvey paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Fielde for 41 Rdlr dateret 26de Maji 1773

12. Et ditto udgiven af Johannes Andersen Horvey til Johan/n/es Holgersen Fenne paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Fielde for 41 Rdlr dateret 29de Maji 1775

13. Et ditto udgiven af Lieutenant Wilhelm Christian Whitte til Anders Hemmingsen Titland paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland for 41 Rdlr 3 mrk dateret 15de Octobris 1773.

14. Et ditto udgiven af Anders Hemmingsen Titland til Iver Olsen og Ole Iversen Ascheland paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland for 41 Rdlr 3 mrk dateret 29de Maji 1775.

15. En Bygsel Seddel udgiven af Iver Olsen og Ole Iversen Ascheland til Anders Hemmingsen Titland paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland dateret 30te Maji 1775 med Revers

1775: 233

16. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Ingebrigtsen Nyegaard til Rasmus Rasmusen paa 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Nyegaard imod aarlige Leve Kaar af 15 Asker Korn og Føde for een Koe og Fiire Smaler dateret 30te Maji 1775 med Revers.

Iver Fusesen Høyland contra Aamund Iversen Ascheland

efter Udsættelse, som Citanten æskede i Rette og paastoed Dom i Sagen efter forrige Irettesættelse

den indstevnte mødte og foregav at han hos *han (hans) salig Fader havde tilgoede 2de Kjør, som ham af Faderen var belovet og derfore toeg denne paastevnte Koe.

Citanten formente derimod at sligt Løfte af Faderen ej burde opfyldes førend Gjelden var betalt til Creditorernes Skade og paa deres Bekostning og end nu *midre (mindre) berettigede ham til at bemægtige sig denne Koe, som ej var Faderen tilhørende, men var ham lejet

Den indstevnte foregav fremdeeles at efter at han havde faaet denne Koe maatte betale Johannes Lind i Bergen 2 Rdlr som Faderen til ham var skyldig for bekomne Kornvarer, da han som myndig Arving ej loed holde lovligt Skifte efter bemelte hans Fader, ligesom han desuden havde Udlagt til Begravelsen.

Citanten vedblev sit forrige at dette ej kand i mindste Betragtning, og derpaa indloed begge Parter Sagen Dom.

hvorpaa saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

De afhørte Vidner har eensstemmig forklaret at den indstevntes Fader havde solgt den paastevnte Koe og deraf svarede Leje, hvilket den indstevnte end ikke kand negte, men under utiidige Indvendinger af formeentlig Tilgoedehavende hos Faderen har tilegnet og bemægtiget sig den til Liqvidation der fore.

Thi Kjendes for Ret [at]? Indstevnte Amund Iversen Ascheland bør betale Citanten den paasøgte Koes Værdie med Fem Rigsdaler og oprette denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk. at udreedes 15 Dage efter Forkyndelsen under Lovens Tvang.

17. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Iver Fusesen Høyland paa Niels Olsen Echangerlies Enkes og Arvingers Vegne til Rasmus Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Echangerlie med aarlige Leve Kaar for Enken af 1 Tønde Korn og Føde for 1 Koe samt frie Huuse værelse Lys og Varme og Tilsyn dateret 30te Maji 1775 med Revers.

18. En ditto udgiven af Capellanen til Domkirken Hr: Wiggers til Baste Knudsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Qvinge dateret 19de Xbris 1774 med Revers.

19. En Odels Lysning udgiven af Knud Bastesen Biørndahl paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Biørndahl dateret 30te Maji 1775.

Continuations Examinations ang: Tyven Simon Erichsen Espeland

Hr: Fogden Heyberg havde ved Continuations Stevning af 12 hujus til dette Ting ind kaldet Tyvs Delinqventen Simon Erichsen Espeland saaledes som bemelte Stevning nærmere udviiser der er tegnet paa forrige Hoved Stevning og med Forkyndelses Paategning saa lydende Derhos har han og med mundtlig Varsel hertil ladet indkalde Johannes Helgesen Wahre, Rasmus Olsen Slire, Ole Bessesen Fieldanger, Mons Michelsen og Niels Larsen Watle, hvilke alle af denne Tyvs Delinqvent skal være bestaalne derom at gjøre deres Forklaring og beedige modvillig Fravendelse,

samtlige de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel, ligesom og Tyvs Delinqventen blev fremstillet uden Baand og Fængsel.

Tyvs Delinqventen tilstoed paa Vejen fra Sliire at have taget en Baad, hvormed han foer over Fjorden til Gaarden Fieldanger, hvor han kom ind igjennem et Vindue i Boeden, men paa nærmere Tilspørgende tilstoed han at *han (hans) 2 medhavende Kamerader i Tyveriet Siur og Lars brød Hul paa Taget og derigjennem kom derind hvilken Vej Delinqventen og toeg og der bortstaal et Kjød Laar tilligemed

1775: 233b

det forhen forklarede, angaaende Tyveriet paa Store Sætre vedblev han sin forrige Bekjendelse saavel som ang: det paa Wahre bortstaalne med det Tilføyende at han havde faaet sin Andeel af de sidste stæde staalne Penge men uden at kunde siige hvormeget, Neste Nat efter at have forladt Gaarden Wahre tilstoed han at have bortstaalet nogle Penge paa Gaarden Reveim i Mielde Skibreede med alle de af Ejeren Ole Michelsen om forklarede Omstændigheder de 2de Laxe Remmer undtagen som han benegtede at have staalet og blev disse her bortstaalne Penge først deelet imellem Delinqventen og medhavende 2de Tyve paa Bye Fjeldet ved Sandvigen da *han (de?) forloed ham for at rejse til Byen og kom der da paa hans Anpart 10 á 11 Rdlr. Fra Reveim begav de sig til Gaarden Watle og der gik ind igjennem et Vindue i en Sænge Boe og der *borstaal et Par Strømper som han endnu har paa, og fortærede noget Mad samt staal en Baad beliggende paa Lundene ved Nøstet.

Derpaa fremstoed af de bestaalne

4. Rasmus Olsen Slire som forklarede henved Michaelis Tiider sidstleden Aar nogle Dage førinden at {v} være frastaalen nogle Penge, hvis Antal han ej saa nøye kunde bestemme, men var i det mindste 12 Rdlr, henved 6 Skaalpund Smør og noget over en Potte Hamborger Brændeviin paa en Butælje og 2 smaa Folde Knive samt endeel Fladbrød og var alt dette borttagen paa Loftet over en Sænge Boe, hvortil Tyvene var gaaet kommet ind

igjennem Taget hvorpaa var brækket Hul; Kisten, hvorudi de bortstaalne Penge laae blev staaende tilbage i Boen og stoed Nøgelen i Laaset dertil. Vinduet til bemelte Boe var udtaget og henlagt paa et Stæd tet ved, men Hullet var saa lidet at Tyvene umuelig kunde kom/m/e derigjennem, hvor fore de som meldt maatte opbryde Taget. hvornest han beedigede modvillig Fravendelse af forbenævnte Sager.

derpaa blev fremstillet

5. Ole Bessesen Fieldanger som forklarede ved sidstl: Michaelis Tiider 3 Dage efterat Rasmus Sliire var bestaalen at være frastaalen 1 Rigsort og 1 Lybesk Marke Stykke der laae i en Kiste paa Loftet over en Sænge Boe, hvortil Tyvene igjennem Taget vare ind brudt samt et Kjød Laar og 2 Par Hosebaand, sammestæd var og udtaget en gammel sort Kiste som Tyvene havde kastet ud igjennem Taget, da den ej paa anden Maade kunde komme ud formedelst at Dørren uden til var tillukket med en Krog og Vinduet var saa lidet at den ej kunde kom/m/e derigjennem, ej heller noget Menneske, bemelte Kiste fandtes siden ud paa Marken sønder huggen med Comparentens egen Øx som laae der hos, og var der intet andet i denne Kiste end noget gammelt Skrab af Træskeer og deslige, som Tyvene loede ligge efter. Endelig aflagde Comparenten Eed at bemeldte Penge og Kjød laar imod hans Vilie var ham frakommen

6. Johannes Helgesen Wahre berettede ved sidstl: Michaelis Tiider Natten efter at Tyveriet paa Store Sætre var begaaet at være frastaalen endeel Penge, hvis Antal han ej nøyagtig kunde fastsætte, men i det mindste var 12 Rdlr, Een Sølv Trække Naal og en fiin Lerreds Skjorte, der var beliggende i en Kiste i en saakaldet Sænge Boe, hvorudi Tyvene var indkom/m/en igjennem Dørren den de lukkede op med sin rette Nøgel som hang paa Veggen uden for Dørren i Svalen, og havde Tyvene bragt de 2de Kister, hvori

1775: 234

disse Sager laae, ud paa Marken, hvor de nest følgende Morgen fandt dem sønderslagen med de øvrige derudi værende Klæder og een Sølv Kjede eller Snor som Tyvene loed blive liggende tilbage derudi. Comparenten havde tilstæde i Retten disse 2de Kister, som Tyven vedkjendte sig at være de samme han paa Gaarden Wahre havde udtaget, og endelig aflagde Johannes Wahre Eed imod sin Vilie at være bleven fravendet forbenævnte Sager.

7. Niels Larsen Watle forklarede ved sidstleden Michaelis Tiider at være frastaalen et Par Strømper som aldeeles ligner dem Tyvs Delinqventen nu har paa og et Tin Støb der laae i et Skab i hans Boe hvortil Tyven var kommen ind igjennem Vinduet, og aflagde Eed imod sin Vilje at være frakom/m/et bemelte Par Strømper og Tin Støb.

8. Mons Michelsen Watle angav ved sidstleden Michaelis Tiider Natten efter at Tyveriet paa Reveim var begaaet at være frastaalen en Baad *met (med) et Par Aarer beliggende uden for hans Baade Nøst paa Lundene og beedigede modvillig Fravendelse der af, og sagde nest følgende Morgen at have funden Baaden paa hin Siide Fjorden

Tyvs Delinqventen som havde anhørt forestaaende Forklaringer havde intet dermed at erindre.

Actor havde ved Lensmanden Niels Reveim og Johannes Ascheland ladet taxere{t} nysbemelte Baad Mons Watle tilhørende, som efter deres skriftlige Indberetning befandtes meget gammel og derfore blev taxeret 4 mrk.

Dernest blev de Johan/n/es Wahre frastaalne 2de Kister her i Retten taxeret af dertil ved Hr: Fogden opnævnte Mænd Lensmand Ole Knudsen Fyllingen og Johan/n/es Olsen Bernæs til sammen for 1 Rdlr 1 mrk og var disse Kister nu igjen i stand sadt og den eene Siide af nye ind sadt i Stæden den sønderslagne, hvortil Stykkerne blev fremviiste, viidere var i Retten til stæden den Niels Johan/n/esen Stoere Sætre frastaalne Bom/m/e, der befandtes sønderslagen

og det Stykke hvor Laaset var i udslagen, men Tyvs Delinqventen kunde ej med Vished vedkjende sig det. samme blev af bemelte Vurderingsmænd taxeret for 3 mrk 8 s.

Fremdeeles blev af bemelte Vurderings mænd taxeret

6 Skaalpund Smør Rasmus Slire frastaalen á 5 s	1 mrk	14 s
En Butelje Brændeviin	1	
2 smaa Folde Kniver begge		12

Ole Fieldanger angav at den sønderslagne Bomme ej var værd at vurdere, men et Kjødlaar ham tilhørende blev vurderet 1 mrk 8 s
og 2 Par Hosebaand for 8 s

En Lin Lerreds Skjorte Johannes Wahre tilhørende for 1 Rdlr
Een Sølv Trække Naal for 1 12 s

Et Par Strømper Niels Vatle tilhørende for 1
Et Tin Støb for 8

hvilket alt efter løseligt Skjøn blev anslaaet i Anledning Ejernes Opgivende, da de ej kand kom/m/e tilstæde at besee.

Da Actor intet videre vidste til Sagens Oplysning begjerede han Forhøret sluttet og sig beskreven meddeelt.

*17 (20). Publ: et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Arvingerne efter Enken Brithe Ols Dotter indre Hindenæs over 12 Marker Smør og 8 Kander Malt i bemelte Gaard indre Hindenæs

1775: 234b

dateret 30te Maji 1775.

21. En Contract imellem Johan/n/es Holgersen Fenne og Siur {Jacob} Knudsen Fielde ang: en Sæterstøl under Gaarden Fielde dateret 30te Maji 1775.

22. Et Skjøde udgiven af Ole Magnesen Grove som Værge for Brithe Niels Dotter med fleere til Niels Olsen paa 9 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Myhr for 18 Rdlr dateret 30te Maji 1775.

23. Et Mage skifte Skjøde imellem Siur Johannesen Houge og Halvor Johannesen Lie, hvorved 18 Marker Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Houge omvexles til den sidste imod 1 Bismer Pund og 3 Markers Smørs Leje i Gaarden Lie at erholde tilbage hvert Brug ansadt for 60 Rdlr dateret 30te Maji 1775

Hr: Fogden Heiberg gav tilkjende at efterfølgende 4 Mænd nemlig Siur Rasmusen Echnesvogen, Aamund Olsen Washelle, Rasmus Andersen og Niels Olsen Echnes for ham have anmeldet at de sidstleden April Maaned paa Havet have fundet en Foustage Tran, hvorfore han nu her til dette Ting har indvarslet dem for at gjøre Forklaring hvor og naar de sam/m/e have fundet med viidere.

Bemelte 4 Mænd fremstoed og forklarede eensstem/m/ig at da de sidstl: 21de Aprilis foere ud til *Have (Havet) i Tanke at fiske, fandt de ½ Miil uden for alle Land i aaben Hav en Foustage med Tran omtrent af en Tøndes Størrelse, som de aabnede saasnart de havde faaet den i Baaden og fandt den at indeholde Tran, som formedelst indtruken Søevand og deraf foraarsagede gjæring brusede ud af Spundset som af en Sprøyte, hvorved der gik meget til Spilde, ligesom den og befandtes raaden og stinkende, hvorpaa de strax nogle Dage efter anmeldte det for Hr: Fogden.

Hr: Fogden fremlagde derpaa en derover af ham foranstaltet Besigtelse og Taxations Forretning af dato 28de Aprilis sidstleden saalydende og begjerede samme nu ved offentlig Auction bortsolgt og opbuden for tilstæde værende tingsøgende Almue.

Samtlige tilsædemødende Almue begjerede at Hr: Fogden Heiberg her efter ville have den Godhed af Almuen her i Skibredet at indfordre Tingholdet med 15 Skilling af hver jordbrugende Mand og deraf at gjøre Udlæg til Tingholderen med Lensmand, Skaffer og Laug Ret til sammen 37 Rdlr, hvilket Hr: Fogden og antoeg.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde Listen over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber {506} \505 Rdlr 2 mrk 11 s/ og for forrige Aaringer 334 Rdlr og 10 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e herved sluttet og ophævet

1775: 235

Endelig blev og den Hans Kongel: May:t tilhørende Øde Gaard Kleven opbuden til Brug og Forpagtning imod deraf at betale de Høy Kongelige Skatter for dette Aar, men der fandtes ingen som samme ville antage.

Sommer Ting for Watzwærns Tinglav 1775.

Anno 1775 den 8de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Watsværns Tinglav og Retten betjent af Sorenskriveren og de dertil sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 214 ere anførte undtagen i Stæden for afdøde Haldor Joensen Horvey var beskikket og sad Bryngel Aschildsen Aarhuus, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heyberg, Bonde Lensmanden Ole Horvey og øvrige tingsøgende Almue.

Og blev her først publiceret de sam/m/e Høy Kongelige Forordninger og Amts Breve som ved dette Sommer Ting for Echangers Skibreede ere anførte tilligemed en

Kongel: Allernaadigst Forordning af 11te Maji 1775 ang: et vist Antal Kjøbenhavnske Banqve Billetter maae have Cours og roullers paa de Kongel: Danske Americanske Ejlande, samt en

Placat udfærdiget fra Stiftet under 19de Maji 1775 ang: Bort forpagtning af Bergens Fiske Tiende paa 3 eller 6 Aar at blive opbuden ved Auction den 10de Junii 1775.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, blev Sage Tinget udsadt til i Morgen.

Dagen nestefter den 9de Junii vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret

Nye Sag

Arne Tronsen Bolstad contra Johannes Olsen Bolstad

til Doms og Tings Vidne efter skriftlig Stevning, som Bøygde Procurator Niels Traae for Citanten producerede, saa lydende.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab; De brugte Kaldsmænd Knud Olsen Horvey og Endre Johan/n/esen Rongen fremstoed og med oprakte Fingre beedigede for 3 Uger siden at have forkyndt den skriftlige Stevning for samtlige derudi benævnte Part og Vidner i eeget Paahør og Boepæl, Niels Aschildsen Breche undtagen; dernest fremkom Magne Olsen

Mæstad og Tormoe Olsen Langeland som eedelig bevidnede sidstl: Tirsdag 15 Dage med mundtlig Varsel til dette Ting og i denne Sag at have indkaldet under Lovens Falsmaal det i Stevningen benævnte Vidne Niels Aschildsen Breche

Proc: Traae begjerede Forelæggelse for de udeblevne.

Eragtet

Lovlig indstevnte Johannes Olsen Bolstad gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, liigesom og de udeblevne Vidner Knud Aschildsen, Joen Aschildsen og Torbior Bolstad samt Anne og Brithe Bolstad og Niels Aschildsen Breche til sam/m/e Tiid forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen, hvilken Forelæggelse Citanten tager beskreven og besørger for vedkommende lovlig forkyndt

Hr: Cancellie Raad Fleischer contra Erich Siursen Jørnevigen

efter Laug Dag æsket i Rette af Procurator Niels Traae paa Citantens Vegne.

Den indstevnte mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse samt tilstoed gjeldens Rigtighed, men begjerede Sagen udsadt til neste Ting for imidlertiid at tilvejebringe Betaling i Mindelighed.

Proc: Traae anviiste i Retten den af indstevnte Erich

1775: 235b

Siursen Jørnevigen til Citanten udgivne Obligation af 13de Junii 1770 for paasøgte Capital 120 Rdlr og tinglyst 5te Novbr: samme Aar, som han begjerede sig med Rettens Paategning tilbage[le]veret og i Acten inddragen, hvoraf ingen Renter er betalt liige fra Udstædelsen og der fore indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale \bemelte/ Obligations Capital med Renter 4 pro Cento indtil Betaling skeer, samt at oprette denne Rettergangs Omkostning billigst med 3 Rdlr og i Øvrigt protesterede imod den af den indstevnte forlangte Udsættelse i en saa reen Gjelds Sag.

Den indstevnte vedblev sin forrige Paastand om Udsættelse med Protest imod Overiilelse.

Pr: Traae for Citanten derimod protesterede paa Dom, hvornest ham blev tilbageleveret den originale Obligation, hvorpaa var tegnet Opsiigelsen af 24de Julii 1774 under Debitors Haand, det den indstevnte og nu inden Retten tilstoed.

Der paa blev udi Sagen afsagt saadan

Dom

I en saa klar Gjelds Sag har den begjerte Udsættelse ingen Stæd *Stæd til Tab for Creditor ved længere Forhaling naar Debitor har haft Tiid nok at see sig om mindelig Betaling fra 24de Julii 1774 da Opsiigelsen skeede, men indstevnte Erich Siursen Jørnevigen bør til Citanten betale den paasøgte Capital Et Hundre og Tyve Rigsdaler med Renter 4 af Hundrede fra Obligationens dato den 13de Junii 1770 indtil Betaling skeer og oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, at udreedes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang

1. Publ: et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nedre Tvedt i Lindaas Skibreede efter afg: Koene Gurie Sæveres Dotter begyndt den 28de Julii og sluttet den 23de Xbris 1774.
2. et Skjøde udgiven af Mons Gudmundsen Dahlsejde til *til Joen Gudmundsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Dahlsejde og underliggende Plads Davidsstigen for 90 Rdlr dateret 8de Junii 1775
3. Et ditto udgiven af Niels Andersen Furrenes til Johannes Andersen paa 7 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Furrenes for 30 Rdlr dateret 8de Junii 1775.
4. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Olsen Runseberg til Jon Endresen Elie og Ole Johan/n/esen Hien stoer 84 Rdlr med 1te p:tets Pant i et Spand Smørs Leje i Gaarden

Runtzeberg dateret 4de Novbr: 1767 og tinglyst 5te ejusdem, der nu af Knud Helgesen Elie var paa qviteret, men da Creditor ej selv har paaqviteret forbliver Gjelds Brevet i sin fulde Kraft og kand ej blive aflyst eller udslettet af Pante Bogen førend rigtigere Beviis og qvitering fra rette Creditorer forskaffes.

Hr: Fogden Heiberg loed opbyde Laxe Værpet her ved Bolstadørens Alminding om nogen sam/m/e imod aarlig Afgift til Kongens Casse vil antage til aarlig Brug, hvorpaa af Ole Knudsen Fyllingen efter lang Stiltienhed blev buden aarlig 3 Mark Afgift dog uden at binde sig der til længere {end til} naar Elven og Strøm/m/en derpaa skulle gjøre Skade.
Andet eller høyere Bud derpaa blev ej gjort

Hr: Fogden fremlagde Listen over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter; der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 143 Rdlr 45 s og for forrige Aaringer 21 Rdlr 18 s,

hvorpaa Sagetinget blev ophævet da ingen efter 3 Udraab derved havde

1775: 236

noget viidere at udrette.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1775

Anno 1775 den 12te Junii blev det almindelige Som/m/er Ting holdet for Mielde Skibreede paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 214 ere anførte, hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eeden. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heyberg, Bonde Lensmanden Niels Nielsen Reveim og øvrige tingsøgende Almue

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Watzwærns Tinglaug Auctions Placaten om Fiske Tiendens Bort forpagtning undtagen.

Johannes Simonsen Søre Reigstad fremleverede i Retten en Pung, hvorudi skal være 13 Rdlr 1 mrk 8 s hans Myndtling Lars Andersen Reigstad tilhørende, hvilke inden Retten blev opbuden til Udlaan imod Renters Svarelse og vedbørlig Sikkerhed, men da ingen forlangte at imodtage dem, blev Pungen af Sorenskriveren forseglet og Comparenten inden Retten tilbageleveret.

Og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter {ved} den 13de Junii vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret undtagen at i Stæden for Mons Monsen Rongved sad Knud Rasmusen Rongved.

Lejermaals Sag contra Anne Anifinds dotter

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Anne Anefinds Dotter opholdende sig paa Gaarden Nedre Mielde for begangne Lejermaal med en Person som hun kalder Iver, hvilken Iver ved nøyere Examination neppe er til, derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Niels Reveim og Erich Larsen Mitmielde eedelig afhjemlede Varselen at være skeet for 14 Dage siden i den indkaldtes eget Paahør og Boepæl.

Actor begjerede den udeblevne forelagt Laug dag til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Anne Anefinds Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Dernest fremkom fra Almuen til Publication følgende Breve

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan Garman til Nyekirkens Sogne Præst Johan Plate Bruun som Værge for Karen Marie Garman stoer 667 Rdlr mod 1te P:tets Pant i Gaarden Nedre Mielde dateret 2den Maji 1772 og ting lyst den 30te ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af Myndtlingens Mand Hr: C: H: Schanche under 6te Januarii 1775 er ind friet og nu mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven {af} \til/ Anders Aschildsen Reigstad af Johan/n/es Larsen Grosdahl (Grøsdahl) stoer 99 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i *i Gaarden Greve af Skyld 23 1/13 Mark Smør og 13 6/13 Kande Malt dateret 5te Junii 1769 og tinglyst den 6te ejusdem, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 12te Juni 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

3. Publ: en Bygsel Seddel udgiven \af/ Sogne Præsten til Hougs Hr: Arentz til Knud Nielsen Grove paa ½ Løb Smør og 4(?) ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Schaar dateret 18de Martii 1775 med hosfulgte Revers.

4. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriver Haberdorff paa 7 ½ Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland til Michel Olsen Thuenes som eeneste Arving efter hans Hustrues Fader Anders Johan/n/esen Sundland dateret 12te Junii 1775.

1775: 236b

5. Et Skjøde udgiven af Knud Rasmusen Rongved til hans Søn Rasmus Knudsen paa 1 Pund 6 Marker Smør 2 Mæler og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Rongved for 120 Rdlr dateret 4de Januarii 1775.

6. Et ditto udgiven af Anders Aschildsen Reigstad til Lars Steffensen paa 1 Pund og 16 Marker Smørs Leje i Gaarden Burcheland for 51 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 12te Junii 1775.

7. Et ditto udgiven af Mons Johannesen Hechland til Helge Larsen paa 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Hechland for 30 Rdlr dateret 12te Junii 1775.

8. Et ditto udgiven af Johannes Tostensen Watle til hans Søn Tosten Johannesen paa 1 Pund 3 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Watle for 60 Rdlr dateret 12te Junii 1775.

9. En Pante Obl: udgiven af Tosten Johan/n/esen Watle til Baste Joensen Garnes stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte 1 Pund 3 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Watle dateret 12te Junii 1775.

10. Et Skjøde udgiven af Halsteen Larsen Hanesdahl til Johannes Larsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Nordre Hanesdahl for 62 Rdlr dateret 13de Junii 1775.

11. Et ditto udgiven af Johannes Larsen Greve til Niels Johannesen Schaar paa 23 ½ Mark Smør og 13 6/13 Kande Malts Leje i Gaarden Greve for 150 Rdlr dateret 13de Junii 1775.

Nye Sag

Ole Andersen Nore Reveim contra Niels Johannesen Heldahl

Ole Andersen Nore Reveim anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Johannesen Heldahl af Hosanger Skibreede som Medejer i Gaarden Reveim enten at tilbygsle sig hans Anpart i bemelte Gaard Reveim eller og at Citanten maae erholde uddeelt hans ejende Anpart i samme Gaard;

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Magne Hatland og Niels Monsen Hatlandsvog eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i Dag 29 Dage siden for Niels Johannesen Heldahl i eeget Paahør og Boepæl.

Citanten erindrede om Laug Dag for den udeblevne.

Eragtet

Niels Johannesen Heldahl gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en Beregning over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber 510 Rdlr 87 s og fra forrige Aaringer 110 Rdlr 92 s

12. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Niels Nielsen Reveim paa Mielde Skibreedes Almues Vegne til Johannes Olsen paa et Huusmands Sæde Grødaaen kaldet beliggende i bemelte Skibreedes Alminding imod 3 Mark Danske aarlig Afgift dateret 13de Junii 1775 med Revers

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette bliver sam/m/e herved sluttet og ophævet, men i det sam/m/e fremkom

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johannes Tostensen Watle til Magne Michelsen Stokke stoer 31 Rdlr 24 s med 2den p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Watle af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og en Mæle Malt dateret 8de Junii 1773 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 12te Junii 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

hvorpaa Sage Tinget atter blev ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1775

Anno 1775 den 14de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Arne Skibreede paa Nedre Mielde Gaard og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 217 ere anførte, undtagen at i Stæden for afdøde Baste Eschildsen sad Knud Erichsen Espelie og for Hans i Heyen, der skal have aflagt Eeden sad Johan/n/es Johan/n/esen Indre Arne, hvilke alle fremviiste Beviis for at

have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Bonde Lensmanden Ole Knudsen Taqvam og øvrige tingsøgende Almue.

Og blev da publiceret de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Sommer Ting for Mielde Skibreede.

Ole Sivertsen af Store Sandvigen contra Ole Hansen Egerne ibm:

efter Laug dag, som Citanten selv producerede \med/ paategnet Forkyndelse saalydende

den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Laug Dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet i relation til Paategningen.

Citanten Ole Sivertsen producerede den af Hr: Fogden Heiberg under 10de Junii sidstleden Aar begyndte og Fuldførte Ryddiggjørelses Forretning og indloed Sagen Dom med Paastand at Forretningen maatte ved Magt kjendes og Ole Hansen Tune tilpligtes at udreede sammes Bekostning med 42 Rdlr 1 mrk 8 s samt erstatte denne Rettergangs forvoldte Omkostning i det billigste med 16 Rdlr og desuden for hans lovstriidige Omgang at blive anseet med Bøders Udreedelse efter Loven

Bemelte Ryddiggjørelses Forretning bliver Acten at ved hæfte, hvornest Sagen optages til Doms.

Hr: Fogden Heiberg contra Johan Seehuus af stoere Sandvigen

efter Laug dag som Citanten producerede med paategnet Forkyndelse saa lydende,

Johan Seehuus mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet i relation til Paategningen af de nu mødende Kaldsmænd.

Hr: Fogden, som mærkede at den indstevnte Seehuus liigesaa lidet nu vil ære Retten med Møde, som han har været villig til at adlyde Opnævnelser som Tingmand, indloed Sagen Dom med saadan Paastand at han for hver af de 2de gange han beviisligen er tilsagt at være Laug Retsmand, og dog ej har aflagt Eed eller mødt i Retten enten selv eller ved andre maatte vorde tilfunden at bøde 5 Lod Sølv {hver} er tilsam/m/en 5 Rdlr og erstatte hvad som for en anden Laug Rettesmand i hans Stæd er bleven udlagt med 2 Rdlr samt denne Processes Omkostning, som han selv har gjort unødvendig vidløftig, med 7 Rdlr, hvorpaa Sagen til Doms blev optagen.

Imedens at nest forrige Sag imod Sr: Seehuus var bleven anhengiggjort og ej fra sin Sammenhæng kunde afbrydes, frem bragte Laug Rettesmanden Knud Erichsen Espelie et skriftlig Forsæt fra Ole Hansen Echeren i først anførte Sag, der ej nu kunde vorde antagen da Sagen er sluttet og til Doms optagen, uden at han dermed loed sig mærke da den blev paaraabt og var under ventilation, som lydelig i Retten blev oplæst, og havde han vel forhen peeget frem et tillukt Skrift uden at siige fra hvem det var eller hvem det angik og det førend Sagen blev paaraabt, hvor fore Sorenskriveren ansaae det for en Bygsel Seddel, der *der førend Tinglysningen burde paategnes af Ober formynderen og derfore til slig Ende loed det hos ham beroe saalænge, hvorpaa det ham blev tilbageleveret.

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet i stoere Sandvigen efter afdøde Ægtefolk Joen Rasmusen og Hustrue Marthe Lars Dotter begyndt og sluttet den 21de Septbr: 1774
2. En Transport udgiven af Jacob Rieck og Clamer Meltzer i Bergen {i Bergen} som myndige Arvinger efter afg: Madame Siemers til Hr: Cammer Raad Hysing paa een Walentin Bech under 24de Junii 1773 til Madame Siemers udgivne Pante Obl: stoer 299 Rdlr og ting lyst den 2den Junii 1774 dateret 15de Xbr: 1774.
3. En Lodseddel udgiven af Sorenskriver Haberdorff til Sr: Jaen J: Frøchen paa afg: Ole Ellingsen Bejers Huuser i stoere Sandvigen for 100 Rdlr dateret 3de Junii 1775.
4. Et Skjøde udgiven af Jaen J: Frøchen i Bergen til Hans L: Fæster

1775: 237b

paa afg: Ole Ellingsen Bejers Huus i stoere Sandvigen for 45 Rdlr dateret 6te Octobris 1774.

5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Ellingsen Bejer til Johan Frøchen stoer 150 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 4de Novbr: 1755 og

tinglyst den 1te Xbr: e: a:, der nu under 3de Junii 1775 er paategnet af Jaen J: Frøchen til Udslettelse og derfore herved mortificeres

6. Publ: et Afkald udgiven af Johan Hagelsteen i lille Sandvigen til Nicolai Hagelsteens Enke for Margrethe Elisabeth Hagelsteens Arve Midler dateret 9de Januarii 1775.

7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Steen i stoere Sandvigen til afg: Sorenskriver Johan Garman stoer 30 Rdlr med 2den p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 12te Maji 1764 og ting lyst den 23de Junii e: a:, der nu efter Madame Garmans paategnede Qvitering af 11te Maji 1775 er indfriet og derfore herved mortificeres.

8. Publ: en Pante Obl: udgiven af Frue Majorinde Bærent Frøchens til Danckert Danckertsen Krohn stoer 1600 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Gaarden Øvre Eide skyldende 1 Løb Smør, Jordahlen af Skyld 3 Løb Smør og 2 Faar og Nedre Selvig skyldende 1 Løb Smør og 1 Faar dateret 9de Martii 1775.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Ole Sivertsen i stoere Sandvigen contra Ole Hansen Tune eller Egerne afsagt følgende

Dom

Efterat Citanten under 14de Septembris 1773 var tilbygslet Pladsen Heyen i stoere Sandvigen, blev de derpaa staaende Huuse Bygninger solgt indstevnte Ole Hansen Tune eller Egerne den 23de sam/m/e Maaned paa Auction med den condition i 3de Post at i fald Kjøberen ej af Grund Ejeren bygslede Grunden; skulle samme derfra bort flyttes inden nestk: Korsmisse Fardag 1774. Derpaa tilbød Citanten ham ved Beskikkelse af 30te April 1774 at afkjøbe disse Bygninger for sam/m/e Sum de paa Auctionen vare ham solgte for, eller at han strax maatte fraflytte dem fra Grunden, hvilket ej blev antagen eller effectueret, hvor fore Citanten blev tvungen til ved Rettens Middel at see {saa} saadant iværksadt {hvilket} \der/ og blev fuldført ved Ryddiggjørelses Forretningen begyndt den 10de Junii 1774. Da nu {den} den indstevnte ikke kand tilegne sig anden og bedre Ret end ved Auctions Kjøbet var Stipuleret og han ej i Følge den ham derved paalagde Forbindelse har ladet bort flytte Huusene fra Grunden, saa har Citanten haft goed Føye til at besørge det opfyldt ved Rettens Middel under Ryddiggjørelses Forretningen for derefter at føre sig til Nytte den ham fæstede Plads og Huuse grund.

Thi Kjendes for Ret den under 10de Junii 1774 begyndte og fuldførte Ryddiggjørelses Forretning stadfæstes som lovbeføyet og bør indstevnte Ole Hansen Tune erstatte Citanten sammes Bekostning med Forgetyve og Toe Rigsdaler 24 s og oprette ham dette Søgemaals Omkostning med Tie Rdlr at udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovlig Adfærd.

Ligesaa blev udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg imod Johan Christian Seehuus af stoere Sandvigen saaledes for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Med de afhørte Vidners eedelige Forklaring er det beviist at indstevnte Johan Christian Seehuus har været lovlig tilsagt at være udnævnet som Laug Rettesmand for Aarene 1773 og 1774, hvorefter han ej dertil har ind funden sig eller anmeldt lovligt Forfald; Thi tilpligtes han i Følge Lovens 1 – 7 – 3 art: at udreede udi mulct til Hans Kongel: May:ts Casse 10 Lod Sølv eller 5 Rdlr og desuden betale dem som i hans Stæd have beklædet Retten 2 Rdlr samt og oprette Citanten dette Søgemaals Omkostning med 5 Rdlr. At udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Og da ingen efter Paarab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 15de Junii vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret, hvor da blev

9. Publ: en Pante Obligation udgiven af Johan Garman til Lector Arentz stoer 500 Rdlr med 3de Prioritets Pant i stoere Sandvigen dateret 6te Januarii 1775.

10. Et Afkald udgiven af Jacob Arnesen Lerchen til Madame Wenche sal: Sorenskriver Johan Garman for ham tilfaldne Arve Midler, som hos Værgen Jens Johan/n/esen af stoere Sandvigen ej var at erholde, beløbende med Renter og Processens Omk: 34 Rdlr dateret 20de Januarii 1775

11. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriver Haberdorff til Johannes Olsen Eichaas paa *paa 2 Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Eichaas der ham er tilfalden som eeneste Arving efter Aad Pedersen Eichaas og Hustrue Sirie Jons Dotter paa hans Hustrues Gurie Aads Dotters Vegne dateret 15de Junii 1775.

12. Et ditto udgiven til Lars Erichsen Stavenæs paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje udi Gaarden Stavenæs, som ham efter hans 2de Sønner Lars og Erich Larsønner som eeneste myndig Arving arvelig er tilfalden dateret 15de Junii 1775

13. En Pante Obl: udgiven af Ole Andersen ytre Taqvam til Niels Olsen Blom stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden ytre Taqvam af Skyld 18 Marker Smør og ¼ Faar dateret 14de Junii 1775.

14. En ditto udgiven af Mons Olsen Mieldem til Anders Larsen Morvigen stoer 50 Rdlr mod 1te p:tets Pant i hans ejende Andeel i Gaarden Mieldem skyldende ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 14de Junii 1775.

15. Et Skjøde udgiven af Stephen Olsen Nore Toppe til Lars Knudsen paa ½ Løb Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Nore Toppe for 90 Rdlr dateret 10de Februarii 1775.

16. Et Odels Skjøde udgiven af Ole Olsen Nore Toppe under sam/m/e dato til Lars Knudsen paa Odels og Løsnings Retten til sam/m/e Anpart i Gaarden Nore Toppe for 20 Rdlr.

17. En Pante Obligation udgiven af Lars Knudsen Nore Toppe til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 66 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nysbemelte hans ejende Anpart i Gaarden Nore Toppe af Skyld ½ Løb Smør og ½ Mæle Malt dateret 14de Junii 1775.

18. Et Skjøde udgiven af Enken Brithe Clemets Dotter Sætre og Værgerne for hendes Børn til Gregorius Fabiansen paa 12 Marker Smør, 2 Kander Malt og 1/6 Faar Landskylds Leje i Gaarden Sætre for 55 Rdlr dateret 15de Junii 1775.

19. En Bygsel Seddel udgiven af Erich Melcheraaen og Anders Steenstadstøen til Ole Larsen paa 1 Pund Smør og 1/3 Huuds Leje i Gaarden ytre Horvigen dateret 14de Junii 1775 med Revers.

20. en Bygsel Seddel udgiven af Johan Garman til Hans Lorentzen Fæster paa afg: Ole Ellingsen Beyers Huuse Grund og en Enge Plads i stoere Sandvigen imod 2 Rdlr aarlig Leje dateret 14de Junii 1775.

Nye Sag.

Sr: Diederich Adolff von Ely contra Ole Nielsen Hougland

efter skriftlig Kaldseddel til Doms og Tingsvidne, som Citanten producerede med paategnet Forkyndelse saa lydende.

Samtlige indstevnte saavel Part som Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel.

Citanten producerede dernest skriftlige qvæstioner, hvorefter han begjerede Vidnerne maatte aflægge deres eedelige Forklaring. Ligesaa frem stillede han og Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Marcus Knudsen Seim til eedelig Vidnes byrds Aflæg at de lovlig for Juul sidstleden haver udsagt indstevnte Ole Nielsen Hougland og begjerede at de under Eed

maatte svare paa de dem forelæggende qvæstioner. Bemelte skriftlige Spørsmaale ere saa lydende. Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst Vidnerne og derpaa fremstillet som

1te Vidne Lensmanden Ole Knudsen Wichne, der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe som omspurgt undtagen at han ej nu til visse kand erindre datoen (datum) dog var det en Fredag for sidstl: Juul til 2den qv: da den med hafte skriftlige Opsiigelse nu er ham fra kommen kand han ej til visse erindre dens Indhold og om dette omspurgt derudi var anført, til 3de qv: den indstevntes Hustrue var tilstæde og anhørte Udsigelsen, men ikke Ole Nielsen selv, og bad hun allene om Naade. hvor paa han blev afskeediget fra Retten da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge ham. dernest fremstoed

2det Vidne Marcus Knudsen Seim, der aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med 1te Vidne, hvorpaa han blev dimitteret.

3die Vidne Niels Haldorsen Houland, der aflagde Eed og svarede til de i 2den Post frem satte Spørsmaale til 1te joe dog uden til visse at viide Tiiden til 2den qv: joe og svarede Ole Nielsen at han skulle gjøre hvad Loven tilsiiger til 3de qv: joe

1775: 238b

og Citanten frembød 2 Guld Penge til 4de qv: joe til 5te qv: nej det hørte han ikke til 6te qv: joe som omspurgt til 7de qv: joe de spurgte Ole Nielsen efter Citantens Ordre om han torde understaae sig at arbejde uhjemlet Jord til 8de qv: joe men Ole Nielsen svarede intet der til, hvor paa Vidnet fra Retten blev afskeediget og frem stillet

4de Vidne Halsteen Olsen Goubaas der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 3de Vidne i et og alt undtagen til 7de qv: hvor til han svarede joe ligesom omspurgt, hvorpaa han blev dimitteret og frem kom

5te Vidne Ole Iversen Selvig, der aflagde Eed og svarede til de i 3de Post fremsatte qvæstioner til 1te joe som omspurgt til 2den qv: liigesaa joe, til 3de qv: han svarede intet derpaa, men den indstevnte sagde nu at han da svarede han vidste ikke hvad han vilde gjøre, hvorpaa han blev dimitteret

6te Vidne Jens Halsteensen Qvamme aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe til 2den nej hørte det ikke til 3die veed intet herom da han ej var tilstæde ved dette omspurgte Forbud og til sidste qv: joe liige efter qvæstionen.

7de Vidne Anders Albrigtsen Qvam/m/e aflagde Eed og forklarede til den sidste qvæstion joe liigesom omspurgt og af nest forrige Vidne tillige er forklaret, hvorpaa Citanten svarede nej han havde tilbudet ham 4 Rdlr og meere vilde han ikke give, hvilket og nest forrige Vidne efter den indstevntes Forlangende tillige bevidnede under forhen aflagde Eeds Kraft. hvorefter de begge bleve dimitterede.

Citanten producerede et skriftlig Indlæg af Dags dato og deri paaberaabte Beviisligheder, som viiser hans Deduction i Sagen samt Paastand og Irettesættelse og dernest begjerede af Retten at de 2de originale Documenter, hvoraf følger Copier maatte ham af Retten paategnet tilbageleveres, hvorefter han paastoed Dom. Bemelte Indlæg blev i Retten oplæst og er med sine Bielag af saadan Indhold, hvornest de fremviiste originale Documenter blev Citanten tilbageleveret med Paategning at være anviiste

Den indstevnte fremleverede et skriftlig Indlæg af 12te hujus, som i Retten blev oplæst saa lydende.

Citanten benegtede sammes Indhold og gav tilkjende at naar de øvrige Gaarden tilhørende Huuse Bygninger befindes i lovfør Stand, kand han bortflytte de af ham selv bekostede Bygninger og i Øvrigt protesterede paa Dom i Sagen efter udførte procedur; han formeente derhos at ej Vidner kunde føres imod død Mand saameget mindre som den indstevntes eegenhændig underskrevne Revers viiser at der ej er givet meere end 4 Rdlr i Bygsel.

Eragtet

Sagen gives Anstand til nestkom/m/ende Høste Ting efter den indstevntes Begjering.

Nye Sag

Leiermaals Sag contra Johannes Johan/n/esen Kirke Brudvig
og Karie Johannes [Dotter] ibidem.

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Johannes Johannesen Kirkebrudvig og Qvinde Men/n/esket Karie Johan/n/es Dotter tjenende sam/m/estæds for med hinanden begangne Lejermaal at liide Dom {at l} til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Besse Johannesen mødte paa sin Broders indkaldte Johan/n/es Johannesens Vegne og begjerede Sagen udsadt til neste Ting, men ikke Karie Johannes Dotter, hvorfore Varselen for hende blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Knudsen Taqvam og Marcus Knudsen Seim at være skeed for meere end 14 Dage siden i eget Paahør og sidste Tilholdsstæd paa Gaarden Schafthun og det under Eed med oprakte Fingre.

Actor begjerede Laug Dag for det indstevnte Qvinde Menneske til neste Høste Ting.

1775: 239

Eragte[t]

Lovlig indstevnte Karie Johan/n/es Dotter gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en Liste over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som for 1te og 2den termin dette Aar beløber 670 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 260 Rdlr 48 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme herved sluttet og ophævet.

[Udsættelses Ting for Lindaas Skibreede 1775]

Anno 1775 den 27de Junii blev et Udsættelses Ting holden for Lindaas Skibreede paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde, undtagen at Niels Olsen Sliire som paagjeldende i den første Sag opstoed fra Retten og i hans Stæd nedsatte sig Ole Erichsen Elvig,

og blev da udi Sagen anlagt af Kongel: May:ts Foged imod endeel Bønder af Madsfiorden, som have kjøbt af Tyven Poul Larsen afsagt saadan

Dom

Samtlige Saggivne have selv inden Retten tilstaaet ved Paaske Tiider 1772 for forskjellige Priiser at have afkjøbt Tyven Poul Larsen endeel Rug og nogle Voger Fisk, der blev dem leveret ved Aftens Tiid af en Pak Boed i Sandvigen og Rugen styrtet i deres Sække, sammensyede Qvitler, Skrepper og Poeser, paa Slump og uden rigtig Maal, for en langt ringere Priis end sædvanlig paa den Tiid, og blev dem {dem} falbuden af Tyven under Foregivende at hans ubenævnte Husbonde var fallit og i en Hast ville have det afsadt og have Pak Boeden udtømmet til forestaaende Stevne.

Foruden at slig uhjemlet Handel ej kand betage Ejeren hans Ejendoms Ret, er den og om ikke tildeels mistænkelig dog i en høy Grad ubetænksom formedelst Mangel af lovligt Maal,

dog destoe meere ubetænksom i en høy Grad, at de ej erkyndigede sig om den rette Ejer og Selgerens Husbonde for at viide den sande Beskaffenhed, uden at liide paa et løst Foregivende, som Omstændighederne af Maalet, den usædvanlige Priis, Tiid og Stæd gav Anledning at kalde i Tvivl, Men deraf har endeel tilbageleveret eller betalt Ejeren det kjøbte, endeel selv og ved andre ladet det kjøbe, andre derimod have givet Ordre at kjøbe andet Korn, men deres Bud have i det Stæd kjøbt af denne Rug, som Committenterne dog siden have imodtaget og beholdt. Saaledes har Brøderne Baste Knudsen og Johannes Knudsen kjøbt 6 Voger Tørfisk, saameget meere straf fældig, som det ej var til eget Brug og Fornødenhed men dermed at *skakre og drive ulovlig Handel. Torger Larsen Totlandsdahlen har i 2 gange kjøbt 6 Sække eller Tønder Rug; hvoraf ikkun de 4 ere Ejeren tilbageleverede eller betalte, men de 2de Tønder staar endnu igjen; Hans Olsen Sliire en Sæk eller Tønde og en Slump i en Skreppe holdende 1/3 Deel af en Fjerding, tilsam/m/en Een og en tolvte Deel Tønde, Erich Nielsen Hougsøen en halv Tønde, Mons Hansen Ravneberg en halv Tønde, Lars Tungedahl har ved sin Søn Siur, endskjønt han selv tillige var tilstæde og oppebiede ham, ladet kjøbe Tre fjerde deel Tønde, Hans Andersen Sliire Een og en tolvte Deel Tønde, Niels Olsen Sliire liigesaa Een og en tolvte Deel Tønde og Niels Monsen Hougsdahl Een Fjerde Deel Tønde af denne Rug, hvilket alt ikke er Ejeren tilbage leveret eller betalt. Lars Olsen Hosteland har af *af denne Tyv kjøbt 3 Tønder Rug, Erich Olsen Hougsdahl og Baste Olsen Hougsdahl har hver ladet kjøbe ½ Tønde som Ejeren er tilbageleveret eller betalt. Endelig har Siur Jørgensen Matre ved Johannes Stegelsvig faaet 1 ½ Tønde af denne Rug, Iver Erichsen Totland ved hans Dreng Michel 1 ½ Tønde, Guttorm Monsen Aadneqvam ved hans \Stif/ Søn Johan/n/es 2de Tønder, Torger Olsen Hougsvæhr ved hans Søn Erich 3 ½ Tønde og Johannes Gregoriussen Stegelsvig ved hans Dreng Niels Olsen Sliire 2 Tønder, Christopher Larsen Sliire ved hans Dreng Siur Tungedahl Een Tønde Rug og Hans Olsen Hetlevig ved Erich Nielsen Hougsøen en halv Tønde i Stæden for Magazin Havre og andre Korn Vahre, som alle disse havde givet Ordre at kjøbe,

1775: 239b

det de dog have beholdt og derved paadraget sig Ansvar, heraf have de 5 første tilbageleveret eller betalt Ejeren det kjøbte, men ikke de 2 sidste.

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret Baste Knudsen og Johannes Knudsen Qvinge bør een for begge betale Ejeren Gerhard Cappe de kjøbte 6 Voger Fisk med Fem Mark Vogen og desuden for denne mislige og ulovlige Handel hver for sig udreede udi mulct Fiire Rigsdaler til Justitz Cassen og liige saameget til {Sognet} Lindaas Præstegjelds fattig Casse. Torger Larsen Totlandsdahlen, Hans Olsen Sliire, Erich Nielsen Hougsøen, Mons Hansen Ravneberg, Lars Tungedahl, Hans Andersen Sliire, Niels Olsen Sliire og Niels Monsen Hougsdahl bør til Ejeren Gerhard Cappe betale forbenævnte af eenhver kjøbte qvantite Rug med Fem Rigsdaler Sexten Skilling Tønden samt desuden for slig mislig og uhjemlet Handel bøde hver for sig til Justitz Cassen Toe Rigsdaler og liigesaameget til Lindaas Præstegjelds fattig Casse. Liigesaa tilfindes og Lars Olsen Hosteland Erich Olsen og Baste Olsen Hougsdahl hver for sig at udreede udi mulct til Justitz Cassen Toe Rigsdaler og liigesaameget til Lindaas Præste Gjelds Fattig Casse. Endelig bør og Christopher Larsen Sliire og Hans Olsen Hetlevig betale Ejeren Gerhard Cappe forbemelte ved deres Bud kjøbte qvantum Rug med Fem Rdlr 16 s Tønden og derhos tilligemed Siur Jørgensen Matre, Iver Erichsen Totland, Guttorm Monsen Aadneqvam, Torger Olsen Hougsvæhr og Johannes Gregoriusen Stegelvig for deres Efterladenhed i strax at tilbage sende det uløves og uhjemlet kjøbte hver for sig at bøde til Lindaas Præste gjelds Fattig Casse Een Rdlr.

End viidere bør samtlige forbemelte skyldig befundne Een for alle og alle for een oprette dette Søgemaals forvoldte Omkostning med Fiire og Førgetyve Rigsdaler, hvoraf Procurator

Kramer, som paa Fogdens Vegne omrejste til en Undersøgnings Forretning herom i Madsfiorden, billiges Tie Rdlr og Ejerens Fuldmægtig Dalgreen Sex Rdlr samt Actor for Umagen i denne Sag Sex Rdlr og det øvrige efter Anførsel i Regningen. At efterkommes 15 Dage inden denne Doms lovlige Forkyndelse under Lovlig Adfærd.

Dernest ned sadte sig igjen Laug Retsmanden Niels Olsen Sliire

og blev udi Sagen anlagt af Kongel: May:ts Foged paa Justitiens Vegne imod Ole Bastesen og Barbara Bastes Dotter Hougsdahl af Dommer og Meddomsmænd eensstemmig for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Saavel med den fremlagde Attest af ministerial Bogen som Delinqventernes egen Bekjendelse inden Retten er det beviist at uconfirmered Dreng Ole Bastesen i en Alder af 18 Aar har begaaet Lejermaal med hans halv Søster paa Fæderne Siide Barbra Bastes Dotter (som er) avlet uden Ægteskab af Faderen Baste Olsen Hougsdahl med Qvinde Mennesket Marthe Mons Dotter, hvorefter er avlet et Drenge Barn, som den 28de Martii sidstl: blev døbt og kort derefter døde. Defensor har til deres Undskyldning anbragt deels deres yderlige Vankundighed og Tosagtighed fornem/m/elig hos Ole Bastesen, hvorom 2de Vidner ere aghørte der bevidner saadant, ligesom det baade efter hans Adfærd i Retten dertil havde Anseende og i Præste Attesten tillige er berettet, deels og at de ere uægte Sødskende og paa Fæderne Siide aldeeles usikre om Forvandtskabet, hvorfore han formeener at den i Loven fastsadte Straf for Lejermaal imellem virkelige Sødskende ej her kand

1775: 240

have Stæd; Actor paastaaer derimod at dette ikke kand komme i Betragtning da de af Faderen og indbyrdes erkjendes for Sødskende og henfører tillige til 3de Mose Bogs 18de Capituls 9de vers, hvor i denne Henseende tilføyes: hvad enten de ere fødde hjemme eller ude, hvilket han vil hentyde saavel til ægte som uægte Børn, men Defensor formeener at det allene er at forstaae om ægte Børn, hvad enten de ere føde i et Huus sam/m/en eller ikke. Den seeneste forbedrede Danske Bibel Oversættelse af 1759 bruger paa dette Stæd disse Ord: hvad enten hun er fød i et Huus med dig eller ikke, hvorefter Defensors Forklaring i den Henseende synes rigtigere; men da Loven {ingen Forskjel gjør i dette Stykke i mellem ægte og uægte Slægtninger} i 6 – 13 – 14 ikkun nævner dem som sig i de forbudne Leed imod Guds Lov enten i Blod eller Svogerskab forsee, der er at forstaae om alt naturligt Slægtskab og den paaberaabte Vanvittighed hos Ole Bastesen ej gaaer saavidt at han {ej} er berøvet Fornuftens Brug, saa bør hans Forbrydelse ham og med Rette tilregnes.

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret Delinqventerne Ole Bastesen og Barbara Bastes Dotter bør for denne begangne Blodskam miste deres Liv. At efterkommes paa den Maade de Høy Kongelige Anordninger Allernaadigst foreskriver.

hvorefter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1775.

Anno 1775 den 2den Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Sartors Skibreedes Almue og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 201 antegnede Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev publiceret følgende Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve.

1. En Kongel: Placat af 1te Maji 1775 ang: nærmere Bestem/m/else i Værdien af de Danske Toskillings Stykker under Aarstal 1761 og de gamle Kaaber Halv Skillingers Indkaldelse
2. En Forordning af 11te Maji 1775 ang: at et vist Antal Kjøbenhavnske Banco Sedler maae paa de Kongel: Danske Americanske Ejlande have Cours og roullers.
3. En Forordning af 18de Maji 1775 at Fordringer for indenlands fabriqverede Silke Ulden eller Bomulds Vahre skal have Fortrin for deslige fra frem/m/ede Stæder indkomne og udborgede Vahre.
4. En Forordning af 24de Maji 1775 ang: forfærdigede Banco Sedler paa 5 Rdlr.
5. En ditto af 11te Maji 1775 ang: Skoele Væsenets Forbedring ved de publiqve Latinske Skoeler
6. En ditto af sam/m/e dato ang: Examina Academica ved Kbhavns universitet.
7. En Kongel: Placat af 29de Junii 1775 ang: Silde Fiskeriernes Indretning i Bergen.
8. En ditto af 13de Julii 1775 at de nedsatte Toskillinger af Aars tal 1761 ikke længere end til ultimum Octobris skal antages i de Kongel: Casse og gjelde.
9. Een Forordning og Forbud imod at sende Breve med anden Lejlighed end med Posten dateret 16de Augusti 1775.
10. En Skrivelse fra Stiftet til Fogden af 16de Maji 1775, hvorved com/m/uniceres en Cancellie Skrivelse af 22de April 1775 at den Præsterne og Kirke Ejerne tilkom/m/ende Fiske Tiende allene er at forstaae om de almindelige stoere *Fiskerierier, men ikke om den til Byen indførende Torve Fisk, hvorhos tillige paa nye blev publiceret Stiftets Skrivelse af 16de Julii 1774 ang: Fiske Tienden.
11. En ditto fra ditto til ditto dateret 15de Augusti 1775 hvorved bekjendtgjøres en Rente Cam/m/er Skrivelse af 29de Julii dette Aar der com/m/unicerer en Kongel: Resolution af 20de sam/m/e Maaned at de som udebliver med Angivelse af den paabudne frievillige Afgift skal ansees at staae for det de have ladet sig tegne for tilforn.
12. En ditto fra ditto til ditto under 12te Septbr: 1775, hvorved sendes til Publication et Kongel: Rescript af 29de Julii 1744 ang: Afgift af Bygsel Sædler til Tugthuuset.
13. Et Stik Brev fra Stiftet efter en Byen undvigt Tyv navnlig Poul Larsen dateret 26de 7br: 1775.

dernest blev læst og bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Trellevig d/en 19de Junii 1775 efter Erich Olsen Trellevig
2. Et ditto paa Gaarden Nippen den 22de sam/m/e Maaned efter Amund Jensen Nippen
3. Et ditto paa Gaarden Telle sam/m/e Dag efter Ægtefolk Tørres Jacobsen og Hustrue Marithe Ingebrigts Dotter Telle.
4. Et ditto paa Gaarden Landraae den 27de ejusdem efter Konen Karie Erichs Dotter.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette, udsættes Sage Tinget indtil viidere.

1775: 240b

Dagen Nestefter den 3de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

5. Et Skjøde udgiven af Amund Olsen Tønnevig med fleere til Johan/n/es Larsen paa 1 Pund 10 ½ Mark Fiskes Leje i Gaarden Tønnevig for 52 Rdlr dateret 2den 8bris 1775

6. Et ditto udgiven af Erich Michelsen Landraae med fleere til Niels Nielsen paa 9 Marker Fiskes Leje i Gaarden Landraae for 12 Rdlr dateret 2den 8bris 1775.

7. En Bygsel Seddel udgiven af Salomon Pedersen Hamre til Jacob Andersen paa 2 Pund og 6 Marker Fiskes Leje i Gaarden Ham/m/ersland dateret 29de 7br: 1775 med Revers

8. En ditto udgiven af Enken Magrethe Trellevig og Halvor Tøsøen paa egne og fleeres Vegne til Peder Larsen paa 1 Pund og 6 Marker Fiskes Leje i Gaarden Aase dateret 2den 8bris 1775 med Revers.

9. En Odels Lysning udgiven af Wermund Olsen Mittvedt paa hans Hustrues Vegne til 1 Vog Fiskes Leje i Gaarden Nipen som beboes af Lejlændingen Peder Erichsen dateret 6te 8br: 1755 og tinglyst sam/m/e Dag saavelsom siden d/en 30te 7br: 1765

Nye Sag

Mons Stephensen Buchen contra Iver Rasmusen Bielcherøen

Mons Stephensen Buchen loed ved sin Hustrue Birthe Marie anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Iver Rasmusen Bielcherøen for ulovlig Brændeviins Udsal til Fornærmelse af det Citan[ten] forundte Gjæstgiver Privilegium derfore at liide Dom til Undgjeldelse saavelsom derom at anhøre Vidnerne Anders Monsen Bielcherøen Ingebrigt Castensen ibm: og Piigen Karie Halvors Dotter da tjenende paa Bielcherøen, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal derom at aflægge, samt erstatte denne Rettergangs Omkostning.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og lovede at entholde sig derfra for Eftertiiden samt forekom/m/e at saadant ej herefter som hidindtil imod hans Vilie og Vidende {skal} skal skee, ligesom han og tilbød sig at betale Citanten de ibragte Omkostninger med Fiire Rdlr 3 mrk, hvormed denne var fornøyet og frafaldt Søgemaalet

Nye Sag

Mons Stephensen Buchen contra Ole Diedrichsen Bielcherøen

Ligeledes loed Mons Stephensen Buchen anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde {til dette Ting} Huusmanden paa Bielcherøen Ole Diedrichsen for ulovlig Næring og Handel ved at opkjøbe og falbyde adskilligt til Fornærmelse udi det Citanten forundte Gjæstgiver Privilegium derfore at liide Dom i Hoved Sagen og Processens Omkostning at oprette samt derom at anhøre Vidnerne Ingebrigt Castensen og Anders Monsen Bielcherøen, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Vidnes byrd herom at aflægge.

Indstevnte Ole Diedrichsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at have indkjøbt en ringe qvantitet Bark, Bast, Humle Band, Smør og Ost og saadant at have overladt til Folk i Bøygden, som have leveret ham Penge til sam/m/e for dem at ind kjøbe

derpaa loed Citanten fremstille

1te \Vidne/ Ingebrigt Castensen, der aflagde Eed og forklarede iblant at have seet den indstevnte kjøbe af rejsende Bønder Bark Bord og deslige hvilket han tildeels af Folk i Bøygden har været anmoedet om paa deres Vegne at kjøbe og hvortil han iblant har faaet Penge af dem i Forvejen det Vidnet af dem har seet og hørt ved deres Sam/m/enkomst ved Kirken, men om han med Fordeel har afsadt slige Vahre, er Vidnet ubekjendt uden hvad han godvillig af dem har faaet saa som en Koge Fisk eller deslige, og under tiiden har Vidnet tilbragt den indstevnte Penge der fore at ind kjøbe slige Vahre for Folk i Bøygden, dog kunde Vidnet ikke negte at have hørt af andre Folk i Bøygden at de hos den indstevnte har kjøbt Vadmel i Alne Tal, viidere forklarede Vidnet paa Tilspørgende at Hardanger Bønder og andre \fra/ Fjordene hos den indstevnte har oplagt et lidet Partie af et eller andet slags Vahre som tilforn hos dem har været bestilt for at aflevere det til vedkom/m/ende som ligger afsides paa

deres Rejse til Byen, hos hvilke disse Hardangere tildeels siden have imodtaget Betalingen og tildeels hos den indstevnte, hvornest Vidnet blev afskeediget og fremstoed

1775: 241

2det Vidne Anders Monsen Bielcherøen, der aflagde Eed og forklarede at have hørt at Folk i Bøygden har bedet den indstevnte at kjøbe af de rejsende Bønder en eller anden Slags Vahre af Bonde Gods og der til leveret ham Penge og at Hardangere og andre Bønder fra Fjordene har oplagt paa deres Rejse til Byen hos den indstevnte nogle medbragte Vahre hvoraf endeel vare tilforn bestilte og endeel overdrog de ham indtil deres Tilbage komst fra Byen at bortsælge, og da han ej vidste viidere til Oplysning at forklare og Citanten ej viidere havde at tilspørge Vidnet, blev [ham]? fra Retten afskeediget

Citanten begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at frem viise sit Gjæstgiver privilegium, hvoraf formeentlig vil erfares at den indstevnte herved har gjort hende Indgreb derudi.

Eragtet

Sagen bevilges udsadt til neste Ret efter Citantens Begjering.

og da ingen efter Udraab havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestpaafølgende den 4de Octobris 1775 vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret, da der blev publiceret

10. Et Skjøde udgiven af Peder og Michel Winzensen Tøsøen samt Iver Nielsen Wiig til Niels Michelsen Mitziø paa 8 23/36 Marker Fiskes Leje i Gaarden Angeltved og 2 13/16 Marker Fiskes Leje i Gaarden Windenæs, hvilken sidste Jordepart forhen af Kjøberen er solgt efter ældre Foreening herom hvortil han først herved erholder Hjem/m/el dateret 3de 8bris 1775.

11. Et ditto udgiven af Halvor Hendrichsen Biørøen og Jacob Pedersen Agotnes til Lars Hendrichsen paa 10 Marker Smørs Leje i Gaarden Søre Biørøen for 34 Rdlr 4 mrk dateret 3de 8bris 1775

12. Et ditto af sam/m/e dato udgiven af Lars Hendrichsen Søre Biørøen, Anders Jacobsen Ham/m/ersland og Jacob Pedersen Agotnes til Halvor Hendrichsen paa 12 2/7 Mark Smør i Gaarden Mit Fielde for 21 Rdlr

13. Et ditto udgiven af Winzens og Mons Willumsen Nord Eide til Niels Hansen paa 1 2/3 Mark Fiskes Leje i Gaarden Sollesvig for 4 Rdlr dateret 3de 8bris 1775.

14. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Hagerup til Endre Nielsen paa 1/8 Tønde Torsks Leje i Gaarden Telnes dateret 30te Septembris 1775, hvoraf Jord drotten afgav til manufactur Huuset 10 s.

15. En ditto udgiven af Clemet Pedersen Telle til Tollef Jensen paa 1 Vog Fiskes Leje i Gaarden Nipen dateret 3de 8bris 1775, hvoraf Lejlændingen til manufactur Huuset i Bergen betalte 4 skilling.

16. En Fredlysning udgiven af Hr: Foged Heiberg for Opsidderne Knud og Ole Tøsøen for Gaarden Tøsøens tilliggende Holmer og Fiske Grunde saa vel i Henseende Fiskerie som Græsgang dateret 4de 8bris 1775

17. En ditto af sam/m/e dato for Niels og Lars Søre Biørøen for Gaardens Holmer og Fiske Grunde imod uberettigede Benyttelse deraf.

18. En Odels Lysning udgiven af Michel Hendrichsen Søre Echerhofde for hans Myndtling Giertrud Ols Dotter til 32 Mark Fiskes Leje i Gaarden Nipen beboet af Michel Andersen dateret 3de 8br: 1775

19. En Declaration udgiven af Simon Poulsen Schouge ang: den paa hans Grund staaende gamle Tingstue der er til Ned falds dateret 4de 8bris 1775.

20. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato ang: de af ham paa hans bygslede Grund opbyggede Ejendoms Huuse.

Dernest fremlagde Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Belæg følgende

1. Restance Registeret over de tilbagestaaende ubetalte Høy Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter {Skatter} beløber for dette Aar 170 Rdlr 3 mrk 4 s og fra forrige Aaringer 21 Rdlr 5 mrk 4 s den frievillige Gave 20 Rdlr 5 mrk 14 s og Pro Cento Skatte Restancen 38 Rdlr 5 mrk 9 s
2. Consumtions restance Registeret beløbende 15 Rdlr 3 mrk 4 s
3. Odels Mandtallet for 1775.
4. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner hvorpaa blev svaret at det uden Forandring i alt forholder sig ligesom i de forrige Aaringer undtagen til 3de qvæstion at der i dette Aar ved Lockøen er funden et lidet usselt Skibs Vrag hvortil ingen Ejermand endnu beviislig haver ind funden sig, og hvilket ved Auction er bleven bortsolgt og i Henseende det i 12te og 13de qvæstioner omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning og Specification.
5. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 qvæstioner ang: Fiske Voger og Huusmands Pladser og Qverner, hvor til blev svaret at det uden mindste Forandring er ligesom forrige Aar
6. Restancen for den udborgede Kongel: Magazin Havre beløbende 390 Rdlr 2 mrk 4 s
7. en Decignation over eendeel udborget Magazin Havre til eendeel uden Gaards Navn anførte og tildeels nogle ubekjendte Gaards Navne, hvortil blev svaret at ingen af \de/ anførte Gaarde findes her i Skibreedet, og hvad de uden Navn anførte angaaer, da kunde Almuen ej angive hvem det skal være, efter som der findes mange slige Navne saavel her i Fogderiet som i Sundhordlehn.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Laug Rettens Skjøn ind hentet om den paa Gaarden Hagenes i Augusti Maaned skeede Brandskade kand ansees total eller for endeel og hvor stoer? hvortil blev svaret at den maae ansees for total.

Hr: Fogden Heiberg begjerede efter Stiftets Ordre Laug

1775: 241b

Retten og Almuen nøyere tilspurgt hvilke Stæder de ansaae *de *ansaae for belejligst til Fiske Tiendens Ydelse for Fields Sogn, hvortil Solsvigen og Bratholmen bleve anseede beqvem/m/est.

Dernest blev opnævnet til Rettens Mebetjening for nestanstundende Aar 1776 følgende nye Laug Rettes mænd 1. Peder Jacobsen Trellevig 2. Niels Johannesen Øvre Golten 3. Knud Michelsen Søre Tvedt 4. Lars Andersen Kaarevig 5. Hans Andersen Waage 6. Lars Erichsen Waage 7. Niels Nielsen Strøm/m/e og 8. Niels Pedersen Telnes den yngre.

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget blev samme hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1775.

Anno 1775 den 5te Octobris blev det almindelige Høste Ting holden paa Møllendahl for Schiolds Skibreedes Almue og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 eedsorne

Laug Rettes Mænd, som ved Sommer Tinget vare tilstæde og her foran f: 204 ere anførte undtagen at i Stæden for den imidlertiid afdøde Anders Crispinusen Soleimsvigen sad Gabriel Amundsen Nyegaard og for afdøde Colbeen Nordaas sad Jens Jensen Cronstad. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongelige Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede f: 241 ere registerede.

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Trellevig i Sartors Skibreede d/en 19de Junii 1775 efter Erich Olsen Trellevig.
2. Et Skjøde udgiven af Justitz Raad Dam Lau til hans Søn Studiosus Christopher Henrich Lau paa 1 Løbs Leje i Gaarden Cronstad for 1000 Rdlr dateret 14de Junii 1775
3. Et Skjøde udgiven af David Brehmer til Borgemester Foerman paa Ole Olsen og Niels Jacobsens Brug i Gaarden Samdahl skyldende 1 Løb 1 Pund 4 2/7 Mark Smør og 13/28 Huud for 440 Rdlr dateret 20de Junii 1775.
4. En Fredlysning udgiven af Gaarden Espelands Ejere Danckert & Wollert Krohn imod uberettiget Borttagelse af Østers fra bem/m/elte Gaards Strand kant dateret 5te 8bris 1775

og som ingen havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 6te Octobris vedvarede Sage Tinget med foran førte Laug Ret, da der blev publiceret

5. En Pante Obligation udgiven af Ole Michelsen Nøtved til Myndtlingerne Marthe, Anne og Berthe Michels Døtre stoer 90 Rdlr med Pant [i] 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Nøtved dateret 5te 8bris 1775, hvorved er reserveret priorite for 51 Rdlr 3 mrk 3 s Børne Midler, hvorfore Debitor er Værge.
6. Et Skjøde udgiven af David Brehmer til Niels Svendsen Lund paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund for 315 Rdlr dateret 7de Augusti 1775.
7. Et ditto udgiven af David Brehmer til Mons Monsen Lund paa 2 Pund 18 Marker Smør i Gaarden Lund for 450 Rdlr dateret 8de Maji 1775.
8. En Pante Obl: udgiven af Niels Svendsen Lund til Wollert Krohn stoer 250 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund dateret 7de Augusti 1775.
9. En ditto udgiven af Mons Monsen Lund til David Brehmer stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant [i] 2 Pund 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund dateret 8de Maji 1775.
10. Et Skjøde udgiven af Mons Michelsen Hamre med fleere til Niels Berentsen paa 1 Pund 21 3/5 Mark Smør og 19/60 Huud \udi Søevig/ for 168 Rdlr dateret 5te Maji 1775.
11. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Arvingerne efter Konen Giøe Lars Dotter Abelthun paa 16 7/8 Mark Smør 7 ½ Kande Malt og 5/32 Huud i Gaarden Grimstad for 50 Rdlr dateret 5te 8bris 1775.
12. Et Auctions Skjøde udgiven af ditto til Hans Olsen Føer paa Gaarden Haaland af Skyld 1 Løb Smør for 419 Rdlr dateret 16de Junii 1775.
13. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Ole Olsen Dahle paa 2 Pund 6 Mark Smør og ¼ Huuds Leje i Gaarden Samdahl beboet af Peder Andersen for 233 Rdlr
14. En Pante Obligation udgiven af Ole Nielsen Søre Eide til Magnus Olsen Munggaard stoer 120 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Eide dateret 6te 8bris 1775.

15. Aflyst en Pante Obl: af Ole Nielsen Søre Eide udgiven til Jens Møller i Bergen stoer 180 Rdlr med 1te p:tets Pant i Aatte Skillings Leje i Gaarden Sør Eide dateret 3de 8br: 1758,

1775: 242

og tinglyst d/en 1te Maji 1759; der nu aflyses og udslettes efter paategnet Qvitering under 3de Octobris 1775 af Transport Creditor Henrich, hvis Transport fra forrige Creditor under 3de Octobris 1769 hos fulgte.

16. En Bygsel Seddel udgiven af Hougs Sogne Præst Michel Stub Arentz til Erich Erichsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Scholdahl med Vilkor at han for Moederen Malene Scholdahl føder aarlig 2 Kjør 2 Faar og 2 Gjeder, dateret 10de Junii 1775 med Revers

17. En ditto udgiven af Danckert og Wollert Krohn til Ellev Johansen Lønningen paa 2 Pund 6 Mark Smør 18 Kander Malt og ½ Faars Leje i Gaarden Espeland, hvorved Jord Drotten forbeholder sig Lands Lod og Varsel naar Fiskerie falder dateret 23de 7br: 1775 med Revers

18. En ditto udgiven af ditto til Lars Hansen Espeland paa 1 Pund 2 Mark Smør 9 Kander Korn og ¼ Faar i Gaarden Espeland med liige Vilkor dateret 23de 7br: 1775.

19. En Paategning paa en under 3de Xbris 1773 af David Bremer udgiven Pante Obl: til Danckert Krohn og ting lyst d/en 6te Maji 1773, hvorved qviteres for 990 Rdlr paa Capitalen og at han for de tilbagestaaende 1000 Rdlr er betryget med Gaardene Mille og Giellestad, hvorfore han ej haver noget at indvende imod at de øvrige pantsatte Gaarder Samdahl, Haaland, Buntved, Ystebøe og Smøraas ere bortsolgte dateret 4de 8bris 1775.

Nye Sag

Procurator Saxe anbefalet contra Madame Sinning

efter skriftlig Stevning af 29de Augusti sidstl: som han i Rette lagde paategnet lovlig forkyndt saa lydende og derhos anviiste det Kongel: beneficium paupertatis in originali dateret 9de Junii 1775, hvoraf Comparenten fremlagde en ligelydende Gjenpart og dernest vilde fornem/m/e om nogen paa den indstevntes Vegne møder i hvis Mangel han begjerede Stevnemaalet afhjemlet og Madame Sinning med Laug Værge laug daget til neste Ret.

Procurator Randulf som anbefalet for indstevnte Madame Sinning efter Kongel: allernaadigst beneficium paupertatis loed indlevere en Promemoria af Dags dato, der i Retten blev oplæst saa lydende.

Actor Saxe som ikke var betænkt paa at Madame Sinning uden for den hende bevilgede Defensor Procurator Sønderburg skulle have taget til Gjenmæle, thi om saa var bekjendt, kunde Comparenten i Dag ganske vist sluttet Sagen til Doms, men i den fald maatte han begjere Sagen udsadt til neste Som/m/er Ting.

Eragtet

Efter begge Parters Begjer bevilges Anstand til nestk: Som/m/er Ting.

Actor Saxe for Hans Næverman contra Oberste Dietrichson og Tjenere

Procurator Saxe som befalet Forsvar i Borgermanden Hans Nævermans Stæd i afg: Pr: Kramers Stæd bemerkede ej annerledes af de ham overleverede Documenter end at 2de Laug Dage vare i Sagen foregaaen den sidste lovlig forkyndt for Under Officier Rasmus Monsen, men ingen af Deelene Hr: Oberste Dietrichsons Navn at være ommeldet, endskjønt han skal være Hovedmand til denne Tvistighed, Comparenten maatte altsaa efter den ham tillagde høyere Ordre og under reservation af Continuations Stevning forlange Laug Dagen igjentaget

for Hr: Oberste Dietrichson til neste Ting at svare eller svare lade og det fornødne fra sin Siide at lade besørge.

Eragtet

Som ind stevnte Oberste Dietrichson har taget til Gjenmæle første Rettes Dag at denne Sag imod \ham/ faldt i Rette, saa har den forlangte Laug Dag for ham ikke Stæd.

Friderich Mejer fra Bergen contra Mathias Olsen Tarlebøe

efter Laug dag som Procurator Rodtvitt paa Citantens Vegne loed fremlægge i Retten paategnet lovlig forkyndt saa lydende tilligemed et skriftlig Indlæg af Gaars dato der er af følgende Indhold.

Procurator Randulff loed frem levere et Promemoria af Dags dato af saadan Indhold

Eragtet

Efter den indstevntes Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Ret.

Dagen nestefter den 7de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett.

1775: 242b

Elsebe Michelsdotter Damsgaard contra Karen Larsdotter sam/m/estæds

Procurator Sr: Sønderburg mødte for Contra Citantinden Karen Larsdotter og tilkiendegav at den seeneste paa Sommer Tinget givne Forelæggelse for de til den Tiid udeblevne Vidner ike havde nødt saa Lang Varsel for eenhver af dem som efter Lov udkræves, da de boer Adspredt fra hinanden og Forfald og havde kommet i Mellem for Varselsmændene og altsaa des formedelst var begiærende samtlige paa Sommer Tinget udeblevne Vidner igien forelagt til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede under Falsmaal at møde og saaleedes og den forrige Forelæggelse igientaget til samme Tiid.

de i denne Sag paagieldende mødte ike efter Paaraab.

Eragtet

Retten igientager og fornyer den for Vidnerne Daniel Michelsen, Rasmus Pedersen, Karen Hansdotter \Karen Olsdotter/ og Synneve Jacobsdotter ved sidstleeden Sommer Ting givne Forelæggelse til nestanstundende Sommer Ting for dette Skibreede, til hvilken Tiid de atter forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Vidnesbyrd i denne Sag. imidlertiid vil det befindes om de kand beviislig giøre noget Forfald der kand frietage dem fra Straffen for den første udeblivelse efter Laug dag

Derefter blev af Kongl: Majestes Foged Hr: Christen Heiberg fremlagt til publication en Fundation til en Almindelig Enke Casses oprettelse for Danmark og Norge samt Hertugdømmer, dateret Fredensborg den 30te Augustii 1775.

20. Et Skiøde udgiven af Friderich Nielsen Steenevigen med fleere til Michel Nielsen paa 12 M/ark Smør og 8te Kander Malt i gaarden Flesland for 42 rd, dateret 6te 8br: 1775.

21. Een Pante obligation udgiven af Michel Nielsen Flesland til Friderich Steenevigen og Niels Grimstad for deres Myndtlinger stoer 42 rd med 1te prioritets Pant i 18 M/ark S: og 12 K: M: i gaarden Flesland, dateret 7de 8br: 1775.

22. Et Skiøde udgiven af Aamund Andersen Bircheland til Peder Monsen paa 1 pd 4 ¾ M/ark Smør i gaarden Smøraas, dateret 6te Octobr: 1775 for 126 rd.

23. Een Obligation udgiven af Peder Monsen Smøraas til Broderen Ole Monsen stoer 50 rd med 1te prioritets Pant i nest forbemeldte gaardepart i Smøraas, dateret 6te 8br: 1775

24. Eet Auctions Skiøde udgiven af Sornskrivern Regements Qvarteermester Haberdorff til Engel Torgiolsen Brathuus paa 1 ½ Løb Smør i gaarden Øfstebøe for 410 rd, dateret 3de Julii 1775.

25. En Bøgsel Seddel udgiven af Ole Johannesen yttre Hope paa 2 pd og 12 M/arker Smør i gaarden Steensvigen til Salomon Larsen, dateret 5te Octobr: 1775 med Revers.

26. Eet Deele Brev af Sornskriveren Hr: Regements Qvarteermester Haberdorff til afgangne Simon Monsen Houcheland eeneste Arving Christie Monsdotter paa 18 M/ark Smør i gaarden Houcheland for 60 rd, dateret 6te 8br: 1775.

Nye Sag

Hr: Agent Angel i Bergen contra Cornelius Erichsen Lieland

Agent Angel havde med Mundtlig Varsel ved dette Ting ladet indstevne Cornelius Erichsen Lieland fordie han som forhen værende Forpagter paa Pladsen Myhren under Selle gaard, fløtte fra bemelte Stæd uden at giøre Leverance for 6 st: Faar eller Smaler som hans Hustrue ved tiltrædelsen af Pladsen annamede derfor at liide Dom til sammes betaling og Processens Omkostnings erstatning.

Den indstevnte Cornelius Lieland mødte og Vedtog lovlig Varsel.

Sagsøgeren producerede dernest et af bemelte Cornelius Erichsen under 3de Maii 1775 eegenhændig udgiven beviis for at svare til de paa stevnte Smaler med 1 rd støket, bemelte beviis er saalydende.

Og da Sagsøgeren har beviislig giort at have en Retmessig Fordring paa Cornelius Erichsen Lieland af 6 rd indloed han Sagen til Dom med paastand at han nemlig Cornelius Erichsen bliver tilfunden Sagsøgeren samme at betale tillige med processens Omkostning 3 rd.

Den indstevnte Cornelius Lieland fremstoed for Retten og til kiende gav at den af Citanten producerede Beviis eller Haandskrift var ham aftvungen under Trussel af Arrest paa hans Person i Agentens Huus og finder han 3de Ord i Beviiset ej at være skrevet af ham, nemlig ”gode end Uld og det de paastevnte smaler blev opædt paa gaarden

1775: 243

Sellen imedens at Processen imellem gaarden Sellen og Fyllingens Ejere Continuerede som uvillige Vidner vel kand befæste naar han faaer sam/m/e afhørt i hvilken anleedning han begiærede Sagens anstand til neste Rett.

Sagsøgeren som i et og alt benægtede den indstevntes Beskyldninger hendholdt sig alleene til Beviiset som om de Trende benævnte Ord der efter den indstevntes urigtige foregivende af andre skal være tilsadt, aldeeles udelades, dog tydelig nok Viiser, at han har forbundet sig til at betale Smalerne med Sex Rigsdaler og at hans tilførte Væverier er lutter udflugter, hvorfore han Vedblev sit forrige og begiærede Dom.

Indstevnte Cornelius Lieland vedblev sin Paastand om udsættelse af denne Sag til neste Rett.

Eragtet

Sagen bevilges udsat til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede efter den indstevntes forlangende

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs belæg fremlagt følgende Documenter

1. Restance Register over indeværende Aars Intrader beløbende sig 760 rd 3 mrk 15 s og for forrige Aaringer 229 rd 3 mrk 3 s, samt Procento Skatter 93 rd 4 mrk 9 s og Rang Skatter 48 rd
2. Consumtions Restanserne Beløber sig til 36 rd 8 s
3. Odels Mandtallet for 1775

4. det store Tingsviidne bestaaende af 17 Qvæstioner hvorpaa blev svaret at det forholder sig i Alt som omspurt uden Forandring som forrige Aar, og i Henseende til 12te og 13de qvestioner forbeholdt Sornskriveren sig ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning
5. det lille Tingsvidne bestaaende af 2 Qvæstioner hvortil blev svaret at det i et og alt forholder sig som forrige Aar.
6. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at det dermed forholder sig som forrige aar uden nogen Forandring
7. Restancen for den udestaaende Magasin Havre 203 rd 3 mrk 12 s Og Ditto Restancer over dem uden for Fogderiet Beløber 28 rd 12 s og blev dertil af Almuen forklaret at efter de anførte gaards Navne henhører de af Fanøe Præstegield til Liuse Klosteret og de af Ous Præste Gield til Sundhordlehns Fogderie

Hr: Fogden Heiberg forlangede Laug Rettes Skiøn indhæntet om den paa gaarden store Tvedt i Aaret 1769 opkomne ulykelige Ildsvaade kand andsees at have været Total heller ikun for een Deel og da hvormeeget? hvortil blev svaret at den maae ansees for total.

Endelig forlangede Fogden Laug Rettet og Lensmandens Svar indhæntet om ike Colbeen Olsen Sydnæs som er indkommen i Hospitalet var saa yderlig fattig at han ej kunde bekoste det allerringeste til hans Indlemmelse i Hospitalet? Hvortil de Forklarede at det var dem bekiendt at han ej der til var det ringeste Ejende
Fogden forlangede dette som et Tingsvidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget

Til Rettens medbetiening til nestanstundende Aar 1776 blev Opnevnet følgende nye Mænd 1. Anders Monsen Rølland, 2. Haldor Tongeland, 3. Jon Lille Borge 4. Niels Jacobsen Samdahl, 5. Lars Svendsen Gimmeland, 6. Lars Olsen Nyegaard ved Gravdahl, 7. Ole Andersen Teinebechlien og 8. Forpagteren Aslach Gravdahl

Og da ingen efter Trende udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e slutted og ophæved

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1775.

Anno 1775 den 9de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren og de samme 8 eedsorne Laug Rettes mænd som sidstl: Sommer Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 206 ere antegnede, ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede,
dernest fremkom til Publ: følgende Almues Breve
1. Et Skifte forrettet paa Gaarden Hennøe efter Michel Michelsen begyndt og sluttet d/en 21de Apr: 1775.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Goustad efter Konen Karie Jacobs Dotter begyndt og sluttet d/en 22de ejusdem.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Trellevig i Sartor Skibreede d/en 19de Junii 1775 efter Eric Olsen Trellevig.

4. Et Skjøde udgiven af Peder og Michel Winzentsønner Tøsøen og Iver Nielsen Wiig paa 12 61(81?)/128 Marker Fiskes Leje i Gaarden Wiig med fleere Jorde Parter i Sartors Skibreede for 24 Rdlr til Niels Michelsen Mitziøe dateret 3de 8bris 1775.

5. aflyst en Pante Obl: udgiven af Krigs Raad Koren til Cancellie Raad Angel i Tronhiem stoer 2980 Rdlr mod 1te p:tets Pant i Asche Gaard og tilliggende Gaarder dateret 16de 7bris 1761 og tinglyst den 19de 8bris sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af L: Angel under 5te Augusti 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

1775: 243b

6. En Pante Obl: udgiven af Ole Michelsen Nedre Tvedt til Anders Poulsen Toft stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant [i] 1 Pund Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Nedre Tvedt dateret 27de 8br: 1755 og tinglyst d/en 19de Maji 1756, der nu paa nye publ: for ej at forældes.

7. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rong d/en 19de April 1775 efter Konen Mette Anders Dotter

og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 10de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hospitals Tingsvidne for Mons Johannesen Nore Sæle

Johannes Olsen Nore Sæle anmeldte at hans Søn Mons Johannesen med den spedalske Syge er befænget og da han ej er det ringeste ejende til at betale sin Indlemmelse i Hospitalet \og/ Comparenten som Fader er af saa ringe Vilkor at han ej heller kand bekoste sam/m/e, der er Laug Retten og meenige Almue bekjendt, saa begjerede han deres Forklaring derom indhentet.

Laug Retten og samtlige tingsøgende Almue svarede at det rigtig forholder sig som omspurgt at baade Mons Johannesen, der er et Barn og intet har arvet, slet intet er ejende til at betale Indlem/m/elsen i Hospitalet, og \at/ Faderen Johannes Nore Sæle \er/ af saa ringe Formue at han ej uden sin ruin samme kand bekoste.

Comparenten begjerede sig dette som et Tings Vidne under vedbørlig Bekræftning beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Dernest blev publiceret en Kongel: Allernaadigst Forordning af 30te Augusti 1775 ang: en almindelig Enke Casses Indretning.

8. Et Skjøde udgiven [af] Simon Andersen Graver ved Nye kirken til Berge Jonsen Dahle paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Kande Malts Leje i Gaarden Øvre Dahle for 28 Rdlr dateret 9de 8br: 1775.

9. Et ditto udgiven af Mons Refsgaard med fleere Værger til Anders Hansen paa 14 2/3 Mark Smørs Leje i Gaarden Hesdahl for 13 Rdlr dateret 10de 8bris 1775.

10. Et ditto udgiven af Jacob og Johannes Rasmussønner Hesdahl til Stif Faderen Ole Andersen Hesdahl paa 18 Marker Smør og 1/14 Faars Leje i Gaarden Hesdahl for 30 Rdlr dateret 23de Maji 1775.

11. En Pante Obl: udgiven af Ole Monsen ytre Bragstad til Myndtlingen Michel Joensen fra Hopland stoer 20 Rdlr mod 1te P:tets Pant i 15 ½ Mark Smør i Gaarden ytre Bragstad dateret 10de 8br: 1775.

12. Et Skjøde udgiven af Peder Jacobsen Landsvig til Knud Olsen paa 6 Mark Smør og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Aadland for 14 Rdlr dateret 10de 8br: 1775

13. Et ditto udgiven af Magne Jacobsen Qvam/m/e og Magne Jacobsen Tvedt til Anders Andersen paa 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Øvre Dahle for 100 Rdlr dateret 9de 8br: 1775

14. En Pante Obl: udgiven af Anders Andersen Øvre Dahle til Myndtlingen Michel Joensen fra Hopland stoer 80 Rdlr mod 1te p:tets Pant i nys bemelte tilkjøbte 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Øvre Dahle dateret 9de 8br: 1775.

15. Et Skjøde udgiven af Jaen With Jansen til Broderen Gudmund Jaensen Hielmen paa 12 4/11 Mark Fisk i Gaarden Hielmen med tilliggende Hellesund for 23 Rdlr 3 s dateret 10de 8br: 1775, hvorhos Kjøberen tilforn selv derudi ejer 37 1/11 Mark Fisk til sam/m/en 2 Pund 1 5/11 Mark Fisk

16. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til *til Broderen Clemet Jansen Hielmen paa liige Anpart i Gaarden Hielmen for liige Sum/m/a med sam/m/e Beskaffenhed

17. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Gregorius Jansen Hielmen paa liige Anpart i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a med sam/m/e Beskaffenhed.

18. Et ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Svogeren Ole Olsen Hielmen paa 6 2/11 Marker Fisk i Gaarden Hielmen med tilliggende Hellesund for 11 Rdlr 3 mrk 2 s, hvorhos han tilforn derudi ejer 18 6/11 Mark Fiskes Leje tilsam/m/en 1 Pund 8/11 Mark Fisk i bemelte Gaard Hielmen

19. Et Skjøde udgiven af Anders Johan/n/esen Bircheland til hans Søn Lars Andersen paa 1/5 Part i Mælands Kirke med underliggende Gaarder og tilhørende ornamenter og inventarium for 40 Rdlr dateret 20de Maji 1775 og ting lyst sam/m/e dato for Radøe Skibreede.

20. En Bygsel Seddel udgiven af Anders Michelsen Wolde til hans Søn Michel Andersen paa 18 Mark Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Wolde dateret 10de 8br: 1775 med Revers

21. En ditto udgiven af Cort Kramer og Peder Tafteberg til Lars Joensen paa 1 Pund 12 Mark Smør 2 Mæler Malt og 1 Faars Leje i Gaarden Hofmandstvedt eller Schindtvedt dateret 10de 8br: 1775 med Revers

22. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Hans Monsen paa 24 Mark Fiskes Leje i Gaarden Stuure, hvorved Ejeren forbeholder sig 1/5 Part Lands Lod saavel af Lejlændingen som andre der Fisker ved Landet og Ret at lade oprydde Huusmands Plads samt at afkjøbe al Lejlændingens Avl. dateret 5te Januarii 1775 med Revers.

1775: 244

23. En ditto udgiven af Consul Alexander Wallace til Johan/n/es Hansen paa 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Lyngøen med Vilkor at Ejeren først i Billighed tilbydes al Bondens Avl af Søe og Land, førend det til frem/m/ede maae selges, dateret 26de Junii 1775 med Revers.

24. En Fredlysning udgiven af Fogden Heiberg imod ulovlig og uhjemlet Hugst i den Gaarden Follesøe tilliggende Skov dateret 9de 8bris 1775.

25. Et Skjøde udgiven af Bogbinder Niels Kiøstadius til Ole Nielsen Skogesel paa 18 Mark Smør 6 Kander Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Moldeklev for 160 Rdlr dateret 5te Aprilis 1773.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 11te Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg contra Anne Anders Dotter Houglandshelle

efter Laug dag som Citanten producerede.
Indstevnte Anne Anders Dotter mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse samt tilstoed i Øvrigt at have begaaet det paasøgte Lejermaal med afdøde gift mand Christen Dyevigen.
Actor indloed derefter Sagen Dom med Paastand at indstevnte Anne Anders Dotter vorder tilfunden at udreede Lejermaals Bøder Sex Rdlr og erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr.
Den indstevnte havde intet fra sin Siide at tilsvare undtagen at hun er aldeeles uformuende til Bøderne at udreede, men indloed Sagen Dom.
hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Anne Anders Dotter Houglandshelle, som selv inden Retten har tilstaaet at have begaaet det paasøgte Lejermaal med siden afdøde Christen Dyevigen, tilpligtes at udreede Lejermaals Bøder Sex Rdlr og oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr. At fuldbyrdes 15 Dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Brandskade Tings Vidne angaaende Gaarden Sunde

Søren Rosenqvist loed anmelde at i Xbr: Maaned {Maaned} \afvigte Aar/ opkom paa hans ejende Gaard Sunde en pludselig Vaade Ild der lagde i Aske alle de derpaa staaende Vaanings Huuse med alt derudi værende Boehave, der ej kunde reddes formedelst at Ejeren paa den Tiid var i Byen, hvilken Gaard skylder udi Skatte Skyld 1 Løb og 1 Pund Smør og i Landskyld 1 Løb Smør og 2 Mæler Malt, om hvilken Tildragelse han begjerede Almuens Vidnes byrd indhentet.
Laug Retten og Almuen svarede at det rigtig nok forholder sig som berettet er og da disse Vaanings Huuse vare heel anseelige udgjorde den største \Deel/ og nesten det heele af Huusenes Værdie, hvorimod den tilbageværende Løe og Fjøs var af ganske liden Værd, ansaae Laug Retten denne Brand skade for total.

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Belæg følgende
1. det stoere Tingsvidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvor til blev svaret at [det] i alt forholder sig ligesom forrige uden nogen Forandring og til 4de qv: at paa den paa Gaarden Asch anlagde Saug er dette Aar intet skaaren og i Henseende 12 og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation derover ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning
2. det lidet Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig ligesom forrige Aar. 3. Odels Mandtallet 4. Øde Gaards Tings Vidnet ang: Gaarden Myrtved, hvortil blev svaret at den i Aar ligesom i Fjor er bort lejet for Skattens Betaling og var der ingen som sam/m/e med det Vilkor herefter for Bestandighed ville antage. 5. Restancen af de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 446 Rdlr 1 mrk, for forrige Aaringer 118 Rdlr 3 mrk 1 s og den frivillige Gave 15 Rdlr 1 mrk 2 s efter derover fremlagde Liste. 6. Consumtions Restancen 19 Rdlr 4 mrk 6 s og 7. Restancen for det Kongel: Undsætnings Kornet beløber 453 Rdlr 3 mrk.

Dernest blev opnævnet til Laug Rettes mænd for anstundende Aar 1776 følgende nye Mænd 1. Johannes Monsen Miaatved 2. Anders Monsen Miaatved 3. Hans Andersen Refsgaard 4. Nils Andersen Søre Aadland 5. Christopher Knudsen Huusebøe 6. Anders Nielsen Dahle 7. Mons Monsen Dahle og 8. Niels Olsen Søre Sælle.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme hermed sluttet og ophævet.

1775: 244b

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1775

Anno 1775 den 12te Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de samme 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 207 ere antegnede. Ved Tinget var overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue

og blev da først publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve som for Sartor og Herløe Skibreeder dette Høste Ting, hvilke her foran f: 240 og 45 ere registerede

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve

1. Skifte Brev forrettet paa Gaarden Henøen i Herløe Skibreede efter afg: Michel Michelsen begyndt og sluttet den 21de Aprilis 1775.
2. Et Skjøde udgivet af Gudmund, Gregorius og Clemet Jansønner samt Ole Olsen Hielmen til deres Broder Johan With Jansen paa deres Anparter udi Gaarden Haaland skyldende tilsam/m/en 21(?) 10(?)/11 Marker Smør og 15 3/11 Kande Malt for 42 Rdlr 1 mrk 11 s dateret 6te Martii 1775.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 13de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

*4. En Bygsel Seddel udgiven af Jaen Jaensen Frøchen til Hans Johannesen paa en Anpart i Gaarden Maraas som af Johan/n/es Michelsen har været brugt dateret 6te Apr: 1775
5. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Christian Johan/n/esen paa 9 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Waagenes dateret 28de Augusti 1775 med Revers
6. En ditto udgiven af Ole Thomasen Rong til Johan/n/es Rasmusen paa 9 Marker Smør og 6 Kande Malts Leje i Gaarden Grindem dateret 13de 8bris 1775 med Revers.

Fogden Heiberg contra Iver Johan/n/esen Soltved efter Udsættelse

som Citanten æskede i Rette og producerede en hos den Saggivne holdet Registerings Forretning af 26de Augusti dette Aar saa lydende, hvorefter han indloed Sagen Dom med Paastand at bemelte Iver Soltved vorder tildømt at udreede dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og yderste Formue, som efter bemelte Forretnings Udviis beløber 1 Rdlr 5 mrk 5 9/10 s samt Processens Omkostning i alt 4 Rdlr. Viidere fremlagde Citanten en Attest fra Stædets Sogne Præst ang: dette Lejermaal, der her indtages af følgende Indhold.

Den indstevnte mødte og havde intet at andrage end hans ringe Vilkor {det} \saa at/ umuelig kunde afstæd kom/m/e de paastaaede Bøder, ligesom han og formoedede at da de dobbelte Lejermaals Bøder beløber meere end hans ejende halve Boes Lod, saa havde yderste Formues Straf intet Stæd, endelig indstillede han og at hans nu til ægte havende Hustrues høye Alderdom og Svaghed maatte kom/m/e i Betragtning til Formildelse udi den over ham paastaaede haarde Straf, hvor efter han liigeledes fra sin Siide indloed Sagen Dom.

Actor formeente at yderste Formue efter Forordningen af 6te Xbr: 1743 rettelig bør regnes af den skyldiges halve Boe førinden Bøderne fradrages, {som} der ikke er nogen virkelig Gjeld, som kom/m/er til Afkortning med mindre den skyldige uden sin ruin kand udreede dem, da

han ellers i Følge allegerede Forordning bør afsone Bøderne med Straf paa Kroppen, hvorfore han vedblev sin forrige Paastand.

Den indstevnte vedblev ligeledes det forrige og fra sin Siide indloed Sagen Dom, hvorpaa udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Iver Johannesen Soltved, der efter egen Bekjendelse og fremlagde Præste Attest i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Marie Gregorius Dotter Nordanger, tilpligtes at udreede dobbelte Lejermaals Bøder Fiire og Tyve Rdlr og denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr, men da disse Bøder overgaaer den \ham/ efter Seqvestrations Forretningen tilhørende Boes Lod og han ej dobbelt kand straffes paa Formuen, saa bort falder den gjorde Paastand over ham om yderste Formue. At udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Hr: Fogden Heiberg contra Hans Monsen Stuure og Marthe Magnes Dotter Haaland.

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Hans Monsen Stuure og Marthe Magnes Dotter Haaland for begangne Lejermaal med hinanden

1775: 245

at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte.

Begge de indstevnte mødte og vedtoeg lovlig *\lovlig/ Varsel samt tilstoed at have begaaet med hinanden det paasøgte Lejermaal, hvorefter blev avlet et Piige Barn, der blev døbt 8 Dage for sidstl: St: Johannis og kaldet Marthe.

Actor fremlagde Præste attest herom af følgende Indhold og derefter begjerede Dom i Sagen med Paastand at indstevnte Hans Monsen Stuure tilfindes at udreede Lejer maals Bøder med 12 Rdlr og Qvinde Mennesket Marthe Magnes Dotter liigeledes 6 Rdlr samt een for begge og begge for een at betale Processens Omkostning med 3 Rdlr.

De ind stevnte androeg allene deres yderlige Armoed, der ej tillader dem at underholde Barnet og endnu mindre at udreede de paastaaede Bøder.

hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Ind kaldte Hans Monsen Stuure og Marthe Magnes Dotter Haaland have efter egen Bekjendelse inden Retten og frem lagde Præste Attest derom begaaet det paastevnte Lejermaal sam/m/en, hvorfore den første tilfindes at udreede Lejermaals Bøder 12 Rdlr og den sidste 6 Rdlr samt {begge for een og} een for begge oprette dette Søgemaals Omkostning med 1 Rdlr 3 mrk. At efterkom/m/es 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag.

Biskop Arentz contra Mons Michelsen Strømme

Hr: Biskop Arentz loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Lejlændingen paa den Bergens Bispestoel beneficerede Gaard Strøm/m/e Mons Michelsen for resterende 7 Aars Landskyld á 2 Rdlr 2 s aarlig at liide Dom til Betaling og oprette Søgemaalets Omkostning {med 3 Rdlr}.

Den indstevnte mødte, vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed den paasøgte Gjeld, som Uformuendehed allene har hindret ham fra at betale.

Citanten paastoed derefter at den indstevnte maatte ved Dom tilfindes at betale det paasøgte med 14 Rdlr 14 s og denne Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Og da ingen havde viidere at frem føre blev derudi afsagt saadan

Dom

Indstevnte Mons Michelsen Strømme tilpligtes at betale Sagsøgeren den paasøgte efterstaaende Landskyld med 14 Rdlr 14 s og denne Rettergangs Omkostning med 1 Rdlr 4 mrk. At efterkommes 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Lovens Tvang.

og som ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestpaafølgende den 14de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet 2. Restance Listen over de tilbagestaaende Høy Kongelige Skatter, hvorefter de ordinaire Skatte Restancer beløber for dette Aar 401 Rdlr 3 mrk 7 s og for de foregaaende Aaringer 93 Rdlr 1 mrk 12 s, den frivillige Gave 12 Rdlr 3 mrk 10 s og Pro Cento Skatten 28 Rdlr 1 mrk 14 s 3. Restancen for det Almuen overladte Undsætnings Korn 364 Rdlr 5 mrk 10 s 4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiskevoger, Qverner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret at det uden mindste Forandring forholder sig som forrige Aar. 5. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden ringeste Forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 3de qv: at der i Januarii Maaned indeværende Aar af Østen Willumsen Grindem ved Hennøe Landet paa Søen blev funden en foustage Fransk Brændeviin som siden i Byen ved Auction er bleven bortsolgt og at af Mons Siursen Marøen i Februarii Maaned dette Aar paa Havet blev funden en Stump af en Skibs Mast, der ligeledes ved Auction i Bergen er bleven bortsolgt, om hvilke begge Deele af Finderne ved Som/m/er Tinget for dette Skibreede inden Retten er gjort Anmeldelse og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig at give nærmere Oplysning med Designation derover ved Aarets Udgang.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1776 opnævnet følgende nye Laug Rettesmænd 1. Joen Ellingsen Soleim 2. Magne Jensen Qvamme 3. Lars Johan/n/esen Boge 4. Jens Nielsen Biercheland, 5. Danckert Magnesen Udhelle 6. Ole Michelsen Nedre Qvalem 7. Christian Iversen Soltved og 8. Gullach Næsbøe.

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet

1775: 245b

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1775

Anno 1775 den 16de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Lindaas Skibreede paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e Laug Rettesmænd som ved Som/m/er Tinget vare tilstæde og her foran f: 210 antegnede. Ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors og Herløe Skibreede ere registerede.

Dernest fremkom til Publ: følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter afg: Lars Monsen Knarvig begyndt og sluttet d/en 3de Julii 1775

2. Et ditto efter afg: unge Karl Amund Jacobsen paa Hauchaas af sam/m/e dato.
3. Et ditto efter Ole Gievlesen Ravneberg begyndt og sluttet den 4de ejusdem
4. Et ditto efter Konen Anne Lars Dotter Sæverøen begyndt d/en 23de Maji og sluttet d/en 1te Augusti 1775
5. En Pante Obl: udgiven af Knud Zachariasen til hans Søster Berthe Zachariasen stoer 400 [rd] med 1te p:tets Pant i Gaarden Rosnes skyldende 1 Løb og 4 s dateret 8de 8br: 1774.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen nestefter den 17de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett

Nye Sag

Rasmus Michelsen Storeim contra Mads Rognalsen Spiøtøen

Citanten fremleverede en skriftlig Stevning af 27de Apriil sidstl: paategnet Lovlig forkyndt, hvorved Mads Rognalsen Spiøtøen som formynder for Citantens Hustrue Ingelev Jochumsdotter, er indkaldet til Doms lidelse for hendes ved Skifte efter afg: Lieutenant Tormølen tilfaldne Arve Midler med dessens Renter, samt at erstatte ham denne Rettergangs Bekostning, alt efter Stevningens Indhold, der er saaleedes lydende,

den indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen mødte ikke efter paaraab, hvorfore Stevnevidnerne Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge fremstoed og Afhiemlede Stevningens \Lovlig Forkyndt/ i Relation til deres Paategning under Eed med opragte Fingre \at være skeed/ i den indstevntes eget Boepæl og Paahør.

Citanten instillede at den udeblevne maatte forelægges til nestanstundende Som/m/er Ting for dette Skibreede

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne Sinde tilstædemødende Mads Rognaldsen Spiøtøen gives Laug Dag til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Dagen nestefter den 18de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Rett og blev da Publiceret

6. Eet Skiøde udgiven af Sr: Henning F: Dahl til Arne Monsen paa 1 pund Smør 1/3 Faar og 1/3 Mæhle Malt i gaarden Nataas for 68 rd, dateret 30te Maii 1775.
7. Eet Ditto udgiven af Ditto til Bertel Olsen paa een liige andeel i sam/m/e gaard for 68 rd, dito dato
8. Et Ditto udgiven af Ole Magnesen Biørndahl eller Grov til Sønnen Knud Olsen paa 18 M/ark Smør, 1 Mæhle og 3 Kander Malt i gaarden Grov for 30 rd, dateret 22de Julii 1775
9. Eet Ditto udgiven af Knud Monsen Biørneklet til Sønnen Mons Knudsen paa 18 M/ark Smør i gaarden Biørneklet for 14 rd 3 mrk, dateret 17de 8br: 1775
10. Eet Ditto udgiven af Johannes Fussesen Bache til Iver Endresen paa 1 pd og 18 M/ark Smør i gaarden Bache for 50 rd, dateret 17de 8br: 1775
11. Eet Ditto af Anne Ivers dotter Knarvig med fleere til Siuer Monsen paa 1 pd 2 ¼ M/ark Smør i gaarden Knarvig for 26 rd 1 mrk 8 s, af samme dato som nest forrige
12. En Bøgsel Seddel udgiven af Iver Bertelsen Hope til Ole Monsen paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malt i gaarden Honneland, dateret 18de Octobr: 1775 med Revers
13. Eet Skiøde udgiven af Elling Jonsen med fleere til Henrich Hansen paa 21 M/ark Smør i gaarden Sirset, for 20 rd, dateret 18de 8br: 1775.

Lars Gregoriussen Korsøen fremstoed for Retten og frem viiste i en Pung 9 rd som er hans Myndtling Wendel Jacobsen tilhørende og begiærede at sam/m/e i Retten maatte udbydes til

Laans imod lovlig Renters svarelse og tilstrækelig Underpant eller i Mangel deraf Forsegled i Retten, men da ingen efter Opbydelse forlangede samme, blev Pungen af Sornskriveren forseglet og Comparenten til bage leveret.

14. Eet Skiøde udgiven af Lensmand Knud Olsvold med de fleere til Hr: Raadmand Johan Weiner i Bergen paa 12 3/11 M/ark Smør og 9 1/11 K: Malt i gaarden Forland for 15 rd 5 mrk 6 s dateret 15de 8br: 1775.

1775: 246

Hr: Fogden Heiberg contra Sirie Andersdotter for begangne Lejermaal i Ægteskab.
Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod Sirie Andersdatter for begangne Lejermaal i Ægteskab, og producerede Rettens ved seeneste Sommer Ting givne Laug Dag for den indstevnte Lovlig Forkyndt af lensmanden Lars Fieldsende og Ellef Olsen Løetvedt.
den paagieldende Sirie Andersdatter mødte ike efter paaraab hvorfore Varsels Mændene afhiemlede Lavdagens Forkyndelse, under *Eeed, at være skeed i hendes eeget paahør og Opholdstæd Lindenæs i dag 15 dage.
Citanten derefter fremlagde Sogne Præstens Attest af Ministerial Bogen om dette Lejermaal, saavelsom den hos den Saggivne holte Forretning, som viiser at hun slet intet er ejende hvoraf yderste Formue kand betales, sluttede derfor Sagen til Doms med saadan Paastand at indstevnte Qvinde Menniske vorder tilfunden at betale Dobbelte Lejermaals Bøder med 12 rd og oprette Søgemaalets Bekostninger med 3 rd.
hvorefter Sagen til Doms optages

Nye Sag

Biskop Arentz contra Michel Michelsen Fondenæs

Hr: Biskop Arentz loed anmelde med Mundtlig Varsel at have indstevnet til dette Ting, Lejlendingen paa Bispestoelens Gods Michel Michelsen Fondenæs for Resterende Landskyld for afvigte Aar 1774, 1 rd 2 mrk 15 s med fierde Penge 1 mrk 9 s, derfor at liide Dom til sammes Betaling og Processens Bekostningers opretning.
Den indstevnte Michel Michelsen Fondenæs mødte ike efter paaraab, hvorfore stevne Vidnerne Lars Larsen Fieldsende og Lars Gullachsen Houge fremstoed og under Eed afhiemlede Varselen at være skeed den 28de Septbr: sidstl: i den indstevntes eeget paahør og Boepæl.
Citanten begiærede at den indstevnte maatte forelægges Laug dag til neste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej tilstædemødende Michel Michelsen Fondenes gives Laugdag til nestanstundende {Høste Ti} Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag

Biskop Arentz contra Peder Nielsen Fondenæs

Biskop Arentz loed anmelde med Muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lejlendingen paa Bispestolens Gods Peder Nielsen Fundenæs for Resterende Landskyld for Aarene 1773 og 1774 tilsam/m/en 2 rd 5 mrk 10 s med Fierde Penge for Begge Aar 3 mrk 2 s, derfore at liide Dom til sammes Betaling og Processens Omkostnings erstatning.
Indstevnte Peder Nielsen Fundenæs mødte ike efter Paaraab, hvorfore Varselsmændene Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge under Ed afhiemlede Varselen at være skeed den 28de Septbr: sidstl: i den indstævntes Boepæl og hans Hustrues Paahør.
Citanten begiærede Laugdag for den indstevnte til neste Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Peder Nielsen Fundenæs gives Laug Dag til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag

Hr: Biskop Arentz contra Jacob Ditlefsen Fundenæs

Biskop Arentz loed anmelde med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet, Lejlendingen, paa Bispestoelens Gods, Jacob Ditlefsen Fundenæs for Resterende Lanskyld for 4re Aar, tilsammen 5 rd 5 mrk 4 s og Fierdepenge 1 rd 4 s derfore at liide Dom til sammes Betaling og Processens Bekostnings erstatning.

Indstevnte Jacob Ditlefsen Fundenæs møte ike efter Paaraab, hvorfore Kalds Mændene Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge under Eed afhiemlede Varselen at være skeed i den indstævntes Bopæl og hans Hustrues paahør den 28de September sistleeden

Citanten begiærede den udeblevne Laugdaged til nestanstundende Sommer Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde mødende Jacob Ditlefsen Fundenæs gives Laugdag til nestanstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

1775: 246b

Nye Sag

Hr: Biskop Arentz contra Magne Ditlefsen Fundenæs

Biskop Arentz \lod/ tilkiendegive med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lejlendingen paa Bispe stoelens Gods, Magne Ditlefsen Fundenæs for Resterende Landskyld for *Aret 1774, 1 rd 2 mrk 13 s med Fierde Penge 1 mrk 9 s, derfore at liide Dom til sammes Betaling og Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Magne Ditlefsen Fundenæs mødte ike efter Paaraab, hvorfore Kalds Mændene Lensmanden Lars Fieldsende og Lars Gullachsen Houge fremstoed og under Eed afhiemlede Varselen at være skeed den 28de Septembr: sidstleeden i hans eeget Bopæl og hans Hustrues Paahør.

Citanten begiærede den indstevnte Laug Daget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte, men ej denne sinde mødende Magne Ditlefsen Fundenæs gives Laug Dag til nest anstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag,

Hr: Biskop Arentz contra Knud Olsen Hope

Biskop Arentz \loed/ andmelde med Muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lejlendingen, paa Bispestoelens Gods Knud Olsen Hope for Resterende Landskyld for 7 Aar, tilsam/m/en 11 rd 4 mrk 14 med Fierde Penge 1 rd 4 mrk 15 s, der fore at liide Dom til betaling og Processens Omkostning at erstatte.

Indstevnte Knud Olsen Hope mødte ike efter paaraab, hvorfore Kaldsmændene, Lensmanden Lars Larsen Fieldsende og Lars Gullachsen Houge under Eed afhiemlede Varselen at være skeed den 27de Septbr: sidstl: i den indstevntes eeget Paahør og Bopæl.

Citanten begiærede den udeblevne Laug daged til nestanstundende Sommer Ting

Eragtet

Indstevnte Knud Olsen Hope gives Laug Dag til nestanstundende Sommer Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Erich Michelsen Schaarnæs contra Mads Rognalsen Spiøtøen

Citanten Erich Schaarnæs Æskede Sagen i Rette og Declarerede, at endskiønt han alt siden forleden Aars Høste Ting har ventet at den indstevnte Mads Spiøtøen havde afbeviist de af ham mod Citanten giorde Ærerørige Beskyldninger, saa dog fornemmer han at samme ikun sigter til Hoved Sagens uddrag, hvorfore han haaber at hoved Sagen dette Ting bliver paadømt og den indstevnte tilfunden for uden den forhen giorde paastand endnu at betale 1 rd for det sidste Aar som Citanten har været nød at forskaffe sig en Brugbar Baad i stæden for den bort komne og i Øvrigt forbeholder sig ved Viidere Søgemaal til en anden Tiid for de af den indstevne inden Retten giorde Beskyldninger og i øvrigt indlader Hoved Sagen til Doms {Med tillæg e} efter forrige Paastand med tillæg i Processens Omkostninger 1 rd 2 mrk

Paagieldende Mads Spiøtøen blev paaraabt men mødte ike, thi optages Sagen til Doms

Gregorius Arnesen Rongvæhr contra Johannes Johannesen Børilde

Citanten Ædskede Sagen i Rette og tilkiendegav at endskiønt det ike manglede ham ved Vidner at afbeviise at den indstevnte meere end een gang har nægtet ham den paastevnte Arve Capitals udlevering, saa {dog} holder han det \da/ ufornøden ved Vidners Førelse at giøre denne Sag meere Vidtløftig, thi naar betragtes at den indstevnte alt for et Aar siden har været indkaldet for Retten for sin Modvillighed, haaber Citanten at det sees klarlig at han nægter Arvens udlevering da til denne Tiid den fulde Arv ej endnu er udleveret, hvorfore Citanten paastaaer at den indstevnte, ved Dom maatte tilpligtes at udlevere den paastevnte Arve Capital 20 rd, saavelsom erstatning for Forringelsen af Varene eller Godset, samt leje af Qveeget med 1 rd 4 mrk og endelig at erstatte denne Processes Omkostning i det Ringeste med 4 rd {og saaleedes}

Indstevnte

1775: 247

Johannes Børilde mødte og tilkiendegav at han ej har nægtet at udlevere Godset naar Formynderen eller Citanten tillige vilde tage Barnet til sig.

Citanten Refererede sig til sit forrige, protesterede mod alt ubeviisligt af den indstevnte og tillige vedtog at være villig at imodtage Myndtlingen, hvilken Tiid han bliver sent til hans Huus dog forbeholdt Citanten sig vederlag for Opfostringen hos Myntlingen, naar han kommer til den alder at selv kand fortiene sit Brød.

Johannes Børilde vedblev sit forrige, og saaleedes indloed begge Parter Sagen Dom, hvor til den Optages.

Derefter er udi denne Sag saaleedes for Rett bleven kiendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Johannes Johannesen Børilde der ej efter paafordring har villet udlevere, de Myndtlingen Lars Erichsen tilfaldne Arve Midler, tilpligtes at udlevere til Citanten som Formynder det paasøgte Gods af Værdie 20 rd samt at oprette ham denne Processes Omkostning med 3 rd 3 mrk. At efterkommes 15 dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest {blev} \er/ udj Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg imod Qvinde Mennisket Sirie Anders datter, for Lejermaal i Ægteskab, {er} saaleedes for Rett bleven kiendt

Dømt og Afsagt

Ved den i Rette lagde Præste Attest er det fuldkommen Afbeviist, at indstevnte Sirie Andersdatter har begaaet Lejermaal i Ægteskab, hvortil kommer at hun ej efter given Laugdag har haft noget imod Sigtelsen at indvende; Thi tilpligtes hun at betale Dobbelte Lejermaals Bøder med Tolv Rigsdaler og desuden at erstatte denne Processes Omkostning med 2 rd 3

mrk, og da den fremlagde Forretning viiser at hun intet er Ejende kan ingen yderste Formue af hende betales. Det i Dømte udreedes 15 Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang

Liigeleedes {blev} \er/ udj Sagen anlagt af Erich Michelsen Schaarnæs imod Mads Rognaldsen Spiøtøen saaleedes for Rett bleven kiendt

Dømt og Afsagt.

De i denne Sag afhørte Tvende Vidner forklarer eenstemmig at den paastevnte Baad tilhører Citanten, det den indstevnte ej har benægtet, men tvertimod tilstaaet at have bemægtiged sig Baaden af Citantens Dræng Mathias Nielsen Bragøen, dog med denne indvending, at han Dagen efter havde tilbudet Citantens Hustrue samme, hvilket hans foregivende han ej siden har Afbeviist; Thi kiendes for Rett at indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen bør betale til Citanten den paastevnte Baad \eller og erstatte ham samme/ Værdie med 8 rd, tilligemed Leje deraf \med/ 1 rd 3 mrk og desuden at erstatte Søgemaalets Bekostning med 4 rd 3 mrk. At efterkommes 15 Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under videre Adfærd efter Loven

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til hans Regnskabs belæg 1. det store Tings Vidne bestaaende af 17 Qvæstioner, hvortil blev svaret at det uden forandring forholder sig som forrige Aar undtagen til 12te og 13de Qv: hvortil Sornskrivern forbeholder sig ved Designation derover ved Aarets Udgang at give nærmere Oplysning. 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de Qvt:, hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige Aar, 3. Aftags Tings Vidnet som liigeleedes forholder sig som forrige Aar, 4. Tings Vidnet om Øde gaardene, 5. Odels Mandtallet, 6. Restansen for indeværende Aar af de Ordinaire Contributioner Beløber til 836 rd 3 mrk 13 s og for forrige Aaringer 290 rd 3 mrk, frivillig Afgifts Restancer 11 rd 1 mrk 8 s, og ProCento Skatts Restanser 31 rd 1 mrk 2 s 7. Restancen over den udleverede Kongl: Magasin Havre Beløber 848 rd 1 mrk, 8. Consumptions Restancerne til 1774 Aars Udgang Beløber 24 rd 1 mrk, og 9. Tings Vidne over eendeel som uden for Fogderiet af Lindaas og Evenvigs Præstegielder, der har modtaget af den Kongel: Magasins Havre til Beløb 85 rd 2 mrk 8 s, hvortil af Almuen og Laug Retten blev forklaret, at de af Lindaas Skibreede anførte henhører til Lys Kloster Gods og af Evenvigs Præste gield til Sogns Fogderie

Hr: Fogden Heiberg forlangede Laugrettens Skiøn indhæntet, om ike gaarden Nore Schouge som i

1775: 247b

Aaret 1768 den 4de Junii over gik een ulykelig Ilds Vaade, hvorved største deelen af dens paastaaende Huuse blev lagt i Aske og alt det derudj værende uden noget der af blev bierget og des formedelst kand ansees for total, eller ikun for een deel og da hvormeeget? hvortil blev svaret at Skaden bør ansees for total

Dernest blev til Rettens Med betiening for anstundende Aar 1776 opnævnet følgende nye Mænd Sc: 1. Jacob Erichsen Rebnor, 2. Iver Simonsen Østrem, 3. Joseph Monsen Brundsland, 4. Johannes Tallachsen Regeraas, 5. Johannes Aamundsen Grov, 6. Hans Iversen Lille Mathre, 7. Andfind Hendrichsen ibidm: og 8de Rasmus Fussesen Kvamme.

Og da ingen efter 3de udraab havde videre ved Sage Tinget at udrette, blev samme slutted og Ophæved.

Høste Tinget for Ahlenfits Skibreede [1775]

Anno 1775 den 20de Octobris blev et Almindelig Høste Ting holden for Ahlenfits Skibreedes Almue paa Ting stædet Alverstrømmen og Retten betient af Sornskriveren Regiments Qvarteermester Haberdorff med de samme 8te Edsorne Laug Rettes Mænd som ved sidstl: Høste Ting dertil vare udnævnte og her foran paa Fol: 210 anførte. Ved Tinget var nærværende Kongel: Mayestets Foged Hr: Christen Heiberg tilligemed Lensmanden Johannes Schare og øvrige Tingsøgende Almue

Og blev da bekiendtgjort de samme Høy Kongelige Forordninger og Stifts Breve som ved Lindaas Skibreede bleve Bekiendtgiort

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. Eet Skifte Brev Forrettet paa gaarden Nedre Tvedt efter Enken Marithe Larsdotter, begyndt og sluttet den 25de Apriil 1775.
2. Eet Ditto Forretted paa Gaarden Ryland efter Enkemanden Jacob Monsen begyndt og sluttet den 6te Julii 1775.
3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Gousereide efter Manden Anders Larsen, begyndt og slutted den 8de Julii 1775.

Og da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 21de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da Publ:

4. Et Skifte Brev efter afg: Joachim de Lange paa Fladøen begyndt og sluttet den 23de Maji 1775
5. En Pante Obl: udgiven af Samson Helgesen Nore Leivestad til Madame Schafner stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Nore Leivestad af Skyld 2 Pund Smør 1 Mæle og 8 Kander Malt med Besætning dateret 3de Novembris 1774.
6. En Transport udgiven af Madame Schafner til Hr: Stiftamtmand Bager under 21de Julii 1775 paa nysbemelte Samson Leivestads til hende udgivne Pante Obl: stoer 80 Rdlr
7. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Hagerup til Gotschalch Olsen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Toscheim dateret 25de Julii 1775.
8. En ditto udgiven af ditto til Joen Michelsen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Nordre Ryeland med Vilkor at underholde hans Verfader Erich Olsen, der afstaaer dette Brug, hans Leve Tiid og hans yngste Dotter til hendes 15de Aar, og hvoraf Lejlændingen betaler til Tugthuuset i Bergen 12 s dateret 16de 8br: 1775.
9. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Olsen Fiskesetter til Hosangers Sogne Præst Lyder Johan Smith stoer 20 Rdlr med 1te p:tets Pant i 2 Pund Smørs Leje i Gaarden Fiskesetter dateret 13de 8br: 1769 og tinglyst den 12te Maji 1770, der nu efter paategnet Qvitering af Hr: Schanche paa Madame Smiths Vegne under 2den Xbr: 1774 er indfriet og derfore herved Mortificeres.
10. Et Skjøde udgiven af Erich Jonsen Røsland med fleere til Anders Olsen Espeland paa 20 Marker Smør og 13 Kander Malts Leje i Gaarden Espeland for 37 Rdlr 3 mrk dateret 18de Aug: 1775

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Hans Aslachsen Indre Fosse
og Enken Magdelie Anders Dotter Namtvedt

for Lejermaal af den første begaaet i Ægteskab.
Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Hans Aslachsen Indre Fosse for begangne Lejermaal i Ægteskab med Enken Magdelie Anders Dotter Namtvedt at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette liigesom og Enken bemelte Magdelie Anders Dotter Namtvedt tillige er kaldet at liide Dom til Bøders Udreedelse og tilfælles med Hoved paagjeldende at erstatte processens Omkostning.
Begge de indstevnte mødte, vedtoege lovlig Varsel og tilstoede at have begaaet sam/m/en det paasøgte Lejermaal, hvorefter er avlet et Piige Barn som den 7de Junii dette Aar blev døbt og kaldet Karie.
Actor fremlagde Sogne Præsten Bergendahls derom gjorde Anmeldelse under 8de Junii dette Aar, der her indtages

1775: 248

af følgende Indhold og begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at faae registeret indstevnte Hans Aslachsens Boe, hvorefter den forbrudte yderste Formue kand bestem/m/es.

Eragtet

Efter Actors Begjering udsættes Sagen til neste Sommer Ting.

Nye Sag

Fogden Heiberg som Actor contra Willum Pedersen Sletten til Tings Vidne.

Fogden Heiberg anmeldte efter Stiftets Ordre af 22de Augusti dette Aar at have med skriftlig Stevning indkaldet Soldat Willum Pedersen Sletten ang: hans Hustrues Marithe Ols Dotters pludselige Død Natten til den 7de Junii sidstl:, som formedelst hans ukjerlige Omgang med hende og andre foregaaende Omstændigheder er høyst mistænkelig, at høre Vidner til et lovskikket Tings Vidnes Erhvervelse saaledes som Stevningen nærmere udviiser af følgende Indhold. Foruden de i Stevningen benævnte Vidner ere end viidere under Lovens Falsmaal ved mundtlig Stevning indkaldet Erich Bergesen Seim, Karie Svends Dotter sam/m/estæds Johan/n/es Olsen Houchaas, Brithe Aschilds Dotter Helland, Brithe Knuds Dotter Kidenes og Ole Olsen Espeland. Endelig frem lagde og Actor den paaberaabte Stiftets Ordre tilligemed den afsagde Krigs Rets Doms Final samt Reg:ts Chefens Hr: Oberste v: Schachts Skrivelse til Stiftet af 15de Augusti sidstl: {Efterat} Stevningen og Stiftets Ordre med hosfulgte Bielag {vare} \blev/ oplæste {og}
samtlige indkaldede mødte og vedtoege lovlig Varsel tillige\med/ Hr: Lt: Ravn som fra Reg:tet var beordret paa dets Vegne at være tilstæde, undtagen Piigen paa Hopland Karie Jacobs Dotter og Karie Svends Dotter Seim.
De brugte Kaldsmænd Lensmanden Johannes Knudsen Schare og Lars Knudsen Storoxe bevidnede under Eed i eeget Paahør og Boepæl at have indkaldet nysbemelte 2de udeblevne Vidner til dette Ting i den/n/e Sag at bære Vidnes byrd under Lovens Falsmaal.
Eedens Forklaring blev af Lov Bogen forelæst de mødende Vidner og derpaa fremstillet
1te Vidne Svend Bergesen Seim, der aflagde Eed og forklarede at han var nærværende paa Gaarden Sletten da Obductions Forretningen skeede ved 2 Feltskjeres over Willum Pedersen Slettens Hustrues døde Legeme 4de Dagen efter at hun var død og saae Vidnet da paa det døde Legeme et Hul paa hvert Kind og et paa høyre Siide av Næsen og et paa Halsen tet under Hagen samt et paa høyre Siide i Hovedet \tet/ oven for Panden, samt det venstre Kind been blaat, igjen/n/em hvilke Huller der tittet Blodvand ud, ellers har Vidnet ej seet noget af bemelte afdøde Kones Uforligelighed med hendes Mand Willum Sletten, men vel hørt Bøygde Rygte at han skal have slaget hende og forklarede Vidnet end viidere paa Actors Tilspørgende at have hørt et Bøygde Rygte om at Willum Pedersen Slettens første Hustrue liigeledes pludselig var død, hvilket tildroeg sig førend at Deponenten kom at boe i denne

Egn, og {at ing} som dette Rygte beretter skal ej heller Folk have været overværende da Willums forrige Kone døde. Fremdeeles forklarede han og at have hørt at en fattig Huus Kone eller Lægds Lem liigeledes forrige Sommer i Willum Slettens Huus pludselig døde uden at andre Folk den Tiid var nærværende, men han have viist sin sidst afdøde Hustrue ud paa Marken at hente Hæsten hjem, da hun paa Udvejen mødte Lægde Konen i Dørren til Huuset at ville gaae ind og ved sin Tilbage komst en liden Stund derefter hørte af hendes Mand Willum at bemelte fattig Koene nemlig Brithe var død, der forekom hende utroelig, men som hun dog befandt saa at være, og har Vidnet tillige hørt at bemelte fattig Kjerring tilforn skal have bebrejdet Willum Sletten hans Uforligelighed med hans Hustrue

Paa Tilspørgende efter Hr: Lt: Ravns Forlangende svarede Vidnet at Willum Slettens sidst afdøde Hustrue hverken for Øvrigheden eller Præsten har klaget over hans Haardhed og Uforligelighed med hende, men vel for hendes Slægtninge og andre, hvoriblant hun og for Vidnets Dotter sidstl: Pintse Dags Aften, i Overværelse af Piigerne Gurie og Anne tjenende hos Siur og Knud Seim, klagede over at hændes Mand Willum Sletten ej ville tillade hende at bære det med havende spæde Barn paa Ryggen, men da hun bad ham at binde Barnet paa hendes Ryg havde sagt drag du Fanden i Vold tilligemed Barnet. Paa viidere Tilspørgende forklarede Vidnet at den omprovede hastig bort døde Lægd Kone var ældgam/m/el dog rørig og uden betydelig Svaghed,

hvornest han efter at være sit Udsigende forelæst blev dimitteret og fremkaldet

2det Vidne Salomon Olsen Eicheland, der aflagde Eed og forklarede at have hørt et Bøygde Rygte om at Willum Sletten har levet uforligelig med hans sidst afdøde Hustrue at de har slaget hinanden hun ham og han hende. at Willums første Kone, der var Vidnet beslegtet og hans Sødskende Barn, døde paa Barselsæng, hvor da ved hendes Død var tilstæde saavel {Willums sidste Hustru} Vidnets Fader som andre Koner paa Gaarden og i Naboelauget, og har Vidnet ej hørt at Willum

1775: 248b

Sletten med hans første Hustrue har levet usamdrægtig ey heller har Vidnet hørt andet om \at/ {hans} Ueenighed med den sidste Kone for Øvrigheden eller Præsten var anklaget end at Sogne Præsten Hr: Schanche nyelig førend den sidste Kone døde sendte 2de Medhjelpere at formane dem til Fredsom/m/elighed. Om Huus koenens Død vidste Vidnet intet andet end at hun pludselig var død i en høy Alder og at hun iblant var saa frisk at hun kunde gaae til de neste Gaarder, men under tiiden af Alderdom og Skrøbelighed saa svag at hun ej kunde gaae ud af Huuset,

da han ej vidste viidere til Oplysning, blev han efter at have anhørt hans Forklaring forelæst af Protocollen afskeediget fra Retten og frem kom

3die Vidne Siur Monsen Helland, der aflagde Eed og vandt at have hørt et Bøygde Rygte om Willum Slettens Uforliigelighed med hans sidste Hustrue og {kom} \var/ Vidnet tilstæde paa Gaarden Sletten Søndagen nest efter at bemelte hans Konen var død Natten til Onsdag, der var sam/m/e Dag at hun var bleven begraven og da Manden Willum kom hjem om Natten imod Morgenen og der talte med sine Brødre om {Gaarde} Kjøbet af hans paa boende Gaard, hvis øvrige Indhold Vidnet ej nøyagtig kand erindre sig, imidlertiid gik Vidnet tilligemed Johan/n/es og Erich Hielmtved bag en Bakke der i Nærheden at anhøre Brødernes Samtale, da Vidnet hørte at Willum Sletten sagde at hans Koene var selv Aarsag i sin egen Død ellers havde Willum Sletten ej været tilstæde ved Konens Begravelse. Om hans Usamdrægtighed med den første Kone eller hendes pludselige Død har Vidnet intet hørt men vel et Bygde Rygte om Lægde Konens pludselige Død og at hun plejede at bebrejde Willum hans Usamdrægtighed med Konen, dog var den/n/e Lægde Kjerring gam/m/el og svag og havde tilforn været {uforli} paa Lægd hos Vidnet.

Da han ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev han efter at være sit Vidnesbyrd forelæst dimitteret og fremstoed

4de Vidne Peder Knudsen Helland der aflagde Eed og forklarede at Willum Slettens sidst afdøde Hustrue Marthe Ols Dotter havde klaget for Vidnet og hans Hustrue at hendes Mand Willum havde slaget og mishandlet hende og da Vidnet spurgte om Anledningen der til berettede at nest sidste Som/m/er var hun tilligemed Manden Willum og deres Tjeneste Piige Anne Johan/n/es Dotter i Løen /: eller Høeladen :/ at indhøste Høet og da viiste Manden Willum hans Koene Marthe et Ærende og da hun spurgte om ikke Piigen kunde udrette sam/m/e svarede han nej jeg har viist dig derefter, hvorpaa Konen gik ud om Løen ind i Floeren eller Fæe huuset og der igjennem en Dør kikkede ind og blev vaer at Willum havde Haanden under Piigens Skjørt, derpaa sagde Koenen nu kand jeg see hvad Tøs jeg har og derpaa forføyede sig i Stuen at græde, kort derefter kom Manden Willum ind i Stuen og der ubarmhjertig sloeg hende hvorefter hun sagde at have mistet sin Hilsen (helse) og ventede ikke at faae den meere igjen enten hun levede kort eller længe og fortalte hun tillige at Tøsen Anne derpaa sagde til Manden at det var vel at han sloeg hende Du skulle have slaaet hende meere {..} Førend den Tiid og at bemelte Piige kom i deres Tjeneste sam/m/e Foraar har Vidnet ej hørt at de har levet ukjerlig sam/m/en, og blev alt dette Vidnet sagt henimod Michels Dags Tiid 1774 af Konen Marthe Ols Dotter. 7 á 8 Uger derefter kom Konens Brødre Knud og Halsteen Hopland til Vidnet og bad ham at følge med til Willum Sletten at formane ham til Samdrægtighed med Konen, hvilket Vidnet og gjorde, og tilskyndede de Willum her til med det Tilføyende at i fald det ikke skeede ville de andrage det for Præsten paa det at Piigen kunde kom/m/e derfra og sagde Halsteen Hopland at ifald de foer vakkert ad kunde Piigen blive der til neste Vaar, men ellers skulle hun strax derfra. Konen Marthe fortalte da at Manden Willum havde ønsket at hun brændte i Lue, da skulde han lee men han benægtede det og sagde at hun havde slaget ham førend han sloeg hende Efterat Halsteen Hopland havde sagt at Piigen ej skulle være der længere end til neste Vaar, græd Willum og gik bort til Qværne Huuset, hvor han forblev og ej ville kom/m/e tilbage imedens de vare der uagtet de sendte adskillige Bud efter ham, hvorefter de med uforrettet Sag maatte gaae derfra, og har Vidnet ikke hørt at deres Usamdrægtighed siden for Øvrigheden eller Præsten er bleven anklaget. Om Willum Slettens Uforligelighed med hans første Kone og hendes pludselige Død har Vidnet intet hørt undtagen at hun døde paa Barselsæng, og ang: Tigger Kjerringens hastige Død forklarede han eensstem/m/ig med 1te Vidne med den Forskjel at det saaledes var Vidnet berettet af Willum Sletten selv og hans sidste Kone, og at Vidnet ej har hørt at bemelte Tigger Kjerring har bebrejdet

1775: 249

Willum hans Forhold med Konen, ej heller ytrede den/n/e sidste nogen Mistanke imod Manden i Henseende den/n/es hastige Død. I Øvrigt refererede Vidnet sig til hans Forklaring i det forhen afholdte præliminaire Forhør hvorledes tilgik strax efter at Willums sidste Koene døde med det viidere.

Paa Tilspørgende efter Hr: Lt: Ravns Forlangende forklarede Vidnet at afdøde Kone Marthe Ols Dotter havde sagt Vidnet at førend Piigen Anne kom i Tjeneste hos dem hjalp Manden Willum hende naar hun fik Ilt eller ont, men ikke siden, men hvorudi dette Onde eller den/n/e Syge bestoed vidste Vidnet ej til Nøye at forklare, da han ej har været tilstæde naar saadant paakom hende eller hun har berettet, hvori sam/m/e bestoed.

Og da han ej vidste viidere til Oplysning og ingen havde ham viidere at tilspørge, blev hans Provemaal oplæst af Protocollen, det han tilstoed at være rigtig tilført, og derefter afskeediget. Dernest fremstillede sig

5te Vidne Brithe Aschilds Dotter Helland, der aflagde Eed og forklarede at Marthe Ols Dotter henved Michaelis Tiider 1774 klagede sig for Vidnet at hendes Mand Willum Sletten havde slaget og mishandlet hende saa at hun havde mistet sin Hilsen og ventede ikke at erlange den igjen meer enten hun levede kort eller længe, og havde bemelte Marthe Sletten klaget sig for Vidnet at <hun> *eller (ellers) var svag og havde Ilt eller Ont.

Da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare og ingen havde viidere at tilspørge blev hun efter at være sit Udsiigende forelæst afskeediget

Actor loed tilføre at da det nu allerede liider paa Aftenen sidste Ting Dag saa at det er umueligt at kunde faae alle de i denne Sag indstevnte Vidner afhørte saa meget meere, som han til sit Regnskabs Bielæg uforbiegjængelig ved dette Ting maatte begjere og faae endeel Tings Vidner restancerne og Odels Mand tallet attesterede med viidere, udbad han sig denne Sag tillige \med/ de øvrige uafgjorte Sager udsadt til et Udsættelses Ting, til hvilken Tiid de indstevnte Vidner og Parter maatte paalægges at møde og de 2de udeblevne Vidner Laugdages.

Eragtet

Som Tiiden allereede er forløben Klokken halv Sex og ej allene de øvrige mange Vidner i denne vidløftige Sag umuelig nu kand afhøres men end og adskillige fleere Sager til dette Ting ere indstevnte som ej endnu ere incaminerede, og der tillige endnu er en deel publicationer og Bielag til Fogdens Regnskab som ufejlbarlig paa dette almindelige Høste Ting maae afgjøres, hvortil Tiiden allereede er heel indkneben, saa udsættes ej allene den/n/e Sag til et Udsættelses Ting her paa Stædet igjen at foretages den 27de Novembris naar de almindelige Høste Tinge her i Fogderiet først ere til Ende, til hvilken Tiid Parterne og Vidnerne i denne Sag paalægges atter at møde, men endog de 2de udeblevne Vidner Karie Svends Dotter Seim og Piigen Karie Jacobs Dotter tjenende paa Hopland forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen, liigesom alle de øvrige til dette almindelige Ting indstevnte Sager hermed udsættes i deres fulde Stevnings Kraft til sam/m/e Tiid og Udsættelses Ting at foretages saa at alle vedkom/m/ende sig da haver at indfinde, og hvilken Dom/m/erens Beslutning af Protocollen lydelig blev oplæst.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Joen Rasmusen og Johannes Aschildsen Grøtved til Aschild Rasmusen paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Echeland for 47 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 8de Julii 1775.

12. Et ditto udgiven af Aschild Rasmusen Echeland til Joen Rasmusen paa 6 Marker Smør og 1/12 Faars Leje i Gaarden Grøtved for 15 Rdlr 4 mrk 8 s, hvor foruden han selv tilforn derudi ejer liige Andeel tilsam/m/en 12 Mark Smør og 1/6 Faar dateret 21de 8br: 1775.

13. Et ditto udgiven af Erich Danielsen Melcheraaen med fleere til Anders Larsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i *Gaarde Søre Aase for 98 Rdlr 3 mrk dateret 21de 8br: 1775.

14. En Pante Obl.: under sam/m/e dato udgiven af Anders Larsen Søre Aase til Johan/n/es Aschildsen Grøtved stoer 94 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte Gaard Søre Aase

15. Et Skjøde udgiven af Lars Jacobsen Nedre Tvedt med fleere til Sr: Diederich Lampe paa 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Søre Soltved og Alverstrøms

Gjæstgiveries underliggende Huuse grund for 180 Rdlr dateret 21de 8br: 1775

16. Et Skjøde udgiven af Erich Danielsen Melcheraaen til Johan/n/es Aschildsen paa 1 Pund Smør og 2/6 Faars Leje i Gaarden Grøtved for 60 Rdlr dateret 20de 8br: 1775

17. En Obl: udgiven af Hans Larsen Nedre Tved til Mons Joensen Søre Elsaas stoer 40 Rdlr med 1te p:tets Pant i Eendeel Løsøre dateret 21de 8br: 1775

18. Et Skjøde udgiven af Mons Arnesen Fløxsand med fleere til Arne Andersen paa 1 Pund 4 Mark Smør og 10 2/3 Kande Malts Leje i Gaarden Indre Fosse for 85 Rdlr dateret 21de 8br: 1775.

19. Et ditto sam/m/e dato udgiven af Mons og Tørres Arnesen Fløxsand til Arne Andersen {paa 1 Pund 4 Mark Smørs Leje og 1} paa Odelen til bemelte Gaarde Part for 9 Rdlr

20. En Pante Obl: udgiven sam/m/e Dag af Arne Andersen indre Fosse til Sogne Præsten Hr: Bergendahl stoer 80 Rdlr imod 1te p:tets Pant i nysbemelte Anpart i Gaarden indre Fosse

21. Et Skjøde udgiven af Lars Jacobsen Nedre Tvedt med fleere til Hans Olsen paa 2 Pund 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Nedre Qvam/m/e for 129 Rdlr 3 mrk dateret 21de 8br: 1775

22. Et ditto af nysbemelte Sælgere udgiven sam/m/e Dag til Magne Jacobsen paa liige Anpart i Gaarden Nedre Qvam/m/e for 125 Rdlr.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Mangers Sogne Præst Hr: Wilhelm Frieman til Mons Bessesen Schare paa 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Houchaas dateret 8de Junii 1775 med hosfulgte Revers.

24. En ditto udgiven af Herman Garman paa egne og Sødskendes Vegne til Johan/n/es Olsen paa 1 Løb Smørs Leje i Gaarden Watne dateret 18de 8br: 1775.

Dernest loed Hr: Fogden Heiberg frem lægge til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qvæstioner, hvortil blev svaret at det i alt uden Forandring forholder sig ligesom forrige Aar og i Henseende 12te og 13 qv: forbeholder Sorenskriveren sig til Aarets Udgang at give nermere Oplysning ved Designation derover 2. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale om Fiskevoger, Qverner og Huusmænds Pladser, hvortil blev svaret at det uden nogen Forandring forholder sig dermed ligesom forrige Aar 3. Odels Mandtallet 4. Restance Listen over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatte Restancer beløber sig for dette Aar 297 Rdlr 5 mrk 3 s, og for forrige Aaringer 146 Rdlr 1 mrk 7 s og den frivillige Gave 2 Rdlr 5 mrk 8 s og 5. Restancen for det Almuen af Hans Kongel: May:ts overladte Undsætnings Korn beløbende sig 276 Rdlr 3 mrk 12 s.

Dernest blev til Rettens Medbetjening for nestanstundende Aar 1776 opnævnt *følgen nye Laug Rettesmænd 1. Rognald Johan/n/esen Storoxe 2. Anders Andersen Schare 3. Niels Andersen ytre Fosse 4. Ole Johan/n/esen Schaar 5. Størk Andersen Nedre Qvamme 6. Ole Olsen ytre Giervig 7. Siur Olsen Seim og 8. Lars Erichsen Søre Leivestad.

Og da intet viidere denne sinde var at foretage, blev Sage Tinget hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Hosanger Skibreede 1775.

Anno 1775 den 23de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Hosangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten beklædet af Sorenskriveren tilligemed de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 211 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Hr: Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors og Herløe Skibreeder ere registerede undtagen No: 10, der forhen ved Som/m/er Tinget for dette Skibreede er kundgjort, i hvis Stæd allene paa nye blev læst Stiftets Skrivelse af 16de Julii 1774.

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rachnes den 15de Julii 1775 efter afg: unge Karl Jacob Bergesen.

Dagen Nestefter den 24de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret og blev da publiceret

2. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Aschildsen Helleland til Mons Olsen Totland paa 13 Marker Smør og 13 Kander Malt i Gaarden Helleland for 63 Rdlr dateret 24de 8bris 1775.

1775: 250

3. Et Skjøde udgiven af Niels Hansen Leeraae til Søn/n/en Johan/n/es Nielsen paa 2 Pund 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Leeraae for 60 Rdlr dateret 24de 8br: 1775.
4. Et ditto udgiven af Johan/n/es Aschildsen Lille Høevig til Sviger Søn/n/en Iver Knudsen paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Lille Høevig for 20 Rdlr dateret 23de 8bris 1775.
5. Et Vilkors Brev udgiven af Iver Knudsen Lille Høevig til Sviger Forældrene Johan/n/es Aschildsen Lille Høevig og Hustrue Anne Simons Dotter paa aarlige Levekor til dem at afgive af nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Lille Høevig dateret 23de 8br: 1775
6. Et Skjøde udgiven af Aschild Ingebrigtsen Nore Møching med fleere til Johannes Larsen Møching paa 4 19/315 Mark Smør og 2 44/105 Kande Malts Leje i Gaarden Ladstad for 6 Rdlr dateret 24de 8br: 75
7. Et ditto udgiven af Stephen Aschildsen Bircheland med fleere til Anders Andersen paa 12 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Røsland for 20 Rdlr dateret 23de 8br: 1775
8. Et Odels Skjøde udgiven af Johan/n/es Aschildsen Helleland til Mons Olsen Fotland paa Odels Retten til 13 Mark Smør og 13 K: Malts Leje i Gaarden Helleland for 20 Rdlr dateret 24de 8br: 1775
9. Et Vilkors Brev udgiven af Haldor Jacobsen Nore Bysem til Faderen Jacob Haldorsen paa aarlige Levekor af ejende Brug i Gaarden Nore Bysem dateret 24de 8br: 1775
10. Et ditto udgiven af Knud Magnesen Møxter til Forældrene Magne Andersen Møxter og Marie Knuds Dotter paa aarlige Levekor af hans ejende Anpart i Gaarden Møxter dateret 24de 8br: 1775.
11. En Bygsel Seddel udgiven af Jacob Haldorsen Bysem med fleere til Haldor Jacobsen paa 16 4/5 Mark Smør og 9 3/5 Kande Malts Leje i Gaarden Nore Bysem dateret 23de 8br: 1775 med Revers
12. En ditto udgiven af Ole Haldorsen Fotland til Søn/n/en Ole Olsen paa 12 Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i gaarden Fotland dateret 23de 8br: 1775 med Revers.
13. En ditto udgiven af Ole Erichsen Sven/n/em til Johan/n/es Aschildsen Helland paa *paa en Huuse Grund paa Fotlands Bøen dateret 23de 8br: 1775 med Revers.
14. En ditto udgiven af Mons Monsen indre Eide paa egne og Med ejeres Vegne til Søn/n/en Mons Monsen paa ½ Løb og 9 3/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hougstved dateret 23de 8br: 1775 med Revers.
15. En ditto udgiven af Ole Olsen Bysem og Peder Johan/n/esen Tveten til Ole Larsen paa 1 Pund Smør og 1 Mæle Malt i Gaarden Søre Røsland dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

16. En ditto udgiven af Ole Nielsen Hanestved til Anders Olsen paa 18 Mark Smør og 18 Kande Malts Leje i Gaarden Øvre Kleppe dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

17. En ditto udgiven af Rector Boalth til Lars Aschildsen paa halv parten i Gaarden Bircheland dateret 19de Augusti 1775 med Revers.

18. En ditto udgiven af Johan/n/es Amundsen Hustruelie til Søn/n/en Amund Johan/n/esen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hustrulie dateret 23de 8br: 1775 med Revers.

19. En ditto udgiven af Aschild Ingebrigtsen Nore Møching til Lars Siursen paa 8 38/315 Mark Smør og 4 88/105 Kande Malt i Gaarden Ladstad dateret 24de 8br: 1775 med Revers.

20. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Ole Børtveds \som eeneste/ Arving{er} paa ½ Løb Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Børtved dateret 24de 8br: 75

21. En Odels Lysning udgiven af Iver Magnesen Essem til 11 Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Grøsvig der beboes af Knud Knudsen dateret 24de 8br: 1775.

22. En ditto udgiven af Wermund Monsen Helleland til 12 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Helleland som beboes af Johan/n/es Aschildsen dateret 24de 8br: 1775.

23. En ditto udgiven af Rasmus Larsen Heldahl paa hans Myndtling Ingebor Ols Dotters Vegne til 1 Pund 7 ½ Mark Smør og 18 Kande Malts Leje i Gaarden Nore Bysem der ejes af Ole Johan/n/esen Hoshofde med fleere dateret 24de 8br: 1775.

24. Et Skjøde udgiven af Præste Enken Madame Smith til Hr: Schanche paa lille Ham/m/ers Huuse for 60 Rdlr dateret 21de 8br: 1775

Tingsvidne om Klevelands Bergværk

Arnfind Larsen Hougswæhr fremstoed for Retten og anmeldte at han paa Gaarden *Klvelands (Klevelands) Grund her i Skibreedet haver opfunden en Ersgang i et der værende Bjerg, der indeholder saa vel Sølv som Kaaber men i sær det første, og hvor paa han i de sidste 3de Aar har anvendt meget Arbejde og Bekostning, hvilket han ved sin Nærværelse i Kjøbenhavn saavel mundtlig som skriftlig har andraget for det Høy Kongel: Kam/m/er Collegium og deraf frem viist Prøve, uden at derefter der fra er føyet Anstalt til sam/m/es Mutning og Optagelse; han loed der fore dette inden Tinge kundgjøre med det Tilføyende at saa længe denne Berg Aare ej til høyere Brug skulle blive bestemt, agtede han selv at arbejde og benytte sig af den

1775: 250b

Ers som derudi findes paa beste Maade til sin Fordeel at udvinde og arbejde, hvorudi han formeente ham ingen Hinder kunde gjøres saa længe det hen ligger saa dødt og ubrugt efterat han paa vedkommende Stæd saadant strax har andraget ligesom og herved inden Tinge offentlig bekjendtgjøre.

han begjerede tillige Laug Rettens og tilstædeværende tingsøgende Almues Forklaring indhentet om dem ikke er bekjendt at han som meldt \først/ har opfunden og arbejdet benævnte Ersgang i de sidste 3 Aar, da saadant er den meenige Almue noksom kundbart.

Laug Retten og den tingsøgende Almue, hvoriblant endeel af de angrændsende, svarede at Arnfind Hougswæhr rigtig nok som omspurgt først har opfunden og arbejdet ved en Ersgang paa Gaarden Klevelands Grund i de sidste 3de Aar.

Comparenten begjerede sig dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Niels Olsen Hanestved

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Niels Olsen Hanestved for begangne Lejermaal under præparation til Confirmation med Piigen

Brithe Ols Dotter Echnes derfore at liide Dom til Bøders Udreedelse og viidere Straf samt at erstatte denne Rettergangs Omkostning. Til Defensor for den indstevnte er efter Stiftets Ordre af 3de hujus beskikket Lensmanden Magne Hatland, der og til dette Ting er indkaldet, Endelig er og stevnt til Vedermæle Piigen Brithe Ols Dotter.

Actor fremlagde den paaberaabte Stiftets Ordre saavelsom en Attest af ministerial Bogen af Dags dato der er saa meldende.

Indstevnte Niels Olsen Hanstved mødte tilligemed hans beskikkede Forsvar og vedtoege lovlig Varsel, ligesom og Niels Olsen Echnes mødte for hans Søster Brithe Ols Dotter{s Vegne} og vedtoeg Varselen paa hendes Vegne

Niels Olsen Hanestved tilstoed førinden han gik til Confirmation at have begaaet det paasøgte Lejermaal med Piigen Berthe Ols Dotter hvorefter er avlet et Drænge Barn som den 17de April sidstl: blev døbt og kaldet Ole.

Actor efter frem lagde Præste Attest og den Sag givnes egen Tilstaaelse indloed Sagen Dom med saadan Paastand at bemelte Niels Olsen Hanestved vorder tilfunden at udreede sine Lejermaals Bøder 12 Rdlr og til Rævselse at arbejde i Bergens Tugt Huus et Aar følgelig Forordningen af 2den Septbr: 1745 samt at erstatte Processens Omkostning med 2 Rdlr.

Defensor forestillede at den Saggivne er henved 2 \Aar/ yngre end Præste Attesten indeholder, som har sin Oprindelse deraf at han havde en ældre Broder af selv sam/m/e Navn, der rigtig nok er fød bemelte Tiid men døde nogle Uger efter Fødselen, dernest og at dette Lejermaal er begaaet førend han begyndte hos Præsten at præparere til Confirmation der først skeede sidstl: Juul, og da Barnet er døbt i April Maaned dette Aar, maae Undfangelsen og Gjerningen nødvendig være foregaaet bemelte præparations Tiid, hvilket ej saa nøyagtig er bemærket i Præste attesten, Som nu disse Omstændigheder er af betydelig Vægt begjerede Defensor Sagen udsadt til i Overmorgen for derom ved en nye Præste attest at erholde den behøvende nøyere Oplysning i den Henseende

Actor havde intet imod den forlangte Anstand at indvende.

Eragtet

Sagen udsættes til i Over morgen den 26de hujus atter her paa Stædet at foretages.

25. Et Skjøde udgiven af Michel Nielsen Grimstad og Lars Ellevsen Fitie til Mons Bastesen paa 20 Mark Smør og 20 Kander Malts leje i gaarden Grimstad for 49 Rdlr 2 mrk dateret 24de 8br: 1775

1775: 251

26. Et Skjøde udgiven [af] Anne Ols Dotter Hesiedahl med fleere til Iver Larsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i gaarden Eide for 52 Rdlr dateret 24de 8br: 1775

27. En Pante Obl: udgiven af Iver Larsen Eide til Johan/n/es Erichsen Romereim stoer 50 Rdlr med 1te p:tets Pant i nys bemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Eide dateret 24de 8br: 1775

28. En Bygsel Seddel udgiven af Stifts Provst Mossin til Siur Andersen paa ¼ Løb Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden ytre Bernes dateret 7de Martii 1775 med Vilkor af 1 Tønde Korn og Føde for 1 Koe og 2 Smaler samt Huus Værelse for hans Moeder og hosfulgte Revers.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg følgende 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig lige som forrige Aar uden mindste Forandring og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig til Aarets Udgang at give nærmere Oplysning ved Designation derover. 2. det lidet Tings Vidne ang: Fiske Voger, Qværner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret at det uden

ringeste Forandring forholder sig ligesom forrige Aar, 3. Øde Gaards Tings Vidnet, hvortil blev svaret at de ere af selvsam/m/e Beskaffenhed som forrige Aaringer 4. Restance Registeret, hvor efter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 309 Rdlr 3 mrk 6 s, for forrige Aaringer 5 Rdlr 2 s og den frivillige Gave 9 Rdlr 5 mrk 6 s og Procento Skatten 9 Rdlr 5 mrk 4 s 5. Odels Mandtallet 6. Restancen for det af Hans May:ts Almuen overladte Undsætnings Korn beløbende 484 Rdlr 2 mrk 12 s.

Dernest blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettes[mænd] for nestk: Aar 1776 opnævnt følgende nye Mænd 1. Niels Rasmusen Litland 2. Johan/n/es Ingvaldsen Heldahl 3. Amund Johan/n/esen Hustrulie 4. Iver Nielsen Blegelie 5. Lars Pedersen Søre Møching 6. Lars Siursen Ladstad 7. Helge Johan/n/esen Kleppe 8. Siur Andersen Bernes.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1775.

Anno 1775 den 25de Octobris blev det almindelige Høste Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af *af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettes Mænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 212 ere antegnede. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Hosangers Skibreede undtagen No: 1 der forhen ved Som/m/er Tinget for dette Skibreede er bleven kundgjort.

Dernest fremkom fra Almuen til Publication følgende

1. et Skifte Brev efter afg: Kone Marthe Ols Dotter Houge begyndt og sluttet d/en 3de Julii 1775
2. Et ditto efter afg: Lars Andersen Myhr begyndt og sluttet d/en 7de sam/m/e Maaned
3. Et ditto efter afg: Halvor Olsen Høyland begyndt og sluttet d/en 12te sam/m/e.
4. Et ditto efter afg: Anders Larsen Gousereide i Alenfiths Skibreede begyndt og sluttet d/en 8de sam/m/e

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen nestefter vedvarede Sage Tinget med foranførte Laugrett, og blev da publiceret:

5. Eet Skiøde udgiven af Ole Bergesen Fyllingen med fleere til Anders Nielsen paa 9 M/ark Smør og 6 Kander Malt i gaarden Myhr for 50 rd, dateret 22de Aug: 1775.
6. Eet Ditto udgiven af Ole Olsen Weland til Niels Johannesen paa 21 M/ark Smør og 8 K: Malt i gaarden Weeland for 37 rd, dateret 25de Octobr: 1775
7. Eet Ditto udgiven af Mons Andersen Echnæsvog med fleere til Siuer Rasmusen Echnæsvog paa 18 M/ark Smør og 12 K: Malt i grd: Biørndahl for 31 rd, dateret 25de 8br: 1775
8. Eet Ditto udgiven af Ole Olsen Biørge og Johannes Magnesen Nøtvedt til Mons Olsen paa 22 M/ark Smør Aftags Skatte skyld udj gaarden Aatterstad for 50 rd, dateret 26de Octobris 1775.

9. Eet Vilkaars Brev udgiven af Ole Larsen Eterdahl til hans Forældre Lars Johannesen Eterdahl og Hustrue Brithe Monsdotter paa Aarlige Leve Kaar neml: 2 Voger Korn og Føde for 2de Kiør og 6 Smaler, dateret 26de Octobr: 1775

1775: 251b

10. Een Odels Lysning udgiven af Jon Nielsen Mulen til 15 M/ark Jordskyld i gaarden Myhr som Ejes af {Anders} Ole Bergesen Fyllingen og medEjere, dateret 24de 8br: 1775

11. Een Ditto udgiven af Johannes Larsen Biørndahl til 9 Jordskillings Leje i Gaarden Wassel, dateret 26de 8br: 1775.

Siur Christensen indre Eide og Anders Halvorsen Aschevig frem leverede i Retten deres skriftlige eedelige Angivelse af Dags dato at paa den dem og Med intesessenter tilhørende Flom Saug paa Gaarden Schaars grund er i dette Aar fra 28de 8br: 1774 skaaret 1630 enkelte og vandkantede Bord af Tømmer dertil laget af Odels og Selv Ejer Skove, undtagen 5 Stokker som af *benefirede (benefiserede) Skouve dertil er frembragt, hvilket de begge nu med opragte Fingre inden Retten eed fæstede, efter at den for dem var oplæst.

Examinations Forhør *angaaen Tyven Simon Erichsen Espelands
Paagribelse og viidere begangne Tyverier.

Hr: *Fogde Heiberg anmelte ved skriftlig Stevning efter Amtets Ordre at have til dette Ting ladet ind kalde Tyvs Delinqventen Simon Erichsen Espeland saaledes som Stevnemaalet indeholder der blev i Rette lagt saa lydende. Desuden har han med mundtlig Varsel under Lovens Falsmaal ind kaldet Arne Andersen Hiemvigen tilligemed hans Tjeneste Dræng Johan/n/es Johannesen Otterstad, der nu sidste gang da den/n/e Delinqvent udbrød af Arresten og undvigede paagrebe ham, derom at aflægge deres eedelige Forklaring. Endelig er og ind kaldet Niels Jacobsen Lille Ourdahl, som af bemelte Tyv skal være bestaalen ved den/n/e Lejlighed, derom at gjøre Forklaring fremviise Kosterne og beedige modvillig Fravendelse.

I Stæden for sidstbemeldte Vidne som opstoed fra Laug Retten nedsatte sig Mons Olsen *Olsen *Olsen Otterstad.

Actor fremlagde den ham fra Stiftet i denne Henseende tillagde Ordre med hosfulgte Bielag, der er af saadan Indhold

Simon Erichsen Espeland blev fremstillet for Retten uden Baand og Fængsel og forklarede at efter at han fra Arresten i Sogns Fogderie hos Lensmanden Lasse Riisnes i sidstl: Augusti Maaned var undviget, kom han fra Sognfioren til Baads til en Gaard her i Fogderiet beliggende ved Søen, hvis Navn han ikke veed, men som efter Almuens Angivende skal være Gaarden Wogeset i Madsfiorden og Lindaas Skibreede, derfra rejste han paa een Dag deels til Vands og deels til Lands til Gaarden Lille Ourdahl, hvor han igjen/n/em *igjennem et Vindue brød ind i en Sænge Boe og der bort staal en Sølv Kjede med Naal, en Sølv Skee 5 forgyldte Sølv Ringer, en House (Hose?) Spende og 2 Sølv Maljer samt et halvt forgyldt Kroge Spende, \en liden Kniv/ en Ost og en Haa Fisk og et Par Strømper, derfra droeg han med Baad til Troldsvigen under Gaarden Hiemvigen, hvor fra han gik til bemelte Gaard Hiemvig og der blev paagreben i Melke Boen af Arne Andersen og Rasmus Andersen Hiemvigen og Johan/n/es Johan/n/esen Otterstad, hvorefter han af Arne Andersen til Byens Arrest blev frembragt.

Derpaa blev fremstillet.

1te Vidne Arne Andersen Hiemvig, der aflagde Eed og forklarede i sidstl: Augusti at have funden Tyven Simon Espeland ved Aftenes Tiid Kl: 10 i sin Melke Boe, da Vidnet strax tilligemed Rasmus og Tjeneste Drengen Johannes Otterstad, der kjendte bemelte Tyv fra sidste \Ting/ af, paagreb ham uden at han derved gjorde Modstand, og fandt de da hos ham

forbemeldte nu i Retten tilstædeværende Koster tilligemed 2 smaae Tolle knivene, hvorefter han frembragte ham til Byens Arrest.

Derefter fremkom

2det Vidne Johan/n/es Johannesen Otterstad der aflagde Eed og provede aldeeles overeensstem/m/ende med nest forrige Vidne.

Viidere fremstilledes som godvillig mødende

3de Vidne Rasmus Andersen Hiemvigen, der aflagde Eed og vandt ligesom nest forrige 2de Vidner.

1775: 252

4. Niels Jacobsen Lille Ourdahl fremstoed og vedkjendte sig forbemeldte i Retten fremviiste og sig tilhørende {Koster} Sager, som sidstl: Augusti Maaned blev ham frastaalen og ham igjen blev foreviist ved Tyvens Paagribelse paa {Espeland} Hiemvig ligesom han og beedigede sam/m/es modvillige Fravendelse

Delinqventen Simon Espeland vedkjendte sig de nu i Retten tilstædeværende Koster at være de selv sam/m/e som han ved sin sidste Undvigelse bortstaal paa Gaarden Lille Ourdahl ved hans sidste Undvigelse af Arresten neste Natten førend han paa Gaarden Hiemvigen blev paagreben, og bleve de derefter af de dertil af Hr: Fogden opnævnte Vurderingsmænd {Lensmanden} Niels Olsen Echnes og Joen Nielsen Muulen inden Retten taxeret som følger

En Sølv Kjede med Naal for	2 Rdlr		
En Sølvskee med vreden Skaft	1	3	
Fem forgyldte Sølv Ringe for	2		
Et House Spende for		1	8
Et Par Sølv Malier for		2	
Et halvt Kroge Spende af Sølv		3	
Et Par Uld Hoeser			8
Tilsam/m/en	6	4	0

Den staalne Ost og Haa fisk blev paa Vejen af Tyven fortæret, og de 2de Kniver ansaaes af ingen Værdie.

Actor som intet viidere vidste til Sagens Oplysning, begjerede Forhøret sluttet og at det til Stiftet beskreven maatte fremsendes.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg følgende 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar, undtagen til 3de qv: at paa havet uden for Gaarden Rong blev dette Foraar funden af Opsidderne paa Echnes en Tønde Tran som paa Sommer Tinget er oplyst og ved Auction bort solgt og i henseende det i 12te og 13de qv: omspurgte forbeholder Sorenskriveren ved Designation til Aarets Udgang at give nermere Oplysning. 2. det lidet Tings vidne ang: Fiske Voger, Huusmands Pladser og Qverner, hvortil blev svaret at det i den/n/e Henseende forholder sig ligesom forrige uden ringeste Forandring 3. Aftags Tingsvidnet, hvortil blev svaret at de aftagne Gaarder ej i nogen Maade have forbedret sig 4. Ødegaards Tings Vidnet ang: Gaardene Kleven og Øvre Aas, hvortil blev svaret at den første ligger aldeeles øde og at ingen efter Opbydelse inden Tinge har villet antage sig sam/m/e og at den sidste er overladt Beboeren imod Skattens Svarelse 5. Odels Mandtallet 6. Restance Listen over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 288 Rdlr 5 mrk 15 s og for forrige Aaringer 50 Rdlr 1 mrk 10 s og frievillig Gave 4 Rdlr. 7. Restancen for det af Hans Kongel: May:ts Almuen overladte Undsætnings Korn 609 Rdlr 3 mrk 4 s.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde det ved 1772 Aars Som/m/er Ting tagne Tings Vidnet angaaende den paa Gaarden Fyllingsnæs op komne Ilds vaade med Begjering at Laug Retten i Følge Stiftets Skrivelse kunde bestem/m/e om Skaden var total eller for endeel.
Endeel af Laug Retten sagde ej at have været der paa Stædet og der fore ikke med tilbørlig Nøyagtighed kunde bestem/m/e det.

Hospitals Tings vidne for Johan/n/es Olsen Lille Ourdahl

Hr: Fogden Heiberg loed anmelde at forrige Huusmand Johannes Olsen paa Gaarden Lille Ourdahl af den spedalske Syge var angreben og ind kommen i S: Jørgens Hospital, uden at være noget ejende til at bekoste Indlemmelsen derudi, og da dette var Almuen bekjendt udbad han sig Laug Rettens og Almuens Forklaring herom ind hentet.
Laug Retten og Almuen svarede at bemelte Johan/n/es Olsen allereede i nogle Aar tilforn gik om at betle i den yderste Armod og følgelig ej var det ringeste ejende til at bekoste Indlem/m/elsen i Hospitalet.

Dernest blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for nestanstundende Aar 1775 opnævnt følgende nye Mænd 1. Rasmus Rasmusen Nyegaard 2. Halvor Olsen Øvre Helleland 3. Hans Olsen Almelie 4. Lars Iversen Otterstad 5. Ole Bryngelsen Wælland 6. Joen Monsen Toft 7. Johannes Larsen Biørndahl og 8. Jacob Monsen Øvre Aase.

1775: 252b

Hr: Fogden Heiberg begjerede tilført at Lensmanden saavelsom en heel Deel af Almuen havde anmoedet ham at indcassere Tingholdet her i Skibreedet efter deres egen Bestem/m/else med 15 s aarlig af Mand, hvilket han efter mange igjentagne indstændige Anmodninger omsider af Føyelighed paatoeg sig. Ikke destomindre maatte han dog nu uformodentlig erfare at endeel Almues Mænd hermed var misfornøyet og knurrede, hvorfore han og da Mistanke imod ham blev ytret reent frasagde sig Tingholdets Oppebørsel og overloed det som tilforn til Almuen selv.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Hosangers Skibreede 1775

Sam/m/e Dag blev et Udsættelses Ting sam/m/estæds holden og Retten betjent af Sorenskriveren med de nysbemelte for Echangers Skibreede beskikkede Laug Rettesmænd.

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod Niels Olsen Hanstved
Defensor fremlagde 2de Attester fra Sogne Præsten Hr: Schanche under Gaars dato af saadan Indhold, og da sam/m/e viiser at den Saggivne {ej} da det paaklagede Lejermaal blev begaaet ej endnu havde fyldt sit \14de Aar/ en Alder under hvilken Børn ikke eengang efter Loven bør undgjelde for andre meere betydelige Forbrydelser uden med Børns Tugt formeente han at den gjorde haarde Irettesættelse saameget *midre (mindre) kunde finde Stæd som han endnu ikke paa den \Tiid/ var tagen under præparation og Underviisning til Confirmation og derfore saameget meere er undskyldelig i en barnagtig Alder med naturlig Tilskyndelse og uden tilstrækkelig Oplysning i hans Christendom, da derimod Forseelsen er

altiid større hos Forføreren og den der har bedre Kundskab og Oplysning, thi i det modsatte Fald vilde deraf kunde uddrages at den foregaaende Confirmation og bedre Oplysning om Synden just gav den Friehed at synde og handle imod bedre Overbeviisning. Hensigten af den paaberaabte Forordning formeente han fornem/m/elig at være at tugte den Utugt der forøves paa en Tiid at Underviisningen i Christendom gjorde ingen Indtryk, og derfore ikke her var anvendelig I slig Henseende paastoed og haabede han at anklagede Niels Olsen Hanstved \vorder friekjendt/ for den paastaaede Straf og i den Stæd i Overeensstem/m/else med Loven tilfunden en passelig Revselse og Børne tugt.

Actor svarede at foruden at den allegerede Forordning udtrykkelig bestem/m/er den af ham paastaaede Straf for de uconfirmerede som begaae Lejermaal, saa synes og en følelig Straf for slig Ungdom i dette Fald at være ligesaa nødvendig som nyttig for end og saa derved i Tiide at indprente dem Frygt og Afskye for Lasterne, som ellers saa lettelig kand fæste Rødder hos de unge, voxe med Alderen og omsiider geraade dem selv til des større Ulempe, han vedblev derfore sin forrige Paastand.

Defensor inhærerede sit forrige og indloed Sagen Dom

Eragtet

Da Dagen er forløben ved 9 Slet Aften bliver Sagen med begge Parters Samtykke optagen til Doms at afsiige ved forestaaende Høste Ting for Mielde Skibreede den 22de Novbr: førstk:

Dermed blev Udsættelses Tinget ophævet.

Høste Tinget for Watzwærns Tinglaug 1775.

Anno 1775 den 17de Novembris blev et almindeligt Høste Ting holden for Watzwærns Tinglaug paa Tingstædet Bolstadøren og Retten betjent af Sorenskriveren og de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som ved Som/m/er Tinget vare tilstæde og her foran f: 214 ere antegnede.

Først blev publiceret

1775: 253

de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Amts Breve som ved dette Høste Ting for Echangers Skibreede undtagen den Kongel: Forordning af 11te Maji 1775 ang: et vist antal af den Kongel: Kjøbenhavnske Banqves Billetter som paa de Kongel: Danske Americanske Ejslande maae have Cours og roullers, der forhen ved indeværende Aars Sommer Ting for dette Tinglaug er bleven publiceret.

Ved Tinget var nærværende Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg tilligemed Bøygde Lensmanden og en talriig tingsøgende Almue.

Dernest frem kom til Publ: følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Horvey efter afg: Halvor Joensen d/en 9de Junii 1775
2. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Capitaine Friderich Christian Holck til Friderich Foswinchel stoer 160 Rdlr mod 1te p:tets [Pant] i hans ejende Vaanings Huus paa Rydnings Pladsen Leiren dateret 4de Novembris 1766 og tinglyst den 5te ejusdem, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de Julii 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.
3. Aflyst en ditto udgiven af Erich Siursen Hiørnevigen til Cancellie Raad Johan Sechman Fleischer stoer 120 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Hiørnevigen af Skyld et Spand Smør og dens Besætning dateret 16de Junii 1770 og tinglyst

d/en 5te Novembris sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 13de Novembris 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Knud Jacobsen Træfald frem viiste i Retten Skindet af en ham dette Aar ihjelskudt Bjørn, der af Hr: Fogden blev mærket og derfore ham inden Retten betalt Skud Penge 2 Rdlr.

4. Publ: en Pante Obl: udgiven af Halsteen Johan/n/esen Leiren til Niels Monsen Waage af Samnager stoer 66 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Rydnings Plads Stamnæs Leiren dateret 9de Junii 1775.

5. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Strøm/m/e den 10de Junii 1775 efter Konen Ingebor Mathias Dotter

6. Et ditto paa Gaarden Werpelstad forrettet d/en 12te sam/m/e efter afg: Mand Lars Larsen.

Nye Sag

Krigs Raad Fleischer contra Erich Siursen Hiørnevigen

Bøygde Procurator Niels Traae mødte paa Hr: Krigs Raad Fleischers Vegne og anmeldte at han som Sagefalds Ejer af Apostels Godset med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Erich Siursen Hiørnevig for begangne andet Lejermaal det sidste i Ægteskab forøvet med Qvinde Mennesket Karie Mons Dotter Kjenæset at liide Dom til dobbelte Lejermaals Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at erstatte, liigesom og Qvinde Mennesket bemelte Karie Mons Dotter tilliige er kaldet til Undgjeldelse saavel af Bøder som Processens Omk: at erstatte.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Jacob Christensen Børgoe og Anders Johan/n/esen Horvey eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt for 14 Dage siden i begge de indstevntes eget Paahør og Tilholds stæd.

Sergeant Hendrich Lind mødte paa Compagniets Vegne og for den respective Ret tilkjendegav at indstevnte Erich Siursen Hiørnevig staaer som virkelig Land værn Soldat ved det vossiske Hr: Capitaine Brandts Compagnie af Legds No: 17.

Pr: Traae erindrede om Laug dag for de udeblevne.

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Siursen Hiørnevig og Qvinde Men/n/esket Karie Mons Dotter nu opholdende sig paa Gaarden Berstad gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Arne Bolstad contra Johan/n/es Bolstad

efter Laug Dag, som Procurator Traae frem lagde paa Citantens Vegne.

Indstevnte Johan/n/es Bolstad mødte og vedtoeg Laug Dagens \lovlige/ Forkyndelse, saavelsom endeel af Vidnerne og de øvrige ventede Citanten imidlertiid skulle kom/m/e tilstæde og frem stillede derpaa som

1te Vidne Knud Aschildsen Bolstad der aflagde Eed og derpaa efter Citantens

1775: 253b

Forlangende blev tilspurgt 1. om han ikke var nærværende paa Gaarden Bolstad efter Forlangende saavel af Citanten som den indstevnte i sidstl: Martii Maaned dette Aar 2. om han da ikke hørte at Parterne bleve saaleedes foreenede at Citanten skulle tiltræde sin ejende Anpart i Gaarden Bolstad nu sidstafvigte Vaar dette Aar imod at {erholde} den indstevnte Johannes Bolstad \fik/ tilbage hans udlagde Bygsel efter Loven 3. om ikke Vidnet hørte at den indstevnte skulle nyde deraf en Saltsaa i Ager og aarlig Foster for 2de Kjør 4. om ikke

Vidnet saae at Citanten og den indstevnte efter den/n/e indgangne Foreening derpaa rakte hinanden Haand? hvorpa Vidnet svarede til 1te qv: joe som omspurgt er til 2den qv: og 3die joe den indstevnte Johan/n/es Bolstad lovede Citanten at lade ham faae sin paaboende Gaarde Part i Gaarden Bolstad tilbage imod at nyde det i 3de qv: omspurgte aarlige Vilkor, men om Bygselens Tilbagebetaling hørte Vidnet intet, til 4de qv: joe som omspurgt
og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det fra Retten afskeediget, hvorefter fremstilledes

2det Vidne Joen Aschildsen Bolstad, som efter at Eedens forklaring af Lov Bogen var ham forelæst aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe som omspurgt til 2den qv: joe som omspurgt til 3de qv: joe som omspurgt til 4de qv: nej det saae Vidnet ikke da han var gaaet ud af Stuen paa den Tiid at dette efter andres Siigende skal være skeet,
da ingen af Parterne havde viidere at tilspørge Vidnet blev han dimitteret og fremstoed

3die Vidne Niels Aschildsen Brechuus der aflagde Eed og forklarede til 1te qv: joe som omspurgt til 2den qv: de bleve saaledes eenige at de skulle skifte Jorden og beboe hver sin halve Deel saalænge Arne Bolstad havde den til Aflads eller ville undvære den, men naar Citanten Arne ej ville undvære den/n/e halve Deel skulle indstevnte Johan/n/es Bolstad nyde det i 3de qv: omspurgte Vilkor af en Saltsaa Ager og en goed Tej af Bøen og en slet hvilket Johan/n/es selv skulle arbejde, men om Bygselens Tilbagebetaling hørte Vidnet intet til 4de qv: joe som omspurgt.
hvorefter han blev afskeediget fra Retten.
Pr: Traae for Citanten frafaldt de øvrige Vidner som ufornødne dog med Forbeholdenhed om de i sin Tiid skulle fornødiges men paa sin Principals Siide indloed Sagen Dom efter disse samstændige Vidners eedelige Forklaring som og efter sin skriftlige Stevnings Indhold med Erindring om Processens Omkostning billigst med 4 Rdlr.
Indstevnte Johan/n/es Bolstad frem lagde et skriftlig Forsæt af 15de den/n/e Maaned, der i Retten blev oplæst saalydende.
Pr: Traae for Citanten sagde at den forlangte Udsættelse tjener til intet andet end Udhal saa at Citanten ej kand kom/m/e til sin Ejendom, saa den Høystærede Ret og kand skjøn/n/e at det ej er andet end Udflugter Tiids og Penge Spilde, protesterede derfore imod Udsættelse men urgerede kraftigst paa Dom.
Den indstevnte vedblev sin Begjæring om Udsættelse og protesterede imod Overiilelse.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjæring bevilges Sagens Anstand til nestk: Som/m/er Ting til Contra Stevnings Udtagelse.

*5. publ: Et Mage skifte Skjøde imellem Gotschalck Olsen Finne og Anders Pedersen Hatlestad, hvorved den sidste overdrager til den først Gaarden Hatlestad af aarlig Landskylds Leje 1 Pund Smør imod Gaarden Finne i Wangens Ting laug *skylden 1 Løb 2 Pund og 15 Marker Smør og 276 (271?) Rdlr Mellemleg

1775: 254

af den sidste til den første dateret 11te Novembris 1775.

6. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Knud Olsen Runseberg til Ole Johan/n/esen Hiembære og Joen Andresen Elie stor 84 Rdlr med 1te p:tets Pant i Gaarden Runseberg af Skyld 1 Spand Smør dateret 4de 9br: 1767 og tinglyst den 5te samme Maaned, som efter begge Creditorers paategnede Qvitering af 10de Junii 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortiviceres.

og da ingen havde viidere at i Rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 18de Novembris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret da der blev publiceret

7. Et Skjøde udgiven af Erich Siursen Hiørnevigen til Siur Magnesen paa et Spand Smørs Leje i Gaarden Hiørnevigen for 256 Rdlr 2 mrk 2 s dateret 17de 9br: 1775

8. Et ditto udgiven af Ole Knudsen og Knud Olsen Biørgo til Haldor Knudsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Biørgo for 152 Rdlr dateret 17de Novbr: 1775.

9. En Pante Obl: udgiven af Haldor Knudsen Biørgo til Anders Bryngelsen og hans 2 Søn/n/er Bryngel og Knud Andersøn/n/er Gierager stoer 80 Rdlr med 1te p:tets Pant i halvdeelen af nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Biørgo eller Runseberg dateret sam/m/e Dag

10. Et Skjøde udgiven af Niels Larsen Næsheim til Søn/n/en Simon Nielsen paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Næsheim for 36 Rdlr og Vilkaar dateret 17de Novembris 1775.

11. Et Vilkors Brev udgiven af Simon Nielsen Næsheim til Forældrene Niels Larsen Næsheim og Hustrue Brithe Simons Dotter paa aarlige Levekor af 1 ½ Tønde Korn og Føde for 1 Koe og 6 Smaler samt Huuse Værelse og Tilsyn for dem og Broder dateret 17de Novbr: 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Helgesen Gietle til Lars Larsen Opheim stoer 66 Rdlr med 1te p:tets Pant i ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Gietle dateret 17de Novbr: 1775.

13. En ditto udgiven af Peder Andersen Øvre Rasdahl til Broderen Knud Andersen Rasdahl stoer 73 Rdlr 4 mrk med 1te P:tets Pant i 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Øvre Rasdahl af sam/m/e dato

14. En Bygsel Seddel udgiven af Procurator Lorentz Jacob Rotwith som Tilsynsmand i afg: Ryssels Sterboe som Forpagter af St: Jørgens Hospitals Gods til Gullach Jacobsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Øje dateret 21de Augusti 1775.

15. En Odels Lysning udgiven af Michel Siursen Berge i Lindaas Skibreede til ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Biørgo eller Runtzeberg der bebos af Lars Gullachsen og er hans Hustrues Odel dateret 18de Novbr: 1775.

16. En Fred lysning af Hr: Fogden Heiberg for Niels Traae med fleere paa en Sæterstøel i Exingedahlen Torvedahlen kaldet dateret 18de 9br: 1775.

17. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Brynild Bolstad {udgiven} til Knud Bastesen Dyevigen stoer 40 Rdlr imod 1te p:tets Pant i hans ejende Anpart i Gaarden Bolstad af Skyld 13 ½ Mark Smør dateret 4de Novembris 1768 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 17de Novbr: 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Dernest fremlagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Belæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar uden ringeste Forandring og i Henseende 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang at give nøyere Oplysning. 2. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Evanger og Wæhle, hvortil blev svaret at de ej i ringeste Maade have forbedret sig, hvor fore Paalæg eller Forhøyelse i Skylden kunde skee 3. Odels mandtallet 4. Restance Listen over de Ubetalt tilbagestaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber for indeværende Aar 47 Rdlr 3 mrk 10 s for de forrige Aaringer 7 Rdlr 1 mrk 9 s, den frivillige Afgift 3 Rdlr 5 mrk 9 s og Raug Skat 22 Rdlr 3 mrk. 5. Restancen for det af Hans Kongel: May:ts Almuen Allernaadigste overladte Undsætnings Korn beløbende 477 Rdlr 4 mrk 8 s.

Endelig blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for næst anstundende Aar 1776 opnævnt følgende nye Mænd 1. Lars Bryngelsen Mæland 2. Erich Gidvindsen Rasdahlen 3. Niels Nielsen Nakke 4. Knud Nielsen Bergstad 5. Gullach Andersen Fannenæs 6. Niels Aschildsen Brekhuus 7. Knud Pedersen Steene og 8. Størck Bryngelsen Ædahl

og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrætte blev samme herved sluttet og ophævet.

1775: 254b

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1775

Anno 1775 den 21de Novembris blev et almindeligt Høste Ting holden for Mielde Skibreedes almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som ved Sommer Tinget vare tilstæde og her foran f: 214 ere antegnede. Ved Tinget var overværende Kongel: May:ts Foged Hr: Cristen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Watswærns Tinglaug, dernest indkom fra Almuen til Publication følgende Breve.

1. Et Skifte Brev efter Konen Eli Mons Dotter Gielsvig i Hosanger Skibreede forrettet d/en 13de Julii 1775
2. Et Skjøde udgiven af Madame Wenche sal: *Soren Johan Garman og Herman Garman til Jomfrue Anne Rebekka Garman og Sogne Præsten til Hosanger Casten Henrich Schanche paa 20 Marker Smørs Leje i Gaarden Blom for 26 Rdlr 3 mrk dateret 2den Maji 1775.
3. Et ditto udgiven af Hans Krohn i Bergen paa hans Hustrues Vegne til bemelte Jomfrue Garman og Hr: Schanche paa 5 Marker Smørs Leje i Gaarden Blom for 5 Rdlr 5 mrk dateret 2den Maji 1775.
4. En Odels Lysning udgiven af Niels Bastesen Wallestrand til 8 Jordskillings Leje i Gaarden Søre Reveim som beboes og ejes af Ingebrigt Andersen dateret 18de 9br: 1775.

Og som ingen havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Novembris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

5. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Hougs Michael Stub Arentz til Jørgen Olsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Mitmielde med Vilkor at give Stif Faderen Erich Larsen og Hustrue Livs Ophold af gaarden saalænge de leve, dateret 29de Octobris 1775 med Revers.
6. En ditto udgiven af Ole Nielsen Wefle og Johan/n/es Johan/n/esen Wiig til Ole Nielsen Koppen paa 12 Marker Smør og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Wefle for 28 Rdlr Fæste dateret 21de 9br: 1775 med Revers og hvorpaa var tegnet Reservation om Regres for Ejeren for det Værgemaal den afgaaende Beboer paa Bruget var betroet
7. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Johan/n/es Jensen Rivenes paa ½ Løb Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Rivenes for 251 Rdlr dateret 27de Augusti 1775.

8. En Pante Obl: udgiven af Johan/n/es Jensen Rivenes til Anders Olsen Steenestøen stoer 200 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Rivenes af sam/m/e dato

9. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Mons Michelsen paa 2 B/ismer Pund 6 Marker Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Søre Watle for 203 Rdlr og 8 s dateret 7de Augusti 1775.

10. En Pante Obl: udgiven af Mons Michelsen Watle til Anders Aschildsen Reigstad stoer 99 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Søre Watle dateret 7de Augusti *1773 (1775)

11. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Ole Olsen Rivenes paa ½ Løb Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Rivenes {for 251 Rdlr} for 251 Rdlr dateret 7de Augusti 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Rivenes til Anders Nielsen Helle stoer 60 Rdlr med 1te p:tets Pant i 12 Marker Smør og 1/3 Faars Leje i Gaarden Rivenes dateret 21de 9br: 1775.

13. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Anders Olsen Fougstad stoer 92 Rdlr med 1te p:tets Pant i 1 Pund Smør og 2/3 Faars Leje i Gaarden Rivenes.

14. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Knud Larsen Qvale paa 2 Pund 6 Marker Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Watle for 241 Rdlr 5 mrk 12 s dateret 14de Augusti 1775.

15. En Pante Obl: udgiven af Knud Larsen Qvale sam/m/e Dag til Sr: Diederich Adolph von Ely stoer 125 Rdlr med 1te p:tets Pant i nysbemelte hans Anpart i Gaarden Watle

16. Et Skjøde udgiven af Lars Ellevsen Fitie til Iver Larsen paa 1 Pund 10 ½ Mark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Grøve for 240 Rdlr dateret 21de 9br: 1775.

17. Et ditto udgiven af Anne Bastes Dotter Rongved ved hendes Søn Mons Rongved som Laug Værge til Sønnen Baste Monsen Echangerlie paa 3 3/7 Mark Smør og 3 3/7 Kande Malts Leje i Gaarden Rongved for 10 Rdlr dateret 13de Junii 1775.

18. Et ditto udgiven af Niels Olsen Koppen til hans ældste Søn Hans Nielsen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Koppen for 52 Rdlr dateret 21de 9br: 1775

*17. (19) En Pante Obl: udgiven af Knud Bergesen Borge til Halsteen Larsen Hanesdahl stoer 60 Rdlr med 1te p:tets Pant i 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Borge dateret 21de 9br: 1775

1775: 255

20. En Odels Lysning udgiven af Johan/n/es Nielsen Romsloe til 18 Mark Smør 1 Mæle og 1 ½ Kande Malt og ¼ Skillings Leje i gaarden Houge, som bruges af Lars Ellingsen dateret 21de 9br: 1775

Ole Andersen Reveim contra Niels Johan/n/esen Heldahl

efter Laug Dag som Citanten producerede.

Corporal Niels Olsen Kleveland mødte paa sin Sviger Fader indstevnte Niels Heldals Vegne og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse.

Citanten Ole Andersen Reveim fremlagde et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Reveim den 23de April 1774 efter hans afg: Stif Fader {Gregorius} Rasmus Gregoriusen Reveim, hvorved hans Moeder Ingebor Ols Dotter er udlagt Sterboets ejende Anpart i Gaarden Nordre Reveim skyldende 8 1/5 Mark Smør og 4 1/5 Kande Malt og et ditto forrettet paa Gaarden Reveim den 31te 8br: 1737, hvorved Citanten Ole Andersen for Arv er udlagt 2 2/5 Mark Smør og 1 1/5 Kande Malt og hans Søster Brithe Anders Datter 1 1/5 Mark Smør og 3/5 Kande Malts

Leje i sam/m/e Gaard, og da den ind stevnte tilegner sig Ejendoms Ret til disse 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden som Citantens Moder ham selv og Søster efter bemelte Adkomster lovlig er tilhørende, saa formeener han som Lods Ejer at være nærmest imod Bygsel at beboes den øvrige Anpart i Gaarden den indstevnte tilhørende, og der fore paastaar at ind stevnte Niels Johan/n/esen Heldahl maae tilpligtes enten at tilbygsle ham den heele Gaard eller lade udskifte den Citanten og Medarvinger deraf tilhørende Andeel.

Corporal Kleveland fremlagde et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Fieldschaalnes den 18de Junii 1742, hvorved den indstevnte arvelig er til falden den heele Gaard Nore Reveim, og der fore ikke erkjendte Citantens og Medarvingers Ret til nogen Anpart derudi men paastoed paa hans Sviger Faders Vegne ham for Citantens Tiltale aldeeles friefunden.

Citanten vedblev sit forrige og indloed Sagen Dom og Corporal Kleveland liigeledes fra sin Siide.

Eragtet

Sagen optages til Doms at afsiiges Løverdagen d/en 25de hujus førstk:

Nye Sag

Mons Erichsen Niaastad contra Johannes Johan/n/esen Niaastad

Anders Johannesen Soelberg mødte for sit Nest sødskende Barn Mons *Erich Niaastad og anmeldte at han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet ind kalde Johan/n/es Johan/n/esen Niaastad, der i Citantens umyndige Aar har tilkjøbt sig den ham med Odel tilhørende gaard Niaastad, at overlade Citanten som Odels baaren sam/m/e imod Løsnings Penge 82 Rdlr 3 mrk 8 s og betale ham denne Rettergangs Omkostning

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Ingebrigt Aadsen Reveim og Ole Monsen Reveim eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i den indstevntes eget Paahør og Boepæl for 15 Dage siden, dog nævnte de ikke Løsnings Summens Beløb men allene ligesaadan Sum som han havde kjøbt den for.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at overlade ham Gaarden Niaastad imod Løsnings Penge 82 Rdlr 3 mrk 8 s og oprette ham Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Eragtet

Sagen afviises til Odelstomten der at behandles paa lovlig Maade.

21. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Michel Olsen Thuenes til Johan/n/es Fabiansen Helleland paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Sundland dateret 22de 9br: 1775 med Revers.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qv: hvortil blev svaret at det uden mindste Forandring forholder sig ligesom forrige og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation til Aarets Udgang at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne *bestaaen af 2 qv: ang: Fiske voger, Qverner og Huusmands Pladser, hvor til

1775: 255b

blev svaret at det i alt forholder sig som forrige Aar uden mindste Forandring 3. Odels Mandtallet 4. Restance Listen over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter, hvor efter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 195 Rdlr 5 mrk 7 s og forrige Aaringer 6 Rdlr 2 mrk 7 s, frivillig Afgift 10 Rdlr 4 s og Procento Skatten 27 Rdlr 5 mrk 2 s 5. Restancen for det Almuen af Hans Kongel: May:ts allernaadigst overladte Undsætnings Korn beløbende 288 Rdlr 3 mrk 12 s

Dernest blev til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for nest kom/m/ende Aar 1776 opnævnt følgende nye Mænd 1. Lars Steffensen Burcheland 2. Ole Iversen Loftaas 3. Anders Andersen Espevold 4. Anders Johan/n/esen Lithun 5. Knud Monsen Kleppe 6. Johan/n/es Olsen Havre 7. Johan/n/es Johan/n/esen Havre og 8. Mons Knudsen Nore Wefle

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Hosanger Skibreede [1775]

1775 den 22de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mielde af Sorenskriveren og nye forrige Laug Ret af Mielde Skibreede til et Udsættelses Ting for Hossanger udi Sagen anlagt at Fogden paa Justitiens Vegne imod Niels Olsen Hanestved

Under 30te nestl: Maaned er Dom/m/eren til hænde kom/m/en Forlangende fra Actor om Sagens Udsættelse til neste Som/m/er Ting for ved Continuations Stevning at indkalde til Undgjeldelse det i det paaklagede Lejermaal deelagtige Qvinde Menneske, hvilken Skrivelse i Retten blev oplæst af saadan Indhold.

I den Anledning blev

Eragtet

Efter Actors Begjæring gives Sagen Anstand til nestk: Som/m/er Ting for Hosanger til Continuations Stevnings Udtagelse imod det besvangrede Qvinde Men/n/eske.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1775.

Anno 1775 den 23de Novembris blev det almindelige Høste Ting holden for Arne Skibreede paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 217 og 236 ere antegnede. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged Hr: Christen Heiberg og en talriig tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anoldninger som ved dette Høste Ting for Mielde Skibreede.

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet i stoere Sandvigen efter afdøde Mand Elias Larsen begyndt den 11te Augusti og sluttet d/en 24de 9bris 1774.
2. Et ditto efter afg: Ole Monsen Helleland begyndt og sluttet d/en 8de Apr: 1775
3. Et ditto efter afg: Kone Brithe Mons Dotter Mellingen begyndt og sluttet d/en 27de ejusdem
4. Et ditto efter Gregorius Johan/n/esen Mieldem begyndt og sluttet den 1te Maji 1775.
5. Et ditto efter Mons Nielsen ytre Sognstad begyndt og sluttet d/en 24de Julii 1775
6. Et ditto efter Haaver Haaversen i stoere Sandvigen sluttet d/en 31te Julii 1775
7. Et ditto efter Johan Nielsen Com/m/andeur i stoere Sandvigen sluttet d/en 1te 9bris 1775.
8. Et ditto efter Konen Anne Einers Dotter Rivenes i Mielde Skibreede sluttet den 12te Apr: 1775.

9. En Pante Obl: udgiven af Borgemester Hans Henrichsen Forman til Sogne Præsten til Kinds Præstegjeld Henrich Lexau stoer 1600 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Pak Boeder i stoere Sandvigen dateret 24de Julii 1775.

10. Et Afkald udgiven af DeHr:er Senatorer Engelke og Hilk som beskikkede Værger af Rostoks Magistrat for Myndtlingen Nicolai Diederich Riedel til Johan Friderich Krøpelin for den Myndtlingen efter afg: Nicolai Ivendorff her under Jurisdictionen tilfaldne Arv beløbende 5579 Rdlr 3 mrk 12 s dateret Rostock d/en 2den 8br: 1775.

og da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget indtil viidere.

1775: 256

Dagen Nestefter den 24de Novembris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publ:

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan Nielsen Com/m/andeur i stoere Sandvigen til Einer Monsen Rivenes og Ole Johan/n/esen Sundland stoer 120 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 11te Junii 1762 og tinglyst d/en 18de ejusdem, der nu er indfriet efter paategnet Qvitering af Dags dato og derfore herved mortificeres.

Fogden Heiberg contra Torger Jørgensen i stoere Sandvigen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde gift Mand Torger Jørgensen af stoere Sandvigen for begangne Lejermaal med Qvinde Men/n/esket Anne Sophie Ols Dotter enten at liide Dom til Undgjeldelse i Følge de forhen producerede Beviisligheder eller derfore at aflægge den af ham tilbudne Benegtelses Eed ej at være Fader til bemelte qvinde Men/n/eskes i Aaret 1772 avlede Drenge Barn, saavelsom og {til Vedermæle og for at} bemelte Qvinde men/n/eske \Anne/ Sophie Ols Dotter til Vedermæle og for at paahøre Benegtelses Eeden om den indstevnte trøster sig til sam/m/e at aflægge.

Indstevnte Anne Sopie Ols Dotter mødte ikke efter Paaraab, men Actor frem lagde en Skrivelse fra hende af 30te passato, af saadan Indhold, Der viiser at hun til Sagen lovlig er kaldet.

Paagjeldende Torger Jørgensen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, han benegtede aldeeles Sigtelsen og tilbød sig sam/m/e ved Benegtelses Eed nu inden Retten at fralægge.

Actor begjerede at naar Eedens Forklaring den indstevnte er forelæst han da maatte tilholdes at aflægge Eeden saaledes at han ikke har haft nogen saadan legamlig Omgang med Piigen Anne Sophie Ols Dotter hvorefter Barne Avling kunde paa følge.

Efter at Eedens Forklaring af Lov Bogen var Comparenten forelæst aflagde han Eeden med opragte Fingre efter Rettens Tilspørgen det han ej havde haft saadan legamlig Beblandelse med ind kaldte Qvinde Menneske Anne Sophie Ols Dotter hvorefter det af hende i Aaret 1772 {…..} Barn kunde avles.

Actor udbad sig dette nu passerede extractviis af protocollen meddeelt til Belæg ved sit Regnskab.

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen for utilbørlig at have huuset Gunild Elias Dotter med fleere Omstrippere derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

Den ind stevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Stevne Vidnet Anders Davidsen Boes frem kom og eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed den 19de Octobris sidstl: i den indstevntes Hustrues Paahør,

Actor fremlagde skriftlig eedelig afhjemling fra det andet Stevne Vidne Gustavus Pettersen saalydende. dernest fremlagde han og Amtets Actions Ordre hertil af 8de Aug: sidstl: med derhos fulgte Politie Forhør begyndt den 11te og sluttet den 15de Julii nest forhen, som tilstrækkelig beviiser Søgemaalets Rigtighed. Bemelte Actions Ordre indtagen her af følgende Indhold, men Politie Forhøret bliver Acten at vedhæfte.

Actor begjerede den indstevnte lavdaget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Niels Olsen Piber gives Lavdag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Sr: Ely contra Niels Olsen Hougland efter Udsættelse.

Citanten æskede Sagen i Rette og paastoed Dom efter forrige Paastand

Indstevnte Niels Olsen Hougland frem lagde en skriftlig Stevning til Tings Vidne i Sagen dateret 25de nestl: Maaned paategnet lovlig forkyndt saa lydende.

Citanten fandt sig tvungen paa kraftigste Maade at protestere

1775: 256b

imod den/n/e Stevnings Antagelse og til den Ende producerede sin skriftlige Exception af Dags dato, som han ej allene begjerede for Retten maatte blive oplæst og Acten i sin Tiid tilført, men og derefter Rettens Eragtning. Bemelte Indlæg blev i Retten oplæst saalydende.

Ole Nielsen Houland paastoed at de af ham indkaldte Vidner maatte føres da Justitz Raad i graven umuelig kand kaldes til at anhøre dem og her ingen Sigtelse er imod ham. Saalænge sal: Justitz Raaden levede og han beholdt sin bygslede Gaard til Brug havde intet deraf at fordre tilbage, men nu da han derfra udsiiges formeener han sig beføyet derom at føre Vidner.

Citanten Sr: Ely observerede at Ole Nielsen Houland havde intet paa afg: Justitz Raad Gartner at siige og følgelig selv imodsagt sit Stevnemaal da han maaskee erfarer at sam/m/e er ugrundet og falsk og da her er hverken Drabs eller Volds Sag som er paastevnt, da forbyder Lovens 1 – 13 – 17 at disse Vidner ej skal ansees følgelig ej heller føres. For det øvrige udbad Sr: Ely sig at Retten vilde fraholde Ole Nielsen Houland for den/n/e respective Ret at frem kom/m/e med noget uanstændigt som er Sagen uvedkom/m/ende.

Indstevnte Ole Niels\en/ {Olsen} Houland formeente at naar ingen andre Vidner kand have maae de Vidne som afveed, hvorfore han fremdeeles paastoed de indkaldte Vidner afhørte, ligesom han og med Eed kand bekræfte til salig Justitz Raad Gartner at have udgivet i Bygsel herfore 19 Rdlr.

Vidnerne blev frem kaldte og for dem oplæst Eedens Forklaring af Lov Bogen og Sr: Ely reserverede sig Ankemaal over Vidnernes Antagelse. derpaa blev fremstillet

1te Vidne Niels Nielsen Espeland indstevnte Ole Nielsen Houlands Fader, der aflagde Eed og forklarede at han fulgte med Søn/n/en indstevnte Ole Nielsen Houland til nu afg: Justitz Raad Gartner da han for 6 Aar siden tilbygslede sig hans hidtil hafte Brug i Gaarden Houland, Vidnet hørte da at Justitz Raaden begjerede i Bygsel der fore 19 Rdlr, dette syntes dem at være formeget, hvor fore de gik ned paa Pladsen at betænke sig derpaa, men en kort Stund derefter ¼ Tiime gik Vidnet tilligemed Ole Iversen Selvig som tillige ved den første Aftale herom var nærværende, og Ole Nielsen Houland til bage til Justitz Raaden ind i Kjøkkenet og da han neml: Justitz Raaden ej ville lade sig aftinge blev Ole Nielsen eenig om at give ham den forlangte Bygsel Nitten Rdlr, der i Vidnets og Ole Selvigs Paasyn blev

betalt Justitz Raaden af Ole Nielsen Houland og tildroeg al den/n/e Aftale sig i salig Justitz Raadens eget Huus i Bergen i Over værelse af Justitz Raadens Dotter nu afg: Jomfrue Gartner, Ole Iversen Selvig og Jørgen Clemetsen Refsgaard fra først til sidst.

Og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efterat have anhørt sin Forklaring forelæst af Protocollen og sam/m/es rigtige Tilførsel at have tilstaaet dimitteret

2det Vidne Ole Iversen Selvig sagde at have til Ægte en Stif Dotter af Ole Nielsen Houland aflagde Eed og forklarede i et og alt eenstem/m/ig med nestforrige Vidne hvis Vidnesbyrd, efter at han først havde aflagt sin Forklaring som dermed stem/m/ede aldeeles overeens, blev dette Vidne af Protocollen forelæst det han i alt ved blev og gestændige.

Da det 3die indstevnte Vidne ej mødte efter Paaraab, begjerede Ole Nielsen Houland \Sagen/ udsadt til i Morgen, til hvilken Tiid han ventede at det maatte kom/m/e tilstæde da han har lang og besværlig Vej her til Tinget eller og til i Aften om han da skulle kom/m/e tilstæde, hvilket af Retten blev bevilget.

Kort derefter kom tilstæde og blev fremstillet

3die Vidne Jørgen Clemetsen Refsgaard af Herløe Skibreede en Stif Søn af Ole Houland aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med de 2 første Vidner hvis Forklaring der efter blev ham forelæst af Protocollen som han i et og alt gestændigede og derefter blev afskeediget

1775: 257

Citanten Sr: Ely benegtede Vidnernes Udsiigende og indloed Sagen Dom efter forrige Paastand.

Indstevnte Ole Nielsen Houland indloed ligeledes fra sin Siide Sagen Dom med Paastand at Citanten maatte tilfindes at betale ham tilbage den efter Vidnernes Udsiigende udlagde Bygsel med 19 Rdlr samt Opsiigelse og den/n/e Rettergangs Omkostning med 10 Rdlr

hvorefter Sagen optages til Dom at afsiiges ved et Udsættelses Ting i Alverstrøm/m/en Tirsdagen den 28de Novembris førstk:

Nye Sag

Mons Steffensen Hundham/m/er contra Johan/n/es Monsen Blindem

Mons Steffensen Hundham/m/er anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johan/n/es Monsen Blindem at liide Dom at betale Citanten paa egne halv-Søsters og Myndtlings Vegne 6 Rdlr for en Jordepart paa Vos dem tilhørende som han for dem havde i Com/mission at bort forhandle uden derfore til dem at have aflagt vedbørlig Reede og Rigtighed {ladet} \og/ der om at anhøre Vidnerne Ole Nielsen og Steffen Knudsen Blindem, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal derom at aflægge samt at oprette Citanten den/n/e Rettergangs Omkostning.

Vidnerne Ole Nielsen og Steffen Knudsen Blindem mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Johan/n/es Monsen Blindem, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Knudsen Wichne og Johan/n/es Danielsen Jordahl eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt i den indstevntes eget Paahør og Boepæl for 4 Uger siden.

Derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Ole Nielsen Blindem der aflagde Eed og forklarede i Mandags 4 Uger at have været tilstæde i indstevnte Johan/n/es Blindems Huus efter Tilkaldelse af Lensmanden Ole Knudsen Wichne paa Citantens Vegne og hørte da at bemelte Lensmand for Citanten affordrede Johan/n/es Blindem de paastevnte 6 Rdlr paa hans egne halv Søsters og Myndtlings Vegne henrørende af noget Jorde gods paa Wos som den indstevnte havde i Com/m/ission for Citanten og Medarvinger at sælge, da indstevnte Johannes Blindem svarede

kom/m/er han nu igjen, vi vare Ven/n/er og vel forligte da han neml: Citanten ved mit eget Bord an/n/am/m/ede Pengene og naar han skulle have meere hvi fordrede han det da ikke før og da han ej vidste meere til Oplysning blev han fra Retten afskeediget efter at være sit Vidnes byrd af Protocollen forelæst, som han tilstoed rigtig at være tilført og frem kom

2det Vidne Steffen Knudsen Blindem der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med første Vidne med det Tilføyende at indstevnte Johan/n/es Blindem derhos sagde at naar han nemlig den indstevnte fik betalt sine Dage og Stunder han derpaa havde nedlagt saa har jeg ikke negtet ham om der er noget til overs, hvorefter han fra Retten blev afskeediget.

Citanten begjerede den udeblivende laug daget til neste Ting og forbeholdt sig da at frem kom/m/e med nærmere Oplysning om Søgemaalet.

Eragtet

Lovlig indstevnte Johannes Monsen Blindem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Rasmus Nielsen af stoere Sandvigen loed fremviise i Retten en *en Pung Penge hvorudi skal være 3 Rdlr 1 mrk 6 s tilhørende en hans Myndling Jørgen Halvorsen der er paa udenlands Rejse og sam/m/e er tilfalden i Arv i Aaret 1773 ved Skifte forrettet i stoere Sandvigen. Bemelte 3 Rdlr 1 mrk 6 s blev udbuden til Rentes Svarelse og antagelig Sikkerhed, og da ingen

1775: 257b

af tilstædeværende ting søgende Almue sam/m/e saaledes ville antage blev Pungen inden Retten af Dom/m/eren forseglet og Bringeren tilbageleveret

12. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Rasmusen Bredsteen til Christie Jacobs Dotter stoer 19 Rdlr med 1te p:tets Pant i hans Løsøre og Creaturer dateret 24de 9br: 1767 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter paategnet Qvitering af Iver Melcheraaen som Creditors Værge under 24 Novbr: 1775 er indfriet og derfore herved mortifiseres.

Dagen næst efter den 25de Novembr: vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laugret, og blev da publiceret:

*12. Et Auctions Skiøde udgiven af Sorenskriveren Regiments Qvtr: Mester Haberdorff til Niels Monsen Kvam/m/e paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Kvam/m/e for 201 rd 4 mrk 8 s, dater: 7de Aug: 1775.

13. Et ditto udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvt: Mester Haberdorff til Jan Olsen Almaas paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leie i Gaarden Flactvedt for 231 Rdlr 1 mrk 8 s, dateret Bergen den 27de Julii 1775.

14. Et Skiøde udgiven af Jon Heljesen Mieldem med flere til Johan/n/es Heljesen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Mieldem for 76 Rdlr, dateret 24de Novembr: 1775.

15. Et Ditto udgiven af Clement Olsen Houchaas til Sønnen Mons Clementsen paa 2 Pund 6 Marker Smør og 1 Mæhle Malts Landskylds Leie i Gaarden Houchaas for 60 rd, dateret 24de Novembr: 1775.

16. Et Ditto udgiven af Johannes Torgersen Waxdahl med flere til Niels Simonsen Herfindahl paa 12 Marker Smør i Gaarden Herfindahl for 70 rd, dateret 24de Novembr: 1775.

17. Een Obl: udgiven af Niels Simonsen Herfindahl til Anders Nielsen Helle stor 60 rd med 1ste prioritets Pant i hans nysbem:te tilkjøbte Andeel i Gaarden Herfindahl, dater: 24de Nov: 1775.

18. Et Skiøde udgiven af Anders Johannissen Fyllinglie til sin Broder Niels Johannisen paa 18 Marker Smør i Gaarden Fyllingslie for 24 rd dateret 24de Novembr: 1775.

19. Et Skiøde udgiven af Halsteen Olsen Goupaas med fleere til Broder Jørgen Olsen paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malt i Gaarden Aalmaas \for 44 rd/, dateret 24de Novembr: 1775.

20. Et Ditto udgiven af Mons Johannissen Øfre Mielde Ole Olsen Ascheland paa 6 Marker Smør i Gaarden Waxdahl for 14 rd 1 mrk 8 s, dateret 23de Novembr: 1775.

21. Et Skiøde udgiven af Aad Iversen Indre Arne med flere til Gullach Thormosen paa 2 Pund Smør og 2/3 Huud i Gaarden Indre Arne for 81 rd, dateret 23de Novembr: 1775.

22. Een Obl: udgiven af Gullach Thormosen Indre Arne til Aad Iversen Indre Arne stoer 30 rd med 1ste prioritets Pant i 1 Pd: Sr: 1/3 Huud i hans nysbemelte tilkjøbte Andeel i Gaarden Indre Arne dat: 23de Nov: 1775.

23. Et Skiøde udgiven af Besse Nielsen Thuenæstvedt, som Laug værge for Enken Anne Holgers Dotter Helleland, med flere til Ole Johannissen Sundland paa 2 Pund og 6 Marker Smørs Leie i Gaarden Helleland for 110 rd 1 mrk 8 s, dateret 24de Nov: 1775.

24. Een Obl: udgiven af Ole Johannissen Sundland til Anne Holgers Dtr: Helleland stor 70 rd med 1ste prioritets Pant i nysbemelte hans tilkjøbte Andeel i Gaarden Helleland, dateret 24de Nov: 1775.

25. Een Ditto udgiven af Ditto, dater: sam/m/e Dag, til Johannes Monsen Thuenæs stoer 38 rd 1 mrk 8 s med 2den Prioritets Pant i forbemelte hans Eiendom i Gaarden Helleland.

26. Et Vilkaars Brev udgiven af Ole Johannisen Sundland til Enken Anne Holgers Dotter paa aarlig Leve Kaar af 2de Tdr: Korn og Føde for 2 Kiør og 6 Smaler samt frie Huse Værelser af hands Brug i Gaarden Helleland, dater: 24de Nov: 1775.

1775: 258

27. Een Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Hr: Michael Stub Arentz til Ole Olsen Fosmarken paa 20 Marker Smør i Gaarden Indre Brudvig, dateret: 20de Novembr: 1775 med Revers.

28. Et Skjøde udgiven af Ole Siursen Mellingen til Erich Jansen paa ½ Løb Smør og ½ Mæhle Malts Leie i Gaarden Mellingen for 62 rd dateret 24de Novembr: 1775.

29. Een Obl: udgiven af Erich Jansen Mellingen til Ole Siursen Mellingen stoer 62 rd med 1ste prioritets Pant i nysbem:te hans tilkiøbte Anpart i Gaarden Mellingen dater: 24de Nov: 1775.

30. Een [Ditto] udgiven af Torbiørn Olsen Dahle til Anders Nielsen Helle stoer 80 rd med 1 priorit: Pant i hans efter Skiøde af 21de Nov: 1774 eiende Anpart i Gaarden Dahle af Skyld 4 8/15 Mark Smør og 4 8/15 Kdr: Lax dater: 24de Nov: 1775.

31. Een Ditto udgiven sam/m/e Dag af Niels Monsen Kvamme til Niels Olsen Flachtvedt stoer 98 Rdlr med 1ste prioritets Pant i hans efter Skiøde af 7de Aug: h: a: eiende 10 4/5 Mark Smør og 14 2/5 Kande Malt i Gaarden Kvamme, samt 7 Stykker Kreaturer.

32. Een Ditto udgiven sam/m/e Dag af Ditto til Ole Iversen Selvig stoer 54 Rdr med 1ste Prioritets Pant i 7 1/5 Mark Smør og 9 3/5 Kande Malt i forbem:te hans Gaard Kvam/m/e samt 6 Stykker Kreaturer.

33. Een Ditto udgiven sam/m/e Dag af Erich Nielsen Seim til Siur Jonsen Aanneland stor 50 rd med 1ste prioritets Pant i 1 Pund Smør 4 Kander Malt og 1/3 Huud i Gaarden Seim.

34. Een Odels Lysning udgiven af Stephen Bergesen Rølland til 1 Pund 12 Marker Smør 2 Mæhler og 6 Kdr: Malt i Gaarden Kvam/m/e som beboes af Jens Halsteensen dateret 24de Novembr: 1775.

35. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Tormoe Larsen Indre Arnes Enke Ingebor Anders Dotter til Aad Iversen Indre Arne stoer 29 Rdlr med 1te p:tets Pant i hendes Ejendom i

Gaarden Indre Arne skyldende 1 Pund Smør og 1/8 Huud dateret 3de Junii 1774 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter paategnet Qvitering af 22de Novbr: 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Fogden Heiberg contra Johan/n/es Johan/n/esen Kirke Brudvig
og Karie Johannes Dotter.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer æske Sagen i Rette efter Udsættelse og tilkjendegive at Qvinde Mennesket Karie Johan/n/es Dotter i Mindelighed har betalt Bøderne og der fore frafaldt Søgemaalet imod hende, men derimod paastoed at Johan/n/es Johannesen maatte tilpligtes at betale Bøder 12 Rdlr og den/n/e Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr. Til sidst fremlagde Comparenten til Actens Følge en Præste Attest om det paasøgte Lejermaal dateret Dags dato

Indstevnte Johan/n/es Johan/n/esen Kirke Brudvig mødte ikke efter Paaraab, hvorfore udi Sagen blev afsagt saadan

Dom

Med den fremlagde Attest af ministerial Bogen er det beviist at indstevnte Johannes Johan/n/esen Kirke Brudvig haver begaaet det paasøgte Lejermaal med Qvinde Men/n/esket Karie Johan/n/es Dotter, som tillige fra hans Siide ej er bleven imodsagt, Thi bør han til Actor udreede Lejermaals Bøder Tolv Rdlr og oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr. At efterkom/m/es 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Torchild Iversen af stoere Sandvigen.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Torchild Iversen af stoere Sandvigen for udøvede Voldsomhed i Lars Jacobsen Hags Huus sam/m/estæds derom at anhøre Vidner og derefter imodtage Dom til Bøders Udreedelse Skadens og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette. Til Vidner i Sagen er under Lovens Faldsmaal indkaldet Niels Gierman og Niels Tollevsen begge

1775: 258b

*begge boende i stoere Sandvigen.

hverken den paagjeldende eller Vidnerne mødte efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Knudsen Wichne og Anders Davidsen Boes af stoere Sandvigen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt den 28de Octobris sidstl: i alle de indkaldtes eeget Boepæl og Paahør

Actor forlangede Laug Dag for de udeblevne til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Torchild Iversen af stoere Sandvigen gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare, til hvilken Tiid og Vidnerne Niels Gierman og Niels Tollevsen i stoere Sandvigen forelægges under Lovens Faldsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen.

Tingsvidne om Brandskade paa Gaarden Mellingen

Ole Siursen Mellingen beboende som Odels mand en Anpart udi Gaarden Mellingen matricul No: 93 skyldende aarlig Skatteskyld 1 Løb Smør og i Landskyld 1 Løb Smør og 1 Mæle Malt anmeldte at 17 Dage efter sidstleden St: Johan/n/is op kom paa Gaarden Mellingen ved Natte Tiider en pludselig Ilds Vaade hvorved alle de Comparenten tilhørende Huuse Bygninger bleve lagte i Aske saa meget hastig at han lidet eller intet af det derudi

værende Boehave kunde redde, og da saadant var den meenige Almue bekjendt begjerede han deres Vidnes byrd derom indhentet.
Laug Retten og Almuen svarede at det rigtig nok forholder sig som omspurgt og anmeldt er, efter hvilken Beskaffenhed Skaden maae ansees for totale
Comparenten begjerede sig dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til Belæg ved Regnskabet 1. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 qv: hvortil blev svaret at det i alt forholder sig ligesom forrige Aar *und undtagen til 10de qv: at i stoere Sandvigen har nedsadt sig en Mand ved Navn Gunder der holder Øltapperie og i Henseende 12te og 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig til Aarets Udgang ved Designation at give nærmere Oplysning 2. det lille Tings Vidne ang: Fiske Voger Qverne og Huusmands Pladser, hvor til blev svaret at paa Gaarden Sandvig er oprøm/m/et et Laxe Fiskerie som til 3 Mark Skat kand ansættes. 3. Odelsmandtallet 4. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Dahle og Sæterdahl, hvortil blev svaret at de ej have forbedret sig eller kand taale noget Tillæg i Skatt. 5. Listen over de resterende Høy Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber sig for dette Aar 188 Rdlr 3 mrk 6 s, for forrige Aaringer 159 Rdlr 1 mrk 4 s, og den frivillige Afgift 5 Rdlr 1 mrk 10 s 6. Restancen for det Almuen af Hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn beløber 509 Rdlr 5 mrk 8 s.

Dernest blev opnævnet til Rettens Afbetjening for nestanstundende Aar 1776 følgende nye Laug Rettesmænd 1. Lars Andersen Selvig 2. Gregorius Monsen Blindem 3. Niels Carlsen Bruraas 4. Mons Halsteensen Jordahl, 5. Ole Danielsen Seim 6. Erich Nielsen Helle 7. Anders Johan/n/esen Fyllingslie og 8. Helge Nielsen Weaae.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget [at] udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Mielde Skibreede 1775.

Sam/m/e Dag blev Retten sam/m/estæds sadt med nye forrige Laug Ret af Mielde Skibreede til et Udsættelses Ting for Mielde Skibreede
og blev da udi Sagen anlagt af Ole Andersen Reveim imod Niels Johan/n/esen Heldahl saaledes for Ret kjendt

1775: 259

Dømt og Afsagt

Ole Andersen Reveim har indkaldet Niels Johan/n/esen Heldahl at liide Dom til at bygsle ham hans ejende Anpart i Gaarden Nore Reveim eller og at Citanten maatte erholde uddeelt den ham derudi tilhørende Anpart
Til Hjem/m/el for Søgemaalet har Citanten frem lagt 2de Skifte Breve forrettet paa Gaarden Reveim den 31te 8br: 1737 og 23de Apr: 1774, hvorved ham udi bemelte Gaard Nore Reveim er udlagt 2 2/5 Mark Smør og 1 1/5 Kande Malt og hans Moeder og øvrige Arvinger 9 3/5 Mark Smør og 4 4/5 Kande Malt; han formeener derfore som Lods Ejere at være nermest til at erholde sig tilbygslet den øvrige Andeel i Gaarden af den indstevnte eller i Mangel deraf faae uddeelt den ham og Medarvinger tilhørende Andeel til Brug og Beboelse. Den ind stevnte har derimod fremlagt et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Fieldschaalnes i Hosanger Skibreede den 18de Junii 1742 efter afg: Joen Joensen, hvorved ham paa hans Hustrues Brithe

Erichs Dotters Vegne er udlagt i Gaarden Nore Reveim ½ Løb Smørs Leje, hvorefter han paastaaer at eje heele Gaarden og derfore ikke erkjender Citantens og Medarvingers Ejendoms Ret derudi.

Saalidet som den af begge Parter omtvistede Ejendoms Ret til Gaarden kand *kom/m/er under Paakjendelse i den/n/e Sag, hvor {derpaa} derpaa ej er stevnet ej heller oplyst hvormeget den heele Gaard skylder og derfore ej kand fornem/m/es hvorvidt den af begge Parter paastaaede Ejendoms Ret kand staae i Collision eller ikke, Saa liden Føye eller Adgang af Loven har og Citanten at paastaae sig udskiftet den ham {til} derudi udlagde ringe Andeel der ej kand udgjøre et heelt Brug, eller desformedelst tilegne sig nogen Rettighed frem for andre at faae sig tilbygslet den øvrige største Anpart i Gaarden den indstevnte tilhørende naar ikkun ham og Medarvinger godtgjøres deres Anpart af Bygselen og Landskyld i Forhold med deres Ejendoms Ret.

Thi Kjendes hermed og Døm/m/es for Ret

Indstevnte Niels Johan/n/esen Heldahl bør for Citantens Tiltale i den/n/e Sag frie at være, hvorimod begge Parter forbeholder deres formeentlige Ejendoms Ret i Gaarden Nore Reveim efter lovlig Hjem/m/el og Adkomst. Processens Omkostning ophæves.

hvorefter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Udsættelses Ting for Alenfiths Skibreede 1775.

Anno 1775 den 27de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet til et Udsættesles Ting for Alenfiths Skibreede og beklædet af Sorenskriveren med de sam/m/e 8 Laug Rettesmænd som dette Høste Ting vare tilstæde,

og blev da taget i Rette Tings Vidne Sagen imod Willum Pedersen Sletten.

Actor producerede Rettens seeneste givne Lav Dag for de da udeblevne Vidner med paategnet Forkyndelse. Liigesaa anmeldte han med mundtlig Stevning at have ind kaldet Præstens Medhjelpere Siur Magnesen Echeland og Ole Baarsen Nordre Lie under Lovens Faldsmaal at møde for at aflægge deres Vidnes byrd om hvad de i Henseende Willum Slettens Hustrues pludselige Død med viidere den/n/e Sag vedkom/m/ende kand være viidende alt efter Stiftets Ordre af 31te passato med hosfulgte Skrivelse fra Reg:tet, som han frem lagde saa lydende

Af de forelagde Vidner mødte Piigen Karie Jacobs Dotter tjenende paa Hopland men Karie Svends Dotter Seim loed ved hendes Mand Svend Bergesen Seim møde og tilkjendegive hendes lovlige Forfald at hun er syg og sængeliggende, men ellers vedtoeg han paa hendes Vegne Forelæggelsens lovlige Forkyndelse. Af de ved mundtlig Varsel til dette Ting ind kaldte mødte Ole Baarsen Nordre Lie, men ikke Siur Magnesen Echeland, der er dødelig syg og sængeliggende, de brugte Kaldsmænd Lensmand Johan/n/es Schare og Lars Knudsen Storoxe afhjemlede under Eed Varselen at være skeed som meldt for sidstbemeldte Siur Echeland den 10de den/n/e Maaned i hans eget Boepæl og Paahør da han allereede befandt sig upasselig. Hr: Lt: Ravn og Paagjeldende Willum Pedersen Sletten mødte og fremstillede derpaa Actor som

6te Vidne Johannes Rasmusen Hielmtved, der opstoed fra Retten som Laug Rettesmand

1775: 259b

i hvis Stæd nedsadte sig Anders Hansen Alver, aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde paa gaarden Sletten da Willum Pedersen sidst afdøde Hustrue blev fremlagt paa

Liigstraa og bemærkede han da paa det døde Legeme en Flek paa høyre Kind tet under Næsen og en Strime paa Næsen ej større end et Naale Hoved, om disse *Ægtefoks (Ægtefolks) ukjerlige Omgang vidste Vidnet intet uden et løst Bøygde Rygte.

Da Vidnet paa adskillige Spørsmaale i Anledning de forrige Vidners Opgivende ej vidste noget viidere til Oplysning at forklare og ingen havde viidere at tilspørge ham, blev han afskeediget og fremstoed

7de Vidne Erich Erichsen Hielmtved der aflagde Eed og forklarede at Willum Slettens sidst afdøde Hustrue 3de Dage førend hun døde beklagede sig for Vidnet at hendes Mand Willum holdt meere med Tøsen end med hende og bad hun tillige Vidnet der er hendes halv Broder at dersom hun døde hastig skulle han spørge efter hvorledes hun var død, men nogen Trudsel eller anden foregaaende Anledning dertil loed hun sig ej mærke med Søsteren fortalte Vidnet at Manden ej søgte Sæng med hende, men anden Ukjerlighed imellem dem hørte han ikke til eller har lagt paa Minde, da han stedse formanede hende til Føyelighed og Forliigelse saavelsom Manden Willum, hvilket de begge lovede. Vidnet var tilstæde paa Gaarden Sletten Søndagen nestefter at hans Søster var død om Onsdagen, da hun sam/m/e Dag var bleven begravet, Natten til neste Mandag om Morgenen tiilig kom Manden Willum der hjem og bag Huusene holdt en Samtale med \hans/ Brødre Steffen og Berge Pedersen Sletten ang: Gaarde Kjøbet imedens at Deponenten tilligemed 3die og 6te Vidner laae bag en Bakke i Nærheden og der hørte Willum spørge Broderen Steffen om han ville have hans Gaard for en vis Sum Penge, den Vidnet ej nu kand erindre, skulle han faae den, hvortil Broderen Steffen svarede kand jeg kun faae den vil jeg nok have den siden da Vidnet talte med Steffen og spurgte ham hvad hans Broder Willum sagde, svarede Steffen at Willum havde sagt at hans nys afdøde Koene selv havde været Aarsag i sin egen Død. Dagen efter at Konen var død og Vidnet var der paa Gaarden var Willum tilstæde men ikke i de 2 Dage at Obductions Forretningen Forhøret og Begravelsen gik for sig Willum Slettens sidste Kone havde efter hendes eget Siigende til Vidnet adskillige gange siden hun blev gift tilforn haft Ilt af Besvimelse eller saa kaldet Begaving (Norsk Hist. Leksikon: Begaving = epilepsi) dog har Vidnet ej *deved (derved) nogen Tiid været tilstæde

og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare eller nogen havde ham viidere at tilspørge blev [det] dimitteret.

5te Vidne blev atter fremkaldet og tilspurgt om den nys omprovede Samtale imellem Willum og hans Brødre ang: Gaarde Kjøbet, hvortil han svarede at han rigtig var der tilstæde den omvundne Tiid og tillige med 3de og 7de Vidner laae bag en Bakke der i Nærheden imedens at denne Samtale imellem dem foregik men uden \at/ have hørt den egentlige Indhold deraf.

Derpaa fremkom

8de Vidne Anne Erichs Dotter Hopland Moeder til Willum Slettens sidst afdøde Kone, der aflagde Eed og vandt at hendes afdøde Dotter havde fortalt hende at 5 Uger efter at Tøsen Anne Johan/n/es Dotter Storoxe var kom/m/et hos dem i Tjeneste ved Paaske Tiider 1774 havde Willum været ude i Marken tilligemed bemelte Tøs i Arbejde og sad bag ved Huusene imedens at Tøsen var henne paa Marken for at see efter, og da bad Konen Willum kom/m/e ind at spiise Aftensmad og lægge sig ned, da Tøsen selv kand sætte Hæsten ind naar hun kom/m/er tilbage med den og foreholdt ham tillige at siden denne Tøs var kom/m/en i deres Tjeneste holdt han meere af hende end af sig nemlig Konen, og da han nogen Tiid derefter kom ind efter at Tøsen var hjemkom/m/en og Konen havde lagt sig \for/ at sove, spurgte han Konen hvad hun havde sagt herom og sloeg hende nogle Kind Dasker nogen Tiid derefter var Willum hos Vidnet og da hun formaned ham at elske sin Kone og leve kjerlig med hende svarede han at han havde tabt al sin Kjerlighed for hende og aldrig kunde elske hende meere og at han ikke meere forlangde hendes Kjerlighed, Vidnet tilbød ham nogen Tiid derefter at bytte Tjeneste Piige med \ham/ paa det de derefter kunde leve meere

kjerlig sam/m/en, men Willum afsloeg det og sagde Willum dersom jeg mister Tøsen skal jeg nok faae mit Arbejde gjort ligevel, da skal Du nemlig Konen gjøre dobbelt Arbejde om Du og skal ligge paa Vejen, eller og skulle han stryge hende saa at hun skulle ligge til Sængs saa længe hun lever og aldrig gjøre sit Dagværk til gavns, han maatte føde hende ligevel. Nogen Tiid derefter da Konen kom hjem til Huuset hvor Willum var inde med Tøsen \og/ havde en Samtale hvoraf de begge loe meget, spurgte Konen Tøsen hvad Manden talte da hun kom i Dørren, hvorpaa Tøsen svarede at hun ej kunde erindre det men ville spørge Willum derom, dette forbød Koenen Tøsen, da Willum kom siden sagde Konen det er dog en besønderlig Hagne Du har faaet til den/n/e Tøs, \hvortil han/ svarede {han} ja jeg kand unde hende vel saalænge jeg lever, derpaa kom Willum og Konen i viidere Skjænderie sam/m/en indtil han sloeg hende med en Kjep over Armen og Skuldrene hvoraf hun efter Siigende til Vidnet i lang Tiid kjendte sig øm og saar, Tøsen var den gang tilstæde og bad Willum slaae hende dygtig og meere. Efter at bemelte Tøs havde forladt deres Tjeneste først i dette Aar ved Kyndelsmisse Tiider, spurgte Willum Konen ud paa Vaaren

1775: 260

dette Aar om hun ikke \ville/ have sam/m/e Tøs tilbage {svarede} \hvortil/ Koenen \svarede/ nej men (neimen) beeder ikke jeg derom, men dersom Du vil leve skikkelig og elske mig som tilforn, kand Du gjerne tage hende tilbage naar jeg faaer styre Huuset og mine Børn, da sagde Willum meener Du jeg boer hos Dig ¼ Aar nej Gud gjør jeg ej. Willum søgte Sæng med Konen indtil de sidste 14 Dage førend hun døde og da Konen eengang bad ham lægge sig ned hos hende svarede han der er 3 Personer der gjør mig Uroe og førend der bliver Ende paa een af dem faaer jeg ingen Fred hun sagde derpaa det er 2 Qvind folk og 1 Mand, hvortil han svarede ja men uden at benævne dem, og erindrer Vidnet ikke om han siden lagde sig hos Konen eller siden søgte Sæng med hende eller ej. Alt forestaaende, den Samtale med hende selv undtagen, sagde Vidnet saaledes at være hende fortalt af den afdøde Kone hendes Dotter.

Paa Tilspørgende forklarede Vidnet at hendes afdøde Dotter var sund og frisk førend hun blev gift, men efter at hun blev gift havde hun iblant Ilt og Uvet eller Besvimelse og Daanelse i sær naar hun lavede til Barsel, men siden at bemelte Piige kom der i Tjeneste har Vidnet ej hørt at hun har haft sam/m/e.

Paa Tilspørgende af Hr: Lt: Ravn forklarede Vidnet at efterat bemelte Tøs var kom/m/et i deres Tjeneste havde Willum beklaget sig for Vidnet at Konen ikke forestoed Huuset vel, men alting svandt bort men ikke førend den Tiid.

Da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare og ingen havde hende viidere at tilspørge blev hun fra Retten afskeediget efterat at være forelæst hendes Udsiigende af Protocollen som hun tilstoed at være rigtig tilført. Dernest frem stilledes

9de Vidne Hans Nielsen Hopland nest forrige Vidnes Mand og Stif Fader af den døde Koene, der aflagde Eed og forklarede af nest forrige Vidne hans Hustrue at have hørt hvad hendes Datter til hende havde berettet som forhen er tilført, og erindrer han at den afdøde sidstl: Pintze Dags Aften kom til Vidnet {han} \og/ berettede at Willum i Sænge Boeden havde ladet ophænge i Taget en Strikke som hun strax skaer i Stykker og formoeder at den var bestemt enten til ham selv eller hende, hun berettede tillige sam/m/e Tiid at da hun gik fra sit Hjem bad hun Manden Willum at binde det medhavende spæde Barn paa Ryggen af hende, men han negtede det og bad hende at gaae Fanden i Vold med Barnet. Da Willums Kone var død og Forhøret derom blev holdet paa Gaarden Sletten Søndagen nestefter var Vidnet tillige nærværende og bemærkede paa det døde Legeme Ansigtet beskadiget saaledes som af første Vidne er forklaret og havde hun ej mindste saadant Saar eller {eller} \Skade/ da hun var i Vidnets Huus 2 Dage førend hun døde, sam/m/e Tiid fortalte og bemelte Kone Marthe at Manden Willum havde ønsket at hun brendte i lys Lue da skulle han læe. Om

Willums første Kones Død forklarede Vidnet at hun døde paa Barselsæng paa Gaarden Hopland hvor Vidnet boer og derved var tilstæde tilligemed hans Hustrue. Om Lægs Konens Død har han intet paalideligt hørt ej heller at hans Stif Dotter har klaget over det Willum havde truet med at ville kom/m/e hende af Dage, Om hans Stif Dotters Svaghed gjorde han ligesaadan Forklaring som nest forrige Vidne

og da ingen havde viidere at tilspørge Vidnet blev det efter Forelæsning dimitteret, og fremkom

10de Vidne Knud Olsen Hopland en Broder til afdøde Kone Marithe Ols Dotter Sletten aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstem/m/ig med 4de Vidne hvis Provemaal blev ham forelæst og han tilstoed saaledes rigtig at være, men føyede derhos dette til at Vidnet 3de gange havde været hos Willum og hans Søster at tilskynde dem til Samdrægtighed. den første gang var Vidnet der allene og paastoed at Piigen Anne skulle forlade deres Tjeneste, da sagde Willum til Koenen dersom det skeer skal Du faae Løn baade for det eene Aar og det andet, og da Willum spurgte Konen hvad hun havde at kiære over ham havde han en Kjep i Haanden ligesom dermed at true hende og da hun sagde til ham Du holder meere med Tøsen end med mig sloeg han Kjeppen med vred Hue i Gulvet og sagde at han ej ville lægge et Straa i Kors meere der \paa/ Gaarden, derpaa faldt Willum i Graad og lovede Vidnet efter Begjæring ej meere at slaae Koenen. Fjorten Dage derefter var Vidnet anden gang der i sam/m/e Ærende i Følge med hans Broder Halsteen Hopland og 4de Vidne Peder Helland da det i alt tilgik som af sidstbemeldte er forklaret med dette Tilføyende at da Vidnet paa Vejen til Huuset fulgte allene med

1775: 260b

Willum sagde den/n/e at dersom han ikke fik Fred og de skulle true Tøsen fra ham skulle de finde ham i Søen eller Vandet. 8 á 9 Uger derefter var Vidnet atter 3. gang hos Willum i sam/m/e Ærende tilligemed med Præstens Medhjelpere Siur Echeland og Ole Lie, da sagde Willum at siden sidste Formaning om Høsten nestl: havde han levet fredelig i sit Huus, men naar han kom til Naboe gaardene hørte han intet andet end Sladder og Vas, han havde nu intet at kjære, de kunde kjære som kjære vilde, da Medhjelperne foreholdt ham at han havde ønsket at Konen brændte i Lue, sagde Willum man kand siige mangt ubetænksomt Ord i Vrede, men nu levede han i Fred og Roe og da de spurgte ham om han vilde lade Tøsen fare svarede ja vist skal hun gaae, dersom nogen kand siige at hun har forbrudt sig, skal hun ingen Løn have, men ellers skal hun rigtig nyde den, Tøsen derimod ville nødig gaae af Tjenesten da hun ej syntes at dertil var gyldig Aarsag, dog forloed hun Tjeneste et Par Dage derefter som var Kyndelsmisse Tiid indeværende Aar. Efterat Vidnet og de øvrige 2den Gang havde været hos Willum ved Hagemisse Tiid 1774 og havde lovet at angive deres Usamdrægtighed for Præsten kom Willum neste Søndag til Vidnet paa Kirke Vejen og bad ham ej at anmelde det for Præsten med Løfte derefter at leve freedelig med Konen, hvorfore det ej heller for Præsten blev anmeldet, men Medhjelperne indfandt sig der siden af egen Drift efterat de havde hørt Bøygde*de Rygte derom og var Willum da Medhjelperne var hos ham bevæget og græd. Fra den Tiid at Vidnet første Gang havde været hos Willum at forliige ham \med/ Konen og indtil Medhjelperne vare der saavelsom siden liige indtil hendes Død har Willum ej slaget Koenen heller ikke har hun klaget derover, men han elskede hende dog ikke meere og naar hun ville have noget Arbejde gjort blev der hende svaret hun kunde viise Tøsen derefter da denne var borte. Natten da Konen døde sendte Willum sin Dræng til Hopland at berette det Konen Maritha var hæftig syg dersom de ville finde hende i Live maatte de strax kom/m/e derhen, men da Vidnet tilligemed hans Søster Anne Erichs Dotter Hopland kom der til Gaarden hørte de at hun var allereede død og bemærkede Vidnet paa det døde Legeme et Saar paa venstre Siide af Næsen der loed til at være revet med Nægle. Efter Søsterens

Beretning søgte Willum ikke Sæng med hende i de sidste 14 Dage hun levede, men i de sidste Nætter(?) laae hun ganske allene i Stuen efter det ældste Barns Beretning

Paa Tilspørgende efter Lt: Rafns Begjæring forklarede Vidnet at ¾ Aar førend Willums første Kone døde havde Vidnets Søster Marithe Ols Dotter, der siden blev gift med ham, et anstød af Svimling eller Uvet, der siden overfaldt hende under hendes første Barselsæng saavelsom adskillige gange derefter. Viidere berettede Vidnet at Willum var i Besøg hos Vidnets Forældre forrige Vinter og da \de/ formanede ham at være goed med Konen eftersom hun var svag og taalede lidet, svarede han Fanden kom/m/e i hende heller, hun ligger sig ned i Sinde og river sine Tænder indtil de bløder, det er det Onde hun har.

da han ej vidste viidere til Oplysning blev han efter at have anhørt sin Forklaring forelæst dimitteret og fremstoed

11te Vidne Karie Jacobs Dotter tjenende hos Hans Hopland der aflagde Eed og forklarede at da hun sidstl: Aar var i Arbejde hos Willum Sletten hørte hun af ham at han ej levede saa vel med Konen som tilforn og beklagede sig over at hun forødede hans Gods, hvorover hun ej tilforn havde hørt nogen Besværing. Ved Kyndelmisse Tiider forrige [Aar]? var Willum Sletten hos Vidnets Husbonde i Besøg og da HusMoederen formanede ham at holde sig efterrettelig Indholden af den sam/m/e Dag holdte Prædiken, sagde Willum hvem vil troe paa Præsten, han staaer paa Prædike stoelen og taler Løgn for os han siiger de ugudelige kom/m/er til Helvede til evig Tiid, men de bliver der kun en liden Stund saa kom/m/er de ud igjen, hvilken sidste Omstendighed de 3 nestforige

1775: 261

Vidner tillige forklarede.

Derpaa blev hun dimitteret og fremkom

12te Vidne Steffen Pedersen Sletten paagjeldende Willum Slettens Broder, der aflagde Eed og forklarede at Søndagen da hans Broders Kone var begraven kom han tilstæde paa gaarden Sletten for at tale med hans Broder Willum og fandt ham ikke der tilstæde, Midnat derpaa kom Willum til gaarden tilbage og der talte med Vidnet. Han spurgte strax Vidnet hvorledes det stoed til, og Vidnet svarede det maae Du selv best viide efter som han havde hørt i Forvejen et Bøygde Rygte at Broderen skulle have qvalt Koenen, Vidnet sagde da til Willum Gud naade Dig at Du gjorde slig Gjerning og han svarede jeg var nød og tvungen dertil, derpaa sagde Willum jeg vil gaae bort igjen strax og Vidnet svarede jeg kand ikke forbyde Dig hverken at gaae eller blive, derpaa sagde Willum til Vidnet min Gaard skal Du faae enten det gaaer saa eller saa jeg befatter mig ikke meere med den og skal Du give derfore 95 Rdlr og desuden 10 Rdlr for Saae Arbejde, derpaa spurgte Vidnet Willum om han var Aarsag i Koenens Død, hvortil han svarede var der nogen Aarsag i hendes Død \var/ det hende selv, han veed det ikke, den/n/e Samtale skeede imellem dem bag Huusene bemelte Tiid, og var ingen andre tilstæde ved den første Samtale om Konens Død, men da der blev handlet om Gaarde Kjøbet var Broderen Berge Pedersen Sletten nærværende tilligemed Erich og Johan/n/es Hielmtved og Siur Herland. Willum sagde at han ej ville sætte Gaarden høyere for hans Børn om de ville indløse den. Siden den Tiid er der ej bleven talt viidere om Gaarde Kjøbet og naar Willum vil vedblive den, tragter Vidnet ej viidere derefter. For 6 Aar siden har Vidnet tjent \2 Aar/ hos Broderen Willum og da levede han aldeeles kjerlig og samdrægtig med Koenen, siden har Deponenten været i Besøg hos ham et halvt Aar førend Koenen døde og da hørte han ej heller til nogen Usamdrægtighed med hende.

da han intet viidere vidste til Oplysning blev [han] afskeediget og fremkom

13de Vidne Berge Pedersen Sletten Willums Broder, der aflagde Eed og forklarede at da hans Brødre Willum og Steffen stoed og taltes sam/m/en bag ved Huusene bemelte Tiid kom Vidnet gaaende dertil og hørte at Willum sagde at det han var ild imod Konen var han

nød til, dernest hørte han og at Willum blev eenig om at *at sælge sin Gaard til Broderen Steffen men ikke hvad han skulle give derfore ej heller det Tilføyende hvad enten det bliver saa eller saa, han hørte hverken at Broderen Willum havde det Forsæt at rejse bort eller at han til kjende gav nogen Aarsag hvorfore han ville sælge Gaarden, da han ej var tilstæde ved den/n/e Samtale imellem begge hans Brødre uden da han 2 gange gik dem forbie at bringe Øl til Erich Hielmtved og de andre Mænd som laae ude paa Marken ved en Bakke i Nærheden derved. Ved den/n/e Lejlighed talte Vidnet ej med Broderen Willum om han havde været Aarsag i Koenens Død formedelst at Vidnet var oprørt af Harme over den/n/e Begivenhed, men 8 Dage derefter spurgte Deponenten Willum derom og da svarede han nej han havde ikke været Aarsag derudi. For 4 á 5 Aar siden tjenede Vidnet hos Broderen Willum og mærkede da ikke til nogen Uforligelighed med Konen undtagen eengang at Konen havde sagt Willum at hun havde {taget} taget af de Penge som var bestemt til at betale Skatten med, da forlangte Willum Nøgelen til Kisten og da hun ej ville levere den trak han den med Magt fra hende og imedens han oplukkede Kisten bankede hun ham i Ryggen med knyttet Næve, hvorpaa

1775: 261b

Willum efter at have efterseet Pengene i Kisten vendte sig om og sloeg hende et Slag med Haanden over Skuldren, hvorpaa hun sagde der skal aldrig blive Mand af ham saalænge hun bliver i Hob med ham, og siden beklagede han sig iblant at hun forødede hans Gods. Ellers har Vidnet ej hørt viidere til deres seenere Usamdrægtighed end et Bøygde Rygte og at Willum klagede over hendes slette Huusholdning
og da ingen havde viidere at tilspørge Vidnet, blev han afskeediget.

Da det var langt ude paa Aftenen Klokken 9 Slet udsættes Sagen til i Morgen.

Dagen Nestefter vedvarede Udsættelses Tinget med sam/m/e Laug Ret og fortfoer Tings Vidne Sagen imod Willum Pedersen Sletten.
Først blev fremkaldet paa nye 12te og 13de Vidner til Confrontation, men da Steffen Pedersen var hjem rejst blev efter Rettens Foranstaltning sendt Bud til ham paa nye at indfinde sig og imidlertiid beroer saadant til hans Tilbage komst.
derpaa blev fremstillet
14de Vidne Ole Johan/n/esen Storoxe der sagde ej endnu at have været til Confirmation men er 18 Aar gam/m/el og var i Tjeneste hos Willum Sletten da hans sidste Hustrue døde.
Actor begjerede at dette Vidne uden at eedtages maatte vorde afhørt og formanes til saadan sandfærdig Forklaring som det siden med Eed kand bekræfte naar det er confirmeret. hvorpaa han forklarede at den Nat at Willums sidste Koene døde blev Vidnet, der laae i Boen og et andet Værelse, af Willum befalet at gaae til Hopland til Konen Marithes Forældre at tilsiige dem at hun \havde/ en Spreng paa sig /: det er at siige en hæftig Sygdom, hvilket han og gjorde, {men} ved Tilbage komsten derfra til gaarden Sletten traf han Willum sin Husbonde uden for Huusene da han sagde at Konen allereede var død og bad Vidnet strax at gaae til gaarden Hielmtved at beede Beboerne der at kom/m/e til Sletten for at lægge Konen frem paa Liigstraa, der og skeede, Da Vidnet kom til gaarden Sletten og fik den/n/e sidste Befaling at hente Beboerne paa Hielmtved var Willum bedrøvet og græd meget. Willum blev tilstæde paa gaarden Sletten da Konen var død undtagen Fredagen derpaa da Lensmanden og neste Søndag derefter da Besigtelsen og Forhøret blev holden da Willum var gaaet bort derfra begge gange noget tilforn. Vidnet veed ikke om Willum laae hos Koenen den Nat hun døde eller ej, da han i de sidste Tiider \at/ hun levede iblant laae inde hos hende i Stuen og iblant

fra hende i Boen, de forrige Nætter laae Børnene inde i sam/m/e Stue med Moderen, men den Nat at hun døde havde hun selv redet Sængen til de 2 ældste at ligge i Boen hvor Vidnet var, men det yngste Barn havde siden Pintze Dag været paa Hopland hos Moderens Forældre. Fra den Tiid at Vidnet kom i Tjeneste hos Willum ved Kyndelsmisse Tiid indeværende Aar har Vidnet ej seet Willum slaae Koenen men hørte vel at de iblant var i Skjænderie sam/m/en og Ordvexling og naar Konen iblant ville have noget udrettet svarede Willum hende lad din Tøs gaae.

hvorefter han blev dimitteret og frem kom

15de Vidne Anne Johan/n/es Dotter Storxe nest forrige Vidnes Søster, der aflagde Eed og forklarede at have været i Tjeneste hos Willum Sletten fra Fardag om Vaaren 1774 indtil 3 Dage efter Hellig 3 Konger 1775, da hun blev afløst ved hendes Broder nest forrige Vidne. Ved Høste Tiiden 1774 saae Vidnet Willum slaae Konen Marithe et Slag af en Kjep over Armen efter foregaaende Skjænderie i Anledning af at Konen havde staaet uden for Dørren at lyde efter en Samtale imellen Willum og Vidnet, da dette Slag var givet Konen blev Vidnet forskrækket og gik bort uden at høre eller see hvad der siden passerede, adskillige andre gange har Vidnet hørt \dem/ i Mundklam/m/er at de vare vrede paa hinanden trodsige og ej ville give efter paa nogen af Siiderne. Formedelst Bøygde Sladder og Vas forloed Vidnet Tjenesten i Utiide forbemelte Tiid og benegtede hun i Øvrigt de andre Vidners Udsiigende i Henseende til hende selv som en ugrundet og urigtig Fortelling og Mistanke af Koenen. {da hun ej vidste} Den Dag at Lægde Konen blev begraven havde Konen et hastig Anfald af Besvimelse saavelsom en anden gang og desuden adskillige andre gange fandt sig svag deraf i en mindre grad og fortalte

1775: 262

Konen selv at have haft slig Sygdom fra den Tiid hun var i Forældrenes Huus, og var intet Skjænderie nyelig foregaaet disse 2 gange at hun havde de stærke Anfald deraf, Manden hjalp hende begge gange til Rette og den sidste gang over faldt dette Anfald hende i Ildhuuset hvor de fandt hende liggende i Afmagt ved Hjemkomsten fra Korn Skuren Den Dag at Lægde Koenen døde var Vidnet bortrejst at hente Kul Aftenen tilforn og kom ikke tilbage førend neste Aften da hun var død, bemelte Lægde Koene var ved Vidnets Bortrejse paa Beenene men klagede over at være svag, det hun desuden ofte var i en høy Alder.

Da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare blev hun dimitteret og fremstoed

16de Vidne Anders Bastesen Mychelthun, der aflagde Eed og forklarede Fredagen efter at Willum Slettens Koene døde at have fulgt Lensmanden Johan/n/es Knudsen Schare tilligemed Ole Olsen Lille Oxe til gaarden Sletten for at besigte det døde Legeme og bemærkede da Vidnet derpaa en liden blod stribet Flek paa høyre Siide af Næsen, en liden Prik paa Næsen af Størrelse som et Knappe Naale Hoved og en blaa Flek paa venstre Siide ved Tindingen nest ved Haargangen af Størrelse som en Tom/m/el Finger, men i Øvrigt blev han ej var mindste viidere Skade derpaa

og derefter blev dimitteret. derpaa fremkom

17de Vidne Ole Olsen Lille Oxe der aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nest forrige med det Tilføyende at Willum ej var tilstæde paa Gaarden Sletten da de der besigtede den døde Kone, hvilket og nest forrige Vidne tillige paa nye forklarede i Øvrigt vidste han intet til Oplysning uden et løst Bøyde Rygte og blev dimitteret.

18de Vidne Erich Bergesen Seim der aflagde Eed og forklarede at have været tilstæde paa Gaarden Sletten Søndagen nestefter at Willums Koene var død da de 2 Feltskjerer vare at besigte hende og bemærkede han da paa det døde Legeme sam/m/e Skade og Saar som af 1te Vidne er berettet undtagen det Hul paa Halsen tet under Hagen, og loed det til at de øvrige Saar vare revne med Negle. Den 13de og 14de Octobris 1774 var Vidnet lejet af Willum

Sletten at fare til Byen og fortalte da Willum Vidnet at hans Kones {Forældre nyelig} Moeder og Søster nyelig havde været hos ham paa gaarden Sletten at formane ham til Samdrægtighed \med/ Koenen og at skille sig med Tøsen, da Willum sagde at have sagt til dem jeg har tillavet en Stok og hvis de ikke strax gaaer bort skal jeg dermed stryge dem godt, hvorefter de vare glade at de gik, viidere spurgte Willum Vidnet om han ikke vidste noget Raad hvor ledes Ægtefolk kunde blive skildte af naar de ej kand forliiges, og da Vidnet ej vidste dertil noget Raad spurgte Willum ham end om man sloeg Folk eller Fæe i hjel uden at nogen kunde vidne derom, meener Du nogen skulle gjøre mig noget derfore? derefter sagde Willum om sin Kone Marithe at den Ulykke som skeer imellem os er hun selv Aarsag i, det er det hun stræber efter og svoer derpaa at han ikke skulle leve et Aar med \hende/ og det kand og blive meget mindre, jeg lever i stoer Jam/m/er og Elendighed med hende og kand umuelig udstaae det længer, tillægger nogen mig Beskyldning derfor, skal de selv beviise det, og i Øvrigt klagede han over hans Kone at hun forødede hans Gods

og da han ej vidste meere til Oplysning blev han dimitteret efter at være sit Udsiigende forelæst og derpaa fremstillet

19de Vidne Johannes Olsen Houchaas der aflagde Eed og forklarede at da han ved Hellig 3 Konger dette Aar var i Byen i Følge med Willum Sletten og Tøsen Anne Storoxe bad Willum ham paa Hjemvejen at han ville gjøre ham den Tjeneste at kom/m/e til at ligge hos \hans/ Kone Marithe og opgav ham et Middel dertil naar Konen gik i Fjøsen da han selv ville passe dem op og lovede Willum herfore at give ham 6 Rdlr. Om Vaaren 1774 ved Kyndelsmisse Tiid var Vidnet i Arbejde paa Gaarden Sletten og da hørte Willums Koene beklage sig at Manden Willum havde slaaet hende og taget Moedet fra hende og der hos lovet at tage Livet af hende, hvilket skeede førend Piigen Anne kom der i Tjeneste. Bemelte Willums Koene har adskillige gange fortalt Vidnet at hun undertiiden var anfalden af Spræng eller Besvimelse og det førend hun kom i Ægteskab med Willum saavelsom og siden.

Da han ej vidste meere til Oplysning blev han dimitteret og frem kom

20de Vidne Brithe Knuds Dotter Kidenæs, der aflagde Eed og forklarede at i Maji Maaned dette Aar sendte Willums Koene Bud efter Vidnet med Willums ældste Dotter og bad at hun ville kom/m/e ned til hende at ligge hos hende da hun ej torde ligge allene naar Manden var hjem/m/e, men Vidnet havde ikke Lejlighed dertil og derfore kom der ikke, hvilket skeede 5 á 6 Uger førend hun døde.

1775: 262b

3 á 4 Uger derefter nemlig kort for sidstl: Pints Dag var Vidnet hos Willums Koene for at bage Brød og klagede hun da over at hun ej selv kunde bage efterdie hun havde Ont over Skuldrene formedelst de mange Hug \hun/ havde faaet af Manden dog uden at siige naar sam/m/e skeede, og ønskede hun derhos at hun ej maatte kom/m/e til at bage oftere.

da hun ej vidste viidere til Oplysning blev hun dimitteret og fremkom

21de Vidne Ole Olsen Espeland der aflagde Eed og forklarede at sidstl: \Hel: 3 K:/ var Willum Sletten hos Vidnet paa gaarden Espeland og sagde om hans Kones paarørende paa Hopland at naar han ikke kunde være i Fred for det onde *onde Bøygde Rygte de havde paaført ham skulle {skulle} han eengang kom/m/e dem igjen,

og da han ej vidste meere til Oplysning blev han dimitteret

22de Vidne Ole Baarsen Nordre Lie Præstens Medhjelper i Seim Sogn aflagde Eed og forklarede at ved sidstl: Hellig 3 Konger dette Aar indfandt Vidnet tillige med den anden Medhjelper Siur Echeland sig paa gaarden Sletten efter Budsendelse fra Willum og i Anledning den Instrux de haver af Præsten at søge at forlige \Ægte/ Folk som kom/m/e i Ueenighed samt det Bøyde Rygte der gik om Willums Uforligelighed med hans Koene. Willum laae da til Sængs og var sygelig og sagde til Vidnet jeg lever nu i Fred og Roe i mit

Huus men kand ej bestaae for Bøygde Sladder, derpaa tilspurgte Vidnet Konen Marithe hvad hun havde at klage over Willum, hvortil hun svarede han har været haard og stræng imod mig, men i sær siden Tøsen Anne Storoxe kom i deres Tjeneste, hun syntes de holdt formeget tilsam/m/en Willum klagede over at Konen havde slaget ham og det lader ilde, dette tilstoed Koenen og sagde jeg har været ung og ufornuftig til denne Tiid, men jeg skal tage mig bedre i Agt herefter. Viidere tilspurgte de Tøsen om hun havde noget at klage over hendes Husbonde at han havde begjeret noget ulovligt af hende, hvortil hun svarede nej, hun havde ej heller noget at klage over Madmoederen ej heller den/n/e over hende. Vidnet formanede derpaa Willum saavelsom Koenen til indbyrdes Samdrægtighed derefter, det de begge lovede og toeg Vidnet og Siur i Haanden derpaa. Willum sagde derpaa af egen Drift uden dertil at være anmoedet \enten/ af Vidnet og Siur eller Koenen, nu skal Tøsen strax gaae for at forebygge Bøygde Snak, siigende har hun forbrudt sin Løn bør \hun/ ej have noget, men har hun ikke det, bør hun faae den, derefter forloed Vidnet og Siur Willum og hans Koene i Venskab og Forligelse, det de siden berettede Præsten og har ikke efter den Tiid hørt til nogen nye Usamdrægtighed imellem dem.

Da han ej vidste viidere til Oplysning blev han afskeediget

Actor anmeldte endnu med mundtlig Varsel at have indstevnet under Lovens Faldsmaal Anne Peders Dotter Sletten for liigeledes at aflægge eedeligt Vidnes byrd i den/n/e Sag og blev da fremstillet

23de Vidne Anne Peders Dotter Sletten Willums Søster der aflagde Eed og forklarede for 6 Aar siden at have tjent hos Willum Sletten og da var der adskillige gange Trette og Skjænderie imellem ham og Konen eengang havde et af Børnene bandet, hvor fore Willum tugtede det og gav det et Par Slag af en Buske over Haanden, kort derefter kom Konen Marithe ind i Stuen og hørte Barnet græde derover, og da hun fik høre at han herfore havde slaget barnet blev hun vred toeg Busken og dermed sloeg Willum over Haanden, siden bebrejdede hun ham at han havde elsket sin første Koene meere og bandede ham, hvorpaa han lagde sig at græde Efter et Aars Forløb forloed Vidnet Broderens Tjeneste og har ej siden hørt om deres Usamdrægtighed uden et Bøygde Rygte og at Villum har beklaget sig at hun forøde hans Gods

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev hun dimitteret.

1775: 263

12te Vidne Steffen Pedersen Sletten blev atter fremkaldet til Confrontation i Anledning 13de Vidnes Forklaring det Willum skulle have sagt at jeg var ild imod Konen var jeg nød til, men Steffen vedblev at der ej blev nævnet af Willum at han var ild imod hende men passerede saaledes som forhen af Vidnet er forklaret, og vidste Vidnet ikke hvorledes Willum forstoed hans Tiltale Gud naade Dig at Du gjorde slig Gjerning, men Deponentens Tanke var at han havde qvalt Konen som Bøygde Rygte gik og forklarede Willum sig hverken da eller siden tydeligere om Tildragelsen ved Konens Død. I Øvrigt vedblev han i alt sin forrige Forklaring

Berge Pedersen blev ligeledes atter frem kaldet til Confrontation herom og vedblev i alt sit forrige Udsiigende i den/n/e Henseende.

Actor som ansaae det ufornøden at opholde dette Tings Vidne efter det nu ude blevne syge Vidne Karie Svends Dotter Seim, hvis Mand som 1te Vidne allereede har aflagt sit Provemaal og formoedentlig intet andet kand vidne end af ham forklaret er, begjerede Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt for til Stiftet at indsende

Hvad den udeblevne Medhjelper Siur Echeland angaaer, da saafremt han af sin dødelige Svaghed skulle blive restitueret skal Actor strax ved Lensmanden og 2 lovfaste mænd besørge

hans skriftlige eedelige Vidnesbyrd aflagt for derefter til høy bemelte Stæd at frem sende og ellers indberette i fald bemelte Mand ved Døden skulle afgaae.

Hr: Lt: Ravn, som fornam at intet af dette Tings Vidne til Overbeviisning om det paasigtede er udkom/m/en reserverede Soldaten Willum Pedersens Regres for tilføyede Tort og Tiids Spilde.

Eragtet

Tings Vidnet bevilges sluttet og Actor beskreven meddeelt.

Udsættelses Ting for Arne Skibreede 1775

Anno 1775 den 28de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Alverstrøm/m/en til et Udsættelses Ting for Arne Skibreede og betjent af Sorenskriveren og forbemelte Laug Rettes mænd af Alenfith Skibreede, da der udi Sagen anlagt af Sr: Diederich Adolph von Ely imod Niels Olsen Houland blev afsagt saadan

Dom

Efterat Citanten den 4de Novbr: 1774 har ladet udsiige Niels Olsen Houland til Ryddig gjørelse for sig som Ejer og Fraflyttelse neste Far dag derefter hans ved Bygsel Seddel udgiven af forrige Ejer Justitz Raad Gartner under 31te Octobris 1769 tilbygslede Brug udi Gaarden Houland imod at tilbagebetale ham den derfore efter Bygsel Seddelens Udviis udgivne Bygsel med 4 Rdlr har den indstevnte derimod paastaaet tilbage betalt 19 Rdlr som han derfore til Bygsel skal have udgivet og ej førinden villet fraviige Gaarden. Derom er fra \Ole/ Niels\en/ Houlands Siide ført 3 Vidner, der eensstemmig forklare at afg: Justitz Raad Gartner i deres Nærværelse blev accorderet om Nitten Rigsdaler Bygsel herfore som af den indstevnte i deres Paasyn blev ham betalt; {Da nu Justitz Raad Gartner,} men som disse 3 Vidner ere den indstevntes nærmeste paarørende nemlig hans Fader, Stif Søn og Stif Dotters Mand ere de for villige Vidner at ansee og i Stæden for Beviis virker ikkun min(?) Formodning. Da nu Justitz Raad Gartner, som ellers ved Benegtelses Eed burde fra sig lægge slig Formodning, ved Døden er afgangen, er det intet andet Middel tilbage end at Lejlændingen ved Eed opfylder det manglende i Beviisligheden.

Thi Kjendes herved og Dømmes for Ræt naar indstevnte Niels Olsen Houland til neste Ting i Citantens lovlige Tilkaldelse inden Retten aflægger Eed det han til afg: Justitz Raad Gartner

1775: 263b

virkelig har udgivet i Bygsel for dette hans Brug Nitten Rdlr bør Citanten til ham erlægge bemelte 19 Rdlr imod at han ryddiggjør Gaarden Houland og Processens Omkostning være ophævet, men der \til/ den indstevnte saadant forsøm/m/er eller ej trøster sig denne Eed at aflægge, bør han for Citanten ryddig gjøre Gaarden imod at erholde tilbage den i Bygsel Seddelen ommelte Bygsel med 4 Rdlr og oprette ham Søgemaalets Omkostning med Fiire Rdlr. At efter kom/m/es til bestemte Tiid naar den/n/e Dom 15 Dage forud er forkyndt under lovlig Adfærd.

hvorefter Udsættelse Tinget blev ophævet.

1775

- - - - - - - - - -

1776

Del E av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

(1776: 263b)

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1776

Anno 1776 den 7de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Sartors Skibreede paa Tingstædet Tøsøen og Retten betjent af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting dertil opnævnte 8 Laug Rettes Mænd som her foran f: 241 ere anførte undtagen at i Stæden No: 2 Niels Johan/n/esen Øvre Golten sad Jens Christensen lille Sangolt, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed for Laug Manden. Ved Tinget var til stæde Kongel: May:ts Foged Hr: Cristen Heiberg Lensmanden og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort følgende Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve

1. Forordningen om det stemplede Papiirs Brug af 27de Novembris 1775.
2. Forordningen af 7de Decembris 1775 at ingen maae tilegne sig Forkjøbs Ret til strandet Vrag og Gods.
3. Forordningen af 14de Decembris 1775 at til Ægteskaber i forbudne Leed herefter ligesom forhen skal søges Bevilling
4. Forordningen af 2den Januarii 1776 om Danske Speciers Udmyntning og Cours
5. Indføds Retten af 15de Januarii 1776.
6. Forordningen af 15de Februarii 1776 om hvad der bør iagttages med Ansøgninger om Betjeninger og Bestallinger derpaa i Henseende Indføds Retten
7. Forordningen om Indelandske Skibs Byggeriers Opmuntring og Forfremmelse dateret 18de Martii 1776.
8. Fornyet Forbud imod uberettiget Handel paa Grønland af sam/m/e dato.
9. Placaten af 18de Martii 1776 ang: visse Anordninger til contrabande og ufortolde Vahres Indsnigelse at hemme.
10. Fornyet Forbud imod uberettiget Fiskerie og Handel omkring og paa Island dateret 1te April 1776.
11. En Skrivelse fra Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Hr: Fogden Heiberg at hos den/n/e sidste kand erholdes stemplet Papiir imod Betaling dateret 30te Aprilis 1776.

Derneste frem kom til Publication følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Landraa den 7de Octobris 1775 efter afdøde Mand Engel Olsen Landraa.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Nippen den 27de Martii 1776 efter afdøde Mand Jens Johannesen Nipen.
3. Et ditto efter Anders Olsen Moevigen af 28de sam/m/e Maaned
4. Et ditto efter Koenen Magelie Ivers Dotter Mitzøen af Herløe Skibreede af 27de Novembris 1775.

Hr: Fogden Heiberg i Anledning af en fra Almuen i Fielde Sogn til Stiftet indgivne Ansøgning om at Schaalevignæsset maatte blive bestemt til Fiske Tiende Stæd i Stædet for Bratholmen og Stiftes Skrivelse af 12te Martii sidstleden begjerede at Almuen saavelsom Tiende Ejeren Sr: Christie maatte tilspørges om det første Stæd for begge Parter til Tiendens Ydelse er beqvemt.

Saavel Kirke Ejeren Sr: Christie som samtlige tilstædeværende tingsøgende Almue svarede hertil at Schaalevignæsset var det allerbelejligste Stæd til al Fiske Tiendens Ydelse \for Fields

Sogn/ saavel af Som/m/er som Vinter Fiskeriet baade for stoere og smaa Fartøyer og indstillede Almuen tillige at dette maatte blive det eeneste almindelige Tiende Stæd for Sunds Sogn og følgelig for det heele Skibreede, da det ligger {….} liige i Vejen hvor alle

1776: 264

Fartøyer fra heele Skibreedet maae passere forbie ved at frembringe Fisken til Byen.

Nye Sag

Sr: Henrich Christie imod Jacob Pedersen Agotnes.

Sr: Henrich Christie anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Jacob Pedersen Agotnes at liide Dom til Fiske Tiendes Svarelse af ½ Tønde og 7 Kander Tran, som han sidstl: 12te Xbr: frembragte til Bergen uden deraf i Forvejen til Citanten som Kirke Ejer at have aflagt den paabudne Tiende, med 2 mrk 4 s og erstatte denne Rettergangs Omkostning.

Jacob Pedersen Agotnes mødte og tilstoed at have frembragt til Byen den paastevnte qvantite Tran den ommelte Tiid uden deraf til Citanten i Forvejen at have betalt Kirkens Tiende, det han formeente at være befriet for da han ved hans Nærværelse i Byen nest forrige gang paa Fiske Bryggen var bleven sagt at af den Tran som blev virket af den om Sommeren og uden for det stoere almindelige Vaar Fiskerie fangne Fisk burde {si} ej til Præst og Kirke Ejer ydes nogen Tiende, men at den fulde Tiende deraf tilfaldt Forpagterne af Konge Tienden, og derfore have han deraf ved Fiske Tiende Bryggen i Byen betalt den fulde Tiende {deraf}, saa at han for Citantens Tiltale forventer at vorde befriet.

Sr: Christie kunde ej begribe hvor Forpagteren af Konge Tienden kunde indbilde den indstevnte saadant, da det ej allene ved Rescriptet af 1703 udtrykkelig er fastsadt at Kirken og Præsten nyder Tiende af den Fisk der føres til Byen uden Undtagelse, men endog Cancelliets Resolution af 2den Julii 1774 udtrykkelig siiger at Forpagterne ej bør oppebære Kongens Tiende førend Kirkens og Præstens Tiende er betalt med mindre han uden Lov og Dom selv vil staae til Ansvar derfore, og den Tran Tiende som nu omtvistes kand ej hentydes til Torve Fisk og altsaa formoeder han at denne Indvending af den indstevnte ej kand komme i Betragtning, men indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilfindes at betale den paasøgte Tiende med 2 mrk 4 s og denne Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr.

Indstevnte Jacob Agotnes henholdt sig til sit forrige og indloed Sagen Dom.

hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovens 2 – 22 – 2den og 3die \og 4de/ articler lyder at Tienden af Fisk bør svares som sædvanlig været har \til vedkom/m/ende selv/ og deeles i 3 liige Deele imellem Kongen Kirken og Præsten uden nogen Undtagelse, og derfore kand den Ret som Forpagteren af Konge Tienden uden for Loven tilægner sig ej betage Citanten den Ret ham som Kirke Ejer efter Loven tilkommer, men det maae blive den indstevntes egen Sag at henholde sig til Forpagteren af Konge Tienden om denne af ham noget formeget og urettelig har oppebaaret.

Thi Kiendes og Dømmes for Ret at indstevnte Jacob Pedersen Agotnæs bør til Citanten udreede den paasøgte Tiende med 2 mrk 4 s og denne Rettergangs forvoldte Omkostning med Toe Rigsdaler. at efterkom/m/e inden 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Daniel Andersen Hagenes til Søren Steffensen Næsse paa hans Myntlingers Vegne stoer 20 Rdlr mod Pant i gaarden Hagenes dateret 4de Octobris 1774 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 7de Maji 1776 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 8de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

6. Et Skjøde udgiven af Ole Johan/n/esen Tønnevig til Aamund Olsen paa 2 Pund og 20 2/5 Marker Fiskes Leje i Gaarden Tønnevig for 60 Rdlr dateret 7de Maji 1776.

1776: 264b

7. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hille i Sundhordlehns Fogderie den 23de Julii 1773 efter Johannes og Salomon Johannessønner hvorved Farfaderen Ole Johan/n/esen Tønnevigen er tilbage falden den Anpart i Gaarden Tønnevig som de afdøde havde arvet efter deres Foermoder ved Skifte paa Gaarden Tønnevig forrettet den 5te Augusti 1771.

8. Et Skjøde udgiven af Niels Nielsen Landraae som Laug Værge for Enken Karie Niels Dotter Landraae til Hendrich Nielsen paa 20 5/6 Marker Fiskes Leje i gaarden Landraae for 39 Rdlr dateret 7de Maji 1776

9. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Ingebrigtsen Telle til Anders Olsen paa 12 Marker Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Koursland dateret 7de Maji 1776 med Revers.

10. En ditto udgiven af ditto til Knud Jonassen paa liige Skyld i samme gaard af sam/m/e dato med Revers

11. En ditto udgiven af Knud Monsen Øvre Golten til Erich Larsen paa 5 Marker Smørs Leje i Gaarden Humelsund af sam/m/e dato med Revers

12. En ditto udgiven af Ole Øriansen Nore Biørøen til Jacob Andersen paa 9 Marker Fiskes Leje i Gaarden Nore Biørøen dateret 8de Maji 1776 med Revers.

13. En Odels Lysning udgiven af Grim Olsen Telle paa hans Myndtlings Niels Nielsen Nipens Vegne til 4 Spand Fisk i gaarden Nipen og 2 ½ Spand Fisk i gaarden Telle dateret 8de Maji 1776.

14. En ditto udgiven af Willum Michelsen Telle paa hans Hustrue Marthe Mons Dotters Vegne til 1 Vog Fisk i gaarden Nipen af 8de Maji 1776

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Finderne af det ved Lochøen bjergede Skibs Vrag

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Finderne og Bjergerne af det ved Gaarden Lochøen den 7de Januarii afvigte Aar fundne Skibs Vrag nemlig Finderne Johannes Olsen, Niels Monsen og Peder Olsen alle fra Gaarden Lochøen og Bjergerne Joen Tostensen, Thomas Rognaldsen og Endre Andersen de 3 sidste tjenende hos Hans Krohn paa Lochøen, hvilken sidste tillige er indkaldet i Henseende de af ham anvendte Omkostninger ved Vragets Bjergning, at liide Dom for hvad dem af dette Vrag kand til falde.

Finderne Johannes, Niels og Peder Lochøen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og Sr: Hans Krohn loed ved Lensmanden fremlevere en Regning for sig og Tjenere som Bjergere der er indtagen og er af følgende Indhold.

Citanten i Rette lagde derpaa den under 7de Januarii 1775 over dette Vrag holdte Besigtelses Forretning saavelsom Auctions Forretningen derover af 15de Februarii dette Aar, som han begjærede Acten i sin Tiid vedhæftet Tilsidst fremlagde han en Beregning over alle til dette Vrags Bjergning og Besigtelses og Auctions Forretningerne derover medgangne Omkostning, hvorudi tillige er ind dragen forbemeldte Regning fra Sr: Hans Krohn, stoer 36 Rdlr 64 s der her indtages saa lydende og derefter indloed Sagen Dom med Indstillende hvorledes Beløbet

af Vraget til de medgangne Omkostninger bør reparteres da disse sidste langt overgaaer det første, saa at intet bliver til overs hverken for Hans Kongel: May:ts Casse eller Finderne
Finderne havde intet til Sagen at svare da deres ringe Bjergnings Løn i Regningen er anført som de paastoed sig forlods tilkjendt og de i Øvrigt intet viidere deraf kand vente at nyde.
hvornest Sagen blev optagen til Doms.

Nye Sag

Hr: Nathanael Sunde imod Mons Stephensen Bukken

Procurator Sr: Randulff mødte for Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Hr: Nathanael og fremlagde skriftlig Stevning af 12te April dette Aar imod gjæstgiveren udi Bukken Mons Steffensen der er saa lydende.
Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd

1776: 265

Peder Knudsen og Michel Olsen Tøsøen i relation til Paategningen.
Pr: Randulff fremstillede Vidnerne Knud Simonsen Tøsøen, Halvor Tøsøen og Johannes Tøsøen som han bad admitteret til eedelig Forklaring om de ikke den i Stevningen ommelte Tiid havde tilsagt den indstevnte at fra flytte det omstevnte Huus fra Præstegaardens Grund? der paa fremstoed

1te Vidne Knud Simonsen Tøsøen, der aflagde Eed og svarede til det fremsadte Spørsmaal joe at det forholder sig i alt som omspurgt og svarede da Mons i Bukken at han nærmere ville tale derom med Præsten og ventede at det der efter kunde kom/m/e i Rigtighed og Huuset blive staaende. dernest fremkom

2det Vidne Halvor Nielsen Tøsøen, der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med 1te Vidne.

3die Vidne Johannes Rasmusen Tøsøen aflagde Eed og forklarede liigeledes eensstem/m/ig med de forrige Vidner.
Da den indstevnte ej møder begjerede Pr: Randulff ham laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Mons Steffensen Bukken gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at tilsvare Sagen.

Nye Sag

Hr: Nathanael Sunde imod Opsidderne paa Børnæs

Procurator Sr: Randulff mødte for Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Hr: Sunde tilkjendegivende at bemelte hans Principal ved skriftlig Stevnemaal til dette Ting havde indkaldet Niels Johannesen og Ole Nielsen Nedre Børnes fordie de paa egen Haand imod Citantens Vilie af hans Fæehuus skal have udtaget endeel af Citanten vel beføyet indsadte Creaturer derom at høre Vidner Halvor Nielsen Tøsøen og Johannes Rasmusen ibidem som stevnte og som godvillig mødende Knud Simonsen Tøsøen. Stevne maalet blev produceret dateret 12te April sidstl: og blev oplæst i Retten saa lydende.
De indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Pr: Randulff begjerede Vidnerne afhørte og tilspurgt 1. om ikke Vidnerne i Augusti Maaned afvigte Aar havde efter de indstevntes Forlangende indfundet sig hos Citanten for at tilbage forlange de Creaturer som Citanten havde ladet indsætte i sin Fjøs eller Floer 2. om ikke Citanten dertil svarede joe naar de ville betale den af bemelte Creaturer foraarsagede Skade item om ikke de indstevnte negtede saadant 3. om ikke de indstevnte alligevel loed udtage Creaturerne af Citantens Fjøs, hvor de vare indsadte og det imod hans Vilie 4. om

Fjøsen var lukket med Laas eller Laage, hvorledes de kom derind om nogen oplukkede for dem eller om de selv trængede sig ind i Fjøsen og paa hvad Maade 5. hvormange og hvad Slags Creature de af Fjøsen udtoed.

De indstevnte frem lagde en skriftlig Contra Stevning, der i Retten blev oplæst og er af saadan Indhold.

Pr: Randulff for Hr: Sunde vedtoeg Forkyndelsen indstillende i Øvrigt hvorvidt de tilstevnte Contra Vidner kunde admitteres i fald enten de frem sættende qvæstioner eller af deres Forklaring skulle befindes at de sigtede til at infringere Hoved Citantens Vidner da disse ej ere kaldte til Vedermæle, imidlertiid begjerede han at Hoved Citantens Vidner først maatte admitteres til Forklaring paa de frem satte qvæstioner.

der paa blev fremstillet

1te Vidne Knud Simonsen Tøsøen, der efter at Eedens Forklaring af Lovbogen var forelæst samtlige Vidner, aflagde Eed og svarede til 1te qv: joe til 2den qv: Vidnet talede ikke med Hr: Sunde selv men med hans Kone Madame Sunde, der viiste dem til Forpagteren, da de kom til den/n/e gik han ud fra

1776: 265b

Vidnet blev ude en Stund og som Vidnet kunde fornem/m/e havde imidlertiid talt med Præste Konen derom, da Forpagteren kom tilbage sagde han at naar Børnes Mændene ville betale en ringe Ting 4 mrk 8 s omtrent skulle deres Creaturer blive dem løsladte, hvilket Børnæs Mændene ej ville beqvemme sig til men \Niels/ sagde til Forpagteren jeg har gjort dig saameget godt tilforn, derpaa sagde Vidnet til Forpagteren du faaer kom/m/e hen at lukke Fjøsen op saa de kand faae Creaturerne ud, hvor til han svarede nej jeg følger Dokker ikke at lukke op, der er ikkun en liden Nab eller Klure i Dørren til og de kand lukke den op hvem som vil, og er saadan Nab eller [Klure]? en almindelig Lukkelse for Fjøs Dørre i Almindelighed her i Egnen til 3de qv: joe uagtet at Forpagteren ikke ville følge med gik de indstevnte hen til Floeren gik ind løste deres Creaturer og toeg dem med sig Vidnet og Halvor og Johan/n/es Tøsøen var i Følge med da \de/ indstevnte gik hen til Fjøsen at udtage deres Creaturer, men Vidnet og disse Mænd blev staaende et Stykke derfra ude paa Marken for at tilsee at Creaturerne ej skulle gaae i Ager og Eng naar de kom ud. til 4de qv: er nys foran besvaret til 5te qv: 12 voxne For Creaturer og syntes endeel af dem at have begyndt at faae Skade i deres *Jver (Juer?) fordie de ikke vare bleven melkede, Paa viidere Tilspørgende forklarede Vidnet at de indstevnte for ham havde tilstaaet for Hr: Sunde at være bleven tilsagt saasnart deres Creaturer vare indsadte men derhos formeent at melke dem

2det Vidne Halvor Nielsen Tøsøen aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe men han blev staaende i Kjøkkenet paa Præstegaarden uden at tale med Præsten eller hans Kone indtil 1te Vidne Lensmanden Knud Tøsøen kom ud af Præstens Stue og sagde at Præste Konen havde viist ham til Forpagteren, hvorefter Vidnet tilligemed Lensmanden og Johan/n/es Tøsøen gik ind i Borstuen til Forpagteren. til 2den qv: provede han eensstemmig med 1te Vidne med den Forskjel at Forpagteren først paastoed 8 s for Stykket af de indsadte Creaturer, men da han havde været ude en liden Stund og kom tilbage nedsadte han det til 6 s for Stykket. I Øvrigt provede han til \de/ følgende qvæstioner i et og alt eensstemming med 1te Vidne.

derpaa fremkom

3die Vidne Johannes Rasmusen Tøsøen aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med 2det Vidne.

De indstevnte tilstoed selv for Retten at have faaet Bud fra Hr: Sunde saasnart Creaturerne vare indsatte.

Contra Citanterne fremstillede derpaa som

4de [Vidne] Johannes Knudsen Øvre Børnæs der aflagde Eed og forklarede at Creaturerne fra Nedre Børnes stedse have gaaet i Udmarken som støder til Præstegaarden uden noget derimellem værende Deeler Gaard eller Gjærde og derfore for begge disse angrændsende Gaarder er tilfælles, men Vidnet er uviidende om paa hvilket Stæd i Udmarken Creaturerne fra Nedre Børnæs gik, da de i det paastevnte Tilfælde ere optagne paa Præstegaarden.

derefter fremkom som

5te Vidne Brithe Niels Dotter stoere Sangolt, der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forrige Vidne med det Tillæg at denne Udmark saaledes har været tilfælles imellem Sunds Præstegaard og Nedre Børnæs i de 22 Aar at Vidnet var i Tjeneste paa sidst bemelte Gaard.

Contra Citanterne begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at besørge nærmere Oplysning og Tilsvar i Sagen.

Pr: Randulff for Hr: Sunde begjerede tilført at hvad Contra Citanternes Vidner er angaaende, da holdt han ufornøden derover at indlade sig i viidere end ved blot Benegtelse imod deres Vidnes byrd

1776: 266

som utilstrækkelige saameget meere som de uden for Hoved qvæstionen i Sagen, der allene angaaer Contra Citanternes egenmægtige Omgang ved paa egen Haand at udtage de indsadte Creaturer af Hoved Citantens Huus indtrænge sig i sam/m/e og udladte Creaturerne alt paa egen Haand imod vedkommendes Vilie, som af Vidnes byrdene er oplyst, hvilket er striidende imod Lovens 1 - 11 - 3 ligesom det og er beviist at de strax har været advaret om Creaturernes Indsættelse men negtet at betale den for foraarsagede Skade forlangte ringe Erstatning, hvilket tilkjendegiver en yderligere Grad af Paastaaelighed og Trettekjerhed, thi indloed Comparenten om ikke Sagen ved Dom matte besluttes saaledes at vedkom/m/ende bliver for deres Forbrydelse anseet med tilstrækkelige Bøder og tilpligtede at erstatte denne Sags Omkostning med 12 Rdlr.

Contra Citanterne vedblev deres Paastand om Anstand.

Eragtet

Efter Contra Citanternes Begjering bevilges Sagen udsadt til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg imod Finderne og Bjergerne af det ved Lochøen fundne Skibs Vrag afsagt saadan

Dom

Efterat Opsidderne paa Gaarden Lochøen Johan/n/es Olsen, Niels Monsen og Peder Olsen den 27de Xbris 1774 ude paa Havet havde fundet et meget ilde tilredet og ganske sønderslaget Vrag af et lidet Skib er derover holdet Besigtelses Forretning begyndt d/en 7de og sluttet den 9de Januarii 1775, hvor efter Skroget med derudi forefundne ringe Levninger af Lasten den 15de Februarii nestpaafølgende ved offentlig Auction er bleven bortsolgt og udbragt til 23 Rdlr 4 mrk 10 s; Derimod er til Bjergningen, Besigtelsen og Auctions Forretningen derover denne Rettergang og andre Omkostninger dermed medgaaet 36 Rdlr 64 s efter den derover fra Citanten frem lagde Beregning, der af vedkom/m/ende ej i mindste Maade er bleven imodsagt, saa at der langt fra at overblive noget til Beste for Hans Kongel: May:ts Casse og Finderne tvertimod kommer til kort for de derved anvendte Omkostninger.

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret at forbemelte Beløb af dette Vrag bør reparteres til alle derved anvendte Omkostninger i liige Proportion med Afslag af henved 1/3 Deel, dog vedtager Dom/m/eren og Citanten for deres Deel at antage saameget mindre at Findere og

Bjergere kand nyde den fulde for dem anførte ringe Arbejds Løn for Bjergningen. At efterkom/m/es af Citanten som Indcassator af Auctions Pengene inden 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

15. blev publiceret et Skjøde udgiven af Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen til hans Søn Peder Knudsen paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Tøsøen for 70 Rdlr dateret 8de Januarii 1776.

16. Et Deele Brev udgivet af Sorenskriveren til Ole Nielsen Hitzøen paa 12 3/5 Marker Fiskes Leje i Gaarden Hitzøen for 21 Rdlr, der ham som myndig Arving efter Enken Lisbeth Ols Dotter Hitzøen er udlagt, dateret 8de Maji 1776.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Følge Stiftets Ordre af 3die Octobris 1775 at Almuen maatte blive tilspurgt om her i Skibreedet er nogen særskildt Herlighed af Hum/m/er Fangst eller des lige, hvortil af Almuen blev svaret at her vel fanges noget lidet Hum/m/er men ej af nogen Betydenhed

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af Stiftets Ordre af 13de Januarii dette Aar Almuens Svar indhentet om hvor nær Bergen Vaar silden dette Aar haver været at fange samt om Almuen haver merket at den haver laget nogen Forandring i sin tour ved Ankomsten her under Landet i disse seenere Aaringer, hvor til blev svaret at Vaar silden i Aar gaaet til paa det allernærmeste 3 á 3 ½ Miil fra Byen og siden længer sør efter til Skudesnæs og er ikkun en ringe Deel her i Fogderiet blevet fangen og det allene i Sartors Skibreede, og om Sildens tour kunde de ingen vis Slutning gjøre sig.

1776: 266b

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Følge Stiftets Ordre af 30te passato at Almuen maatte vorde tilspurgt hvor mange Fiske Vær her udi Sartors Skibreede findes, hvor gamle disse ere, af hvem de ejes og bruges og om Ejerne dertil haver Privilegium eller ikke, om alle eller ikkun nogle af dem ere nødvendige? hvortil blev svaret at her i Skibreedet ere følgende Fiske Vær 1. Glæevær (Glaevær) over 100 Aar gam/m/elt ejes og bruges af Albert Hinrich Mejer med Privilegium 2. Haachelsund af Lyse Kloster Gods nesten lige saa gam/m/elt bruges og ejes af sam/m/e Ejer med Privilegium 3. Tellevogen liigesaa gam/m/elt omtrent og bruges af sam/m/e Ejer, men om det har Privilegium eller ej er Almuen ubevidst 4. Lochøen omtrent 50 Aar gam/m/elt ejes og bruges af Hans Krohn med Kongel: Privilegium 5. Sollesvig noget ældre ejes og bruges af Consul Wallace med Kongel: Privilegium.

Alle disse Fiskevær holdt Almuen for at være høystnødvendige og nyttige i mange Henseender, thi naar disse ikke var \....., var/ Fisken Almuen til Unytte naar Uvejr og Modvind hindrede Frembringelsen til Byen og maatte raadne for dem, ligesom og i den Tiid at Fremførselen skeede blev hindret fra det imidlertiid ind faldende Fiskerie til ubodelig Tab og Skade. 2. er den paa Fiske Værene virkede Fiske Vahre langt bedre, hviidere tiidigere og fastere i Fisken naar den her saa strax saltes og virke ganske frisk, i den Stæd at den under lang Vejs Fremførsel til Byen bliver blød og slet og langt fra saa goed som naar den strax saltes 3. har Almuen deraf den Fordeel at de paa disse Fiske Væhr formedelst jevnlig Mellemhandling har credit paa Korn Vahre og hvad andet de behøver og uden sam/m/e skulle Almuen i de nys forløbne dyre Korn Aar have lidet yderste Kum/m/er Mangel og Nød.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge Sum/m/arisk Beregning over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter for 1te og 2den termin dette Aar beløbende 300 Rdlr og fra forrige Aaringer 72 Rdlr

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget [at] udrette, blev samme sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1776

Anno 1776 den 10de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet med Schiolds Skibreedes Almue paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting hertil opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 243 ere anførte hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var overværende Høy Velbaarne Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe og Hr: Foged Heiberg tillige med øvrige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede og her foran f: 263 ere registerede.
dernest fremkom til Publication følgende

1. et Skjøde udgiven af Hans Monsens Enke Anne Mons Dotter til Sr: Danckert Krohn paa en deel Huuse Bygninger staaende paa Gaarden stoere Soleim for 24 Rdlr dateret 4de Martii 1776.
2. En Pante Obligation udgiven af Jens Jensen Cronstad til Sr: Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr mod 1te [p:tets] Pante Berettigelse i Gaarden Cronstad skyldende 1 Løb Smør dateret 9de Xbris 1775.
3. Et Auctions Skjøde udgiven til Ole Olsen Østestad paa Ole Jonsens Brug i Gaarden Samdahl skyldende een Løb Smør for 260 Rdlr dateret 3de Julii 1775.
4. Et Skjøde udgiven af Sr: Christopher Henrich Lau til Lejlændingen Jens Jensen paa Gaarden Cronstad skyldende 1 Løb Smør for *for 1200 Rdlr dateret 9de Xbris 1774.

Tingsvidne om Taxationen over Fane Klokker Ejendoms Huuse

1776: 267

Klokkeren i Fane Præstegjeld Lars Bahuus anmeldte ved de 2de af Kongens Foged opnævnte Mænd Niels Larsen og Lars Poulsen Sandahl at have ladet lovlig taxere de paa hans paa boende Klokker Boelig Aanæs kaldet staaende Vaanings Huuse der ham ere tilhørende; hvorom han til Beviis fremviiste Fogdens Opnævnelse til Mændene under 18de Martii dette Aar og fremstillede 2de Mænd til Forklaring om saadan deres Taxation og samme at beedige, men som Taxationen var foregaaet Opnævnelsen frafaldt han deres Vidnes Byrd herom denne sinde at indhente.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sagetinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 11te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

5. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Aarestads Ejer Sr: Hans Molle til Bernhard Kreser som Ejer af Valke Møllen paa det halve Vand fald i Aarestads eller Møllendals Elven tilfælles med Skomagernes Barke Mølle dateret 1te Xbr: 1773.

6. En Pante Obl: udgiven af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmuyden til Sr: Wollert Krohn stoer 500 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gaardene Damsgaard og Kiønnen nest efter 1800 Rdlr til Munderings og Udrednings Cassen dateret 31te Januarii 1776

7. En ditto udgiven af Sogne Præsten til Fane Hr: Peder Brandahl til DeH:rer Daae, Kort & Wollert Krohn stoer 400 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Ejendoms Huuse paa Fane Præste gaard og nogle Specificerede Løsøre Effecter dateret 1te Martii 1776

8. En Declaration fra Bergens Byes Ober Formyndere at Gaardene Lunggaarden Calfaret, Nobben, Nordre og Søndre Nobben samt lille og stoere Starrefossen som i Skiftet efter Justitz Raad Carbiner er udlagt Sr: Albert Henrich Meyers Børn, hvorfore Faderen Sr: Albert Hendrich Mejer er beskikket Værge, ej maa sælges eller pantsættes uden Ober Formyndernes Samtykke dateret 4de Maji 1776.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Fane Sogne Præst Hr: Brandahl til *til Joen Joensen paa 3 Spand Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Lille Tvedt dateret 18de Aprilis 1776 med hosfulgte Revers upaategnet.

10. En ditto udgiven af Ole Johannesen Hope til Ole Andersen paa 21 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Houcheland af Matriculs No: 84 dateret 10de Maji 1776 med Revers.

11. Et Skjøde udgiven af Anders Nielsen og Niels Andersen Appelthun til Niels Larsen paa en Anpart i Gaarden Grimstad der tilligemed den Deel Kjøberen forhen er tilhørende skylder i alt 1 Pund 3 Marker Smør og ¼ Deel Huud samt 1 Mæle Malt for 71 rd 1 mrk 8 s, dateret 10de Maji 1776

12. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Erich Larsen Aadland til hans Moeder Syneve Erichs Dotter med fleere stoer 72 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Aadland af Skyld ¾ Løb Smør og ½ Huud dateret 2den Maji 1757 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter paategnede Qviteringer af 1te Maji 1761 og 10de Maji 1776 er indfriet, hvorefter den herved mortificeres.

13. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren til Ole Johan/n/esen Tønnevig paa Gaarden Brevig skyldende 21 Marker Smør, som ham efter hans Søn Lars Olsen arvelig er tilfalden dateret 19de April 1776.

14. en Pante Obl: udgiven af Mons Monsen Lund til Zacharias Zachariasen Houcheland stoer 100 Rdlr med 2den Pante Ret i Gaarden Lund skyldende 1 Pund 22 1/5 Mark Smør og 11/20 Huud nest efter 200 Rdlr, hvorfore den forhen er pantsadt, dateret 9de Maji 1775.

15. Et Skjøde udgiven af Ole Andersen Nord Eide til Petter Joensen paa 21 Marker Smør og 1 Mæle Malts Landskylds Leje \i gaarden Houcheland/ for 60 Rdlr dateret 11te Januarii 1776.

16. Et Gave Brev udgiven af Ole Andersen Nord Eide til Petter Joensen paa Odels Retten til nys bemelte Anpart i Gaarden Houcheland af sam/m/e Dag

17. Et Skjøde udgiven af Christopher Larsen Lieland som Laug Værge for Enken Syneve Erichs Dotter til Enken Marthe Ols Dotter paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Aadland for 21 Rdlr dateret 10de Maji 1776.

1776: 267b

Friderich Meyer contra Mathias Tarlebøe efter Udsættelse

Citanten Meyer loed ved Procurator Rotwitt paatrænge Dom med kraftigste Protest imod viidere Udsættelse i denne klare Sag under Benegtelse af hvad urigtige Indsigelser og Forevendinger den indstevnte end maatte ville fremkomme med: Thi Ord er Ord og Gjerning er Gjerning.

Procurator Randulff mødte for Tarlebøe og fremlagde Indlæg af Gaars dato, der her indtages saalydende, hvormed han Soumitterede Sagen Dom.
hvorefter den optages.

Procurator Saxe som anbefalet contra Madame Sinning

Procurator Saxe loed fremsende et Indlæg af Gaars dato, der er af saadan Indhold, hvormed han besluttede Sagen til Dom.

Procurator Randulff som befalet for Madame Sinning at svare i denne Sag udbad sig nødvendig Udskrift af det fra Actors Siide indkomne for derpaa at besørge det fornødne Tilsvar, i hvilken Anledning han begjerede Sagens Anstand til neste Ting.

Eragtet.

Sagens Anstand bevilges til nestk: Høste Ting for dette Skibreede

Elsebe Michels Dotter Damsgaard contra Karen Lars Dotter ibm:

Procurator Sonderburg for contracitantinden mødte og i Rettelagde Rettens Forelæggelse for de udeblevne Vidner af 7de Octbr: afvigte Aar, som lovlig er forkyndt efter Paategningens Udviis den 6te Aprilis dette Aar for de udeblevne Vidner, hvorom han fremstillede Lensmanden Jaen Tveteraas og Hans Hansen Natland til Afhjemling.

Af de forelagde Vidner mødte ikkun Rasmus Pedersen, Karen Hans Dotter og Syneve Jacobs Dotter, men ikke Daniel Michelsen og Karen Ols Dotter, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af forbemelte Stevne Vidner i relation Paategningen at være skeed for udeblevne Daniel Michelsen i hans Boepæl i Doqven og Karen Ols Dotter i hendes Boepæl paa Damsgaard

Pr: Randulff mødte for Hoved Citantinden Elsebe Michels Dotter efter Forlangende og reserverede saavel hendes Ret som contra qvæstioner til Vidnerne i fornøden Tilfælde.

Pr: Sonderburg for Contra Citantinden begjerede de mødende Vidner admitterede til Forklaring paa de forhen protocollerede qvæstioner og ellers i Henseende de udeblivende forbeholdt det fornødne

derpaa blev fremstillet som

3die Vidne efter Contra Stevningen Rasmus Pedersen, der under den forhen af ham aflagde Eeds Kraft forklarede til Contra Citantens Spørsmaale. til 1te joe til 2det joe, til 3de qv: joe som forhen er forklaret paa den fra Hoved Citantinden frem satte 4de qvæstion med det Tillæg at for Dørren til Sænge Boen er der Laas, hvor med den kand tillukkes men om Som/m/eren naar der er fremmede Lysteer Folk derudi er Dørren ej lukket i Laas endog om Natten saa længe de ere der, saavelsom ellers iblant om Dagen, men til Svalen eller Skottet uden for Boen er der ej Laas for Dørren, til 4de qv: joe et Par gange som Vidnet veed, til 5te qv: Vidnet har ikke hørt at Elsebe Michels Dotter skulle have haft Penge i dette Skrin førend efterat hun havde taget det derfra, ej heller har han hørt at Elsebe imidlertiid Skrinet der var beroende har taget Penge deraf, til 6te qv: Det var først en Uge eller 2 efterat Elsebe havde bragt Skrinet bort fra Karen Lars Dotters Huus at hun klagede over at have mistet deraf 12 Rdlr, men ikke saalænge det endnu der var beroende.

Pr: Sonderburg begjerede Vidnet tilspurgt 7de om \om/forklarede Kiste og Skrin var paa foregaaende Forlangende

til Contra Citantinden af Hoved Citantinden om at faae og have samme staaende i forommeldte Sænge Boed og om de der er bleven ind sadt med Contra Citantindens Vilie og Samtykke og om disse gjemsler i sær Kisten var ikke meget brøstfældig saavel paa Laag som Bund og Laaset medens de stoed udi Sænge Boen hos Contra Citantinden, hvortil Vidnet

svarede at Contra Citantindens Søn Lars Pedersen selv bragte denne Kiste i hendes Huus, men om hun dertil i Forvejen havde givet sit Samtykker {derti} og derom var anmoedet, er Vidnet ubekjendt, ej heller er Vidnet bekjendt at Kisten var brøstfældig som omspurgt,

hvornest Vidnet blev afskeediget og derpaa fremstillet

4de Vidne Syneve Jacobs Dotter, der aflagde [Eed]? og efter Sr: Sonderburgs Forlangende allene blev forelagt den 7de og sidste qv:, hvortil hun svarede joe det var med Contra Citantindens Samtykke og Vilie at Kisten der blev indsadt, men om den var brøstfældig er Vidnet ubekjendt

Pr: Randulff bad at Vidnet maatte tilspørges 1. om ikke hun veed eller har seet at Kisten den Tiid at den blev tagen tilbage var beskadiget paa Laag Laas eller Bund og at Hoved Citantinden der over beklagede sig 2. om ikke Contra Citantinden for at tilfredstille dette Klagemaal lovede at betale Hoved Citantinden 12 Rdlr. hvortil Vidnet svarede til 1te qv: Vidnet var tilstæde i Karie Vaskers Huus da den/n/e omhandlede Kiste blev didbragt {fra} ved Hoved Citantinden selv og Karen Hans Dotter som sagde at de da kom med den fra Karie Lars Dotter, og befandtes da Laaset til Kisten at være i Sønder, hvorover Elsebe Michels Dotter beklagede sig, til 2det Sv: nej det hørte Vidnet ikke.

Pr: Sonderburg viidere i Anledning Vidnets Svar paa 7de qv: begjerede hende tilspurgt ved hvad Lejlighed og Anledning det var hende ubekjendt i hvad Tilstand brøstfældig eller ikke den omspurgte Kiste var af da den blev ind sadt hos Karen Lars Dotter og imedens den der stoed? hvortil blev svaret at det var fordie hun ej saae derefter. Viidere begjerede han Vidnet tilspurgt om ikke Elsebe Michels Dotter adskillige gange gik i sine Gjemsler imedens de stoed hos Karen Lars Dotter og om hun ved Bort bringelsen derfra hørte Elsebe klage over at hun havde mistet Penge? hvor til blev svaret nej veed ej derom.

5te Vidne Karen Hans Dotter, for hvem Pr: Sonderburg begjerede fremsadt den/n/e qv: i Anledning hendes Svar paa 4de qv: fra Hoved Citantinden nemlig om ikke ved Ols Dags Tiider, da Karen Lars Dotter skulle have sagt at hun ville betale de 12 Rdlr, som Elsebe Michels Dotter foregav at have mistet, der og blev sagt og truet Karen Lars Dotter at hun enten skulle betale disse foregivne borte blevne Penge, eller og skulle enten Politiet eller Folk fra Byen kom/m/e at tage bort alt hvad hun havde og om ikke Karen Lars Dotter bejamrede saadant med Grund og forsikrede om sin Uskyldighed og udloed sig at hun før ville betale Pengene end underkaste sig den Skjebne? hvor til hun {svarede nej har} under forhen aflagde Eeds Kraft svarede nej, hun har ej hørt nogen saadan Trusel ej heller det viidere omspurgte. Pr: Sønderburg begjerede Vidnet tilspurgt da de til 4de Hoved qv: forklarede Ord af Karen Lars Dotter skal være falden om nogen og hvem som der var tilstæde, om Elsebe Michels Dotter, om det var paa den Tiid at Kisten og Skrinet var bort ført fra Karen Lars Dotters Boepæl, eller om Ordene faldt af Karen Lars Dotter som en Fortælling om noget som forhen var passeret og ved hvad Lejlighed? hvortil blev svaret at hendes Mad Moeder Karen Ols Dotter derved var tilstæde tillige-

1776: 268b

med Hoved Citantinden Elsebe Michels Dotter, og tildroeg dette sig imedens at Kisten endnu var beroende i Karen Lars Dotters Huus. Viidere begjerede Pr: Sonderburg Vidnet tilspurgt om det var ved Paaske eller Michels Dag Tiider 1773 eller hvad Tiid paa Aaret det skeede at Elsebe Michels Dotter skal have afhentet sin Kiste og Skrin fra Karen Lars Dotter og om begge Deele blev hentet paa eengang, eller hvad der blev hentet først? hvortil blev svaret at Tiiden naar Kisten blev afhentet kunde hun ej bestem/m/e og blev Kisten først afhentet og siden nogen Tiid derefter Skrinet.

Pr: Sonderburg begjerede de udeblevne Vidner Daniel Michelsen og Karen Ols Dotter, som forhen have aflagt Vidnesbyrd efter Hoved Citantindens Stevning og nu siden er contrastevnet

og har nydt adskillige Forelæggelser, som lovlig ere forkyndt, men hverken forhen have mødt eller nu møder i Følge Contra Stevningen og Forelæggelserne med Vidnesbyrds Aflæg, men forsætlig udebliver maae i Følge Lovens 1 – 13 – 7 og Forordn: af 3de Januarii 1741 fældes i deres Falsmaals Bøder til sammes Udreedelse og under samme Falsmaals Brøde igjen forelægges til neste Ting deres Vidnes byrd at aflægge efter Contra Stevningen, hvilket han Soumitterede med Paastand til Rettens lovlige Paaskjøn.

Eragtet

De udeblevne Vidner Daniel Michelsen og Karen Ols Dotter forelægges atter under Lovens Falsmaal til neste \Høste/ Ting at møde med Provemaal i Sagen efter Contra Stevningen, og vil det imidlertiid kom/m/e an paa om de da kand beviislig gjøre saa lovligt Forfald at de for den {ved deres} \for/ Udeblivelse fortjente Straf kand frietages eller ej.

18. blev publ: et Skifte Brev efter Jens Hansen Aadland begyndt d/en 8de Julii og sluttet *og *sluttet den 13de Septbr: 1776.

Procurator Saxe som anbefalet contra Oberste Dietrichson o: s: v:

Pr: Saxe for Hans Næverman loed fremsende et Indlæg af Gaars dato, der her indtages af saadan Indhold, og dermed indloed Sagen Dom

Eragtet

Sagen optages til Doms eller Kjendelse efter Beskaffenhed til Løverdagen den 22de Junii førstk: her paa Stædet ved et Udsættelses Ting at afsiige

Taxations Forretning over Albert Pedersens Mølle og Huuse paa Møllendahl

Albert Pedersen anmeldte at han ved de 2de Mænd Samuel Gievertz og Petter Wesmand i Følge Fogdens Opnævnelse har ladet lovlig vurdere hans ejende Mølle og Vaanings Huuse, hvorom han fremlagde deres Forretning tilligemed derudi indrykkede Fogdens Opnævnelse og en Gjenpart derudaf, hvorhos han nu fremstillede bemelte Vurderingsmænd saadan deres Forretning at beeedige

Benævnte 2de Mænd Samuel Gieverts og Petter Wesmand mødte for Retten og eedfæstede denne deres Forretning efter beste Skjøn at være fuldført.

Comparenten begjerede sig dette beskreven meddeelt der blev bevilget

Hr: Fogden Heiberg loed frem lægge en ohngefærlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber dor 1te og 2den termin indeværende Aar 995 Rdlr 5 mrk og for de forrige Aaringer 640 Rdlr 3 mrk.

Og da ingen efter 3de forskjellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme herved sluttet og ophævet.

1776: 269

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1776

Anno 1776 den 13de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med de der til ved sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd, som her foran f: 244 ere antegnede, hvilke alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, Fogden Heiberg og dernest en talriig tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordning og Stifts Brev som ved dette Som/m/er Ting ere registerede tilligemed en

Skrivelse fra Stiftet under 9de April om at Hospitalets Godeste Revenuer paa 6 Aar ere forforpagtet til Johan Friderich Krøpelin, Cort Kramer og Peder Tafteberg.

Dernest blev oplæst følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev af 27de Novbr: 1775 efter Koene Magdelie Ivers Dotter Mitzøe.
2. Et ditto af 30te samme Maaned efter Koenen Anne Knuds Dotter Tosche.
3. Et ditto af 1te Xbr: 1775 efter Koenen Inger Pouls Dotter Tosche
4. Et ditto af 7de Octbr: 1775 efter Engel Olsen Landraae i Sartors Skibreede
5. Et Auctions Skjøde udgiven til Sr: Petter Dreyer paa 4 Bismer Pund Fiskes Leje i Gaarden Herløevæhr afg: Mad: Stinche salig Pouls Meyers Seniors Sterboe tilhørende for 995 Rdlr dateret 22de Martii 1776.
6. En Pante Obl: udgiven af Sr: Petter Dreyer til Sr: Christian Ameln ster 800 rd med 1te Pante Ret i nysbemeldte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Herløevæhr af 23de Martii 1776.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af Stiftets Ordre af 3de Octobr: 1775 at Almuen maatte blive tilspurgt om her i Skibredet er nogen særskilt Herlighed af Hummer Fangst eller deslige? hvor til blev svaret at her vel er Hum/m/er at fange, men da her ej ligger nogen Hummer Byse og Frem førselen deraf fra Hav Kanten, hvor den falder, til Byen paa 6 Miiles distance er alt for besværlig er den ej afsættelig, og derfore fanger de ej deraf nogen sønderlig qvantite.

Liigeledes begjerede Hr: Fogden i Anledning af Stiftets Ordre under 13de Januarii dette Aar Almuens Svar indhentet om hvor nær Bergen Vaar Silden dette Aar har været at fange samt om Almuen haver mærket at den haver taget nogen Forandring i sin tour her under Landet i disse seenere Aaringer? hvortil blev svaret at 6 Miile norden for Byen ved Fediø i Lindaas Skibreede er i Aar faldet en deel Vaarsild allene til Huus Fornødenhed, men sønden for Byen 3 Miil ved Glæsvæhr her i Fogderiet er den gaaet lidt til og bedre sør efter i Sundhordlehns Fogderie 4 á 5 Miil i det nærmeste ved Byen, men her i Skibreedet har i de sidste 18 Aar intet Vaar Silde Fiskerie gaaet til, Ellers har Vaar Silden i disse seenere [Aar]? strøget det yderste Land forbie ved Hav Kanten uden at søge nærmere ind til Lands, men har holdet sig mer paa Dybet ude ved Havet.

Paa Hr: Fogdens Tilspørgende ang: Fiskeværerne saaledes som her foran f: 266 er tilført, svarede Almuen at her i Skibreedet er følgende Fiskevæhr 1. Hennøe ejes og bruges af Consul Wallace med Kongel: Privilegium over 100 Aar gam/m/elt 2. Hegøeholmen ejes og bruges af Petter Dreyer henved 100 Aar gam/m/elt 3. Blomvaagen ejes og bruges af Frue Falch med Kongel: Privilegium henved 80 Aar gam/m/elt 4. paa Gaarden Floen boer en Mand ved Navn Johan/n/es Rasmusen som i Fiskeriets Tiider farer ud paa Havet at opkjøbe Fisk som han i liden qvantite virker men har intet privilegium. disse førstbemelte 3 Fiskevær holder Almuen for nødvendige og nyttige, da Fisken ej i Uvejr og Modvind kand frembringes til Byen saa lang Vej uden at forderves ligesom de og imedens Frem førselen blev hindret fra det imidlertiid ind faldende Fiskerie og {…} \Fisken/ paa Fiske Værerne er langt bedre virket naar den saa frisk kommer i Salt end naar den længe har lagt i Fartøyerne og Jagterne, men naar ikke de mange Jægte Førere vare kunde Fiske Værene ej bestride at virke al den fangne Fisk, ej heller kunde Bonden uden det naae saa høy Priis for deres Fiske Vahre, og holdt Almuen for at Jagterne ej bør indtage meere end 20 á 24000 Vaar Sild i hver Jægt for ikke ved den

større Mængde at være underkastet Fordervelse. Almuen ønskede tillige at disse Fiske Væhr maatte være forsynet med de fornødne Vahre til Almuens Beqvemmelighed paa det de om Vinteren og i Fiskeriets Tiider, naar de ej formedelst Uvejr og deslige {ej} kand kom/m/e den lange Vej til Byen, kand erholde samme. Hennøe ligger 5 Miile fra Byen, Hegøe Holmen 4 Miil og Blomvogen 3 ½ Miil.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Almuen tilspurgt om den ej skulle ansee det til Nytte og Fordeel for sig at al frie Skyds blev betalt med Penge og derimod lignet paa den samtlige Almue, hvorved Byrden og Udgiften blev liige for alle? hvortil Almuen eensstemmig svarede joe at de *de meget ønskede det

*6. blev publ: en Pante Obl: udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Sr: Wollert Krohn stoer 500 Rdlr med 1te Pante Rettighed i Gaardene Stuure skyldende 3 Voger Fisk og 1 Faar, Schiold skyldende 1 Vog Fisk og Hatten 1 Vog Fisk dateret 17de Januarii 1776.

8. En ditto udgiven af Claus Lampe til Sr: Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr med 1te Pante Ret i gaarden Strudshavn og paastaaende Huuse dateret 1te Maji 1776

9. En ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til Hr: Lt: Lars With stoer 1190 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Toft skyldende 1 Løb Smør og underliggende Toftevog med paastaaende Huuser og Bygninger dateret 30te Martii 1776.

10. En Declaration fra Bergens Byes Ober Formyndere at den af Consul Wallace til Justitz Rd: de Fine paa hans Myndtling Frøken de Fines Vegne udgivne Obl: med Pant i Hennøe gaard og Fiskevær ej maae indfries eller transporteres uden deres Samtykke dateret 4de Maji 1776.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Ham/m/ers Præstegjeld Hr: Bergendahl til Niels Knudsen paa 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Mæland dateret 8de Maji 1776 med Revers.

12. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Peder Jacobsen paa ¼ Part i gaarden Røsland med Vilkor at sælge til Ejeren hans Avel af Søe og Land efter Markets Priis og at svare 1/5 Part i Lands Lod til Ejeren af hvad Fiske Kast ved Landet kand falde saavel for ham selv som frem/m/ede dateret 20de Octobr: 1775 med Revers.

13. En ditto udgiven af ditto til Ole Erichsen paa 18 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Huusebøe med sam/m/e Vilkor som nest forrige dateret 7de Martii 1776 med revers

14. En ditto udgiven af ditto med liige Vilkor til Arne Jacobsen paa 18 Marker Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Tvedt dateret 6te Maji 1776 med Revers.

hvorefter Sage Tinget udsættes til i Morgen.

Dagen Nestefter den 14de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Nye Sag

Halvor Olsen Næssie imod Rasmus Olsen Nore Sæhle

Halvor Olsen Næssie anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Rasmus Olsen Nore Sæhle for udsagde Skjelds Ord imod Citantens Søn Poul Halvorsen at liide Dom til Undgjeldelse og Søgemaalets Bekostning at erstatte samt derom at afhøre Vidnerne Knud Hansen Nore Sæhle og Rasmus Nielsen Nore Sæhle, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Vidnesbyrd herom at aflægge hvorfor han og fremstillede som godvillig mødende Rasmus Halvorsen Qvalem.

De indstevnte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Rasmus Olsen Nore Sæhle, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Nielsen Schielanger og Amund

Erichsen Huusebøe eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for indstevnte Rasmus Olsen Nore Sæhle som meldt den 19de April sidstl: i hans eget Boepæl og Paahør.

derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Knud Hansen Nore Sæhle, der aflagde Eed og forklarede at i dette \Aars/ Vaar Fiske noget for sidstl: Paaske kom Vidnet roende paa Fiske Pladsen Toltei og hørte der høyt Raab og Skjænderie af indstevnte Rasmus Olsen Nore Sæhle imod Citantens Søn Poul Halvorsen der sam/m/estæds vare tilstæde hver for sig paa en Baad og iblandt adskilligt der undgik Vidnet formedelst Vind og Storm, hvorover den eene Baad ej kunde være den anden nær

1776: 270

hørte han i sær at den første skjeldte den sidst for en Rakker Hund og Rakker Tamp og at den første havde lagt sin Ureenlighed i sin Baad, hvilket han bad den sidste at lugte til og at han skulle løbe den grum/m/e Mands Vej, hvorfra han kom, hvad Anledningen var til denne Ordvexling og de Øvrige Omstændigheder derved var Vidnet ubekjendt af forbemelte Aarsag

2det Vidne Rasmus Nielsen Nore Sæhle aflagde Eed og vandt eensstemmig med 1te Vidne med den Forskjel at den indstevnte skjeldte Poul for Rakker Hund og Kjeltringe Hund.

Derefter fremkom som godvillig mødende

3die Vidne Rasmus Halvorsen nu tjenende hos Lars i Hofden, der aflagde Eed og forklarede dette Aars Vaar Fiske at have været paa Baaden med Citantens Søn Poul Halvorsen paa Fiske Pladsen Toltei i den Tiid at han var i Tjeneste hos Citanten. Rasmus Olsen Nore Sæhle spurgte Poul Halvorsen om han ej havde sagt om ham at han om Natten skulle have taget Sild af Garnene der i Vogen, hvortil Poul svarede det er Løgn jeg har ikke sagt det, derpaa skjeldte Rasmus Sæhle Poul Halvorsen for Rakker, Rakkers Hund og Kjeltrings Hund samt Land stryger, og hvad der i Øvrigt derved tildroeg sig kunde Vidnet ej høre formedelst Vejr og Vind der skildte Baadene fra hinanden.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom med Paastand at de udsagde Skjelds [Ord]? maatte vorde mortificeret og den indstevnte tilpligtes at udreede Bøder herfore samt oprette Søgemaalets Bekostning skadesløs.

Eragtet

Lovlig indstevnte Rasmus Olsen Nore Sæhle gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede Sagen at tilsvare.

15. Publ: et Skjøde udgivet af Aad Joensen Myrtved til Niels Johannesen paa 1 Pund 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Myrtved for 30 Rdlr dateret 13de Maji 1776

16. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Ham/m/er Hr: Bergendahl paa ½ Løb Smør og 12 Kande Malts Leje i Gaarden Grasdahl dateret 8de Maji 1776 med Revers.

17. En ditto udgiven af Magister Daae til Tørres Arnesen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Leervig dateret 3de Aprilis 1776.

18. En ditto udgiven af Lensmanden Mons Schielanger paa Mælands Kirke Ejeres Vegne til Tørres Arnesen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Leervig dateret 14de Maji 1776 med Revers

19. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Monsen paa 12 Marker Fiskes Leje i gaarden Stuure med Forbeholdenhed af 1/5 Part Lands Lod af alt Fiske Kast saavel af Lejlændingen som Frem/m/ede og Forkjøb af hvad Fisk eller anden Avl han har at sælge dateret 12te Martii 1775 med Revers

20. En ditto udgiven af ditto til Knud Fløysand paa Pladsen søre Hanevig under Gaarden Asch dateret 15de Septbr: 1775.

21. En Pante Obl: udgiven af Hans Joensen Rogn til Rasmus Leervig og Christian Erstad som Værger for Michel Joensen Hopland stoer 26 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Rogn skyldende 9 Marker Smør dateret 14de Maji 1776.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 569 Rdlr 82 s og for forrige Aaringer 364 Rdlr 1 mrk 12 s.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1776

Anno 1776 den 15de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de hertil sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 249 ere antegnede undtagen at i Stæden for No: 2 Anders Schare, der er Landværn sad Ole Hansen Næsse gam/m/el Laug Rettes mand, i Stæden for No: 6 Ole Olsen ytre Giervig der har forsømt og efter Beretning ej har aflagt Eed blev imod Betaling tilformaaet Hans

1776: 270b

Larsen Nedre Tvedt gam/m/el Laug Rettesmand og i Stæden for Siur Olsen Seim der er Landværn, var beskikket og sad nye Laug Rettesmand Einer Pedersen Møchisvold og i Stæden for No: 1 Rognald Storoxe, der har aflagt Eed, var af ham tilformaaet og sad Lars Monsen Storxe, hvilke fremlagde Attest om at have aflagt Eeden som Laug Rettesmænd.

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe Fogden og tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

dernest blev publiceret

1. et Skifte Brev efter Marie Aschilds Datter Todtland begyndt den 7de Julii og sluttet den 12te Septembris 1775.
2. Et ditto efter Koenen Giertrud Knuds Datter Næsse af 11te Decbr: 1775
3. Et ditto af 12te sam/m/e Maaned efter Koenen Marithe Ols Dotter Sletten.

Paa Hr: Fogdens Tilspørgende ang: Vaar silde Fiskeriet i Aar blev svaret at den paa det nærmeste er falden 4 Miile sønden for Byen og dernest en ringe qvantite 6 Miile norden for ved Fediøe.

Almuen af dette Skibreede søger de i Herløe Skibreede værende Fiskevæhr naar Fiskerie af Betydenhed gaaer an efter deres Forklaring paa Fogdens Tilspørgende ang: Fiskeværerne, og er ingen af dette Slags her i Skibreedet beliggende da det ligger inde i Fjordene.

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Frie Skydsens Betaling med Penge og deres Ligning paa samtlige Almue blev svaret ligesom af Herløe Skibreedes Almue at de ønskede det meget.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Larsen Nedre Echanger som Laug Værge for Enken Marithe Lars Dotter Myhr med fleere til Enken Ingebor Lars Dotter Gousereide paa en

Anpart i gaarden Gousereide for 60 Rdlr, der tilligemed den Anpart hun selv forhen er ejende skylder 1 Pund 12 Marker Smør og 1 Mæle Malt dateret 29de Martii 1776.

5. Et ditto udgiven af Haldor Joensen Bærefiord som Laug Værge for Enken Ingebor Lars Dotter Gousereide til hendes Søn Joen Larsen paa et Bismer Pund og 12 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Gousereide for 80 Rdlr med Vilkor dateret 17de April 1776.

6. Et Vilkors Brev udgiven sam/m/e dato af Joen Larsen Gousereide til hans Moeder Ingebor Lars Dotter Gousereide paa aarlige Leve Kaar af nys bemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Gousereide

7. En Pante Obl: udgiven af Erich Bergesen Seim til Hr: Schanche stoer 78 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim skyldende 2 B/ismer Pund og 6 Marker Smør og ¾ Huud dateret 26de Martii 1776

8. Et Skjøde udgiven af Lars Andersen Klefdahl til Gullich Gullichsen paa 18 Marker Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Klefdahl for 80 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

9. Et ditto udgiven af Svend Bergesen Seim til *til Lars Andersen Klefdahl paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Seim for 124 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Halvor Larsen Kapperdahl til hans Søn Jacob Halvorsen paa 1 Pund og 3 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Kapperdahl dateret 15de Maji 1776 med Revers.

11. En Transport udgiven af Capitaine Niels Dahl til hans Broder Krigs Com/m/issaire Henning Friman Dahl paa den ham tilhørende halve Deel af Ole Erichsen Søre Monstads udgivne Pante Obl: under 3de 8bris 1772 stoer 57 rd 48 s dateret 31te Januarii 1776.

12. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Søre Monstad til Hr: Capitaine Niels Dahl og Henning Friman Dahl stoer 57 Rdlr 48 s med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Monstad skyldende 2 Pund 6 Mark Smør dateret 3de Octbr: 1772 og tinglyst den 11te Maji 1774, der efter paategnet Qvitering af Hen/n/ing Friman Dahl er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres

1776: 271

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Svend Bergesen Seim til Hr: W. Friman stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim skyldende ½ Løb Smør og ½ Huud dateret 23de Maji 1775 og tinglyst sam/m/e Dag der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 7de Maji 1776 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

14. Et Auctions Skjøde udgiven til Sr: Danckert D: Heiberg paa Een Løb Smør og 1 Tønde Malts Leje i Gaarden Mongstad afg: Postmester Brøchers Sterboe forhen tilhørende for 170 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

15. Et Skjøde udgiven af Danckert D: Heiberg til Lejlændingen Michel Pedersen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Mongstad for 120 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

16. Et ditto af ditto udgiven sam/m/e dato til Lejlændingen Erich Pedersen paa liige Skyld i Gaarden Mongstad neml: ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt for 120 Rdlr

17. En Pante Obl: udgiven af Lars Andersen Seim til Mangers Sogne Præst Hr: Wilhelm Friman stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 15de Maji 1776.

18. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Hansen Næsse med fleere til Ole Jacobsen paa 17 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Næsse dateret 15de Maji 1776 med Revers.

19. Et Skjøde udgiven af Sogne Præsten i Lyster Hr: Gerhard Daae til Knud Larsen paa en Anpart i gaarden indre Giervig, skyldende 1 Pund 12 Mark Smør og ½ Tønde Malt for 145 Rdlr dateret 24de Novbr: 1775.

20. En Pante Obl: udgiven af Knud Larsen Indre Giervig til Hr: Jens Bergendahl stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden indre Giervig skyldende ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 15de Maji 1776

21. Et Skjøde udgiven af Ole Erichsen Mongstad til Ole Andersen paa 2 Pund 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Søre Mongstad for 152 Rdlr dateret 15de Maji 1776

22. En Pante Obl: udgiven af Ole Andersen Søre Mongstad til Johan/n/es Andersen Aaseim stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Mongstad skyldende 2 Pund 6 Mark Smør dateret 15de Maji 1776.

23. Et Skjøde udgiven af Anders Magnesen Mundahl med fleere til Ole Olsen paa 2 Pund og 6 Marker Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Espeland for 42 Rdlr dateret 15de Maji 1776

24. Et Vilkors Brev udgiven af Ole Olsen Espeland til Enken Magdelie Magnes Dotter Espeland paa aarlige Levekaar af den/n/e hans nys tilkjøbte Anpart i Gaarden Espeland dateret 15de Maji 1776.

25. En Pante Obl: udgiven af Johan/n/es Larsen Halsteendahl til Erich Larsen Morvig stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Halsteendahl skyldende 18 Marker Smør og 12 Kander Malt dateret 20de Februarii 1776.

26. En ditto udgiven af Knud Joensen Halsteendahl til Erich Larsen Morvig stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Anpart i Gaarden Halsteendahl skyldende 18 Mark Smør og 12 Kander Malt dateret 20de Februarii 1776.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde til dette Ting at have ladet indkalde Hans Aslachsen Fosse for begangne Lejermaal i Ægteskab, men som han ej selv møder og det brugte Stevne Vidne er bortrejst fra Tinget, kunde den/n/e Sag ej nyde frem/m/e.

Hr: Fogden fremlagde en ongefehrlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette aar 520 Rdlr 32 s og for forrige Aaringer 311 Rdlr 32 s

og som ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sagetinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

1776: 271b

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1776

Anno 1776 den 17de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet med Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil ved sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettes Mænd som her foran f: 245 ere antegnede, hvilke alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd undtagen at i Stæden for Lars Johannesen Boge der er svag sad Johannes Erichsen Boge. Ved Tinget var nærværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og et Stifts Brev som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev læst og bekjendtgjort

1. Et Skifte Brev efter Koenen Marthe Rasmus Dotter indre Sæbøe af 6te Xbr: 1775
2. Et ditto efter Koenen Brithe Niels Dotter Olsvold af 7de sam/m/e Maaned
3. Et ditto efter Johan/n/es Olsen Tougle af 30te Martii 1776.
4. En Odels Lysning udgiven af Lt: Gerhard Wilhelm Geelmeyden til 4 Løb Smørs Leje i Gaarden Sletten der har tilhørt hans Fader Raadstuskriver Geelmeyden og siden er kjøbt af Magister Daae dateret 4de Maji 1776.

Paa Hr: Fogden [Heibergs] Tilspørgende ang: Hum/m/er Fiskerie svarede Almuen at sam/m/e ej her i Skibreedet gaar til af Betydenhed.

Ang: Vaar Silde Fisket svarede Almuen at 6 Miile norden for Byen ved Fedie havde Almuen i Aar fanget en ringe Deel Vaarsild til Huuse Behov men ellers har Almuen i de sidste 20 Aar ikkun et Aar haft betydeligt Vaar Silde Fiske, og i Øvrigt blev svaret eensstem/m/ig med Herløe Skibreedes Almue ang: Vaarsildens forandrede tour i de seenere Aaringer

Fiskevæhr gives ikke her i Skibreedet, men Almuen af dette Skibreede søger de i Herløe Skibreede ved Havet liggende Fiske væhr hvor de ligger at fiske og om deres Nytte blev svaret det samme som af Herløe Skibreedes Almue

Ang: frie Skydsens Betaling med Penge og Ligning paa Almuen svarede Almuen at det var meget nyttigt og nødvendigt.

5. publ: et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren til Magister Ludvig Daae paa Gaarden Mellingen skyldende 2 Løb Smør og 2 Tønder Malt dateret 7de Novbr: 1775.
6. En Bygsel Seddel udgiven af Stift Provst Mossin til Jacob Erichsen paa ½ Pund Smør og ½ Qvarter Malts Leje i Gaarden Olsvold dateret 12te April 1776 med Revers.
7. En ditto udgiven af ditto til Knud Larsen paa ½ Pund Smør og ½ Qvarter Malts Leje i Gaarden Olsvold dateret 14de Februarii 1776 med Revers
8. En ditto udgiven af Sogne Præsten til Manger Hr: Wilhelm Friman til Lars Steffensen paa 6 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Reigstad dateret 10de Augusti 1775 med revers.
9. En ditto udgiven af Capellanen paa Vos Hr: Edvard Mejer til Ole Rasmusen Indhelle paa 8 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Indhelle dateret 4de Septbr: 1775 med Revers.
10. En ditto udgiven af Niels Haaversen Søre Wetaas til hans Søn Haaver Nielsen paa 18 Marker Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Søre Wetaas dateret 29de Januarii 1776 med Revers.
11. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Niels Monsen paa 9 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Nordanger med Vilkaar at svare til Ejeren 1/5 Part Lands Lod af den Fisk der kastes ved Landet {ved Landet} saavel af frem/m/ede som Lejlændingen og at sælge sine Fiske Vahre og anden Avl til Jordrotten eller en paa hans Vegne mod billig Betaling fremfor nogen anden dateret 28de Febr: 1776 med Revers.
12. En ditto udgiven af ditto til Baste Larsen Qvalvogen paa 13 ½ Mark Smør og 11 ¼ Kande Malts Leje i Gaarden Miøs med liige Vilkaar som nest forrige med Tillæg at han istandsætter de forfaldne Huuse inden 3 Aar og at Ejeren forbeholder sig at oprydde Huusmands Pladser dateret 26de Augusti 1775.
13. En ditto udgiven af Johan/n/es Halvorsen Manger til Thomas Johan-

nesen paa 16 Marker Smør og 10 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Øvre Manger dateret 17de Maji *1766 (1776?) med Revers.

14. En ditto udgiven af Rasmus Nielsen Sæbøe med fleere til Rasmus Olsen paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Mit Tiore dateret 17de Maji 1776.

15. En Pante Obl: udgiven af Iver Erichsen Instebøe til Hr: Wilhelm Friman stoer 10 (70?) Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Instebøe af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 17de Maji 1776.

16. En Odels Lysning udgiven af Ole Johan/n/esen Kaalstad til 16 Marker Smør og 21 1/3 Kande Malts Leje i Gaarden Kaalstad der beboes af Ole Olsen dateret 17de Maji 1776.

17. Et Skjøde udgiven af Johan Jansen With til Gregorius Jansen paa 29 5/11 Mark Smør og 19 7/11 Kande Malts Leje i Gaarden Haaland for 134 Rdlr dateret 25de Januarii 1776.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 18de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Nye Sag

Consul Wallace imod Enken Karie Jacobs Dotter Rosnes

Henrich Grime Handels Gesel paa Fiskeværet Hennøe anmeldte at hans Husbonde Hr: Consul Wallace med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Enken efter afg: Clemet Rosnes Karie Jacobs Dotter for skyldige 8 Rdlr 2 mrk 6 s at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs forvoldte Omkostning at erstatte.

Indstevnte Karie Jacobs Dotter Rosnes mødte tilligemed hendes antagne Laug Værge Ole Olsen Willanger og vedtoeg lovlig Varsel, og ellers benegtede Kravet og paastoed sig friefunden for Citantens Tiltale da Kravet ej i Skiftet efter hendes Mand er anmeldet uagtet foregaaende Indkaldelse og tillysning dertil af Kirke Bakken.

Hendrich Grimen derimod forestillede paa Citantens Vegne at slig Indkaldelse af Kirke Bakken har været ham aldeeles ubekjendt da han om Vinteren som oftest ikke i mange Uger formedelst Uvejr kand kom/m/e til Kirke eller faae Kundskab om saadant.

Den indstevnte imodsagde dette Foregivende og paastoed at Citanten maatte tage Skade for Hjemgjeld fordie han har forsømt at anmelde Fordringen i Skiftet efter hendes salig Mand og ellers begjerede hun Sagen udsadt til neste Ting for at fremlægge Skifte Brevet til Beviis om den dertil skeede lovlige Indkaldelse

Henrich Grime vedblev at han ej i Forvejen var viidende om Skiftets Foretagelse og at Regningen derfore først blev leveret Sønnen Friderich Clemetsen nogle Dage efter at Skiftet var halden, og i Øvrigt holdt han for at det havde været Enkens Pligt selv i Boet at anmelde Gjelden, hvornest han tillige begjerede Sagen udsadt til neste Ting.

Eragtet

Efter begge Parters Forlangende udsættes Sagen til neste Høste Ting.

18. Publ: et Skjøde udgiven af Rasmus Andersen til Simon Andersen paa 6 1/32 Marker Smør og 65/824 Faars Leje i Gaarden Indre Sæbøe for 20 rd dateret 18de Maji 1776

19. En Bygsel Seddel udgiven af Simon Andersen til Hans Olsen indre Sæbøe paa 9 3/8 Marker Smør og {25 103/} 25/103 Faars Leje i Gaarden indre Sæbøe dateret 19de Maji 1776.

20. En Odels Lysning udgiven af Simon Andersen til 1 Pund 9 ¾ Mark Smør og 5/12 Faars Leje i Gaarden indre Sæbøe dateret 16de Maji 1776.

Hr: Fogden Heiberg fremstillede Bondemanden Østen Willumsen Grindem, som har fundet en liden Skibs Mast og begjerede at han maatte blive examineret om naar og paa hvilket Stæd den blev funden og bjerget

Bemelte Østen Grindem forklarede derpaa for nogle Uger siden ved Bede Dags

1776: 272b

Tiid at have fundet ved Hielme Landet tet ved Landet en liden smekker og spæd Skibs Mast som han bragte hjem til Eltrevogen ved Waagenes Landet, hvor den endnu er beliggende.
Derefter fremstillede Fogden Lensmanden Knud Haaversen Olsvold og Ole Michelsen Qvalem, som efter hans Ordre have besigtiget og taxeret bemelte Mast til Forklaring derom hvilke berettede at have besigtiget bemelte Mast i Eltrevogen og befunden den 25 Alen lang og paa det tykkeste 1 Alen i Omkreds men ellers heel undtagen at der paa det Stæd hvor den til Dækket har været fæstet, vare nogle Huller paa ¼ Alens {Længde} Brede efter udrevne Spigre, hvor den tillige havde taget Raadenhed til sig, og i Øvrigt uden vedhængende Toug Blokker eller Jern og efter deres Skjøn skulle de helst troe at det har været en Bramstang, den de have taxeret for 4 mrk

Hr: Fogden Heiberg loed frem lægge en ohngefehrlig Beregning over de tilbagestaaende Høy Kongelige ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløbe sig for 1te og 2den termin dette aar 421 Rdlr 58 s og for forrige Aaringer 196 Rdlr 48 s

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1776

Anno 1776 den 20de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet Kiilstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 247 ere antegnede undtagen at i Stæden for No: 5 Johan/n/es Amundsen Grov, der dog har aflagt Eed, sad i hans Forfald gam/m/el Laug Rettesmand Ole Magnesen Grov, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettes Mænd.
Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe og Fogden Heiberg foruden tingsøgende meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.
dernest blev læst og bekjendtgjort

1. Et Skifte Brev efter Konen Marie Johan/n/es Dotter Fieldanger af 22de Martii 1776
2. Et ditto efter Konen Karie Knuds Dotter Næsse i Alenfiths Skibreede af 11te Xbr: 1775

Paa Hr: Fogdens Tilspørgende ang: Hum/m/er Fangsten svarede Almuen at sam/m/e ej her gaaer til af nogen Betydenhed
Ang: Vaar silde Fiskeriet svarede Almuen at ved Fediøe, som er 6 Miile fra Byen er i Aar gaaet til en anseelig Mængde Vaarsild der kom sam/m/e tour eller Strøg som forrige Tiider at de goede Silde Fiskerier gik an nemlig \fra/ norden, men i Mangel af Jagen af Hval kom den saa sildig ind til Land at Fangsten ej blev saa betydelig som den ellers kunde have været da Silden ikkun blev staaende en Jevn Døgn ved Land og siden toeg til Havs, ellers har Vaarsilden i de sidste 18 Aar at den ej har gaaet til tagen ganske anden tour end tilforn

nemlig ude paa Dybet til Havs, og det lidet som deraf er blevet fangen er kom/m/et sønden fra, i den Stæd at den tilforn altiid kom norden fra.

Ang: Fiske Væhrerne svarede Almuen at her i Skibreedet ikkun er et Fiske væhr paa Fediøe 5 Miiel fra Byen 150 á 200 Aar der ejes og bruges af Danckert Heiberg med Kongel: Privilegium, hvilket Almuen holdt for at være nyttigt og nødvendigt. Jagterne holdt Almuen tillige for at være nyttige, men at de ej maatte indtage meere end 20 á 24000 Sild for ikke under Frem førselen at forderves

Paa Tilspørgende ang: frie Skydsens Betaling svarede Almuen at sam/m/e ville være til megen Nytte og Fordeel.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette blev Sage Tinget udsadt til i Morgen.

1776: 273

Dagen Nestefter den 21de Maji vedvarede Sage Tinget og blev da publiceret

3. Et Skjøde udgiven af Krigs Com/m/issaire Henning Friman Dahl til Michel Guttormsen paa 1 Pund Smør, 1/3 Faar og 1/3 Mæle Malts Leje i gaarden Nataas for 85 rd dateret 30te Maji 1775

4. Et ditto udgiven af ditto til Clemet Clemetsen Rosnæs paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 50 Rdlr dateret 10de Januarii 1775.

5. Et ditto udgiven af Ole Johan/n/esen Hoshofde som Laug Værge for Enken Ingebor Ols Datter Nore Bysem til Anders Magnesen Bysem paa 3 Jordskillings Leje i Gaarden Fam/m/estad for 21 Rdlr dateret 23de Octbr: 1775.

6. Et ditto udgiven af Anders Joensen Fieldanger til Lensmand Lars Larsen Fieldsende paa 20 12/21 Marker Smør og 2/7 Huuds Leje i Gaarden Fieldanger for 52 Rdlr dateret 20de Maji 1776

7. En Pante Obl: udgiven af Iver Ellingsen Udlyhren til Rasmus Olsen Lyhren stoer 49 Rdlr med 1te Pante Ret i 22 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Udlyhren dateret 17de Octobris 1775.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Frue Falch til Erich Hansen paa 20 4/13 Mark Smør og 27 1/3 Kande Malts Leje i Gaarden Loftaas med Vilkaar at fraviige Jorden uden Opsigelse dersom han ej i rette Tiid betale Landskylden og til 1779 Aars Udgang ej har sadt Huusene i aabodsfør Tilstad samt om Ejersken bliver nødsaget for ham at udbetale de Kongel: Skatter dateret 2den Januarii 1776.

9. En ditto udgiven af Lindaas Sogne Præst Magister Daae til Ole Storchsen (Størchsen) paa 12 Marker Smør 1 Mæle Korn og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge dateret 17de Martii 1776.

10. En ditto udgiven af ditto til Sæbiørn Andersen paa 24 Marker Smør 13 Marker Fisk og 1 ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Sætre dateret 12te 8br: 1775 med Revers

11. En ditto udgiven af den residerende Capellan til Domkirken i Bergen Hr: Jørgen Wiggers til Kaare Monsen paa den Part i Gaarden Hundven som Halvor Knudsen har brugt tilligemed en øde Part i sam/m/e Gaard som Jorddrotten hidindtil selv har brugt med Vilkaar paa den øde Part at opbygge Huuse imod Landskyld Friehed deraf for 3 Aar og aarlige Leve Kaar at svare til Halvor Knudsen at underholde ham i hans Alderdom dateret 30te Januarii 1776.

12. En ditto udgiven af Ole Rasmusen i Bergen til Ole Getmundsen paa 1 Punds Leje i Gaarden Oxnes dateret 22de Martii *1766 med paategnet Revers.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Joseph Knudsen Dyrnes til Ole Olsen Stordahl stoer 71 Rdlr med Pant udi Gaarden Dyrnes dateret 19de 8br: 1764 og tinglyst sam/m/e Dag,

der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 10de Decbr: 1775 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Rasmus Michelsen i Bergen imod Mads Rognaldsen Spiøtøen

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt.
indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen mødte og vedtoeg Laug Dagens Forkyndelse.
Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilpligtes at betale ham de paasøgte hans Hustrues Arve Midler med Renter og desuden oprette ham dette Søgemaals forvoldte Omkostning med 6 Rdlr.
Indstevnte Mads Spiøtøen gav tilkjende at han ej har imodtaget Myndtlingens Penge af den forrige Sorenskrivers Fuldmægtig Hans Lessøe der havde ind casseret Auctions Pengene og havde ej nogen fuld Vished om at han her fore var beskikket til Værge førend han blev stevnet til Laug Tinget da Skifte Brevet der blev paaanket og derfore paastoed sig for Citantens Tiltale befriet.
Citanten paastoed derimod at det har været den/n/e indstevntes egen Forsøm/m/else ej at fordre Pengene da de andre Arvinger imodtoeg deres og derfore vedblev han sit forrige.
Mads Spiøtøen gav tilkjende at han havde affordret Lessøe Myndtlingens

1776: 273b

tilfaldne Arve Lod saasnart Skiftet var sluttet men fik til Svar at den ej kunde udtælles eftersom de andre Arvinger vare misfornøyede og havde paaanket Skiftet, og siden har Comparenten da Skiftet var omgjort atter affordret Lessøe disse Penge og da fik Løfte at erholde sam/m/e 14 Dage derefter, men da han derpaa kom igjen svarede Lessøe at hans Lejlighed ej var at betale og siden var han atter hos Lessøe at affordre det sam/m/e Dag han rejste fra Byen, uden at naae Betaling saa at han ingen Umage har sparet for at erholde dem og i Øvrigt har han hørt at bemelte Lessøes Husbonde den forrige Sorenskriver burde tilsvare det som hans Tjener paa hans Vegne havde forrettet.
Citanten ved blev sit forrige og paastoed Dom i Sagen.

Eragtet

Sagen optages.

Efter Fogdens Forlangende blev den Hans Kongel: May:t tilhørende øde Gaard Bachebøe opbuden for tingsøgende Almue til Forpagtning og Græsleje.
Siur Aadsen Berge tilbød sig at give i Græs Leje derfore 1 mrk aarlig i 4 Aar da han tillige ville rydde og forbedre den. og da intet andet Bud derpaa skeede blev sam/m/e Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe accorderet paa nærmere Approbation

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 22de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug [Ret] og blev

14. Publ: et Skjøde udgiven af Gievle Monsen Hougsdahl som Laug Værge for Enken Ingebor Lars Dotter med fleere til Hans Monsen Ravneberg paa 1 Pund 8 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Ravneberg for 25 Rdlr 3 mrk dateret 22de Maji 1776

15. Et ditto udgiven af Ole og Besse Olssøn/n/er til Amund Joensen Leervog paa 12 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Leervog for 24 Rdlr dateret 21de Maji 1776

16. Et ditto udgiven af Ole Rasmusen Kalland \med fleere/ til Magister Daae paa 18 Marker Smør 12 Kander Malt og 1/8 Faars Leje i Gaarden Kalland for 24 Rdlr dateret 21de Maji 1776.

17. Et ditto udgiven af Raadmand Weiner til Danckert Danckertsen Heiberg paa Garden Førland skyldende 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt for 108 Rdlr dateret 13de Xbr: 1775

18. Et ditto udgiven af Iver Joensen Waage til Svend Bergesen paa 2 Pund og 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Waage for 180 Rdlr dateret 21de Maji 1776.

19. En Pante Obl: udgiven af Svend Bergesen Waage til Wilhelm Friman stoer 120 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i gaarden Waage skyldende 2 Pund 15 Mark Smør dateret 21de Maji 1776.

20. Et Skjøde udgiven af Joen Michelsen Ryeland til Stephan Persen paa 1 Pund 7 ½ Mark Smørs Leje i gaarden Søre Qvalvog for 85 Rdlr dateret 21de Maji 1776

21. En Pante Obl: udgiven af Stephan Persen Qvalvog til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Søre Qvalvog *skylden 1 Pund 7 ½ Mark Smør dateret 21de Maji 1776.

22. Et Skjøde udgiven af Østen Andersen til Ole Storchsen paa 1 Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge for 70 Rdlr dateret 21de Maji 1776

23. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Hodneqvam/m/e til Niels Andersen paa 1 Pund og 1 1/3 Mark Smørs Leje i gaarden Hodneqvam/m/e for 35 Rdlr dateret 21de Maji 1776

24. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Andersen Tofte til Johan/n/es Olsen paa 1 Pund og 1/3 Mark Smørs Leje i gaarden Hodneqvam dateret 21de Maji 1776 med Revers.

25. Et Skjøde udgiven af Rasmus Larsen Huuse til Hr: Capitaine Hans Brygger paa 18 Mark Smørs Leje i gaarden Monstad for 27 Rdlr dateret 22de Maji 1776.

26. Et Skifte Brev af 21de Maji 1776 efter Myndtlingen Gievle Olsen fra Ravneberg

27. En Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Hogne Erichsen Riisnes paa 18 Marker Smørs Leje i gaarden Riisnes dateret 25de Martii 1776.

28. En ditto udgiven af ditto til Thore Henrichsen paa 9 Marker Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Hosteland i Madsfiorden dateret 4de Januarii 1776

Dernest blev udi Sagen anlagt af Rasmus Michelsen Storeim imod Mads Rognaldsen Spiøtøen afsagt følgende

1776: 274

Kiendelse

Da indkaldte Mads Spiøtøen har formeenet sig frietagen for Citantens Tiltale paa Grund af at han ej af Indcassator i Boet har kundet erholde udbetalt de paasøgte Arve Midler, har han ej indladt sig i viidere Tilsvar i Sagen og endskjønt det i den Anledning ej fra hans Siide er bleven imodsagt, saa er der dog intet andet Beviis for Søgemaalet fra Citantens Siide end hans blotte Andragende i Stevnemaalet heel utilstrækkeligt derefter at fælde den saggivne til Ansvar. Det vil derfore paaligge Sagsøgeren ved Skifte Brevet eller Udtoeg derudaf nærmere at godtgjøre hvormeget Myndtlingen virkelig i Arv er tilfalden, \og/ om den saggivne som Værge til Skiftet er bleven varslet {og hvem Boets Midler har været *været betroet, da denne efter Foregivende ej har udreedet Beløbet}, førinden dermed tilbørlig Vished kand bestem/m/es hvorvidt den indstevnte derfore bør være ansvarlig eller ej. Til saadan Ende gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede paa det at Citanten kand tilvejebringe den viidere udfordrende Oplysning.

Hr: Fogden Heiberg begjerede opbuden for tilstædeværende Almue til Brug imod Afgift eller Græs Lejes Svarelse den Hans Kongel: May:ts tilhørende øde gaard Søre Fieldsbøe, der og skeede men ingen vilde antage sig sam/m/e.

Nye Sag

Danckert D: Heiberg imod Enken Alit Johan/n/es Dotter Børilde

Sr: Danckert Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Enken Alit Johan/n/es Dotter Børilde af Ostreims Sogn for Udeblivelse med 2 Aars Korn Tiende til ham som Ejer af Ostreims Kirke derfore at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Citanten fremstillede de brugte Kaldsmænd Jacob Erichsen Wichene og Ole Hansen Ulføen, der med oprakte Fingre eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed sidstl: Løverdag 14 Dage siden i indkaldte Alit Johan/n/es Dotter Børildes eget Paahør og Boepæl.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte laug dages til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Alit Johan/n/es Dotter Børilde gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

29. blev publ: et Deele Brev udgivet af Sorenskriveren til Hans Olsen store Sliire paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden stoere Sliire, som ham paa hans Hustrues Ragnilde Nils Dotters Vegne arvelig er tilfalden efter afdøde Niels Olsen stoere Sliire dateret 22de Maji 1776

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 850 Rdlr 81 s og fra forrige Aaringer 756 Rdlr 56 s.

og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Hosanger Skibreede 1776

Anno 1776 den 29de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Hosangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil sidstl: Høste [Ting] opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 251 ere antegnede undtagen at i Stæden for No: 4 Iver Nielsen Blegelie, der har aflagt Laug Rettesmands Eed, sad Berge Knudsen Sandahl, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var overværende

1776: 274b

Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev bekjendtgjort

1. Et Skifte Brev efter Johan/n/es Andersen Hoshofde begyndt og sluttet d/en 18de Xbr: 1775
2. Et ditto efter afg: Ole Olsen Toschedahl begyndt d/en 30te 8br: og sluttet den 23de Xbr: 1775.
3. En Bestalling udgiven af Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Stephen Magnesen Hatland paa at være Lensmand i Hosanger Skibreede dateret 1te Martii 1776

4. Et Auctions Skjøde udgiven til Niels Rasmusen paa 1 B/ismer Pund Smør 1/6 Tønde Malt og 1/3 Faars Leje i Gaarden Litland for 107 Rdlr dateret 27de Martii 1776.

5. Et ditto udgiven sam/m/e dato til Enken Syneve Siurs Datter paa liige Anpart i Gaarden Litland for liige Sum/m/a.

Paa Tilspørgende ang: Frie Skydsens Betaling med Penge i Anledning Fogdens Begjering svarede Almuen at sam/m/e ville blive dem til Nytte og Fordeel.

Nye Sag

Erich Olsen Tepstad imod Jørgen Aschildsen Tepstad.

Erich Olsen Tepstad anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Jørgen Aschildsen Tepstad for tilføyede Beskyldning imod Citanten at være Tyv og at have fornærmet ham paa hans Ejendom inden og uden gjerdes derfore at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Johan/n/es Erichsen og Marithe Berges Dotter som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Indstevnte Jørgen Tepstad mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Magne Stephensen Hatland og Erich Olsen Rachnes eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt for meere end 14 Dage siden i Jørgen Tepstads Boepæl i hans Hustrues Paahør.

Begge de indkaldte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og Eedens Forklaring blev dem af Lov Bogen forelæst, hvornest Citanten fremstillede som

1te Vidne Johan/n/es Erichsen en Søn af Sagsøgeren Erich Tepstad, der aflagde Eed og forklarede at for 3 Uger siden da Vidnet tilligemed Citanten var ude paa Bøen eller Engen paa Gaarden Tepstad kom indstevnte Jørgen Aschildsen Tepstad tilstæde og sagde til Citanten Du har hugget mit i min Skov og er en Tyv og Du har fra mig baade inden og uden gjerdes, hvilket han 3de gange igjentoeg.

2det Vidne Marithe Berges Dotter tjenende hos Citanten aflagde Eed og vandt eensstemmig i et og alt som 1te Vidne

Citanten indstillede at den indstevnte maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Jørgen Aschildsen Tepstad gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 30te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

6. publ: et Auctions Skjøde under 27de Martii 1776 til Aschild Larsen paa 1 B/ismer Pund Smør 1/6 Tønde Malt og 1/3 Faars Leje i gaarden Litland for 107 Rdlr.

7. en Pante Obl: udgiven af Aschild Larsen Litland under 9de Maji 1776 til Magne Olsen Grønaas stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i gaarden Litland

8. En Bygsel Seddel udgiven den 22de Febr: 1776 af Stift Provst Mossin til Joen Erichsen paa 1 B/ismer Pund 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Nedre Rachnes med Revers.

9. En ditto udgiven den 30te Maji 1776 af Tørres Aschildsen Hustruelie til Anders Larsen paa 14 2/3 Mark Smør og 4 4/5 Kande Malts Leje i Gaarden Hustruelie med Revers.

10. Et Skjøde udgiven den 29de Maji 1776 af Knud Siursen Fieldschaal til Ole Jacobsen Hoele paa 1 B/ismer Pund 3 3/5 Marker Smør og 10 1/5 Kander Malts Leje i gaarden Nore Møching for 60 rd.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Schanche til Klokker Halvor Larsen Beraas paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Miøs dateret 18de Xbr: 1775.

12. En Pante Obl: udgiven af Hossangers Klokker Halvor Larsen Beraas til Mangers Sogne Præst W: Friman stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i et Vaanings Huus paa Gaarden Miøs dateret 28de Maji 1776.

1776: 275

13. Et Skifte efter Peder Johan/n/esen Tveten begyndt og sluttet den 18de Martii 1776.

Hr: Fogden Heiberg imod Niels Olsen Hanestved

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra sidste Ret og anmeldte tillige med mundtlig Continuations Stevning til dette Ting at have ind kaldet det af den indstevnte besvangrede Qvinde Menneske Brithe Ols Datter Echnes liigeledes at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse for den/n/e sin Forbrydelse samt conjunctim med ham at erstatte Processens Omkostning og var tillige ind kaldet begge de Saggivnes Defensor Lensmanden Magne Hatland.

Niels Olsen Echnes mødte for hans Søster Brithe Ols Dotter og paa hendes Vegne vedtoeg Continuations Stevningens Forkyndelse saavelsom den for begge de anklagede beskikkede Defensor Lensmanden Magne Hatland. Niels Olsen Echnes tilstoed paa hans Søsters Vegne at det paasøgte Lejermaal af hende er begaaet.

Actor efter de fremlagde Beviisligheder og egen Tilstaaelse indloed Sagen Dom med Paastand at bemelte Piige Brithe Ols Dotter ligesom Drengen Niels Hanestved maatte tilfindes at arbejde i nærmeste Tugthuus et Aar følgelig Forordningen af 2den Septbr: 1745 samt begge conjunctim at erstatte Processens Omkostning med 4 Rdlr, men hvad de forvirkede Bøder angaar da har hun for sin Deel betalt sam/m/e, og i Øvrigt vedblev han den forhen over Niels Olsen Hanestved gjorde Paastand.

Defensor refererede sig til det fra hans Siide forhen tilførte og haabede at Actors haarde Irettesettelse imod begge de anklagede ej kand finde Stæd.

Eragtet

Sagen optages til Doms.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 469 Rdlr 38 s og fra forrige Aaringer 120 Rdlr 18 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1776

Anno 1776 den 31te Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste [Ting] hertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 252 ere antegnede undtagen at Niels Andersen Toft sad i Stæden for No: 8 Jacob Monsen Øvre Aas, der dog tilligemed alle de øvrige have aflagt Eeden som Laug Rettesmænd efter derom foreviiste Attester.

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe Fogden Heiberg og tingsøgende meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongelige Anordninger og Stifts Breve som her foran ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede

dernest fremkom til Publication følgende Breve

1. Et Skifte Brev efter Ole Olsen Biørge af 15de Martii 1776.
2. Et ditto efter Koenen Bottele Ols Dotter Biørsvigvogen begyndt d/en 30te Januarii og sluttet den 19de Martii 1776.
3. Et ditto efter Johan/n/es Iversen Echnes begyndt og sluttet den 19de Martii 1776.
4. Et ditto efter Koenen Marithe Ols Dotter Fyllingsnæs af sam/m/e dato.
5. Et ditto efter Koenen Brithe Tollefs Datter ytre Eide af 20de sam/m/e Maaned
6. Et Skjøde udgiven af Ole Iversen Ascheland til Ole Ellingsen Eide paa 1 B/ismer Pund Smør og 1/6 Faars Leje i Gaarden Tofte for 98 Rdlr dateret 17de April 1776.
7. En Pante Obl: ang: udgiven af Ole Ellingsen Eide til Hendrich Norman i Bergen stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i gaarden Tofte og deels Specificeret Løsøre 17de April 1776.
8. En Bygsel Seddel udgiven af Johan/n/es Holgersen Giellesvig til Stephen Monsen paa 1 B/ismer Pund 6 Marker Smørs Leje i gaarden Nedre Aas dateret 27de 8br: 1774 med Revers.
9. Et Auctions Skjøde udgiven til Johannes Larsen Hougsdahl (tilført seinare med blyant: Husdal) paa Gaarden Hougsdahl *skylden ½ Løb Smør og 6 Kander Malt for 71 rd dateret 28de Martii 1776

1776: 275b

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Friskydsens Betaling med Penge og deres Repartition paa samtlige Almue svarede Almuen at saadant ville blive dem til megen Nytte og Fordeel.

10. blev publiceret et Skifte Brev efter Joen Aschildsen Hielmaas af 15de Xbr: 1775.
11. et Auctions Skjøde udgiven til Ole Iversen Ascheland paa gaarden Qvamme for 255 Rdlr dateret 17de Aprilis 1776.
12. Et Skjøde udgiven af Jørgen Larsen Hindenæs til Hans Larsen Kalhovde paa 13 ½ Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i gaarden Hindenæs for 18 Rdlr dateret 29de Maji 1776
13. Et ditto udgiven af Gudmund Fusesen Tveten med fleere til Ole Amundsen Washelle paa 22 2/13 Mark Smør og 18 6/13 Kande Malts Leje i gaarden Washelle for 88 Rdlr dateret 31te Maji 1776.
14. Et ditto udgiven af Joen Monsen Romereim med fleere til Anders Monsen Romereim paa 12 6/7 Mark Smør og 2 1/7 Kande Malts Leje i Gaarden Schaar for 20 Rdlr dateret 31te Maji 1776.
15. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Kors Kirken Johan Nordahl Bruun til Iver Johan/n/esen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden indre Echnes imod at svare det halve Vilkor med Iver Monsen til Mons Tørresen og hvoraf til Bergens Manufactur Huus er betalt 3 mrk dateret 20 Xbr: 1775.
16. En ditto udgiven af Sogne Præsten W: Friman til Erich Larsen Totlandsdahl paa 18 Marker Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Ascheland, hvoraf til Bergens Manufactur Huus er betalt 1 mrk 8 s dateret 30te Aprilis 1776 med Revers

17. En ditto udgiven af ditto til Iver Olsen paa 18 Marker Smør og 1/6 Faars Leje i Gaarden Ascheland, dateret 30te April 1776, med Revers og blev derfore til Bergens Manufactur Huus betalt 1 mrk 8 s.

18. En ditto udgiven af Seminarii Forstander Jon Mariager til Magne Jonsen Muulen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leje i gaarden ytre Echnes dateret 7de Martii 1776 med Revers.

19. En ditto udgiven af Mons Monsen ytre Eide paa egne og Med ejeres Vegne til Anders Olsen paa 12 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hielmaas dateret 31te Maji 1776 med Revers.

20. En ditto udgiven af Peder Tafteberg som Forpagter af Hospitalets Gods til Rasmus Andersen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Houchøen med Vilkor at yde til den afgaaende Lejlænding Ingvald Johannesen 2 Tønder Korn og Føde for 2 Kjør og 2 Smaler, og at fraviige Jorden uden Opsigelse ifald de Kongel: Skatter i 2 Aar henstaaer ubetalt dateret 8de April 1776

Hospitals Tings Vidne

Baste Knudsen Qvinge anmeldte at Enke Koenen Lisbet Ivers Datter Nore Qvinge med den spedalske Syge er befængt og derhos er saa aldeeles arm og fattig at hun ej er ejende det mindste til at bekoste Indlem/m/elsen i Hospitalet og da saadant er den meenige Almue bekjendt begjerede han deres Forklaring derom indhentet,

Laug Retten og Almuen svarede dertil at det rigtig nok forholder sig som omspurgt og at hun i lang Tiid har levet af Almisser.

Comparenten begjerede dette beskreven meddeelt, der blev bevilget

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 1te Junii vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

21. publ: et Skjøde udgiven af Madame sal: Sorenskriver Johan Garmans til Hosangers Sogne Præst Casten Henrich Schanche paa Gaarden Jordahl skyldende 5 B/ismer Pund Smør og 1 ¼ Tønde Malt for 100 Rdlr dateret 20de Maji 1776

22. Et ditto udgiven af Magne Joensen Echnes til Lars Iversen Otterstad paa 2 4/16 Mark Smør og 13/16 Kande Malts Leje i Gaarden Otterstad for 13 Rdlr 3 mrk dateret 1te Junii 1776

23. Et ditto udgiven af Knud Johan/n/esen Molvig til Ellef Monsen Eide paa 7 5/6 Marker Smør og 1 17/64 Kande Malts Leje i Gaarden indre Eide for 10 Rdlr 3 mrk dateret 31te Maji 1776.

24. Et ditto udgiven af Anders Olsen Qvinge paa hans Hustrue Anne Mons Dotters Vegne og Wermund Simonsen Røe for hans Myndtling Marthe Mons Dotter til *til Amfind Jørgensen Næsbøe paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Næsbøe for 25 Rdlr dateret 31te Maji 1776.

25. En Pante Obl: udgiven af Amfind Johan/n/esen Næsbøe til Anders Monsen Romer-

eim stoer 27 Rdlr med 1te Pante Ret i nys bemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Næsbøe dateret 31te Maji 1776.

26. Et Skjøde udgiven af Niels Willumsens Enke Anne Anders Dotter og Lars Johan/n/esen Totland for hans Hustrues Dorthe Jacobs Dotter paa en Anpart i Gaarden ytre Eidsnes {skyldende med det han} til Anders Jacobsen Echanger skyldende med hvad han

tilforn derudi er ejende 12 Marker Smør og 8 Kander Malt for 19 Rdlr 4 mrk dateret 10de Aprilis 1776.

27. Et ditto udgiven af Ole Olsen ytre Eidsnæs til Anders Jacobsen Echanger paa {18 Marker Smør} Reluitions Retten til Sælgerens ejende Anpart i Gaarden ytre Eidsnæs skyldende 18 Marker Smør og 12 Kander Malt for 5 Rdlr dateret 10de Aprilis 1776.

28. Et Vilkors Brev udgiven af Ole Amundsen Washelle til hans Fader Amund Olsen og Hustrue Aase Fuuses Dotter paa aarlige Leve Kaar at hæfte paa hans ved Skjøde af Gaars dato tilkjøbte Anpart i Gaarden Washelle skyldende 22 2/13 Mark Smør og 18 6/13 Kande Malts Leje dateret 1te Junii 1776.

29. En Paategning paa et Skifte Brev efter Konen Marithe Ols Dotter ytre Hindenes af 10de Martii 1762, at Søn/n/en Lars Olsen er død og hans ejende Anpart i Arvetomten er tilfalden Fader Ole Siursen som eeneste Arving dateret 1te Junii 1776.

30. En Odels Lysning udgiven af Niels Jonsen Totland til 12 Marker Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Totland som ejes af Knud Monsen dateret 31te Maji 1776.

31. En Declaration fra Forpagterne af Hospitals Godset ang: en af Fetis Ejere ved forrige Som/m/er Ting uberettiget udgiven Bygsel Seddel til Echnes Opsiddere paa en fælles Udmark med Gaarden Molvigen dateret 1te Junii 1776

32. En Bygsel Seddel udgiven af Enken Gietlog Aschilds Dotter Hielmaas og Med Arvinger til Sergeant Halvor *Halvor Sætre paa 1 B/ismer Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden *Hilmaas (Hielmaas) paa 16 Aar dateret 31te Maji 1776 med Revers.

33. En ditto udgiven af Anders Halvorsen Farrestved paa hans Myndtling Marie Ols Dotters Vegne paa 6 Marker Smør og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Biørge dateret 1te Junii 1776 med Revers.

34. En ditto udgiven af Niels Næsse og Erich Wiche til Niels Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden stoere Ourdahl dateret 30te Maji 1776 med Revers.

35. En ditto udgiven af Anders Fusesen Lie med fleere til Ole Amundsen paa 13 11/13 Mark Smør og 11 11/13 Kande Malts Leje i Gaarden Washelle dateret 1te Juni 1776 med Revers.

36. En ditto udgiven af Anders Magnesen Nore Bysem med fleere til Anders Halvorsen Aschevig paa 1/6 Part af den Grund under Gaarden Schaar, hvorpaa en Flom Saug er opsadt mod aarlig recognition 1 mrk dateret 1te Junii 1776 med revers.

Dernest blev publiceret en

Kongel: Allernaadigst Forordning af 13de Maji 1776 hvorved alle Slags Jern og Malm gryders Indførsel fra frem/m/ede Stæder forbydes.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber sig for 1te og 2den termin dette Aar 493 Rdlr 84 s og for forrige Aar 205 Rdlr 58 s

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Hosangers Skibreede 1776

Anno 1776 den 1te Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen af Sorenskriveren og de for Echangers Skibreede opnævnte Laug Rettesmænd som her foran ere antegnede, til et Udsættelses Ting for Hosangers Skibreede

da der udi Sagen anlagt af Fogden paa Justitiens [Vegne] imod Niels Olsen Hanestved og Brithe Ols Dotter Echnes blev afsagt saadan

Dom

Med de fremlagte Præste Attester derom saavelsom Tilstaaelse inden Retten fra de anklagedes Siide er det godtgjort at Drengen Niels Olsen Hanestved i en Alder under 14 Aar og førinden han var antagen under Forberedelse til Confirmation har begaaet Lejermaal med Qvinde Mennesket Brithe Ols Dotter Echnes. Den Frietagelse fra

1776: 276b

den almindelige Straf for andre Forbrydelser begangne af Børn under 14 Aar, som Loven ellers fastsætter, kand ikke her kom/m/e i Betragtning til Formildelse for anklagede Niels Hanestved, da den seenere Forordning af 2den Septbr: 1745 uden mindste Undtagelse foreskriver Straffen for alt Lejermaal af uconfirmerede, hvorved tillige synes forudsadt at saadant i en saare ung Alder kand være forøvet

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret Niels Olsen Hanestved bør til Actor udreede Lejermaals Bøder Tolv Rdlr og desuden bør han tilligemed qvinde Mennesket Brithe Ols Dotter Echnes arbejde i Bergens Tugthuus Sex Maaneder. At efter kom/m/es paa den Maade de Høy Kongel: Anordninger foreskriver naar Dom/m/en 15 Dage førinden lovlig er vorden forkyndt

hvor efter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Sommer Tinget for Watzwærns Tinglav 1776

Anno 1776 den 3de Junii blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Watzwærns Tinglav paa Tingstædet Bolstadøren og Retten betjent af Sorenskriveren med de ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 254 ere antegnede undtagen at i Stæden for Lars Brynildsen Mæland No: 1 sad Lars Gullichsen Runtzebierg hvilke alle frem lagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd

Ved Tinget var nærværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, Fogden Heiberg foruden meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forrige Ting for Echangers Skibreede.

dernest blev *blev læst følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Angunda Asbiørns Dotter Rørbakken begyndt den 7de April og sluttet den 9de Junii 1775.

Arne {Olsen} Bolstad imod {Arne} Johan/n/es Bolstad

Procurator Traae æskede Sagen i Rette paa Citantens Vegne efter forrige Tiltale og vil fornem/m/e hvad den indstevnte til Sagen haver at svare.

Knud Amfindsen Giære mødte for den indstevnte efter Bevilling fra Stiftet under 28de nestf: Maaned for ham at gaae i Rette, den han nu fremviiste, og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have contrastevnet Arne Bolstad at liide Dom til at opfylde det mundtlig indgangne Forliig og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner, ligesom og under Lovens Falsmaal er indkaldet følgende Vidner Endre Johannesen Rangen \Isach Bolstadøren/ Knud Bryngelsen Bolstad, Corporal Ole Halvorsen, Haldor Rasmusen Tøssen deres Provemaal herom at aflægge, endelig er og til

dette Ting til disse stevnte og ustevnte Vidners Anhørelse og nøyere Examination om fornødiges de forhen i Sagen fra Hoved Citantens Siide førte Vidner Knud Aschildsen og Joen Aschildsen Bolstad.

Pr: Traae for Hoved Citanten vedtoeg Contra Stevningens lovlige Forkyndelse, men maatte derhos erindre den Høyrespective Ret at Contra Citanten allene for at opholde Sagen og gjøre den vidløftig og bekostelig som og for at han kand sidde med Gaarden, *med (ned?) raadne Huusene, udhugge Skoven Jorddrotten til allerstørste Skade og Fornærmelse og nu til 3die indstevner Vidner, som skal vidne om nogle Ord, som i Drukkenskab kand have været udtalt for meere end et aars Forløb, altsaa fandt Comparenten fornøden at protestere imod Vidner om Ord følgelig Lovens 1 – 13 – 23

1776: 277

Knud Amfindsen Giere for Contra Citanten benegter det fra Hoved Citantens Siide ubeviislig tilførte og begjerede Vidnerne afhørte

samtlige de indstevnte Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel, og Contra Citanten fremstillede derpaa som

1te Vidne Endre Johan/n/esen Rangen (Rongen) der aflagde Eed og forklarede at han tilligemed afdøde Lensmand Ole Horvei og Isach Bolstadørn for 2 Aar siden fra sidstl: Paaske var udsendt fra Hoved Citanten at tilbyde Contra Citanten hans udlagde Bygsel og andre Omkostninger med 50 Rdlr imod at fraviige Gaarden eller bruge den halve Deel deraf tilfælles med Hoved Citanten, hvortil Contra Citanten svarede nej at naar han ej fik alle sine Omkostninger, ville han vedblive sin Bygsel.

2det Vidne Isach Tronsen Bolstadøren aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med nest forrige Vidne

3die Vidne Knud Bryngelsen Bolstad aflagde Eed og forklarede i April Maaned nestl: Aar 1775 at være kaldet til Vidne at møde paa Bolstadøren at anhøre et Kjøb som mundtlig var sluttet imellem Hoved Citanten Arne Bolstad og Endre Johannesen Rangen, hvorved den første havde solgt til den sidste hans ejende Anpart i Gaarden Bolstad for 560 Rdlr, og var begge Contrahenterne da drukne, Endre Rangen betalte derpaa i Haand Penge 20 Rdlr og blev aftalt at Endre Rangen neste Dag derefter skulle kom/m/e at pløye og tilsaae Gaarden, hvorefter Endre Rangen neste Dagen derpaa bragte til Bolstad et Par æsker Korn, men sam/m/e forblev i Baaden uden at bringes paa Land

4de Vidne Corporal Ole Halvorsen aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nest forrige 3de Vidne med den Forskjel at contrahenterne den Tiid ej vare saa drukne at de joe havde deres Samling, og det Tilføyende at Hoved Citanten sam/m/e Dags Morgen som Kjøbet med Endre Rangen skeede om Aftenen havde tilbuden Contra Citanten at afkjøbe ham sam/m/e Gaard i Vidnets Nærværelse, men hvad den/n/e dertil svarede eller imellem dem siden blev forhandlet hørte Vidnet ej viidere til.

5te Vidne Haldor Rasmusen Tøssen aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstem/m/ig med 4de Vidne med det Tilføyende at Contra Citanten bød da Hoved Citanten for Gaarden 400 Rdlr, hvilket den sidste ej ville antage.

Knud Giere begjerede paa Contra Citantens Vegne Sagen udsadt til neste Ret for imidlertiid ved Extract af Protocollen om det passerede i Sagen at faae Oplysning og derefter at beslutte den til Doms

Pr: Traae for Hoved Citanten anmærkede at Contra Citantens Fuldmægtig vil bruge unyttige Udflugter til Sagens Udhal fra Ting til andet som nu bliver det 4de Ting allene for at han kand blive siddende ved Jorden og paa adskillige Maader til Gaardens ruin og Hoved Citanten til tem/m/elig Skade, altsaa bad han Dom/m/eren døm/m/e i Sagen efter nu nærmere gjørende Demonstration og Irettesættelse at den indstevnte bliver tilfunden at fraviige Gaarde Bruget

imod at Citanten vederlægger hans Frøe gjeld og Arbejds Løn fordie han har tilsaaet Jorden og at den indstevnte betaler til Hoved Citanten for det afvigte Aars Besiddelse paa Gaarden 20 Rdlr og Processens Omkostning billigst med 8 Rdlr.

Knud Giere vedblev sin forrige Paastand om Anstand da {da} ham er ganske ubekjendt i Sagen og nyelig bevilget for ham at gaae i Rette.

Traae urgerede kraftigst paa Dom og vedblev sit forrige.

1776: 277b

Eragtet

Efter Contra Citantens Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Høste Ting med Erindring til den Tiid fra sin Siide at beslutte den til Doms

Nye Sag

Johan/n/es Johan/n/esen Rangen imod Haldor Knudsen Biørge

Procurator Niels Traae mødte for Johan/n/es Johan/n/esen Rangen og anmeldte paa hans Vegne med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Haldor Knudsen Biørge til dette Ting for imod han/n/em udøvede Slagsmaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og Citanten for tort og Skades Lidelse som og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Giertrud Mons Dotter Biørge og Karie Mons Dotter Biørge, Knud Olsen Biørge, hvilke alle under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge, tilligemed et godvillig mødende Vidne Ole Biørge.

Vidnerne mødte alle og vedtoege lovlig Varsel men ikke paagjeldende Haldor Biørge hvorfore Varselen for ham at være skeed som *mel (meldt) i Dag 14 Dage i hans Boepæl og Paahør for Ole Biørge Biørge og Hustrues {Paahør} eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Biørne Bryngelsen Møcheltved og Jacob Joensen Wæland.

derpaa fremstilledes

1te Vidne Giertrud Mons Dotter tjenende hos Ole Biørge, der aflagde Eed og vandt at omtrent 14 Dage for sidstl: Paaske var Vidnet tilstæde ude paa Marken paa Gaarden Biørge og saae der {at} at indstevnte Haldor Knudsen Biørge sloeg Johan/n/es Rangen en Kind Dask hvorefter han faldt i Marken og kort efter at den sidste havde *rejste sig og sloeg Haldor atter et Slag over Nakken, hvorefter han faldt i Marken, endelig {sloeg} toeg Haldor Biørge ham atter 3die Gang i Struben og sloeg ham næsegrus i Jorden, hvorefter Johannes Rangen var syg af Hævelse i Halsen i nogle Dage. Anledningen hertil var at Hæstene vare ved Brønnen og kom sam/m/en at slaaes, hvorfore Johan/n/es Rangen for at skille dem ad sloeg den eene Hæst Haldor Biørge tilhørende med en liden Kjep hvilket Haldor blev vaer og derover opirret kom hen at slaae ham som meldt er.

2det Vidne Karie Mons Dotter Biørge gift med Ole Knudsen Biørge aflagde Eed og vandt forbemeldte Tiid at have seet Haldor Biørge slaae Johan/n/es Rangen over Nakken saa at han faldt til Jorden og derpaa igjen toeg ham i Struben og kastet ham omkuld paa Marken men da Slagsmaalet begyndte var hun ej tilstæde førend hun ved Skraal og Skrigen blev bevæget at gaae ud at tilsee Tildragelsen. Vidnet mærkede at Johan/n/es Rangen efter disse bekomne Slag var syg nogle Dage af Hævelse i Halsen.

Pr: Traae frafaldt de øvrige Vidner med reservation om fornødiges paa nye at indkalde dem og ellers indstillede at den udeblevne maae forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Haldor Knudsen Biørge gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglav at møde og Sagen at tilsvare hvilken Forelæggelse Citanten haver at tage beskreven og besørge forkyndt.

Nye Sag

Tollev Siursen Skieldahlen imod Brithe Helges Dotter Jørnevig

Tollev Siursen Skieldahlen anmeldte med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Koenen Brithe Helges Dotter Jørnevig {til at opfylde}

1776: 278

at liide Dom {til indgangne Ægteskabs Løfte at opfylde og da} at tilbagebetale Citanten de hende af ham under Ægteskabs Løfte givne Gaver, da hun siden har indgaaet Ægteskab med en anden, samt derom at anhøre Vidnerne Lars Skieldahlen, Anders Kallestad, Knud Skieldahlen, Gurie Skieldahlen og Gotskalk Hatlestad samt Helge Brekke, hvilke alle under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal der om at aflægge, ligesom og hendes Mand Siur Magnesen Jørnevig tillige til Vedermæle i Sagen er indkaldet.

Alle de indkaldte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Brithe Jørnevig og hendes Mand, hvorfore de brugte Kaldsmænd Arne Arvesen Skieldahlen Joen Larsen Schilie eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt sidstl: Løverdag 14 Dage siden i de udeblevnes Boepæl og Paahør af Huusmanden paa Gaarden Henrich og den anden Opsidder paa Gaarden Henrich Jørnevig.

Derpaa blev frem stillet

1te Vidne Lars Siursen Skieldahlen, der aflagde Eed og forklarede at hans Broder Tollev Siursen Skieldahlen omtrent for 7 Aar siden kjøbte af Vidnet en Qvige for 4 Rdlr 5 mrk som indstevnte Brithe Helges Dotter an/n/am/m/ede hos Vidnet og førte med sig da hun forloed Vidnets Tjeneste og kunde Vidnet ikke mærke andet af iidelig Omgang imellem hende paa den Tiid og hans Broder Citanten end at de agtede at gifte sig sam/m/e ligesom og hendes Fader paa den Tiid anmærkede Vidnet at oplade for hende en under hans Gaard værende Huusmands Plads, det Vidnet vegrede sig for. Om hun dertil havde leveret Broderen Pengene eller siden har betalt ham dem er Vidnet ubekjendt, men Broderen Tollev betalte Vidnet Pengene ved Liqvidation af noget dem imellemværende.

2det Vidne Anders Michelsen Kallestad aflagde Eed og forklarede at for 6 Aar siden havde Citanten sadt hos Vidnet paa Føde en Souv der siden om Vaaren blev afhentet af Johan/n/es Kallestad der sagde at have faaet den \til/ Leje som Vidnets Hustrue sagde da han ej paa den Tiid var hjem/m/e.

3die Vidne Gotskalck Olsen Hatlestad aflagde Eed og vandt at omtrent for 4 á 5 Aar siden da Vidnet boede paa Hæve paa Wosse Vangen kom indstevnte Brithe Helges Dotter Jørnevigen til Vidnet og bad ham \at/ gaae til Tollev Skieldahlen at opsige ham det af hende givne Ægteskabs Løfte, hvilket Vidnet vegrede sig for og ej ville befatte sig dermed, og sagde hun da tillige at hun var Tollev nogle Penge skyldig som hun derhos bad ham frembringe, men hvormange sam/m/e vare kand Vidnet ej nu erindre

4de Vidne Helge Olsen Brekke aflagde Eed og vandt at da Qvigen af hans Dotter Brithe Helges Dotter bleve kjøbt hos hendes Husbonde Lars Skieldahlen havde han vel beseet den og sagt sine Tanker derom, {men om hun} og derefter skal hun efter hendes Siigende til Vidnet have laant 1 Mark af Tollev som hun gav i Haand Penge derpaa og siden betalt ham sam/m/e tilbage, da han havde hørt et Rygte om at Citanten ville ægte hans Dotter talte han med Lars Skieldahlen om at oplade en Huus mands Plads for hans Dotter i den Tanke at skaffe hende Brug at ernære sig udaf, men ett Par Aar der efter da Citanten kom i Vidnets Huus og ej var kom/m/en i nogen Nærings Vej sagde Vidnets Dotter til ham at hun i Mangel af saadan af ham belovet Nærings Vej ej kunde beqvem/m/e sig der til og siden et halve Aar derefter havde Citantens Fader været hos Vidnet og da vare af sam/m/e Tanker.

Citanten frafaldt de øvrige indkaldte Vidner

1776: 278b

med Forbeholdenhed om fornødiges paa nye at indkalde dem og fleere og indstillede at de udeblevne maatte laug dages til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Brithe Helges Dotter Jørnevig og hendes Mand Siur Magnesen Jørnevig gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Tinglav at møde og Sagen at tilsvare, hvilket Citanten tager vedbørlig beskreven og besørger lovlig forkyndt for de udeblevne.

Nye Sag

Johannes Olsen og Anders Olsen Bolstad imod Endre Johan/n/esen Rangen

Knud Amfindsen Giere mødte som Fuldmægtig for Johannes Olsen og Anders Olsen Bolstad efter der til erholdte Bevilling fra Stiftet af Dags dato, som han anviiste, og anmeldte at de med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Endre Johannesen Rangen for uberettiget Fiskerie ved deres Land at liide Dom i Hoved Sagen og *Procens (Processens) Omkostning at erstatte samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner. Til Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal indkaldet Isach Tronsen Bolstadøren, Ole Endresen Rangen og Aschild Olsen Bolstad hvilken sidste møder godvillig

Indstevnte Endre Rangen mødte og gav tilkjende at han ej havde erholdet lovlig Kald og Varsel da han først i Dag 14 Dage er bleven kaldet nemlig Mandagen den 20de Maji sidstl: Kl: omtrent 4 á 5 Eftermiddag henimod Aften og ej er kaldet at høre Vidner.

Af Vidnerne mødte Aschild Olsen Bolstad, men ej de 2 andre indkaldte Vidner, hvor fore de brugte Kaldsmænd Knud Olsen Horvey og Lars Larsen Giellen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i Dag 14 Dage siden for Isach Bolstadørens Boepæl i hans Hustrues Paahør og for Ole Endresen Rangen for hans Boepæl i hans Faders Endre Rangens Paahør ligesom de og sam/m/e Dag varslede Endre Rangen i hans Boepæl at liide Dom i Sagen som meldt er og at anhøre stevnte og ustevnte Vidner.

der paa fremstillede Citanten som

1te Vidne Aschild Olsen Bolstad der aflagde Eed og vandt at i Fjor Som/m/er saae Vidnet indstevnte Endre Rangen kom/m/e ned farende igjennem Bolstad Elven med en i Elven udkastet Fiske Not at fiske uden for Bolstad Landet hvor Citanterne, med hvilke Vidnet fulgtes paa Baad, just paa sam/m/e Tiid agtede at udkaste deres med havende Fiske Garn, og da han mærkede at Citanterne kom anroende søgte han at undflye dem og saasnart de var kom/m/et til Lands med Baaden paa hiin Siide Elven skyndte den sig at gaae op til Skovs som havde {ført} trukket Touget til Noten langs Landet, men ind stevnte Endre Rangen fandt de og talede med da han negtede gjerningen, Paa den indstevntes Tilspørgende svarede Vidnet at Endre Rangen var selv i Baaden og derfore ikke paa Bolstad Landet, men den anden Mand der trak Touget til Noten langs Bolstad Landet gik til Skovs som meldt for at undflye dem, derimod var Endre Rangen selv med Baaden faret over paa hiin Siide Elven til hans eget Land da de talede med ham.

Knud Giere paa Citantens Vegne ind stillede at de udeblevne Vidner til neste Høste Ting maatte forelægges.

Endre Rangen imodsagde Vidnets Udsiigende som urigtigt.

Eragtet

Da det ej uden Syn {og} Begranskning og Befaring kand bestemmes hvor vidt Citanternes Ejendom strækker sig og den ind stevnte derudi har fornærmet dem, henviises Sagen efter Beskaffenhed til Aastæden at behandles og derfore kand Forelæggelse for de udeblevne

1776: 279

Vidner ej finde Stæd.

Nye Sag

Anders Joensen Mugaas imod Endre Johannesen Rangen

Anders Joensen Mugaas anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Endre Johannesen for begangne Slagsmaal at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at erstatte samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner. Til Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal kaldet at møde med deres Provemaal i Sagen Anders Johan/n/esen Horvey og Elling Bryngelsen Seim.

Paagjeldende Endre Rangen mødte ikke efter Paaraab ej heller Vidnet Elling Seim. De brugte Kaldsmænd Biørne Bryngelsen Møcheltved og Jacob Joensen Wæhle afhjemlede under Eed Varselen at være skeed som meldt for Vidnet Elling Seim i eget Paahør og Boepæl for 4 Uger siden og for Endre Rangen i hans Boepæl og Koenes Paahør sidstl: Fredag 14 Dage siden.

Citanten fremstillede som

1te Vidne Anders Johannesen Horvey som aflagde Eed og vandt at nogle Uger for sidstl: Paaske var Vidnet tilligemed Citanten Anders Mugaas en Søndag Aften paa Gaarden Evanger da indstevnte Endre Rangen kom ind og uden mindste foregaaende Anledning af Trette eller Uvenskab sloeg Anders Mugaas med knyttet Næve over Næse og Mund hvor efter han strax blødde meget stærk baade af Næse og Mund og var derved tillige overværende Elling Seim

Citanten indstillede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Endre Johannesen Rangen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglav at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og det udeblevne Vidne Elling Brynildsen Seim forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde med Provemaal i Sagen. Den/n/e Kjendelse paaligger det Citanten at tage vedbørlig beskreven og besørge lovlig forkyndt for vedkommende.

Krigs Raad Fleischer imod Erich Siursen Jørnevig efter Laug Dag

Pr: Traae æskede Sagen i Rette efter forrige Tiltale og gav tilkjende mundtlig at have ladet forkynde Rettens Forelæggelse til dette Ting og vilde nu fornem/m/e om den indstevnte møder

Erich Jørnevig mødte og begjerede Sagen udsadt til neste Ting for ved Attest fra Reg:tet eller Compagniet at oplyse at han endnu staaer i virkelig No: som Landværn Soldat hvorefter han formener sig for Citantens Tiltale befriet.

Pr: Traae for Citanten havde intet derimod at indvende.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Ting efter den indstevntes Forlangende

Nye Sag

Aschild Olsen Lie imod Endre Johan/n/esen Rangen

Aschild Olsen Lie anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Endre Johannesen Rangen for tilføyede Beskyldninger at liide Dom i Hoved Sag og Søgemaalets Omkostning at oprette samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner. Som Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal ind kaldet Isach Tronsen Bolstadøren og Hustrue Elsebe Blomberg, Johan/n/es Knudsen Biørge og Henrich Nielsen Jørnevig deres Provemaal herom at aflægge.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Biørne

Bryngelsen Møcheltved og Jacob *Joen Wæhle eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed sidstl: Løverdag 14 Dage for *paagjeldendede Endre Range i egen Boepæl og *Boepæl (Paahør), for Isach Bolstadøren og Hustrue i deres Boepæl og den sidstes Paahør, for Johan/n/es Knudsen Biørge for hans Boepæl i Forfaderen Ole Knudsens Paahør og for Henrich Nielsen Jørnevig for hans Boepæl i den anden Opsidders Henrich Magnesens Paahør.

Citanten indstillede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Endre Johan/n/esen Rangen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglav at tilsvare Sagen, til hvilken Tiid de udeblevne Vidner Isach Tronsen Bolstadøren og Hustrue Elsebe Blomberg samt Johannes Knudsen Biørgo og Henrich Nielsen Jørnevigen ligeledes forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen. Citanten haver at tage Kjendelsen vedbørlig beskreven og besørge lovlig forkyndt for vedkom/m/ende.

blev publiceret et

2. Skjøde udgiven af Haldor Biørgaas som Værge for Anne Ols Dotter og Anders Jonsen Mugaas til Aschild Olsen paa 1 B/ismer Pund og 18 Marker Smørs Leje i gaarden Horvey for 186 Rdlr dateret *dateret 3de Junii 1776

3. En Pante Obl: udgiven af Aschild Olsen Horvey til Haldor Halvorsen Biørgaas stoer 106 Rdlr med 1te Pante Ret i et Bismer Pund Smørs Leje i Gaarden Horvey dateret 3de Junii 1776.

4. En ditto udgiven af Aschild Olsen Horvey til Anders Joensen Miugaas stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Horvey dateret 3de Junii 1776.

5. En ditto udgiven af Knud Aschildsen Bolstad til Erich Knudsen Lille Røthe stoer 170 Rdlr med 1te Pante Ret i et Pund og 17 Marker Smørs Leje i Gaarden Bolstad dateret 3de Junii 1776.

6. En Pante Obl: udgiven af Jacob Olsen Horvey til Elling Mathiasen Mølster stoer 99 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Horvey skyldende 1 B/ismer Pund 3 Marker Smør i gaarden Horvey dateret 3de Maji 1776

7. En Bygsel udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Johan/n/es Tormoesen paa 22 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Langeland dateret 14de 8br: 1775 med Revers

8. En ditto udgiven af Helge Olsen Fosse til Lars Larsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Fosse dateret 3de Junii 1776 med Revers.

9. En ditto udgiven af Knud Siursen Roe til Brynild Knudsen paa ½ Pund Smørs Leje i Gaarden Roe dateret 3de Junii 1776

10. Et Skjøde udgiven til Helje Larsen Aarhuus af Lars Heljesen Aarhuus paa 1 B/ismer Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Aarhuus for 75 Rdlr dateret 17de 9br: 1775.

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Haldor Joensen Horvey til Anders Joensen Mugaas stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Horvei skyldende 18 Marker Smør dateret 16de Novbr: 1774 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Paategnet Qvitering af 3de Junii 1776 er indfriet og der fore herved mortificeres.

12. Et Vilkors Brev udgiven af Helje Larsen Aarhuus til hans Fader Lars Heljesen og Hustrue paa aarlige Leve Kaar dateret 3de Junii 1776

13. Et Skifte Brev efter Marie Johan/n/es Dotter Hermundsdahlen begyndt den 29de Martii og sluttet den 9de Junii 1776.

14. aflyst en Pante Obl: udgiven af Gullach Gullachsen Aarhuus til Sogne Præsten Jens Bergendahl stoer 83 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund og 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Aarhuus dateret 31te Maji 1769 og tinglyst den 4de Julii sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 20de Maji

1776: 280

1776 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres

Paa Tilspørgende efter Hr: Fogdens Forlangende angaaende Fri Skydsens Betaling med Penge og deres Repartition paa samtlige Almue svarede Almuen at saadant ville være til megen Nytte og Fordeel

15. publ: en Pante Obl: udgiven af Helie Larsen Aarhuus til hans Brødre Anders og Siur Larssønner stoer 75 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Aarhuus dateret 3de Junii 1776.

16. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Jacob Olsen Horvey til Cancellie Raad Fleischer stoer 75 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 3 Marker Smørs Leje i Gaarden Horvey dateret 3de Julii 1773 og tinglyst den 16de Novbr: 1774, der efter Creditors paategnede Qvitering af 11te Junii 1776 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Hr: Fogden loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 148 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 15 Rdlr 54 s

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Skyldsætnings Forretning paa Pladsen Stamnes Lejren [1776]

Anno 1776 den 4de Junii blev Retten sadt paa Pladsen Stamnes Lejren beliggende i Watzwærns Tinglav og Nordhordlehns Sorenskriverie og betjent af Sorenskriveren og de af Fogden dertil opnævnte 6 uvillige eedsorne Laug Rettes Mænd 1. Biørne Bryngelsen Møcheltved 2. Iver Siursen Nakke 3. Niels Nielsen Nakke 4. Erich Godvindsen Nedre Rasdahlen 5. Lars Gullichsen Biørge og 6. Tormoe Olsen Langeland for der at foretage en lovlig Skyldsætnings Forretning over bemelte Plads Stamnes Leiren kaldet der er opryddet af Udmarken under Gaarden Stamnes i Anledning Reqvisition fra Pladsens Ejer under gaars dato og derpaa tegnet Foranstaltning af Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe af sam/m/e Dag der blev lagt i Rette og er saa lydende. Ved Forretningen var overværende Hr: Foged Heiberg, dernest mødte og Beboerne paa gaarden Stamnes Johannes Hansen og Siur Knudsen begge Selvejere og Lejlændingen paa det 3die Brug Johannes *Johannes, hvis paaboende Anpart tilhører Niels Monsen Waage i Sundhorlehn.

Procurator Traae mødte paa Reqvirentens Vegne og producerede 1. et Skjøde udgiven til Reqvirenten af Hr: Capitaine Holck under 10de Julii 1775 paa Pladsens Huuse og Rydnings Ret 2. et ditto udgiven til ham af Niels Monsen Waage under 9de Junii 1773 paa selve Pladsen med tilligende lidet Huusmands Sæde som han begjerede i Acten ind dragen og er saa lydende. endelig producerede han og en Marke Skjels og Afdeelings Forretning under 30te Junii 1760 hvorved den/n/e opryddede Pladses Strækning er afstenet hvilken han begjerede sig tilbageleveret ved (med?) denne Forretnings Beskrivelse.

Retten begav sig derpaa ud paa Marken i Nærværelse af Fogden og forbemeldte Opsiddere paa Gaarden Stamnæs hvor Reqvirenten gjorde Anviisning paa den udsteenede Strækning som man toeg i Øjesyn tilligemed det ringe Huusmands Sæde ved Søen beliggende som derunder ved det fremviiste Skjøde er henlagt.

Efter den/n/e befundne Beskaffenhed og med det Vilkor at have fælles Græsgang i den til Gaarden Stamnæs værende Udmark skjøn/n/ede Retten at den aarlig burde \ansettes for/ Skatte og Landskyld Tre Marker Smør som kommer at afgaae fra Matricul Skylden for Hoved Gaarden Stamnes og in Specie fra Lejlændingen Johan/n/es Johan/n/esens Brug af hvis Mark dette Stykke Plads er opryddet og afhændet.

Til Slutning blev denne Forretnings Bekostning saaledes beregnet.

Fogden paastoed for sin Umage af en Dags Forretning 2 rd og			
Diet og Rejse Penge 1 rd	3 rd		
dernest og for Mænds Opnævnelse		3	
Sorenskriveren tillægges for en Dags Forretning efter Reglement af 1708	2		
…(?) Diet og Rejse Penge tillægges ham 1 rd og for Forretningens			
Beskrivelse med stpl: Papier	1	5	2
de 6 Laug Rettesmænd for deres Forretning R: og Diet hver 1 mrk 8 s	1	3	

Er	8 Rdlr	5	2

Skriver Aatte Rdlr Fem Mark 2 s som af Reqvirenten blev betalt og Forretningen dermed sluttet og ophævet.

1776: 280b

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1776

Anno 1776 den 5te Junii blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Mielde Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil opnævnte 8 Laug Rettes mænd som her foran f: 255 ere antegnede hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, og Fogden Heiberg foruden meenige tingsøgende Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er [Ting] for nest forestaaende Watzwærns Tinglav

Dernest fremkom til Publication

1. blev aflyst en Pante Obl: udgiven af *Consitorial Raad Geelmeyden til Biskop Arentz stoer 300 Rdlr med 1te Pante Ret i gaardene Nore og Søre Weset, Weaa, Heggebøe og Anthun, dateret 1te Julii 1772 og tinglyst den 19de Novbr: 1774, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 18de Decbr: 1775 er betalt og derfore mortificeres.
2. Aflyst en ditto udgiven af Knud Borgesen Biørge (Borge) til Niels Johan/n/esen Schaar stoer 68 Rdlr med 1te Pante Ret i gaarden Børge (Borge) skyldende 1 Pund Smør og 16 Kander Malt dateret 30te Maji 1772 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 20de Novbr: 1775 er betalt og derfore mortificeres.
3. En Declaration fra Ober Formynderen i Bergen ang: 322 Rdlr Børne Midler fra Byens Jurisdiction som er betroet Johan Garman hvor fore for de reserverer sig at give Samtykke til naar Værgen vil sælge hans beboende Gaard Mielde dateret 4de Maji 1776

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Frie Skydsens Betaling med Penge svarede Almuen at de ligesaa gjerne ønskede at det maatte have sit Forblivende dermed som hidindtil.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 6te Junii vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

*3. publ: et Skjøde udgiven af Johan/n/es Gullachsen Gierstad til Johannes Andersen paa 12 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje udi Gaarden Gierstad for 35 Rdlr dateret 5te Junii 1776

4. Et ditto udgiven af Johannes Siursen Mielstad med fleere til Stephen Erichsen Eide paa 2 B/ismer Pund 1 ¾ Mark Smørs Leje i gaarden Røscheland for 86 Rdlr *for *86 *Rdlr dateret 5te Junii 1776.

5. Et ditto udgiven af Rasmus Andersen Hemvigen for hans Myndtling Anne Halvors Dotter og Iver Magnesen Esem for hans Hustrue Gurie Halvors Dotter paa ½ Løb Smør og 18 Kander Malts Leje i gaarden Søre Kleppe \til Anders Halvorsen/ for 98 Rdlr dateret 5te Junii 1776

6. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Mielstad som Laug Værge for Enken Syneve Siurs Dotter Litland paa 11 ¼ Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Wichne til Erich Olsen Rachnes for 46 Rdlr dateret 5te Junii 1776.

7. En Pante Obl: udgiven af Erich Olsen Rachnes til Ingebor Ols Dotter Nore Bysem stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i 22 ½ Mark Smør og 16 Kander Malts Leje i gaarden Wichne dateret 5te Junii 1776.

8. Et Skjøde udgiven af Mons Carlsen Wichne til Niels Olsen Blom paa 1 B/ismer Pund 10 ¼ Marker Smørs Leje i gaarden Wichne for 51 Rdlr 3 mrk 12 s dateret 5te Junii 1776

9. Et ditto udgiven af Johannes Dagesen Oudestad paa hans Sviger Faders Johan/n/es Knudsen Borges Vegne til Baste Bastesen Borge paa 6 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Borge for 13 Rdlr dateret 5te Junii 1776

10. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Svartskop til Anders Bastesen paa 13 ½ Mark Smør og ½(?) Mæle Malts Leje i gaarden Walstrand dateret 10de Novbr: 1772 med Revers.

11. En ditto udgiven af Elling Ellevsen Mielstad med fleere til Einer Monsen paa 1 B/ismer Pund og 5 Marker Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Borge dateret 5te Junii 1776 med Revers.

12. En ditto udgiven af Anders Olsen Aasheim til Lars Rasmusen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Aasheim dateret 5te Junii 1776 med Revers.

1776: 281

13. En Bygsel Seddel udgiven af Michel Andersen Øvste Mielde til Knud Andersen paa 18 Marker Smør 4 Kander Malt og 1 Skilling Penges Leje i Gaarden Øfste Mielde dateret 5te Junii 1776 med Revers.

14. En Pante Obl: udgiven af Helje Larsen Hechland til Mons Johan/n/esen Hechland stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Hechland dateret 6te Junii 1776

15. Et Vilkors Brev under sam/m/e dato udgiven af Helje Larsen Hechland til Mons Johan/n/esen Hechland og Hustrue.

Hr: Fogden loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 488 Rdlr 6 s og fra forrige Aaringer 113 Rdlr 71 s

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1776

Anno 1776 den 7de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Arne Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de der til ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettes mænd som her foran f: 258 ere anførte, hvilke alle frem lagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe og Fogden Heiberg saavelsom meenige Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nestforegaaende Som/m/er Ting for Mielde Skibreede

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Mons Nielsen Helleland af 14de Martii 1776
2. Et ditto efter Myndtlingen Daniel Pedersen Houge begyndt d/en 20de og sluttet d/en 22de Xbr: *76 (75)
3. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren til Aschild Aschildsen paa afg: Baste Eschildsens Vaanhuus i stoere Sandvigen for 570 Rdlr dateret 1te Xbr: 1775
4. Et Skjøde udgiven af Aschild Aschildsen til Lars Joensen Evie paa et Vaan huus i stoere Sandvigen for 512 Rdlr dateret 1te Maji 1776.
5. Et ditto udgiven af Diederich Adolph von Ely til Erich Chrispinussen paa ½ Løb og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Flagtved for 231 Rdlr dateret 14de Maji 1776.
6. Et ditto udgiven af ditto til John Johan/n/esen Romsloe paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Blindem for 224 Rdlr \24 s/ af 29de Maji 1776
7. Et Skjøde udgiven af Gullach Larsen Wiigen til Enken Brithe Clemets Dotter paa 1 B/ismer Pund 6 15/16 Marker Smørs Leje i Gaarden Sætre for 87 Rdlr 3 mrk dateret 15de April 1771.
8. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Anders Joensen Sætre til Gullach Olsen Wiigene stoer 70 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Sætre af Skyld ½ Løb Smør, ½ Faar og ½ Mæle Malt dateret 15de Junii 1763 og *og tinglyst Dagen neste efter, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 4de Julii 1771 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.
9. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Angeltved efter afdøde Koene Magelie Hans Dotter dateret 24de Febr: 1776.
10. En Paategning af Ober Formynderne i Bergen under 26de April 1776 paa et Auctions Skjøde udgiven til Myndtlingen Jens Mariager den 24de Maji 1774 paa Gaarden Tellevig skyldende 1 Løb 1 Pund og 12 Marker Smør med underliggende indre og ytre Klouens Laxe Fiskerie hvorved de paastaaer at den ej maae sælges eller pantsættes uden Samtykke af Ober Formynderne i Bergen.

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Friskydsens Betaling med Penge og repartition paa samtlige Almue svarede Almuen at saadant ville være til megen Nytte og Beqvem/m/elighed

1776: 281b

Fogden Heiberg imod Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Laug Dag {og fremlag} som han producerede og da den indstevnte personlig møder holdt han ufornøden at lade den/n/e Forkyndelse afhjemle.

Indstevnte Niels Olsen Piiber mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse og gav tilkjende at han var ude paa Fiskerie i de 2 Dage at Gunild Elias Dotter og de fleere vare i hans Huus og kom hjem den sidste Dag de vare der da de allereede vare paagrebne.

Actor loed tilføre at denne Niels Olsen forgivne Undskyldning at han ej selv var hjem/m/e eller tilstæde da disse Omstrippere i hans Huus logerede ej kand kom/m/e i Betragtning da han dog som Husbonde i Huuset altiid maae staae til Ansvar for hvad som af hans Hustrue og Huus folk i saa Tilfælde forbrydes, han indloed derfore Sagen Dom efter de allereede forhen producerede Beviisligheder og den indstevntes egen Tilstaaelse med saadan Paastand at han i Følge Forordningen af 9de Augusti 1754 art: 19 vorder tilfunden at bøde 24 s for hver Nat og for hver Person han som meldt haver Huuset samt oprette dette Søgemaals Bekostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte gav viidere tilkjende at have kjendt disse Personer fra Barndom/m/en af og han i den Anledning ofte tilforn havde Huuset dem paa deres Rejse til Byen, hvorover hans Hustrue ej gjorde sig nogen Betænkning liigeledes den/n/e gang at laane dem Huus i hans Fraværelse da de ej havde bedrevet noget ondt og derfore forvend[tede] sig for Actors Tiltale i den/n/e Sag friefunden.

Eragtet

Sagen optages.

Nye Sag

Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig

Procurator Randulff mødte for Johan Garman og producerede skriftlig Stevnemaal af 11te Maji indeværende Aar contra Ole Ottesen Brevig som han begjerede paaraabt. Bemeldte Stevning er af saadan Indhold.

Indstevnte Ole Ottesen Brevig loed ved sin Broder Knud Ottesen Ervigen fremlevere et skriftlig Forsæt der er saa lydende.

Pr: Randulff uden at værdige det indkomne med noget viidere Tilsvar erindrede dette at Indlægget maae være forfattet af en incompetent Vinkel skriver, hvilket end og kand sees af Paategningen, hvorudi der tilstaaes at Indlægget førend det blev reenskreven skal være læst for Ole Ottesen Brevig, et klart Beviis paa at han ej selv har været i Stand til at concipere eller forfatte det og af det 2det til Vitterlighed underskrevne Personer tillige ere incompetente, saa paastoed Comparenten at dette Indlæg maatte afviises og ej blive imodtagen allerhelst disse Omveje vare aldeeles ufornødne for den indstevnte, da Forordningen af 19de Augusti 1735 viiser Vejen hvorledes han i Mangel af Forsvar burde og kunde forholde sig, imidlertiid reserverede Comparenten Garmans Tiltale og haabede at paa den fremsadte Exception aldeeles ikke bliver reflecteret, men Sagen alligevel nyde Fremgang og saaledes fremlagde Comparenten den til Confirmation indstevnte Udkastelses Forretning dateret 18de April dette Aar som han begjerede Acten vedhæftet og ellers reserverede alt lovligt

Hr: Foged Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

1776: 282

Eragtet

Efter den indstevntes Begjering gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 8de Junii vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret en

Forordning at de ved Forordningen af 15de Julii 1726 nedsadte Danske Toe skillings Stykkers Coursering indtil indeværende 1776 Aars Udgang dateret Christiansborg Slot den 13de Maji 1776.

Viidere blev bekjendtgjort

11. Et Skjøde udgiven af Halsteen Jensen Angeltved til Michel Erichsen paa 18 Marker Smørs Leje i gaarden Angeltved for 24 Rdlr dateret 24de Febr: 1776.

12. Et ditto udgiven af Siur Johannesen Mit Brudvig til Sæbiørn Knudsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Mit *Brud (Brudvig) for 40 Rdlr dateret 5te April 1776

13. Et ditto af ditto udgiven sam/m/e dato til den anden Lejlænding Joen Monsen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Summa.

14. Et ditto udgiven af Salomon Larsen Steensvig til Ole Hansen paa ½ Løb Smør og 16 Kander Malts Leje i gaarden Nore Qvam/m/e, som hans Hustrue og \hendes/ forrige Mand Hans Olsen har ejet, for 120 Rdlr dateret 7de Junii 1776.

15. Et ditto udgiven af Ole Gregoriussen Mieldem og Søskende til Johan/n/es Gregoriusen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Mieldem for 32 Rdlr dateret 8de Junii 1776.

16. En Pante Obl: udgiven af Joen Johan/n/esen Blindem til Johan/n/es Olsen Eichaas stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Blindem dateret 6te Junii 1776.

17. En ditto udgiven af Niels Nielsen Helle til Johan/n/es Monsen Stanghelle stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Marker Smør 1 Mæle Malt og ¼ Huuds Leje i Gaarden Helle dateret 7de Junii 1776.

18. En ditto udgiven af Niels Monsen Helle til Johan/n/es Monsen Stanghelle stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund og 21 Marker Smørs Leje i gaarden Helle dateret 7de Junii 1776.

19. En ditto udgiven af Erich Crispinusen Flachtved til Stephen Knudsen Blindem stoer 115 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smør og 1 Mæle Malts Leje i gaarden Flachtved tilligemed Johan/n/es Olsen Blindem derudi er liige prioriteret for 114 Rdlr dateret 7de Junii 1776.

20. En ditto udgiven ditto dato af samme Debitor til Johannes Monsen Blindem stoer 114 Rdlr med 1te Pante Ret tilligemed nys forbemelte Creditor i sam/m/e Anpart i gaarden Flachtved.

21. Et Skjøde udgiven af Thomas Nielsen Sæterdahl til hans Søn Niels Thomasen paa 17 Marker Smørs Leje i Gaarden Sæterdahl for 60 Rdlr dateret 7de Junii 1776.

22. En Pante Obl: udgiven af Jonas Gudmundsen Tosche til Madame sal: Sorenskriver Johan Garmans stoer 22 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Vaanhuus i stoere Sandvigen dateret 20de April 1776.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Johan Garman til Ole Ellingsen paa en Huuse grund i stoere Sandvigen der forhen af Giert Busch har været beboet beliggende i 1te Rode No: 54 strækkende sig 18 2/4 Alen i Længde og 19 Alen i Brede imod aarlig Grunde Leje 1 rd 3 mrk dateret 10de 8br: 1775 med Revers.

24. Et Vilkors Brev udgiven af Johan/n/es Gregoriussen Mieldem til hans Moeder Brithe Tørres Dotter af hans Dags dato tilkjøbte Anpart udi Gaarden Mieldem dateret 8de Junii 1776.

Nye Sag

Tingsvidne Sag af Ole Hansen Thune imod Ole Siversten af stoere Sandvigen og Johan Garman.

Procurator Kragh anviisede for det første for Ole Hansen Thune i stoere Sandvigen et ham Allernaadigst forundt beneficium paupertatis af 18de Julii m. p. p. det ham Allernaadigst er forundt at udføre en Sag for Høyeste Ret imod Johan Garman og Ole Sivertsen om en Nedbrydelses

1776: 282b

Forretning som hos Ole Hansen Thune er skeed, hvorved Allernaadigst er tilladt at Ole Hansen Thune uden noget at betale uden til stemplet Papier Rettens Betjente og viidere, og lige saa har Ole Hansen Thune under sam/m/e beneficium vundet at alle de Documenter som enten ere passerede eller passere til den/n/e Sags Oplysning skal han vedbørlig hos vedkom/m/ende gives beskreven meddeelt, hvilket beneficium han anviiste i Retten og loed i Rette lægge en vidimeret Copie deraf, Originale beneficium begjerede han af Retten paategnet at være der anviist Bemelte Bevilling andtages her og originalen blev Comparenten med Dom/m/erens Paategning tilbageleveret

Procurator Kragh anviiste endnu meere en Høy Kongel: Allernaadigst Bevilling af 28de Julii sidste Aar, der grunder sig i en Oplysning til den Sag han haver for Høyeste Ret, hvorved Ole Hansen Thune er tilladt imod Lovens 1 B: 13de C: 28 art: at aflægge Eed. Pr: Kragh fornam at det var en Fejltagelse Ole Hansen Thune er befriet for at aflægge nogen Eed. Ellers begjerede han bemelte Bevilling paategnet og frem leverede en vidimeret Copie deraf, hvor efter han haabede at den/n/e Tings Vidne Sag blev Ole Hansen Thune bevilget uden enten Hinder eller Penges Betaling. Den originale Bevilling blev Comparenten med Dom/m/erens Paategning tilbageleveret og Copien indtagen her saa lydende. Pr: Kragh i Rette lagde dernest Høy Velbaarne Hr: Stift Befalingsmand de Schouboes ham tilsendte Ordre af 14de 7br: sidstl: Aar det han er befalet for Ole Hansen Thune at søge den/n/e Tings Vidne Sag lovlig udført. Bemelte Stiftets Ordre til Pr: Kragh at udføre den/n/e Sag inddrages her af følgende Indhold. End viidere i Rette lagde han Stevning til denne Sag, som er paategnet at være lovlig forkyndt for vedkom/m/ende der med sin Forkyndelses Paategning indtages af saadan Indhold

Procurator Randulff mødte for Hr: Johan Garman og vedtoeg lovlig Forkyndelse af det under 20de Maji dette Aar fremlagde Stevnemaal, men da sam/m/e ikke i Conformité med Lovens 1 – 4 – 5 egentlig benævner hvad og hvorom Vidner skal føres saa at Citantens Anlæg synes at være liigesaa confus som ubestemt allerhelst det har Anseende af at skal ….aae(?) lovlig fuldførte Forretninger, som under vedbørlige Ober Retter hen hører, saa kunde Comparenten i saadan Anledning ikke andet end paa Garmans Siide reservere alt lovligt og paastaae at Pr: Kragh maatte paalægges at fremkom/m/e med skriftlige qvæstioner førinden Comparenten kunde viidere entrere og saaledes forbeholdt nærmere Tilsvar naar qvæstionerne vare fremlagde.

Pr: Kragh svarede i allerstørste Korthed imod Randulffs mavre exception. Den Stevning som Kragh har i Rette lagt er ikkun at undersøge et Vidnes byrd, hvilke ere lovlig stevnte til en vis Tiid og Stæd at møde, som Comparenten ej heller tvivler om at Vidnerne i Dag indfinder sig, hvorfore han saa meget meere imod stoed Rettens Negtelse at Ole Hansen Thunes Tings Vidne Sag ikke til Upligt maatte vorde ophaldet. Pr: Kragh i Rette lagde endviidere Høy Velbaarne Hr: Stift Befalingsmand de Schouboes Høye Befaling af 7de Novem-

1776: 283

bris sidstl: Aar, som dependerer af en Ansøgning Comparenten har Submitteret om, hvorved han fandt fornøden at iagttage hvad Dom/m/eren her paa inden Retten ville kjende. Bemelte Stiftets Skrivelse til Pr: Kragh af 7de 9br: f: a: indtages i Acten saa lydende.

I Anleedning Pr: Kraghs Tilførsel blev af Dom/m/eren
Eragtet
Da den fremlagde Stevning ej indeholder nogen reel Saggivelse der kand gjøre Dom/m/eren ubeqvem at beklæde Retten i den/n/e Sag eller i mindste Maade anrører ham som paagjeldende og indviklet derudi uden for saavidt hans Navn kand blive nævnet derunder og \han/ derfore til Vidnernes Anhørelse er kaldet, der gjerne kand lade sig gjøre uden at han der fore bør fraviige sit Embede, saa havde Dom/m/eren ingen Adgang at viige sit Dom/m/er Sæde i denne Sag.

Pr: Kragh nest at forbeholde Ole Hansen Thunes Ret i belejlig Tiid ligesom og for at obediere Retten saa i Rette lagde han skriftlige qvæstioner alle efter Ole Hansen Thunes Forlangende indrettet, hvilke Comparenten haaber i Dag Vidnerne vorder tilspurgt. Disse qvæstioner er af saadan Indhold.
Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel, dernest mødte og af de indkaldte Vidner Gustavus Pettersen, Lensmand Ole Taqvam, Rasmus Larsen, Ole Andersen, Niels Michelsen Peder Larsen, Johan/n/es Blindem, Mons Jordahl, Zacharias Nielsen, Knud Ervigen, Knud Torbiørnsen og Niels Erichsen.
De brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Wichne og *og Haldor Joensen indre Taqvam afhjemlede under Eed Stevningens Forkyndelse for Madame Garman paa Mielde at være skeed den 23de Maji sidstl: i hendes Mands Sr: Johan Garmans Paahør, og bemelte Lensmand Ole Wichne tilligemed Niels Olsen Piiber afhjemlede eedelig at have forkyndt den/n/e Stevning den 21de Maji sidstl: for Helje Øijorden i stoere *Sadvigen (Sandvigen) i eget Paahør og sam/m/e Dag Bærent Michael Høgh og Peder Grung i begges eget Paahør og den sidstes Boepæl og Mons Myrdahl i hans Boepæl i stoere Sandvigen og Hustrues Paahør Dagen nestforhen den 20de ejusdem og sam/m/e Dag Ole Sivertsen i eget Paahør og Boepæl.
Derpaa fremstillede Citanten
1te Vidne Gustavus Pettersen af stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe til 2den qv: joe til 3de qv: joe til 4de qv: joe til 5te qv: joe som opspurgt til 6te qv: joe til 7de qv: Ole Thune fremlagde et Papiir som Fogden igjennemlæste, men hvad sam/m/e indeholdt saae Vidnet ikke og Fogden svarede at han kunde stevne paa Sagen ang: Grunden siden, men hvad viidere derom blev talt erindrer Vidnet ikke til 8de er nest foran besvaret til 9de nej det kand han ikke siige til 10de qv: joe Svilstokken under Stue Dørren blev afkappet formedelst at \den/ strækkede sig hen under Skorsteenen og ej paa anden Maade kunde opbrækkes, saa blev og Spertags stokken over Bielkerne brækket formedelst Hage Boltene som stoede derudi hvor over den ej paa anden Maade \kunde/ ned tages til 11te qv: joe Skorsteenen blev nedreven med Toug og endeel Steene derudi gik i Stykker, men saa mange deraf som efter Anseende vare heele bleve henbragte med de øvrige Materialier paa Ole Thunes Plads Egerne til 12te qv: joe der blev liggende tilbage en deel graasteen til 13. joe ved Vanvare gik der endeel Tagsteen i Stykker

1776: 283b

men det skeede ikke med Forsæt da de brugte derved den fornødne Forsigtighed til 14de qv: joe Muur og Steen fundament var der under Huuset, men om det siden af Ole Sivertsen er bleven brugt eller ej er Vidnet ubekjendt til 15de qv: nej den blev ej bort ført da de ingen Ordre dertil havde og nogle af Steenene vare saa stoere at de ej beqvem/m/elig kunde bort føres til 16de joe som omspurgt da al Graasteenen blev liggende paa Tomten og ej bort ført til 17de qv: nej som forhen forklaret er til 18de qv: til Ole Thunes egen Enge Slet Plads Egerne, til 19de qv: joe alle Materialierne tilligemed de omspurgte blev der henbragte til 20de qv: joe da Materialierne der bleve henbragte maatte Græsset nødvendig trædes med

Fødderne, men derpaa skeede vist ingen Skade med Forsæt da alt blev bragt sam/m/e Vej og Tøm/m/eret blev lagt uden for Fæstalden i Nærheden derved dog at Indgangen dertil var frie; til 21de qv: nej der var ingen andre Huuse end omspurgt til 22de nej som meldt til 23de joe som omspurgt; til 24de qv: joe som omspurgt; til 25de joe den eene Engeslæt har fra ældgam/m/el Tiid været opryddet {af de forrige Huuse Ejere} førend Vidnet kom her til Landet og af hvem veed han ej, men den eene Enge Slæt er af forrige Huuse Ejer Peder Andersen Hejen bleven opryddet og naar Engen ej følger med Huusene ere slige Huuse ej meget værd 26. joe den som har kjøbt Huus i Sandvigen har gemeenlig siden forligt sig med Sandvigs Ejer om at fæste Grunden og Engen til 27de qv: joe som omspurgt til 28de qv: joe det kunde nok skee men til visse veed han ikke at hans Løsøre derved leed Skade undtagen lidt Steen Tøy og en Kaffe Kande til 29de qv: joe ikke er Vidnet andet bekjendt. de øvrige qvæstioner til dette Vidne frafaldt Citanten.

De frem satte Spørsmaale blev alle forelæst Vidnet tilligemed hans afgivne Svar af Protocollen, hvilket han tilstoed i et og alt at være rigtig tilført og derpaa blev dimitteret.

Derefter blev fremstillet

2det Vidne Rasmus Larsen fra stoere Sandvigen, der aflagde Eed og forklarede til de 6 første Spørsmaale ja som omspurgt ligesom 1te Vidne til 7de qv: han saae Ole Thune overlevere Fogden et Papiir, men hvad sam/m/e indeholdt var Vidnet ubekjendt og hørte han ej heller at Fogden svarede noget derpaa til 8de qv: joe Fogden sagde til Ole Thune efterat have læst det fremlagde Papiir at han siden kunde stevne ang: Grunden til 9de qv: ligesom 1te Vidne til 10de nej det saae han ikke; til 11te 12te og 13de qv: ligesom 1te Vidne, til 14de joe der var Muur og Steen Fundament under Huuset hvilket dog ganske blev nedreven Kampe Steenene hvoraf det var opsadt blev igjen liggende omkring paa Tomten, da disse stoere Steene ville koste meere at føre bort end de vare værd da der er nok af deslige Steene liggende i Fjeldet i Nærheden af Huuset, og om Ole Sivertsen brugte disse Steene at op sætte den nye Bygning paa er Vidnet ubekjendt; til 15de qv: nej ligesom 1te Vidne til 16de qv: Trappe Steenene bleve revne fra sit Stæd men ligesom de øvrige liggende paa Grunden fra 17de til 23de qv: incl: svarede han eensstem/m/ig i et og alt med 1te Vidne til 24de joe ligesom 1te Vidne til 25de qv: den eene af de Engeslet Pladser afdøde Peder Andersen Hejen havde i Brug er fra gam/m/el Tiid opryddet førend Vidnet kand erindre

1776: 284

og af hvem veed Vidnet ikke men den anden Plads var af Peder Andersen Hejen selv op ryddet til 26de qv: Paa den Tiid de kjøbe Huus i stoere Sandvigen pleje de og sam/m/e Tiid accordere med Grund Ejeren om at fæste Grunden, det Vidnet maatte gjøre da han der kjøbte Huus til 24de qv: joe som omspurgt til 28de nej han mærkede ikke til at de leed nogen Skade til 29de qv: joe ligesom 1te Vidne og frafaldt Citanten de øvrige Spørsmaale til dette Vidne.

Vidnets Forklaring paa hvert Spørsmaal i sær blev ham af Protocollen forelæst det han vedstoed i et og alt rigtig at være tilført

3die Vidne Ole Andersen fra stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt til de første 6 Spørsmaale joe som omspurgt til 7de deraf vidste Vidnet sig intet at erindre til 8de joe Fogden sagde til Ole Thune at han kunde stevne derpaa naar Forretningen var gjort, til 9de og 10de qv: ligesom 2det Vidne til 11te qv: Vidnet saae ej at Skorsteenen med Toug blev nedreven da han ej den gang var tilstæde, men saae siden at den heele Muursteen bleve henbragte med de øvrige Materialier til Ole Thunes egen Enge Slet Egerne; til 12te 13de og 14de qv: svarede han i et og alt eensstem/m/ig med 2det Vidne; fra 15de til 23de qv: incl: svarede han eensstem/m/ig med 2det Vidne i et og alt til 24de qv: Vidnet har ej været saa langt op paa Marken og veed derfore intet derom til 25de qv: ligesom 2det Vidne til 26de

qv: joe naar de har kjøbt et Huus i stoere Sandvigen har de siden maattet accordere med Grund Ejeren om at fæste Grunden; til 27de, 28de og 29de qv: ligesom 2det Vidne. Citanten frafaldt de øvrige Spørsmaale til dette Vidne.

Vidnets Forklaring blev ham af Protocollen forelæst til hvert Spørsmaal i sær, det han tilstoed at være rigtig tilført

4de Vidne Niels Michelsen boende paa Stølen i Bergen aflagde Eed og efterat Citanten havde fra faldet de 9 første Spørsmaale til dette Vidne forklarede til 10de at en Svil under Stue Dørren blev kappet da den med den anden Ende laae fast under Skorsteenen og ej paa anden Maade kunde kom/m/e løs fra 11te til 19de qv: eensstem/m/ig med nest forrige Vidner til 20de qv: af de mange Folk som der hen bar Materialierne blev en breed Vej i græsset omendskjønt de alle gik sam/m/e Vej og Materialierne bleve henlagt paa Pladsen Egerne som Ole Thune har til Fæste i Nærheden af den der værende Fæstald, hvor til ikkun blev en smal gang som et Men/n/eske kunde passere og maatte Vidnet siden hjelpe Citanten at rydde det fra Dørren da han skulle føre sit Høe derind fra 21de til 24de qv: svarede han eensstem/m/ig med forrige 2 første Vidner til 25de svarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidner til 26de naar nogen har kjøbt Huus i stoere Sandvigen har de altiid accorderet med Grund Ejeren enten før eller siden om at bygsle Grunden; til 27de qv: joe til 28de veed intet derom da han ej kom at arbejde ved Nedbrydelses Forretningen førend den anden Dag og det her om spurgte skeede den første Dag til 29de qv: joe ikke rettere end ham er bekjendt til 30te qv: joe de paa Grunden nedrevne og adspreedet liggende Steen blev siden af Ole Sivertsen benyttet, da han igjen opbyggede Huuset til 31te derom maae Muurmesteren bedre kunde vidne til 32te ligeledes til 33te det veed Vidnet ej

Efterat være sin Forklaring til hvert Spørsmaal af Protocollen forelæst og sam/m/e rigtige Tilførsel at have tilstaaet blev han dimitteret

5te Vidne Knud Torbiørnsen i Sandvigen aflagde Eed og vandt paa 10de qv: eensstem/m/ig med 4de Vidne og fra 11te til 24de qv: incl: eensstem/m/ig med

1776: 284b

*med 2det og 3die Vidne med den Forskjel til 14de qv: som af 4de Vidne til qv: er svaret til 25de qv: veed intet derom da han nyelig er kom/m/et til Samdvigen at boe til 26de qv: i de 4 á 5 Aar han har boet i Sandvigen har han hørt at naar de har kjøbt Huus der har de accorderet med Grund Ejeren om at fæste Grunden; til 27de qv: joe; til 28de veed intet derom til 29de joe til 30te joe som forhen ved 14de qv: er forklaret til 31te ja Vidnet bar til Murmesteren, som opbyggede den nye Skorsteen for Ole Sivertsen nogle Truger søndre Muursteen som han der paa Tomten toeg og var af den forrige Skorsteen, til 32te hvor høy Skorsteenen der af blev kand Vidnet ej siige da han tillige brugte andre nye og heele Steen som han selv dertil havde kjøbt til 33te qv: veed intet derom.

6te Vidne Peder Larsen af stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt til 10de qv: liigesom 5te Vidne fra 11te til 24de qv: incl: svarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidne undtagen til 14de qv: ligesom nestforrige 5te Vidne til 25de qv: veed intet derom da han kort Tiid har været i Sandvigen til 26de qv: har hørt af andre at naar de have kjøbt *en Huus i stoere Sandvigen have de siden accorderet med Grund Ejeren om at fæste Grunden og tænker Vidnet selv paa den Maade at fæste sig en Grund sam/m/estæds til 27de qv: joe som omspurgt til 28de joe lidt Steen Tøye, men hvormeget veed han ej til 29de qv: joe til 30te joe og gav Ole Sivertsen ham Ordre at benytte disse graasteen da Vidnet muurede fundamentet under hans Huus og til 31te, 32te og 33te svarede Vidnet at han intet vidste om undtagen hvad der i Henseende den sidste nys foran er berørt

7de Vidne Zacharias Nielsen fra stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt til 10de qv: veed intet derom til \11te/ Skorsteenen blev nedreven med Toug da den var saa svag at

ingen dristede sig at stige op paa den og {bleve de} bleve de heele Steene bragt hen sam/m/estæd som de øvrige materialier til 12te qv: Graasteenene i Skorsteenen var efter Vidnets Skjøn saavidt han kunde see uduelig og forbrændt fra 13de til 23de qv: forklarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidne til 24de Vidnet har ej været saa langt der oppe paa Marken og veed der fore intet derom til 25de veed intet derom da han ikkun har været en kort Tiid i Sandvigen uden hvad han har hørt af andre til 26de qv: Med en Huuse Grund har det anden Beskaffenhed end med Enge Pladsen, thi en Ejer kand gjøre med sit hvad han vil og endog i første Tilfælde maatte man dog først accordere med Grund Ejeren til 27de qv: joe til 28de qv: veed intet derom til 29de qv: Vidnet kand hverken love eller \laste/ og han kand være som andre. Citanten frafaldt de øvrige qv: til dette Vidne

8de Vidne Niels Erichsen af stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt til 10de, 11te og 12te qv: eensstem/m/ig med nest forrige 7de Vidne fra 13de til 23de qv: incl: forklarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidne til 24de nej veed intet derom ligesom nest forrige til 25de veed heller intet derom uden hvad der kand være fortalt af andre til 26de qv: Vidnet bygslede Grunden sam/m/e Dag at han kjøbte sit Huus i stoere Sandvigen og ville ej slutte det sidste førend han var vis paa det første, og ellers har han hørt at nogle har kjøbt Huus førend de have bygslet og andre have fæstet grunden førend de have kjøbt Huuset til 27de qv: joe saavidt han \har/ hørt af andre, til 28de nej ikke saavidt Vidnet veed til 29de ligesom 7de Vidne og de øvrige qvæstioner frafaldt Citanten til dette Vidne

9de Vidne Knud Olsen Ervig aflagde Eed og vandt til 30te qv: nej veed det ikke til 31te qv: joe Ole Sivertsen benyttede \sig/ af den i forrige Skorsteen vaarne forbrændte graasteen og nogle faa halve samt heele Muursteen til 32te qv: det veed Vidnet ikke da den gamle Steen ej udgjorde 1/10 Deel imod den nye Muursten som dertil blev forbrugt; til 33te qv: veed intet derom. de øvrige foregaaende qv: frafaldt Citanten

10de Vidne Johan/n/es Monsen Blindem aflagde Eed og forklarede paa Tilspørgende at til Høste Tinget 1773 medbragte Vidnet paa Tingstædet det til Ole Hansen Thune eller Egerne paa disse Huuser i Sandvigen meddeelte Auctions Skjøde og begjerede af mig Sorenskriver Haberdorff at ting lyse sam/m/e men fik til Svar at derhos burde følge en Attest om hvad der kunde hæfte paa den Ejendom og i Mangel deraf blev det ej den gang tinglyst.

Som Laug Rettesmand ned sadte sig i Stæden Michel Erichsen Angeltved og derimod opstoed fra Retten

11te Vidne Mons Halsteensen Jordahl der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nest forrige Vidne med det Tilføyende at Johan/n/es Blindem derfore toeg Skjødet tilbage, hvilket Johannes Monsen Blindem tillige paa nærmere Tilspørgende under hans forhen aflagde Eeds Kraft bekræftede

Procurator Kragh tilkjendegav for at faae denne Tings Vidne Sag saameget hastigere sluttet saa var det at han ikke allene frafaldt de Vidner, som i denne Sag ikke har villet møde men han begjerede dette Tings Vidne sluttet og sig in forma beskreven meddeelt.

Procurator Randulff for Hr: Garman holdt for at dette Tings Vidne i ingen Maade kunde gravere hans Principal, da det ikke indeholder andet end hvad forhen passerede Forretninger og Acter udviiser, imidlertiid erindrede han at det i 24de Spørsmaal omnævnte Faare Huus ikke ere af de som Citanten haver tilkjøbt sig, hvilket Auctions Forretningen kand udviise, liigesaa anmeldte han at Ole Sivertsen, som nu beboer Pladsen Hejen er en descendant af dens forrige Beboer nemlig en Stiv Sønn af afgangne Peder Andersen, med hvilken han conjunctim har hjulpet til at rydde det eene Stykke af Pladsen, og det andet har været opryddet fra ældgammel Tiid. I Øvrigt begjerede Comparenten ligeledes Tings Vidnet sig in forma beskreven meddeelt.

Pr: Kragh maatte i Korthed besvare paa Randulffs tilførte saaledes, hvad Ole Hansen Thune har stevnet om til at faae ved den/n/e Tings Vidne Sag oplyst er opnaaet, hvad ellers han agter at anke paa det har han Documenter og Brevskaber beskreven for. Hvad Ole Sivertsens Rigtighed angaaer til Hejen, da har Ole Hansen Thune ved offentlig Auction paa Hejen kjøbt de der beroende Huuse paa den Grund at han efter Conditionernes 3die Post skulle efter at være bleven Kjøber for Huusene skulle han accordere med Grund Ejeren om Fæste til men da

1776: 285b

Grunden var bortfæstet tem/m/elig Tiid førend Huusene blev solgt kunde Ole Hansen Thune ikke opnaae det som egentlig den 3die Auctions Condition angaaer, ellers vedblev Pr: Kragh sit forrige og begjerede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg paa Justitiens Vegne imod Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efter den fremlagde Politie Kam/m/er Act begyndt den 11te Julii 1775 og sluttet den 15de sam/m/e Maaned og derudi inddragne Bekjendelse af de paagrebne saavelsom Skyds Skafferen i Sandvigen Gustavus Pettersens Forklaring har Omstripperne Gunilde Elias Dotter og Sødskende Karen den ældre, Svend Elias og Karen den yngre været ind logeret i indstevnte Niels Olsens Huus i stoere Sandvigen fra den 7de til den 9de Julii 1775, hvilket den indkaldte tillige selv her inden Retten har tilstaaet og allene vil undskylde dermed at han ej selv paa den Tiid var hjem/m/e, men at hans Hustrue huusede dem paa Regning af gam/m/elt Bekjendtskab fra Barndom/m/en og at de forhen adskillige gange paa deres Rejse til Byen hos ham have været til Huuse.

Thi tilfindes bemelte Niels Olsen Piiber at betale til Angiveren Ole Larsen i Bergen 2 gang 24 s for hver af disse Løsgjængere han saaledes har huuset tilsam/m/en med Toe Rdlr 3 mrk og derhos oprette Actor dette Søgemaals Omkostning med Toe Rdlr 3 mrk At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under viidere Adfærd efter Loven

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløbe for 1te og 2den termin dette Aar 691 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 260 Rdlr 82 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede 1776

1776 den 22de Junii ble Retten sadt paa Ting stædet Møllendahl til et Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede og betjent af Sorenskriveren i Overværelse af de 8 Laug Rettesmænd som herefter til Slutning skal vorde anført

og blev da udi Sagen anlagt af Friderich Mejer imod Mathias Olsen Tarlebøe saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efterat Citanten ved Bergens Byetings Ret har erhvervet Dom over Henning Hansen Wold for noget pantsadt Løsøre rejser han her Søgemaal imod Mathias Tarlebøe, som igjen fra

denne har imodtaget sam/m/e til Pant tilligemed andet meere, og fremlægger derom til Beviis Byetings Acten begyndt den 15de Augusti 1774 og sluttet ved Dom den 10de 8bris sam/m/e Aar. Den derudi pag: 3 inddragne eedfæstede Attest fra Raadstue Tjenerne Ravn og Feiring viiser at de have opsagt Henning Vold at udlevere Citantens pant sadte Gods bestaaende af en Plydser Kjole, et Sirsen Skjørt og 8 Alen Linned Lærret, imod at erholde tilbage de derpaa laante og tilbagestaaende 3 Rdlr 1 mrk med paaløbne Renter, men hvoraf der tilforn til Henning Vold var afbetalt 4 mrk, hvorfore de 8 Alen Lerred var pantsadt, hvortil Henning Vold svarede at det leverede pantsatte Gods er

1776: 286

iblant med hans eget Gods udsadt og naar han faaer sit Gods indløst skal Mejer og faae sit tilbage. Udi Indlæg til Byetings Retten af 29de Augusti 1774 giver Henning Vold til kjende at han ved 3die Mand har haft i Com/m/ission fra (for?) Citanten at forskaffe Laanet paa dette haand faaede Pant, hvilket af ham for 16 Rdlr er pant sadt med andet hans eget Gods til Mathias Tarlebøe, som af den/n/es Hustrue er bleven forklaret for Beskikkelses Vidnerne den 8de April 1775 efter deres Paategning paa Bye tings Dom/m/en, der ej af den saggivne under den/n/e Sag er bleven negtet; Saaledes er det ikke afgjort at Henning \Vold/ har selv laant Pengene paa dette Pant og været Panthaver, tvertimod berette Beskikkelses Vidnerne at de 4 Mark, hvorfore Lerredet var pant sadt, tilforn var betalt Henning Vold uden at faae sam/m/e tilbage, hvilket ikke kunde have haft Stæd dersom Citanten da havde anseet ham som Panthaver, men da han uden at bruge den fornødne Forsigtighed at æske Beviis fra den rette Panthaver har betroet sig til Henning Vold som Fuldmægtig og Com/m/issionaire herudi maae han tilskrive sig selv den tagne Skade og den indstevnte er ej pligtig at tilbagelevere sit haandfaaede Pant førend han skadesløs bliver udløst ligesaa fuldt som om Citanten selv {der} havde pantsadt det til ham for den fulde Sum, som derpaa er laant.

Efter saadan Beskaffenhed har den af Citanten allegerede Lovens 5 – 7 – 4 her ikke Stæd, men kjendes og Dømmes hermed for Ret at indstevnte Mathias Olsen Tarlebøe bør for Citantens Tiltale i denne Sag frie at være.

Dernest blev udi Sagen anlagt paa Hans Nævermans Vegne efter bevilgede beneficium paupertatis imod Oberste v: Dietrichson afsagt saadan

Kiendelse

Da denne Sag første gang efter Stevning faldt i Rette ved Høste Tinget den 5te Octobris 1772, loed indstevnte {Oberste} Oberste Dietrichson ved Indlæg af sam/m/e dato excipere forum og henskyde sig under Krigs Retten, hvorpaa den ved Sagens Anlæg anbefalede Actor vice Politie Mester Brose begjerede tillige indstevnte Rasmus Monsen laugdaget til neste Ret og til den Tiid forbeholdt sig at besvare den skeede Exception, ligesom han allereede selv tilforn havde tvivlet om for hvad forum denne Sag imod Obersten burde anlægges og derfore under 31te Julii sam/m/e Aar derom havde gjort Forespørgsel hos Byens Magistrat hvis gjensvar derpaa af 3de Augusti nestpaafulgte her i Sagen er bleven fremlagt; Formedelst at Laug Dagen ej i rette Tiid har været forkyndt for Rasmus Monsen, der imidlertiid var andenstæds henrejst, er den fra Ting til andet af Retten bleven fornyet og igjentaget indtil Procurator Saxe, der tilsidst er bleven anbefalet for Citanten, har frafaldet Tiltale og Paastand over ham, og allene har indladt Sagen Dom imod Obersten uden at svare paa den fremsatte Exception, der i saadan Anledning den ganske Tiid har været ubesvaret. Denne Exception bliver altsaa nu først at paakjende, førinden endelig Dom i Sagen kand afsiiges.

Seer man hen til Forordningen om Justitiens administration ved Land militien i Norge af 7de Martii 1749 …..(?) fulde Sammenhæng forekom/m/er i adskillige Tilfælde derudi Collision som man har vanskeligt ved at reconciliere; dens 2den Art: bestem/m/er at ved civile Sager

bør forstaaes alle de som ej vedkom/m/e Krigs Tjenesten og Com/m/andoen eller ere af det Slags, som i Lovens 1 B: 2 Cap: og Forordningen om Land militien i Norge udtrykkelig nævner for Krigs Retten at skal paadøm/m/es; Anførte Stæd i Lovens art: 7de: melder tillige at Krigs Officierer i Gjelds Sager bør søges for Krigs Retten, hvorunder Bødemaals Sager og kand henregnes, og Land Milice Forordningen af 28de Februarii 1705 dens 19de art: byder at de Sager

1776: 286b

som angaae deres Livs Ære, Gage og gevær for Krigs Retten allene skal paadøm/m/es men hvad deres Gaarde, Gods, Grunde og Ejendom/m/e vedkom/m/er og andre civile Sager skal paadøm/m/es under den civile Jurisdiction. Den nestfølgende 3de Art: i Forordningen af 1749 foreskriver derimod at Ober og Under Officierer og gem/m/eene ved Landmilicen i alle de Sager, som ikke angaar Liv, Ære charge, Besoldning, Gevær og Feldt eqvipage, skal være den civile Jurisdiction undergiven, men derpaa tilføyer viidere i sam/m/e 3de art: at Under Officierer og gemeene {ved Land milicen} bør aflægge deres Vidnesbyrd for Værnetinget uden derhos at nævne Ober Officiererne, hvilke derfore ere undtagne derfra og altsaa for meere militaire ere at ansee i Henseende Juridictionen end disse. Den {nest} \efter/ følgende 5te art: fastsætter at Under Officiererne ved Landmilitien i Slagsmaal og Klam/m/erie Sager bør søges for Krigs Retten, ligesom og ved seenere Kongel: Rescript af 17de Aprilis 1750 er anordnet at de som andre hvervede Soldater bør Sortere under den militaire Jurisdiction, hvilket ligeledes formedelst lige Aarsag synes at kunde gjelde om Ober Officiererne, og efter den 7de Art: i sam/m/e Forordning er Lejermaals og andre Straf Bøder og mulct, som falder ved de militaire, skjænket Officier Enke Cassen, hvor fore deslige Forseelser for Reg:ts Cheferne bør anmeldes for at behandles under Krigs Ret, Her til kommer at Actor endog selv i sit Indlæg gjør Paastand efter Forklaringen over Krigs Rets Instructionen af 19de Junii 1703 dens 17de art: hvis Excecution og Overholdelse efter deres Natur og Beskaffenhed udtrykkelig er paalagt de militaire Jurisdictions havende og Chefs.
Da det saaledes er heel tvivlraadigt hvorvidt denne Sag under civil Jurisdiction bør paakjendes eller ej, eragter Dommeren fornøden i denne Henseende nærmere at erkyndige sig hos General Auditeuren udi Norge i Overeensstem/m/else med det Kongel: Allernaadigste Rescript af 19de Martii 1725 for ikke i Uvished at overtræde Jurisdictions Grændserne, til hvilken Ende Sagen udsættes til neste Høste Ting for dette Skibreede, da den erholdende Deduction skal vorde tagen i Rette til viidere paafølgende Kjendelse.

Ved dette Udsættelses Ting og forestaaende Sages og Kjendelses aflæsning var nærværende de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved sidstl: Som/m/er Ting, undtagen at i Stæden for Lars Nielsen Gimmeland, der loed anmelde sit Sygdoms Forfald, blev af Dommeren beskikket forrige Laug Rettesmand Rasmus Endresen Grønnevigen.

Og da intet viidere var at foretage blev Udsættelses Tinget hermed sluttet og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede 1776

Anno 1776 den 14de Augusti blev en Extra Ret sadt paa Tingstædet Møllendahl af Sorenskriveren og de for Schiolds Skibreede anordnede 8 Laug Rettes mænd undtagen at i Stæden for afdøde Lars Gimmeland var opnævnet Anders Iversen Soleim.

Hr: Foged Heiberg anmeldte paa Justitiens Vegne at have med skriftlig Stevning indkaldet Tyvs Delinqventinden Jorne Anders Dotter for adskillige begangne smaa Tyverier at liide Dom til Undgjeldelse og da fleere saavel Vidner som bestaalne efter Stevningens Indhold den han frem lagde og er saa lydende Liigeledes fremlagde han og Stiftets Ordre til sig af 25de Junii sidstl:, Sogne Præsten Hr: Sundes *Angivel af 23de ejusdem og Lensmandens Knud Tøsøens Indberetning af sam/m/e dato, der efter hinanden indtages i Acten af saadan Indhold.

1776: 287

Saavel paagjeldende {Delinqventinde} \anklagede med Defensor/ som de indkaldte Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen Forpagter Enken paa Sund, der bortrejste uden at man veed hvor hen, som Paategningen paa Stevnemaalet udviiser, og Præsterne, Hr: Sunde, Hr: Christie Viciteur Lars Christiansen og Mons Stephensen Buchen og Vidnet Tron Simonsen, hvilke 5 sidste loed møde med skriftlige Indlæg og Vidnesbyrd.

Actor frem stillede for Retten paagjeldende Jorne Anders Dotter uden Baand og Fængsel og begjerede hendes Forklaring indhentet om hendes Føde Stæd og Alder samt viidere Til og Forhold til denne Tiid.

Bemelte anklagede berettede at være fød paa en Huusmands Plads kaldet Beinevig under Gaarden Eide beliggende nest ved Lensmands Gaarden Giøen i Ous Præstegjeld og Sundhordlehns Fogderie, avlet i Ægteskab af Huusmand Anders Larsen og Moederen Marthe Ivers Dotter, der for nogle faa Aar siden ere døde efter at hun var tilvoxen, hun sagde at være nu *25 Aar gammel, i en Alder af 4 Aar kom hun af sine Forældres Huus og blev *opfostrest hos Enken Christie Knuds Dotter Eide i Sundhordlehn til hendes 10de Aar; derefter blev hun opfostret hos Svend Pedersen Øijorden i Ous Præstegjeld til hendes 18 Aar, hvilken Svend Øijorden siden er død tilligemed hans Hustrue, derfra kom hun i Tjeneste hos forrige Sogne Præst til Sund nu afdøde Hendrich Giertsen og blev der i et Aar, der fra kom hun i Tjeneste hos Abraham Olsen Ørre i Sundhordlehn og Ous Præstegjeld og forblev der i 4 Aar, derfra kom hun i Tjeneste hos nu afdøde Jens Michelsen Worland i Sartors Skibreede her i Fogderiet i 4 Aar, dernest kom hun i Tjeneste hos Mons i Bukken sam/m/estæds i 1 Aar og derfra til Viciteur Lars Christiansen sammestæds hvor hun forblev i 4 Aar, og endelig kom hun i Tjeneste hos Anders Ellingsen Leervigen kort efter Paaske dette Aar. Viidere tilstoed hun ved Pints Dags Tiider dette Aar paa Leerøen og Sunds Præstegaard ved Natte Tiider ude paa Marken at have bort staalen alle de i Stevningen benævnte Koster der alle ere Ejermændene tilbageleverede undtagen et Serviet, som siden atter fra hende af en anden blev bortstaalen, og halve Deelen af Thee Dugen, som hun havde skaaret i tu, hvoraf det eene Stykke ligeledes blev hende igjen frastaalen. 3 Uger efter at Tyveriet var begaaet, loed Madame Sunde, som havde faaet Efterretning om at hun ved den Tiid at dette var bortstaalen havde været paa Præstegaarden og derover droeg Mistanke derom, afhente hende til Præstegaarden hvor hun gjorde Tilstaaelse om Tyveriet og derefter loed Ejerne tilbagelevere det staalne. I Øvrigt benegtede hun at have staalet de 2 Stykker Lerred som fra Sogne Præsten Hr: Sunde er bort kom/m/en, hvorfore han holder hende mistænkt. Paa Tilspørgende efter Actors Forlangende forklarede hun at have været til Confirmation i Sunds Kirke Sogn for Hr: Giertsen i den Tiid hun hos ham var i Tjeneste i en alder imellem 15 og 16 Aar.

Derpaa blev frem stillet

1te Vidne Anders Ellingsen Leervigen, der aflagde Eed og forklarede at 4 Uger efter sidstl: Pintsdag kom Ole Johannesen Leerøen, Joen Nielsen Høeland Forpagter paa Sunds Præstegaard og Tron sam/m/estæds tjenende til Vidnets Huus at undersøge om Pigen Jorne Anders Dotter, der nogle Uger havde været i hans Tjeneste, havde bortstaalet de paa Præstegaarden og Leerøen bortstaalne Sager, hvilket hun for dem maatte tilstaae og strax

udlevere \dem/ sam/m/e samt følge med dem til Sunds Præstegaard hvorfra hun ej meere kom tilbage til Vidnets Huus, men efter Fortælling blev bragt til Fogden og af ham arresteret. I den korte Tiid hun var i Vidnets Tjeneste opførte bemelte Jorne sig ganske skikkelig og havde han ej tilforn hørt mindste Ondt om hende.

derpaa frem kom

2det Vidne Elias Ellingsen Leervig der aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nest forrige Vidne hans Broder

3die Vidne Joen Nielsen Høeland Forpagter paa Sunds Præstegaard aflagde Eed

1776: 287b

og forklarede \av han/ ved sidstl: St: Hans Dags Tiid fra Madame Sunde blev hensendt til Leervigen for at undersøge om den der tjenende Piige Jorne Anders Dotter havde bortstaalen de paa Præstegaarden nogen Tiid tilforn bortkomne Sager, da Vidnet tilligemed Tron Simonsen og Ole Johan/n/esen Leerøen kom der til Gaarden tilstoed bemelte Piige Jorne strax at have staalet af det omspurgte paa Sunds Præstegaard og Leerøen alt det i Stevnemaalet benævnte der af hende blev dem tilbageleveret undtagen halve Deelen af Thee Dugen og en Drejels Serviet eller Hals Dug som hun sagde igjen at være hende frastaalet, derpaa førte de hende med sig til Sunds Præstegaard, hvor hun atter af Madame Sunde blev examineret ang: det forøvede Tyverie og derom gjorde ligesaadan Forklaring som \tilforn/ for Vidnet og medhafte Mænd paa Leervigen men hun benegtede at have staalet de der siden bort komne 2 Stykker Lerret, hvorfore hun blev beskyldt. De i Retten *nærværende Koster blev Vidnet saavelsom 1te og 2det Vidne forviist og af dem vedkjendt at være de sam/m/e som forbemeldte Tiid hos Piigen Jorne Anders Dotter bleve fundne.

Første Vidne blev atter frem kaldet og under hans forhen aflagde Eeds Kraft forklarede at de forbemeldte hos Jorne Anders Dotter forefundne Tyve Koster vare de sam/m/e som i Stevningen ere benævnte Hals Dugen eller Servietten samt den halve Thee Dug undtagen som hun da sagde at være hende frakomne.

Andet Vidne gjorde liigeleedes sam/m/e Forklaring.

Actor fremlagde skriftlig Vidnesbyrd fra det indstevnte 4de Vidne Tron Simonsen da han formedelst Svagheds Forfald ej kunde møde, hvilket Vidnes byrd er dateret 12te denne Maaned og indtages her af saadan Indhold.

Viidere fremlagde Actor Viciteur Lars Christiansens Skrivelse til ham af \For/ gaars dato med hosfulgte eedelige Attest, der indtages i Acten af følgende Indhold.

Fremdeles og en liige Attest fra Mons Stephensen Bukken af 11te hujus der her inddrages og er saa lydende.

Dernest blev fremlagt eedeligt Vidnes byrd fra Præsten Hr: Christie under 3de hujus der er saa lydende.

Bestaalne Ole Johannesen vedkjendte sig den her inden Retten ham foreviiste guule Vadmels Trøye og beedigede dens modvillige Fravendelse.

Viidere fremlagde Actor en Skrivelse fra Hr: Sunde af 12te hujus, hvorudi han vedtager lovlig Varsel, der her indtages af saadan Indhold, ligeledes en Attest fra bemelte Hr: Sunde af 8de hujus og en ditto fra Hr: Arentz af 10de Julii d: a: og endelig en ditto fra Præsterne i Ous Præstegjeld af 10de Julii d: a: tegnet paa Actors Reqvisition af 26de nestforhen der efter hinanden indtages i Acten saa lydende.

Actor forestillede at endskjønt denne sidste Attest er dateret 10de Julii er den ham ej til hænde kom/m/en førend nu for ganske faa Dage siden, hvilket endog er Defensor Lensmanden Jaen Tveteraas bekjendt, da Fogden ved Samtale med ham i Byen \for 14 Dage siden/ begjerede at han ved første forefaldende Lejlighed skriftlig ville erindre Consistorial Raaden om den reqvirerede Attest. Tiiden tilloed derfore ikke Actor at tilvejebringe en anden

efterrettelig i Stæden for denne saa sildig fremsendte i Toget aldeeles uefterrettelige Attest, men forbeholdt til en anden Tiid at forskaffe en ordentlig og tjenlig Attest dersom det ellers er disse Præster mueligt at kunde meddeele den, dog reserverede han de herved foraarsagede Omkostninger og anden Ulejlighed, som kand flyde af denne Sags Udsættelse paa disse forbemeldte vedkom/m/endes An- og Til-svar.

Defensor Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas tilstoed at det rigtig forholder sig saaledes som af Hr: Fogden er anmeldet i Henseende til ham og fremlagde derom til Beviis hans Skrivelse til Hr: Consistorial Raad Geelmeyden af 20de Julii med paategnet

1776: 288

Gjensvar af 25de sam/m/e Maaned.

De i Retten tilstæde værende Koster blev af de dertil ved Hr: Fogden opnævnte Vurderingsmænd Hans Hansen Natland og Petter Joensen Nore Eide saaledes taxeret

En guul Vadmels Trøye for		12 s
En nye Strie Skjorte for	1	4
Et ditto Forklæde for		6
Et ditto Drejels Handklæde, hvoraf nu en Strim/m/el blev foreviist, da det ej er tilbageleveret, for	1	4
En Lind Drejels Serviet for	1	
Een ditto Thee Dug, hvoraf ikkun var et Stykke, for	1	8
Tilsam/m/en	1 Rdlr	2 s

Den fra Enken Sirie Ols Dotter bort staalne Skjorte, kunde nu ej produceres, da hun her fra Fogderiet er bortrejst uden at Actor har kundet faae opspurgt hvor hen og hendes nu værende Tilholds Stæd.

Saavel i Anledning heraf som i Mangel af Præste Attest om den anklagedes Alder etc: begjerede Actor Sagen udsadt til neste Høste Ting, da han imidlertiid vil correspondere med Fogden i Sundhordlehn Hr: Kam/m/er Raad Juel om nysbemelte Enkes nu værende Tilhold og derefter ved Continuations Stevning indkalde hende, saavelsom med Hr: Consistorial Raad Geelmeyden om den manglende Attest, hvor til saa lang Tiid i det mindste udfordres, da der til dem ej er nogen ordentlig Post Vej.

Eragtet

Efter Actors Begjering udsættes Sagen til nestk: Høste Ting for Schiolds Skibreede til viidere Fremme og udfordrende Oplysning.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1776

Anno 1776 den 3de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holdet for Sartors Skibreedes Almue paa Tingstædet Tøsøen og Retten betjent af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteer mester Haberdorff i Overværelse af de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved dette Aars Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 241 ere anførte saa at i Stæden for No: 2 Niels Øvre Golten sad Jens Christiansen Lille Sangolt. Ved Tinget var nærværende Hr: Foged Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort og oplæst følgende Høy Kongel: Anordninger og dernest Eendeel Stifts Breve saa som.

1. Placaten ang: de Kongsbergske To Skillinger af Aarene 1711, 1712 og 1713 dateret 13de Junii 1776.

2. En ditto af 27de Augustii 1776 ang: hvorledes med Nams Dom/m/e i sær over Almues Folk i Norge, som fraskrive deres Værneting, skal forholdes.

3. Forordning af 5te Septbr: 1776 ang: Provision og andre Vahres Forsendelse og Indførsel til St: Croix i America.

4. Een Rente Kam/m/er Placat af 10de Junii 1776 ang: Opdagelse og Anmeldelse af de Midler og Effecter, som maatte tilhøre forrige Stiftamtskriver Gulbrand Waager samt Fogderne Peder Randulff, Nicolaus Christian Spiesmacher Johan Adolph Cram og Ditlev Qvist, som ikke af vedkom/m/ende allereede ere angivne.

5. En Pro Memoria fra Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Fogden Heiberg af 18de Junii 1776 ang: Leyerdahls Markedets Holdelse paa en anden Tiid.

6. Et Stik Brev sammestæds fra efter Delinqvent Christen Lindberg som fra Romsdahls Fogderie er bortrømt, dateret 6te Augusti 1776.

7. En P: M: fra Stifts Befalingsmanden af 13de Augusti 1776, hvorved bekjendtgjøres at af det for Almuen bestemte Forraads Magazin kand til Almuen afhændes 3000 Tønder Havre for 8 mrk Danske pr: Tønde imod contant Betaling uden Credit og Rug af Land Militaire Etatens Magazin for 3 Rdlr Tønden

1776: 288b

paa liige Vilkor, hvorom, de som sam/m/e behøver, *anmeldelse sig ved Stiftet og derfra erholde Anviisning paa Magazin Forvalteren, dateret 13de Augusti 1776.

8. En Skrivelse fra Stift Befalingsmanden til Fogden af 3de Septbr: 1776 hvorved bekjendtgjøres at Herløe og Radøe Skibreeders Almue indtil viidere til et Forsøg ere befriede for at arbejde paa den almindelige Lande Vej imod at erlægge hver Mand 16 Skilling aarlig og Sartors Skibreedes Almue imod 24 Skilling aarlig af hver Jordbrugende Mand, hvilke Penge af Fogden indcasseres og i Stiftamtstue Cassen erlægges i blant Vej Cassens Indtægter, samt at Schiolds og Arne Skibreeders Almue som ere i Nærheden af Vejene ikke kand frietages fra Vej arbejdet

9. En ditto sam/m/estæds fra af 17de Septbr: 1776 hvorved Sartors Skibreedes Almue sættes paa liige Jord med Herløe og Radøe Skibreeder og ikkun bør erlægge 16 Skilling pr: Mand imod at frietages fra Vej Arbejde indtil viidere.

10. Et Stik Brev fra Stiftet ang: en fra Sverrig undvigt Lensmand navnlig Anders Utter (Uffer) fra Lima Sogn i Vestre Dalerne dateret 10de Septbr: 1776

11. En Skrivelse fra Stiftet af 10de Septbr: 1776, hvorved Schaalevignæsset ansættes til et almindeligt Fiske Tiende Stæd for Sunds og *Fiields Sogner.

12. En ditto fra Stift Befalingsmanden og Beskopen af 1te October 1776 hvorved fastsættes Præste Enkernes Enke Gaarder i Nordhordlehns Provstie.

Derefter frem kom til Bekjendtgjørelse følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Worland efter Jens Michelsen begyndt og sluttet den 22de Julii 1776.

2. Et ditto af 24de sam/m/e efter Ole Pedersen Lochøen

3. Et ditto den 25de sam/m/e forrettet paa Gaarden Langøen efter Konen Inger Niels Dotter

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 4de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 24de Octbr: 1775 begjerede Almuens Efterretning indhentet om alle de her i Skibreedet befindende Qverner og Laug Rettens Skjøn om hvormeget eenhver af dem kand ansættes at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse og blev da berettet at paa Gaarden Øvre Børnæs Matr: No: 4 findes 1 Qværn der blev ansadt til aarlig Afgift 4 Skilling. 2. No: 6 Hum/m/elsund 2 qverner á \hver/ 2 s. 3. No: 12 Søre Toft 2 Qverner begge for 2 s 4. No: 13 Nore Toft 1 Qværn for 2 s. 5. No: 18 Worland 4 Qværner á hver 4 s. 6. No: 26 Telle 2 Qverner á 2 s hver 7. No: 27 Nipen 2 Qværner á hver 2 s 8. No: 34 Lille Sanggolt 1 Qværn 2 s 9. No: 37 Schouge 2de Qværner á hver 2 s. 10. No: 39 Kallestad 1 for 4 s. 11. No: 43 Nordvig 1 for 2 s 12. Schaalevig No: 51 2de qværner á 4 s. 13. N: 62 Agotnæs 2de qværner á 2 s hver. 14. No: 67 Morland 1 for 2 s. 15. No: 68 Kaabeltved 1 for 2. 16. No: 69 Bildøen 2de á 2 s. 17. No: 75 Arefiord 2 á 4 s, 18. No: 86 Telnæs 1 for 2 s. 19. No: 89 Søre Fielde 1 for 2 s. 20. No: 91 Nore Fielde 1 for 2 s.

Da her i Landet ingenstæds males uden ved Vand saa ere alle disse ringe og ubetydelige Qværner anlagt under Fjeldene ved Bjerg Kløfter og smaa Vejter; hvor der i Flom/m/ens Tiid formedelst vedvarede Regnvejr og fra Fjeldene deraf nedrinde Vand ikkun nogle faa Dage om Aaret kand males en ringe qvantite.

Dernest blev Odels Mandtallet oplæst for Almuen uden at derimod skeede nogen Indsigelse

Hr: Fogden Heiberg i Følge Stiftets Skrivelse af 17de Septbr: 1776 begjerede Almuen tilspurgt om hver Jordebrugende i Skibreedet godvillig vil for dette Aar i Stæden for Vej Arbejde in natura svare ligesom Herløe og Radøe Skibreeders Almue 16 s og i fald disse 16 s pr: Mand ej skulle blive tilstrækkelig da nestkom/m/ende og følgende Aar 24 s pr: Mand naar de for Vej Arbejdet fremdeeles vil frietages.

Samtlige Almue svarede hertil at for dette Aar vare de villige at udreede 16 s pr: Mand i Stæden for Vej Arbejdet

1776: 289

men da de slet ingen Nytte have af den almindelige Lande Vej efter som de alle boe ude ved Hav kanten og desuden med andre betydelige Byrder ere *besvarede (besværede) hvoriblant den iidelige og besværlige Vand skyds der her falder stærkest i Nærheden af Byen uden at de andre som boe til Lands ved Lande Vejen dermed er besværet eller herudi med dette Skibreede tage Deel, ligesom den største Deel af dette Skibreedes Almue beboe saa ringe Jorde Parter, der neppe er saa goede som Huusmands Pladser andenstæds, saa at \de/ ingenlunde deraf kand have deres Underholdning men maae søge sam/m/e daglig ved Fiskerie der ofte slaaer Fejl, hvor fore de ingenlunde kand afstæd kom/m/e saadant Paalæg, saa agtede de at lægge Hans Kongel: May:t Allerunderdanigst til Forder deres Ansøgning om Allernaadigst Befrielse herfore i Fremtiiden, ligesom de allereede tilforn have andraget saadan deres Trang for Høy Øvrighed.

Dernest blev publiceret

4. Et Skjøde udgiven af Enken Ingebor Niels Dotter Nipen til Johannes Erichsen Kallestad paa 8 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle for 10 Rdlr dateret 3de 8br: 1776

5. Et ditto udgiven af Brithe Michels Dotter Nipen til Ingebor Erichs Dotter Sælstøen paa en Anpart i Gaarden Nipen skyldende med det hun forhen derudi er ejende 3 13/24 Mark Fisk for 2 Rdlr 1 mrk af 3de 8br: 1776

6. Et ditto udgiven af Amfind Olsen Fielde til Lars Iversen Bache paa 4 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle for 5 Rdlr dateret 3de 8br: 1776

7. Et ditto udgiven af Wincentz Michelsen Toft til Ole Michelsen Børnæs paa 4 102/160 Mark Fisk i gaarden Berge for 4 Rdlr og udi Gaarden Nore Toft 9 8/15 Mark Fisk for 16 Rdlr 2 mrk samt udi Gaarden Øvre Golten 1 47/100 Mark Fisk for 4 Rdlr dateret 4de Octobris 1776.

8. En Bygsel Seddel udgiven af A: H: Mejer til Johannes Jacobsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Trellevig med Vilkor allene at falholde til Ejeren hans Avl af Søen og Jorddrotten forbeholden Lands Lod af frem/m/ede dateret 2den Septbr: 1776 med Revers.

9. En Pante Obl: udgiven af Johannes Jacobsen Trellevig til Sr: Albert Henrich Meyer stoer 14 Rdlr med 1te Pante Ret i en Røg Stue paa gaarden Trellevig dateret 2den Octobris 1776.

10. Et Skjøde udgivet af Joen Ørjansen Koursland \til Peder Andersen Bache/ paa 12 Marker Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Koursland for 60 Rdlr dateret 4de Octbr: 1776.

11. Et ditto udgiven af Joen Ørjandsen Koursland til Endre Andersen Ham/m/ersland paa 12 Marker Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Koursland for 60 Rdlr dateret 4de Octbr: 1776.

12. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Andersen Backe til Thore Jonsen paa 12 Mark Smør og 12 Mark Fiskes Leje i Gaarden Koursland dateret 4de 8br: 1776 med Revers

13. En ditto udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Michel Thomassen paa 1 B/ismer Pund og 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Sechingstad dateret 9de Maji 1776 med Revers

14. En ditto udgiven af Sogne Præst Bruun til Kors kirken til Haldor Erichsen paa ½ Vog Fiskes Leje i gaarden Dyrøen dateret 2den Januarii 1776, hvoraf Lejlændingen svarer 3 mrk til Manufactur Huuset.

Sogne Præsten Nathanael Sunde contra Opsidderne paa Nedre Børnæs

Pr: Sonderburg for Nedre Børnæs Mænd Niels Johannesen, Ole Nielsen og fleere i Rette lagde deres Continuations Stevning

1776: 289b

af 3de Septbr: sidstl: for vedkom/m/ende tilstevnte Hr: Nathanael Sunde med fleere lovlig forkyndt Nathanael Sunde som Hoved Part til Vidners Anhørelse og Doms Lidelse og vilde fornem/m/e om de ind stevnte møder forventende at Hr: Fogden Heiberg, imod hvem Børnæs Mændene ingen Sag mindre Paastand haver, ikke haver noget imod Sagen og Stevningen Procurator Randulff mødte for Sogne Præsten til Sund S: F: Hr: Nathanael Sunde og nest at vedtage lovlig Forkyndelse forsaavidt ham angik indstillede til Retten om nu fremlagde Stevnemaal kunde antages som Continuation {af forrige} af forrige anlagde Søgemaal efterdie det første allene angaaer at Børnæs Opsiddere paa egen Gaard og uden foregaaende formalia har tiltaget sig selvmægtig at udtage de af Hr: Sunde anholdte Creaturer, men derimod det nu fremlagde Stevnemaal viiser at det angaaer en langt *en *langt anden Tildragelse som seenere skal være passeret ved Creaturers Indsættelse som Børnæs Opsiddere formaliter har ladet udtage og altsaa ikke kand have nogen relation med første Anlæg i Henseende til Forskjelligheden af Maaden, hvorpaa Creaturerne første og 2den gang ere udtagne; imidlertiid paa hvilken Maade end det sidste Stevnemaal bliver at ansee, har Hr: Magister Sunde seet sig beføyet at begegne dette Anlæg med Contra Stevnemaal af 14de Septbr: dette Aar, som blev fremlagt, hvorhos Comparenten anmeldte som Vidner lovlig indkaldte Joen og Anders Rosmend paa Sund med deres Hustruer Sigrie og Marithe,

forhaabende ellers at Hr: Foged Heiberg som in officio nærværende og allene for formaliteten ind kaldet vedtoeg lovlig Forkyndelse

Pr: Sonderburg replicerede paa Børnæs Mændenes Vegne at der er ingen Forskjellighed udi Sagen som fra først af ved Hoved og Contra Stevning er rejst og i Rette ført og det som den nu ind caminerede Continuations Stevning indeholder og gaaer ud paa, thi Sagen paa Børnæs Mændenes Siide angaaer den Fornærmelse og Forurettelse som Hr: Magister Sunde har forøvet imod dem ved at indtage deres Creaturer af fælleds Udmark og at lade dem ilde behandle til deres Skade og omendskjønt de nu sidst ved Kongel: May:ts Foged har ladet sig Creaturerne tilbagelevere under en reqvireret Forretning, i Stæden for at de første gang ved Bøn og efter Anviisning har faaet sig Creaturerne tilleveret, saa kom/m/er dog dette som den Maade, hvorpaa de har faaet sig sine Creaturer igjenleveret overeens derudi at begge Deele er lovmedhaldig efter Lovens 3 – 12 – 21. Over alt er det ikke Maaden paa hvilken Creaturerne er tilbageleveret her tvistes om, men den urette og fornærmelige Maade hvorpaa de ere indtagne, altsaa som Hoved og Continuations Stevningen derudi

1776: 290

stem/m/er overeens at et og sam/m/e factum 2de gange igjentaget er paaskadiget, bliver det Kjendelig at ingen Separation har Stæd, hvor over Comparenten begjerede de i Continuations Stevningen benævnte Vidner admitterede til eedelig Forklaring paa denne qvæstion om ikke 12 Stykker Creaturer var af Hr: Sunde ind taget af fælles Udmark Børnæs Mændene tilhørende og indsadt udi Forvaring paa Præstegaarden og om disse ikke der havde staaet i nogen Tiid uden Foster og forhungrede og elendige bleve udtagne under reqvireret Forretning efterat Hr: Sunde havde negtet deres Udleverelse. Sluttelig vedtoeg han den den nu fra Hr: Nathanael Sunde indcaminerede Contra Stevnings lovlige Forkyndelse og sagde at de bemelte Børnæs Mændenes Vidner vare for Retten tilstæde til deres Vidnes byrds Aflæg nemlig Lensmanden Knud Tøsøen, og Mons Nielsen Tøsøen samt Johan/n/es Rasmusen ibidem

Pr: Randulff sagde kortelig at naar Hoved Anlægget i Sagen confereres med Børnæs Mændenes saakaldede Continuations Stevning, viiser sam/m/e en tydelig og virkelig Forskjellighed imellem begge Tildragelser baade i Henseende til Tiid og Beskaffenhed, da qvæstionen i Henseende *i til det første virkelig beroer paa hvorvidt Børnæs Mændene paa egen Haand har været berettigede til at udtage de \der/ indsadte Creaturer eller ikke, viidere ville han ikke indlade sig, men loed det ankom/m/e paa Rettens Forefindende

Pr: Sonderburg refererede sig til sit forrige.

Derpaa blev af Retten

Eragtet

Den af Hoved Citanten Nathanael Sunde under 12te April dette Aar udfærdigede Hovedstævning angaaer et i Augusti Maaned 1775 af Børnæs Mændene forøvet factum at de af hans Fæe Huus paa egen Haand havde udtaget nogle af ham optagne og der indsadte Creaturer dem tilhørende, hvilket de indstevnte med Contra Stevning under 19de sam/m/e Maaned have begægnet, derimod angaaer den af Børnæs Mændene under 3de Septbr: dette Aar udtagne saakaldede Continuations Stevning en seenere Handling at Hoved Citanten atter indeværende Aar haver ladet optage og indsætte deres Creaturer, hvilke de ved Kongens Foged under en formelig Forretning have ladet sig tilbagelevere og omendskjønt begge disse Handlinger ere af sam/m/e {Beskaffenhed} \Art/ og beroer paa sam/m/e qvæstion om Præsten har haft lovlig Ret og Føye til Indtagelsen eller ej, saa ere dog Handlingerne og facta som paaskadiges forskjellige af Beskaffenhed i Henseende Maaden og Tiiden saavelsom Søgemaalets Anlæg, og derfore holder Retten det betænkeligt at accumulere sam/m/e under en Sag til Afgang i de Kongel: stemplet Papiers Indkomster, men sam/m/e

1776: 290b

bliver at Separere fra hinanden saa at eenhver af disse Sager særskildt bør behandles.

Pr: Sonderburg forbeholdt Børnæs Mændenes Ret og Anke paa den afsagde Kjendelse og efter den i Rette førte Stevning begjerede deres mødende Vidner som forbemeldt afhørte.
Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg de fra begge Parter udfærdigede Stevningers lovlige Forkyndelse
Dernest blev fra Børnæs Mændene som Hoved Citanter fremstillet som
1te Vidne Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen, der aflagde Eed og forklarede at noget efter Pints Dag dette Aar var Vidnet tilstæde paa Sunds Præste Gaard da den af Børnæs Mændene \forlangte/ Udtagelses Forretning skeede og var da der for dem indtagen 12 Creaturer og 1 Qvige, deraf gik 3 á 4 Stykker ude paa Græs paa Præste Gaardens Bøe, men de øvrige vare paa den Tiid inde i Fjøsen eller Fæehuuset sam/m/estæds og af de i Fjøsen værende Creaturer var der 3 Stykker som saae hungrige og usselt ud og hvor disse Creaturer vare optagne af Præsten er Vidnet ubekjendt.
Pr: Randulff, som mærkede at Børnæs Opsiddere ikke frem lagde den paastevnte Udtagelses Forretning, hvoraf formoedentlig den rette Beskaffenhed kunde sees, fandt fornøden at begjere følgende Contra qvæstioner til Vidnet fremsatt 1. om Vidnet veed hvor mange Dage at Creaturerne havde været indsatte. 2. om Børnæs Mændene imidlertiid ved Budsendelse var bleven bekjendtgjort denne Tildragelse 3. om Vidnet veed at Creaturerne imidlertiid at de vare indsadte havde manglet den fornødne Underholdning 4. om Vidnet havde seet Creaturerne nyeligen førend de vare blevne indsadte og deraf kunde bedøm/m/e at den omprovede Skade besønderlig paa de 3 Creaturer havde sin derivation af Indsættelsen eller andet Tilfælde?
Pr: Sonderburg havde intet imod de tilførte Contraqvæstioner, men naar Vidnets Svar paa sam/m/e er indhentet, begjerede Vidnet tilspurgt om Contra Citanten Hr: Sunde nægtede Creaturernes Udleverelse i Mindelighed
Vidnet svarede til 1te Contraqv: veed ej hvorlænge de havde været ind sadte til 2den joe det blev sagt Vidnet af Præsten til 3de qv: joe de om forklarede 3de hungrige Creaturer loed til at have manglet Føde til 4de qv: nej har ej seet dem nyelig tilforn og derfore ej med Vished kand døm/m/e derom. til Hoved Citantens yderligere qvæstion svarede Vidnet at Præsten sagde at han ej havde tilforn villet udlevere dem uden Betaling men Rettens Middel ville han ej imodstaae at lade dem udtage igjen
2det Vidne Johannes Rasmusen Tøsøen aflagde Eed og vandt eenstem/m/ig med 1te Vidne i et og alt med det Tilføyende at de ommelte 3 hungrige Creaturer ravede af Mathed da de kom ud af Fjøsen og den Forskjel at han ej hørte at Præsten sagde det han havde givet Børnæs Mændene tilkjende at de \Creaturer/ vare indtagne

1776: 291

3die Vidne Mons Nielsen Tøsøen aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 2det Vidne baade til Hoved og Contra Citantens qvæstioner med det Tillæg at da \de 3/ Creaturer kom slunkne og hungrige ud af Fjøsen vare de ej mavre over Ryggen og derfore maatte det være foraarsaget af Sult da de vare indsadte.
Pr: Sonderburg ville afvarte Contra Citantens Vidners Afhørelse, hvor efter han ville besørge det fornødne.
Af Contra Citantens Vidner mødte Forpagterne paa Sund Joen og Anders men ikke deres Hustruer Sigrie og Marithe som dog hertil ere kaldede.

Til disse Vidner begjerede Comparenten Randulff følgende qvæstioner fremsadt 1. naar Creaturerne bleve indsadte 2. om ikke Hr: Sunde selv eller ved sine Folk strax loed vedkom/m/ende derom bekjendtgjøre og om disse nemlig Børnæs Mændene ind fandt sig for at udlæse Creaturerne og den derved foraarsagede Skade?

der paa fremstoed fra Contra Citantens Siide som

1te Vidne Joen Nielsen Forpagter paa Sunds Præstegaard der aflagde Eed og vandt til 1te qv: veed intet derom da han ej paa den Tiid var hjem/m/e men fraværende at arbejde paa Møgster Kirke men ved nærmere Betænkning erindrede han at han kom hjem sam/m/e Dags Aften som Creaturerne om Dagen vare indsadte en Torsdag og blev de igjen anden Dag derefter som var Løver Dag igjen af Børnæs Mændene udtagne til 2den qv: joe Vidnet tilligemed den anden Forpagter Anders blev strax ved deres Hjem komst Torsdag Aften sendt fra Hr: Sunde at kundgjøre Børnæs Mændene at deres Creaturer vare indtagne og mødte de da paa Støelen Karie Ivers Dotter der er Ole Nielsen Børneses Hustrue og Inger Elias Dotter Jens Nielsen Børneses Hustrue, for hvilke Vidnet gav det tilkjende.

Efter Pr: Sonderburgs Begjering blev Vidnet tilspurgt om Creaturerne da de paa Præste gaarden vare ind sadte fik beqven Føde og Underholdning?, hvortil Vidnet svarede joe de vare alle hver Dag ude paa Bøen fastbundne at *at æde Græs dog nogle af dem af gangen. {Efter} \Paa/ Hoved Citantens Tilspørgende svarede Vidnet at efter hans Hustrues Beretning til ham blev disse Creaturer optagen i Udmarken tæt uden for Præstegaardens Bøegjerde, og har *Umarken (Udmarken) imellem Præstegaarden og Børnes været forhen uindhegnet indtil der nu i denne Som/m/er af Madame Sunde blev foranstaltet opsadt et lidet lavt Steen gjerde derimellem lidt over ½ Alen høyt men {allerede} siden er nedfalden og iblant har Hæstene fra Præstegaarden gaaet derover hen ved Bøegjerdet mod Børnæs.

derpaa blev fremstillet

2det Vidne Anders Knudsen Forpagter paa Sunds Præstegaard, der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 1te Vidne med det Tilføyende at hvor tilstrækkelig Føde de indsadte Creaturer fik kunde Vidnet ej nøyagtig bestem/m/e, men de blev fastbundne ude paa Bøen nogen Tiid om Dagen nogle af gangen og var der da Græs paa Marken som gik over Skoen og blev fløttet fra et Stæd paa Marken til et andet.

Pr: Sonderburg i Anledning af dette Vidnes

1776: 291b

Svar begjerede Vidnet tilspurgt om naar det bundne Creatur paa Marken havde opædt Græsset paa det Stæd, hvor det var bunden om det blev fløttet hen paa et andet Stæd, hvor ej et Creatur tilforn havde været bunden og om denne Udsættelse af Creaturerne skeede med dem alle og alle de 3 Dage at de vare ind sadte? hvortil Vidnet svarede joe de bleve fløttede som forhen er forklaret og alle Creaturerne udsadt alle 3 Dage dog ikkun nogle af gangen. Til forrige Vidnes Forklaring tilføyede Vidnet at det omvundne Gjerde i Udmarken var opsadt i Fjor og forhøyet i Aar og har han ikke mærket at Hæstene er gaaet derover henimod Børnæs Bøegjerde. Pr: Sonderburg end viidere begjerede Vidnet tilspurgt om det af Vidnet omforklarede Gjerde ikke er saa lavt at Creaturer og Hæste kand gaae derover og om ikke saavel Præste gaardens som Børnæs Creaturer uagtet bemelte Gjerde har gaaet i Udmarken hvor de har villet, samt hvor længe Vidnet har været Forpagter paa Præstegaarden? hvortil blev svaret joe Gjerdet er saa lavt paa som/m/e Stæder at Creaturerne kand gaae derover, og har Vidnet vel mærket at Creaturerne fra Børnæs er gaaet ind paa Præstegaardens Udmark, men ikke at de fra Præstegaarden er gaaet ind i Børnæses Urmark dog har han ikke selv gjetet dem og derfore ikke precise kand viide hvor de har haft deres Tilhold i Udmarken

Pr: Sonderburg begjerede Vidnet tilspurgt om han veed at der er noget Skjel og Skifte imellem det som skal være Præstegaardens Udmark og det som skal være Børnæses samt om

det ommelte Gjerde er over eller under ½ Alen høyt? hvortil Vidnet svarede at da han ikkun har været Forpagter paa Præste gaarden 1 Aar og er en frem/m/et Mand veed han ej om noget Skjel og Skifte, og om Gjærdets Høyde kunde han ej fastsætte noget med Vished da han ej \har/ maalet det og det er af forskjellig Høyde paa forskjellige Stæder; som/m/e Stæder en Alen høyt og derover og andre Stæder ikkun en halv Alen

Pr: Randulff siden Børnæs Mændene i denne Sag er Hoved Citantere ville ervarte deres nærmere Bestem/m/else eller Paastand førinden han indloed sig i noget viidere og det saameget meere da de ikke have Legitimeret sig med den i deres Hoved Stevne maal paaberaabte Udtagelses Forretning.

Pr: Sonderburg begjerede Copie af Vidnernes Forklaring og Sagens Anstand til neste Ting samt forbeholdt fornøden Erindring imod de 2de Forpagteres Forklaring.

Pr: Randulff for Hr: Sunde for saavidt den/n/e Sag angaaer reserverede alt lovligt og ind stillede den begjerte Anstand til Retten

Eragtet

Efter Hoved Citantens Begjering udsættes Sagen til neste Som/m/er Ting

1776: 292

Hr: Sunde contra Børnæs Opsiddere

Pr: Randulff æskede Sagen i Rette for Hr: Sunde og paatrængte Dom i Sagen efter forrige Paastand med Tillæg i Omkostningerne af 10 Rd i Henseende Comparentens Rejse og Møje.

Pr: Sonderburg mødte for Børnæs Mændene og formeente at denne Sag henhørede til den hvorudi de har udvirket og i Rette ført deres Continuations Contra Stevning af 3de Septbr; sidstl:, men som Rettens Kjendelse under sam/m/es Indcamination er falden derhen at denne nu paaæskede Sag skal føres Separat og han saaledes ikke for nærværende Tiid kunde skride til Beslutning uden ved vidløftig mundtlig Procedure, saa anmoedede han om Sagens Anstand til neste Ting og igjentoeg den under Continuations Stevningens Irette førelse ned lagde Reservation af Anke over Separationen.

Pr: Randulff vedblev sit forrige.

Eragtet

Den af Contra Citanten forlangte Anstand til neste Som/m/er Ting bevilges.

Hr: Sunde contra Mons Steffensen Bucken

Pr: Randulff æskede Sagen i Rette for Citanten efter Laug Dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

Den indstevntes Hustrue Berthe Marie Ols Dotter mødte paa sin Mands Vegne og fremlagde \en/ skriftlig Deduction i Sagen af 28de Septbr: 1776 saalydende.

Pr: Randulff siden det var sildig paa Aftenen begjerede Sagens Anstand til i Morgen.

Da det er silde paa Aftenen Klokken henved 9 Nie Slet udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 5te Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret.

Pr: Randulff for Hr: Sunde æskede Sagen i Rette imod Mons Steffensen Bukken og indgav skriftlig Paastand af Dags dato hvormed han besluttede Sagen til Dom, hvilket Indlæg her indtages saa lydende.

Den indstevntes Hustrue mødte og vedblev den fra hendes Mands Siide gjorde Begjering om Anstand i Sagen til neste Ret, der blev bevilget.

15. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Clemet \Telle/ og Tørres Fielde til Jacob Nielsen paa 1 Pund 12 3/5 Mark Fisk i gaarden Gietanger dateret 4de Octobris 1776 med Revers

16. En Pante Obl: udgiven af Endre Andersen Koursland til Haldor Hendrichsen Søre Biørøen stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Koursland skyldende 12 Mark Smør og 12 Mark Fisk dateret 4de Octbr: 1776

17. Et Declarations Skrift af Kaabeltvedts Beboere imod Gaarden Morlands Ejere ang: Lands Lod af den Fisk der fanges i en Wiig ved Gaarden Kaabeltved dateret 5te 8br: 1776.

Dernest loed Hr: Fogden Heiberg fremlægge til sit Skatte Regnskabs Belæg

1. en Designation over de af Almuen som staar skyldige for det dem

1776: 292b

af *hans Hans May:t overladte Undsætnings Korn, som i Retten blev oplæst, hvortil Almuen svarede at de alle vare fattige og at ingen Betaling derfore af dem kand ventes og at de uden Navn anførte ere omfarende Betlere der ej have noget vis Tilholds Stæd {2. det stoere Tings Vidne} Bemelte Designation 244 Rdlr 1 mrk 8 s

2. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17de Spørsmaale, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig uden Forandring ligesom forrige Aar undtagen at Lensmanden Knud Tøsøen ej meere bruger sin forhen beboede gaarde Part i Gaarden Tøsøen, og er dette Aar intet Vrag funden og i Henseende 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang derom at frem lægge Designation.

3die det lille Tings Vidne ang: Fiske Voger, Sauger Qverner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret nej at intet Tillæg i den/n/e Henseende har Stæd foruden de forhen opgivne Qverner.

4. en Designation over den efterstaaende Consumtion, Folke og Familie Skat beløbende 47 Rdlr 4 mrk 8 s.

5. en Fortegnelse over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for dette Aar 191 Rdlr 5 mrk 8 s og for forrige Aaringer 38 Rdlr 5 mrk 14 s og af den frivillige Afgift 12 Rdlr 1 mrk 7 s samt Procento Skat 77 Rdlr 5 mrk 2 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette med Sage Tinget blev sam/m/e herved sluttet og ophævet, Allene at der til Slutning blev opnævnt følgende nye Mænd til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for nest kom/m/ende Aar 1777 1. Wincentz Michelsen Nore Toft 2. Ole Jacobsen Søre Toft 3. Ole Johan/n/esen Humelsund 4. Ole Nielsen Nedre Børnæs 5. Anders Jensen Windenæs 6. Ole Jensen Windenæs 7. Hans Gullachsen Ebbesvig og 8. Hans Olsen Bildøen, hvorefter Tinget atter blev ophævet.

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1776

Anno 1776 den 7de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Schiolds Skibreedes Almue paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 243 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 5 afdøde Lars Gim/m/eland sad Anders Iversen Soleim.

Først blev læst og bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som ved nest forrige Høste Ting for Sartors Skibreede f: 288 ere registerede tilligemed et

Høy Kongel: Rescript af 18de Augusti 1775 ang: Præste Enke Sæderne ej at maae bort bygsles uden med de Vilkor at ryddiggjøre samme uden Lov og Dom saasnart Enke bliver i Kaldet.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Schiold efter afdøde Ole Monsen begyndt og sluttet den 31te Julii 1776
2. Et ditto af 1te Augusti 1776 efter Anders Crispinusen paa Pladsen Soleimsvigen under Gaarden Soleim
3. En Contract imellem Ejerne af Gaarden Landaas DeHr:er Danckert & Wollert Krohn og Ole Poulsen stoere Tvedt ang: Fiskerie i Tvedte Vandet dateret 1te Junii 1776
4. Et Declarations Skrift af Aanelands Ejer Hr: Justitz Raad Ooken ang: Aanelands Græs gang og der udi tilføyet Skade af frem/m/ede dateret 4de 8br: 1776.
5. Et Rydnings Brev udgiven af Sr: Barthold Meyer til Anders Engelsen paa en Huusmands Plads under gaarden Kiøkkelvig imod aarlig Afgift dateret 20de Septbr: 1776.
6. Et ditto udgiven af ditto til Rasmus Olsen paa en Plads imellem bemelte Kiøkelvig og Schaalevigen dateret 20de Septbr: 1776

1776: 293

7. En Odels Lysning udgiven af Poul Nielsen Bircheland til ½ Løb Smør udi gaarden Søre Aas dateret 7de Octbr: 1776.

Nye Sag

DeH:rer Dankert & Wollert Krohn
contra Ejerne af Slettebakken og Natland til Tings Vidne

Pr: Randulff mødte for DeH:rer Danckert & Wollert Krohn og fremlagde Stevnemaal af 3de Septbr: nestafvigte betreffende Gaarden Landaas til et Tings Vidnes Erholdelse med viidere efter Stevnemaalets Indhold, som blev fremlagt og er af saadan Indhold.

De indstevnte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

*Prourator Sonderburg mødte paa Madame Sinnings Vegne med exception og Protest imod de intenderede Vidners Førelse paa Grund af Lovens 1 B: 16 C: samt ditto Bogs 13de Capituls 9de art:; thi da her handler om Ejendom og Grændse skjel imellem Landaas og Slettebakkens Ejendeele som paa Aastædet bør forhandles og af Vidner ikke før gjøres nogen eedelig Forklaring førend de paa Aastædet ere blevne forhørte og have gjort Andviisning paa Strækning og Mærker liige efter forhen gjorde allegata saa kunde altsaa ikke Citantens Vidner ikke føres som udgaaende paa saadant førinden de til Aastedet bliver stevnte tilligemed Madame Sinning som paagjeldende.

hun Madame Sinning loed og ved Fuldmægtig siige at det Situations Kart som i Stevningen paaraabes ikke er optaget saaledes som Grændse skjellet imellem Landaas og hendes Ejendom virkelig er og at hendes mødende paa Stædet ved sam/m/e Kartes Optagelse hverken er bleven hørt eller deres Anviisning modtaget eller til Kartet ført, som hun forbeholder sig nærmere at fremføre sit fornødne om naar Citanterne efter Lovens Forskrift stevner til Aastædet og altsaa saameget meere igjen toeg sin forrige Protest til Stevningens Afviisning fra denne Ret

Pr: Randulff for sine Principaler replicerede at den gjorde Exception formeentlig ikke her var passelig da Casus ikke var at fravinde Madame Sinnings Ejendom noget, men allene at faae Mærkerne fastsadte og oplyste imellem Citanternes Gaard Landaas og angrændsende Gaarder, i hvilken Hensigt og det i Stevnemaalet ommelte Situations Kart var optagen af den competente Landmaaler, hvortil Madame Sinning paa lovlig Maade var kaldet tilligemed de

øvrige som bemelte Kart, det Comparenten in originali producerede, nærmere oplyser, og da derved tillige erfares at Vidnerne ej forklare andet end hvad de selv have gjort Anviisning paa under Kartets Optagelse, følgelig paa selve Aastæderne, saa formeenes ikke at deres Eedelige Forklaring nu kand negtes. De infererede *Beskyldningninger at Madame Sinnings Udsendinger eller de som paa hendes Siide skal have været tilstæde ved Kartets Optagelse ej skulle bleven hørt med viidere ere blot ubeviislige Fordrag, der desuden ikke kand hindre Tings Vidnets Fremgang; thi i fald Madame Sinning har nogen slags Prætentioner imod Landaas kand hun paa lovlig Maade udføre samme. I saadan Anledning paastoed Comparenten Vidnerne førte saa meget deshellere, da de alle vare gamle og velaldrende og lettelig imidlertiid kunde bortfalde om de ej bleve afhørte hvorved Landaas Ejere blev destitueret fra den til deres Ejendoms

1776: 293b

Strækning Oplysning behøvende Forklaring af disse Vidner; altsaa paastoed Comparenten den skeede Exception ved Rettens Eragtning tilsidesadt og Tings Vidnet fremmet.

Pr: Sonderburg sagde at det nu producerede Situations Kart ingen større Strækning har end den Forordningen af 31te Martii 1774 giver og tillader og at det er ikke nok at Vidnet for Situations Kartets Forfatter har gjort Anviisning, men at sam/m/e og maae gjøre Anviisning paa Aastæden for en competent Ret, hvorimod og Contra Vidner bør høres, og siden det heele af Retten paakjendes, samt at det saaledes paa Citanternes Siide bør skee, siden de ved deres Situations Kart og ved deres Anviisning af Vidner vil tilvinde sig saadan Strækning og Ejendom, som bliver aabenbare til Fornærmelse for Madame Sinning og følgelig at hun saameget meere har Ret og Føye til sin gjorde Protest, den Comparenten igjentoeg fast forsikret om at ikke allene denne Ret men end og andre høye Retter vil finde samme lovmedholdig uagtet den Sminke som Pr: Sr: Randulff har sadt paa Anlegget

Pr: Randulff ansaae sidst tilførte Exception for at være det samme som forhen er sagt og allene med forandrede Ord er igjen taget; thi dersom Madame Sinning i nogen Tilfælde ved dette Tings Vidne skulle ansee sig fornermet, kand hun som forhen sagt paa lovlig Maade fuldføre sine Prætentioner, uden at dette Tings Vidne bør standses for Citanterne, der i ingen Maade har angrebet Madame Sinning til hendes Ejendoms Fornærmelse. Viidere agtede Comparenten ej pro tempore at indlade sig, men med Benægtelse af alle Slags Sminker og ubeføyede Beskyldninger imod Kartet og hans Principaler vedblev forrige Paastand, hvorom han udbad Rettens Kjendelse.

Pr: Sonderburg liigeleedes igjentoeg alt sit forrige og paatrængede Rettens Bortviisnings Kjendelse under Reservation af Madame Sinnings Ret naar Sagen siden kom/m/er til lovlig Paatale paa Aastæden.

Mons Larsen og Bottild Andersen mødte og vedtoege lovlig Varsel, og i Henseende udeblevne Torger Olsen Kaalstøen blev Varselen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Andersen Tveteraas og Hans Hansen Natland i Relation deres Paategning paa Stevnemaalet.

Den frem lagde Opmaalings Forretning indtages her af følgende Indhold

Derefter blev i Anledning den fra Madame Sinnings Siide skeede Exception af Retten

Eragtet

Lovens 5 – 2 – 68 art: viiser at der til Tinge kand føres Vidne om en paa Aastædet foregaaet Handling og Deeling af Jordegods imellem Arvinger og Samejere uagtet at de derom ere ueenige og have Tvist om Jevnet og Fornærmelse derved, som de siden paa lovlig Maade maae forfølge, og i Overeensstemmelse dermed kand det ikke betages Citanterne her inden Retten at lade afhøre de ind stevnte Vidner ang: deres under den fremlagde Opmaalings Forretning gjorde Anviisning, da det siiden er vedkommende uformeent paa lovlig Maade at

forfølge deres Ret ved Søgemaal til Aastædet, og saaledes har den allegerede Lovens 1 – 13 – 9 art: ikke her Stæd hvor en foregaaet Handling paa Aastæden gjør Forskjellen og
Pr: Sonderburg for Madame Sinning reserverede Paaanke

1776: 294

og tilkjendegav sam/m/e strax skal blive effectueret, ligesom han og nu leverede en Ort til stemplet Papiir med Begjer om det passeredes lovlige Beskrivelse og imidler tiid protesterede imod Vidners Førelse, da han skal foreviise Ober Rettes Stevning og om Retten ikke desmindre skulle ville antage Vidnerne, absenterede sig paa Madame Sinnings Vegne sam/m/e at paahøre.
Pr: Randulff uden at opholde sig med Besvarelse paa chimærer og Trudsler paastoed Vidnerne i Conformité af af sagde Kjendelse examinerede, til hvilken Ende han fremlagde qvæstionerne af Dags dato saa lydende.
Derpaa blev fremkaldet som
1te Vidne Zacharias Danielsen Houcheland, for hvilken blev oplæst den fremlagde Opmaalings Forretning der <skeede> efter Vidnets Anviisning {, skeede}, den han eedfæstede saaledes som derudi anført af ham at være skeed og viidere under sam/m/e Eeds Kraft forklarede til 2den qv: at allereede for 20 Aar siden da han kom at boe paa Houcheland blev Vidnet sagt \af/ Beboerne paa Landaas at Grændse skjellet for Gaarden Landaas skulle gaae saaledes som af ham er anviist saavelsom af de andre angrændsende Naboer og Mænd, hvis Navne han ej nu kand erindre, og ved sam/m/e Tiid blev Vidnet sagt at en Dræng {tjenende} nemlig Niels, som havde tjent for Fru Bispinde Borneman, der nogle Aar tilforn ejede Slettebakken, at bemelte Frue Bispinde i den Tiid havde sagt ham at Grændse skjellet imellem Landaas og Slettebakken skulde \gaae/ i Runsestien (Ruusestien), og dette fortalte bemelte Niels til Vidnet da han var ude at hugge i den Strækning som nu af Slettebakkens Ejer er indhegnet til en Plads for Huusmanden Torger Olsen Kaalstøen, og var bemelte Bispinde Borneman Ejer af Slettebakken førend den blev solgt til Wordeman der nu er meere end 20 Aar siden. Da Vidnet kom at boe paa Houcheland for 20 Aar siden spurgte han da værende Ejer af Slettebakken Sr: Wordeman hvor Grænse Skjellet gik imellem ham og Landaas, hvor til Wordeman svarede at det kunde han spørge Landaas Mændene om. Vidnet sagde da at dem ej meere var betroet Documenterne end ham og at i fald de hugge længere end Landaas Ejendom strækkede sig maatte han nemlig Wordeman advare dem derom og derpaa huggede Vidnet strax sam/m/e Tiid paa den nordre Siide af Tennebekken langs den opmaalede Strækning op efter til Russestien, hvormed Vidnet stedse siden har continueret indtil for nogle Aar siden at Huusmanden Torger Kaalstøen har begyndt at indhegne deraf, da han efter den Tiid ikkun har kunde hugge neden for. til 3die qv: svarede Vidnet joe som omspurgt til 4de qv: nej Vidnet har ej kundet fornem/m/e saadan Tilegnelse eller Ejendoms Rets Udøvelse inden den/n/e Grændse Linie undtagen at Wosse Torger som melt for nogle Aar deraf har ryddet og indhegnet. til 5te qv: joe som omspurgt og var Vidnet selv med at forbyde ham det

1776: 294b

og tilstænge dette Huus.
Vidnets Forklaring til hver qvæstion i sær blev ham forelæst, det han tilstoed rigtig at være tilført. Derefter blev fremstillet som
2det Vidne Anders Tollevsen Landaas, for hvem blev oplæst hans i den fremlagde Opmaalings Forretning af 6te Maji dette Aar gjorde Forklaring og Anviisning af Grændse Skjellet for Gaarden Landaas, som han eedfæstede og derunder tillige forklarede til 2den qv:

for noget over 20 Aar siden har han hørt af Jonas Rasmusen, som da tjente som Kusk hos da værende Ejere af Gaarden Slettebakken Frue Bispinde Borneman at Grændseskjellet for Gaarden Landaas skulle gaa \paa/ nordre Siide {af} \i/ Tennebekken og derfra til Russe stien, hvilket ham af bemeldte Frue Bispinde selv var sagt. til 3de qv: joe som omspurgt. Til 4de qv: nej har ej fornum/m/et at de angrændsende har tilegnet sig nogen Ejendoms Ret inden for denne Grændse Linie eller udøvet nogen Ejendoms Ret derudi førend nu for nogle faa Aar siden at Wossen Torger Olsen Kaalsbøen (Kaalstøen) har opryddet hans paaboende Plads neden for Russe stien under Fjeldet der gaaer inden for denne Linie. Til 5te qv: joe som omspurgt. Til Slutning forklarede han end viidere for Tydeligheds Skyld at Grændse Linien gaaer liige fra Udløbet af Tennebekken i Tvete Vandet til Russe stien saaledes som paa Aastæden er anviist og paa Kartet betegnet.

1te Vidne Zacharias Danielsen Houckeland blev atter fremkaldet og under forhen aflagde Eeds Kraft forklarede eensstem/m/ig med 2det Vidne at Linien gaaer fra Tennebekkens Udløb til Russestien

Derpaa blev fremkaldet

3die Vidne Rasmus Johan/n/esen Øvre Træet, der eedfæstede den af ham forhen gjorde Forklaring og Anviisning under Opmaalings Forretningen, som blev ham forelæst og derunder tillige vandt til 2den qv: Omtrent for 30 Aar siden da Vidnet stoed og huggede ved Tennebekken kom Ejeren af Slettebakken Frue Bispinde Borneman til ham og sagde at han ej maatte kom/m/e sør om Bekken. dernest blev det og Vidnet sagt i hans Barndom af Salomon Natland, som paa den Tiid var en gam/m/el Mand over 70 Aar at Grændse Skjellet for Landaas gik langs Tennebekken \og/ fra dens Udløb i Tvedte Vandet op efter til Russestien, hvilket ligeledes siden blev ham sagt af hans Broder Lars Johannesen for henved 30 Aar siden imedens at den/n/e hans Broder Lars var Forpagter paa Slettebakken hos Biskop Borneman. Til 3de qv: joe som omspurgt. Til 4de qv: nej har ej fornum/m/et at de inden den/n/e Grændse Linie har tilegnet sig eller udøvet nogen Ejendoms Ret førend for nogle Aar siden at Wossen Torger Olsen Kaalstøen har ryddet og ind-

hegnet noget der af til sin paaboende Plads. Til 5te qv: Vidnet har hørt det af andre men veed i Øvrigt intet derom.

4de Vidne Niels Andersen Natland eed fæstede den af ham gjorde Forklaring og Anviisning under Opmaalings Forretningen der blev ham forelæst og derunder forklarede tillige til 2den qv: har hørt det af hans Fader Anders Tollevsen Landaas. Til 3de qv: joe som omspurgt til 4de qv: ligesom 3die Vidne. Til 5te qv: jo som omspurgt og var Vidnet selv med at forbyde ham det og tilstænge dette Huus.

Mons Larsen Øvre Natland fremlagde in originali et ham meddeelt Skjøde af 11te April 1763 paa en Løb Smørs Leje i Gaarden Øvre Natland, hvorefter han formeente ubehindret at beholde de for Gaarden derudi fastsadte Grændser. Bemeldte Skjøde indtages her saalydende.

Pr: Randulff for sine Com/m/ittentere formeente at det fremlagde Skjøde i ingen Deel kunde gjøre nogen Forandring i Henseende producerede Situations Kart og Vidnernes Forklaring, i Øvrigt begjerede han Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt, der af Retten blev bevilget.

8. Publ: et Skjøde udgiven af Erich Larsen Rølland til Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden paa nogle Vaan og Udhuuser paa Gaarden Damsgaard for 120 Rdlr dateret 20de Maji 1776.

Da det allereede er silde ud paa Aftenen Kl: 7 Slet, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 8de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 24de Octbr: 1775 Almuens Efterretning indhentet om alle de her i Skibreedet befindende Qværner og Laug Rettens Skjøn om hvormeget eenhver af dem kand ansættes at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse, hvorefter blev opgiven følgende Qværner her i Skibreeder at befindes 1. paa Gaarden Rødland Matr: No: 1 1 liden {Flom} qværn til Opsiddernes Brug som blev ansadt for 4 s 2. Garden Borge No: 5 er 2 Qværner, der allene drives i Flom/m/ens Tiid, blev ansadt for 2 s hver. 3. No: 6 Gaarden Lohne 1 Qværn for 4 s 4. No: 7 gaarden Houge 2 Qværner á 2 s 5. No: 8 Gaarden \Næse/ 1 Qværn for 4 s. 6. No: 9 Gaarden Scholdahl 1 Qværn for 4 s 7. No: 10 Gaarden Unneland 1 for 4 s 8. No: 12 Houcheland 1 for 4 s. 9. No: 15 Gaarden Sølen 1 for 4 s 10. No: 19 Heldahl 2 á 4 s. 11. No: 21 Øvre Dyngeland 1 for 2 s 12. No: 22 Milleshoug 1 for 2 s. 13. No: 23 Ulsmøg 1 for 2 s. 14. No: 26 Nedre Totland 1 for 2 s. 15. No: 29 Helle 2 á 2 s. 16. No: 30 Gim/m/eland 1 for 2 s. 17. No: 31 Frøetved 2 hvoraf den eene paa Monses Brug for 4 s og den anden for 2 s. 18. No: 34 Lund 2 á 2 s. 19. No: 35 Hougsdahl 2 á 2 s 20. No: 36 Samdahl 3 á 2 s. 21. No: 38 Kirke Bierkeland 1 for 2 s 22. No: 39 Tvedt 1 for 2 s 23. No: 40 Smøraas 2 á 2 s 24. No: 45 Hornæs 3 á 8 s. 25. No: 55 Flesland 3 á 8 s. 26. \No: 58/ Aadland 1 for 2 s, 27. No: 61 Schage 2 á 2 s. 28. No: 62 Haaverstue 2 á 2 s 29. No: 66 Søraas 2 á 4 s. 30. No: 68 Schiold 1 for 2 s

1776: 295b

31. No: 69 Appelthun 1 for 2 s 32. No: 70 Nesthun 1 for 2 s. 33. No: 71 stoere Mithun 2 á 2 s 34. No: 72 Øfsthun 2 á 4 s 35. No: 73 Sandahl 1 for 2 s 36. No: 74 Tveteraas 1 for 2 s. 37. No: 78 stoere Tvedt 1 for 2 s 38. No: 79 Fiøsanger 2 á 4 s. 39. No: 81 Hoepe 1 for 4 s 40. No: 82 Steensvig 1 for 2 s 41. No: 87 Dolvigen 1 for 2 s. 42. No: 92 Nappen 2 á 2 s. 43: Byenæs No: 93. 2 á 2 s 44. No: 95 Sælen 1 for 4 s 45. No: 98 Øvre Fyllingen 1 for 4 s 46. No: 99 Biørndahl 1 for 2 s 47. No: 100 Ladefiord 1 for 2 s 48. No: 121 Damsgaard 1 for 2 s. 49. No: 126 Houcheland 1 for 2 s. 50. No: 130 Tarlebøe 1 for 4 s 51. No: 132 Harrebakke 1 for 4 s 52. No: 134 Schaalevignæsset 1 for 4 s. 53. No: 147 Fane Præstegaard 1 for 4 s

Dernest belv publiceret

9. Et Skjøde udgiven af Niels Carlsen Nøtved til hans Søn Carl Nielsen paa 1 Pund Smør og ¼ Huuds Leje i Gaarden Nøtved, hvor foruden Kjøberen selv forhen ejer 9 3/5 Mark Smør og ?/10 Huud, for 90 Rdlr dateret 10de Maji 1776

10. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Carlsen til Carl Nielsen paa 14 3/5 Mark Smør og 3/20 Huud i Gaarden Nøtved dateret 10de Maji 1776 med Revers.

11. Et Skjøde udgiven af Lars Nielsen Søre Aas til Jacob Olsen Dyngeland paa ½ Løb Smør ½ Tønde Malt og ½ Huuds Leje i Gaarden Søraas for 300 Rdlr dateret 8de Octbr: 1776

12. Et Vilkaars Brev udgiven af Jacob Olsen Søraas til Lars Nielsen Søraas paa aarlige Leve Kaar af nysbemelte hans tilkjøbte Jorde part i Søraas dateret 8de Octbr: 1776.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Claus Blekingberg paa Solem til Hr: Biskop Friis stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i endeel Vaan Huuse og Spesificeret Løsøre dateret 25de Maji 1772 og tinglyst den 5te Octbr: sam/m/e Aar, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 21de Maji 1776 er indfriet og betalt, hvor fore den mortificeres

14. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Hr: Brandahl paa nogle Vaanhuuse paa Fane Præstegaard dateret 23de Februarii 1776.

Nye Sag

Tingsvidne ang: Gaarden Houcheland

Procurator Randulff mødte for DeH:rer Danckert & Wollert Krohn og fremlagde Stevnemaal af 2den Septbr: nestafvigte til Tings Vidnes Erholdelse betræffende Gaarden Houcheland og angrænsende med viidere efter bemelte Stevnemaals nærmere Indhold, hvorefter han begjerede vedkom/m/ende paaraabt. Bemelte Stevning indtages her og er saa lydende.

Alle de indstevnte \undtagen Conducteuren/ mødte og vedtoege lovlig *lovlig Varsel tilligemed et godvillig mødende Vidne navnlig Sirie Willums Dotter.

Pr: Jacob Preus Sisterede sig for Retten paa Hr: Justitz Raad Dam Laus, Sr: Jacob Tedenings og Jens Jensen Krohnstads Vegne, hvilke alle vedtoege lovlig Varsel efter Stevnemaalets Indhold, i Confrontation med Lovens 1 – 2 – 15 men considererer derhos Lovens Bydende i nest følgende 4 Cap: 1te art: p: 33 og 34 i Confrontation med 9 art: i Loven p: 123, da tvivles ingen lunde paa at den/n/e respective Dom/m/er efter Lovens Medfør seer derhen at selve Sagen efter sine Omstændigheder paa nærværende Tiid lovmessigen vorder plejet og tracteret; Thi skal Vidner føres uden for Aastædet, hvor Dom/m/er og Laug Rettet om

Tingen i selve Sagen skal granske om det omtvistede, da bør formeentligen saadan Rettens Behandling vorde effectueret efter Lovens Allernaadigste Forskrift, altsaa protesterede Comparenten Preus paa hans Principalers Vegne paa Citanternes udtagne Stevnings Afviisning fra *dennet Ret til Aastædet samt at Citanterne med sine opkrævede Vidners Førelse derhen afviises hvor da Comparentens Principaler vil give sig den Ære den/n/em at møde med vedbørlig Forsvar, dog herved reserverede sig alle beneficia juris og i sin Tiid og paa sit Stæd vedbørlig Satisfactions Indtale for formeentlig ulov beføyet paadragen Rettergang og her udinden afvartede Comparenten denne respective Rettes vel døm/m/ende Eragtning til viidere messures Tagelse.

Pr: Sonderburg mødte for Hans Molle som Ejer af Aarestad og forestillede at den Anførsel som i Stevningen er gjort at han for sin Ejende Gaards Aarestads Udmarks Strækning ej under det af Citanterne optagne Situations Kart skulle kunde have gjort nogen Anviisning paa Kand og Mærker aldeeles ikke medførede Rigtighed, men at den Anviisning som derom blev erbudet hverken blev hørt eller antaget haver tvertimod sin uimodsigelige Rigtighed, ligesom udi Aaret 1703 den 21de Maji er begyndt og viidere fuld ført en lovlig Aastæds Forretning over Aarestads Ejendom som indbefatter sam/m/es rette Tilliggende, den han nu i Retten anviiste og begjerede sig paategnet tilbageleveret. Viidere forestillede han at Citanterne ved den her paakrævende Forklaring af Vidner vil betage Molle for eendeel sin Ejendom udi Aarestad under at bekræfte det optagne Situations Kart, hvilket Molle formeente og paastoed tilligemed det som paa hans Siide til Oplysning om hans Ejendoms Strækning henhørede under Behandling paa Aastædet følgelig Lovens 1 B: 16de C: item 13de Capituls 9de art: og altsaa exciperede han imod saavel den i Rette førte Stevning som Vidners Førelse efter sam/m/e saavidt ham bemelte Molle betræffer og paastoed Citanterne med deres agtende Vidners Førelse henviist til Aastæden.

Pr: Randulff for sine Principaler bemærkede at ingen af DeH:rer Excipientere havde considereret at her allene stevnes til Tings Vidne men ikke til Dom og for at fratage Contra Partierne deres Ejendom/m/e, men allene for at beviise og godtgjøre Citanternes Ejendom/m/e efter derover optagne Situations Kart, som Comparenten herhos in Originali producerede; I saadan Anledning formeente Comparenten at de gjorde Allegationer i dette Tilfælde ikke

kunde hindre Tings Vidnets Fremgang, men Contra Parterne i fald de have noget derimod maatte paa lovlig Maade selv besørge saadant, altsaa imodsagde han de indlagde Exceptioner og paastoed Tings Vidnets Fremgang, hvorom han udbad sig Rettens Kjendelse.

Pr: Sonderburg for Molle replicerede at enten Citanterne vil have Dom eller et blot Tings Vidne, saa

1776: 296b

maae Vidnerne ligesaavel som de paagjeldende Parter kaldes til Aastædet for i Rettens og Parternes Overværelse at gjøre Anviisning om det de forklare naar sam/m/e som her skal angaae Ejendom og Grændse Strækninger og kunde derfore Sr: Randulffs repliqves 1te membrum ikke kom/m/e i nogen formeentlig Betragtning, det andet membrum af sam/m/e faldt af sig selv hen som uovereensstem/m/ende med den i Rette førte Stevnings intention; thi naar her ikke sigtedes til ved Vidners Førelse at tilvinde Citanterne saadan Strækning i Udmarken for deres ejende Gaard Houcheland med fleere Gaarder, som det i Rette lagde Kart indbefatter, der er til præjudice for Molles Ejendom i Udmarken for hans Gaard Aarestad, havde det været ufornøden at kalde enten Molle eller andre angrænsende som paagjeldende at anhøre Vidner og kunde da dette viise hvor ulovlig Stevning og Vidners Førelse var i nærværende Tiid uden at Comparenten behøvede at erindre de Fortredeligheder og enormiteter, som vil følge deraf naar Molle og de andre tilstevnte siden skulle ville oplyse deres Ejendoms Strækning og den præjudice som det i Rette lagde Situations Kart for dem indbefatter enten ved Stevning hertil Tinget eller til Aastæden; thi vedblev han sin Exception og protest og forventede Rettens biefaldelige Kjendelse for sam/m/e.

Pr: Preus paa sine Principalers Vegne henholdt sig til hans forhen fremsatte Procedure og Exception og øvrigens var eensstem/m/ig med Pr: Sonderburgs frembragte Procedure saavel anlangende det nu af Citanternes Fuldmegtig i Rette lagde Situations Kart som det viidere velbemelte Pr: Sonderburgs Procedure og derudinden i et og alt ville Comparenten afvarte Rettens retviise Kjendelse

Pr: Randulff replicerede at naar det considereres at de indstevnte alle have været kaldet ved Situations Kartet og det i saa Maade har alle vedbørlige Formaliteter, ligesom de derimod formerede ubeviislige Beskyldninger i ingen Maade kunde kom/m/e i Betragtning saa formeente han de nye derimod gjorde Indvendinger ikke kunde hindre Tings Vidnets Fremgang som han fremdeeles paastoed

Det af Sr: Sonderburg fremviiste Protocol Udtoeg blev ham med Rettens Anviisnings Paategning tilbageleveret.

Den fremlagde Opmaalings Forretning, hvortil Situations Kartet er hæftet indtages her og er saa lydende.

Derefter blev i Anledning de fremsatte Exceptioner af Dom/m/eren

Eragtet.

Lovens 1 – 13 – 9 og 1te B: 16de C: handler om de Ejendoms Tvistigheder som ved Dom skal adskilles eller Skade af Aavirke at begranske og taxere, hvortil nødvendig udfordrer Rettens Syn og Granskning paa Aastæden førinden sam/m/e kand paakjendes, og derom er ikke qvæstioner i det her paastevnte Tings Vidne, hvor der ikkun intenderes Vidnernes Eedfæstelse og Forklaring om den af dem under fremlagde Opmaalings Forretning i de paagjeldendes Tilkaldelse paa Aastæden gjorde Anviisning, og da

1776: 297

Lovens 5 – 2 – 68 tillader saadant Vidne til Tinge ang: en paa Aastæden foregaaet Handling og Deeling af Jordegods imellem Arvinger og Samejere uagtet at de ej derom ere eenige men

have Tvist om Jevnet og Fornærmelse derved, som de siden paa lovlig Maade maae forfølge, saa kand Citanterne i Overeensstemmelse dermed ikke negtes de indstevnte Vidners Førelse herom, hvorimod det bliver alle vedkom/m/ende uformeent paa lovlig \Maade/ ved Søgemaal paa Aastæden at forfølge deres formeentlige Ret til Doms.

Pr: Randulff producerede skriftlige qvæstioner, hvorefter han bad Vidnerne examineret, hvilke er [af]? saadan Indhold.

1te Vidne Zacharias Danielsen Houcheland anhørte den fremlagde Opmaalings Forretning sig forelæst og eed fæstede sin derudi gjorde Forklaring og Anviisning samt derunder lovede at udsiige tilliige Sandhed paa det omspurgte.

Efter at Opmaalings Forretningen var forelæst Vidnet og førinden at han derpaa blev tagen i Eed frem kom Pr: Sonderburg og ville have Protocollen noget tilført, men da Dom/m/eren ej ville udsætte derefter at antage Vidnets Eedfæstelse, skjød Pr: Sonderburg Laug Retten til Vidne om at ham blev negtet Tilførsel og det med en hidsig Mine. Saasnart Vidnet var eedfæstet admitterede Dom/m/eren Sonderburg at tilføre hvad han til den/n/e Sag agtede fornøden, og formanede ham derhos til meere søm/m/elig Adfærd for Retten. Pr: Sonderburg observerede for Molle at han ikke var bleven paaraabt til at høre Rettens Kjendelse efterat Retten det moverede til Kjendelse havde optaget og Comparenten imidler tiid og af Fornødenhed havde maattet begive sig bort under Kjendelsens Affattelse, thi var det han baade nu ligesom og strax at han om Rettens Kjendelses Afsiigelse var bleven viidende at han comparerede og reserverede Anke over den aflæste Kjendelse og hvad Følge deraf maatte blive forhandlet samt til den Ende i Rette leverede en Ort til stemplet Papiir og begjerede det passerede og passerende beskreven meddeelt, hvornest han igjen absenterede sig fra Retten uden at kunde tage nogen Deel i hvad Vidnerne maatte forklare, for Øvrigt formeente han ikke at have opført sig paa nogen usøm/m/elig Maade.

Pr: Preus for sine Principaler reserverede den/n/em i belejlig Tiid lovlig Paa-anke over Rettens aflæste Kjendelse og derudinden var sam/m/enstem/m/ig med Pr: Sonderburgs tilførte, men ikke destoemindre da Retten ved sam/m/e Kjendelse haver admitteret de indkaldte Vidner til eedelig Forklaring saa protesterede Comparenten fremdeeles paa attraaende Forklarings Aflæggelse og i Henseende forberørte Rettens Kjendelse Appel for Ober Retten indleverede Comparenten reede Penge til det stemplede Papiir og altsaa toeg hans Principaler alle Lovens Benaadninger reserveret, da og Comparenten sig

1776: 297b

derefter fra Retten absenterede.

Derpaa forklarede Vidnet til 2den qv: For 20 Aar siden saasnart Vidnet kom til Houcheland blev Grændserne ham saaledes sagt af Naboerne, og et Par Aar derefter for 18 Aar siden fra nu af blev det Vidnet sagt af Cancellie Raad Danckertsen med det Tilføyende at naar Kronstads Creaturer kom paa den Østre Siide af Houchelands Vandet, havde Comparenten Friehed at drive dem tilbage paa den vestre Siide deraf. til 3de qv: joe som omspurgt. Til 4de qv: nej Vidnet veed ej at de angrændsende har tilegnet sig tilforn nogen Ejendoms Ret derudi, men da Udmarken er aaben og uindhegnet har *Creaturererne fra Naboe gaardene gaaet der ind paa. Til 5te qv: Vidnet veed ikke at Naboe gaardene deri nogensinde har fisket, men Houcheland har stedse brugt det allene. Til 6te qv: joe det er Vidnet bekjendt og blev ham sagt saasnart han kom til Houcheland at boe for 20 Aar siden af forrige Beboere paa Gaarden og Naboerne saavelsom og et Par Aar derefter af Cancellie Raad Danckertsen. Til 7de qv: joe det er skeed jevnlig i de 20 Aar han der har boet hvert Aar nogle gange ja hver Maaned og Uge

2det Vidne Rasmus Johan/n/esen Øvre Træet anhørte sig forelæst den fremlagde Opmaalings Forretning og hans derunder gjorte Forklaring og Anviisning den han eed

fæstede og derunder tillige forklarede til 2den qv: For nogle og 40 Aar siden da Vidnet tjente hos Mons Johan/n/esen Houcheland blev det ham sagt af bemelte hans Husbonde og saaledes bestandig har været holdt altiid siden i de 31 Aar derefter at Vidnet har boet paa Øvre Træet under Houcheland. Ligesom og sam/m/e blev ham sagt af Robert Houcheland der kom efter Mons, da Vidnet tillige forblev i bemelte Roberts Tjeneste. Til 3de qv: joe som omspurgt og har Houchelands Beboere i den Strækning gravet Rødder og deslige. Til 4de qv: ligesom 1te Vidne. Til 5te qv: ligesom 1te Vidne. Til 6te qv: joe det er Vidnet saaledes bleven \sagt/ i hans Barndom da han var Smale Gut paa Houcheland saavel af Beboerne der som Naboerne der under nogle og 60 Aar siden. Til 7de qv: joe det er stedse skeed saavel i den seenere Tiid som i den ældre da Vidnet tjente hos Mons og Robert Houcheland

3die Vidne Sirie Willums Dotter Bendix Knudsens Hustrue mødte godvillig og blev antagen til Forklaring uden Eed, efter som hun ej tilforn paa Aastæden har gjort Anviisning, men blev formanet at gjøre saa sand færdig Forklaring som hun i Tiiden med Eed kand bekræfte og paa Aastæden gjøre Anviisning paa og derpaa forklarede til 2den qv: at for 29 Aar siden hørte hun af hendes da værende Fæstemand Jens i Træet, der siden er død, saavelsom af hendes Sviger Moeder Anne i Træet der var en æld gam/m/el Koene over 100 Aar gam/m/el at Grændse Skjellet imellem Houcheland og Cron-

1776: 298

stad skulle gaaet fra Roukiøn/n/et i den sønderste Ende af Houchelands Vandet. Til 3de qv: joe som omspurgt og har Houchelands Beboere derudi gravet Rødder og deslige. Til 4de qv: har ej hørt det. Til 5te qv: joe Houchelands Ejere og beboere allene og har ej hørt at de angrændsende derudi har tilegnet sig nogen Ret. Til 6te qv: veed intet derom Til 7de qv: joe det er skeed stedse og jevnlig som omspurgt i de 29 Aar Vidnet har boet paa Nedre Træet.

Siden det var sildig paa Aftenen udbad Pr: Randulff at Tings Vidnet maatte udflyttes til i Morgen tiilig for at faae afhørt Vidnet Bendix Knudsen, som til den Tiid maatte paalægges at møde, hvilket blev bevilget og Vidnet Bendix paalagt til i Morgen at møde

Da det var sildig paa Aftenen Kl: 7 Slet, udsættes Sage Tinget til Morgen

Nestpaafølgende Dag den 9de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret,

og blev da taget i Rette den af anbefalet Actor for Hans Næverman anlagde Sag imod Oberste v: Dietrichson efter forrige Kjendelse, og indtages her den Dommeren fra General Auditeuren udi Norge herom tilkomne Svar Skrivelse af 24de Augusti dette Aar, der er saa meldende. I den Anledning har Dom/m/eren tillige fra Stiftet erholdet bekræftet Gjenpart af det derudi paaberaabte Høy Kongel: Rescript af 19de Martii 1725, der liigeledes her indtages og er af saadan Indhold.

Derefter blev

Forafskeediget

Ligesom det i Forordningen af 7de Martii 1749 dens 3die articuls 2det membro er foreskrevet at Under Officierer og Gemeene ved Landmilitien for Værnetinget bør aflægge deres Vidnesbyrd uden i den Henseende at fastsætte noget om Ober Officiererne, hvilke der fore ansees for meere militaire ratione fori end de førstbenævnte og i personelle Sager at henhøre under Krigs Retten, saa synes og dette at være Aarsagen til at i den efterfølgende 5te articuls 2det membro, hvorved Under Officiererne i Klam/m/erie og injurie Sager henlægges under Krigs Retten, intet er nævnet om Ober Officiererne, og naar derhos hermed confereres den paafølgende 7de articul i samme Forordning, der byder at Lejermaals og andre Straf Bøder ved de militaire er skjænket Officier Enke Cassen og at deslige Sager ved Krigs Retten

bør forhøres og paakjendes, er det klart at Ober Officiererne ved Land militien i Slagsmaals og Klam/m/erie Sager formedelst derfore foreskrevne Straf Bøder bør svare under Krigs Retten.

Dette Søgemaal rejser sig fra en Citanten af Obersten v: Dietrichson formeentlig tilføyet Overlast og real injurie, og eftersom den indstevnte første gang at Sagen faldt i Rette har exciperet Forum har denne Rett ingen Adgang at paadøm/m/e Sagen som den civile jurisdiction uvedkom/m/ende, men samme henviises til competente militaire Forum.

15. Publ: en Opmaalings Forretning holden af Hr: Conducteur Christie over Gaarden Landaases Grændseskjel begyndt den 6te Maji 1776.

16. En ditto af ditto over Gaarden Houchelands Grændser begyndt d/en 15de Maji 1776

1776: 298b

17. En Opmaalings Forretning holden af Hr: Conducteur Christie over Gaarden Fiøsanger Grændse skjel begyndt den 10de Junii 1776

18. En ditto af ditto over Grændserne for Gaarden Nordaas begyndt den 18de Juni 1776.

19. En ditto af ditto over Grændserne for Gaarden Soleim begyndt den 26de Junii 1776

20. En ditto af ditto over Grændserne for Gaarden Steen begyndt den 3de Julii 1776

dernest continuerede Tings Vidnet ang: Houchelands og den derover skeede Opmaaling.

Pr: Randulff mødte paa Citanternes Vegne og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra i Gaar og begjerede Vidnet Bendix Knudsen, som nu møder afhørt

4de Vidne Bendix Knudsen Nedre Træet fremstoed og efter at den fremlagde Opmaalings Forretning var bleven oplæst eedfæstede Vidnet den derudi af ham gjorde Anviisning og Forklaring og derunder tillige vandt til 2den qv: For 26 Aar siden da Vidnet kom at boe i Nedre Træet blev ham sagt af Mons Olsen og Ole Olsen, hvis Fader Ole forhen havde boet i Træet over 20 Aar, at de havde hørt af deres Moeder Malene i Træet og deres Beste Moeder den gamle Anne i Træet at Grændse Skjellet imellem Houcheland og Cronstad gik fra Roukiønnet i den sønderste Ende af Houchelands Vandet langs bemelte Vand. Til 3de qv: joe som omspurgt og ved at rive Krat og *og brække Rødder. Til 4de Vidnet har ej hørt at de angrændsende Gaarder har tilegnet sig nogen Ejendom deri ….(?) da Udmarken er aaben og uindhegnet har Creaturerne iblant gaaet ind derpaa Til 5te Houchelands Ejer har allene kastet i disse Vand og Vidnet har ofte været med \ved/ den Lejlighed, men ingen andre fra Naboe Gaardene. Til 6te qv: joe Vidnet har hørt det omspurgte liige fra den Tiid han kom at boe i Nedre Træet og det saavel af forbemelte Mons og Ole Olsen som af et gam/m/elt Fruentim/m/er navnlig Syneve der var en Datter af den gamle Anne i Træet. Til 7de qv: joe det omspurgte er skeet ofte og jevnlig i al den Tiid Vidnet har boet der og det saa ofte de har haft Lejlighed dertil da Vidnet i blant har været med ved saadan Lejlighed

De brugte Kaldsmænd Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas og Hans Hansen Natland afhjemlede under Eed Stevningens Forkyndelse {for} \i/ Conducteur Christie Logi efter deres Paategning paa Stevnemaalet.

Pr: Randulff for sine Principaler begjerede derpaa Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt der af Retten blev bevilget.

Pr: Saxe contra Madame Sinning

Procurator Randulff som anbefalet for Madame Sinning mødte og forestillede at han vel havde tænkt denne Gang at slutte Sagen fra sin Siide, men da det formedelst adskillige Forfald denne gang var blevet ham umuelig var han nødsaget at begjere Anstand til neste Som/m/er Ting, da han belovede at slutte Sagen til Dom.

Eragtet

Efter den ind stevntes Begjering bevilges endnu eengang Sagens Anstand til neste Som/m/er Ting, til hvilken Tiid han fra sin Siide haver

1776: 299

at beslutte Sagen til Dom.

Derefter blev publiceret

21. Et Skjøde udgiven af Engel Torgulsen Brathuus til Joen Nielsen Østebøe paa 1 Løb Smørs Leje i Gaarden Østebøe for 310 Rdlr dateret 8de Maji 1776.

22. En Pante Obl: udgiven af Jon Nielsen Østebøe til Engel *Toriersen Brathuus stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Østebøe skyldende 1 Løb Smør Skatte Skyld og i Landskyld 2 Pund Smør og 2/3 Huus dateret 8de Maji 1776

23. Et Skiøde udgiven af Erich Larsen Ulsmog og Niels Larsen Sandbreche til Magnus Iversen Høysæt paa Bierchelands Annex Kirke med ornamenter og inventarium for *for 100 Rdlr dateret 9de Octbr: 1776.

24. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Østestad til Lars Olsen Helland stoer 190 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Samdahl skyldende 1 Løb Smør dateret 1te 8br: 1776

25. En Odels Lysning udgiven af Jacob Jacobsen Dolvigen til ½ Løb Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Byenæs, der beboes af Ole Jacobsen og et derfra afhendet Stykke Mark dateret 8de Octbr: 1776.

26. En Odels Declaration udgiven af Niels Andersen Apeltved ang: hans paaboende Anpart i Apeltved dateret 8de 8br: 1776.

27. Et Skjøde udgiven af Enken Berthe Anthonius Dotter Schiold til Ole Olsen Schiold paa 11 43/56 Marker Smør og 7 23/26 Kande Malt og 433/4992 Huuds Leje i Gaarden Schiold for 117 rd 2 s dateret 9de 8br: 1776

28. Et Skifte Brev forrettet efter Myndtlingen Daniel Pedersen Houge den 22de Decembris 1775.

Justits Sag contra Jorne Anders Dotter for ringe Tyverie.

Sr: Cort Kramer mødte paa Hr: Fogden Heibergs Vegne og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra seeneste Extra [Ting]? og fremlagde en Skrivelse fra Sogne Præsten til Ous Hr: Consistorial Raad Geelmeyden dateret 15de Septbr: tilligemed indlagde attest betræffende Delinqventindens saa og en Skrivelse fra Fogden over Sundhordlehn Hr: Kam/m/er Raad Juel dateret 24de sam/m/e, der viiser at den ind kaldte Enke paa Sunds Præste Gaard Sirie Ols Dotter ej der er at finde, hvilke begge her efter hinanden indtages saa lydende. Endelig fremlagde Actor en Anmeldelse fra Lensmanden Jaen Tveteraas af 18de Julii dette Aar, som oplyser at Delinqventinden intet er ejende hvilken er af saadan Indhold. Til Slutning indloed Actor Sagen Dom med Paastand at da det er oplyst at Jorne Anders Dotter har udøvet de paastevnte Tyverier, hun derfore maatte tilpligtes efter Lovens 6 – 17 – 33 art: at miste Huud i Fængselet og den fremlagde Lensmandens Anmeldelse at hun intet er ejende, saa har ingen viidere Paastand Stæd.

Anklagede Jorne Anders Dotter var fremstillet for Retten uden Baand og Fængsel og mødte tillige den for hende beskikkede Defensor Lensmanden Jaen Tveteraas, der intet havde til hendes Forsvar at anføre da factum er hende overbeviist, men

1776: 299b

indstillede allene Sagen under Rettens Kjendelse.
hvorefter af Dom/m/er og Meddomsmænd i Sagen blev afsagt saadan

Dom

Anklagede Jorne Anders Dotter har selv inden Retten tilstaaet ved Pintse Dags Tiid dette [Aar]? at have bortstaalet paa Sunds Præstegaard og Gaarden Leerøen en guul Trøye, en nye Skjorte og et Forklæde, en Thee Dug, et Strye Drejels Hand Klæde og en Drejels Hals Dug samt en Skjorte, der alt hos hende er bleven Funden og Ejerne tilbage leveret, undtagen en Serviet eller Halsdug og den halve Thee Dug, hvilket tillige er stadfæstet ved de førte Vidners Forklaring og Ejernes Vedkjendelse af Kosterne og Beedigelse af sammes modvillige Fravendelse; og derefter er Kosterne inden Retten anviist og taxeret af dertil opnævnte uvillige Mænd tilsam/m/en for Een Rdlr.
Thi Kjendes hermed og Døm/m/es for Ret at bemelte Jorne Anders Dotter for dette begangne 1te ringe Tyverie bør miste Huud i Fængselet, og da hun intet er ejende kand Boes Lods Fortabelse med viidere ej finde Stæd, ligesom det ej heller af actor der formedelst er paastevnet. At fuldbyrdes 15 dage efter Forkyndelse
Efter at Dom/m/en var Jorne Anders Dotter forelæst gav hun tilkjende tilligemed hendes beskikkede Defensor Lensmanden Jaen Tveteraas at hun var fornøyet med strax at liide efter Dom/m/en og ej forlangte den appelleret.

Dernest blev oplæst Odelsmandtallet, som af Fogden blev fremlagt, hvorimod ingen Indsigelse skeede. Ligesaa blev og oplæst *Fortegne (Fortegnelsen) over den end nu ubetalte Magazin Havre, hvortil blev svaret at de allerfleeste ere saa aldeeles arme og fattige at slet ingen Betaling kand ventes af dem og at eendeel deraf ere bort døde i Armod og bort fløttede.
Almuen blev tilspurgt om Vejens Længde i Henseende Sorenskriverens Ting Rejse fra Tingstædet Tøsøen til Møllendahl, hvortil blev svaret Een Trefierdedeel Miil.
Dernest blev fremlagt af Fogden til hans Regnskabs Belæg det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvorpaa blev svaret til 1te, 3die, 4de, 5te, 6te, 7de, 10de, 11te, 12te, 14de og 15de nej, til 2den, 16de og 17de joe, til 8de og 9de ikke andre de forrige, som tilforn svare Afgift og i Henseende 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig med Designation til aarets Udgang at give nærmere Forklaring.
Viidere blev fremlagt af Fogden det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiske Voger, Sauger, stoere Qverner og Engesletter, hvortil blev svaret til 1te nej og til 2den at i Aar er af nye opbygget en liden Barke Mølle paa Møllendahl under Aarestad der blev ansadt for 2 s og i Øvrigt er ingen Forskjel fra forrige Aaringer.

Dernest blev opnævnet til Rettens Betjening som Laug Rettes for nest kom/m/ende Aar 1777 følgende nye Mænd 1. Gregorius Olsen Flesland 2. Hans Thomasen Søre Giellestad 3. Lars Olsen Lønningen 4. Cornelius Erichsen Lieland 5. Niels Andersen Aadland, 6. Lars Hansen Espeland 7. Steffen Olsen Mellingstved, 8. Halvor Larsen Steensvig

1776: 300

End viidere loed Hr: Fogden fremlægge til Regnskabets Belæg Fortegnelsen over den efterstaaende Consumtion beløbende 149 Rdlr ? mrk, hvorhos blev anmeldet at Consumtions Mandtallerne ej fra Præsterne ere ind løbne, hvorfore Consumtionen ej med Vished kand beregnes og indfordres.

Fremdeeles blev i sam/m/e Henseende frem lagt Fortegnelse over de øvrige ubetalte henstaaende Høy Kongel: Contributioner, hvor efter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 747 Rdlr 2 mrk 5 s fra forrige Aaringer 308 Rdlr 15 s, den frievillige Afgift 37 Rdlr 3 mrk 4 s og Pro Cento Skatten 61 Rdlr.

Endelig og Aftags Tings Vidnet ang: Gaarden Unneland, hvor til blev svaret at den ej kand taale noget Paaleg at *at den virkelig nyder Godtgjørelse i Skatten for Aftaget efter Skatte Bogens Udviis.

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1776

1776 den 11te Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettes mænd, som her foran f: 249 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 2 Anders Schare sad Ole Hansen Næsse og i Stæden for Ole Olsen ytre Giervig sad Hans Larsen Nedre Tvedt og for No: 7 Siur Seim sad Einer Pedersen Møchisvold.

Ved Tinget var nærværende Hr: Foged Heiberg og meenige Tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest foregaaende Ting for Schiolds Skibreede de 2de om Vej Arbejdet undtagen.

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Næsse efter afg: Hans Olsen begyndt den 11te Decembris 1775 og sluttet den 17de Aprilis 1776.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Titland efter afg: Lisbeth Bastes Dotter begyndt den 24de Augusti 1776.
3. Et ditto paa Gaarden Odderaas efter afg: Ole Hemmingsen af 28de ejusdem
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Ryeland efter Erich Olsen af 2den Apr: 1776.
5. En Deelings Forretning imellem de myndige Arvinger indbyrdes efter afg: Frue Cancellie Raadinde de Knagenhielm og deres Fuldmægtiger begyndt den 3de Xbris 1774 og sluttet den 24de Apr: 1775
6. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Hans de Knagenhielm til Aslack Knudsen Næpstad paa 9 Marker Smør 1/8 Tønde Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Nepstad for 81 Rdlr dateret 16de Septbr: 1776 hvorhos fulgte Kjøbs Contract af 7de sam/m/e Maaned.
7. Et ditto udgiven af ditto til Hans Bastesen Næpstad paa liige Anpart i Gaarden Nepstad for 81 Rdlr af sam/m/e dato med hosfulgte Kjøbe Contract.
8. Et ditto udgiven af Frøken Abel Cathrine de Knagenhielm ved Sr: Danckert D. Heiberg til Johannes Olsen Nepstad paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Nepstad for 174 Rdlr 3 mrk dateret 3de Februarii 1776.
9. Et ditto udgiven af Madame Maren (Maria?) Haaning fød Knagenhielm ved Sr: Danckert D: Heiberg til Lars Jacobsen paa 1 Løb Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 296 Rdlr dateret 3de Octobris 1776

1776: 300b

10. Et Skjøde udgiven af Niels Larsen Myhr til Johan/n/es Larsen paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Halsteindahl dateret 20de Februarii 1776. for 55 Rdlr.

11. Et ditto udgiven af ditto til Knud Joensen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a af sam/m/e dato.

12. En Pante Obl: udgiven af Michel Pedersen Mognstad til Hr: Wilhelm Friman stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Mognstad skyldende ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 16de Maji 1776.

13. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Garman til Iver Nielsen paa 1 Pund 12 Marker Smør og 2 Mæler 6 Kander Malts Leje i Gaarden Storoxe dateret 10de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

14. En Transport udgiven af Hr: Christopher Garman til Sr: Peder Tafteberg paa en af Erich Bergesen Seim til Sr: Johan Garman udgiven Pante Obl: stoer 127 Rdlr dateret 12te Febr: 1774.

15. Aflyst en Pante Obl: udgiven af {Knud} \Erich/ Bergesen Seim til Sr: Johan Garman stoer 127 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og ¾ Huud dateret 12te Febr: 1772 og tinglyst den 16de Maji e: a:, der nu efter paategnet Qvitering af Transport Creditor Tafteberg under 14de Xbr: 1775 er indfriet, hvorfore den herved mortificeres.

16. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Reigstad i Mielde Skibreede den 25de Junii 1776 efter Koenen Barbra Ellings Dotter.

Da ingen havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 12te Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev Publ:

17. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Henning de Knagenhielm til Anders Hansen Alver paa 1 Pund 8 Marker Smør og 32 Kander Malts Leje i Gaarden Alver for 168 Rdlr dateret 12te Septbr: 1776.

18. En Pante Obl: udgiven af Anders Hansen Alver til hans Myndtling Joen Joensen fra Hopland stoer 84 Rdlr med 1te Pante Ret i nys forbemeldte tilkjøbte Anpart i Gaarden Alver dateret 12te 8br: 1776.

19. En Pante Obl: udgiven af Lars Jacobsen Øvre Tvedt til Hr: Bergendahl stoer 100 Rdlr med 1te Pante *Pante Ret i hans halve Ejendeel i Gaarden Øvre Tvedt af Skyld ½ Løb Smør og 1 Mæle Malt dateret 11te 8br: 1776.

20. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Mons Joensen Elsaas og Anders Arnesen Soltved stoer 99 Rdlr med 1te Pante Ret i hans andre halve Ejendom i gaarden Øvre Tvedt af Skyld ½ Løb Smør og 1 Mæle Malt.

21. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden ytre Eide i Echangers Skibreede den 20de Martii 1776 efter afdøde Koene Brithe Tollefs Dotter.

22. Et Skjøde udgiven af Ole Olsen Espeland til Anders Olsen Sætre paa 18 Marker Smør og 9 Kande Malts Leje i gaarden Sætre for 60 Rdlr dateret 11te 8br: 1776

23. En Pante Obl: udgiven af Michel Pedersen Mognstad til Lars Monsen Storoxe stoer 21 Rdlr 2 mrk 4 s med 1te Pante Ret i Eendeel Specificeret Løsøre dateret 11te 8br: 1776.

24. En Pante Obl: udgiven af Erich Pedersen Mognstad til Hr: W: Friman stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Mognstad af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 16de Maji 1776.

25. Et Skjøde udgiven af Ole Hansen og Michel Pedersen Isdahl og Anders Bastesen Møchelthun til Marthe Anders Dotter Steenestøen paa 1 Pund 3 17/32 Marker Smør og 1 Mæle 4 9/256 Kande Malts Leje i Gaarden Isdahl for 110 Rdlr dateret 11te 8br: 1776.

1776: 301

26. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Hansen Monstad til Joen Andersen Hopland stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Isdahl af Skyld 19 13/32 Marker Smør og *og 10 245/256 Kander Malt dateret 9de 8br: 1772 og tinglyst den 10de ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af Værgerne for Creditors Arvinger under 11te 8br: 1776 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

27. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Anders Olsen Steenestøen for hans Dotter Marthe Anders Dotter til Ole Hansen paa 1 Pund 3 17/32 Mark Smørs og 1 Mæle 4 9/256 Kande Malts Leje i gaarden Isdahl af 11te 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

Ole Larsen Hilland frem bragte en Pung hvorudi skal være 14 Rdlr 1 mrk 8 s skriver Fjorten Rigsdaler 1 mrk 8 s tilhørende hans Myndtling Lars Olsen Isdahl og ham arvelig tilfalden ved Skifte forrettet paa Gaarden Isdahl efter hans Fader Ole Erichsen den 8de Junii 1762, og da ingen efter Tilbud inden Retten ville antage samme til Laans imod Rente og godt Underpant blev Dom/m/erens Segl foresadt den frem bragte Pung efterat Tinglysningens Betaling deraf var udtagen og Comparenten tilbageleveret

Ligeledes loed Peder Larsen Alver frem bringe en Pung hvorudi skal være Sexten Rdlr, der tilhører hans Myndtling Ole Olsen og er ham arvelig tilfalden ved nys bemeldte Skifte Brev efter Faderen Ole Erichsen Isdahl og da ingen efter Anbud forlangede sam/m/e til Laans imod Rentes Svarelse og sikkert Underpant blev den af ham i Retten frembragte Poese af Dom/m/eren forseglet, efter at Tinglysningens Bekostning deraf var udtaget, og Comparenten tilbageleveret.

Niels Andersen ytre Fosse loed anviise en Poese hvorudi skal være Tie Rdlr tilhørende hans Myndtling Karie Ols Dotter Nedre Qvam/m/e, hvorfore nys afdøde Lensmand Knud Johannesen Storoxe var beskikket Værge, i hvis Sterboe disse Penge fandtes af Retten forseglet, men da intet Beviis derhos fandtes hvormeget sam/m/e skulle være, blev Seglet brækket og Pengene tiltalt Comparenten, han begjerede dem derfore nu atter opbuden til Rentes Svarelse imod antagelig Sikkerhed, og da ingen ville antage samme blev Poesen af Dom/m/eren forseglet og tilbageleveret Comparenten, efter at deraf var udtagen Tinglysningens Bekostning med 1 mrk 8 s.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 Almuen tilspurgt om de her udi Skibreedet befindende smaa Qverner og Laug Rettens Skjøn om hvormeget eenhver af dem kand ansættes for til Aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse hvorpaa blev opgiven 1. paa Gaarden Hilland Matr: No: 1 er 1 Qværn der blev ansadt for 2 s 2. Soltved No: 2 er 1 Qværn {for} som endnu ikke er kom/m/en i Brug 3. No: 3 Nore Soltved 1 for 2 s 4. No: 6 Øvre Tvedt 3 á 2 s 5. No: 7 Nedre Tvedt 2 for 2 s hver 6. No: 9 Øvre Qvam/m/e 1 for 2 s 7. No: 10 Nedre Qvam/m/e for 2 s 8. No: 12 Indre Fosse 3 á 2 s 9. No: 13 ytre Fosse 4 á 4 s. 10. No: 15 Søre Titland 1 for 2 s 11. No: 17 Smørdahl 1 for 2 s 12. No: 18 Houchaas 2 á 2 s 13. No: 20 Nore Fæste 1 for 4 s 14. No: 23 Schotsund 1 for 2 s 15. No: 27 Nedre Møcckesvold 2 á 2 s 16. No: 28 Lilleoxe 2 á 2 s \17./ No: 29 Møchelthun 1 for 2 s 18. No: 30 Walde 1 for 2 s

19. No: 31 Storoxe 3 á 2 s 20. No: 32 Schare 2 á 2 s 21. No: 35 Lie 1 for 2 s 22. No: 36 Odderaas for 2 s 23. No: 37 Nore Elsaas 1 for 2 s 24. No: 38 Søre Elsaas 1 for 2 s 25. No: 40 Fischesæter 1 for 2 s 26. No: 41 Helleland 2 á 2 s 27. No: 42 Hopland 1 for 2 s 28. No: 43 Espeland 1 for 2 s 29. No: 44 Sletten 1 for 2 s 30. No: 45 Hielmtved 1 for 2 s 31. No: 46 Søre Kapperdahl 1 for 2 s 32. Nore Kapperdahl 1 for 2 s 33. Søre Echeland 1 for 2 s 34. No: 49 Nore Echeland 1 for 2 s 35. No: 50 Watne 1 for 2 s *35. No: 51 Seim 1 paa Erichs Brug for 8 s og 1 \ditto/ for 2 s 36. No: 52 Hopland 2 á 2 s 37. No: 53 Ryeland 1 for 2 s 38. No: 60 Søre Leivestad 1 for 2 s 39. No: 67 Houchaas 1 for 2 s 40. No: 68 Hanesdahl 1 for 2 s 41. No: 70 Mitgaard 1 for 2 s 42. No: 72 Nedre Mundahl 2 á 2 s 43. No: 73 Øvre Mundahl 1 for 2 s 44. Nepstad No: 74 2 á 2 s 45. Hofsdahl No: 75 3 á 2 s 46. No: 76 Grøtved 2 á 2 s 47. No: 77 Indre Giervig 2 á 2 s 48. No: 78 ytre Giervig for 2 s 49. No: 79 Søre Aase 2 á 2 s 50. No: 80 Nore Aase 1 for 2 s 51. No: 81 Isdahl 2 á 2 s

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Hans Aslachsen Fosse og
Magdelie Halvors Dotter Namtved.

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Hans Aslachsen Fosse for i Ægteskab begangne Lejermaal med Enken Magdelie Halvors Dotter Namtved, som liigeledes er indkaldet, at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

Begge indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel samt tilstoed at have begaaet til sam/m/en det paasøgte Lejermaal

Actor producerede Sogne Præsten Hr: Bergendahls Attest om Lejermaalet samt Seqvestrations Forretningen holden hos ind stevnte Hans Aslachsen Fosse, der efter hinanden indtages af saadan Indhold. hvorefter actor indloed Sagen Dom med Paastand at Hans Aslachsen Fosse, der i Ægteskab har begaaet dette Lejermaal maae tilpligtes at betale dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og da den fremlagde Forretning viiser at han intet er ejende, hvoraf yderste Formue kand svares, saa kand ej sam/m/e paastaaes, liigeledes paastoed han og at Enken Magdelie Halvors Dotter Namtved vorder tilfunden at betale enkelte Lejermaals Bøder med 6 Rdlr samt een for begge at erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr

Begge de indstevnte havde intet fra deres Siide at fremføre men indloed liigeledes Sagen Dom, hvortil den optages at afsiiges den 23de hujus førstk: ved Herløe Skibreedes Ting, eftersom det nu var silde paa Aftenen og vare {alle} Parterne dermed tilfreds.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til sit Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet, der blev oplæst og ej imodsagt
2. Fortegnelse over dem som endnu staar skyldig for det af Hans Kongel: May:ts Almuen overladte Undsætnings Korn, der blev oplæst, og Almuen forklarede dertil at en Deel deraf ere bort døde i Armoed, andre betler og fast alle ere saa fattige at ingen Betaling derfore kand ventes.

28. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan/n/es Olsen Fyllingen til Hans Olsen Næsse stoer 20 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Mark Smør og 2 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Hopland dateret 24de 9br: 1749 og tinglyst den 19de 9br: 1750 der nu efter Paategnet Qvitering af Formynder for Transport Creditor Erich Ryelands Arvinger Ole Hansen Næse og Ole Baarsen Lie af 12te 8br: 1776 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

29. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Hansen Næsse og Ole Baarsen Lie paa egne og øvrige Værger for Erich Olsen Ryelands Børn deres Vegne til Iver Johan/n/esen Hopland paa 18 Marker Smør og 2 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Hopland for 20 Rdlr dateret 12te 8br: 1776

30. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff paa ½ Løb Smør og 1 ½ Mæle Malt i Gaarden ytre Fosse efter afg: Helge Niels Dotter dateret 12te 8br: 1776.

Viidere frem lagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg

3. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17de qvæstioner, hvortil blev svaret til 2den, 16de og 17de qv: joe og til alle de øvrige nej og i henseende det i 13de qv: omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang ved Designation derover at gjøre nærmere Forklaring

4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de qv: ang: Fiske Voger, Qverner Sauger og Engesletter, hvor til blev svaret at det hermed forholder sig uden Forandring som forrige Aar.

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter, hvorefter {sam/m/e} de ordinaire Skatte restancer beløber for dette Aar 296 Rdlr 2 mrk 14 s, fra forrige Aaringer 124 rd 3 mrk 15 s, og af den frievillige Gave 3 Rdlr 1 mrk 8 s

6. Restance Listen over Consumtions og Folke Skatten.

Dernest blev til Laug Rettesmænd for nestk: Aar 1777 opnævnet følgende nye Mænd 1. Ole Olsen ytre Giervig 2. Erich Aadsen Smedsdahl 3. Tosten Hansen Seim 4. Ole Ellevsen Mossevold 5. Ole Bottelsen Langenæs 6. gam/m/el Mand Jacob Jacobsen Erstad 7. Lars Monsen Storoxe og 8. Haldor Joensen Berrefiord.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1776

Anno 1776 den 14de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettes Mænd, som her foran f: 247 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged og tingsøgende meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved indeværende Høste Ting for Sartor og Schiolds Skibreede, som her foran f: 288 ere registerede undtagen No: 8, 9 og 11.

Dernest frem kom til Publ: følgende Almues Breve

1. En Deelings Forretning efter afg: Frue Cancellie Raadinde de Knagenhielm paa Kopanger Gaard i Indre Sogn forrettet af de myndige Arvinger indbyrdes og deres Fuldmægtiger begyndt d/en 3de Xbr: 1774 og sluttet d/en 23de Apr: 1775

Da ingen havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 15de Octobris 1776 vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

2. Publ: et Skifte Brev forrettet paa gaarden Holmaas den 12te Aug: 1776 efter Koenen Ingebor Jons Dotter

1776: 302b

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Høyland i Echanger Skibreede den 9de Augusti 1776 efter afg: Johan/n/es Monsen.

4. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Hr: Lieutenant Gerhard Christian Ravn paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Wabøenæs afg: Postmester Brøchers Sterboe tilhørende for 25 Rdlr dateret 3de Julii 1776.

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Forstenberg (-borg) til Torbiørn Kiøngaard paa en Huusmands Plads under Qvalvogsnæs dateret 12te April 1776

6. En Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Lars Fieldsende til *til Jacob Pedersen paa 20 17/21 Mark Smør og 2/7 Huuds Leje i Gaarden Fieldanger dateret 14de Octbr: 1776.

7. En Pante Obl: udgiven af Tron Colbeensen Sandnæs til Sr: Elling Møller i Bergen stoer 86 Rdlr med 1te Pante Ret i endeel Vaanhuuser paa Sandnæs dateret 6te Augusti 1771.

8. En Pante Obl: udgiven af Arne Monsen Nataas til Hr: Henning Friman Dahl stoer 25 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Nataas af Skyld 1 Pund Smør 1/3 Faar og 1/3 Mæle Malt dateret 4de Aug: 1775.

9. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Segelke til Lejlændingen Ole Monsen paa 1 Pund og 1 ½ Mark Smørs Leje i gaarden Tveteraas for 50 Rdlr dateret 16de Septbr: 1776.

10. Et Skjøde udgiven af Stephen Monsen Soelem til Gunner Larsen paa 1 Pund 7 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Soelem for 90 Rdlr dateret 28de Maji 1776

Nye Sag

Capitaine Brygger imod Joen Helgesen Monstad

Hr: Capitaine Brygger anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde hans Lejlænding paa Gaarden Monstad Joen Helgesen at liide Dom til Betaling af resterende Landskyld og de af Jorddrotten for ham udbetalte Kongel: Skatter samt at ryddiggjøre Gaarden og fraviige den som en uduelig Lejlænding og at oprette Søgemaalets Omkostning.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Niels Goutesen Fieldsende eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt i Dag 14 Dage siden i den indstevntes egen Boepæl og Paahør.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte forelægges til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Joen Helgesen Monstad gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Hans de Knagenhielm til Johan/n/es Olsen Tverberg paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Tverberg for 160 Rdlr dateret 11te Septbr: 1776, hvorhos blev anviist den foregaaede skriftlige Contract herom af (ope rum) paa vedbørlig stpl: Papiir

12. Et ditto udgiven af Ole Størksen Schouge til Stephen Magnesen Ryche paa 1 Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge for 96 Rdlr dateret 15de 8br: 1776.

13. Et ditto udgiven af Rasmus Olsen Indre Lyhren til Iver Ellingsen Udlyhren paa 22 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Udlyhren for 57 Rdlr dateret 15de 8br: 1776.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestpaafølgende den 16de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret og blev da publiceret

14. Et Skjøde udgiven af Lars Aschildsen Øvre Tvedt til Hr: Magister Daae paa 18 Mark Smør 2 Mæler og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 90 Rdlr

hvorunder er indbegreben den Andeel i Gaarden, som forhen ved Indførsels Forretning er udlagt for efterstaaende Kongel: Skatter {er bleven udlagt}, dateret 15de 8br: 1776.

15. Et Skjøde udgiven af Ole Aschildsen Kaalaas til Hr: Magister Daae paa 1 Pund 3 Mark Smør 1 Mæle og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kaalaas for 49 Rdlr 3 mrk dateret 15de 8br: 1776

16. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Daae til Anders Aslachsen paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæle 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kaalaas dateret 15de 8br: 1776 med hosfulgte Revers af sam/m/e dato.

17. En ditto udgiven af Hr: Magister Daae til Stephen Magnesen Rytkie paa 12 Mark Smør 1 Mæle Korn og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge dateret 1te 8br: 1776 med Revers af 15de sam/m/e Maaned

18. En Odels Lysning udgiven af Anders Østensen Schouge til 1 Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge som af Stephen Magnesen beboes dateret 16de 8br: 1776.

19. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Aschildsen Kaalaas til Peder Tafteberg stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Kaalaas af Skyld 1 Pund 3 Mark Smør 1 Mæle og 6 Kander Malt med viidere dateret 21de Maji 1773 og tinglyst den 22de sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te Septbr: 1776 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.

Hospitals Tingsvidne

Halvor Monsen Andvig anmeldte at hans Søster Randie Mons Dotter med den spedalske Syge er befængt og er i den yderste Armod efter at hun i nogle Aar har betlet sit Brød, saa at hun ej er ejende det allerringeste hvoraf hendes Indlem/m/else i Hospitalet kand bekostes, som er den ganske Almue bekjendt, han begjerede derfore Almuen og Laug Rettens Forklaring herom ind hentet.

Laug Retten og Almuen svarede hertil at det rigtig nok forholder sig som anmeldt er.

Comparenten begjerede sig dette beskreven meddeelt, der bevilges

Hr: Fogden Heiberg begjærede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Febr: 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de 8br: 1775 Almuen tilspurgt om de her udi Skibreede befindende Qverner og Laug Rettens Skjøn hvormeget sam/m/e kand ansættes at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse.

hvorpaa blev anmeldt følgende 1. paa Gaarden Indlyhren Matr: No: 1 er 1 Qværn der blev ansadt for 2 s 2. {No: 5 Førland} No: 8 Lechvold for 2 s 3. No: 11 Hopland 1 for 2 s 4. No: 14 Rebnor 2 á 2 s 5. No: 28 Monsløb 2 á 2 s 6. No: 30 Tundenæs 2 á 2 s 7. No: 31 Leervog 1 for 2 s 8. No: 33 Monstad 1 for 4 s 9. No: 36 Loftaas 1 for 2 s 10. No: 38 Indre Kiilen 2 á 2 s 11. No: 39 Kiilgavlen 1 for 4 12. No: 40 Hoepe 1 for 3 s 13. No: 42 Riise 2 {for} \á/ 2 s. 14. No: 43 Schaarnæs 1 for 6 s. 15. No: 45 Weraas 1 for 2 s. 16. No: 46 Siurseter 2 á 8 s 17. No: 48 Nedre Syslach 2 á 2 s. 18. No: 50 Tykhelle 1 for

2 s 19. No: 51 Rosnæs 2 á 4 s. 20. No: 53 Sundsbøe 1 for 2 s. 21. No: 55 Fanebust 2 á 2 s. 22. No: 56 Holmaas 1 for 2 s. 23. No: 58 Fieldanger 1 for 4 s 24. No: 59 Waage 1 for 2 s. 25. No: 60 Fieldsende 2 hvor af den eene paa Larses Brug for 4 s og den anden for 2 s. 26. No: 63 Sæveraas 2 den eene paa Oles Brug for 4 s og den anden for 2 s 27. No: 65 Haandeland 1 for 4 s 28. No: 66 Hodneqvam 1 for 4 s. 29. No: 67 Hodne 4 á 2 s. 30. No: 70 Schouge 2 á 2 s

1776: 303b

31. No: 71 Sletten 1 for 2 s 32. No: 72 Tvedt 2 á 2 s. 33. No: 73 Wedefield 1 for 2 s 34. No: 74 Smørdahl 1 for 2 s 35. No: 75 Nævedahl 1 for 2 s 36. No: 76 Regeraas 2 á 2 s. 37. No: 77 Øvre Tvedt 1 for 2 s. 38. No: 78 Nedre Tvedt 1 for 2 s 39. No: 79 Fam/m/estad 2 á 4 s. 40. No: 81 Wiig 2 á 2 s. 41. No: 82 Berge 1 for 2 s. 42. No: 85 Grimstad 2 á 8 s 43. No: 87 Tveteraas 1 for 2 s. 44. No: 89 Qvalvog 1 for 2 s 45. No: 91 Oenæs 1 for 2 s 46. No: 93 Hetlehovde 1 for 2 s 47. No: 94 Nedre Schodven for 2 s. 48. No: 95 Refsdahl 1 for 2 s. 49. No: 99 Løetved 1 for 2 s 50. No: 100 Gaulen 1 for 4 s 51. No: 105 Spieldnes 1 for 2 s 52. No: 107 Spiøtøen 1 for 2 s, 53. No: 111 Huusen 2 á 2 s 54. No: 113 Eide 1 for 2 s, 55. No: 134 Hougsdahl 1 for 2 s, 56. No: 135 Hetlevig 1 for 2 s, 57. No: 136 Ravneberg 1 for 2 s, 58. Lille Sliire No: 137 1 for 2 s, 59. No: 138 Tungedahl 1 for 2 s, 60. No: 139 Store Sliire 3 á 2 s, 61. No: 140. Bircheland 3 á 2 s, 62. No: 142 Løveide 1 for 2 s, 63. No: 143 Frøsæter 1 for 2 s 64. No: 144 Torsvig 1 for 2 s, 65. No: 145 Riisnæs 1 for 2 s, 66. No: 146 Hosteland 3 á 2 s, 67. No: 147 Duesund 1 for 2 s, 68. No: 148 Halsøen 1 for 2 s, 69. No: 149 Molland 1 for 2 s, 70. No: 151 Løevig 1 for 2 s 71. No: 152 Bergsvig 1 for 2 s, 72. No: 153 Hougsdahl 1 for 2 s 73. No: 154 Egemoe 1 for 2 s, 74. No: 156 Kalhovde 1 for 2 s, 75. No: 157 Solem 1 for 2 s, 76. No: 159 Hoppen 1 for 2 s, 77. No: 160 Hougsvæhr 2 á 2 s, 78. No: 161 Troedahl 1 for 2 s, 79. No: 162 Stoere Matre 1 for 2 s 80. No: 163 Lille Matre 2 á 2 s, 81. No: 164 Hougsdahl 1 for 2 s 82. No: 165 Tverberg 1 for 2 s, 83. No: 166 Biørneklet 1 for 2 s 84. No: 167 Houcheland 1 for 2 s, 85. No: 168 Kietteland 1 for 2 s 86. No: 169 Stegelsvig 1 for 2 s, 87. No: 170 Skuggedahl 1 for 2 s 88. No: 171 Aadneqvame 1 for 2 s, 89. No: 173 Todtland 1 for 2 s 90. No: 174 Nørland 2 á 4 s 91. No: 176 Andvig 2 á 2 s, 92. No: 177 Sandnæs 1 for 2 s, 93. No: 178 Aamundsbotten 1 for 2 s, 94. No: 179 Qvamme 1 for 2 s 95. No: 180 Areklet 1 for 2 s, 96. No: 182 Hougsøen 1 for 2 s.

Dernest loed Hr: Fogden fremlægge til hans Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet der blev oplæst og ej imodsagt,
2. Fortegnelse over det Almuen her i Skibredet overladte Undsætnings Korn, der endnu ej er betalt, af Beløb 848 Rdlr 1 mrk, der blev oplæst i Retten og hvor til Almuen svarede at største Deelen deraf var i yderlig Armoed til deels bort døde og tildeels fra Gaardene, hos hvilke slet ingen Betaling kand være at forvente.

Dernest blev bekjendtgjort

20. En Bygsel Seddel udgiven af Laugmanden Hr: Stiftamtmand Bager til Niels Olsen paa \12 Mark Smør/ 12 Marker Fisk og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Østrem dateret 24de Martii 1776 med Revers af sam/m/e dato. hvorved han tillige forbinder sig at svare udi aarlige Levekor til Formanden paa Bruget Aschild Olsen saa længe han lever 1 Tønde Havre Korn og Foster for 1 Koe, og Jorddrotten reserveres Landslod.

Nye Sag

Danckert D. Heiberg imod Østen Erichsen Rosnæs

Sr: Danckert D: Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Østen Erichsen Rosnæs for begangne Tiende Sviig af den Sild han med fleere adskillige gange den/n/e Som/m/er

1776: 304

haver kastet udi Rosnæs Vogen, hvoraf Citanten ingen Tiende haver erholdet, derfore at liide Dom til Undgjeldelse og dette Søgemaals Omkostning at oprette.

Indstevnte Østen Erichsen Rosnæs mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at han indeværende Aars Som/m/er i Laug med de andre 2 Opsiddere paa Rosnæs og 3 Opsiddere paa Loftaas har kastet noget Sild i Rosnæs Vogen, hvoraf Comparenten paa hans Anpart bekom 4 Tønder Sild i Note Lod, hvoraf Citanten ingen Tiende har erholdet.

Citanten anmærkede at da den indstevnte selv har tilstaaet paa 1/6 Part af Nøternes tilfaldende Andeel at have erholdet 4 Tønder Som/m/er Sild, saa følger af Fornødenhed at dermed ved Landet, hvor den ind stevnte boer og ejer, er fanget henved 48 Tønder Sild naar betragtes at Noten ikkun tager den halve Deel imod Arbejderne og Landet, hvoraf Citanten da i Tiende tilkom/m/er 3 1/5 Tønde, da ham tilkom/m/er at oppebære baade Kirkens og Præstens Tiende af al den Sild og Fisk som fanges i Lindaas Præstegjeld; beregnes nu 1 Tønde Sild til 4 mrk 8 s saa sees at den Simple Tiende beløber 2 Rdlr 2 mrk 6 s og det efter Forordningen tredobbelt, hvilket udgjør 7 Rdlr 1 mrk 2 s, naar nu hertil lægges foranførte 48 Tønder Sild, som tillige formedelst Tiende Sviig er henfalden til Tiende Tageren, vurderet som forbemeldt til 4 mrk 8 s pr: Tønde, saa bliver der en Capital af 43 Rdlr 1 mrk 2 s, som den indstevnte som Hoved Mand for Noten bør at tilsvare Citanten saavelsom den/n/e Processes forvoldte Omkostning med 3 Rdlr i alt 46 Rdlr 1 mrk 2 s og kunde Citanten ikke undlade at begjere at den indstevnte maatte tilfindes herforuden at betale en mulct til Sognets fattige til en Skræk for andre liige sindede.

Den indstevnte tilstoed at det rigtig nok forholder sig som Citanten har andraget at Noten har taget den halve Deel af Kastet, hvoraf Comparenten paa sin sjette Part af Noten tilfaldt som meldt 4 Tønder Sild foruden sin Andeel af den øvrige halve Part af Lands Lod og Mande Lod, dog var det ikke alt Som/m/er Sild men ikkun det eene Kast hvoraf han fik de 2 Tønder og det andet Kast Blad Sild, hvoraf han fik de sidste 2 Tønder, hvilken ikke er saameget værd som Som/m/er Silden. Ellers forestillede han at det ikke var hans Forsæt at forsvige Tienden deraf, men en blot Forsøm/m/else da han tænkte siden naar meere faldt at angive det naar Korn Aanden var forbie.

Citanten anmærkede først hvad Priisen anbelanger, da tilstaaer han gjerne at for den seeneste saakaldede Blad Sild er Priisen ansadt tem/m/elig høyt dog ikke paa en Tiid som denne da intet Sild for Penge er at bekom/m/e, men derimod hvad Som/m/er Silden angaaer, da er sam/m/e ikke ansadt for den halve Værdie, thi heele Augusti Maaned blev der givet for en Tønde saltet Som/m/er Sild udi Bergen 4 Rdlr, hvorfore han har anslaaet Priisen ikkun til 4 mrk 8 s over Hovedet, som er langt under dens rette Værdie. 2det angaaende Anmeldelsen da haaber Citanten at Retten selv indseer den ind stevntes unyttige Udflugter, thi han blev ik-

1776: 304b

ke ind kaldet her for Retten af Citanten førend i Begyndelsen af Octbr: Maaned og boer ej længere end 1 ½ Miil fra Citantens Boepæl, har og mundtlig imidlertiid talt med Citanten uden derom i mindste Maade at have udladt sig, ikke heller har han tilforn i de 7 Aar Citanten har oppebaaret Tienden erlagt det ringeste i Tiende eller anmeldt saadant, hvorfore Citanten reserverer sig Tiltale til ham i belejlig Tiid.

Den indstevnte tilstoed vel at have talt med Citanten imidlertiid et Øjeblik, efter at dette Kast var skeed, men havde den gang ej Tiid at tale herom da han allene hilsede paa ham.
Citanten begjerede Sagens Anstand til neste Ting for imidlertiid at faae indkaldet fornødne Vidner til viidere Oplysning i sam/m/e Sag.

Eragtet

Den af Citanten forlangte Anstand bevilges til neste Som/m/er Ting

Dernest loed Hr: Fogden til sit Regnskabs Belæg fremlægge
3. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvorpaa blev svaret til 1te, 3de, 5te, 6te, 7de, 8de, 9de, 10de, 11te, 12te, 13de og 14de og 15de nej, til 2det, 16de og 17de joe til 4de dermed forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring.
4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiske Voger, Sauger, Qværner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret at det forholder sig hermed uden Forandring som forrige Aar.
5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Consumtion og Folke Skat beløbende 19 Rdlr 1 mrk 8 s, derhos anmeldte Fogden at Præstens Mandtal herom ej var ham tilhændekom/m/en, hvor fore denne Consumtion og Folke Skat ej med Vished kand beregnes eller ind fordres.

Da det var silde paa Aftenen ved 7 Slet udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 17de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Nye Sag

Danckert D: Heiberg imod Salomon Salomonsen Kietelsnæs

Danckert Danckertsen Heiberg anmeldte med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Salomon Salomonsen Kiettelsnæs af Guulens Skibreede og ytre Sogns Fogderie til Tings Vidnes Anhørelse ang: et af ham paa Fediøe her i Skibrredet begaaet Tyverie, {ligesom og Vidnerne} og Kosternes Vurdering samt derved forvoldte Fiske Spilde, hvorom til Vidner under Lovens Falsmaal ere indkaldte Hans Christiansen Stuven og Mons Knudsen Berge.
De ind stevnte 2de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Salomon Kiettelsnæs efter 3de Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Albert Skriver og Mons Hansen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for Salomon Kiettelsnæs i gaar 4 Uger siden i hans Boepæl og Hustrues Paahør.
Citanten begjerede for de mødende Vidner fremsadt følgende Spørsmaale 1. hvormeget de ansee Lars Jensens bort staalne Fiske Touger at være af Værdie baade naar sam/m/e nye skal anskaffes saa og naar de et Aar ere brugte, men dog beqvem at bruges i Søen paa den Maade som Fediøe Bønderne

bruge det 2. hvormeget de ansee Lars Jensens Tab eller Fiske Spilde derved at have været i Aaret 1774 i Ligning med hvad de andre Bønder paa Fediøe med saadane Liner eller Fiske Touger have fortjent 3. om Vidnet veed at bestaalne Lars Jensen havde Evne strax at anskaffe sig nye Liner i de bort komnes Stæd?
derpaa blev fremstillet som
1te Vidne Hans Christiansen Stuven, der aflagde Eed og vandt til 1te Sp: Fradragen doble Tougerne, som bestaalne Hans Jensen beholdt, anseer Vidnet efter beste Skjøn at de omspurgte Line Touger af nye i det mindste er værd 3 Rdlr 3 mrk og {i den Stand de bortstaalne Toug} naar de ere brugte et Aars Tiid men dog tjenlige til det omspurgte Fiskerie anseer Vidnet dem at være værd 2 Rdlr 3 mrk. Til 2det Sp: Efter da værende høye Priis,

hvorudi Fiske Vahrene vare anseer Vidnet den omspurgte Fiske Spilde i Liighed med hvad de andre Fediøe Bønder fangede bemelte Tiid at maatte være værd i det mindste Aatte Rigsdaler naar det beregnes fra Bededags Tiid 1774 til Michaelis sam/m/e Aar at dermed kunde have været fisket. Til 3die Sp: nej Lars Jensen var ej i Stand dertil

2det Vidne Mons Knudsen Berge aflagde Eed og vandt til 1te Sp: ligesom 1te Vidne Til 2det Sp: eensstem/m/ig i alt med 1te Vidne og til 3die Sp: liigeledes eensstem/m/ig med 1te Vidne.

Comparenten begjerede {sig} Tings Vindet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt.

Danckert D: Heiberg imod Enken Alit Johan/n/es Dotter Børilde

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag som han fremlagde \med/ paategnet Forkyndelse.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvorfore de brugte Kaldsmænd eedelig afhjemlede Forkyndelsen i Relation til deres Paategning.

Da den indstevnte siden Sagens Begyndelse ikke haver indfundet sig hos Citanten for i Mindelighed at rette for sig saa nødes han hermed at begjere af Retten \at/ den indkaldte ved Dom maae tilpligtes at betale de 2de Aars Korn Tiende med Penge 2 mrk 11 s for begge Aar efter den Priis som Kornet da var udi samt at erstatte ham den/n/e af hende selv forvoldte Processes Omkostning i det mindste med 3 Rdlr 3 mrk, hvorefter han indloed Sagen Dom.

Derpaa blev saaledes for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Alit Johan/n/es Dotter Børilde, som efter lovlig Stevning og Forelæggelse intet har haft imod Søgemaalet at indvende, tilpligtes at udreede til Citanten som Ejer af Østrems Kirke den paasøgte 2 Aars Kirke Tiende med Toe Mark og Elve Skilling og derhos oprette ham denne Rettergangs Omkostning med Toe Rdlr Tre Mark, hvilket bliver at efterkom/m/e inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Til Laug Rettes Mænd for nest kom/m/ende Aar 1777 blev opnævnt følgende nye Mænd 1. Ole Joensen Førland 2. Gullach Gievlesen Mon..?. (Monsløb?) 3. Jacob Pedersen Fieldanger 4. Arne Hansen Tvedt 5. Besse Fusesen Siursæter 6. Ole Iversen Øvre Tvedt 7. Ole Hansen Torsvig og 8. Lasse Siursen Frøsæter

1776: 305b

Dernest blev publiceret

21. En Odels Lysning udgiven af Ole Olsen Trodahl til 1 Pund Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Trodahl der bruges af Lars og Knud Olsen dateret 17de 8br: 1776

22. Et Skjøde udgiven af Lars Wendelsen Sæverøen til hans Søn Lars Larsen paa {1 Pund 3 Mark Smør} ½ Vog Fisk og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Sæverøen for 36 Rdlr dateret 20de Maji 1776.

23. Et ditto udgiven af Lars Larsen Sæverøen til Faderen Lars Wendelsen paa 18 Mark Fisk og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Sæverøen for 18 Rdlr dateret 17de 8br: 1776.

Viidere loed Fogden frem lægge til hans Regnskabs Bielæg

6. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 836 Rdlr 4 mrk 6 s og fra forrige Aar 285 Rdlr 2 mrk 4 s, den frivillige Afgift 22 Rdlr 4 mrk 6 s og Pro Cento Skatten 44 rd 1 mrk 11 s

7. Øde gaards Tings Vidnet, hvortil blev svaret 1. At {for} Gaarden Søre Fieldsbøe har ingen efter Opbydelse paa Som/m/er Tinget villet antage for Skatters Svarelse eller Afgift 2.

At for Gaarden Bachebøe har ingen efter Opbydelse sam/m/e Tiid buden meere end 16 s og 3. at for Gaarden Øvre Tvedt er Skatterne tilsvaret efter Opbud, hvorefter Panthaveren Magister Daae har indfriet de efterstaaende samtlige Kongel: Skatter af Gaarden og derpaa erholdet Skjøde, som ved dette Ting er bleven publiceret.

8. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at de aftagne Gaarder ej kand taale nogen Forhøyelse og at de rigtig have nydet Godtgjørelse for Aftaget.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1776

Anno 1776 den 18de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Radøe Skibreede paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 245 ere anførte. Ved Tinget var overværende Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev læst og bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors og Schiolds Skibreeder og her foran f: ere registerede undtagen No: 9 og 11.

Dernest fremkom fra Almuen til Publication

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Helleland den 20de Aug: 1776 efter afg: Johan/n/es Monsen
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Olsvold den 24de sam/m/e efter Koenen Anne Niels Dotter.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Indre Sæbøe den 26de sam/m/e efter afg: Ole Nielsen
4. Et Skjøde udgiven af Capellanen paa Vos Hr: Edvard Mejer til Hr: Magister Ludvig Daae paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Landskylds Leje i Gaarden Instebøe for 90 Rdlr dateret 15de Julii 1776.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Mangers Kirke Ejer Hr: Friman til Ole Johannesen paa 1 Pund 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Indre Mørchen dateret 10de Julii 1776. med Revers af sam/m/e dato.
6. En ditto udgiven af Sæbøe Kirkes Ejer Sr: Jaen Jaensen Frøchen til Anders Hansen paa 1 Pund Smør og 24 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Houcheland dateret 29de Januarii 1776 med Vilkaar at frastaae Bruget igjen naar Ejeren vil tiltræde, med Revers.
7. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Iver Johannesen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Nordre Tiore med Vilkaar til Ejeren eller hans Com/m/itent at falholde hans Avl af Søe og Land dateret 18de Septbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

1776: 306

Herman Monsen Halland Anmeldte at han været anordnet Formynder for Ole Bendixen, som ved Skifte efter hans Fader afg: Bendix Olsen forrettet paa Gaarden Nore Lie den 14de April 1749 er tilfalden udi Arv 6 Rdlr 1 mrk 14 s og da Comparenten paa Troe og Love havde gjort Rigtighed til Myndtlingen herfore for 13 á 14 Aar *Aar siden {uden} førinden Myndtlingen rejste udenlands uden derfore at have imodtaget vedbørlig Afkald, saa havde han nu til Beviis herom ladet indkalde hans Naboer Anders Olsen Kidesæter og Amund

Andersen Halland, som derved vare nærværende da bemelte Ole Bendixen af Comparenten erholdt Rigtighed herfore derom at aflægge deres eedelige Vidnes byrd.

Derpaa blev fremstillet

1te Vidne Anders Olsen Kidesæter, der aflagde Eed og vandt at det rigtig nok forholder sig som af Citanten Herman Halland er andraget og var Vidnet nærværende paa Gaarden Haaland da Ole Bendixen som meldt for 13 á 14 Aar siden anam/m/ede den ham tilfaldne Arv hos Citanten.

2det Vidne Amund Andersen Halland aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 1te Vidne med det Tilføyende at Ole Bendixen da Afleveringen var skeed sagde til Vidnet at han havde bekom/m/et den ham tilfaldne Fæderne Arv, hvilket sidste tillige af 1te Vidne, der atter blev fremkaldet, under hans aflagde Eeds Kraft liigeledes blev bevidnet

Da ingen havde *viide at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 19de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

8. Et Skjøde udgiven af Hans Olsen Kartved til Niels Erichsen paa 7 ½ Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Kartved for 20 Rdlr dateret 18de Octobris 1776

9. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Consul Alexander Wallace til Jacob Magnesen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Marøen med Vilkor at sælge til Ejeren hans Avl af Søe og Land for Markeds Priis dateret 16de Decembris 1775 med Revers af sam/m/e dato.

10. En ditto udgiven af Knud Nielsen indre Sæbøe til hans Søn Ole Knudsen paa 1 Pund 3 Marker Smør og 1/3 Faars Leje i Gaarden indre Sæbøe dateret 18de Octbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til sit Regnskabs Bielæg

1. Odelsmandtallet, der i Retten blev oplæst, uden at nogen Indsigelse skeede.
2. Fortegnelsen over det endnu ubetalte og Almuen af Hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn, hvortil blev forklaret at en stoer Deel deels ere bortfløttede og deels bort døde og de øvrige ere alle i saa yderlig Armoed at slet ingen Betaling herfore kand ventes, og beløber sam/m/e 345 Rdlr 5 mrk.
3. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvor til blev svaret til 1te, 4de, 5te, 6te, 7de, {8de,} 9de, 10de, 11te, 12te, 13de, 14de og 15de nej, til 2den, 16de og 17de joe til 3die allene et Stykke Maste Træ, som paa Som/m/er Tinget dette Aar er angivet, til 8de intet uden Bøevogen og i Henseende det i 12te og 13de omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation ved Aarets Udgang at gjøre nærmere Forklaring
4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale det 1te ang: Fiske Voger, hvortil blev svaret nej og det 2det ang: Qverner, Sauger og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret intet uden ved Gaarden Villanger er Plads, der tilforn er skat lagt.

1776: 306b

5. Listen over den ubetalt Henstaaende Consumtion og Folke Skat af Beløb 10 Rdlr 1 mrk 8 s og ang: Mandtallet blev gjort liige Anmeldelse som ved dette Høste Ting for Lindaas Skibreede er tilført

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af det Kongel: Rescript af 20de Februarii 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 at Almuen maatte tilspørges ang: de her i Skibreedet befindende Qverner og Laug Rettens Skjøn om for hvormeget sam/m/e kand

ansættes for til Aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse, hvorefter blev opgivet 1. paa Gaarden Fieldsende Matr: No: 1 er 1 Qværn, som blev ansadt for 2 s 2. No: 2 Søre Wetaas 1 for 2 s 3. No: 3 Nore Wetaas 1 for 2 s 4. No: 10 Indre Sæbøe 3, hvoraf 1 paa Rasmus Andersens Brug for 4 s og andre 2 á 2 s 5. No: 11 ytre Sæbøe 2 á 2 s, 6. No: 13 Qvam/m/e 3 á 2 s 7. No: 14 Hoele 1 for 2 s 8. No: 15 Olsvold 2 á 2 s 9. No: 16 Tolleshoug 2 á 2 s, 10. No: 18 Ascheland 1 for 2 s, 11. No: 19 Indre Tougle 2 á 2 s, 12. No: 20 Lunde 2 hvoraf 1 paa Ole Andersens Brug for 4 s og den 2den for 2 s, 13. No: 21 Woxtougle 1 for 2 s, 14. No: 24 Frøtiold 1 for 2 s, 15. No: 25 Maraas 1 for 4 s, 16. No: 26 Hougstad 1 for 2 s, 17. No: 27 Kiedesæter 1 for 2 s, 18. No: 29 Halland 1 for 4 s, 19. No: 35 Ulvvatten 2 á 4 s, 20. No: 36 Boge 1 for 2 s, 21. No: 37 Kaalstad \1 for 2 s/, 22. No: 39 ytre Mørchen 2 á 2 s, 23. No: 41 Søre Soleim 1 for 2 s, 24. No: 42 Nore Soleim 1 for 2 s 25. No: 43 Øvre Manger 1 for 2 s, 26. No: 44 Mangersnæss 1 for 2 s 27. No: 45 Biercheland 1 for 2 s, 28. No: 48 Helleland 3, hvoraf 1 paa Mathiases og 1 paa Johan/n/es Enkes Brug hver for 4 s og den 3de for 2 s, 29. No: 49 Dalland 1 for 2 s 30. No: 50 Sætre 2 á 2 s, 31. No: 51 Møching 1 for 2 s, 32. No: 53 Indre Helle 2 á 2 s, 33. No: 54 Udhelle 1 for 2 s, 34. No: 55 Haaland 2 á 2 s, 35. No: 56 Nedre Wogenæs 1 for 2 s, 36. No: 58 Nedre Qvalem 1 for 2 s, 37. No: 59 Øvre Qvalem 1 for 2 s, 38. No: 60 Tvedt 1 for 2 s, 39. No: 61 Hougland 1 for 2 s, 40. No: 62 Bøe 2 á 8 s, 41. No: 64 Reigstad 1 for 2 s, 42. No: 69 Willanger 2 á 2 s, 43. No: 70 Strøm/m/e 1 for 2 s, 44. No: 72 Nordanger 2 á 2 s, 45. No: 73 Soltved 4, hvoraf 2 paa Nielses og Ivers Brug hver 6 s og de andre 2 á 2 s 46. No: 75 Ystebøe 1 for 2 s, 47. No: 80 Mangers Præstegaard 1 for 4 s

6. Fortegnelsen over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløber for dette Aar 426 Rdlr 3 mrk 14 s fra forrige Aar 71 rd 2 mrk 7 s, den frivillige Gave 10 Rdlr 1 mrk 2 s, og Pro Cento Skatten 28 Rdlr 4 mrk 14 s.

Hr: Fogden Heiberg begierede Almuen tilspurgt om Enken efter afg: Clemet Rosnæs Karie Jacobs Dotter er af Bonde stand samt fattig eller ikke, hvortil blev svaret at hun baade er af Bonde Stand og ganske fattig.

Dernest blev til Laug Rettesmænd for anstundende Aar 1777 anordnet følgende nye Mænd 1. Lars Larsen Nore Wetaas 2. Knud Larsen Dahle 3. Anders Monsen Ulvvatten 4. Sivert Olsen Tvedt 5. Ole Larsen Udhelle 6. Johan/n/es Christensen Wilanger 7. Niels Monsen Nordanger og 8. Stephen Bessesen Ystebøe,

og da ingen efter 3 Udraab havde noget ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

1776: 307

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1776

Anno 1776 den 21de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 244 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Tingsøgende Almue.

Først blev læst og bekjendtgjort de selv sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forrige Radøe Skibreedes Ting tillige med et

Stik Brev fra Stiftet under 8de 8br: 1776 efter en fra Tronhiem undvigt Tyvs Arrestant navnlig Johan/n/es Christophersen Blanche.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rogn efter afdøde Ole Olsen begyndt og sluttet den 15de Aprilis 1776.
2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Raadmand Frich til Michel Olsen paa 2 2/? Jord skillings \eller 16 Mark Smørs/ Leje i Gaarden Nedre Kleppe med det Vilkor at Fiskeriet forbeholdes Ejeren dateret 29de Januarii 1776.
3. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Nielsen paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Houland med Vilkor til Ejeren eller hans Com/m/ittent og ikke til nogen frem/m/et at falholde hans Avl af Søe og Land i Billighed samt at frem/m/ede som fiske ved Landet til Ejeren yde Lands lod dateret 10de 8br: 1776 med Revers.
4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Johan/n/es Andersen paa Rydnings Pladsen Hanøen under Gaarden Tvedt imod 8 mrk aarlig Afgift foruden een ringe Villighed af Pligt Arbejde og at paapasse Ejerens Faar som gaar paa Øen og maae frem/m/ede ej tillades at rive Lyng eller kaste ved Landet, dateret 4de Januarii 1776 med Revers.
5. En Leje Contract imellem Hr: Krigs Raad Koren og Einer Monsen ang: 2 B/ismer Pund Jord i Gaarden Asch dateret 26de Apr: 1776.

Nye Sag

Ole Jansen og Søren Halvorsen Nødenæs imod Lejlændingen
paa sam/m/e Gaard Johannes Nielsen

Ole Jansen og Søren Halvorsen Nødenæs anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde deres Lejlænding paa deres paaboende Gaard Nødenæs Johannes Nielsen, som ej for dem {ej} som Ejere har villet ryddig gjøre Gaarden efter Opsiigelse, at liide Dom til sam/m/es Fraviigelse og Ryddiggjørelse og denne Rettergangs Omkostning at erstatte.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og forestillede at efterat han \førinden/ sidstl: Juul var bleven udsagt til Fraviigelse for Citanterne som Ejere hans til Bygsel hafte Anpart i Gaarden Nødenæs blev ham af en til den/n/e Sag ustevnt Mand lovet at kunde erholde i Stæden tilbygslet det Brug i Gaarden Hennøe som Citanten Ole Jaensen da fra flyttede, til hvilken Ende han havde leveret Søren Halvorsen 5 Rdlr, som nogle Dage derefter blev Comparenten igjen tilbage betalt da denne forventede Bygsel ej kunde erholdes, og som Comparenten desformedelst intet Brug havde vedblev han *Udsiigelselsen uagtet dette Foraar at spade og tilsaae hans paaboende Anpart i Gaarden Nødenæs

Citanten benegtede den indstevntes Foregivende at ham var lovet noget Brug i Stæden paa Gaarden Hennøe der allene stoed i Ejerens Magt og var dem uvedkom/m/ende, men Søren Halvorsen tilstoed at have an/n/am/m/et af den indstevnte de ommeldte 5 Rdlr der skulle betales for den indstevnte til at tilbygsle sig Ole Jansens Brug i Gaarden Hennøe, og da Ejeren heraf Hr: Consul Wallace ej ville igjen bort bygsle sam/m/e, blev disse 5 Rdlr nogle Dage derefter igjen tilbagelevert den indstevnte

Den indstevnte forestillede at Opsiigelsen efter hans Hustrues Sigende allene er skeed fra Ole Jansen Nødenæs, men ikke fra Søren Halvorsen, endskjøndt \han/ nu siden i denne Sag er bleven stevnt af dem begge.

Citanterne fremlagde derpaa den af Lensmanden og med hafte Vidne under 2den Novbr: 1775 skeede Opsiigelse for den indstevnte, som i Retten blev oplæst og er af saadan Indhold hvornest de indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilfindes strax for dennem at ryddiggjøre hans hidindtil lejlændings viis brugte Anpart i Gaarden Nødenæs og at oprette dem dette Søgemaals Omkostning med 6 Rdlr

Den indstevnte havde intet viidere fra sin Siide til Sagen at svare end hvad forhen er tilført og maatte derhos bemærke at Citanterne opskrue deres Regning og Paastand om Omkostningerne efter hvad de tillige paa de øvrige Lejlændinger have anvendt.

hvorefter Sagen optages.

Da det var ud paa Aftenen Kl: henved 7 udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da udi nys foranførte Sag saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den fremlagde Opsiigelse viiser at Johan/n/es Nielsen Nødenæs den 2den Novbr: 1775 lovlig er bleven opsagt til Fardag dette Aar for Citanterne som Ejere at ryddiggjøre og fraviige hans hafte Brug udi Gaarden Nødenæs og den indstevnte har ej haft andet mod Søgemaalet at indvende end at ham ved en tredie Mand er lovet at erholde i Stæden det Brug i Gaarden Hennøe, som Citanten Ole Jansen havde haft til Leje og nu fraflyttede, og i Mangel deraf ej ville viige; Fra Citanternes Siide er dette benegtet undtagen at Søren Halvorsen havde annam/m/et hos den indstevnte 5 Rdlr for at anvende sam/m/e til denne Bygsels Erholdelse, og da den ej var at opnaae imodtoeg Johan/n/es Nielsen dem igjen af ham tilbage og dermed acqviescerede. Da nu Ejeren efter Loven er nærmest at beboe sin egen Jord og det paaberaabte Løfte om andet Brug i Stæden liigesaa lidet er beviist som denne Sag vedkom/m/ende saa kjendes hermed og Døm/m/es for Ret at indstevnte Johannes Nielsen Nødenæs bør efter den skeede Udsiigelse for Citanterne som Ejere ryddiggjøre og fraviige hans Lejemaal i Gaarden \Nødenæs/ og oprette dem Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, hvorimod begge Parter forbeholdes deres Ret til Bygselens Tilbage Betaling og viidere, der ej her har været at paakjende eller bestem/m/e eftersom ingen Paastand derom er skeed.

1776: 308

Det idømte at fyldestgjøres inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Mons Larsen Torsvig imod Anders Mathiasen Bragstad

Mons Larsen Torsvig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Lejlændingen paa hans ejende Gaard Bragstad Anders Mathiasen for skyldige Landskyld at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs forvoldte Omkostning at oprette

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed at være Citanten skyldig den paasøgte Landskyld for 5 Aar det indeværende indberegnet med 2 Rdlr 8 s aarlig, hvorom han og fremviiste sin Landskyld Bog, der viiser at han rigtig nok er sam/m/e skyldig

Citanten besværede over den indstevntes utilbørlige Forhold som Lejlænding ved at lade Huusene forfalde og foraadne samt at lade Høet paa Marken staae uslaaet.

Den indstevnte imodsagde saadant Foregivende da Huusene allereede vare forfaldne førend han kom til Gaarden og ej havde ladet Høet staae uslaaet uden det der var saa tynt og lidet at det ej er værd at slaae, men i Øvrigt bad han om Fordrag paa nogen Tiid da han ville see Citanten i Mindelighed afbetalt.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilfindes at betale den paasøgte 5 Aars Landskyld med 10 Rdlr 2 mrk 8 s og 4de Penge derudaf samt oprette ham dette Søgemaals Omkostning med Fiire Rigsdaler.

Den indstevnte havde intet \viidere/ fra sin Siide til Sagen at svare og derfore blev derudi afsagt saadan

Dom

Lovlig indstevnte Anders Mathiasen Bragstad, som selv inden Retten har tilstaaet Kravet, tilpligtes at betale Citanten den efterstaaende Landskyld for 5 Aar med 10 Rdlr 2 mrk 8 s og 4de Forhøyelse for de 4 første Aar á 3 mrk aarlig tilsam/m/en Tolv Rigsdaler 2 mrk 8 sk og oprette ham denne Rettergangs Omkostning med Toe Rigsdaler. At efterkom/m/es 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Nye Sag

Mons Larsen Torsvig imod Ole Andersen Bragstad

Mons Larsen Torsvig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde hans Lejlænding paa Gaarden Bragstad Ole Andersen for skyldige Landskyld og Brøstfældighed paa Huusene at liide Dom i Hoved Sag og Rettergangens Omkostning at erstatte.

Den indstevnte {og tilstoed} mødte, vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være skyldig til Citanten Landskyld for 3 Aar det indeværende iberegnet á 1 Rdlr 4 mrk 3 s aarlig, hvormed han begjerede Fordrag paa nogen Tiid for i Mindelighed at afbetale den, men hvad Huusene angaaer formeener han at de ere i liigesaa goed Stand som da han tiltrædede Gaarden, eftersom han derpaa har anvendt adskillig Bekostning til Reparation,

Citanten paastoed derimod at den indstevnte maatte tilfindes at betale 5 Aars Landskyld som han efter sin Landskyld Bogs Udviisende staaer skyldig á 1 rd 4 mrk 3 s \aarl:/ tillige med 4de Penge derudaf og oprette ham den/n/e Rettergangs

1776: 308b

Omkostning med 4 Rdlr.

Den indstevnte benegtede fremdeeles som forhen er meldt at være meere skyldig end for 3 Aar, da han til Citantens Fader for mange Aar siden har betalt 2 Aars Landskyld uden derfore af ham at faae Qvitering, hvilke Citanten desuagtet siden paa nye har taget betalt og der over er altiid fra den Tiid af bleven en Forskjel af disse 2 Aars Landskyld som Comparenten forhen har betalt men negtes af Citanten.

Citanten benegtede dette Foregivende og ind loed Sagen Dom fra sin Siide efter forrige Paastand.

Den indstevnte loed anviise sin Landskyld Bog, hvorudi er qviteret indtil for 1771 incl: og af Citantens Fader var qviteret til 1764 Aars Udgang og vedblev sit forrige.

Citanten imod sagde atter dette Foregivende som aldeeles urigtigt da hverken derfore findes Qvitering eller tilforn {føres} er ommeldt strax efter hans Faders Død, men er et blot Paafund af den indstevnte som han først nu i disse 4 seeneste Aar har maatte formærke.

Den indstevnte havde ej viidere fra sin Siide til Sagen at svare, hvorfore den optages til Doms.

Niels Michelsen Holme anmeldte at hans Søn Haaver Nielsen er angrebet af den spedalske Syge og da baade Drengen og Comparenten er aldeeles uformuende til at betale hans Indlem/m/else i Hospitalet, der er den ganske Almue bekjendt, saa begjerede han deres Forklaring herom indhentet.

Den ganske Almue svarede at det rigtig nok forholder sig som omspurgt at Niels Holme er af saa meget ringe Vilkor at han ingenlunde kand bekoste Søn/n/ens Indlem/m/else i Hospitalet og Drengen selv ej det ringeste ejende.
Comparenten begjerede sig dette beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Johannes Lassesen Fieldstad anmeldte at hans Søstermand Ole Johannesen Blom er befængt med den spedalske Syge og da han intet er ejende hvormed hans Indlem/m/else i Hospitalet kand bekostes, begjerede han Almuens Vidnesbyrd derom indhentet.
Almuen svarede dertil at bemelte Ole Johannesen Blom er saa yderlig fattig at han umuelig kand bekoste sin Indlem/m/else i Hospitalet eller noget dertil.
Comparenten begjerede sig dette beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Dernest blev publiceret
6. Et Skjøde udgiven af Christian og Rasmus Johansen med fleere til Niels Hansen Tosche paa 2 5/8 Mark Smør 1 1/6 Kande Malt 7/144 Faar og 1 ¾ Mark Fiskes Leje i Gaarden Tosche for 17 Rdlr 3 mrk dateret 14de Maji 1776
7. Et ditto udgiven af Joen Endresen og Stephen Christiansen Vigebøe til Sr: Cort Kramer og Peder Tafteberg paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Vigebøe for 195 Rdlr dateret 22de 8br: 1776
8. Et Skjøde udgiven af Ole Hansen Øvre Tveten til hans Søn Ole Olsen paa 20 ¼ Mark Smør og 17 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 50 Rdlr dateret 14de Maji 1776.
9. Et ditto udgiven af Ole Isachsen med fleere til Jacob Jacobsen

1776: 309

paa 7 4/11 Mark Smør og 2 5/11 Kande Malts Leje i Gaarden Refsgaard for 20 Rdlr dateret 14de Maji 1776.
10. Et Skjøde udgiven af Christen Johan/n/esen Waagenæs med fleere til Poul Johannesen Tosche paa 4 ½ Mark Smør 2 Kander Malt 1/12 Faar og 3 Marker Fiskes Leje i Gaarden Tosche for 30 Rdlr dateret 22de 8br: 1776.
11. En Pante Obl: udgiven af Niels Johannesen Myrtved til Anders Gripen og Hans Refsgaard stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund 12 Mark Smør i Gaarden Myrtved dateret 13de Maji 1776.
12. Et Skjøde udgiven af Mons Monsen Aasebøe til Ole Hansen Hougland paa 6 ¾ Mark Smør, 3 3/8 Kande Malt 3/22 Huuds Leje i Gaarden Haatoft for 24 Rdlr dateret 22de 8br: 1776
13. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Consistorial Raad Geelmeyden til Hans Michelsen paa *paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Korns Leje i Gaarden Siurdahl dateret 19de Augusti 1776.
14. En ditto udgiven af Frue Falch til Mons Monsen paa 1 Pund Smør og 1/6 Tønde Malts Leje i Gaarden Echeland med Forbeholdenhed af 1/5 Part Lands Lod af alt Fiske der kastes ved Landet, hvormed Lejlændingen paalægges Opsigt. dateret 2den Januarii 1776 med Revers af 22de 8br: s: a:
15. En ditto udgiven af Niels Olsen Søre Sæle paa egne og Med ejeres Vegne til Ole Olsen paa 5 5/7 Mark Fiskes Leje i Gaarden Hegøen dateret 22de 8br: 1776 med Revers
16. En ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til Ole Rasmusen paa 8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hennøe med Forbindtlighed til Ejeren eller hans Kjøbsven paa Hennøe at falholde hans Fiske Vahre og ikke til nogen anden samt Forbeholdenhed af Lands Lod og lille Langøen dateret 13de April 1776 med Revers

17. En ditto udgiven af ditto til Mons Olsen paa liige Skyld udi Gaarden Hennøe med liige Vilkor af sam/m/e dato med Revers

18. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Mons Magnesen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard med Revers

19. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Joen Monsen paa *paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Bratzhoug med Forbindtlighed til Ejeren eller hans Ordre for Markeds Priis at falholde hans Avl af Søe og Land dateret 12te Augusti 1775 med Revers.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de 8br: 1775 at Almuen maatte tilspørges om de her i Skibreedet befindende Qværner og {Almuens} \Laug Rettens/ Skjøn om hvormeget de kand ansættes for at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse.

Derpaa blev opgiven 1. paa Gaarden Strushavn under Matr: No: 4. 1 Qværn, der blev ansadt for 2 s 2. No: 7 Erdahl 1 for 2 s 3. No: 8 Strømsnæs 1 for 4 s 4. No: 9 Asch 1 for 4 s 5. No: 10 Hanevig 1 for 2 s, 6. No: 11 Stien 1 for 2 s 7. No: 12 Aasebøe 2 á 2 s, 8. No: 15 Søre Hougland 1 for 4 s, 9. No: 17 Tvedt 3, hvoraf 1 paa Jacobs Brug for 4 s og de andre 2 á 2 s, 10. No: 19 Davanger 1 for 4 s 11. No: 20 Kierregaard 1 for 2 s, 12. No: 21 Fromereide 1 for 2 s, 13. No: 22 stoere Fuschanger 1 for 2 s, 14. No: 23 lille Fuschanger 1 for 4 s, 15. No: 26 Hegernæs 1 for 2 s, 16. No: 27 Berland 1 for 2 s 17. No: 32 Torsvig 1 for 2 s, 18. No: 34 Søre Sælle 1 for 2 s, 19. No: 36 Næsse

1776: 309b

1 for 2 s, 20. No: 37 Dahle 2 hvor af 1 paa Amunds Brug for 4 s og den anden for 2 s, 21. No: 38 Ohen 1 for 2 s, 22. No: 40 Brevig 2 for 2 s, 23. No: 42 Hegøen 1 for 2 s, 24. No: 44 Fieldstad 2 á 4 s, 25. No: 45 Alveim 2 á 2 s, 26. No: 46 Schiold 2 for 2 s, 27. No: 48 Hatten 2, hvoraf 1 paa Magnes Brug for 4 s og den anden for 2 s, 28. No: 56 Toschen 2 á 2 s, 29. No: 58 Schielanger 2 á 2 s, 30. No: 60 Bratzhoug 2 á 4 s, 31. No: 61 Koursbøe 2 á 2 s, 32. No: 62 Landsvig 3 á 4 s, 33. No: 64 Schurtved 1 for 2 s, 34. No: 72 Fløysand 1 for 2 s, 35. No: 73 ytre Bragstad 2, hvoraf den paa Monses Brug for 6 s og den anden for 2 s, 36. No: 75 Walde 1 for 2 s, 37. No: 76 Hiertaas 1 for 2 s, 38. No: 77 Holme 2 á 2 s, 39. No: 78 Øvre Tvedt 1 for 2 s, 40. No: 79 Nedre Tvedt 1 for 2 s, 41. No: 80 Rødsetter 1 for 2 s, 42. No: 81 Erstad 1 for 2 s, 43. No: 82 Mæland 1 for 2 s, 44. No: 83 Hopland 1 for 2 s, 45. No: 84 Øvre Dahle 2 á 2 s, 46. No: 85 Nedre Dahle 2 á 2 s, 47. No: 86 Fosse 1 for 2 s, 48. No: 87 Miaatved 1 for 2 s, 49. No: 89 Frechoug 1 for 2 s, 50. No: 90 Sunde 1 for 2 s, 51. No: 91 Moldeklev 2 for 2 s, 52. No: 92 Rasdahl 1 for 2 s, 53. No: 94 {Espetved} Hestenæs 1 for 2 s, 54. No: 95 Hesdahl 1 for 2 s 55. No: 96 Haatoft 1 for 2 s, 56. No: 97 Gripsgaard 1 for 2 57. No: 98 Myrtved 1 for 2 s, 58. No: 101 Goustad 1 for 2 s 59. No: 102 Refsgaard 1 for 2 s, 60. No: 106 Hoepe 1 for 4 s

Da det var sildig paa Aftenen, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nest paa følgende den 23de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi Sagen anlagt af Mons Larsen Torsvig imod Ole Andersen Bragstad saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovens 3 – 14 – 44 foreskriver at Lejlændingen bør beviise at Landskylden er betalt eller i Mangel deraf betale hvis igjenstaaer og i Overeensstem/m/else dermed kand den indstevntes

Foregivende at have betalt for 2 Aar af den paasøgte Landskyld ej komme i Betragtning imod Sagsøgerens Benægtelse, men hermed Kjendes og Dømmes for Ret at saggivne Ole Andersen Bragstad bør til Citanten udreede den paafordrede og efter Landskyld Bogens Udviisende tilbagestaaende Landskyld fra 1771 til 1776 á 1 rd 4 mrk 3 s aarlig med 8 Rdlr 2 mrk 15 s tilligemed 4de Penge for 2 Aar deraf 5 mrk tilsam/m/en Nie Rdlr 1 mrk 15 s og derhos oprette ham Søgemaalets forvoldte Omkostning med 2 Rdlr At fuldbyrdes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Kongens Foged imod Hans Aslachsen Fosse af Alenfiths Skibreede og Magdelie Halvors Dotter Namtved afsagt saadan

Dom

Efter fremlagde Præste Attest og egen Tilstaaelse inden Retten af begge de saggivne har Hans Aslachsen Fosse i Ægteskab

1776: 310

begaaet det paasøgte Lejermaal med Enken Magdelie Halvors Dotter Namtvedt, og da {ingen} yderste Formue ej kand tilsvares efter den Tilstand, hvorudi hans Boe befandtes ved den derover under 9de Apr: d: A: holdte Optegnelses Forretning tilfindes allene bemelte Hans Aslachsen Fosse herfore at udreede dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og Magdelie Halvors Dotter Namtved for enkelt Lejermaal 6 Rdlr samt een for begge at oprette Søgemaalets Bekostning med 2 Rdlr 3 Mark, At efterkom/m/es 15 Dage efter Forkyndelsen heraf under viidere lovlig Adfærd.

Derefter blev læst og bekjendtgjort

20. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Cort Kramer og Peder Tafteberg til Stephen Christiansen paa ¼ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Wiigebøe dateret 22de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

21. En ditto udgiven af ditto sam/m/e Dag til Joen Endresen Wiigebøe paa liige Skyld i sam/m/e Gaard med Revers.

Derefter blev af Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg

1. Odels Mandtallet, der blev oplæst uden at derimod skeede nogen Indsiigelse
2. Fortegnelse \over/ det Almuen af Hans Kongl: [May:t]? overladte Undsætnings Korn, der ej er betalt, hvortil af Almuen blev svaret at største Deelen der af betler og de øvrige ere i saa yderlig Armoed at slet ingen Betaling herfore kand ventes.
3. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret til {1ste} 3de, 4de, 5te, 6te, 7de, {8de} 9de, 10de, 11te, 12te, 13de, 14de 15de nej, til 1te qv: den Andeel af Gaarden Myrtved, hvorudi for Kongel: Skatter er skeed Indførsel, kom/m/er i Aar Jorde Bogen til Indtægt som Hans May:ts Ejendom; til 2den qv: joe med Tillæg af nysforanførte, til 8de qv: ingen uden de forhen skyld lagde paa Hennøe Hegøeholmen, Blomvog, \i/ Herløesund og Strudshavn, til 16de og 17de joe og til 12te og 13de forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation at gjøre nermere Forklaring ved Aarets Udgang.
4. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, det 1te ang: Fiske voger hvor til blev svaret nej at sam/m/e ej gives og det 2det ang: Qverner og Engesletter, hvor til blev svaret at foruden Ryelands Qværn der er ansadt for 64 s, og de andre smaa ingen saadan/n/e gives ej heller Huusmands Pladser og Engesletter.
5. Tings Vidnet ang: Gaarden Myrtved, hvor til blev svaret at Haaver Espetved imod Høe sletten af Hans Kongel: May:ts Anpart derudi for i Aar svarer Skatten og Landskylden deraf og at ingen har villet antage sam/m/e til Bygsel efter Opbydelse til Som/m/er Tinget

6. Fortegnelse over den til bage staaende Consumtion og Folke Skat av Beløb 104 Rdlr 5 mrk, hvorhos blev anmeldt at Mandtallerne derom ej fra Præsterne ere indløbne.
7. Fortegnelsen over de efterstaaende Høy Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløbe for dette Aar 533 Rdlr 4 s og fra forrige Aaringer 148 Rdlr 4 mrk 15 s, den frivillige Afgift 16 Rdlr 4 s og Rang Skat 45 Rdlr

Dernest blev opnævnet som Laug Rettesmænd for nestkommende Aar 1777. 1. Ole Hansen Søre Hougland 2. Anders Jacobsen Davanger 3. Jacob Andersen Søre Tvedt, 4. Ole Diederichsen Øvre Kleppe 5. Niels Michelsen Holme, 6. Johan/n/es Nielsen Røesetter 7. Johannes Hansen Ohen og 8. Thomas Friderichsen Ohen

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

1776: 310b

Høste Tinget for Hosanger Skibreed 1776.

Anno 1776 den 25de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Hosanger Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 251 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forestaaende Høste Ting for Herløe Skibreede det om Vej Arbejdet undtagen.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Kopanger i indre Sogn af de myndige Arvinger efter afg: Frue Cancellie Raadinde de Knagenhielm begyndt den 3de Xbr: 1774 og sluttet den 24de Apr: 1775
2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Herland efter Wermund Monsen begyndt og sluttet den 17de Junii 1776.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Øvre Mundahl i Alenfiths Skibreede den 27de Augusti 1776 efter unge Karl Mons Halvorsen.
4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Arentz til Hans Johan/n/esen paa den halve Part i Gaarden Kallevig dateret 19de Julii 1776 med Revers.

Nye Sag

Magne Olsen Grønaas imod Lars Iversen Fladaas

Magne Olsen Grønaas anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Lars Iversen Fladaas for imod Citanten udsagde ærerørige Skields Ord at liide Dom til Undgjeldelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette saavelsom derom at anhøre Vidnerne Stephen Magnesen Hatland og Dræng Sævre Olsen Kalleklev, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge deres Provemaal derom.

Den indstevnte mødte ikke efter 3de Paaraab, men vel begge Vidnerne hvilke vedtoege lovlig Varsel, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Magne Steffensen Hatland og Søn Steffen Magnesen Hatland eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for udeblevne Lars Iversen Fladaas for meere end 14 Dage siden i hans Boepæl og Hustrues Karie Lars Dotters Paahør.

Derpaa fremstillede Citanten som

1te Vidne Steffen Magnesen Hatland, der aflagde Eed og vandt at for 5 á 6 Uger siden kom Citanten Magne Grønaas i Vidnets [Huus]? og begjerede Natte Herberge hos Vidnet da han ej troede sig til at gaae *længeren efterdie Lars Iversen Fladaas, der var i Følge med ham sam/m/e Tiid havde skieldet ham for en Tyv og igjentoeg tillige bemelte Lars Iversen Fladaas i Vidnets Paahør at Citanten var en Tyv med det Tilføyende at det skulle han passere \for/ naar han toeg Fladaas Dalen fra ham førend Retten tilsagde det, men første gang at Lars tilforn havde skjeldet Citanten for Tyv havde han ej tilføyet den/n/e Omstændighed

2det Vidne Sævre Olsen Kalleklev aflagde Eed og vandt i et og alt aldeeles eensstemmig med 1te Vidne.

Citanten begjerede den indstevnte lavdaget til neste Ting.

1776: 311

Eragtet

Paagjeldende Lars Iversen Fladaas gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Erich Olsen Tepstad imod Jørgen Aschildsen Tepstad

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag.

Indstevnte Jørgen Aschildsen Tepstad mødte og gav tilkjende at være bleven forligt i Mindelighed med sin Vederpart imod at han her inden Retten tilbagekaldte sine ubetænksom/m/e Ord og ellers lovede i Fremtiiden at leve fredsommelig med Citanten som Naboe og i Mangel deraf at have den/n/e Sag aaben staaende, hvormed Citanten var tilfreds stillet og derefter frafaldt det anlagde Søgemaal.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes *Sagen (Sage Tinget) til i Morgen

Dagen Nestpaafølgende den 26de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

5. Et Skjøde udgiven af Ole Ellingsen Toft til Niels Johannesen Øfsthuus paa 6 Marker Smør og 1 Kande Malts Leje i Gaarden Øfsthuus for 15 Rdlr dateret 25de 8br: 1776.

6. Et ditto udgiven af Anders Nielsen Grosvig med fleere til Simon Johannesen paa 4 ½ Mark Smør og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Toschedahl for 10 Rdlr dateret 25de Octbr: 1776.

7. Et ditto udgiven af Hemming Iversen Kalsaas til Lars Siursen Reveim paa 3 9/10 Mark Smør og *0 4/5 Kande Malt i Gaarden Hougstved for 7 Rdlr 3 mrk dateret 25de 8br: 1776. (Merknad vedk. 0 4/5: 0-talet er skrive over eit anna tal)

8. Et ditto udgiven af Niels Nielsen Aasseim til hans Søn Niels Nielsen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Fotland for 80 Rdlr af 26de 8br: 1776

9. En Pante Obl: udgiven af Anders Siursen Nordaas til Joen Michelsen Wevletvedt stoer 49 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund 6 81/112 Mark Smør 2 Mæler 1 137/224 Kande Malts Leje i Gaarden Nordaas dateret 26de 8br: 1776.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af sam/m/e Debitor paa liige Sum/m/a til Baste Monsen Echangerlie med 1te Pante Ret i sam/m/e Ejendom dateret 20de Novbr: 1771 og tinglyst den 27de Maji 1772, der nu efter paategnet Qvitering af Steffen Hatland som Værge for Creditors Børn under 26de 8br: 1776 er indfriet.

11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Ole Iversen Ascheland til Jacob Bertelsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Eide dateret 26de 8br: 1776 med Revers af

sam/m/e dato med Vilkor at føde 3 Kjør og 6 Smaler samt yde 4 Tønder Korn til Bertel Haldorsen

12. En ditto udgiven af Niels Rasmusen Litland som Laug Værge for Enken Syneve Berges Dotter Hoshofde til Johannes Ellevsen Rachnes paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hoshovde \med Vilkor/ af 25de 8br: 1776 med Revers

13. En ditto udgiven af Tørres Aschildsen Røsland som Værge for Guline Johan/n/es Dotter til Johannes Ellevsen Rachnes paa 13 ½ Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Hoshovde dateret 25de 8br: 1776 med Revers

14. En ditto udgiven af Halvor Andersen Hoshovde til Baste Knudsen paa 18 Mark Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Kleppe af 26de 8br: 1776 med Revers

15. En ditto udgiven af Anders Nielsen Hoele til Ole Nielsen paa en Huusmands Plads kaldet Toskhellen under Gaarden Gammersvig dateret 25de 8br: 1776 med Revers imod 1 Rdlr aarlig Afgift.

16. En ditto udgiven af Hr: Consistorial Raad Geelmeyden til Rasmus Andersen Svennem paa 1 Pund 18 Mark Smør 1 Mæle og 2 Kande Malts Leje i Gaarden Fitie dateret 19de Augusti 1776.

17. En ditto udgiven af Sogne Præsten Hr: Schanche til Madame Smith paa en

1776: 311b

Huuse Tomt paa Gaarden Lille Ham/m/er dateret 14de Martii 1776.

18. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Jørgensen Øftshuus til Ole Olsen paa 5 9/10 Mark Smør og 5 9/10 Kande Malts Leje i Gaarden Herland dateret 25de Octbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

19. Et Skjøde udgiven af Knud Knudsen Grosvig til Iver Magnesen Essem paa 11 Mark Smør og 5 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Grosvig for 31 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 30te Maji 1776.

20. En {ditto} \Bygsel Seddel/ udgiven af Iver Magnesen Esem til Knud Knudsen Grosvig paa 11 Mark Smør og 5 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Grosvig dateret 26de 8br: 1776 med Revers av sam/m/e dato

21. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Høyland i Echangers Skibreede efter afg: Mand Johan/n/es Monsen begyndt og sluttet den 9de Augusti 1776

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 27de 8br: 1775 at Almuen maatte tilspørges om de her i Skibreedet befindende Qværner og Laug Rettens Skjøn indhente om hvormeget kand ansættes for udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse hvorpaa blev opgiven følgende 1. paa Gaarden Fieldanger Matr: No: 1 er 1 Qværn for 2 s. 2. No: 2 Øxendahl 1 for 2 s, 3. No: 3 Ladvig 1 for 2 s 4. No: 3 Ladvigshougen 1 for 2 s, 5. No: 4 Fladeqval 1 for 4 s 6. No: 5 Næsse 1 for 2 s, 7. No: 6 Lillejord 1 for 2 s, 8. No: 7 Høevig 1 for 4 s 9. No: 8 Egemoe 1 for 2 s, 10. No: 9 Egefith 1 for 2 s, 11. No: 10 Eide 2 á 2 s 12. No: 11 Møgster 2 á 2 s, 13. No: 12 Leeraas 1 for 2 s, 14. No: 13 Brørvig 1 for 2 s, 15. No: 14 Hesiedahl 1 for 2 s, 16. No: 15 Kalland 1 for 2 s, 17. No: 16 Kallevig 1 for 2, 18. No: 17 Kallestad 1 for 2 s, 19. No: 18 Simenes 1 for 2 s, 20. No: 19 Millesdahl 1 for 2 s, 21. No: 20 Gam/m/ersvig 1 for 2 s, 22. No: 21 Grosvig 1 for 2 s, 23. No: 23 Moe 1 for 2 s, 24. No: 24 Elvig 1 for 2 s, 25. No: 25 Hiemvig 1 for 4 s, 26. No: 26 Kleveland 1 for 2 s, 27. No: 27 Tøssen 1 for 2 s, 28. Elvigsbotten 1 for 2 s, 29. No: 29 ytre Bernes 1 for 2 s, 30. No: 31 Bircheland 1 for 2 s, 31. No: 34 Nedre Kleppe 1 for 4 s, 32. No: 35 Løtved 1 for 2 s, 33. No: 36 Helleland 3 hvoraf de paa Johan/n/es Gudmundsen og Monses Brug for 4 s og den 3de for 2 s, 34. No: 37 Wahre 1

for 2 s, 35. No: 39 Galteland 1 for 2 s 36. No: 41 Miøs 1 for 4 s, 37. No: 42 Hoele 1 for 4 s, 38. No: 45 Aasseim 1 for 2 s, 39. No: 46 Tvedt 1 for 2 s, 40. No: 47 Nore Møching 2 á 2 s 41. No: 48 Søre Møching 1 for 2 s, 42. No: 49 Kalleklev 1 for 2 s 43. No: 50 (51?) Fetie 1 for 2 s, 44. No: 52 Ladstad 3 á 2 s, 45. No: 53 Hatland 1 for 2 s, 46. No: 54 Lohne 1 for 2 s, 47. No: 55 Langeland 2 á 2 s, 48. No: 56 Hougstved 1 for 2 s, 49. No: 57 Grimstad 1 for 2 s, 50. No: 58 Svinnem 2 á 2 s, 51. No: 59 Grønaas 1 for 2 s, 52. No: 62 Nordaas 1 for 2 s, 53. No: 63 Giederem 2 á 2 s, 54. No: 65 Nore Bysem 1 for 2 s 55. No: 66 Litland 1 for 2 s, 56. No: 68 Nore Røsland 1 for 2 s, 57. No: 69 Heldahl 2 á 2 s, 58. No: 70 Hoshovde 1 for 2 s, 59. No: 71 Fieldschaal 1 for 2 s, 60. No: 72 Fieldschaalnæs 1 for 2 s, 61. No: 74 Øvre Rachnæs 1 for 2 s, 62. No: 75 Fugledahl 1 for 2 s, 63. No: 78 Børtved 2 á 2 s, 64. No: 80 Nore Haaland 1 for 2 s, 65. No: 81 Jelvig 2 á 2 s 66. No: 82 Biercheland 2 á 2 s, 67. No: 83 Tepstad 1 for 2 s, 68. No: 84 Nore Mielstad 2 á 2 s, 69. No: 85 Søre Mielstad 2 á 2 s, 70. No: 88 Tvedt 1 for 2 s, 71. No: 89 Blegelie 1 for 2 s, 72. No: 90 Hustrulie 1 for 2 s 73. No: 91 Sandahl 2 á 2 s, 74. No: 92 Echeland 3 á 2 s, 75. No: 93 Angelschaar

1776: 312

2 á 2 s, 76. No: 94 Qvam/m/e 2 á 2 s

Dernest frem lagde Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Bielæg

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst uden at derimod skeede Indsiigelse.
2. Fortegnelse over dem som staar skyldig for det Almuen af Hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn af Beløb 484 Rdlr 2 mrk 12 s, hvor til af Almuen blev svaret at største Deelen er i yderlig Armoed og at der hos faa eller ingen kand ventes nogen Betaling derfore.
3. Det stoere almindelige Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvor til blev svaret \til 1te/ fra 3die til 15de incl: nej, til {1te} og 2den at Gaarden Litland som var den Tyske Kirke i Bergen benificeret efter Kongel: Tilladelse er solgt, og til 16de og 17de joe, ellers forbeholder Sorenskriveren sig i Henseende det i 12te og 13de qv: omspurgte at give Decignation ved Aarets Udgang.
4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, det 1te ang: Fiske Voger hvortil blev svaret nej og det andet ang: Qværner og Engesletter, hvortil blev svaret at ingen andere af dette Slage gives end Fotlands qværner, der tilforn ere skyldsatte.
5. Ødegaards Tings Vidnet ang: Gaardene Egemoe, Møgster og Ladstad hvortil blev svaret at de intet Tillæg i Skylden kand taale og at de nyder godtgjørelse for Aftaget efter deres Skatte Bøgers Udviisende.
6. Fortegnelsen over den udestaaende Consumtion og Folke Skat af Beløb 8 Rdlr 1 mrk og var Mandtallet ej indløben fra Hosangers Sogne Præst.
7. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire beløber sig 268 Rdlr 2 mrk 14 s og fra forrige Aar 37 Rdlr 9 s, frievillig Afgift 10 Rdlr 3 mrk 14 s og Pro cento Skatten 9 Rdlr 5 mrk 4 s.

Dernest blev opnævnt til Laug Rettesmænd for nestkom/m/ende Aar 1777 følgende nye Mænd 1. Michel Torbiørnsen Fieldanger, 2. Knud Ellevsen Ladvigshougen, 3. Iver Torchildsen Lillejord 4. Iver Knudsen Lille Høevig, 5. Knud Monsen Kleveland, 6. Iver Johannesen Elvigsbotten, 7. Ole Olsen Herland og 8. Iver Siursen Tvedten.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette bleve sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1776

Anno 1776 den 28de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rets Mænd som her foran f: 252 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 4 Lars Iversen Otterstad sad Niels Olsen Echnes og i Stæden for No: 8 Jacob Monsen Øvre Aas sad Arne Larsen Toft.

Ved Tinget var overværende Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev læst og bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forestaaende Høste Ting for Hosangers Skibreede,

dernest fremkom fra Almuen til Bekjendtgjørelse

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Egefith efter Koenen Anne Johan/n/es Dotter begyndt den 26de Junii og sluttet den 10de Augusti 1776.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Lille Urdahl efter Koenen Marthe Ols Dotter begyndt den 27de Junii og sluttet den 10de Augusti 1776.

1776: 312b

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Høyland efter Johan/n/es Monsen begyndt og sluttet den 10de Augusti 1776.
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Reigstad i Mielde Skibreede efter Koenen Barbra Ellings Dotter begyndt og Sluttet den 26de Junii 1776

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Amund Olsen Søre Qvinge og
Piigen Lisbeth Michels Dotter Hougsdahl

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Amund Olsen Søre Qvinge og Piigen Lisbet Michels Dotter Hougsdahl for tilsam/m/en begangne Lejermaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at erstatte.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Skyds skafferen Niels Olsen Echnes og Rasmus Andersen Echnes eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed sidstl: Fredag 14 Dage siden for Lisbeth Michels Dotter i eget Paahør og Boepæl og for Amund Olsen Søre Qvinge for hans Boepæl i hans Faders Ole Bertelsens Paahør.

Actor begjerede de udeblevne laug daget til neste Ting hvor paa af Retten blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Amund Olsen Søre Qvinge og Lisbeth Michels Dotter Hougstved gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Niels Larsen Kalhovde og Anne Lars Dotter Eenestrand.

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Niels Larsen Kalhovde og Anne Lars Dotter Eenestrand for til sammen begangne Lejermaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at op rette.

Indstevnte Anne Lars Dotter Eenestrand mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke Niels Kalhovde efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Skyds skafferen Niels Olsen Echnes

og Rasmus Andersen Echnes eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for udeblevne Niels Kalhovde sidstl: Torsdag 14 Dage siden i hans egen Boepæl og Paahør.
Paagjeldende Anne Lars Dotter Eenestrand tilstoed at have begaaet det paasøgte Lejermaal.
Actor begjerede udeblevne Niels Kalhovde laugdaget til neste Ting. hvorefter af Retten blev

Eragtet

Lovlig ind stevnte Niels Larsen Kalhovde gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 at Almuen maatte tilspørges om de her i Skibreedet befindende Qværner og Laug Rettens Skjøn indhentet om hvormeget de kand ansættes for til Aarlig Skat og Afgift til hans Kongel: May:ts Casse, hvor paa blev opgiven følgende Qværner

1776: 313

1. paa Gaarden Elvig Matr: No: 1 er 2 qværner der blev ansadt for 2 s hver, 2. No: 2 Hope 2 á 2 s, 3. No: 3 Miøanger 2 á 2 s, 4. No: 4 Qvingedahl 1 for 2 s, 5. No: 5 Nore Qvinge 2 á 4 s, 6. No: 6 Søre Qvinge 1 for 2 s, 7. No: 12 Andaas 1 for 2 s, 8. No: 15 Gellesvig 3 á 2 s, 9. No: 17 Hølleland 1 for 2 s, 10. No: 18 Wælland 2 á 2 s, 11. No: 19 Øvre Aas 1 for 2 s, 12. No: 21 Rød 1 for 2 s, 13. No: 23 Søre Ascheland 3 á 2 s, 14. No: 24 Toft 2 á 2 s, 15. No: 26 Indre Hindenæs 1 for 2 s, 16. No: 28 Jordahl 2 (3?) á 2 s, 17. No: 30 Lie 2 á 2 s 18. No: 33 Houge 1 for 2 s, 19. No: 35 Svindahl 1 for 4 s, 20. No: 36 Høyland 1 for 2 s 21. No: 38 Hægernæs 1 for 2 s, 22. No: 39 Hægertved 1 for 2 s, 23. No: 40 Kalsaas 1 for 2 s, 24. No: 41 Hagesæther 1 for 2 s *35 (25). No: 43 Fyllingen 2 á 2 s, 26. No: 44 Hielmaas 1 for 2 s, 27. No: 45 Fyllingsnæs 2 á 2 s, 28. No: 46 Nedre Echanger 2 á 8 s, 29. No: 51 Washelle 1 for 2 s, 30. No: 52 Esem 1 for 4 s, 31. No: 54 Hellestved 1 for 2 s, 32. No: 57 Indre Eichenes 2 á 2 s, 33. No: 58 Todtland 2 á 2 s 34. No: 60 ytre Eide 1 for 2 s, 35. No: 62 Storset 2 á 2 s, 36. No: 64 Hougsdahl 1 for 2 s, 37. No: 65 Schaar 1 for 2 s, 38. No: 66 Molvig 1 for 2 s, 39. No: 67 Padøen 1 for 2 s, 40. No: 70 Egefith 2 á 2 s, 41. No: 71 Sætre 1 for 2 s, 42. No: 73 Egemoe 1 for 2 s, 43. No: 75 {Store} Wiche 1 for 2 s, 44. No: 76 Lille Urdahl 1 for 2 s, 45. No: 77 Romereim 4 á 2 s, 46. No: 78 Stutedahl 1 for 2 s, 47. No: 81 Fosse Eterdahl 1 for 2 s, 48. No: 82 Nøtved 2 á 2 s, 49. No: 83 Moestrøm 1 for 2 s, 50. No: 84 Langedahl 1 for 2 s, 51. \No: 85/ Møs (Møe) (= Moe) 4 á 2 s 52. No: 86 Otterstad 4 á 2 s, 53. No: 87 Herland 1 for 2 s, 54. No: 88 Almelie 1 for 2 s, 55. No: 89 Farrestved 4 á 2 s, 56. No: 90 Øvre Helland 1 for 2 s, 57. No: 91 Num/m/edahl 1 for 2 s 58. No: 92 Strøm/m/e 4 á 2 s, 59. No: 93 Steensland 3 á 2 s, 60. No: 94 Nyegaard 2 á 2 s.

Dernest loed Fogden til sit Regnskabs Bielæg frem lægge

1. Fortegnelse over den Almuen af hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn der ej er betalt af Beløb 609 Rdlr 3 mrk 4 s, der blev oplæst, hvor til Almuen svarede at den største Deel deraf er saa yderlig fattige at ingen Betaling derfore kand ventes.
2. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvor til blev svaret til 1te, 3de, 5te, 6te, 7de, 8de, 10de, 11te, 12te 13de, 14de, 15de nej, til 2den 16de og 17de joe, til 4de ingen uden {uden} Biørsvig Sauger som tilforn ere skyld satte, til 9de Echnes vogen hvor der ej drives anden Handel end det blotte Gjæstgiverie, og i Henseende det i 12te og 13de qv: omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig at give nærmere Forklaring ved Designation der over ved Aarets Udgang.

3. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiske Voger, Qværner og Engesletter, hvortil blev svaret nej at ingen saadane gives hvoraf Skatter kand svares.

Brand skade Tings Vidne

Niels *Niels Øvre Helland, der bruger 18 Marker Smør Skatte Skyld og 9 Marker Smør 3 Kander Malt Landskylds Leje i bemelte gaard Øvre Helland Matr: No: 90, anmeldte at 14 Dage for St: Johan/n/is indeværende Aar opkom en ulykkelig Ilds Vaade paa hans paa boende

1776: 313b

Gaard Øvre Helland der formedelst da værende stærke Storm Vind i Hast lagde i Aske følgende Huuse 1 Høe lade, 1 Floer eller Fæehuus, 2de Smale Huuser og 1 Hæstestald, og da dette var meenige Almue vel bekjendt begjerede han deres Vidnes byrd herom indhentet Almuen svarede hertil at det rigtig nok forholder sig som omspurgt, og i Betragtning af at Huusene paa et saa lidet Gaards Brug ere liige saa kostbare som paa de stoere og Skatte Eftergivelsen derimod uliige ringere skjøn/n/ede Laug Retten at denne Brandskade i Forhold dertil bør ansees for total.

5. Publ: et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Johan/n/es Andersen Øvre Aas paa 1 Pund 3 Mark Smør og ¾ Faars Leje i Gaarden Øvre Aas for 71 Rdlr dateret 21de Aug: 1776

6. Et ditto sam/m/e Dag udgiven til Anders Halvorsen Aschevig paa liige Anpart i Gaarden Øvre Aas for liige Sum/m/a.

7. Et ditto under sam/m/e dato udgiven til Anders Michelsen paa 18 Mark Smør og ½ Faars Leje i sam/m/e Gaard for 47 Rdlr 2 mrk.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Kors Kirkens Værge Hillebrand Harmens til Ole Iversen paa 1 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Eenestrand dateret 26de Febr: 1776.

9. En ditto udgiven af Erich Christiansen ytre Eide og Niels Olsen Møs til Lars Siursen paa 1 Pund 8 Mark Smør og 10 1/7 (1/2?) Kande Malts Leje i Gaarden ytre Eide med Vilkor for Udstæderen Erich ytre Eide at i 2 Aar 3 Smaler dateret 28de 8br: 1776 med Revers.

10. En ditto udgiven af Anders Monsen Romereim til Elling Monsen paa 11 49/64 Mark Smør og 2 13/64 Kande Malts Leje i Gaarden indre Eide dateret 28de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e Dag.

11. Et Skjøde udgiven af Johannes Tollachsen Regeraas og Haldor Olsen Øvre Tvedt paa deres Myndtlingers Vegne til Ole Erichsen Helland paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Lie for 13 Rdlr 3 mrk dateret 1te Junii 1776.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Lie til Joen Rasmusen Qvam/m/e stoer 16 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Lie dateret 1te Junii 1776.

Johannes Andersen indre Eide og Tollev Larsen Indre Eide fremleverede en eedelig Angivelse over den Skur de siden seeneste Angivelse have haft paa deres ejende Flom Saug staaende paa Gaarden Schaar, hvilken for dem inden Retten blev oplæst og er af saadan Indhold, hvorefter de med oprakte Fingre tillige inden Retten eedfæstede sam/m/e.

Da Dagen er forløben ved 7 Slet Aften udsættes Sage Tinget til i Morgen

Nestpaafølgende Dag den 29de Octbr: vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

13. Et Skjøde udgiven af Knud Johannesen Otterstad med fleere til Johan/n/es Johan/n/esen paa 14 47/77 Mark Smør og 4 67/77 Kande Malts Leje i Gaarden Otterstad for 60 Rdlr, hvorhos Kjøberen desuden tilforn ejer en Anpart; der hermed sam/m/enlagt udgjør 20 5/11 Mark Sm: og 6 9/11 Kde: Malt, dateret 28de Octbr: 1776.

14. Et ditto udgiven af Amund Magnesen Giellesvig til Anders

1776: 314

Amundsen paa 13 ½ Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Giellesvig for 20 Rdlr dateret 28 Octbr: 1776.

15. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Børtved til Anne Ivers Datters Høyland paa 6 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje udi Gaarden Høyland for 18 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

16. Et ditto udgiven af Niels Siursen Echanger til Lars Siursen Feten paa 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Feten eller Egefith for 5 Rdlr, hvorhos Kjøberen selv forhen ejer 6 Mark Smørs Leje i sam/m/e Gaard, som hermed tilsam/m/enlagt udgjør 9 Mark Smørs Leje derudi, dateret 28de Octbr: 1776.

17. Et ditto udgiven af Ellef Aschildsen Fyllingsnæs til Siur Larsen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Fyllingsnæs for 70 Rdlr og Vilkor til Sælgeren og Hustrue dateret 28de Octbr: 1776

18. Et Vilkors Brev udgiven af Siur Larsen Fyllingsnæs til Ellef Aschildsen Fyllingsnæs og Hustrue Rangele Ivers Dotter paa aarlige Leve Kor af nys bemeldte hans til kjøbte Anpart i Gaarden Fyllingsnæs dateret 28de Octbr: 1776.

19. Et Skjøde udgiven af Anders Larsen Dyrkolbotten til Siur Nielsen Hiørnevig paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Dyrkolbotten for 80 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

20. Et ditto udgiven af Jon Olsen Fielde til Iver Bergesen Eidsnæs paa 2 3/8 Mark Smør og 2 ¼ Kande Malts Leje i Gaarden indre Eidsnes for 8 Rdlr 1 Mark 8 s dateret 28de Octbr: 1776.

21. Et ditto udgiven af Rasmus Johannesen Næsbøe til Knud Andersen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Næsbøe for 20 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

22. Et Vilkors Brev udgiven af Anders Olsen Hielmaas til *til Enken Anne Lars Datter Hielmaas paa aarlige Leve Kor dateret 28de Octbr: 1776.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Siur Christensen Indre Eide med fleere til Jon Monsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Ytre Eide dateret 28de Octbr: 1776 med Revers.

24. En Odels Lysning udgiven af Ole Iversen Dyrdahl for hans Myndtling Mons Olsen Hindenæs {paa} \til/ 1 Pund 3 Mark Sm: og 12 Kde: Malts Leje i Gaarden ytre Hindenæs der beboes af Anders Monsen dateret 28de Octbr: 1776.

25. En ditto af Tollef Larsen Eide for hans Myndtling Ole Andersen til 1 Pund 8 Mark Smør og 10 2/3 Kande Malts Leje i Gaarden ytre Eide, der ejes af Erich Christiansen med fleere, dateret 28de Octbr: 1776

26. En ditto sam/m/e Dag udgiven af Iver Nielsen Rød til 1 Pund 16 Mark Smørs Leje i Gaarden ytre Hindenæs der ejes af Iver Monsen.

Dernest frem lagde Fogden Heiberg til sit Regnskabs Bielæg

4. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst uden at nogen derimod gjorde Indsigelse.

5. Tings Vidnet ang: de Hans Kongel: May:t tilhørende Gaarder Nedre Aas Weeland og Kleven, hvortil blev svaret at i Aar ingen anden Afgift derfore har været ydet end de blotte Høy Kongel: Skatter og ingen Landskyld.

6. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Moe, Otterstad, Farrestved og Steensland hvortil blev svaret at de ej i mindste Maade have forbedret sig og altsaa intet Paalæg kand taale.
7. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, der beløber den ordinaire Skat for dette Aar 303 Rdlr 2 mrk 14 s, og fra forrige Aar 92 Rdlr 1 s og den

1776: 314b

frivillige Afgift 4 Rdlr 3 mrk 12 s.

Dernest blev opnævnet til Laug Rettesmænd for nestkom/m/ende Aar 1777 følgende nye Mænd 1. Knud Larsen Hielmaas, 2. Ole Amundsen Washelle 3. Ole Olsen Biørge 4. Jacob Iversen Aasgaard 5. Amfind Jørgensen Næsebøe, 6. Erich Olsen Rødland, 7. Joen Endresen Biørge og 8. Johannes Holgersen Giellesvig.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Watzværens Ting laug 1776.

Anno 1776 den 18de Novembris blev Retten sadt paa Ting stædet Bolstadøren til et Almindeligt Høste og Sage Tings holdelse for Watzværens Ting laug og betient udj Sornskriveren Hr: Regements Qvarteermæster Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg og de samme 8te Laugrettes Mænd som ved seeneste Sommer Ting for dette Ting laug var tilstæde
Ved Tinget var nærværende Kongel: Mayestets Foged Hr: Christen Heiberg tillige med Lensmanden og øvrige Ting søgende Almue.

Først blev Publiceret de samme Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest foregaaende Høste Ting ved Echangers Skibreede er bleven læst tillige med 2de seenere til Hr: Fogden Heiberg fra Stift amtmanden indløbne skrivelser,
det første af 5te hujus {hvorudi} ang: en fra Bergen undvigt Betler navnlig Ole Grønner
og det andet af 12te ejusdem hvorudi bekiendtgiøres en Kongl: befaling at ingen Bønder Stuer herefter paa Landet maae Opføres uden derudj opsættes Skorsteen, under en Mulct af 4 rd.

dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.
1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Biørndahl efter afgangne Brynild Ingebrigtsen den 6te Junii 1776.
2. Een Bestalling udgiven af Hr: Stift Befalings mand de Schouboe til Biørne Brynildsen Møcheltvedt paa at være Lensmand i Watzværens Tinglaug dat: 26de 7br: 1776.
3. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Lars Storchsen Ædahl til Gullach Larsen Opheim stoer 80 rd mod 1te prioritets Pant i hans ejendom i gaarden Ædahl skyldende 1 Pund Smør, dateret 3de Novembr: 1769 og Ting lyst sam/m/e Dag, der nu efter qvittering af 18de Novbr: 1776 er indfriet og derfore herved mortificeres
4. Aflyst en ditto udgiven af Michel Ellefsen Axelberg til Erich Iversen Hydland stoer 150 rd mod 1te prioritets Pant udj hans ejende anpart i gaarden Axelberg af skyld 12 M/ark Smør, dateret 4de Novembr: 1766 og Ting lyst Dagen nestefter, der nu efter qvittering af Dags Dato er indfriet og derfor herved mortificeres.

5. Eet Skiøde udgiven af Niels Monsen Waage i Samnanger til Halsten Johannesen paa en Rydnings Plads under gaarden Stamnæs, Stamnæs Leiren kaldet for 66 rd, dateret 9de Junii 1775.

6. Eet Ditto udgiven af Capitaine von Holch til Ditto paa Rødnings Retten til forestaaende Plads med endeel derpaa staaende Huuser samt 4 Kiør, 6 geeder og 6 Smaler med viidere for 350 rd, dateret 10de Julii 1775.

7. Eet Skiøde udgiven af Michel Ellefsen Axelberg til Ole Johannesen paa 6 M/ark Smør i grd: Axelberg for 200 rd, dateret 3de Junii 1776.

8. Een Obligation udgiven af Ole Johannesen Axelberg til Claus Isachsen Grimstad paa Capital 99 rd imod 4 p:Cto: og 1te udj 6 M/ark Smør i gaarden Axelberg, dateret 3de Junii 1776.

Arne Tronsen Bolstad imod Johannes Bolstad efter forrige tiltale

Procurator Troe for Arne Tronsen Boldstad nu Rongen æskede Sagen i Rette efter forrige tiltale contra imod Lejlændingen Johannes Olsen Bolstad som paa sidstl: Sommer Ting begierede Sagen udsadt for at føre Vidner paa sin Side til Sagens Oplysning og dernest vilde afvarte hvad han nu kand have at forestille.

Knud Andfindsen Giere mødte for indstævnte Johannes Bolstad og Producerede et ham meddeelt Kongl: Allernaadigst Benefitium poupertatis saalydende: og dernest producerede et skriftlig Ind-

1776: 315

læg af 17de hujus saaleedes lydende: hvortil han sig Refererede.

Pro: Troe for Hoved Citanten anmerkede af det indkomne ej allene endnu som før hensigter til Sagens uddrag og Vidtløftighed og derfore har erholdet efter en vrang og usandfærdig foregivende{; liigesaa og det {indlæ} i Rette lagde Indlæg som med har erholdet} det Kongelig Allernaadigst Benefitium Poupertatis, hvilket alt af ham er ubeviist, liigesaa det af ham i Rette lagde Indlæg, som ike med førrer nogen Sandhed, men alt af Hoved Citanten in totum benægtes, Altsaa paatrængende og urgerede Comparenten paa Dom.

Contra Citantens Fuldmægtig Knud Giære Replicerede: at han nok med Tiiden skal afbeviise at hans andragende er rigtig, naar ham allene af Dommeren maatte forundes den forlangte Anstand, den hand vedblev at begiære og protesterede imod overiilelse.

Pro: Troe ved blev sit forrige med dette tillæg om Dommeren finder nu forgodt at henviise Sagen til Aastædet som han for har antaget til Tinget for ej at betynge Almuen at da det maatte Paalægges Contra Citanten at opfordre Retten til Aastædet, i øvrigt loed han det ankomme paa Dommerens Godt befindende

Contra Citantens Fuldmægtig Knud Giere Protesterede i kraftigste Maade imod Sagens henviisning til aastædet og i det øvrige ved blev sit forrige om udsættelse for at begiegne Sagen med Continuations Stevning og til den ende begiærede udskrift af alt hvad i Sagen til denne Tiid er passeret.

Eragtet

Efter Contra Citantens forlangende bevilges Sagen udsadt til nest kommende Sommer Ting for dette Ting laug for at i Rette føre det paa beraabte Continuations Stevning.

Johannes Johannesen Rongen imod Haldor Biørge

Procurator Troe for Citanten ædskede Sagen i Rette efter forrige tiltale, men som nu han har hørt siden han kom her til Tinget at Corporal Ole Halvorsen Øren paa Hr: Capitaine Brantes Vegne har forligt Sagen for Soldaten den indstævnte Haldor Biørge som Comparenten paa sin principals Vegne intet derimod havde at *rindre

Corporalen Ole Halvorsen Boldstadøren mødte for Retten og tilkiendegav at denne Sag er forligt og afgiort.

Nye Sag

Erich Nielsen Finne contra Ole Johannesen Axelberg

Citanten Erich Nielsen Finne tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Johannesen Axelberg til at erstatte ham det forliis som han har haft ved een Hest de har kiøbt til sammen i Aaret 1775, samt at erstatte ham processens Omkostninger skadesløs.

Procurator Traa mødte for den indstevnte og vedtoeg lovlig Varsel, dernest ville afvarte hvormed Citanten vil beviise sin Fordring.

Citanten dernest Producerede et udtog af Wosse Fogderies Justits Protocoll over de i denne Sag der afhørte Vidners udsigende der er saaleedes lydende, hvortil han sig Refererede:

Pro: Troe for den indstevnte protesterede imod det *fremlage Extract af Protocollen og at Citanten bør afviises her fra Retten med sit urigtige Søgemaal indtil at han med Vidner eller et lovligt Tings Vidne beviiser sin Fordring og derom var begiærende den *Høystære Rettens Kiendelse

Citanten begiærede Sagens Anstand til neste Ting.

Eragtet

Efter Citantens forlangende bevilges den forlangte Anstand til neste kommende Sommer Ting for dette Ting laug.

og da ingen havde fleere Sager at i rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen nestefter den 19de Novembris Continuerede Sage Tinget for Watzværens Tinglaug med foranførte Laug rett og blev da publiceret

9. Eet Skiøde udgiven af Niels Olsen Ladvig med fleere Værger til Mons Olsen Hermundsdahl paa en Andeel i Stamnæs Annex Kirke og underliggende gaard Hermundsdahl for 27 rd 1 mrk 11 s dateret 18de Novembr: 1776.

10. Eet Ditto udgiven af Lars Størchesen Ædahl til Ole Larsen paa 1 pund Smør i gaarden Ædahl for 80 rd dateret 18de Novembr: 1776.

11. Een Obligation udgiven af Gullach Gullachsen Aarhuus til Andfind Hallesen Geiærstad paa Capital 99 rd imod 1te prioritet i ½ Løb Smør i gaarden Aarhuus dat: 18de 9br: 1776.

1776: 315b

12. Een Obligation udgiven af Michel Ellefsen Axelberg til Erich Iversen Holland paa Capital 70 rd imod 1te prioritet i 6 M/ark Smør i gaarden Axelberg, dateret 18de Novbr: 1776

13. Een Ditto udgiven af Halvor Knudsen Rundseberg til Ole Knudsen ibid: paa Capital 72 rd og 1te prioritets Pant i 14 Marker Smør i Gaarden Rundseberg, dateret 18de Novbr: 1776

14. Eet Vilkaars Brev udgiven af Ditto til ditto og hustrue Karie Monsdatter dateret 18de Novembr: 1776.

15. Eet Auctions Skiøde udgiven af Sornskriveren Regements Qvarteermæster Haberdorffs Fuldmægtig Peder Tafteberg til Gotskalk Olsen Hatlestad paa 12 M/ark Smør i gaarden Rørbachen for 154 rd dateret 19de Novbr: 1776.

16. Een Obligation udgiven af Halvor Olsen Hernæs til Myndtlingen Anne Andersdatter Fannæs paa Capital 100 rd imod 1te prioritets Pant i 1 pd 6 M/ark Smør i gaarden Hærnæs, dateret 19de Novbr: 1776.

Krigs Raad Fleicher imod Erich Siuersen Hiørnevigen

Pro: Troe for Hr: Krigs Raad Fleischer Ædskede Sagen i Rette efter forrige tiltale og ellers anmeldte at den indstevnte sidste afvigte Sommer Ting begiærede Sagen udsadt for enten at afgiøre Sagen i mindelighed eller og nu at frem komme med Forsvar, alt saa vilde han nu afvarte hvad han \nu/ til sit Forsvar haver at søge.

indstevnte Erich Siuersen Hiørnevigen mødte ike efter 3de paaraab.

Pro: Troe paastoed Dom i Sagen til at udreede Bøder efter Loven med 24 rd som og sin halve Hovedlod med Processens Omkostninger i det Billigste med 3 rd.

Da Dommeren formeedelst mang foldige Embeds Forretninger her paa stædet ej faaer lejlighed at afsige Dom i denne Sag og den forestaaende Vinter ventelig kan Giøre Vejen upassabel ved Is her til Ting stædet optages denne Sag til Doms eller Kiendelse efter beskaffenhed til et udsættelses Ting for dette Ting laug paa Tingstædet Mieldegaard den 25de Novembris førstkommende at Afsiges.

Aschild Olsen Lie imod Endre Joh: Rongen

Jon Davidsen Gierstad for hans Svoger Aschild Olsen Lie efter forrige tiltale imod Endre Johannesen Rongen mødte for Retten og tilkiendegav at hans Svoger af forseelse har glemt at tage den for den indstevnte Contra Part og Vidner ved sidstleeden Sommer Ting givne forelæggelse beskreven og derfor bedet Retten nu paa nye vilde igientage forelæggelsen til neste Rett:

Eragtet

Retten igientager og fornyer den for Endre Johannesen Rongen og Vidner Isach Tronsen Bolstad og Hustrue Elsebe Blomberg samt Johannes Knudsen Biørge og Hendrich Nielsen Jørnevigen ved sidstleden Sommer Ting for dette Ting laug givne Forlæggelse at Endre *Johannes Rongen atter forelægges til nestk: Høste Ting for dette Ting laug at møde og sagen at tilsvare og de udeblevne Vidner forlægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde med deres Provemaal i Sagen. Hvilken Kiendelse Citanten haver at tage beskreven og besørge sam/m/e i betimmelig Tiid for vedkommende forkyndt.

Nye Sag

Hr: Foged Heiberg contra Jacob Exe, Engebrigt Gulbraae og Peder ibdm:

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer tilkiendegav at ved Mundtlig Varsel til dette Ting ere indkaldede Jacob Jonsen Exe, Peder Larsen og Ingebrigt Larsen Gulbraae for at anhøre Vidner om deres Modvillighed ej med de øvrige at ville Skydse Præsten paa hans Kirke vej til og fra Evanger samt derefter at modtage Dom til Bøders udredelse og Processens Omkostningers erstatning. Til Vidner i denne Sag ere og under Lovens Falsmaal indkaldede til dette Ting Iver Olsen Skierven, Haldor Halvorsen Biørgaas, Knud Andersen Schorve og Jørgen Hendrichsen Elie for Deres eedelige Vidnesbyrd i denne Sag at aflægge.

Paagieldende Parter Jacob Jonsen Exe, Ingebrigt Larsen og Peder Larsen Gulbraae mødte ike efter paaraab; hvorfore de brugte Kalsmænd Lænsman Biørne Brynnildsen Mycheltvedt og Haldor Olsen Hernæs eedelig afhiemlede Varselen at være skeed den 1te Novembr: sidstleeden i den førstes eeget paa-

hør og i de 2de sidstes Koners Paahør og Boepæl.

Vidnerne som alle ere nærværende begiærede Actor {efter at de ere} eedfæstede og hver for sig frem kaldet: der paa fremstoed

1te Vidne Iver Olsen Skierven som efter formaning til sandheds udsigende aflagde Eed og forklarede til den for ham af Actor fremsadte Qvestion: om det ike er Vidnet bekjendt at de indstævnte Exe og Gulbraaes beboere har nægtet og viist sig modvillig ej at ville Skydse deres Præst fra og til Evangers Annex Kirke: Vidnet svarede joe det forholder sig rigtig som omspurgt er og har Vidnet selv nogle gange maatted udlægge Skyds for de indstevnte da de ike har mødt efter tilsigelse.

og da Actor ej havde Vidnet meere at tilspørge blev han Dimitteret og fremstoed

2det Vidne Haldor Halvorsen Biørgaas som efter formaning til Sandheds udsigelse aflagde Eed og forklarede i et og alt som første Vidne, undtagen at han ej har udlagt nogen skyds for de indstevnte, men ofte tilsagt dem til Skyds uden at nogen af dem har indfunden sig

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han Dimitteret og fremstoed

3de Vidne Knud Andersen Schorve der efter formaning til Sandheds udsigende aflagde Eed og giorde i et og alt liige Forklaring som 1te Vidne, hvor efter han blev Dimitteret.

Actor frafaldt det sidste Vidne og erindrede Om Laug Dag for de udeblevne Sag voldere.

Eragtet

Lovlig indstævnte men ej denne sinde mødende Jacob Jonsen Exe, Ingebrigt Larsen og Peder Larsen Gulbraae gives Laug Dag til nest kommende {Høste} \Sommer/ Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Tingholderen Isach Tronsen Bolstadøren mødte for Retten og til kiendegav at han ej kand holde Øvrigheden med Kost og fornøden underholdning ved de 2de almindelige Tinge om Aaret for den betaling som af Almuen dertil aarlig ydes og des formeedelst fra sagde sig længere at holde Ting for Almuen men derimod tilbød dem at hans Huus og Meubler saavel som den opvartning der hidindtil har været giort af ham for eftertiiden gierne skulle være til Tieniste uden betaling, naar alleene Almuen vil bekoste anskaffet alt hvad til Øvrighedens underholdning i Ting Tiiden udfordres.

Anders Jonsen Mugaas contra Endre Johannesen Rongen

Efter Laugdag som hand indleverede paategnet lovlig forkyndt saalydende:

Indstævnte Endre Johannesen Rongen mødte og vedtoeg laug dagens lovlige Forkyndelse.

Citanten dernest fremstillede det nu til stæde mødende

2det Vidne Elling Brynildsen Seim som efter formaning til Sandheds udsigelse aflagde eed og forklarede at han nogle Uger før sidstl: Paaske kom ind paa gaarden Evanger i følge med Gullach Berge, hvor Citanten Anders Mugaas tilligemed lensmanden Biørne Brynildsen Mycheltvedt sad og talede tilsammen, og kom der een liden Stund derefter Endre Johannesen Rongen og spurgte efter Piigen i Huuset, som ej var tilstæde, og uden at tale viidere gik tilbage, og da han vilde gaae ud af Dørren saae Vidnet at indstevnte Endre Johannesen Rongen sloeg Citanten Anders Mugaas i Ansigtet over Næsen saa han bløde meeget Stærk baade af Næse og Mund uden at han i forvejen havde Talet det allermindste til Endre Rongen

og da Vidnet ej vidste meere i denne Sag at forklare, blev hans forklaring ham forelæst og tilstoed sam/m/es rigtige tilførsel og derefter Demitteret.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cramer *amelde at da derved dette Vidnes afhørelse erfares det Endre Johannesen Rongen har slaget Anders Jonsen Mugaas paa Giestgiveriet Evanger og ventelig herom

tilforn kan være ført flere Vidner som han ike Veed, saa maatte han forlange Sagens andstand til neste Ting, udtog af det tilforn passerede beskreven for derefter at kunde observere det fornødne til hans Majestets Bøders erholdelse om samme skulde kunde ved eftersyn erfares at tilfalde.

Endre Johannesen Rongen benægtede i et og alt sigtelsen og Vidnernes Udsigende og begiærede Sagens andstand til neste Rett.

Citanten Anders Jonsen Mugaas indlod Sagen Dom med saadan Paastand at indstevnte Endre Rongen maatte i overeenstem/m/else med Loven tilfindes \at/ udreede Bøder og oprette ham denne Sags Bekostning i det allermindste med 4 rd

Eragtet

Efter Hr: Fogden Heibergs forlangende bevilges Sagens anstand til nest kommende Sommer Ting for dette Ting laug

Jon Davidsen Gierstad for sin beslægte Tollef Schieldahlen *foremstoed for Retten og tilkiendegav paa bemelte Tollef Schieldahlens Vegne at den af ham imod Brithe Jørnevig ved sidstl: Sommer Ting incammineredе Sag nu i mindelighed er forligt og afgiort og derfor herved ophæves.

Hr: Fogden Heiberg i anleedning af Sagen af Anders Mugaas imod Endre Rongen som af Fogdens Fuldmægtig Cramer er begiæret udsadt til neste Ting hvorved bemelte Endre Rongen yttrede eendeel uanstændige og høyst strafværdige udtryke saaleedes nemlig: at han vilde forlige sig med Fogden og give ham Penge og derefter banke ham af paa det han ej skulde have betalt sine Penge forgieves, begiærede at den Respective Dommer nu vilde indhænte Laugrettens svar til Protocollen om det ej saaleedes forholder sig. Laugretten svarede eenstemmig at det forholder sig liige som omspurgt i et og alt med det tilføyende at Dommeren 3de gange tilforn uden for Protocollen havde advaret ham om Sømmelighed og Stilhed for Retten.

Hr: Fogden Heiberg som af Hans Majestet allernaadigst var beskiked til at hanthæve Justitsen og i Agttage sine Embeds Pligter kunde ike med ligegyldighed for en Offentlig Rett lade sig prostituere og true paa liv eller lemmer der var alt for meeget foragteligt baade for Kongens Rett og den Sikerhed eenhver Kongelig Betient i særdeeleshed og enhver Undersaat i almindelighed af Hans Majestet er tilstaaet begiærede herom Udtog af Protocollen for tillige med Endre Rongen at afsænde til den Høye Øvrighed til viidere føyende Foranstaltning.

Hr: Fogden Heiberg begiærede i Anleedning af den Kongl: Resolution af 20de Febr: 1770 og det Kongl: Kammer Colegii Decision af 27de 8br: 1775 at almuen maatte tilspørges om de her i Tinglauget befindende Qværner, og Laug Rettens Skiøn indhæntet om hvormeeget de kand ansættes for til aarlig Skatt og Afgift til hans Kongel: Majestets Casse, hvorpaa blev opgivet følgende Qværner, paa gaarden Øje Mat: No: 3 er 2 qværner der blev ansadt for 2 s hver, *Srømen/ (Strømmen) No: 4 2 á 2 s, No: 5 Dyvig 1 for 2 s No: 7 Dalsejde 1 for 2 s No: 9 Hermundsdahl 1 for 2 s, No: 10 Tøssen 2 á 2 s, No: 11 Øvre Aldahlen 2 á 2 s, No: 13 Mæland 1 for 2 s No: 14 Øfste Dahlen 2 á 2 s, No: 15 Førre 2 á 2 s, No: 16 Horvig 1 for 2 s No: 18 Horvey 1te Thun 3 á 2 s No: 19 Horvey 2dre Thun 2 á 2 s, No: 20 Rørgoe 1 for 2 s, No: 21 Geillen 1 for 2 s No: 22 Runseberg 2 á 2 s No: 23 Berstad 1 for 2 s No: 24 Fannæs 2de á 2 s, No: 25 Brundberg 1 for 2 s No: 26 Flansaas 1 for 2 s No: 27 Mæstad 3 á 2 s, No: 29 Toe 1 for 2 s No: 30 (navnet manglar) 1 for 2 s, No: 31 Sævelstad 2 á 2 s, No: 32 Langeland 3 á 2 s, No: 33 Teilandslien 1 for 2 s No: 34 Brechuus 4 á 2 s, No: 35 Aarhuus 2 á 2 s, No: 39 Berge 1 for 2 s No: 40 Næssem 1 for 2 s No: 41 Bragstad 1 for 2 s No: 42 Træfald 1 for 2 s No: 43 Exe 1 for 2 s, No: 45 Axelberg 1 for 2 s

No: 46 Styve 3 á 2 s No: 47 Evanger 2 á 2, No: 48 Kidnæs 1 for 2 s, No: 49 Rongen(?) 2 á 2 s, No: 50 Elje 1 for 2, No: 51 Mugaas 1 for 2 s, No: 52 Biørgaas 1 for 2 s No: 53 Ædahlen 1 for 2 s No: 54 Steene 1 for 2 s, No: 55 Qvileqval 1 for 2 s, No: 56 Gietle 2 á 2 s, No: 57 Hosaas 1 for 2 s No: 58 Svange 1 for 2 s, No: 59 Schiervigen 1 for 2 s, No: 60 Øvre Schierven 1 for 2 s, No: 61 Nedre Schierven 1 for 2 s No: 63 Hylderaas 1 for 2 s, No: 64 Mycheltvet 1 for 2 s, No: 65 Wælle 1 for 2 s No: 66 Hernæs 2 á 2 s, No: 67 Nache 1 for 2 s, No: 68 Wiche 1 for 2 s No: 69 Lille Wig 1 for 2 s No: 70 Jørnevig 2 for 4 begge, No: 71 Wasenden 1 for 2 s, No: 72 Bolstad 3 á 2 s, No: 73 Nere Rasdahl 2 á 2 s No: 74 Øvre Rasdahl 1 for 2 s, No: 76 Rødland 1 for 2 s, No: 80 Berge 1 for 2 s, No: 81 Lie 1te Thun 1 for 2 s, No: 82 Lie 2det Thun 1 for 2 s, No: 83 Breche 2 á 2 s No: 84 Øye 1 for 2 s No: 85 Fosse 1 for 2 s, No: 87 Werpelstad 1 for 2 s No: 88 Ørevigen 1 for 2 s.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Belæg frem lagt følgende

1. Odels Mandtallet som inden Retten blev oplæst og uimodsagt.
2. Fortegnelse over det til Almuen i dette Ting laug af det Kongel: Magasins Havre Crediterede hvor til Laugrettet og den tilstædeværende Ting søgende Almue enstemmig forklarede at alle de anførte Personer hvoriblandt eendeel er bort død, ere saa uformuende at der ej kand væntes ringeste betaling af dem.
3. Det store Tingsvidne bestaaende af 16 Qvæstioner hvortil blev forklaret til 1te, 2den og 16de qvæst: Joe, til 3de, 4de, 5te, 6te, 7de, 8de, 10de, 11te og 14de Nej, til 9de at her i Ting lauget er 3de for Rejsende previligerede Giestgiver Stæder nemlig Bolstadøren, Evanger og Leiren. til 12te og 13de forbeholdt Sornskriveren sig at give nærmere Forklaring ved Decignation derover ved Aarets Udgang.
4. Aftags Tings Vidnet Angaaende de 2de gaarder Evanger og Wæhle som Laugretten og Almuen Forklarede ej siden Aftaget ere blevne forbedrede.
5. Restance Register over de Kongel: Ordinaire Skatter som beløber for indeværende Aar 36 rd 5 mrk 12 s for forrige Aar 5 rd 4 mrk 1 s og Frivillig Gave 2 rd 1 s.

Dernest blev til Laug Rettes mænd for nest kommende Aar 1777 følgende nye mænd 1. Mons Olsen Hermundsdahl, 2. Knud Andersen Horvey, 3. Anders Johannesen Horvey, 4. Lars Siuersen Mæstad, 5. Simon Nielsen Næssem, 6. Berge Heliesen Styve, 7. Iver Gullichsen Schorve og 8. *Ander Nielsen Lie

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme hermed slutted og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1776

Anno 1776 den 21de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Mieldegaard til et almindeligt Høste og Sage Tings holdelse for Arne Skibreedes Almue og betient udj Sornskriveren Hr: Regements Qvarteermester Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de 8te Edsorne Laug Rettes Mænd som herforan i Protocollen paa Fol: 258 ere anførte. Ved Tinget var nærværende Kongel: Majestets Foged Hr: Christen Heiberg; Bøygde Lensmanden Ole Taqvam og meenige Ting søgende Almue.

Derefter blev Kundgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved Nest forestaaende Høste Ting for Watzværens Ting Laug er Publiceret.

Og da ingen havde noget ved Sage Tinget at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Novembris vedvarede Sage Tinget og Retten blev betjent af Sorenskriveren med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

1. En Declaration udgiven af Hr: Justitz Raad Ochen ang: Udmarken ved hans ejende Gaard Unneland dateret 4de Octbr: 1776.
2. En Pante Obl: udgiven af Ole Sivertsen til Magnus Magnusen med fleere Sødskende og Medarvinger efter Magnus Mosses Enke stoer 98 Rdlr 2 mrk 13 s

1776: 317b

med 1te Pante Ret i hans ejende Huuse paa Pladsen Hejen i stoere Sandvigen dateret 28de Augusti 1776.

3. Et Skifte Brev forrettet efter afg: Willum Jæger i stoere Sandvigen begyndt den 11te Julii 1775 og sluttet den 13de Augusti 1776.
4. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Wilhelm Jæger til Johan Lampes Arvinger stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Huuser i stoere Sandvigen dateret 27de April 1774 og tinglyst den 2den Junii s: A: der nu efter paategnet Qvitering af Henrich Wulff paa egne og Medarvings Vegne dateret 22de Julii 1776 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.
5. Aflyst en ditto udgiven af Rachel sal: Knud Knudsens Enke til Madame van Gullich stoer 40 Rdlr dateret 3de Septbr: 1765 og tinglyst den 29de Novbr: 1770 med 2den Pante Ret i hendes Huuser i stoere Sandvigen der nu efter Creditorindens paategnede Qvitering af 11te Aug: 1776 er indfriet og betalt og derfore herved mortificeres.
6. Publ: en Odels Lysning udgiven af Mons Fabiansen Herland til 3 6/14 Mark Smørs Leje i Gaarden Herland der bebos af Brynild Larsen, dateret 25de Maji 1767 og tinglyst sam/m/e Dag.

Nye Sag

Ole Hansen Thune imod Johan Garman med fleere til Tings Vidne

Pr: Kragh i Rette lagde Stevning, som mod Hr: Fogden Heiberg Hr: Rgts: Qvarteermester og Sorenskriver Haberdorff, Sr: Tafteberg samt Ole Sivertsen ligesom og Sr: Johan Garman, for hvilke alle han sagde at denne Stevning lovlig er vorden forkyndt foruden de i Stevnemaalet paaberaabte Vidner, hvorefter han begjerede at de stevnede maatte vorde paaraabte for at viide om de møde eller ikke. Bemelte Stevnemaal er saa lydende.

Fogden Heiberg vedtoeg Varselen endskjønt den ikke i lovlig Tiid er vorden ham forkyndt, Tafteberg liigesaa. Johan Garman mødte og maatte for det første mod Stevnemaalet erindre dette at foruden \at/ han ej ansaae den Sag som omtvistes af det Slags hvor Hustrue bør vidne imod sin Mand er hans Koene endog kaldet til Vidne for et frem/m/et Ting nemlig Arne Skibreede, da hun dog boer i Mielde Skibreede, hvilket er imod Lovens 1 – 13 – 2, hvorfore han paa hendes Vegne exciperede herimod og i Øvrigt reserverede alt lovligt, men paa egne Vegne vedtoeg han lovlig Varsel. Ole Sivertsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Pr: Kragh svarede imod disse ind komne Exceptioner Hr: Fogden Heiberg har paategnet Stevningen at være lovlig forkyndt uden da at reservere nogen Exception, Sr: Tafteberg har og ladet Stevnemaalet oplæse for sig uden at give nogen Erindring for Stevne Vidnerne, ligesom og er skeed for Reg:ts Qvarteermester Haberdorff, hvilken Stevnemaal skal nermere udviise at Stevne Vidnerne have tilbudet vedkom/m/ende at vilde for dem oplæse Stevningen,

som de paagjeldende ikke ville imodtage, men imodtoeg Stevningen og læste den. Pr: Kragh svarede og imod Sr: Garmans Exception at vel er hans Koene boende paa Gaarden Mielde og derfore formeener han at ikke den Varsel som hans Koene har faaet, er lovlig, men da Tingstædet Mielde er just i hendes Kirke Sogn. Ole Hansen Thune og har vundet Høy Kongel: Bevilling at søge Vidner udi en Sag, som han for den Høy Kongel: Høyeste Ret har faaen anlagt imod Hr: Fogden Heiberg, Sr: Garman og fleere saa var det fornøden paa Ole Hansen Thunes Vegne at intet Hinder maatte blive i det ham allernaadigste tillagde Bevilling at føre Vidner til Oplysning i den/n/e Sag, hvilket formoedentlig

1776: 318

Comparenten ikke venter at Madame Garman i Særdeeleshed modstaaer, allerhelst hun boer digt ved Tinget og i sam/m/e Kirke Sogn og Loven tilholder at naar ingen Vidner faaes kand at vidne om det som er stevnt, da vidne hvo afveed, hvorefter Comparenten Kragh nest at forbeholde sin Ret i alle lovlige Tilfælde protesterede paa Ole Hansen Thune[s Vegne]? imod de i Dag i Rette komne Exceptioner og begjerede at de i Dag fra Ole Hansen Thune indstevnede Vidner som formoedentlig alle ere tilstæde i Dag for at møde maatte vorde paaraabte for derefter at aflægge deres Provemaale.

Johan Garman refererede sig til sit forhen tilførte og ansaae Sr: Kraghs midt udsvævende af ingen Betydenhed.

Pr: Kragh svarede at han ansaae {vel} saavel Sr: Garmans i Dag tilførte som han og formoedentlig er autor til denne Sag alt uden Grund, hvorfore og Comparenten forventer ved endelig Dom i Sagen at Sr: Garman vil blive bedre oplyst.

Vidnerne Bærent Høgh, Petter Grung Helge Øijorden og Mons Myrdahl mødte og vedtoege lovlig Varsel men ikke Ole Taqvam, hvor fore de brugte Kaldsmænd Herman Rytter og Jens Johan/n/esen Hejen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for udeblevne Ole Taqvam i Relation deres Paategning.

Pr: Kragh i Rette lagde den ham tillagde Hr: Stift Befalingsmand de Schouboes Attest og Resolution at denne Sag er i Continuation af den som var tilforn sidste Som/m/er Ting for at faae \for/ Ole Hansen Thune et Tings Vidne udført efter ham Allernaadigst forundet Beneficium paupertatis at betale noget enten til stemplet Papiir, Rettens Gebyr eller noget for Brevskaber af Retten at faae beskreven, hvilken Resolution er af følgende Indhold.

Derefter i Rette lagde Pr: Kragh qvæstioner for Bærent Høgh og Petter Grung, der lyder saaledes.

Derpa blev fremstillet som

1te Vidne Bærent Michael Høgh der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe, til 2den qv: han vurderede Huuset efter dets Beskaffenhed uden Hensigt til enten det skulle blive staaende eller bort flyttes, til 3de qv: er ved nest forrige besvaret til 4de qv: refererede Vidnet sig til sit Svar paa 2den qv: med det Tilføyende at det var Huusets egen Værdie hvorefter han taxerede det da det ikke blev sagt enten det skulle bortflyttes eller ej; til 5te qv: Huusene blive vurderede efter deres Beskaffenhed enten de kand kom/m/e at staae eller falde; til 6te qv: Vidnet har ikkun boet der i nogle Aar og der kand have været adskilligt passeret førinden den Tiid som han ej veed noget om.

2det Vidne Petter Andreas Grung aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe, til 2den qv: han vurderede Huuset efter dets Beskaffenhed og vidste ikke enten det skulle blive staaende eller ikke, til 3de qv: er forhen besvaret, til 4de qv: nej naar han havde vidst at det skulle nedrives kunde han ej derfore vurdere Huuset; til 5te qv: \han/ har ej boet i Sandvigen meere end 5 á 6 Aar og derfore ikke kand viide det; til 6te qv: veed ej derom, og i Øvrigt ligesom 1te Vidne til denne qv:

Pr: Kragh fremlagde dernest qvæstioner til Helge Øijorden og Mons Myrdahl der er af saadan Indhold og fremstillede som

3de Vidne Helge Hansen Øijorden, der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe den 1te halve Dag at Forretningen begyndte, til 2den qv: da Vidnet kom der paa Pladsen som Bygningsmand igjen af nye at opbygge Ole Sivertsens Huus

1776: 318b

laae der adskillige Steene adspredede paa Toften som bleve brugte til den nye Bygning, men \om/ de var de selv sam/m/e som havde været under den forrige nedrevne Bygning eller ej, kand Vidnet ikke saa liige viide; til 3de qv: refererede Vidnet sig til sit Svar paa nest forrige, til 4de qv: Vidnet har ikkun boet der kort Tiid og derfore ikke kand viide derom til 5te qv: joe det kom/m/er an paa om de bliver accorderet derom med Ejeren.

Paa Tilspørgende efter Johan Garmans Forlangende svarede Vidnet at naar de staae i accord om et Huus i stoere Sandvigen accordere de{t} først med Ejeren om Grunden førend de slutte Kjøbet.

4de Vidne Mons Larsen Myrdahl aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe de 2 første halve Dage {at} \ved/ Forretningens Begyndelse; til [2]den qv: ligesom nest forrige 3de Vidne, til 3die qv: ligesom nest forrige, til 4de qv: det veed han ikke til 5te qv: da Vidnet havde kjøbt det Huus i stoere Sandvigen som han beboer, fæstede han derefter Grunden dertil

Pr: Kragh begjerede Vidnet end viidere tilspurgt, om der imedens Ole Sivertsens Huus stoed i Bygning blev ført nogen Steen dertil, hvortil Vidnet svarede nej ikke imedens han dermed stoed i Bygning men uagtet at det nye Huus blev bygget 2 ½ Alen breedere end det forrige var der saamange Steene rundt omkring paa Marken at der var meere end de dertil behøvede.

Paa Tilspørgende efter Johan Garmans Forlangende svarede Vidnet at have hørt at andre naar de have staaet i Accord om et Huus i stoere Sandvigen have førinden at slutte Kjøbet derom accorderet med Grund Ejeren om Grunden dertil.

Da det eene Vidne Ole Taqvam ikke møder begjerede Citanten Sagen udsadt til i Morgen om han da til den Tiid kunde kom/m/e tilstæde, der blev bevilget.

Dagen Nestpaafølgende vedvarede Sage tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

7. Et Skjøde udgiven af Peder Tafteberg til Jacob Monsen paa et Vaanhuus i stoere Sandvigen for 53 Rdlr dateret 17de Apr: 1775

8. En Pante Obl: udgiven af Jacob Monsen til Myndtlingen Malene Lars Dotter Houchaaen i Sundfiord stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Huus i stoere Sandvigen dateret 3de Julii 1775

9. En Bygsel Seddel udgiven af Johan Garman til Jacob Monsen paa en Huuse Grund i stoere Sandvigen dateret 23de Novbr: 1775 med Revers

10. En ditto udgiven af Johan Garman til Fabians Monsen paa en Huuse Grund i stoere Sandvigen dateret 22de Novbr: 1776 med Revers

11. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Ole Monsen Hitland paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Hitland for 203 Rdlr 3 mrk dateret 4de Maji 1776.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Monsen Hitland til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Hitland af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 21de Novbr: 1776.

13. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Rasmus Andersen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Hitland for 203 Rdlr 3 mrk dateret 4de Maji 1776.

14. Et Skjøde udgiven af Rasmus Andersen Hitland til Erich Andersen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Hitland for 221 Rdlr 1 mrk dateret 21de Novbr: 1776.

15. En Pante Obl: udgiven af Erich Andersen Hitland til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 120 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Hitland af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt dateret 21de Novbr: 1776.

1776: 319

16. Et Skjøde udgiven af Torchild Knudsen Mithorvig med fleere til Aschild Knudsen paa 18 19/110 Mark Smør og 12 3/55 Kande Malts Leje i Gaarden Mithorvig for 70 Rdlr dateret 22de Novbr: 1776.

17. En Odels Lysning udgiven af Johannes Havre for hans Myndtling Johan/n/es Andersen Helleland ang: 18 Mark Smør og ¼ Huuds Leje i Gaarden Helleland dateret 21de Novbr: 1776.

18. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Melcheraaen efter afg: Iver Gudmundsen begyndt og sluttet den 2den Augusti 1776.

19. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Johan/n/esen Sundland til Johannes Monsen Thuenæs stoer 38 Rdlr 1 mrk 8 s med 2den Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Helleland af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør af 24de Novbr: *1776 og tinglyst den 25de sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 21de Novbr: 1776 er indfriet og derfore herved mortificeres.

Pr: Kragh for Ole Hansen Thune mødte og nest at referere sig til hans Gaars Dags udførte Procedure begjerede Lensmand Ole Taqvam som et Vidne i Sagen maatte paaberaabes. Da Pr: Kragh maatte fornem/m/e at Ole Taqvam ikke møder, saa maatte han viidere erindre det fornødnere mod Sr: Johan Garman gjorde Gaars Dags Exception imod Stevnemaalets Forkyndelse, hvorimod han sagde at da Stevnemaalet blev forkyndet for Sr: Johan Garman samt hans Hustrue har Sr: Johan Garman vedtaget lovlig Forkyndelse uden nogen Paategning under Exception hverken for sig eller sin Hustrue, som Loven tilholder, han og fik sam/m/e Tiid af Kaldsmændene Copie af Stevnemaalets Indhold, saa at Comparenten formeener at den fra Sr: Garman Gaars Dag gjorde Exception ikke kand have Sam/m/enhæng efter Lov at tilintetgjøre at hans Hustrue i Dag efter lovlig Varsel bør møde og i fald ej saadant skeer, da reserverede Comparenten det fornødne

Johan Garman vedblev sit forrige uden viidere at indlade sig i nogen Vedløftig{hed} Protocollation derom, men allene ville lade det ankom/m/e paa Rettens Eragtende.

Pr: Kragh nest at referere sig til sin forrige Paastand og reservation af sin Paaanke paastoed at Madame Garman maatte vorde paaraabt om hun i Sagen vil vidne eller ej, heller har givet noget lovlig Forfald at hun hverken bør eller kand møde.

Pr: Kragh som mærkede at hverken Madame Garman eller Lensmanden Ole Taqvam ikke i Dag efter lovlig Varsel har mødet, saa maatte Comparenten begjere disse 2de Vidner under Lovens Falsmaals Bøder forelagt til neste Ret med viidere Ole Hansen Thune reserveres at paaanke mod disse Vidners Udeblivelse fordie at de har opholdet Tiiden til at faae dette Tings Vidne lovlig fuldført, som han egentlig behøver til en Sag for Høyeste Ret han har ind stevnt og allene bliver opholdet formedelst udfundne Veje at dette Tings Vidne ikke bliver da sluttet.

Derpaa blev af Dom/m/eren

Afskeediget

Lovens 1 – 13 – 2 byder at ingen er pligtig at vidne andenstæds end til sit Værneting som i foregaaende 1 – 2 – 4 bestem/m/es at være der hvor den indstevnte boer og opholder sig, og da Gaarden \Nedre/ Mielde, hvor indstevnte Madame Garman boer, er beliggende i et andet

Tinglaug nemlig Mielde Skibreede, kand i Anledning den fra hendes Siide derom skeede Exception, som i Overeensstem/m/else

1776: 319b

med Lovens 1 – 2 – 24 i rette Tiid er frem sadt, ingen Forelæggelse for hende finde Stæd da hun ej er kaldet til sit rette Værneting, men indstevnte Lensmand Ole Knudsen Taqvam forelægges under Lovens Falsmaal til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde med Provemaal i Sagen.

Pr: Kragh nest at reservere sig Anke over Rettens ergangne Kjendelse og vedblev at de udeblevne Vidner efter lovlig Varsel og det under Falsmaal vil finde sig villige til neste Ret at møde

Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig

Johan Garman æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra forrige Ting og ville fornem/m/e om den indstevnte møder eller ikke

Pr: Kragh mødte for den ind stevnte og anviiste Contra Stevning af 20de den/n/e Maaned til nestk: Som/m/er Ting.

Johan Garman fremleverede et Indlæg af Dags dato tilligemed 2de derudi anførte Adkomster, hvilke sidste han begjerede sig med Rettens Paategning tilbageleveret saa vel som og en Attest fra Fogden Heiberg ang: Ejendom/m/ens Beliggenhed imod de angrændsende Gaarder Jordahl, Eidsvog og Øvre Eide og derefter paatrængede Dom i Sagen.

Pr: Kragh for Ole Brevig refererede sig til sit i Dag i Retten anviiste Contra Stevnemaal under Negtelse af alt derimod striidende og begjerede ellers Sagen udfløttet til nest holdende Som/m/er Ting.

Johan Garman observerede af Paategningen underskrevet af Niels Staman at det er et Indlæg og ingen Contra Stevning.

Pr: Kragh vedblev sit forrige og begjerede allene at hans i Dag anviisede Contra Stevning for Ole Brevigen maatte vorde af Retten paategnet at den er i Retten anviist og ellers begjerede han Sagen udsadt til nest holdende Som/m/er Ting; hvad ellers Sr: Johan Garman haver haft til at udsætte paa den Paategning paa Stevnemaalet af Varsel Mændene, da viiser Stevnemaalet udtrykkelig nok i sig selv at det er et lovligt Stevnemaal og ikke noget Indlæg.

Den af Pr: Kragh frem viiste Contra Stevning blev ham med Paategning tilbageleveret. Liigeleedes blev Citanten tilbageleveret de ved hans Indlæg fremviiste 2de {originale} Adkomster med Rettens Paategning.

I Øvrigt refererede Citanten sig til sit forrige og paastoed Dom.

Eragtet

Efter den ind stevntes Forlangende bevilges Sagens Anstand til neste Ret.

Ole Siursen Mellingen fremviiste i Retten en Pung, hvorudi skal være Elve og en halv Rdlr hans Myndtling Peder Andersen Sætre tilhørende, som han nu inden Retten begjerede at maatte udbydes til Rentes Svarelse imod antagelig Sikkerhed, og da ingen efter Tilbud ville antage sam/m/e blev Pungen af Dom/m/eren forseglet og Comparenten tilbageleveret, efterat deraf var udtaget 24 s for Publicationen

Liigeleedes frem viiste bemelte Ole Siursen Mellingen en Pung hvorudi skal være Penge Tretten Rdlr 3 mrk nogle Skilling derover hans Myndtlinger Rasmus Tormosen og Guroe Tormoes Dotter indre Arne [tilhørende]?, hvilke efter hans Forlangende inden Retten blev udbuden til Laans imod Rentes Svarelse og godt Underpant, og da ingen efter Tilbud ville

antage sam/m/e, blev Pungen af Dom/m/eren forseglet og Comparenten tilbageleveret efterat deraf var udtagen for Publicationen 24 Skilling

1776: 320

Fogden Heiberg imod Ole Bergesen Toschedahlen.

Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Ole Bergesen Toschedahlen af stoere Sandvigen for forøvet Land og Forprang at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette og frem lagde han Stiftets Ordre til Actionen dateret 15de Octobris sidstl:, der er af saadan Indhold.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Ole Sivertsen og Bærent Michael Høgh af stoere Sandvigen eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for ind kaldte Ole Bergesen Toschedahl for hans Boepæl i stoere Sandvigen i hans eget Paahør den 6te Novembris sidstl:

Fogden fremlagde derefter et for Bergens Politie Kam/m/er Ret den 20de Junii d: A: begyndt og den 8de Augusti nestefter sluttet Forhør, som beviiser Søgemaalet, hvilket Forhør han i sin Tiid begjerede Acten vedhæftet og for den/n/e sinde udbad Laug Dag for den ind stevnte til neste Som/m/er Ting

Derpaa blev af Retten

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Bergesen Toschedahlen i stoere Sandvigen gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Mons Steffensen Hundham/m/er imod Johan/n/es Monsen Blindem

Citanten gav tilkjende at Laug Dagen er ham forkom/m/et og ej i rette Tiid besørget forkyndt, hvor fore han begjerede sam/m/e fornyet til neste Ret.

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for indstevnte Johan/n/es Monsen Blindem givne Laug Dag derhen at han til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag

Johan Braag imod Christian Schneider af stoere Sandvigen

Johan Braag loed anmelde med skriftlig Stevning til dette Ting at have ladet ind kalde \Christian Schneider/ for skyldige 1 Rdlr 1 mrk at liide Dom til Betaling i Hoved *Hoved Sag saavelsom den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette efter Stevnemaalets viidere Formeld der er af følgende Indhold.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd at være skeed den 4de denne Maaned i relation til deres Paategning

Citanten loed indstille at den indstevnte maatte lavdages til neste Ting.

hvorefter af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Christian Schneider gives Laug Dag til neste \Sommer/ Ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af *10de Febr: 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 at Almuen maatte tilspørges ang: alle her udi Skibreedet be-

1776: 320b

findende Qverner og Laug Rettens Skjøn maatte indhentes om hvormeget de kand ansættes for udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse, hvor efter blev anmeldt følgende 1. paa Gaarden ytre Brudvig under Matr: No: 1 befindes 2 Qværner som blev ansat hver for 2 s, 2. No: 2 Kirke Brudvig 1 for 2 s, 3. No: 8 Weaa 3 á 2 s 4. No: 10 Qvam/m/e 2 á 2 s, 5. No: 11 Qvadstad 1 for 2 s, 6. No: 12 Fyllingslid 1 for 2 s 7. No: 13 Dahle 4 á 2 s, 8. No: 14 Helle 4 á 2 s, 9. No: 15 Stanghelle 1 for 2 s, *9. No: 16 Fosmarken 2 á 2 s, 10. No: 17 Refskre 1 for 2 s, 11. No: 18 Jebne 1 for 2 s, 12. No: 19 Sæterdahl 2 á 2 s, 13. No: 20 Herfindahl 1 for 2 s, 14. No: 21 Waxdahl 2 á 4 s, 15. Indre Bouge No: 22 er 2 á 2 s, 16. No: 23 ytre Bouge 2 á 2 s, 17. No: 24 Langhelle 3 á 2 s, 18. No: 25 Sandvig 1 for 2 s, 19. No: 26 Stavenæs 1 for 2 s, 20. No: 27 Hane for 2 s, 21. No: 28 Rødberg 1 for 2 s 22. No: 29 Schullestad 1 for 2 s, 23. No: 30 Trengereide 2 á 4 s 24. No: 31 Riisnæs 1 for 4 s, 25. No: 32 Øvre Romsloe 1 for 4 s, 26. No: 33 Indre Sognstad 2 á 2 s 27. No: 34 Ytre Sognstad 2 hvor af den eene paa Monses Brug for 4 s og den anden for 2 s, 28. No: 35 Helleland 2 á 2 s, 29. No: 38 Ytre Taqvam 1 for 4 s, 30. No: 39 Thunestved 2 á 2 s, *41 (31). No: 40 stoere Thuenes 5 á 2 s, 32. No: 41 Lille Thuenes 1 á 2 s, 33. No: 42 Garnes 1 for 2 s, 34. No: 44 Seim 3 á 2 s, 35. No: 45 Indre Arne 2 á 4 s, 36. No: 46 Arnetvedt 2 á 2 s, 37. No: 47 Mieldem 3 á 2 s, 38. No: 48 ytre Arne 5 á 2 s, 39. No: 49 Nedre Qvam/m/e 2 á 2 s, 40. No: 50 Indre Qvam/m/e 1 for 2 s, 41. No: 51 Hougland 1 for 4 s, 42. No: 52 Goupaas 1 for 2 s, *42. No: *52 Breedsteenlie 2 á 4 s, 43. No: 55 Bruraas 2 á 2 s, 44. No: 56 Hetlebache 1 for 2 s 45. No: 57 Blindem 1 for 2 s, 46. No: 58 Hiorteland 2 {for} \á/ 2 s, 47. No: 59 Øvre Selvig 1 for 2 s, 48. No: 60 Nedre Selvig 2 {for} \á/ 2 s, 49. No: 61 Jordahl 3 á 2 s 50. No: 62 Øvre Eide 1 for 2 s, 51. No: 65 Aastved 1 for 2 s, 52. No: 67 Flachtved 2 á 2 s, 53. No: 69 Søre Aas 1 for 2 s, 54. No: 72 Houchedahl 1 for 4 s 55. No: 73 Morvig 3 á 2 s og Tertnes 2 á 2 s, 56. No: 75 Nore Toppe 1 for 2 s, 57. \No: 76/ Melcheraaen 2 á 4 s, 58. No: 78 Hitland 1 for 2 s, 59. No: 79 Bougtved 1 for 2 s, 60. No: 80 Sætre 1 for 2 s 61. No: 82 Tellevig 2 á 2 s, 62. No: 83 ytre Horvig 2 á 2 s, 63. No: 84 Mithorvig 1 for 2 s, 64. No: 85 Indre Horvig 3 á 2 s og Steenestadstøen 1 for 2 s, 65. No: 86 Toft 2 á 2 s, 66. No: 87 Hylche 1 for 2 s, 67. No: 88 Almaas 3 á 2 s, 68. No: 89 Sæterstøl 2 á 2 s *68. No: 90 Houchaas 2 á 2 s, 69. No: 92 Espelie 2 á 2 s, 70. No: 93 Mellingen 2 á 4 s, 71. No: 94 Westerlie 1 for 4 s 72. No: 95 Angeltved 1 for 2 s, 73. No: 96 Bircheland 2 á 2 s, 74. No: 97 Øgaas 2 á 2 s

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg
1. Odels Mandtallet der blev oplæst og uimodsagt
2. Fortegnelsen over det af Hans Kongel: May:t Almuen overladte Undsætnings Korn der ej endnu er betalt af Beløb 509 Rdlr 5 mrk 8 s og forklarede Almuen at endeel deraf ere døde og største Deelen saa aldeeles arme at ingen Betaling af dem kand ventes
3. det stoere Tings Vidne, hvortil blev svaret til 1te, 3de, 4de, 5te, 6te, 7de 8de {9de, 10de} 11te, 12te, 13de og 14 og 15de nej, til 2det Sp: Gaarden Hitland,

1776: 321

som tilforn var den Tyske Kirke beneficeret er nu efter Kongel: Resolution ved Auction bort solgt; til 9de Salhuus er et privilegeret Gjæstgiverstæd og dets Ejer driver ingen anden Handel; til 10de nej men efterfølgende have i Aar som tilforn falholdet drikkende Vahre Anders Olsen Steenestøen Johan Seehuus, Ole Holman og Mons Olsen i stoere Sandvigen, til 16de og 17de qv: joe.

4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiske Voger og Qverner samt Huusmands Pladser og Enge Sletter, hvor til blev svaret at her ej gives Fiske Voger ey heller Huusmands Pladser og Engesletter fleere end de forhen skyldsatte.
5. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Dahle og Sæterdahl, hvortil blev svaret at de intet Paalæg kand taale og at Skatte Bøgerne vil viise at Aftaget dem er godtgjort.
6. Fortegnelsen over den efterstaaende Consumtion, hvorhos blev anmeldet at Mandtallerne ej ere indløbne undtagen fra Hr: Bergendahl og Hr: Arentz, og beløber sam/m/e 34 Rdlr 5 mrk 8 s
7. Fortegnelsen over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløbe for dette Aar 312 Rdlr 3 mrk 7 s, fra forrige Aar 29 Rdlr 2 mrk 11 s og den frievillige Afgift 7 rd 3 mrk 10 s

Dernest blev til Rettens medbetiening for nest kommende Aar 1777 opnævnt følgende nye Mænd: 1. Johannes Gregoriussen Mieldem, 2. Johannes Michelsen ibidm:, 3. Ole Olsen yttre Arne, 4. Anders Albrigtsen Kvamme 5. Johannes Johannesen yttre Arne, 6. Johannes Michelsen Thuenæs, 7. Iver Larsen Thuenæs Tvedt og 8de Ole Sivertsen Heien i Stoere Sandvigen.

Og da ingen efter 3de udraab havde videre ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e slutted og ophævet.

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1776.

Anno 1776 den 25de Novembris *belev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mieldegaard beliggende i Mielde Skibreede og Nordhordlehns Fogderie og betient udj Sornskriveren Hr: Regiments Qvarteermester og Sornskriver Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de 8te eedsorne Laugrettes mænd som ved sidstl: Sommer Ting for dette Skibreede var tilstæde og som tilforn i Protocollen fol: 255 ere anførte. Ved Tinget var nærværende Kongel: Majestets Foged Hr: Christen Heiberg, Bøygde Lensmanden Niels Nielsen Reveim og meenige Tingsøgende Almue.

Dernest blev bekiendtgiort de samme Høy Kongl: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forestaaende Høste Ting for Arne Skibreede 1te Ting Dag er Publiceret.

derefter frem kom fra almuen følgende breve og Documenter.

1. Eet Skifte Brev forrettet paa gaarden Reigstad efter Barbro Ellingsdatter den 25de Junii 1776.

Og da ingen efter paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, udsættes sam/m/e til i Morgen.

Udsettelses Ting for Watzværens Ting Laug

Anno 1776 den 25de Novembr: blev et Udsættelses Ting holden for Watzværens Ting Laug paa Ting stædet Nedre Mielde og Retten betient udj Sornskriverens lovlige Forfald af mig Peder Tafteberg, som hans eedtagne Fuldmægtig tilligemed for anførte for Mielde Skibreede opnævnte 8 Laug rettes Mænd,

og blev da udj Sagen anlagt af Krigs Raad Fleischer imod Erich Siuersen Hiørnevigen afsagt saadan

Kiendelse

Foruden at Sergeant Lind der Sagen første gang falt i Rette paa Compagniets

1776: 321b

Vegne har ladet tilkiendegive at den indstevnte staaer i virkelig No: som Landværen Soldat ved det Wossiske Compagnie der ej er bleven modsagt, i hvilket Tilfælde Sagen henhører under Krigs Rettens Paadømme efter Forordningen af 7de Martii 1749 og Sagsøgeren er aldeeles ubeføyet til dens Paatale, har Sagsøgeren ike i agt taget nogen af de Pligter, der paalegger ham som Actor i Følge de Kongelige Anordninger og Rettergangs Natur, thi hverken er der frem lagt vedbørlig Beviis om det forhen af den indstevnte begangne Lejermaal der er en vigtig Aggraverende Omstændighed, ej heller er corpusdilicti det nu paasigtende Lejermaal i Ægteskab oplyst med Præste Attest, ikke heller hos ham foregaaet nogen Optegnelse over hans Boes Formue som {ved} Forordningen af 6te Xbris 1743 foreskriver, uden hvilken der ingenlunde kand bestemmes ved Dom hvormeeget den paagieldende i yderste Formue bør udreede, men i den Stæd er ikkun giort løselig Paastand over ham at have sin halve Hoved lod forbrudt; der ej har mindste Hiemmel af Loven. Det paaligger derfore Sagsøgeren paa vedbørlig lovlig Maade at gaae frem førinden denne Sag til Doms kand blive at befordre.

Hvorefter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Dagen nestefter den 26de Novembris vedvarede Høste Tinget for Mielde Skibreedes Almue i overværelse af foran førte Laug Rett og frem kom da til Publication følgende:

2. Een Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Hagerup til Arve Thorsen paa 1 Pund 3 M/ark S: 9 K: Malt og 1/8 Hud i gaarden Nordre Reigstad, dateret 9de Maii 1776. uden Revers og blev af Lejlendingen fra Jorddrotten leveret 10 s til Manufactur Huuset i Bergen

3. Een Ditto udgiven af Sogne Præsten til Ous Hr: Giert Geelmeyden til Ole Michelsen paa 12 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Gierstad, dateret 23de Junii 1776 med Revers og blev af Lejlendingen for Jorddrotten til Manufactur Huuset i Bergen leveret 8 s.

4. Een Ditto af Ditto til Mons Johannesen paa ½ Løb S: og ½ t:de Malt i gaarden Heggebøe med Revers, dateret 14de Septbr: 1776 og blev fra Jorddrotten leveret 8 s til M: Huset i Bergen.

5. Een Ditto udgiven af Ole Johannesen Helleland til Johannes Fabiansen paa 18 M/ark S: og 12 K: M: i gaarden Sundland No: 62. dateret 25de Novbr: 1776 med Revers og Vilkaar at Lejlendingen svarer aarlig til Ole Johannesen Helleland \og Kone/ 1 t:de Korn, som først skal begynde naar en af dem ved Døden afgaaer og derfor betalt i Bygsel 16 rd

6. Een Ditto udgiven af Niels Jonsen Heldahl til Ole Andersen paa ½ Løb Smør Skatte skyld i gaarden Nore Reveim, dateret 6te Junii 1776 med Revers!

7. Een Ditto udgiven af Mons Michelsen Wiig som Laugværge for Ingeborg Olsdotter Reveim med fleere til Ole Andersen paa 9 ¾ M/ark S: og 4 4/5 Kande Malt Landskylds Leje i gaarden Nore Reveim, dateret 6te Junii 1776 med Revers.

8. Eet Skiøde udgiven af Hr: Christopher Garman for Hr: Schanche til Niels Olsen Blom paa 1 pd: 12 M/ark S: og 2 Mehler Malt i gaarden Blom for 168 rd 4 mrk, dateret 25de Novemb: 1776

9. Eet Ditto udgiven af Ditto for Ditto til Mons Helgesen paa 18 M/ark S: og 1 Mehle Malt i gaarden Blom for 85 rd 2 mrk, dateret 25de Novembr: 1776.

10. Een Obligation udgiven af Mons Helgesen Blom til Johan/n/es Monsen Thuenæs paa Capital 83 rd og 4 pros:to med 1te prioritets Pant i forestaaende andpart i gaarden Blom, dateret 25de Novbr: 1776.

11. Eet {Ditto} \Skiøde/ udgiven af Niels Olsen Blom til Niels Carlsen Wichne paa 1 pd 10 ¼ M/ark Smør i gaarden Wichne for 51 rd 3 mrk 12 s, dateret 25de Novbr: 1776.

12. Eet Ditto udgiven af Thomas Larsen Aasseim til Sønnen Lars Thomassen paa 1 pd 12 M/ark Smør i gaarden Aasseim for 130 rd, dateret 25de Novbr: 1776

1776: 322

13. Eet Skiøde udgiven af Aschild Larsen Hannesdahl til Johannes Olsen paa 12 M/ark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Hannesdahl for 30 rd, dateret 25de Novembr: 1776.

14. Een Obligation udgiven af Ole Olsen Rivenæs til Faderen Ole Olsen Ascheland paa Capital 50 rd og 2den prioritets Pant i ½ Løb Smør og 1 Faars Leje i gaarden Rivenæs dateret 25de Novbr: 1776.

15. Een Odels Lysning udgiven af Michel Jonsen Rønhofde paa Mons Iversen Loftaases Vegne til ½ Løb Smør og 1 Mehle Malt i gaarden Loftaas, dateret 25de 9br: 1776

16. Eet Skiøde udgiven af Johannes Johannesen Niaastad til Mons Erichsen paa 18 M/ark Smør og 9 Kander Malt i gaarden Niaastad for 62 rd 1 mrk 8 s dat: 25de Novbr: 1776

17. Een Contract imellem Mons Erichsen Niaastad og Johannes Johannesen ibidm: hvorved den sidste tillades at bruge sin paaboende part i gaarden Niaastad saa længe han lever, uden derfra at blive uddreven af Mons Erichsen som Odelsmand dateret 26de Novembr: 1776.

18. Een Freed Lysning udstæd af Hr: Fogden Heiberg for Opsidderne paa gaarden Watle hvorved fredlyses gaarden Watles Bøe, Ager og Udsletter. dateret 26de Novbr: 1776.

Nye Sag

Hr: Foged Heiberg imod Johannes Andersen Gierstad

Hr: Fogden Heiberg tilkiendegav at have med Mundtlig Varsel til dette Ting ladet indkalde Johannes Andersen Gierstad for Overfald og Slagsmaal i Drukenskab paa Ole Iversen Hartvedt og Skole Holderen Niels Olsen Mæhle den 19de Søndag efter Trinitates sidstl:, derom at anhøre Vidnerne Ole Michelsen Kleppe, Johannes Johannesen Gierstad, Mons Erichsen Niaastad, Johannes Einersen Rongved og Jon Bastesen ibidm: samt Anders Johannesen Solberg som tillige under Lovens Falsmaal ere indkaldte at aflægge deres Eedelige Vidnesbyrd til et lovskiket Tingsvidnes erholdelse, \{og derom ….}/

Den indstevnte Johannes Andersen Gierstad mødte ike efter paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Ingebrigt Aadsen og Siuer Johannesen Reveim {af} eedelig afhiemlede Varselen at være skeed i den indstevntes eeget paahør og Boepæl i gaaer 14 Dage siden den 10de Novembris

De samtlige indstevnte Vidner mødte og vedtoge lovlig Varsel. derefter \blev/ fremstilt som

1te Vidne Ole Michelsen Kleppe der efter formaning til Sandheds udsigelse Aflagde eed og forklarede paa følgende Qvæstioner: 1. Om han ike sidstl: den 19de Søndag efter Trenitates var ved Gierstad Kirke. 2do Om han ike da samme Tiid saae at Johannes Andersen Gierstad overfaldt og slog Ole Iversen Hartvedt og Niels Olsen Mæhle og hvorleedes dette Slags Maal tildrog sig. 3de om ikke bemelte Johannes Gierstad var *megget Druken og beskienket samt larmede bante og Skielte. 4de Om ikke saadant passerede før, under og efter Prædiken \neml: at han larmede og Bandte./ Vidnet svarede til 1te qvt: joe, til 2den qvt: Vidnet saae at den indstevnte slog Ole Iversen Hartvet med knytted næve i Ansigtet 2de gange, men saae ike at han slog Niels Olsen Mæhle, og ved Vidnet ike hvor af denne Slagsmaal rejste sig da han ej hørte at Ole Hartvet talte til den

indstevnte andet end at han skulde være stille og fare sagte ad, og forklarede Vidnet fremdeeles at Ole Hartvedt blødede meget stærk efter de 2de slag han havde faaet, og Hovnede meeget i Ansigtet derefter.

Fogden herunder begiærede Vidnet Tilspurgt om dette Slagsmaal skeede paa Aaben Mark eller i eget Huus. Vidnet svarede {af} at han slog ham {første} \anden/ gang ude paa Marken og {anden} \første/ gang i Johannes Olsen Gierstads Enkes Huus og dette skeede før Prædiken.

Til 3de qvt: svarede Vidnet At han ike var saa meeget Druken, som han bante {og} Skieldte og larmede meeget til. til 4de qvt: joe før Prædiken, men under og efter hørte Vidnet ham ike.

og da Actor ej havde Vidnet Videre at tilspørge blev han dimitteret og fremstoed derefter

1776: 322b

2det Vidne Johannes Johannesen Gierstad der aflagde Eed og forklarede til 1te qvt: joe, til 2den qvt: som 1te Vidne med dette tilføyende at Johannes Gierstad løfte Haanden imod Niels Mæhle i Vred Hue. Til den fremsadte Sub Qvt: som 1te Vidne har forklaret, hvorunder Vidnet tillige Forklarede at Ole Hartvedt blødede meget og Huden var afreven hans Næse paa begge Sidder. til 3de qvt: han var meeget Beskienket og Bante, Skielte og larmede meeget. til 4de qvt: som 1te Vidne i et og alt har forklaret.

{Actor} Actor begiærede dette Vidne for det 5te tilspurgt, om Vidnet ike saae at Skoleholderen Niels Mæhle kom fra Kierken {….} op til Johannes Olsens Enkes Huus og vilde faae den indstevnte med fleere at forføye sig i Kirken. 6te om ike Johannes Andersen Gierstad da overskieldede Skoeleholderen og rev ham i Haaret samt støtte ham til Marken. til 5te qvt: svarede Vidnet joe som omspurgt. til 6te qvt: svarede Vidnet joe som omspurgt og sagde Johannes til Skoelholderen Dievelen søke i Dig Mæhlerul og saae han at Johannes Gierstad mange gange rev Skoleholderen i Haaret og slængte ham til Marken og bad Skoeleholderen mange gange at Johannes skulde holde freed og lade ham blive, men det hialp ike da han dog \blev ved .../ løb efter ham paa Vejen til Kirken; og Erindrede Vidnet tillige at Johannes Gierstad Spente Skoeleholderen imedens de stoed paa Marken

og da ingen havde Vidnet Videre at tilspørge blev han dimitteret og fremsted

3de Vidne Mons Erichsen Niaastad der efter formaning til Sandheds udsigende aflagde eed og hvorefter Fogden begiærede at dette Vidne maatte giøre en Historisk Forklaring over Johannes Andersen Gierstads Slagsmaale og øvrige Forhold ved Gierstad Kirke den 19de Søndag efter Trinit: sidstl: Derefter forklarede Vidnet at han den omspurgte Søndag var ved Gierstad Kirke og der saae indstevnte Johannes Gierstad at løbe efter Skoeleholderen Niels Mæhle paa Vejen til Kirken \før Prædiken/, men saae ike at han slog Ole Hartvet; fremdeeles forklarede Vidnet at Johannes Gierstad paa den Tiid var meeget Druken og larmede stærk med Banden og Skielden og saae han tillige at Johannes Gierstad efter Prædiken vilde i færd med Skoeleholderen igien *med (men) blev derudj forhindret af andre.

og da Actor ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret og fremstoed

4de Vidne Johannes Einersen Rongved der aflagde Eed og forklarede at han sidstleeden 19de Søndag efter Trinitates var ved Gierstad Kirke og der efter Prædiken saae Johannes Andersen Gierstad med Knytted Næve \paa Kirke gaarden/ trude at ville slaae Skoeleholderen Niels Mæhle men kunde ike naae ham da han blev forhindret af 2de Mænd som holdte ham, men saae ike at den indstevnte slog Ole Hartvedt. Han forklarede fremdeeles at Johannes Gierstad ike var saameeget Druken paa den Tiid eller giorde saa stor allarm da han imedens de andre vare i Kirken havde for det meste udsovet Rusen.

Og da Vidnet ej vidste meere til Oplysning i denne Sag blev han Dimitteret. og fremstoed

5te Vidne Jon Bastesen Rongved der efter formaning til Sandheds udsigende Aflagde eed og forklarede i et og alt liige overeensstemmende med nest forestaaende 4de Vidne.
og derefter blev han Dimitteret da han ej veed meere om denne Sag. hvorefter fremstoed
6te Vidne Anders Johannesen Solberg der efter formaning til Sandheds udsigende aflagde Eed og giorde følgende forklaring at han sidstl: 19de Søndag efter Trenitates var ved Gierstad Kirke og der efter Prædiken, da indstevnte Johannes Andersen Gierstad vilde gaae fra sit Hiem \til Præsthun/ fulgte Vidnet ham tilligemed hans Verfader, og da de vare kommen paa Kirke Gaarden, hvor Vejen gaaer til Præsthun, Trude Johannes Gierstad Skoeleholderen Niels Mæhle med Knytted Næve og sagde Diævelen søke i Dig Mæhleruld og Mocheruld, men han kunde ike slippe fra dem da de holdte ham. Vidnet forklarede ellers at han ej saae at den indstevnte slog Ole Hartvedt og var Johannes Gierstad ej paa

1776: 323

den Tiid saa meeget beskienket.
og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning i denne Sag blev han Dimitteret.
Actor begiærede Laug Dag for den indstevnte Johannes Andersen Gierstad til nestkom/m/ende Sommer Ting

Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Johannes Andersen Gierstad gives Laug Dag til nestkommende Sommer Ting at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag
Hr: Foged Heiberg imod Anders Johan/n/esen Solberg og Tormoe Isachs: Mæhle
Hr: Fogden Heiberg anmeldte med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Johannesen Solberg og Tormoe Isachsen Mæhle for forøved Slagsmaal med hind anden paa Gaarden Gierstad den 19de Søndag efter Trinitates sidstl: derom Vidner at Anhøre og Dom at liide til undgieldelse og denne Rettergangs Omkostninger at erstatte, til Vidner er under Lovens Falsmaal indkaldet Johannes Einersen og Jon Bastesen Rongved.
indstevnte Parter og Vidner mødte og Vedtoge Lovlig Varsel. derefter blev fremstillet som {første V}
1te Vidne Johannes Einersen Rongved der efter formaning til Sandheds udsigelse aflagde Eed og forklarede at da han sidstl: 19de Søndag efter Trenitates var ved Gierstad Kirke, hørte han, efter at Præsten var Hiemrejst, at Anders Johannesen Solberg skielte Tormoe Mæhle for en Optrækker og bedrager, og derefter saae han at Anders Solberg stoed med een Hæste Bedsel den han surrede omkring Haanden og dermed Trude Tormoe Mæhle, hvorpaa de Greb hverandre i Fagn og kom paa Knæe til Jorden og Bed da Anders Solberg Tormoe i 3de Fingere saa de Bløde, derefter sloge de hverandre med Knytted Næve i Ansigtet og anden stæds paa Kroppen saa de Blødde begge, dog Anders mest da Huden paa Kinderne var ham paa adskillige Stæder afreven, ellers kunde ike Vidnet see at de paa den Tiid vare meeget *bekienked (beskienked).
og da ingen havde Vidnet videre at Tilspørge blev han Dimitteret og fremstoed
2det Vidne Jon Bastesen Rongved der efter at være formaned til Sandhed udsigende aflagde Eed og forklarede i et og alt som nest forrige Vidne.
og da ingen havde Vidnet viidere at Tilspørge blev han Dimitteret.
Hr: Fogden Heiberg efter de passerede Beviisligheder sluttede Sagen til Doms med Paastand at de indstevnte Anders Johannesen Solberg og Tormoe Isachsen Mæhle for deres forøvede Slagsmaal paa een Hellig Dag vorder tilfunden 1. hver at udreede Slagsmaals Bøder med 3de 6 Lod Sølv eller 9 rd og for det 2det Helligdags brøde hver med 3de 3 Lod Sølv eller 1 rd 3 mrk samt Anders Johannesen Solberg for at have Bidt Tormoe Mæhle

desuden derfor at Bøde aparte Slagsmaals Bøder 9 rd i anologie med Lovens 6te Bogs 7de Cap: 14 art: og en for begge at erstatte Søgemaalets Omkostninger med 3 rd.
De *indstevnt som var nærværende og anhørte den over dem giorde Paastand {og} tilkiendegav at det af dem forøvede Slagsmaal allene af Begyndelsen var Spøg og at Anders af uforsigtighed og Vandvare beed Tormoe i Fingrene, hvilket og Tormoe nu inden Retten tilstoed og altsaa forventede \og indstillede de/ at samme maatte komme under betragtning ved Dom.
Sagen optages til Doms afsiigelse ved et Udsættelses Ting for dette Skibreede paa Tingstædet Møllendahl den 16de Decembris førstkommende.

Hr: Fogden Heiberg begiærede i anleedning af den Kongel: Resolution af 10de Febr: 1770 og det Kongl: Kamer Colegii Decision af 27de 8br: 1775 at almuen maatte tilspørges ang: alle her udj Skibreedet befindende Qverner og Laugrettens Skiøn maatte indhentes

1776: 323b

om hvormeeget de kand ansættes for udj aarlig Skatt og Afgift til Hans Kongl: Majestets Casse, hvorefter blev anmeldt følgende 1. paa gaarden Rønhofde No: 1 befinde 2de á 2 s, 2. No: 2 Eide 1 for 2 s, No: 3 Wallestrand 1 for 6 s, No: 6 Nore Reigstad 3 á 2 s, No: 10 Daltveit 2 á 2 s, No: 11 Loftaas 1 for 4 s, No: 12 Røscheland 2de á 2 s, No: 13 Burcheland 1 for 2 s, No: 14 Smaaland 2 á 2 s, No: 15 Halleland 1 for 2 s No: 16 Houge 2 á 2 s, No: 17 Kleveland 2 á 2 s, No: 18 Wefletvedt 2 á 2 s, No: 19 og 20 Søre og Nore Wefle 3 á 2 s, No: 25 Nore Reveim 2 á 4 s No: 26 Søre Reveim 2 for 6 s, No: 27 Schiestad 1 for 2 s, No: 28 og 29 Søre og Nore Solberg 2 á 2 s, No: 30 Anthun 1 for 2 s, No: 32 og 33, Nore og Søre Kleppe 1 for 2 s No: 34 Niaastad 2 á 2 s, No: 35 Hagenæs 1 for 2 s No: 38 Biercheland 1 for 2 s, No: 40 Gierstad 2 á 4 s, No: 41 Præsthun 1 for 2 s No: \42/ Hartvedt 2 á 2 s No: 43 Lit Thun 1 for 2 s, No: 44 Schierping 2 á 2 s, No: 45 Weeaae 3 á 2 s, No: 46 Tvetteraas 2 á 2 s, No: 47 Teigland 1 for 2 s, No: 49 Mæhle 3 á 2 s, No: 50 Espevold 2 á 2 s, No: 51 Rongvær 3 á 2 s, No: 52 Koppen ingen, No: 53 Hannesdahl 2 á 2 s, No: 54 Rødland 2 á 2 s, No: 56 Nore Weseter 2 á 2 s, No: 57 Søre Weseter 2 á 2 s, No: 58 Øfste Mielde 4 á 2 s, No: 59 Mit Mielde 2 á 2 s, No: 60 Nedre Mielde 2 á 4 s, No: 61 Hougberg 2 á 2 s, No: 63 og 64 Nore og Søre Ascheland 4 á 2 s, No: 65 Nore og Søre Watle 3 á 2 s, No: 66 Rivenæs ingen No: 67 Aasseim 2 á 2 s, No: 68 Wichne 2 á 2 s, No: 69 Hvidsteen 2 á 2 s, N: 70 Hundhamer 1 for 2 s, No: 71 Blom 2 á 2 s, No: 72 Havre 3de á 2 s, No: 73 Wemmelvig 1 for 2 s, No: 74 Stokke 1 á 2 s, No: 75 Schafthun 2 á 2 s, No: 77 yttre Brudvig 2 á 2 s.

Derefter blev af Hr: Foged Heiberg til sit Regnskabs belæg fremlagt følgende Documenter.
1. Odels Mandtallet der blev oplæst og uimodsagt.
2. Fortegnelse over det af Hans Kongl: Majestet Almuen overladte Undsættnings Korn der ej endnu er betalt av Beløb 288 rd 1 mrk 12 s og forklarede Almuen at eendeel deraf ere Døde og største deelen deraf saa yderlig fattige at ingen betaling hos dem kan ventes.
3. det stoere Tings Vidne hvortil blev svaret til 1te, 2den 3de, 4de, 5te, 6te 7de, 8de, 10de, 11te, 14de og 15de Nej, til 16de og 17de joe, til 9de Hougsvigen her i Skibreedet er et til Rejsendes fornødenhed Previligeret Giestgiverie og befatter Harbitz sig ej med anden Næring end det til Giestgiveriet fornødne og til 12te og 13de forbeholdt Sorenskriveren ved Aarets udgang at give den fornødne Oplysning.
4. det lille Tingsvidne bestaaende af 2de Qvæst: hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige Aar.
5. Fortegnelse over den efterstaaende Consumtion som beløber 12 rd 4 mrk,

6. Fortegnelse over de henstaaende og ubetalte Kongelige Skatter, hvoraf de ordinaire for dette Aar beløber 184 rd 1 mrk 9 s for forrige Aaringer 16 rd 3 mrk 12 s og den frie villige Afgift 3 rd 5 mrk 8 s samt Procento Skatt 8 rd 4 mrk 13 s

7. Een Specification over Sornskriverens Ting *Rejer (Rejser) her i Fogderiet frem og tilbage, der tilsam/m/en udgiør 41 Miile frem og tilbage.

Derefter blev til Rettens medbetiening for nest anstundende Aar 1777 opnævnt følgende nye Mænd 1. Arve Toresen Reigstad, 2. Michel Olsen Borge, 3. Siuer Olsen Borge, 4. Mons Johannesen Heggebøe, 5te Johannes Dagesen Oudestad, 6. Henrich Svendsen Windaas 7. Johannes Siuersen Nore Wefle og 8. Jens Hansen Mæhle.

Og da ingen havde viidere ved Sage Tinget at udrette, efter Paaraab, blev samme slutted og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede 1776

Aar 1776 den 16de Decembris blev et Extra Ting holdet paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd for Schiolds Skibreede, som her foran f: 243 ere anførte undtagen *undtagen at i Stæden No: 5 afdøde

1776: 324

Lars Gim/m/eland sad Jens Jensen Kronstad.

Fogden Heiberg anmeldte med skriftlig Stevning af 4de nestl: M: til dette Extra Ting at have indkaldet Niels Nielsen Titlestad og Hustrue Anne Michels Datter, Niels Pedersen Titlestad og de fleere som i Stevnemaalet ere benævnte til Doms Lidelse for grov og strafværdig Opførsel under den hos dem foranstaltede Udpantning for Bøder for Forsøm/m/else paa Vej Arbejde derom at anhøre de i Stevningen benævnte Vidner og Beviisligheder og liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og at erstatte denne Rettergangs Omkostning alt efter Stevningens nærmere Formeld som han i Rette lagde og er saa lydende. Dernest producerede Actor Stiftets Ordre til Action af dato 24de Septbr: sidstl: af saadan Indhold og derefter fremlagde han det udi høybemeldte Ordre paaberaabte Forhør med øvrige Bielag fra Lit: A: til G: incl: {hvilke} hvoraf han af Bielaget Lit: G: allene begjerede Acten tilført det indcirclede som allene er denne Sag vedkom/m/ende, hvilke her i Acten indtages af følgende Indhold.

Alle de indstevnte saavel paagjeldende som Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen Niels Nielsen Titlestad og Hustrue og Berthe Magnes Datter Soleimsvigen hvis Mand Jens Soleimsvigen anmeldte hendes Forfald og gav tilkjende paa hendes Vegne at ville tage til Gjenmele og {La} Lars Olstad mødte tillige for Christian Junghans; de brugte Kaldsmænd Niels Halvorsen og Ole Andersen Øfsthun afhjemlede under Eed Stevnemaalets Forkyndelse for Niels Nielsen *Giellestad og Hustrue Anne Michels Datter efter deres Paategning paa Stevnemaalet.

Actor begjerede at de indstevnte Vidner maatte fremkaldes og for den/n/em forelæses deres ved Forhøret gjorde Forklaring og tilspørges om de ikke sam/m/e deres Forklaring under Eed vedstaaer.

Derpaa fremkom

1te Vidne Anders Iversen Soleim der aflagde Eed og vedblev i et og alt den af ham i det fremlagde Forhør af 12te Septbr: d: A: gjorde Forklaring der tydelig var ham forelæst p:

12, 13, 14, 18, 19 21 og 22 og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge og Vidnet ej vidste viidere at forklare til Oplysning blev han fra Retten afskeediget.

Imedens at dette Vidne blev afhørt kom Niels Nielsen Titlestad og Hustrue Anne Michels Datter tilstæde og vedtoege at være lovlige varslede.

derpaa fremstoed

2det Vidne Ole Andersen Nore Eide, der aflagde Eed, og vedblev den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring p: 12, 13 og 14, der blev ham forelæst dog med den Forskjel at han ikke saae at Olstad var blodig og derpaa blev afskeediget.

3die Vidne Rasmus Endresen Grønnevigen aflagde Eed og vedblev den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring p: 16 og 17; der blev ham forelæst med det Tilføyende at Jens Solemsvigen tilligemed hans Hustrue Berthe Magnes Datter sagde til Lensmanden og medhavende Udpantningsmænd da de vare der at udpante for Forsøm/m/else paa Vej Arbejdet at det var ikkun Fjas de fare med og saaledes gjorde de med Extra Skatten, men de bleve Mænd deraf.

Actor fremlagde den af Lensmanden den 5te Julii 1776 holdte Udpantnings Forretning for Forsøm/m/else paa Vej Arbejdet, der er af saadan Indhold

Vidnet blev forelæst {…} den/n/e Forretnings Indhold som han tilstoed saaledes rigtig at være anført, men kand ikke nu erindre

1776: 324b

at Jens Soleimsvigen eller hans Hustrue sagde de derudi anførte Ord at dersom de ikke vare saamange skulle de vel see hvad de kunde gjøre.

Jens Solemsvigen forestillede at han under den/n/e Udpantnings Forretning havde andraget at han ikkun var Forpagter paa den/n/e ringe Plads og en Tjener af Ejeren og derfore formeente han at Ejeren eller Husbonden burde besørge Vej Arbejdet og ikke han hvorom han begjerede Vidnets Forklaring indhentet; hvortil Vidnet svarede joe dette sagde han med det Tilføyende at han ej i Contract med Ejeren havde forbundet sig til at forrette Vej Arbejde.

derefter blev Vidnet fra Retten afskeediget og fremstillet

4de Vidne Ole Nielsen Bakken, der aflagde Eed og vedblev den af ham i Forhøret gjorde Forklaring der blev ham forelæst, dernest tilstoed han og hvad der er anført i den fremlagde og oplæste Udpantnings Forretning paa det nær at han nu ej kand erindre at Jens Soleimsvigen nævnede noget om Extra Skatten, men han neml: Jens sagde hvad kand een gjøre i mod saamange i Stæden for det i Udpantnings Forretningen anførte at dersom de ikke vare saamange skulle de see hvad han kunde gjøre. I Henseende Jens Soleimsvigens Andragende under Udpantningen forklarede dette Vidne eensstem/m/ig med nest forrige.

5te Vidne Mons Thorsen Solemslien aflagde Eed og vedblev den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring p: 17, 18, 19, 20, 21 og 22 der blev ham forelæst og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare *bev (blev) han fra Retten afskeediget.

Paagjeldende Niels Nielsen Titlestad blev forelæst den af ham i Forhøret af 12te Septbr: d: a: gjorde Forklaring p: 10, 11, \14/ og 18, som han vedblev og tilstoed.

Ligeledes vedblev og paagjeldende Niels Pedersen Titlestad den af ham i bemelte Forhør p: 11 og 12 \og 15/ gjorde Forklaring der blev ham forelæst.

Ligesaa vedblev og paagjeldende Niels Svendsen Lund den af ham i bemelte Forhør p: 17 gjorde Forklaring.

\Dernest/ {Endelig} blev og paagjeldende Jens Andersen Solemsvigen forelæst den af ham i Forhøret p: 15 og 16 gjorde Forklaring, som han vedblev og tilstoed

Endelig vedblev og Christopher Larsen Giellestad den af ham i Forhøret af 16de Septbr: d: A: p: 20, 22, 23 og 25 gjorde Forklaring der i Retten blev ham forelæst.

Niels Pedersen Titlestad anmeldte med mundtlig Varsel til dette Extra Ting at have contra stevnet Sr: Lars Olstad for at have brugt hans Hæst længere \Vej/ end den var lejet at liide Dom og anhøre Vidnerne Michel Olsen Schiold og Mons Olsen sam/m/estæds samt sin egen Søn Peder Nielsen Titlestad, Hans Hendrich Eliasen Titlestad, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal at aflægge herom saavelsom om at contrastevnte Lars Olstad har slaget Contra Citantens Søn Peder Nielsen ved sam/m/e Lejlighed, hvorfore bemelte Olstad tillige er contrastevnet

1776: 325

til Doms Lidelse.
contrastevnte Lars Olstad mødte og vedtoeg Varsel.
Fogden Heiberg forestillede at det Søgemaal som Niels Pedersen Titlestad efter Contra Stevning har imod Sr: Olstad er denne i mod ham anlagde Justitz Sag aldeeles uvedkommende, og hvorfore Niels Pedersen ved det almindelige Ting bør søge og tiltale ham uden at blande et saa uvedkom/m/ende Søgemaal i denne for en Extra Ret af Fogden paa Justitiens Vegne {anlagde} og ikke af Olstad anlagde Sag, hvor fore han paastoed Contra Stevningen afviist saameget meere da han som Actor ingen Varsel dertil har faaet.
Contra Citanten Niels Pedersen gav tilkjende at Actor Fogden Heiberg ingen Varsel til dette Søgemaal haver erholdet og i Øvrigt forventede at de mødende Vidner maatte vorde afhørte.
hvorpaa af Dommeren blev

Eragtet

Foruden at den Contra Citanten af Olstad \formeentlig/ tilføyede Fornærmelse er dette Søgemaal uvedkommende saa er ej heller Actor i denne Sag dertil lovligen bleven kaldet og derfore bliver denne Contra Stevning i Anledning den derimod fra actors Siide skeede Exception i Overeensstem/m/else med Lovens 1 – 4 – 2 afviist og kand ingen Fremgang nyde, men i Øvrigt bliver hans Ret ham forbeholden til {Tiid} vedkom/m/ende Tiid og Stæd.

Actor begjerede Sagen udsadt paa nogle Uger for at frem kom/m/e med sin skriftlige Deduction til Doms Slutning; til hvilken Ende han udbad sig Udtoeg af det passerede.
Ingen af de indstevnte havde noget at tilføre og derpaa blev af Retten

Afskeediget

Efter Actors Begjering bevilges Sagen udsadt til Torsdagen den 16de Januarii førstk: atter her paa Stædet at behandles til hvilken Tiid alle vedkom/m/ende haver at møde hvilken Kjendelse i alle de tilkaldtes Paahør blev oplæst.

[Udsættelses Ting for Mielde Skibreede 1776]

Samme Dag Stæd (16. desember) blev et Udsættelses Ting holden for Mielde Skibreede og Retten betjent af Sorenskriveren med foranførte Laug Ret af Schiolds Skibreede hvor de udi Sagen anlagt af Kongens Foged imod Anders Johan/n/esen Soelberg og Tormoe Isachsen Mæle blev afsagt saadan

Dom

De afhørte 2 Vidner forklare eensstem/m/ig at den 19de Søndag efter Trinitatis dette \Aar/ har Anders Soelberg ved Gierstad Kirke efter at Guds Tjenesten var til Ende skjeldet Tormoe Mæle for en Optrækker og Bedrager, hvorpaa de kom i Slagsmaal sam/m/en og sloege hinanden Næve Pust hvorefter de begge vare blodige og den første beed tillige den sidste over Fingrene; At dette saaledes som de paagjeldende her under Sagen foregive skulle

være blot Spøg har derimod ingen Rimelighed da Anledningen af Skjeldsord saavelsom Virkningen i de blodige Slag vidner om ganske alvorligt og vreed Hue.
Thi tilpligtes bemelte Anders Johannesen Soelberg for Næve Pust og Bid at udreede dobbelte Slagsmaals Bøder Atten Rdlr og for Hellig Brøde 1 ½ Rdlr og Tormoe Isachsen Mæle Tie Rdlr 3 mrk samt een for begge at oprette Søgemaalets Bekostning med Toe Rdlr 4 mrk. At fuldbyrdes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd

1776
- - - - - - - - - -
1777

Del F av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

1777: 325b

Extra Ting for Schiolds Skibreede 1777.

Aar 1777 den 16de Januarii blev en Extra Ret holden for Schiolds Skibreede paa Tingstædet Møllendahl efter Udsættelse fra 16de sidstl: Maaned og betjent af Sorenskriveren med de for indeværende Aar tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 299 er anført, hvilke alle fremviiste Beviis fra Laugmanden om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd.
Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Gran æske Sagen i Rette og fremleverede et skriftlig Indlæg og Deduction i Sagen af Dags dato som i Retten blev oplæst og er med derhos fulgte Bielag saa lydende. Comparenten anviiste in originali en Skrivelse fra Stiftamtmand Pettersen til Fogden Heiberg dateret 17de Januarii 1770 indeholdende Com/m/unication fra Stadtholder Benzon {af} \under/ 6te sam/m/e Maaned af 2de Rescripter fra det Kongel: Danske Cancillie dateret 3de Septembris 1768 og 23de Decembris 1769, \Vej Væsenet vedkom/m/ende/ der ved 1770 Aars Som/m/er Tinge allevegne var publiceret her i Fogderiet efter Sorenskriverens Paategning, hvilket Rescript af Dom/m/eren blev confronteret med det derudaf i Indlægget inddragne som dermed befandtes ganske overeensstem/m/ende, hvorefter det med Anviisnings Paategning blev Comparenten tilbageleveret
Christopher Larsen Giellestad og Jens Andersen Soleimsvigen {beklag} mødte og beklagede at de som eenfoldige Folk og ukyndige i Lov og Ret ej kunde fremføre det fornødne til deres Forsvar og ej vare formuende nok til at kunde bekoste samme hvorfore de hos høy Øvrighed ville anholde om at en lovkyndig Mand maatte anbefales til Forsvar for dem i denne i mod dem anbefalede Sag paa det at de ikke i Mangel deraf formedelst deres Eenfoldighed uskyldig skulle liide for haard Straf og til den Ende begjerede de Sagens Anstand paa 1 Maaned at det behøvende til deres Forsvar kand tilvejebringes.
Gran paa Fogden Heibergs Vegne gav til kjende at endskjønt Fogden efter Sagens Beskaffenhed ej havde holdt det nødvendigt at ansøge Defensor beskikket for de saggivne ville han dog i Anledning af de indstevntes Begjering andrage det for Stiftets høye Øvrighed og i den Henseende indstillede den af de indstevnte forlangte Sagens Anstand.
Derpaa blev af Dommeren

Forafskeediget

Efter Parternes Forlangende bevilges Sagens Anstand til Løverdagen den 15de Februarii førstk: fremdeeles for en Extra Ret at behandles, til hvilken Tiid alle vedkommende haver at møde.

[Extra Ting for Schiolds Skibreede 1777]

Aar 1777 den 15de Februarii blev Extra Retten atter sadt paa Tingstædet Møllendahl og betjent af Sorenskriveren med sam/m/e Laug Ret.

Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette imod de for Forbrydelse ved Udpantningen for forsømt Vejarbejde indstevnte og ville anhøre hvad

1777: 326

Defensor til deres Forsvar havde at siige.

Procurator Randulff mødte og fremlagde Stiftets Ordre af 28de passato, hvorefter han er befalet til Defensor i denne Sag, i Følge af hvilket han producerede Indlæg af Dags dato og dermed under alle vedbørlige Reservationer og viidere Tilsvar i fornøden Tilfælde Submitterede Sagen Dom. Bemelte Stiftets Ordre og det af Defensor indgivne Indlæg blev i Retten oplæst og er af saadan Indhold

Hr: Lieutenant Thodahl af det 2det Bergenhuusiske Reg:t indfandt sig for Retten og tilkjendegav at Reg:tet af Rygte havde erfaret at Soldat Christopher Larsen Schage og Jens Andersen Soleimsvig vare som paagjeldende indkaldet at møde for dette Extra Ting, mens som Reg:tet var aldeeles uvidende saavel om de imod Soldaterne førte Beskyldninger, som om alt hvad hidindtil i Sagen imod dennem var afhandlet, efterdie ingen af deres foresatte Officierer dertil er bleven indvarslet saa protesterede Comparenten paa Hr: General Major v: Schachts Ordre imod alt hvad viidere herudi Soldaterne til Nachdeel maatte foretages inden Reg:tet om Sagens Beskaffenhed bliver underrettet og til Soldaternes Forsvar kand tage de behørige messures, hvortil man saameget meere finder sig beføyet som Forordningen af 7de Martii 1749 i den 3de Post tydelig bestem/m/er det eeneste Tilfælde da Officierernes Indvarsling ikke behøves, som her ikke kand finde Stæd.

Actor begjærede tilført til Besvarelse paa Defensors Sr: Randulffs Indlæg at Forhøret og Acten tilfulde oplyser at alle de ind stevnte rigtig nok have begaaet de Forbrydelser, som Actor i sit Indlæg har reciteret, saa at end ikke Soldat Jens Andersen Soleimsvigen er ganske uskyldig som Defensor foregiver skjøndt han er mindst brydig; Actor vedblev derfore i et og alt sin gjorde Irettesættelse imod samtlige de indstevnte med Paastand af Tillæg i Omkostningerne for Dom/m/eren, Laug Ret og Actor tilsam/m/en for denne og endnu en til Doms Afsiigelse forventende Session tilsam/m/en med 7 Rdlr. I Henseende til Hr: Lt: Thodahls fremførte Exception svarede han kortelig at da de 2de indstevnte Soldater ikke er tiltalt for denne Ret for nogen militaire Tjeneste eller Geevehr, men allene for en Forbrydelse de som Simple jordbrugende Bønder have begaaet, ligesom der ikke er gjort nogen Paastand over dem til corporlig Straf, saa viiser just den af velbemeldte Hr: L:ten allegerede Forordning at det var til Overflødighed og en Uorden i Rettergangen at indvarsle de militaire chefs, hvorfore han paastoed at Hr: L:tens Indsigelse ej maatte kom/m/e i Betragtning, og saaleedes indloed han Sagen Dom.

Pr: Randulff som Defensor formeente at hans indgivne ville findes grundet og i Følge deraf henholdt sig til sit indgivne.

Niels Svendsen Lund mødte og benegtede de førte Vidners

1777: 326b

Forklaring for saavidt ham betræffer.

Ingen af de øvrige tilstædemødende paagjeldende havde viidere at tilføre.

Derefter blev af Retten

Forafskeediget

Sagen optages til Doms til Mandagen den 3de Martii førstk: ved et Extra Ting at afsiiges

[Extra Ting for Schiolds Skibreede 1777]

Aar 1777 den 3de Martii blev Extra Retten atter sam/m/estæds sadt efter Udsettelse fra forrige Session og betjent af Sorenskriveren med sam/m/e Laug Ret.

Hr: Lt: Thodahl mødte efter Ordre af Hr: General Major von Schacht og ind leverede et P: M: af Dags dato, der er saa lydende.

Til Slutning bliver denne Extra Rets Omkostning saaledes at beregne

Dommeren for 4 Dages Forretning	4 Rdlr	2 mrk	
Diet Penge i 4 Dage á 4 mrk daglig	2	4	
Dom og Brevs Penge efter Vidne Actens Vidløftighed	2	2	14
De 8 Laug Rettes Mænd tillægge sig for 4 Møder med			
Diet og Rejse á 2 mrk for hvert Møde	10	4	
Tilsam/m/en	20 Rdlr		14 s

Dernest blev efter foregaaende Conference af Dommer og Med Doms Mænd eensstemmig saaledes udi Sagen for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

I Anledning af de fra General Vejmesterens Fuldmægtiger Arnet og Junchans under 6te Septbr: 1774 og 31te Augusti 1776 indkomne Besværinger over udøvede Opsætsighed og Overlast af nogle Almues Mænd i Schiolds Skibreede ved de hos dem i Aarene 1774 og 1776 skeede Udpantninger for Bøder formedelst Forsøm/m/else paa Vej Arbejde har Stiftet under 3de Septbr: 1776 beordret Fogden at holde et Examinations Forhør desangaaende, der blev begyndt den 12te og sluttet den 16de s: M:, hvorefter de skyldige i Følge sammes Foranstaltning for en Extra Ret er bleven tiltalte til Undgjeldelse derfore. Som de ved disse Udpantnings Forretninger brugte Vidner i bemelte Forhør har forklaret og siden inden Retten eedfæstet befindes de indstevntes paaankede Forseelse at bestaae i følgende:

1. Foruden at Niels Nielsen Titlestad ved den her hos ham i Aaret 1774 for Vej mulct skeede Udpantnings Forretning sagde til Lensmanden det bliver ikke godt førend han bliver liggende tilligemed dem som gaae med ham, saa har han og ved den hos ham den 28de Augusti 1776 derfor skeede Udpantning i vreed Hue sagt til General Vejmesterens Fuldmægtig Olstad, som ved Forretningen var overværende, havde vi 3 Naboer været inde da Du sidst var her, skulle Du have ligget paa Flekken eller Stædet med det Tilføyende det bliver ikke godt førend de gjør saa som de gjorde med Amtmanden og at de nemlig Olstad Lensmanden og Mændene gaaer som Landsens Forrædere og Bedragere og at det var falske Forordninger de havde at fare med. I Mangel af at den skyldige ville gjøre Anviisning paa Pant eller oplukke Værelserne udtoeg Olstad i Svalen et Skjørt eller Stak, som Niels Nielsen tilstoed at være sig tilhørende, der blev vurderet og henlagt til Exsecutor Lensmanden, som sad ved Bordet at skrive Forretningen, hvorpaa Niels Nielsens Hustrue Anne Michels Dotter med

Magt ville fratage ham samme og greeb ham over Haanden sigende at det var Tøsens eller Piigens Klæder og at de havde staalet dem ud, men da Lensmanden nogle gange havde raabt om Hjelp stoed Olstad ham bie, saa at det udpantede blev i Behold indtil det kort derefter blev indløst.

2. Da Udpantnings Forretningen herfor sam/m/e Dag den 28de Aug: 1776 {sam/m/e Dag} skulle gaae for sig hos den anden Beboer sammestæds Niels Pedersen Titlestad traf Exsecutor ham ude paa Marken og tilkjendegav ham sit Ærende, hvorpaa Niels Pedersen udtalede nogle haarde Ord imod ham og derefter gik en Omvej oven om ind i Huuset, men Dørren til Huuset fra Gaarden af blev imidlertiid tillukket for Lensmanden indtil den ved det 3die Stød derpaa gik op da Niels Pedersen holdt Olstad, som tilforn var inde i Stuen med ham, i Brystet eller over Armene, og imidlertiid raabte Olstad Mænd! hvorfore kommer I ikke ind, hvorefter begge Udpantnings Vidnerne berette i Forhøret at have seet Olstad blodig over Høyre Haand, men det eene Vidne Ole Andersen Nord Eide forklarer inden Retten under hans eedelige Vidnesbyrd at han ej saae ham blodig Lensmanden ville formedelst denne udøvede Overlast ingen Udpantning foretage frygtende for viidere, og paagjeldende Niels Pedersen har selv ved Forhøret tilstaaet, det han og inden Retten har vedblevet, at han selv sloeg Krogen paa Dørren inden til og at Olstad siden lukkede den op.

3. Da der den 5te Julii 1776 derfore skulle skee Udpantning hos Soldat Jens Andersen Solemsvigen, begjerede han først Dilation og da den blev ham negtet gjorde han Anviisning paa en Gryde Ejeren tilhørende, under den Formeening at Ejeren og ikke han som Forpagter eller Tjener burde svare Vej Arbejdet efter Contracten, men da Lensmanden ej ville antage samme og i den Stæd ned toeg af Væggen en Saug ham selv tilhørende, toeg han den og sagde den kand Du ikke faae i Qvel, thi jeg har betalt den eengang og før skal jeg bryde den i Stykker for Eders Øjne, hvorefter han beholdt Saugen, hvilket Vidnerne kalder at han fratoeg Lensmanden sam/m/e med Vold og Magt, der hos tilføyede han at saadane Karle vare værd at kaste paa Dørren og at det var Fjas de foer med, og hans Hustrue Berthe Magnes Dotter sagde tillige, som den fremlagde Udpantnings Forretning indeholder, at hver Mand skulle kaste slige Folk eller Exsecutionen paa Dør.

4. Niels Svendsen Lund har ved den hos ham i Aaret 1774 skeede Udpantnings Forretning vegret sig for at betale den ansadte Vej Mulct førend han fik at høre hvad den meenige Almue vilde og om der var ingen af dem der havde Næser paa eller om de vare reent Næseløse, dette ansaae han som Fjas Arbejde og dersom han havde Toe Tre som han selv skulle han faae dem nemlig udpantnings Mændene til at blegne om Næsen og at slig Udpantning ej burde skee uden efter foregaaende Dom.

5. Christopher Larsen Søre Giellestad har under den han ham i Aaret 1774 skeede Udpantning for Vej mulct sagt til Lensmanden Du var værd at være Lensmand, ja i Helvede var Du værd at være, saaledes gjorde Du og med Extra Skatten og, efterat Lensmanden dertil havde svaret jeg veed ikke da at have gjort andet end hvad jeg havde Ordre til det har jeg og nu, blev Christopher ved ja Fanden i baade Dig og Ordren og den som udgav, Du skulle tage fra Folket, ja i Helvede skulle Du

1777: 327b

tage, Du var eengang i min Faders Huus og da var Du værd noget og det har jeg etlet /: tiltænkt :/ Dig og var det ikke for de brave Mænd Du har med Dig skulle Du faae en banket Ryg med meere saadan Grovhed tumult og Allarm, hvorover ingen Udpantning skeede.

Actor har derfore paastaaet at bemelte 5 paagjeldende maatte efter Lovens 1 – 22 – 31 tilpligtes eenhver at udreede 60 Lod Sølv og een for alle at oprette den/n/e Rettergangs Omkostning samt at Niels Nielsen Titlestad og Niels Svendsen Lund for deres Udsiigende hensigtende til Oprør maatte tilfindes at arbejde 1 Aar i Jern i Bergenhuus Fæstning og at den første tillige for ærerørige Skjelds Ord at bøde 3 Mark og være Løgner, dernest at Niels Pedersen Titlestad maae betale Slagsmaals Bøder saa og at Christopher Larsen Giellestad for utilbørlige Ord maae udreede Penge Mulct 8 á 10 Rdlr til Vej Cassen, endelig og at Niels

Nielsen Titlestads Hustrue Anne Michels Dotter maatte straffes i Halsjernet 4 Tiimer og Jens Solemsvigens Hustrue Berthe Magnes Dotter 2 Tiimer.

De paagjeldende har til Undskyldning frembragt adskilligt

Niels Nielsen Titlestad foregiver i Forhøret at han var saa overmaade vreed at han ikke kand erindre det passerede samt Eenfoldighed, Overiilelse og Forbitrelse imod Lensmanden.

Niels Pedersen Titlestad forebringer heel latterligen at han sadte Krogen paa Dørren inden til {i en Tum/m/el og uden Sands} paa det at Hundene ikke skulle opede Maden der stoed paa Bordet imedens at han selv var derinde, han bekjender ellers at han tillukkede Døren i en Tum/m/el og uden Sands beklagende at den eene Tyngsel kom/m/er paa ham efter den anden samt at Olstad tilforn havde fornærmet ham ved at slaae hans Søn og omendskjønt Procurator Randulff paa hans Vegne har negtet at han har øvet noget imod Olstad, vidner dog denne hans egen foregaaende Tilstaaelse udi Forhøret saavelsom inden Retten imod ham selv.

Niels Svendsen Lund andrager at han som en fremmet Mand i Bøygden ej den gang ville betale førend han derom erkyndigede sig hos den anden Almue, at han paa den Tiid at dette Vej Arbejde blev tilsagt var i Hardanger at hidflytte sit Gods, saa at der ingen var hjem/m/e uden hans Koene og smaa Børn

Christopher Larsen Giellestad foregiver at han som opbragt kand have talt adskilligt ubesindigt, at han var vreed over at Lensmanden kom med 5 Mand i hans Huus, at han blev tilsagt til Vej Arbejde i Slottens Tiid og at han nyelig var hjemkom/m/en fra Excercite.

Procurator Randulff undskylder dem alle med Eenfoldighed og Hæftighed, men ligesom den sidste ej i mindste Maade kand kom/m/e i Betragtning saa bemærker og Actor rettelig at Eenfoldighed heller maae virke Lydighed end Opsætsighed og desuden er under Sagen heel tydeligen lagt for Dagen at disse Foranstaltninger ang: Vej Væsenet til Tings vedbørlig er bleven kundgjort, hvorefter ingen Uviidenhed derom kand have Stæd, ja der er end og efter vore Lover sædvanlig

1777: 328

Mildhed anviist Almuen Forsvar og Understøttelse ved Amtet, hvor de skulle henvende sig naar de skulle formeene sig herved fornærmet, og i Mangel deraf kand de paaskudte Forfald ingenlunde undskylde, men fra alle Kanter betragtet bliver deres Gjenstriidighed og Opsætsighed destoe meere last- og straf-værdig, da det striider imod al Regjerings Natur og alle Staters Indretning med Voldsomhed at tage sig selv til Rette.

Ellers forekommer herved den Omstændighed at de om Niels Lunds, Christopher Giellestads og Niels Nielsen Titlestads Udsiigende ved Udpantnings Forretningerne i Aaret 1774 afhørte Vidner ere førte efter 2 Aars Forløb, der ej stem/m/er overeens med Lovens 1 – 13 – 22 og 23de art:, men da det strax under Forretningen er ført i Pennen af Exsecutor, {og} \og underskrevet af Vidnerne der strax blev/ andraget paa vedkom/m/ende Stæd, kand det ikke tilsidesætte Vidnernes Troværdighed og Paalidelighed imedens at deres Hukom/m/else derved er styrket og den Supponerede Glemsomhed i slig Tilfælde ikke kand finde Stæd.

Betragter man nu nærmere Sagens Beskaffenhed da har Actor tildeels rettelig bemærket Forskjellen af de paaklagede Forseelser og deres Grader, hvilket endog Procurator Randulff som Forsvar for de paagjeldende indrøm/m/er og allene paastaaer Formildelse i Straffen.

Naar Niels Nielsen Titlestad foruden anden Trudsel og Skjelds Ord imod Exsecutor og medhavende, hvorved han har forbrudt imod Lovens 6 – 9 – 20 og 21de C: 2den art:, siiger at det bliver ikke Godt førend de nemlig Almuen gjør saa som de gjorde med Amtmanden; maae det nødvendig ansees af nogen Bemærkelse og den kand ikke være anden end at det maae referere sig til det bekjendte Opløb i Aaret 1765 i Anledning af Extra Skatten da Almuen angreb Stiftamtmandens Person, hvorved han røber et høyst formasteligt Forsæt til Oprør og den groveste Opsætsighed imod Lovens og Regjeringens Foranstaltninger.

Niels Pedersen Titlestad har ved de udsagde Ord imod Exsecutor efter at Udpantnings Forretningen var ham ankyndiget gjort sig brødig efter Lovens 6 – 9 – 20 foruden det forøvede Slagsmaal mod Olstad.

Soldat Jens Andersen Solemsvigen er den mindst brødige da han først har gjort Anviisning paa en Ejeren tilhørende Gryde at pantes, som Lensmanden uden Føye forkastede, da det siden havde blevet den skyldiges egen Sag at afgjøre med Ejeren som havde betroet ham sam/m/e, og endskjønt det ikke aldeeles retfærdiggjør hans Modvillighed i at tilbageholde den Saug, som Exsecutor ville udtage, saa formilder det dog hans Forseelse.

Niels Svendsen Lund har foruden de udsagde Trudsels Ord imod Exsecutor at dersom han \havde/ Toe Tre som han selv skulle han faae dem nemlig Udpantningsmændene til at blegne om Næsen, hvorved han har forbrudt imod Lovens 6 – 9 – 20, tillige henskudt sig til den Meenige Almue, ligesom han ikke var forbunden at adlyde

1777: 328b

Lovens og Regjeringens Foranstaltning med mindre at Almuen tillige billigede sam/m/e, og naar han tilføyer at han vilde høre om ingen af Almuen havde Næser paa eller om de vare reent Næseløse, røber saadant et høyst forvovent Forsæt at ville formaae Almuen til Oprør og Opsætsighed.

Christopher Larsen Giellestad har ved de udsagde Trudsler og grove Ord forbrudt imod Lovens 6 – 9 – 20 og 21 C: 4de art:

Niels Nielsen Titlestads Hustrue Anne Michels Dotter, der har villet fratage Exsecutor imedens han fuldførte sin Forretning, det udpantede og greb fat paa ham kand med Føye ansees efter Lovens 6 – 9 – 19.

Endelig \har/ Jens Andersen Solemsvigens Hustrue Berthe Magnes Dotter usøm/m/elig begegnet Udpantnings Forretningen ved at siige at de burde kastes paa Dør.

Efter saadan Sagens forefundne Beskaffenhed Kjendes hermed og

Døm/m/es for Ret

Niels Nielsen Titlestad Niels Pedersen Titlestad, Niels Svendsen Lund og Christopher Larsen Søre Giellestad bør eenhver for sig i Følge Lovens 6 – 9 – 16 og 20de udreede 3de 10 Lod Sølv eller Femten Rdlr og tilligemed Jens Andersen Solemsvigen een for alle at oprette den/n/e Rettergangs Omkostning med 47 Rdlr 4 mrk 2 s, hvoraf Fogden tillægges for hans Umage med Forhøret, Actionen og 3de Møder med Diet og Rejse Penge 14 Rdlr og det øvrige efter Anførsel i Acten. Dernest bør og Niels Nielsen Titlestad for de udsagde forvovne og formastelige Ord hensigtende til Oprør og Opsætsighed at arbejde i Bergenhuus Fæstning et halvt Aar samt desuden for udsagde ærerørige Ord i Følge Lovens 6 – 21 – 2 at bøde 3 Mark til Kongen og være en Løgner. Niels Pedersen Titlestad bør desuden for det med Olstad forehafte Slagsmaal at bøde 3de 6 Lod Sølv eller Nie Rdlr. Viidere bør Niels Svendsen Lund for udsagde formastelige Ord hensigtende til Oprør og Opsætsighed at arbejde i Bergenhuus Fæstning et halvt Aar. Fremdeeles bør Christopher Larsen Giellestad desuden for udsagde grove Ubeqvems Ord at bøde til Vej Cassen Fem Rdlr. End viidere bør Jens Andersen Solemsvigen for udviiste Gjenstridighed under Udpantnings Forretningen at bøde til Vej Cassen Sex Rdlr. Dernest bør Niels Nielsen Titlestads Hustrue Anne Michels Dotter for hendes modvillige Dristighed og Overlast imod Lensmanden under Udpantnings Forretningen at straffes med Gabestok eller Halsjern i 2 Timer 1 Time før og 1 Tiime efter Prædiken, Endelig bør og Jens Solemsvigens Hustrue Berthe Magnes Dotter for hendes usøm/m/elige Forhold under Udpantnings Forretningen at bøde til Vej Cassen Toe Rdlr. At efterkom/m/es paa den Maade de Kongel: Anordninger

1777: 329

foreskriver 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse.

Ved den/n/e Doms Afsigelse var tilstæde og anhørte sam/m/e Niels Nielsen og Niels Pedersen Titlestad, Niels Svendsen Lund Christopher Larsen Søre Giellestad, og Jens Andersen Solemsvigen, hvoraf {Niels Pedersen Titelstad og} Niels Svendsen Lund forbeholdt Ankemaal over den afsagde Dom, men de øvrige gave tilkjende dermed at være fornøyede.

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1777.

Aar 1777 den 2den Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Sartors Skibreedes Almue paa Tingstædet Tøsøen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 292 ere anførte hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort følgende Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve.

1. En Placat fra det Kongel: Admiralitets Collegio dateret 6te Xbris 1776, hvorved bekjendtgjøres Hans Kongel: May:ts Resolution af 2den s: M: hvorved forbydes utilladelig Flag og Vimpel Føring.
2. Placat ang: hvorledes med Mandskabet ved Søe og Land Lægderne i Norge skal forholdes i Anledning den med sam/m/e gjorte Inddeeling dateret 2den Januarii 1777.
3. Rappels og General Pardons Patent for det fra Land Lægderne udi Norge siden Aaret 1748 undvigte Mandskab dateret 30te Januarii 1777.
4. En Skrivelse fra Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Fogden Heiberg af 12te Novbr: 1776 hvorved bekjendtgjøres det Kongel: Rescript af 18de Octbr: s: A: ang: Røgstuer.
5. En ditto af 15de Octbr: 1776 hvorved bekjendtgjøres det Kongel: Rescript Af 18de Sept: at Rettens Betjente for Skyldsætnings Forretninger paa Proprietaire Gods bør nyde halv Betaling
6. En ditto af 12te Novbr: 1776, hvorved bekjendtgjøres et Monitum fra OberLodsen Com/m/andeur Capitaine Frisch ang: utilladelig Indlodsning af Fiskere ved Havet med viidere.
7. En ditto af 7de Januarii 1777, hvorved bekjendtgjøres en Kongel: Resolution af 9de Xbr: 1776 at Consumtionen af Horn Qvæget nedsættes for Bergens Bye til 32 s pr: Stykke for Aarene 77, 78 og 79
8. Et Stik Brev sam/m/estæds fra efter en under Transporten fra Syndmør til Synfiord undvigt Tyvs Delinqvent navnlig Carl Magnus Pettersen Palm dateret 18de Martii 1777.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Anders Gertsen og Ole Jonsen Biørdahl af Sundhordlehn og Mons Steffensen Bukken til Tings Vidne.

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Gertsen og Ole Jonsen Biørdahl af Sundhordlehn samt Gjæstgiveren Mons Steffensen Bukken for utilbørlig Omgang med noget af de 2de 1te fundne og bjærgede og til den sidste solgte Vrag Gods derom at anhøre Vidner

1777: 329b

og Beviisligheder til et Tings Vidnes Erholdelse. Til Vidner er under Lovens Faldsmaal indkaldet Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen og Mons Bukkens Piige Karie Halvors Dotter.

Actor producerede Stiftets Ordre til den/n/e Action af 4de Febr: d: A: tilligemed en til sam/m/e indgivne Klage af de første indstevnte dateret 24de Octbr: f: A: samt en af Lensmanden og Mænd den 24de Xbr: s: A: derover holdet Forretning hvilke efter hinanden her indtages saa lydende.

Mons Steffensen Bukken mødte og vedtoeg lovlig Varsel men ikke Anders Gertsen og Ole Jonsen Biørdahl, hvorfore de brugte Kaldsmænd Michel Pedersen Dahle og Peder Knudsen Tøsøen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt i *i deres eget Paahør og Boepæl den 1te April sidstl:

Mons Steffensen Bukken tilligemed Stevne Vidnerne anmeldte at det udeblevne Vidne Karie Halvors [Dotter] i lang Tiid har været og endnu er syg, hvorfore de lyste hendes Forfald.

Fogden Heiberg fremstillede det mødende Vidne Knud Tøsøen og begjerede ham tilspurgt 1. om han den 24de Junii afvigte Aar var i Mons Steffensen Bukkens Huus og der saae indstevnte Anders Gertsen og Ole Jonsen Biørdahl at overlevere noget fundet Vrag Gods til hvem og hvad Slags? 2. om han hørte bemelte Mænd forklare hvor de havde fundet sam/m/e Gods? 3. Om han hørte at de afhændigede dette Gods til den indstevnte Mons Steffensen Bukken og til hvilken Priis?

derpaa frem kom som

1te Vidne Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen, der aflagde Eed og vandt til de af Citanten fremsadte Spørsmaale til 1te joe han var der tilstæde 2 eller 3 Dage efter at dette var passeret men ej den Tiid at det skeede. til 2det nej til 3de joe han var tilstæde i Bukken da de indstevnte blev accorderet med Mons Steffensen Bukken om dette Gods for 11 Rdlr.

Mons Steffensen Bukken foreviiste Prøve af det kjøbte Gods der saae ud som sam/m/ensmeltet Fæt og Talg stinkende og fordervet og beklagede med dette Kjøb at være bleven skam/m/elig bedragen og vidste ikke at det var Vrag Gods eller hvorledes Sælgerne var kom/m/en dertil.

Actor begjerede det udeblevne Vidne Kari Halvors Dotter maatte forelægges til neste Ting og sam/m/e Forelæggelse tillige forkyndes for de udeblevne paagjeldende.

Eragtet

Det udeblevne Vidne Karie Halvors Dotter, som haver ladet lyse sit Forfald, forelægges under Lovens Faldsmaal at møde til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at aflægge sit Provemaal i Sagen og overlades det Actor; om det eragtes fornøden tillige derom at avertere de udeblevne paagjeldende.

Derefter blev bekjendtgjort følgende Almues Breve

1. en Bygsel Seddel udgiven af Albert Henrich Mejer til Joen Monsen paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Glesnes med Forbeholdenhed af Lands Lod af frem/m/ede fiskende til Jorddrotten og at Lejlændingen til ham falholder sin Avl for Markets Priis, dateret 21de Apr: 1777 med Revers.

2. en dito udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Lars Larsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Sechingstad dateret 9de Febr: 1777 med Revers.

3. en ditto udgiven af Hans Thomasen Eide til Albrigt Larsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Store Sangolt dateret 3de Octbr: 1776 med Revers.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Jensen Leerøen til Ole Olsen paa ½ Vog og 7 Mark Fiskes Leje i Gaarden Steensland dateret 2den Maji 1777 med Revers

5. Een ditto udgiven af Salomon Pedersen Hamre til Niels Olsen paa ½ Vog og 9 Mark Fiskes Leje i Gaarden Ulvesæter dateret 2den Maji 1777 med Revers.

6. Et Skjøde udgiven af Enken Marithe Rasmus Dotter Leerøen og Medarvinger til Søn/n/en Niels Monsen paa 6 Marker Smør og 1/12 Huuds Leje i Gaarden Leerøen for 23 Rdlr, hvorforuden Kjøberen selv ejer derudi 2 Mark Smør og 1/36 Huud, tilsam/m/en 8 Mark Smør og 1/9 Huud dateret 2den Maji 1777.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 3die Maji vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Ret. Da Retten blev sadt Kl: 7 Morgen blev Sagerne paaraabte.

Dernest fremkom til Publication

7. En Fredlysning udgiven af Fogden Heiberg imod uberettiget Brug paa de under Gaardene Nore og Søre Toft liggende Holmer og Øer dateret 2den Maji 1777.

8. Et Skjøde udgiven af Enken Agothe Ingebrigts Dotter Nipen til Clemet Pedersen Telle paa 15 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle for 22 Rdlr dateret 2den Maji 1777.

9. Et ditto udgiven af sam/m/e Sælger til Jacob Tørresen Telle paa liige Andeel i sam/m/e Gaard Telle for liige Sum/m/a af sam/m/e dato.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Knudsen Tøsøen paa egne og afdøde Hans Simonsen Schages Arvingers Vegne til Jacob Pedersen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Berge dateret 2den Maji 1777 med Revers.

Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongelige ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin indeværende Aar 361 Rdlr og for forrige Aaringer 160 Rdlr.

Viidere blev publiceret

11. Et Deelings Instrument forfattet af Sorenskriver Schielderup efter afg: Johannes Olsen Kleppe af Lyse Kloster Gods under 8de Maji 1776

Efterat Retten havde oppebiet til Klokken 8 og ingen efter 3de forskjellige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev Sage Tinget hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1777

Aar 1777 den 5te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet for Schiolds Skibreedes Almue og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Ret, som her foran f: 299 ere anførte. Ved Tinget var overværende Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved nestl: Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede med Tillæg

9. En Kongel: Forordning, hvorved adskilligt udi de forrige Forordninger om Lotsvæsenet af 19de Maji 1763 og om Søe Enrolleringen i Norge af 1te Febr: 1770 forandres eller nøyere fastsættes dateret 24de Martii 1777

Dernest fremkom til Publ: følgende Almues Breve.

1. En Pante Obl: udgiven af Hr: Brandahl til Sr: Wollert Krohn stoer 200 Rdlr med 1te Pante Ret i Naadens Aaret af Fanøe Præstekald dateret 1te 8br: 1773.

2. En ditto udgiven af Hr: Thomas von Westen Angel til Hr: Kam/m/er Raad Hysing stoer 500 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende 4de Part i Gaarden Sæle med underliggende Pladser og Creaturer efter hoshæftede Specification dateret 25de Octbr: 1773.

3. En ditto udgiven af Mons Larsen Store Mithun til Hr: Wollert Krohn stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Store Mithun af Skyld 2 Pund 8 4/25 Mark Smør 3 Mæler

1777: 330b

1 11/25 Kde:(?) Malt 3/25 Huud og 2 4/25 Skilling Penge dateret 7de Xbris 1776.

4. Et Skjøde udgiven af Marthe Halvors Dotter Store Mithun med Laugværge til Mons Larsen paa 14 1/25 Marker Smør ¾ Mæle 36/100 Kande Malt 3/100 Huud og 27/50 Skilling Penge for 105 Rdlr, hvorforuden Kjøberen tilforn er ejende 1 Pund 18 3/25 Marker Smør 2 ¼ Mæle 1 8/100 Kande Malt 9/100 Huud og 1 31/50 Skilling Penge dateret 7de Xbris 1776

5. Et Skifte Brev forrettet *forrettet paa Gaarden Schiold den 13de Januarii 1777 efter afg: Lars Olsen.

6. Et ditto paa Gaarden Nord Eide af 15de s: M: efter Koenen Christie Mons Dotter

7. Et ditto paa Pladsen Uhren under Damsgaard sam/m/e Dag efter Koenen Agothe Knuds Dotter.

Nye Sag

Arnoldus de Fine imod Sogne Præsten Brandahl

Procurator Sønderburg gav tilkjende {med skriftlig Stevning} \for Sr: Arnoldus de Fine/ at have indkaldet til dette Ting Velærværdige Hr: Peder Brandahl Sogne Præst til Fanøe for skyldigværende 56 Rdlr med viidere, efter lovlig forkyndt Stevning af 12te Apr: sidstl:, som han i Rette lagde og begjerede den indstevnte paaraabt og i Mangel af Møde Stevningens Afhjemling ved Lensmandens udskikkede Mænd Hans Hansen Natland og Petter Joensen Nord Eide observerende ellers at den indstevnte selv har paategnet Stevningens lovlige Forkyndelse. Bemelte Kaldseddel indtages her af saadan Indhold

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af bemelte Kaldsmænd efter deres Paategning.

Pr: Sønderburg begjerede Laugdag for den indstevnte til neste Ting.

Eragtet

Indstevnte Hr: Brandahl gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Pr: Saxe imod Madame Sinning.

Procurator Randulff som anbefalet for Madame Sinning udi den \mod/ hende anlagde Actions Sag fra det 1te Bergenhuusiske Reg:t betreffende en Caution stoer 200 Rdlr, som indstevntes afdøde Mand for mange Aar har indgaaet for den ligeledes for lang Tiid siden afdøde Reg:ts Qvarteermester Undahl mødte og fremlagde 1. Stiftets Ordre til Comparenten dateret 15de Septbr: 1775. 2. Copie af det bemelte Reg:ts Qvarteermester Undahls Cautionist meddeelte Beneficium paupertatis dateret 9de Junii 1775 under Stiftets verification. 3. Comparentens skriftlige deduction af Dags dato med derudi paaberaabte Bielag No: 1 og 2, hvormed Comparenten Soumiterede Sagen Dom.

Da ingen paa Citantens Vegne mødte optages Sagen.

Nye Sag

Hans Molle imod Danckert & Wollert Krohn.

Procurator Sønderburg for Hans Molle irettelagde skriftlig Stevning af 15de April sidstl: imod DeH:rer Kjøbmand Danckert & Wollert Krohn med paategnet lovlig Forkyndelse, hvilken Stevning er saavel til Vidners Anhør som Doms Lidelse og ellers tilkjendegav mundtlig at

have varslet et Par Vidner neml: Siur Siursen Houcheland og Ole Monsen Stranden, som nu møder tilligemed fleere godvillig mødende Vidner efter Stevningens Anledning og Tilhold, hvorefter han begjærede de indstevnte paagjeldende paaraabt og Vidnerne admitteret til eedelig Forklaring paa denne qvæstion om ikke Udmarken imellem Houcheland og Aarestad har været fra umindelige Tiider beliggende udi et uskift og udeelt

1777: 331

og været til fælles Brug for begge Gaarders Creaturer som der i Udmarken har bejtet om hinanden og sam/m/en og om ikke i denne uskifte og udeelte Udmark for nyelig er af de indstevnte bleven foretaget at lade opføre et Steen Gjerde, hvormed den 7de og 8de April er gjort Begyndelse og siden indtil Forbud skeede den 10de April continueret til Hinder for Aarestads Creaturer at kom/m/e der i Udmarken som de forhen har haft deres Gang og Beede Stevningen er saa lydende.

Procurator Randulff mødte for DeH:rer Danckert & Wollert Krohn og i Anledning af det Forbud og Stevning som bemelte H:rer formeentlig ulovmessig vare blevne angrebne med af Hr: Hans Molle fremlagde skriftlig Exception og Paastand af Dags dato tilligemed det af Hr: Hans Molle effectuerede Forbud af 10de April nest afvigte og saaledes henholdt sig til sin Paastand.

Pr: Sønderburg for Molle i Anledning af den indkomne Exception replicerede at det vel er saa i sig selv som derudi foregives at DeH:rer Krohner ikke har faaet den Maaneds Varsel som de i Byen boende Mænd kunde efter Loven tilkomme, naar de allene skulle betragtes som Bergens Indvaanere; thi ved Stevningen har de ikkun faaet noget over 14 Dages Varsel, men da de ere Ejere af Gaarden Houcheland og i den qvalité har foretaget sig ved deres Lejlændinger og Tjenere at lade opføre den paatalte Indhægning, hvorimod Forbud er gjort som de selv har irettelagt, og altsaa maae betragtes i en anden qvalité end Indvaanere af Bergen som repræsenterende Beboere og Ejere af Houcheland, saa formeente han at den Varsel som de har faaet bliver lovtilstrækkelig allerhelst de i deres indkomne Exception vilde haft 5 Nætters Stevne, som aldeeles ikke kunde skikke sig efterdie det paatalte ikke har noget Aavirke i sig som kunde tiltrænge saadan Varsels Maade, men det paatalte henhører under Værnetinget efter Lovens 1 – 2 – 3, ligesom i den af de indstevnte allegerede 1 – 4 – 7 Slutning ikke paabyder, men allene tillades naar Omstændighederne og et aavirket factum det udkrævede at bruge 5te Stævne, som i den omstevnte Tilfælde som meldt ikke var fornøden eller udkrævedes, hvor fore han paastoed Exceptionen som unyttig tilsidesadt og de mødende Vidner admitteret til Forklaring helst og det er unegtelig at de indstevnte har begegnet den/n/e Sag med Contra Stevning, hvoraf han anviiser en Hoved Citanten Molle given Copie af sam/m/e dateret 16de April sidstl: hvori de end meere har taget til Gjenmæle og vedtaget Hoved Stevningens Varsel som repræsenterende Ejere og Beboere af Houcheland.

Pr: Randulff replicerede kortelig at naar i Overeensstem/m/else med den/n/e Sags Beskaffenhed Lovens 1 – 2 – 15 sam/m/enlignes med nestpaafølgende 4de Cap: 7de Art: vil det formoedentlig blive kjendelig at Hr: Molles Forbuds Forretning ved 5te Stevne burde have været forfulgt, men da Sagen allene til Værnetinget er anlagt saa formeente Comparenten i Henseende til Varselen at Lovens 1 – 4 – 8 bør have Stæd allermindst kand af den foreviiste Copie af den saa kaldte Contra Stevning udfindes at DeH:rer Krohn nogensinde har vedtaget Molles

1777: 331b

saakaldede Hoved Stevning, men heller det modsadte saameget desmeere som den af DeH:rer Krohn udstyrede Stevning angaaer Stadfæstelse paa den Relaxation de have seet sig

anleediget at udvirke over forbemeldte Forbud. Comparenten vedblev altsaa det indgivne med Benegtelse af hvad derimod er fremført og reservation at proseqvere Stevningen i Henseende Relaxations Forretningens Stadfæstelse.
Pr: Sonderburg for Molle replicerede at fra hans Forbuds dato den 10de Apr: sidstl: kunde de indstevnte ikke nyde længere Varsel end given er siden Tiiden dertil ikke har strakt sig viidere og at han har formeent at de med den blev fornøyede til at forekom/m/e {en} Stevning til Høste Tinget, som ville tage længere Tiid og saaledes paa det hastigste afsee Sagen begyndt og udført, men at han nemlig Sr: Molle af det tilførte maatte mærke contrarium samt at de indstevnte end ikke agter at i rette føre deres Contra Stevning, som ikke kand Subsistere naar de ikke erkjende Hovedstevningen, han ville derfore ikke opholde med viidere Vidløftighed eller paatrænge den indcaminerede Stevnings Forfølgelse med Vidners Førelse og i andre Maader, men begjerede Sagen til Høste Tinget udsadt for med Continuations Stevning og længere Varsel at fornøye de indstevnte i Følge den tagne Reservation i den indcaminerede Stevning og exciperede sig fra hvad particulier Vej uden for den saa kaldte Contra Stevnings Medfør og den Maade han nemlig Molle er kaldet til denne Sag paa at tage til Gjenmæle og(?) De H:rer Krohner vil tage til sam/m/e deres Contra Stevnings Prosecation.
Pr: Randulff vedblev sin forrige Paastand og formeente at den paastaaede Tiid til Continuations Stevning her ikke kand have Stæd da alle Forbude og Arrester efter Lov til neste Ting enten til ordinaire eller til Aastæd, hvor Sagens Beskaffenhed udfordrer det skal forfølges, hvilket ikke i den/n/e Begivenhed fra Hr: Molles Siide er opfyldt.
Pr: Sonderburg henholdt sig til sit tilførte og forundrede sig over hvorledes de indstevnte kand være sig saa ganske uliige, thi først vil de at Molles paastevnte Forbud skulle være indskrænket til 5 Nætters Stevne som upasselig paa Sagen og det stevnte, dernest biefalder de at Sagen lovlig er proseqveret til Værnetinget men at Varselen ikke er tilstrækkelig efter Lovens 1 – 4 – 8, siden de indstevnte bor i Bergen uden for Tinglavet og atter igjen da Citanten vil Supplere den Mangel ved Continuations Stevning efter sin Reservation i den i rette førte Stevning, heder det at saadan Varsel ikke kunde have Stæd under Paaskud at Forbudet burde have været forfulgt til neste Ting. men fra Forbudets dato den 10de April sidstl: til dette Ting som 1te Ting har ikke været en Tiid af 4 Uger. Altsaa formeente han at dette moverede af de indstevnte viiser meere de indstevntes vildsam/m/e end regelmessige Sindelav og følgelig ikke bør komme i nogen Consideration, siden Loven end og ikke paabyder uden Arresters og Forbuders Forfølgelse til neste Ting, hvortil lovlig Kald og Varsel kand gives og dette her er skeed forsaavidt det

har staaet til Molle, thi igjentoeg han og sit forrige.
Pr: Randulff formeente at DeH:rer Krohns Paastand ikke indeholder noget contradictorisk, mindre at kunde tilbage drives ved vildsam/m/e Indvendinger, følgelig med Benegtelse af alt ulovmedhodigt indloed den til Rettens Kjendelse.
hvorefter Sagen optages til Kjendelse til i Morgen.

Procurator Randulff mødte for Kjøbmændene i Bergen DeH:rer Danckert & Wollert Krohn og tilkjendegav at da Aarestads Ejer Hr: Hans Molle havde funden for godt under afvigte 10de April med Forbud at standse Arbejdet paa en Gjærdes Gaard som DeH:rer Krohn havde begyndt at lade opføre paa deres ejende Gaard Houchelands Eenemærker og Ejendom, saa havde bemelte H:rer seet sig beføyet at lade benævnte Forbud den 16de nestefter relaxere, til hvis nærmere Paakjendelse og Stadfæstelse skriftlig Stevnemaal sam/m/e Dag var udstædet og forkyndt, hvilket blev fremlagt saalydende.

Stevnte Hans Molle mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Jaen Tveteraas og Jens Jensen Kronstad efter deres Paategning.

Pr: Randulff fremlagde skriftlig Paastand af Dags dato med derudi paaberaabte Bielag fra 1 til 5 incl: hvormed han Soumitterede Sagen Dom.

hvorefter Sagen blev optagen.

Da det var sildig ud paa Aftenen udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 6te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

10. En Skrivelse fra Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe dateret 29de April 1777 til Fogden Heiberg hvorved bekjendtgjøres et Kongel: Allernaadigst Rescript under 2den s: M: ang: at der ved Bygsel Sedlers Ting lysning tillige skal foreviises Lejlændingernes Reverser paa vedbørlig stemplet Papiir under en vilkaarlig mulct af 1 til 5 Rdlr efter Amtmandens Siigelse.

Dernest blev læst og bekjendtgjort:

7. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Madame Sinning til Etats Raad Bager stoer 100 Rdlt med 1te Pante Ret i Gaarden Slettebakken dateret 11te Januarii 1774 og tinglæst d/en 7de 8br: s: A:, der nu efter paategnet Qvitering af 10de Augusti 1776 er indfriet og derfore herved mortificeres

8. Aflyst en ditto udgiven af Mons Monsen Lund til David Brehmer stoer 200 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Lund af Skyld 1 Pund 22 1/5 Marker Smør og 11/20 Huud dateret 8de Maji 1775 og tinglyst den 6te Octbr: s: A:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te April 1777 er indfriet og derfore herved mortificeres.

9. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Niels Svendsen Lund til Wollert Krohn stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Lund af Skyld 2 Pund 6 Marker Smør dateret 7de Augusti 1775 og tinglyst den 6te Octbr: s: A:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 14de Xbr: 1776 er betalt; hvorfore den herved mortificeres.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til Mons Larsen Ladefiord stoer 400 Rdlr med 2den Pante Ret i hans ejende Gaard Biørndahl dateret 9de Octbr: 1770 og tinglyst d/en 10de sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de Febr: 1777 er indfriet.

11. \Aflyst/ En ditto udgiven af Pouls Jacobsen Biørndahl til Lector Arentz stoer 350 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Biørndahl af Skyld 1 Løb Smør dateret 5te Novbr: 1772 og tinglyst d/en 8de Maji 1773, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de Febr: 1777 er indfriet.

12. Aflyst en ditto udgiven *udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til Mons Larsen paa Hougen stoer 200 Rdlr med 2den Pante Ret i Gaarden Biørndahl af Skyld 1 Løb Smør dateret 11te Martii 1775 og tinglyst d/en 8de Maji s: A:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 4de Febr: 1777 er betalt.

1777: 332b

13. Publ: et Skjøde udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til Mons Larsen paa Hougen paa ½ Parten af hans ejende Gaard Biørndahl af Skyld ½ Løb Smør for 400 Rdlr dateret 4de Febr: 1777.

14. En Pante Obl: udgiven af Poul Jacobsen Biørndahl til Mons Larsen paa Hougen stoer 350 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Biørndahl af Skyld ½ Løb Smør dateret 26de April 1777.

15. En Pante Obl: udgiven af Knud Andersen Houcheland til Johan/n/es Johan/n/esen Houcheland stoer 45 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Andeel i Gaarden Houcheland af Skyld 21 Marker Smør og 1 Mæle Malt dateret 5te Maji 1777

16. En Foreening imellem Ejersken af Natland Madame Friele og Beboerne paa Samdahl Niels Larsen, Lars Poulsen og Ole Monsen ang: Grændse Skjellet imellem deres Ejendom dateret 3de Maji 1777.

17. Et Skjøde udgiven af Enken Marthe Anders Dotter Houge og Medarvinger til Johan/n/es Johan/n/esen indre Arne paa 1 Pund 1 ½ Mark Smør 8 ½ Kande Malt og 7/96 Huuds Leje i Gaarden Houge iberegnet den Lod hans Koene derudi har *har arvet, for 60 Rdlr dateret 7de Octbr: 1776.

18. Et ditto udgiven af Enken Marthe Pouls Dotter og Poul Olsen Schiold til Ole Nielsen Todtland paa 4 47/52 Marker Smør 3 7/20 Kande Malt og 853/4990 Huuds Leje i Gaarden Schiold for 33 Rdlr dateret 6te Maji 1777.

19. En Pante Obl: udgiven af Hans Rasmusen Øvre Fyllingen til Ole Johannesen ytre Hope stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Øvre Fyllingen af Skyld 18 Marker Smør og ½ Faar dateret 5te Maji 1777.

20. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Hagerup til Ole Olsen paa 2 Pund Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Giemeland dateret 3de Martii 1777 med Revers.

21. En ditto udgiven af Enken Brithe Anthonii Dotter Schiold og Medarvinger til Poul Olsen paa 9 Marker Smør 1/8 Tønde Malt og 1/32 Huuds Leje i Gaarden Schiold dateret 1te Martii 1777 med Revers

22. En ditto udgiven af Ole Olsen Schiold og øvrige Værger for Lars Olsens Børn til Halvor Olsen paa ½ Løb 3 ¾ Mark Smørs Leje i Gaarden Schiold dateret 1te Martii 1777 med Revers.

23. En ditto udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Lars Monsen paa 1 Løb Smørs Leje i Gaarden Frøetved dateret 15de Martii 1777 med Revers.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Procurator Saxe som anbefalet imod Madame Sinning saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den Gjeld, som for afg: Rgts: Qvarteermester Undahl er anført udi de til Afregningernes Tilendebringelse for det 1te Bergenhuusiske Reg:t anordnede Commissariers Opgivende til det Kongel: Generalitets Commissariats Collegium, rejser sig efter den deraf fremlagde Extract af Reg:tets Hoved Afregning for Aaret 1763, og da Madame Sinning under 4de Augusti 1762 haver opsagt afg: General Major Lindgaard den til ham for bemelte Rgts: Qvarteermester Undahl af hendes Mand afdøde Lyder Sinning stillede Caution, saa kand den Gjeld som Undahl er bleven skyldig efter Cautionens Opsiigelse ikke bindes Cautionisten til Ansvar i Overeensstem/m/else med Kam/m/er Rets Ordningen af 18de Martii 1720 dens 3die Capituls 8de Articul, men den indstevnte frikjendes aldeeles for Tiltale i denne Sag.

Dernest blev udi den af Hans Molle imod Dankert & Wollert Krohn anlagde og af de sidste contrastevnte Sag afsagt følgende

Kiendelse.

Vel har de indstevnte ikke erholdet vedbørlig lovlig Varsel efter det af Citanten Molle udfærdigede Stevnemaal, som hans Fuldmægtig endog ved skeede Tilførsel har tilstaaet og derfore har frafaldet de indkaldede Vidners

Afhørelse og med Continuations Stevning vildet opfylde denne Defect, men da Hensigten af den i Loven fastsadte Varsels termin er at vedkommende kand have fornøden Tiid til at besørge Tilsvar og de indstevnte ved seenere i rette førte Contra Stevning have taget til Gjenmæle saa kand den imod Varselen {i den Henseende} skeede Exception i den Henseende ikke finde Stæd. Derimod angaaer dette Søgemaal et af Hoved Citanten udvirket og her til Stadfæstelse indstevnt Forbud imod det af Contra Citanterne opsadte Gjerde hvorved han formeener sig fornærmet, der efter Lovens udtrykkelige Forskrift i 1te Bogs 16de Capitul til Aastæden maae forfølges ligesom og Contra Citanterne paa den anden Siide i Mangel af Forbudets betimelige Forfølgelse ved 5te Stevne til Aastædet fra Hoved Citantens Siide have udvirket dets Relaxation, som ligeledes til Stadfæstelse her er bleven indstevnt, da de tilholde sig Ejendoms Ret til den Mark hvor Gjerdet er opført, hvilket ligesaalidet her inden Tinge kand paakjendes naar saadan Ejendoms Tvist om Jord, Gjærde Græsgang og Markeskjel ingenlunde kand paadøm/m/es uden foregaaende Anviisning Syn og Granskning paa Aastæden.

Thi afviises herved dette Søgemaal til Aastæden paa vedbørlig lovlig Maade at forfølges saavel efter Hoved som Continuations Stevningen.

24. Publ: et Skjøde udgiven af General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden til Hans Olsen Heldahl paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Heldahl for 410 Rdlr dateret 1te Maji 1777

25. En Pante Obl: udgiven af Hans Olsen Heldahl til General Krigs Commissaire Geelmeyden stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte Anpart i gaarden Heldahl med Besætning dateret 1te Maji 1777.

26. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johannes Andersen til Biskop Arentz stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Huus og Qværne Brug under Aarestad dateret 20de Martii 1766 og tinglyst den 5te Maji s: A:, der efter hosfulgte Creditors Qvitering af 25de Januarii 1777 er indfriet.

27. En Bygsel Seddel udgiven af Johannes Johannesen indre Arne til Thomas Knudsen paa 1 Pund 1 ½ Mark Smør 8 ½ Kande Malt og 17/96 Huuds Leje i Gaarden Houge dateret 6te Maji 1777 med Revers.

28. En Odels Lysning udgiven af Hans Poulsen Hornes til 1 Pund 3 Marker Smør og 1/8 Huuds Leje i Gaarden Aadland dateret 6te Maji 1777.

29. En Bygsel Seddel udgiven af Amtmand Michael Storm til Endeel Skomagere i Bergen paa Barke Møllens Grund dateret 9de Martii 1726.

30. En Qviterings Bog for de Skomagere som have Deel i Barke Møllen for den Afgift de deraf yder til Aarestads Ejere indrettet af Hans Molle 21de 7br: 1774

Fogden Heiberg loed fremlægge en ongefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin indeværende Aar 1018 Rdlr og for forrige Aaringer 720 Rdlr 48 s

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev samme hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1777.

Aar 1777 den 9de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holdet for Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettes Mænd, som her foran f: 302 ere anførte hvilke fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettes Mænd. Ved Tinget var nærværende Kongens Foged saavelsom meenige Almue.

Først blev læst de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nestl: Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede ere registerede 10 i Tallet.

Dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1777: 333b

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Monstad efter Koenen Dordie Peders Dotter begyndt og sluttet den 8de Febr: 1777.
2. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Rgts: Qvarteermester Undal til Johan Frøchen stoer 844 Rdlr 54 s med 1te Pante [Ret] i Gaarden Remme af Skyld 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt dateret 5te Octbr: 1758 og tinglyst d/en 18de Maji 1759 paategnet under 4de Julii 1770 af Jaen J: Frøchen at være afbetalt ved en Compromis Dom imellem Creditors Sterboe og Procurator Johan Simon Cramers Sterboe, hvorhos den og er paategnet af M: Cramer under 5te Maji 1777 at den om Kjøbe Summen for Gaarden Rem/m/e imellem Johan Simon Cramers Sterboe og Jacob de Lange værende Sag er afgjort og derfor extraderer han den/n/e Obl: til Udslettelse.
3. Aflyst en ditto udgiven af Ole Nielsen Titland til Johan/n/es Olsen Smørdahl og Johan/n/es Michelsen Seim stoer 38 Rdlr 2 mrk med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Titland af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør og 6 Kander Malt dateret 10de Maji 1768 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu *efter *paa- efter paategnet Qvitering af 22de Xbr: 1775 er betalt.
4. Publ: et Skjøde udgiven af Berge Joensen Hopland til Christian Nielsen Wolde paa 1 Pund Smør 13 ½ Kande Malt og ¼ Faars Leje i Gaarden Hopland for 98 Rdlr dateret 9de Januarii 1777.
5. En Pante Obl: udgiven af Christian Nielsen Hopland til Wollert Krohn stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans Ejendom i Gaarden Hopland dateret 9de Januarii 1777.
6. Et Skiøde udgivet af Capitaine Johan Henrich de Knagenhielm til *til Jon Monsen paa 18 Mark Smør og 18 Kande Malts Leje i Gaarden Alver for *for 90 Rdlr dateret 17de Decbr: 1776.
7. En Pante Obl: udgiven af Jon Monsen Alver til Myndtlingen Joen Joensen fra Hopland i Herløe stoer 70 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans Ejendom i Gaarden Alver dateret 9de Maji 1777.
8. Et Skjøde udgiven af {Capitaine} Fogden Heiberg paa Capitaine Johan Henrich de Knagenhielms Vegne til Ole Monsen paa 18 Marker Smør 1 Mæle Malt og ½ Faars Leje i Gaarden Nore Eicheland for 120 Rdlr dateret 6te Xbr: 1776.
9. Et ditto udgiven af Ole Monsen Nore Eicheland til Jacob Halvorsen Kaperdahl paa nysbemelte Ejendom i Gaarden Nore Eicheland for 130 Rdlr dateret 7de Decbr: 1776.
10. En Pante Obl: udgiven af Jacob Halvorsen Nore Eicheland til Johannes Aschildsen Grøtved stoer 80 Rdlr med 1te Pante Rett i sam/m/e Gaarde Part dateret 9de Maji 1777.

11. Et Skjøde udgiven af Sorenskriver Holtzroed som Værge for Hans Knagenhielm Sunde til Berge Joensen paa en Anpart i Gaarden Øvre Tvedt af aarlig Landskyld 1 Pund 12 Marker Smør og ¼ Tønde Malt for 153 Rdlr dateret 2den Januarii 1777.

12. Et ditto udgiven af Capitaine Johan Henrich de Knagenhielm til Ole Larsen paa en Anpart i Gaarden Alver af aarlig Landskyld 1 Pund 12 Marker Smør og 3 Mæler Malt for 180 Rdlr dateret 28de Decbr: 1777.

13. Et ditto udgiven af Capitaine Henning Diederich de Knagenhielm til Aschild Aschildsen Biørcheland paa en Part i Gaarden Nepstad af Skyld 18 Mark Smør ¼ Tønde Malt og ½ Faar for 120 Rdlr dateret 7de Decbr: 1776.

14. En {Pante Obl:} Bygsel Seddel udgiven af Madame Garman til Niels Monsen paa 1 Pund 12 Marker Smør 2 Mæler og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Storoxe dateret 25de Septbr: 1776 med Revers.

15. En ditto udgiven af Sogne Præsten Schanche til Halvor Olsen paa 1 Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Walle dateret 16de Maji 1776 med Revers

16. En ditto udgiven af Peder Larsen Alver med fleere Værger for Ole Hem/m/ingsen Odderaases Børn til Ole Monsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Odderaas dateret 9de Maji 1777 med Revers.

1777: 334

Nye Sag

Syneve Hans Dotter Soltved imod Elling Fosse.

Rasmus Hansen Soltved anmeldte at hans Søster Syneve Hans Dotter til dette Ting med mundtlig Varsel har ladet indkalde Elling Johannesen Fosse for hende tillagde nærgaaende Beskyldninger derom at anhøre Vidnerne Johannes Olsen Smørdahl og Iver Erichsen Fosse, som ligeledes under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge, og derefter Dom at liide i Hoved Sag og Processens Omkostning at oprette; ligesom og fremdeeles er indkaldet under Falsmaal som Vidner Niels Andersen Fosse og Johan/n/es Ellingsen Qvamme til hvilke at anhøre den indstevnte tillige er kaldet.

Indstevnte Elling Johannesen Fosse mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Derpaa fremstilledes som

1te Vidne Johannes Olsen Smørdahl der aflagde Eed og vandt at da han kort efter sidstl: Juul var i den indstevntes Huus sagde Elling Johannesen Fosse at Sagsøgersken Syneve Hans Dotter ikke var troe hverken i Haand eller Mund og at hun var gaaet igjennem 3 Laas og at hun fortjente Prygl af en Oxepejs.

2det Vidne Iver Erichsen Fosse aflagde Eed og vandt at da han kort efter sidstl: Juul var i Følge med den indstevnte paa Rejsen til Byen sagde Elling Fosse at Piigen Syneve Hans Dotter ikke var troe \og huld/ {hverken i Haand eller Mund}

3die Vidne Niels Andersen Fosse aflagde Eed og forklarede i et og alt overeensstem/m/ende med 2det Vidne.

4de Vidne Johannes Ellingsen Qvam/m/e aflagde [Eed] og vandt eensstem/m/ig med 1te Vidne med den Forskjel at Elling Fosses Ord var at hun var hverken huld eller troe, hvilket Pigen Syneve endog tilstoed siigende det er ikke svært men det har ikke været Dig nemlig hendes Husbonde Elling til Skade, hvortil Elling svarede jeg har ikke regnet efter enten det har været lidet eller meget og er dette Vidne en Søn af indstevnte Elling Fosse.

Indstevnte Elling Johannesen Fosse anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have contrastevnet Piigen Syneve Hans Dotter Soltved at svare til hendes Søgemaal og at anhøre Vidner om hendes Tilstaaelse til den med hende herom hafte Samtale; Som Vidner er under

Lovens Falsmaal ind kaldet Lars Ellingsen Fosse og Johannes Ellingsen Qvame at aflægge deres Provemaal herom.

Contrastevnte Syneve Hans Dotter gav tilkjende at hun ej ved dette Contra Stevnemaal har erholdet 14 Dages lovlig Varsel og derfore exciperede sig derfra ligesom hun og anmærkede at de 2de ind kaldede Vidner ere Contra Citantens egne Sønner og villige Vidner, imod hvis Afhørelse hun derfore i den Henseende liigeledes protesterede.

Da Contra Citanten ikke har Stevne Vidnerne ved Haanden til at afhjemle Forkyndelsen af Contra Stevnemaalet begjerede han Sagen udsadt til neste Ting, hvorhos han og paaskjød andre og fleere Vidner som han ej havde haft Tiid til at indkalde til dette Ting.

I den Anledning blev af Dom/m/eren

Eragtet

Efter Contra Citantens Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Høste Ting

1777: 334b

Da Dagen var forløben udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestpaafølgende den 10de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

17. En Kjøbe Contract imellem Kam/m/er Raad Hysing paa Amtmand Knagenhielms Vegne og Lejlændingen paa Gaarden Alver Mons Larsen til den sidste at afhænde 15 Marker Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Alver for 82 Rdlr dateret 15de April 1777.

18. En ditto af sam/m/e dato imellem sam/m/e Sælger og Lejlændingen Jens Magnesen ang: 18 Mark Smør og 18 Kande Malt i sam/m/e Gaard Alver for 91 Rdlr.

19. Et Skjøde udgiven af Aschild Aschildsen Bircheland til hans Søn Ole Aschildsen paa 9 Mark Smør 6 Kander Malt og ¼ Faar udi Gaarden Nepstad for 60 Rdlr dateret 9de Maji 1777

20. Et Skjøde udgiven af Simon Johan/n/esen Toschedahl med fleere til Lars Olsen paa 18 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Sætre for 40 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

21. En Pante Obl: udgiven af Lars Olsen Sætre til Erich Larsen Morvigen stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart udi Gaarden Sætre dateret 28de Octbr: 1777.

22. Et Pante Brev udgiven af Ole Larsen Alver til Aasene Capel stoer 150 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Alver af Skyld 1 Pund 12 Mark Smør dateret 10de Maji 1777.

23. Et Pante Brev udgiven af Mons Larsen Alver til Ham/m/ers Fattig Casse stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Alver af Skyld 16 Mark Smør og 16 Kande Malt dateret 10de Maji 1777

24. Et ditto udgiven af Jens Magnesen Alver til Ham/m/ers Fattig Casse stoer 75 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Alver af Skyld 18 Mark Smør og 18 Kander Malt dateret 10de Maji 1777

25. En Bygsel Seddel udgiven af Mons Hansen Espelie som Forstander for Aasene Capel til Peder Olsen Hopsdahl paa et Laxe Værpe under Gaarden Nedre Mundahl bemelte Kirke tilhørende for 10 mrk Danske aarlig Afgift dateret 9de Maji 1777.

26. Et Deele Brev udgivet af Sorenskriveren Rgts: Qvarteermester Haberdorff til Lars Amundsen Spurcheland og hans Moeder Ingebor Lars Dotter paa 15 Marker Smør og 2 1/12 Kande Malt udi Gaarden Hopland som dem som myndige Arvinger efter Amund Larsen Spurcheland arvelig er tilfalden, dateret 10de Maji 1777.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Siur Olsen Seim

I Mangel af Partenes Vidner og Kaldsmænds Møde blev Sagen frafalden at føre i Rette.

Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin d: A: 564 Rdlr 64 s og for forrige Aaringer 236 Rdlr 67 s

Og da ingen efter 3 forskjelige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1777.

Aar 1777 den 12te Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Lindaas Skibreede og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Rettes Mænd, som her foran f: 305 ere anførte, undtagen at i Stæden for Arne Hansen Tvedt No: 4 var beskikket og sad Svend Bergesen Waage, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eeden som Laug Rettes Mænd. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nestl: Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede.

1777: 335

Dernest blev bekjendtgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Koenen Brithe Erichs Dotter Knarvig begyndt og sluttet d/en 4de Februarii 1777.
2. Et ditto efter Rasmus Olsen Hopland af 10de sam/m/e Maaned.
3. Et ditto efter Koenen Anne Johannes Dotter Syslach af 12te sam/m/e.
4. Et ditto efter Koenen Anne Hans Dotter Sletten af 14de sam/m/e.
5. Et ditto efter Koenen Inge Peders Dotter Smørdahl af 15de sam/m/e.
6. Et ditto forrettet paa Gaarden Monstad i Alenfiths Skibreede d/en 8de Febr: 1777 efter afg: Koene Dordie Peders Dotter.

Dagen nestefter den 13de Maii vedvarede Sommer Tinget med foranførte Laugrett og blev da Publiceret

7. Een Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Daae til Hans Monsen paa ½ Løb Smør i gaarden Loftaas, dateret 11te Apriil 1777 med Revers.
8. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Rasmus Olsen og Hans Rasmussen Hopland til Hr: Krigs Comissaire Dahl paa Capital 85 rd imod 1te prioritets Rett i Deres Eiendom 1 pd: 10 1/8 M/ark Smør i Gaarden Hopland, dateret 23de 8br: 1772 og Tinglyst den 21de Maii 1773, der nu efter Creditors paategnede Qvittering er betalt og indfriet.
9. Aflyst en Ditto udgiven af Sogne Præsten til Lindaas Præstegield Hr: Magister Daae til Madme: Marie Fyren Finde Leganger paa Capital 200 rd imod 1te prioritets Rett i Debitors Eiende Kirker Lindaas, Sanndnæs, Myching og Lyhren, dateret 15de Xbr: 1770 og Publiceret den 30te Maii 1771, der nu efter Creditors paategnede Qvittering af 15de Xbris 1774 er indfriet.

10. Publiceret en Pant Obligation udgiven af Lieut: Ravn til Hr: Magister Ludvig Daae paa Capital 40 rd imod 1te prioritets Rett udj 1 Bismerpund Smør i Gaarden Wabøenæs, dateret 3de Julii 1776.

11. Eet Skiøde udgiven af Hr: L:ten Ravn til Niels Siuersen Romereim paa endeel Huuser staaende paa Mychinghellen for 98 rd, dateret 6te Maii 1775.

12. Eet Ditto udgiven af Ole Erichsen Lie med fleere til Hans Erichsen Abelbakken paa 20 9/10 M/ark Smør og 143/540 Hud i Gaarden Fieldanger No: 58, for 41 rd, hvor foruden er Kiøberen selv tilforn ejende 8 1/15 M/ark S: og 143/216 Hud i sam/m/e Gaard, dateret 12te april 1777.

13. Eet Ditto udgiven af Jon Johannesen udLyhren til Niels Johannesen paa ½ Tønde Malt og 16 Skilling Penge i Gaarden UdLyhren, No: 2, for 65 rd, dateret 12te Maii 1777

14. Eet Ditto udgiven af Bottel Andersen Sletten til Sander Magnesen paa 1 pd Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Slætten No: 71, for 84 rd, dateret 12te Maii 1777.

15. Eet Ditto udgiven af Marthe Thomasdotter Hopland med Laugværge Lensmand Lars Fieldsende til Sønnen Hans Rasmussen paa 9 ¾ M/ark S: og 9 ¾ K: Malt i Gaarden Hopland No: 11, for 42 rd 3 mrk, dateret 12te Maii 1777.

16. Een Obligation udgiven af Hans Rasmussen Hopland til Christen Willumsen Raadmandsøen paa Capital 85 rd imod 1te prioritets Rett udj 19 ½ M/ark Smør og 19 ½ Kande Malt i gaarden Hopland No: 11. dateret 12te Maii 1777.

17. Een Odels Lysning af Ole Olsen Sæveraas den Ældre til 12 M/ark Smør, 2 Kander Malt og 1/3 Faar udj Gaarden Sæveraas, No: 63, dateret 12te Maii 1777.

Capitaine Brygger imod Joen Helgesen Monstad.

Citanten mødte og æskede Sagen i Rette efter Laug Dag som han fremlagde paategnet at være lovlig forkyndt.

Joen Helgesen Monstad [mødte]? og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse, i øvrigt berettede han at have betalt forrige Ejer Rasmus Huuse 2 Rdlr som Rasmus antoeg for Extra Skat som han paa(?) Ejer havde udlagt, men Comparenten formeente at sam/m/e skulle tjene til Betaling for Landskylden for Aarene 1774 og 1775 da Extra Skatten var eftergivet og ej burde betales, og saaledes tilstaaer ikkun Comparenten at være skyldig til Citanten Landskyld og resterende Skatter for 1776.

Citanten frem lagde til Beviis for Søgemaalet en ham fra forrige Ejer Rasmus Huuse under 23de Maji 1776 meddeelt Qvitering for den indstevntes resterende Landskyld for 1774 og 1775 som han maatte udbetale ved (med?) at tilkjøbe sig bemelte Gaarde Part, og ellers holdt for at det paaligger den indstevnte med sin Qviterings eller Landskyld Bog at beviise at den paasøgte resterende

1777: 335b

Landskyld for Aarene 1774 og 1775 \er betalt/, i hvilket Fald han ville søge sin Regres hos bemelte Rasmus Huuse for sam/m/es urigtige Betaling, men i Mangel deraf bliver den indstevnte ufejlbarlig pligtig at tilsvare sam/m/e efter Lovens udtrykkelige Forskrift, han indlod derfore Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale den paasøgte efterstaaende Landskyld for Aarene 1774, 75 og 76 med 1 Rdlr 4 s aarlig og de Høy Kongel: Skatter for Aaret 1776 med 2 Rdlr 2 mrk 12 s samt den/n/e Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk.

Den indstevnte havde intet viidere fra sin Siide til Sagen at svare, hvor fore den optages til Doms

og derpaa blev udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Det løse Foregivende at den paasøgte Landskyld for 1774 og 1775 tilforn er betalt til forrige Ejer kand i Mangel af foreviisende Qvitering derfore i Landskyld Bogen saa meget mindre kom/m/e i Betragtning i Overeensstem/m/else med Lovens 3 – 14 – 44 art:; som det ikkun beroer paa uhjemlet Modvillighed at betale til forrige Ejer den af ham for den saggivne udbetalte Extra Skat, men da det med den fremlagde Qvitering er beviist at Sagsøgeren har udbetalt sam/m/e til den forrige Ejer og det øvrige af Kravet er tilstaaet tilpligtes indstevnte Joen Helgesen Mognstad at betale den efterstaaende Landskyld for Aarene 1774, 75 og 76 saavelsom de Kongel: Skatter for sidstbemelte Aar tilsam/m/en med Fem Rdlr 3 mrk 8 s samt derhos oprette Søgemaalets Bekostning med Toe Rdlr 3 mrk. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev en Extra Politie Ret fremholden i Overværelse af de 2de Laug Rettesmænd Gullach Jørgensen Monsløb og Besse Fusesen Siurseter

Gunder Larsen Solen anmeldte med Aftens Varsel at have indkaldet sin Tjeneste Dræng Joen Olsen fra Bergsvig som sidstl: Mitsom/m/er havde fæstet sig i hans Tjenste, den han derefter tiltraade den 14de Apr: d: A: og efter {8 D} nogle faa Dage igjen forloed sam/m/e uden skjellig Aarsag; der fore at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse efter Loven og Forordningen.

Indkaldte Joen Olsen mødte og tilstoed rigtig nok som anmeldt at have fæstet sig antaget og forladt Tjenesten hos Citanten, men Aarsagen dertil angav \han/ at være at han ej fik goed Kost og Sæng at ligge udi, ellers tilstoed han at have faaet 4 gange Mad daglig i de faa Dage han var der og af sam/m/e Kost som Husbonden selv, men i 3 Dage at Husbonden var bortrejst spiiste han ikkun 3 gange daglig af sam/m/e Kost som hans Madmoeder og forloed Comparenten Tjenesten uden førinden at besvære sig derover for Husbonden, hvorpaa han strax igjen kom i Tjeneste hos Ole Nielsen Hopland og tilstoed han ellers at have erholdet i Fæste Penge af Gunder Solen til den/n/e Tjeneste 1 mrk 8 s samt at være accorderet af ham i aarlig Løn 2 Rdlr i Penge foruden Klæder og Skoe der er at anslaae til 4 Rdlr aarlig tilsam/m/en 6 Rdlr.

Gunder Soelen \benegte hans Foregivende og/ indloed derpaa Sagen til Dom/m/erens Kjendelse med Paastand at den forløbne Tjener Joen her fore maatte ansees efter Loven og den Kongel: Anordning.

hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Indkaldte *Ole *Joensen (Joen Olsen) som uden skjellig Aarsag i Utiide har forladt sin antagne Tjeneste hos \Gunder/ Larsen Solen, tilpligtes at betale Husbonden ½ Aars Løn med 3 Rdlr og derhos at staae i Gabe stok en Time før og 1 efter Prædiken en hellig Dag ved Ostreim Kirke. At udreedes inden 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Rasmus Michelsen af Bergen imod Mads Rognaldsen Spiøtøen

1777: 336

Citanten æskede Sagen i Rette og indleverede et skriftlig Indlæg af Gaars dato der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Paagjeldende Mads Spiøtøen mødte og anhørte det indgivne Indlæg oplæst, og i Øvrigt refererede sig til sit forrige.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom tilligemed den indstevnte

hvorpaa af Retten saaledes blev

Forafskeediget

Retten igjentager hermed den under 22de Maji d: A: i Sagen afsagde Kjendelse, hvilken Citanten haver at holde sig efterrettelig ifald han vil vente nogen Styrke for Søgemaalet.

Nye Sag

Danckert Danckertsen Heiberg imod Johan/n/es Nielsen Ostrem

Danckert Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Johan/n/es Nielsen Ostrem for 6 Aars skyldige Korn Tiende at liide Dom til Betaling saavelsom at oprette dette Søgemaals Omkostning.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kalds mænd Amund Monsen Holme og Magne Fusesen Qvalvogen eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed i Gaar 14 Dage siden i den indkaldtes egen Boepæl og Paahør.

Citanten begjerede Laug Dag for den udeblevne.

Eragtet

Lovlig ind kaldte Johan/n/es Nielsen Ostreim gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

18. Eet Odels Skiøde udgiven af Ole Olsen Trodahl til Lars Olsen paa Odels Retten til ½ Pund Smør og ½ Faar i Gaarden Trodahl for 9 rd, dateret 13de Maii 1777.

19. Eet Ditto af Ditto til Knud Olsen paa Ditto til liige Part i Ditto gaard for 9 rd af sam/m/e Dato.

20. Eet Skiøde af Hr: Magister Ludvig Daae til Hr: Danchert Heiberg paa 18 M/ark Smør, 12 K: M: og 1/8 Faar i Gaarden Kaland No: 37. for 30 rd, dateret 10de Martii 1777.

21. Een Bygsel Seddel af Ditto til Lars Hansen paa ½ Pund Smør og ½ Vog Fisk i Gaarden Borilde, dateret 12te Maii 1777. med Revers.

22. Een Ditto af Hr: Danchert Heiberg til Aamund Jansen paa ½ Løb Smør og 18 Kander Malt i gaarden Holmaas, dateret 13de Maii 1777 med Revers, hvorved Jorddrotten forbeholder sig Landsloden Alleene og forkiøb til al Lejlendingens Avel af Søe og Land.

23. Een Ditto af Ditto til Claus Bastiansen paa 1 pd: 3 Mark S: og 18 Kander Malt udj gaarden Forland, dateret 13de Maii 1777 med Revers og samme Vilkaar som nest forrige tillige med Østers Fangst.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ongefærlig Beregning over de ubetalte Høy Kongl: Skatter som for 1te og 2den Termin dette Aar beløber 878 rd 17 s og for forrige Aaringer 936 rd 48 s.

Og da ingen efter trende Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette er sam/m/e slutted og ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1777.

Aar 1777 den 21de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 310 ere anførte, hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve, som ved nestl: Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede.

Da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

1777: 336b

Dagen Nestefter den 22de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da læst og bekjendtgjort

1. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Fogden Heiberg til Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Strømsnæs af Skyld 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt dateret 8de Octbr: 1774 og tinglyst den 11te sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 19de Apr: 1777 er indfriet.
2. Læst en ditto udgiven af Capitaine Lieutenant Burgraf til Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Strømsnæs af Skyld 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt med Besætning og inventarium dateret 19de Apr: 1777.
3. Et Skjøde udgiven af Raadmand Jacob Frich til Domkirkens residerende Capellan Claus Severin Arentz paa Gaarden Kleppestøe af Skyld 2 B/ismer Pund Smør med underliggende Pladser, Gaarden Øvre Kleppe skyldende 2 Løb Smør og Gaarden Nedre Kleppe skyldende 1 Løb, 2 B/ismer Pund, 17 23/24 Mark Smør og 10 Kander Malt for 3800 Rdlr dateret 4de April 1777.
4. En Pante Obl: udgiven af bemelte Claus Severin Arentz til Wilhelm Friman som Værge for Jomfrue Karen Garman stoer 1000 Rdlr med 1te Pante Ret i nys foranførte Gaarder dateret 14de Apr: 1777.
5. En ditto udgiven af sam/m/e Debitor til David Frich stoer 600 Rdlr med 3de Pante Ret i sam/m/e Gaarder efter forhen skyldige 3000 Rdlr dateret 15de Apr: 1777.
6. Aflyst et Pante Brev udgiven af Raadmand Frich til Biskop Friis stoer 1900 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte Gaarder Kleppestøe, Øvre og Nedre Kleppe dateret 22de Augusti og tinglyst d/en 11te Octbr: s: A:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 22de Febr: 1777 er indfriet.
7. Læst en Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Knud Monsen paa 24 Marker Fiskes Leje i Gaarden Stuure, hvorved Udstæderen forbeholder sig Lands Lod \ 1/5(?) Part / saavel af frem/m/ede som Lejlændingen selv, og Forkjøbs Ret til alle hans Fiske Vahre og anden Avl \for Markets Priis/ i Billighed uden at han maae sælge sam/m/e til nogen frem/m/ed eller nogen anden end Jorddrotten dertil paa sine Vegne beordrer, og forbeholder Jorddrotten sig tillige at lade optage Huusmands Pladser uden Opsidderens Samtykke, dateret 2den Martii 1777 med Revers af sam/m/e dato.
8. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Jacob Olsen paa 1 ½ Jord Skillings Leje i Gaarden Stuure med liige Vilkaar som nys før anført er dateret 12te Xbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.
9. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Lars Johannesen paa 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Schiold med sam/m/e Vilkaar dateret 20de Febr: 1777 med Revers af sam/m/e dato.
10. En ditto udgiven af Capitaine Krog til Ole Andersen paa 6 Marker Smør, 14 Marker Fisk og 1/6 Faars Leje i Gaarden Ohen dateret 12te Martii 1777 med Revers af sam/m/e dato.
11. En ditto udgiven af Capellan C: S: Arentz til Amund Johannesen paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Øvre Kleppe \paa hans Hustrues Leve Tiid/ dateret 8de Apr: 1777 med Revers
12. En ditto udgiven af Sogne Præsten W: Friman til Erich Steffensen paa 4 ½ Mark Smør og 4 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Schielanger dateret 4de Febr: 1777 med Revers af sam/m/e dato lyder paa Udstæderens og Hustrues Leve Tiid som Enke Sæde.

13. En Med gifts Forskrivelse udgiven af Erich Nielsen Floervog til Ingebrigt Michelsen Aschevig dateret 8de Novbr: 1776.

14. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Koursbøe til Sogne Præsten Wilhelm Friman stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Koursbøe af 4 Jord Skillings Leje dateret 6te Maji 1771.

15. Et Afkald udgiven af Søren Halvorsen Nodenæs til Knud Hansen Sæle for tilfaldne Farfader Arv efter Michel Hielmen ved Skifte af 23de Martii 1777 stoer 205 Rdlr 11 s dateret 21de Maji 1777.

16. Aflyst et Pante Brev udgiven af Hans Joensen Rogn til Michel Joensen Hopland med Værge Rasmus Hansen Leervig stoer 26 Rdlr med 1te Pante Ret i 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Rogn dateret 14de Maji 1776 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Rasmus Leervigs paategnede Qvitering af 21de Maji 1777 er indfriet.

1777: 337

17. Aflyst et Pante Brev udgiven af Joen Endresen Wiigebøe til Jens Bergendahl stoer 75 Rdlr med 1te Pante Ret i ¼ Løb Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Wiigebøe dateret 11te Octbr: 1774 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 14de Maji 1777 er indfriet.

18. \Aflyst/ En ditto udgiven af Steffen Christiansen til sam/m/e Creditor paa liige Sum/m/a med 1te Pante Ret i liige Andeel i Gaarden Wiigebøe af sam/m/e dato, der og er indfriet efter Creditors paategnede Qvitering af 14de Maji 1777.

19. En Fredlysning udgiven af Fogden *Heiber for Beboerne paa Gaarden Landsvig dateret 21de Maji 1777.

20. En Bygsel Seddel udgiven af Christen Pedersen Bøe og Clemet Hielmen som Værger for Anders Jaensens Børn til Rasmus Johan/n/esen paa 23 5/8 Marker Fiskes Leje i Gaarden Hielmen dateret 21de Maji 1777 med Revers

Nye Sag

Consul Wallace imod Niels Monsen Hennøe

Henrich Gime mødte paa hans Principal Consul Wallaces Vegne og anmeldte at han med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet [indkalde]? Niels Monsen Hennøe for skyldige Bag Gjeld 12 Rdlr 3 mrk 6 s at liide Dom til Betaling saavelsom Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Nielsen Schielanger og Herman Tollevsen Schielanger eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed i den indstevntes eget Paahør og Boepæl den 28de Apr: sistl:

Comparenten fremlagde en Special Regning for det paasøgte Krav af 20de d: M:, der er saa lydende og begjerede den indstevnte laug daget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Niels Monsen Hennøe gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

De tilstædeværende Laug Rettesmænd gave tilkjende at de paa samtlige Almuens Vegne havde formaaet Hr: Fogden Heiberg at indcassere Tingholdet her i Skibreedet med 2 mrk 2 s af hvert Løb, hvoraf til Tingholderen Lensmanden, Laug Retten og Skafferen udbetales 36 Rdlr og det øvrige beholder Hr: Fogden for Umagen med Indcassationen og Forskud dertil.

Fogden Heiberg loed fremlevere en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin indeværende Aar 597 Rdlr 16 s og fra forrige Aaringer 462 Rdlr 5 mrk 6 s

Efter 3 forskjellige Udraab havde ingen viidere at udrette ved Tinget og derfore blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1777.

Aar 1777 den 23de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holdet for Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 306 ere anførte, undtagen at i Stæden for No: 8 Steffen Ystebøe, der er Landværn sad Knud Johannesen Olsvold, hvilke alle, den sidste undtagen, fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede.

Dernest blev kundgjort

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Kartved efter Marithe Knuds Dotter den 31te Januarii 1777.
2. Et ditto forrettet paa sam/m/e Gaard efter Koenen Marthe Amunds Dotter begyndt den 26de Augusti 1776 og sluttet den 3de Febr: 1777.

1777: 337b

3. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Wilhelm Friman til Joen Monsen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Qvam/m/e dateret 10de Apr: 1777 med Revers.
4. En ditto af ditto til Niels Rasmusen paa 1 B/ismer Pund 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Søre Mørchen dateret 1te Maji 1777 med Revers og Vilkor at svare 1 Tønde Korn og et Koe Foster Aarlig til Halvor Bergesens Enke
5. En ditto af ditto til Jacob Johannesen paa 9 Marker Smør og 4 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Nore Mørchen dateret 4de Apr: 1777 med Revers.
6. En ditto af ditto til Anders Steffensen paa 18 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Mørchen dateret 14de 1777.
7. En ditto af Seminarii Forstander Joen Mariager til Iver Andersen paa 18 Marker Smør og ¼ Tønde *Meels Leje i Gaarden Solem dateret 17de Xbr: 1776 med Revers.
8. En ditto udgiven af Jaen J: Frøchen til Per Pettersen paa 18 Marker Smør og 7 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Ascheland med Vilkor at svare til sin Moeder Rangele Peers Dotter aarlig 2 Tønder Korn og Foster for 1 Koe og 2 Faar, og at have Bygselen forbrudt saasnart Jorddrotten betaler for ham de Kongel: Skatter, dateret 28de April 1777 med Revers.
9. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Haaver Jacobsen paa 18 Marker Smør 1 Mæle Malt og ½ Faars Leje i Gaarden Hougstad, hvorved Jorddrotten forbeholder sig at lade optage Huusmands Pladser og at Lejlændingen til ham eller hans Ordre sælger sine Fiske Vahre og anden Avl i Billighed og ikke til nogen fremmet dateret 1te Maji 1777 med Revers.

Anders Olsen Kidesæter fremleverede en Pung, hvorudi skal være Tie Rdlr 1 mrk 2 s hans Myndtling Bottel Olsen fra Leervig tilhørende hvilke han begjerede udbuden til Laans imod antagelig Sikkerhed og Rentes Svarelse, og da ingen efter Tilbud ville antage sam/m/e blev den fremlagde Pung af Dom/m/eren forseglet efterat deraf var udtaget 1 mrk 8 s for Publicationen og Comparenten tilbageleveret.

Consul Wallace imod Enken Karie Rosnæs.

Hindrich Grimen æskede Sagen i Rette paa Citantens Vegne efter forrige Tiltale og fremlagde en Regning over det paasøgte Krav af Gaars dato, der er af saadan Indhold.

Paagjeldende Karie Rosnes mødte ikke efter Paaraab.

Henrich Giimen indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at betale Citanten de skyldige 8 Rdlr 2 mrk 6 s og desuden oprette Søgemaalets Bekostning med 4 Rdlr, hvorefter Sagen optages til Doms.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 24de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi nest forestaaende Sag saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efterat indstevnte Karie Jacobs Dotter Rosnæs løselig har benegtet Kravet paastaaer hun sig derfore friefunden fordie det ej i rette Tiid blev anmeldt i Skiftet efter hendes afdøde Mand efter dertil skeede Indkaldelse, det hun ville godtgjøre med Skifte Brevet og derfore begjerede Sagen udsadt til neste Ting for da at frem lægge sam/m/e, der og blev hende bevilget.

Citantens Fuldmægtig forestiller derimod at Indkaldelse til Skiftet har været ham ubekjendt da han formedelst Storm Vejr ej kand kom/m/e til Kirke og at han nogle Dage efter at Skiftet var holden leverede Regning herover til den indstevntes Søn Friderich Clemetsen, hvilket fra den indstevntes Siide ej er imodsagt. Saaledes er det meere Modvillighed hos den indstevnte at betale Fordringen end Benegtelse af dens Rigtighed i sig selv, og da hun ej efter bevilgede Udsættelse har fremlagt Skifte Brevet efter hendes Mand til Beviis om Creditorernes lovlige Indkaldelse dertil saa kand saadant ej kom/m/e i Betragtning; men da der paa Citantens Siide er Formoedning om Kravets Rigtighed, der ikke kand udslettes uden ved den indstevntes eedelige Benegtelse, saa Kjendes hermed og Dømmes for Ret {at saa fremt} at saafremt indstevnte Karie Jacobs Dotter Rosnes til nestk: Høste Ting for dette Skibreede i Citantens lovlige

1777: 338

tilkaldelse aflægger corporlig Eed det hun vist veed at Kravet er urigtigt eller tilforn har været betalt og afgjort, bør hun for Citantens Tiltale i denne Sag frie at være, men i Mangel deraf bør hun til Citanten at betale det paasøgte Krav med Aatte Rdlr 2 mrk 6 s og oprette ham Søgemaalets Bekostning med 2 Rdlr 4 mrk. At efterkom/m/es til bestemte Tiid inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest blev læst og bekjendtgjort

10. Et Skiøde udgiven af Hans Olsen Kartved med fleere til Amund Jensen paa 9 Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kartved for 11 Rdlr 1 mrk 8 s foruden 3 Mark Smør og 2 Kander Malt derudi som Kjøberen tilforn efter Skifte Brev af 14de Apr: 1766 er ejende tilsam/m/en 12 Mark Sm: og 8 K: M: i sam/m/e Gaard dateret 23de Maji 1777.

11. Et ditto udgiven af Amund Jensen Kartved med fleere til Tørres Olsen paa 12 Mark Sm: og 8 K:de Malts Leje i Gaarden Kartved for 23{de} Rdlr dateret 23de Maji 1777.

12. En Pante Obl: udgiven af Amund Jensen Kartved til Hans Olsen Kartvedt stoer 10 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Kartved af Skyld 12 Mark Sm: og 8 K:de Malt dateret 23de Maji 1777.

13. En Bygsel Seddel udgiven af Gudmund Jansen Hielmen og Brødre Clemet, Gregorius og Rasmus Johan/n/esen til Christian Rasmusen paa 12 Mark Smør og 8 K:de Malts Leje i Gaarden Nedre Wogenes dateret 29de Decembris 1776 med Revers.

14. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Mons Rasmusen paa 12 Mark Smør og 10de K:de Malts Leje i Gaarden Helleland dateret 3de Apr: 1777 med Revers og indeholder sam/m/e Vilkor som den her foran under No: 9 extraherede.

15. En ditto udgiven af ditto til Johannes Michelsen paa 9 Mark Smør og 9 ½ K:de Malts Leje i Gaarden Miøs dateret 9de Decbr: 1776 med Revers og liige Vilkor som nysforanførte.

16. En ditto udgiven af Hans Olsen Dalland til Joen Olsen paa 21 Mark Smørs Leje i Gaarden Dalland dateret 24de Maji 1777 med Revers.

17. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Haberdorff til Hans Olsen Dalland paa 1 B/ismer Pund 4 Mark Smørs Leje i Gaarden Dalland som ham arvelig er tilfalden efter hans Søn Hans Hansen Dalland dateret 24de Maji 1777.

18. En *ditto (Bygsel Seddel) udgiven af Krigs Raad Koren til Joen Stephensen paa 1 B/ismer Pund Smør og 20de Kander Malts Leje i Gaarden Helleland dateret 16de Septbr: 1776 med Revers og Vilkor at yde til Johan/n/eses Enke Afgrøden af 6 Marker Smør saa længe hun lever og i øvrigt som den forhen extraherede under No: 9.

19. En ditto udgiven af Magister Daae til Hans Hansen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Mellingen dateret 19de Octbr: 1776 med Revers.

Nye Sag

Ole Ottesen Fieldstad imod Ole Olsen Nøtved

Ole Ottesen Fieldstad anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Olsen Nøtved fordie han har fæstet sig i Tjeneste hos ham og ej siden har tiltrædet sam/m/e derfore at liide Dom og oprette Søgemaalets Bekostning.

Ole Olsen Nøtved mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Knud Olsvold og Jacob Erichsen ibm: eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for den indstevnte i hans eget Paahør og Boepæl den 26de Apr: sidstl:

Citanten begjerede den udeblevne laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Olsen Nøtved gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde og Sagen at tilsvare.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge een ongefærlig Beregning over de Resterende Kongel: Skatter beløbende for 1te og 2den Termin dette Aar 636 rd 2 mrk og for de foregaaende Aaringer 290 rd 45 s.

Og da ingen efter 3de udraab havde viidere ved Sage Tinget at *at udrette blev samme slutted og ophævet.

1777: 338b

Sommer Tinget for Hosangers Skibreede 1777

Aar 1777 den 26de Maji blev et almindeligt Høste Ting holdet for Hosangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren og tilnævnte Laug Ret, som her foran f: 312 findes anførte undtagen at i Stæden for No: 4 og 5, som dog tilligemed de øvrige have aflagt Eeden sad gamle Laug Rettes Mænd Johannes Aschildsen Høevig og Knud Siursen Miøs. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve, som ved sidstl: Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede.

Nye Sag

Magne Johannesen Ascheland imod Knud Monsen Kleveland

Magne Johannesen Ascheland anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Knud Monsen Kleveland at liide Dom til Indløsning af hans paaboende Anpart i Gaarden Kleveland af Citanten som Odelsmand og at anhøre Vidner om hans Odels Ret og Processens Omkostning at erstatte, ligesom og som Vidner herom under Lovens Faldsmaal ere indkaldte Ole Olsen Tøssen, Johannes Gudmundsen Herland og Johannes Nielsen Storesæter.

Indstevnte Knud Monsen Kleveland mødte ikke efter Paaraab, men bemelte 3 Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel, hvor fore de brugte Kaldsmænd Hans Johannesen Bernes og Ole Olsen Bernes eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for paagjeldende Knud Monsen Kleveland i Forgaars 14 Dage siden i hans egen Boepæl og Paahør.

Citanten anmeldte at den indstevnte har indløst hans paaboende Anpart i Gaarden Kleveland, som er Citantens Odels Jord af Citantens Moeder imedens at Citanten var umyndig og uden hans Samtykke, og det af Panthaveren.

Comparenten frem stillede derpaa de indkaldte Vidner til Afhørelse ang: hans Odels Ret til den paastevnte Odelsjord.

Derpaa blev af Dommeren

Eragtet

Sagen afviises hermed til Odels tomten paa lovlig Maade at forfølge og kand ikke her inden Tinge nyde viidere Fremgang.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 27de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

1. Et Skjøde udgiven af Johannes Monsen Lillejord til hans Søn Ole Johannesen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Lillejord for 33 Rdlr dateret 26de Maji 1777.
2. Et ditto udgiven af Ingvold Sævresen Fieldschaalnæs til hans Søn Sævre Ingvoldsen paa 1 B/ismer Pund 14 ½ Mark Smør og 2 Mæler 7 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Heldahl for 100 Rdlr dateret 6te Xbr: 1776.
3. Et ditto udgiven af Enken Syneve Berges Dotter Hoshofde ved Laug Værge Niels Rasmusen Litland til hendes Søn Haldor Rasmusen paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Hanestved for 30 Rdlr dateret 15de Febr: 1777.
4. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Børtved som Værge for Mons Johan/n/esen Høyland til Haldor Andersen Hoshofde paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Hanestved for 36 Rdlr dateret 16de Febr: 1777.
5. En Forskrivelse udgiven af Sogne Præsten til Hosanger Richard Berg til hans Søster Madame Krogh ang: deels Løsøre Effecter hende tilhørende, som hos ham er beroende dateret 2den Januarii 1777.

6. En Odels Løsning udgiven af Berge Larsen Mielstad til Ellev Ellevsens Brug i Gaarden Nore Mieldstad af Skyld 1 Pund 3 Mark Sm: og 14 Kander Malt dateret 26de Maji 1777.

1777: 339

7. En Bygsel Seddel udgiven af Biskop Hagerup til Anders Magnesen paa 1 B/ismer Pund 3 Mark Smør ½ Faar og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Fieldschaal dateret 21de Febr: 1777 med Revers.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Lars Johannesen Møching

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Lars Johannesen Møching for begangne Lejermaal i Ægteskab med Piigen Ragnilde Ellings Datter Soelberg at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og at oprette dette Søgemaals Bekostning. Til Vedermæle er bemelte Piige, som mindelig har rettet for sig, ligeledes tillige bleven indkaldet.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Steffen Magnesen Hatland og medhafte Mand blev paaraabt til Afhjemling, men da Stevne Vidnet ej var tilstæde udsættes Sagen til neste Ting til nye Varsel.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Karie Ols Dotter Øfsthuus og
Anders Johannesen Fotland samt Ole Olsen Fotland.

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Piigen Karie Ols Dotter Øfsthuus saavelsom Anders Johannesen og Ole Olsen Fotland, der med hende have begaaet Lejermaal, der fore at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning een for alle at oprette.

Sergeant Haaver Sætre mødte efter Ordre fra Hr: Capitaine Jæger og anmeldte at indkaldte Anders Johannesen Fotland af Capitainen er indskreven som interims Soldat og taget under Exercitie.

Fogden Heiberg forestillede at Hr: Capitainen Jæger i Følge Forordningen om Landmilitien i Norge er aldeeles incompetent til paa egen Haand at udskrive interims Soldater han har altsaa her søgt at indtrænge sig i en ham aldeeles uvedkommende Sag for at hindre Justitiens Pleje, hvor fore Fogden reserverede sig lovlig Tiltale imod ham og udbad sig Sagens Fremgang.

Da \de/ ind kaldte \ej/ mødte {ikke} efter Paaraab, blev Varselen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Steffen Magnesen Hatland og Johannes Sæfindsen Fotland at være skeed som meldt sidstl: Løverdag 14 Dage siden i \alle/ de indstevntes egne Boepæle og Paahør.

Fogden Heiberg begjærede de udeblevne laugdaget til neste Ting, og der paa blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Karie Ols Dotter Øfsthuus og Anders Johannesen samt Ole Olsen Fotland gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin dette Aar 488 Rdlr 3 mrk og fra forrige Aaringer 153 Rdlr 1 mrk 10 s

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Echanger Skibreede 1777

Aar 1777 den 28de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Ret, som her forhen f: 314 ere antegnede, undtagen at i Stæden for No: 3 og 4, hvilke dog tilligemed de øvrige fremlagde Beviis om at have aflagt Eeden som Laug Rettesmænd sad Niels Jørgensen Echnes og Amund Haldorsen Asgaard. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved indeværende Aars Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede.

1777: 339b

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gjæstgiverstædet Echnesvog efter afdøde Mons Andersen Echnesvog begyndt d/en 30te Octbr: og sluttet d/en 5te Novbr: 1776.
2. Et ditto paa Gaarden indre Hindenæs efter Koenen Karie LarsDotter begyndt den 29de Octbr: 1776 og sluttet den 24de Januarii 1777.
3. Et ditto af 17de Februarii 1777 efter Niels Andersen Myhr.

Nye Sag

Sogne Præsten Wilhelm Friman imod Amund Iversen Ascheland

Sogne Præsten til Mangers Præstegjeld Wilhelm Friman loed anmelde med skriftlig Stevning til dette Ting at have ladet indkalde Amund Iversen Søre Ascheland for efterstaaende Landskyld og udlagde Skatter at liide Dom til Betaling og Gaardens Fravigelse saavel som og at oprette Søgemaalets Bekostning efter sam/m/es nærmere Indhold, der i Retten blev oplæst, og er saa meldende.

Den indstevnte mødte og vedtoeg Varselen og tilstoed at være skyldig den paasøgte Landskyld undtagen 4de Penge som Ejeren havde lovet ej at ville tage, i øvrigt formeener han intet at have forbrudt da han ej imodsætter sig Betalingen af det paasøgte, men agter at betale baade Kongen og Ejeren naar hans Lejlighed bliver dertil.

Citanten loed benegte den indstevntes Foregivende det han skulle have lovet ham 4de Penges Eftergivelse og fremlagde Qvitering fra Hr: Fogden Heiberg at have betalt de efterstaaende Høy Kongel: [Skatter]? for den indstevnte for Aarene 1775 og 1776 med 8 Rdlr 4 mrk 11 s dateret 3de Januarii d: A: der blev oplæst og er saalydende. Derefter indloed Citanten Sagen Dom med Paastand at indstevnte Amund Iversen Søre Ascheland maatte tilfindes at betale de paastevnte Skatter og Landskyld med 4de Penge samt at have sin fæstede Jord forbrudt i Følge Forordningen af 1685 og desuden at oprette Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr.

Indstevnte Amund Iversen Søre Ascheland formeente at naar han betaler de skyldige Skatter og Landskyld; har Ejeren intet viidere at paastaae; og det agter han at betale saa snart hans Lejlighed tillader det, og der fore troede at Citantens Paastand om hans Gaards Fortabelse ej kand finde Stæd, men forventede sig for den/n/e Tiltale befriet.

Citanten loed vedblive sit forrige og indloed Sagen Dom, hvor til den optages.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter \den 29de Maji/ vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi nys forbemelte Sag saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Ligesom Bygsel Brevet udtrykkelig indeholder at Lejlændingen overdrages Brugen af den fæstede Jord saalænge han betaler de Kongel: Skatter med viidere, hvortil han tillige ved Revers forpligter sig, saa følger det og af Contractens Natur at ingen ville overlade en anden Brugen af sin Ejendom uden Afgift og den Byrde derhos selv at betale Paalægene deraf imedens at han selv ikke nyder mindste Nytte deraf. Det er derfore med beste Grund at Forordningen af 5te Febr: 1685 foreskriver at naar Lejlændingen foraarsager Jorddrotten at udbetale for ham de Kongel: Skatter, maae den første bygsle Jorden til hvem ham vil, og endskjønt sam/m/e ikke siden i Loven udtrykkelig er igjentaget, saa bestyrker det dog ved den Disposition at Lejlændingen for den blotte Landskylds Betaling ikke maae udviises fra Gaarden hvor der ikke nævnes om de Kongel: Skatter, {thi i dette Fald er Lej, men} \fordie Lejlændingen/ i dette Fald er {Lejlændingen} at ansee for aldeeles uduelig. Og da Citanten efter den fremlagde Qviterings Udviis har maattet udbetale 2 Aars efterstaaende Kongel: Skatter for indstevnte Amund Iversen Søre Ascheland foruden Landskylden denne tillige har paadraget sig saa kjendes hermed og Dømmes for Ret

1777: 340

Bemelte Amund Søre Ascheland bør strax for Citanten fraviige hans hafte Lejemaal i Gaarden Søre Ascheland og derhos betale ham de udlagde Kongel: Skatter for 2 Aar med 8 Rdlr 5 mrk 11 s saavelsom efterstaaende 7 Aars Landskyld iberegnet 4de Penge i alt med Tie Rdlr 12 s {og} \samt/ oprette {ham} \dette/ Søgemaals Bekostning med 2 Rdlr 3 mrk. At fyldestgjøres 14 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev kundgjort

4. Et Skjøde udgiven af Johan/n/es Holgersen Giellesvig til Steffen Monsen Nedre Aas paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Nedre Aas for 30 Rdlr dateret 28de Maji 1777.

5. Et dito udgiven af Anders Olsen Søre Qvinge paa sin Hustrues Anne Mons Dotters Vegne og Wermund Simonsen Røe for sin Myndtling Marithe Mons Dotter til Ole Rasmusen paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Dyrdahl for 30 Rdlr dateret 28de Maji 1777.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Iversen Eenestrand til Ole Rasmusen paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Dyrdahl dateret 28de Maji 1777 med Revers

7. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Ole Monsen Weeland paa 16 Marker Smørs Leje i Gaarden Weeland for 18 Rdlr 2 mrk 10 s, dateret 29de Maji 1777.

Nye Sag

Madame Wenche de Besche sal: Bruuns imod Mons Olsen Nore Qvinge

Danckert Danckertsen Heiberg mødte for sin Fetterske Madame Wenche Cicilia de Beesch salig Johan Plate Bruuns Efterleverske og anmeldte at hun med *med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Mons Olsen Nore Qvinge, der har ægtet Knud Bertelsen Nore Qvinges Hustrue, at liide Dom til Betaling af 2 Rdlr, som Citantindens Mand salig Hr: Bruun som Beneficiarius har maattet udlæge i Extra Skat for Aaret 1768 for den indstevntes

Formand paa Bruget og i Ægteskabet Knud Bertelsen, og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og frem leverede et skriftlig Indlæg fra hans nu værende Land herre Hr: Wiggers af 27de Maji d: A:, der i Retten blev oplæst saa lydende.

Comparenten Heiberg fandt sig beføyet paa Citantindens Vegne aldeeles at imod siige bemelte Indlæg da sam/m/e i ingen Maade kand gravere hende, efterdie Hr: Wiggers aldrig derudi godtgjør at have nogen Ordre fra hende at oppebære de restancer, som hun haver tilgoede hos Lejlændingerne ikke heller har beviisliggjort at sam/m/e er bleven hende tilbuden, hvorvidt den allegerede Forordning af 14de Novbr: 1772 kand gravere hende, som den hvis Mand førinden sam/m/e udkom, har udbetalt den/n/e Extra Skat, som Lejlændingen var pligtig at udreede, overlades til Rettens eget Skjøn, og paastaaer Comparenten den indstevnte tilfunden at betale Citanten den paasøgte udlagde Extra Skat med 2 Rdlr og oprette hende Søgemaalets Omkostning med Rejse og andre Udgifter i alt med 4 Rdlr.

Den indstevnte formeente at dette Krav ikke kunde bindes ham til Last efter at det ikke er blevet paafordret i Sterboet efter hans Formand i Ægteskabet som er sam/m/e skyldig og ikke han der er en uvedkom/m/ende Mand i denne Henseende.

Comparenten Heiberg vedblev sin forrige Paastand og haaber saameget meere at sam/m/e vorder billiget da den indstevnte ikke fragaaer Kravet, men allene formener sig derfore frietagen fordie at sam/m/e rejser sig fra hans Hustrue og ikke hans egen Gjeld hvorefter Sagen optages til Doms.

1777: 340b

Nye Sag

Madame Wenche sal: Johan Plate Bruuns imod Bertel Iversen Nore Qvinge.

Danckert Heiberg mødte for sin Fetterskes Madame Wenche Cicilia de Beesche sal: Hr: Johan Plate Bruuns Efterleverske og anmeldte at hun med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Bertel Iversen Nore Qvinge for {resterende Landskyld til} \af hendes/ *hendes salig Mand {og} \for ham/ udlagde \2 Rdlr i/ Extra Skat \for 1768/ at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Indstevnte Bertel Iversen Nore Qvinge mødte og vedtoeg lovlig Varsel og gav tilkjende at være uviidende om at salig Hr: Bruun for ham har udlagt nogen Extra Skat.

Comparenten Heiberg bejerede Sagen udsadt til neste Ting for at godtgjøre med vedkom/m/endes Qvitering at den/n/e paasøgte Extra Skat virkelig af Hr: \Bruun/ er bleven udbetalt.

Ved nærmere Eftertanke erindrede indstevnte Bertel Iversen og tilkjendegav at det nok har sin Rigtighed at sal: Hr: Bruun har udlagt for ham den paasøgte Extra Skat og derfore frafaldt den derimod skeede Benegtelse.

Heiberg indloed derfore Sagen Dom med Paastand at Bertel Iversen maatte tilfindes at betale Citantinden den paasøgte Extra Skat med 2 Rdlr og erstatte den/n/e Rettergangs Omkostnong med 4 Rdlr.

Den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare hvorfore den optages til Doms.

Nye Sag

Madame Wenche sal: Hr: Bruuns imod Brynild Olsen Qvingedahl

Danckert Heiberg mødte for hans Fetterske Madame Wenche sal: Johan Plate Bruuns og anmeldte at hun med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet ind kalde Brynild Olsen Qvingedahl for af hendes salig Mand som Beneficiarius for Aaret 1768 {ud} for ham udlagde Extra Skat 2 Rdlr at liide Dom til Betaling og Rettergangens Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte, vedtoeg lovlig Varsel og sagde at være villig at betale det paasøgte, men for Tiiden var han ej i Stand at udreede det.
Heiberg indloed Sagen Dom med Paastand at bemelte Brynild Olsen maatte tilfindes at betale Citantinden de paasøgte 2 Rdlr og den/n/e Rettergangs Omkostning med 4 Rdlr.
Den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare end at han ansaae de paastaaede Omkostninger for høyt opførte.
derefter blev Sagen optagen til Doms.

Nye Sag

Madame sal: Johan Plate Bruuns imod Baste Andersen Qvingedahl

Danckert Heiberg mødte for sin Fetterske Madame Wenche de Besche sal: Johan Plate Bruuns og anmeldte at hun med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Baste Andersen Qvingedahl for skyldige Extra Skat for Aaret 1768 som hendes salig [Mand]? som Beneficiarius for ham har maattet udlægge med 2 Rdlr, derfore at liide Dom og at oprette Søgemaalets Omkostning.
Indstevnte Baste Andersen Qvingedahl mødte, vedtoeg lovlig Varsel og havde intet imod Søgemaalet at indvende.
Heiberg indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilpligtes at udreede de paasøgte 2 Rdlr og oprette Søgemaalets Omkostning med 4 Rdlr.
hvorefter Sagen optages til Doms.

Hr: Fogden Heiberg begjerede den Hans Kongel: May:t tilhørende Øde Gaard Kleiven opbuden til Bygsel imod Skatter og Afgifts Svarelse paa Leve Tiid og med det Vilkor at Lejlændingen opbygger og istandsætter de forfaldne Huuser paa Gaarden.
Efter skeede Opbud ville ingen antage sam/m/e paa de Vilkor, men Erich Larsen Høvik tilbød sig at antage

1777: 341

sam/m/e til Bygsel paa Leve Tiid og at opbygge Huusene, naar ham til Hjelp derudi maatte skjænkes 50 Rdlr og 6 Aars Skatte Friehed, hvorefter han ville svare de aarlige Skatter og Landskylden, hvilket er det eeneste Vilkor, paa hvilke han kand antage sam/m/e da han ved at bruge den afvigte Aar imod Skatternes Svarelse har lidt megen Skade. Ellers tilbød han sig for i Aaret at svare i Græsleje derfore 1 Rdlr imod at slaae det værende Græs, og andet Bud blev ikke gjort.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Madame Bruun imod Mons Olsen Qvinge saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Mons Olsen Qvinge kand ikke negte at joe Citantindens Mand for hans Formand i Ægteskabet Knud Bertelsen Qvinge har udlagt den paasøgte Extra Skat for 1768, men paastaaer sig derfore friefunden deels fordie Restancerne af Extra Skatten siden ved Forordningen af 14de Novbr: 1772 er eftergivet, {og deels fordie det ej i Sterboet efter den afdøde er bleven paafordret.}, saaledes som udi det af Hr: Wigers indgivne Forsæt er anført og deels fordie det ej i Sterboet efter den afdøde er bleven paafordret; Foruden at Hr: Wiggers er en ganske uvedkom/m/ende 3die Mand, der ej til Sagen er bleven kaldet, og ikke som Procurator har legitimeret sig competent til at gaae i Rette for andre, kand den af ham allegerede Forordning ingenlunde passe sig her hvor der ikke søges nogen restance af bemelte Skat men det som af Citantindens Mand længe førinden paa hans Lejlændings Vegne er bleven udbetalt, der følgelig bliver en Gjeld til Citantinden og ikke til Hans May:ts Casse. At

dette ikke tilforn er bleven paafordret i Skiftet efter Knud Bertelsen kand ikke kom/m/e i Betragtning med \mindre/ Creditorerne dertil paa lovlig Maade vare blevne indkaldede, hvilket ej fra den indstevntes Siide er bleven godtgjort, men da indkaldte Mons Olsen Qvinge ved at ægte Enken efter Knud Bertelsen som Hoved Arving indtræder i hans Gjeld og Forbindtlighed saa kjendes hermed og Døm/m/es for Ret Mons Olsen Nore Qvinge bør til Citantinden betale de paasøgte 2 Rdlr og oprette hende Søgemaalets Bekostning med 2 Rdlr 4 mrk 8 s. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Madame Bruun imod Bertel Iversen Nore Qvinge afsagt følgende

Dom

Bertel Iversen Qvinge har selv inden Retten tilstaaet Kravet og tilpligtes derfore at betale Citantinden den paasøgte udlagde Extra Skat for Aaret 1768 og derhos erstatte den/n/e Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk At fuldbyrdes inden 15 Dage fra Dom/m/ens lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Fremdeeles blev udi Sagen anlagt af Madame Bruun imod Brynild Olsen Qvingedahl saaledes

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Brynild Olsen Qvingedahl, som intet har haft imod Kravet at indvende, tilpligtes at betale Citantinden den for ham udlagde Extra Skat for Aaret 1768 med 2 Rdlr saavelsom og Søgemaalets Bekostning med 2 Rdlr 3 mrk. At efterkom/m/es inden 15 Dage fra Forkyndelsen heraf under Lovens Tvang.

Endelig blev udi Sagen anlagt af Madame Bruun imod Baste Andersen Qvingedahl afsagt følgende

Dom

Indstevnte Baste *Olsen (Andersen) Qvingedahl kand ikke negte Kravet og derfore tilfindes han at udreede til Citantinden den for ham udlagde Extra Skat med 2 Rdlr saavelsom 2 Rdlr 3 mrk for denne Rettergangs Omkostning inden 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig

1777: 341b

Adfærd.

Fogden Heiberg loed frem lægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin dette Aar 510 Rdlr 2 mrk og fra forrige Aaringer 165 Rdlr 8 s

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere at udrette ved Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Watzwærns Tinglav 1777.

Aar 1777 den 31te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet for Watsværns Tinglav paa Tingstædet Bolstadøren og Retten betjent af Sorenskriveren med de ved sidstl: Høste Ting tilnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 317 ere anførte, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som dette Aars Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Næsheim den 11te Martii 1777 efter Koenen Brithe Simons Dotter.
2. Et dito af 12te sam/m/e efter Ingebrigt Larsen Gulbraae.
3. Et Pante Brev udgiven af Knud Andersen Horvey til Berge Johansen Østensøe stoer 20 Rdlr med 2den Pante Ret i 1 Pund 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Horvey nest efter 80 Rdlr sam/m/e Creditor med 1te Pante Ret tilforn deri har tilgoede dateret 19de Novbr: 1776.
4. Et Afkald udgiven af Lars Jacobsen til Philip Larsen Horvey for tilfaldne Arve Midler efter hans Moeder Inge Lars Dotter dateret Kbhvn d/en 20de Apr: 1777.

Erich Nielsen Fenne imod Ole Johan/n/esen Axelberg.

Knud Amfindsen Giære mødte som beslægtet af Citanten og paa hans Vegne æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra sidstl: Høste Ting og indloed den Dom {efter forhen nedlagde} \med/ Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale Citanten halve Deelen af det paastevnte Hæste Kjøb og oprette ham Søgemaalets Omkostning billigst med 4 Rdlr.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab og Sagen optages til Doms.

Arne Tronsen Bolstad imod Johan/n/es Olsen Bolstad

Procurator Traae æskede Sagen i Rette for Hoved Citanten Arne Tronsen Bolstadøren, som ved 1775 Aars Som/m/er Ting blev indcamineret contra Johannes Olsen Bolstad og som hans antagne Fuldmægtig Knud Amfindsen Giære hvert Ting har formaaet Sagen udsadt med tem/m/elig Vidløftighed har foraarsaget Citanten nye Bekostninger og nu paa sidste Høste Ting af ham blev begjært udsadt paa Grund af at føre Contra Vidner, \til/ hvilket han reserverede sig i Følge Loven hvorvidt saadane Vidner maae imod tages og forhøres.

Knud Amfindsen Giære mødte som anbefalet for Contra Citanten Johannes Olsen Bolstad efter erhvervet Kongel: Allernaadigst beneficium paupertatis og anmelte med skriftlig Contra Stevning til dette Ting at have indkaldet Hoved Citanten Arne Tronsen Bolstadøren saavel til Doms Lidelse som Vidner at anhøre efter Stevnemaalets nærmere Indhold, der blev fremlagt og er saa lydende.

Saavel Hoved Citanten som samtlige indkaldte Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen Christopher Andersen ved Artilleriet.

Knud frem stillede derpaa som

1ste Vidne Helge Olsen Brekke, der aflagde Eed.

Pr: Traae for Hoved Citanten anmærkede at Knud Giære vil føre Vidner om Ord som skal være talte for mange Aar herfor og nu efter en død Mand, hvilket han fandt sig anlediget at protestere baade imod dette og de fleere indstevnte Vidner som skal være om Ord udtalte efter Aars Forløb i Følge Lovens 1 – 13 – 22 og 23de Art: som og de seenere udgangne Kongel: Rescripter som bestem/m/er nøyere sam/m/e Lovens allegerede articler at forstaaes om alle Ord

Knud Giere forestillede at her ikke intenderes at føre Vidner om Skjelds Ord men om andre Ord der angaaer Handlinger og Vilkaar ved et Kjøb; og forventede derfore Vidnerne derom admitterede til Forklaring.

Procurator Traae paa Hoved Citanten Arne Tronsens Vegne og Contra Citanten Johannes Olsen {Olsen} Bolstad tilligemed Knud Amfindsen Giære som Fuldmægtig gave tilkjende saaledes med hinanden i Mindelighed at være forligt at Hoved Citanten Arne Tronsen til nestk: Vaar 1778 som Odelsmand selv tiltræder at bruge den halve Deel af Contra Citantens Johannes Olsens hidindtil til Bygsel hafte Brug i Gaarden Bolstad hvilket Johannes Olsen for ham til bemelte Tiid indrøm/m/er imod at erholde tilbage betalt for den derfore udgivne Bygsel Sytten Rigsdaler, hvoraf Hoved Citantens Broder Isach Bolstadøren forbandt sig at betale de 6 Rdlr for at befordre Sagen hastig bielagt og Endre Rangen ligeledes 3 Rdlr, saa at Hoved Citanten selv ikkun kom/m/er til at udreede de 8 Rdlr, og derimod forbinder Hoved Citanten Arne Tronsen sig til at lade Contra Citanten Johannes Olsen vedblive som Bygselmand den øvrige halve Deel af hans bygslede Brug i Gaarden Bolstad sin Leve Tiid efter det ham derpaa forhen meddeelte Bygsel Brev, ligesom og Hoved Citanten agter om det er Guds behagelige Vilie at ægte Contra Citanten Johan/n/es Olsens Stif Dotter Brithe Aschilds Dotter. Saaledes gave begge Parter tilkjende at den/n/e Tvistighed i Venskab og Mindelighed er vorden afgjort, hvorfore Søgemaalet hermed af sig selv bort falder og ophæves. End viidere forbinder og Hoved Citanten Arne Tronsen sig til at lade Contra Citanten Johannes Olsen vedblive det øvrige halve Brug i Gaarden Bolstad sin Leve Tiid som Bygsel Mand omendskjønt det intenderede Giftermaal med hans Stif Dotter ej skulle blive fuldbyrdet. Efter at den/n/e Foreening var Parterne saaledes forelæst af Protocollen rakte de hinanden derpaa Hænder nemlig Isach Bolstadøren paa Hoved Citantens hans Broders Vegne med Contra Citanten Johan/n/es Olsen saavelsom og for det af ham selv belovede og Endre Rangen for det af ham belovede endelig og begge Parters Fuldmægtiger, hvilket alt skeede inden Retten i Laug Rettens Paasyn.

Derefter blev bekjendtgjort

5. Et Skjøde udgiven af Ole Knudsen Bragestad og Medarvinger til Niels Larsen Næsheim paa 4 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Næsheim for 18 Rdlr, hvorforuden Kjøberen tilforn ejer en liige Anpart derudi som er tilsam/m/en 9 Mark Smør, dateret 31te Maji 1777

6. En Odels Lysning udgiven af Ole Michelsen Axelberg til 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Axelberg, der ejes af Ole Johan/n/esen, dateret 31te Maji 1777

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Gran æske Sagen i Rette anlagt ved sidstl: Høste Ting imod Jacob Exe, Ingebrigt og Peder Gulbraae og da den beskreventagne Laug Dag var forkom/met begjerede han sam/m/e fornyet til nestk: Høste Ting.

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for Jacob Exe Ingebrigt og Peder Gulbraae sidstl: Som/m/er Ting givne Laug Dag derhen at de til nestk: Høste Ting for dette Tinglav haver at møde med Tilsvar til Sagen.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Erich Nielsen Finne imod Ole Johannesen Axelberg saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

1777: 342b

Det fremlagde Udtoeg af Wosse Sorenskriveries Justitz Protocoll bekræfter en for Wossevangens Ting anlagt Sag af Erich Finne imod Ole Johannesen Maasefind ang: et Hæste Kjøb hvilken Sag imellem ustevnte Personer ikke *ikke vedkom/m/er dette Søgemaal eller saavidt her under Sagen er oplyst anrører indstevnte Ole Johan/n/esen Axelberg og da der saaledes intet Beviis om Saggivelsen er tilvejebragt fra Citantens Siide eller Tilstaaelse

derom fra den indstevntes, kand Retten ikke andet end friekjende saggivne Ole Johan/n/esen Axelberg for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag.

Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 150 Rdlr og fra forrige Aaringer 21 Rdlr 3 mrk 3 s

Og da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1777.

Aar 1777 den 2den Junii blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Mielde Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de ved sidstl. Høste Ting dertil opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 323 ere anførte, undtagen at i Stæden for No: 2 sad Mons Nielsen Eide og for No: 3 Ingebrigt Aadsen Reveim og i Stæden No: 5 Johan/n/es Hansen Weset og hvoraf de 3 udeblevne saavelsom de øvrige 5 mødende fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd.

Ved Tinget var tilstæde Fogden Heiberg saavelsom meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve, som ved dette Aars Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede ere anførte.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Watle efter Koenen Marithe Knuds Dotter begyndt og sluttet den 25de Febr: 1777.

Nye Sag

Johannes Johannesen Niaastad imod Jacob Monsen Niaastad

Johannes Johannesen Niaastad mødte og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Jacob Monsen Niaastad for nærgaaende Ord og Beskyldninger derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner og Dom at liide derfore til Undgjeldelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette. Til Vidner i denne Sag er under Lovens Falsmaal indkaldet Lars Siursen Ladstad, Mons Knudsen Kleppe og Ingebrigt Aadsen Reveim samt Ole Olsen Soelberg deres Provemaal herom at aflægge.

Vidnerne mødte alle og vedtoege lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Jacob Monsen Niaastad, hvorfore de brugte Kaldsmænd Anders Johannesen og Anders Andersen Espevold eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for Jacob Niaastad i eget Paahør og Boepæl for 14 Dage siden.

Citanten fremstillede derpaa som

1te Vidne Lars Siursen Ladstad, der aflagde Eed og vandt at da Vidnet for henved 3 Uger siden var paa Gaarden Niaastad sagde indstevnte Jacob Monsen Niaastad at Citanten Johannes af ham skulde faae Rejse Pas og ellers beskyldte Citanten for at have nedgravet døde Creaturer uden for hans nemlig den indstevntes Stue Dør og da han intet viidere vidste til Oplysning blev han fra Retten afskeediget og fremstillet

2det Vidne Mons Knudsen Kleppe, der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 1te Vidne, undtagen at han ej hørte at Jacob talte om de nedgravne døde Creaturer.

Vidnet blev afskeediget fra Retten og efter at Niels Olsen Koppen havde nedsadt sig i Stæden som Laug Rettesmand fremstoed

3die Vidne Ingebrigt Aadsen Reveim der aflagde Eed og forklarede at da Vidnet den 15de April sidstl: var paa Gaarden Niaastad var indstevnte Jacob Monsen Niaastad meget forbitret imod Citanten Johannes Johan/n/esen og i blant andre Skjelds Ord, som Vidnet ikke saa nøye har beholdt i Erindring, skjeldte ham for en Kjeltring og en Hunds Unge og sagde tillige at Citanten havde fremdraget Aadsler eller døde Creaturer forbie den indstevntes Fjøs eller Fæehuus og derefter ned gravet dem i sin nemlig den indstevntes Bøe eller Eng, ligesom han og i vreed Hue med knyttet Næve truede Citanten.

Vidnet blev afskeediget fra Retten og der paa fremstoed

4de Vidne Ole Olsen Soelberg, der aflagde Eed og vandt at da han 6 Uger efter sidstl: Juul var paa Gaarden Niaastad sagde indstevnte Jacob Monsen Niaastad om Citanten at han var en Gaarhid /: eller Skarn Poese :/ og at Citanten skulle have ned gravet Robejste eller raadne Aadsler uden for hans Fjøs Dør.

Dedrefter fremstillede Citanten som godvillig mødende

5te Vidne Mons Erichsen fra Niaastad en Stif Søn af Citanten der aflagde Eed og vandt eenstem/m/ig med 3die Vidne med det Tillæg at Jacob Niaastad tillige sam/m/e Tiid skjeldte Citanten for en Faale, men at han truede Citanten saae Vidnet ikke, derimod hørte Vidnet at Jacob lovede at slaae Hilsen af Citanten.

Vidnet blev afskeediget fra Retten og fremstillet

6te Vidne Anders Erichsen fra Niaastad en Stif Søn af Citanten der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 5te Vidne med det Tillæg at Jacob Niaastad tillige sam/m/e Tiid skjeldte Citanten for Rakker.

Citanten begjerede Laug Dag for den udeblevne Jacob Niaastad hvorefter af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Jacob Monsen Niaastad gives Laug Dag at møde nestk: Høste Ting for dette Skibreede med Tilsvar i Sagen.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 3de Junii vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da kundgjort

2. Et Skjøde udgiven af Capellanen Christopher Garman til Lars Olsen Rølland paa 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje udi Gaarden Rødland for 99 Rdlr dateret 3de April 1777.

3. Et ditto udgiven af Niels Nielsen Teigland og Niels Nielsen Mæhle med Curator Tormoe Mæhle til Hans Nielsen Borge paa 19 Marker Smør og 12 2/3 Kande Malts Leje i Gaarden Søre Borge, iberegnet den Part Kjøberen tilforn deri var ejende, for 19 Rdlr dateret 2den Junii 1777.

4. Et ditto udgiven af Anders Andersen Romsloe med fleere til Jacob Thomasen Waxdahl paa ½ Løb og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Hechland indberegnet den Part Kjøberen tilforn deri ejede, for 83 rd 4 mrk 8 s, dateret 2den Junii 1777

5. En Bygsel Seddel udgiven af Jacob Thomasen Waxdahl til Magne Joensen Hechland paa ½ Løb og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Hechland dateret 2den Junii 1777 med Revers.

6. En ditto udgiven af Domkirkens Capellan Jørgen Wiggers til Johan/n/es Monsen paa ¼ Deel i Gaarden *Stokk (Stokke) af Skyld 18 Marker Smør 1/16 Tønde Malt og ¼ Faar imod at svare i aarlige Levekaar til Johan/n/es Johannesens Enke

1777: 343b

1 ¼ Tønde Blandings Korn og Foster for 1 Koe og 2 Smaler samt Huus Værelse og Tilsyn dateret 31te Maji 1777 med Revers.

7. En Bygsel Seddel udgiven af Kirke Ejeren Hans Krohn til Elling Olsen Soelberg paa 9 Mark Smør og ½ Vog Nævers Leje i Gaarden Hagenes, dateret 28de Maji 1777 med Revers.

Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin 551 (351?) Rdlr 3 mrk og fra forrige Aaringer 148 Rdlr 1 mrk 14 s

Retten oppebiede fra Kloken 7 til 8 om Morgenen og da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1777

Aar 1777 den 4de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holdet for Arne Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de ved sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettes mænd, som her foran F: 321 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 6 Johannes Thuenes der er frietagen som Postmand var i Stæden opnævnt og sad Jens Halsteensen Qvam/m/e, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmand.

Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Aars Som/m/er Ting for Schiolds Skibreede

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet i stoere Sandvigen efter Ole Knudsen Lods begyndt den 7de Augusti og sluttet den 11te Septbr: 1776.
2. Et ditto efter Koenen Giertrud Tørres Datter Helle begyndt den 5te Augusti og sluttet den 13de Xbr: 1776.
3. Et ditto efter Jens Olsen Hougedahl begyndt og sluttet d/en 26de Febr: 1777
4. Et ditto efter Iver Larsen Horvigen og Hustrue af 28de sam/m/e
5. Et ditto forrettet i stoere Sandvigen den 17de Martii 1777 efter Peder Grungs Hustrue Alit Ols Dotter.
6. Et ditto efter Knud Pedersen sam/m/e stæds af sam/m/e dato.
7. En Pante Obl: udgiven af Stephan Barchlay til Wollert Krohn stoer 390 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Zalhuus af Skatte Skyld 2 B/ismer Pund Smør med Gjæstgiverie og Huuse Bygninger dateret 23de April 1777.

*7. En Grunde Leje Contract imellem stoere Sandvigens Ejer Johan Garman og Klokker Jæger ang: en opryddet Eng i stoere Sandvigen dateret 16de Januarii 1777.

8. En Grunde Seddel udgiven af Johan Garman til Helge Knudsen Sævaldstad paa en Huuse Grund i stoere Sandvigen dateret 16de Xbr: 1776 med Revers.

Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig

Johan Garman mødte og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra sidstl: Høste Ting og indloed Sagen Dom efter forhen udførte Procedure og gjorde Paastand.
Ole Ottesen Brevig loed ved Lensmanden Ole Taqvam fremlevere en Contra Stevning og Indlæg, som af Hoved Citanten blev igjennemlæst og er saa lydende.
Johan Garman protesterede imod Ole Ottesens indgivne Indlæg og udmærkede deraf dette at alt hvad Ole Ottesen foregiver kand ej noksom beviises da Adkomster og Documenter beviiser den Ret han har til Ejendom/m/en

1777: 344

vil ej heller indlade sig viidere derom at anrøre, men allene paastoed Dom i Sagen.
De i den fremlagde Stevning ind kaldte mødte ikke undtagen Fogden Heiberg og contrastevnte Johan Garman som vedtoege lovlig Forkyndelse.
De brugte Kaldsmænd mødte ikke til Forkyndelsens Afhjemling og derfore kunde den forlangte Forelæggelse ikke finde Stæd for de udeblevne.
Paa den frem lagde Stevning befandtes 2de Paategninger af Dalgreen junior og Niels Staman overstrøgen med Tverstreger, og Frembringeren Ole Taqvam gav tilkjende at være uvidende om hvorledes dermed er tilgaaet da han allene har frembragt det i en tillukket convolut saaledes som det ham i Dag af Ole Ottesen Brevig er overleveret.
Da Ole Ottesen Brevig ikke mødte eller nogen paa hans Vegne optages Sagen til Kjendelse eller Dom efter Beskaffenhed.

Ole Hansen Thune imod Johan Garman med fleere til Tingsvidne
Ole Hansen Thune æskede Sagen i Rette efter Forelæggelse som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt. Det forelagde Vidne Lensmand Ole Taqvam mødte og Comparenten Ole Thune fremlagde skriftlige qvæstioner saa lydende, som han begjerede fremsadt for Vidnet.
Peder Tafteberg mødte og protesterede imod at de fremlagde Spørsmaale maatte antages til Besvarelse som noget Sagen uvedkommende der gaaer uden for Stevnemaalet, hvor der allene er stevnet til Vidner ang: hvorledes det er tildraget sig ved Nedbrydelses Forretningen af det Citanten forhen tilhørende Huus staaende paa Hejen i stoere Sandvigen og ikke om hvad Tafteberg paa Skifter eller ved anden Lejlighed kand have handlet eller talt.
Ole Hansen Thune paastoed derimod Spørsmaalene fremsadt for Vidnet til Besvarelse.
hvorefter af Dom/m/eren blev
Eragtet
Efter det i Rette lagde Stevnemaal er Peder Tafteberg kaldet til at anhøre Vidner om hvorledes det er tilgaaet ved den Huuse Vaaning paa Hejen i stoere Sandvigen som Ole Thune den 23de Septbr: 1773 paa Auction tilkjøbte sig, og da de frem lagde Spørsmaale til Vidnet gaaer uden for Stevnemaalet og er Sagen uvedkom/m/ende kand de ikke forelægges Vidnet til Besvarelse i Anledning den derimod skeede Exception.

Ole Hansen Thune fremlagde et skriftlig Indlæg af Dags dato, der er saa lydende og begjerede den/n/e Tings Vidne Sag udsadt til nestk: Høste Ting, og Udtoeg af Protocollen ang: alt hvad der i denne Sag er passeret til Oplysning for hans Procurator.
Ole Thune gav tilkjende at han uden for de fremsatte Spørsmaale intet havde at tilspørge det nu mødende Vidne Ole Taqvam.
hvorefter af Dom/m/eren blev
Afskeediget.
Efter at alle de indkaldede og admitterede Vidner ere afhørte bevilges dette Tings Vidne Citanten beskreven meddeelt under vedbørlig Forsegling.

Mons Steffensen Hundhammer imod Johan/n/es Monsen Blindem.

Mons Hundham/m/er mødte og æskede Sagen i Rette efter Laug Dag som han fremlagde.

Johan/n/es Blindem mødte og vedtoeg Laug Dagens Forkyndelse og i øvrigt benegtede han aldeeles det paasøgte Krav

1777: 344b

som noget der allereede forlængst imellem Citanten og ham er afgjort.

Citanten Mons Hundham/m/er begjerede Sagen udsatt til neste Ting for at tilvejebringe Beviis om Søgemaalet, da det imod Formærkning benegtes af den indstevnte.

Eragtet

Efter Citantens Begjering udsættes Sagen udsadt til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

blev kundgjort

9. et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff til Stephan Barchlai paa Gaarden Zalhuus af Skyld ½ Løb Smør og 6 s Penge for 557 Rdlr 2 mrk 13 s dateret 17de Apr: 1777.

10. Et Mortifications Beviis udgiven af Martinus Cramer paa egne og Medarvinger efter J. S. Cramer deres Vegne paa en af Henrich Crometi til hans Fader Procurator Johan Simon Cramer under 20de Novbr: 1745 udgiven Pante Obl: med 2den Pante Ret i Gaarden Zalhuus dateret 5te Maji 1777, hvorefter bemelte Obl: aflyses

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Henrich Danielsen Cromethij til Consistorial Raad Geelmeyden stoer 400 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Zalhuus dateret 4de Augusti 1745 og tinglyst den 2den Novbr: s: A:, der efter paategnet Qvitering af Creditors Svoger Montagne dateret 18de April 1749 er betalt.

12. Aflyst et Pante Brev udgiven af Capitaine Albert Christopher Barchlai de Tolly til Sogne Præsten Jens Bergendahl med 1te Pante Ret i Gaarden Zalhuus dateret 30te Novbr: 1770 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 31te Martii 1777 er betalt.

13. Aflyst en ditto udgiven af nysbemelte Capitaine Barchlay de Tolly til hans Søn Stephanus Barchlay stoer 300 Rdlr med 2den Pante Ret i Gaarden Zalhuus dateret 22de Maji 1774 og tinglyst den 2den Junii s: A:, der efter Creditors paategnede Qvitering af 18de Aprilis 1777 er betalt.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig saaledes

Eragtet

Efter Begjæring af Ole Ottesen Brevig bevilges Sagens Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede med Erindring til den Tiid at forskaffe de paaskudte Beviisligheder og fra sin Siide at slutte Sagen til Dom.

Fogden Heiberg imod Ole Bergesen Toschedahlen af stoere Sandvigen

Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Laug Dag paategnet at være lovlig forkyndt der er saa lydende.

Paagjeldende Ole Toschedal mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Bærent Michael Høgh og Ole Sivertsen i Relation til Paategningen.

Actor sluttede Sagen til Doms med Paastand at den indstevnte for sin ulovlige Forprang imod Bergens Byes Privilegier og Forordningerne af 25de Augusti 1741 og 9de Augusti 1754 maatte vorde tilfunden at have forbrudt de Vahres Værdie, hvormed han saa ulovlig har

handlet og at betale en mulct til den Kongel: Casse i det mindste af 6 Rdlr samt oprette dette Søgemaals Omkostning med 4 Rdlr.
hvor paa Sagen til Dom blev optagen.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Skipper Lars Evie i Sandvigen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Skipper Lars Evie af stoere Sandvigen for forøvet Forprang at modtage Beviisligheder og liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.
Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Taqvam og Ole Sivertsen eedelig af-

1777: 345

hjemlede Varselen som meldt at være skeed den 9de Maji sidstl: i hans Boepæl og Hustrues Paahør.
Actor irettelagde Stiftets Ordre til denne Action af 7de Januarii dette Aar og et for Bergens Politie Cam/m/er Ret den 30te Novbr: 1776 begyndt og den 19de Xbr: s: A: sluttet Forhør, hvoraf han begjerede det sidste Acten ved hæftet og den indstevnte til neste Ting laug daget. Bemelte Actions Ordre indtages her saa lydende.
Af Retten blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Lars Evie gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Enken Brithe Clemets Datter Sætre og Gullach Wichene imod
Gregorius Sætre og Knud Espelie.

Joen Davidsen Gierstad mødte som Laug Værge for Enken Brithe Clemets Datter Sætre og anmeldte paa hendes Vegne saavelsom Gullach Olsen Wichene med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Knud Erichsen Espelie og Gregorius Fabiansen Sætre at opfylde det med Citanterne sluttede Kjøp efter Skjøde og betale de derefter resterende Penge derfore at liide Dom i Hoved Sag \og/ Processens Omkostning at erstatte.
De indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Taqvam og Ole Erichsen Echaas eedelig afhjemlede Varselen at være skeed den 14de Maji sidstl: for Knud Erichsen Espelie som paagjeldende i hans Boepæl og eget Paahør og sam/m/e Dag for Gregorius Sætre til Vedermæle i eget Paahør og Boepæl.
Citanten begjerede Laug Dag for de udeblevne til neste Ting.
Af Retten blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Knud Erichsen Espelie saavelsom til Vedermæhle ind kaldte Gregorius Fabiansen Sætre gives Laug Dag til nestkom/m/ende Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Haldor Andersen Riisnæs imod Haldor Nielsen Huusmand paa Gaarden Riisnæs.

Magnus Høysætter mødte for Lejlændingen af det beneficerede Præsteboels Gods Haldor Andersen Riisnæs og i rettelagde Høy Stiftets *Stituation af 23de Maji sidstl: med følgende Indhold. Ydermeere underdanig klagelig andrager at Contra Parten Haldor Nielsen haver foretaget sig nu i dette Vaar at indhegne Gaardens Tilliggende Vaar og Høst Hage og det

uden Lejlændingens mindste Tilladelse og Samtykke udi saadan Anledning haver Citanten fundet sig nødsaget ved 2de Mænd at gjøre derpaa et lovligt Forbud og som Contra Parten ikke haver villet ansee det, men alligevel hugget og brugt da er Citanten nødsaget til dette Ting at stevne og indkalde Contra Parten for det første at anhøre Forbudet beskreven andet for at han ulovlig haver overtraad Forbudet, for saadan ulovlig Behandling som før er meldt er Contra Parten indkaldet til at anhøre Vidner og at liide Dom efter Sagens befindende Omstændigheder. Til sam/m/e Tiid og Stæd er indkaldet som Vedermæle Velædle og Velærværdige Sogne Præst Michael Stub Arentz som Ejer til dette Gods og som Contra Parten ej haver anviist hverken

1777: 345b

mundtlig eller skriftlig Ejerens ringeste Beviis dertil, men selv allene beraaber sig paa at have Ejerens Tilladelse dertil, saa vil Citanten herom fornem/m/e om de indstevnte møder.
De indstevnte mødte ikke efter Paaraab
Citanten begjærede Sagen udsadt til i Morgen, der blev bevilget

Dagen Nestefter den 5te Junii vedvarede Tinget med samme Laug Ret

og blev der udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg imod Ole Bergesen Toschedahl af stoere Sandvigen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Ole Bergesen Toschedahl har udi indgivne Indlæg til Politie \Cam/m/er Retten/ af 27de Junii 1776 selv tilstaaet at have betinget tilkjøbs hos en Bonde paa Vejen til Byen endeel Otter- Maar- og Reve-Skind og derpaa at have givet Haand Penge, hvilke han dog siden ikke erholdt da de siden i Byen bleve solgte til andre. Da disse Vahre ikke kand ansees fornødne til hans Huusholdning og Næring som Landboer men til Forprang have været betingede, tilfindes bemelte Ole Bergesen Toschedahl i Følge Forordningen af 9de Augusti 1754 at bøde til Sognets fattige 3 Rdlr og oprette den/n/e Rettergangs Omkostning med 2 Rdlr. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Derefter blev bekjendtgjort

14. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Regts: Qvarteermester Haberdorff paa ½ Løb Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Qvamme den afdøde Koene Brithe Bastes Dotters Sterboe tilhørende dateret 21de Martii 1777

15. Et Skjøde udgiven af Ole Hansen Nedre Qvame med fleere til Ole Steffensen paa ½ Løb [Smør] og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Qvame for 190 Rdlr dateret 4de Junii 1777.

16. En Pante Obl: udgiven af Ole Steffensen Nedre Qvam/m/e til Ole Hansen Nedre Qvame stoer 95 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Nedre Qvame dateret 4de Junii 1777.

17. Et Skjøde udgiven af Anders Larsen Morvigen med fleere til Lars Andersen paa 20 83/98 Marker Smør og 10 83/196 Kande Malts Leje i Gaarden Melcheraaen for 94 Rdlr 3 mrk dateret 5te April 1777.

18. Et ditto udgiven af Lars Erichsen Leivestad til Lars Andersen paa reluitions og Løsnings Retten til ½ Løb Smør og 1 ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Søre Melcheraaen for 12 Rdlr dateret 5te Apr: 1777

19. Et ditto udgiven af Magne Johannesen Nore Melcheraaen med fleere til Mons Gudmundsen paa {21} ½ Løb Smør og 1 Mæle Malts Leje udi Gaarden Mithorvig iberegnet

den Anpart Kjøberen selv tilforn derudi var ejende for 76 Rdlr 3 mrk dateret 21de Martii 1777.

20. Et ditto udgiven af Ole Erichsen Echaas til hans Søn Lars Olsen paa 1 B/ismer Pund Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Echaas for 44 Rdlr dateret 4de Junii 1777.

21. Et Skjøde udgiven af Klokkeren til Kors Kirken Niels Knag Jæger til Helje Knudsen paa et Huus i stoere Sandvigen for 180 Rdlr dateret 16de Xbr: 1776

22. En Pante Obl: udgiven af Helje Knudsen til Thyge Christopher Jæger stoer 80 Rdlr med *med 1te Pante Ret i nysbemelte Huus i stoere Sandvigen dateret 17de Xbr: 1776

23. En Bygsel [Seddel] udgiven af Johan Garman til Helje Knudsen paa 1 Enge Plads i stoere Sandvigen dateret 4de Junii 1777.

24. En ditto udgiven af Sogne Præsten til Hougs Michael Stub Arentz til Haldor Andersen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Trengereide dateret 13de Maji 1777 med Revers.

25. En ditto udgiven af ditto til Haldor Thomasen paa 21 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Breedsteenlien dateret 21de Apr: 1777 med Revers

26. En Fornyelses Bygsel Seddel udgiven af Peder Tafteberg som Forpagter af Hospitals Godset paa egne og Medinteressenters Vegne til Knud Erichsen paa ½ Løb Smør og 2 ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Indre Indre Qvam/m/e dateret 7de Martii 1777.

1777: 346

Haldor Andersen Riisnæs imod Huusmanden Haldor Nielsen

Magnus Høysæter indfandt sig for Retten og begjerede at den af ham anførte og udsadte Sag igjen maatte foretages formedelst at endeel Vidner nu ere indkomne. Ydermeer irettelagde han Forbudet beskreven af følgende Indhold. item begjærer tillige ogsaa Vidnerne anførte nemlig Niels Magnesen Brudvig og Ole Olsen Langhelle eftersom at Contra Parten til dette Stevnemaal lader sig indfinde med Møde, da begjærer Citanten Vidnerne forhørte og tillige Stevnemaalet afhjemlet.

Indstevnte Haldor Nielsen mødte ikke efter Paaraab, Citanten fremstillede derpaa de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Taqvam og Marcus Knudsen Seim hvilke forklarede i Dag 14 Dage at have stevnet Haldor Nielsen i hans eget Boepæl og Paahør at møde Citanten til dette Ting at anhøre Forbudet beskreven saavelsom Vidner i den/n/e Sag at paahøre og Dom at liide, ligesom de og har indstevnet til dette Ting Vidnerne Niels Magnesen ytre Brudvig og Ole Olsen Langhelle at aflægge deres eedelige Provemaal i denne Sag og derpaa aflagde Eed.

Magnus Høysæter producerede Vidnerne forhørte.

Derpaa blev af Dommeren

Eragtet

Hverken er der i Stiilen af Stevningen ved dens Iretteførelse ikke heller i denne Afhjemling ved de brugte Kaldsmænd anført den i Forordningen af 3de Martii 1741 foreskrevne Clausul at Vidnerne under Fals maals Straf ere ind kaldede og da Allerhøystbemelte Forordning i 1te articul udtrykkelig anordner at Stevningen i Mangel deraf uden Ophold af Dom/m/eren skal afviises paa Sagsøgerens Bekostning, saa bliver i Følge deraf Stevningen hermed afviist for saavidt Vidnerne angaaer hvilke der fore \ikke/ til Provemaal kand antages.

Magnus Høysæter forlanger den/n/e Sags Udsættelse til destoebedre Oplysning til neste Ting, der blev bevilget.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod David Andersen Hougland

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde David Andersen Hougland for fortilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Taqvam og Marcus Seim afhjemlede Varselen at være skeed i Dag 14 Dage siden for hans Boepæl i hans Hustrues Paahør, hvilket de med Eed bekreftede.

Fogden Heiberg begjærede den indstevnte laugdaget til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte David Andersen Hougland gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Ole Michelsen Thuenes

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Michelsen Thuenæs for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Taqvam og Marcus

1777: 346b

Seim eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for 3 Uger siden i hans eget Paahør og Boepæl.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte laug dages til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indkaldte Ole Michelsen Thunes gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Fabian Fabiansen Hoele

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Fabian Fabiansen Hoele for fortilig Sammenleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab

Citanten fremstillede Kaldsmændene Lensmand Ole Taqvam og Marcus Seim som under Eed afhjemlede Varselen at være skeed som melt for Fabian Fabiansen Hoele i hans Hustrues Søsters Paahør og egen Boepæl i Dag 14 Dage siden.

Citanten begjærede Laug Dag for den udeblevne.

Eragtet

Indstevnte Fabian Fabiansen Hoele gives Laug Dag til nestkom/m/ende Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Anders Olsen Langhelle

Fogden Heiberg mødte og gav tilkjende til dette Ting med mundtlig Varsel at have ladet indkalde Anders Olsen Langhelle for fortilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Rettergangens Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Citanten fremstillede Varselsmændene Ole Taqvam og Marcus Seim hvilke eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for Anders Olsen Langhelle i eget Paahør og Boepæl i Tirsdags 14 Dage siden.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ting.

Eragtet

Anders Olsen Langhelle gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Ole Olsen Indre Brudvig

Fogden Heiberg mødte og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Ole Olsen Indre Brudvig at liide Dom for fortiilig Sammenleje til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Stevne Vidnerne Lensmand Ole Taqvam og Marcus Seim eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed i Gaar 14 dage siden i hans Boepæl og Hustrues Paahør.

Citanten begjærede Laug Dag for den indstevnte til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indkaldte Ole Olsen Indre Brudvig forelægges Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Michel Johannesen Kirke Brudvig

Fogden Heiberg anmeldte til dette Ting med mundtlig Varsel at have ladet indkalde Michel Johannesen Kirke Brudvig for fortilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Rettergangens Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab.

Varsels Vidnerne Lensmand

1777: 347

Ole Taqvam og Marcus [Seim] fremstoede og afhjemlede under Eed Varselen som meldt at være skeed for 14 Dage siden i den indstevntes Boepæl og Hustrues Paahør.

Citanten indstillede at den udeblevne til neste Ret maatte forelægges.

Eragtet

Lovlig indstevnte Michel Johannesen Kirke Brudvig forelægges Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin dette Aar 702 Rdlr 3 mrk og fra forrige Aaringer 301 Rdlr 3 mrk.

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede 1777.

Aar 1777 den 12te Junii blev en Extra Ret holden paa Tingstædet Møllendahl og betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Rets Mænd af Schiolds Skibreede som her foran F: 299 ere anførte.

Fogden Heiberg mødte og anmeldte med skriftlig Stevning af 30te April sidstl: til den/n/e Extra Ret at have ladet indkalde Tyven Bærent Colbeensen tilligemed de bestaalne og fleere

efter Stevningens Indhold der her indtages. hvorhos han i rette lagde Stiftets Ordre til Actionen af 22de ejusdem og derved fulgte Politie Kam/m/er Forhør, hvoraf den første her ind drages og det sidste vedhæftes Acten. Liigeledes fremlagde han og en fra Sogne Præsten til Førde Kald i Sundfiord Hr: Jens Lund indhentet Attest om Delinqventens alder Forhold o: s: v: samt en Attest fra Tyvens forrige Husbonde Helie Gundersen Havstad der efter hinanden indtages saa lydende.

Tyven Bærent Colbeensen blev fremstillet for Retten uden Baand og Fængsel og mødte tillige den for ham beskikkede Defensor Procurator Rasmus Kragh. Pr: Preus mødte for indkaldte Madame Schram og Søn. Madame Sinning loed møde ved hendes Huusholderske Sophie Knoph, hvilke alle vedtoege lovlig Varsel. Endelig mødte og indkaldte Jacob Salomonsen Huusmand under Fiøsanger.

Tyven Bærent Colbeensen vedblev den af ham forhen {forhen} \i Politie Forhøret/ gjorde Forklaring med den Forskjel at den Person som var med ham at stjæle paa Slettebakken var den selv sam/m/e der siden var ham behjelpelig at stjæle paa Fiøsanger og at han paa Vejen fra Fiøsanger bort kastede Hadden til Kjedelen ved Qværne Huuset i Fiøsanger Elven, han benegtede ellers at have begaaet noget Tyverie i den Tiid han var i Tjeneste hos Mylenphort i Sundfiord, hvor han ikkun var 1 Aar, uden at han havde nasket nogle Madvahre til at forbedre sin Kost der ellers var meget knap og hvor fore han ej ved Rettergang blev tiltalt. Da Arrestanten gik til Confirmation var han imellem 15 og 16 Aar gam/m/el og følgelig ikke saa gam/m/el som i Præste Attesten meldes at han er anført i Rullen for hvilket af Fejltagelse saaledes maae være angivet af Lægsmanden.

Fogden Heiberg tilkjendegav at han ingen Vidner om disse af Arrestanten begangne Tyverier har kundet opspørge, men af det frem lagde Politie Forhør er Søgemaalet dog ved Delinqventens egen utvungne Bekjendelse beviisliggjort, han begjærede derfore Delinqventen tilspurgt om den nu her i Retten nærværende Kjedel er ikke den selv sam/m/e, som han stjal fra Jacob Salomonsen Fiøsangerhougen, hvortil Arrestanten svarede joe.

Derefter blev bemelte nu for Retten fremviiste Kjedel af de af Fogden

1777: 347b

opnævnte Vurderings Mænd Lensmand Jaen Andersen Tveteraas og Hans Hansen Natland vejet for 1 B/ismer Pund og 10 Marker reede Kaaber á 12 s Marken vurderet for 4 Rdlr 1 mrk 8 s.

Derpaa fremkom Ejeren af bemelte Kjedel Jacob Salomonsen Fiøsangerhougen, der vedkjendte sig denne Kaaber Kjedel og beedigede sam/m/es modvillige Fravendelse, hvorefter den blev ham tilbageleveret.

Pr: Preus for indkaldte Madame Schram excuserede hende at hun formedelst Alderdom ej personlig kand sistere sig for denne Ret, men ved Comparenten declarerede at hun hverken kjender Forbryderen eller nogensinde haver seet eller talt med ham og altsaa er hun aldeeles uviidende om nogen Slags Forbryderens begaaede Misgjærninger og saameget mindre at Forbryderen til hendes Søn Valentin Andreas Schram nogen Tiid nogen Kaaber Kjedel skal have afsadt og altsaa er Sagen hende aldeeles uvedkommende. For bemelte Valentin Andreas Schram, som forestaaer hans Moeders Værkstæd, tilkjendegav Comparenten Preus efter den ham givne Ordre at besagde Schram fremdeeles henholder sig til og vedbliver den Declaration som han inden Politie Kam/m/er Retten haver deponeret, og hvilken hans declaration bemelte Schram trøster sig til med Eed at bekræfte end for hvilken Ret sam/m/e af ham maatte udæskes, hvorhos Schram in Totum benegter Forbryderens Forebringende for saavidt af hannem ej tilforn er vorden tilstaaet.

Tyvs Arrestanten berettede end viidere at paa Slettebakken gik han ind igjen/n/em Dørren til Ild Huuset, der gik op ved at støde paa den, hvor han udtoeg Kaaber Kjedelen, og paa

Fiøsanger gik han ind igjen/n/em en Luge paa Veggen, som han skjød tilsiide og derefter oplukkede Dørren inden fra hvor igjennem han udtoeg den der værende Kaaber Kjedel.

Jacob Fiøsangerhougen, som endnu var tilstæde, tilstoed at det efter Anseende saaledes maae være tilgaaet.

Forbemeldte Vurderings Mænd ansaae den paa Slettebakken bortstaalne Kaaber Kjedel efter beskrevne Beskaffenhed og et løseligt Skjøn for 4 á 5 Rdlr omtrent.

Madame Sinning loed fremlevere eedelig Attest om at den hende frastaalne Kaaber Kjedel imod hendes Vilje er hende frakom/m/et, der er saa lydende.

Actor tilkjendegav at han efter nøyeste Undersøgning ej har kundet udspørge at den/n/e Tyvs Delinqvent noget er ejende uden de gamle Klæder hvori han gaaer, han indloed der fore Sagen Dom med Paastand at bemelte Tyv Bærent Colbeensen maatte vorde tilfunden at miste sin Huud i Fængsel samt betale Igjeld og Tvigjeld af de staalne Koster om det siden skulle befindes at han dertil noget maatte vorde ejende

Pr: Kragh i rette lagde den ham fra Stiftet tillagde Defensions Ordre af 22de Apr: sidstl: saalydende. Og da Comparenten mærker at actionerede Bærent Colbeensens frievillige Tilstaaelse at han har begaaet det Tyverie som han er actioneret for som er den 1te gang ligesom og Tyveriet bliver under 10 Rdlr saa havde Defensor intet at modsætte den af Actor gjorde Paastand. Defensor indstillede ellers i Følge Forordningen af 19de Maji 1741 at han maatte vorde tillagt for hans hafte Umage i denne Actions Sag 2 Rdlr og derefter indloed Sagen Dom.

Derefter blev af Dom/m/er og Meddomsmænd saaledes for Ret kjendt

1777: 348

Dømt og Afsagt

Ved egen frievillig Bekjendelse inden Retten og Ejernes eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse er det godtgjort at anklagede Bærent Colbeensen har bortstaalet paa Slettebakken en Kaaber Kjedel og paa Fiøsangerhougen en Kaaber Kjedel, hvoraf den første ej har været at erstatte Ejeren og blev vurderet omtrent imellem 4 og 5 Rdlr og den sidste vurderet for 4 Rdlr 1 mrk 8 s er Ejeren tilbageleveret, uden at noget andet foregaaende Tyverie af ham begaaet under denne Sag er bleven oplyst. Thi tilfindes bemelte Bærent Colbeensen for dette førstegang begangne ringe Tyverie at miste Huud i Fængselet og betale bestaalne Madame Sinning Igjeld og Tvigjeld Tretten Rdlr 3 mrk og Jacob Fiøsangehougen Tviegjeld Aatte Rdlr 3 mrk.

Efter at den/n/e Dom var Arrestanten forelæst gav han tilkjende dermed at være fornøyet uden at forlange den appelleret.

Extra Politie Ret for Lindaas Skibreede [1777]

Aar 1777 den 25de Junii blev en Politie Ret holden af mig Regts: Qvarteermester Haberdorffs \i mit/ i boende Huus i Bergen i Nærværelse af de 2de Laug Rettesmænd Haagen Nielsen og Lars Pedersen Nyegaard

Fogden Heiberg anmeldte med Aftens Varsel at have indkaldet 2de omstrippende Personer ved Navn Anthon og Jørgen Madssønner, der vel have et fra Steden Zants (Zante) i Westphalen af Domherren sam/m/estæds Hageman udgivet Trygle Pass under dato 1te Octobr: 1775 samt et andet Rejse Pass fra Byefoged Jalles paa Molle af 15de Martii d: A:, at liide Dom for deres Omstripperie, hvorhos han i rette lagde Stiftets Ordre af Gaars dato til den/n/e Action der er af følgende Indhold. Liigeledes producerede han og Danckert Heibergs

Skrivelse af 23de d: M:, hvorved han fremsender under Bøygde Vægterens Opsyn disse mistænkelige Personer hvilken Skrivelse er saa lydende.

Paagjeldende Anthon Madsen fremstoed og berettede at være fød i Byen Zants (Zante) i den Westphaliske Kreds i Tyskland gammel 24 Aar. For henved 2 Aar siden da hans Føde Bye Zants var overgaaet Vandfloed og Oversvøm/m/else af Rinstrøm/m/en hvorved hans Forældre blev betagen al deres Velfærd og bragt i den yderste Elendighed afrejste Comparenten tilligemed hans Forældre Lass Madsen og Hustrue og 2 andre Sødskende forsynet med Attest fra Domherren i bemelte Zants for at søge medlidende Hjerters Hjelp og Biestand til deres Tab at oprette og derefter at vende tilbage til Zants at igjentage deres forrige Handel og Næring. Saaledes afrejste han fra Zants først i Octbr: 1775 til Hamburg og forblev der 1 Maaned, derfra til Søen til Flensburg hvor de ikkun opholdt sig 8 Dage, viidere til Helsingør til Søen og opholdt sig der nogle Dage, derefter rejste de over Land igjennem Sverrig til Friderichshald og siden til Christiania og forblev der til April Maaned 1776 da Comparenten med Hustrue og Broder sam/m/estæds forloed deres Forældre toeg Vejen igjen/n/em Gulbrandsdahlen til Romsdahlen og Molle hvor fra han med sin Broder Jørgen rejste hid forsynet med {Arres} Pass fra Byefogden paa Molle der tillige vidner om hans skikkelige Forhold. For 3 Aar siden blev Comparenten gift i Zants og forblev hos hans Fader i fælles Næring og Handel med ham. Paa Molle loed Comparenten sin Hustrue blive tilbage med sit spæde Barn der ik-

1777: 348b

ke endnu er Aar gam/m/elt og fød paa Bragnæs, og han frygtede for at det ikke kunde udholde Rejsens Besværlighed, men i Byefogdens Pas er det af Fejltagelse anført at hans Hustrue fulgte med. Hvad Comparenten paa Rejsen har indsamlet indtil Afrejsen fra Christiania havde han der leveret til sin Fader, der ikke var betydeligt men ikkun udgjorde 10 á 12 Rdlr og siden den Tiid har han leveret det ind samlede til sin Hustrue paa Molle der endnu har været ubetydeligere og imidlertiid er medgaaet til Livs Ophold, og paa Rejsen fra Molle er intet oplagt uden en meget ringe Tære Penge.

Derefter blev fremstillet Jørgen Madsen der sagde at være 17 Aar gam/m/el, fød i Zants i Westphalen og en Broder af nestforrige Anthon Madsen og i øvrigt berettede om Rejsen ligesom foranført er.

Fogden Heiberg forestillede at saavel de indkaldtes Forklaring som Trygle Pass er heel mistænkelig saa at han maae troe at de kand være langt andre Personer end de give sig ud for allerhelst da bemelte Pass ikke nogenstæds er paategnet hverken af Commandanterne i Fæstningerne eller Stædernes Øvrighed, hvor de have passeret og overalt er det høyst utilladeligt at Personer af et frem/m/et Land saaledes skal fare om at trygle, da Hans May:t: end og har forbudet sine egne Undersaatter al Slags Betlerie, han indloed det derfore under Dom om ikke disse indkaldte for saadan deres Forbrydelse bør indsættes til Arbejde i Tugthuuset indtil de med beqvem Skibs Lejlighed kand udsendes af Landet igjen, eller om de med Frie Skyds Pass bør henbringes til Molde hvor Anthon Madsen skal have sin Hustrue for der tilligemed hende at overleveres under Justitiens Tiltale.

Bøygde Wægteren Joen Buedahlen bragte tilstæde en Poese som de anholdte havde ført med sig, hvoraf blev udtaget alt det derudi værende der bestoed af nogle forslidte ringe Gang Klæder og Pialter.

Actor begjærede at de medhafte Passer maatte in originali vedhæftes Doms Acten.

Anthon Madsen indstillede til Rettens gunstige Overvejelse at han intet mindste usøm/m/eligt havde forøvet men allene havde anraabt medlidende Hjerters Biestand efterat en ulykkelig Hændelse havde berøvet ham al hans Formue saavelsom hans Forældre, da de ikke paa anden Maade kunde opholde Livet men dertil maatte tage deres eeneste Tilflugt, han

ønskede derfore ikkun at kunde kom/m/e tilbage til sin Hustrue paa Molde da han strax agter at forføye sig ud af landet til sit Hjem.

Actor refererede sig til sit forrige og indloed Sagen Dom, hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Med de paagjældendes egen Tilstaaelse og det frem lagde Trygler Pass er det godtgjort at anholdte Anthon Madsen og Broder Jørgen Madsen have omstrippet Landet for at betle, Thi tilfindes de begge i Overeensstem/m/else med Forordningen om Betleres Afskaffelse i Bergens Stift af 29de Augusti 1755 dens 5te Capituls 6te art: strax at udføres af Stiftet til Molde; hvor fra de sidst ere ankomne for der viidere med den/n/em at forholdes paa lovlig maade.

Extra Ret for Arne Skibreede 1777.

Aar 1777 den 16de Julii blev en Extra Ret holden i Anders Jensen Uhrens

1777: 349

Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren og de for Arne Skibreede opnævnte Laug Rettesmænd som ved sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde.

Fogden Heiberg anmeldte med skriftlig Stevning til den Extra Ret at have ladet indkalde{t} Tyvs Delinqventinden Berthe Johan/n/es Dotter Breedsteen for begangne Utroeskab og Tyverier i sin Tjeneste hos Anders Jensen Uhren tilligemed de fleere i Stevningen af 26de nestl: benævnte, hvilken Stævning han fremlagde og er saa lydende. Dernest fremlagde Actor et Pro Memoria fra Stiftet af 17de f: M: der er af følgende Indhold.

Paagjeldende Birthe Johannes Dotter blev fremstillet uden Baand og mødte tillige den for hende beskikkede Defensor Bærent Michael Høgh, saavelsom og de øvrige indkaldede Vidner Anders Jensen Uhren og hans Tjeneste Piiger Anne Jons Dotter og Anne Ols Dotter

Actor fremlagde dernest det i Stevningen paaberaabte præliminaire Forhør, hvorefter han begjerede først Delinqventinden examineret og tilspurgt om hun ej vedbliver den Bekjændelse hun der har aflagt. Bemelte Forhør indtages i Acten og er af saadan Indhold.

Tyven Birthe Johannes Dotter anhørte den af hende i bemelte Forhør afgivne Beretning sig forelæst og vedblev samme i et og alt.

Actor begjerede dernest Vidnet Anne Jons Dotter frem kaldet og for hende forelæst hendes Forklaring i Forhøret, hvorefter han reserverede sig qvæstioner.

1te Vidne Anne Jons Dotter fremstoed.

Den for paagjældende Berthe Johan/n/es Dotter beskikkede Defensor Bærent Høgh ydmygst fandt det fornøden at erindre den Høy respective Ret om Lovens 1te B: 13de Cap: 17de Art:, som forbyder villige Vidner saasom Husbond, Hustrue Forældre Børn, Tjenere og deslige samt paabyder at samme Vidnesbyrd af dem som meldt er ej skulle antages, hvorefter Defensor af dets Grund forventer af Retten den Bevilgelse at ingen af saadane lovstriidende Vidner maatte antages til Vidnes Aflæggelse udi denne Sag.

Actor anmærkede at Defensor baade ilde har appliceret den allegerede Lovens Articul og tillige udeladt det fornemste Clausul nemlig med mindre ingen anden kand haves deraf, han paastoed der fore Vidnet afhørt.

Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst og bemelte Vidne aflagde Eed og vedblev den forhen i Forhøret gjorde Forklaring, der blev hende forelæst. Paa Tilspørgende efter *Defesors Forlangende forklarede Vidnet at hun selv spiiste tilligemed den paagjeldende af den omvundne Mølje.

Derefter fremkom

2det Vidne Anne Ols Dotter, der aflagde Eed og vedblev den af hende forhen gjorde Forklaring i Forhøret, der nu blev hende forelæst.

Defensor loed tilføre da disse 2de Vidners eedelige Forklaring baade over original og contra qvæstioner bliver taget udi Betragtning, da findes deraf først uliige Tiider andet uliige Meeninger 3. uliige Koster 4. begge have medværet udi det som de have vidnet om dog adskilte hver til sit Vid-

1777: 349b

nesbyrd, hvorom Lovens 1 – 13 – 18 siiger tydelig villige Vidner skulle de holdes for at være som selv i den Gjærning med været haver hvor om de skulle vidne, altsaa kand ikke deres gjorde Vidnesbyrd herudi blive anseet af Kraft som lovlige Vidner for Retten, allerhelst da Lovens 1 – 13 – 1 byder Vidner at være overeensstem/m/ende og udi een Ting, her vidnes det udi 2de adskilte Ting nemlig det 1te Vidne har vidnet om at den sigtede skulle have aabnet et Kammer og en Kiste og anviist Vidnet noget af det som skulle ligget eller staaet i Kisten og at en Lev Flad Brød skulle være sam/m/e Tiid tagen af Kam/m/eret til en Mølje, som Vidnet havde ladet sig tractere med; det 2det Vidnesbyrd bliver liigesaa uantagelig for Retten som det 1te fordie de ere adskilte Vidner udi det foranførte navnlig Tiider, Meeninger, Koster og de med været haver, eenhver for sig udi det de haver vidnet om og saaledes have de gjort sig begge deelagtige udi de tagne Koster og derved gjort sine Vidnesbyrder aldeeles kraftesløse efter Lov.

Bestaalne Anders Jensen Uhren gav tilkjende at ham foruden det af Tyven tilstaaede er frakom/m/en adskillige fleere Penge og noget Lerret der var beliggende i en Kiste tet ved den hvoraf det øvrige efter Tilstaaelse er bortstaalet, og hvilket han saameget meere maae troe at hun tillige har bortstaalet som Nøgelen dertil var beliggende i den Kiste hvoraf det tilstaaede er bort tagen og derfore indstillede at hun derom nærmere maatte examineres.

Anklagede Berthe Johannes Dotter benegtede at have begaaet viidere Tyverie end det allereede af hende tilstaaede undtagen en Strim/m/el Lind Lerred 3/8 Alen langt som hun havde tilvendt sig da hendes Madmoeder havde det ned i Stuen deraf at tilklippe en Skjorte, da hun skar den/n/e Strimmel af imedens at Madmoederen vendte Ryggen Ellers vedblev hun tillige den af hende i Forhøret afgivne Tilstaaelse om hvad der af Vidnerne Anne Jons Dotter og Anne Ols Dotter sam/m/estæds blev forklaret.

Dernest blev de i Retten frembragte Koster af de dertil af Fogden opnævnte Mænd Helge Knudsen og Rasmus Larsen saaledes vurderet

1 Linned Lærreds Tørklæde for	1 mrk	4 s
1 Linned Drejels Thee Dug eller Særviet for	3	
2 Alen Blaar eller Strye Lærred for	1	12
hvoraf ikkun 2 stumper var i Behold af Værdie til 10 s og		
det øvrige har Tyven forbrugt til en Særk.		
3/8 Alen Linned Læred for		8
Tilsam/m/en	1 Rdlr	8 s

Disse Koster blev saavel af den bestaalne som Tyven vedkjendte og Anders Jensen Uhren bekræftede med Eed at samme imod hans Vilje er ham frakommen tilligemed de tilstaaede Een Rdlr 1 mrk i Sølv Penge

1777: 350

og Toe Rdlr Kaaber Penge foruden mange fleere Penge han har savnet hvis Sum han ej nøye kand bestemme og derefter blev bemelte Koster ham tilbageleveret.

Actor fremlagde dernest Attest af ministerial Bogen fra Sogne Præsten Hr: Bergendahl tilligemed 4 Attester fra de Mænd, hos hvilke Delinqventinden har tjent, der efter hinanden indtagne saa lydende.

Rasmus Nielsen fremkom for Retten og attesterede at i det halve Aar Tyvs Delinqventinden Berthe Johannes Dotter tjente hos ham og hans Hustrue Benthe Rasmus Dotter har hun opført sig skikkelig og han kunde ingen Utroeskab ved hende fornemme.

Endelig fremlagde Actor den hos Tyvs Delinqventinden holdte Seqvestrations Forretning af 16de Junii d: A: der her indtages og er af saadan Indhold.

Actor forestillede at da den actionerede Berthe Johannes Dotter ej allene er greben med Tyve Kosterne, men end og selv utvungen for Retten har tilstaaet de paastevnte Tyverier og begangne Utroeskab foruden at samme end ogsaa med de førte Vidner er afbeviist, saa indloed han Sagen Dom med Paastand at bemelte Tyvs Delinqventinde for sin begangne Utroeskab og da hun har brugt Tyve Nøgler at oplukke alle Laase i Huuset med og saaledes begaaet et qvalificeret Tyverie, skjønt de tilstaaede Tyve Koster ikke beløber sig til 10 Rdlrs Værdie, maatte tilfindes at stryges til Kagen og arbejde i Tugthuuset sin Livs Tiid, samt betale Igjeld af de staalne Koster til den bestaalne Anders Jensen af det som ej er ham tilbageleveret med 3 Rdlr 2 mrk 2 s og Tvigjeld af det alt til Hans May:ts Casse med 8 Rdlr 3 mrk saavelsom og at have sin Boes Lod til sam/m/e Casse forbrudt og endelig at oprette dette Søgemaals Bekostning med Laug Rettets Salarium og Rettens og Actors Gebyr med Stevnings Forkyndelse og viidere i alt 10 Rdlr

Defensor Høgh erindrede sig endelig da Sagen er indladt til Doms og finder Sagen ikke af viidere eller større Betydenhed end hvad den sigtede haver selv sagt og tilstaaet for Retten da for at befrie Sagen for viidere Ophold Bekostninger og Vidløftigheder bliver Sagen med Consence ydmygst overdraget til Doms Afsiigelse efter Lovens 6 – 17 – 33 byder saaledes befindes nogen med ringe Tyverie som ej tilforn dermed er befunden, da bør han udi Fængslet at miiste sin Huud, og da dette Kongl: Bud passer sig paa Delinqventindens ringe og efter egen Tilstaaelse hvorefter da forventes en saa naadig Dom om ikke ønskelig dog taalelig efter Forseelse saa at Delinqventinden eller anden paa hendes Vegne ej skulle finde sig derved lovlig foraarsaget til Appellation for høyere Ret eller Sagens Dom viidere at lade paaanke, desuden haver Defensor ydmygst at erindre Retten om Repriosatie for min hafte Møye og Umage efter

1777: 350b

Sagens Beskaffenhed og tilkomme billigst maatte ansees med 1 Rdlr.

Actor vedblev sin forrige Paastand.

Derpaa blev af Dommer og Meddomsmænd eensstemmig for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efter egen frivillig Bekjendelse inden Retten har anklagede Berthe Johannes Dotter begaaet ringe Tyverie og Utroeskab, der tillige er stadfæstet ved Ejerens eedelige Forklaring om modvillig Fravendelse saavelsom de førte Vidnesbyrd af dem hun agtede at forleede til Utroeskab, ligesom og endeel af Kosterne inden Retten er bleven vurderet for 1 Rdlr 8 s foruden de borttagne Penge 3 Rdlr 1 mrk og hvoraf de første paa 1 mrk 2 s \nær/ er Ejeren tilbageleveret. Thi tilfindes bemelte Berthe Johannes Dotter at miste Huud i Fængselet og at arbejde i Bergens Tugthuus tvende Maaneder, at betale bestaalne Anders Jensen Uhren Igjeld med 3 Rdlr 2 mrk 2 s og Tvigjeld til Hans Kongel: May:ts Casse 8 Rdlr 3 mrk saavelsom og at oprette denne Rettergangs Omkostning med 8 Rdlr hvoraf Defensor billiges 1 Rdlr for hans Umage, hvorhos hun og bør have hendes Hoved Lod til Hans May:ts Casse forbrudt naar

forbemeldte og de til hendes Underholdning og Varetægt i Fængslet medgaaende Omkostninger først er fradragen.

Efter at denne Dom var Delinqventinden forelæst gav hun tilkjende tilligemed hendes Defensor at hun dermed var tilfreds og agtede at udstaae den tilkjendte Straf uden at forlange den appelleret.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1777

Aar 1777 den 2den Octobris blev et almindeligt Høste Ting holdet for Sartors Skibreedes Almue paa Tingstædet Tøsøen og Retten *bekklædet af Sorenskriver *skriveren med tilnævnte 8 Laug Rettes Mænd, som ved Som/m/ertinget vare tilstæde og her foran f: 292 ere anførte. Ved Tinget var nærværende Kongens Foged og meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort følgende Stifts Breve

1. En Skrivelse fra Stift Befalingsmanden og Biskopen til Fogden Heiberg af 26de Augusti 1777, hvorved communiceres et Kongel: Allernaadigste Rescript af 25de Julii 1777 ang: de umyndiges Midler under den geistlige Jurisdiction i Bergens Stift.
2. Et monitum fra Stift Befalingsmanden at Hospitalets Lejlændinger bør betale deres Landskyld i Bergen dateret 15de Julii 1777
3. En Skrivelse fra Stift Befalingsmand de Schouboe til Foged Heiberg af 9de Septbr: 1777, hvor ved Nordhordlehns og Wosse Fogderie paalignes for indeværende og nestl: Aar at udreede udi Delinqvent og Hospitals samt syges Kuur og Broepænge 470 Rdlr 28 s

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Hans Michelsen Bache begyndt den 17de April 1776 og sluttet den 29de Martii 1777.
2. Et Ditto efter Hans Simonsen Schage begyndt og sluttet d/en 25de Junii 1777
3. Et Ditto efter Mons Johannesen Søre Toft af 27de s: M:
4. Et Ditto efter Koenen Rangele Christophers Dotter Selle af sam/m/e dato.
5. Et Cautions Brev udgiven til Hans Kongel: May:ts Casse for Foged Ulrich Wilhelm Koren for de ham som Foged over Sundhordlehn

betroede Oppebørseler stoer 3500 Rdlr, hvoraf Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Nathanael Sunde og den personelle Capellan sammestæds Andreas Christie her af Tinglauget haver caveret hver for 300 Rdlr dateret 3de Julii 1777.

6. Et Afkald udgiven af Elias Nielsen Worland til Ole Johanesen Tønevig for Ingebor Kysings Arve Midler dateret 23de Aug: 1777
7. Et Skjøde udgiven af Kors Kirkens residerende Capellan Johan Sebastian til den residerende Capellan til Sunds Præstegjeld Christian Ludvig Mossin paa nogle Vaanhuuse i Børnæs Vaagen for 130 Rdlr dateret 6te Junii 1777.
8. Et Skifte Brev efter Thomas Jensen Øvre Børnæs begyndt og sluttet d/en 26de Junii 1777.

Sogne Præsten Nathanael Sunde imod Mons Steffensen Bukken

Procurator Randulff loed fremlevere et Indlæg for Citanten af Gaars dato, der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Mons Steffensen Bukken loed ved Hustruen Berthe Marie anmelde ved skriftlig Kald seddel til dette Ting at have contrastevnet Citanten Magister Sunde til Vidner at anhøre og Dom at liide efter Stevningens nærmere Formeld.

Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Derpaa blev af Citanten fremstillet som

1te Vidne Anders Johannesen Øvre Golten der aflagde Eed og vandt at det omspurgte Huus {har} beroende paa Sunds Præstegaards Grund i Kirke Vogen har staaet der i 23 á 24 Aar og at samme er høynødvendigt for den langt fra boende Almue i sær om Vinteren naar de har rejst lang Vej i Kulde at de kand kom/m/e i Varme og nyde anden Forfriskning, ligesom de og iblant naar Stormvejr opkom/m/er under Kirke Tjenesten og de hverken kand kom/m/e hjem eller over Fiorden andenstæds hen uomgjængelig behøver sam/m/e \i fald de ikke skulle liide Nød/. Paa Tilspørgende efter Hoved Citantens Forlangende svarede Vidnet at han ej nogensinde har fornum/m/et at Almuen i bemelte Huus har taget til sig til Overflødighed eller der er bleven beskjænket

2det Vidne Mons Olsen Søre Toft aflagde Eed og forklarede i et og alt eenstem/m/ig med nestforrige Vidne.

Samtlige tingsøgende Almue forklarede paa Tilspørgende i et og alt som foranførte Vidner.

Begge Parter begjerede Sagen udsadt til nestk: Som/m/er Ting, der af Retten blev bevilget.

Foged Heiberg imod Anders Giertsen af Sundhorlehn med fleere

Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Forelæggelse, som han i rette lagde paategnet lovlig forkyndt og begjærede det nu mødende Vidne maatte forelægges til Besvarelse de sam/m/e Spørsmaale som til forrige Vidner er fremsadt.

2det Vidne Karie Halvors Dotter aflagde Eed og vandt til 1te Sp: joe hun var tilstæde omspurgte Tiid og Stæd da Anders Giertsen og Ole Jonsen Biørdahl overleverede Vidnets Husbonde Mons i Bukken noget Gods men hvad det var {kunde} havde Vidnet ingen Skjønsomhed om. til 2det Sp: nej det hørte hun ikke. til 3de Sp: nej hun var ikke tilstæde da Accorden skeede, men nogen Tiid derefter kom Sælgerne Anders Giertsen og Ole Biørdahl igjen at affordre Vidnets Husbonde Mons i Bukken fleere Penge for det solgte, der blev dem negtet.

1777: 351b

Fogden Heiberg begjærede Tings Vidnet sluttet og sig in Forma beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Da ingen efter Paaraab havde noget at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 3de Octobris 1777 vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret.

Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst og paa Tilspørgende blev af Almuen forklaret at alle derudi anførte selv beboe og bruge deres *Gaarden undtagen nogle faae som for kort Tiid siden i dette Aar ere døde, hvilke i neste Aars Odels Mandtal blive at anføre. Iblant andre som afgav den/n/e Forklaring anføres Ole Monsen Glæsnæs og Anders Johan/n/esen Øvre Golten.
2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar, undtagen at Lensmanden Knud Tøsøen ej beboer og bruger nogen Jorde Part i Gaarden Tøsøen. Iblant andre af Almuen som afgav den/n/e Forklaring anføres Poul Poulsen Foldenæs og Grim Olsen Telle

3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil blev svaret at i Aar intet er fisket i Fiskevogerne, hvoraf Skatter kand svares og at ingen fleere Qværner eller Huusmands og Engeslet Pladser end de forhen opgivne ere her i Skibreedet og at de forrige intet Tillæg i Skat kand taale. I blant mange andre var og Michel Johan/n/esen Nore Toft og Tollev Jensen Nipen som afgav den/n/e Forklaring

Dernest blev bekjendtgjort

9. Et Auctions Skjøde udgiven til Ole Michelsen Øvre Børnæs paa en Anpart i Laxevaagen Ertsholmen, Joen Ørjansen Kourslands Sterboe tilhørende for 17 Rdlr 1 mrk dateret *dateret 2den Octbr: 1777.

10. Et Ditto udgiven til Hans Thomasen Eide paa 5 139/336 Marker Fiskes Leje i Gaarden Lille Sangolt sam/m/e Sterboe tilhørende for 6 rd 1 mrk dateret 2den Octbr: 1777.

11. Et Skjøde udgiven af Lars Nielsen Steensland til hans Søn Niels Larsen paa 1 B/ismer Pund 2 2555/2736 Mark Fiskes Leje i Gaarden Steensland for 52 Rdlr dateret 2den Octbr: 1777.

12. Et Ditto udgiven af Johannes Nielsen Steensland til hans Søn Knud Johan/n/es paa 1 Pund 2 8/9 Marker Fiskes Leje i Gaarden Steensland for 52 Rdlr dateret 2den Octbr: 1777.

13. Et Skjøde udgiven af Christen Monsen Eide med fleere til Ole Michelsen og Anne Michels Dotter Øvre Børnæs paa en Anpart i {Gaarden} Laxevogen Ertsholmen for 28 Rdlr dateret 2den Octbr: 1777.

14. Et Ditto udgiven af {Michel Johannesen Nore Toft med fleere} Hans Olsen Landraae med fleere til Michel Johannesen Nore Toft paa 2 B/ismer Pund Fiskes Leje i Gaarden Nore Toft for 1444 Rdlr dateret 2den Octbr: 1777.

15. En Odels Lysning udgiven af Anders Thomasen Gavlen paa 12 Mark Smør og 6 Mark Fiskes Leje i Gaarden Søre Echerhofde dateret 2den Octbr: 1777.

16. Et Bygsel Brev udgiven af Michel Larsen Hagenæs til Lars Monsen paa 1 B/ismer Pund og 3 Mark Fiskes Leje i Gaarden stoere Sangolt dateret 8de Febr: 1777 med Revers.

17. Et Ditto udgiven af Halvor Nielsen Tøsøen til Johan/n/es Christophersen paa en Anpart i Gaarden Aase af Skyld 1 B/ismer Pund 6 Mark Fisk dateret 2den 8br: 1777 med Revers

18. Et Ditto udgiven af Wincents Michelsen Nore Toft til Erich Nielsen paa 9 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Toft dateret 2den Octbr: 1777 med Revers

1777: 352

Nye Sag

Ole Andersen Tøsøen imod Huusmanden Willum Larsen

Ole Andersen Tøsøen anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Huusmanden paa Søre Biørøen Willum Larsen for udøvet Fornærmelse paa Citantens Land og Grunde at liide Dom i Hoved Sagen og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Citanten fremstillede de brugte Kaldsmænd Micel Olsen og Lars Erichsen begge opholdende sig paa Tøsøen hvilke under Eed afhjemlede Varselen som melt at være skeed for 16 Dage siden i den indstevntes eget Paahør og Tilholdsstæd paa Søre Biørøen.

Citanten begjerede den udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Willum Larsen gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 4de Octbr: vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da bekjendtgjort

19. En Odels Lysning udgiven af Hans Nielsen fra Schouge til 2 B/ismer Pund 6 Mark Fiskes Leje i Gaarden Schouge dateret 3de Octbr: 1777.

20. En Fæste og Grunde Bog udgiven af Lensmanden Knud Tøsøen til Johannes Nielsen paa et Rydnings Plads under Gaarden Nordvigen dateret 3de Octbr: 1777.

21. En Bygsel Seddel udgiven af Knud Simonsen Tøsøen til Knud Olsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Spilde dateret 3de Octbr: 1777 med Revers.

22. En Ditto sam/m/e Dag udgiven af Niels Jacobsen Snechevig til hans Søn Jens Nielsen paa 6 Mark Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Snechevig med Revers.

23. En Fredlysning udgiven af Foged Heiberg imod uberettiget Lyngriven paa Holmene og i Udmarken under Gaarden Snechevig dateret 3de Octbr: 1777.

Dernest blev fremlagt af Fogden Heiberg til hans Regnskabs Bielæg

4. General Mandtal over alle Jord brugende Mænd, der i Retten blev oplæst og uimodsagt.

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter beløbende for 1775 2 rd 5 mrk 9 s for 1776 3 rd 3 mrk 12 for indeværende Aar 243 rd 5 mrk 6 s, den frievillige Afgift 18 Rdlr 3 mrk 9 s, og Procento Skatten 52 Rdlr 4 mrk 9 s

6. Liste over den resterende Consumtion beløbende 34 rd 4 mrk 8 s

Til Slutning blev til Laug Retsmænd for nestanstundende Aar 1778 opnævnt følgende nye Mænd 1. Ingebrigt Andersen Leerøen 2. Niels Johannesen Øvre Golten 3. Tollev Jensen Nipen 4. Willum Michelsen Telle 5. Niels Hansen Syltøen 6. Niels Nielsen Kaartved 7. Hendrich Nielsen Landraae og 8. Niels Poulsen Foldenæs.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1777

Aar 1777 den 6te Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Schiolds Skibreedes Almue paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af

1777: 352b

Sorenskriveren med tilnævnte Laug Rettesmænd, som her foran f: 299 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e 3 Stifts Breve som ved nest foregaaende Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev publiceret følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet efter Koenen Anne Peders Dotter i et Huus paa Lunggaardens Grund den 8de Martii 1777.

2. Aflyst et Pante Brev udgiven af Gullach Monsen Tarlebøe til Christopher Schneider stoer 200 Rdlr med Pant i Gaarden Tarlebøe dateret 16de Maji 1768 og tinglyst d/en 7de 8br: s: A:, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor af 1te Maji 1777 er indfriet.

3. Aflyst en Ditto udgiven af Cornelius Erichsen Ryge (Rüge) til Henning Friman Dahl stoer 174 Rdlr med Pant i Gaarden Lieland dateret 30te Septbr: 1772 og tinglyst d/en 6te Octbr: s: A:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering uden dato er indfriet.

4. Publ: et Pante Brev udgiven af Borgemester Forman til Lector Arentz stoer 300 Rdlr med 1te Pante Ret i en Anpart i Gaarden Samdal af Skyld 1 Løb 1 B/ismer Pund 4 ½ Mark Smør og 13/28 Huud dateret 20de Septbr: 1777.

5. Et Skjøde udgiven af Cornelius Erichsen Lieland til Ole Monsen paa 16 ½ Mark Smør og 13(?) ½ Kande Malt og 9/16 Faars Leje i Gaarden Lieland for 135 Rdlr dateret 14de Junii 1777.

6. Et Pante Brev udgiven *udgiven af Ole Monsen Lieland til Krigs Com/m/issaire H: F: Dahl stoer 94 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Lieland dateret 12te Junii 1777.

7. Et Pante Brev udgiven af Cornelius Erichsen Lieland til Krigs Com/m/issaire H: F: Dahl stoer 69 Rdlr med 1te Pante Ret i hans endnu ejende Anpart i Gaarden Lieland af Skyld 2 B/ismer Pund 12 ¼ Mark Smørs Leje i Gaarden Lieland dateret 14de Junii 1777.

8. En Pante Obl: udgiven af Niels Svendsen Lund til Ole Johannesen Tønnevigen stoer 298 Rdlr med 1te Pante Ret i 2 Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Lund tilligemed endeel Specificeret Løsøre dateret 10de Xbr: 1776.

9. En Transport udgiven af Knud Pedersen Fantoft til Ole Olsen i Hollen (Høllen) under Damsgaard paa en Pante Obl: udgiven af Rasmus Nielsen Øvre Fyllingen stoer 300 Rdlr af dato 7de 8br: 1774 og tinglyst sam/m/e Dag dateret 27de Septbr: 1777.

Da ingen efter 3de Paaraab havde noget at iretteføre udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen nest efter den 7de Octobris vedvarede Sage Tinget for Schiolds Skibreedes Almue med foranførte Laug Rett, og blev da publiceret:

10. Een Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Fane Præstegield Hr: Peder Brandahl til Mons Poulsen paa ½ Løb Smør og ½ Hud i Gaarden Nedre Tidstad, dateret 25de Septembr: 1777 med Revers.

11. Een Ditto udgiven af Madame Friel paa et Huus mands Plads under Gaarden Nedre Natland til Ole Monsen imod 5 rd Aarlig Afgift, dateret 6te 8br: 1777 med Revers.

12. Een Ditto udgiven af Ole Johannesen Tønnevigen til Anders Ellefsen paa 18 M/ark Smørs Leje udj Gaarden Leervig, dateret 8de Apriil d: a: med Revers.

13. Een Ditto udgiven af Jon Mariager til Niels Hermansen paa 3 M/ark i Penge i gaarden Helleren, dateret 9de Junii 1776. med Revers.

14. Eet Deele Brev forretted af Sorenskriveren Regiments Qvarteermester Haberdorff efter Niels Nielsen Nedre Dyngeland over 2 pd: 12 M/ark Smør og ½ Huds Leje i gaarden Nedre Dyngeland for 250 rd, dateret 23de Septembr: 1777.

15. Eet Afkald udgiven af Niels Nielsen Nedre Dyngeland til afg: Niels Dyngelands Enke Anne Knudsdotter og arvinger for Anne Nielsdotter fra Froetvedt hendes arve Midler 67 rd 5 mrk 1 s, dateret 7de 8br: 1777.

16. Eet Skiøde udgiven af Anne Knudsdatter N: Dyngeland med fleere til Niels Nielsen paa en Jordepart i Gaarden Nedre Dyngeland, skyldende med den Part han efter Faderen arvede 2 Pund 12 M/ark Smør og ½ Hud for 250 rd, dateret 7de 8br: 1777.

17. Eet Skiøde udgiven af Sr: Søren Kahrs til hans Sviger Søster Madame Wittes (Witter) paa ¼ Part eller ½ Løb Smørs Leje udj Gaarden Sellen for 600 rd, dateret 11te Junii 1777.

18. Eet Ditto udgiven af Hr: Thomas v: Westen Angel til Ditto paa en liige andeel i bemelte Gaard for 600 rd, dateret sam/m/e Dag som nest forrige, hvormed fulgte en Attest fra Ober Formynderne i Bergen dateret 6te 8br: d: a:

19. Aflyst en Pante Obligation udgiven af Hr: Thomas von Westen Angel til Hr: Kammer Raad Hyssing stoer 500 rd med Pant i ¼ Part af Gaarden Sellen, dateret 25de 8br: 1773 og tinglyst den 5te Maii d: a:, der nu efter Creditors paategnede Qvittering af 19de Junii d: a: er indfriet.

20. Eet Skiøde udgiven af Berthe Arnesdatter Riple med fleere til Søren Eliassen paa 1 Pund 3 M/ark Smør \ 1/8 Hud / i gaarden Riple for 80 rd, dateret 7de 8br: 1777.

21. Eet Ditto udgiven af Steffen Monsen Grimseide med fleere til Ingebrigt Davidsen paa 9 M/ark Smør 9 16/384 Hud i gaarden Odland, {dateret} for 17 rd 6 s, dateret 6te Maii 1776.

22. Aflyst en Pante Obligation udgiven af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden til Hr: Wollert Krohn stoer 500 rd imod 2den prioritets Rett i gaarden Damsgaard, dateret 31te Januarii 1776 og publiceret den 11te Maii s: a:, der nu efter Creditors Qvittering af 26de Maii d: a: er indfriet.

23. Eet Skiøde udgiven af Mad: Sinning til Hr: Dankert & Wollert Krohn paa den andeel af Pladset Kolstøen der skylder 9 Marker Smør, der af Slettebakens udmark var Opryddet for 95 rd, dateret 2den Junii 1777.

24. Eet Ditto udgiven af Mons Monsen Lund til Mathias Monsen paa 1 Pund 22 1/3 M/ark Smør og 11/20 Hud i Gaarden Lund, Dateret 6te Maii d: A:, for 456 rd, hvormed fulgte en Attest af Nordhordlehns Pante Bog, dateret 6te 8br: 1777.

Dernest blev af Fogden Heiberg til hans Regnskabs Bielæg fremlagt

1. Odels Mandtallet der i Retten blev oplæst og af Almuen blev forklaret at alle derudi anførte selv bruger og beboer deres Gaarder, iblant mange andre som afgav den/n/e Forklaring anføres Rasmus Christophersen Myhren og *Elias Elias Eliasen Nore Giellestad

2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar, undtagen til 10de Sp: at Amund Nielsen Porten ikke dette Aar har befattet sig med Øltapperie. Af mange andre som herom gjorde Forklaring anføres Hans Nielsen Myhren og Anders Nielsen Helgepladset.

3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar, af andre mange som herom forklarede anføres Mathias Monsen Lund og Niels Danielsen Natland.

4. Aftags Tings Vidnet, hvor til blev svaret at Unneland intet Paalæg kand taale. Af andre som herom forklared, anføres Lensmanden Jaen Tveteraas og Mathias Monsen Lund.

Arnoldus de Fine imod Sogne Præsten Brandahl

Procurator Sonderburg mødte for Citanten og i rette lagde Rettens Laug dag paategnet at være lovlig forkyndt tilligemed 2de den indstevntes originale Beviiser af 12te Julii og 15de Augusti 1774 og af det sidste en Afskrift paa vedbørlig stemplet Papiir, hvornest han begjerede Lavdagens Forkyndelse afhjemlet af Lensmanden og med hafte Mænd.

Den ind stevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Laug dagens Forkyndelse eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmanden Jaen Tveteraas og Hans Hansen Natland i relution til Paategningen.

Pr: Sonderburg dernest for Citanten paastoed Dom til Betaling af det paastevnte Krav med interesse fra Stevningens Forkyndelse indtil Betaling skeer og 12 Rdlr for Processens Om-

kostning indberegnet Comparentens Salarium.
Sagen optages til Doms til i Morgen.

Nestfølgende Dag den 8de Octobr: 1777 vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi Sagen anlagt af Arnoldus de Fine imod Sogne Præsten Brandahl for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Hr: Brandahl tilpligtes at betale Citanten de efter fremlagde Gjelds Beviiser af 12te Julii og 15de Augusti 1774 skyldige Halvtresindstyve og Sex Rigsdaler med Rente deraf Fiire af Hundrede fra Stevningens dato den 12te April 1777 indtil Betaling skeer og derhos at oprette ham Søgemaalets Omkostning med Fem Rdlr. At udreedes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Dernest blev kundgjort

25. En Leje Contract imellem Madame Sinning og Stiftamtmand \Bagger/ ang: Huuse Værelser paa Slettebakken fra 1780 Aars Begyndelse til 1789 Aars Udgang dateret 9de Junii 1777.

26. En Odels Lysning udgiven af Lars Nielsen Bircheland til ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Søraas dateret 7de Octbr: 1777.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg til hans Regnskabs belæg fremlagt følgende

5. General Mandtal over alle Jorde Brugende Mænd der i Retten blev oplæst og uimodsagt.

6. Fortegnelse over de henstaaende ubetalte Kongl: ordinaire Skatter beløbende for Aaret 1776 22 rd 1 mrk 11 s for indeværende Aar 798 rd 3 mrk 14 s og den frivillige Afgift 19 rd 6 s

7. Liste over den Resterende Consumptions Afgift 90 rd 12 s.

Til slutning blev til Laug Retts mænd for nest anstundende Aar 1778 opnævnt følgende nye Mænd 1. Jacob Reymersen Harrebake, 2. Ole Østensen Kalfare, 3. Jacob Monsen Aarestad, 4. Ole Monsen i Gryn Møllen paa Møllendahl, 5. Bottel Andersen Øvre Nadtland, 6. Niels Danielsen Nedre Natland, 7. Iver Iversen Toshougen under Natland, og 8. Rasmus Olsen Nedre Bratland.

Og da ingen efter 3de forskiellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme slutted og ophævet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1777

Aar 1777 den 10de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Alenfiths Skibreede paa Tingstædet Alverstrømen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Rettes mænd som her foran f: 302 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged og tingsøgende meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Amts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Koenen Lisbet Johan/n/es Dotter Monstad begyndt og sluttet den 22de Julii 1777.

2. Et Ditto efter Koenen Karie Anders Dotter Qvalvog af Lindaas Skibreede begyndt og sluttet den 24de s: M:

3. Et Ditto efter Steffen Pedersen Qvalvog i Lindaas Skibreede af 25de sam/m/e.

4. Et Skjøde udgiven af Amtmand de Knagenhielm til Peder Larsen Alver paa 1 B/ismer Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Alver for 135 Rdlr dateret 7de April 1777

5. Et Ditto udgiven af Amtmand Knagenhielm til Mons Larsen Alver paa 16 Mark Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Alver for 82 Rdlr dateret 15de April 1777

6. Et Ditto udgiven af Capitaine Hans de Knagenhielm til Lars Olsen Giervig paa 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Giervig for 150 Rdlr dateret 4de April 1777.

7. Et Ditto udgiven af Frue Ingebor Marie sal: Capt: Heiberg fød Knagenhielm til Johan/n/es Arnesen Øvre Tvedt paa 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 162 Rdlr 3 mrk dateret 27de Augusti 1777.

1777: 354

8. Et Skjøde udgiven af Ole Olsen Houchaas med fleere til Hans Nielsen Hopland paa 18 ½ Mark Smør og 11 5/18 Kande Malts Leje i Gaarden Hopland for 67 rd 3 mrk, hvor foruden Kjøberen selv ejer 2 4/7 Mark Smør og 1 5/7 Kande Malt i sam/m/e Gaard og følgelig i alt 21 1/14 Mark Smør og 12 125/126 Kande Malts Leje, dateret 3de Januarii 1777.

9. Et Ditto udgiven af Lars Larsen Todtland med fleere til Iver Johan/n/esen Hopland paa 17 ½ Mark Smør og 3 2/9 (1/9?) Kande Malts Leje i Gaarden Hopland for 50 Rdlr 3 mrk dateret 3de Januarii 1777.

Da ingen havde viidere at i rette føre udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 11te Octbr: vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da bekjendtgjort.

10. Een Fredlysning udgiven af Foged Heiberg imod Silde garns Udsættelse ved Gaarden Herløevæhr i Herløe Skibreede Ejeren til Fortrængsel dateret 10de Octbr: 1777.

11. Et Gave Brev udgiven af Anders Arnesen indre Qvalvog paa hans Broder Willum Arnesens Vegne til hans Halv Sødskende Ingebor og Anne Anders Døtre paa 8 Marker Smør og 5 1/3 Kande Malts Leje i Gaarden Møchelthun dateret 10de Octbr: 1777.

12. Et Skjøde udgiven af Anders Arnesen indre Qvalvog med fleere paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Møchelthun til Anders Bastesen Møchelthun for 30 Rdlr dateret 10de Octbr: 1777

13. Et Ditto udgiven af Lars Olsen indre Giervig til Haaver Olsen Haaland paa 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden indre Giervig for 150 Rdlr dateret 10de Octbr: 1777.

14. Et Bygsel Brev udgiven af Haaver Olsen Haaland til Lars Olsen indre Giervig paa 1 Pund 12 Mark Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden indre Giervig dateret 10de Octbr: 1777 med Revers.

Fogden Heiberg loed frem lægge til Bielæg ved hans aflæggende Regnskab

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst og dets Rigtighed af Almuen tilstaaet, iblant hvilke anføres Anders Bastesen Møchelthun og Iver Johannesen Hopland anføres

2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvor til blev svaret at det i et og alt forholder sig som forrige Aar uden nogen Forandring, i blant andre af Ole Knudsen Kaperdahl og Willum Magnesen Isdahl.

3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvor til af Almuen og deriblant Steffen Bessesen Fæste og Amund Johannesen Mundahl blev svaret at ingen Fiske Voger gives heri Skibreedet og ingen Huusmands eller Engeslæt Pladser, som til Skats Svarelse kand ansættes ej heller fleere Qværner end de forhen opgivne.

Nye Sag

Biskop Arentz imod Knud Andersen Erstad

Biskop Arentz loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Knud Andersen Erstad for resterende Landskylds Rettigheder for Aarene 1771, 72, 73 og 74 á 1 Rdlr 5 mrk 3 s aarlig tilsam/m/en 7 Rdlr 2 mrk 12 s at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Jacob Jacobsen Erstad mødte for sin Naboe indstevnte Knud Andersen og tilkjendegav paa hans Vegne at han tilstaaer Fordringen og var villig at betale sam/m/e saasnart hans Lejlighed vil tillade det.

Sagsøgeren begjerede Dom i Sagen med Paastand at den ind stevnte foruden det paasøgte maae tilfindes at oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr.

hvorefter saaledes for Rette blev kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Knud Andersen Erstad, som ved sin Naboe haver ladet tage til Gjenmæle og tilstaar Fordringen, tilpligtes at betale den paasøgte Landskyld 7 Rdlr 2 mrk 12 s og oprette Citanten den/n/e Rettergangs Omkostning med Een Rdlr 4 mrk. At udreedes 15 Dage inden den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

1777: 354b

Nye Sag

Biskop Arentz imod Lars Larsen Erstad

Biskop Arentz loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Lars Larsen Erstad for skyldig værende Landskyld for Aaret 1774 Een Rdlr 3 mrk 11 s at liide Dom til Betaling saavelsom og at oprette Søgemaalets Omkostning.

Jacob Jacobsen Erstad mødte for indstevnte Lars Larsen og paa ham hans Vegne gav tilkjende at han tilstaaer Kravet og agter at betale sam/m/e saasnart hans Lejlighed vil tillade det.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at ind stevnte Lars Larsen maae tilpligtes at betale de skyldige 1 rd 3 mrk 11 s og oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr.

Derefter blev afsagt saadan

Dom

Indstevnte Lars Larsen Erstad har ved sin Naboe Jacob Erstad taget til Gjenmæle og tilstaar Kravets Rigtighed, hvor fore han herved tilfindes at betale de paasøgte Een Rdlr Tre Mark og 11 s og derhos erstatte Sagsøgeren denne Rettergangs Omkostning med Een Rdlr Fiire Mark. At efterkom/m/es inden 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under viidere Adfærd efter Loven.

Dernest blev kundgjort

15. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren til Arvingerne efter Anders Pedersen Fæste paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Fæste dateret 10de Octbr: 1777.

16. Et Skjøde udgiven af Amtmand de Knagenhielm til Jens Magnesen Alver paa Atten Marker Smør og 3/8 Tønde Malts Leje i Gaarden Alver for 91 Rdlr dateret 15de April 1777.

17. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren til Jørgen Morsing paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Bøgevold Postmester Brøchers Sterboe tilhørende for 106 Rdlr dateret 3de Julii 1776

18. Et Skjøde udgiven af Jørgen Morsing til Johan/n/es Bøgevold paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Bøgevold for 136 Rdlr dateret 11te Septbr: 1777.

19. Et Pante Brev udgiven af Johan/n/es Pedersen Bøgevold til Myndtlingen Michel Joensen Hopland stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte Gaard Bøgevold dateret 11te Septbr: 1777.

20. Et Bygsel Brev udgiven af Sorenskriver Johan Garmans Enke til Lars Knudsen paa 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør 2 Mæler og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Storoxe dateret 23de Junii 1777 med Revers

21. Et Ditto af Sogne Præsten til Hosanger Richard Berg til *til Ole Larsen paa ½ Løb Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kiedenæs dateret 30te Januarii 1777 med Revers.

22. En Odels Lysning udgiven af Capitaine Lieutenant Tuchsen til 1 Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt dateret 11te Octbr: 1777.

Anders Hansen og Joen Monsen Alver fremviiste en Pung med Penge, hvorudi skal være 42 Rdlr af deres Myndtlings Joen Joensen Hoplands Fæderne og Møderne Arve Midler hvilke han begjærede i Retten opbuden til Udlaan imod sikkert Under Pant og Rentes Svarelse og i Mangel deraf forseglet.

Efter Opbydelse var ingen af den tilstædeværende Almue der ville antage sam/m/e til Laans og der fore blev Dom/m/erens Segl foresadt den frem lagde Penge Pung efterat deraf blev udtaget 24 s for Tinglysningen og der\efter/ blev Pungen inden Retten tilbageleveret Anders Hansen Alver.

Syneve Hans Dotter Soltved imod Elling Johannesen Fosse

1777: 355

Indstevnte Elling Johannesen Fosse æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra sidstl: Som/m/er Ting og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have contra stevnet Citantinden at liide Dom i Sagen og til Omkostningers Erstatning og Vidner at anhøre, ligesom og til Vidnesbyrd i Sagen at aflægge under Lovens Falsmaal ere ind kaldte Ole Hilland og Mons Fosse samt Magdelie Jacobs Dotter Soltved

Paagjeldende Syneve Hans Dotter mødte tilligemed hendes Broder Rasmus Hansen Soltved og vedtoeg lovlig Varsel efter Contra Stevningen.

Derpaa blev fremstillet

1te Vidne Ole Larsen Hilland, der aflagde Eed og efter Contra Citantens Forlangende blev tilspurgt om hvorledes Citantindens Syneve Hans Dotters Forhold har været saa vel i Contra Citantens som anden Tjeneste? hvortil han svarede at i forrige Aars Foraar hørte han at Contra Citantens Elling Fosses siden afdøde Hustrue sagde paa sin syge Sæng at hun ej kunde beholde nogen Ting til freds eller i Roe for Piigen Syneve Hans Dotter men at hun havde flyttet sine Madvare fra et Stæd til et andet og dog bleve de ej urørte og var derved nærværende Vidnets Hustrue og Johan/n/es Qvam/m/es Hustrue og har Vidnet tillige hørt et

og andet om bemelte Piige i den Tiid hun var hos Mons Fosse men af hvem kand han ej erindre eller har lagt paa Minde.

Rasmus Hansen Soltved imodsagde dette Vidnes Forklaring paa sin Søsters Vegne og formeente at det ej kunde kom/m/e i Betragtning.

2det Vidne Mons Gullachsen Fosse, der aflagde Eed og forklarede at i den Tiid Piigen Syneve Hans Dotter var i Vidnets Tjeneste har han ej haft noget paa hende at klage

3die Vidne Magdelie Jacobs Dotter Soltved, der aflagde Eed og efter Contra Citantens Forlangende blev tilspurgt om hun ikke hørte at hendes Datter Syneve Hans Dotter i hendes Nærværelse og Contra Citantens tilstoed hendes Omgang med Madvahre i den Tiid hun var i hans Tjeneste. hvor til hun svarede nej hendes Datter har ej giort nogen Tilstaaelse om det omspurgte, men sagde tvertimod at hun ej havde forkortet sin Husbonde.

Rasmus Hansen Soltved indloed Sagen Dom fra sin Søsters Siide med Paastand at hun for Contra Citantens nærgaaende Mistanke og Beskyldninger maae friekjendes og sam/m/e ved Dom maae mortificeres og at han derhos maae tilfindes at oprette hende Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr.

Elling Fosse haabede at Retten paaskjønnede at Piigen Syneve Hans Dotter selv er Begynder til Sagen og selv er den der har anlagt sam/m/e imod ham samt benyttet sig af slige Vidner over hans Udsiigende, som Comparenten haaber ikke kom/m/er i Betragtning, er derfore villig herved at erklære Piigen frie for alt Slags ont Rygte, da det aldrig har været hans Tanke at blamere hende, han haaber derfore at han ikke allene bliver

1777: 355b

befriet for den af {Contra} \Hoved/ Citantinden gjorde Paastand om Processens Omkostning at erstatte, men end og selv tillagt til nogenlunde Erstatning for den ham paatvungne Proces i det mindste 4 Rdlr, hvormed han indloed Sagen Dom

Hoved [Citantinden]? vedblev sit forrige.

Derpaa blev {saaledes} udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den under Sagen ytrede Mistanke imod Hoved Citantinden Syneve Hans Dotter bør som død og magtesløs at ansees uden at kom/m/e hende til mindste Hinder paa goede navn og Rygte og bør derhos Contra Citanten Elling Johannesen Fosse oprette hende Søgemaalets Bekostning med Een Rdlr Fiire Mark. At udredes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Fogden Heiberg loed fremlægge til Regnskabet[s] Belæg

4. Mandtal over alle jordbrugende i Skibreedet, der i Retten blev oplæst og uimodsagt.

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter beløbende for Aaret 1774 – 14 rd 4 mrk 13, for 1775 14 Rdlr 13 s, for Aaret 1776 13 Rdlr 3 mrk 6 s og for indeværende Aar 330 rd 3 mrk 8 s den frievillige Afgift 1 Rdlr 2 mrk 10 s

6. Fortegnelse over den efterstaaende Consumtion og Folke Skat beløbende 20 Rdlr 8 s

Dernest blev til Laug Rettesmænd for nest kom/m/ende Aar opnævnet følgende nye Mænd 1. Gullach Gullachsen Seim 2. Ole Monsen Otteraas 3. Johan/n/es Olsen Watne 4. Ole Jacobsen Næse 5. Ole Larsen Kidenæs 6. Lars Knudsen Storoxe 7. Joen Larsen Gousereide og 8. Johan/n/es Arnesen Øvre Tvedt

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere at forrette ved Tinget blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1777.

Aar 1777 den 13de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Ret, som her foran f: 310 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Stifts Brev som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Mathias Olsen Ohen begyndt den 26de Martii og sluttet den 24de April 1777.
2. Et Skjøde udgiven af Foged Heiberg til Capitaine Lieutenant Bargraf paa Gaarden Strømsnæs skyldende 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og 1 Mæle Malt for 1800 Rdlr dateret 21de Februarii 1777.

Fogden Heiberg fremlagde til Regnskabets Belæg

1. Odels Mandtallet, der blev oplæst og dertil blev svaret af Almuen, hvoriblant Mons Johan/n/esen Bratzhoug og Herman Tollevsen Schielanger at alle de derudi anførte bruge eller beboe deres Gaarder
2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil af den tilstædeværende Almue og deriblant Amund Nielsen Dahle og Iver Iversen Fromerejde

1777: 356

blev svaret at det forholder sig som forrige Aar er anført undtagen {at paa Krigs} til 4de Sp: at paa Krigs Raad Korens Saug paa Gaarden Asch i Aar skal være skaaret et lidet Partie Bord, hvorover Ejeren selv gjør nærmere Angivelse og til 8de og 9de Sp: at Gjæstgiverierne Herløesundet og Strudshavn ere høylig fornødne for rejsende og der fore bør ansættes i blant de under 9de Sp: omspurgte.

3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Johannes Michelsen og Michel Willumsen Tosche blev svaret at i Aar intet er fisket i Fiskevogerne og at foruden Ryelands og de andre smaae Qværner er ingen fleere ej heller nogen Huusmands og Engeslet Pladser, som til Skatters Svarelse kand ansættes.

Dernest blev kundgjort

3. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Ole Friderichsen paa 18 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Huusebøe med Forbeholdenhed af Landslod 1/5 Part af hvad der fiskes ved Landet og det saavel af frem/m/ede som Lejlændingen selv og at sælge Avlen til Ejeren eller hvem han dertil beordrer i Billighed dateret 10de Januarii 1777 med Revers
4. En Ditto udgiven af Ditto til Ole Rasmusen paa 36 Marker Fiskes Leje i Gaarden Lille Fuschanger paa liige Vilkaar som nest forrige og Forbeholdenhed at lade oprydde Huusmands Pladser dateret 10de Junii 1777.

5. En Ditto udgiven af Capitaine Svanenhielm til Knud Olsen paa 2 Skillings Leje i Gaarden Alvem, hvorved Ejeren forbeholder sig 1/5 Part Lands lod af hvad der fiskes ved Landet saavel af Lejlændingen som frem/m/ede dateret 7de Octbr: 1777 med Revers.

6. En Ditto udgiven af vice Raadmand Frich til Ole Diedrichsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Øvre Kleppe dateret 2den Februarii 1776 med Revers.

Hospitals Tings Vidne

Mons Johannesen Bratzhoug mødte og anmeldte at hans Svoger Siur Joensen af Spedalsk Svaghed er angreben og da han er saa yderlig fattig at han slett intet kand udreede til at bekoste Indlem/m/elsen i Hospitalet begjærede han Laug Rettens og Almuens Vidnesbyrd herom indhentet.

Laug Retten og Almuen, hvor i blant Amund Nielsen Dahle og Rasmus Amundsen Lille Fuschanger svarede at det rigtig forholder sig som omspurgt.

Comparenten begjerede sig dette Tings Vidne beskreven meddeelt, der af Retten blev bevilget.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 14de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

7. Et Skifte Brev efter Huusmanden Ole Olsen paa Gaarden Iden begyndt den 29de Januarii og sluttet den 11te Martii 1777.

8. En Fredlysning udgiven af Fogden Heiberg imod ulovlig Fiske Kast for Landet ved Gaarden Herløevæhr Ejeren til Fortrængsel dateret 10de Octbr: 1777.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Hans Rasmusen paa 18 Marker Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Stien med Forbeholdenhed af Forkjøb til Lejlændingens Avl og at lade oprydde Huusmands Pladser dateret 20de Julii 1777.

10. En Ditto udgiven af Frue Falch til Ole Erichsen paa 20 Marker Fiskes Leje i Gaarden Næsse dateret 11te Octobris 1777 med Revers.

1777: 356b

11. Et Skjøde udgiven af Hans Jansen Rong til Rasmus Hansen Rong paa 18 Marker Fiskes Leje i Gaarden Rong for 46 rd dateret 22de Maji 1777

12. Et Ditto udgiven af Rasmus Hansen Rong til Johannes Olsen Rong paa 14 4/15 Mark Fiskes Leje i Gaarden Rong for 50 Rdlr dateret 13de 8br: 1777

13. Et Ditto udgiven af Ole Jensen Koursland til Sogne Præsten W: Friman paa 10 2/5 Mark Fisk og 3 2/5 Kande Malts Leje i Gaarden Koursbøe for 20 rd dateret 13de 8br: 1777

14. Et Ditto udgiven af Amund Nielsen Dahle som Værge for Mons Pedersen fra Landsvig til Knud Olsen Nore Aadland paa 4 ½ Mark Smør og 1/8 Qvarteer Malts Leje i Gaarden Nore Aadland for 13 rd 2 mrk dateret 14de 8br: 1777

15. En Odels Lysning udgiven af Niels Pettersen Herløe til 1 B/ismer Pund Fiskes Leje i Gaarden Herløevæhr dateret 13de 8br: 1777.

Nye Sag

Fru Falch imod Iver og Mons Fromerejde samt Steffen Rasmus og Ole Fuschanger.

Fogden Heiberg mødte som Laug Værge for Frue Falch og anmeldte at hun med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Iver og Mons Fromerejde samt Steffen, Rasmus og Ole Fuschanger for grov og voldsom Opførsel imod hendes Folk ved Fiskeriet med Sække

Nodt samt for Fiske Spilde og ærerørige Skjels Ord at anhøre Vidner og liide Dom til Undgjeldelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Samtlige indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel og da de nu indseer at deres Forhold har været utilbørligt og usøm/m/eligt {hvorfore} \er/ de allene begjere\n/de at Citantinden ville tilgive dem denne deres Ubesindighed som de nu fortryder og der fore belove herefter at opføre sig bedre og søm/m/eligere.

Fogden Heiberg gav tilkjende paa Citantindens Vegne at hun i Anledning af deres Afbeedelse og for at viise at hun ikke har anlagt noget Søgemaal imod dem for at tilvende sig nogen Fordeel, tilgav dem den/n/e Gang deres Brøde imod at hver af dem betaler til Herløe Sogns fattige 2 mrk og for anvendte Omkostninger tilsam/m/en 4 Rdlr.

De indstevnte gave tilkjende at de vare aldeeles villige at udreede de opgivne Bøder og Omkostninger og takkede for Citantindens Lemfældighed og Eftergivelse, hvorefter Citantinden fra sin \Siide/ ophævede Sagen.

Nye Sag

Frue Falch imod Peder Jacobsen Rødsland

Fogden Heiberg mødte som Laug værge for Frue Falch og anmeldte at hun med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Peder Jacobsen Rødsland fordie han Natte Tiider haver bort taget Fiske Skjæl ved Land\et/ paa hendes ejende Gaar Herløe derom at anhøre Vidner og liide Dom til vedbørlig Afstraffelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette. Som Vidner er under Lovens Faldsmaal indkaldet Johannes Andersen Sæbøe og Ellev Johannesen Boge.

Paagjeldende Peder Jacobsen Rødsland mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Fogden Heiberg begjærede ham tilspurgt om han ikke tilstaaer ved Herløe Gaards Landet at have borttaget Fiske Skjæl Natte Tiider, hvor til bemelte Peder Jacobsen Rødsland svarede joe at han for henved 5 Uger siden bortoeg ved Natte Tiid paa Herløe Gaards Landet endeel Fiske Skjæl og strax efter at han havde begyndt at bortrive disse Skjæl kom de indkaldte Vidner Johannes Sæbøe og Ellev Boge anroende og dermed greeb ham.

Derpaa blev fremstillet

1te Vidne Johannes Andersen Sæbøe, der aflagde Eed og vandt at da han for 5 Uger siden omtrent kom anroende Natte Tiid antraf

han ind kaldte Peder Jacobsen Rødsland liggende i en Baad ved Herløe Gaards Landet, hvor han var i Begreb med at bortrive nogle Fiske Skjæl paa Herløe Gaards Landet hvor af han allereede havde i sin Baad omtrent et Par Kander som han tilstoed der at have borttaget, og da Vidnet forbød ham saadant bort foer han dermed uden at med tage viidere den gang som Vidnet kunde fornem/m/e.

Saadan/n/e Fiske Skjæl anseer Vidnet for en Herlighed ved Herløe Gaard hvoraf Ejeren benytter sig til Ang /: eller Mading :/ i Fiskeriet, og i Stæden for at deraf tilforn paa Herløe Landet sidstl: Foraar var saadan Forraad at der i en Hast kunde samles heele Baadladninger, er den nu tilligemed alt Yngel saa aldeeles bortreven og afskavet at Ejeren af Herløe Gaard nu deraf maae savne det fornødne til Daglig Fiskerie.

Derpaa frem kom

2det Vidne Ellev Johannesen Boge der aflagde Eed og forklarede i Ord og Meening eensstem/m/ig med 1te Vidne undtagen at han ej veed hvad Forraad af Skjæl der tilforn var paa Herløe Landet, men nu er den aldeeles bortryddet, dog har han i de forrige Aaringer seet at der var tem/m/elig Skjæl der paa Landet.

Fogden Heiberg, som af den indstevntes egen Tilstaaelse og de afhørte Vidner allereede tilstrækkelig havde oplyst Sigtelsen ansaae Sagen af den Vigtighed at den paa Justitiens Vegne maaskee kunde fortjene at forfølges, begjerede den udsadt for at ind berette Omstændighederne til Amtet og derfra erholde nærmere Forholds Ordre.

Eragtet

Den forlangte Sagens Anstand vorder hermed bevilget.

Nye Sag

Frue Falch imod Johannes Olsen Schurtved og {Michel} Anders Michelsen Rødsland tilligemed hans Fader Michel Monsen Rødsland.

Fogden Heiberg mødte som Laugværge for Frue Falch og anmeldte at hun med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet ind kalde Johannes Olsen Schurtved og Anders Michelsen Rødsland tilligemed hans Fader Michel Monsen Rødsland fordie de ved Natte Tiider have borttaget Fiske \Skjæl/ ved Landet paa hendes ejende Gaard Herløe derom at høre Vidner og Dom at liide til vedbørlig Undgjeldelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette. Til Vidner er under Lovens Faldsmaal indkaldet Johannes Andersen Sæbøe og Johannes Larsen Landsvig.

Saavel de paagjeldende som Vidnerne mødte og vedtoege lovlig Varsel.

Indkaldte Johannes Olsen Schurtved sagde at han ej selv var med at borttage Skjæl, men en i hans Tjeneste værende Dræng, der er ej kaldet til Sagen, hvilken dog af Comparenten havde Tilladelse at fare ud at tage Skjæl.

Paagjeldende Anders Michelsen Rødsland tilstoed at han omtrent for 5 Uger siden ved Natte Tiider borttoeg nogle Fiske Skjæl paa Herløe Gaards Landet og strax efter at han havde begyndt at bort rive sam/m/e kom de indkaldte Vidner Johannes Sæbøe og Johan/n/es Landsvig farendes dertil og der fore angreeb ham. Disse Fiske Skjæl agtede Comparenten at bruge som Agn eller Mading til at fiske med til Nytte for hans Fader Michel Rødsland, i hvis Tjeneste han er.

1777: 357b

Michel Rødsland foregav at have været aldeeles uviidende om dette hans Søns Foretagende.

Derpaa frem kom

1te Vidne Johannes Andersen Sæbøe der aflagde Eed og vandt at omtrent for fem Uger siden kom Vidnet anroende ved Herløe Gaards Landet Natte Tiider og der antraf indstevnte Anders Michelsen Rødsland tilligemed en anden Drænd fra Schurtved liggende med en Baad ved Herløe Gaards Landet hvor de havde bortaget omtrent en Kande Fiske Skjæl som de da tilstoed at have borttaget der paa Landet. Bemelte Anders Rødsland bad Vidnet ej at aabenbare dette og derefter toeg bort uden at medtage viidere den gang saavidt Vidnet er bekjendt.

Slige Fiske Skjæl er en Herlighed ved Herløe Gaard, hvoraf Ejeren betjener sig til Agn eller Mading til Fiskerie, og i Stædet for at deraf i Foraaret indeværende Aar var saadan Forraad at der i en Hast kunde samles nogle Baad ladninger, er den nu saa afskavet og udryddet tilligemed alt Yngel at Herløe Gaards Ejer nu deraf maae savne det fornødne til daglig Fiskerie.

Derefter fremkom

2det [Vidne] Johannes Larsen Landsvig, der aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 1te Vidne.

Fogden Heiberg begjerede Sagen udsadt da han ansaae den af saadan Beskaffenhed at han fandt fornøden at referere Omstændighederne til Amtet og derfra ansøge viidere Forholds

Ordre, hvor hos han reserverede sig med Continuations Stevning at indkalde den ubenævnte Dræng tjenende hos Johannes Schurtved.

Eragtet

Efter Citantens Forlangende gives Sagen Anstand indtil viidere

Dagen nestefter den 15de Octobris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug rett og blev da publiceret.

14. Eet Skiøde udgiven af Jacob Isachsen Refsgaard til Niels Iversen paa 9 M/ark Smør og 3 K: Malt \og ½(?) Faar/ i Gaarden Refsgaard for 51 rd, dateret 7de Junii 1777.

15. Een Obligation udgiven af Niels Iversen Refsgaard til Myndtlingerne Ole, Jacob og Gullach Olsønner Goustad paa Capital 30 rd med 1te prioritets Rett i forestaende hans ejendom i gaarden Refsgaard, dateret 7de Junii 1777.

16. Een Bygsel Seddel udgiven af Mons Bastesen Refsgaard paa 18 M/ark Smør og 8 Kander Malts Leje udj gaarden Moldeklev, til Niels Larsen, dateret 15de 8br: 1777.

17. Een Freedlysning udgiven af Hr: Foged Heiberg imod all fornærmelse af *ubrettigede imod Ejerne og brugerne af gaarden Søre Aadland, dateret 15de 8br: 1777.

18. Een Ditto af Ditto, hvorved Freedlyses Herløe Gaard med underliggende Smaae Gaarders Land, at ingen uberettiged, uden Ejerens minde maae bortage Oeskiel med viidere, dateret 15de 8br: 1777.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til hans Regenskabs Belæg

4. Mandtal over alle Jordbrugende i Skibreedet, der i Retten blev oplæst og uimodsagt.

5. Tings Vidnet angaaende Gaarden Myhrtvedt, hvortil blev svaret at Haaver Espetvedt har brugt den i Aar liigesom forrige Aar.

6. Restance Liste over de Kongelige Ordinaire Skatter her i Skibreedet, som beløber for Aaret 1776 34 rd 13 s for indeværende Aar 647 Rdlr 9 s. samt frie Villige Afgift 21 rd 3 mrk 8 s

7. Restance Liste over den udestaaende Consumptions Afgift, der beløber 131 rd 4 mrk 4 s.

Dernest blev til Rettens medbetiening for næstanstundende Aar 1778 opnævnt følgende nye Mænd Sc: 1. Johannes Olsen Kraagaas, 2. Niels Gudmundsen Øvre Kleppe, 3. Thomas Erichsen Søre Hougland, 4. Peder Monsen Fielstad, 5. Niels Monsen Stuure, 6. Johannes Knudsen Hatten, 7. Ole Knudsen Huusebøe og 8. Ole Nielsen Roessætter.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e slutted og ophævet.

1777: 358

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1777

Aar 1777 den 16de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren og tilnævnte Laug Rettes Mænd som her foran f: 306 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 8 Steffen Bessesen Ystebøe sad Knud Johannesen Olsvold. Ved Tinget var nærværende Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Stifts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest fremkom til Kundgjørelse følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Rasmus Johannesen Indre Helle af 14de Julii 1777.
2. En Freedlysning udgiven af Fogden Heiberg imod ulovligt Fiske Kast ved Gaarden Herløevæhrs Land til Fortrængsel for Ejerne dateret 10de 8br: 1777.

Da ingen havde viidere at føre i Rette, udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 17de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Mørchen efter afg: Halvor Bergesen begyndt og sluttet den 9de Decembris 1774.
4. En Fredlysning udgiven af Fogden Heiberg for Gaarden Aschelands Ejendeele af 16de Octobris 1777.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Krigs Raad Koren til Iver Siursen paa 5 ½ Jordskillings Leje udi Gaarden Ulvatten, hvorved Ejeren forbeholder sig Forkjøbs Ret til hans Avel af Fiskevahre og deslige, dateret 21de Septbr: 1777 med Revers.
6. Et Skjøde udgiven af Andreas Larsen paa Molde til Consul Wallace paa \en Anpart i/ Gaarden Vestre Soleim af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt for 98 Rdlr dateret 14de Septbr: 1776.
7. Et Ditto udgiven af Consul Wallace & Søn til Niels Olsen paa nysbemelte Anpart i Gaarden Vestre Soleim for 120 Rdlr dateret 8de Julii 1777
8. Et Ditto udgiven af Enken Ingebor Niels Dotter indre Mørchen til *til Anders Johannesen Kolstad paa 9 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Kolstad for 27 Rdlr 3 mrk dateret 1te Maji 1777.
9. Et Ditto udgiven af Hans Michelsen indre Tougle til Michel Hansen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden indre Tougle for 33 Rdlr dateret 16de Octobris 1777.
10. En Contract imellem Rasmus Nielsen, Niels Rasmusen og Anders Johan/n/esen Kolstad ang: Odels Rettens Afstaaelse til den Anpart i Gaarden Kolstad som den sidste har tilkjøbt sig dateret 1te Maji 1777.

Fogden Heiberg loed fremlægge til hans Regnskabs Bielæg

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst og af Almuen, hvoriblant Jacob Rasmusen ytre Sæbøe og Johannes Johan/n/esen ytre Sæbøe, blev svaret at de derudi anførte selv beboe og bruge deres Gaarder.
2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som i forrige Aars Tings Vidne er anført, undtagen at intet strandet Vrag og Gods dette Aar her i Skibreedet er funden. I blant andre som afgav den/n/e Forklaring anføres Ole Gudmundsen Sylte og Rasmus Nielsen Sæbøe.
3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Knud Nielsen Marøen og Magne Gundersen Qvalem blev svaret at det forholder sig ligesom i forrige Aars Tings Vidne er anført

Ole Ottesen Fieldstad imod Ole Olsen Nøtved

Ole Ottesen Fieldstad æskede Sagen i Rette efter Laug dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

Paagjeldende Ole Olsen Nøtved mødte og vedtoeg *vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse, han gav ellers tilkjende at han ej kunde tiltræde Tjenesten da hans Fader Ole Østensen Nøtved ej ville undvære ham og tilstæde ham det, hvilket Faderen Ole Østensen, der selv var tilstæde, tillige tilstoed.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at

1777: 358b

Ole Olsen Nøtved maae tilfindes at betale ham de bekomne Fæste Penge 24 s og denne Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr

Ole Olsen Nøtved tilstoed at have imodtaget af Citanten i Fæste Penge 24 s, og saaledes med ham at have været aftalt at i fald han ikke kunde tiltræde Tjenesten skulle han levere dem tilbage inden 8 Dage derefter, men formedelst Vejens Længde loed han den ej tilbyde igjen førend efter nogle Ugers Forløb, da Citanten ej ville imodtage dem.

Derefter blev saaledes for Ret, kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Ole Olsen Nøtved, som efter egen Tilstaaelse har imodtage Fæste Penge uden at tilbagelevere dem til bestemte Tiid eller tiltræde den antagne Tjeneste, tilfindes at betale Citanten de annam/m/ede Fæste Penge 24 Skilling og oprette ham Søgemaalets Omkostning med Tre Rdlr. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Krigs Raad Koren imod Ingebrigt Nielsen Miøs

Krigs Raad Koren loed anmelde med skriftlig Kaldseddel til dette Ting at have indkaldet Ingebrigt *Niels Miøs for skyldige Landskyld at liide Dom efter Stevningens Formeld, der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Indstevnte Ingebrigt Nielsen Miøs mødte og vedtoeg Stevningens Forkyndelse, men sagde derhos at han indeværende [?] i Krigs Raadens Fraværelse har betalt til hans Frue i Afslag skyldige Skat eller Landskyld 5 Rdlr 2 mrk 3 s, hvorfore han erholt hendes Qvitering, den han siden har tilbageleveret Krigs Raaden paa Anmodning da han ville beholde den for at conferere den med Fogdens Regning, hvilket han med Vidner kand beviise i fald det af Krigs Raaden skulle negtes, til hvilken Ende han begjerede Anstand i Sagen til neste Ting.

Citanten loed fremlægge et Indlæg af 10de Octbr: d: A: der i Retten blev oplyst og er saa lydende.

Den indstevnte vedblev at begjære Sagen udsadt til neste Ting.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjæring bevilges Sagen udsadt til nestk: Sommer Ting for dette Skibreede.

Nye Sag

Krigs Raad Koren imod Hans Monsen Nordanger

Krigs Raad Koren loed fremlevere en skriftlig Kaldseddel af 19de Septbr: 1777, hvorved han har indkaldet Hans Monsen Nordanger at liide Dom for efterstaaende Landskyld med viidere, der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Den indstevnte mødte og vedtoeg Stevningens lovlige Forkyndelse.

Citanten loed frembringe et Indlæg af 10de Octbr: d: A: der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Hans Nordanger gav tilkjende at han var villig at betale Citanten den efterstaaende Landskyld for 4 Aar, som er det han er skyldig, da han ikkun har beboet Gaarden i 7 Aar og

har betalt Landskylden for 3 Aar, men med Qviterings Bog for Skatte og Landskyld {Bogen} var han ikke forsynet og derfore kunde han ikke fremlægge sam/m/e til Beviis derom. Hvad Huusene angik lovede han det beste han kand at istand sætte, da han har imodtaget dem i *i en meget ussel Tilstand da de vare aldeeles forradnede.
Sagen optages til Doms.

Nye Sag

Krigs Raad Koren imod Niels Arnesen Waagenæs

Krigs Raad Koren loed frem lægge en skriftlig Stevning imod Niels Arnesen Waagenæs for tilgoedehavende Landskylds Rettigheder med viidere dateret 19de Septbr: d: A: der i Retten blev oplæst og er af saadan Indhold Dernest loed han og i rette lægge et Indlæg af 10de Octbr: d: A: der blev oplæst og er saa lydende.
Indstevnte Niels Arnesen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og ellers gav tilkjende at han ej er skyldig saameget som nu fordres, han fremviiste tillige sin Landskyld og Qviterings Bog der viiser at der for Aaret 1769 staaer tilbage 3 mrk 2 s og for den følgende Tiid fantes ingen Qvitering, og befandtes de aarlige Landskylds Rettigheder derudi beregnet for de seenere

1777: 359

Aaringer med 1 Rdlr 3 mrk 7 s aarlig. I Øvrigt lovede han at reparere Huusene selv {og for….. …..}
Da han intet viidere til Sagen havde at svare optages den til Doms.

Derefter blev kundgjort

11. En Fredlysning udgiven af Fogden Heiberg for Gaarden ytre Sæbøes Fæebejter og Fiskevoger, som er til fælles med Gaarden Nore Aadland dateret 16de 8br: 1777

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 18de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi Sagen anlagt af Krigs Raad Koren imod Hans Monsen Nordanger saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

I Følge Lovens 3 B 14 C 22 art paaligger det Lejlændingen selv at anskaffe sig og bekoste Qviterings Bog og den paafølgende 44de art foreskriver at han selv skal beviise at Landskylden er betalt. Den indstevntes løselige Foregivende ej at være skyldig saameget deraf som paasøgt er kand der fore i Mangel af vedbørlig Qvitering ej kom/m/e i Betragtning, men Landskylden for indeværende Aar, som under det paasøgte er indbegreben, er ej endnu forfalden til betaling, og kand derfore ikke kom/m/e under Paakjendelse. Thi tilfindes Hans Monsen Nordanger at betale Sagsøgeren den efterstaaende Landskyld for 5 Aar til 1776 Aars Udgang med Tie Rdlr Sexten Skilling og oprette Søgemaalets Bekostning med Toe Rdlr Tre Mark. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Krigs Raad Koren imod Niels Arnesen Waagenæs afsagt følgende

Dom

Efter fremviiste Qviterings Bog er den \indstevnte/ skyldig 3 mrk 2 s paa 1769 Aars Landskyld saavelsom for den følgende \Tiid/ beregnet med 1 Rdlr 3 mrk 7 s aarlig, som beløber 12 Rdlr 1 mrk 3 s til 1776 Aars Udgang, da den for indeværende Aar ej endnu er

forfalden til Betaling \og/ der for ikke her kand paakjendes. Thi tilpligtes Niels Arnesen Waagenæs at betale Citanten bemelte Tolv Rdlr 1 mrk 3 s og erstatte denne Rettergangs Omksotning med 2 Rdlr 3 mrk. At efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev kundgjort

12. En Bygsel Seddel udgiven af Hans Scrøder til Rasmus Johannesen paa 9 Mark Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Indsylte hvormed Forkjøb af Lejlændingens Fiske Vahre forbeholdes Jorddrotten for Markets Priis dateret 4de Decbr: 1776 med Revers.

13. En Ditto udgiven af Magne Gundersen Qvalem som Værge for Rangele Johannes Dotter Indsylte til Gudmund Olsen paa 2 ¼ Mark Smør og 2 ¼ Kande Malts Leje i Gaarden Indsylte dateret 17de Octbr: 1777 med Revers.

14. En Ditto udgiven af Magister Ludvig Daae til Hans Monsen paa 1 B/ismer Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Ystebøe dateret 20de Decembris 1776 med Revers.

15. En Ditto udgiven af Ditto til Rognald Nielsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Ystebøe dateret 16de April 1777 med Revers.

16. En Ditto udgiven af Ditto til Torbiørn Iversen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Instebøe dateret 16de April 1777 med Revers.

17. En Ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Mons Jensen paa 1 B/ismer Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Solem, hvorved Jorddrotten for sig eller anden paa hans Vegne forbeholder sig Forkjøbs Ret til Lejlændingens Fiskevahre og anden Avl i Billighed, dateret 21de Martii 1777 med Revers.

Dernest blev udnævnet som Laug Rettesmænd for tilkom/m/ende Aar 1. Anders Olsen Qvame 2. Ole Andersen Lunde 3. Lars Nielsen Boge 4. Anders Johannesen Kaalstad 5. Hendrich Olsen Qvalem 6. Ole Knudsen Marøen 7. *Amud (Amund) Thomasen Miøs og 8. Rognald Willumsen Ystebøe

1777: 359b

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielag ved Regnskabet

4. Mandtal over alle jordbrugende her i Skibreedet, der i Retten blev oplæst og ej i mod sagt.

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløber for Aaret 1776 211 Rdlr 5 mrk 14 s og for indeværende Aar 647 Rdlr 3 mrk 7 s, den frievillige Afgift 12 Rdlr 10 s og Pro Cento Skatten 28 Rdlr 4 mrk 14 s

6. Fortegnelse over den ubetalt henstaaende Consumtion beløbende 7 Rdlr 2 mrk 8 s

Da ingen efter 3de forskjellige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev sam/m/e hermed ophævet.

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1777

Aar 1777 den 20de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet Kiilstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Retsmænd som her foran f: 305 og 334 ere anførte og som ved dette Aars Som/m/er vare tilstæde. Ved Tinget var tilstæde Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Stifts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest fremkom til Kundgjørelse følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Koenen Christie Niels Dotter Qvalvog af 23de Julii 1777
2. Et Ditto efter Koenen Karie Anders Dotter Qvalvog af 24de s: M:
3. Et Ditto efter Steffen Pedersen Qvalvog af 25de s: M:
4. Et Ditto efter Myndtlingerne Carl Pedersen, Marthe og Elen Peders Dotter Oenæs af 26de s: M:
5. Et Ditto efter Einer Monsen Lechvold af 29de Julii 1777.
6. Et Ditto efter Ole Erichsen Fanebust af 4de Augusti 1777.
7. Et Ditto efter Koenen Lisbet Fusses Dotter lille Matre af 7de s: M:
8. Et Ditto efter Koenen Anne Gullachs Dotter Hougsvæhr af 8de sam/m/e M:
9. Et Ditto efter {Mons} Mons Monsen Hoppen af 9de s: M:
10. Et Ditto efter Johannes Larsen Fieldanger af 14de s: M:
11. Et Ditto efter Erich Nielsen Fam/m/estad af 16de s: M:

Gregorius Arnesen Rongvæhr mødte og fremlagde en Pung med Penge hvorudi skal være 20 Rdlr hans Myndtling Lars Erichsen Børilde tilhørende, som han begjerede opbuden til Udlaan imod 1te Pante Ret og Rentes Svarelse og da ingen efter Udraab ville antage sam/m/e paa de Vilkaar, blev den fremlagde Pung af Dom/m/eren forseglet og Comparenten tilbageleveret efterat deraf var udtaget 24 s for Tinglysningen.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 21de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

12. Et Skifte Brev efter Myndtlingen Gievle Olsen Ravneberg af 21de Maji 1776
13. Et Afkald udgiven af Joen Mariager til Jens á Møinichen de Fine for Helene Wilhelmine de Fines Arv stoer 20 Rdlr dateret 8de Octbr: 1777

Rasmus Michelsen Storeim imod Mads Rognaldsen Spiøtøen

Rasmus Michelsen Storeim af Bergen mødte og i rette lagde en Continuations Stevning af 17de Septbr: d: A:, hvormed han har indkaldet Mads Rognaldsen Spiøtøen for hans Hustrues Ingebor Jochums Dotters indestaaende Arve Midler, der i Retten blev oplæst og er saa lydende.

Indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og forestillede at han med dette Værgemaal ubillig var bebyrdet, efter at han tilform med 8 Værgemaale var behæftet, og det saameget meere som han var en frem/m/et ubeslægtet Mand og hertil uviidende indsadt uanseet at det var andre vederhæftige føde Værger, og da han ej har kundet erholde paasøgte Arve Midler formeente han ej at kunde blive ansvarlig derfore.

Citanten fremlagde et skriftlig Indlæg af 18de d: M:, der i

Retten blev oplæst og med derhos fulgte Beskikkelse her ind tages saa lydende, men den fremlagde Skifte Act vedhæftes Acten.

Den indstevnte forestillede at han slet intet paa sin Siide havde forsømt da hverken han eller de øvrige Arvinger der i Boet paa Anfordring {ej} har kundet erholde Betaling og derfore

forventede han sig for al Tiltale i denne Sag friefunden, og dermed indloed Sagen fra sin Siide Dom.

Citanten vedblev sit forrige og paastoed Dom i Sagen.

Hvorefter Sagen optages til Dom at afsiige enten her ved Tinget i Overmorgen om Tiiden og Forretninger det vil tillade eller og ved Udsættelses Ting paa Mielde Gaard den 20de Novembris førstk:, hvormed begge Parter gave tilkjende at være fornøyet.

Nye Sag

Lensmand Ole Knudsen Fyllingen imod Michel Monsen Øvre Schodven.

Lensmanden for Echangers Skibreede Ole Knudsen Fyllingen loed frem lægge en skriftlig Rettes Stevning af 23de Septbr: d: A:, hvorved han har ladet ind kalde Michel Monsen Øvre Schodven for skyldige Obligations Capital 40 Rdlr med paaløbende Renter med viidere at liide Dom, der i Retten blev oplæst og er med sin Forkyndelses Paategning saa lydende.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd eedelig afhjemlede Stevningens Forkyndelse efter deres Paategning.

Citanten indstillede at den indstevnte maatte forelægges til neste Ting.

Derpaa blev af Dom/m/eren

Eragtet

Lovlig indstevnte Michel Monsen Øvre Schodven gives Laugdag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst, hvortil af Almuen {blev} og deriblant Jacob Larsen Riisøen og Ole Hansen Grimstad blev svaret at alle derudi anførte selv eje og bruge deres Gaarder.
2. Det stoere Tings Vidne, hvortil af Almuen og deriblant Hans Olsen Grimstad og Ole Monsen *Ttveteraas til alle 17 Spørsmaale blev forklaret ligesom i forrige Aars Tings Vidne er anført
3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Mons Olsen Schouge og Joen Larsen Konglevold blev svaret ligesom i forrige Aars Tings Vidne er anført.

Derefter blev

14. Aflyst et Pante Brev udgiven af Niels Larsen Konglevold til Danckert Krohn stoer 50 Rdlr dateret 9de April 1774 og tinglyst den 16de Maji s: A:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 9de Junii 1777 er indfriet.

Danckert Heiberg imod Johannes Nielsen Ostrem.

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag, der er paategnet at være lovlig forkyndt.

Paagjeldende Johannes Ostrem mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Forkyndelsen af Laug Dagen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd i relation til deres Paategning.

I Forventning at den paagjeldende skulle møde begjerede Citanten Sagen udsadt til i Morgen, som blev bevilget.

Nye Sag

Gunder Larsen Soleim imod Ole Nielsen Hopland.

Gunder Larsen Soleim anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Ole Nielsen Hopland fordie han ulovlig har antaget til Tjeneste Drængen Joen Olsen Bergsvig, som den 22de April d: A: i Utiide forloed Citantens Tjeneste kort efter Tiltrædelsen deraf, derfore at liide Dom i Hoved Sagen og denne Processes Omkostning at oprette.

Indstevnte Ole Nielsen Hopland mødte, vedtoeg lovlig Forsvar og tilstoed det paasigtede, men \sagde/ av en ustevnt

1777: 360b

Person \at/ være overtalt dertil under Løfte at indestaae for alt deraf flydende, uden hvilket han ej var sindet at antage ham i sin Tjeneste.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte i Følge Forordningen om Tjeneste Folk i Norge maae tilfindes at betale ham et Aars Tjeneste Løn som var den forløbne Tjeneste Dræng accorderet aarlig, med 6 Rdlr, og oprette ham denne Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare, hvorfore Sagen optages til Doms.

Nye Sag

Hans Olsen Qvalvog imod Anne Thomas Dotter Førland

Hans Olsen Qvalvog loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Piigen Anne Thomas Dotter Førland, som indeværende Høst i Utiide har forladt hans Tjeneste, derfore at liide Dom til Undgjeldelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette, ligesom og hendes Broder Johannes Thomasen Hiertaas, der antoeg hende til Huuse efterat hun forløb Tjenesten tillige er kaldet derfore {at liide Dom} til Vedermæle.

Begge de indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel, ellers foregav paagjeldende Anne Thomas Dotter at hun formedelst Synd og Guds Fortørnelse maatte forlade Citantens Tjeneste 14 Dage førend Michaelis {Fardag} til hvilken hun forud i belejlig Tiid havde opsagt sam/m/e.

Danckert Heiberg, der mødte som Husbonde for Citanten begjerede den indstevnte tilspurgt hvorudi den paaskudte Synd og Guds Fortørnelse bestoed der bevogede hende til at forlade Tjenesten, og om hun ikke ved *Tjenenestens Tiltrædelse dette Aars Foraar havde hyret sig i Tjeneste et heelt Aar.

Anne Thomas Dotter svarede at hendes Husbonde og Madmoeder skjendede og bandede hende Morgen og Aften daglig, og deri bestoed den foregivne Synd og Guds Fortørnelse, men ved Tjenestens Betingelse blev der ej aftalt enten det var for et heelt eller halv Aar ej heller hvad Løn hun skulde have.

D: Heiberg begjerede Sagen udsadt til i Morgen, der blev bevilget

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

15. Et Skjøde udgiven af Niels Larsen Konglevold til Anders Joensen paa 2 B/ismer Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Konglevold for 94 Rdlr dateret 7de Junii 1777.

16. Et Ditto udgiven af Ellef Olsen Løetved og Ole Iversen Møching paa deres Myndtlingers Vegne til Halvor Olsen Smørdahl paa 12 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Smørdahl for 15 Rdlr dateret 21de 8br: 1777.

17. Et Ditto udgiven af Erich Gudmundsen Qvalvog og Gudmund Erichsen Hundven til Lars Monsen paa 10 Mark Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Qvalvog for 66 Rdlr 4 mrk, hvor foruden Kjøberen selv er ejende i sam/m/e Gaard 8 Mark Smør og 8 Kde Malt tilsam/m/en 18 Mark Smør og 18 Kande Malt dateret 21de Octbr: 1777

18. Et Ditto udgiven af Jacob Larsen Riisøen med fleere til Anders Arnesen Qvalvog paa 9 Mark Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Qvalvog for 64 Rdlr, hvorforuden

Kjøberen selv tilforn derudi ejer 9 Mark Smør og 9 Kander Malt, der tilsammenlagt udgjør 18 Mark Smør og 18 Kander Malt, dateret 21de Octbr: 1777.

19. Et Pante Brev udgiven af Michel Siursen Berge til Ole Hansen Grimstad stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Berge af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og ½ Tønde Malt dateret 21de Octbr: 1777.

20. Et Ditto udgiven af Steffen Monsen Schouge til Sogne Præsten Wilhelm Friman stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Andeel i Gaarden Schouge af Skyld 1 B/ismer Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malt dateret 21de Octbr: 1777.

1777: 361

21. En Odels Lysning udgiven af Halvor Knudsen Fæste til 2 Pund 6 Mark Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Berge, der ejes af Niels Joensen dateret 21de 8br: 1777

22. En Bygsel Seddel udgiven af Korskirkens Sogne Præst Johan Nordahl Bruun til Lars Bessesen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Molland med Vilkor at Faderen Besse Olsen nyder deraf sin Livs Tiid 1 Tønde Sæde Korns Udsæd og Føde for 2 Kjør og 6 Smaler aarlig, og hvorfor blev betalt til Bergens Tugthuus 48 s dateret 18de Augusti 1777 med Revers.

23. En Ditto udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Hans Ørkesen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Qvamsdahl dateret 7de Xbr: 1776 med Revers.

24. En Ditto udgiven af Magister Daae til Siur Nielsen paa 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hosteland dateret 8de Septbr: 1777 med Revers.

25. En Ditto udgiven af Ditto til Jon, Niels, Ellev, Iver og Halvor Lyhren paa en øde Part kaldet Lyhrekalven dateret 9de Xbr: 1776 med Revers.

26. En Ditto udgiven af Ditto til Lars Andersen paa 18 Mark Smør og 2 Mæler 6 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt dateret 20de Octbr: 1777 med Revers.

Derefter blev udi Sagen anlagt af Gunder Larsen Solem imod Ole Nielsen Hopland saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Ole Nielsen Hopland, som efter egen Tilstaaelse inden Retten har antagen i sin Tjeneste den fra Citantens Tjeneste i Utiide bort løbne Tjeneste Dræng Joen Olsen fra Bergsvig, tilpligtes i Følge Lovens 3 B: 21 C: 11te art: at betale Sagsøgeren saameget som den forløbne Tjener i Løn var betinget for et Aar med Sex Rdlr og oprette ham den/n/e Rettergangs Omkostning med Een Rdlr Fiire Mark. At efterkom/m/es inden 15 Dage fra Forkyndelsen af denne Dom under Adfærd efter Loven.

Hans Olsen Qvalvog imod Anne Thomas Dotter Førland

Hans Olsen Qvalvog mødte og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra i Gaar han anmeldte derhos at indstevnte Anne Thomas Dotter var fæstet i hans Tjeneste for 1 Aar fra sidstl: 2den April d: A: da hun kom i Citantens Tjeneste og blev betinget 1 Rdlr aarlig Løn foruden Klæder {…} hvilket i Penge vil udgjøre 4 Rdlr aarlig men hun har dog ej erholdet noget for den Tiid hun har været i hans Tjeneste hverken Penge eller Klæder.

Hans Olsen Qvalvog indloed Sagen Dom med Paastand at den ind stevnte maatte efter Lovens 3 B: 21de C: 11te art: erstatte ham et halv Aars Løn med 2 Rdlr samt godtgjøre ham de anvendte Penge til at Leje Folk i hendes Stæd til Arbejde paa den vanskeligste Tiid af Aaret under Korn høstningen med 1 Rdlr 2 mrk *saog (saa og) oprette den/n/e Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr og endelig efter Forordningen af 9de Augusti 1754 at staae i Gabestokken nogle Tiimer for og efter Prædiken ved Østrems Kirke, samt at tilbage kalde

hendes ubeviislige gjorde Beskyldninger om det ugudelige Levnet han skal have ført i sit Huus

Paagjeldende Anne Thomas Dotter mødte tillige med hendes Broder Johannes Thomasen Hiertaas og tilstoed at hun ankom i Tjenesten hos Citanten 3de Dag Paaske dette Aar og forloed sam/m/e igjen 14de Dage for Michaelis, men i Øvrigt vedblev hun hvad af hende i Gaar er andraget, i Øvrigt paastoed hun sig for Citantens Tiltale friefunden.

Citanten ved blev sit forrige og paastoed Dom i Sagen, hvorefter Sagen til Doms blev optagen til i Morgen.

Nye Sag

Hans Olsen Qvalvog imod Johannes Thomasen Hiertaas

Hans Olsen Qvalvog mødte og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting

1777: 361b

at have indkaldet Johannes Thomasen Hiertaas: som til Huuse har antaget den af hans Tjeneste i Utiide bortløbne Piige Anne Thomas Dotter, der fore at liide Dom og dette Søgemaals Omkostning at oprette.

Paagjeldende Johannes Thomasen Hiertaas mødte vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at hans Søster Anne Thomas Dotter kom i hans Huus 14 Dage for Michaelis d: A: og sagde at hun havde forladt Citantens Tjeneste, hvorpaa Comparenten strax forføyede sig til Citanten og tilkjendegav ham det med Tilføyende at hun ej agtede at komme tilbage og bære hende kunde han ikke, hvor paa Citanten svarede er hun nu bort løben kand hun blive borte og inden mine Døre skal hun ikke kom/m/e meer.

Citanten imodsagde alt ubeviisligt fremført af den indstevnte og haaber at det noksom klarlig sees af den indstevntes egen Tilstaaelse at han har imodtaget hans bortløbne Tjeneste Piige samt indtil denne Tiid huuset hende endskjønt hun endnu forbliver en Løsgjænger og ej til den/n/e Tiid har antaget fast Tjeneste, hvor fore han paastoed at den indstevnte i Medhold af Loven og Forordningen af 9de Augusti 1754 maae tilpligtes at betale ham et Aars Tjeneste Løn med 4 Rdlr samt for det Jordarbejde, som paa hans vidløftige Gaarde brug formedelst hendes Undviigelse er efterladt, i det mindste at oprette Tabet med 2 Rdlr og denne Processes forvoldte Omkostning med 3 Rdlr og endelig at ansees efter Lovens 3de B: 21de C: 21de art: for at huuse og hæle med Løsgjængere, hvormed han fra sin Siide indloed Sagen Dom

Den indstevnte formeente at han ej har forseet sig da han strax efter at hans Søster forloed Tjenesten gav Citanten det tilkjende og overloed ham at tage hende tilbage og paa aaben Mark kunde han ikke lade hende ligge men maatte fornødentlig huuse hende, han forventer derfore og {haaber} paastaaer sig for Citantens Tiltale friefunden.

Citanten vedblev sit forrige. hvor efter Sagen blev optagen til Dom at afsiiges i Morgen.

Nye Sag

Danckert Heiberg imod Ole Knudsen Hoepe.

Danckert Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Ole Knudsen Hoepe ang: hans Forsøm/m/else og Skjødesløshed i hans Tjeneste at høre Vidner og liide Dom i Hoved Sagen og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Indstevnte Ole Knudsen Hoepe mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Citanten tilkjendegav at da den indstevnte i Aaret 1775 blev af ham tilsadt at ind høste hans paaboende Gaard Toftegaard kaldet og Citanten med Hustrue var fraværende i Bergen fra den 26de Augusti til den 3die Octbr: sam/m/e Aar befandt han ved sin Hjemkomst at nesten ¼ Deel af Gaarden stoed Høet endnu paa Jorden uafmejet samt alt hans Korn paa Ageren urørt uagtet at en Hoben af de omqransende Bønder havde af egen Drift nogle en Dag og

nogle fleere Dage forrettet det gjorde Arbejde, som paalaae hans Tjenere eene at gjøre alt for at fore kom/m/e at ikke Afgrøden aldeeles skulle bederves imedens Ejerens Fraværelse; tillige var en Hoben Høe, som var afmejet førend Citanten rejste bort til Bergen nesten ganske forraadnet formedelst hans Tjeneres Efterladenhed i at see det bjerget i Huuse i behørig Tiid, da dog hans

1777: 362

Naboer saavelsom de øvrige Opsiddere paa hans Gaard Toftegaard havde faaet alt sit Høe saavelsom Haae vel og ubeskadiget i Huus samt meere end ½ Deelen af deres Ager opskaaren, hvormed alt Citanten ikke blev færdig førend den 14de Novbr: sam/m/e Aar hvorved han saavel paa sin Avl som paa sine Creaturer leed et saa mærkeligt Tab, som han ikke kand estimere til mindre end 24 Rdlr; Hertil kom/m/er endnu 186 Voger Høe, som han fra andre Stæder det nest følgende Foraar maatte anskaffe sig om ikke hans Creaturer skulle sulte i hjel førinden de kunde kom/m/e paa Græs, hvilket Høe han i det mindste kand ansætte for 20 Rdlr, der tilsam/m/en udgjør et Tab af 44 Rdlr hvor af han paastaaer at den indstevnte maae tilpligtes at erstatte ham 1/6 Part med 7 Rdlr 2 mrk saavelsom denne af ham forvoldte Proces med 4 Rdlr

Indstevnte Ole Knudsen androeg at han ej i Citantens Tjeneste havde forsømt sine Pligter og derfore forventede sig for hans Tiltale friefunden.

Citanten fremstillede derpaa som

1te Vidne Hans Olsen Qvalvog der aflagde Eed og vandt at da Citanten med hans Hustrue i Aaret 1775 var i Bergen var indstevnte Ole Knudsen Hoepe, som paa den Tiid var i Citantens Tjeneste, tilligemed de øvrige Tjenere paa Toftegaard efterladne i deres Arbejde, hvorover Indhøstningen gik meget sildig for sig og endeel Høe raadnede paa Marken, {uagtet} \imedens/ at de øvrige Naboere paa Gaarden fik deres Høe vel bjerget.

Derpaa fremkom

2det Vidne Sirie Ols Dotter Qvalvog, der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 1te Vidne.

Citanten begjerede Sagen udsadt til neste Ting, der blev bevilget.

Mons Olsen Schage mødte og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Lensmanden Lars Fieldsende og Einer Larsen Møching til at aflægge eedeligt Vidnesbyrd om at en sig i Holland opholdende Arving navnlig Ole Marcusen fra Møchinghelleren, som ved Skifte efter Moederen Gurie Anders Dotter Møchinghelleren den 10de Junii 1755 var tilfalden i Arv 17 Rdlr 1 mrk 12 s, hvor fore hans Fader Marcus Gundersen Møchinghelleren var beskikket til Værge, havde ved Skrivelse fra Holland tilmeldet sin Fader bemelte Marcus Gundersen at han kunde \beholde/ Arven saalænge han levede og om der efter hans Død var noget deraf at bekom/m/e var det vel, hvis ikke var det liigemeget, hvorefter benævnte Marcus Gundersen beholdt sam/m/e og fortærede den/n/e Arv tilligemed alt andet han havde været ejende da han siden i nogle Aar førend han døde betlede her i Bøygden og var i yderlig Armoed, saa at hans Hustrue efter hans Død maatte underholdes af Sognets fattig Casse.

1te Vidne Lensmand Lars Fieldsende aflagde Eed og vandt at han af sin afdøde Fader Lars Halvorsen Fieldsende, der paa den Tiid var Lensmand her i Skibreedet, har hørt at han havde seet og læst det omspurgte Brev fra Ole Marchusen Møchinghelleren i Holland til hans Fader Marcus Gundersen hvorved han havde overladt ham sin Levetiid at bruge den ham tilfaldne Arve Lod, og dersom der var noget i Behold efter hans Død, var det vel, hvis ikke var han desuden vel holden, og efter den Tiid har

1777: 362b

Vidnet kjendt Marchus Gundersen der levede i den yderligste Armoed og betlede her i Bøygden indtil han for 7 á 8 Aar siden døde.

2det Vidne Einer Larsen Møching aflagde Eed og vandt at have hørt af nu afdøde Mons Olsen Møching at han havde seet og læst det omspurgte Brev fra Ole Marcusen i Holland til hans Fader Marcus Gundersen af sam/m/e Indhold som af 1te Vidne er forklaret og vandt i Øvrigt eensstem/m/ig med 1te Vidne i Henseende Marchus Gundersens yderlige Armoed.

Comparenten begjerede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt.

Beboerne paa Gaarden Famestad Johannes Baarsen Ole Magnusen og Knud Olsen frem leverede en skriftlig eedelig Angivelse {over} af det qvantum Bord som indeværende Aar er skaaret paa en Flom Saug paa deres paaboende Gaard Fam/m/estad, som for dem i Retten blev oplæst hvorefter de med oprakte Fingre personlig eedfæstede samme.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 23de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi Sagen anlagt af Rasmus Michelsen Storeim imod Mads Rognaldsen Spiøtøen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

At Sagsøgerens Hustrue Ingebor Jochums Dotter ved Skifte efter afg: Lieutenant Tormølen, der tilsidst efter Hjemviisning fra Laugtings Retten blev behandlet den 2den Februarii 1773, er tilfalden i Arv 20 Rdlr 1 mrk 2 s og at indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen for hende har været beskikket til Værge er med den fremlagde originale Skifte Act bleven *godtgort, men Spørsmaalet bliver allene hvorvidt den indstevntes Foregivende deels at han derom har været uviidende og deels at han ej paa Anfordring har kundet erholde Arven hos Boets Indcassator kand frietage ham fra at tilsvare sam/m/e. Den indstevnte har selv inden Retten tilstaaet at han ved det første Skiftes Paankelse for Laug Tinget har været indstevnet,der ej heller efter Tingenes Orden har kundet fejle og siden er under 21de Decembris 1772 udgaaet Proclama og Indkaldelse til Arvinger og Værger i Boet at møde ved Skiftets Omgjørelse den 2den Febr: 1773 som ved Lensmanden af Kirke Bakkerne er bleven kundgjort og i Skifte Brevet er inddraget, hvortil kom/m/er den indstevntes egen Tilstaaelse om derefter at have paafordret Arven udbetalt hos Boets Indcassator, den han ej kunde erholde.

Saasnart den indstevnte var bleven bekjendt at han var beskikket til Værge, hvor paa Indkaldelsen til Laugtinget er tilstrækkeligt Beviis, paalaae det ham strax at paasee Myndtlingens Tarv og vaage for hendes Arve Midlers Sikkerhed og i sær efter den seenere Indkaldelse at møde ved Skifte Behandlingen og derefter ind fordre hendes Arv hos vedkom/m/ende med Lovmaal i Mangel af mindelig Betaling, og da han saaledes har forsømt at opfylde de ham som Værge efter Loven paaliggende Pligter kand han ingenlunde frietages for Ansvar der fore, {men bør \selv/ tage Skade for Hjemgjeld i fald han ikke har erholdet Arven af Boet udbetalt, imod Regres til vedkom/m/ende.}

Thi tilfindes bemelte Mads Rognaldsen Spiøtøen at udbetale Sagsøgeren de paasøgte Tyve Rigsdaler 1 mrk 2 s med Rente Fiire af Hundrede fra Skiftets seeneste Slutning den 2den Febr: 1773 indtil Betaling skeer og at oprette ham den/n/e Rettergangs Omkostning med Fiire Rdlr At udreedes 15 dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven

Dernest blev udi Sagen anlagt af Hans Olsen Qvalvog imod Anne Thomas

1777: 363

Dotter {Qvalvog} fra Førland saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Anne Thomas Dotter, som efter egen Tilstaaelse i Utiide har forladt Citantens Tjeneste, tilpligtes i Følge Forordningen af 9de Augusti 1754 at staae i Gabestok eller Halsjernet neste Prædike Dag ved Ostreim Kirke 1 *Tiimer førend Prædiken og 1 Tiime efter, samt at have forbrudt til Sagsøgeren den hos ham tilgoedehavende Løn for ½ Aar og oprette ham dette Søgemaals Bekostning med Een Rdlr 3 mrk. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Hans Olsen Qvalvog imod Johannes Thomasen Hiertaas afsagt saadan

Dom

Ved at antage til Huuse hans Søster Anne Thomas Dotter da hun i Utiide forloed Citantens Tjeneste har indstevnte Johannes Thomasen Hiertaas styrket hende i Udyd og givet ont Exempel og Anledning til slette Følger, da slige forløbne Tjenere ellers i Mangel af Tilflugt maatte vende tilbage til deres Pligter.

Thi tilfindes bemelte Johannes Thomasen Hiertaas at bøde til Ostrems Sogns fattig Casse 2 Rdlr og oprette Sagsøgeren denne Rettergangs Omkostning med 1 Rdlr 3 mrk. At udreedes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev

27. Aflyst et Pante Brev udgivet af Ole Johannesen Solem til Henning Friman Dahl stoer 38 Rdlr 4 mrk med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 7 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Solem dateret 8de Januarii 1772 og tinglyst den 24de Octbr: s: A: der nu efter Creditors paategnede Qvitering uden dato er indfriet med hosfulgte Opsigelse

28. Aflyst et Ditto udgivet af Steffen Monsen Solem til Henning F: Dahl stoer 23 Rdlr med Pant i 21 Mark Smørs Leje i Gaarden Solem dateret 8de Januarii 1772 og tinglyst den 21de Maji 1773 med paategnet Qvitering af 28de Septbr: 1775.

29. Tinglyst et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren til Johan/n/es Jacobsen Horvigen paa Øde Gaarden Bachebøe ansadt i Skatte Skyld til 9 Mark Smør for 32 Skilling dateret 21de Octbr: 1777.

30. Et Skjøde udgiven af Danckert Heiberg til Ole Lydersen \Holm/ paa Kiilstrøm/m/ens Gjæstgiverstæd og Bygninger for 1198 Rdlr af 21de Octbr: 1777

31. Et Pante Brev udgiven af Ole Lydersen Holm til Danckert D: Heiberg stoer 1080 Rdlr med 1te Pante Ret i Kiilstrøm/m/ens Gjæstgiverie med paastaaende Huuse dateret 21de Octbr: 1777.

32. En Odels Lysning udgiven af Arne Arnesen Hoppen til 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Stegelsvig der nu ejes af Johannes Gregoriusen, dateret 21de 8br: 1777

Danckert Heiberg imod Johannes Nielsen Ostrem

Danckert Heiberg mødte og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra i Forgaars, men den indstevnte mødte ikke efter Paaraab.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale den skyldige Korn Tiende for 1770, 1771 og 1772 med 2 mrk aarlig samt for 1773, 74, 75 og 1776 med 28 Skilling aarlig saavelsom de ham tilfaldne 2de Aars smaa Tiende med 4 Skilling aarlig der tilsam/m/en udgjør 2 Rdlr 1 mrk 8 s og endelig dette Søgemaals Omkostning at oprette med 4 Rdlr.

Da den indstevnte ej mødte blev udi Sagen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Johannes Nielsen Ostrem, som efter givne Forelæggelse intet har haft imod Kravet at indvende, tilpligtes at betale Citanten den paasøgte Tiende med Toe Rdlr 1 mrk 8 s og at oprette ham Søgemaalets Bekostning med Toe Rdlr 3 mrk. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

1777: 363b

Lensmand Lars Larsen Fieldsende mødte og fremlagde en skriftlig eedelig Angivelse af det qvantum Bord der i Aar er skaaret paa en Flom Saug paa Gaarden Waages Grund beroende der tilhører Comparenten og Medejere, hvilken han nu tillige personlig eedfæstede med optakte Fingre.

Ole Olsen den ældre og Ole Olsen den yngre begge boende [paa] Gaarden Sæveraas mødte \og fremlagde/ en skriftlig eedelig Angivelse af det qvantum Bord 800 i Tallet som indeværende Aar er skaaret paa en Flom Saug paa deres Ejendoms Gaard Sæveraas, hvilken for dem blev oplæst den de tillige personlig med oprakte Fingre eedfæstede.

Erich Gudmundsen Qvalvog mødte og frem lagde en eedelig Angivelse af det Qvantum Bord 200 Stykker og 5 Tylter i Tallet som indeværende Aar er skaaret paa en Flom Saug paa hans Ejendoms Gaard Qvalvog den han tillige med oprakte Fingre personlig eedfæstede efter at den for ham var oplæst.

Hans Olsen Aamundsbotten og Johannes Andersen Bogen mødte og med oprakte Fingre eedfæstede en af dem fremlagt eedelig Angivelse af det Qvantum Bord som indeværende Aar er skaaret paa Sandnes Flom Saug 400 Stykker og 5 Tylter i Tallet, der forinden for dem blev oplæst.

Dernest blev til Laug Rettesmænd for nestkom/m/ende Aar opnævnet følgende nye Mænd 1. Michel Josephsen Aaraas 2. Seebiørn Andersen Sætre 3. {Amund} \Hendrich/ Hansen Siurset 4. Niels Goutesen Fieldsende 5. Ole Iversen Hodneland 6. Ole Iversen Møching 7. Torger Larsen Totlandsdahl og 8. Mons Erichsen Todtland.

Nye Sag

Biskop Arentz imod Knud Olsen Hoepe

Biskop Arentz loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Knud Olsen Hoepe for efterstaaende 7 Aars Landskyld á 1 Rdlr 4 mrk 2 s aarlig at liide Dom til Betaling og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Niels Gouthesen Fieldsende eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i den indstevntes egen Boepæl og Paahør den 1te indeværende Maaned.

Citanten loed indstille at den indstevnte maatte forelægges til neste Ting.

Derpaa blev af Dom/m/eren

Eragtet

Lovlig indstevnte Knud Olsen Hoepe gives Laug Dag til nestkom/m/ende Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielæg ved Regnskabet

4. General Mandtal over alle Jordbrugende her i Skibreedet der i Retten blev oplæst og uimodsagt.

5. Aftags Tings Vidnet, hvor til af Almuen og deriblant Anders Mathiasen Hosteland og Iver Larsen Andvigen blev svaret at de aftagne Gaarder intet Paalæg kand taale.

6. Øde Gaards Tings Vidnet ang: Gaarden Fieldsbøe, hvortil af Almuen og deriblant Mons Olsen Schouge og Lars Andersen Øvre Tvedt blev svaret at den er saa aldeeles fordervet at den ikke nogensinde kand væntes at blive dyrket og at ingen har villet antage sam/m/e imod Afgifts Svarelse.

Dernest blev kundgjort

33. Et Skjøde udgivet af Enken Elie Johannes Dotter Lechvold med Laug Værge til Danckert D: Heiberg paa 18 Mark Smør, 18 Mark Fisk og 6 Kander Malts Leje \i Gaarden Lechvold/ for 66 Rdlr dateret 30te Julii 1777

34. Et Ditto udgivet af Ole Andersen Hougsvæhr til Knud Monsen

1777: 364

Hougsdahl paa 1 Pund 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Hougsvæhr for 25 Rdlr dateret 23de Octbr: 1777.

35. En Bygsel Seddel udgiven af Knud Monsen Hougsdahl til Ole Andersen paa 1 B/ismer Pund 16 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Hougsvæhr dateret 23de 8br: 1777 med Revers.

36. En Ditto udgiven af Danckert Heiberg til Christen Nielsen paa 18 Mark Smør 18 Mark Fisk og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Lechvold dateret 23de Octbr: 1777 med Revers.

Hospitals Tings Vidne

Anders Mathiasen Hosteland anmeldte at hans Søn Mathias Andersen er befængt med den spedalske Syge og da {Comparenten} \han/ er saa fattig at han {slet} ikke kand bekoste hans Indlem/m/else i Hospitalet, begjerede han Laug Rettens og Almuens Svar derom indhentet.

Laug Retten og Almuen svarede hertil at saavidt Mathias Andersen Hostelands Tilstand dem er bekjendt formeener de at han nok selv kand bestride 1te termins Indskud til Indlem/m/elsen i Hospitalet men ikke meere.

Comparenten begjerede dette beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Fogden Heiberg loed fremlægge til sit Regnskabs Belæg

7. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter hvoraf de ordinaire beløber for Aaret 1775 35 Rdlr 2 mrk 12 s for 1776 128 Rdlr 5 mrk 15 s og for indeværende Aar 879 Rdlr 4 mrk. Frivillig Afgift 17 Rdlr 3 mrk 2 s og Procento Skatten 40 Rdlr 4 mrk 3 s

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Hosanger Skibreede 1777

Aar 1777 den 25de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Hosanger Skibreede paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Ret som her foran f: 312 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 2 Knud Ladvigshougen der er

syg sad Ingebrigt Olsen Bernes. Ved Tinget var tilstæde Fogden Heiberg og meeninge tingsøgende Almue

Først blev kundgjort de sam/m/e Stifts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest frem kom til Kundgjørelse følgende Almues Breve.

1. Skifte Brev efter Koenen Rangele Siurs Dotter Gietrem af 12te Junii 1777
2. Et Ditto efter Koenen Agotte Ellings Dotter Litland af 13de sam/m/e.
3. Et Ditto efter Sirie Niels Dotter Møs af 16de sam/m/e.
4. Et Ditto efter Myndtlingen Karie Johan/n/es Dotter Ladstad af 22de Augusti 1777
5. Et Ditto efter Koenen Gurie Ols Dotter indre Eide i Echangers Skibreede af 18de Junii 1777.
6. Et Ditto af sam/m/e dato efter Elling Monsen indre Eide i Ech: Skibreede.
7. En Kjøbs-Contract imellem Kam/m/er Raad Hysing paa Amtmand Knagenhielms Vegne og Knud Torbiørnsen ang: Gaarden Mellingsdahl af Skyld 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør for 50 Rdlr dateret 6te 8br: 1777.

Fogden Heiberg fremlagde til Bielag ved Regnskabet

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst, hvor til af Almuen og deriblant Anders Nielsen Hoele og Knud Torbiørnsen Millesdahl blev svaret at alle derudi anførte selv eje og bruge deres Gaarder.
2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvor til af Almuen og

1777: 364b

deriblant Joen Johannesen Hesiedahl og Simon Johan/n/esen Toschedahlen blev svaret ligesom til forrige Aars Tings Vidne med den Forskjel til 4de Sp: at her i Skibreedet ingen Saug er given.

3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvor til af Anders Iversen Fladeqval og Knud Magnesen Møxter blant fleere blev svaret ligesom ved forrige Aars Tings Vidne er anført

Dernest blev kundgjort

8. Et Skifte Brev efter Koenen Gurie Christians Dotter Asgaard i Echangers Skibreede af 21de Junii 1777.
9. Et Ditto efter Anders Siursen Nordaas begyndt den 21de Febr: og sluttet den 7de April 1777.
10. Aflyst et Pante Brev udgiven af Anders Siursen Nordaas til Joen Michelsen Wevletvedt stoer 49 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 6 Mark Smør og 2 Mæler 1 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Nordaas dateret 26de 8br: 1776 og tinglyst s: D:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 14de April 1777 er indfriet

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Overmorgen

Aar 1777 den 27de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret

Fogden Heiberg loed fremlægge til Belæg ved Regnskabet

4. Aftags Tings Vidnet, hvortil af Almuen og deriblant Siur Bergesen Rachnes og Lars Nielsen Sandahl blev svaret at Aftags Gaardene Egemoe, Møgster og Ladstad ej have forbedret sig og derfore ikke kand taale noget Paalæg i Skylden.

5. General Mandtal, som i Retten blev oplæst og uimodsagt

Publiceret

11. et Skiøde udgiven af Enken Marthe Christiansdatter Nordaas med Laugværge Lars Siuersen Reveim og fleere til Siuer Hemmingsen paa 23 ½ M/ark Smør og 19 ½ Kande Malt i Gaarden Nordaas for 95 rd 3 mrk 12 s, dateret 27de 8br: 1777.

12. Een Obligation udgiven af Sogne Præsten til Hossanger Hr: Richard Berg til Knud Larsen Leeranger paa Capital 200 rd imod 1te prioritets Rett i Naadsens Aaret af Hossanger Kald, dateret 23de 8br: 1777.

13. Een Ditto udgiven af Sævre Ingvoldsen Heldahl til Faderen Ingvold Sævressen Fieldschaal paa Capital 100 rd imod 1te prioritets Ret udj 1 Pund 14 ½ M/ark Smør 2 Mæhler og 7 ½ Kande Malt i Gaarden Heldahl, dateret 27de 8br: 1777.

14. Een Bygsel Seddel udgiven af Formynderen Johannes Olsen Børtvedt til Ole Johannesen paa 12 M/ark Smør og 12 Kander Malt i Grd: Helleland, dateret 25de 8br: 1777 med Revers.

15. Een Ditto Af Aschild Jelvig med fleere til Johannes Andersen paa 25 ½ M/ark Smør og 18 Kander Malt i Gaarden Aasseim, dateret 27de 8br: 1777 med Revers.

16. En Ditto af Sogne Præsten til Hossanger kald Hr: Berg til Michel Andersen paa 27 M/ark Smør og ¼ tde: Malt i Gaarden Svennem, dateret 23de 8br: 1777 med Revers.

Til Rettens medbetiening for nestkommende Aar 1778 blev opnævnet følgende nye Laug rettes Mænd Sc: 1. Mons Andersen Egefit, 2. Jacob Bertelsen Ejde, 3. Knud Magnesen Møgster, 4. Jens Siuersen Fosdahl, 5. Simon Johannesen Fosdahl, 6. Baste Knudsen Øvre Kleppe, 7. Ole Olsen Fodtland og 8. Johannes Endresen Fetie.

Fogden Heiberg imod Karie Ols Dotter Øfsthuus med fleere

Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Laug Dag, som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

Samtlige paagjeldende mødte og vedtoege Laug Dagens lovlige Forkyndelse.

Fogden Heiberg producerede Attest af Ministerial Bogen, hvormed han afbeviiser Sigtelsen, der i Retten blev oplæst og er saa lydende. Actor begjærede Qvinde Mennesket tilspurgt om hun ikke endnu tilstaaer med disse 2de indstevnte Personer at have haft legemlig Omgang til Barne Avling og om hun veed hvilken af dem er Fader til hendes uægte Barn.

Paagjeldende Karie Ols Dotter tilstoed paa Tilspørgende at have haft kjødelig Beblandelse med begge de indstevnte til Barne Avling og det paa een Tiid at hun ikke kand viide hvilken af dem har været Fader til det avlede uægte Barn

Paagjeldende Anders Johannesen Fotland mødte og tilstoed med Qvindemennesket Karie Ols

Dotter at have haft legemlig Beblandelse, hvorefter han kand være Fader til det avlede uægte Barn.

Paagjeldende Ole Olsen Fotland mødte og benegtede aldeeles at have haft kjødelig Beblandelse med Qvinde Mennesket Karie Ols Dotter til Barne Avling.

Fogden Heiberg paastoed at den indstevnte Ole Olsen Fotland maatte tilfindes at fralægge sig Sigtelsen med corporlig Eed efter Loven og i Mangel deraf at tilfindes at udreede

Lejermaals Bøder med Tolv Rigsdaler, ligeledes paastoed han og at Qvinde Mennesket Karie Ols Dotter, som har haft utugtig Omgang med 2de Personer maatte tilfindes at udreede 2de Lejermaals Bøder med 12 Rdlr endelig og at Anders Johannesen Fodtland ligeledes maae tilfindes at udreede Lejermaals Bøder med 12 Rdlr samt een for alle at oprette Søgemaalets Omkostninger med 5 Rdlr og saaledes indloed han Sagen Dom.

Sergeant Halvor Sætre mødte efter Compagnie Chefens Ordre med indkaldte Anders Johannesen og gav tilkjende at han nu var sadt i virkelig No: som Soldat og derfore ventede at han for Tiltale i den/n/e Sag vorder befriet.

Fogden Heiberg forestillede at det er meere end 4 Aar siden her holdtes Completerings Session ved Regimentet og ved denne sidste var den indstevnte Anders Fotland ej som Soldat enrolleret, at completere de imellem Sessionerne vacant blevne Num/m/ere, der til er Compagnie Chefen med Fogden men ikke paa egen Haand berettiget, dette er ej iagttaget af Hr: Capitaine Jæger og Fogden troer at DeH:rer Sessions Deputerede ere ganske uviidende om bemelte Karls Indskrivelse som virkelig Soldat. Overalt var han ikke Soldat da Lejermaalet blev begaaet og alt saa paastoed han ham tilfunden at udreede de forvirkede Bøder.

Da ingen havde viidere at tilføre optages Sagen til Dom at afsiige i Morgen.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Niels Olsen Hanestved

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Olsen Hanestved for begangne Lejermaal med nu afdøde Qvinde Men/n/eske Gurie Berges Dotter ibidem at liide Dom til Undgjeldelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Ole Nielsen Hanestved mødte for sin Søn indkaldte Niels Olsen Hanestved og vedtoeg paa hans Vegne lovlig Varsel samt tilstoed Sigtelsen.

Fogden paastoed den indstevnte tilfunden at udreede Lejermaals Bøder 12 Rdlr og oprette dette Søgemaals Omkostning med 3 Rdlr,

Den indstevnte havde intet viidere fra sin Siide at tilføre og derpaa blev derudi afsagt følgende

Dom

Ved den fremlagde Attest af Kirke Bogen er det godtgjort at den indstevnte har begaaet det paasøgte Lejermaal med afdøde Gurie Berges Dotter, ligesom han og har ladet tage til Gjenmæle og tilstaaer sam/m/e.

Thi tilpligtes Niels Olsen Hanestved at udreede til Sagsøgeren Lejermaals Bøder Tolv Rdlr og oprette Søgemaalets Omkostning med 1 Rdlr 3 mrk At fyldestgjøres inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

1777: 365b

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Lars Johannesen Møching

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lars Johan/n/esen Møching fordie han i Ægteskab har begaaet Lejermaal med Qvinde Mennesket Ragnilde Ellings Dotter Langeland, der tillige til vedermæle er indkaldet, derfore at liide Dom til vedbørlig Undgjelde[lse] og at oprette Søgemaalets Omkostning.

Hans Johannesen Bernæs mødte for sin Broder indkaldte Lars Møching og vedtoeg paa hans Vegne lovlig Varsel og tilstoed Sigtelsen.

Lensmand Steffen Hatland anmeldte paa indkaldte Ragnilde Ellings Dotters Vegne at hun vedtager lovlig varsel.

Fogden Heiberg maatte begjære Sagen udsadt til neste Som/m/er Ting for imidlertiid at besørge Seqvestration i den indstevntes Boe.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet.

Efter Sagsøgerens Begjæring udsættes Sagen til neste Som/m/er Ting

Fogden Heiberg loed fremlægge

6. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløber for Aaret 1775 5 Rdlr 1 mrk 2 s for 1776 35 Rdlr 5 mrk 12 s og for indeværende Aar 400 Rdlr 2 mrk 8 s, den frivillige Afgift 11 Rdlr 4 mrk 2 s og Procento Skatten 14 Rdlr 5 mrk 5 s
7. Fortegnelse over den efterstaaende Consumtion og Folke Skat af Beløb 11 Rdlr 8 s

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette ved Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1777.

Aar 1777 den 28de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Echangers Skibreede paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Ret, som her foran f: 314 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 3 Ole Olsen Biørge sad Rasmus Larsen Echanger. Ved Tinget var tilstæde Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Stifts Breve som ved indeværende Aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Koenen Anne Ols Dotter Echnesvog af 28de Apr: 1777
2. Et Ditto efter Elling Monsen indre Eide af 18de Junii 1777.
3. Et Ditto efter Koenen Gurie Ols Dotter indre Eide af sam/m/e dato.
4. Et Ditto efter Koenen Brithe Anders Dotter Næsbøe af 20de sam/m/e
5. Et Ditto efter Koenen Gurie Christians Dotter Asgaard af 21de sam/m/e
6. Et Ditto efter Iver Olsen Svindahl af sam/m/e dato.
7. Et Ditto efter Enken Aase Helges Dotter Svindahl af sam/m/e dato.
8. Et Ditto efter Koenen Rangele Ols Dotter Nedre Herland begyndt den 30te Maji og sluttet den 15de Augusti 1777.
9. Et Ditto efter Koenen Magelie Joens Dotter Myhr begyndt og sluttet d/en 18de Augusti 1777
10. Et Ditto efter Myndtlingen Brithe Niels Dotter Myhr af sam/m/e dato.
11. Et Ditto efter Koenen Anne Siurs Dotter Myhr af sam/m/e dato.
12. Et Ditto efter Knud Hansen Lie af 19de sam/m/e.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg ved Hosanger Skibreedes Ting imod Karie Ols Dotter Øfsthuus og {Johannes} Anders{en} \ Johan/n/esen / samt Ole Olsen Fotland saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt.

Efter fremlagde Præste Attest og egen Tilstaaelse har Anders Johannesen begaaet Lejermaal med Qvinde Men/n/esket Karie Ols Dotter Øfsthuus og denne sidste har tillige inden

Retten angivet ligesom og i Præste Attesten er anført at hun tillige har haft legemlig Omgjængelse med indstevnte Ole Olsen Fotland uden at hun veed hvilken af begge disse har været Fader til det af hende avlede uægte barn, hvilket Ole Olsen Fotland fragaaer og derfore i Følge Lovens 6 B: 13de C: 5 Art: ved Benegtelses Eed bør fralægge sig. Anders Johannesen Fotland har derimod ved Sergeant Sætre ladet anmelde da Sagen første gang faldt i Rette at han som interims Soldat var indskrevet og siden at han i virkeligt Num/m/er som Soldat er blevet indsadt, hvor fore han formeener sig befriet for Tiltale; Men foruden at det paasøgte Lejermaal førinden den Tiid har været begaaet, er det ikkun et løst Foregivende imodsagt af Sagsøgeren, der ej kand kom/m/e i Betragtning i Mangel af vedbørlig Beviis derom fra Sessionens Tilforordnede eller Regimentet.

Thi kjendes hermed og Døm/m/es for Ret Anders Johannesen Fotland og Karie Ols Dotter Øfsthuus bør hver for sig at udreede Lejermaals Bøder den første Tolv og den sidste Sex Rdlr og een for begge oprette Søgemaalets Bekostning Tre Rdlr. Ole Olsen Fotland bør til nestk: Som/m/er Ting \efter/ lovlig Tilkaldelse af Sagsøgeren og paagjeldende Karie Ols Dotter Øfsthuus aflægge Benegtelses Eed derhen at han ingen kjødelig Beblandelse til Barne Avling med bemelte Qvinde Men/n/eske haver haft og der efter for Tiltale i den/n/e Sag være frietagen, men i Mangel af saadan Befrielses Eed til bemelte Tiid at aflægge bør han udreede Lejermaals Bøder Tolv Rdlr og tilligemed de andre toe een for alle oprette den/n/e Rettergangs Omkostning med Tre Rdlr. At fyldest gjøres til bestemte Tiid femten Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev kundgjort

13. Et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren Haberdorff til Danckert Danckertsen Heiberg paa 2 B/ismer Pund og 6 Mark Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Biørnevold afg: Postmester Brøchers Sterboe tilhørende for 40 Rdlr dateret 3de Julii 1776.

14. Et Skjøde udgivet af Danckert D: Heiberg til Iver Gullichsen paa 2 B/ismer Pund 6 Mark Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Biørnevold for 140 rd dateret 22de 8br: 1777.

15. Et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren Henrich Garman til General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden paa 2 B/ismer Pund og 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Sandvig for 60 Rdlr dateret 6te Julii 1771.

16. Et Skjøde udgivet af General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden til Erich Ellevsen paa 1 B/ismer Pund 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Sandvig for 58 Rdlr dateret 21de Januarii 1777 med hosfulgte Attest af sam/m/e dato at ingen Kjøbs Contract derom har været oprettet.

17. Et Skjøde udgiven af Sogne Præsten Casten Henrich Schanche til Cappellan Michael Sundt Tuchsen paa 5 B/ismer Pund Smør og 1 ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Jordahl for 200 Rdlr dateret 18de Septbr: 1777.

18. Et Ditto udgivet af Capellanen til Lindaas Michael Sundt Tuxen til Joen Erichsen Jordahl paa 20 Mark Smørs Leje i Gaarden Joerdahl for 33 Rdlr 2 mrk dateret 18 Octobris 1777.

19. Et Ditto udgivet sam/m/e Dag af sam/m/e Sælger til Ole Olsen Jordahl paa 20 Mark Smørs Leje i Gaarden Jordahl for 33 Rdlr 2 mrk

20. Et Ditto sam/m/e Dag udgivet af sam/m/e Sælger til Arne Monsen Jordahl paa 20 Mark Smørs Leje i Gaarden Jordahl for 33 Rdlr 2 mrk.

21. Et Ditto af sam/m/e Sælger udgivet sam/m/e Dag til Niels Hansen Jordahl paa ½ Løb og 4 Mark Smørs Leje i Gaarden Jordahl for 66 Rdlr 4 mrk.

22. Et Ditto sam/m/e Dag udgivet af sam/m/e Sælger til Ole Gouthesen Jordahl paa ½ Løb og 4 Mark Smørs Leje i Gaarden Jordahl for 66 Rdlr 4 mrk.

23. Et Bygsel Brev udgivet af Sogne Præsten til Manger Wilhelm Friman til Aschild Olsen paa 1 B/ismer Pund Smør og 2/3 Faars Leje i Gaarden Ascheland dateret 20de Junii 1777 med Revers.

1777: 366b

24. Et Bygsel Brev udgivet af Domkirkens residerende Capellan Jørgen Wiggers til Siur Larsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Nore Qvinge dateret 13de Junii 1777 med Revers.

Dernest fremlagde Fogden Heiberg til Bielag ved Regnskabet

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst, og paa Tilspørgende forklaret af Almuen, hvoriblant Erich Christensen Ytre Eide og Arne Monsen Jordahl, at alle derudi anførte selv eje og bruge deres paaboende Gaarder.

2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Mons Arnesen Myhr og Ole Gouthesen Jordahl blev svaret som ved forrige Aars Tings Vidne er anført

3. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvor iblant andre af Almuen af Johan/n/es Olsen Schaar og Iver Nielsen Biørgsvig blev svaret som i forrige Aars Tings Vidne er anført

4. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Moe, Otterstad, Farrestved og Steensland hvor til blev svaret at de ej haver forbedret sig men heller ere forringede og derfore intet Paalæg kand taale.

{Fogden Heiberg begjærede Almuen tilspurgt om ikke Eric}

Johannes Olsen Schaar og Niels Bergesen Biørgsvig mødte og frem lagde eedelig Angivelse af det qvantum Bord 1600 i Tallet som indeværende Aaret er skaaret paa en liden Flom Saug staaende paa Gaarden Schaar, hvilken de tillige med oprakte Fingre personlig eedfæstede efterat den for dem var oplæst.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 29de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

25. Et Skjøde udgiven af Niels Hansen Jordahl til Ole Bottelsen Høyland paa 18 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Jordahl for 66 Rdlr 4 mark dateret 28de Octobris 1777.

26. Et Ditto udgiven af Joen Erichsen Jordahl til Joen Haldorsen Hodne paa 12 Mark Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Jordahl for 33 Rdlr 4 mrk dateret 28de Octbr: 1777.

27. Et Ditto udgivet af Ole Gouthesen Jordahl til Lensmand Ole Knudsen Fyllingen paa 18 Mark Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Jordahl for 66 Rdlr 4 mrk dateret 28de Octobris 1777.

28. Et Ditto udgiven af Haldor Andersen Hodne og Johan/n/es Larsen Hougsdahl som Værge for Ole Magnesen paa 12 3/8 Mark Smør og 5 ½ Kande Malts Leje i Gaarden ytre Hindenæs til Mons Magnesen, som forhen derudi ejer 14 5/8 Mark Sm: og 6 ½ Kde: M: og følgelig tilsam/m/en 1 B/ismer Pund 3 Mark Smør og 12 Kander Malt, for 16 Rdlr 3 mrk dateret 28de Octbr: 1777.

29. Et Ditto udgiven af Joen Nielsen Muulen og Sødskende til Anders Nielsen paa 2 4/7 Mark Smør og 1 5/7 Kande Malts Leje i Gaarden Myhr for 14 rd 1 mrk 14 s tilligemed Odels Ret til 9 Mark Sm: og 6 Kde: Malts Leje derudi for 20 rd dateret 28de Octbr: 1777.

30. Et Ditto udgivet af Mons Jensen Nedre Aas til Ole Knudsen paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Nedre Aas for 16 Rdlr dateret 28de Octbr: 1777.

31. Et Ditto udgivet af Marithe Lars Dotter Høyland med fleere paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Høyland til Berge Halvorsen som tilforn derudi er ejende 6 Mark Smør og 4 Kander Malt og følgelig nu i alt 1 B/ismer Pund Smør og 16 Kander Malts Leje, for 54 Rdlr dateret 28de Octbr: 1777.

32. Et Vilkaars Brev udgivet af Berge Halvorsen Høyland til hans Moeder Marithe Lars Dotter paa aarlige Leve Kaar af nysbemelte Anpart i Gaarden Høyland dateret 28de 8br: 1777

33. Et Pante Brev udgivet af Berge Halvorsen Høyland til Moederen Marithe Lars Datter Høyland *for (stoer) 36 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Høyland dateret 28de 8br: 1777.

34. Et Bygsel Brev udgivet af Erich Christensen ytre Eide med fleere til Lars Erichsen paa 1 B/ismer Pund og 8 Mark Smør og 10 2/3 Kande Malts Leje i Gaarden ytre Eide imod at svare aarlige Leve Kaar

til Erich Christiansen 3 Voger Korn og Føde for 1 Koe og 6 Smaler dateret 28de Octbr: 1777 med Revers.

35. En Ditto udgiven af Siur Rasmusen Echnesvog med fleere til Anders Nielsen paa 5 1/7 Mark Smør og 3 3/7 Kande Malts Leje i Gaarden Myhr dateret 28de Octbr: 1777.

36. Et Deele Brev udgivet af Sorenskriveren til de myndige Arvinger efter *efter Koenen Rangele Ols Dotter Totland paa 6 Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Todtland og 1 B/ismer Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden ytre Eidsnæs for 45 Rdlr dateret 29de Octobris 1777.

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielag ved Regnskabet

5. Et Mandtal over alle Jordbrugende der i Retten blev oplæst og uimodsagt

6. Fortegnelse over de efterstaaende Høy Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløber for 1775 18 Rdlr 1 mrk 12 s for 1776 42 rd 5 mrk 8 s og for indeværende Aar 345 Rdlr 1 mrk 4 s og den frievillige Afgift 3 Rdlr 5 mrk 6 s

Dernest blev opnævnt som Laug Rettesmænd for nestanstundende Aar 1778 følgende nye Mænd 1. Ole Erichsen Fyllingsnæs 2. Rasmus Haldorsen Hougsmyhr 3. Steffen Larsen Elvig 4. Siur Larsen Nore Qvinge 5. Erich Gullachsen Rødland 6. Magne Joensen Echnes 7. Rasmus Olsen *Echangergerlie (Echangerlie) og 8. Iver Johannesen Fyllingsnæs.

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Watzværens Tinglaug 1777.

Anno 1777 den 17de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Bolstadøren til et almindeligt Høste Tings holdelse for Watzværens Tinglaug, og betient udj Sornskriveren Hr: Regiments Qvarteermester Haberdorffs lovlige Forfald af hans eedtagne Fuldmægtig Peder

Tafteberg i overværelse af de samme Laug Rettes Mænd som ved sidstl: Som/m/er Ting var tilstæde og her foran paa fol: 317 er antegnet, undtagen at der i Stæden for Simon Nielsen Næssem som er svag, sad Lars Jacobsen Mæstad. Ved Tinget var nærværende Kongl: Majestets Foged Christen Heiberg og meenige Tingsøgende Almue samt dette Tinglaugs Lensmand Biørne *Myheltvedt.

Og blev da først bekjendtgjort de samme Stifts Breve som ved dette aars Høste Ting for Sartors Skibreede ere Registerede.

Dernest fremkom til publication følgende Almues Breve.

1. Eet Skifte Brev forretted paa gaarden Fougstad i Arne Skibreede efter Anders Olsen, den 26de Aug: 1777.

Og da ingen havde noget viidere ved Sage Tinget at udrette, udfløttes samme til i Morgen.

Nest paafølgende 18de Novembris vedvarede Sage Tinget med foranførte Laug Rett og blev da publiceret:

2. Eet Skiøde udgiven af Peder Larsen Gulbraae og Ingebrigt Bindingebøe til Herlog Olsen Fladeqval paa ½ deelen i en Fieldstøll Sødahlen kaldet af gaarden Gulbraas Udmark for 27 rd 3 mrk, dateret 26de Septembr: 1777.
3. Aflyst en Pant Obligation udgiven af Siuer Knudsen Stamnæs til Ingebrigt Aschildsen Strømme paa Capital 60 rd med 1te prioritets Rett udj Gaarden Stamnæs, dateret 4de Novembr: 1766 og Tinglyst samme Dag og som nu efter Creditors Qvittering af 17de 9bris: 1777 er indfriet og betalt hvorfore den herved Mortificeres.
4. Een Ditto udgiven af Aschild Olsen Horvey til Myndtl: Anne Olsdatter stoer 106 rd med 1te prt: i 1 Pund Smør i grd: Horvey, dateret 3de Junii 1776 og Tinglyst sam/m/e Dag og som nu efter Formynderen Haldor Biørgaases Qvittering af 17de 9bris: 1777 er indfriet og betalt hvorfore den herved Mortificeres.

1777: 367b

5. Aflyst en Pant Obligation udgiven af Aschild Olsen Horvey til Anders Jonsen Mugaas stor 80 rd med 1te Pante Ret i 18 M/ark Smør i gd: Horvey, dateret 3de Junii 1776 og Tinglyst sam/m/e Dag og som nu efter Qvittering af 17de Novbr: 1777 er indfriet og betalt hvorfore den herved Mortificeres.
6. Een Obligation udgiven af Aschild Olsen Horvey til Anders Andersen Wæte paa Woss stoer 180 rd med 1te prioritet udj 1 pd 19 ½ M/ark Smør i Gaarden Horvey 1te Thun, dateret 17de Novembr: 1777.

Nye Sag

Erich Nielsen Finne imod Ole Johannesen Axelberg

Citanten mødte for Retten og tilkiendegav ved skriftlig Stevning til dette Ting at have indkaldet Ole Johannesen Axelberg til Doms Lidelse for 7 rd 1 mrk 8 s som han formeedelst en med dem mellem værende Hæste Kiøb er bleven skyldig samt at oprette ham Søgemaalets bekostning og Endelig at anhøre Stevnte og ustevnte Vidner om at han er den sam/m/e der tilforn har boed paa Mossefind paa Wangen da det paastevnte Heste Kiøb passerede, alt efter Stevningens nærmere Indhold der er saalydende.

Den indstevnte mødte icke efter paaraab, hvorfore Citanten fremstillede stevne Vidnerne Brynild Jonsen Mugaas og Haldor Halvorsen Biørgaas som under Eed med opragte Fingere

forklarede at have forkyndt det i Rette lagde Stevnemaal for indstevnte Ole Johannesen Axelberg i Dag 14 Dage i hans eget paahør og Boepæel.

Derefter fremstillede Citanten som godvillig mødende Vidner Gotschalk Olsen Hatlestad og Jacob Olsen Horvey og begiærede at de efter Eedfæstelse maatte blive tilspurgt om icke den nu jndstevnte Ole Johannesen Axelberg er den samme, der tilforn har boed paa Mossefind paa Wosse Wangen hvor denne Sag af Citanten først mod ham blev andlagt.

derefter fremstoed

1te Vidne Gotschalk Olsen Hatlestad der aflagde Eed og forklarede at jndstevnte Ole Johannesen Axelberg {er fød} \tilforn har opholdt sig/ paa Mossefind {og der tilforn opholdt sig} da Sagen af Citanten først mod ham blev anlagt,

og da Citanten ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev han efter forlæsning af hans udsigende Dimitteret. og fremstoed

2det Vidne Jacob Olsen Horvey der aflagde Eed og giorde liige forklaring som nest forrige Vidne neml: at den indstævnte har opholdt sig paa Mossefind paa Woss da denne Sag først mod ham blev andlagt,

og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge blev han Dimitteret.

Citanten indstillede at den indstevnte maatte blive forelagt Laug dag til nestkommende Som/m/er Ting for dette Tinglaug.

Eragtet

Lovlig Jndstevnte men ej denne sinde mødende Ole Johannesen Axelberg gives Laug dag til nest kom/m/ende Sommer Ting for dette Ting laug at møde og Sagen at tilsvare.

Publiceret

7. en Obligation udgiven af Gotschalk Olsen Hatlestad til Berge Brynildsen Wæte paa Woss stoer 96 rd imod 1te Pante Rett udj 1 Pund Smør i gaarden Hatlestad, dateret 18de 9br: 1777

8. Eet Vilkaars Brev udgiven af Mons Heljesen Furrenæs til Ole Olsen Furrenæs og Hustrue, dateret 18de Novembr: 1777.

9. Een Fred Lysnings Forretning af Hr: Foged Heiberg imod Fornærmelse i Gaarden Horveys Field Stoel, Skoug hugst og udsletter, af uberettigede, dateret 18de 9bris 1777.

Fogden Heiberg loed Æske Sagen i Rette imod Jacob Exe, Peder og Ingebrigt Gulbraae og tilkiendegav at den paa sidste Sommer Ting tagne fornyelses Laugdag formeedelst urigtig befordring er forkommet, hvorfore han atter begiærede dem forelagt til nestkommende Sommer Ting for dette Ting Laug.

Eragtet

Retten igientager og fornyer atter den ved sidstl: Sommer Ting for Jacob Exe, Peder og Ingebrigt Gulbraae givne Laug Dag, til nestkommende Sommer Ting for dette Ting Laug, til hvilcken Tiid de haver at møde og til Sagen at svare.

Fogden Heiberg fremlagde dernest til sit Regenskabs Bielæg følgende Documenter

1. Odels Mandtallet der blev oplæst og uimod sagt.

2. Det store Tings Vidne bestaaende af 17 Qvt: hvortil af Laug retten og Almuen og der i blant Brynild Mugaas og Haldor Biørgaas blev svaret som ved forrige aars Tingsvidne er forklaret

3. Eet Mandtal over alle Jordbrugere og Huusmænd her i Ting Lauget, der blev oplæst og uimodsagt.

4. Aftags Tings Vidnet bestaaende af 2 qvt: hvortil blev svaret at det

dermed forholder sig som forrige aar, hvoriblandt var Brynild Mugaas og Haldor Biørgaas.

5. Fortegnelse over de udestaaende Resterende Høy Kongelige Skatter som beløber for indeværende Aar 67 rd 2 mrk 11 s frievillig afgifts Restance 2 rd 12 s.

Dernest blev til Rettens med betiening for nest kom/m/ende Aar 1778 opnævnt følgende nye Mænd Sc: 1. Niels Andersen Furrenæs 2. Anders Johannesen Ørvig, 3. Brynild Knudsen Røe, 4. Lars Haldorsen Luuren, 5. Baar Toriersen Hølieraas, 6. Haldor Olsen Hernæs, 7. Mons Knudsen Breche og 8de Knud Aschildsen Bolstad.

Og da ingen efter Trende forskiellige udraab paa Ting gaarden havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed slutted og Ophævet.

Høste Tinget for Mielde Skibreede [1777]

Anno 1777 den 20de Novembris blev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mieldegaard til et almindeligt Høste og Sage Tings holdelse for Mielde Skibreedes Almue, og betient udj Sornskriveren Hr: Regiments Qvarteermester Haberdorffs Lovlige Forfald af hans eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de sam/m/e Laugrettes mænd som her foran i Protocollen fol: 323 ere Antegnede. Ved Tinget var nærværende Hr: Fogden Heiberg, Lensmanden Niels Reveim og øvrige Ting søgende Almue.

Dernest blev bekiendt giort de samme Stifts Breve som ved nest forestaaende Watzværens Tinglaug dette Aars Høste Ting ere publicerede.

derefter fremkom til publication følgende Documenter fra Almuen.

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Fougstad i Arne Skibr: efter Manden Anders Olsen, den 26de aug: 1777
2. Eet Ditto forretted paa Gaarden Greve i Mielde Skibreede efter Konen Barbro Magnesdatter den 22de ejusdem
3. Eet Ditto forretted paa Gaarden Nore Reveim efter Konen Berthe Magnesdatter den 23de ejusdem

Og da ingen havde viidere ved Sage Tinget at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen

Dagen nestefter den 21de Novembris blev Retten atter sammestæds sadt med foranførte Laugrett og da ingen efter paaraab havde noget ved Sage Tinget at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen

Dagen *nesefter den 22de Novembris blev Retten atter sammestæds sadt med foranførte Laugrett og blev da publiceret:

4. Aflyst een Pant Obligation udgiven af Mons Carlsen Wichne til Helie Monsen Thuenæs som Formynder for sin Søn Mons Heliesen paa Capital 30 rd med 1te Pante Rett udj 1 pd: 10 ¼ M/ark Smør i Gaarden Wichne, dateret 26de Novembr: 1765 og Tinglyst den 28de ejusdem, der nu efter Creditors Paategnede Qvittering af 20de hujus er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.
5. Tinglyst en Pant Obligation udgiven af Lars Olsen Rødland til Jon Michelsen Wefletvedt paa Capital 70 rd med 1te Pante Rett udj 2 Pd Smør 16 Kander Malt udj gaarden Rødland No: 54, dateret 21de Novembr: 1777.

6. Een Ditto udgiven af Mons Carlsen Wichne til Lars Monsen Undeland paa Capital 50 rd med 1te Pante Rett udj 1 pd: 10 ¼ M/ark Smør i Gaarden Wichne No: 68, dateret 21de Novembr: 1777.

Nye Sag

Besse Thuenæstvedt imod Lars Nielsen Wemmelvig

Besse Thuenæstvedt begiærede tilført, at han til dette Ting havde ladet indkalde Lars Nielsen Wemmelvig fordj han havde opsadt sig imod Fattig Comissionens Foranstaltninger, overfaldt ham som Fattig Forstander og Medhielper med Grove Ord og Beskyldninger. Men som den indstevnte Lars Wemmelvig nu havde erklæret sig tilbøyelig til Forliig, saa vilde Citanten og dermed være fornøyet naar den indstevnte Lars Wimmelvig nu her inden Retten erklærer, at de af ham saavel mod Fattig Comissionen som Citanten brugte utilbørlige Ord og Beskyldninger, ere udtalte i overilelse og ubesindighed, aldeeles ubeføyet, samt erlægger en Mulct til Fattig

1777: 368b

Cassen, efter sine Vilkaar Af 2 mrk.

Indkaldte Lars Wemmelvig mødte og gav tilkjende at han var aldeeles villig at bielægge Sagen paa foran førte af Besse Thuenæstvedt fastsadte Vilkaar, og derefter Declarerede Citanten Sagen Ophævet.

Johannes Johanesen Niaastad imod Jacob Monsen ibdm:

Citanten æskede Sagen \i Rette/ efter Laugdag {paaregnet lov} som han fremlagde paategnet at være Lovlig Forkyndt, der indtages i Acten saalydende:

Paagieldende Jacob Niaastad mødte vedtoeg Laugdagens Lovlige Forkyndelse og begierede Sagen henviist til Aastædet, hvor han paa Lovlig Maade agtede at Oplyse sin Rett og den Tildragelse som har givet anleedning til det paastevnte.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand, at den indstevnte maatte tilfindes at oprette ham Søgemaalets Omkostning med 7 rd.

Den indstevnte vedblev sit forrige, hvorefter Sagen til Doms blev optagen at afsiiges den 25de hujus.

Ole Hansen Thune til Tings vidne

Ole Hansen Thune mødte og fremlagde en skriftlig Stevning af 18de denne Maaned Paategnet Lovlig Forkyndt, \der i Retten blev oplæst og er/ saalydende.

Indstevnte Madame Garman mødte icke efter Paaraab.

derefter blev af Dom/m/eren saaleedes

Eragtet

Den fremlagde saakaldede Continuations Stevning, melder vel Løselig om hvem de Paagieldende skulle være til at anhøre det Paastevnte Vidnes byrd, men da de Paagieldende, hverken derved lovligen ere kaldede til at Anhøre det paastevnte Tingsvidne, ej heller Stevningen for dem forkyndt, saa bliver Stevnemaalet hermed i følge Lovens 1te Bogs 4de Cap: 1te Art: afviist til nye og lovlig Varsel.

Dernest blev til Rettens medbetiening for nest kommende Aar 1778 opnævnt følgende nye Laugrettes Mænd 1. Ole Andersen Nore Reveim, 2. Johannes Olsen Blomdahl, 3. Elling Olsen Hagenæs, 4. Ole Nielsen Søre Wevle, 5. Einer Monsen Nore Borge, 6. Johannes Monsen Stokke, 7. Ole Michelsen Hofden og 8. Johannes Monsen Gierstad.

Fogden Heiberg loed til sit Regenskabs belæg fremlægge følgende Documenter:

1. Odels Mandtallet der inden Retten blev oplæst og uimodsagt og forklarede {i blant} Johannes Niaastad og Ole Iversen Hartvedt tillige at alle de derudj anførte ejer \og/ bruger {og beboer} deres paaboende Jordeparter.
2. Det store Tingsvidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil af almuen og deriblant Johannes Niaastad og Ole Hartvedt blev svaret at det forholder sig dermed som forrige aar uden nogen Forandring
3. Det Lille Tingsvidne bestaaende af 2de Spørsmaale, hvor iblandt andre af Almuen og Johannes Niaastad og Ole Hartvedt blev svaret at det forholder sig hermed i Aar som ved forrige Aars Tingsvidne er forklaret.
4. Eet Mandtal over alle Jorde brugere og Huusmænd her i Skibreedet der blev oplæst og uimodsagt.
5. Fortegnelse over de udestaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, som beløber for 1776 27 rd 5 mrk 6 s til 1777 aars udgang 237 rd 5 mrk 14 s, Frivillig afgift 9 rd 4 mrk 14 s og ProCento Skatt 32 rd 2 mrk 3 s.
6. Fortegnelse over den udestaaende Consumtion som *beløder til indeværende aars udgang 20 rd 1 mrk 8 s.

Og da ingen efter 3de forskiellige udraab paa Ting Gaarden havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e slutted og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1777

Aar 1777 den 24de Novembris blev et almindeligt Høste Ting holden for Arne Skibreedes Almue paa Gaarden Nedre Mielde og Retten beklæd af Sorenskriveren med tilnævnte Laug Retsmænd som her foran f: 321 ere anførte, undtagen at i Stæden for No: 6 Johan/n/es Thuenæs sad Jens Halsteensen Qvam/m/e og for No: 7 Iver Thuenæstvedt sad Ole Danielsen Seim.

1777: 369

Ved Tinget var nærværende Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Stifts Breve som ved dette Aars Høste Ting for Sartor Skibreede med Tillæg.

4. En Skrivelse fra Stiftbefalingsmanden til Fogden Heiberg af 18de Novbr: d: A: hvorved den sidste opdrages at advare Almuen om overhaandtagende Løsagtighed at de derfra entholde sig.

Dernest frem kom til Kundgjørelse følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Koenen Karen Lars Datter Melcheraaen begyndt den 4de Martii og sluttet den 4de April 1777.
2. Et Ditto efter Anders Olsen Fougstad af 26de Augusti 1777.
3. Et Ditto efter Koenen Karie Niels Datter Taqvam af 27de sam/m/e.
4. Et Ditto efter Koenen Karie Bastes Dotter Hoele af 28de sam/m/e.
5. Et Ditto efter Koenen Anne Erichs Dotter Mieldem af 29de sam/m/e.
6. Et Ditto efter Koenen Brithe Erichs Dotter Garnes af sam/m/e dato.
7. Et Ditto efter Lensmand Anders Larsen Morvig af 30te sam/m/e.

8. Et Ditto forrettet paa Gaarden Nore Reveim i Mielde Skibreede den 23de Augusti 1777 efter Koenen Berthe Magnes Dotter.

Fogden Heiberg imod Lars Evie af stoere Sandvigen.

Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Laug dag som han fremlagde paategnet at være lovlig forkyndt.

Paagjeldende Lars Evie mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse.

Fogden Heiberg efter de forhen irettelagde Beviisligheder indloed Sagen Dom med Paastand at indstevnte Skipper Lars Evie vorder tilfunden at have forbrudt de Vahres Værdie hvormed han haver handlet af Beløb 8 Rdlr til liige Deeling imellem Angiveren og Kongens Fiscum samt desuden for den/n/e utilladelige Handel at bøde 10 Rdlr {sam} \og/ oprette Søgemaalets Omkostning med 6 Rdlr.

Paagjeldende Lars Evie fremviiste in originali det ham af Bergens Byes Magistrat under 26de Martii 1762 meddeelte Borger Brev paa at ernære sig med Høkerie, som derefter blev han tilbageleveret. Dernest fremlagde han og den ham under 4de Martii d: A: fra Stadens Magistrat tilstillede Billett over den Nærings Skat ham er paalignet at svare for indeværende Aar, der er saa lydende. Og da han saaledes formeentlig tilstrækkelig har beviist hvor aldeeles ubeføyet han med dette Søgemaal er angreben paastoed han sig ej allene for al Tiltale i den/n/e Sag friefunden, men endog derfore vil have sin Rett til vedkom/m/ende forbeholden, hvormed han fra sin Siide indloed Sagen Dom.

Fogden Heiberg vedblev sit forrige og Sagen optages til Dom i Morgen at afsiige.

Nye Sag

OberHof Rets Procurator Gierman imod Ole Hansen Thune

Procurator Rodtvitt loed i sit Svagheds Forfald ved Kaldsmændene fremlægge den paa Hr: Ober Hof Rets Procurator Giermans Vegne udstædede skriftlige Kaldseddel af 31te passato paategnet lovlig forkyndt, som han begjerede afhjemlet og den indstevnte givet Laug Dag til neste Ting eller om han møder Udsættelse til sam/m/e Tiid. Bemelte Kaldseddel blev i Retten oplæst og er saalydende.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd efter deres Paategning paa Stevnemaalet.

1777: 369b

Derefter blev af Dom/m/eren

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Hansen Thune og Hustrue Marthe Anders Dotter af stoere Sandvigen gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig.

Johan Garman mødte og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra sidstl: Som/m/er Ting samt indloed Sagen Dom efter forhen udførte Procedure.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab og Sagen optages til Doms.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Mette Marie Joensen af Sandvigen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Mette Marie Joensen af stoere Sandvigen for et ryggesløst og liderligt Huuse som hun der holder derom at anhøre Vidner og liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse samt at oprette dette Søgemaals Omkostning. Til Vidner derom er under Lovens Faldsmaal indkaldet Marthe Ols

Dotter Anne ved Steenen Giertrud Tostens Dotter, Isach Klouman, Lars Evie Peder Andreas Grung og Agotte tjenende hos Seehuus alle af stoere Sandvigen, hvorhos Actor fremlagde Stiftets Ordre til Actionen af 21de f: M: med hosfulgte Anmeldelse fra Sogne Præsten Bruun af 13de s: M:, der begge efter hinanden ind drages i Acten.

De ind kaldte mødte ikke efter Paaraab.

De brugte Kaldsmænd Ole Sivertsen og Mons Jacobsen af stoere Sandvigen afhjemlede under Eed Varselen at være skeed som meldt for samtlige indkaldte den 4de den/n/e Maaned i eget Boepæl og Paahør undtagen for Agotte hos Seehuus for hvilken Indkaldelsen blev forkyndt for hendes Huusbonde Seehuus.

Fogden Heiberg begjerede saavel den indstevnte paagjeldende som Vidnerne forelagt Laug Dag til en Politie Ret i Sandvigen i Seehuuses Huus.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indkaldte Mette Marie Joensen gives Laugdag til en Politie Ret som holdes i Johan Seehuuses Huus i stoere Sandvigen Løverdagen den 13de Xbris førstk: Formiddag Kl: 9 at møde med Tilsvar i Sagen, til hvilken Tiid de indkaldte Vidner Marthe Ols Dotter, Anne ved Steenen Giertrud Tostens Dotter, Isach Klouman Lars Evie, og Peder Andreas Grung og Agotte tjenende hos Seehuus tillige forelægges under Lovens Falsmaal at møde og eedeligt Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 25de Novembris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da først med Udsættelses Ting for Mielde Skibreede udi Sagen anlagt af Johannes Johannesen Niaastad imod Jacob Monsen Niaastad saaledes for Ret kjendt

1777: 370

Dømt og Afsagt

1te og 2det Vidne forklarer ikkun at den indstevnte har sagt at Sagsøgeren af ham skulle faae Rejse Pas, der ej ind befatter nogen virkelig Fornærmelse, og 3die Vidne beretter vel om nogle Ubeqvems Ord som den saggivne skal have udtalt imod Sagsøgeren, men dette enkle Vidne udgjør intet tilstrækkeligt Beviis og derfore friekjendes Jacob Monsen Niaastad aldeeles for Tiltale i denne Sag.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig afsagt saadan

Dom

Efterat Ole Ottesen henved 8 Aar havde brugt og beboet Pladsen Brevig uden at tilfæste sig sam/m/e eller deraf at svare Afgift til Ejeren har Sagsøgeren under 5te Xbris 1775 ladet ham udsiige derfra til neste Fardag og derefter og i Mangel af mindelig Fraviigelse ladet ham udkaste deraf ved Rettens Middel efter fremlagde Udkastelses Forretning af 18de Aprilis 1776, hvilken han strax til Stadfæstelse for denne Ret har indstevnet.

Den Saggivne foregiver derimod i frem lagde Stevninger af 20de Novbr: 1776 og 4de Junii 1777 at have opryddet denne Plads af Udmarken under Bøe Ødegaard Hans Kongel: May:ts tilhørende, som af Matriculen skulle være udeladt, men foruden at saadant Foregivende baade er ubeviist og blottet for alt Skin af Rimelighed saalænge han ikke i Følge Loven dertil er forsynet med Rydnings Friehed fra Kongens Foged, saa vidner hans egen Tilstaaelse i Indlæg af 7de Junii 1776 imod ham hvor han vedkjender Citantens Ejendoms Ret til de Huuse hand

der har beboet og Sagsøgeren har tillige med de fremviiste Adkomster godtgjort at være retmessig Ejer af Gaarden stoere Sandvigen med underliggende Plads Brevig.
Naar endog den saggivne ellers som Rydningsmand kunde være at ansee uden vedbørligt Beviis derom har han allereede nydt den Rydnings Frihed som Lovens 3 B 12 C 7 Art foreskriver og da han over den Tiid uden Ejerens Minde har besiddet Jorden har Sagsøgeren haft Hjem/m/el af Lovens 3 B 14 C: 1te Art: derfra at udsætte ham.
Thi kjendes hermed og Døm/m/es for Ret Den fremlagde Udkastelses Forretning stadfæstes som lovbeføyet og tilfindes Ole Ottesen Brevig at betale Sagsøgeren sam/m/es Bekostning med Eleve Rdlr og Aatte Skilling samt desuden at oprette ham den/n/e Rettergangs Omkostning med Tie Rdlr. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Derefter blev udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg imod Lars Evie af stoere Sandvigen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Foruden at den Saggivne endog som blot Land boer ikke kand ansees for Forpranger af de indkjøbte Vahre, saalænge han ikke befindes at udsælge sam/m/e til andre, men selv forbrugte dem, saa er det ej allene godtgjort med det fremviiste originale Borger Brev af 26de Martii 1762 /: hvorom

1777: 370b

Attest fra Raadstue Skriveren tillige i Politie Kam/m/er Rets Acten {tillige} er inddragen; :/ at han med Høker Handel sig maae ernære, men den fremlagde Seddel, hvorved ham for Aaret 1777 er paalignet Nærings og Byeskat, viiser endog at han til Byens Casse har udreedet Afgift for Næring af Salterie og Høkerie, og følgelig er Sagemaalet imod ham i dobbelt Henseende aldeeles ubeføyet.
Thi frikjendes indstevnte Lars Evie aldeeles for Sagsøgerens Tiltale i den/n/e Sag.

Der næst blev Kundgiort.

9. een Leje Contract imellem Johan Garman og Erich Olsen Nyehavn andgaaende Pladsen Breedvigen under stoere Sandvigen. dat: 8de Octb: 1777.

10. Een Fæste Sædel udgiven af Sogne Præsten til Hougs Hr: Arentz til Hmd: Haldor Nielsen paa een rydnings Plads under Gaarden Riisnæs dat: 7 Junii 1777.

11. een Grunde Sædel udgiven af Johan Garmann til Lars Evje dat: 4 Jan: 1777 {med Revers} paa en Huuse Grund i stoere Sandvigen.

12. Een Bygsel [Sædel} udgiven af Johan Garmann [til] Lauritz Evie paa 2de stk: Engesletter i Store Sandvigen Dat: 8 Octb: 1777 med Revers.

13. Een Pandte Obligation udg: af Michel Michelsen Hartau til Ole Olsen Nesse i Store Sandvigen stoer 30 rd imod 1te Pante Ret udi et Huus i Store Sandvigen 1te Roede N 53, {med een iværende Bielægger Kakkel:} dat: 24 Septb: 1776

14. Eet Afkald udg: af Johanne Hans Datter \i Sandvigen/ til Formynderen Ole Olsen Steen for 6 rd 1 mrk 4 ½ s. dateret 6 Feb: 1777 {med Rvers}

15. {Een Pandte Obligation} \Eet Skiøde/ udg: af Ole Olsen Steen i Store Sandvigen til Weemund Bernees \paa/ et Huus \etc:/ i Store Sandvigen 1te Roede N 49 for 50 rd, dateret 14 Octb: 1776

16. Eet Skjøde udgiven af Erich Danielsen Melcheraaen til Sønnen Lars Erichsen \Paa/ 22 M/ark Smør og 3 2/3 Kande Malt udi Gaarden Melcheraaen for 64 rd Dat: 24 Novemb: 1777

17. Een Obligation udg: af Halvor Larsen Langhelle til Knud Larsen Rødbierg stoer 20 rd imod 1te prioritets Rett i 13 ½ M/ark Smør udi Gaarden Langhelle dateret 24 Novemb: 1777

18. Eet Afkald udgiven af Sidse Hans Dotter i Sandvigen til Formynderen Ole Olsen Steen for 6 rd 1 mrk 4 ½ s dateret 6 Feb: 1776

19. Deele Brev udgiven af Sorenskr: Haberdorff til Lars Andersen Øvre Selvig paa {sin Myndtlings Vegne udi Gaarden Øvre Selvig} 10 M/ark Smør og 5 ¼ K: Malt {Dat: 25 Novemb: 1777} udi Gaarden Øvre Selvig dateret 24de Novbr: 1777

20. Odels Skiøde udg: af Jan Andersen Tvetteraas med fleere til Johannes Nielsen Formarchen paa Odels Løsnings Retten til 13 ½ M/ark Smørs Leje i Grd: Langhelle for 11 rd 5 mrk 4 s Dateret 24 Novb: 1777

21. Eet Do: af sam/m/e sælgere til Anders Olsen Langhelle Paa Løsnings Retten til lige andpart i Gd: Langhelle {dat:} for *ligge Summa af samme Dato

22. Eet Do: s: Dato af samme sælgere til Halvor Larsen Langhelle Paa Løsnings Retten til hans ejende andpart i Gd: Langhelle af *ligge Skyld som nest forrige for lige Summa

23. Eet Do: udg: af samme sælgere s: D: til Michel Pedersen Langhelle Paa Løsnings Retten til hans ejende andpart i Gd: Langhelle af *ligge Skyld som nest forrige for lige Summa

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielag ved Regnskabet

1. Odels Mandtallet der i Retten blev oplæst, hvortil af Almuen og deriblant Niels Erichsen Bouge og Anders Monsen Houchaas blev svaret at alle derudi anførte selv bruger og beboer deres Gaarder.

2. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Erich Danielsen Melcheraaen og Johannes Jacobsen Falchanger blev svaret ligesom udi dette Tings Vidne for forrige Aar er tilført undtagen til 9de Spørsmaal Steenestadstøen er et priviligeret Gjæstgiver Sted til Rejsendes Fornødenhed som herunder bør anføres og derimod udgaae fra de i 10de Spørsmaal omspurgte.

3. Det lidet Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiske Voger

og Qværner samt Huusmands og Engeslet Pladser, hvortil af Almuen og deriblant Mons Olsen Mellingen og Erich Monsen Westre Lie blev svaret at det hermed i alt forholder sig som forrige Aar uden nogen Forandring.

4. Aftags Tings Vidnet ang: af fældte Gaarder Dahle og Sæterdahl, hvor til iblant andre af Ole Ludvigsen og Lars Andersen Melcheraaen blev svaret at de ej ere forbedrede og derfore intet Paalæg kand taale.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Nestpaafølgende Dag den 26de Novembris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

24. Eet Skiøde udgiven af Lars Andersen Øvre Selvig til Abraham Olsen Aastvedt Paa 18 M/ark Smør og 9 Kander Malt udi Gaarden N 59, Øvre Selvig for 70 rd dateret 24 Novemb: 1777

25. Eet Do: udgiven af Hans Haaversen \Sættre/ med fleere til Anders Haaversen paa 10 4/5 M/ark Smør 3/20 Faar og 3/20 Mæhle Malt udi Gaarden Seetre N 80 for 45 Rdl dateret 25 Novemb: 1777

26. Eet Ditto udgiven af Hans Knudsen og N: Knudsen \Mit Horvig/ til Brod: Aschild Knudsen Mit Horvig paa 11 52/55 M/ark Smør og 7 53/55 K: Malt i Gd: Mit Horvig N 84 for 46 rd dat: 25 Novb: 1777

27. Een Obligation udg: af Ole Gregoriusen Brueraas til Mons Johannesen Rødland stoer 20 rd imod 1te Pante Ret udi 13 ½ M/ark Sm: og 9 K: Malt i Gaarden Brueraas No 55 dateret 25 Novemb: 1777

28. Eet Skiøde udgiven af Anders Monsen Houchaas til Mons Andersen paa 2 pd: 6 M/ark Sm: og 1 Mæhle Malt udi Gaard: Houchaas N 90 for 96 rd, d: 25 Nvb: 77

29. Eet Dito udgiven af Ole Monssen Søraas med fleere til Hans Knudsen paa 22 1/3 M/ark Sm: og 13 1/36 K: M: i Gd: Indre Horvigen N 85 for 103 rd dat: 25 Novemb: 1777

30. Een Obligation udg: af Jørgen Halsteensen Sæterstøel til Johannes Olsen Echaas stoer 51 rd imod 1te Pandte Rett i Gd: Sætterstøel N 89, 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt, dateret 25 Novemb: 1777

31. Een Bygsel Seddel udgiven af Magne Johannesen Melcheraaen og Halsteen Olsen Hopland til Lars Andersen paa 8 1/28 M/ark Sm: og 4 1/56 K: M: i Gd: Melcheraaen N 76, dateret 24 Novemb: 1777 med Revers

32. Aflyst en Pant Obligation udg: af Stephen Olsen Toppe til Iver Gudmundsen Melcheraaen stoer 80 rd imod 1te Pante Rett i Gaarden Toppe ½ Løb Smør og 6 Kd: Malt dat: 29 Novemb: 1769 og tinglyst s: d: med paategnet Qvittering Af dato 25 Novb: 1777

33. Een Dito aflyst udg: af Anders Monsen Hougaas til Iver Gudmundsen Melcheraaen stoer 60 rd imod 1te Pante Rett i Gd: Hougaas 2 Pd: 6 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt dateret 19 Novb: 1773 og tinglyst s: d: med paategnet Qvitter: af Dato 25 Novb: 1777

34. Ting Lyst en Pant Obligation udg: af Erich Jansen Mellingen til Rasmus Hagtorsen Echaas stoer 50 rd imod 1te pante Rett i Gaarden Mellingen N 93, ½ Løb Sm: og 6 K: M: dat: 25 Novb: 1777

35. Eet Skiøde udg: af Ole Siursen Mellingen til Erich Jansen Mellingen paa ½ Løb Smør og 6 K: Malt udi Gd: Mellingen N 93, for 90 rd, dat: 25 Novb: 1777

36. Een Pante Obligation udg: af Veemund Bernees i Store Sandvigen til Mons Steffensen Hundhammer stoer 30 rd imod 1te Pante Rett i et Huus i Store Sandvigen i 1te Roede N 49, dat: 25 Novb: 1777

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Atle Olsen Hellen

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Huusmanden Atle Olsen boende paa Pladsen Hellen under Sandvigen for ulovlig Øl og Brændeviins Sal at liide Dom og derom at høre Vidner. Som Vidner er under Lovens Faldsmaal indkaldet Thomas Rasmusen Hylche og Arne Larsen Wiibaas derom at aflægge Vidnesbyrd.

1777: 371b

Paagjeldende Atle Olsen mødte ikke efter Paaraab.

De brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Taqvam og Marcus Knudsen Seim forklarede under Eed at Varselen af dem som meldt er skeed for meere end 14 Dage siden i den paagjeldendes Boepæl og eget Paahør.

Derpaa blev fremstillet som

1te Vidne Thomas Rasmusen Hylche, der aflagde Eed og vandt at ved St: Johan/n/es Tiider \d: A:/ var Vidnet tilligemed 2de andre i Atle Olsens Huus paa Hellen og der kjøbte

Brændeviin for 3 s, som han sagde at være alt hvad han havde i Huuset, dog har Vidnet tillige hørt et Rygte at han paa andre Tiider ogsaa har haft Øl og Brændeviin at sælge.

2det Vidne Arne Larsen Wiibaas aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 1te Vidne da han tillige med ham der kom rejsende forbemeldte Tiid og fik hver for sig kjøbt Brændeviin for 1 Skilling.

Fogden Heiberg begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at indstevne fleere Vidner og den paagjeldende Laug daget til sam/m/e Tiid.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig ind stevnte Atle Olsen Huusmand paa Hellen gives Laug dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Ole Michelsen Hiorteland

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Ole Michelsen Hiorteland [for] fortiilig Sam/m/enleje med sin Hustrue at liide Dom til Bøders Udreedelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab.

Varselen blev eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Ole Taqvam og Marcus Seim at være skeed som meldt for 4 Uger siden i Paahør af den paagjeldendes Hustrue.

Fogden Heiberg begjerede Laug dag for den udeblevne.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Michelsen Hiorteland forelægges Laugdag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Steffen Knudsen Blindem.

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Steffen Knudsen Blindem for fortiilig Sam/m/enleje med sin Hustrue at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den paagjeldende mødte ej efter Paaraab og Kaldsmændene Lensmand Ole Taqvam og Marcus Seim afhjemlede eedelig at Varselen som meldt er skeed i hans egen Boepæl og Paahør for 4 Uger siden.

Fogden Heiberg begjerede Laug Dag for den udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Steffen Knudsen Blindem gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Johan/n/es Olsen Eichaas.

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Johan/n/es Olsen Eichaas til dette Ting for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Rettergangens Omkostning at erstatte.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvor fore Varselen eedelig blev afhjemlet af Kaldsmændene Lensmand Ole Taqvam og Marcus Seim at være skeed for 4 Uger siden i den paagjeldendes egen Boepæl og Paahør.

Fogden Heiberg indstillede at den udeblevne maatte forelægges Laug dag

til neste Ting.
Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Johan/n/es Olsen Eichaas gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Ole Olsen Nore Toppe

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Olsen Nore Toppe for fortiilig Sam/m/enleje med hans Hustrue at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den indkaldte mødte ej efter Paaraab og Varselen blev eedelig afhjemlet af Kaldsmændene Ole Taqvam og Marcus Seim at være skeed for henved 4 Uger siden i den paagjeldendes Boepæl og eget Paahør.

Fogden Heiberg begjerede Laug Dag for den udeblevne til neste Ting.
Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Ole Olsen Nore Toppe forelægges Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar.

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielag ved Regnskabet

5. General Mandtal over alle Jordbrugende i Skibreedet og Huusmænd der i Retten blev oplæst og uimodsagt.

6. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter hvoraf de ordinaire beløber for Aaret 1776 38 Rdlr 2 mrk 5 s og for indeværende Aar 353 Rdlr 3 mrk 12 s, den frivillige Afgift 17 rd 5 mrk 4 s

7. Fortegnelse over den ubetalt henstaaende Consumtion beløbende 94 Rdlr 5 mrk.

Brandskade Tingsvidne

Beboerne paa Gaarden ytre Bouge No: 23 Niels Erichsen og Johannes Knudsen, hvor af hver ejer og bruger Skatteskyld 1 Bismerpund og 21 Marker Smør og Landskyld 1 Bismerpund og 12 Marker Smør og 1 Mæle Malt, mødte og anmeldte at sidstl: Mandag 14 Dage siden opkom paa Gaarden en pludselig Vaadeild der fortærede alle de der beroende Huuse tilligemed det derudi værende Høe og Korn, undtagen Fæe huuset paa Johannes Knudsens Brug, hvilket er den ganske Almue bekjendt. De begjerede derfore Laug Rettens og Almuens Forklaring herom indhentet.

Laug Retten og Almuen svarede hertil at det forholder sig som omspurgt og i Betragtning af den betydelige Skade dem er tilføyet med at miste al Avlingen anseer Laug Retten den/n/e Skade for aldeeles total i Henseende den bevilgende Godtgjørelse i Skatterne uanseet det over blevne Fæehuus der ikkun er af ringe Værdie.

Tings Vidne ang: Arne Broe.

Skyds Skafferen Johannes Johannesen indre Arne tilligemed adskillige andre Almues mænd anmeldte, at Arne Broe nu ikke meere som tilforn paa Amtets Bekostning ved ligeholdes, eftersom Postvejen ikke her efter som forhen kom/m/er til at gaae derover, men da den/n/e Broe desuagtet fremdeeles for Eftertiiden er uomgjængelig nødvendig saavel fornøden {saa vel} til Bøygde Vej som for alle andre rejsende i Almindelighed og dens Ved ligeholdelse er saa over-

1777: 372b

maade kostbar at den ikke uden utaalelig Byrde af denne ringe *Bøyg (Bøygd) kand ved ligeholdes, agtede de at anholde om at dens Ved ligeholdelse fremdeeles herefter af heele Amtet maae bekostes og til saadan Ende var begjærende at Almuens Forklaring herom maatte indhentes.

Samtlige tilstædeværende Almue, hvoriblant Erich Danielsen Melcheraaen og Aschild Knudsen Horvig, saavelsom og Laug Retten svarede at det rigtig forholder sig i et og alt som omspurgt.

Derefter blev udnævnt som Laug Retsmænd for nestkom/m/ende Aar 1778 følgende nye Mænd 1. Joen Monsen Brudvig 2. Niels Magnesen Brudvig 3. Anders Fabiansen Kirke Brudvig 4. Ole Michelsen Hiorteland 5. Steffen Knudsen Blindem 6. Lars Johan/n/esen Bircheland 7. Ole Ellingsen i stoere Sandvigen og 8. Johan/n/es Olsen Eichaas.

Da ingen efter 3 forskjelige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Politie Ret i stoere Sandvigen 1777.

Aar 1777 den 13de Decembris blev en Politie Ret holden i Johan Seehuuses iboende Huus af Sorenskriveren i Nærværelse af de 2de af Fogden tilnævnte eedsorne Laug Rettes mænd Ole Sivertsen og Rasmus Larsen begge af stoere Sandvigen

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Herman Gran æske i Rette {efter} den imod Mette Marie Jonsens ved sidstl: Høste Ting for Arne Skibreede anlagde Sag efter Udsættelse og Laug Dag som han fremlagde paategnet at være lovlig forkyndt.

Paagjeldende Mette Marie Joensens mødte ikke efter Paaraab, men samtlige indkaldte Vidner mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse undtagen Isach Klouman som ved Bærent Michael Høgh loed melde sit Forfald at han som enrolleret Matros til i Dag er kaldet af Enrollerings Chefen at møde paa Raadstuen.

Procurator Preus mødte som Laug Værge for paagjeldende Mette Marie Jonsens og tilstoed lovlig Indkaldelse i den/n/e Sag, men derhos declarerede at befinde sig aldeeles uskyldig udi de gravamina og Beskyldninger, som hende er vorden tillagte, {der for} det skal forhaabentlig af de nu søgende Vidners Udsagn ikke befindes at indstevnte Mette Marie Jonsens i nogen Tilfælde skal have opført sig uchristelig ugudelig og derunder et ryggesløst og liderligt Liv og Levnet, hvilket og Tiiden vil lære efterat de attraaende og allereede opkrævede Vidner eedeligen er bleven afhørte og førte; Ikke destoemindre forbeholdt Comparenten besagde Mette Marie Jonsens ved Contra Stevning i Tiid og ved Lejlighed sig at maintenere og {hvad} var Comparenten Preus villig at anhøre de indkaldte Vidner som nu maatte admitteres til Forklaring, dog derhos at reservere sig sin Parts nødvendige Indsiigelse imod sam/m/e Vidners aflæggende Deposition.

1777: 373

Eedens Forklaring blev af Lovbogen forelæst de mødende Vidner og derpaa blev fremstillet som

1te Vidne Marthe Ols Dotter gift med Jonas Larsen og boende i stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt at nesten 1 ½ Aar fra nu af at den ind kaldte Mette Marie Jonsens har

boet i Vidnets Naboe Laug har hun gemeenlig hver Søndags Aften hos sig holdt Spil og Dands, hvorefter det siden gemeenlig har holdt ud paa Natten med Slagsmaal og Banden og har hun tillige paa den Tiid falholdet for hendes Gjæst Øl og Brændeviin

Derefter fremkom

2det Vidne Anne Niels Datter er Enke og boer ved Steenen i stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt i et og alt eensstemmig med 1te Vidne med det Tillæg at saadant vedvarede alle 3 Juledages Aftener og Nætter afvigte Aar, at der tillige imidlertiid har opholdt sig hos bemelte Mette unge Tøser og Tjeneste Piiger ved Natte Tiider og at der ofte derunder er indtruffen megen Tumult og Støyen som om Nætterne foruroeliger Naboerne i deres Søvn og at der i blant \2 gange/ er blevet raabt om Vold i hendes Huus, hvoraf det den eene gang hændede sig med Giertrud Tostens Datter, der boede i sam/m/e Huus hvor indkaldte Mette Marie Joensens er boende, at bemelte Giertrud tilligemed hendes 3de Børn udkom alle nøgne paa Gaden og raabte Vold formedelst Overlast hende af ind kaldte Mette Marie Joensens var tilføyet, men noget viidere løsagtigt havde Vidnet ikke seet eller kand viide med nogen Vished da hun ej har været i hendes Huus.

Dernest frem kom

3die Vidne Giertrud Tostens Dotter gift med Mons Nielsen og boende i stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt at hun i halvandet Aar har boet til Leje i Huuset med indkaldte Mette Marie Joensens, hvor fra hun fløttede bort sidstl: Michaelis, og imidlertiid har mærket at bemelte Mette har holdt et ryggesløst Huus med Drik og Spil og Dands de fleeste Søndags Nætter og de 3 Juule Dage Nætter sidstl: Aar, ved hvilke Lejligheder unge Tøser {og Tjeneste Piiger} har været tilstæde og drukket og dandset, ligesom og Banden Slagsmaal og Støyen og Tumult derved har ind truffet som har foruroeliget Naboerne i deres Søvn om Nætterne. Tvende gange har Vidnet seet ind kaldte Mette Marie i Sæng med en frem/m/et Mands Person, hvoraf hun den eene gang var nøgen og var begge gange tillige tilstæde herved en Mand fra Skudevigen som havde funden bemelte Mette i den/n/e Bedrift og derom til kaldte Vidnet at være Vidne dertil, og har Vidnet derhos fornum/m/et at Mette med den/n/e sam/m/e Mands Person i en Tiid af 6 Uger at han hos hende var til Huuse jevnlig søgte Sæng med ham afklædet i deres blotte Linnet.

Imidler tiid kom tilstæde og blev fremstillet som

4de Vidne Isach Klouman boende i Sandvigen, der aflagde Eed og vandt at han ej selv veed om den ind kaldtes Uordentlighed, men vel har hørt et Rygte om at hun har holdt et ryggesløst Huus med Spil og Dands om Nætterne, Løsagtighed og Drukkenskab, dog veed Vidnet at hun har falholdet Øl og Brendeviin, da han har fortæret sam/m/e i hendes Huus for Betaling.

1777: 373b

5te Vidne Skipper Lars Evie boende i stoere Sandvigen i Nærheden af paagjeldende Mette Marie Jonsens, der aflagde Eed og vandt at i de 1 1/2det Aar han har boet i Sandvigen har han vidst at ind kaldte Mette Marie Joensens har falholdet Øl og Brændeviin og haft jevnlig Spil og Dands hos sig Søndags Nætter hvor af han i sær eengang derfra har hørt et ynkeligt Skriig en saadan Nat fra Søndag til Mandag kort efter sidstl: Michaelis dette Aar, hvorved han blev opvakt af sin beste Søvn midt paa Natten og torde ikke gaae ud af sit Huus, men i Øvrigt har han af mange Men/n/isker hørt Rygte om at hun har holdet et meget ryggesløst Huus baade med Drik og anden Uteerlighed

6te Vidne Peder Andreas Grung {boende i Nærheden af den saggivne}, der aflagde Eed og vandt at naar han har gaaet derforbie har han ofte hørt at der hos indkaldte Mette Marie Jonsens har været holdt Spil og Dands deels Søndags og deels andre Aftener og en Morgen tiilig i sær Kl: 4 saae han at Mette stod i Dørren og slænges med 2 nøgne

Fruentim/m/er, men i Øvrigt har han af andre Folk hørt et Rygte om at hun har holdt et ryggesløst Huus saaledes som af 5te Vidne er forklaret. Ellers har hun falholdet Øl og Brændeviin, og om den nyelig døde Mand, som der skulle have faaet sit Ruus har han ej hørt uden blot Rygte.

7de Vidne Agotte Hans Dotter tjenende hos Johan Seehuus, aflagde Eed og vandt at hun fra Paaske til Michaelis dette Aar har været i Tjeneste hos paagjeldende Mette Marie Jonsens, i hvilken Tiid hun fornam at bemelte hendes Madmoeder Mette Jonsens jevnlig søgte Sæng med en dertil Huuse værende frem/m/et Mands Person indtil neste Bededag da Mettes {Mands Broder} Søster mand paalagde hende at skille sig ved ham og var Vidnet tilstæde tilligemed 3die Vidne Giertrud Tostens Datter de 2de gange at Søstermanden havde funden Mette i Sæng med benævnte frem/m/ede Person, efter som Svogeren havde tilkaldet Vidnet tilligemed Giertrud at være overværende derved som Vidner, og var Mette den eene af disse 2de gange afklæd og nøgen i Sængen med ham og den anden gang i sine Klæder, men ellers havde Mette den ganske øvrige Tiid jevnlig søgt Sæng med ham nøgen og afklæd, og havde den/n/e frem/m/ede Mands Person sagt Vidnet at Mette havde givet ham Fiire Rdlr i Penge og en Guld Ring den første Nat han havde ligget hos hende, hvorom han til Beviis fremviiste Vidnet den bekomne Guld Ring og da Svogeren paalagde Mette at skille sig ved denne frem/m/ede Person blev der Slagsmaal imellem den/n/e sidste og Mettes Svoger, men Bededags Aften kom begge Mettes Søstermænd tilligemed hendes Morbroder og fik Mette bort i Svogerens Huus i Sandvigen, hvor hun forblev indtil Pintse Aften nestefter da {Svogeren} den frem/m/ede Person rejste bort med et Skib, hvorefter Mette neste Dag 1te Pintse Dag kom tilbage til sit Huus.

1777: 374

Mette Marie Joensens falholdt ej allene *Mette Øl og Brændeviin, men nesten hver Søndag Aften var der Spil og Dands, hvor ved var tilstæde til langt ud paa Natten adskillige unge Tøser og Tjeneste Piiger fra Byen tilligemed unge Men/n/esker fra Byen som tildeels dreve Utugt med Tøserne og tildeels drak sig drukne bandte og sloeges med al Slags Liderlighed, ligesom Vidnet og en gang eller toe kunde fornem/m/e at Mette selv havde utugtig Omgang med 2 andre forskjellige Mands Personer da hun havde været allene med dem op paa Loftet og saae forvirret og forpiusket ud derefter. Om den nyelig druknede Mand vidste Vidnet intet at forklare, da det var skeed efter at hun var kom/m/et {der} af Tjenesten.

Efter Actors Forlangende blev 1te Vidne atter fremkaldet og vidste paa Tilspørgende intet at forklare om den nyelig i Sandvigen druknede Mand hvorledes det med ham var tilgaaet.

2det Vidne Anne Niels Dotter forklarede paa Tilspørgende at da den i Sandvigen nyelig druknede Mand om Aftenen Kl: 10 var udgaaet af indkaldte Mette Joensens Huus og Gade Dørren var lukket i, bankede han paa Dørren og begjerede at der maatte kom/m/e en ud at gelejde ham hjem, hvor efter Mette kom ud og fulgte ham et Stykke paa Vejen hiem efter til {sit} \hans/ Huus.

3die 4de og 5te Vidne vidste ej paa Tilspørgende hvorleedes det var tilgaaet med bemelte druknede Mand.

Procurator Preus som Forsvar for indkaldte Mette Marie Jonsens derpaa ydmygst forestillede at som han haver anhørt de afhørte Vidners Udsagn til Protocollen og hvorimod en Hoben bliver at benegte som usandrue og ubeviislig, hvilket ikke nu saa liige kand betydes, men ved Contra Stevning forhaabentlig skal blive tilbagedreven saafremt den/n/e respective Ret gunstbehageligst vil forunde Sagens Udflyttelse til en for Retten beqvem Tiid at ind berørte Contra Stevning kunde bevirkes og derved tillige ind kaldes ej allene de allereede afhørte Vidner til nøyere Examination efter formerende Qvæstioner, men end og andre Vidner at vorde førte og afhørte udinden \ den/n/e / Mette Marie Jonsens paatrengte uskyldige Sag,

og til hvilken Ende Comparenten Preus Soumitterede Tiiden Rettens gunstbehagelige Foranstaltning og derhos ydmygst var begjærende at det nærværende Rettes Dag ved Retten passerede maatte blive han/n/em in forma beskreven meddeelt til sin Parts Rettes Pleje og Forsvar.

Actors Fuldmægtig indstillede den forlangte Anstand til en beqvem Tiid efter Nye Aar, da han agtede fra sin Siide at beslutte Sagen til Doms.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges til den 16de Januarii nestk: da Sagen atter her paa Stæden vorder foretagen Førmiddag Kl: 9.

1777: 374b

Politie Ret for Alenfiths Skibreede 1777

Aar 1777 den 20de Decembris blev en Politie Ret holden af Sorenskriveren i hans Huus i Bergen i Nærværelse af de 2de eedsorne Laug Rettesmænd Haagen Nielsen Nyegaard og Lars Pedersen Mitgaard i Følge Stiftets Ordre af 16de den/n/e Maaned der indtages i Acten. Dernest indtages her den under 17de d: M: hertil skeede Indkaldelse med paategnet Forkyndelse

{Thomas} Gjæstgiveren i Brudeknappen Thomas Olsen Bage loed frem bringe en Skrivelse af Gaars dato, der er saa lydende.

Dernest fremstoed

1. Steffen Bessesen Fæste, der efter Formaning om sandfærdig Beretning saaledes som han med Eed kand bekræfte, forklarede at Mandagen den 24de Novbr: sidstl: henrejste Deponenten efter {Anmoedning} \Tilsiigelse/ af Corporal Hans Møchesvold tilligemed ham og de øvrige indkaldte 8 Mænd til Gjæstgiver Stædet Brudeknappen for at eftersøge 2de der til Huuse værende frem/m/ede Personer som der havde opholdet sig nesten i 4 Uger af og til fra nogle faa Dage for Alle Helgens Dag at de der første gang ankom hvilke Personer Deponenten og medfarende agtede i Mangel af Pas at paagribe og frem bringe til Øvrigheden, efter som de ansaae dem for mistænkelige Personer formedelst det lange Ophold paa dette Stæd. Deponenten gik først allene ind i Huuset og talede med Vertindens Søster og spurgte hende om de fremmede Personer endnu opholdt sig der og havde Pas, hvortil hun svarede dersom Monsiur Lem fik det viide ville han koste paa Deponenten 60 Rdlr, og at Deponenten maatte vogte sig hvad han taler og ikke spørge efter Pas. Derpaa gik Deponenten ind i den anden Stue til Corporalen og tilligemed ham gik ind i Vertens egen Stue og der spurgte Verten om disse frem/m/ede Personer vare forsynede med Pas, hvortil Verten i Vreede svarede ganske spodsk at de maatte skam/m/e sig ved at spørge efter slige som har vandret med ham i Byen paa Gader og Stræder og opholdt sig som skikkelige Folk og da Corporalen {spurgte} sagde at han maatte spørge om disse Personer, siden de opholdt sig her saalænge svarede Verten at han beholdt dem saa længe han vilde uden at spørge Corporalen derom Siden kom Deponenten atter derhen sam/m/e Dag tillige\med de øvrige Mænd/ for at tale med de frem/m/ede Personer selv og blev da saavel Verten og Vertinden selv som og Vertens Svoger en Skræder fra Byen derover meget forbitret sloeg i Bordet og bebrejdede dem at de mistænkte disse skikkelige Personer og at Deponenten og de øvrige vare uberettigede at spørge om Pas og sagde saavel Verten som Vertinden derhos at disse frem/m/ede Personer vare i Slægtskab med dem og havde lagt Penge i Brudeknappen. De frem/m/ede Personer svarede ganske høflig at de stoed i Handel med en Kjøbmand i Bergen ved Navn Hans Greger hvor de henviiste Deponenten og de øvrige at høre hvem de vare. Den

eene frem/m/ede Person toeg op en Tægne Bog af Lom/m/en som han ville fremviise til Beviis om hvem de vare, men Skræderen fra Byen forhindrede ham derfra siigende at det ikke var værd at viise den. Ellers havde Deponenten som boer tæt ved Brudeknappen adskillige gange tilforn talt med disse frem/m/ede Personer som de sagde at de vare udsendte med Breve fra det Engelske Compagnie paa Sundmør til

1777: 375

den Engelske Consul i Bergen.
Derpaa fremkom

2. Corporal Hans Møchesvold der forklarede eensstem/m/ig med Steffen Bessesen Fæste med den Forskjel at de frem/m/ede selv da sagde at de rejste i deres Kjøbmands Ærende og havde Brev til den Engelske Consul og Værten sagde at det var hans Sag som Gjæstgiver at spørge om Pas og Bønderne uvedkom/m/ende og at de ikke maatte troe at han huusede nogen Røvere, Da Verten angav disse frem/m/ede for sine Slægtninger holdt Deponenten det betænkeligt efter deres forrige Forsæt at paagribe dem.

3. Niels Olsen Fæste aflagde ligesaadan Forklaring som Corporalen og Steffen Fæste undtagen den første Samtale imellem dem og Verten allene og at han ej nøye veed hvorlænge de frem/m/ede opholdt sig i Brudeknappen da de imidlertiid nogle gange havde været i Byen og Deponenten hørte ej at Gjæstgiveren i Brudeknappen angav disse frem/m/ede Personer for at være sig beslægtede, da der var nogen Tum/m/el og Allarm saa at han ej kunde høre alt og i blant var Deponenten ude af Stuen da dette kand være sagt, ej heller hørte Deponenten at de frem/m/ede sagde at have Brev til den Engelske Consul eller at være udsendt fra det Engelske Compagnie.

4. Halvor Knudsen Fæste gjorde ligesaadan Forklaring som Corporalen og Steffen Fæste, undtagen for saavidt den første Samtale imellem dem allene og Verten betreffer, han hørte ej at Værten i Brudeknappen udgav de frem/m/ede for sine Slægtninger men vel at {han sagde att} de frem/m/ede saavelsom Verten sagde at de skulle blive Deponentens neste Naboer og kom/m/e til at boe i Brudeknappen, og Vertinden sagde at de \ frem/m/ede / havde Breve til den Engelske Consul hvor de skulle rejse hen.

5. Christen Olsen Fæste gjorde ligesaadan Forklaring som Steffen Fæste for saavidt sidste gang blev talt om Pas og ….(?) Tægne Bogen og at de stoed i Handel med Greger, men alt det øvrige hørte Deponenten ikke da han iblant var ude af Stuen.

6. Soldat Christian Rasmusen Smørdahl gjorde ligesaadan Forklaring som nest forrige Christen Olsen Fæste og det Tilføyende at baade Vert og Vertinde og de fremmede sagde at disse sidste skulle kom/m/e at boe i Brudeknappen.

7. Soldat Lars Erichsen Møchesvold gjorde ligesaadan Forklaring som Halvor Knudsen Fæste.

8. Ole Poulsen Beraas gjorde ligesaadan Forklaring som Steffen Fæste og Corporalen undtagen den første Gang at disse allene talede med Verten i Brudeknappen.

9. Jacob Jacobsen Houchaas gjorde ligesaadan Forklaring som Halvor Knudsen Fæste undtagen det om Tegne Bogen som Deponenten ikke saae da han ej paa den Tiid var inde i Stuen og ved Alle Helgens Dags Tiider var Deponenten i Brudeknappen og hørte af de frem/m/ede Personer, som da nyelig var ankom/m/en der, at de vare udsendte af det Engelske Compagnie og vare fra Sundmør og havde Breve med sig til den Engelske Consul i Bergen

10. Mons Bessesen Houchaas gjorde ligesaadan Forklaring som Jacob Houchaas.
Jacob og Mons Houchaas forkla-

1777: 375b

rede eensstem/m/ig at 8 Dage efter sidstl: Alle Helgens \den 9de Novbr:/ efterat de frem/m/ede vare komne tilbage fra Byen til Brudeknappen og endnu opholdte sig der vare Deponenterne i Skyds med Gjæst giver Koenen fra Brudeknappen til Byen og da Gjæstgiver Koenen paa Vejen optoeg sine Klæder af den i Baaden med havende Kiste for at klæde sig paa saae Deponenterne at hun havde i Kisten en Sølv Kande smal oven og forgyldt inden i, Deponenterne sagde til hende der har I en gild eller smuk Sølv Kande, hvortil hun svarede ja den er saa. Deponenterne fornam ej at der var noget Laag paa den/n/e Sølv Kande saa at den heller maae ansees for et Sølv Støb.

Corporal Møchesvold forklarede at han nysbemelte Tiid tillige var med paa Baaden med Gjæstgiver Koenen fra Brudeknappen og ved Lejlighed at hun optoeg sine Klæder af Kisten i Baaden saae Deponenten en Kande i Kisten uden Laag, der loed til at være *buget mit paa, som han sluttede at være af Sølv da den var forgyldt inden i.

Samtlige Deponenter forklarede at de ej havde formerket at de sig i Brudeknappen opholdende frem/m/ede Personer have falbuden eller solgt noget Sølv Tøy eller andet Gods. I Øvrigt benegtede de samtlig hvad Gjæstgiveren i Brudeknappen har foregivet i hans oplæste Skrivelse af Gaars dato for saavidt sam/m/e striider imod deres aflagde Forklaringer.

Jacob og Mons Houchaas forklarede end viidere at {derfore den} den 17de Novbr: sidstl: skydsede de bemelte frem/m/ede fra Brudeknappen til Byen tilligemed Gjæstgiver Koenen fra Brudeknappen og forblev Deponenterne i Byen til neste Løverdag den 22de s: M: da de atter skydsede Gjæstgiver Koenen {og hendes Mands Svoger en Skreder fra Byen, i hvis Huus de frem/m/ede Personer her i Byen havde logeret,} og ind toeg hende i Baaden ved Muuren. Da Deponenterne var komne til Biskops Havnen uden for Hægernæs kom den Skreder i Byen, i hvis Huus de frem/m/ede havde logeret i Byen, tilligemed bemelte frem/m/ede Personer anroende i en Bonde(?) Baad og begav sig alle 3 ind paa Deponenternes Baad, hvorpaa de alle 4 siden foer til Brudeknappen og sagde Gjæstgiver Koenen ved Afrejsen fra Byen at Deponenterne skulle indtage disse frem/m/ede i Baaden paa en af smaa Gaardene uden for Sandvigen hvor de vare hen farne i Forvejen og havde Ærinde. Sam/m/e Dags Aften ankom Deponenterne til Brudeknappen tilligemed Gjæstgiver Koenen, hendes Mands Svoger Skræderen og forbemelte 2de frem/m/ede Personer og neste Mandag den 24de Novbr: var det at Deponenterne tilligemed de øvrige foer til Brudeknappen at efterspørge de fremmede Personer om de med Pas vare forsynede.

Steffen Bessesen Fæste forklarede end viidere at disse fremmede Personer næste Dag den 25de Novbr: afrejste fra Brudeknappen Nord efter til Raadmandsøen som Christen Willumsen boende paa Raasmandsøen har fortalt Vidnet

Da intet viidere den/n/e sinde var at foretage bliver Forhøret for den/n/e gang sluttet

1777

- - - - - - - - - -

1778

(1778: 375b)

Politie Forhør paa Houcheland i Schiolds Skibreede 1778

Aar 1778 den 10de Januarii blev en Politie Ret sadt paa Gaarden

1778: 376

Houcheland i Schiolds Skibreede af Sorenskriveren i Nærværelse af de 2de tilnævnte Laug Rettesmænd Jacob Monsen og Ole Monsen Aarestad følgelig Stiftets Ordre af 27de nestl: Maaned der med paategnet Indkaldelse her ind tages {tilligemed hosfulgte Skrivelse fra General Major Schlanbusch og Fogden Heiberg men det hos fulgte Krigs Forhør bliver ved Acten at hæfte}.

Procurator Randulff loed frembringe en P: M: af Dags dato der er saalydende.

{Paagjeldende} Ole Michelsen Nødtvedt mødte saavelsom og Zacharias Houcheland og Hustrue

Ole Michelsen Nødtvedt {mødte og} gav tilkjende ikke at have faaet andre Penge hos Knud Willand i Stæden for den af ham for Hæste Kjøb bekomne falske Grime og \at/ dette Foregivende af Knud Willand er aldeeles urigtigt og opdigtet.

Derpaa fremkom

Zacharias Danielsen Houcheland boende paa Gaarden Houcheland og efter Formaning til sandfærdig Forklaring saaledes som han med Eed kand bekræfte forklarede at ved St: Hans Tiider sidstl: var Knud Willand i Deponentens Huus og med havde en Hæst som han sagde at have kjøbt af Ole Michelsen Nøtvedt, {en Hæst} og den sidste sagde derfore at have faaet i Betaling en falsk Grime, men Deponenten saae ikke at den første der fore betalte andre Sølv Penge i Stæden til den sidste \eller nogen andre/

Derpaa fremkom

Karen Ols Dotter Zacharias Houchelands Hustrue {blev} der efter Formaning til Sandheds Udsiigende saaledes som hun i sin \Tiid/ med Eed kand bekræfte forklarede i et og alt eensstem/m/ig med hendes Mand.

Da ingen af de tilstædeværende vidste viidere til Oplysning og intet viidere var at undersøge blev Forhøret her med sluttet og op hævet.

Politie Ret i store Sandvigen 1778

Aar 1778 den 16de Januarii blev af Sorenskriveren en Politie Ret holden i Johan Seehuuses Huus i stoere Sandvigen, hvorved var nærværende de 2de Laug Rettesmænd Ole Sivertsen og Rasmus Larsen af stoere Sandvigen.

Den constituerede Foged Sr: Herman Gran æskede Sagen i Rette imod Mette Marie Joensens af stoere Sandvigen efter Udsættelse fra sidstl: 13de Xbris og tilkjendegav at han i Anledning Vidnernes Forklaring over den indstevnte agtede at gjøre saadan Paastand at Meddomsmænd tilligemed Dom/m/eren derudi kom/m/er at kjende, og i den Henseende begjerede Sagen udsadt til nestk: Som/m/er Ting for Arne Skibreede, til hvilken Tiid der tillige efter Befindende kand indhentes nærmere fornøden Oplysning.

Af Dom/m/eren blev

Forafskeediget

Efter Actors Begjering udsættes Sagen til nestk: Som/m/er Ting for Arne Skibreede.

Giæste Ret for Herløe Skibreede 1778.

Aar 1778 den 26de Martii blev en Gjæste Ret af mig sadt i mit i boende Huus i Nærværelse af de 2de dertil af den constituerede Foged opnævnte Laug Rettes mænd Ole Sivertsen og Bærent Michael Høgh begge af stoere Sandvigen.

Den constituerede Foged Sr: Herman Gran anmeldte med mundtlig Aftens Varsel

til den/n/e Ret at have indkaldet Forstanderen for Søefarende Fattig Huus i Bergen Sr: Petter Schneider at anhøre Dom ang: en Lem af bemelte Fattighuus ved Navn Knud Gillesen der skal have druknet sig selv og være funden død liggende i Søen ved Floervogs Gjerdet i Herløe Skibreede, Til Vidner er indkaldet 3de af det Søefarende Fattig huuses Lem/m/er Uldrich Diedrichsen Endre Erichsen og Lars Olsen og det under Lovens Falsmaal for at aflægge deres eedelige Forklaring om den afdødes Tilstand førinden den/n/e Tildragelse.

Actor gav tilkjende at som han ikke har kundet opspørge \nogen/ af den druknedes nærpaarørende her i Byen eller Nærheden som kunde kaldes til den/n/e Gjæste Ret og Sagen ingenlunde kand taale Ophold, saa havde han i den Stæd som forbemeldt maattet ind kalde Fattighuusets Forstander herom at anhøre Dom. Dernest producerede Actor Stiftets Ordre til den/n/e Action af 23de d: M: tegnet paa hans Anmeldelse derom af s: D: saavelsom det herom afholdte Forhør af Dagen nestefterhen. der begge efter hinanden indtages af saadan Indhold Dernest fremlagde han og en ham tilsendt til Stiftet indkom/m/en Anmeldelse i den/n/e materie fra Forstanderen for Søefarende Fattighuus Sr: Schneider af 24de d: M:

Derpaa fremstillede Actor som

1te Vidne Joen Bastesen Damsgaard, der aflagde Eed og derunder bekræftede den af ham i det fremlagde Forhør af 24de d: M: aflagde Forklaring og sagde ej at viide \meere/ til Oplysning.

Actor gav tilkjende at det andet ved Forhøret afhørte Vidne var bortrejst paa Fiskerie lang Vej borte saa at \han/ ikke nu her for Retten kunde fremstilles til Vidnesbyrds Aflæg.

2det Vidne Uldrich Diedrichsen indlem/m/et i Søefarende Fattighuus mødte aflagde Eed og vandt at i de sidste 2 Aar har den druknede Knud Gillesen klaget over at være svagelig og mangle Natte Roelighed, men i de sidste 14 Dage i sær har været tungsindig forvirret og nesten rasende, uBesinderlighed varede det nogle Tiimer om Dagen at han var overmaade bespendt og hjerte .l..t(?), men derefter blev han roelig igjen, kunde spiise og skjøtte sig selv, hvilket vedvarede i de 3 sidste dage han levede \Mandagen den 2.de …./ Selv sam/m/e Dag at han druknede havde Vidnet talt med ham Kl: 10 Formiddag da han sad i en Baad i Dræggen og beklagede sig at være noget syg, og bad Vidnet at lade tillave varm Spiise for sig som han agtede snart at kom/m/e hjem at nyde, da Vidnet savnede ham til Middag gik hand en ganske Dag over heele Byen at opleede Knud men fik ingen Efterretning om ham førend Dagen efter da det rygtedes at han var druknet, hvorpaa Vidnet foer ud at besee det druknede Legemed som han kjendte at være Knud Gillesen

3die Vidne Endre Erichsen af Søefarende Fattighuus aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 2det Vidne undtagen det der passerede sidste Dag den druknede levede og at dette Vidne ej har seet det døde Legeme.

4de Vidne Lars Olsen af Søefarende Fattighuus aflagde Eed og vandt i Ord og Meening ligesom 3de Vidne.

Actor fremlagde en Attest fra Præsten for det Søefarende Fattighuus om den afdødes Forhold af Gaars dato der i Acten indtages, hvorefter han indloed Sagen Dom med saadan Paastand at den afdødes Legeme ej i Kirkegaard maae begraves og at hans Boes lod til hans Kongel: May:t maae hjemfalde, eftersom det af alle Omstændigheder erfares at han har omkom/m/et sig selv.

Sr: Schneider havde intet til Sagen at svare.

Derpaa blev af Retten afsagt følgende

Dom

Foruden at det ikke tilstrækkelig er beviist at den død funden har ombragt sig selv, da han muelig som et sygt Men/n/eske kand være udfalden af Baaden der fandtes i Nærheden af ham, saa forklarer og de afhørte

Vidner at den druknede i den sidste Tiid han levede har været uroelig tungsindig forvirret og nesten rasende, ligesom og Selvmord i sig selv synes at være den yderste Grad af Galskab og Afsindighed, og da præsumtionen i tvivlraadig Tilfælde altiid er i Faveur af den anklagede, kand den i Lovens 6 – 6 – 21 for Selvmord fastsadte Straf ikke her finde Stæd, {men afdøde Knud Gillesen friekjendes aldeeles for Actors Tiltale i den/n/e Sag.}

Giæste Ret for Lindaas Skibreede 1778.

Aar 1778 den 13de Aprilis blev en Gjæste Ret holden af Sorenskriveren i hans iboende Huus i Bergen i Nærværelse af de 2de af den constituerede Foged {tilkaldte} tilnævnte Laug Rettesmænd Bærent Michael Høgh og Ole Sivertsen af stoere Sandvigen.

Den constituerede Foged Sr: Herman Gran anmeldte med mundtlig Varsel til den/n/e Ret at have indkaldet Ole Magnesen Niøtens Enke Sirie Rasmus Dotter at anhøre Vidner og Dom ang: hendes Mand Ole Magnesen Niøten, der har ombragt sig selv. Som Vidner er ind kaldet Anders Knudsen og Jacob Olsen Niøten.

Magne Olsen Niøten mødte paa sin Moeders Sirie Rasmus Dotters Vegne og vedtoeg lovlig Varsel.

Actor fremlagde Stiftets Ordre til den/n/e Action dateret 10de d: M: tegnet paa den fra ham herom skeede Indberetning af sam/m/e Dag, {der her ind tages og er af saadan Indhold} og hos fulgte Anmeldelse fra Sogne Præsten Magister Daae samt det derom afholdte Forhør; der lægges ad acta og efter hinanden indtages.

Derefter fremkom

1te Vidne Anders Knudsen Niøten aflagde Eed og derunder bekræftede den af ham i Forhøret gjorde Forklaring, der blev ham forelæst, med det Tilføyende at de omforklarede Omstændigheder var ham velbekjendt efter som han boer paa samme Gaard i et Huus tet ved den afdødes, og da han intet viidere vidste til Oplysning blev han fra Retten afskeediget

2det Vidne Jacob Olsen Niøten aflagde Eed og vandt i Ord og Meening eensstem/m/ig med 1te Vidne.

3. Magne Olsen Niøten anhørte den af ham i Forhøret aflagde Forklaring og vedblev sam/m/e

Efter de af Vidnerne omforklarede Omstændigheder indloed Actor til Rettens Kjendelse om Ole Niøten, der har ombragt sig selv, kand underkastes den ved Loven for Selvmord fastsadte Straf eller ej.

Magne Niøten havde intet paa sin Moders Vegne til Sagen at svare undtagen at han formeente at hans Faders Legeme i Christen Jord maatte begraves eftersom han i Raserie har forøvet den/n/e Ugjerning.

Derpaa blev af Retten afsagt saadan {Dom.}

Dom

Efter Vidnernes eensstem/m/ige Forklaring har ombragte Ole Magnesen Niøten været yderlig rasende da han ombragte sig selv og der fore kand den for Selvmord fastsadte Straf efter Lovens udtrykkelige Forskrift ikke finde Stæd

Giæste Ret for Arne Skibreede 1778

Aar 1778 den 15de Aprilis blev en Gjæste Ret holden i Sorenskriverens Huus i Bergen i Nærværelse af de 2de af den constituerede Foged tilnævnte Laug Rettesmænd Bærent Michael Høgh og Ole Sivertsen af stoere Sandvigen.

Sr: Andreas Kierrumgaard mødte paa Fogdens Vegne og anmeldte med mundtlig Varsel til den/n/e Ret at have ind kaldet {Johan} Lars Olsen Schares Enke at anhøre Vidner {ang:} og Dom ang: hendes Mand Lars Olsen Schare af stoere Sandvigen, der er funden død og druknet i Søen ved Sandvigen. Som Vidner er under Lovens

1778: 377b

Faldsmaal ind kaldet Niels Olsen, Zacharias Nielsen, Madame Evie, Ole Iversen og Chrispinus Nielsen \alle/ af stoere Sandvigen

Derpaa blev fremlagt Stiftets Ordre til den/n/e Action af 13de d: M: tegnet paa Anmeldelsen derom af sam/m/e Dag tilligemed det i Følge deraf herom holdte Forhør af Gaars dato, der lægges ad acta og efter hinanden indtages.

Sr: Abraham Marcusen mødte paa Lars Schares Enkes Vegne som Laugværge og vedtoeg lovlig Varsel.

Derefter blev fremstillet

1te Vidne Ole Iversen boende i stoere Sandvigen, der aflagde Eed og derunder vedblev den af ham i Forhøret aflagde Forklaring med det Tilføyende at han kjendte den fundne Baad at være den druknede Lars Schare tilhørende

2det Vidne Chrispinus Nielsen aflagde Eed og vedblev ligeledes den af ham i Forhøret af Gaars dato aflagde Forklaring, der blev ham forelæst, med liige Tilføyende som ved 1te Vidne er tilført.

3die Vidne Anne Svendsen Lars Evies Hustrue aflagde Eed og vedblev den Forklaring som af hende er gjort ved Forhøret der blev hende forelæst.

4de Vidne Niels Olsen aflagde Eed og bekræftede den af ham udi Forhøret aflagde Forklaring der blev ham forelæst

5te Vidne Zacharias Nielsen aflagde Eed og vedblev den i Forhøret gjorde Forklaring som han anhørte.

1te og 2det Vidner bleve atter fremkaldede og vandt under deres forhen aflagde Eeds Kraft at det Stæd hvor den afdøde og hans Baad fandtes var midtvejs imellem Lars Evies Huus hvor han kom fra og hans eget Hjem, saa at han ventelig var paa Vejen til sit Hjem saaledes som han havde sagt Madame Evie.

3die og 4de Vidner bleve ligeledes atter fremkaldede og forklarede under deres forhen aflagde Eeds Kraft at Mandagen den 13de d: M:, da Lars Schare omkom var der meget stærk Blæst og Storm og stærk Søegang paa Sandvigs Bugten, hvilket sidste efter Anseende har biedraget til at den afdøde er tumlet ud af Baaden naar han har rækket sig ud over Baaden for at optage sin Hat der ventelig først var blæst ham af Hovedet.

Actor indloed Sagen Dom med Paastand at den afdødes Legeme ej i christen Jord maae begraves og hans Boes lod maae hjem falde Hans Kongel: May:ts Casse.

Abraham Marcussen paastoed derimod paa Enkens Vegne at den af Actor gjorde Paastand ej kand finde Stæd, da Selvmord ikke er begaaet men at blot Vanheld har foraarsaget det efter Vidnernes eensstem/m/ige Forklaring.

Derpaa blev af Retten afsagt saadan

Dom

Efter de afhørte Vidners eensstem/m/ige eedelige Forklaring er der ikke mindste Kjendetegn til Selvmord, men meget meere rimeligt at død fundne Lars Schare ved blot Vanheld er tumlet ud af Baaden og i Mangel af andres Hjelp er omkom/m/et, hvortil det paa den Tiid værende haarde Vejr og Søegang efter Anseende kand have biedraget, og derfore kand den af Actor

gjorde Paastand ej finde Stæd, men afdøde Lars Schare friekjendes aldeeles for Tiltale i den/n/e Sag

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1778

Aar 1778 den 1te Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Sartors Skibreedes Almue paa Tingstædet Tøsøen og Rætten beklædet af Sorenskriveren med tilnævnte \8/ Laug Rettes mænd, som her foran f: 352

ere anførte, hvilke alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd, undtagen at i Stæden for No: 8 Niels Poulsen Foldenes som er syg, sad Halvor Nielsen Tøsøen. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Herman Gran.

Først blev kundgjort følgende Kongel: Anordninger og Amts Breve.

1. En Kongel: Placat ang: Dom/m/es Exsecution hos privilegerede Personer af 21de Januarii 1778.
2. En Kongel: Forordning ang: Tobaks Forarbejdningen og Tobaks Handelen af 23de Martii 1778.
3. En Skrivelse fra det Kongel: Rente Kam/m/er til Stiftet af 10de Januarii 1778, hvorved foranstaltes at alle derhen ind kom/m/ende Ansøgninger i Følge Forordningen af 3de April 1771 bør være forud forsynede med vedkom/m/endes paategnede Erklæringer, communiceret Fogden fra Stiftet den 27de Januarii 1778.
4. En Placat fra Stiftet under 31te Martii 1778 hvorved igjentages Bekjendtgjørelsen af Placaten af 5te Augusti 1771 hvorledes Qviterings Sedlerne for Fisketienden bør være indrettede.
5. Et Kongel: Rescript af 4de Martii 1778, der forbyder Sam/m/enleje af begge Kjøn iblant ugifte med viidere, com/m/uniceret udi Skrivelse fra Stiftet til Fogden af 31te Martii 1778.
6. Et Kongel: Rescript ang: Indretningen af Qviteringerne for Fiske Tienden der udstædes fra Præster og Kirke Ejere dateret 6te Martii 1778 og com/m/uniceret Fogden udi Skrivelse fra Stiftet af 31te s: M:
7. Et Rescript fra Oeconomie og Com/m/erce Collegio til Stiftet at Strand siddere og Handlende uden for Kjøbstæderne som vil have Tilladelse at forhandle Røg eller Snues Tobak bør i Forvejen indsende *dere Ansøgninger derom til Amtets paategnende Erklæring dateret 4de April 1778 og com/m/uniceret udi Skrivelse til Fogden af 28de s: M:
8. Et Rescript fra Oeconomie Collegio til Stiftet af 11te April 1778 at de handlende paa Landet af Amtet kand meddeeles interims Tilladelse at forhandle Tobak indtil sam/m/e fra Oeconomie Collegio kunde erholdes, com/m/uniceret udi Skrivelse til Fogden af 28de s: M:

Dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Ole Johan/n/esen Trengereide begyndt d/en 27de 8br: 1777 og sluttet den 7de Aprilis 1778, hvorudi er udlodnet en Anpart i Gaarden stoere Sangolt No: 35 og en Part i Gaarden Trengereide No: 38.
2. Et Ditto efter Anders Michelsen Warøen og Hustrue Catrin Rasmus Dotter begyndt d/en 4de Novbr: 1777 og sluttet den 7de April 1778 hvorved er udlagt en Anpart i Gaarden Warøen No: 8.

Dernest blev paaraabt de fra forrige Ting udsatte Sager.

Hr: Nathanael Sunde imod Opsidderne paa Nedre Børnes Niels Johannesen og Ole Nielsen, da Citanten ikke efter 3de Paaraab loed møde og det nu er 3die Ting at den/n/e Sag ikke har været æsket i Rette bortfalder og ophæves den/n/e Sag aldeeles i Følge Loven.

Ligesaa blev og paaraabt Sagen anlagt af Niels Johan/n/esen og Ole Nielsen Nedre Børnes imod Sogne Præsten Nathanael Sunde {og}
Da Citanterne ikke efter 3de Paaraab mødte og Sagen har henhviilet 3de Ting efter hinanden uden at \være/ æsket i Rette, bliver den herved i Følge Loven ophævet.

Sogne Præsten Nathanael Sunde imod Mons i Bukken
Contra Citanten loed møde ved sin Hustrue Brithe Marie og frem levere et Indlæg af Gaars dato med ved fulgte Bielag, der indtages i

1778: 378b

i Acten, hvormed han indloed Sagen Dom.
Hoved Citantens Fuldmægtig Procurator Randulff loed begjære Anstand i Sagen til næste Ting, der blev bevilget.

Nye Sag
Hans Krohn imod Niels Pedersen Telnes
Knud Christiansen mødte for sin Husbonde \Hans Krohn/ og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Pedersen Telnes for skyldige 5 Rdlr 2 mrk 2 s at liide Dom til Betaling og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.
Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab.
Comparenten fremstillede derfor de brugte Kaldsmænd Michel Pedersen Dahle og Iver Olsen Sangoltseide der med oprakte Fingre afhjemlede Varselen som meldt at være skeet for 14 Dage siden i den indstevntes eget Paahør og Boepæl.
Sagsøgeren begjerede Laugdag for den udeblevne til neste Ting.
Derpaa blev af Dom/m/eren
Eragtet
Udeblevne Niels Pedersen Telnes gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Dagen nestefter den 2den Maii vedvarede Sage Tinget med foranførte og i Gaar tilstæde værende Laugrett, og blev da publiceret:

3. Een Bygsel Seddel af Lensmanden Knud Tøsøen til Hans Andersen paa 1 pd 10 ¾ M/ark Fisk i Gaarden Warøen No: 8, dateret 1te Maii 1778 med Revers.

4. Een Ditto af Sogne Præsten Hr: Sunde til Rasmus Larsen paa ½ Vog Fisk i Gaarden Nore Fielde No: 91. dateret 27de Apriil 1777 med Revers.

5. Een Ditto af Hr: Biskop Hagerup til Halvor Hendrichsen paa ½ Fierding Torsk i Gaarden Strøm/m/e No: 70, dateret 31te Januarii 1778 med Revers.

6. Een Ditto af Hans Larsen Lie til Sønnen Niels Hansen paa 12 M/ark Smør i Gaarden Lie No: 84, dateret 1te Maii 1778 med [Revers]?

7. Een Ditto af Ole Olsen Eide og Niels Algerøen til Niels Hansen paa 18 17/20 M/ark Fisk i Gaarden Landeraae No: 59, af samme Dato som nest forrige, med Revers.

8. Een Ditto af Ditto Dato udgiven af Johannes Rasmussen Mit Tvedt til Christen Monsen paa 1 pd 6 M/ark Fisk i Gaarden Mit Tvedt \No: 25/ med Revers.

9. Een Ditto af Seminari Forstander Hr: Mariager til Ole Monsen paa et Huuse Grund af Gaarden Arrefiors Udmark \No: 75/ i mod Aarlig Grundeleje 1 mrk 8 s, dateret 22de Martii 1778 med Revers.

10. Een Odels Lysning udgiven af Wintzens Nore Toft for Anne Nielsdatter Bildøen til 1 Pund Fiskes Leje i Gaarden Bildøen No: 69. dateret 1te Maii 1778.

11. Eet Skiøde af Wintsens Andfindsen Trengereide til Wermund Olsen Mit Tvedt paa en Andeel i Laxe Vogen Ertsenholmen for 10 rd, dateret 1te Maii 1778.

12. Eet Ditto af Aamund Torsen Schaalevig til Mons Willumsen Telle paa 1 pd Fisk i Gaarden Schaalevig No: 51 for 22 rd, dateret 1te Maii 1778 {med Revers}

13. Een Bygsel Seddel af Mons Telle til Aamund Torsen paa forbemelte skyld i Ditto Gaard Af sam/m/e Dato med Revers.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ongefærlig Beregning over de ubetalte Høy Kongelige Skatter for indeværende Aars 1te og 2den Termin som Beløber 324 rd 32 s og for de forestaaende Aaringer 145 rd 56 s.

Da ingen efter 3de Udraab paa Ting Gaarden havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e slutted og Ophævet.

Som/m/er Tinget for Schiolds Skibreede 1778

Aar 1778 den 4de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden paa Tingstædet Møllendahl for Schiolds Skibreedes Almue og Retten beklædet af Sorenskriveren med tilnævnte 8 eedsorne Laugrettesmænd som her foran f: 353 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Herman Gran og meenige ting søgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger, som ved nestforrige Sartors Skibreedes Ting ere registerede

1778: 379

Dernest frem kom til Kundgjørelse følgende privater Brevskaber

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Nedre Totland den 19de Februarii 1778 efter afdøde *Koen Anne Ols Datter, hvorved er udlodnet en Part i Gaarden Nedre Totland No: 26.

2. Et Ditto behandlet af Bergens Byes Skifte Forvalter efter Birgitte Friel sal: Christian Christensens Enke begyndt den 21de Febr: og sluttet d/en 30te Decembris 1775, hvorved er udlodnet Gaarden Hoepe No: 81.

3. Et Pante Brev udgivet af Krigs Com/m/issaire Thumboe til *til Frue Angel stoer 1000 Rdlr med 1te Pante Rett i nys bemelte hans Frue arvelig tilfaldne Gaard Hoepe No: 81 af Skyld 2 Løb Smør 2 Huuder og ½ Tønde Malt dateret 13de April 1778.

4. Et Pante Brev udgivet af Sogne Præsten Brandahl til Capellanen Clemens Schmidt stoer 200 Rdlr med 2den Pante Ret i Naadens Aaret af Fane Præstekald og hans Ejendoms Huuse paa Fane Præste gaard og Løsøre dateret ?0de April 1778.

5. Et Skjøde udgivet af Jacob Olsen Søraas til Dankert & Wollert Krohn paa ½ Løb Smør ½ Tønde Malt og ½ Huuds Leje i Gaarden Søraas No: 66 for 500 Rdlr dateret 13de Xbris 1777 med anviist Contract

6. En Opmaalings Forretning holden af Conducteur Christie over Gaarden Sælens Ejendom den 18de Xbris 1777.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette beroer Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 5te Maji vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

7. En Kjøbe Contract ang: Gaarden Søraas imellem Jacob Olsen Søraas og Peder Tafteberg paa Danckert & Wollert Krohns Vegne ang: Afhendelsen af en Anpart i Gaarden Søraas fra den første til de sidstbenævnte dateret 6te Xbris 1777.

8. Et Bygsel Brev udgivet af Danckert & Wollert Krohn til Jacob Olsen Søraas paa ½ Løb Smør ½ Tønde Malt og ½ Huuds Leje i Gaarden Søraas \No: 66/ dateret 13de Xbris 1777 med Revers.

9. Et Ditto udgivet af Mons Larsen boende paa Hougen i Bergen til Rasmus Poulsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Biørndahl No: 99 dateret 4de Maji 1778 med Revers.

10. Aflyst et Pante Brev udgivet af Mons Monsen Lund til Zacharias Houcheland, stoer 99 Rdlr med anden Pante Ret i Gaarden Lund No: 34 dateret 9de Maji 1775 og tinglyst den 18de sam/m/e, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor af 4de Maji 1778 er indfriet og derfore mortificeres

11. Tinglyst {et} et Skjøde udgivet af Joen Elertsen til Jørgen Kramer paa 18 Marker Smør 1 Mæle Malt og ¼ Huuds Landskylds Leje i Gaarden Store Tvedt \No: 78/ for 1090 [Rdlr] dateret 25de Aprilis 1778.

12. Et Pante Brev udgivet af Jørgen Kramer til Madame Hind stoer 800 Rdlr med 1te Pante Ret i bemelte Anpart i Gaarden Store Tvedt dateret 27de Aprilis 1778.

13. Et Pante Brev udgivet af Tollev Iversen Møllenpriis til Ole Olsen Schiold stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Ejendom paa Møllenpriis dateret 2den Maji 1778.

14. Et Odels Skjøde udgivet af Mathias Olsen Harrebache til Ole Olsen Harrebache paa Odels Retten til 1 Løb Smørs Leje i Gaarden Harrebache for 15 Rdlr dateret 8de Maji 1769 og tinglyst sam/m/e Dag.

15. Et Pante Brev udgivet af Mons Olsen Schiold til Syneve Biørns Datter Mithu stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende

1778: 379b

i Gaarden Schiold No: 68 af Skyld 18 Mark Smør 1 Mæle Malt og 1/16 Huud dateret 24de Januarii 1778.

16. Et Pante Brev udgivet af Joen Nielsen Øfstebøe til Mons Nielsen Bratland stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Øfstebøe No: 33 af Skyld 2 B/ismer Pund Smør og 2/3 Huud dateret 5te Maji 1778.

17. Aflyst et Pante Brev udgivet af Joen Nielsen Øfstebøe til Engel Torgersen Brathuus stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Anpart i Gaarden Øfstebøe No: 33 af Skyld 2 B/ismer Pund og 2/3 Huud dateret 8de Maji 1776 og tinglyst den 9de Octbr: s: A:, der nu efter Creditors Paategnede Qvitering af 5te Maji 1778 er indfriet og der fore mortificeres.

18. Aflyst et Pante Brev udgivet af Joen Elertsen til Madame Hind stoer 600 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Ejendom i Gaarden Store Tvedt No: 78 dateret 6te 8br: 1764 og tinglyst den 5te Maji 1768, der nu efter paategnet Qvitering af Madame Hind af 4de Maji 1778 er indfriet og derfore mortificeres.

19. Aflyst en Ditto udgivet af Joen Elertsen til Hendrich Steen stoer 200 Rdlr med 2den Pante Ret i Gaarden Store Tvedt No: 78 dateret 8de Octbr: 1764 og ting lyst den 6te 8br: 1768, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 13de Aprilis 1778 er indfriet og derfore herved mortificeres.

20. Tinglyst et Pante Brev udgivet af Jørgen Kramer til Joen Elertsen stoer 199 Rdlr med 2den Pante Ret i hans tilhørende Andeel i Gaarden Store Tvedt No: 78 dateret 27de April 1778.

Nye Sag

Fogden imod Hans Hansen Natland

Den constituerede Foged Sr: Herman Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Skyds Skafferen Hans Hansen Natland for hans forsøm/m/elige Forhold ved at tilsiige Skyds for General Vejmesterens Fuldmægtig Junghans {at} ved hans Omrejse sidstl: Høst at anhøre Forklaring og Dom at liide til vedbørlig Undgjeldelse, hvorhos og er indkaldet de Mænd, som have beklaget sig over at have været urigtig tilsagt til Skyds næmlig Johan Larsen Nesthun, Poul Olsen Schiold, Erich Larsen og Rasmus Larsen Ulsmøg, Johannes og Knud Myrdahl, Siur Lysevold, Lars og Amund Kirke Bircheland samt Lars og Arne Søraas herom at afgive deres Beretning.

Paagjeldende Hans Hansen Natland mødte og vedtoeg lovlig Varsel og gav tilkjende at som den {paast} til General Vejmesterens Fuldmægtig ombefalde Skyds blev æsket i hans Fraværelse tilsagde hans Hustrue de 7 Mænd paa Ulsmog, Myrdahl Lysevold og Bircheland, men {Johan Nesthun og} Søraas Mændene havde han ej ladet tilsiige til Skyds da de hen høre til den anden Skyds Skaffers District, og Johan Nesthun \samt Poul Schiold/ blev tilsagt ved Comparentens {Hustrue} \Søn/. Der var ikkun opbuden Skyds med 2 Hæste hvilke Erich og Rasmus Ulsmøg først bleve tilsagde at anskaffe, men da disse undsloege sig derfore bleve de andre forbemeldte Mænd paa Myrdahl Lysevold og Kirke Bircheland saaledes formedelst deres Vegring Successive tilsagde paa det at General Vejmesterens Fuldmægtig ej skulle opholdes og være i Forlægenhed. Johan Nesthun og Poul Schiold bleve derimod en anden Tiid tilforn om Som/m/eren tilsagde at skydse General Vejmesterens Fuldmægtig og det ved hans Søn Hans Hansen en Dræng 15 Aar gam/m/el

Derpaa frem kom

1. Johan Nesthun berettede at ved sidstl: St: Hans Dags Tiider havde Drængen Hans Hansen været paa Gaarden Nesthun i Comparentens Fraværelse og fra sin Fader Skyds Skafferen Hans

Natland tilsagt Skyds men uden at nævne enten Personen som skulle skydses eller fra hvilket Stæd eller med hvor mange Hæste og talede Drængen med Comparentens Hustrue og Tjeneste Piige, hvilke berettede ham det ved Hjemkomsten saaledes som foran ført og i Mangel af ret Beskeed kunde Comparenten ej besørge Skydsen effectueret.

2. Poul Olsen Schiold mødte og gav tilkjende at han ingenlunde er blevet tilsagt til Skyds.

3. Erich Larsen Ulsmøg mødte og gav tilkjende at Skyds Skafferen Hans Natlands Hustrue var hos Comparenten sidstl: Høst og tilsagde ham at Skydse General Vejmesterens Fuldmægtig fra Bergen til Fane med en Hæst, men som hans Hæst var blevet syg af en stoer Buule paa Ryggen undskyldte han sig og bad Skyds Skafferens Koene at skaffe en anden for Betaling, som han ville erstatte

4. Rasmus Larsen Ulsmøg mødte og afgav ligesaadan Beretning som nest forrige hans Naboe med den Forskjeld at hans Hæst var ung og ubrugbar og der fore bad han Skyds Skaffer Koenen at leje en anden Hæst som han ville betale

5. Johannes Myrdahl mødte og gav til kjende at han ej var tilsagt at udrette den her omspurgte Skyds, men Skydsskafferen Hans Natlands Hustrue havde været paa Myrdahl een

gang sidstl: Høst i Comparentens Fraværelse, talte med hans Hustrue Piige og Dræng, da hun bad om Almisse uden at tilsiige nogen Skyds.

6. Knud Myrdahl mødte og gav tilkjende at Skyds Skafferens Koene sidstl: Høst i hans Fraværelse havde tilsagt ham at skydse General Vejmesterens Fuldmægtig med en Hæst men uden at siige hvor han skulle af hæntes eller hvor Skydsen skulle møde og talte Skydsskaffer Koenen da med Comparentens Hustrue og Tjeneste Dræng.

7. Siur Lysevold mødte og gav tilkjende at sidstl: Høst var Skyds Skafferen Hans Natlands Hustrue hos Comparenten og bad ham skydse General Vejmesterens Fuldmægtig i Stæden for Ulsmøg Mændene, hvortil Comparenten svarede at han vidste ikke om han vilde skydse for andre og da det ej siden blev ham paalagt som nogen Pligt formeente han derfore at være frietagen, og sagde Skydsskaffer Koenen at Skydsen skulle være fra Byen til Fane med 1 Hæst.

8. Lars Kirke Bircheland mødte og gav tilkjende at sidstl: Høst var Skyds Skaffer Koenen hos ham og bad ham i Ulsmøg Mændenes Stæd at skydse General Vejmesterens Fuldmægtig med 1 Hæst fra Byen til Fane, hvortil Comparenten svarede at han ej kunde skydse for en anden og derefter gik Skyds Skaffer Koenen bort uden viidere.

9. Amund Kirke Bircheland mødte og afgav ligesaadan Beretning som nest forrige med det Tilføyende at han bad Skyds Skaffer Koenen at gaae tilbage til Ulsmøg og siige Opsidderne der at de selv maatte besørge anden Skyds i sit Stæd, hvilket hun og sagde at vilde gjøre hvorefter hun ej kom tilbage og derfore troede Comparenten at det saaledes var blevet afgjort

Da Søraas Mændene hen høre under Districtet for den anden Skyds Skaffer her i Skibreedet, som ej til den/n/e Sag er kaldet, fra faldt Actor den/n/e sinde at afæske dem Beretning herom.

Dernest fremlagde Actor Stiftets Ordre til den/n/e Action af 17de Februarii d: A: tilligemed sam/m/es foregaaende Ordres herom af 17de Junii og 9de Decembris 1777 og hosfulgte Bielag samt den derefter af Lensmanden under 4de Februarii 1778 holdte Exsecutions Forretning endelig og en seenere Ordre derom af 10de Martii d: A:, der efter hinanden indtages i Acten.

Actor begjerede Anstand i Sagen til nestk: Høste Ting for dette

1778: 380b

Skibreede for til den Tiid at indkalde Vidner og nøyere Oplysning samt ved Continuations Stevning at indkalde samtlige paagjeldende.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Efter Actors Begjering gives Anstand i Sagen til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

Nye Sag

Niels Nielsen Bircheland med fleere imod Lars Nielsen Søraas

Procurator Randulff mødte i Pr: Rotwits lovlige Forfald og producerede en af Procurator Preus forfattet Stevning dateret 14de Aprilis sidstl: \saalydende/, hvorefter han begjerede vedkom/m/ende paaraabt om nogen skulle møde.

Paagjeldende Lars Nielsen Søraas og Vidnet Jacob Olsen Dyngeland mødte ikke efter Paaraab hvor fore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd efter deres paategning, men de øvrige indkaldte Vidner mødte.

Pr: Randulff begjerede de øvrige mødende Vidner afhørte og til den Ende producerede skriftlige qvæstioner af Dags dato, hvor efter han begjerede sam/m/e examinerede. Bemelte Spørsmaale indtages i Acten

Derpaa blev fremstillet som 1te Vidne

1te Vidne Lars Michelsen Fiøsanger, der aflagde Eed og vandt til 1te Sp: joe for 1 ½ Aar siden. Til 2det joe han skulde give 300 Rdlr derfore men Vidnet veed ikke at de ere betalte. Til 3de joe 12 Smaler og en Gjed, de første med Uld paa. Til 4de joe 17 Rdlr for en Hæst som ikke blev anført i Skiftet. Til 5te Vidnet forloed Lars Søraases Huus henved ½ Aar førend Skiftet blev holdet og da var der meget godt Madvahre i hans Huus, men det ved Skiftet er bragt tilsiide kand Vidnet ikke viide. Til 6te en Sølv Kjæde 5 Sølv Skeer og 1 Sølv Støb, af disse 5 Sølvskeer var der een som ikke kom frem i Skiftet og 1 Sølv Kjæde samt 6 Par Spender kom ikke frem og 8 Rdlr i Penge som Vidnet havde leveret ham og en Baadshage, en stoer Jern Slægge, en Gryde og en Skjerring \og/ en Saa og 3 Øxer hvilket alt ikke kom frem i Skiftet endskjønt han var Ejer deraf da Vidnet var der i Huuset. Til 7de joe i Henseende til Hæsten som omspurgt og der var 2 Kister den eene med stærk Jern Beslag og begge i Laas, hvilke ikke kom frem i Skiftet, men hvad der var i disse Kister veed Vidnet ej

2det Vidne Arne Monsen Søraas aflagde Eed vandt til 1te Sp: joe som 1te Vidne. Til 2det joe derfore skulle gives 300 rd, men om sam/m/e er betalt eller ikke er Vidnet ubekjendt. Til 3de Sp: joe 17 Rdlr for en Hæst en Baads Hage en Jern Slægge 1 Gryde og Skjerring en nye Øx Til 4de refererede sig til sit Svar paa 3de Sp: Til 5te nej kand ej viide det Til 6te nej veed det ikke Til 7de joe i Henseende den solgte Hæst som forhen til 3de Sp: er forklaret og veed i Øvrigt intet om det andet omspurgte

3die Vidne Giertrud Lars Dotter tjenende hos indstevnte Lars Søraas aflagde Eed og vandt til 1te Sp: joe for 1 ½ Aar siden. Til 2det Sp: som 2det Vidne Til 3de Sp: joe 17 Rdlr for en Hæst 12 Smaler med Uld, 1 Gjed, en Sølv Kjæde 1 Sølvskee 1 Tinfad, 1 Gryde og 1 Skjerring 6 Sølv Spender. Til 4de Sp: henholdt sig til hendes Svar paa nest forrige og erindrede sig nu tillige en Baadshage. Til 5te Sp: joe han havde nogle Madvahre ved Skiftet, men hvori sam/m/e bestoed og hvormange kand Vidnet ikke siige. Til 6te henholdt Vidnet sig til sit Svar paa 3de Sp: Til 7de Sp: joe i Henseende den solgte Hæst som forhen er forklaret og om de 2 Kister ligesom af 1te Vidne er forklaret, Endelig erindrer Vidnet og at han var ejende et Sparlagen som ej kom frem i Skiftet

4de Vidne Simon Monsen opholdende sig hos sin Fader paa Gaarden Mithun aflagde Eed og vandt Til 1te Sp: joe som forrige Vidner. Til 2det Sp: ligesom 3de Vidne. Til 3de Sp: 12 Smaler med Uld, en Baadshage 1 stoer Jernslægge 1 stoert Kar 1 Gryde og 1 Skjerring 1 Tin Fad 17 Rdlr for en Hæst og 3 Øxer 1 Gjed Til 4de Sp: joe et Sparlagen Til 5te Sp: joe baade Kjød og Flesk men hvor meget kand

Vidnet ikke viide. Til 6te Sp: nej veed intet herom *Til 7de Sp: Til 7de Sp: ligesom 1te Vidne.

Procurator Randulff begjerede Tings Vidnet udsadt til neste Ting og det udeblevne Vidne dertil forelagt.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Det indstevnte og udeblevne Vidne Jacob Olsen Dyngeland forelægges under Lovens Falsmaal at møde til nestk: Høste Ting for dette Skibreede for at aflægge Vidnes byrd i Sagen

Da ingen efter Paaraab havde Sager at føre i Rette udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 6te Maji vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

21. Et Skjøde udgiven af Engel Torgersen Brathuus til Ole Larsen paa 1 Pund Smør og 1/3 Huuds Leje i Gaarden Øfstebøe \No: 33/ for 250 Rdlr dateret 4de Maji 1778

22. Et Pante Brev udgivet af Ole Larsen Øfstebøe til Engel Torgersen Brathuus stoer 160 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Øfstebøe dateret 4de Maji 1778

23. Et Odels Skjøde udgivet af Myndtlingen Peder Nielsen Lunggaard med Curator Niels Monsen Grimen til Joen Olsen Houge paa Odels Retten til en Anpart i Gaarden Houge No: 7 for 5 Rdlr dateret 4de Maji 1778.

Nye Sag

Klokker Bahuus imod Erich Larsen Ulsmøg og Niels Larsen Sandbreche.

Klokker Bahuus mødte og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Erich Larsen Ulsmøg og Niels Larsen Sandbreche som forrige Ejere af Birchelands Kirke for anvendte Reparation paa Fane Klokker Boelig at liide Dom til Betaling for deres Anpart og Søgemaalets Omkostning at oprette.

De indkaldte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Tveteraas og Hans Hansen Natland eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt den 22de April sidstl: for Erich Ulsmøg i eget Paahør og Boepæl og for Niels Sandbreche i hans Boepæl og Hustrues Paahør.

Sagsøgeren begjerede Laugdag for de udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Erich Larsen Ulsmøg og Niels Larsen Sandbreche gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag

Fogden imod Anne Marie Amunds Dotter fra Nyegaard

Den constituerede Foged anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anne Marie Amunds Dotter \Nyegaard/ for begangne Lejermaal med Hendrich Møller at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette, ligesom og Henrich Møller til Vedermæle tillige er indkaldet.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Tveteraas og Hans Hansen Natland eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for begge de indstevnte i deres egne Boepæle og Paahør for 4 Uger siden.

Actor begjerede Laug dag for de udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Saavel paagjeldende Anne Marie Amunds Dotter fra Nyegaard som til Vedermæle ind kaldte Hendrich Møller gives Laugdag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag

Fogden imod Anne Mons Dotter Brevig

Den constituerede Foged Sr: Herman Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Anne Mons Dotter fra

1778: 381b

Brevig for begangne Lejermaal med gift Mand Soldat Mons Erichsen Støche at liide Dom til Bøders Udreedelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette, hvorhos bemelte Mons Erichsen Støche tillige til Vedermæle er ind kaldet.

Paagjeldende Anne Mons Dotter mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men Mons Støche, hvor fore Varselen for ham eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Hans Hansen Natland og Ole Andersen Nore Eide at være skeed for 14 Dage siden i hans Boepæl og Hustrues *Boepæl (Paahør?).

Actor fremlagde Sogne Præsten Arentzes Anmeldelse herom af 6te Januarii d: A:, der ind tages i Acten, og indloed Sagen Dom med Paastand at indstevnte Anne Mons Dotter maae tilfindes at udreede Lejermaals Bøder 12 Lod Sølv og oprette den/n/e Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr.

Ind stevnte Anne Mons Dotter tilstoed det paasøgte Lejermaal og havde intet viidere til Sagen at svare.

Derpaa blev af Dom/m/eren saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovlig indstevnte Anne Mons Dotter, som efter fremlagde Præstes Attest og egen Tilstaaelse har begaaet det paasøgte Lejermaal med Mons Erichsen Støche, tilfindes at udreede Lejermaals Bøder 6 Rdlr og oprette Søgemaalets Omkostning med 2 Rdlr. At efterkom/m/es inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven og de Kongel: Anordninger.

Nye Sag

Fogden imod Anders Olsen Rødland og Hustrue

Den constituerede Foged Sr: Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Anders Olsen Rødland og Hustrue Gunilde Mads Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

De indkaldte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kalds mænd Hans Natland og Ole Andersen Nord Eide eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for begge de indstevnte i eget Paahør og Boepæl den 9de April sidstl:

Actor begjerede Laug dag for de udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Anders Olsen Rødland og Hustrue Gunilde Mads Dotter gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Andreas Weidemejer og Hustrue

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Krudmesteren paa Alvøen Andreas Weidemejer og Hustrue Agatte Banneskier for fortiilig Sam/m/en leje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Hans Natland og Ole Nordeide eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i de indstevntes eget Paahør og Boepæl den 13de April sidstl:

Actor begjerede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indkaldte Andreas Weidemejer og Hustrue Agotte Banneskier gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Hans Johannesen Godvigen og Hustrue

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Hans Johannesen Godvigen og Hustrue Karie Anders Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

1778: 382

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Hans Hansen Natland og Ole Andersen Nord Eide eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed den 13de April sidstl: i de indstevntes eget Paahør og Boepæl.
Actor begjerede at de udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ting.
Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Ind kaldte Hans Johan/n/esen Goevig og Hustrue Karie Anders Dotter gives Laugdag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag.

Fogden imod Amund Joensen Laxevaag og Hustrue

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Amund Joensen Laxevaag og Hustrue Johanne Michels Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.
De ind stevnte mødte ikke efter Paaraab og de brugte Kaldsmænd Hans Natland og Ole Nord Eide afhjemlede under Eed Varselen som meldt at være skeed den 14de Aprilis sidstl: i de indstevntes eget Paahør og Boepæl.
Actor indstillede at de udeblevne maatte laug dages til neste Ting.
Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indkaldte Amund Joensen Laxevaag og Hustrue Johan/n/e Michels Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Fogden loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter for 1te og 2den termin dette Aar beløbende 956 Rdlr og fra de forrige Aar 592 Rdlr 48 s.

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1778

Aar 1778 den 8de Maji blev et almindeligt Som/m/er *Tinget holden for Lindaas Skibreede paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en og Rætten beklædet af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd, som her foran f: 363 ere anførte, undtagen at i Stæden for No: 4 Niels Goutesen Fieldsende var anordnet og sad Ole Olsen Hodneqvam og i Stæden for No: 5, der er syg sad Ingebrigt Michelsen Øvre Schodven, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Sr: Herman Gran og meenige Almue

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Spieldnæs efter Klokkeren Joen Nedervahl begyndt den 14de Maji og sluttet den 11te Augusti 1777 hvorved er udlagt nogle Vaanhuuse paa Spieldnæs.

2. Et Ditto efter Lars Wendelsen Sæverøen af 19de Decembris 1777, hvorved er udlodnet en Part i Gaarden Sæverøen No: 17

3. Et Ditto efter Rasmus Larsen Huuse begyndt d/en 8de 7br: og sl: d/en 22de Xbr: 1777 hvorved er udlodnet en Part i Gaarden Oxnes No: 15 og *og Tybernæs No: 52.

4. Et Ditto efter Koenen Sirie Ols Dotter Monstad begyndt den 17de Januarii og sluttet den 14de Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Monstad No: 33.

5. Et Ditto efter Joen Johan/n/esen Leervog begyndt den 18de Januarii og sl: d/en 14de Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Leervog No: 31

6. Et Ditto efter Koenen Brithe Anders Dotter Øvre Schodven og sl: d/en 19 Martii 1778, hvor ved er udlagt en Part i Gaarden Øvre Schodven No: 98.

7. Et Ditto efter Myndtlingen Rangele Knuds Dotter Øvre Schodven begyndt den 19de Januarii og sluttet den 19de Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Øvre Schodven No: 98.

1778: 382b

8. Aflyst et Pante Brev udgivet af Danckert D: Heiberg til Herman Garman stoer 350 Rdlr med 1te Pante Ret i Kiilstrøm/m/ens Gjæstgiverie dateret 4de Xbr: 1772 og tinglyst den 22de Maji 1773, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 13de April 1778 er indfriet

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sagetinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 9de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da kundgjort

9. Et Bygsel Brev udgivet af Laugmanden Stiftamtmand Bager til Ole Olsen paa 12 Marker Smør og 12 Mark Fisk samt 4 Kander Malts Leje i Gaarden Østrem No: 10 dateret 4de Martii 1778 med Revers

10. Et Ditto af Magister Daae til Mons Hansen paa 18 Mark Fisk og ½ Mæle Korns Leje i Gaarden Ulvøen No: 22 dateret 28de April 1778 med Revers

11. Et Ditto af Ditto udgivet til Mathias Rasmusen paa 18 Mark Fisk og ½ Mæle Korns Leje og ¼ Part af Hosøens Laxeværpe i Gaarden Koursøen No: 19 dateret 28de April 1778 med Revers.

12. Et Ditto udgivet af Ditto til Hendrich Olsen paa 1 Spand Smør og 1 Mæle Korn i Gaarden Møching No: 69 dateret 31te Martii 1778 med Revers

13. Et Ditto udgivet af Jørgen Morsing til Michel Josephsen paa ¼ Løb eller 3 Sk: Jord skyld i Gaarden Adraas No: 9, hvorved Jorddrotten forbeholder sig Forkast ved Fiskeriet med sin egen Nod, Lands Lod 1/5 Part af hvad der kastes ved Landet og Forkjøb af alle hans Fiskevahre dateret 19de Novbr: 1777 med Revers.

14. Eet Skiøde udgiven af Gunder Larsen Solen til Willum Larsen paa 18 M/ark Smør, 6 Kander Malt 1/8 Hud og 1 ½ Skilling Penge i Gaarden Solen No: 6, for 80 rd, dateret 8de April 1778.

15. Eet Deele Brev forretted af Sornskriveren Regiments Qvarteermester Haberdorff over 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt i Gaarden Bergsvig No: 152, der har tilhørt afdøde Christen Aamundsen Bergsvig, dateret 8de Maii 1778.

16. Eet Skiøde af Marithe Larsdatter Bergsvig og Anne Hoppe til Thore Aamundsen paa 18 M/ark Smør og 1 Mæhle Malt i Gaarden Bergsvig No: 152, hvorunder er indbegreben

den Part han selv har Arvet efter nest forestaaende Deele Brev, for 13 rd 2 mrk, dateret 8de Maii 1778

17. Eet Vilkaars Brev udgiven af Thore Aamundsen Bergsvig til Encken Marithe Larsdotter Bergsvig, dateret 8de Maii 1778.

18. Eet Skiøde udgiven Af Encken Søgnie Fanebust til Jon Nielsen paa *18de Marker Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Fanebust No: 55, for 27 rd, dateret 8de Maii 1778.

19. Eet Ditto udgiven af Einer Larsen Møching og Ole Olsen Wiig til Ole Olsen paa 1 Pund 3 M/ark Smør og 4 ½ Kande Malt i Gaarden Wiig No: 81, for 68 rd, dateret 8de Maii 1778.

20. Eet Ditto af Samme Dato udgiven af Iver Endresen Bache til Johanes Fussesen paa 18 Marker Smør og ½ Tønde Malt i Gaarden Bakke No: 29, for 50 rd

21. Eet Ditto udgiven af Erich Rasmussen Andvig med fleere til Erich Michelsen paa 1 Pund og 18 Marker Smør i Gaarden Hopland No: 11, for 120 rd, dateret 9de Maii 1778.

22. Een Obligation udgiven af Erich Michelsen Hopland til Hr: Wilhelm Friman, Sogne Præst for Mangers Præstegield, stoer 70 rd imod 1te prioritets Ret i forestaaende hans Eiendom i Gaarden Hopland No: 11, dateret 9de Maii 1778.

Nye Sag

Danckert D: Heiberg imod Joen Andersen Halsøen

Danckert Heiberg loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Joen Andersen Halsøen for Tiende Sviig at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

Joen Andersen Halsøen mødte vedtoeg lovlig Varsel og gav tilkjende at 14 Dage efter St: Hans Tiid 1776 havde hans Børn i hans Fraværelse i Lag med hans Kam/m/erader fisket 206 smaa Sej, af hvis i værende Lever han havde virket 4 Kander Tran af hvilke han til Citanten som Kirke Ejer har erlagt Tiende, men af bemelte qvantum Sej har Comparenten ingen Tiende betalt

Citanten loed benegte den ind stevntes Foregivende at have betalt Tiende for den af den/n/e Sej virkede Tran og paastoed at det i saa Fald af ham maae godtgjøres med den derfore erholdte Tiende Seddel eller

1778: 383

Qvitering.

Den ind stevnte begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at beviisliggjøre dette hans Foregivende.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Efter den ind stevntes Begjering udsættes Sagen til nestk: Høste Ting

Nye Sag

Danckert D: Heiberg imod Torger Larsen Totlandsdahlen

Danckert Heiberg loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Torger Larsen Totlandsdahlen for Tiende Svig af noget i Aaret 1776 fisket Sej at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning.

I paagjeldende Torger Totlandsdahlens Stæd ned sadte sig som Laug Rettesmand Joen Nielsen Fanebust.

Indstevnte Torger Larsen Totlandsdahlen mødte, vedtoeg lovlig Varsel og gav til kjende at han i Lag med Joen Halsøen, Rasmus Duesund og fleere i Aaret 1776, 14 Dage efter St: Hans

Tiid havde gjort et Kast med Sej, hvoraf paa hans Lod kom 160 Stykker, af hvilke han ikke har betalt Præste og Kirke Tiende til Citanten som Kirke Ejer og Forpagter af Præste Tienden.
Citanten *loed indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale de 2/3 Parter Tiende af den/n/e Fisk nemlig Præstens og Kirkens tredobbelt beregnet til 4 mrk 8 s og at bøde til Sandnes Sogns Fattige 1 Rdlr saa og at oprette Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr.
Den indstevnte forestillede at da den/n/e Fisk af ham til eget Huusbehov er blevet forbrugt, hvoraf han efter gam/m/el Sædvane troede at være befriet for Tiendes Svarelse, er den ej dertil af ham blevet angivet og der fore formoedede han for Tiltale at vorde befriet.
Da ingen af Parterne havde viidere at tilføre blev Sagen med begge Parters Samtykke optagen til Dom at afsiige ved Echangers Skibreedes Som/m/er Ting paa Tingstædet Bernestangen den 23de hujus førstk:

Nye Sag

Danckert Heiberg imod Rasmus Amundsen Duesund

Danckert Heiberg loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Rasmus Amundsen Duesund, der har forsveget Tiende af endeel smaa Sej som han i Aaret 1776 fjorten Dage efter St: Hans Dag havde fanget, at liide Dom at betale \ sam/m/e til / Citanten som Forpagter af Præste og Kirke Tienden og at oprette Søgemaalets Omkostning.
Indstevnte Rasmus Amundsen Duesund mødte vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed den paastevnte Tiid i Laug med Joen Halsøen, Torger Totlandsdahl og fleere at have fanget endeel smaa Sej, hvoraf der kom paa hans Lod 246 Stykker, af hvilke han ingen Tiende har erlagt for den af det heele Kast og samtlige Lodsejere tilhørende virkede en Tønde Tran er Tienden rigtig blevet erlagt og der fore formoeder han for Tiltale at vorde befriet.
Citanten loed benegte dette Foregivende og overloed den indstevnte at godtgjøre saadant med den derfore erholdte Tiende Seddel eller Qvitering.
Den indstevnte begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at oplyse dette sit Foregivende.
Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Den forlangte Anstand bevilges til nestk: Høste Ting.

Nye Sag

Danckert Heiberg imod Lars Joensen Tangedahl

Danckert Heiberg loed anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lars Joensen Tangedahl, som dette Foraar har fisket 84 Stykker stoer Sej ved Fediøe Landet uden deraf at erlægge, Tiende, hvor fore Fisken strax blev anholdt, at liide Dom derfore til Fiskens Confiscation med viidere Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.
Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Ole Hansen Torsvig og Claus Siursen Riisnæs eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed i Gaar 14 Dage siden i den indstevntes egen Boepæl og Paahør

1778: 383b

Citanten loed indstille at den indstevnte maatte forelægges Laug Dag til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Lars Joensen Tangedahl gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare

Lars Rasmusen Huuse fremlagde en Penge Pung, hvorudi skal være Toe og Førgetyve Rdlr 2 mrk 4 s hans Søster Magelie Rasmus Dotter tilhørende som hende ved Skifte efter Faderen

Rasmus Huuse begyndt d/en 28de Septbr: og sluttet den 22de Decbr: 1777 er tilfalden, med Begjering at sam/m/e maatte opbydes til Laans imod Rentes Svarelse og sikkert Underpant eller i Mangel deraf forsegles af Retten.
Da ingen efter Tilbud ville antage sam/m/e, blev den frembragte Pung af Dom/m/eren forseglet efterat deraf var udtaget 1 mrk 8 s for den/n/e Tinglysning, og Reqvirenten tilbageleveret

Jens Ditlevsen Monstad mødte og fremlagde en Penge Pung hvori skal være Nie Rdlr af den Arv hans Myndtling Ingebor Ols Dotter er tilfalden ved Skifte efter hendes Forældre Ole Ellingsen og Anne Magnes Dotter Lille Aas af 10de Martii 1764 med Begjering at sam/m/e her inden Tinge maatte opbydes til Udlaan imod Rentes Svarelse og sikkert Underpant og i Mangel deraf forsegles af Retten.
Efter Opbud ville ingen antage disse Penge til Laans, og der fore blev den fremlagde Pung af Dom/m/eren forseglet og tilbageleveret Comparenten efterat deraf var udtagen 1 mrk 8 s for Tinglysningen.

Hospitals Tings Vidne

Anders Hansen Sliire mødte og anmeldte at hans Dotter Elisabet Anders Dotter af den spedalske Syge er angrebet og da han intet er ejende til at bekoste hendes Indlem/m/else i Hospitalet, som er den ganske Almue bekjendt, begjerede han Laug rettens og Almuens Forklaring herom indhentet.
Laug Retten og Almuen, hvoriblant Tore Bergsvig og Arne Hoppen forklarede eenstem/m/ig at Reqvirenten er yderlig arm og derfor intet kand bekoste til sin Dotters Indlem/m/else i Hospitalet.
Comparenten begjerede dette som et Tings Vidne beskreven meddeelt der blev bevilget.

Joen Nielsen Fanebust mødte og anmeldte at hans Broder Erich Nielsen Fannebust er befængt med den spedalske Syge og da han er i yderlig Armoed og ingenlunde kand bekoste noget til sin Indlem/m/else i Hospitalet, som er den ganske Almue bekjendt begjerede han ærbødigst at Laug Rettens og Almuens Forklaring herom maatte indhentes
Laug Retten og Almuen, blant hvilke sidste Johan/n/es Fusesen Bakke og Erich Larsen Ascheland bevidnede at det rigtig forholder sig som omspurgt at Erich Fanebust er saa aldeeles udarmet at \han/ ej kand bekoste noget til Indlem/m/elsen i Hospitalet
Comparenten blev paa Forlangende bevilget dette beskrevet som et Tings Vidne.

Dernest blev kundgjort
23. Et Bygsel Brev udgivet af Danckert D: Heiberg til Ole Johan/n/esen paa en Rydnings Plads under Toftegaard \No: 21/ dateret 15de 9br: 1777 med Revers

Den constituerede Foged begjerede Almuen tilspurgt om der i Qvalvogs Fiskevog er fisket noget fra 8de Maaned til Xbr: Maaneds Udgang 1776 og det i Anledning en Antegnelse fra det Kongel: Rente Kam/m/er udi det forbemelte Aar aflagde Contributions Regnskab. Almuen svarede eensstem/m/ig dertil nej.
Viidere forlangede den Constituerede Foged til Antegnelsernes Besvarelse at Almuen maatte tilspørges om der i Aaret 1776 blev skaaret Bord paa de i Madsfiorden værende Sauger

og hvor mange? Sam/m/e blev fremsadt for Almuen som svarede dertil nej der blev intet skaaret

Endelig blev frem lagt en ongefehrlig beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin d: A: 867 Rdlr og fra forrige Aar 887 Rdlr 80 s

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere at udrette ved Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1778

Aar 1778 den 11te Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting tilnævnte \8/ Laug Rettesmænd, som her foran f: 357 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Herman Gran og meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter afg: Halvor Olsen Toschen begyndt d/en 11te Julii og sluttet den 15 Septbr: 1777, hvorved er udlagt en Anpart i Gaarden Toschen No: 56.
2. Et Ditto efter Siur Torgersen Iden af 26de Februarii 1778, hvorved er udlagt en Andeel i Gaarden Iden No: 66.
3. Et Ditto efter Koenen Herborg Knuds Dotter Herløevæhr af 2den Martii 1778, hvorved er udlagt til Enkemanden Niels Pettersen Herløevæhr 4 Mark Fiske (Fisks) Leje i Gaarden Herløevæhr No: 41.
4. Et Skjøde udgivet af Bye skriver Frøchen og Svogere Jaen og Herman Frøchen til Danckert D: Heiberg paa Sæbøe Kirke hvortil følger 1 B/ismer Pund Smørs Leje i Gaarden Leervig No: 71 dateret 2den Januarii 1778.
5. Et Skjøde udgiven af Capitaine Peter Christian Krog til Rasmus Thomasen Brevig paa 1 B/ismer Pund og 8 Mark Fiskes Leje i Gaarden Brevig No: 40 for 200 Rdlr dateret 10de April 1778
6. Et Ditto af sam/m/e Sælger udgivet sam/m/e Dag til den anden Lejlænding Ole Olsen Brevig paa liige Anpart i sam/m/e Gaard Brevig for liige Sum/m/a
7. Et Ditto udgivet sam/m/e Dag af sam/m/e Sælger til den 3die Lejlænding Knud Monsen Brevig paa liige Anpart i sam/m/e Gaard Brevig for liige Sum/m/a.

Hospitals Tings Vidne.

Anders Rasmusen Alveim mødte og anmeldte at hans Dotter Gundvor Anders Dotter Alveim efter derom fremviiste Attest med den spedalske Syge er befængt og da hun er *er i bettelfærdige Omstændigheder og ingenlunde kand bekoste sin Indlem/m/else i Hospitalet, der er den ganske Almue bekjendt, begjerede han ærbødigst at Laug Rettens og Almuens Forklaring derom maatte ind hentes derefter meddeeles ham som Tings Vidne beskrevet.

Laug Retten og Almuen, blant hvilke Ole og Knud Brevig forklarede at det rigtig nok forholder sig som omspurgt at Gundvor Alveim med 5 umyndige Børn er i den aller yderste Armod og ingenlunde kand bekoste noget til Indlem/m/elsen i Hospitalet.

Derefter blev kundgjort følgende

8. Aflyst et Pante Brev udgivet af Capitaine Krog til Knud Monsen og Ole Olsen Brevig stoer 268 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaardene Brevig og Ohen dateret 2den Januarii 1775 og tinglyst den 13de Maji s: A:

1778: 384b

der nu efter paategnet Qvitering af 10de April 1778 er betalt.

9. Tinglyst et Skjøde udgivet af Mons Aslachsen Holme til Siur Nielsen paa 8 Marker Smør og 2 1/3 Kande Malts Leje i Gaarden Holme No: 77 for 100 Rdlr dateret 12te Maji 1778.

10. Et Bygsel Brev udgivet af Krigs Raad Koren til Hans Iversen paa 1 B/ismer Pund og 8 Mark Smørs Leje i Gaarden Berland No: 27, hvorved Jorddrotten for gangbare og billige Priiser forbeholder sig eller hvem han dertil beordrer Forkjøbs Ret til Lejlændingens Fiske vahre og Lands Lod 1/5 Part for hvad der ved Landet kastes af Fisk dateret 4de Junii 1777 med Revers.

11. Aflyst et Pante Brev udgivet af Christian Olsen Fløysand som Laug Værge for Sirie Lars Dotter Holme til Henrich Molleklev stoer 51 Rdlr 4 mrk 7 s med 1te Pante Ret i hendes ejende Anpart i Gaarden Holme dateret 13de 8br: 1772 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter paategnet Qvitering af Creditors Eftermand i Ægteskabet Niels Larsen Moldeklev af 12te Maji 1778 er betalt.

Nye Sag

Fogden imod Rasmus Ellingsen Kollevog og Thyrie Anders Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet gift Mand Rasmus *Olsen Kollevog og Piigen Thyrie Anders Dotter for begangne Lejermaal at liide Dom til Undgjeldelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Paagjeldende Rasmus Ellingsen Kollevog mødte, vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed \i Ægteskab/ at have begaaet det paasøgte Lejermaal med Thyrie Anders Dotter, hvor fore han maatte underkaste sig Rettens Dom.

Thyrie Anders Dotter mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Schielanger og Christopher Knudsen Huusebøe eedelig afhjemlede *afhjemlede (Varselen?) for hende at være skeed den 8de April i hendes eget Paahør og Tilholdestæd paa Gaarden Kollevog.

Actor begjerede Laug Dag for den udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Thyrie Anders Dotter Kollevog gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen

Den Hans Kongel: May:t tilhørende Anpart i Gaarden Myrtved blev først efter Fogdens Forlangende opbuden til Bygsele paa Leve Tiid uden at nogen ville antage sam/m/e og dernest til Brug for indeværende Aar imod Afgifts Svarelse, hvorpaa ej heller skeede Bud undtagen af Haaver Espetved der tilbød sig derfore at svare de Kongel: Skatter imod at bruge det derpaa værende Høe.

Da Dagen var forløben Kl: 8 Slet Aften udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 12te Maji vedvarede Tinget med sam/m/e Laug ret

Nye Sag

Fogden imod Lars Jensen Davanger og Hustrue {Ingebor Ols} \Lisbet Tollevs/ Dotter
Den constituerede Foged Gran anmeldte med myndtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Lars Jensen Davanger og Hustrue Lissebet Tollevs Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Paagjeldende Lars Jensen Davanger og Hustrue mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Nielsen Schielanger og Ole Knudsen Huusebøe eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed den 24de April i Koenens Lisbet Tollevs Dotters Paahør i deres Boepæl.

Actor begjerede Laug Dag for de udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Lars Jensen Davanger og Hustrue Lisbet Tollevs Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

1778: 385

Nye Sag

Fogden imod Poul Poulsen Foldesøen og Hustrue Marthe

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Poul Poulsen Foldesøen og Hustrue Marthe Anders Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Rettergangens Omkostning at oprette.

Paagjeldende Poul Foldesøen og Hustrue mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Varselen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Schielanger og Ole Knudsen Huusebøe at være skeed som foranført den 24de April sidstl: i Pouls Foldesøens eget Paahør og Boepæl.

Actor indstillede at de udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indkaldte Poul Poulsen Follesøen og Hustrue Marthe Anders Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Niels Gudmundsen Kleppe og Hustrue Giertrud Anders Dotter.

Den constituerede Foged Gran mødte og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Niels Gudmundsen Kleppe og Hustrue Giertrud Anders Dotter for fortiilig Sam/m/en Leje at liide Dom til at udreede Bøder og oprette Søgemaalets Omkostning.

Paagjeldende Niels Gudmundsen Kleppe mødte vedtoeg lovlig Varsel paa egne og Hustrues Vegne og formeente for Tiltale at vorde friefunden eftersom der var et Aar og 6 Uger fra Trolovelsen og til hans Hustrue faldt i Barsel, som skeede efter Vielsen.

Actor frem lagde Sogne Præstens Attest, som viiser at der imellem Vielsen og de ind stevntes første Barne Daab ikkun er en Tiid af 7 Maaneder og følgelig at hun længe førend Vielsen har været besvangret, hvor fore han i Følge Lovens 6 – 13 – 1 paastoed at den ind stevnte Niels Gudmundsen Kleppe maatte tilfindes at udreede for *tiilig (fortiilig?) Sam/m/enleje Bøder 4 ½ Lod Sølv og hans Hustrue Giertrud Anders Dotter halv saa meget samt een for begge at oprette Søgemaalets Omkostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare, hvor fore Sagen med begge Parters Samtykke optages til Doms Afsiigelse ved dette Som/m/er Ting for Alenfiths Skibreede den 18de hujus førstk:

Nye Sag

Fogden imod Jochum Larsen Waage og Hustrue Pernille Anders Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Jochum Larsen Waagen og Hustrue Pernille Anders Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Processens Omkostning at oprette.

De ind kaldte mødte ikke efter Paaraab og Kalds mændene Mons Schielanger og Ole Knudsen Huusebøe forklarede under Eed at have forkyndt de paagjeldende forbemeldte Varsel den 25de April sidstl: i deres eegen Boepæl og Naboe Koenen Lenes Paahør.

Actor begjerede Laug Dag for de udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indkaldte Jochum Larsen Waagen og Hustrue Pernille Anders Dotter forelægges Laug Dag til neste Høste Ting for at svare til Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Niels Andersen Kollevog og Hustrue Marthe Jens Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Niels Andersen Kollevog og Hustrue Marthe Jens Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og dette

1778: 385b

Søgemaals Omkostning at oprette.

I Mangel af Møde efter Paaraab fremkom Varsels Vidnerne Mons Schielanger og Ole Knudsen Huusebøe der under Eed forklarede at have udrettet Indkaldelsen som foranført den 24de April sidstl: i de stevntes Paahør og Boepæl.

Efter Indstillelse af Actor blev af Dom/m/eren

Eragtet

Indkaldte Niels Andersen Kollevog og Hustrue Marthe Jens Dotter gives Laug Dag til neste Høste Ting at møde med Tilsvar i Sagen.

Hospitals Tings Vidne

Niels Michelsen Holme anmeldte at hans Søn Anders Nielsen er angreben af spedalsk Syge og som Comparenten er aldeeles uformuende at bekoste hans Indlem/m/else i Hospitalet, der er den ganske Almue bekjendt, var han ærbødigst begjerende at deres Svar herom maatte indhentes og meddeeles ham beskreven.

Laug Retten og den ganske Almue, hvoriblant Mons Schielanger og Haaver Espetved, forklarede at han er i yderlig Armoed og derfore ingenlunde kand afstædkom/m/e noget til at bekoste hans Søns Indlem/m/else i Hospitalet.

Fogden loed fremlægge et løseligt Overslag over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin dette Aar 573 Rdlr 32 s og for de forrige Aaringer 498 Rdlr 32 s.

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1778

Aar 1778 den 13de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten beklædet af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 359 ere anførte hvilke alle fremviiste Attest om at have

aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Herman Gran.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest fremkom til Kundgjørelse følgende private Breve.

1. Et Skifte Brev efter Ingebor Johan/n/es Dotter indre Tougle af 7de Martii 1778, hvorved er udlagt en Andeel i Gaarden indre Tougle No: 19.
2. Et Ditto efter Halvor Olsen Tosche i Herløe Skibreede begyndt d/en 10de Julii og sluttet den 15de Septbr: 1777, hvorved er udlagt en Andeel i Gaarden indre Helle No: 53.
3. Et Skjøde udgivet af Byeskriver Frøchen og Svogre Jaen og Herman Frøchen til Danckert D: Heiberg paa Sæbøe Kirke og Gaarden Ascheland No: 18 af Skyld 2 Løb Smør 1 Tønde og 1 Mæle Malt, Udi Gaarden Dahle No: 17, 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og 3 Mæler Malt og Gaarden Houcheland \No: 4,/ 1 Løb Smør og 1 ½ Tønde Malt for 1150 Rdlr dateret 2den Januarii 1778.

Dagen *nefter (nestefter) den 14de Maii vedvarede Sommer Tinget for Radøe Skibreede med foranførte Laug Rett, og blev da Publiceret:

4. Een Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Hagerup til Ole Rasmussen paa 18 M/ark Smør, 1 Mæhle og 6 Kander Malt i Gaarden Strøm/m/e No: 70, dateret 15de Xbris: 1777 med Revers.
5. Een Ditto af Hr: Krigs Comissaire Dahl til Gudmund Nielsen paa 9 ¾ M/ark Smør og 9 Kander Malt i Gaarden Nedre Qvaleim No: 58, dateret 20de Junii 1777 med Revers.
6. Een Ditto af Ditto til Gudmund Nielsen paa 18 M/ark Smør og 12 Kander Malt i Grd: Houland No: 61, dateret 30te Xbris: 1776 med Revers.
7. Een Ditto af Ditto til Colbein Baltzersen paa 18 M/ark Smør og 12 Kander Malt i Gaarden Bøe No: 62, dateret 23de Xbris: 1773 med Revers.
8. Een Ditto af Ditto til Michel Ellingsen paa 15 Marker Smør i Grd: Wildanger No: 69 dateret 26de Junii 1777 med Revers.
9. Een Ditto af Hr: Consul Wallace til Christian Rasmussen paa 1 pd 6 M/ark Smør og 10 Kander Malt i Gaarden Marøen No: 63; dateret 27de Xbris: 1777 med Revers.

10. Een Bygsel Seddel af Knud Hansen Nore Selle til Michel Gudmundsen paa 9 M/ark Smør og 4 ½ Kande Malt i Gaarden Udhelle No: 54, dateret 13de Maii 1778 med Revers.
11. Een Ditto af Rasmus Nielsen yttre Sæbøe paa egne og med Eieres Vegne til Jens Hansen paa 1 pd 1 5/16 M/ark Smør og 5/16 Faar i Gaarden Indre Sæbøe No: 10, dateret 13de Maii 1778 med Revers.
12. Eet Deele Brev udgiven af Sornskriveren Regiments Qvarteermester Haberdorff over afdøde Lensmand Knud Olsvolds Eiendom i Gaarden Dalland No: 49, 20 7/19 M/ark Smør og 15 16/19 Kande Malt for 40 rd der tilfaldt hans Børn Haaver Knudsen indre Helle og Jacob Olsvold gift med Anne Knudsdotter, dateret 14de Maii 1778.
13. Een Freedlysnings Forretning udgiven af den Constituerede Foged Herman Gran over Gaarden Indre Sæbøes Fæebejte Grynstølen kaldet med viidere, for Fornermelse af uberettigede, datert 14de Maii 1778.

Hospitals Tings Vidne

Ole Rasmussen Lunde mødte og anmeldte at hans Fader Rasmus Gundersen indre Helle her af Radøe Skibreede med den Spedalske Svaghed er befængt, efter derom foreviist Attest fra Doctor Buchner, og da han er saa yderlig Fattig at han ej kan bekoste hans Indlemmelse i Hospitalet, hvilket er den Ganske Almue bekjendt, han begiærede derfor ærbødigst at Laugrettens og Almuens Svar og Forklaring om hans Faders Uformuenhed maatte indhæntes og derefter sam/m/e sig som et Tings Vidne beskreven meddeelt.

Lensmanden, Laug retten og Almuen forklarede at det rigtig nock forholder sig som omspurgt, at bemelte Rasmus Gundersen er saa meget Fattig at han slet icke kand betale noget til hans Indlemmelse i Hospitalet.

Fogden Heiberg loed fremlægge een ongefærlig Beregning over de Resterende Høy Kongelige Ordinaire Skatter som for indeværende Aars 1te og 2den Termin Beløber 485 rd og for de foregaaende Aaringer til 1777 Aars Udgang 269 rd 45 s

Efter 3de forskiellige Udraab paa Ting Gaarden, indfandt sig ingen som viidere ved Sage Tinget havde at Udrette, hvorfore sam/m/e hermed sluttes og ophæves.

Sommer Tinget for Ahlenfits Skibrede 1778

Anno 1778 den 16de Maii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Ahlenfits Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betient udj Sornskriveren Hr: Regiments Qvarteermester Haberdorffs fraværelse af hans eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg med tilnævnte 8 eedsorne Laugrettes Mænd som her foran i Protocollen fol: 355 findes antegnet, der alle fremviste Attest fra Laugmanden, at have for ham aflagt deres Laugrettes Eed, som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde den Constituerede Foged Sr: Herman Gran, Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongel: Anordninger som ved dette Aars Sommer Ting for Sartors Skibreede er antegnet.

Dernest blev fra Almuen til Publication frembragt følgende Documenter

1. Eet Skifte Brev efter Rasmus Larsen Huusse paa Fediøe begyndt d/en 8de Septemb: 1777 og sl: den 22de Xbr: s: a:
2. Aflyst en Obl: udgiven af Anne Chatarine Helleman Sal: de Langes til Peder Larsen, \stoer 200 rd/ dateret 22de 8br: 1772 \med 1te Pante Ret i grd: Fladøen/ tinglyst den 11te Maii 1774, der nu efter Creditors paategnede Qvittering er indfried og betalt og derfore herved Mortificeres.
3. Aflyst en Ditto udgiven af Tosten Hansen Seim til Broderen Ole Hansen Bøe paa Woss stoer 70 rd med 1te Pante Ret i ½ Løb Smør og ½ Hud i Grd: Seim, dateret 14de Maii 1773 og publiceret den 15de ejusdem, der nu efter Creditors Qvittering er betalt og derfore herved Mortificeres.
4. Een Ditto af Wiching Knudsen Seim til Hr: Wilhelm Friman stoer 100 rd med 1te prioritet i 1 Pund 21 M/ark S: og 5/8 Hud i Grd: Seim, dateret 22de Maii 1775, og tinglyst den 23de ejusdem, der nu efter Creditors Qvittering af 12te Maii 1778 er betalt og derfore nu aflyses og mortificeres.

5. Publiceret Eet Skiøde udgiven af Tosten Hansen Seim til Gullach Gullachsen paa ½ Løb Smør og ½ Hud i Gaarden Seim No: 51 for 114 rd, dateret 10de 8br: 1777.

6. Een Obligation udgiven af Gullach Gullachsen Seim til Ole Hansen Bøe paa Woss paa Capital 30 rd med 1te pante Ret i nest forestaaende Eiendom i Grd: Seim No: 51, af 10de 8br: 1777

7. Eet Skiøde af Gullach Gullachsen Klevdahl til Tosten Hansen paa 18 M/ark Smør og ½ Faar i Gaarden Klevdahl No: 63, for 80 rd, dateret 10de 8br: 1777.

8. Eet Ditto udgiven af Wiching Knudsen Seim til Niels Nielsen paa 1 pd 21 M/ark Smør og 5/8 Hud i Gaarden Seim No: 51 for 150 rd dateret 16de Maii 1778.

9. Een Obligation af Niels Nielsen Seim til Mangers Præstegields Fattig Casse stoer 100 rd med 1te prioritets Pant i 1 pd 21 M/ark Smør og 5/8 Hud i Grd: Seim No: 51, dateret 16de Maii 1778.

Og da ingen havde noget ved Sage Tinget at udrette, udsættes sam/m/e til den 18de hujus!

Nestpaafølgende 18de Maji vedvarede dette Ting og Retten blev beklædet af Sorenskriveren med foranførte Laug Ret da der blev kundgjort

10. Et Skjøde udgivet af Herman Garman til hans Søster Wenche Garman paa 14 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Watne No: 50 for 25 Rdlr dateret 28de Februarii 1778.

11. Et Ditto udgivet af sam/m/e Sælger til hans Svoger Caspar Jordan paa liige Anpart i Gaarden Watne No: 50 for 25 Rdlr af 28de Febr: 1778

12. Et Ditto udgivet af Herman Garman til Ole Jacobsen paa 1 B/ismer Pund og 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Watne No: 50 for 86 Rdlr dateret 3de Decembris 1777.

13. Et Ditto af sam/m/e Sælger udgivet sam/m/e Dag til Lars Knudsen paa liige Anpart i Gaarden Watne No: 50 for liige Sum/m/a.

14. Et Ditto udgivet af Ole Jacobsen Watne til Mons Larsen paa 1 B/ismer Pund og 12 Marker Smør Skatte Skyld udi Gaarden Watne No: 50 for 99 Rdlr dateret 6te Februarii 1778.

15. Et Pante Brev udgivet af Mons Larsen Watne til Peder Larsen Husdahl i Bergen stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte ham solgte Anpart udi Gaarden Watne dateret 6te Februarii 1778.

16. Et Ditto udgivet af Lars Knudsen Watne til Peder Larsen Huustad i Bergen stoer 70 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Watne No: 50 af Skatte Skyld 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør dateret 31te Decbr: 1777.

17. Et Skjøde udgivet af General Major von Schactht som Panthaver efter Overdragelse af Ejeren Lieutenant Whith til Thomas Olsen Bage paa Brudeknappen Gjæstgiver Huuse og en Anpart i Gaarden Brathtougle i Radøe Skibreede \for 250 rd/ dateret 13de Ocbr: 1777 med anviist Kjøbe Contract.

18. Et Pante Brev udgivet af Thomas Olsen Bagge til Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff som Værge for Jomfrue Mejer stoer 250 rd med 1te Pante Ret i Brudeknappens Gjæstgiverie og en Anpart i Gaarden Brattougle i Radøe Skibreede dateret 16de Octbr: 1777.

19. Aflyst et Pante Brev udgivet af Lieutenant Wilhelm Christian Whitte til Oberste Schacht stoer 290 Rdlr med 1te Pante Ret i Brudeknappen Gjæstgiverie og Gaarden Brattougle i Radøe Skibreede og anden Pante Ret i Gaarden Rosnes i Lindaas Skibreede og Hølleland i Echangers Skibreede dateret 10de Maji 1771 og tinglyst d/en 14de, 15de og 30te ejusdem samt 5te Junii s. A: der nu efter Creditors Paategning af 16de Maji 1778 aflyses.

20. Tinglyst et Skjøde udgivet af Johan/n/es Ellingsen Qvam/m/e til hans Broder Lars Ellingsen Fosse paa 9 Marker Smør og 4 ½ Kande Malts Leje i Gaarden ytre Fosse No: 13

for 20 Rdlr, hvorforuden Kjøberen tilforn selv ejer liige Anpart i sam/m/e Gaard og følgelig nu tilsam/m/en 18 Mark Smør 9 Kande Malts Leje dateret 18de Maji 1778

Nye Sag

Fogden imod Niels Steffensen Næsse og Hustrue Karie Ingvalds Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Niels Steffensen Næsse og Hustrue Karie Ingvalds Dotter

1778: 387

for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab og de brugte Kaldsmænd Lensmand Johan/n/es Schare og Lars Knudsen afhjemlede under Eed at Varselen som meldt er skeed for begge de indstevnte i eget Paahør og Boepæl sidstl: Torsdag 14 Dage siden.

Actor begjerede Laugdag for de ind stevnte til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig ind kaldte Niels Steffensen Næsse og Hustrue Karie Ingvalds Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag

Fogden imod Simon Nielsen Øvstegaard og Hustrue Gurie Lars Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Simon Nielsen Øvstegaard og Hustrue Gurie Lars Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at oprette.

De ind kaldte møtte ikke efter Paaraab og de brugte Varselsmænd Lensmand Johan/n/es Schare og Lars Storoxe aflagde Eed og vandt at foranførte Varsel af dem er givet begge de indkaldte i eget Paahør og Boepæl i Gaar 14 Dage siden.

Actor indstillede at de udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Simon Nielsen Øvstegaard og Hustrue Gurie Lars Dotter gives Laug dag til nestk: Høste Ting at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Peder Michelsen Isdahl og Hustrue Brithe Hans Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Peder Michelsen Isdahl og Hustrue Brithe Hans Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og at oprette Rettergangens Omkostning.

Paagjeldende Peder Michelsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel paa egne og Hustrues Vegne, i øvrigt tilstoed han det paasøgte men formeente for Tiltale herfore at være befriet da han paa den Tiid var i Kongelig Tjeneste som Arbejder ved Krud møllen.

Actor i Anledning af den indstevntes Tilførsel tilkjendegav at være uviidende om den Befrielse som Arbejderne ved Krud møllen for deslige Bøder skulde være forundt, men frem lagde Sogne Præsten Hr: Bergendahls Attest, som viiser at der imellem den indstevntes Troelovelse og første Barns Daab ikkun har været 6 Maaneder og følgelig at Besvangrelsen længe førinden Troelovelsen er skeed, hvor nest hand indloed Sagen Dom med Paastand at de ind stevnte i Følge Lovens 6 – 13 – 1 maatte tilfindes tilsam/m/en at udreede Bøder 6 ¾ Lod

Sølv samt at oprette Søgemaalets Bekostning med 3 Rdlr. Bemelte Præste Attest indtages i Acten.

Den ind stevnte vedblev sit forrige og indloed Sagen Dom fra sin Siide, hvor paa udi Sagen saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Den fremlagde Præste Attest oplyser at de ind stevnte har haft for tiilig Sam/m/enleje, ligesom det og fra deres Siide tillige under Sagen er tilstaaet, Thi tilfindes Peder Michelsen Isdahl og Hustrue Brithe Hans Dotter i Følge Lovens 6 – 13 – 1te art: dens sidste membrum at bøde tilsam/m/en 6 ¾ Lod Sølv eller Tre Rdlr 36 s og

1778: 387b

derhos at oprette Sagsøgeren den/n/e Rettergangs Omkostning med Toe Rdlr. At udreedes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev kundgjort

21. Et Deele Brev udgivet af Sorenskriver Haberdorff paa en Part i Gaarden Siurseter No: 65 og i Gaardene Nedre og Øvre Mundahl No: 72 og 73 der har tilhørt afdøde Koene Christie Johan/n/is Dotter Mundahl dateret 18de Maji 1778.

Fogden loed fremlægge et løseligt Overslag over de ubetalt henstaaende Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin dette Aar 553 Rdlr og fra forrige Aaringer 286 Rdlr 32 s

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Tinget at udrette bliver sam/m/e hermed ophævet og sluttet.

Sommer Tinget for Hosangers Skibreede 1778

Aar 1778 den 20de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Hosangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen af Sorenskriveren og tilnævnte 8 Laugretsmænd som her foran f: 364 ere anførte, hvilke alle have aflagt Eed som Laug Rettesmænd efter derom fremviiste Attester. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Gran og meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger, som ved dette Aars Sommer Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort private Breve.

1. Et Skifte Brev efter Enken Ingebor Ols Dotter Nore Bysem af 25de Martii 1778, hvorved er udlagt en Anpart i Gaarden Nore Bysem No: 65 og Gielvig No: 81.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette beroer Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 21de Maji vedvarede Tinget med sam/m/e Laug ret da der blev kundgjort

2. Et Bygsel Brev udgivet af Sogne Præsten paa Vos Even Meldahl til Johan/n/es Torbiørnsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Øxendahl imod at svare Leve Kaar til sin Fader Torbiørn Jørgensen hans Leve tiid at føde for ham 1 Koe 4 Smaler og Høstafgrøde af

2 ½ Ask Korns Udsæd paa Inge Ageren og frie Huusværelse og Tilsyn dateret 22de Januarii 1777 med Revers

3. Et Ditto udgivet sam/m/e Dag af sam/m/e Jorddrot til Anders Herlogsen paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Øxendahl imod at svare aarlige Levekaar til Fratræderen Torbiørn Jørgensen ligesom nys foranførte, med Revers.

4. En Odels Lysning udgiven af Siur Bergesen Øvre Rachnes til 2 Pund Smør 2 Mæler og 8 Kde: Malts Leje i Gaarden Øvre Rachnes, \No: 74/ som beboes af Stif Faderen Knud Ellevsen dateret 2den April 1778.

5. Et Skjøde udgivet af Knud Johan/n/esen Sven/n/em til Mons Johan/n/esen Hanestvedt paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Gietrem No: 63 for 36 Rdlr dateret 21de Novbr: 1777.

Nye Sag

Krigs Raad Koren og Peder Tafteberg imod Haldor Jacobsen Bysem

Peder Tafteberg mødte og anmeldte at han som Forpagter af Mangers Præste Tiende paa egne og Kirke Ejeren Hr: Krigs Raad Korens Vegne til dette Ting har med mundtlig Varsel ladet ind kalde Haldor Jacobsen Bysem for Tiende Sviig, da han indeværende Aar i Herløe Sogn under Mangers Præstegjeld har lagt til Fiske, at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte, ligesom han og tillige er indkaldet at gjøre Forklaring om hvormeget han tilligemed de øvrige med ham i Laug værende bemelte Tiid og Stæd have fisket

Den indkaldte mødte ikke efter Paaraab og de brugte Kaldsmænd Lensmand Steffen Hatland og Johan/n/es Endresen Fitie vandt med oprakte Fingre at have forrettet Varselen som foranført i Gaar 14 Dage

i paagjeldende *Jacob Bysems eget Paahør og Boepæl.

Sagsøgeren begjerede Laug Dag for den udeblevne til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig ind stevnte {Jacob} Haldor{sen} Bysem gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Hans Andersen Aasheim og Hustrue Karie Lars Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Hans Andersen *Aaasheim og Hustrue Karie Lars Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

De ind kaldte [mødte] ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Lensmand Steffen Hatland og Johannes Fitie eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed den 5te Maji sidstl: i Hans Aasheims eget Paahør og Boepæl.

Actor indstillede at de udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ret.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Hans Andersen Aasheim og Hustrue Karie Lars Dotter gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag

Fogden imod Niels Aschildsen Næsset og Hustrue Karie Ingvalds Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Aschildsen Næsset og Hustrue Karie Ingvolds Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom at udreede Bøder og oprette Søgemaalets Omkostning

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab og Kaldsmændene Lensmand Steffen Hatland og Johan/n/es Fitie forklarede under Eed at Varselen af dem er skeed som foranført den 5te Maji sidstl: i de indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Actor begjerede Laug Dag for de indstevnte til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Ind kaldte Niels Aschildsen Næsset og Hustrue Karie Ingvalds Dotter forelægges Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Ole Andersen Bysem og Hustrue Marie Niels Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Ole Andersen Bysem og Hustrue Marie Niels Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøder at udreede og Søgemaalets Omkostning at oprette.

De indstevnte mødte ikke efter Paaraab. Kaldsmændene Lensmand Steffen Hatland og Johan/n/es Fitie aflagde Eed og vandt at Varselen af dem er skeed som tilført er den 6te Maji sidstl: i de indstevntes eget Paahør og Boepæl.

Actor begjerede de indstevnte laugdaget til neste Høste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indstevnte Ole Andersen Bysem og Hustrue Marie Niels Dotter gives Laug Dag at møde til neste Høste Ting for dette Skibreede for at svare til Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Ole Olsen Nonaas og Hustrue Lucie Thomas Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel at have indkaldet Ole Olsen Nonaas og Hustrue Lucie Thomas Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom at betale Bøder og oprette Søgemaalets Omkostning.

De indkaldte bleve paaraabte og mødte ikke.

1778: 388b

Varsels Vidnerne Steffen Hatland og Johan/n/es Fitie afhjemlede Varselen ved Eed at den er skeed d/en 6te Maji sidstl: i de indstævntes eget Paahør og Boepæl.

Actor indstillede at de udeblevne maatte gives Laug Dag til neste Ret.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Ind kaldte Ole Olsen Nonaas og Hustrue Lucie Thomas Dotter forelægges Laug Dag til neste Ting for dette Skibreede at tilsvare Sagen.

Fogeden loed frem lægge et Overslag over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin dette Aar 486 Rdlr 48 s og fra de forrige Aar 204 Rdlr 36 s

Nye Sag

Sogne Præsten Berg imod Knud Johan/n/esen Svennem

Sogne Præsten til Hosangers Præste gjeld Hr: Richard Bergh loed ved Lensmanden Steffen Hatland anmelde at han med mundtlig Varsel har ladet indkalde til dette Ting Knud Johan/n/esen Svennem for skyldige fjerde Penge af Landskylden for Aaret 1776 at liide Dom til Betaling og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den indkaldte mødte ikke efter Paaraab og de brugte Kaldsmænd Steffen Hatland og Johan/n/es Fitie aflagde Eed og vandt at forbemeldte Varsel af dem er forkyndt paagjeldende Knud Sven/n/em den 6te Maji sidstl: i eget Paahør og Boepæl.

Sagsøgeren loed indstille at den udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ret.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Knud Johan/n/esen Svennem forelægges Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Da ingen efter 3 Udraab havde meere at udrette ved dette Ting bliver sam/m/e hermed ophævet og sluttet.

Sommer Tinget for Echanger Skibreede 1778

Aar 1778 den 22de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Echangers Skibreede paa Tingstædet Bernestangen af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting tilnævnte 8 Laugretsmænd, som her foran f: 367 ere anførte undtagen at for No: 2 Rasmus Hougsmyhr der har Forfald, sad Niels Olsen Echnes, hvilke alle 8 fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Retsmænd. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Gran og meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende private Breve

1. Et Skifte Brev efter Hans Halvorsen Lie begyndt den 19de Augusti og sluttet den 9de Decbr: 1777 hvorved er udlagt en Andeel i Gaarden Lie No: 30.
2. Et Ditto efter Ole Olsen Jordahl begyndt den 20de Augusti og sluttet den 29de Decbr: 1777, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Jordahl No: 28.
3. Et Ditto efter Koenen Agotte Mons Dotter Nedre Aas begyndt den 16de Januarii og sluttet d/en 24de Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Nedre Aas No: 20.
4. Et Ditto efter Enken Ingebor Ols Dotter Nore Bysem af Hosangers Skibreede af 25de Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Kalsaas No: 40.

Da ingen havde noget at føre i Rette beroer Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 23de Maji vedvarede Tinget med sam/m/e Laugret og blev da kundgjort.

5. Et Skjøde udgivet af Jørgen Morsing til Anders Larsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Hølleland No: 17 for 62 Rdlr dateret 19de Februarii 1777
6. Et Ditto udgivet af Ole Iversen Qvam/m/e paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Hølleland No: 17 til Iver Olsen Ascheland for 30 Rdlr dateret 22de Maji 1778
7. Et Ditto udgivet af Iver Nielsen Røe til hans Søn Niels Iversen Ascheland

paa 1 B/ismer Pund Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Røe No: 21 for *for 25 Rdlr dateret 22de Maji 1778.

8. Et Ditto udgivet af Iver Røe med fleere til Ole Iversen paa 18 Mark Smør og ½ Faars Leje i Gaarden indre Hindenæs No: 26 for 39 Rdlr dateret 23de Maji 1778.

9. Et Ditto udgivet af Anders Nielsen Myhr med Curator Arne Monsen Jordahl til Niels Olsen Myhr paa 1 ½ Mark Smør og 1 ½ Kande Malt i Gaarden Myhr No: 32 for 5 Rdlr, hvor hos Kjøberen som største Lods Ejer har indløst af sin Myndtling ¾ Mark Sm: og ¾ Kde: M: for 2 Rdlr 3 mrk og efter hans Hustrue Anne Siurs Dotter og Stif Dotter Brithe Niels Dotter er ham ved Skifte af 18de Augusti 1777 tilfalden i Arv 9 ¾ Mark Smør og 9 ¾ Kande Malts Leje i sam/m/e Gaard og saaledes ejer han i alt 12 Mark Smør og 12 Kande Malts Leje i bemelte Gaard, dateret 10de Decbr: 1774.

10. Et Ditto udgivet [af] Anders Nielsen Myhr med Curator Arne Monsen Jordahl til Niels Olsen Myhr paa Odels og Løsnings Retten til 12 Mark Smør og 12 Kande Malt i Gaarden Myhr for 10 Rdlr dateret 16de Decbr: 1777.

11. Et Bygsel Brev udgivet af Mons Bottelsen Myhr og Erich Amundsen Hølleland samt Halvor Monsen Wiig til Mons Arnesen paa 12 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Myhr No: 32 dateret 29de 8br: 1777 med Revers

12. Et Skjøde udgivet af Erich Olsen Svindahl med fleere til Magne Olsen paa 10 14/25 Mark Smør og 7 1/25 Kande Malts Leje i Gaarden Svindahl No: 35 for 29 Rdlr, hvorhos Kjøberen selv derudi tilforn var ejende 7 11/25 Mark Sm: og 4 24/25 Kde: M: og følgelig tilsam/m/en 18 Mark Sm: og 12 Kde: M: dateret 27de Januarii 1778.

13. Et Ditto udgivet af Erich Olsen Svindahl til hans broder Magne Olsen Svindahl paa Odels Retten til nysbemelte hans ejende Anpart i Gaarden Svindahl skyldende 18 Mark Smør og 12 Kander Malt for 10 Rdlr dateret 27de Januarii 1778.

14. Et Bygsel Brev udgivet af Sogne Præsten til Lindaas Ludvig Daae til Magne Olsen Svindahl paa 9 Mark Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Svindahl No: 35 dateret 14de Novbr: 1777 med Revers.

15. Et Ditto udgivet af Niels Heldahl og Johan/n/es Iversen Todland til Knud Johannesen paa 18 Marker Smør og 15 Kander Malts Leje i Gaarden Todtland No: 58 dateret 22de Maji 1778 med Revers

16. Et Skjøde udgivet af Enken Brithe Johan/n/es Dotter indre Eide med Laugværge Niels Echnes og fleere til Mons Monsen indre Eide den ældre paa 18 665/672 Mark Smør og 3 338/896 Kande Malts Leje \i Gaarden indre Eide No: 61/ iberegnet den Part han selv tilforn derudi var ejende for 18 rd 3 mrk 12 s dateret 22de Maji 1778

17. Et Bygsel Brev udgivet af Mons Monsen indre Eide til hans Søn Mons Monsen paa 1 B/ismer Pund 3 2/3 Mark [Smør] og 9 ¼ Kande Malts Leje i Gaarden indre Eide No: 61 dateret 22de Maji 1778 med Revers

18. Et Ditto udgivet af Peder Tafteberg som Forpagter af Hospitalets Jordegods til Ole Olsen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje udi Gaarden Molvig No: 67 dateret 15de Aprilis 1778 med Revers.

19. Et Vilkors Brev udgivet af Ole Olsen Molvig til hans Moeder Syneve Siurs Dotter for aarlige Levekor dateret 15. April 1778.

20. Et Bygsel Brev udgivet af Mathias Torgersen Fielde til Opsidderne paa Gaarden indre Echnes paa en Sætterstøel i Udmarken til Gaarden Fielde No: 72 dateret 22de Maji 1778 med Revers, hvorved de forbinde sig deraf at svare aarlig Græsleje 3 mrk

21. Et Ditto udgivet af Hosangers Sogne Præst Richard Berg til Lars Olsen paa 9 Mark Smør og 1 ½ Vog Nævers Leje i Gaarden Almelie No: 88 med Vilkor at give hans Moeder Brithe Simons Dotter saa længe hun lever frie Huus værelse 2 Tønder Korn og Foster for 2 Kjør og 4 Faar dateret 21de Maji 1778 med Revers.

22. Et Skjøde udgivet af Johan/n/es Knudsen Steensland til Mons

1778: 389b

Knudsen paa 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Steensland No: 93 for 36 Rdlr dateret 22de Maji 1778.

22. Et Ditto udgivet af Knud Johan/n/esen Strøm/m/e til Mons Knudsen Steensland paa Odels Retten til de tilkjøbte 12 Mark Smørs Leje i Gaarden Steensland No: 93 for *for 20 Rdlr dateret 22de Maji 1778.

23. Et Vilkors Brev udgivet af Mons Knudsen Steensland til {hans Fader} Johan/n/es Knudsen Steensland paa aarlige Levekor af den tilkjøbte Part i Gaarden Steensland dateret 22de Maji 1778.

24. Et Skjøde udgivet af {Berge Asgaards Arvinger} *af Iver Bergesen og fleere til Berge Asgaard paa 17 31/55 Mark Smør og 3 39/88 Kande Malt og 7/40 Faars Leje i Gaarden Asgaard No: 34 iberegnet den Anpart Kjøberen selv derudi tilforn var ejende for 45 Rdlr dateret 23de Maji 1778.

25. Et Odels Lysning udgivet af Jacob Magnesen ang: hans Løsnings Ret til 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Studtsdahl dateret 23de Maji 1778.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Danckert Heiberg imod Torger Larsen Totlandsdahl af Lindaas Skibreede saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Torger Larsen Totlandsdahl, som efter egen Tilstaaelse \i Aaret 1776/ har kastet endeel Sej i Laug med nogle andre, hvoraf paa hans Lod kom 160 Stykker, af hvilke han ingen Tiende har erlagt, tilpligtes at betale Sagsøgeren den paasøgte Tiende \deraf/ tredobbelt med 4 mrk 8 s og oprette ham Søgemaalets Omkostning med 1 Rdlr 4 mrk saaog at bøde til Sandnes Sogns fattig Casse 3 mrk. At udreedes 15 dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Iver Gullachsen Biørnevold imod Amund Haldorsen Aschelandsbøen

Iver Gullachsen Biørnevold anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Huus manden paa Aschelandsbøen Amund Haldorsen for *for skyldige Høy Kongel: Skatter fra den Tiid han beboede Gaarden Biørnevold at liide Dom til Betaling {og} saavelsom for efterstaaende Landskyld og Søgemaalets Omkostning at oprette.

Den ind stevnte mødte ikke efter Paaraab og de brugte Kaldsmænd Niels Olsen Echnes og Siur Rasmusen Echnesvog afhjemlede under Eed at Varselen som meldt er skeed den 4de Maji sidstl: i den indstevntes Boepæl og Daniel Aschelands Paahør.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte laugdages til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Amund Halvorsen Aschelandsbøen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare

Nye Sag

Fogden imod Ole Erichsen Fyllingsnæs og Hustrue Gurie Mons Dotter

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Erichsen Fyllingsnæs og Hustrue Gurie Mons Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

Paagjeldende Ole Erichsen Fyllingsnæs, som opstoed fra Laug Rettet og i hans Stæd ned sadte sig Johan/n/es Iversen Todtland, mødte vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed Sigtelsen og formeente at han ikke allene i dette Tilfælde kunde undgjelde.

Actor fremlagde Sognepræsten Bergendahls Attest af ministerial Bogen, som viiser at der imellem de indstevntes Vielse og første Barne Daab ikkun har været en Tiid af 7 Maaneder og at Besvangrelsen altsaa er skeed førend Vielsen, hvorefter han indloed Sagen Dom med Paastand at de indstevnte følgelig Lovens 6 – 13 – 1 maatte tilfindes at udreede Bøder tilsam/m/en 6 ¾ Lod Sølv og oprette Søgemaalets Bekostning med 3 Rdlr Bemelte Præste Attest indtages i Acten.

Paagjeldende Ole Fyllingsnæs havde paa egne og Hustrues Vegne intet viidere til Sagen at svare og derfore blev

1778: 390

derudi for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efter fremlagde Præste Attest og egen Tilstaaelse har de saggivne haft det paasøgte fortiilig Sam/m/enleje, Thi tilfindes Ole Erichsen Fyllingsnæs og Hustrue Gurie Mons Dotter derfore i Følge Lovens 6 – 13 – 1 at bøde og til Sagsøgeren at udreede Tre Rdlr 2 mrk 4 s samt oprette ham den/n/e Rettergangs Omkostning med Toe Rdlr. At efterkom/m/es under Lovens Tvang inden 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse.

Nye Sag

Fogden imod Niels Johan/n/esen Wælland og Hustrue Ingebor Ols Dotter.

Den constituerede Foged Gran anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Niels Johan/n/esen Welland og Hustrue Ingebor Ols Dotter for fortiilig Sam/m/enleje at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

De indkaldte mødte ikke efter Paaraab. De brugte Stevne Vidner Siur Echnesvog og Niels Echnes afhjemlede derfore under Eed at Varselen af dem er skeed som foranført den 4de Maji sidstl: i de indstevntes Boepæl og Ingebor Ols Dotters eget Paahør.

Actor begjerede Laug Dag for de indstevnte til nestk: Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Niels Johan/n/esen Wælland og Hustrue Ingebor Ols Dotter gives Laug dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at tilsvare Sagen.

Nye Sag

Fogden imod Ole Olsen Bysem og Hustrue Sirie Niels Dotter

Den constituerede Foged gav tilkjende at han til dette Ting har ladet indkalde med mundtlig Varsel Ole Olsen Bysem nu boende paa Biørgsvig og Hustrue Sirie Niels Dotter til Doms Lidelse for fortilig Sam/m/enleje at udreede Bøder og oprette Søgemaalets Omkostning.

De indkaldte møtte ikke efter Paaraab og Kaldsmændene Siur Echnesvog og Niels Echnes afhjemlede Varselen at være skeed som forbemeldt i de ind kaldtes Boepel i deres Sviger Fader Niels Biørgsvigs Paahør den 4de Maji sidstl:

Actor indstillede at de udeblevne maatte forelægges Laug Dag til neste Ret.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indkaldte Ole Biørgsvig og Hustrue Sirie Niels Dotter gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

Den Hans Kongel: May:t tilhørende Øde Gaard Kleiven blev opbuden til brug for indeværende Aar imod Afgifts Svarelse Ingen af de tilstædeværende ville antage sam/m/e undtagen Erich Larsen Hovden, der ligesom forrige Aar tilbød sig derfore at svare i Græsleje 1 Rdlr.

Hospitals Tings Vidne

Steffen Larsen Elvig anmeldte at en Piige ved Navn Karie Ivers Dotter Nore Qvinge af spedalsk Syge er angrebet og da hun baade Selv og hendes Fader er aldeeles uformuende til at bekoste noget til hendes Indlem/m/else i Hospitalet, som er den ganske Almue bekjendt begjerede han Laug Rettens og Almuens Svar derom ind hentet.

Laug Retten og den tilstædeværende Almue, hvoriblant Siur Echnesvog Niels Ascheland, forklarede at det forholder sig aldeeles rigtig som andraget er at baade Piigen og hendes Fader ere i bettelfærdig Tilstand.

Fogden loed frem lægge et Overslag over de ubetalt henstaaende Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin d: A: 547 Rdlr 48 s og fra forrige Aar 156 rd 24 s

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Tinget blev sam/m/e sluttet og ophævet

1778: 390b

Sommer Tinget for Watswærns Tinglaug 1778

Aar 1778 den 25de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Watswærns Tinglaugs Almue paa Bolstadøren af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting tilnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 368 ere anførte, der alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Retsmænd. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Gran og tingsøgende meenige Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved dette Aars Som/m/er Tinge ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende private Breve

1. Et Skifte Brev efter Hendrich Hiørnevigs Hustrue Anne Tormoes Dotter begyndt den 16de April 1777 og sluttet den 2den Martii 1778.
2. Et Ditto efter Gouthe Olsen Rørgo af 18de Februarii 1778, hvorved er taget til Indtægt en Andeel i Gaarden Rørgo No: 20

Tingholderen Isach Bolstadøren gav tilkjende at ligesom han tilforn har frasagt sig Tingholdet ved sidstl: Høste Ting og Almuen ej siden har sluttet nogen Foreening med ham desang: saa maatte han nu paastaae for at holde Øvrigheden og vedkommende Rettens Betjente med Kost og anden fornøden Underholdning Ting og Rejde Dage aarlig 24 Rdlr, hvorunder tillige er indbegreben Lensmandens Underholdning.

Almuen gav tilkjende at de for dette Aar maatte tilstaae Tingholderen de paastaaede Fiire og Tyve Rigsdaler, men for den tilkom/m/ende Tiid ville de selv nærmere betinge og fastsætte Tingholdets Bekostning.

Nye Sag

Philip Larsen Horvey imod Knud Olsen Horvey

Procurator Traae mødte for Philip Larsen Horvey og anmeldte at han med mundtlig Stevning til dette Ting har indkaldet som Naboe Knud Olsen Horvey at anhøre Vidner og liide Dom for den Overlast og Beskadigelse som han forleden Aar forøvede imod hans Søn Lars Philipsen \i Hoved Sag og nest Omkostninger/ Til Vidner i Sagen er indkaldet under Lovens Falsmaal Jacob Johannesen, Ragnilde Lars Dotter nok Besigtelses Vidner Karie Knuds Dotter og Gurie Knuds \Dotter/ Horvey.

Paagjeldende Knud Olsen Horvey og Vidnerne Karie og Gurie Knuds Døttre Horvey mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Niels Bergesen {og Niels Olsen} Møcheltvedt og Niels Olsen Styve forklarede under Eed at Varselen af dem som meldt er skeed i Fredags 14 Dage siden i Knud Horveys eget Paahør og Boepæl og Vidnets Gurie eget Paahør {samt for Vidnet Karie}

Derpaa fremkom

1te Vidne Jacob Johannesen opholdende sig paa Horvey, der aflagde Eed og vandt at da han sidstl: Som/m/er efter St: Hans gik ud paa Marken paa Gaarden Horvey saae han indstevnte Knud Horvey at tage Lars Philipsen i Skulderen og derefter kaste ham ned paa Jorden, men Vidnet var saa langt borte at han ej kunde høre hvad der imellem dem blev talt og hvad Anledningen hertil var, men siden den Tiid hørte Vidnet at Lars Philipsen skal have funden sig ilde efter disse bekomne Prygl, og er *Philip (Lars) en ung halv voxen Dræng omtrent 14 Aar gam/m/el der ingen Modstand kunde gjøre.

2det Vidne Rangele Lars Dotter boende paa Horvey aflagde Eed og vandt at efter St: Hans Tiid sidstl: Aar saae Vidnet at indstevnte Knud Horvey svingede Haanden og kort derpaa kom Lars Philipsen Horvey løbende fra det Stæd og Vidnet hørte at Knud talede i vreed Hue til Drængen Lars, men om Knud havde kastet Lars til Jorden kunde Vidnet ikke observere da hun stoed lavere og der var en Ager imellem som forhindrede fra at kunde see det

Pr. Traae erindrede om Laug Dag for den indstevnte og Vidnet Gurie *Knuds forelagt til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Knud Olsen Horvey gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglaug at møde og til Sagen at svare, ligesom og Vidnet Gurie *Ols Dotter Horvey

1778: 391

forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde og eedeligt Vidnes byrd i Sagen at aflægge.

Dernest blev kundgjort

3. En Indførsels Forretning hos Knud Brynildsen Bolstad af 16de Julii 1774, hvor ved Dom haveren Procurator Sønderburg i Følge Byetings Dom afsagt den 25de April 1774 er udlagt 1 B/ismer Pund og 17 Marker Smørs Leje i Knud Brynildsens Anpart i Gaarden Bolstad No: 72.

4. Et Skjøde udgivet af Ole Johan/n/esen Strøm/m/e til Ole Olsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Strøm/m/e No: 4 dateret 17de 9br: 1777.

5. Et Vilkors Brev udgivet af Ole Olsen Strøm/m/e til hans Fader Ole Johan/n/esen dateret 17de Novbr: 1777.

6. Et Skjøde udgivet af Enken Gundvor Ols Dotter Rørgo og Ole Mogensen F.rvan..(?) til Jacob Christiansen paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Rørgo No: 20 for 36 Rdlr Dateret 21de Februarii 1778

7. Et Pante Brev udgivet af Arne Tronsen Bolstad til Lars Amundsen Indre Ølvigen i Hardanger stoer 190 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Bolstad No: 70 af Skyld 1 Løb og 22 Mark Smør dateret 25de Maji 1778.

8. Et Ditto udgivet af Berge Helgesen Styve til Knud Holgersen Elie stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 2 Mark Smørs Leje i Gaarden Styve No: 46 dateret 25de Maji 1778.

9. Et Vilkors Brev udgivet af Johan/n/es Knudsen Berge til hans Moeder Torbiør Helges Dotter dateret 25de Maji 1778.

10. Et Pante Brev udgivet af Carl Christiansen Nedre Rasdahlen til Tosten Hermundsen Eide paa Vos stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Nedre Rasdahlen No: 73 af Skyld 12 Mark Smør dateret 25de Maji 1778.

11. Aflyst en Ditto udgivet af Carl Christiansen Rasdahlen til Torger Willumsen Schielde stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Nedre Rasdahlen af Skyld 12 Mark Smør dateret 4de Novbr: 1771 og tinglyst d/en 5te s:, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 25de Maji 1778 er indfriet.

Erich Nielsen Finne imod Ole Johan/n/esen Axelberg.

Erich Nielsen Finne mødte og gav til kjende at den for den indstevnte givne Laug Dag for sildig var blevet forkyndt hvorover han ej nu kunde faae Sagen \i rette/, og begjerede i den Anledning at sam/m/e maatte fornyes til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for Ole Johannesen Axelberg givne Laug Dag derhen at han til nestk: Høste Ting for dette Tinglaug haver at møde og til Sagen at svare.

Fogden frem lagde et Overslag over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin d: A: 148 Rdlr 24 s og fra forrige Aaringer 22 Rdlr 51 s.

Efter 3de forskjellige [Udraab] havde ingen viidere at udrette ved Tinget og derfore sluttes sam/m/e herved og ophæves.

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1778

Aar 1778 den 29de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Mielde Skibreedes Almue \paa Gaarden Nedre Mielde/ og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Retsmænd, som her foran f: 368 ere antegnede hvilke fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Retsmænd. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Gran.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

1778: 391b

Dernest følgende private Breve.

1. Et Skifte Brev efter Gietle Andersen Mæhle begyndt den 16de Januarii og sluttet den 28de Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Mæhle No: 49.

Da ingen havde viidere at føre i rette beroer Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter vedvarede Tinget med sam/m/e Laugret og da blev kundgjort

2. En Bygsel Seddel udgivet af Johan/n/es Larsen Klevland til Elling Larsen paa 15 Mark Smør og 10 Kande Malts Leje i Gaarden Klevland No: 17 dateret 30te Maji 1778 med Revers

3. Aflyst et Pante Brev udgivet af Mons Knudsen Wefle til Fogden Heiberg stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Nore Wefle No: 19 dateret 6te Aprilis 1774 og tinglyst den 4de Junii s: A:, der nu er indfriet efter Creditors paategnede Qvitering af 25de Novbr: 1777.

4. Aflyst et Ditto udgivet af Steffen Monsen Greve til Erich Johan/n/esen Houge stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Greve No: 22 dateret 2den Junii 1768 og tinglyst s: D:, der nu er indfriet efter paategnet Qvitering af Creditors Myndtling Johan/n/es Johan/n/esen Romsloe.

5. Tinglyst et Pante Brev udgivet af Steffen Monsen Greve til Joen Michelsen Wefletvedt stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Ejendom i Gaarden Greve No: 22 af Skyld 1 B/ismer Pund 1 ½ Mark Smør og 8 Kander Malt dateret 30te Maji 1778.

6. Et Skjøde udgivet af Niels Johan/n/esen Greve med fleere til Lars Larsen paa 19 3/13 [Mark] Smør og 11 17/78 Kande Malts Leje i Gaarden Greve No: 22 for 125 Rdlr og er Kjøberen tilforn ejende 3 11/13 Mark Sm: og 2 19/78 Kde: M: for 25 Rdlr og følgelig tilsam/m/en 23 12/13 Mark Sm: og 13 6/13 Kde: M: Leje i bemelte Gaard Greve for 150 Rdlr dateret 30te Maji 1778.

7. Et Pante Brev udgivet af Lars Larsen Greve til Myndtlingerne Johan/n/es og Lars Nielsøn/n/er Greve stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i 23 12/13 Mark Sm: og 13 6/13 Kande Malts Leje i Gaarden Greve No: 22 dateret 30te Maji 1778.

8. Et Deele Brev udgivet af Sorenskriveren Reg:ts Qvarteermester Haberdorff til Ole Jacobsen Hoele paa 9 Mark Smør og 6 Kande Malts Leje i Gaarden Nore Kleppe No: 32 dateret 30te Maji 1778.

9. Et Skjøde udgivet af Magne Olsen Grønaas og Ole Jacobsen Hoele til Niels Magnesen Grønaas paa 21 Mark Smør og 14 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Kleppe No: 32 for 43 Rdlr dateret 30te Maji 1778.

10. Et Bygsel Brev udgivet af Anders Halvorsen Aschevig til Ole Joensen paa 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Kleppe No: 33 imod at give fratrædende Michel Magnesen og Hustrue Søgnie Ols Dotter aarlige Vilkor 1 ½ Tønde Korn og Føde for 1 Koe og 4 Smaler og den længst levende af dem 1 Tønde Korn og Føde for 1 Koe og 2 Smaler dateret 30te Maji 1778 med Revers.

11. Et Pante Brev udgivet af Mons Erichsen Niostad til hans Sødskende Anders Erichsen Niostad og Brithe Erichs Dotter stoer 49 Rdlr 2 mrk 4 s med 1te Pante Ret i 18 Mark Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Nioestad No: 34 dateret 30te Maji 1778.

12. Et Skifte Brev efter Enken Karie Ivers Dotter Hovden begyndt den 18de Octobris 1777 og sluttet den 27de Martii 1778, hvorved er udlagt en Anpart i Gaarden Hovden No: 39.

13. Et Skjøde udgivet af Ole Jonsen Stokke og fleere Medarvinger til Niels Jonsen paa 1 B/ismer Pund 4 Mark Smørs Leje i Gaarden Hovden No: 39 for 45 Rdlr og er Kjøberen derhos forhen ejende 8 Mark Smørs Leje derudi og følgelig i alt 1 B/ismer Pund 12 Mark Smørs Leje i bemelte Gaard, dateret 30te Maji 1778.

14. Et Pante Brev udgivet af Niels Joensen Hovden til Lars Ellevsen Svennem stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Ejendom i Gaarden Hovden No: 39 af Skyld 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør dateret 30te Maji 1778.

15. Et Bygsel Brev udgivet af Consistorial Raad Geelmeyden til Johan/n/es Monsen paa 1 B/ismer Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Gierstad No: 40, hvor-

fore Jorddrotten erlægger til Manufactur Huuset 8 s, dateret 16de Decembris 1777 med Revers.

16. Et Bygsel Brev udgivet af Consistorial Raad Geelmeyden til Johan/n/es Johan/n/esen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Weaae No: 45 dateret 30te Januarii 1777 med Revers.

17. Et Skjøde udgivet af Ole Svendsen Mæhle til hans Søn Niels Olsen paa 21 Mark Smør og 21 Kande Malts Landskylds Leje i Gaarden Mæhle No: 49 for 45 Rdlr dateret 30te Maji 1778.

18. Et Vilkors Brev udgivet af Niels Olsen Mæhle til Forældrene Ole Svendsen og Ingebor Anders Dotter paa aarlige Levekor at svare af nysbemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Mæhle dateret 30te Maji 1778.

19. Et Bygsel Brev udgivet af Anders Andersen Espevold til Joen Bastesen paa 18 2/7 Mark Smør og 6 2/7 Kande Malts Leje i Gaarden Rongved No: 51 dateret 30te Maji 1778 med Revers.

20. Et Vilkors Brev udgivet af Joen Bastesen Rongved til hans Stif Moeder Ingebor Mons Dotter dateret 30te Maji 1778.

21. Aflyst et Pante Brev af Johan Garman til Wilhelm Friman som Værge for hans Søster Henninge Margarethe Garmann stoer 513 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Gaard Nedre Mielde No: 60 dateret 2den Maji 1772 og tinglyst d/en 30te s: M:, der nu efter paategnet Qvitering af Myndtlingens Mand Caspar Jordan dateret 28de April 1778 er indfriet.

22. Tinglyst et Ditto udgivet af Johan Garman til Apotheqver Johan Carl de Beesche stoer 1698 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Gaard Nedre Mielde No: 60 af Skyld 4 ½ Løb Smør dateret 28de April 1778.

23. Et Afkald udgivet af Hans Krohns for hans Hustrue Anne Rebeche Garmans Arve Midler til hendes Værge Johan Garman dateret 28de Aprilis 1778.

24. Et Skjøde udgivet af Herman Garman til Johan/n/es Nielsen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Wem/m/elvig No: 73 for 105 Rdlr dateret 16de Januarii 1778.

25. Et Pante Brev udgivet af Johan/n/es Nielsen Wem/m/elvig til Capellanen Christopher Garman stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i ¼ Løb Smørs Leje i Gaarden Wem/m/elvig No: 73 dateret 16de Januarii 1778

26. Et Ditto udgivet sam/m/e Dag af Johan/n/es Nielsen Wem/m/elvig til Anders Aaseim stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i ¼ Løb Smørs Leje i Gaarden Wem/m/elvig No: 73.

27. Et Pante Brev udgivet af Johan/n/es Jensen Rivenes til Jens Johan/n/esen Bredsteen stoer 54 Rdlr med 2den Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Rivenæs No: 66 af Skyld ½ Løb Smør og ½ Faar og 1te Pante Ret i endeel Løsøre dateret 30te Maji 1778.

Fogden loed fremlægge et Overslag over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin d: A: 548 Rdlr 80 s og fra forrige Aaringer 118 Rdlr 32 s.

Efter 3 forskjellige Udraab derom havde ingen viidere at udrette ved Tinget og derfore blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1778

Aar 1778 den 1te Junii blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Arne Skibreedes Almue paa Gaarden Nedre Mielde og Retten beklædet af Sorenskriveren med de ved sidstl: Høste Ting tilnævnte 8 Laug Retsmænd som her foran f: 372

1778: 392b

ere anførte, undtagen at i Stæden for No: 7 Ole Ellingsen af stoere Sandvigen sad Ole Sivertsen, hvilke alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var tilstæde den constituerede Foged Herman Gran og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger som dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede,
dernest blev kundgjort følgende private Breve.

1. Et Skifte Brev efter Torchild Iversen Lods i stoer Sandvigen af 22de Novbr: 1777, hvorved er taget til Indtægt et Huus i stoere Sandvigen.
2. Et Ditto efter Koenen Anne Ols Dotter ytre Brudvig, af 31te Martii 1778, hvorved er udlagt en Part i Gaarden Ytre Brudvig No: 1.
3. Et Skjøde udgivet af Jaen Hendrichsen Fasmer til Dirich Lyder Smit paa et Partie Søe Boeder i stoere Sandvigen for 450 Rdlr dateret 28de April 1778.
4. Et Pante Brev udgivet af Anne sal: Hans Ottesens til Hendrich Rasmusen stoer 56 Rdlr med 1te Pante Ret i hendes iboende Huus i stoere Sandvigen dateret 3de Septbr: 1764.
5. Et Pante Brev udgivet af Jacob Abrahamsen til Peder Larsen Huustad stoer 48 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 14de Februarii 1778.

Ober Hof Rets Procurator German imod Ole Hansen Thune

Procurator Rodtvit loed for Citanten i sit Svagheds Forfald ved Lensmanden Ole Taqvam fremlægge Laug Dagen paategnet lovlig forkyndt, der er [af] saadan Indhold. Saa frem lagde han og den paastevnte Anviisning stoer 7 Rdlr 3 mrk {tilligemed} afskrevet paa stemplet Papiir tilligemed bekræftet Gjenpart af en Bergens Gjelds Com/m/issions Dom dateret 10de Septbr: 1777, hvorefter Comparenten i Følge Stevnemaalet ærbødigst paastoed Dom og Processens Omkostning /: Skyds og Diet Penge indberegnet :/ erstattet med 7 Rdlr under Protest imod viidere Udsættelse. Bemelte Anviisning og Gjelds Com/m/issions Kjendelse indtages i Acten af saadan Indhold

De paagjeldende mødte ikke efter Paaraab og Lovdagens Forkyndelse blev eedelig afhjemlet {efter} af de brugte Varsels Vidner efter deres Paategning, hvorefter Sagen til Doms blev optagen

Da ingen havde viidere at føre i rette beroer Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 2den Junii vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret,

da der udi nest forestaaende Sag saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Efter fremlagde Anviisning fra Sagsøgeren dateret 29de Junii 1775 der er vedtagen til betaling af den Saggivnes Hustrue ved hendes Paategning derpaa af 17de Julii s: A: er Indstevnte Ole Hansen Thune Sagsøgeren pligtig de paasøgte 7 Rdlr 3 mrk og der er ikke fra hans Siide skeed nogen Indvending derimod under dette Søgemaal uagtet erholdte lovlig Varsel og Forelæggelse.

Thi tilfindes bemelte Ole Hansen Thune at betale Sagsøgeren de paasøgte Syv og en halv Rdlr med Rente 4 af 100 fra 17de Julii 1775 indtil Betaling skeer og derhos oprette ham

den/n/e Rettergangs Omkostning med Fiire Rdlr. At udreedes inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Dernest blev kundgjort

6. Et Bygsel Brev udgivet af Johan/n/es Bessesen Grønsdahl til Mons Knudsen paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Sæterdahl No: 19 dateret 2den Junii 1778 med Revers.

7. Et Vilkors Brev udgivet af Mons Knudsen Sæterdahl til Besse Thomasen Sæterdahl af nysbemelte Brug i Gaarden Sæterdahl dateret 2den [Junii] 1778.

1778: 393

8. Et Skjøde udgivet af Anders Olsen Hoele til Ole Andersen paa 2 B/ismer Pund 9 Mark Smørs Leje i Gaarden Hoele No: 36 for 80 Rdlr dateret 28de Martii 1778.

9. Et Vilkors Brev udgivet af Ole Andersen Hoele til hans Fader Anders Olsen Hoele af nys bemelte tilkjøbte Anpart i Gaarden Hoele dateret 2den Junii 1778

10. Et Pante Brev udgivet af Besse Fabiansen ytre Taqvam til Anders Olsen Thuenes stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Mark Smør og ¼ Faars Leje i Gaarden ytre Taqvam No: 38.

11. Aflyst et Pante Brev udgivet af Ole Rasmusen \og Brithe Ols Dotter/ Garnes til Ole Johan/n/esen Sundland stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 8 2/5 [Mark] Smør og 5 1/10 Kande Malts Leje i Gaarden Garnes No: 42 dateret 27de 9br: 1771 og tinglyst den 29de sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering er indfriet.

12. Tinglyst et Skjøde udgivet af Ole Johan/n/esen Sundland med fleere til Ole Rasmusen paa 18 Mark Smør 3 Kander Malt og ¼ Huuds Leje i Gaarden Garnes No: 42 for 98 rd, hvorunder tillige er indberegnet den Andeel Kjøberen tilforn deri {var ejende} \havde arvet/ dateret 2den Junii 1778.

13. Et Pante Brev udgivet af Ole Rasmusen Garnes til Johan/n/es Nielsen Houcheland stoer 130 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør 6 Kander malt og ½ Huuds Leje i Gaarden Garnes dateret 2den Junii 1778.

14. Aflyst et Pante Brev udgivet af Johan/n/es Johan/n/esen ytre Arne til Mons Michelsen indre Sognstad stoer 78 Rdlr med 1te Pante Ret i 2 B/ismer Pund 18 Mark Smørs Leje i Gaarden ytre Arne dateret 11te Junii 1771 og tinglyst den 12te sam/m/e, der nu efter paategnet Qvitering af Ole Michelsen Blom paa samtlige creditors Arvingers Vegne er indfriet.

15. Tinglyst et Bygsel Brev udgivet af Sogne Præsten Bergendahl til Magne Clemetsen paa ½ Løb Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Flachtved No: 67 dateret 9de Maji 1777 med Revers.

16. Et Skjøde udgivet af Knud Clemetsen Aastved med fleere til Steffen Monsen paa 1 B/ismer Pund 3 Mark Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Hougsdahl No: 72 og desuden ejer hans Hustrue Karie Clemets Dotter 9 Mark Smør og 6 Kande Malts Leje i sam/m/e Gaard for 102 Rdlr 5 mrk 19 s dateret 1te Junii 1778.

17. Et Pante Brev udgivet af Steffen Monsen Hougsdahl til Myndtlingen Marthe Jens Dotter Hougsdahl stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 12 Mark Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Hougsdahl No: 72 dateret 2den Junii 1778.

18. Aflyst et Pante Brev udgivet af Gustavus Wilhelm Segelche til Henrich Steen stoer 200 Rdlr [dat} med 1te Pante Ret i hans ejende Huus i stoere Sandvigen dateret 30te Maji 1763 og tinglyst d/en 8de Xbris s: A: der nu efter Qvitering af Creditor tegnet paa Copie Obl: som et Udtoeg af Pante Bogen er indfriet.

19. Aflyst en Ditto udgivet af Berent Michael Høgh til Henrich Steen stoer 200 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Huus i stoere Sandvigen dateret 4de April 1764 og tinglyst den 7de Junii s: A: der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 6te Maji 1778 er indfriet

20. Tinglyst en Skjøde udgivet af Berent Michael Høgh til Johan Boch (Bock) paa et Vaanhuus i stoere Sandvigen i 1te Roede No: 45 for 130 Rdlr dateret 23de Martii 1775.

21. Et Pante Brev udgivet af Johan Bock til Henrich Steen stoer 130 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte Vaanhuus i stoere Sandvigen dateret 24de April 1775.

22. Et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren Rgt: Qvarteermester Haberdorff til Jacob Isachsen paa et Huus i stoere Sandvigen i 2den Roede No: 23 for 32 Rdlr dateret 9de Februarii 1778.

23. Et Pante Brev udgivet af Jacob Isachsen til Myndtlingen Karen Marie(?) Ols Dotter af stoere Sandvigen stoer 28 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte tilkjøbte

1778: 393b

Huus i stoere Sandvigen i 2den Roede No: 23 dateret 7de Februarii 1778

24. Et Skjøde udgivet af Ole Olse Næsse til Michel Michelsen Hartou paa et Huus i stoere Sandvigen No: 53 i 1te Roede for 31 Rdlr dateret 23de Septbr: 1776.

Fogden imod Mette Marie Joensens af stoere Sandvigen.

Den constituerede Foged Gran mødte og æskede Sagen i rette efter Udsættelse {samt} I Anledning de førte Vidners Forklaring om hendes uordentlige Levnet ved at forlokke Tjeneste Folk og andre løse og ledige Men/n/esker til et liderligt Levnet ved Sviir, Spil og Drik særdeeles paa Søn og Hellig-Dags Nætter, hvorved Naboer og andre betages deres Roelighed, ligesom hun og selv i sin Mands Fraværelse efter Vidnernes Forklaring har ført et liderligt, utugtigt og høy straf værdigt Levnet, indloed han Sagen Dom med Paastand at indstevnte Mette Marie Joensens i Følge Forordningen af 1757 maatte tilpligtes at arbejde i 6 Maaneder i Bergens Manufactur Huus og derforuden at betale 4 Rdlr til Justitz Cassen og ligesaameget til Kors Kirkens fattig Casse samt at erstatte den/n/e Rettergangs Omkostninger med 6 Rdlr.

Indstevnte Mette Marie Joensens loed frem levere et Forsæt af 25de Maji d: A: med hosfulgte Bielag, der ind drages i Acten.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Efter den indstevntes Forlangende og de anførte Omstændigheder gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting, til hvilken Tiid det vil paaligge den Saggivne {med den} at fremkom/m/e med den paaberaabte Contra Stevning og det viidere hun agter fornøden til sin Sags Frem/m/e

Nye Sag

Andreas Pedersen Ryg imod Halsteen Halsteensen af stoere Sandvigen

Consumtions Skriveren i stoere Sandvigen Andreas Pedersen Ryg loed møde med Berent Michael Høgh og fremlevere en skriftlig Stevning af 28de Maji sidstl:, hvorved han til dette Ting har ladet indkalde Reebslager Svend Halsteen Halsteensen af stoere Sandvigen {for} \ang:/ udsagde Skjelds Ord imod hans Hustrue og Søn at anhøre Vidner og liide Dom efter Stevningens nærmere Formeld, der her indtages og er af saadan Indhold.

Paagjeldende Halsteen Halsteensen saavelsom de indkaldte Vidner mødte ikke efter Paaraab, hvorfore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd efter deres Paategning.

Sagsøgeren loed begjere Laug Dag for de udeblevne saavelsom Hovedman som Vidner.

Af Dom/m/eren blev

Afskeediget

Den irettelagde Stevning med paategnede Forkyndelse viiser at vedkommende ej have erholdet den lovlige Varsel som Lovens 1 – 4 – 7 art: foreskriver og derfore kand ingen Forelæggelse finde Stæd, men Sagen afviises til nye og lovligere Varsel.

Fogden loed fremlægge et Overslag over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for 1te og 2den termin d: A: 699 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 287 Rdlr 56 s.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Tinget blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Giæste Ret for Sartors Skibreede 1778

Aar 1778 den 10de Julii blev en Politie og Gjæste Ret holden af Sorenskriveren i hans iboende Huus i Bergen med tilnævnte Laug Retsmænd Haagen Nielsen og Lars Pedersen Nyegaard i Anledning et ved Gaarden Golten i Sartors Skibreede i Søen druknet Men/n/eske ved Navn Jørgen Tønnesen følgelig Stiftets Ordre af 8de d: M: der i Retten blev oplæst og her indtages. I slig Anledning har Dom/m/eren med Aftens Varsel til den/n/e Ret ladet indkalde i den paagjeldendes Stæd den død fundnes efterladte Enke Dorthe Marie Buckolt og som Vidner Erich Johan/n/esen

1778: 394

Claus Halvorsen samt Anne Margrethe sal: Johannes Linds Enke.

Derpaa fremkom

1te Vidne Erich Johannesen boende i Bergen aflagde Eed og vandt at Mandagen den 6te d: M: om Eftermiddagen afrejste Vidnet fra Bergen til Haachelsund og havde lejet Jørgen Tønnesen med sig i Skyds, og fra Haachelsund rejste de om Natten viidere til Hum/m/elsund og Golten. Paa Vejen forholdt bemelte Jørgen sig aldeeles roelig og skikkelig, men af hans Miner og Tale erfarede Vidnet at han var forvirret i Hovedet og ei havde sin fulde Sands og Samling saa som at han meget ofte paa Vejen talede om at han havde en heel Tønde fuld af Banco Sedler at han iidelig uden mindste Anledning loe og at han paa andre Tiider var nedslagen og bespendt. Efterat de Tiirsdag Morgen havde spiist Froekost paa Golten henlagde Jørgen sig at sove i nogle Tiimer, og efterat de siden havde spiist der om Middagen lagde Vidnet sig atter til at sove, men Jørgen sagde at han kunde ikke sove, efter at Vidnet havde sovet 2 á 3 Tiimer om Eftermiddagen kom {Folkene} \Niels/ paa Golten og vækkede Vidnet og sagde at Jørgen laae i Vandet, hvor paa Vidnet gik ned til Vandet og fandt ham liggende næsegrues i Søen med Fødderne til Landet og Hovedet ud efter til Søen paa en distance af 1 ½ Favn fra Landet og en Dybde af 1 ½ Alen, hvor han flød paa Vandet uden at være bleven vaad paa Ryggen, og havde han da været liggende i Vandet omtrent en Tiimes Tiid; ellers berettede Ole Monsen Nedre Goltens Hustrue Massi for Vidnet at hun sidst havde talt med Jørgen, imedens at Vidnet sov lidt over en Tiime førend Vidnet opvaagnede, da han sagde til hende at han nyelig havde været hen/n/e at ned skjære en ophængt Tyv og bad hende at \give/ sig noget {Øl} \Melk/ som han og fik, og da der hverken der i Egnen eller her ved Byen i nogle og Tyve Aar har været ophængt nogen Tyv, har dette Udsiigende af Jørgen været en blot Virkning af Vildelse i Fornuftens Brug. I Øvrigt har Vidnet aldrig førend paa den/n/e Rejse enten troet eller vidst at bemelte Jørgen var uroelig i Hovedet.

2det Vidne Claus Halvorsen boende i stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 1te Vidne.

3die Vidne Anne Margrethe sal: Johan/n/es Linds Enke boende i Bergen aflagde Eed og vandt at hun i en Tiid af 15 Aar har kjendt dødfundne Jørgen Tønnesen som i mange Aar har tjent hendes sal: Mand og fra Vidnets Huus er bleven gift og siden jevnlig har gaaet i hendes Huus; i al den forrige Tiid har Vidnet ej fornum/m/et til nogen Uroelighed og Vildelse hos ham men sidstl: Mandag den 6te d: M: mødte Vidnet Jørgen om Formiddagen ved Muuren og talede med ham da han snakkede hen i Taget at han havde mange Penge og Banco Sedler og tilbød Vidnet at laane hende deraf, men han havde ikkun 8 Skilling hos sig hvilke Vidnet bad ham at laane sig af Frygt for at han i Taget skulle kaste dem bort og i Tanke at levere dem siden tilbage, men han vilde ikke lade hende faae dem. Ellers var død fundne Jørgen Tønnesen en Søn af den bekjendte galne Tønnes som i mange(?) Aar gik om i Byen som et rasende Men/n/eske, saa at Vidnet maae slutte at slig Afsindighed af Naturen kand have været den afdøde indplantet men først \nyelig/ har brudt ret ud i en tiltagen Alder.

Den død fundnes Hustrue Dorthe Marie Buckolt gav tilkjende at hendes Mand i de sidste 14 Dage førend den/n/e Ulykke tildroeg sig har været aldeeles forvirret i Hovedet saae ganske sort ud i Ansigtet og havde forvildede fæle Øjekast, hvor over hun frygtede at han ligesom hans Fader galne Tønnes var bleven afsindig

1778: 394b

og sidstl: Mandag den 6te d: M: havde han om Formiddagen talt meget hen i Taget om en Mængde Banco Sedler han var ejende uagtet at han ikkun havde 8 Skilling i sin Lom/m/e. I øvrigt paastoed hun at hendes Mands Legeme i Christen Jord maae begraves og hans Boes lod tilfalde hans Arvinger da dette enten som en blot Ulykksalig Hendelse maae ansees eller og i Vildelse og Svaghed er forøvet.

Derpaa blev af Dom/m/eren

Eragtet

Enskjønt det var fornøden til nøyere Oplysning at indhente eedelig Forklaring af Opsidderne paa Golten og i sær Koenen Massi som kort førend Tildragelsen talede med den siden dødfundne, tillader dog ikke nærværende Omstændigheder saadant, da dertil ville udfordres nogle Dage imedens at det død fundne Legeme paa den/n/e varme Aarets Tiid aldeeles ville bortraadne og derfore blev af Retten saaledes

Dømt og Afsagt.

Efter den Stilling hvorudi Vidnerne berette at have funden det druknede Legeme synes det vel af ham selv at være skeed med Forsæt saavelsom efter de øvrige Omstændigheder, men ligesom Selvmord i sig selv synes at være den yderste Grad af Galskab saa forklare Vidnerne og at den druknede var forrykket i Hovedet og talede adskilligt hen i Taget kort førinden Ulykken tildroeg sig saasom om en Mengde Banco Sedler som han dog ikke ejede og \at/ han nyelig havde nedskaaret en ophængt Tyv, der ikke kunde have hjem/m/e uden i Vildelse, hvortil og kom/m/er andre Afsindighede Fagter af Latter til Utiide og Nedslagenhed vexelviis og da det saaledes i Raserie er forøvet kand den for Selvmord fastsatte Straf ej efter Loven finde Stæd;

Thi kjendes hermed og døm/m/es for Ret Jørgen Tønnesens dødfundne Legeme bør i al Stilhed begraves paa Kirkegaard uden Sang og Klang og hans Boeslod tilfalde hans Arvinger. At efterkommes i henseende Begravelses Manden inden 3 Soelemærker fra Afsiigelsen heraf.

Aar 1778 den 27de Juli blev en Politie Ret sadt i Johan Seehuuses Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren i Nærværelse af de 2de af Fogden tilnævnte Laugretsmænd Ole Siversten og Bærent Michael Høgh af stoere Sandvigen.

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Herman Gran tilkjendegive at han med mundtlig Aftens Varsel til den/n/e Ret har ladet indkalde Enken Olave Bejers 6 Drænge, der skal have borttaget en Baad fra Ole Simonsen i Sandvigen som stoed i Fjæren ved Ole Holmans Huus, derom at være Examination undergiven og anhøre Vidner samt liide Dom derfore til Undgjeldelse og som Vidner herom er tillige under Lovens Falsmaal indkaldet Jonas Gudmundsen og Niels Hansen begge boende i stoere Sandvigen alt i Følge Stiftets Ordre af 7de d: M: med hosfulgte Bielag, der i Retten blev oplæst og indtages i Acten.

Af de indkaldte Vidner mødte Niels Hansen men ikke Jonas Gudmundsen der efter Beretning af Kaldsmændene Ole Sivertsen og Lars Monsen var bortrejst 5 Miile fra Byen da Indkaldelsen af dem skeede

Dernest var og tilstæde de i Olave Bejers Tjeneste værende indkaldte 7 Drænge der alle skal have været med i det paaklagede Tilfælde hvilke angave deres Navne og Alder som følger [1.] Mathias Michelsen gam/m/el 20 Aar 2. Erich Olsen 17 Aar gam/m/el 3. Brynild Monsen 18 Aar gam/m/el 4. Michel Torbiørnsen 16 Aar gam/m/el 5. Hans Nielsen 13 Aar gam/m/el 6. Mons Ellingsen 17 Aar gam/m/el og 7. Johan/n/es Ellingsen 15 Aar gam/m/el.

Actor Gran begjerede \at/ de indstevnte Drænge maatte frem kaldes til Examination ang: den af dem borttagne Baad.

Af Dom/m/eren blev

1778: 395

Eragtet

Da de ind kaldte 7 smaa Drænge ere umyndige værgeløse Børn og deres Husbonde og Forældre ej som Forsvar for dem tillige ere kaldede til Sagen finder Retten det betænkeligt og uforsvarligt {over slige} at foretage nogen Examination og Søgemaal imod slige umyndige Børn, der ej efter Loven kand tilsvare deres Handlinger, men det paalægges Actor at tilkalde deres Husbonde Forældre eller Værger førinden noget viidere imod dem i lovlig Orden bør foretages ligesom det og maae forestilles Stiftet at en lovkyndig Mand til Forsvar for dem under den/n/e Sags Drift maatte vorde anordnet og i den Anledning stilles Sagen i Beroe indtil viidere.

[Politie Ret i Arne Skibreede 1778]

Aar 1778 den 3de Septembris blev en Politie Ret sadt i Johan Seehuuses Huus i stoere Sandvigen af Sorenskriveren i Nærværelse af de af Fogden tilnævnte Laugretsmænd Ole Sivertsen og Ole Andersen.

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Gjæste Rets Varsel til den/n/e Ret at have ind kaldet de i Reebslager Enken Olave Beyers Tjeneste værende 7 Drænge fordie de have bort taget og opbrændt en Willum Simonsen tilhørende Baad derom at anhøre Vidner og liide Dom til Undgjeldelse og den bort tagne Baads Erstatning, ligesom og de paagjeldendes nærmeste paarørende saavidt man veed og Madmoder Olave Bejers tilligemed den for dem beskikkede Defensor Bærent Michael Høgh tillige til Sagen ere kaldede, følgelig Stiftets Ordre af 4de Augusti sidstl:, der her indtages

De paagjeldende 7 Drænge tilligemed deres Madmoder Olave Bejer og beskikkede Defensor Høgh mødte og vedtoege lovlig Varsel og af de paagjeldendes Paarørende mødte Sirie Ols Dotter Ole Erichsens Enke her i Sandvigen der er Moeder til den indkaldte Dræng Erich

Olsen og Klageren Willum Simonsen samt det indkaldte Vidne Jonas Gudmundsen, men det 2det indkaldte Vidne Niels Hansen var bortrejst førend Varselen skeede og \kunde/ derfore ikke møde og endskjønt de øvrige Drænges nærmeste Paarørende vare kaldede til Sagen mødte ingen fleere af dem.

Actor begjærede de indkaldte Drænge saavelsom den for dem beskikkede Defensor tilspurgt om de ikke selv tilstaaer at have borttaget og opbrændt den {af} Klageren kort førinden sidstl: St: Hans Dag frakomne Baad.

Defensor Høgh mødte paa indkaldte 7 umyndige smaa Drænge Børns Vegne formoedentlig paastaaer af Retten bevilget at Vidnerne maatte først antages til Forhør hvormeget de af Klagerens Beskyldninger kunde bestriide og godtgjøre.

De paagjeldende Drænge tilstoed paa Tilspørgende 8 Dage førinden sidstl: St: Hans Dag at have borttaget af Fjæren ved Ole Holmans Huus her i stoere Sandvigen en gammel liden Fæerings Baad; der vare saa udbrugt og fordervet at uagtet Nøgelen (Nyglen?) var deri var den nesten sunken under Vandet da de buxerede den med en anden Baad hen til Jordans Søeboeder, hvor de slæbte den paa Land og siden opbrændte den St: Hans Aften.

Defensor Høgh var eenig i den/n/e Tilstaaelse af de paagjældende

Klageren Willum Simonsen gav tilkjende paa Tilspørgende at han anseer den ham fratagne Baad af Værdie for 3 Mark Danske.

De ind kaldte Drænges Madmoder Olave Bejer gav tilkjende at uagtet hun efter Beretning om Baadens Uduelighed langt fra ikke kunde ansee den af den Værdie som {Ang} Klageren har angivet var hun dog villig at erstatte ham de paastaaede 3 mrk for at forekomme viidere Vidløftighed, hvilke 3 mrk af Klageren blev imodtagen

Actor frafaldt de indstevnte Vidners Afhørelse, da de anklagede Drænge selv have tilstaaet Klagen og derfore indloed Sagen Dom

1778: 395b

med Paastand at forbemeldte Drænge maatte for saadant deres utilbørlige Forhold tilfindes at arbejde i Bergens Tugt huus 14 Dage.

Den beskikkede Defensor Høgh forestillede at da dette af de anklagede er forøvet af lutter Barnagtighed uden mindste ond Hensigt at berøve Ejeren nogen nyttig Baad men allene i den Tanke at den som en raaden ubrugbar Baad ej kunde tjene til andet end Brændsel, har de saameget meere troet uden Skade for Ejeren eller Paatale derover at kunde opbrænde den til Forlystelse St: Hans Aften efter ældgam/m/el Skik og Sædvane, som de maatte troe at den som en Ting af ingen Værdie af Ejeren var forladt og henlagt i aaben Fjære som et Skrab der ikke løn/n/ede Umagen at op hugge til anden Brændsel og derfore formoedede at de anklagede for al viidere Tiltale vorder friefunden efterat Klageren ved de bekomne 3 mrk har faaet meere end Opretning nok for det ham frakomne Vrag af en Baad.

Olave Bejers henholdt sig til hvad Defensor har forestillet paa de anklagedes Vegne og lovede alvorligen at til rette sætte sine Drænge herfore og tilholde dem for Eftertiiden at entholde sig fra saadant.

Actor vedblev sin forrige Paastand og indloed Sagen Dom.

Derefter blev af Dom/m/eren saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efter de anklagedes egen Tilstaaelse, hvorudi den for dem beskikkede Defensor tillige har været eenig, har de indkaldte 7 Drænge i en aaben Fjære borttagen en gam/m/el raaden Baad Klageren Willum Simonsen tilhørende uden hans Forlov dertil, hvilken de siden til Forlystelse have opbrændt sidstl: St: Hans Aften, og endskjønt de tildeels mindelig har villet rette for sig ved det at Enken Olave Bejers, i hvis Tjeneste de anklagede ere har erstattet

Ejeren Baadens Værdie efter hans Paastand, fortjener dog saadan barnagtig Dumdristighed en passelig Revselse til Advarsel og Rettelse for andre.

Thi tilfindes de anklagede 7 smaa Drænge at tugtes af deres Husbonde Olave Bejers eller en anden paa hendes vegne i Tilkaldelse af Actor og hans Overværelse. At efterkom/m/es inden 3 Solemærker efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1778.

Anno 1778 den 1te 8bris: blev et almindeligt Høste og Sage Ting holdet for Sartors Skibreedes Almue paa Tingstædet Tosøen og Retten betient udj Sornskriveren Hr: Regiments Qvarteerrmester Haberdorffs lovlige Forfald af hans eedtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg med de sam/m/e 8 Laugrettes Mænd som ved Sommer Tinget var nærværende og foran i Protocollen fol: 352 er anførte. Ved Tinget var nærværende Kongl: Majestets Foged Christen Heiberg, Lensmanden og øvrige Tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort følgende Kongelige Anordninger og Amts Breve.

1. En Kongel: Forordning angaaende Salt Handelen og Salt Afgifterne i Dannemark og Norge, dat: Fredensborg Slot den 9de Julii 1778.
2. Een Skrivelse fra Hr: Stiftamtmand Schouboe til Hr: Foged Heiberg hvorved lyses efter 2de fra Sverrig undvigte Personer Peter Søderholm og Chathrine Larsdotter og i fald samme i Fogderiet antræffes de da under forvaring til Bergen maae indsendes, dat: 1te 7bris: 1778.

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve

1. Eet Skifte Brev forretted efter Konen Brithe Olsdotter Hitzøen den 13de Junii 1778.
2. Eet Ditto forretted paa gaarden Hitzøen efter Manden Iver Olsen sam/m/e Dag.
3. Eet Ditto forretted paa Ditto Gaard efter Ung Karl Hans Olsen samme Dag.
4. Eet Ditto forretted paa Gaarden Søre Toft efter Konen Christie Olsdotter den 17de ejusdem.
5. Eet Ditto forretted paa Gaarden Tøsøen efter Manden Johannes Rasmussen den 19de ejusdem.

Da ingen havde viidere at føre i Rette beroer Tinget til i Morgen.

1778: 396

Dagen Nestefter den 2den Octobris vedvarede Tinget da Retten blev betjent af Sorenskriveren med foran førte Laug Ret og blev da kundgjort

6. Et Skjøde udgivet af Lensmand Knud Simonsen Tøsøen til Enken Abellone Friderichs Dotter Schage paa 4 Mark Smør og 1/10 Huuds Leje udi Øries Brug i Gaarden Leerøen No: 2, som ham ved Skifte efter Hans Simonsen Schage af 25de Junii 1777 er blevet udlagt, for 12 Rdlr dateret 1te Octbr: 1778.
7. Et Skjøde udgivet af Michel Windsensen Selle til Albert Hinrich Mejer paa ½ Vog og 4 ½ [Mark] Fiskes Leje i Gaarden Selle No: 5 for 101 Rdlr dateret 6te Octbr: 1777.
8. Et Bygsel Brev udgivet af Albert Henrich Mejer til Michel Windsensen Selle paa ½ Vog og 4 ½ Mark Fiskes Leje i Gaarden Selle No: 5 med Vilkaar \ at frem/m/ede yder Landslod til Jorddrotten og/ at han til Jorddrottens Handels Forvaltere i Engelgaarden

Glæsvær eller Haachelsund fal byder sine avlende Vahre for gangbar Markets Priis fremfor alle andre, dateret 6te Octbr: 1777 med Revers

9. Et Ditto udgivet af Albert Henrich Mejer til Bastian Andersen paa 15 Mark Smørs Leje i Gaarden Glæsnæs No: 20 med liige Vilkaar som nest forrige dateret 2den Octbr: 1777 med Revers.

10. Et Ditto udgivet af Ole Olsen Kallestad til Ole Nielsen paa *paa 1 B/ismer Pund 12 Mark Fiskes Leje i Gaarden Kallestad No: 39 dateret 1te Octbr: 1778 med Revers.

Fogden Heiberg loed til Bielag ved Skatte Regnskabet frem lægge

1. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Ole Olsen Kallestad og Ole Torgersen Arefiord blev svaret i et og alt ligesom forrige Aar er forklaret.

2. Det lidet Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale, hvortil af Almuen og deriblant Michel Thomasen *Sechningstad og Michel Michelsen Algerøen blev forklaret ligesom forrige Aar.

Dernest blev paaraabt de fra forrige Ting udsadte Sager saasom

1. Hr: Sunde imod Mons Steffensen Gjæstgiver i Bukken,

ingen af Parterne mødte og der fore beroer Sagen til nestk: Som/m/er Ting.

Hans Krohn imod Niels Pedersen Telnes.

Citanten loed ved Lensmanden Knud Tøsøen æske Sagen i Rette efter Laugdag som han fremlagde paategnet at være lovlig forkyndt og indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maatte tilfindes at betale de paasøgte 5 Rdlr 5 mrk 2 s, og oprette dette Søgemaals Omkostning med 2 Rdlr.

Indstevnte Niels Pedersen Telnes mødte, vedtoeg Laugdagens Forkyndelse og tilstoed ikkun at være Citanten skyldig 1 Rdlr 2 mrk 2 s, men det øvrige af det paasøgte Krav imodsagde han aldeeles da han ej veed at være dem pligtig, og de førstbemelte 1 Rdlr 2 mrk 2 s har han tilbuden at betale men Citanten ville ej imodtage dem.

Citanten loed begjere Anstand i Sagen til neste Ting for at frem kom/m/e med Beviis for det paasøgte Krav i Anledning den indstevntes uformoedentlige Benegtelse deraf.

Den indstevnte havde intet imod den forlangte Anstand at erindre og derpaa blev af Dom/m/eren

Eragtet

Efter Sagsøgerens Begjering udsættes Sagen til nestk: Som/m/er Ting

Nye Sag

Hans Krohn imod Ole Andersen Telnes.

Hans Krohn loed ved Lensmanden Knud Tøsøen anmelde med mundtlig Stevning til dette Ting at have ladet indkalde Ole Andersen Telnes for skyldige 1 Rdlr 5 mrk 11 s at liide Dom til Betaling og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være Sagsøgeren pligtig de paasøgte 1 Rdlr 5 mrk 11 s, som han af Uformuenhed ej har kundet betale.

Sagsøgeren indloed Sagen Dom med Paastand at den saggivne maae tilfindes

at betale det paasøgte og derhos oprette Søgemaalets Omkostning med 1 rd 3 mrk

Den indstevnte havde intet viidere til Sagen at svare og derfore blev derudi for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Ole Andersen Telnes, som selv inden Retten har tilstaaet Kravet, tilpligtes at betale Sagsøgeren de paasøgte Een Rdlr Fem Mark og Elve Skilling og at erstatte den/n/e Rettergangs Omkostning med Een Rdlr Tre Mark. At udreedes inden 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Niels Jacobsen Snechevig og fleere Opsiddere paa Snechevig imod
Ole Nielsen, Michel Hendrichsen og Rasmus Nielsen Søre Echerhovde.

Niels Jacobsen, Ole Gudmundsen og Lars Monsen Snekevig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Nielsen, Michel Hendrichsen og Rasmus Nielsen Søre Echerhofde for ulovligt Fiskerie ved Citanternes Land at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette samt derom at anhøre Vidner Jaen Olsen Nore Biørøen, Mons Monsen Nore Biørøen og Niels Olsen tjenende paa Søre Echerhofde, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres eedelige Provemaal herom at aflægge.

Paagjeldende Michel Hendrichsen og Rasmus Nielsen Søre Echerhofde mødte og vedtoege lovlig Varsel saavelsom Niels Olsen Søre Echerhofde paa hans Søns Ole Nielsens Vegne saa og alle 3 indkaldte Vidner.

Michel Hendrichsen Søre Echerhofde benegtede at have brugt noget ulovligt Fiskerie ved Sagsøgernes Land og dersom saadant er skeed af hans umyndige Søn har det været imod hans Vilie og Vidende.

Derpaa fremstillede Sagsøgerne som

1te [Vidne] Jaen Olsen Nore Biørøen aflagde Eed og vandt at for 3 á 4 Uger siden saae Vidnet at Michel Hendrichsen Søre Echerhofdes Søn og Rasmus Nielsen Søre Echerhofdes Dræng laae uden for Snechevig Landet og optoeg i deres Baad Fisk af Torskegarn som der var udsadt, men hvem der havde udsadt disse Garn er Vidnet ubekjendt, og vare begge disse Drænge paa een Baad sam/m/en.

2det Vidne Mons Monsen Nore Biørøen aflagde Eed og vandt at for omtrent 3 Uger siden var Vidnet tilligemed 1te Vidne efter Anmodning af Sagsøgeren Niels Jacobsen Snekevig i Følge med ham paa Baad for at være Vidne til at nogle frem/m/ede fiskede uden for Snechevig Landet og saae da at Michel Hendrichsen Søre Echerhofdes Søn og Rasmus Nielsen Søre Echerhofdes Dræng var sam/m/en i en Baad uden for Snechevig Landet og havde hos sig i Baaden smaa Torskegarn, men om de havde fisket med Garnet eller om de havde Fisk hos sig i Baaden blev Vidnet ikke vaer.

3die Vidne Niels Olsen tjenende hos Anders Søre Echerhofde aflagde Eed og vandt at for 3 á 4 Uger siden saae Vidnet Ole Nielsen Søre Echerhofde var i en Baad uden for Snechevig Landet nær ved Landet, men om han havde Fiskegarn i Baaden eller havde fanget nogen Fisk der blev Vidnet ikke vaer, og ellers har Vidnet tilforn seet at Ole Nielsen Søre Echerhofde nogle gange i de forrige Aaringer har lagt uden for Snechevig Landet og fisket med Torske garn og draget dem op i sin egen Baad men ikke paa Snechevig Landet.

Sagsøgerne fremlagde en af Fogden Heiberg under 3de Octbr: 1777 udgivne Fredlysning, hvor ved slig uberettiget Fiskerie uden

for Snechevig Landet er frem/m/ede forbuden, der her indtages af saadant Indhold.

Som de ind kaldte saaledes have handlet imod den udgivne Fredlysning indloed Sagsøgerne Sagen Dom med Paastand at de indkaldte ved Dom maatte tilfindes ej for Eftertiiden at fiske ved Citanternes Land.

Niels Olsen Søre Echerhofde gav tilkjende paa sin Søns indkaldte Ole Nielsens Vegne at \han/ formeente at Fiskeriet ej kunde betages nogen.

Citanterne gave tilkjende at det var med egne Garn at de indkaldte havde fisket og paatrængede Dom i Sagen.

Af Dom/m/eren blev

eragtet

Sagen optages.

Da ingen havde viidere at føre i Rette, udsættes Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 3de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laugretsmænd

og blev da udi nest foranførte Sag anlagt af Beboerne paa Gaarden Snechevig imod Beboerne paa Gaarden Søre Echerhofde afsagt saadan

Kiendelse

De afhørte Vidner berette tildeels at det paaskadigede Fiskerie skal være forøvet af Michel Hendrichsens Søn og Rasmus Nielsens Tjeneste Dræng, hvilke ikke ere kaldede til Sagen og derfore ikke ved Navn ere anførte, og da ingen Rettergang har Stæd imod ustevnte Personer efter Lovens 1 – 4 – 1 kand den/n/e Sag ej vorde paadømt førend disse lovligen blive tilkaldede \og/ paaligger det Sagsøgerne at lade dem tilkalde i den Anledning ved Continuations Stevning førend den/n/e Sag ved endelig Dom kand besluttes.

Dernest blev kundgjort

11. Et Skjøde udgivet af Ingebrigt Selstøen og Knud Larsen Telle til Albert Henrich Mejer paa 17 19/140 Mark Smør Skatteskyld i Gaarden Spilde No: 28 for 37 Rdlr 3 mrk dateret 2den Octbr: 1778.

12. Et Skjøde udgivet af Enken Gurie Michels Dotter Hitzøen med Laugværge Michel Kallestad til Ole Monsen Tøsøen paa 1 B/ismer Pund 16 75/96 Mark Fiskes Leje i Gaarden Hitzøen No: 41 for 120 rd dateret 2den Octbr: 1778

13. En Pante Forskrivelse udgiven af Mons Olsen Søre Toft til Petter Bruus stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i 6 12/25 Mark Fiskes Leje i Gaarden Nipen No: 27 og en Andeel i Laxevaagen Ertsholmen og endeel Specificeret Løsøre dateret 1te Octbr: 1778

14. En Pante Forskrivelse udgivet af Johan/n/es Monsen Søre Toft til Petter Bruus i Bergen stoer 48 Rdlr 2 mrk 10 s med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Toft No: 12 af Skyld 21 1/8 Mark Fisk dateret 17de Junii 1778

15. Et Bygsel Brev udgivet af Ole Andersen Bildøen med fleere til Iver Andersen paa 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Angeltvet No: 58 dateret 2de Octbr: 1778 med Revers.

16. Et Bygsel Brev udgivet af Albert Henrich Mejer til Ole Wermundsen paa en Anpart i Gaarden Øvre Tvedt No: 24 af Skyld 21 Marker Smør, hvor ved Jorddrotten forbeholder sig Lands lod af hvad frem/m/ede kaster ved Landet og Forkjøbs Ret til Lejlændingens Vahre som her foran ved No: 8 er anført, dateret 1te 8br: 1778 med Revers

17. Et Skjøde udgivet af Ulv Hansen Søre Fielde til Peder Johannesen Spilde paa 1 4/35 Mark Smørs Leje i Gaarden Spilde No: 28 for 6 Rdlr dateret 3de Octbr: 1778.

18. Et Ditto udgivet af Peder Johan/n/esen Spilde til *Abert (Albert) Henrich Mejer paa 2 51/140 Mark Smør i Gaarden Spilde No: 28 for 12 Rdlr dateret 3de Octbr: 1778.

1778: 397b

19. En Indførsels Forretning forrettet af Lensmanden Knud Tøsøen paa Fogdens Vegne den 25de Octbr: 1777 og givet beskrevet den 26de Augusti 1778, hvorved for

efterstaaende Kongel: Skatter hos Lejlændingen Lars Larsen beløbende 11 Rdlr 3 mrk er skeed Udlæg i 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Schouge No: 37.

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielag ved Skatte Regnskabet

3. Af- og Tilgangs-Listen over Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst og dets Rigtighed blev af Laug Retten og tilstædeværende Almue tilstaaet, hvoriblant anføres Peder Torchildsen Nore Echerhofde og Knud Ingebrigtsen Fiereide.

4. Af- og Til-gangs Liste over Jordbrugende, som i Vejmandtallet ere anførte, der i Retten blev oplæst og blev dets Rigtighed tilstaaet af Laug Rets mændene og tilstædeværende Almue, hvoriblant Michel Pedersen Nore Echerhofde og Michel Pedersen Dahle

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende 5 Rdlr 4 mrk 7 s for Aaret 1776, 3 Rdlr 15 s for 1777 og for indeværende Aar 199 Rdlr 3 mrk 12 s og af den frivillige Afgift 3 Rdlr 1 mrk 14 og af Procento Skatten 39 Rdlr 5 mrk 9 s

6. Fortegnelse over den ubetalte Consumtion beløbende for dette Aar 37 Rdlr 3 mrk 8 s

Dernest blev opnævnt som Laugretsmænd for nestkom/m/ende Aar 1779. 1. Niels Monsen Leerøen 2. Knud Pedersen og 3. Johannes Ulvesen Øvre Børnes 4. Jacob Jansen Dom/m/edahl 5. Mons Jensen Trengereid 6. Grim Hansen og 7. Johannes Erichsen Kallestad og 8. Ole Ellingsen Solsvig

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet, men i det sam/m/e fremkom til Publication

20. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Dolvigen i Schiolds Skibreede efter Manden Anders Monsen den 23de Junii 1778, hvorudi er beregnet til Indtægt og udlagt en Part i Gaarden Steensland No: 14 af Skyld 5 13/42 Mark Fisk, som til Sterboe Enken Anne Jons Dotter er belevet udlagt

hvorefter Tinget igjen blev ophævet.

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1778

Aar 1778 den 5te Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Schiolds Skibreede paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte Laugretsmænd som ved sidstl: Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran i Protocollen f: 353 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev kundgjort den sam/m/e Høy Kongel: Anordning og Stifts Brev, som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Flæsland efter afdøde Koene Anne Peders Dotter begyndt og sluttet den 20de Junii 1778, hvorved er beregnet til Indtægt og udlagt en Anpart i Gaarden Flæsland No: 55

2. Et Ditto paa Gaarden ytre Hope efter Manden Ole Johannesen af 22de Junii 1778, hvorved er beregnet til Indtægt og udlagt en Anpart i Gaarden Sletten No: 54, en Anpart i Gaarden ytre Houcheland No: 84 og en Anpart i Gaarden Søre Eide No: 86

3. Et Ditto paa Gaarden Søre Eide efter Koenen Dordie Niels Dotter af 23de Junii 1778, hvor ved er taget til Indtægt og udlagt en Anpart i Gaarden Søre Eide No: 86.

4. Et Ditto forrettet paa Gaarden Øvre Fyllingen efter Rasmus Nielsen den 25de Junii 1778 hvor ved er udlagt en Part i Gaarden Øvre Fyllingen No: 98

5. Et Ditto paa Gaarden Riple efter Koenen Brithe Ols Dotter af 27de Junii 1778 hvorved er taget til Indtægt en Anpart udi Gaarden Riple No: 28.

1778: 398

6. Aflyst et Pante Brev udgivet af Biørn Pedersen Mithun til Frue Brøcher stoer 150 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden stoere Mithun af Skyld 1 Løb 27/30 Mark Smør 1 Tønde 9/25 Kande Malt 31/200 Huud og 2 79/100 Skilling dateret 6te Maji 1773 og tinglyst den 8de sam/m/e der nu efter paategnet Qvitering af 6te Novbr: 1777 er indfriet og derfore herved mortificeres.

Da ingen havde viidere at føre i rette beroer Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 6te Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug [Ret] og blev da kundgjort

7. Et Bygsel Brev udgivet af Sogne Præsten til Hougs Michael Stub Arentz til Ole Nielsen paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden Espeland No: 3 imod at svare aarlige Levekor til Fratræderen hans Fader Niels Nielsen 2 Tønder Korn og Foster for 1 Koe og 4 Smaler, dateret 23de Junii 1778 med Revers.

8. Et Skjøde udgivet af Enken Elisabeth Lars Dotter Schaalevig med Laug værge Johan/n/es Ladefiord til Barthold Mejer i Bergen paa et Vaanhuus paa Schaalevigen for 34 Rdlr dateret 22de Septbr: 1778.

Nye Sag

David Brehmer imod Sogne præsten Brandahl og hans
2 Lejlændinger Christopher og Iver Søre Giellestad.

Procurator Randulff mødte for Ejeren af Millegaard Hr: David Brehmer og producerede skriftlig Stevnemaal af 8de Septbr: sidstl: og ellers anmeldte som Vidner under Falsmaal at være tilkaldte Thomas Hansen Søre Giellestad, Ellef ibidem, Hans Olsen ibidem, Mons Ellefsen og Hans Thomasen og forbeholdt tillige i conformite af Stevnemaalet hvad godvillige Vidner maatte møde. Bemelte Stevnemaal indtages her af saadan Indhold.

Ind kaldte Christopher og Iver Søre Giellestad mødte og vedtoege Stevnemaalets Forkyndelse men ikke Hr: Brandahl efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Erich Johan/n/esen Stoere Mille og Huusmand Niels Pedersen Millenæsset eedelig afhjemlede Stevnemaalets Forkyndelse for ham efter hans egen Paategning der paa.

Pr: Randulff frem lagde tillige en Beskikkelse af 14de Septbr: sidstl: under Hr: David Brehmers Navn forkyndt for Hr: Brandahl og Lejlændingerne ved foranførte Stevne Vidner, hvor om han tillige udbad deres eedelige Forklaring. Bemelte Beskikkelse blev i Retten oplæst saa lydende.

Forbemelte Stevne Vidner forklarede at de den 14de Septbr: sidstl: have forelæst Hr: Brandahl den frem lagde Beskikkelse, hvor til af ham blev svaret at han ej vilde frafalde det da det var brugt af hans Formand saaledes i meere end Hævds Tiid, og eedfæstede den/n/e Forklaring

Christopher Søre Giellestad tilstoed at den 14de Septbr: sidstl: {at være forky} er den fremlagde Beskikkelse ved forbemelte Mænd bleven ham forkyndt, hvor til han svarede at Lands Lodden ikke var hans men Ejerens og at det var Kongens Gods.

Iver Søre Giellestad tilstoed at den/n/e Beskikkelse sam/m/e Tiid blev forkyndt hans Hustrue i hans Fraværelse.

Pr: Randulff dernest frem lagde skriftlige Qvæstioner af Dags dato, hvor efter han begjerede at de af Vidnerne som tilstæde vare maatte afhøres. Bemelte Qvæstioner ind tages her af saadan Indhold.

Derefter blev af Sagsøgeren fremstillet som

1778: 398b

1te Vidne Thomas Hansen Søre Giellestad aflagde Eed og vandt til de frem sadte Spørsmaale til 1te joe som omspurgt til 2det Sp: Den beneficerede Andeel i Gaarden Søre Giellestad ligger op til Lands og strækker sig ikke til Fjæren eller Stranden, hvor Nodte Kastet falder, men dette sidste tilhører Citanten som Proprietaire langs Strand kanten, til 3de Sp: de indstevnte Lejlændinger har hævet Lands Lodden men hvorledes de have deelt den med Jorddrotten er Vidnet ubekjendt, til 4de nej hvor meget det er kand Vidnet ikke viide.

Derefter frem kom

2det Vidne Ellef Jacobsen Søre Giellestad aflagde Eed og vandt til 1te Sp: joe Vidnet har hørt det af Granderne paa Gaarden, til 2det Sp: ligesom 1te Vidne at den beneficerede Andeel ej strækker sig til Søen indengjærds, til 3de og 4de Sp: ligesom 1te Vidne.

3de Vidne Hans Olsen Giellestad aflagde Eed og vandt til 1te Sp: ligesom 1te Vidne, til 2det ligesom 1te Vidne med sam/m/e Tilføyende som 2det Vidne nemlig indengjærds, til 3de og 4de Sp: ligesom 1te Vidne.

4de Vidne Mons Ellefsen Søre Giellestad aflagde Eed og vandt til 1te Sp: ligesom 1te Vidne og har seet det, til 2det Sp: ligesom 3de Vidne, til 3de Sp: af de 2 Nødter som Vidnet har seet paa har de indstevnte Lejlændinger taget halve Deelen af Lands lodden med Præsten, til 4de det kand Vidnet ikke viide

5te Vidne Hans Thomasen Søre Giellestad aflagde Eed og vandt til 1te Sp: ligesom 1te Vidne, til 2det Sp: ligesom 3de Vidne, til 3de og 4de Sp: ligesom 1te Vidne.

Pr: Randulff nest at reservere alt lovligt begjerede Hr: Brandahl forelagt til nestk: Som/m/er Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Hr: Brandahl gives Laug dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde med Tilsvar i Sagen.

9. Aflyst et Pante Brev udgivet af General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden til den Bergenske Udreednings og Munderings Casse stoer 1800 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Damsgaard og underliggende Gaarder og Pladser samt Gaarden Kiønne datert 1te Septbr: 1772 og tinglyst d/en 5te Octbr: s: A: der siden ved Transport Obl: af 12te Decbr: 1774 er overdraget Hr: Wollert Krohn og tinglyst den 8de Maji 1775, hvilken nu efter Transport Creditors Qvitering af 11te Junii 1778 er indfriet, hvorefter den herved mortificeres

10. Publ: Et Bygsel Brev udgivet af Danckert & Wollert Krohn til Niels Olsen Flæsland paa \1 Pund/ 3 Mark Smør 9 Kander Korn og ¼ Faars Leje i Gaarden Espeland No: 52 med Forbeholdenhed af Landslod for Jord Drotten og at Lejlændingen indhøster Høet paa Espøen og underliggende andre Øer dateret 26de Apr: 1778 med Revers.

11. En Ditto udgivet af Klokkeren Joachim Heiberg som Com/m/iteret for Buskapen i Naadens Aaret til Poul Monsen paa 18 Mark Smør 1 Mæle Malt og 1/8 Huuds Leje i Gaarden Ytre Hope \No: 89/ dateret 6te Octbr: 1778 med Revers.

12. En Ditto udgivet af Seminarii Forstander John Mariager til Niels Monsen Dolvigen paa 21 Mark Smørs Leje i Gaarden Hetlevig No: 101 dateret 16de Augusti 1777 med Revers.

13. Et Skjøde udgivet af Niels Arnesen Nedre Todtland til hans Søn Ole Nielsen paa 1 B/ismer Pund 16 1/3 Mark Smør og 3/8 Huuds Leje [i Gaarden Nedre Todtland] for 150 rd dateret 6te 8br: 1778.

14. Et Pante Brev udgivet af Ole Nielsen Nedre Todtland til hans

1778: 399

Fader Niels Arnesen Nedre Todtland stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans tilkjøbte Andeel i Gaarden Nedre Todtland No: 26 af Skyld 2 B/ismer Pund 6 Mark Smør og ½ Huud dateret 6te 8br: 1778.

Niels Nielsen Bircheland imod Lars Nielsen Søraas
til Tings Vidne efter Forelæggelse.

Citantens Fuldmægtig Procurator Rodtwit loed ved Fuldmægtig Lytkien møde og tilkjendegive at siden Sagen imellem Parterne i Mindelighed skal være afgjordt, saa frafaldt han det paastevnte Tings Vidne i Sagen.

15. Publ. en Fæste Seddel udgivet af Albert Henrich Mejer til Endre Pedersen paa en Huusegrund imellem Kors Broen og Fløe Grinden dateret 6te Octbr: 1776 med Revers.

Fogden Heiberg loed fremlægge til Bielag ved Regnskabet

1. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmaale, hvortil blev svaret at det uden Forandring forholder sig som ved forrige Aars Tingsvidne er forklaret undtagen til 10de Sp: at Claus Blechingberg \paa Soleim/ i Aar er tilkom/m/en som Øltapper i blant andre, som afgav den/n/e Forklaring anføres Mons Larsen Schare og Rasmus Christophersen Myhre.

2. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmaale ang: Fiske vaager og Qværner og Engesletter, hvortil af Almuen og deriblant Johan/n/es Andersen Myrdahl og Cornelius Erichsen Lieland blev svaret at det uden Forandring forholder sig som forrige Aar er forklaret.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i rette beroer Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 7de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret.

Fogden Heiberg imod Skydsskafferen Hans Hansen Natland efter Udsettelse

Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Continuations Stevning til dette Ting at have indkaldet Skyds skafferen Hans Hansen Natland og Koene for urigtig tilsagt Skyds for General Vejmesterens Fuldmægtig at anhøre Vidner og Dom at liide. Til Vidner er *er under Lovens Faldsmaal indkaldet Birthe Michels Dotter Nesthun, {Giertr} og Birthe Christophers Dotter Ulsmog at aflægge deres eedelige Vidnes byrd i denne Sag.

Paagjeldende Hans Natland saavelsom de indkaldte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Actor fremstillede

1te Vidne Birthe Michels Dotter tjenende paa Nesthun, der aflagde Eed og vandt at ved St: Hans Dags Tiid \..../ var Skyds Skafferen Hans Natlands Søn Hans paa Gaarden Nesthun og tilsagde …. Skyds at anskaffes af Vidnets Husbonde men uden at nevne enten til hvem eller fra og til hvilket Stæd og vidste ikke Hans Natland til hvem den/n/e Skyds skulle være.

2det Vidne Birthe Christophers Dotter Ulsmøg aflagde Eed og vandt at sidstl: Høst var Skyds Skafferen Hans Natlands Hustrue hos Vidnets Mand Rasmus Larsen Ulsmog og tilsagde ham at skydse General Vejmesterens Fuldmægtig, og da hendes Mands Hæst var ung og ubrugbar bad Vidnets Mand Skydsskafferens Koene at leje en anden Hæst i stæden,

hvortil hun nemlig Skyds Skafferens Koene svarede at hun ej vidste om hun kunde faae den lejet, og siden kom Skydsskaffer Koenen ej tilbage at bringe nogen Efterretning derom.
Actor, som af alt det passerede i den/n/e Sag mærkede at Skydsskafferen

1778: 399b

Hans Hansen Natland har været aldeeles uefterrettelig i at tilsiige den paaklagede Skyds for General Vejmesterens Fuldmægtig og saaledes eene været Aarsag til at han ej har faaet den ham tilkom/m/ende Skyds, paastoed derhos for saadan sit utilbørlige Forhold maatte tilfindes at bøde til Vej Cassen en arbitraire mulct af 3 Rdlr og ellers indstillede til Rettens Kjendelse om ham ligeledes tilkom/m/er at erstatte de af General Vejmesterens Fuldmægtig udlagde Skyds Penge 3 rd 2 mrk som ej beviislig er udlagt og saaledes indloed Sagen Dom, i Øvrigt kunde han efter det passerede ej andet end fra falde alt Søgemaal imod de øvrige ind stevnte.
Paagjeldende Hans Natland forestillede at som han ej var selv tilstæde da denne Skyds skulle tilsiiges, men den/n/e Mislighed er ind løben formedelst hans Hustrues Ukyndighed og Eenfoldighed formoedede han med Lemfældighed derfore at vorde anseet og at Actors Paastand ej finder Biefald.
Fogden Heiberg forestillede at da al den/n/e megen Vidtløftighed i henseende den anlagde Sag med Skydsen for General Vejmesterens Fuldmægtig allene har sin Oprindelse af hans Uefterrettelighed og Efterladenhed, som naar alle dermed forbundne Omstændigheder og paagaaende Omkostninger skulle erstattes meget ville overstige Actors Paastand, saa formeente han at Irettesettelsen var saameget meere billig og derfore vedblev sam/m/e.
Den paagjeldende havde ej viidere til Sagen at svare og derfore optages Sagen til Doms til Løverdagen den 7de Novembris førstk: her paa Stædet at afsiiges, til hvilken Tiid Laugretsmændene haver at møde.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Knud Willand til Tings Vidne

Fogden Heiberg tilkjendegav til et lovskikket Tingsvidne at have ind stevnt Zacharias Danielsen Houcheland og Hustrue Karen Ols Dotter for at *beeedige deres for en Gjæste Ret under 10de Januarii d: A: afsagde Forklaring om en falsk Grime som Handels Karlen Knud Willand skal have betalt Ole Michelsen Nøtvedt for en hos ham kjøbt Hæst. For at paahøre sam/m/e er ligeledes ind kaldet den for Knud Willand beskikkede Forsvar {beskik} Cornelius Erichsen Lieland tilligemed den beskuftede Ole Nøtved
Saavel den for paagjeldende Knud Willand beskikkede Defensor Cornelius Erichsen Lieland som Ole Michelsen Nøtvedt mødte og vedtoege lovlig Varsel. Ligeledes mødte af de indkaldte Vidner Zacharias Danielsen Houcheland paa egne og Hustrues Vegne. Endelig mødte og Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas som beskikket Forsvar for Ole Michelsen Nøtvedt.
Zacharias Houcheland anmeldte sin Hustrues Svagheds Forfald og fremleverede hendes skriftlige eedelige Vidnes byrd af Dags dato, der i Retten blev oplæst saa lydende
2det Vidne Zacharias Danielsen Houcheland anhørte den af ham i Forhøret under 10de Januarii d: A: aflagde Forklaring og eedfæstede sam/m/e.
De beskikkede Defensores havde intet til Sagen at svare og Actor begjærede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt, der blev bevilget.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Hans Poulsen Scheje og Dordie Lars Dotter

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ind kaldet Hans Poulsen Scheje og Piigen Dordie Lars Dotter for begangne

Lejermaal med hinanden at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

Paagjeldende Hans Poulsen Scheje mødte vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at have begaaet det paasøgte Lejermaal med Dordie Lars Dotter men Dordie Lars Dotter mødte ikke efter Paaraab hvor fore Varselen for hende eedelig blev afhjemlet at være skeed d/en 17de Septbr: sidstl: i hendes eget Paahør og Boepæl af de brugte Kaldsmænd Hans Hansen Natland og Ole Andersen Nordeide.

Actor begjerede Laug Dag for den indkaldte Dordie Lars Dotter til neste Som/m/er Ting og Sagen mod Hans Poulsen til sam/m/e Tiid udsadt.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Indkaldte Dordie Lars Dotter fra Scheje gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting at møde og Sagen at tilsvare, til hvilken Tiid Sagen imod Hans Poulsen stilles i Beroe.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Gundvor Torgers Dotter Kaalstøen og Johan/n/es Kindem

Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Piigen Gundvor Torgers Dotter Kaalstøen for begangne Lejermaal med Johan/n/es Knudsen Kindem, som tilligemed hende er indkaldet for begangne Lejermaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette.

De indkaldte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Tveteraas og Hans Natland samt Niels Nobben under Eed afhjemlede Varselen at være skeed d/en 21de Septbr: sidstl: for Piigen Gundvor i eget Paahør og Boepæl og sam/m/e Dag for Johan/n/es Knudsen Kindem i eget Paahør og Logie i Bergen.

Actor udbad sig Laug dag til neste Som/m/er Ting for de indstevnte

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Gundvor Torgers Dotter Kaalstad [og] Johan/n/es Knudsen Kindem gives Laug dag til nestk: Som/m/er Ting at møde med Tilsvar.

Fogden Heiberg imod Anders Olsen Rødland og Hustrue.

Citanten æskede Sagen i rette og da Laugdagen ej i rette Tiid var blevet forkyndt begjerede han den fornyet til neste Ting.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for Anders Olsen Rødland og Hustrue Gunilde Mads Dotter sidstl: Som/m/er Ting givne Laugdag derhen at de til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og til Sagen at svare.

Fogden Heiberg imod Andreas Weidemejer og Hustrue.

Citanten æskede Sagen i Rette og begjerede Laug Dagen fornyet til neste Ting da den ej den/n/e gang i rette Tiid er bleven forkyndt.

Af Dom/m/eren blev

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den Andreas Weidemejer og Hustrue Agotte Banneskier sidstl: Som/m/er Ting givne Laug Dag derhen at de til neste Som/m/er Ting haver at møde og Sagen at tilsvare.

Fogden Heiberg imod Hans Johannesen Godvigen og Hustrue.
Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette og begjerede Laugdagen fornyet til neste Ting, da den ej den/n/e gang i rette Tiid er blevet forkyndt.
Af Dom/m/eren blev
Eragtet
Retten igjentager hermed og fornyer den Hans Johan/n/esen Godvigen og Hustrue {sidstl:} Karie Anders Dotter sidstl: Som/m/er Ting givne Laug dag derhen at de til nestk: Som/m/er Ting haver at møde og Sagen at tilsvare.

Fogden Heiberg imod Amund Jonsen Laxevaag og Hustrue.
Fogden Heiberg æskede Sagen i rette og da de Laug dagen ej i rette Tiid er blevet forkyndt, begjerede han den fornyet til neste Ting.
Af Dom/m/eren blev
Eragtet
Retten igjentager hermed og fornyer den Amund Jonsen Laxevaag og Hustrue Johan/n/e Michels Dotter sidstl: Som/m/er Ting givne Laugdag derhen at hun til neste Som/m/er Ting haver at møde og Sagen at tilsvare.

Fogden Heiberg fremlagde til Bielag ved Skatte Regnskabet
3. Af- og Til-gangs Liste til Odels mandtallet, der i Retten blev oplæst og hvortil af Almuen og deriblant Siur Olsen Lysevold og Niels Andersen Tarlebøe blev tilstaaet at det saavidt dem bekjendt har sin Rigtighed.
4. Af- og Tilgangs Listen i Vejmandtallet, der blev uimodsagt, og i sær af
(forts. nederst)

1778: 400b

Denne Bog som Indeholder Fiire Hundrede Nummererede Igiennemdragne og Forseiglede Blade; bliver herved Authoriseret til at være een Justice og Ting Protocoll, udj Nordhordlehns Fogderie; Hvor udj Vedkommende Sorrenskriver, Rigtig Indfører: Hvad, udj Retten fremlægges og forlanges Indførte.
Bergen den 27de Maij Anno 1771.
C Petersen

(forts. fra ovenfor)

den tilstædeværende Almue anføres Rasmus Johannesen Tarlebøe og Ole Andersen Sør-Eide.
5. Aftags Tings Vidnet, hvortil af Almuen og deriblant Ole Monsen Lieland og Hans Johan/n/esen Lieland blev svaret at saavidt dem bekjendt kand den aftagne Gaard Unneland intet nyt Paalæg taales.

Dernest blev opnævnt som Laugretsmænd for nestk: Aar 1779 1. Mons Larsen {Nedre} (Nedre rettet til noe annet) Natland 2. Jacob Crispinusen Nyegaard under Fiøsanger 3. Jacob Salomonsen Fiøsangerhougen 4. Christopher Salomonsen Hoepe 5. Anders Hendrichsen

Hoepe 6. Niels Johan/n/esen Nedre Nobben 7. Mathias Olsen Tarlebøe og \8./ Rasmus Johan/n/esen Tarlebøe

Fogden Heiberg fremlagde til Bielæg ved Skatte Regnskabet

6. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: ordinaire Skatter beløbende for indeværende Aar 769 rd 4 mrk og den frievillige Afgift 8 rd 4 mrk 4 s og Procento Skatten 20 rd 2 mrk 7 s

7. Fortegnelse over den ubetalte Consumtion af Beløb .. rd 1 mrk 8 s

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev det hermed sluttet og ophævet

Og derved blev tillige den/n/e Protocol sluttet